Myxhahit Korça

Fjalor – Sözlük
shqip – turqisht
türkçe – arnavutça

Myxhahit Korça

LOGOS-A ■ FJALOR - SÖZLÜK ◆ SHQIP-TURQISHT ◆ TÜRKÇE - ARNAVUTÇA

Copyrighted material

©LOGOS-A
2007

LogoS A
SHKUP
PRISHTINË
TIRANË

Myxhahid Korça

FJALOR
shqip - turqisht
turqısht - shqip

SÖZLÜK
arnavutça - türkçe
türkçe - arnavutça

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara.
Ky libër mund të kopjohet pjesërisht për përdorim personal dhe jofitimprurës.
Kjo rekomandohet për qëllime promovuese të librit apo edhe për afirmim të kulturës së leximit në përgjithësi. Por, nuk lejohet riprodhimi, transmetimi apo kopjimi i këtij libri në tërësi pa lejen paraprake të Logos-A.

Myxhahid Korça

FJALOR
shqip - turqisht
turqisht - shqip

SÖZLÜK
arnavutça - türkçe
türkçe - arnavutça

Myzhahid Korça

FJALOR - SÖZLÜK • SHQIP-TURQISHT • TÜRKÇE - ARNAVUTÇA

Botues: **Logos-A**
Biblioteka: **Fjala**

Për botuesin: **Adnan Ismaili**
Kryeredaktor: **Husamedin Abazi**
Redaktor biblioteke: **Mr. Zekerija Ibrahimi**

Redaktor artistik & disenjo: **Edi Agagjyshi**
Redaktor teknik & faqosës: **Afrim Gashi**

MbiklEqyrës i shtypit: **Imer Gogjuli**
Përgatitja kompjuterike: **Focus Pro - Shkup**
Shtypi: **Focus - Shkup**

Copyright©Logos-A, 2007

Shënimi i CIP katalogut i këtij libri gjendet
në Bibliotekën Kombëtare Universitare
ISBN 9989-58-257-2

www.logos-a.com.mk

Copyrighted material

MÜCAHİT KORÇA - MYXHAHIT KORÇA

FJALOR
SHQIP – TURQISHT
DHE
TURQISHT – SHQIP

ARNAVUTÇA – TÜRKÇE
VE
TÜRKÇE – ARNAVUTÇA
SÖZLÜK

ÜSKÜP – SHKUP
2006

Copyrighted material

Copyrighted material

Copyrighted material

Copyrighted material

Copyrighted material

Copyrighted material

Sözlüğün Kullanışı Hakkında Açıklama

1. Tüm sözcükler alfabetik sıra üzere dizilmiştir.
2. Arnavutça isimler tekil, yalın halinde, belirtisiz ve belirtili şeklinde verilmiştir

3. Arnavutçadaki tüm fiiller birinci şahıs, tekil, şimdiki zaman biçiminde, bunların Türkçe karşılıkları ise mastar şeklinde verilmiştir. Fiillerin anlamlarını açıklamak amacıyla verilen cümlelerdeki fiiller de bu uygulamaya tabi tutulmuştur

4. Eğer Arnavutça'da sözcüğün birkaç farklı anlamı var-sa, bunlar rakamla (1. , 2. , 3. vb) ayırt edilmiştir.

5. Sözcüklerin farklı anlamları yaygınlık derecesine göre sıralanmıştır. Anlamları yakın olan sözcükler virgülle, anlamları daha uzak olanları ise noktalı virgülle ayrıl-mıştır

7. Önemli sözcüklerin kullanış alanları gereken kısaltma-larla belirtilmiştir. Örn. *gr*-gramer, *is*-isim, *zf*-zarf, *fiz*-fizik, *coğr*-coğrafya, *astr*-astronomi, *ask*-askeri, *mec*-mecazi vb.

Copyrighted material

Arnavut alfabesi

Arnavut alfabesi 36 harften oluşuyor. Türk harfleriyle okunuşu aşağıda gösterilmiştir:

Arnavut Harfleri	Türkçe Okunuşu	Arnavut Harfleri	Türkçe okunuşu
A, a	A	**N, n**	N
B, b	B	**Nj, nj**	Ny
C, c	Ts	**O, o**	O
Ç, ç	Ç	**P, p**	P
D, d	D	**Q, q**	Ky
Dh, dh	Açıklama	**R, r**	R
E, e	E	**Rr, rr**	R (sert)
Ë, ë	I	**S, s**	S
F, f	F	**Sh, sh**	Ş
G, g	G	**T, t**	T
Gj, gj	Gy	**Th, th**	Açıklama
H, h	H	**U, u**	U
I, i	İ	**V, v**	V
J, j	Y	**X, x**	Dz
K, k	K	**Xh, xh**	C
L, l	L	**Y, y**	Ü
Ll, ll	L (kalın)	**Z, z**	Z
M, m	M	**Zh, zh**	J

Bazı Harflerin Okunuşları Hakkında Açıklama

1. "C,c" harfin okunuşu:

Çizelgede, Türk harfleriyle bu harfin okunuşu "Ts " ile gösterilmiştir. Yan yana olan bu iki harf birlikte okunduğu zaman "C, c" harfin telâffuzu elde edilir.

2. "Dh, dh" harfin okunuşu:

Dilin ucu, ön dişlerin arasında getirilmiş durumda iken "d" denecek olunursa bu ses çıkarılmış olur. İngilizce bi~**lenler için:** this, father, smooth sözcüklerindeki gibi.

3. "GJ, gj" harfin okunuşu:

Copyrighted material

Tabloda Türkçe harfleriyle "Gy" ile gösterilen "Gj, gj" harfin okunuşu, Türkçe rüzgâr, gâvur, karargâh sözcüklerindeki "g" harfin okunuşu gibidir, yani yumuşatılmış "g".

4. "Nj, nj" harfin okunuşu:

Öndeki çizelgede Türk harfleriyle bu harfin okunuşu "Ny" ile gösterilmiştir. Yan yana olan bu iki harf birlikte okunduğu zaman "Nj, nj" harfin telâffuzu elde edilir

5. "Q, q" harfin okunuşu:

Çizelgede Türkçe harfleriyle "Ky" ile gösterilen Arnavutça'daki "Q, q" harfin okunuşu, Türkçe kâr, kâfir, kâğıt sözcüklerindeki "k" harfin okunuşu gibidir, yani yumuşatılmış "k".

6. "Th, th" harfin okunuşu:

Dilin ucu ön dişlerin arasında getirilmiş durumda iken "t" denecek olunursa, bu ses çıkarılmış olur. İngilizce bilenler için: thing, method, tooth sözcüklerindeki gibi.

7. "X, x" harfin okunuşu:

Önceki çizelgede, Türk harfleriyle bu harfin okunuşu "Dz" ile gösterilmiştir. Yan yana olan bu iki harf birlikte okunursa "X, x" harfin okunuşu elde edilir. Arnavutça'da bu harf ender kullanılır.

Sqarime për përdorimin e fjalorit

1. Tërë fjalët në fjalor janë radhitur sipas rendit alfabetik

2. Emrat në gjuhën turke janë dhënë në trajtën e tyre themelore (rasa emërore - nominativ) pa asnjë prapa-shtesë, ndërsa përkthimi i tyre në gjuhën shqipe, përgjithësisht, janë dhënë në trajtën e pashquar të emërores. Në disa raste është përdorë edhe trajta e shquar e emërores.

3. Foljet në gjuhën turke janë dhënë në infinitiv (mastar), ndërsa përkthimi i tyre në gjuhen shqipe në vetën e parë të kohës së tashme të dëftores, njëjës. Edhe në shembujt (më formë fjalie) që janë dhënë për të sqaruar më afër kuptimin foljeve është përdorë ky parim.

4. Në së fljala në gjuhën turke ka disa kuptime, ato janë shprehur me numra arabe (1. , 2. , 3. etj)

5. Fjalët me kuptime të ndryshme janë radhitur sipas shpeshtësisë së përdorimit të tyre. Fjalët me kuptime të afërta janë ndarë me presje, ndërsa ato me kuptime më të largëta me pikë presje.

Copyrighted material

6. Për shkak se në gramatikën turke nuk ka gjini (përveç ato të natyrores) përkthimet e mbiemrave janë dhenë (me përjashime përkatëse) vetëm në gjinin mashku- llore, kështu që në vend: amtar/e, banal/e, besnik/e, komik/e, qesharak/e etj. , janë dhënë vetëm si: amtar, banal, besnik, komik, qesharak etj

7. Lëmia në të cilën pëdoren fjalët më kryesore janë caktuar me shkurtesa gjegjëse. Psh. *gram* - gramtikë, *em* - emër, *ndf* - ndajfolje, *fiz* - fizikë, *gjeog* - gjeografi, *astr* - astronomi, *usht* - ushtarak, *fig* - figurativ etj

Alfabeti i gjuhës turke

Alfabeti i gjuhës turke përbëhet nga 29 shkronja e ato janë:

Shkronjat Turke	Lexohen si Shkronjat shqipe	Shkronjat turke	Lexohen si shkronjat shqipe
A,a	A	**M,m**	M
B,b	B	**N,n**	N
C,c	Xh	**O,o**	O
Ç,ç	Ç	**Ö,ö**	O e butë
D,d	D	**P,p**	P
E,e	E	**R,r**	R
F,f	F	**S,s**	S
G,g	G	**Ş,ş**	Sh
Ğ,ğ	G e butë	**T,t**	T
H,h	H	**U,u**	U
I,ı	Ë	**Ü,ü**	Y
J,j	Zh	**Y,y**	J
K,k	K	**Z,z**	Z
L,l	L, Ll		

Copyrighted material

Sqarime për shqiptimin e disa shkronjave

1. Shqiptimi i shkronjës "G, g":

Nëse pas shkronjës g vjen shkronja ö ose ü shkronja g lexohet si shkronja gj e shqipes. Po ashtu në se pas shkronjës g vjen shkronja a mbi të cilën ndodhet shenja zbutëse (^) (â), edhe në këtë rast shkronja g lexohet si shkronja gj e shqipes. Psh. Fjala rüzgâr lexohet si ryzgjar që ka kuptim erë.

2. Shqiptimi i shkronjës "Ğ, ğ":

Kjo shkronjë është e pazëshme, prandaj gjatë leximit mund të kapërcehet, d. m. th. të kalohet pa lexuar. Shkurt, mund të themi se kjo shkronjë "gëlltitet". Për shqiptimin e kësaj shkronje mund të jipet edhe ky sqa-rim: Zanorja që është para kësaj, shqiptohet më gjatë. Psh. fjala dağ që ka kuptim mal, shqiptohet si daa, ose fjala bağ shqiptohet si baa (vreshtë), fjala yağ si jaa (tëlyen) etj.

3. Shqiptimi i shkronjës "K, k":

Nëse pas shkronjës k vjen zanorja ü ose ö, shkronja k zbutet dhe lexohet përafërsisht si shkronja q e shqipes. Psh. Fjala kül do të lexohet si qyl (hi, -ri), fjala kürek do të lexohet si qyrek (lopatë, -a) etj. Si me shkronjën g edhe këtu, nëse pas shkronjës k vjen zanorja a mbi të cilën ekziston shenja zbutëse (^) (â), shkronja k lexoet si shkronja q e shqipes. Psh. dükkân (dykqan) – shitore), kâtip (qatip) etj

4. Shqiptimi is shkronjës "Ö, ö":

Për shqiptimin e kësaj shkronje goja përgatitet sikur për shqiptimin e shkronjës O, por shqiptohet shkronja E. D. m. th. kjo shkronjë është midis shkronjës O dhe E të shqipes.

5. Shqiptimi i shkronjës "L, l":

Kjo shkronjë në disa raste lexohet si shkronja shqipe L **e në disa raste si** Ll **e shqipes. Kur lexohet në njërën** mënyrë e kur në tjetrën, varet prej kuptimit dhe burimit (prejardhjes) të fjalës si dhe prej zanoreve që e rrethoj- në atë. Kështu që:

A) Kur në një fjalë bashkëtingëllorja " l " ndodhet në afërsi me zanoret e radhës së përparme (e, i, ö, ü), ajo shqiptohet si e palatalizuar (e qiellorizuar), d. m. th, **lexohet si shkronja "**l **" shqipes. Psh. :**

-b**el**, b**el**ki, b**el**li, ç**el**me, **el,** **el**ma, **el**li, g**el**mek;

-ada**l**et, ai**l**e, a**l**erji, a**l**ev, ame**l**e, çi**l**ek, çöm**l**ek, **l**eb**l**ebi, **l**eke, **l**ezzet, **l**ey**l**ek, me**l**ek, pa**l**et, sülâ**l**e, to**l**erans etj.

-a**cil**, bi**l**mek, di**l**, ka**til**, ke**fil**, menzi**l**, si**l**mek;

Copyrighted material

-ad**li**ye, ame**li**yat, baka**lit**, **çe**lik, bi**lim**, **çift**li**k**, **çi**l**i**ngir, ki**lit**, k**lik**, **li**der, **li**man, **li**san, **li**tre, ma**li**ye, tek**lif**, za**lim** etj.

-b**ülbül**, gön**ül**, **gül**, **gül**mek, k**ül**, k**ül**tür, t**ül**, t**ül**bent, **ül**ke, **ül**ser, **ül**timatom;
-a**lüminyum**, çöp**lük**, **lügat**, **lüks**, **lütfen**, **lütuf**, **lüzum**, ö**lü,** us**lüp** etj.

-b**ölge**, b**ölme**, g**öl**, **çöl**, **ölçek**, **ölçü**, **ölmek**, **şölen**;
-**lök**, **lökün**, **lökosit**, **löpür**, **lösemi** etj.

B) Kur në një fjalë bashkëtingëllorja " **l** " ndodhet në afërsi me zanoret e radhës së prapme (**a, ı, u, o),** ajo lexohet përafërsidht si shkronja " **ll** " e shqipes. Psh.

-ak**ıl**, b**ıl**dır, b**ıl**dırcın, çağ**ıl**, çılgın, çırılçıplak, k**ıl**, kız**ıl**, y**ıl**, y**ıl**dız;
-aç**lık**, baba**lık**, bağ**lı**, ba**lık**, ça**lı**, ça**lılık**, ça**lım**, ça**lışma**, ka**lın**, ka**lıp**, ka**lıt**, kap**lı**, kap**lıca**, k**ılıf**, ya**lı** etj.

-çap**ul**, çoğ**ul**, çoğul**cul**uk, d**ul**, k**ul**, ok**ul;**.
-ab**lu**ka, bu**luş**, bu**lut**, o**luk**, so**luc**an, so**luk**, top**lum**, tu**lum**, tu**lum**ba, yo**lluk**, yo**luk** etj.

-b**ol**, k**ol**, k**ol**tuk, **ol**gun, **ol**mak, **ol**du s**ol**, s**ol**cu, s**ol**gun, y**ol**, y**ol**cu, y**ol**daş;
-lobi, **lo**dos, **lo**syon etj

-altın, **al**bay, **alç**ak, **alç**ı, **alt**, bakk**al**, b**al**, b**al**dır, b**al**dız, b**al**kon, b**al**-ta, çat**al**, çuv**al**, k**alp** *(falso - i rrejshëm),* mand**al,** p**al**to sak**al** etj.
-ab**la**, ağ**la**mak, a**la**n, a**la**y, as**la**n, ba**la**ban, bak**la**va, cilâ**la**ma, çağ**la**-mak, çağ**la**yan, çapa**la**mak, çıp**la**k, çikol**a**ta, da**lak**, da**la**vere, dol**a**p, ha**la** *(motra e babaits)*, kap**la**n, kul**a**k, **lala**; oğ**la**k, o**la**y, uzl**a**şma, yay**la**, yı**la**n etj

C) Duhet theksuar se kjo rregull vlen për fjalët burimore turke. Te disa fjalë me prejardhje të huaj (nga persisht-tja, arabishtja si dhe nga gjuhët e perëndimit), bashkë-tingëllorja " **l** " shqiptohet si e qiellorizuar (palatalizuar) edhe kur ndodhet në afërsi me zanoret e radhës së prap-me. Në disa raste në këto fjalë mbi zanoren **a** ose **u** vihet shenja zbutëse (cirkumfleksi) (^). Psh. :
-ah**lâk**, akümü**lâtör**, a**lârm**, ambal**âj**, at**lâs**; bel**â**, bil**ânço**; cil**â**; ekse**lâns**, e**lâstik**; fel**âket**; hal**â** *(akoma, ende)*; **ilâç**, il**ân**, imal**ât**, istil**â**,

Copyrighted material

izol**â**tör; kapitül**â**syon, kl**â**n, kl**â**sör, kl**â**vye; l**â**civert, l**â**borant, l**â**f, l**â**hana, l**â**le, l**â**mba, l**â**stik, l**â**tife; parl**â**mento, pl**â**ka, pl**â**n, pl**â**net, pl**â**stik; regül**â**tör, rekl**â**m; spekül**â**syon, sül**â**le; tel**â**ffuz etj.

Shënim 1:

Siç shihet nga shembujt e dhënë më lart, mbi zanoren "**a**" ndodhet shenja zbutëse (cirkumfleksi) (^). Por duhet të theksohet se, sipas drejtshkrimit më të ri të gjuhës turke, kjo shenjë, në shumë raste nuk përdoret.
Për ta lehtësuar shqiptimin e shkronjës "**l**" sa më drejt, me qëllim, në këtë fjalor kjo shenjë është përdor.

Shënim 2:

Duhet theksuar se në të tëra variantet e dhëna më lartë, ka edhe përjashtime, por ato janë të rralla. P. sh.
kalp (lexohet: kalp; ka kuptim: **zemër**);
kalp (lexohet: kallp; ka kupim: **falso, i rrejshem**; ***kalp para,*** para të rrejshme, para falso

Copyrighted material

Copyrighted material

SHQIP – TURQISHT

ARNAVUTÇA - TÜRKÇE

Copyrighted material

Copyrighted material

Arnavutça -Türkçe Bölümündeki Kısaltmalar

Shkurtimet në pjesën Shqip - Turqisht

a) Gramer kısaltmaları - Shkurtime gramatikore

eris - eril isim/ emër mash.
dişis - dişil isim / emër fem.
asis - orta isim / emër asnjan.
zam - zamir/ përemër
fl - fiil / folje
sf - sıfat / mbiemër
zf - zarf / ndajfolje
ed - edat / parafjalë
bağ - bağ / lidhëz
ünl - ünlem / pasthirrmë
sy - sayı / numër
prt - partikül / pjesëz

b) Diğer kısaltmalar - Shkurtime të tjera

anat - anatomi / anatomi
ask - askeri / ushtri
astr - astronomi / astronomi
biy - biyoloji / biologji
bot - botanik / botanikë
bk - bak / shiko
coğ - coğrafya / gjeografi
edeb - edebiyat / letërsi
elek - elektrik / elektrik
fiz - fizik / fizikë
hk – hakkında / lidhur me
huk - hukuk / drejtësi
kim - kimya / kimi
mat - matemat / matematikë
mec - mecazi / figurativ
mim - mimarlık / arkitekturë
müz - müzik / muzikë
oto - otomobil / automobil
pol - poitik / politikë
sp - spor / sport

Copyrighted material

foto - fotograf / fotografi
geol - geoloji / gjeologji
geom - geometri / gjeometri
foto - fotograf / fotografi
geol - geoloji / gjeologji
geom - geometri / gjeometri
geom - geometri / gjeometri
gr - gramer / gramatikë

tar - tarih / hsitori
tek - teknik / teknik
tjp – tıp / mjekësi
tar - tarih / histori
tek - teknik / teknik
tjp – tıp / mjekësi
zool - zooloji / zoologji

Copyrighted material

A

a *part* mı, mi, mu,mü; ***A është mirë?*** İyi **mi**dir? ***A dëgjjove?*** Duydun **mu**?
abanoz,- i *eris* abanoz
abazhur,-i *eris* abajur
abetar/e,-ja *dişis* alfabe (kitap olarak, ders kitabı)
abonim,-i *dişis* abone
abonoj fl abone etmek;
abonohem *fl* abone olmak
abortim. -i *eris* tıp düşük (yaşayabilecek duruma gelmeden doğum yapma)
abortoj *fl* düşük yapmak
absolut,-e *sf* mutlak, salt; ***vlerë absolute,*** mutlak değer; ***temperaturë absolute,*** mutlak sıcaklık; ***zero absolute***, mutlak sıfır
absolutisht *zf* mutlaka, herhalde, ne olursa olsun, kesinlikle
absolutiz/ëm,-mi *eris* mutlakiyet, saltçılık
absorboj *fl* soğurmak
absorbues,-e *sf* soğurucu
abstenim,-i *dişis* çekimsenme
abstenoj *fl* çekimsenmek
abstenuar (i, e) *fl* çekimser
abstrakt,-e *sf* soyut; emër abstrakt, soyut isim
absurd,-e *sf* abes, boş, saçma, gereksiz
abuzim,-i *eris* kötüye kullanma, suiistimal, yol-suzluk
abuzoj *fl* yetkiyi kötüye kullanmak
acar,-i *eris* 1. ayaz, kuru soğuk; 2. gerginlik
acarim,-i *eris* gerginlik, gerginleşme fenalaşma; ***acarimi i kohës***, hava kötüleşmesi; ***acarimi i marëdhënjeve***, ilişkilerin gerginleşmesi
acaroj *fl* gerginleştirmek;
acarohem, gerginleş-mek
acaruar (i, e) *sf* gergin, gerginleşmiş olan
acid,-i *eris kim* asit; ***acid sulfurik,*** sülfürik asidi
Adam *eris* Adem, inanca göre ilk yaratılan insan ve ilk peyganber
adaptim,-i *eris* uyma, uyarlama, adaptasyon
adaptoj *fl* uyarlamak, adapte etmek; **adaptohem**, uymak, uyarlanmak, adapte olmak
adet,-i *eris* adet, görenek, töre
adekuat,-e *sf* uygun, elverişli, münasip

Copyrighted material

administrat/ë,-a *dişis* yönetim, idare
administrativ,-e *sf* idari, yönetimle ilgili; ***këshilli administrativ,*** yönetim kurulu; ***masa administrative,*** idari önlemler; ***procedurë administrati- ve***, idari işlem
administrim,-i *eris* idare etme, yönetme
administroj *fl* yönetmek, idare etmek
administrues,-i *eris* yönetmen, idareci
admiral *eris ask* amiral
adoptim,-i *eris* evlatlık etme
adoptiv,-e *sf* evlatlık edilen
adoptoj *fl* evlatlık etmek
adres/ë,-a *dişis* adres; ***adresa e shtëpisë***, ev adresi; ***adresë e vjetër***, eski adres
adresoj *fl* adreslemek, göndermek
adhurim,-i *eris* tapma, hayranlık, tutku ile sevme, taparcasına sevme; ibadet etme
adhuroj *fl* taparcasına sevmek veya saymak, hayran olmak; ibadet etmek
aerodrom,-i, aeroport,-i *eris* hava limanı, hava alanı
aeroplan,-i *eris* uçak
afat,-i *eris* vade, müddet, süre; ***para afatit***, vadeden önce; ***pas afatit***, vadeden sonra; ***fundi i afatit***, vade sonu
afatizim,-i *eris* vadelendirme
afatizoj *fl* vadelendirmek
afatgjatë *sf* uzun vadeli; ***kredi afatgjatë***, uzun vadeli kredi
afatmes/ëm,-me *sf* orta vadeli
afatshkurtër *sf* kısa vadeli; ***planifikim afatshkurtër***, kısa vadeli planlama
afekt,-i *eris* heyecan
afër *zf* yakında; ***eja më afër***, daha yakın gel; ***afër drekës***, öğle vakti, öğleyin
afërm,-i (**i**) *eris* akraba, yakın akraba, hısım
afërsi,-a *dişis* yakınlık
afërsisht *zf* yaklaşık olarak, aşağı yukarı, cıvarında
afëruar (**i, e**) yaklaşan
afirmoj *fl* doğrulamak, tasdik etmek
afion,-i *eris* afyon
afish/e,-ja *dişis* afiş, ilan
afishim,-i *eris* afiş asma
afishoj *fl* afiş asmak, ilan etmek, duyurmak, askıya almak
aforiz/ëm,-mi *eris* aforizm
afresk,-u *eris* fresk
afrim,-i *eris* yaklaşma, yanaşma, yakına gelme; ***afrim i afatit***, vadenin yaklaşması
afroj *fl* yaklaştırmak; **afrohem** yaklaşmak
aftë (**i,e**) *sf* becerekli, kabiliyetli, yetenekli; ***nxënës i aftë***, yetenekli öğrenci
aftësi,-a *dişis* yetenek, becerek-lik, kabiliyet
aftësim,-i *eris* yetiştirme, geliştirme, yeteneğini artırma, yetenekli kılma
aftësoj *fl* yetiştirmek, geliştirmek, yeteneğini artırmak;
aftësohem, yetişmek, gelişmek, daha yüksek yeteneğe ulaşmak

Copyrighted material

agim,-i *eris* tan, tan ağarması, şafak vakti, şafak sökmesi, gün ağarması
agon *fl* gün ağarmak, şafak sökmek
agoni,-a *dişis* şiddetli acı veya ıstırap çekme, zihnen ve vücutta kıvranma
agrar,-e *sf* ziraî, tarımsal; ***politika agrare***, tarımsal siyaset
agresion,-i *eris* saldırı, hücum, taarruz
agresiv,-e *sf* saldırgan
agresivitet,-i *eris* saldırganlık
agresor,-e *sf* saldırgan, saldırıcı
agronom,-i *eris* tarım mühendisi, tarımcı, ziraat mühendisi, ziraatçı
agronomi,-a *dişis* ziraat, tarım, çiftçilik
agronomik,-e *sf* tarımsal, ziraî
agrume,-t *dişis bot* turunçgiller familyası, narenciye, güney meyvesi (limon, portakal, mandalina)
agjenci,-a *dişis* 1. acente, mümessillik, temsilcilik; agjenci tregtare, ticaret acentesi; 2. ajans
agjent,-i *eris* ajan, agjent i policisë, polis ajanı
agjitacion,-i *eris* ajitasjon, propaganda
agjitator,-i *eris* propaganda yapan kişi, propagandacı, kışkırtıcı, tahrikçi
agjitoj *fl* ajitasyon yapmak, propaganda yapmak
ah,-u *eris bot* kayın ağacı (*Fugus silatica*)
aheng,-u *eris* ahenk, eğlence, neşelik, şenlik
ahisht/ë,-a *dişis* kayınlık, kayın ağacı ormanı
ahmarrës,-i *eris* intikamcı, öç almayı güden
ahmarrj/e,-a *dişis* intikam, öç
ahur,-i *eris* at ahırı, tavla, ahır, hayvan damı
ai *zam (eril)* o; ***ai vetë***, o kendisi
aj/ër,-ri *eris* hava; ***ajër i pastër***, temiz hava
ajërftohës,-i *eris* soğutucu, hava soğutucu
ajërngrohës,-i *eris* ısıtıcı, hava ısıtıcısı
ajk/ë,-a *dişis* kaymak
ajo *zam (dişil)* o
ajrim,-i *eris* havalandırma
ajroj *fl* havalandırmak
ajror,-e *sf* hava ile ilgili; ***presion ajror***, hava basıncı; ***rrymë ajrore***, hava akımı; ***luftë ajrore***, hava savaşı
ajrosj/e,-a *dişis* havalandırma
akademi,-a *dişis* akademi, yüksek okul; ***akademia e shkencave***, bilimler akademisi
akademik,-u *eris* akademi üyesi, akademisyen
akademik,-e *sf* akademik; ***titull akademik***, aka demik ünvanı
akademist,-i *eris* akademi öğrencisi
akcent,-i *eris gram* aksan, vurgu
aksion,-i eris eylem
akoma *zf* daha, hala, henüz, şimdiye kadar, şu ana kadar
akord,-i *eris* 1. sözleşme; 2. *müz* akort, ahenk, uyum, harmoni
akordoj *fl müz* uyum sağlamak,
akrep,-i *eris* akrep (saat akrebi)

Copyrighted material

akrepi i madh i orës *eris* yelkovan
akrobacion,-i *eris* akrobasi, akrobatlık, cambazlık
akrobat,-i *eris* akrobat, cambaz
aksident,-i *iser* kaza; ***aksident automobilistik***, trafik kazası
aksiomë,-a *eris* aksiyom, belit
aksion,-i *eris* 1. aksiyon, eylem, hareket; 2. (banka): pay, hisse, hisse senedi
aksionar,-i *eris* hissedar, hisse sahibi
aksham,-i *eris* akşam
akt,-i *eris* 1. yapılan bir iş, hareket, eylem; 2. do küman, belge, sözleşme; ***akt ligjor***, yasal dokü man (belge); 3. (tiyatro eserinde): perde
aktakuz/ë,-a *dişis* ithamname, suçlama yazısı, dava açma belgesi
aktdetyrim,-i *eris* emir belgesi
aktdënim,-i *eris* yargı ceza karar
aktgjykim,-i *eris* yargı kararı (hükmü)
aktiv,-e *sf* aktif, etkin, faal, çalışkan
aktivist,-i *eris* etkinci
aktivisht *zf* etkinlikle, etkin olarak
aktivitet,-i *eris* etkinlik, faaliyet; ***aktivitet politik***, siyasi etkinlik; ***aktivitet shoqror***, toplumal etkinlik
aktivizim,-i *eris* etkinleştirme
aktivizoj *fl* etkileştirmek; **aktivizohem,** etkileşmek
aktkontroll,-i *eris* kontrol belgesi
aktlindj/e,-a *dişis* doğum belgesi, doğum kayıt örneği
aktor,-i *eris* aktör, tiyatroda rol alan erkek oyuncu
aktor,-e *dişis* aktris, tiyatroda rol alan kadın oyuncu
aktpadi,-a *dişis bak* **aktakuzë**
aktual,-e *sf* aktüel, güncel, şimdiki; ***ngjarje aktuale***, aktüel olay
aktualitet,-i *eris* aktüalite, güncellik, günün olayları
aktualizoj *fl* güncelleştirmek
aktvendim,-i *eris* kararname
akuarel,-i *eris* akvarel
akuarium,-i *eris* akvaryum
akull,-i *eris* buz
akullim,-i *eris* buzlama
akullnaj/ë,-a *dişis* buzul, buz dağı
akulloj *fl* buzlamak, **akullohem**, buzlanmak
akullor/e,-ja *dişis* dondurma
akulloreshitës,-i *eris* dondurmacı
akullt (i. e) *sf* buzlu
akullthyes/e -ja *dişis* buzkıran
akumulator,-i *eris* akümülâtör, akü
akumulim,-i *eris* toplama, biriktirme
akumuloj *fl* toplamak, biriktirmek
akustik,-e *sf* akustik, işitme duygusu ile ilgili, işitmeye ait; ***sallë akustike***, akustik salon
akustikë,-a *dişis fiz* akustik, ses bilimi, akustik bilimi
akusher/e,-ja *dişis* ebe, doğuma yardımcı olan kadın
akut,-e *sf* akut, âcil, hâd; ***sëmundje akute***, akut hastalık
akuzativ,-i *eris gram* ismin " **i** " hali, belirtme hali, belirtme durumu

Copyrighted material

akuz/ë,-a *dişis* suçlama, itham, töhmet, suçlu bulma (sözlü veya yazılı olabilir, mahkemede olduğu gibi)
akuzim,-i *eril* suçlama
akuzoj *fl* suçlamak, itham etmek
akuzuar, (i, e) *sf* sanık, suçlanan
ala e majtë *eris* (*futbollda*) sol açık
alarm,-i *eril* alârm, panik, anî korku ve telâş
alarmant,-e *sf* panikli, korkulu, telâşlı (olay v. b.)
alarmoj *fl* alârm işareti vermek, korkutmak, te lâşlândımak, panik yaratmak
alarmues,-i *eris* panikçi, telâş yaratıcı
alarmues,-e *sf bak* **alarmant,-e**; zëra alarmuese, telâşlândıran sesler
albanologji,-a *dişis* Albanoloji, Arnavutça bilim dalı
album,-i *eris* albüm
albumin,-i *eris* albümin
aleanc/e,-a *dişis* ittifak, anlaşma, birleşme
aleat,-i *eris* müttefik, bağlaşık
aleat,-e *sf* müttefikle ilgili olan, ***fuqitë aleate,*** müttefik kuvvetler
alegori,-a *dişis* alegori, kinaye
alegorik,-e *sf* alegorik, kinayeli
alergji,-a *dişis tıp* alerji
alergjik,-e *sf* alerjik
alfabet,-i *eris* alfabe; ***aşfabet latin***, latin alfabesi
alfabetik,-e *sf* alfabetik; ***rendi alfabetik***, aifabetik sıra
alg/ë,-a *dişis bot* su yosunu
algjeb/ër,-ri *eris mat* cebir
algjebrik,-e *sf* cebirsel
Algjeri,-a *dişis coğ* Cezair
alivanosem *fl* bayılmak
alivanosj/e,-a *dişis* bayılma, baygınlık
alkimi,-a *dişis* alşimi, simya
alkimist,-i *eris* alşimist, simyacı
alkool,-i *eris* alkol
alkoolik,-e *sf* alkollü, ***pije alkoolike***, alkollü içki
alkoolist,-i *eris* alkolik erkek
alkoolist,-e *dişis* alkolik kadın
alkooliz/ëm,-mi *eris* alkolizm
almanak,-u *eris* almanak, yıllık, salname
almis/e,-ja *dişis* alet
alogjik,-e *sf* mantık dışı
alpakë,-a *dişis zool* alpaka (*Lama glama pacos*)
alpinist,-i *eris* alpinist, dağcı
alpinistik,-e *sf* dağcılıkla ilgili; ***shtëpi alpinistike***, dağcılık evi
alpiniz/ëm,-mi *eril* dağcılık, alpinizm
altar,-i *eril* mihrap
alternativ,-e *sf* alternatif; *fiz* rrymë alternative, alternatif akım
alternativ/ë,-a *dişis* seçenek, tercih
alternator,-i *eris fiz* alternatör
alumin,-i *eris kim* alüminyum
aluzion,-i *eris* ima, kinaye
aluziv,-e *sf* kinayeli
Allah,-u *eris* Allah
allçi,-a *dişsl* alçı
aman! *ünl* aman!
amanet,-i *eris* 1. emanet, vedia, inan; 2. vasiyet; ***amaneti i fundit***, son vasiyet
amator,-i *eris* amatör
amatoriz/ëm,-mi eris amatörlük
ambalazh,-i *eris* ambalaj
ambalazhoj *fl* ambalajlamak, paketlemek

Copyrighted material

ambasad/ë,-a *dişis* elçilik, büyük elçilik, sefaret
ambasador,-i *eris* elçi, büyük elçi, sefir
ambici/e,-a *dişis* tutku, ihtiraz, hırs, büyük istek
ambicioz,-e *sf* tutkulu, hırslı, ihtirazlı, istekli
ambient,-i *eris* ortam, muhit, civar, çevre, çevrede ki koşullar; ***ambient natyror***, doğal ortam; ***ambienti gjeografik***, coğrafya ortamı, ***ambienti familjar***,aile ortamı
ambientim,-i *eris* yeni koşullara veya yeni yerlere alışma, veya alıştırma, uyarlama
ambientohem *fl* yeni koşullara alışmak, uyarlanmak
ambulanc/ë,-a *dişis* poliklinik
ambulant,-e *sf* gezici, seyyar
ameb/ë,-a *dişis zool* amip (*Amoibe*)
amandoment,-i *eris* önerge (meclise sunulan yazılı önerge)
am/ë,-a *dişis* 1. *anat* döl yatağı, rahim; 2. nehir yatağı
amësi,-a *dişis* annelik, analık
amfib,-i *eris zool* amfibi, iki yaşayışlı (hem suda hem karada yaşayan, örn. kubağa bir amfibi'dir)
amfiteat/ër,-ri *eris* amfiteatr
amoniak,-u *eris kim* amonyak
amoral,-e *sf* ahlaksız
amortiz/im,-mi *eris* amortisman
amortizor,-i *eris* amortisör
amortizoj *fl* sarsıntı, sallantı hareketleri en aza indirmek, yumuşatmak
amper,-i *eris fiz* amper, elektrik akımı şiddeti birimi
ampermet/ër,-ri eris ampermetre
ampül/ë,-a *dişis* ampul
amshim,-i *eris* ebedilik, ölümsüzlük
amshuesh/ëm, (i), -me (e) *sf* ebedi, ölümsüz, daimi, sonsuz
amtar,-e *sf* anne ile ilgili, anne, ana; ***gjuha amtare***, ana dili
amte (**i, e**) *sf* tatsız, lezzetsiz
amull *sf* durgun, durmuş; ***ujë amull***, durgun su
amull,-i *eris* durgunluk, kesat; ***amulli në tregti***, alışverişte durgunluk
amvis,-i *eris* ev sahibi, aile sahibi, aile başı
amvis/ë,-e *dişis* ev hanımı, ev sahibesi
amvisëri,-a *dişis* aile
amz/ë,-a *dişis* resmi kayıt defteri, ana defter, kütük
Anadoll *eris coğ* Anadolu
anadollas *eris* Anadollu, Anadolu halkından olan kimse
anaforë,-a *dişis* anafor
anale,-t *dişis* vakayiname, olguları yıl sırasıyla kaydeden tarih kitabı
analfabet,-e *sf* okuma yazmasız olan, cahil
analfabetiz/ëm,-mi *eris* bilimsizlik, bilimsiz olma hali, cahillik
analiz/ë,-a *dişis* analiz, çözümleme, tahlil; ***analizë laboratorike***, lâboratuar tahlili; ***analizë gramatikore***, gramer analizi

Copyrighted material

analizoj *fl* analiz etmek, tahlil etmek, çözümlemek
analog,-e *sf* benzer, andıran
analogji,-a *dişis* analoji, benzeşim, benzeşme, kıyas
analogjik,-e *sf* analojik
ananas,-i *eris bot* ananas
anapraptas *zf* ters, tersine, tersine olarak
ana praptë (i, e) *sf* tersine, ters; ***kahje e anapraptë***, ters yön
anarki,-a *dişis* anarşi, düzensizlik
anarkist,-i *eris* anarşist
anarkist,-e *sf* anarşik, anarşi niteliğinde olan
anarkiz/ëm,-mi *eris* anarşizm
anas,-i *eris* yerli (kimse)
anasjell *fl* (terisne) çevirmek, döndürmek, altüst etmek
anasjelltas *zf* ters, tersine, zıt olarak, aksine, aksine olarak
anatem/ë,-a *dişis* lânet, beddua, aforoz
anatomi,-a *dişis* anatomi; ***anatomia e njeriut***, insan anatomisi
anatomik,-e *sf* anatomi ile ilgili, anatomik
andaj *bağ* bunun için, bundan ötürü, bundan dolayı, bu yüzden, dolaısıyla
andej *zf* orada, oradan
anekdot/ë,-a *dişis* anekdot
anekdotik,-e *sf* anekdot ile ilgili
aneks,-i *eris* ek, katma, ilave
aneksim,-i *eris* ilhak, katma, bağlama
aneksoj *fl* ilhak etmek, ilave etmek
aneksuar (i, e) *sf* ilhak edilen, katılan, ilhak edilmiş
anemomet/ër,-ri *eris* anemometre, rüzgâr ölçer
anë,-a *isdiş* 1. yan, taraf, yön, kıyı; ***ana e majtë***, sol yan; ***ana e lumit***, nehir kıyısı; 2. yüz; ***ana e mbarë e stofit***, kumaşın yüzü; 3. bölge; ***malet e kësaj ane***, bu bölgenin dağları; 4. son, kenar; ***s'ka anë***, sonu (kenarı) yoktur; 5. yan, etken, görüş; taraf; ***ana financiare***, mali yanı; ***ana praktike***, pratik yanı; ***anët kundërshtare***, karşıt taraflar
anëdet,-i *eris* kıyı, deniz kıyı, sahil
anëdetas,-i *eris* kıyıda yaşayan kimse
anësor,-e *sf* yanal, yanda olan, kenara ait, tarafla ilgili; ikinci dereceli
anëshkrim,-i *eris* kitabın kenarında yazılan yazı, haşiye
anëtar,-i *eris* üye, aza; ***anëtar i familjes***, aile üyesi; ***anëtar aktiv***, faal üye; ***anëtar i komisionit***, komisyon üyesi; ***anëtar i partisë***, parti üyesi
anëtarësi,-a *dişis* üyelik
anëtarësim,-i *eris* üye olma
antarësoj *fl* üye etmek;
anëtarësohem, üye olmak
angazhim,-i *eris* angajman, üstlenme, taahhüt
angazhoj *fl* angaje etmek;
angazhohem, angaje olmak, üstlenmek
ani *prt* iyi, olsun, olur

Copyrighted material

anij/e,-a *dişis* gemi; ***anije peshkimi,*** balıkçı gemisi; ***anije lufte***, savaş gemisi
anijethyerj/e,-a *dişis* gemi kazası, gemi batması, deniz kazası
anim,-i *eris* 1. eğme, eğilme, meyil; 2. taraftarlık
ankand,-i *eris* ihale, açık artırma, müzayede
ankes/ë,-a *dişis* 1. şikâyet, şikâyetname
anket/ë,-a *dişis* anket, soruşturma, araştırma; ***anketë statistikore***, istatistik anketi
anketoj *fl* anket yapmak
anketor,-e *sf* ankete ait; ***fletëza anketore***, anket formu
ankim,-i *eris* yakınma, vah vah etme
ankohem *fl* yakınmak, şikâyet etmek, sızlamak, vah vah etmek
ankor/ë,-a *dişis* gemi demiri, demir, gemi çapası, çapa, çipo
anod/ë,-a *dişis fiz* anot
anoj *fl* 1. bir yana eğmek, meyletmek; ***anoi barka***, kayık eğildi; 2. *mec* taraf tutmak
anomali,-a *dişis* anomali, sapıklık, aykırılık
anonim,-i *eris* anonim, adsız, isimsiz
ansamb/ël,-li *eris* bir amaç için bir araya gelmiş bir grup insan, topluluk; ***ansambël këngësh e vallesh*** , şarkı ve dans (oyun) topluluğu ansh/ëm, (-i), -me (e) sf 1. yanlı, yanı olan; 2. taraf tutan, tarafgir, dürüst olmayan, gerçekçi olmayan
antagonist,-e *sf* anatagonistik, rakip, karşıt, aleyhtar
anten,-a *dişis* anten; ***anten televizioni***, televizyon anteni
antibiotik,-u *eris* antibiyotik
antifashist,-i *eris* faşizm aleyhtarı
antifashist,-e *sf* faşizme karşı ile ilgili; ***luftë antifashiste***, faşizme karşı savaş
antik,-e *sf* çok eski, antik
antik/ë,-a *dişis* antika; eski çağlar
antikuar,-i *eris* antikacı
antikushtetues,-e *sf* anayasaya aykırı olan
antipastë,-a *dişis* çerez
antipati,-a *dişis* antipati
antipatik,-e *sf* antipatik
antitezë,-a *dişis* antitez, karşı tez, karşı sav
antologji,-a *dişis* antoloji, seçme yazılar, seçmeler
antologjik,-e *sf* antoloji ile ilgili; ***vjersha antologjike***, antoloji şiirleri
antropologji,-a *dişis* antropoloji, insan bilimi
antropologjik,-e *sf* antropoloji ile ilgili
anuitet,-i *eris* yıllık taksit
anulim,-i *eris* yürürlükten kaldırma, silme, bozma, geçersiz sayma, iptal etme, feshetme, ilga etme
anuloj *fl* (bir yasayı, bir kararı) yürürlükten kaldırmak, geçersiz saymak, iptal etmek, ilga etmek
aort/ë,-a *dişis anat* aort, büyük atar damar

Copyrighted material

aparat,-i *eris* 1. aygıt, cihaz, aparey; 2. ***aparati i fry mëmarrjes*** *anat* solunum sistemi cihazı
apartament,-i *eris* apartman, apartman dairesi
apati,-a *dişis* duygusuzluk, ilgisizlik, kayıtsızlık
apatik,-e *sf* duygusuz, ilgisiz, kayıtsız
apel,-i *eris* çağrı, davet
apendicit,-i *eris anat* apandisit, apandisin iltihaplanması
apetit,-i *eris* iştah
apo *bağ* veya, ya da, yoksa; ***sot apo nesër***, bugün veya yarın;
apostafat *zf* kasten, bilerek, isteyerek; özel, mahsus
aprovim,-i *eris* onama,onay, kabul etme, onaylama
aprovoj *fl* onamak, onaylamak; kabul etmek
aq *zf, sf, zam* bu kadar, o kadar, bu miktarda; ***dy herë aq***, iki defa o kadar; ***kaluan aq vjet***, o kadar sene geçti
ar,-i *eris kim* altın; ***ar i kulluar***, pak altın; ***unazë ari***, altın yüzük
arbit/ër,-ri *eris sp* hakem
ardhacak,-u *eris* göçmen, gelerek yerleşen kişi
ardhj/e,-a *dişis* gelme, geliş; ***ardhja e dimërit***, kışın gelmesi
ardhm/e,-ja (**e**) *dişis* 1. gelecek (zaman), ati, istikbal; 2. *gram* gelecek zaman ardhhsh/ëm, (i) -me (e) sf gelecek
ardhur (**i,e**) *sf* gelen
ardhura,-t (**të**) *dişis* (maliye ile ilgili); gelir, varidat, hasılat; ***të ardhurat kombëtare***, milli gelir
aren/ë,-a *dişis* arena
ar/ë,-a *dişis* tarla, ekilen toprak alanı
argëtim,-i *eris* eğlenme,zevk alma, eğlence, şenlik
argëtoj *fl* eğlendirmek, neşelendirmek, şenlendirmek;
argëtohem *fl* ağlenmek, neşelenmek, şenlenmek
argëtues,-e *sf* eğlenceli, neşeli
argument,-i *eris* delil, kanıt, ispat
argumentim,-i eris delil gösterme, kanıtlama, ispat etme, ispatlama
argumentoj *fl* kanıtlamak, ispatlamak, delil göstermek
argjend,-i *eris kim* gümüş
argjendtë (**i, e**) *sf* gümüşlü, gümüşten yapılmış
argjil,-i *eris* kil (toprak)
argjilor,-e *sf* killi
ari-u *ieris zool* ayı; ***ari i zi***, siyah ayı
aritmetik,-e *sf* aritmetiksel
aritmetik/ë,-a *is* aritmetik
arkeolog,-u *eris* arkeolog
arkeologji,-a *dişis* arkeoloji
arkeologjik,-e *sf* arkeolojik; ***gërmime arkeologjike***, arkeolojik kazılar
ark/ë,-a *dişis* 1. sandık; 2. kasa, vezne, çelik dolap
arkëtar,-i eris veznedar, kasadar
arkëtim,-i *eris* (para için): tahsil etme, para toplama
arkëtoj *fl* (para için): tahsil etmek, para toplamak
arkitekt,-i *eris* mimar
arkitektur/ë,-a *dişis* mimarlık
arkiv,-i *eris* arşiv, belgelik
arkivist,-i *eris* arşivci

Copyrighted material

arkivor,-e *sf* arşive ait, ***dokumenta arkivore***, arşiv belgeleri
armat/ë,-a *dişis* ordu, bir ülkenin askeri kuvvetleri
armatim,-i *eris* silahlanma
armatos *fi* silahlandırmak;
armatosem *fl* silahlanmak
armatosj/e,-a *dişis* silahlanma, silahlandırma
armatosur (**i, e**) *sf* silahlı, silahlı olan
armatur/ë,-a *dişis* betonarmede demir iskeleti
arm/ë,-a *dişis* 1. silah; 2. ordu, asker
armëpushim,-i *eris* ateşkes, savaş bırakışması, mütareke
armik,-u *eris* düşman
armiqësi,-a *dişis* düşmanlık
armiqësor,-e *sf* düşmana ait, düşman; ***ushtria armiqësore***, düşman askeri
armiqësisht *zf* düşmanca
arnë,-a *dişis* yama
arnic/ë,-a *dişis* küçük yama
arnim,-i *eris* yamalama, yamama, yamatma
arnoj *fl* yamalamak, yamamak, yamatmak
arnuar (**i, e**) *sf* yamalı
aromatik,-e *sf* aromatik, hoş kokulu
arom/ë,-a *dişis* aroma
arsim,-i *eris* eğitim, öğrenim, öğretim, tahsil; ***Ministria e Arsimit***, Eğitim Bakanlığı; ***arsim i mesëm***, orta öğrenim; ***arsim i lartë***, yüksek öğrenim
arsimim,-i *eris* eğitme, bilgi verme; eğitim işi
arsimor,-e *sf* eğitim ile ilgili, eğitimsel
arsimtar,-i *eris* eğitimci, erkek öğretmen
arsimtar,-e *dişis* kadın öğretmen
arsye,-ja *dişis* 1. idrak, anlama yetisi, anlayış, mantık, sağduyu, aklıselim; ***njeri me arsye***, anlayışlı kişi; 2. delil, kanıt; ***arsye bindëse***, inandırıcı delil; 3. neden, sebep, bahane; 4. hak; ***me arsye***, haklı olarak
arsyeshëm (i) -me (e) *sf* 1. mantıklı,anlayışlı; 2. haklı; kërkesë e arsyeshme, haklı istek
arsyetim,-i *eris* 1. mahkeme etme, düşünme, gerekeli açıklama; 2. haklı çıkarma, mazeretli bulma
arsyetoj *fl* mahkeme etmek, düşünmek; gerekçeli açıklama yapmak; 2. mazeret göstermek
art,-i *eriss* sanat; ***vepër arti***, sanat eseri; ***artet e bukura***, güzel sanatlar
arteri,-a *dişis anat* arter, atar damar
artë (**i, e**) *sf* altunî, altından yapılmış, altına ait; ***unazë e artë***, altın yüzük; 2. *mec* çok değerli, altın gibi değerli
artificial,-e *sf* yapma, yapay, suni, doğal olmayan; ***lule artificale***, yapma çiçek
artikull,-i *eris* 1. makale, yazı, bir gazete ya da dergide yayınlanan bir yazı (parçası); 2. *gram* takı; 3. (*yasada*): madde; 4. (*tica-*

Copyrighted material

rette): eşya, şey, nesne; ***artikul eksporti***, ihracat eşyası
artileri,-a *dişis ask* topçu sınıfı, topçuluk
artiljer,-i *eris ask* topçu askeri
artist,-i *eris* aktör, sanatçı, sanatkâr
artistik,-e *sf* sanatsal, sanata ilişkin, sanatla ilgili
artistikisht *zf* sanatkârane, sanatçıya yakışır biçimde
artizan,-i *ieris* zanaatkâr, usta
arratisem *fl* firar etmek
arratisj/e,-a *dişis* firar, kaçma (askerlikten, hapisten, yasadan)
arr/ë,-a *dişis bot* ceviz; ***dru arre***, ceviz ağacı
arrij *fl* 1. gelmek, yetişmek; ***arriti në kohë***, zamanında yetişti (geldi); 2. elde etmek; ***arriti sukses të mirë***, iyi başarı elde etti; 3. yetmek (*ekmek, para vb.*); 4. erişmek, ulaşmak (*haber, ses vb.*) 5. olgunlaşmak (*meyve*); 6. (*önde olan birisini*): yetişmek
arritj/e,-a *dişis* 1. gelme, ulaşma, yetişme; 2. erişme, başarma, elde etme; 3. *sp* varış
arroganc/ë,-a *dişis* fodulluk, kibirlik, mağrurluk
arrogant,-e *sf* fodul, kibir, mağrur
as *bağ* ne, ne de; ***as i gjall as i vdekur***; ne diri ne ölü; ***as në qiell as në tokë***, ne gökte ne yerde; ***as ngrohtë as ftohtë***, ne sıcak ne soğuk
asamble,-ja *dişis* meclis, kurul
asfalt,-i *eris* 1. asfalt; 2. asfalt yolu
asfaltim,-i *eris* asfaltlama, asfaltla kaplama
asfaltoj *fl* asfaltlamak, asfaltla kaplamak
asgjë *zam* hiçbir şey; ***nuk di asgjë***, hiçbir şey bilmem
asgjësim,-i *eris* yok etme, yok olma, mahıvetme
asgjësoj *fl* yok etmek, mahvetmek; ***asgjësoj armikun***, düşmanı yok etmek
asimilim,-i eris 1. asimilasyon; 2. biyol özümleme; 3. gram benzeşme
asimiloj *fl* asimile etmek;
asimilohem *fl* asimile olmak
asisoj *zam, sf* öyle, böyle, şöyle
asistencë,-a *dişis* 1. mevcudiyet, hazır bulunma; 2. yardım, yardım etme
asistent,-i *eris* asistan
asistim,-i eris 1. var olma, var oluş, hazır bulunma; 2. yardım etme
asistoj *fl* asistanlık görevini yapmak, hazır bulunmak, yardım etmek
askund *zf* hiçbir yerde, hiçbir yere
askurr *zf* hiçbir zaman, asla
askush *zam* hiç kimse, kimse, hiçbir kişi; ***askush nuk erdhi***, kimse (hiçkimse) gelmedi
asnjanës,-e *sf* 1. belirsiz; 2. yansız, tarafsız, bitaraf; 3. *gram* orta; ***gjini asnjanëse***, orta cins; 4. *kim* nötr, yansız
asnjanësim,-i *eris* tarafsızlaştırma, nötrleştirme
asnjanësoj *fl* tarafsızlaştırmak, nötrleştirmek

Copyrighted material

asnjëri *zam bak* **askush**
asnjë *zam* hiçbir, hiç; ***asnjë para nuk fitova***, hiçbir para kazanmadım
asortiman,-i *eris* ayrı ayrı şeylerden oluşan karışım, mallar çeşidi, çeşit
aspak *zf* hiçbir, hiçbir türlü, hiç
asnjëherë zf hiçbir zaman, asla; ***aspak nuk më merrte mendja***; aklım hiçbir türlü almıyordu
aspekt,-i *eris* görüş (bir olay, varlık veya düşünce üzerine varılan yargı, fikir); açı, yön
aspirat/ë,-a *dişis* şiddetli (bir) istek, arzu, özlem
aspirin/ë,-a *dişis ecz* aspirin
assesi *zf* olumsuz yargı: asla, kesinlikle (hayır), katiyen (hayır), hiçbir türlü
astar,-i *is* astar
astmatik,-e *sf* astımlı ***astm/ë,-a*** *dişis med* astım
astrolog,-u eris astrolog, müneccim
astrologji,-a *dişis* astroloji, müneccimlik
astronaut,-i *eris* astronot
astronomi,-a *dişis* astronomi
astronomik,-e *sf* astronomik, astronomi ile ilgili
ashensor,-i *eris* asansör
ashk/ël,-la is kıymık, yonga
ashpër (**i, e**) *sf* 1. sert, katı, hasim; kaba; pürüzlü; ***stof i ashpër***, kaba kumaş; 2. sert; ***klimë e ashpër***, sert iklim; 3. sert; **mësues i ashpër**, sert öğretmen; 4. sert, iri; ***miell i ashpër***, sert un
ashpërsim,-i *eris* sertleşme, gerginleşme, kötüleşme; ***ashpërsim i marrëdhënieve,*** ilşikilerin sertleşmesi
ashpërsoj *fl* sertleştirmek, gerginleştirmek, kötüleştirmek; ***i ashpërsuan marrëdhëniet***, aradaki ilişkileri sertleştirdiler
asht,-i *is anat* kemik
ashtu *zf* öyle, şöyle; ***nuk është ashtu***, öyle değildir; ***Ashtu qoftë!*** Öyle olsun!
ata *zam (eril)* onlar
atashe,-a *eris dipl* ataşe; ***atashe ushtarak***, askeri ataşe
atdhe,-u *eris* yurt, vatan
atdhetar,-i *eris* yurtsever, vatansever
atdhetari,-a eris yurtseverlik, vatanseverlik
ateist,-i *eris* tanrı tanımaz, ateist
ateiz/ëm,-mi *eris* tanrı tanımazlık, ateizm
atentat,-i *eris* suikast
atentator,-i *ieris* suikastçı
at/ë,-i *eris* baba
atëhere *zf* o zaman, o vakit, o anda
atëherëshëm (**i, e**) *sf* o zamanki, o zamandan
atje *zf* orada, oraya, şurada, şuraya; ***atë e pash atje***, onu orada gördüm, ***unë shkova atje***, ben oraya gittim
atjeshëm (**i, e**) oradaki, oralı
atlet,-i *eris* atlet
atletik,-e *sf* atletik; ***lojrat atletike***, atletik oyunları

Copyrighted material

atletik/ë,-a dişis atletizm, atletik
atmosfer/ë,-a dişis 1. atmosfer, hava küresi; 2. mec ortam, ortalık,
atmosferik,-e *sf* atmosfer ile ilgili; ***shtypje atmosferike***, atmosfer basıncı
ato *zam (dişil)* onlar
atom,-i *eris fiz* atom
atomik,-e *sf* atomik, atomla ilgili; ***energji atomike***, atom enerjisi; ***bombë atomike***, atom bombası
atraksion,-i *eris* atraksion, eğlenceli (cazibeli) gösteri
atribut,-i *eris* nitelik, özellik, sıfat, vasıf
aty *zf* orada, oraya; ***rri aty***, otur orada
athët (**i,e**) *sf* ekşi, mayhoş
athëtim,-i *eris* ekşilik, mayhoşluk, sirke
athëtirë,-a *eris* ekşilik, mayhoşluk, sirke
athëtoj *fl* ekşitmek
audienc/ë,-a *dişis* resmi kabul, yüksek mevkide birisi tarafından huzura kabul
auditor,-i *eris* 1. yüksek okullarda ders salonu, auditorya
auditor,-i *eris* izleyiciler, seyirciler ve dinleyiciler topluluğu
autentik,-e *sf* otantik, doğru, sahi, hakiki, tam, aslına uygun, gerçek
autoambulancë,-a *dişis* ambulans, hasta arabası
autobiografi,-a *dişis* otobiyografi
autobus,-i *eris* otobüs
autodidakt,-i *eris* otodidakt, kendi kendine, öğretmensiz öğrenen kimse
automatik,-u *eris* otomat (silah, tabanca vb)
automatik,-e *sf* otomatik
automatiz/ëm,-mi eris otomatizm
automatizoj fl otomatikleştirmek
automjet,-i *eris* motorlu taşıt, motorlu taşıt aracı
automobil,-i *eris* otomobil
autonom,-e *sf* otonom, özerk
autonomi,-a *dişis* otonomi, özerklik, muhtariyet
autopark,-u *eris* otopark, otomobil parkı
auotopsi,-a *dişis* otopsi
autor,-i *eris* müellif; ***autor i fjalorit***, sözlüğün müellifi (yazarı)
autoritet,-i *eris* otorite, nüfus, yetke
autorizim,-i *eris* bir şeyi yapmak için resmi izin, yetki verme, vekâlet verme, salâhiyet verme
autorizoj *fl* vekâlet vermek, salâhiyet vermek, yetki vermek
auotostop,-i *eris* otostop
autotransport,-i *eris* nakliyecilik, taşımacılık
avancë,-a *eris* avans
avancoj *fl* avans vermek, avans tanımak
avantazh,-i *eris* avantaj
avari,-a *dişis* avarya
avaz,-i *dişis* 1. melodi, këngë; 2. kaygı, gaile, üzüntü
aventur/ë,-a *dişis* macera, serüven, avantür
aventurier,-i *eris* maceracı, maceraperest, serüvenci

Copyrighted material

aventuriz/ëm,-mi *eris* maceracılık, serüvencilik
aviacion,-i *eris* havacılık
aviator,-i eris havacı, uçakçı, pilot
avikultur/ë,-a *dişis* kümes hayvancılığı
avit *fl* yaklaştırmak, yanaştırmak;
avitem *fl* yaklaşmak, yanaşmak
avitj/e,-a dişis yaklaşma, yanaşma
avokat,-i *eris* avukat
avokatur/ë,-a *dişis* avukatlık, avukat mesleği
avull,-i *eris* buhar; ***avull uji***, su buharı
avullim,-i *eris* buharlaşma; ***avullimi i ujit***, suyun buharlaşması
avulloj *fl* buharlaştırmak;
avullohem *fl* buharlaşmak
avullor/e,-ja *dişis* vapur, su buharı gücüyle çalışan gemi
avulluar (**i, e**) *sf* buharlı, buharlaşmış
avullt (**i. e**) *sf* buharlı; sisli
axhami *sf* acemi, beceriksiz
axhamillëk *eris* acemilik
axh/ë,-a *eris* amca, babanın erkek kardeşi
Azi,-ja *dişis coğ* Asya
azil,-i *eris* sığınak, barınak
azot,-i *eris kim* azot
azotik,-e *sf* azotlu, azotla ilgili
Azrail,-i *eris* Azrail

Copyrighted material

B

B, b Arnavut alfabesinin ikinci harfi

baba, -i *eris* baba

babagjysh, -i *eris* büyük baba, dede

babanik, -u *eris bot* dam koruğu (*Sedum*)

babë, -a *eris* baba

babëzi, -a *dişis* tamah, açgözlülük, hırs

bablok, -u eris babacan, cana yakın

bacil, -i *eris tıp* basil, mikrop; ***bacil i tuberkulozit***, verem basili

basilar, -e *sf* basilli, mikroplu

bacilbartës, -a *dişis* basıl taşıyıcı

bad/ër, -ra *eris bot* süren

badihava *zf* bedava

baft,-i *eris* baht, talih, şans

bagazh,-i *eris* bagaj

bagël, -a *dişis* tezek, kığı

bagëti, -a *dişis* davar, sığır

bahçe, -ja *dişis* bahçe

bajam/e, -ja *dişis* 1. *bot* badem; 2. *anat* bademcik, boğazın iki yanında bulunan kolayca iltihaplanarak kişiyi hasta eden organ

bajat, -e *sf* 1. bayat, taze olmayan; 2. *mec* kurumuş, solmuş

bajonet, -i *dişis* 1. kasatura, süngü; 2. *mec* zorbalık

bajraktar,-i *eris* bayraktar, bayrak taşıyan kimse

bakall, -i *eris* bakkal

bak/ër, -ri *eris kim* bakır

bakërpunues, -i *eris* bakırcı,

bakërt (i, e) *sf* bakırlı, bakırla ilgili, bakırdan yapılmış; ***gotë e bakërt***, bakır bardak

bakelit, -i *eris kim* bakalit

bakshish, -i *eris* bahşiş

bakter, -i *eris biy* bakteri

bakteriolog, -u eris bakteriyolog

bakterologji, -a dişis bakteriyoloji

bakteriologjik, -e *sf* bakteriyoloji bilimine ait

bakteror, -e *sf* bakteri ile ilgili

balad/ë, -a *dişis* balad

balanc/ë, -a *dişis* kantar, terazi; denge

balancim, -i *eris* denkleştirme, dengeleştirme, dengeyi sağlama

balancoj *fl* dengelemek, denge durumuna getirmek

balast, -i *eris* balast, yük, ağırlık, safra

Copyrighted material

baldos/ë, -a *dişis zool* porsuk (*Meles tahus*)
balen/ë, -a *dişis zool* balina (*Balaena mistycetus*)
balerin/ë, -a *dişis* balerin
balest/ër, -ra *dişis* yay, araba veya vagon yayı
balet, -i *eris* bale
balistik, -e sf ask balistikle ilgili; ***raketë balistike***, balistik füze
balistik/ë, -a *dişis ask* balistik
balon/ë, -a *dişis* balon
balsam, -i *eris* 1. balsam, pelesenk; 2. *mec* teselli
balsamim, -i *eris* mumyalama, tahnit etme
balsamoj, balsamos *fl* mumyalamak, tahnit etmek
balsamosj/e, -a *dişis* tahnit, mumyalaşma
balsamuar (i, e) *sf* mumyalanmış, tahnit edilmiş
baltok, -u *eris* çamurluk
baltok, -e *sf* çamurlu
balt/ë, -a *dişis* çamur
balt/ë, -e *sf* çamurla ilgili, ***kasolë balte***, çamur kulübe
baltin/ë, -a *dişis* çamurluk
baltisht/ë, -a *dişis* çamurluk
ballafaqe *zf* yüz yüze, yüzüne karşı, yüzleşmece
ballafaqim, -i *eris* yüzleştirme
ballafaqoj *fl* yüzleştirmek; ballafaqohem fl yüzleşmek
ball/ë,-i *eris* 1. *anat* alın, yüz, çehre; 2. yüz cephe, binanın ön cephesi, ön yüzü; 3. bir şeyin en önemli kısmı; 4. şeref yeri; 5. *ask* cephe
ballin/ë, -a *dişis* binanın ön cephesi, ön yüzü
ballkanologji, -a *dişis* Balkanoloji
ballkon, -i *eris* balkon
ballo, -ja *dişis* balo
ballor, -e *sf* 1. alına ait; 2. baş, önde bulunan, öne ait
balluk/e, -ja *dişis* zülüf
bamirës, -e *sf* iyilikseven, yardım seven, hayırseven, merhametli, şefkatli
bamirësi, -a *dişis* yardımseverlik, hayırseverlik, merhamet
bamj/e, -a *dişis bot* bamya
banak,-u *eris* tezgâh, bir dükkân vb. yerde müşterilerin işlerinin görüldüğü yer
banal, -e *sf* adî, aşağılık, bayağı, sıradan
banalitet,-i *eris* adîlik, kabalık, bayağılık,aşağılık
banalizim, -i *eris* adîlaştırma, bayağılaştırma, usandırma
banalizoj *fl* adîleştirmek, bayağılaştırmak
banan/e, -ia *dişis bot* muz
band/ë, -a *dişis* 1. *müz* bando, üflemeli çalgılar orkestrası; 2. çete, haydut grubu, eşkıya grubu
bandill,-i *eris* kibirli kimse, mağrur adam; 2. zampara, çapkın erkek, kadıncıl; 3. sokak çocuğu, hayırsız
bandit, -i *ieris* çeteci, haydut, eşkıya, silahlı soyguncu
banes/ë, -a *eris* konut, daire, mesken; ***banesë tredhoëshe***, üç odalı daire
banim, -i *eris* ikametgâh, oturma-yaşama yeri, konut yeri; ev
bankar, -e *sf* banka ile ilgili, bankaya ait

Copyrighted material

banket, **-i** *eris* ziyafet, geniş çapta verilen resmi bir yemek, büyük ziyafet, şölen
bank/ë, **-a** *dişis* 1. banka; ***banka tregtare***, ticaret bankası; ***banka qendrore***, merkez banka; 2. sıra, bank, oturma sırsı; ***bankë shkollore***, okul sırası
bankier, **-i** *eris* bankacı
banoj *fl* ikamet etmek, bir yerde oturmak (yaşamak); ***banoj në qytet***, kentte oturuyorum
banor, **-i** *eris* (bir yerde) oturan (yaşayan) kimse, sakin, nüfus
banuar (**i, e**) *sf* meskün, şenelmiş; ***krahinë e banuar***, meskün (şenelmiş) bölge
banueshëm (**i, e**) *sf* (içinde) yaşanılabilen, oturulabilen (daire, ev, bölge vb)
banj/ë, **-a** *dişis* banyo
bar, **-i** *eris bot* ot, çimen; ***bar i gjelbër***, yeşil ot
bar, -i, barna *is ecz* ilaç
bar, **-i** *eris* bar, danslı, içkili, eğlenceli yer
bar, **-i** *eris fiz* bar, hava (atmosfer) basıncı birimi
barabartë (**i, e**) *sf* eşit, bir, aynı, aynı dereceli
barabar *zf* eşit olarak, aynı derecede
barabrinjës, **-e** *sf geom* eşit kenarlı, eşkenarlı
barak/ë, **-a** *dişis* baraka
barakëndësh, **-e** *sf* eşit açılı
baras *zf* eşitçe, eşit olarak, aynı derecede; *sp* beraber (kalmak)
barasvlerës, **-i** *eris* karşılık, aynı değerde olan bir şey
baraspesh/ë, **-a** *dişis* denge, muvazene
baraspeshim, **-i** *eris* dengelik
baraspeshoj *fl* dengelemek
barazi, **-a** *dişis* eşitlik, eşit olma hali; barazi shoqërore, toplumsal eşitlik
barazim, **-i** *eris* 1. eşitleme; 2. *mat* denklem
barazimtar, **-e** *sf* eşitçi, eşitlik taraftarı
barazoj *fl* eşitlemek, eşit saymak, bir saymak, eşit durumuna getirmek
barazh, **-i** *eris* 1. baraj, bent, set; 2. *ask* engel; barazh minash, mayın tarlası (barajı)
barbar, **-e** *sf* barbar, görgüsüz, medeniyetsiz; uygar olmayan; 2. vahşi, kaba, gaddar
barbari, **-a** *dişis* 1. barbarlık; 2. vahşilik, kabalık, zalimlik, gaddarlık
barbarisht *zf* barbarca
bardh/ë (**i, e**) *sf* beyaz, ak; ***e bardhë si bora***, kar gibi beyaz
bardhësi, **-a** *dişis* beyazlık
bares *fl* 1. yürümek; 2. gezmek, dolaşmak
baresh/ë, **-a** *is* kadın çoban
bari, **-u** *eris* erkek çoban
barier, **-i** *eris* engel, bariyer; ***barier burokratik***, bürokratik engel
barishte, **-ja** *dişis* yeşillik, çimenlik, otluk
bariton, **-i** *eris müz* bariton, kalın erkek sesi
baritor, **-e** *sf* pastoral, çobanla ilgili; ***jetë baritore***, pastoral

Copyrighted material

(çoban) yaşayışı; ***poezi baritore***, pastoral şiir
barium, -i *eris kim* baryum
bark, -u *eris anat* karın, batın; ***më dhem barku***, karnım ağrıyor
barkalec, -e *sf* karınlı, göbekli
barkas *zf* yüz üstü, karın üstü
bark/ë, -a *dişis* kayık, tekne
barkëtar, -i *eris* kayıkçı
barkush/e, -ja *si anat* karıncık
barnator, -i *eris* eczacı
barnator/e, -ja *dişis* eczane
barëngrënës, -i *eris* otçul, vejetaryen
baromet/ër, -ri *eris fiz* barometre
bart *fl* taşımak, nakletmek
bartës, -i *eris* 1. taşımacı, nakliyeci; 2. taşıyıcı, bulaştırıcı (hastalıkları)
barut, -i *eris* barut
barrë, -a *dişis* 1. yük; 2. *mec* kaygı
barrikad/ë, -a *dişis* barikat
barrikadoj *fl* barikat yapmak
barrsë *sf* hamile, gebe
barrësi, -a *dişis* hamilelik, gebelik
bas, -i *eris müz* bas, en kalın erkek sesi
basen, -i *eris* havuz
basketboll, -i *eris sp* basketbol
basketbollist, -i *eris* basketçi
basm/ë, -a *dişis* (*tekstil*) basma
bast, -i *eris* bahis, iddia; ***të bast,*** bahse girmek, iddiaya tutuşmak
bastard, -i *eris* dejenere olmuş kişi, soysuzlaşmış kişi; piç, hergel
bastardim, -i *eris* dejenereleşme, soysuzlaşma, yozlaşma
bastardoj *fl* dejenere etmek, soysuzlaştırmak, yozlaştırmak
bastis *fl* baskın yapmak; ***bastis shtëpinë***, eve baskın yapmak
bastisj/e -a *dişis* baskın
bastion, -i *eris* kale, kale duvarı
bastun, -i *eris* baston; ***eci me bastun***, bastonla yürüyor
bash, -i *eris* 1. *(deniz)*: pruva, geminin ön tarafı; 2. bir şeyin en iyisi, en kalitelisi; ***bashi i duhanit***, tütünün en kalitelisi
bash *part* tam, tamam, vaktinde
bashkatdhetar,-i *eris* yurttaş, vatandaş, hemşehri
bashkautor, -i *eris* müellif arkadaşı
bashkekzistencë/ë, -a *dişis* (aynı anda ve) birlikte var olma (durumu), (barış içinde) birlikte yaşama
bashkekzistoj *fl* barış içinde birlikte yaşamak
bashkë *zf* beraber, birlikte, bir arada
bashkëbanor, -i *eris* kiracı arkadaşı
bashkëbisedim, -i *eris* karşılıklı konuşma
bashkëbisedoj *fl* karşılıklı konuşmak
bashkëdyzim, -i *eris kim* alaşım
bashkëfshatar, -i *eris* köy arkadaşı, hemşehri, ayni köyden olan
bashkëjetes/ë, -a *dişis* birlikte (aynı toplumda) yaşama (durumu)
bashkëjetoj *fl* birlikte (aynı toplulukta) yaşamak
bashkëkatundar, -i *eris bak* **bashkëfshatar**
bashkëkohës, -i *eris* çağdaş, muasir
bashkëkohor, -e *sf* çağcıl, çağa uygun, modern, aktüel

Copyrighted material

bashkëluftëtar, -i *eris* savaş arkadaşı, silah arkadaşı
bashkëmendimtar,-i *eris* hemfikirde olan kimse
bashkëngjis, bashkëngjit *fl* ilave etmek, eklemek, ilişikte katmak; aynı zarfta mektupla birlikte koymak, mektubun içine koymak, ilişikte göndermek; ***i bashkëngjit lutjes dokumentat***, ilişikte belgeleri katmak **bashkëngjitj/e, -a** *dişis* ek, ekleme, katma, aynı zarfta konularak gönderme (ek)
bashkëpronar, -i *eris* hissedar
bashkëpunëtor, -i *eris* işbirlikçi, iş arkadaşı
bashkëpunim, -i *eris* işbirliği, iş arkadaşlığı
bashkëpunoj *fl* işbirliği yapmak
bashkërenditj/e, -a *dişis* uyum, koordinasyon
bashkërendoj *fl* uyum sağlamak, koordine etmek
bashkësi, -a *dişis* 1. topluluk, cemiyet, birlikte yaşayan bir insan grubu; 2. *mat* küme
bashkëshorte, -ja *dişis* karı, eş, refika, zevce
bashkëshort, -i *eris* koca, eş, zevç
bashkëshortësi, -a *dişis* karı koca olma hali, evlilik
bashkëshortor, -e *sf* karı koca ile ilgili, evlilikle ilgili; ***jetë bashkëshortore***, evlilik hayatı
bashkëvendës, -i *eris* hemşehri
bashkëveprim, -i *eris* karşılıklı etki, karşılıklı yardım, birlikte işleme
bashkëveproj *fl* karşılıklı etkilemek, karşılıklı yardım etmek, birlikte işlemek
bashkim, -i *eris* bağlama, birleştirme eylemi, füzyon; 2. birlik, uzlaşma, anlaşma; 3. cemiyet, dernek, birlik; 4. birlik, ittifak, ittihat
bashkoj *fl* 1. bağlamak, yan yana getirmek; 2. birleştirmek;
bashkohem fl birleşmek
bashku *zf* birlikte olarak, beraber, bir arada, bir araya
bashkuar (i, e) *sf* birleşmiş; ***Organizata e Kombeve të Bashkuara***, Birleşmiş Milletler Teşkilatı
bashkëudhëtar, -i *eris* yol arkadaşı, yoldaş
bashkues, -i *eris* birleştirici
batak, -u *eris* batak
batakçi, -u *eris* batakçı, hileci
batalion, -i *eris ask* tabur
batanij/e, -ja *dişis* battaniye
bateri, -a *dişis* 1. *fiz* batarya; 2. *ask* batarya, topçu bölüğü
baticë-zbaticë, -a *dişis coğ* gelgit, met ve cezir, **batiskaf, -i** *eris* batiskaf
bath/ë, -a *dişis bot* bakla
baull/e, -ja *dişis* bavul, valiz
bazal, -e *sf kim* bazal
bazalt, -i *eris jeol* bazalt
bazë, -a *dişis* 1. temel, öz, kök, esas; ***bazë e shëndosh***, sağlam temel; 2. *ask* üs; 3. *kim* baz
bazim, -i *eris* dayanak, dayandırma
bazoj *fl* belli bir delil (olay vb, üzerine) isnat ettirmek, tesis ettirmek, dayandırmak;

Copyrighted material

bazohem *fl* belli bir delil (olay vb) üzerine dayanmak
bazor, -e *sf* esasa ait, esasî, ana; ***elemente bazore***, ana (esasî) öğeler
be, -ja *dişis* yemin, ant
bebe, -ja *dişis* 1. bebek; 2. *anat* göz bebeği
beden, -i *eris* beden, kale duvarı, mazgal
befas *zf* aniden, ansızın, birden-bire, ani olarak
befasi,-a *dişis* anilik, birden bire ortaya çıkış, şaşırtma
befasish/ëm (i), **-me** (e) *sf* anî, birdenbire, beklenmedik, bir anda oluveren, apansız; ***një shi i befasishëm***, anî bir yağmur
befasisht *zf* ani olarak, ansızın, beklenmedik bir surette, aniden
beft, -i *eris* uyanıklık, teyakkuz, tetiklikte bulunma
begati, -a *dişis* zenginlik, varlık, refah
begatim, -i *eris* zenginleşme
begatoj *fl* zenginleştirmek;
begatohem *fl* zenginlenmek
begatsh/ëm, (i), -me (e) *sf* zengin, varlıklı, verimli; ***vend i begatshëm***, zengin bölge
bekim, -i *eris* iyi dilek, hayır dua, kutsama
bekoj *fl* takdis etmek, kutsamak, mübarek kılmak, iyi temennilerde bulunmak, hayır dua etmek
bel, -i *eris* bel, bahçıvan küreği
bel, -i *eris anat* bel; ***beli hollë***, ince bel
bëlbëzim, -i *eris* kekeleme, kekemelik
bëlbëzoj *fl* kekelemek, kekeleyerek söylemek
benzin/ë, -a *dişis* benzin
benzol, -i *eris* benzol
beqar, -i *eris* bekâr, evlenmemiş kimse; ***jetë beqari***, bekâr hayati
beqari, -a *dişis* bekârlık, bekâr olma hali
berber, -i *eris* berber
bereqet, -i *eris* bereket
bes/ë, -a *dişis* ahdetme, söz verme; ***jap besën***, söz vermek
besim, -i *eris* 1. inanç, güven, itimat, emniyet; 2. Allah'a inanç, itikat, iman, din
besimtar, -e *sf* dindar, sofu, dine içten bağlı olan; inanan, inana ermiş
besnik, -e *sf* sadık, vefalı, emniyetli, güvenli
besnikëri, -a *dişis* sadakat, içten bağlılık, vefa
besnikërisht *zf* sadakatla
besoj *fl* inanmak, itimat etmek, güvenmek
besuesh/ëm, (i), -me (e) *sf* güvenli
betej/ë, -a *dişis* muharebe, harp, savaş
betim, -i *eris* ant, ant içme, yemin, yemin etme
betohem *fl* ant içmek, yemin etmek; ***ushtarët u betuan***, askerler ant içtiler
beton, -i *eris* beton
betonarme, -ja *dişis* betonarme
betonier, -i *eris* betoncu, betoniyer
betonim, -i *is* betonlaşma
betonoj *fl* betonlamak

Copyrighted material

bezdi, **-a** *dişis* bezdiriş, can sıkıcılık, usançlık
bezditës, **-i** *eris* bezdirici, usandırıcı, can sıkıcı; ***muzik bezditës***, usandırıcı müzik
bezditj/e, **-a** *dişis* usandırma, bezdirme
bëj *fl* 1. yapmak, meydana getirmek; ***bëj një vizitë***, bir ziaret yapmak; **bëhem** *fl* yapılmak, olmak
bër/je, **-ja** *dişis* yapma, yapma eylemi, etme, etme eylemi **bërje e kryer** *dişis* emrivaki, oldubitti
bërllok,-u *eris* çöplük
bërtas *fl* 1. bağırmak, haykırmak seslenmek; 2. çıkışmak, paylamak, azarlamak
bërtham/ë, **-a** *dişis* çekirdek, nüve, öz; ***bërthamë e atomit***, atom çekirdeği
bërthamor, **-e** *sf* çekirdekli, çekirdeği olan, çekirdeksel
bërryl, **-i** *eris* 1. *anat* dirsek; 2. viraj, kıvrıntı, dönemeç
bibël, **-i** *eris* Kitabi Mukaddes, Eski ve Yeni Ahit
bibliofil, **-i** *eris* bibliyofil, kitapsever
bibliografi, **-a** *dişis* bibliyografya
bibliotekar, **-i** *eris* kütüphaneci
bibliotek/ë, **-a** *dişis* kütüphane
biçiklet/ë, **-a** *dişis* bisiklet
bidon,-i *eris* bidon
bie (**prura**, **prurë**) *fl* getirmek; ***e pruri fjalorin***; sözlüğü getirdi
bie (**rash**, **rënë**) *fl* 1. düşmek, ölmek; ***ra për atdhe***, vatan için şehit düştü (öldü); 2. yağmak; **bie shi**, yağmur yağıyor 3. düşmek, almak, teslim olmak; ***ra kalaya***, kale düştü, teslim oldu; 4. vurmak; ***i ra derës***, kapıya vurdu; 5. düşmek, indirmek; ***ra çmimi***, fiyatı düştü; 6. dalmak, ***ra në gjum***, uykuya daldı
bij/ë, **-a** *idişis* kız evlat, kız çocuk, kerime (oğul karşıtı)
bilanc, **-i** *eris* bilanço
bilardo, -ja *dişis* bilardo
bilbil, **-i** *eris zool* bülbül
biletari, **-a** *eris* bilet satılan yer, biletçi, bilet gişesi,
bilet/ë, **-a** *dişis* bilet; ***bilet autobusi***, otobüs bileti; ***biletë vajtje-ardhje***, gidiş-dönüş bileti; ***bilet parkimi***, park etme bileti
biletshitës, **-i** *eris* biletçi, bilet satan kimse
bim/ë, **-a** *dişis* bitki, nebat; ***bimë mjekësore***, sağlık bitkisi
bimor, **-e** *sf* bitkisel, nebatî
bind *fl* inandırmak, ikna etmek, razı etmek; **bindem** *fl* 1. inanmak, ikna olmak, razı olmak; 2. boyun eğmek
bindës, -e *sf* inandırıcı, ikna edici; ***arësye bindëse***, inandırıcı sebep (açıklama, delil vb)
bindj/e, **-a** *dişis* 1. kanı, kanaat, inanç; inandırma, ikna etme, razı etme; 2. itaat, söz dinleme, buyruğa uyma, boyun eğme
bindshëm *zf* inandırıcı bir biçimde
bindur (**i, e**) inanırlı, inandırılmış, ikna olan, ikna edilmiş
binjak, **-u** *eris* ikiz
biografi, **-a** *dişis* biyografi
biolog, **-u** *eris* biyolog

Copyrighted material

biologji, **-a** *dişis* biyoloji
biologjik, **-e** *sf* biyolojik
bir, **-i** *eris* oğul, erkek evlat
birësim, **-i** *eris* evlatlık etme (oğul)
birësoj *fl* evlatlık etmek (oğul)
birrari, **-a** *dişis* birahane
birr/ë, **-a** *dişis* bira
bised/ë, **-a** *dişis* konuşma, karşılıklı konuşma, sohbet
bisedim, **-i** *eris* 1. konuşma, sohbet etme; 2. müzakere, görüşme
bisedoj *fl* 1. konuşmak, sohbet etmek; 2. (bir sorunu) tartışmak, incelemek, müzakere etmek
bisedor, **-e** *sf* konuşmaya ait, tartışmaya ait
biskot/ë, **-a** *dişis* bisküvi
bismut, **-i** *eris kim* bizmut
bish/ë, **-a** *dişis* vahşi hayvan
bisht, **-i** *eris* 1. kuyruk; ***bisht qeni***, köpek kuyruğu; 2. sap; ***bisht lopate***, kürek sapı
bitum, **-i** *eris* bitüm, yer sakızı
bixhoz, **-i** *eris* kumar
biz, **-i** *eris* biz, ayakkabıcı bizi, saraç bizi
bizel/e, **-ja** *dişis bot* bezelye
bjerr (**bora, bjerrë**) *fl* kaybetmek, yitirmek; ***bjerr besimin***, güvenini kaybetmek
bjerrj/e, **-a** *dişis* kaybetme, yitirme, zarar
bjeshk/ë, **-a** *dişis* dağ, dağlık, yayla
bjeshkoj *fl* yaylamak
ble, **-u** *is* cilt, kitap; ***bleu i tretë***, üçüncü cilt
blegërij (**blegëron**) *fl* melemek, koyun veya keçi sesi çıkarmak
blegërim, **-i** *eris* meleme (koyun veya keçi sesi)
blegtor, **-i** *eris* hayvancılık
blegtoral, **-e** *sf* hayvancılığa ait, hayvansal; ***prodhime blegtorale***, hayvansal ürünler
ble/j (**-va**, **-rë**) *fl* satın almak
blerës, **-i** *eris* alıcı, satın alan kimse, müşteri
blerim, **-i** *eris* yeşillik
blerj/e, **-a** *dişis* satın alma
bleron *fl* yeşermek, yeşillenmek
blertë (**i, e**) *sf* yeşil
bletari, **-a** *dişis* arıcılık
blet/ë, **-a** *dişis zool* arı
bletërritës, **-i** *is* arıcı
bli, **-ri** *eris bot* ıhlamur
blindoj *fl* zırhlandırmak
blinduar (**i, e**) *sf* zırhlı; ***karro e blinduar***, zırhlı araba
bloz/ë, **-a** *dişis* kurum (duman izi)
bluz/ë, **-a** *dişis* bluz
bllok/ë, **-u** *eris* blok; ***bllok mermeri***, mermer bloğu
bllokad/ë, **-a** *dişis* abluka, kuşatma
bllokim, **-i** *eris* abluka altına alma, kuşatma
bllokoj *fl* abluka altına almak, kuşatmak
bllokuar (**i, e**) *fl* ablukalı, kuşatışmış
bluaj *fl* öğütmek; ***bluaj kafenë***, kahveyi öğütmek
bobin, **-i** *eris fiz* bobin, makara, akım makarası
bodrum, **-i** *is* bodrum, yeraltı deposu
bojatis *fl* boyamak

Copyrighted material

boj/ë, **-a** *dişis* boya; ***bojë këpucash***, ayakkabı boyası
bojkot, **-i** *eris* boykot
bojkotim, **-i** *eris* boykot etmek
boks, **-i** *eris sp* boks
boksier, **-i** *eris* boksör, boks yapan kimse
boksit, **-i** *eris jeol* boksit, korindon
bollëk, **-u** *eris* bolluk
bombardim, **-i** *eris* bombardıman, bombalama, topa tutma
bombardoj *fl* bombardıman etmek, bombalamak
bombardues, **-i** *eris* 1. bombardıman uçağı; 2. bombacı, bomba atan kimse
bomb/ë, **-a** *dişis* bomba; ***bombë atomike***, atom bombası
bonifikim, **-i** *eris* iyileştirme, elverişli duruma getirme; bataklığı kurutma, akaçlama
bonjak, **-u** *eris* öksüz, yetim
bor/ë, **-a** *eris* kar; ***bie borë***, kar yağıyor; ***i bardhë si bora***, kar gibi beyaz
borgjez, **-i** *eris* burjuva
borgjezi, **-a** *dişis* burjuvazi
bori, **-a** *dişis müz* boru, nefesle çalınan perdesiz maden çalgı; korna
borizan, **-i** *eris* borazan; borucu
borxh, **-i** *eris* 1. borç; ***kam borxh***, borcum var; 2. görev
borxhli, **-u** *eris* borçlu
Bosfor, **-i** *eris coğ* İstanbul boğazı, Boğaziçi
bosht, **-i** *eris* 1. dingil, eksen, mihver; ***boshti i rrotës***, tekerlek dingili; 2. eğirmen, kirmen, iğ; 3. *anat* omurga
boshtak, **-e** *sf* eğirmen şeklinde olan
boshtor, **-e** *sf* dingile ait, dingille ilgili
botanik, **-e** *sf* botanik, botaniğe ait; ***kopshti botanik***, botanik bahçesi
botanik/ë, **-a** *dişis* botanik, bitki bilimi
botanist, **-i** *eris* botanikçi, botanik bilimcisi
bot/ë, **-a** *dişis* 1. dünya, yeryuvarlağı; 2. dünya, evren, kozmos; 3. dünya, alem, insanlar, halk; 4. dünya, ortam; ***bota bimore***, bitki dünyası; ***bota shkencore***, bilim dünyası; ***bota afariste***, iş dünyası
botëkuptim, **-i** *eris* zihniyet, anlayış, bakış açısı
botërisht *zf* alenen, açıkça
botëror, **-e** *sf* dünyevi, dünya çapında, dünyaya ait; ***Lufta e Dytë Botërore***, İkinci dünya savaşı
botim, **-i** *eris* 1. yayım, yayın; 2. yayımlama (kitap, dergi, gazete)
botoj *fl* yayınlamak, neşretmek
botor, **-e** *sf* aleni, umumi, açık
botues, **-e** *sf* yayınla ilgili, ***shtëpi botuese***, yayın evi
botues, **-i** *eris* yayımcı, basımcı
braktis *fl* bırakmak
bravë, **-a** *dişis* kilit
brazd/ë, **-a** *dişis* saban izi, karık
bredh, **-i** *eris bot* köknar
bredh (**brodha**, **bredhur**) *fl* gezinmek, başıboş dolaşmak,

Copyrighted material

aylak aylak dolaşmak, avare avare dolaşmak
breg, -u (**brigje, brigjet**) *eris* 1. tepe, tepecik, bayır; 2. kıyı, sahil; ***breg liqeni***, göl kıyısı; ***gjat bregut***, kıyı boyunca;
bregdet, -i *eris* deniz kıyısı
bregdetar, -e *sf* kıyısal, sahil ile ilgili
brej *fl* kemirmek, azar azar ısırmak, dişlemek
brejtës, -i *eris zool* kemirgenler
brejtj/e, -a *dişis* kemirme
brek/a, -a *dişis* don (giysi)
brenda *zf* içeri, içinde, içeriye; ***hyr brenda,*** içeri gir
brendësi, -a *eris* iç, içerisi, içerilik
brendi, -a *dişis* 1. (*kitap, dergi vb.* hk.) içindekiler; bir şeyin içinde bulunanların tümü
brendshëm (i, e) *sf* içindeki, içle ilgili, iç yerlere ait, dahili; ***sigurim i brendshëm***, iç güvenlik
breng/ë, -a *dişis* gaile, kaygı, üzüntü, sıkıntı
brengos *fl* kaygılandırmak, üzmek
brengosur (i, e) *sf* gaileli, kaygılı, üzüntülü, sıkıntılı
breshër, -i *eris* dolu (yağış); ***iku nga shiu, ra në breshër***, yağmurdan kaçtı, doluya düştü (uğradı)
breshk/ë, -a *dişis zool* kaplumbağa
bretkos/ë *dişis zool* kurbağa
brez, -i *eris* 1. kuşak, kemer, bel kayışı; **brez shpëtimi**, can kurtaran kemeri; 2. *anat* bel (insan beli); 3. *coğ* kuşak; ***brez tropikal***, tropik kuşak; 4. nesil, kuşak
brezi i zonjës *eris* gök kuşağı
bri *zf* (bir şeyin) kenarı boyunca; ***bri një kroni djali rrinte***, çocuk bir dere kenarı boyunca oturuyordu
bri, -ri *eris* boynuz
brigad/ë, -a *dişis ask* tugaj
brim/ë, -a *dişis* delik
brimoj *fl* delmek, delik açmak
brinj/ë, -a *dişis* 1. *anat* kaburga kemiği, eğe; 2. *geom* kenar, yan
brisk, -u *eris* ustura, bıçak, çakı
britm/ë, -a *dişis* feryat, bağırtı, bağırış, nara
brohorit(s) *fl* alkışlamak, "Yaşa!", "Varol!", "Haydi aslanım!", "Bravo!" diye çığlık atmak, alkış tutmak, alkışlı tezahürat yapmak, coşkulu karşılamak **brohoritj/e, -a** *dişis* alkışlı tezahürat, alkışlama, alkış
brok/ë, -a *dişis* sürahi
bronkit,-i *eris tip* broşit
bronz, -i *eris kim* bronz, tunç
bronzim, -i erils (*güneşlenerek*) bronzlaşma
broshur/ë, -a *dişis* broşür, risale
brum/ë, -i *dişis* 1. hamur; 2. maya
brumim, -i *eris* 1. yoğurma; 2. mayalama
brumoj(s) *fl* 1. yoğurmak; 2. mayalamak
brush/ë, -a *dişis* fırça
brutal, -e *sf* kaba, sert, gaddar
brutalisht *zf* kabaca, sertçe, gaddarca
brutalitet, -i *ieris* kabalık, sertlik, gaddarlık
bruto *sf* brüt, kesintisiz
brym/ë, -a *dişis* kırağı
buall, -i *eris zool* manda

Copyrighted material

bubullim, **-a** *dişis* gök gürültüsü, gök gürlemesi
bubullin *fl* gürlemek
budalla, **-i** *dişis* aptal kimse, ahmak kimse, budala birisi
bufe, **-ja** *dişis* büfe
buj *fl* gecelemek, geceyi geçirmek
bujar, **-e** *sf* cömert, eli açık, iyiliksever, yüce gönüllü
bujk, **-u** *eris* çiftçi, tarımcı, ziraatçı
bujqësi, **-a** *dişis* çiftçilik, tarımcılık, ziraatçılık
bujqësor, **-e** *sf* tarımsal, ziraî, tarımla ilgili; ***prodhime bujqësore***, tarımsal ürünler
bujtin/ë, **-a** *dişis* misafirhane, konukluk, yolcu konağı
buk/ë, **-a** *dişis* ekmek; ***bukë fshati***, köy ekmeği
bukëpjekës, **-i** *eris* fırıncı, ekmekçi, ekmek yapan veya satan kimse
bukur *zf* iyi bir şekilde, güzel olarak
bukur (**i, e**) *sf* güzel, muhteşem, göze, kulağa vb. çok hoş gelen
bukuri, **-a** *dişis* güzellik; ***mbretëresha e bukurisë***, güzellik kraliçesi
bukurshkrim, **-i** *is* güzel yazı
buldozer, **-i** *eris* buldozer
buletin, **-i** *eris* bülten
bulevard, **-i** *ris* bulvar, şehir içinde geniş ve ağaçlı cadde
bulmet, **-i** *eris* süt ve süt ürünleri
bumerang, **-u** *eris* bumerang
burg, **-u** *eris* hapishane, ceza evi
burgim, **-i** *eris* hapislik, mahpusluk, hapis
burgos *fl* tutuklamak, hapse atmak
burgosur (**i, e**) *sf* tutuklu, hapis edilmiş
burim, **-i** *eris* kaynak, memba, pınar; ***ujë burimi***, memba suyu
burokraci, **-a** *dişis* bürokrasi
burokrat, **-i** *eris* bürokrat
burokratik, **-e** *sf* bürokratik
buron *fl* 1. kaynamak (su membadan); 2. serpmek, fışkırmak (su, kan vb. hızla çıkmak, (akmak); 3. (bir şey)den ileri gelmek, çıkmak, türemek
burs/ë, **-a** *dişis* 1. burs, öğrenci bursu; 2. borsa
bursist, **-i** *eris* burs alan öğrenci, burslu öğrenci
burr/ë, **-i** *eris* 1. insan, adam, ergin erkek, kişi; 2. eş, koca, zevç; 3. erkek, yiğit
burrëri, **-i** *eris* erkeklik, erkek olma hali, yiğitlik
burrërisht *zf* erkekçe, cesurca, yiğitçe
burrëror, **-e** *sf* erkeksi, cesur, güçlü, yiğit, yürekli
bust, **-i** *eris* büst; ***bust i heroit popullor***, halk kahramanı büstü
busull, **-i** *eris fiz* pusula
bush, **-i** *eris bot* şimşir (ağacı)
butë (**i, e**) *sf* 1. yumuşak; ***jastëk i butë***, yumuşak yastık; 2. yumuşak, tatlı, nazik, zarif, sakin vb; ***mësues i butë***, sakin öğretmen; 3. evcil, ehli; ***rosë e butë***, evcil ördek; 4. zayıf; ***erë e butë***, zayıf rüzgâr
butësi, **-a** *dişis* 1. yumuşaklık; 2. tatlılık, zariflik, sakinlik
butësisht *zf* yavaşça, nezaketle, tatlılıkla

Copyrighted material

buxhe*t,* **-i** *eris* bütçe
buxhetor, -e *sf* bütçe ile ilgili; ***pagesa buxhetore***, bütçe ödemeleri
buz/ë, -a *dişis* 1. *anat* dudak; ***buza e sipërme***, üsteki dudak; 2. sahil, kıyı; ***buza e liqenit***, göl kıyısı
buzëqeshj/e, -a *dişis* gülümseme
buzëqeshur (i,e) *sf* gülümseyen, gülümser
bylbyl, -i *eris zool* bülbül
bylyzyk, -u *eris* bilezik
byrek, -u *eris* börek
byro, -ja *dişis* büro, yazıhane

Copyrighted material

C

Arnavut alfabesinin üçüncü harfi

ca *zam* biraz, birkaç tane, ***ca nxë-nës*** birkaç öğrenci

ca nga ca *zf* azar azar, yavaş yavaş, kademe kademe, biraz biraz

cak, -u *eris* 1. hedef; 2. had, sınır, limit

caktim, -i *eris* 1. tespit etme, saptama, belirleme; 2. (buluşma veya görüşme yer ve zamanı) belirleme, tayin etme

caktoj *fl* tespit etmek, saptamak, belirlemek, belli etmek, tayin etmek; ***caktoj çmimin***, fiyatı belirlemek; ***caktoj datën***, tarihi tayin etmek

caktuar (i, e) *sf* belirli, belirgin, belli olan; sabit

caktuesh/ëm (i), **-me** (e) *sf* belirlenebilen, sabitleşebilen

calik, -u *eris* tulum

cap, -i (**cjap, -i**) *eris zool* keçinin erkeği, teke

car, -i *eris* çar

cariz/ëm, -mi *eris* çarlık

cek *fl* iktibas etmek, değinmek

cekët (**i, e**) *sf* 1. sığ, derin olmayan; ***liqeni i cekët***, sığ göl; 2. yüzeysel, ciddi düşünceden yoksun; ***mendim i cekët***, yüzeysel düşünce

cekëtin/ë, -a *dişis* sığ olan yer

cektësi, -a *dişis* sığlık, yüzeysellik

celebrim, -i *eris* tören, merasim

celofan, -i *eris* selofan

celul/ë, -a *dişis biy, anat* hücre

celuloidë, -a *dişis* selüloit

celulozë, -a *dişis* selüloz

cen, -i *eris* 1. kusur, noksan, eksiklik, bedensel eksiklik; 2. eksiklik, kötü alışkanlık

cenim, -i *eris* zedeleme, ihlal, tecavüz; 2. hakaret, gücendirme

cenoj *fl* 1. başlamak; 2. *mec* bir yasayı ihlal etmek; (bir kimsenin hak veya haklarına) tecavüz etmek

censurë, -a *dişis* sansür

censurim, -i *eris* sansürleme

censuroj *fl* sansürlemek

censurist, -i eris sansürcü

centigrad/ë, -a *dişis* santigrat

centigram,-i *eris* santigram, bir gramın yüzde biri

centilit/ër,-ri *eris* santilitre, bir litrenin yüzde biri

centimet/ër, -ri *eris* santimetre, bir metrenin yüzde biri

central, -i *eris* santral; ***central telefonik***, telefon santralı; ***central elektrik***, elektrik santralı; ***centrali hidroelektrik***,

Copyrighted material

hidroelektrik santralı **central, -e** *sf* merkezî, merkeze ait
centralist, -i *eris* 1. telefon santralı operatörü; 2. *polit* merkezci, merkezcilik yanlısı
centraliz/ëm, -mi *eris* merkezcilik
centralizoj *fl* merkezleştirmek
centrelizuar (i, e) sf merkezleşen, merkezleşmiş
centrifug, -e *sf fiz* merkezkaç, merkezden uzaklaşan, santrifüj; ***forcë centrifugale***, merkezkaç kuvvet;
centrifug/ë, -a *is* santrifüjör (cihaz)
centrifugim, -i *eris* santrifüjörü kullanma (merkezkaç kuvvetini uygulama)
centifogoj *fl* santrifüjörü çalıştırmak
centrim, -i *eris* merkezleştirme, merkezini ayarlama
centripet, -i *eris fiz* merkezcil, merkeze doğru yaklaşan kuvvet; ***forcë centripetale***, merkezcil kuvvet
centroj *fl* merkezleştirmek
cep, -i *eris* kenar, köşe; ***në cep të tavolinës***, masa kenarında
ceremeoni, -a *eris* 1. seremeoni, tören, merasim; 2. bir törenin özel düzeni ve biçimsel kuralları
cergar, -i *eris* göçebe, göçer kimse
cergatar, -e *sf* göçebe ile ilgili; ***jetë cergatare***, göçebe hayatı
cerg/ë, -a *dişis* 1. kaba kilim; 2. göçebe çadırı, çingene çadırı
cerm/ë -a *dişis tıp* gut hastalığı, nikris, (kemik ve eklemlerde ağrılar)
certifikat/ë -a *dişis* sertifika, belge, vesika, tasdikname, rapor, örnek; certifikat shëndetsore, sağlık (doktor) raporu; certifikatë lindjeje, doğum kayıt örneği
cezur/ë, -a *dişis müz edeb* molla
cërcërim, -i (**cicërim, -i**) *eris* (kuşların ötüşü): cır cır ötme
cërcërit (**cicëroj**) *fl* (kuşlar hak.) cıvıldamak, cır cır ötmek
cënim, *eris bak* **cenim**
cënoj *fl bak* **cenoj**
ciceron, -i *eris* rehber, turistik rehber
cic/ë, -a (**sis/ë -a**) *dişis anat* meme
cif/ël, -la *dişis* kıymık, çok küçük ve sivri tahta, metal cam vb. parçası
cifloj *fl* yarmak, kesmek, parçalamak
cigan, -i *eris* çingene
cigare, -ja *dişis* sigara; ***një paket cigare***, bir paket sigara; ***letër cigareje***, sigara kâğıdı
cigarishte, -ja *dişis* sigaralık, ağızlık
cijat *fl* cıvıldamak, cıvıl cıvıl ötmek
cijatj/e, -ja *dişis* cıvıldama
cik/ël, -li *eris* devre, dönem, düzenli olarak yinelenen bir dizi olay
cikë/rr, -rra *dişis* ufak tefek önemsiz şeyler
cikj/e, -a *dişis* değme, dokunma
ciklik, -e *sf* devrî, devirle ilgili
ciklon, -i *eris* kasırga, siklon, kiklon, hızlı fırtına

Copyrighted material

cikn/ë, -a *dişis* 1. kırağı; 2. kuru soğu, ayaz
cila *zam (dişil)* hangi, hangisi, kim; ***Cila është ajo grua?*** O kadın kimdir?
cilësi, -a *dişis* vasıf, nitelik, kalite, sıfat, özellik; sembol, işaret, nişan; ***mallra me cilësi të lartë***, yüksek nitelikli (kaliteli) mallar; ***cilësi e keqe***, kötü özellik
cilësim, -i *eris* nitelendirme, değerlendirme
cilësoj *fl* nitelendirmek, değerlendirmek
cilësor, -e *sf* nitelikli, kaliteli; ***prodhime cilësore***, kaliteli ürünler
cili *zam (eril)* hangi, hangisi, kim; ***Cili është ai zotëri?*** O efendi kimdir? ***Me cilin autobus erdhe?*** Hangi otobüsle geldin?
cilido (cilado) *zam* herhangi bir(i), herkim(i)
cilindër, -i *eris* 1. *geom* silindir; 2. *(tek, sanayide)* silindir, merdane; 3. silindir şapka
cilindrik, -e *sf* silindirik, silindirsel, silindir biçiminde olan
cingare, -ja *dişis* çıngırak, zil, davar zili, sığır zili
cingërim, -i *eris* don, ayaz, kuru soğuk
cingun, -i *eris* cimri, pinti, hasis
cinik, -e *sf* sinik, kinik, alaycı, istihza ile dokunaklı konuşan
cinik, -u *eris* sinik, kinik, alaycı kimse, olumsuzcu
ciniz/ëm, -mi *eris* kinizm, sinizm
cip/ë, -a *dişis* 1. ince örtü, tabaka, katman; 2. *anat* ince zar, gışa, ince koruyucu deri, bir canlının gövdesinde bulunan yumuşak ince deri; ***cipa e veshit***, kulak zarı
cipëplasur (i, e) *sf mec* arsız, utanmaz, yüzsüz, yakışıksız
cirilik, -e *sf* Kiril; ***alfabeti cirilik***, Kiril alfabesi;
cirk, -u *eris* sirk; ***shfaqje cirku***, sirk gösterisi
cirk/ë, -a *dişis* 1. damla; 2. leke, damga
cirkoj *fl* damlamak, damlatmak
cirkullar, -i *eris* sirküler, genelge, tamim
cirkus, -i *eris* sirk
ciroz/ë, -a *dişis tip* siroz
cistern/ë, -a *dişis* su deposu, sarnıç, tank; su, petrol, benzin gibi sıvı taşıyan araç (kamyon)
cist/ë, -a *dişis tip* kist
citadel/ë, -a *dişis* kale, istihkâm
citat, -i *eris edeb* alıntı, bir yazıya başka bir yazarın yazısından alınmış parça, iktibas
citim, -i *eris* alıntı yapma, alıntılama, bir yazıya başka bir yazarın yazısından bir parça alma
citoj *fl* alıntı yapmak, alıntılamak, iktibas etmek
civil, -i *eris* sivil, asker olmayan kimse; yurttaş, vatandaş
civil, -e *sf* sivil, sivil ile ilgili, askerî olmayan; ***mbrojtja civile***, sivil savunma; ***kodi civil***, medeni kanun, yurttaşlık yasası; ***të drejtat civile***, yurttaşlık hakları; ***luftë civile***, iç savaş

Copyrighted material

civiliz/ëm, -mi *eris* uygarlık, medeniyet; bir ülkenin, bir toplumun maddî ve manevi varlıkların, fikir, sanat çalışmalarıyla bilimsel ve dinsel yönleriyle ilgili niteliklerin tümü
civlizoj *fl* medenilemek, uygarlamak; **civilizohem**, *fl* uygarlaşmak, medenileşmek
cjap, -i *eris bak* **cap**
cofët (i, e) *sf* geberik
coftin/ë, -a *dişis* geberik , leş, hayvan ölüsü
copë, -a *dişis* 1. tane, adet; ***tre copa bukë***, üç tane ekmek; ***dyqind copa tjegull***, iki yüz adet kiremit; 2. parça, yazı parçası, bir kitaptan alınan kısım; 3. nusa, sayı; 4. parça, bir bütünden ayrılan ya da kopan parça
copëtim, -i *eris* parçalama, kesme, ufalama
copëtoj *fl* parçalamak, kesmek, ufalamak, koparmak, paramparça etmek
copëtuar (i, e) *sf* parçalı, parçalanmış
copëz, -a *dişis* parçacık
cub, -i *eris* haydut, soyguncu, eşkıya
cubak, -u *eris* kısa, kısacık
cubel, -e *sf* kısa, kısacık, kısa kuyruklu; ***qen cubel***, kısa kuyruklu köpek
cubni, -a *dişis* haydutluk, soygunculuk, eşkıyalık
cubnisht *zf* soygunca, haydutça
cuboj *fl* kısaltmak, kesmek, budamak; ***cuboj flokët***, saçları kısaltmak
cuc/ë, -a *dişis* kız, dişi çocuk
cucni, -a *dişis* kızlık
cullak, -u *eris* çıplak
cung, -u *eris* kütük, odun
cung, -e *sf* sakat
cungim, -i *eris* 1. sakatlama; 2. budama
cungoj *fl* 1. sakatlamak; 2. budamak, parçalamak; 3. *mec* kısaltmak, küçültmek
cungull, -i *eris anat* omuz; *bak* **sup, -i**
curr, -i *eris* yüksek kaya
curril, -i *eris* bir sıvının (su, kan vb.) hızlı fışkırması; 2. çeşme, ince çeşme borusu
currim, -mi *eris* 1. budama, kısaltma; 2. (kulak) kesme
curroj *fl* 1. budamak, kısaltmak; 2. kesmek (kulakları)
cyt/ë, -a *dişis* kazıntı, (kazımaktan kalan iz), kazıntı izi
cytës, -i *eris* kışkırtıcı, teşvikçi, tahrikçi
cytj/e, -a *dişis* kışkırtı, teşvik, tahrik, dürtüş

Copyrighted material

Ç

ç - Arnavut alfabesinin dördüncü harfi

ç' 1. *zam* ne; ***ç'është***? nedir;? 2. *sf* nasıl; ***ç'njeri është ky***; nasıl bir insandır bu? 3. kaç, ne kadar, hangi; ***në ç'orë do të shkosh***? saat kaçta gideceksin?

çadır, -ra *dişis* 1. şemsiye; 2. çadır; ***ngreh çadrën***, çadır kurmak

çafk/ë, -a *dişis zool* karga

çagj/ë, -a *dişis* kurum, duman izi

çair,-i *eris* çayır

çaj,-i *eris* çay; ***një gotë çaj***, bir bardak çay; ***lugë çaji***, çay kaşığı, ***çaj bliri***, ıhlamur çayı

çaj, (çava, çarë) *fl* 1. yarmak; ***çaj dru***, odun yarmak; 2. kırmak, ***çaj arra***, ceviz kırmak; 3. delmek, açmak, yarmak; ***çaj frontin***, cepheyi yarmak; ***çaj rrugën***, yolu açmak; ***çaj rrethimin***, kuşatmayı delmek (yarmak); 4. çatlamak; ***nga ftohti çahen duart***, soğuktan eller çatlıyor

çajnik, -u *eris* çaydanlık, çay demliği

çajtor/e, -ja *dişis* çayhane, çay içilen yer

çakall,-i *eris* 1. *zool* çakal (*Canis aureus*); 2. *mec* aşağılık kimse, yalancı, düzenci

çak/ëll, -lla *dişis* çakıl (kırık taş)

çakërr, -e *sf* şaşı, şaşılık; ***sy çakërr***, şaşı göz

çaki, -a *eris* çakı, cep bıçağı

çakmak, -u *eris* (sigara) çakmağı

çakordim, -i is 1. uyumu bozma; 2. *müz* bir müzik aletinin akordunu bozma

çakordoj *fl müz* akordu bozmak,

çalaman, -e sf topal, aksak, aksayan, ayağı sakat olan

çalë (i, e) *sf* topal, aksayan

çalim, -i *eris* topallık, topallama, aksayarak yürüme

çaloj *fl* topallamak, aksayarak yürümek

çamçakız, -i *eris* çam sakızı, çam ağacından çıkarılan reçine

çanak, -u *eris* çanak, kâse, tas

çang/ë, -a *dişis* gonk

çant/ë, -a *dişis* çanta; ***çantë shkolle***, okul çantası; ***çantë veglash***, takım (alet) çantası

çap, -i *eris* adım; ***çap i shkurtër***, kısa adım; ***çap pas çapi***, adım adım

çap *fl* adım atmak, adımlamak, yürümek

Copyrighted material

çapis (**çapit**) *fl* yürümeye başlamak (örn. bebek); yavaş yürümek
çapitj/e, **-a** *dişis* yürümeye başlama, yavaş yürüme
çapkën, **-i** *eris* yaramaz çocuk, sokak çocuğu, ahlaksız insan, hayırsız, terbiyesiz, haylaz
çapraz, **-e** *sf* 1. durdurulmaz, zapt olunmaz, önlenilmez; 2. akılsız, düşüncesiz, tedbirsiz
çap/ua, **-oi** *eris* pençe, pençe tırnağı, **çaponjtë e këndezit**, horoz pençesi
çarçaf, **-i** *dişis* çarşaf; ***çarçaf krevati***, karyola çarşafı
çare, **-ja** *dişi* çare, çıkış yolu, yardım; ***s'ka çare***, çare (çıkış) yok
çar/ë, **-a** *dişis* çatlak, yarık, yırtık, gedik
çarj/e, **-a** *dişis* 1. patlama; 2. yarma; ***çarje e drurit***, odunu yarma; 3. geçimsizlik, ayrılma, parçalanma; 4. *tıp* otopsi
çark, **-u** *eris* 1. (fare, sıçan) kapanı, tuzağı; ***ngre çarkun***, kapan kurmak; 2. çıkrık; 3. tütün kesme düzeneği
çarmatim, **-i** *eris* silahsızlanma
çarmatos *fl* silahsızlandırmak
çarmatosem *fl* silahsızlanmak
çarmatosj/e, **-a** *dişis* silahsızlanma
çarshi, **-a** *dişis* çarşı
çart/ë, **-i** *eris* kavga, çekişme,
çast, **-i** *eris* an, lahza; ***në këtë çast***, bu anda; ***atë çast***, o an; ***për nje çast do të vi***, bir an için geleceğim
çatdhesim, **-i** *eris* vatanı terk ettirme, göç ettirme; yurttaşlıktan (vatandaşlıktan) çıkarma
çatdhesoj *fl* yurttaşlıktan çıkarmak, göç ettirmek;
çatdhesohem *fl* yurttaşlıktan çıkmak, göç etmek
çati, **-a** *dişis* çatı
çatis *fl* beklenmedik bir anda gelmek, ansızın gelmek
çatomizim, **-i** *eris* atomsuzlaşma, atom silahlarını yok etme
çbashkim, **-i** *eris* beraberliği bozma, dağıtma
çdo *zam* her; ***çdo ditë***, her gün; ***çdo njëri***, herkes, her biri; ***në çdo kohë***, her an, her zaman, daima; ***çdokuş***, herkes, kimler varsa hepsi; ***çdo gjë***, her şey
çehre, **-ja** *dişis* çehre, sima, yüz, yüz rengi, beniz
çek, **-u** *eris* çek; ***çek i bardhë***, açık çek, yazısız çek
çekan, **-i** *eris* çekiç, tokmak
çekiç, **-i** *eris* çekiç
Çekisht, **-e** *sf* Çekçe, Çek dili
çekuilib/ër, **-ri** *eris* dengesizlik
çekuilibrim, **-i** *eris* dengesizleşme
çekuilibroj *fl* dengesizleştirmek, dengeyi bozmak
çel *fl* açmak; ***çel dritaren***, pencereyi açmak
çelës, **-i** *eris* 1. anahtar, açar; ***mbyll me çelës***, anahtarla kapamak; ***çelësat e makinës***, araba anahtarları; 2. somun anahtarı
çelëbërës, **-i** *is* anahtarcı

Copyrighted material

çelët (**i, e**) *sf* açık, kolay anlaşılır, açık ibare; (renk için): koyu olmayan; engelsiz (yol vb.)
çelik, **-u** *eris* çelik; ***i fort si çeliku***, çelik gibi kuvvetli
çelikos *fl* çelikleştirmek, çeliğe su vermek
çelikosem *fl* çelikleşmek, çelik gibi sağlam olmak
çelikosj/e, **-a** *dişis* (çeliğe) su verme
çeliktë (**i, e**) *sf* 1. çelikten yapılı; ***thikë i çeliktë***, çelik bıçak; 2. *mec* kuvvetli, güçlü
çelj/e, **-a** *dişis* açılış, işe verme, hizmete koyma; ***çelja e fabrikës***, fabrika açılışı; ***çelja e rrugës***, yolun hizmete verilmesi
çelur (**i, e**) *sf* açık; (renk için): açık, parlak; ***ngjyrë e çelur***, açık renk, parlak renk; 2. açık, berrak, bulutsuz, temiz; ***qiell i çelur***, açık (bulutsuz) gök
çengel, **-i** *eris* çengel, kanca
çerçiv/ë, **-a** *dişis* çerçeve
çerdh/e, **-ja** *dişis* 1. yuva; ***çerdhe zogjsh***, kuş yuvası; 2. çocuk yuvası, çocuk bakım evi, kreş; 3. *mec* gizli barınak, yatak, hırsız yatağı
çerek, **-u** *eris* çeyrek, dörtte bir; ***një çerek bukë***, bir çeyrek ekmek
çerekfinal/e, **-ja** *dişis* çeyrek final
çertifikat/ë, **-a** *dişis* sertifika
çet/ë, **-a** *dişis* 1. *ask* tugay; 2. çete; ***çete kusarësh*** haydut çetesi
çështj/e, **-a** *dişis* sorun, problem, mesele; ***çësht je kryesore***, başlıca sorun; ***çështje delikate***, hassas sorun; ***çështje arsimore***, eğitim sorunu; ***çështje shëndetsore***, sağlık sorunu; ***çështje për jetë e vdekje***, yaşam ölüm sorunu
çfarë *zam* (soru sözcüğü) ne, neyi, neler, neleri; ***çfarë blleve nga tregu***, pazardan ne satın aldın **çfarëdo zam** her, herhangi bir, ne olursa, nasıl olursa; ***në çfarëdo vendi***, herhangi bir yerde; ***në çfarëdo kahe***, herhangi bir zamanda
çibuk, **-u** *eris* çubuk
çiçibonoz, **-i** *eris bot* keçi boynuzu (*Caratenia siliqua*)
çiflig, **-u** (**çiflik**, **-u**) *eris* çiftlik
çifligar, **-i** *eris* çiftlik sahibi
çift, **-i** *eris* çift, ikili, iki parçadan oluşan; karı koca; ***çift dashnorësh***, sevgililer çifti
çift, **-i** *eris* çift, tek olmayan; ***numër çift***, çift sayı
çifte,**-ja** *dişis* 1. iki namlulu av tüfeği; 2. pens, maşa
çiftëzim, **-i** *eris* çiftleşme
çiftos *fl* çiftlemek
çifut, **-i** *eris* Çıfıt, Yahudi, Musevi
çik/ë, **-a** *dişis* 1. azacık, az bir miktar, ufak bir parça, biraz; ***një çikë sheqer***, azacık (biraz) eker; 2. damla; 3. ışın; 4. sebep, neden
çik/ë, **-a** *dişis* kız, dişi evlat
çiklist, **-i** *eris* bisikletçi, bisiklete binen kimse
çiklizëm, **-i** *eris sp* bisikletçilik, bisiklet sporu
çikërrimtar, **-i** *eris* tuhafiyeci
çikërrimtari, **-a** *dişis* tuhafiye

Copyrighted material

çikrik, **-u** *eris* 1. oklava; 2. çıkrık; 3. makara, ***çikrik peri***, iplik makarası
çilimi, **-u** *eris* küçük çocuk
çiltas (**çiltazi**) *zf* açıkça, samimiyetle, halisane
çilër (**i, e**) *sf* samimi, açık sözlü, içten, dürüst, yürekten
çiltëri, **-a** *dişis* samimiyetlik
çimentim, **-i** *eris* çimentolama
çimento, **-ja** *dişis* çimento
çimentoj *fl* 1. çimentolamak; 2. kuvetlendrimek, sabitleştirmek
çimentuar (**i, e**) *sf* çimentolu, çimentolanmış
çimentues, **-i** *eris* çimento fabrikasında çalışan işçi
çimk/ë, **-a** *dişis zool* tahta biti, tahta kurusu
çinar, **-i** *eris bot* çınar
çini, **-a** *eris* porselen tabaka
çintegrim, **-i** *eris* birleşmeyi bozma, bölünme, dağılma
çintegroj *fl* birleşmeyi bozmak, bölünmek, dağılmak
çinteresuar (**i, e**) *sf* ilgisiz, alakasız
çirak, **-u** *eris* çırak
çizm/e, **-ja** *dişis* çizme (uzun konçlu bir ayak kabı çeşidi)
çjerrë *fl* yırtmak, koparmak, parçalamak;
çirrem *fl* 1. yırtılmak, kopmak, parçalanmak; 2. *mec* bağırmak; 3. *mec* (ses hakkında: bağırmaktan) kısılmak
çjerrë (**i, e**) *sf* kısık sesli, boğuk sesli
çjerrj/e, **-a** *dişis* yırtma, koparma
çka *zam* ne, hangi şey; ***çka bëhet le të bëhet***, ne olursa olsun
ç'ka? *(soru sözcüğü)* ne var?
çlirët (**i, e**) *sf* sıkıca tutulmamış, sıkıca bağlanmamış, gevşek, sarkık, gergin değil
çlirim, **-i** *eris* kurtuluş, kurtulma; serbest olma; ***çlirimi i atdheut***, vatanın kurtuluşu; ***çlirimi kombëtar***, milli kurtulluş; ***dita e çlirimit***, kurtuluş günü
çlirimtar, **-i** *eris* kurtarıcı kimse
çlirimtar, **-e** *sf* kurtuluşla ilgili; ***luftë çlirimtare***, kurtuluş savaşı
çliroj *fl* kurtarmak, serbest etmek
çlirohem *fl* kurtulmak
çliruar (**i, e**) serbest, kurtulan, kurtulmuş
çlirues, **-i** *eris* kurtarıcı (kimse), halâskâr (kimse)
çlodh *fl* dinlendirmek, istirahat ettirmek
çlodhem *fl* dinlenmek, istirahat etmek
çlodhës, **-e** *sf* dinlendirici; ***ngjyra çlodhëse për sytë***, gözleri dinlendirici renk
çlodhj/e, **-a** *dişis* dinlenme, yorgunluğu giderme, istirahat
çmbërthej *fl* düğmeleri çözmek, düğmeleri açmak, bağlanmış bir şeyi çözmek
çmend *fl* delirtmek, çıldırtmak, öfkelendirmek
çmendem *fl* deli olmak, delirmek, çıldırmak
çmendësi, **-a** *dişis* delilik, çılgınlık, akılsızlık
çmendin/ë, **-a** *dişis* tımarhane, akıl hastanesi, deliler hastanesi

Copyrighted material

çmendur (**i, e**) *sf* deli, ahmak, akılsız, kaçık, çılgın
çmësoj *fl* bir huydan vazgeçirmek, unutturmak, öğrenmiş olan bir şeyi unutturmak
çmësohem *fl* bir huyu , bir bilgiyi unutmak
çmilitarizim, **-i** *eris* (bir yeri, bir bölgeyi, bir ülkeyi) askeri güçlerden arındırma, askerisizleştirme, silahsızlaştırma
çmilitarizoj *fl* askersiz duruma getirmek, askerisizleştirmek, silahsızlaştırmak
çmim, **-i** *eris* 1. fiyat, paha; ***çmim i blerjes***, alış fiyatı; ***çmim i shitjes***, satış fiyatı; ***çmim fabrike***, fabrika fiyatı; ***çmim tregu***, piyasa fiyatı; ***çmim i lartë***, yüksek fiyat; ***çmim i ulët***, düşük fiyat; ***çmim me shumicë***, toptan fiyat; ***çmim me pakicë***, perakende fiyat; ***ulja e çmimit***, fiyat indirimi; 2. ödül, mükâfat; ***çmim i parë***, birinci ödül; ***Çmim i Nobelit***, Nobel Ödülü
çmobilizim, **-i** *eris* asker terhisi, seferberliğin bitmesi, terhis
çmobilizuar (**i, e**) *sf* terhis edilmiş
çmoj *fl* 1. değerlendirmek, fiyat biçmek, paha biçmek
çmontim, **-i** *eris* sökme, söküp parçalara ayırma, kurulu bir makineyi (vb) sökme, parçalara ayırma
çmontoj *fl* sökmek, söküp parçalara ayırmak
çmontuar (**i, e**) *sf* sökülmüş, parçalara ayrılmış; ***makinë e çmontuar***, parçalara ayrılmış makine,
çmos *(konuşma dili)* her şey
çmuar (**i, e**) *sf* 1. kıymetli, değerli; 2. *mec* saygın, sayılan, itibarlı, değerli, kıymetli; ***mysafir i çmuar***, değerli konuk
çmuarj/e, **-a** *dişis* 1. değerlendirme, paha biçme; 2. saygınlık, itibar
çmueshëm (**i,**), **-me** (**e**) *sf* çok değerli, kıymetli, az bulunur; ***gur i çmueshëm***, değerli taş
çnderoj *fl* ırzına geçmek, tecavüz etmek
çndershëm, (**i**), **-me** (**e**) *sf* namussuz, ahlaksız, ahlak kurallarını çiğneyen
çndershmëri, **-a** *dişis* namussuzluk, namussuz olma hali, ahlaksızlık
çnjerëzi, **-a** *dişis* insansızlık, insafsızlık, zalimlik, merhametsizlik, şefkatsizlik, katı yüreklilik
çnjerëzor, **-e** *sf* zalim, insanlığa yakışmaz, acımasız, merhametsiz, katı yürekli, insafsız,
çoban, **-i** *eris* çoban
çobani, **-a** *dişis* çobanlık
çoj *fl* 1. götürmek, beraberinde almak; ***djalin e çoj në shkollë***, çocuğu okula götürmek; 2. göndermek, yollamak; ***çoj një letër***, mektup göndermek; 3. kaldırmak; ***çoj dorën***, elini kaldırmak
çohem *fl* kalkmak; ***çohem në këmbë***, ayağa kalkmak
çokollat/ë, **-a** *dişis* çikolata

Copyrighted material

çorap, -**i** *eris* çorap; ***çorape burrash***, erkek çorapları, ***çorape grash***, kadın çorapları, ***çorape të gjata (të shkurtëra)***, uzun (kısa) çoraplar; ***një pal çorape***, bir çift çorap
çorapshitës, -**i** *eris* çorapçı, çorap satan kimse
çorb/ë, -**a** *eris* çorba
çorganizim, -**i** *eris* bozgunluk, düzensizlik, intizamsızlık, karışıklık
çorganizoj *fl* intizamı bozmak, düzeni bozmak, bozmak, alt üst etmek
çorganizuar (**i, e**) *sf* intizmasız, düzensiz, karışık
çregjistrim, -**i** *eris* kaydı silme
çregjistroj *fl* kaydı silmek
çrregullim, -**i** *eris* kargaşalık, karmakarışıklık, düzensizlik, dağınıklık
çrregulloj *fl* dağıtmak, karmakarışık etmek
çrregullt (**i, e**) *sf* 1. dağınık, karmakarışık, düzensiz, intizamsız; 2. dışarıdan eğitim gören
çrrënjos *fl* 1. köklemek, kökünden sökmek, söküp çıkarmak; 2. *mec* (kötü olayları) bertaraf etmek
çrrënjosj/e, -**a** *dişis* kökleme, kökünden sökmek, söküp çıkarmak
çudi, -**a** *dişis* 1. hayret, şaşkınlık, tuhaflık; 2. mucize, keramet, harika, şaşırtacak şey
çuditem *fl* şaşmak, hayret etmek
çuditshëm (**i, e**) *sf* şaşırtıcı, hayret verici, acayip, tuhaf, şaşılacak (şey, olay vb), alışılmamış
çuditur (**i, e**) *sf* şaşmış, şaşırmış, hayretler içinde kalmış
çun, -**i** *eris* erkek çocuk
çup/ë, -**a** *dişis* kız çocuk, dişi evlat
çupëri, -**a** *dişis* kızlık

Copyrighted material

D

– Arnavut alfabesinin beşinci harfi
dac, -i *eris* erkek kedi
dack/ë, -a *dişis* tokat, şamar; ***i jap dikujt një dackë turinjve***, yüzüne bir tokat aşk etmek
dad/ë, -a *dişis* dadı
dado, -**ja** *dişis* somun, cıvata somunu
dafin/ë, **-a** *dişis bot* defne *(Laurus nabilis)*
dafintë (**i,e**) *sf* defneye ait; ***kunorë e dafintë,*** defne çelengi
dajesh/ë, -**a** *dişis* dayı karısı, yenge
daj/ë, -a *eris* dayı (annenin erkek kardeşi)
dajr/e, -ja *dişis* tef, def, zilli tef
dakik/ë, -a *dişis* dakika
daktilografi, -a *dişis* daktilografılık
daktilografim, -i *eris* daktilografi, daktilo ile yazma
daktilografist, -i *eris* daktilo, daktiloda yazan kimse
daktilografoj *fl* daktilo etmek, daktiloda yazmak, daktiloya çekmek
dal *fl* 1. çıkmak; ***dal jasht,*** dışarı çıkmak; ***dal nga loja,*** oyundan çıkmak; ***dal në treg,*** pazara çıkmak; 2. çıkmak, görünmek, meydana çıkmak, ortaya çıkmak; ***doli dielli***, güneş göründü; ***doli revista***, haftalık dergi çıktı; 3. bitmek; ***doli gruri,*** buğday bitti (topraktan çıkıp yetişti)
dalës, -**e** *sf* çıkan, çıkışa ait; ***pikë dalës***, çıkış noktası
dalj/e, -a *dişis* 1. çıkış; çıkma, ortaya çıkma, görünme; 2. çıkış yeri, çıkış kapısı
dalëngadalë, dalëkadalë *zf* yavaş yavaş, azar azar, ağır ağır
dalt/ë, -a *dişis* keski, iskarpela; tahta, metal veya taşı yontmaya yarayan çelik alet
daltim, -**i** *eris* ağaç veya metalı keski ile yontma
daltoj *fl* ağaç veya metali keski ile yontmak
daltoniz/ëm,-mi *eris tıp* daltonizm, renk körlüğü
dallaveraxhi, -**u** *eris* dalavereci, dolandırıcı
dallaver/e, -ja *dişis* dalavere, dolandırma
dalldi, -**a** *is* dalgınlık
dalldis *fl* dalgınlamak, kimseyi dalgın duruma getirmek
dalldisem *fl* dalgınlaşmak, kendinden geçmek
dallëndysh/e, -ja *dişis zool* kırlangıç; ***me një dallëndyshe s'vjen pranvera,*** bir kırlangıçla ilkbahar gelmez

Copyrighted material

dallg/ë, -a *dişis* dalga (deniz, göl v. b.)
dallgëzim, -i *eris* dalgalanma
dallgëzon *fl* dalgalanmak
dallim, -i, *eris* 1. fark, farklılık; 2. ayırım, ayrıcalık, ***dallim racional***, ırk ayrımı
dallimor, -e *sf* ayrımlı, ayrıcalı, ayrımla ilgili
dalloj *fl* 1. fark etmek, ayırt etmek, farkını belirtmek, seçmek; 2. ayırım yapmak
dalluar (i, e) *sf* 1. seçkin, ünlü, meşhur; şöhretli, tanınmış; 2. belirgin, açıkça görülebilir veya duyulabilir
dallueshëm (i), **-me (e)** *sf* görülen, fark edilen, fark edilebilen, aşikâr, apaçık, göze çarpan
dallueshmëri, -a *dişis* görünürlük, apaçıklık
dam, -i (dëm, -i) *eris* zarar
damar, -i *eris* 1. *anat* kan damarı; 2. *jeol* maden damarı, 3. damar (mermerin, taşın, ağacın)
damk/ë, -a *dişis* 1. damga, nişan; 2. *mec* leke
damkim, -i *eris mec* lekelemek, utandırmak
damkoj *fl* 1. damga vurmak, damgalamak, nişan koymak; 2. *mec* utandırmak, lekelemek
damkosj/e, -a *dişis* damgalama, nişan vurma, işaretleme; 2. *mec* utandırma, lekeleme
danc, -i *eris* dans, raks
dancoj *fl* dans etmek
Danez/ë, -e *eris* Danimarkalı
dantell/ë, -a *dişis* dantel, tentene
dantellim, -i *eris* danteleme
dardh/ë, -a *dişis bot* armut (ağaç ve ürünü); ***dardha bie nën dardhë***, armut armut altına düşer
dar/ë, -a (-ët) *dişis* kerpeten, kıskaç
dark/ë, -a *dişis* akşam yemeği, akşamlık; ***jap një darkë***, bir akşam yemeği vermek; **darkoj** *fl* akşam yemeği vermek; ***darkoj mysafirët***, konuklara akşam yemeği vermek
darvinist, -i *eris* darvinist, darvinci, darvinizm yanlısı
darvinizë/m, -i *eris* darvincilik, darvinizm
dasm/ë, -a *dişis* düğün
dasmor, -i *eris* düğüncü (kimse), düğün misafiri
dash, -i *eris zool* koç, erkek koyun
dashakeq, -e *sf* kötü niyetli, başkalarına kötülük etmek isteyen
dashamir, -i *eris* 1. dost, arkadaş, hayırsever; 2. he veskâr, düşkün, meraklı; ***dashamir i filmit***, ***film*** meraklısı; ***dashamir i sportit***, spor düşkünü **dashamirësi, -a** *dişis* dostluk, iyilikçilik, şefkatlik, hayırseverlik
dashamirësisht *zf* nazikçe, incelikçe, nazikane
dashj/e, -a *dişis* istek, isteklilik, arzu, niyet; ***me dashje***, istekli, seve seve, isteyerek; ***pa dashje***, isteksiz, istemeyerek
dashnor, -i *eris* erkek sevgili
dashnor/e, -ja *dişis* kadın sevgili

Copyrighted material

dashur (**i, e**) *sf* sevgili, aziz, sevilen, sevimli
dashuri, -a *dişis* sevgi, aşk, sevda; ***dashuri ndaj nënës,*** anneye karşı sevgi; ***dashuri ndaj fëmijve,*** çocuklara karşı sevgi; ***dashuri ndaj atdheut***, vatan sevgisi, yurtseverlik; ***dashuri prindërore***, ebeveyn sevgisi
dashuroj *fl* 1. sevmek, aşık olmak; 2. **dashurohem** *fl* sevilmek
dat/ë, -a *dişis* tarih; gün, ay ve yıl olarak belirtilen zaman; ***data e çlirimit,*** kurtuluş tarihi; ***Sa është data sot?*** Bugün hangi tarihtir?
datëlindj/e, -a *dişis* doğum günü, doğum tarihi; ***gëzuar datëlindjen,*** doğum günün kutlu olsun
datim, -i *eris* tarihi belli etme, tarihi yazma
datoj *fl* tarihi belirtmek, üzerine tarihi yazmak
daull/e, -ja dişis davul, trampet; ***i bie daulles,*** davula vurmak
dava, -ja *is* dava
davarit (**davaris**) *fl* dağıtmak, saçmak; ***era davariti retë,*** rüzgâr bulutları dağıttı
davaritj/e, -a *dişis* dağılma, saçılma, yayılma; (*hava hakkında*): açılma
debat, -i *eris* münazara, bilimsel tartışma, karşıt düşünceleri karşılıklı savunma, münakaşa; ***debat i gjallë***, canlı tartışma; ***debat parlamantar***, meclis tartışması; ***debat buxhetar***, bütçe tartışması
debatim, -i *eris* tartışma yapma, münakaşa etme
debatoj *fl* munazara etmek, tartışmak, karşıt düşünceleri savunmak, münakaşa etmek
debitim, -i *eris* zimmet, borç
debitoj *fl* zimmetine geçirmek, borçlandırmak
debitor, -i *eris* borçlu, vereceği olan (kişi)
debut, -i *eris* sahneye veya toplum önüne ilk kez çıkış
debutim, -i *eris* sahneye veya toplum önüne ilk kez çıkma (*örn. futbol maçına vb.*)
debutoj *fl* sahneye veya toplum önüne ilk kez çıkmak
debutant, -i *eris* sahneye veya toplum önüne ilk kez çıkan kimse
decigram, -i *eris* desigram (dg), bir gramın onda biri
decilit/ër, -ri *eris* desilitre (dl), bir litrenin onda biri
decimet/ër, -ri *eris* desimetre (dm), bir metrenin onda biri
dedikim, -i *eriis* itham, adına sunma
dedikoj *fl* (birisinin) adına sunmak, ithaf etmek, hasretmek
deduksion, -i *eris* dedüksiyon, tümden gelim, istidlal
deduktiv, -e *sf* dedüktiv, istidlalî; ***metodë deduktive,*** dedüktüv yöntem
dedukoj *fl* sonuç çıkarmak, istidlal etmek, bir konuda kanıtlara dayanarak sonuç çıkarmak
defekt, -i *eris* defo, kusur, noksanlık, eksiklik, arıza
defensiv, -e *sf* korunmaya ait, savunmaya ait, müdafaa ile ilgili

Copyrighted material

defensiv/ë, -a *dişis* savunma, korunma, müdafaa
deficit, -i *eris* eksik miktar, hesap açığı
definitv, -e *sf* kesin, muayyen, belli, belirli, kat'i; ***vendim definitiv***, kesin karar
definitvisht *zf* kesinlilke, katiyen
deformim, -i *eris* biçim (şekil) bozulması, biçimsizleştirme, biçimini bozma
deformoj *fl* biçimini (şeklini) bozmak, biçimsiz-leştirmek
deformuar (i,e) *sf* biçimsiz, biçimi bozulmuş
degazim, -i *eris* (yeri, araçları, silahları vb.) zehirli kimyasal maddelerden temizleme işi
degazoj *fl* zehirli kimyasal maddelerden temizlemek
degdisj/e, -a *dişis* gönderme, yollama, verme, teslim etme
degdis *fl* göndermek, yollamak, vermek, teslim etmek
deg/ë, -a *dişis* 1. *bot* dal; ***dega e pemës,*** ağaç dalı; 2. kol; ***dega e lumit***, nehir kolu; 3. şube, bölüm; 4. branş
degëzim, -i *eris* dallanma, kollara ayrılma
degëzoj *fl* dallandırmak
degëzohem *fl* dallanmak
degradim, -i *eris* alçaltma, rütbesinden düşürme, rütbesini alma
degradoj *fl* alçaltmak, rütbesini almak
degjenerim, -i *eris* dejenerasyon, soysuzlaşma, yozlaşma
degjenerohem *fl* dejenereleşmek, soysuzlaşmak, yozlaşmak
degjeneruar (i. e) *sf* soysuzlaşmış, yozlaşmış
deh *fl* sarhoş etmek, mest etmek
dehem *fl* sarhoş olmak, mest olmak
dehur (i, e) *sf* sarhoş, mest
dekadent/ë, -a *dişis* çöküş, yıkılış, gerileme, dekadans
dekad/ë, -a *dişis* on yıl, on yıllık süre
dekagram, -i *eris mat* dekagram (dag)
dekalit/ër, -ri *eris mat* dekalitre /dgl)
dekamet/ër, -ri *eris mat* dekametre (dam)
dekan, -i *eris* dekan; ***dekani i fakultetit,*** fakülte dekanı
dekanat, -i *eris* dekanlık
deklamim, -i *eris edeb* inşat etme, şiir okuma, şiir söyleme
deklamoj *fl* inşat etmek; bir şiiri, bir edebiyat eserini toplum önünde yüksek sesle ve gerektiği biçimde okumak
deklarat/ë, -a *dişis* beyan, beyanname, beyanat, demeç, bildiri; ***deklaratë tatimi***, vergi beyannamesi
deklarim, -i *eris* beyan etme, beyanname verme, bildirme
deklaroj *fl* beyan etmek, demeç vermek, bildirmek, beyanatta bulunmak
deklarues, -i *eris* beyanat veren,
dekolte, ja *dişis* dekolte
dekompozim, -i *eris* ayrışma, çürüme, bozma, bozulma

Copyrighted material

dekompozoj *fl* ayrışmak, çürümek; çürütmek, bozmak, bozulmak
dekor, -i *eris* dekor
dekoracion, -i *is* **dekorasyon**
dekorat/ë, -a *dişis* nişan, madalya,
dekorativ, -e *sf* dekoratif
dekorator, -i *eris* dekoratör
dekorim, -i *eris* 1. (bir yeri) süsleme; 2. nişan veya madalya verme
dekoroj *fl* 1. süslemek; 2. nişan veya madalya vermek
dekret, -i *eris* hükûmet tarafından çıkarılan bir emir, karar, buyruk, ferman, kararname
dekretoj *fl* kararname çıkarmak, emretmek, hüküm vermek, buyurmak
del/e, -ja *dişis zool* (dişi) koyun
delegacion, -i *eris* temsilciler kurulu, delegeler topluluğu, delegeler heyeti, delegasyon; ***delegacion shtetëror***, devlet delegasyonu
delegat, -i *eris* delege, vekil, temsilci
delegim, -i *eris* temsilci (delege) olarak atamak, seçmek, göndermek
delegoj *fl* temsilci (delege) olarak atamak, göndermek, seçmek
deleguar (i, e) *sf* delege (temsilci) olarak gönderilen
delfin *eris zool* yunuz balığı (*Delphinus*)
delikat, -e *sf* 1. ince, kibar, zarif, hoş, güzel; 2. kolay kırılabilen, narin, nazik; 3. duyarlı, hassas
delikt, -i *eris* suç, yasalara karşı yapılan eylem, kabahat
delt/ë, -a *dişis coğ* delta, çatal ağız
deltin/ë, -a *dişis* killi toprak
dell, -i *eris anat* damar, kan damarı
dellëzim, -i *eris bot* yaprak damarı
dem, -i *eris zool* boğa, damızlık erkek sığır
demagog, -u *eris* demagog
demagogji, -a *dişis* demagoji
demagogjik, -e *sf* demagojik, demagoji ile ilgili
demarkacion, -i *eris* sınır çizme, sınır çekme, sınır çizgisi
demaskim, -i *eris* maskesini düşürme, birini olduğu gibi gösterme, meydana çıkarma, iç yüzünü açığa vurma
demaskoj *fl* maskesini düşürmek, olduğu gibi göstermek, iç yüzünü açığa çıkarmak
dembel, -e *sf* tembel
demet, -i *eris* demet, ***demet gruri***, buğday demeti
demograf, -i *eris* demograf, nüfus bilimci
demografi, -a *eris* demografi, nüfus bilimi
demografik, -e *sf* demografik, nüfus bilimiyle ilgili
demokraci, -a *dişis* demokrasi; demokraci parlamentare, parlamenter demokrasisi
demokrat, -i *eris* demokrat
demokratik, -e *sf* demokratik; rregullim demokratik, demokratik düzen
demokratizim, -i *eris* demokratikleşme, demokratikleştirme
demokratizoj *fl* demokratikleştirmek

Copyrighted material

demolim, -i *eris* tahrip etme, yok etme, yıkma
demoloj *fl* tahrip etmek, yok etmek, yılmak
demon, -i *eris* şeytan, iblis
demonstrat/ë, -a *dişis* gösteri, ***demonstratë proteste***, protesto gösterisi, nümayiş
demonstrativ, -e *sf* 1. duygularını açığa vuran, belli eden; 2. *gram* işarete ait, işaret; ***përemër demonstrativ***, işaret zamiri
demonstrim, -i *eris* gösterme, gösteriş
demonstrroj *fl* 1. göstremek, gözler önüne sermek; 2. gösteri yapmak, nümayiş yapmak, gösteriye katılmak
demoralizim, -i *eris* moral bozulması, maneviyat bozulması
demoralizoj *fl* (birisinin) moralini bozmak; **demoralizohem** *fl* moralim bozulmak
demoralizues, -e *sf* moral bozucu
demos, -i *eris* halk, ahali, millet
dend *fl* 1. bastırmak, sıkıştırmak, ağzına kadar doldurmak; 2. *mec* (birisini) iyice doyurmak; 3. *mec* (birisini) iyice övmek
dendësi, -a *dişis* yoğunluk, koyuluk, sıklık
dendësim, -i *eris* yoğunlaşma, koyulaşma, sıklaşma
dendësoj *fl* yoğunlaştırma, koyulaştırmak, sıklaştırmak
dendur (**i,e**) *sf* yoğun, koyu, sık, sıkışık; ***mjegull e dendur***, yoğun sis
dendj/e, -a *idişis* 1. bastırma, ezme, yoğunlaştırma; 2. dövme
deng, -u *eris* denk
denoncim, -i *eris* ele verme, ihbar, bildirme
denoncoj *fl* ele vermek, ihbar etmek
dentist, -i *eris* dişçi, diş hekimi
denjë (**i, e**) *sf* lâyık, değerli, yaraşır; ***i denjë për lëvdërim***, övmeye layık
denjësi, -a *eris* lâyıklık
departament, -i *eris* departman, bölüm, şube, kısım, bir kuruluşun önemli kesimi
depërtim, -i *eris* içine girme, yarıp içine girme
depërtoj *fl* (bir şeyin) içine girmek, delip girmek, yarıp girmek
depërtues, -e *sf* 1. (ses): tiz, keskin ve şiddetli; 2. içe şleyen, delip geçen, girici, yarıcı, delici
depërtueshmëri, -a *eris* geçirgenlik, geçirimlilik
depo, -ja *dişis* depo, ambar, ardiye
deponim, -i *eris* 1. depolama; 2. *(hukuk)*: beyanat, tanıklık etme, şahitlik etme (mahkemede)
deponoj *fl* 1. depolamak; 2. *(hukuk)*: beyanat vermek, anıklık etmek, şahitlik etmek
deponues, -i *eris* tanık, şahit (*mahkenede*)
depozit/ë, -a *dişis* depozit, depozito; teminat; ***depozitë të hollash***, para depozitosu
depozitim, -i *eris* para yatırma *(bankaya vb.)*
depozitoj *fl* 1. *(bankaya)* para yatırrmak, teminat olarak para yatırmak;2. depolamak, depoya koymak, depo etmek

Copyrighted material

depresion, -i *eris* depresyon; 1. *tip* kasvet, sıkıntı, can ıkıntısı; 2. *(mekân)*: alçak atmosfer basıncı; 3. *coğ* evresinden daha çukurda kalan yüzey; 4. *(ekonomide):* urgunluk, kriz
deputet, -i *eris* millet vekili, saylav, mebus
derdh *fl* dökmek, akıtmak, boşaltmak; ***derdh lot,*** özyaşı dökmek
derdhj/e, -a *dişis* dökme, akıtma, boşaltma
der/ë, -a *dişis* kapı; ***trokas në derë,*** kapıyı çalmak; ***dera kryesore***, ana kapı; ***derëbabe*** baba kapısı
derëtar, -i *eris* kapıcı
derë çelë *sf* açık kapı
dergjem *fl* hasta yatmak
dergj/ë, -a *dişis* (ağır ve uzun süren) hastalık
deri *edat* . . . . -a, . . . -e, ... -ya, ... -ye; kadar; ***deri tash,*** şimdiye kadar; ***deri në qytet***, kente kadar
derikëtushëm (i), -me (e) *sf* buraya kadarki, şimdiye kadarki
derisa *bağ* (yap) tıkça, (yap)tığı müddetçe, mademki; ***derisa të vijë***, gelene kadar
deritash/ëm, -(i), -me (e) *sf* şimdiye kadar ki; ***punët e deritashme,*** şimdiye kadar ki işler
derivat, -i *eris gram* türemiş isim
dermatolog, -u *eris* dermatolog, cildiyeci, deri hastalıkları uzmanı
dermatologji, -a *dişis* dermatoloji, cildiye
dermatologjik,-e *sf* dermatoloji ile ilgili; ***klinika dermatologjike***, dermatoloji kliniği
dert, -i *eris* dert, üzüntü, sıklet, gaile; ***mos ki dert,*** hiç üzülme
derven, -i *is coğ* derbent, iki dağ arasındaki geçit
dervish, -i *eris* derviş
derr, -i *eris* 1. domuz, hınzır; mish derri, domuz eti; 2. *mec* üstü başı pis birisi, domuz gibi birisi
derrësisht *zf* domuzca
desant, -i *is ask* desant, havadan asker çıkarma; ***desant parashutist,*** paraşütle asker çıkarma
despot, -i *eris* despot, zorba
despotik, -e *sf* despotik, despotça; ***qeversje despotike,*** despotik yönetim
despotizëm,-i *eris* despotizm, despotluk, zorbalık, istibdat
destrojer, -i *eris ask* destroyer, muhrip; torpido, top ve deniz altılara karşı silahlarla donanmış küçük hızlı giden savaş gemisi
destruktiv, -e *sf* yıkıcı, tahrip edici; ***diskutim destruktiv,*** yıkıcı münakaşa
deshifrim, -i *eris* deşifre etme, şifreyi çözme, şifreli bir yazıyı okuma
deshifroj *fl* şifreyi çözmek, şifreli bir yazıyı okumak, deşifre etmek
deshifrues, -i *eris* deşifreci, deşifre eden kimse
deshifrueshëm (i), -me (i) *sf* (kolay) deşifre edilebilen
det, -i *eris* deniz; ***Deti Mesdhe,*** Ak deniz
detaj, -i *eris* detay, ayrıntı

Copyrighted material

detajoj *fl* detaylara girmek, ayrıntıları incelemek
detar, -i *eris* denizci
detar, -e *sf* denizle ilgili; ***klima detare***, deniz iklimi; ***kanter detar***, tershane
detari, -a *eris* denizcilik
detashment, -i *eris ask* müfreze
detektiv, -i *eris* detektif, gizli polis, hafiye
detergjent, -i *eris* deterjan, arıtıcı
detonator, -i *eris* kapsül, tapa, top mermisini ateşlemeye yarayan patlayıcı düzenek
detorës, -i *eris* borçlu (kimse)
detyrë, -a *eris* 1. görev, vazife, ödev; ***detyrë shkolle***, okul ödevi; 2. görev, makam, mevki
detyrim, -i *eris* 1. zorlama, sıkıştırma, baskı; 2. görev, yükümlülük; zorunluluk; 3. borç
detyroj *fl* 1. zorlamak, zorda bırakmak, mecbur etmek; 2. görevlendirmek, ödevlendirmek;
detyrohem *fl* zorlanmak, mecbur olmak
detyrimor, -e *sf* mecburi, zorunlu, zaruri
detyruesh/ëm (i), -me (e) *sf* zorunlu, mecburi; ***shkollim i detyrueshëm tetëvjeçar***, zorunlu sekiz yıllık eğitim; ***shërbim i detyrueshëm ushtarak***, zorunlu askeri hizmet
devalvim, -i *eris* devalüasyon
devalvoj *fl* devalüasyon olmak (etmek)
deve, -ja *eris zool* deve (*Camelus*); ***deve me dy gunga***, iki hörgüçlü deve
devekush, -i *eris zool* deve kuşu (*Struthio camekus*)
deviacion, -i, devijim, -i *eris* sapma, ayrılma, doğru yoldan ayrılma, konu dışına çıkma, yön değiştirme, dalalet
devijoj *fl* sapmak, doğru yoldan ayrılmak, konu dışına çıkmak
devizë, -a *eris* döviz, yabancı devlet parası
dezertim, -i *eris ask* (askerlikten) firar etme, kaçma
dezertoj *fl ask* (askerlikten) firar etmek, kaçmak
dezertor, -i *is* asker kaçağı, firari
dezinfektim, -i *eris* dezenfeksiyon
dezinfektoj *fl* dezenfekte etmek
dezinformim, -i *eris* yanlış bildirme, hatalı bildirme
dëbim, -i *eris* kovma, sürme, sürgün etme, dışarıya atma, çıkarma
dëboj *fl* kovmak, sürmek, sürgün etmek, dışarıya atmak; ***dëboj nga shkolla***, okuldan çıkarmak
dëbuar (i, e) *sf* kovulan, kovulmuş
dëfrej *fl* eğlendirmek;
dëfrehem fl eğlenmek
dëfrim, -i *eris* eğlence
dëftesë, -a dişis makbuz, satış fişi, belge, vesika, senet; 2. şa-

Copyrighted material

hadetname, okul karnesi, sertifika
dëftim, -i *eris* 1. gösterme, anlatma; 2. söyleme, konuşma
dëftoj *fl* 1. göstermek, anlatmak; 2. söylemek, demek, konuşmak;
dëftohem *fl* gösterilmek
dëftor, -e *sf gram* gösteren, bildiren, belirten, işaret eden; ***përemër dëftor***, işaret zamiri
dëgjesë, -a *dişis* itaat, boyun eğme, söz dinleme, buyruğa uyma, uysallık
dëgjim, -i *eris* 1. işitim; 2. işitme, duyma; 3. *tıp* dinleme, muayene *(stetoskopla)*; 4. *hukuk:* sorgulama; ***dëgjim i dëshmitarëve***, tanıkları sorgulama (dinleme)
dëgjoj *fl* 1. duynak, işitmek, kulak vermek, 2. dinnlemek, muayene etmek *(stetoskopla)*; 3. itaat etmek, kulak asmak, dinlemek; 4. *hukuk:* sorgulamak
dëgjuar (i, e) *sf* bilinen, tanınmış, ünlü, şöhretli, şanlı, ad yapmış; ***piktor i dëgjuar***, ünlü ressam
dëgjues, -i *eris* dinleyici
dëgjuesh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. işitilebilen, duyulabilen; 2. itaatlı, boyun eğen, uysal
dëgjueshmëri, -a *dişis* 1. işitimlik, duymalık; 2. itaatlılık, uysallık
dëlir *fl* 1. temizlemek; 2. budamak; 3. *(hayvanlar için):* enemek, hadım etmek
dëlirë (i,e) *sf* temiz, arı, katıksız
dëlirj/e, -a *dişis* temizleme
dëllinjë, -a *dişis bot* ardıç, ardıç ağacı (*Juniperus*)
dëm, -i *eris* 1. zarar, ziyan, hasar; 2. kayıp, zarar; 3. arıza, tahribat
dëmshëm (i, e) *sf* zararlı, muzır; ***duhani është i dëmshëm për shëndetin***, sigara sağlık için zararlıdır
dëmshpërblim, -i *eris* tazminat, zarar ödeme
dëmtim, -i *eris* zarar verme, hasar yapma
dëmtoj *fl* zarar vermek, hasar yapmak; ***brëshëri i dëmtoj të mbjellurat***, dolu ekinlere zara verdi
dëmtuar (i, e) *sf* hasarlı, hasara uğramış, arızalı; ***qerre e dëmtuar***, hasarlı araba
dënes *fl* hüngür hüngür (sesli) ağlamak
dënim, -i *eris* ceza, mahkûmiyet, kınama; ***dënim me vdekje***, ölüm cezası; ***dënim me gjobë***, para cezası; ***dënim i rëndë,*** ağır ceza
dënoj *fl* cezalandırmak, kınamak
dënuar (i, e) *sf* cezalı, hüküm lü, hüküm giymiş, mahkûm
dënuar, -i *eris* cezalı, hükümlü, mahkûm (kimse)
dërgesë, -a *dişis* gönderi, gönderilen şey, paket, mektup vb; ***dërgesë postare,*** posta paketi
dërgim,-i *eris* gönderme, gönderiliş, yollama, sevk
dërgoj *fl* göndermek, yollamak, sevk etmek; ***dërgoj një pako***, bir paket (koli) göndermek

Copyrighted material

dërguar (**i, e**) *sf* gönderilen, gönderilmiş
dërguar,-i *eris* 1. (gönderilen) temsilci; ***i dërguari special***, (gönderilen) özel temsilci; 2. elçi
dërgues,-i *eris* gönderici
dërrasë,-a *dişis* tahta, ***dërrasë e zezë***, siyah tahta (okul tahtası)
dërrasë e trashë *eris* kalas
dërmoj *fl* parçalamak, doğramak
dëshirë, -**a** *dişis* istek, dilek, arzu
dëshiroj *fl* istemek, dilemek arzu etmek
dësiruesh/ëm (**i**), -**me** (**e**) *sf* istekli, istenen, arzulu, çekici, cazibeli, istek uyandıran
dëshmi,-a *dişis* 1. tanıklık, şahitlik, kanıt, ispat, tanıt, delil; 2. şahadetname, diploma
dëshmim,-i *eris* tanıklık etme, şahitlik yapma
dëshmitar,-i *eris* tanık, şahit, görgü tanığı
dëshmoj *fl* tanıklık etmek, şahitlik yapmak, beyanat vermek
dëshmor,-i *eris* şehit, kutsal bir ülkü uğruna savaşarak ölen kimse
dëshpërim,-i *eris* üzüntü, umutsuzluk, hayal kırıklığı
dëshpëroj *fl* umudunu yitirmek;
dëshpërohem fl umutsuzluğa düşmek, üzülmek
dëshpëruar (**i, e**) *sf* üzüntülü, üzgün, umutsuz, umudunu kaybetmiş
dështim,-i *eris* 1. başarısızlık, fiyasko, bozgunluk; 2. *tıp* çocuk düşürme, düşük yapma
dështoj *fl* 1. başarısızlığa uğramak, başarılı olamamak; 2. *tıp* çocuk düşürmek, düşük yapmak
di (dita, ditur) *fl* bilmek, tanımak; ***me sa di unë***, bildiğim kadar ile
diafilm,-i *eris* slayt
diafragmë, -a dişis 1. *anat* diyafram; 2. *bot* zar; 3. *fiz* diyafram
diagnozë, -a *dişis tıp* teşhis, tanı
diagonal/a, -ja *dişis mat* köşegen, çapraz çizgi
diagram, -i *is* diyagram, herhangi bir olayın değişimini gösteren grafik
dialekt, -i *eris* diyalekt, lehçe, şive
dialektik,-e *sf* eytişimsel, diyalektikle ilgili
dialektik/ë, -a *dişis* eytişim, diyalektik
dialektolog,-u *is* lehçe uzmanı,
dialektologji, -a *eris* diyalektoloji, lehçe bilimi
dialektor, -e *sf* lehçe ile ilgili
dializ/ë, -a *dişis tıp* diyaliz
dialog, -u *eris* diyalog, iki kişi arasında karşılıklı konuşma
diamant, -i *eris* elmas, çok değerli taş
diamet/ër, -ri *eris mat* çap, kutur, uç noktaları dairenin çevresinde bulunan ve çemberin merkezinden geçen doğru parçası
diametral, -e *sf* çapla ilgili, çapa ait
diapazon, -i *eris* 1. *fiz müz* diyapazon; 2. genişlik, faaliyet sahası, çevre; ***diapazon i gjerë***, geniş faaliyet sahası

Copyrighted material

diarre, -ja *dişis tıp* ishal, amel, sürgün
diatez/ë, -a *dişis gram* çatı; ***diateza veprore (pësore)***, fiilin etken (edilgen) hali
diçka *zam* bir şey, herhangi bir şey
didaktik, -e *sf* didaktikle ilgili
didaktik/ë, -a *sf* didaktik, öğretim bilgisi, öğretim yöntemlerini ele alan bilim
diel, -a (**e**) *dişis* pazar (cumartesinden sonraki gün); **të dielën që vjen,** gelecek pazar (günü)
diell, -i *eriş* güneş; ***dritë dielli***, güneş ışığı; ***lindja e diellit***, güneş doğuşu; ***perëndim i diellit***, güneş batması
diellor, -e *sf* güneşle ilgili, güneşe ait; ***energjija diellore***, güneş enerjisi
diet/ë, -a *dişis* diyet, perhiz, beslenme rejimi
diferenc/ë, -a *dişis* fark; ***diferencë e madhe***, büyük fark
diferencial, -i *eriş oto* diferansiyel
diferencim, -i *eriş* farklılık
diferencoj *fl* (iki şey arasında) bir farkı görmek veya bu farkı belirtmek; **diferencohem** *fl* fark olmak, bir (fikirden, görüşten) uzaklaşmak
diferent, -e *sf* farklı
difteri, -a *dişis tıp* difteri, kuşpalazı
digl/ë, -a *dişis* baraj, set, bent, suyun yayılmasını önlemek için yapılan kalın duvar
digital, -a *sf* dijital
dihat *fl* zorlukla solum almak
dihatj/e, -a *dişis* zorlukla solunum alma
dij/e, -a *dişis* bilme, bilgi; bilim; bilgilik
dijeni, -a *dişis* bilgi, ***për këtë s'kam dijeni***, bunun için bilgim yok
dijetar, -i *eriş* bilgin, bilim adamı
dijshëm (**i, e**) *sf* bilgili, akıllı (çalışması ve okuması sonucu olarak) çok bilgi edinmiş olan
dikaster, -i *eriş* bakanlık
diksion, -i *eriş* diksiyon
diktator, -i *eriş* diktatör
diktatorial, -e *sf* diktatörlüğe ait, diktatörlükle ilgili
diktatur/ë, -a *dişis* diktatörlük; ***diktatura e proletariatit***, proletarya diktatörlüğü
diktim, -i *eriş* dikte etme
diktoj *fl* 1. dikte etmek, söyleyip yazdırmak; 2. (saklı bir şeyi) bulmak, izine girmek, ortaya çıkarmak **diku** *zf* bir yere, bir yerde, herhangi bir yere (yerde)
dikur *zf* 1. bir zaman, eskiden, önceleri, geçmişte; 2. herhangi bir zaman (geçmişte ya da gelecekte)
dikurshëm (**i, e**) *sf* bir zamanki, önceki (zaman), geçmişteki (zaman), evvelki
dikush *zam* birisi, kimse, bir kimse, herhangi bir kişi; ***dikush tjetër***, başka birisi
dilem/ë, -a *dişis* ikilem, dilemma, kararsızlık gösterme

Copyrighted material

dimension, -i *eris* boyut, ***në dimension të vogël***, küçük boyutta
dim/ër, -ri *eris* 1. kış (*mevsim*); ***gjatë dimrit***, kış boyunca; 2. soğük; ***dimër i ashpër***, sert kış, zemheri, kara kış
dimërim, -i *eris* kışlama
dimëroj *fl* kışlamak
dimëror, -e *sf* kışlık, kışla ilgili; ***veshje dimërore,*** kış elbisesi
dinak, -e *sf* kurnaz, düzenci
dinakëri, -a *dişis* kurnazlık
dinamik, -a eris *fiz* dinamik, devim bilimi
dinamit, -i *eris* dinamit
dinamo, -ja *dişis fiz* dinamo, (elektrik akımı üreteci)
dinamomet/ër, -ri *eris* dinamometre
dinasti, -ja *dişis* hanedan, hükümdar veya devlet büyüğü gibi bir kişiye dayanan şey, büyük aile
dinjitet, -i *eris* ağırbaşlılık, vakar, sakin, ciddi ve kendini önemseyen bir davranış, onurluk
diod/ë, -a *dişis fiz* diyot
diplomaci, -a *dişis* diplomasi
diplomat, -i *eris* diplomat
diplomatik, -e *sf* diplomatik
diplom/ë, -a *dişis* diploma
diplomuar, (**i, e**) *sf* diplomalı; ***ekonomist i diplomuar***, diplomalı iktisatçı
diqysh *zf* öyle, onun gibi, şöyle böyle, gelişigüzel
direk, -u *eris* direk
direkt, -e *sf* dolaysız, doğrudan doğruya olan, direkt
direktiv/ë, -a *dişis* direktif, yönerge, talimat
dirgjem *fl* 1. inmek, aşağıya inmek; ***dirgjem nga mali***, dağdan inmek; 2. erimek; ***dirgjet bora***, kar eriyor
dirigjent, -i *eris* orkestra ya da koro şefi
dirigjim, -i *eris* orkestra ya da koro yönetme
dirigjoj *fl* bir konserde orkestra ya da koro yönetmek; 2. *mec* yönetmek, idare etmek
dirigjuar (**i, e**) *sf* yönetilen; ***predhë e dirigjuar***, yönetilen füze
disa *zam* birkaç, bazı, kimi; ***disa djem,*** birkaç çocuk; ***disa mësues,*** bazı öğretmen,
disfat/ë -a *dişis* yenilgi, bozgunluk; ***pësoj disfatë***, yenilgiye uğramak
disfavor, -i *eris* olumsuzluk, zarar
disfavorsh/ëm, (**i**) **-me** (**e**) *sf* olumsuz, zararlı; ***kushte të disfavorshme***, olumsuz koşullar
disi *zf* nasılsa, nasıl olsa, şöyle ya da böyle
disciplin/ë, **-a** *dişis* 1. disiplin, ***disciplinë shkollore***, okul disiplini; 2. üniversite bilim dalı
disiplinor,-e *sf* disiplinle ilgili; ***ndëshkime disiplinore***, disiplin cezaları
disciplinuar (**i, e**) *sf* disiplinli
disk, -u *eris sp* 1. disk; ***hedhja e diskut***, disk atmak; 2. plak; ***disk gramofoni***, gramofon plakı
diskontinuitet, **-i** *eris* süreksizlik

Copyrighted material

diskotek/ë, -a *dişis* disko, diskotek
diskreditim,-i *eris* inanmama, güvenmeme, itaat etmeme, gözden düşme, itibarını kaybetme (sarsma)
diskreditoj *fl* inanmamak, güvenmemek, itaat etmemek, gözden düşürmek, itibarını sarsmak
diskriminim, -i *eris* ayırım, fark gözetme
diskriminoj *fl* ayırım yapmak, farklı muamele etmek
diskutim, -i *eris* münakaşa, müzakere, danışma, görüşme, konuşma, tartışma, münazara, bir konu üzerine yapılan tartışma
diskutoj *fl* münakaşa etmek, müzakere etmek, tartışmak, tartımak
diskutues, -i *eris* münakaşa eden kimse, konuşmacı
disonancë, -a *dişis* uyumsuzluk,
dispanseri, -a *dişis* dispanser
dispens/ë -a *dişis* üniversitede (hoca tarafından yazılan) ders notları
dispersion, -i *eris* dispersiyon, dağılım, ayrışım; ***dispersion i dritës***, ışığın ayrışımı (dağılım)
dispozicion, -i *eris* birisinin hizmetinde ya da emrinde olma, ***jam në dispozicion***, emrinde amade
distanc/ë, -a *dişis* (zaman ve yer bakımından): uzaklık, mesafe, ara
distilim, -i *eris* damıtma
distiloj *fl* damıtmak
distiluar (i, e) *sf* damıtık, damıtılmış
distinktiv, -i *eris* nişan, rozet; ***distinktiv i partisë***, parti rozeti
ditar, -i *eris* 1. günlük; ***ditari i klasës***, sınıfın günlüğü (defteri); 2. günlük, hatıra defteri; 3. gündelik, her gün yayımlanan (gazete, dergi vb)
dit/ë, -a *eris* gün; ***çdo ditë,*** her gün; ***tërë ditën,*** bütün gün; ***ditë e natë,*** gün gece
ditëlindj/e, -a *dişis* doğum günü
ditën *zf* gün boyunca, gündüzce
ditor, -e *sf* güne ait, günle ilgili; ***pagë ditore***, gün ödentisi (ücreti), yevmiye, günlük, gündelik
ditur (i, e) *sf* 1. bilgili, (çalışma ve okuması sonucu olarak) çok bilgi edinmiş, okumuş; 2. bilinen, tanınan; ***kjo gjë është e ditur***, bu bilinen bir şeydir
dituri, -a *dişis* bilgi, bilim, ilim; ***dituri natyrore***, doğa bilimi
divan, -i *eris* kanepe, sedir, divan
divergjenc/ë, -a *dişis* ayrılma, birbirinden uzaklaşma, fikir ayrılığı, ihtilâf
devergjent, -e *sf* ayrılan, zıt yönlere giden, farklı fikirde olan
dividend, -i *eris mat* bölünen (sayı)
divizion, -i *eris ask* asker birliği, tümen, fırka
divorc, -i *eris* boşanma
dizenteri, -a *dişis* dizanteri
djal/ë, -i *eris* 1. erkek çocuk, oğlan; 2. oğul
djalëri, -a *dişis* yeni yetmelik, gençlik

Copyrighted material

djalosh, -i *eris* genç
djall, -i *eris* şeytan
djallëri, -a *dişis* şeytanlık, hile, kurnazlık
djallëzisht *zf* şeytanca, şeytanlıkla, kurnazca
djallëzoj *fl* aldatmak, baştan çıkarmak, şaşırtmak
djath/ë, -i *eris* peynir
djathtë (**i, e**) *sf* sağ, ***ana e djathtë***, sağ yan
djathtist, -i *eris* sağcı, sağcılık yanlısı
djathtiz/ëm, -mi *eris* sağcılık
dje *zf* dün; ***dje në mëngjes***, dün sabah
djeg *fl* yakmak, tutuşturmak; ***dogja gishtin***, parmağımı yaktım;
digjem *fl* yanmak
djeg *fl* acımak, acı vermek (acı biber, ısırgan otu vb)
djegi/e, -a *dişis* yanma, tutuşma
djegur (**i, e**) *sf* yanık, yanmış
djep, -i *eris* 1. beşik; ***tund djepin***, beşiği sallamak; 2. *mec* doğum bölgesi, vatan
djerrsj/e, -a *dişis* ter; ***djersa e ballit***, alın teri
djersit *fl* terlemek
djerrë (**i, e**) *sf* meyvesiz, çorak, kıraç, verimsiz
djerrinë, -a *dişis* işlenmemiş toprak (tarla), terk edilmiş toprak
djerroj *fl* boşuna düşünmek, boşuna kafa yormak
djesh/ëm (**i**), **-me** (**e**) *sf* dünkü; ***gazeta e djeshme***, dünkü gazete
do *zam* kimi, biri, birkaçı; ***do erdhën do nuk erdhën***, kimisi geldi kimisi gelmedi
do *fl bak* **dua**
dobësi, -a *dişis* zayıflık, güçsüzlük, kuvvetsizlik, halsizlik
dobësim, -i *eris* zayıflama, güçsüz hale gelme
dobësir/ë, -a *dişis bak* **dobësi**
dobësoj *fl* zayıflatma, güçsüz hale getirme; **dobësohem** *fl* zayıflanmak, güçsüz hale gelmek
dobët (**i,e**) *sf* 1. zayıf, güçsüz, kuvvetsiz, cılız, çelimsiz; 2. zayıf, kötü; ***drita e dobët***, zayıf ışıl; ***rrymë e dobët***, zayıf elektrik
dobi, -a *dişs* fayda, yarar, menfaat, çıkar, kâr
dobish/ëm (**i**), **-me** (**e**) *sf* faydalı, yararlı, kazançlı, kârlı
dobishmëri, -a *dişis* faydalılık, yararlılık
docent, -i *eris* doçent
doemos *zf* zorunlu olarak, mutlaka, şüphesiz olarak, kesin olarak, ister istemez
dogan/ë, -a *dişis* gümrük
doganier, -i *eris* gümrükçü
doganim, -i *eris* gümrük ücreti alma
doganor, -e *sf* gümrüğe ait, ***tatim doganor***, gümrük vergisi; ***tarifë doganore***, gümrük tarifesi, ***formalitete doganore***, gümrük formaliteleri (işlemleri)
dogmatik, -e *sf* dogmatik
dogmatiz/ëm, -mi *eris* dogmatizm
dogm/ë, -a *dişis* dogma
doktor, -i *eris* 1. hekim,doktor; 2. bilim doktoru, doktora yapmış kimse

Copyrighted material

doktorat/ë, -a *dişis* doktora (tezi)
doktrinor, -e *sf* doktrinci, doktrine ait
doktrin/ë, -a *dişis* doktrin, öğreti
dokument, -i *eris* doküman, belge, vesika; ***dokumente personale***, şahsi dokümanlar; ***dokument juridik***, yasal doküman
dokumentar, -e *sf* belgesel; ***film dokumentar***, belgesel film
dokumentim, -i *eris* belgeleme, dokümanla kanıtlama
dokumentoj *fl* belgelemek, dokümanla kanıtlamak
dollap, -i *eris* dolap
dollar, -i *eris* dolar, ABD para birimi
dollama, -a *dişis* dolama (giysi)
dolli, -a *dişis* kadeh; birisinin şerefine, sağlığına, mutluluğuna kadeh kaldırma; ***ngre një dolli***, şerefe kadeh kaldırmak
domat/e,-ja *dişis bot* domates; ***salcë domatesh***, domates salçası
domethënë (**d. m. th.**) *zf* yani, demek
domino, -ja *dişis* domino
domosdo *zf* zorunlu olarak, şüphesiz olarak, kesin olarak
domosdosh/ëm (i), **-me** (e) *sf* zorunlu, kaçınılmaz, şüphesiz, kesin, mecburi, zaruri; ***ajri, ushqimi dhe uji janë të domosdoshme për jetesë***; yaşam için hava, besin ve su zorunludur
domosdoshmëri, -a *dişis* zorunluluk, mecburiyet, kaçınılmazlık, zarurilik
doracak, -u *eris* el kitabı, kılavuz (kitabı)
dordolec, -i *eris* korkuluk (kuşlar için), bahçe korkuluğu
dorez/ë, -a *dişis* eldiven; ***dorezë boksi***, boks eldiveni
dor/ë, -a *dşis* 1. *anat* el; ***dorë e djathtë,*** sağ el; 2. kalite, nitelik, sınıf; ***miell i dorëz së parë***, birinci sınıf un; 3. ellik
dorëheqës, -e *sf* istifa eden
doreheqj/e,-a *dişis* (işten) istifa, çekilme, ayrılma
dorëlirë *sf* cömert, açık el, eli bol
dorëshkrim, -i *eris* el yazısı
dorështrëngim,-i *is* tokalaşma
dorështrënguar *sf* 1. cimri, hasis, pinti, eli sıkı; 2. ısrarlı, fikirlerinde ayak direnen, taviz vermeyen
dorëzan/ë, -i *eris* kefil
dorëzani, -a *dişis* kefillik, kefalet
dorëzim, -i *eris* teslim, teslim etme, verme; 2. teslim, teslim olma, kapitülâsyon;
dorëzoj *fl* 1. teslim etmek, vermek (nesne, görev vb); 2. teslim etmek (kapitülâsyon)
dorëzohem *fl* teslim olmak, düşmana boyun eğmek
dosar, -i *eris* dosya
dosj/e, -a *dişis* dosya
dot *partikül* asla; ***atë s'e bëj dot***, asla onu yapmam
doz/ë, -a *dişis* doz; ***doz e madhe (e vogël)***, büyük (küçük) doz

Copyrighted material

dozim, -i *eris* dozaj, dozu ayarlama
dozoj *fl* dozu ayarlamak
drahmi, -a *dişis* Yunanistan para birimi
dramatik, -e *sf* 1. drama ait, drama ile ilgili; 2. dramatik, acıklı (olay), heyecan verici
dramatizim, -i *eris* 1. dramlaştırma, bir dram eserini sahneye koyma; 2. *mec* dramlaştırma, bir olayı abartma
dramatizoj *fl* 1. dramatize etmek, (bir edebi eseri) radyo, televizyon veya sahne oyunu biçimine getirmek; 2. *mec* dramatize etmek, bir olayı olduğundan daha acıklı, abartılı bir biçimde ortaya koymak
dramaturg, -u *eris* dramaturg, oyun yazarı
dram/ë, -a *dişis* 1. dram, drama, tiyatro oyunu; 2. *mec* acıklı, üzüntülü olay
drap/ër, -ri *eris* orak
dre, -ri *eris zool* geyik (*Cervus elaphus*)
dredh (**dredha, dredhur**) *fl* 1. eğirmek (yün, pamuk, ip vb); 2. bükmek (kol vb); dolamak, sarmak (sigara, saç vb); **dridhem** *fl* titremek (korkudan, soğuktan vb)
dredh/ë, -a *dişis* dolambaç, kıvrım
dredha dredha *sf* dolambaçlı, eğri buğru olan
dredhëz, -a *dişis bot* çilek (*Fragoria*)
dredhi, -a *dişis* kurnazlık, aldatma, hilelik
dredhj/e, -a *dişis* 1. eğirme (yün, pamuk vb); 2. sarma (sigara, saç vb); 3. dolambaç, kıvrıntı; 4. dönme
dredhoj *fl* sapmak, başka yöne dönmek; ***dredhoj nga ana e majtë,*** sol yana sapmak
dredhur (**i, e**) *sf* 1. eğirilmiş; 2. sarılmış, bükülmüş; 3. kıvrımlı
dregëz, -i *eris tip* uyuz (deri hastalığı)
drejt zf 1. doğruca; **rri drejt**, dogruca otur; 2. eğik ve ya kavisli olmayan, doğru, düz, dümdüz **drejtë** (**i, e**) *sf* 1. doğru, adil, haklı; ***vendim i drejtë***, haklı (doğru) karar; ***luftë e drejtë***, haklı savaş; 2. doğru, dürüst, namuslu; 3. doğru, tam, yanlış olmayan; 4. doğru, dik, dik duran, dimdik; 5. doğru, düzgün; ***shqiptim i drejtë***, düzgün telâffuz
drejtësi, -a *dişis* 1. adalet, hak, hakkaniyet; yargı; 2. hukuk, hukuk bilimi; ***organet e drejtësisë***, yargı organları
drejt, -a *dişis* hak; ***të drejtat e pakicave***, azınlıklar hakları; ***e drejta e besimit***, inanç hakkı
drejtim, -i *eris* yön, taraf, istikamet, doğrultu
drejtoj *fl* 1. (eğri bir şeyi) doğrulamak; 2. düzeltmek, daha iyi bir duruma getirmek; ***drejtoj kravatën***, kravatı düzeltmek; 3. yönetmek, idare etmek (kuruluşu, gemiyi vb.); **drejtohem** *fl* düzelmek, düz duruma gelmek; 2. (bir yöne doğru) yönelmek; 3. (bir kimseye, bir kuruluşa) müracaatta bulunmak
drejtor, -i *eris* müdür, yönetmen
drejtoresh/ë, -**a** *dişis* müdire

Copyrighted material

drejtori, -a *dişis* müdüriyet, müdürlük
drejtpeshim, -i *eris fiz* denge
drejtpeshoj *fl fiz* dengelemek, dengeli durumuna getirmek, denge sağlama
drejtpërsëdrejt (**i, e**) *sf* doğrudan doğruya, dolaysız, racısız
drejtshkrim, -i *eris gram* imlâ, yazım
drejtshkrimor,-e *sf* yazımla ilgili; ***rregulla drejtshkrimore***, yazım (imlâ) kuralları
drejtshqiptim, -i *eris* telâffuz, doğru (düzgün) konuşma, doğru söyleyiş
drejtues, -i *eris* yönetici, müdür; lider, baş
drek/ë, -a *dişis* 1. öğle yemeği; ***ha drek***, öğle yemeği yemek; 2. öğle, öğlen; ***sot pas dreke***, bugün öğleden sonra
drekoj *fl* öğle yemeği yemek
dremit *fl* ımızganmak, uyuklamak
dremitj/e, -a *dişis* ımızganma, uyuklama
drenazh, -i *eris* drenaj, akaçlama
drenush/ë, -a *dişis zool* karaca (*Capreolus*)
dridhem *fl* titremek, sıkırdamak
dridhj/e, -a *dişis* titreme, sakırtı
dritar/e, -ja *dişis* pencere
drit/ë,-a *is* ışık; ışık veren nesne (lamba, mum, ampul vb.); ***drita e diellit***, güneş ışığı
dritësh/ëm (**i**), **-me** (**e**) *sf* ışıklı, aydınlıklı
dritëshmëri, -a *dişis* ışıklık, aydınlık
drith/ë, -i *eris* tahıl, hububat
drithnik, -u *eris* ambar (tahıl saklanan yer)
drog/ë, -a *dişis* uyuşturucu madde, narkotik
droj/ë, -a *dişis* korku
drojtur, druajtur (**i, e**) *sf* ürkek, sıkılgan; korkak
dru, -ri *eris* ağaç; odun; ***dru frutor***, meyve ağacı
druaj *fl* korkmak, korkutmak
drunisht/ë, -a *dişis* odunluk
drunohem *fl mec* odunlaşmak
drunjtë (**i, e**) ahşap, tahta veya ağaçtan yapılan
druprerës, -i *eris* oduncu
druvar, -i *eris* oduncu
dry, -ni *eris* kilit
dryshk, -u *eris* pas
dua (**desha, dashur**) *fl* 1. istemek, sevmek; ***e dua atdheun***, vatanı sevmek; ***i dua prindërit***, ebeveynleri sevmek; 2. istemek, sevmek, aşık olmak; 3. istemek, arzu etmek, dilemek, temenni etmek; 4. istemek, gerekmek
duartrokit *fl* alkışlamak, el çırpmak
duartrokitj/e, -a *dişis* alkış, alkışlama, el çırpma
duartrokitës, -i *eris* alkışçı, alkışlayıcı
duplikat, -i *eris* kopya, ikinci nüsha
dublim, -i *eris* kopyalama, ikinci kopyasını çıkarma, ikinci nüshasını yapma
dubloj *fl* iki misli artırmak, iki kat artırmak
duel, -i *eris* düello
duet, -i *eris müz* duo

Copyrighted material

duf, -i *eris* inat, öfke, hiddet, nefret, kin
dufohem *fl* inatlaşmak, küsmek
duhan, -i *eris* tütün; ***pi duhan***, sigara içmek; ***Ndalohet duhani!*** Sigara içilmez!
duhanisht/e, -ja *eris* tütünlük
duhanshitës, -i *eris* tütüncü, tütün satan kimse
duhanxhi, -u *is* 1. tütüncü, tütün satıcı; 2. sigara içen kimse, tütün (sigara) tiryakisi
duhi, -a *eris* fırtına, bora, urağan, kötü hava
duhish/ëm (i), **-me** (e) *sf* fırtınalı, boralı
duhm/ë,-a dişi*s* pis koku
duhur (**i, e**) 1. gerekli, lüzumlu, zaruri; ***kushte të duhura***, gerekli koşular; 2. elverişli, uygun, yerinde; ***në kohën e duhur***, uygun zamanda **duke** *partikül* (isim filin gerundium ekidir); . . . ken, . . . rak, . . . rek; ***duke lexuar***, okur**ken**, okuya**rak**; ***duka ardhur***, gelir**ken**, gele**rek**; duke punuar, işler**ken**, işleye**rek**; ***duke vrapuar***, koşar**ken**, koşa**rak**
dukem *fl* 1. görünmek, ortaya çıkmak, belirmek; 2. gibi; ***ai më duket më i ri***, daha genç gibi görünüyor
dukshëm (i), *-me* (*e*) *sf* görünür, görünebilir, açık seçik, kolayca görülebilir, besbelli, aşikâr; görünen
dukshmëri, -a dişi*s* görünürlük
dukuri, -a dişi*s* alamet, belirti, olay, olgu; ***dukuri natyrore***; doğa olgusu
duqe, -ja *dişis* heybe, iki gözlü torba
durim,-i *is* sabır, tahammül, dayanma
duroj *fl* sabretmek, katlanmak, dayanmak, tahammül etmek
durueshëm (i), **-me** (e) *sf* sabırlı, dayanıklı, tahammüllü, katlanabilir; ***temperaturë e durueshme***, dayanılabilir sıcaklık
dush, -i *eris* duş; ***bëj dush***, duş yapmak
dushk, -u *eris bot* meşe; 2. kuru yaprak
dushkaj/ë, -a *dişis* meşelik, meşe korusu
duzin/ë, -a *dişis* düzine
dy *sayı* iki; ***dy nga dy***, ikişer ikişer
dyanësi, -a *dişis* iki taraflılık, karşılılık
dyanësor, -e *sf* karşılıklı, iki taraflı
dyanshmëri, -a *dişis* iki taraflılık, karşılılık
dyfazor, -i *sf fiz* iki fazlı
dyfish *zf* iki kat, iki misli
dyfishim, -i *eris* ikileme, iki misli artırma
dyfishoj *fl* ikilemek, iki misli artırmak
dyfishtë (**i, e**) *sf* çifte, ikili
dykuptimësi, -a *dişis* iki anlamlılık
dykuptueshëm (i), **-me** (e) *sf* iki anlamlı
dylbi, -të *dşis fiz* dürbün
dyluftim, -i *is* düello
dyll, -i *eris* bal mumu
dymbëdhjetë *sayı* on iki
dyqan, -i *eris* dükkân

Copyrighted material

dyqind *sayı* iki yüz
dysh, -i *eris* iki (okulda bir dersten alınan başarı notu)
dyshek, -u *eris* döşek, yatak
dysheme, -ja *dişis* döşeme, odanın tabanı
dyshim, -i *eris* şüphe, kuşku
dyshimtë (**i, e**) *sf* şüpheli, kuşkulu; ***njeri i dyshimtë***, şüpheli şahıs
dyshoj *fl* şüphelenmek, kuşkulanmak
dytë (**i, e**) *sf* ikinci; ***klasa e dytë***, ikinci sınıf; ***Lufta e Dytë Botërore***, İkinci Dünya Savaşı
dythundrak, -u *eris* iki tırnaklı
dyvjetor, -e *sf* ikinci yıl dönümü
dytësor, -e *sf* ikincil, ikinci derecede olan, tali
dyzet *sayı* kırk
dyzetkëmbësh/e, -ja *dişis zool* kırkayak (*Juens terrestris*)

Copyrighted material

Dh

dh – arnavut alfabesinin altıcı harfi
dhanor/e, -ja *dişis gram* isim hali: datif
dhe *bağ* ve; ***molla dhe dardha,*** elma ve armut; ***ti dhe unë***, sen ve ben
dhe,-u *eris* 1. toprak, yeryüzü bölümü; 2. toprak, kara, yer; 3. dünya, yerküre; 4. yurt, ülke, memleket, devlet; 5. toprak, işlenen toprak, tarla, arazi
dhelëkundj/e, -a *dişis* deprem
dhelparak,-e *sf* kurnaz, tilki gibi
dhelp/ër, -ra *dişis zool* tilki
dhelpëri,-a *dişis* kurnazlık, hilekârlık
dhelpërisht *zf* kurnazca
dhemb *fl* ağrımak, acımak; ***më dhemb koka***, başım ağrıyor
dhembem *fl* acımak, ***dhembem për fëmjët***, çocukları acıyorum
dhembj/e, -a *dişis* 1. ağrı, sürekli acı, sızı, sancı, sızı duygusu; ***dhembje dhëmbi***, diş ağrısı; ***dhembje veshi***, kulak ağrısı; 2. acıma, ıstırap, üzgü, elem
dhembsh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. ağrılı, acılı, sızılı; 2. üzücü, elem verici, acıklı
dhembshur (i, e) *sf* 1. merhametli, şefkatli, acıyan, sevecen; 2. sevgili, sevilen
dhembshuri,-a *dişis* 1. acıma, merhamet, şefkat; 2. sevgi, sevecenlik
dhen *is (çoğul)* koyunlar
dhenar, -i *eris* çoban, koyun çobanı
dhespot, -i *eris* despot, müstebit
dhespotiz/ëm, -i *eris* despotizm, despotluk **dhëmb, -i** *eris anat* 1. diş; 2. *teknik* testere dişi, çark dişi; ***pastë dhëmbësh***, diş macunu; ***heq një dhëmb,*** bir diş çıkarmak (çekmek)
dhëmball/ë, -a *dişis anat* azı dişi, öğütücü diş
dhëmb i qumështit *eris anat* süt dişi
dhëmbë-dhëmbë *sf* dişli, dişleri olan
dhëmbëtar, -i *eris* dişçi, diş hekimi
dhëmbëtor/ë, -a *dişis* dişçilik, diş hekimliği
dhembë qeni *eris anat* köpek dişi
dhëmbës, -i *i eris* bahçe tırmığı
dhëmbëz, -i *eris* diş; ***dhëmbëzat e sharrës***, testeri dişleri

Copyrighted material

dhëmbëzim, -i *eris* dişleme, bir şeye diş açma (testere vb)
dhëmbëzoj *fl* dişlemek, bir şeye diş açmak, bir şeyi diş diş yapmak
dhëmbëzor/e, -ja *dişis teknik* dişli çark
dhën/ë, -a *dişis* veri, bilgi, malumat, delil, argüman; ***të dhëna statistikore,*** istatistik verileri
dhënë (i, e) *sf* 1. sadık, fedakâr, sadakatli; ihtiraslı, bir şeye karşı düşkün, dalgın, aşırı istek
dhënës, -i *eris* verici, bağışlayıcı; ***dhënës gjaku,*** kan bağışlayıcı
dhënd/ër, -ri *eris* damat, güvey, enişte
dhëndëri, -a *dişis* damatlık, güveylik, güvey olma hali
dhëndëroj *fl* güvey olmak
dhëni/e, -a *dişis* verme; ***dhënie vendimi në munges,*** gıyabi karar vermek
dhi *dişis zool* keçi
dhiat/ë, -a *dişis* 1. vasiyet, vasiyetname; 2. ahit, ***Dhiatë e Vjetër***, Eski Ahit, Tevrat; ***Dhiatë e Re***,Yeni Ahit, Zebur
dhimb/ë, -a *dişis* ağrı, acı
dhimbet *fl* acımak
dhimbj/e, -a *dişis* ağrı, acı
dhimbsur (i, e) acıklı
dhimbsuri, -a *dişis* acıma
dhimbshëm (i), **-me** (e) *sf* acıklı
dhizm/ë, -a *dişis bot* nane (*Mentha*)
dhjam/ë, -i *eris* don yağı, iç yağı, katı yağ, şahım
dhjamor/e *sf* don yağlı, iç yağlı
dahjamtë (i, e) *sf* don yağlı, iç yağlı
dhjetë *sayı* on
dhjet/i (i), -a (e) *sıra sayısı* onuncu
dhjetëditor, -e *sf* on günlü
dhjetëfish, -i *eris* on kat, on misli
dhjetëfishtë (i, e) *sf* on katlı
dhjetërrokësh, -i *eris* on heceli (şiir)
dhjetëvjetor, -i *eris* onuncu yıl dönümü
dhjetësh/e, -a *dişis* onluk
dhjetor, -i *eris* aralık (ay)
dhom/ë, -a *dişis* oda; ***dhomë gjumi (fjetjeje)***, yatak (uyuma) odası
dhomëz, -a *dişis* küçük oda
dhun/ë, -a *dişis* şiddet, sertlik, zorba, zorbalık
dhunim, -i *eris* zorbalık, tecavüz
dhunoj *fl* tecavüz etmek, zorlamak, zorbalık etmek
dhunti, -a *dişis* armağan, bağış, hibe; Tanrı vergisi
dhunues, -i *eris* zorbacı, katil, zalim
dhurat/ë, -a *dişis* armağan, hediye, peşkeş
dhurëti,-a *dişis* armağan, hediye, hibe; hediye verme
dhurim, -i *eris* bağış, hediye, hediye etme, hediye verme; hibe etme
dhuroj *fl* hediye etmek, hediye vermek, hibe etmek
dhurues, -i *eris* bağışlayıcı, bağış yapan, bağışlayan, hediye veren, hediye eden (kişi)

Copyrighted material

E

e – Arnavut alfabesinin yedinci harfi
e *bağ* ve, de, da, bile; ***unë e ti***, ben ve sen
ebanit, -i *eris* ebonit
eci (eca, ecur) *fl* yürümek, hareket etmek
ecj/e, -a *dişis* yürüme, yürüyüş, hareket
ecuri, -a *dişis* yürüme, yürüyüş, gidiş, hareket; gelişme, gelişim, ilerleme
edukat/ë -a *dişis* eğitim, terbiye, yetiştirme
edukativ, -e *sf* eğitsel, eğitimsel; eğitici, terbiye edici
edukator, -i *eris* eğitici, eğitimci (erkek)
edukator, -e *dişis* eğitici, eğitimci (kadın)
edukim, -i *eris* eğitim, terbiye, yetiştirme; ***edukim familjar,*** aile terbiyesi
edukoj *fl* eğitmek, terbiye etmek
edukues, -i *eris bak* **edukator**
edh, -i *eris zool* oğlak, keçi yavrusu
edhe *bağ* ve
edhe *zf* da, de, bile, daha, dahi; ***edhe një herë***, bir defa daha
efekt, -i *eris* 1. sonuç, netice; 2. etki, tesir
efektiv, -e *sf* edimsel, sonuç veren
efektsh/ëm (i), -me (e) *sf* tesirli, etkili, sonuçlu
egër (i, e) *sf* 1. vahşi, yaban; 2. *mec.* gaddar, katı, sert, vahşi, ilkel, uygar olmayan
egërsi, -a *dişis* vahşilik, canavarlık, *mec* zalimlik, gaddarlık
egërsim, -i *eris* yabanlaşma, vahşileşme
egërsir/ë, -a *dişis* yaban hayvan, vahşi hayvan
egërsisht *zf* vahşice, canavarca
egërsoj *fl* yabanlaştırmak, vahşileştirmek; öfkelendirmek, kızdırmak, kudurtmak
egoist, -i *eris* egoist, bencil, hodbin
egoiz/ëm, -mi *eris* egoizm, egoistlik, bencillik, hodbinlik
Egjipt, -i *eris coğ* Mısır
eja! *unl* gel!
ekip,-i *eris* ekip, takım
ekipor, -e *sf* ekiple ilgili, takım ile ilgili; ***gara ekipore,*** takım yarışmaları
ekolog, -u *eris* ekolojist, çevre bilimci
ekologji, -a *dişis* ekoloji
ekonomi, -a *dişis* 1. ekonomi, iktisat; ***ekonomi e planifikuar***, planlı ekonomi; 2.

Copyrighted material

tasarruf, tutum, aşırı harcamalardan sakınma
ekonomik, **e** *sf* ekonomi ile ilgili; ekonomik, iktisadi;
ekonomist, **-i** *is* ekonomist, ekonomi uzmanı, iktisatçı
ekonomizoj *fl* aşırı harcamalardan sakınmak, tasarruf etmek
ekran, **-i** *eris* ekran; ***ekran i gjërë,*** geniş ekran **ekskavator**, **-i** *eris* ekskavator, kazı makinesi, kazmaç
ekskluziv, **-e** *sf* münhasır, mahsus, müstesna
ekskluzivisht *zf* münhasıran, yalnız, özellikle, sadece
ekskursion **-i** *eris* gezi, gezinti, seyahat
ekspansion, **-i** *eris* genişleme, büyüme, yayılma
ekspanziv, **-e** *sf* genişleyen, büyüyen, yayılan;
ekspeditë, **-a** *dişis* (belirli bir amaç için: bilimsel, askeri vb yapılan) yolculuk, sefer
eksperiencë, -a *dişis* tecrübe, deneyim
eksperiment, -i *eris* deneme, deney, tecrübe
eksperimental, -e *sf* deneysel, tecrübe ile ilgili
eksperimentim, -i *eris* deneyleme, deney yapma
eksperimentoj *fl* deneylemek, deney yapmak
ekspert, -i *eris* eksper, uzman, bilir kişi
eksponent, -i *eris* sergi eşyası
eksplodim, -i *eris* (bomba vb. hakkında) patlama, infilâk
eksplodon *fl* patlamak, infilâk etmek
eksploziv, -i *eris* patlayıcı madde
eksport, -i *eris* ihracat, dış satım
eksportim, -i *eris* ihracat etme, dış satım
eksportoj *fl* ihracat etmek
eksportues, -i *eris* ihracatçı, dış satımcı
ekspozit/ë, -a *dişis* sergi
ekspozoj *fl* sergilemek
ekspozues, -i *eris* sergici
ekstrem, -e *sf* aşırı, ölçüsüz, müfrit, en uçta olan, en kenarda olan, son derece
ekstrakt, -i *eris* öz, hülâsa
ekuacion, -i *is mat* denklem
ekuator, -i *eris çoğ* ekvator
ekuatorial, -e *sf* ekvatoral; ***klimë ekuatoriale,*** ekvatoral iklim
ekuilibër, -i *eris* denge
ekuilibrim, -i *eris* dengeleme
ekuilibroj *fl* dengelemek
ekuipazh, -i *eris* mürettebat
ekuivalenc/ë, -a *dişis* muadelet, eşitlik, denklik, eş değerli
ekuivalent, -e *sf* muadil, eşit, eş değer
ekzaminim, -i *eris* 1. sınav yapma; 2. inceleme, gözden geçirme
ekzaminoj *fl* 1. sınav yapmak; 2. incelemek, gözden geçirmek; ***ekzaminoj gjakun,*** kanı incelemek
ekzekutim, -i *eris* 1. (bir emri, görevi vb.) yerine getirme, icra etme, yürütme, icra, ifa; 2. idam etme, infaz
ekzekutiv, -e *sf* icra; ***këshilli ekzekutiv,*** icra konseyi

Copyrighted material

ekzekutoj *fl* 1. icra etmek, yürütmek; 2. idam etmek
ekzekutues, -i *eris* icracı, icra görevlisi
ekzemplar, -i *eris* nüsha, suret, sayı; numune, örnek
ekzistenc/e, -a *dişis* 1. var oluş, varlık; mevcudiyet; 2. yaşam
ekzistoj *fl* var olmak, mevcut olmak; yaşamak
ekzistues, -e *sf* mevcut, var olan, bulunan
elasticitet, -i *eris* elastiklik, esneklik
elastik, -e *sf* elâstik, elâstikî, esnek; *mec* sebatsız, oynak, değişen, kararsız
elb, -i *eris bot* arpa (*Hordoum*)
elefant, -i *eris zool* fil *(Elephas)*
eleganc/e, -a *dişis* şıklık, zariflik
elegji, -a *dişis* mersiye, ağıt, eleji, içli şiir
elegjiak, -e *sf* ağıt ile ilgili; ***poezi elegjiake,*** ağıt şiiri
elektricist, -i *eris* elektrikçi
elektricitet, -i *eris* elektrik
elektrifikim, -i *eris* elektrifikasyon, elektriklendirme
elektrifikoj *fl* elektriklendirmek
elektrik, -u *eris* 1. elektrik akımı; 2. elektrikli (pilli) el feneri
elektrik, -e *sf* elektrikli, elektrikle ilgili; ***rrymë elektrike***, elektrik akımı; ***rrjetë elektrike,*** elektrik ağı; ***aparat elektrik***, elektrik cihazı; ***energji elektrike***, elektrik enerjisi
elektrizim, -i *eris* elektrikleme, elektrikle yükleme
elektrizoj *fl* elektriklemek, elektrikle yüklemek
elektrod/ë, -a *dişis* elektrot
elektroliz/ë, -a *dişis fiz* elektroliz
elektromagnet, -i *eris* elektromıknatıs
elektromagnetiz/ëm, -mi *is* elektromanyetizma
elektromotor, -i *eris* elektromotor
elektroskop, -i *eris* elektroskop
elektrovinç, -i *eris* elektrikli vinç
element, -i *eris* 1. *kim* element; 2. eleman, öğe, unsur
elementar, -e *sf* ilk; basit, sade, anlaşılması kolay; temel, asal, esasî
eliminim, -i *eris* eleme, çıkama, dışarıda bırakma (yarışmadan, oyundan vb); yok etme
eliminoj *fl* elemek, çıkarmak, dışarıda bırakmak; yok etmek
elips/ë, -i *eris mat* elips
eliptik, -e *sf* eliptik
emancipim,-i *eris* azat, özgürlük, sebestlik
emancipohem *fl* azat olmak, eşit haklara sahip olmak, özgürleşmek
emancipoj *fl* azat etmek, eşit haklar vermek
embrion, -i *eris biy* embriyon, oğulcuk, rüşeyn
embrional, -e *sf* embriyona ait, embriyonla ilgili
emetim, -i *eris* 1. yayımlama, neşretme; 2. emisyon tedavül (para senet vb piyasaya çıkarma)
emetoj *fl* 1yayımlamak; 2. tedavüle çıkarmak, emisyon et-

Copyrighted material

mek (para, posta pulu, bono vb)
emër, -i *eris* 1. ad, isim; 2. *gram* ad, isim; ***emër mashkullor,*** eril isim; 3. ün, san, şan, nam, şöhret
emërim, -i *eris* tayin etme, atama
emëroj *fl* tayin etmek, atamak, görevlendirmek
emërtim, -i *eris* 1. ad, isim, ünvan, rütbe; 2. ad koyma, isim verme, adlandırma
emërtoj *fl* ad koymak, isim vermek, adlandırmak
emërues, -i *eris mat (kesirde*) payda; ***emërues i përbashkët,*** ortak payda
emigrant, -i *eris* göçmen
emigrim, -i *eris* göç
emigroj *fl* göç etmek
emision, -i *eris* yayım; ***emision televiziv,*** televizyon yayımı
emocion, -i *eris* heyecan, coşkuluk; duygu
emocional, -e *sf* heyecan uyandıran, heyecanlı; duygulu
enciklopedi, -a *eris* ansiklopedi
enciklopedik, -e *sf* ansiklpedi ile ilgili, ansiklopedik; ***fjalor enciklopedik,*** ansiklopedik sözlük
end *fl* dokumak
endem *fl* başıboş dolaşma, aylak aylak dolaşmak, gezmek
endës, -i *eris* dokumacı
endj/e, -a *dişis* dokuma
endj/e, -a *dişis* başıboş dolaşma, aylak aylak dolaşmak, gezmek
energji, -a *dişis* enerji; ***energji elektrike,*** elektrik enerjisi; ***energji bërthamore,*** nükleer enerji
energjik, -e *sf* enerjik, güçlü, cesaretli, dayanıklı; ***udhëheqje enerjike,*** enerjik bir yönetim
en/ë, -a *dişis* kap; ***enë kuzhine,*** mutfak kabı
engjëll, -i *eris* melek
enigmë, -a *dişis* muamma, bilmece
ent, -i *eris* müessese, kuruluş, kurum, büro
enjt/e, -ja *dişis* perşembe (gün)
enjtur (i, e) *sf* kabarık, şişkin
epërsi, -a *dişis* üstünlük
epidemi, -a *dişis tıp* salgın hastalık, bulaşıcı hastalık yaygınlığı
epidemik, -e *sf* salgın hastalığa ait, salgın hastalıkla ilgili
epilog, -u *eris* epilog, bir eserin sonuç bölümü, son söz
epiqend/ër, -ra *dişis* deprem merkezi
episod, -i *eris* (bir televizyon dizisi vb'nde) kısım, ölüm, epizot
episodik, -e *sf* epizot, tali, ikincil, ikinci derecede olan
epok/ë, -a *dişis* devir, çağ, zaman bölümü
epokal, -e *sf* büyük önemli olay, çağa ait, tarihî
epope, -ja *dişis* destan
epror/ë, -i *eris* bir kuruluşun, cemiyetin vb'in amiri, emir verme yetkisi olan kimse, amir
epruvet/ë, -a *dişis kim* deney tüpü
epsh, -i *eris* 1. ihtiras, hırs, şiddetli istek; 2. şehvaniyet, kösnülük
epshor, -e *sf* 1. aşırı istekli; 2. şehvetli, kösnüllü
erdha *fl bak* **vij**

Copyrighted material

er/ë, -a *dişis* rüzgâr, yel; ***erë e ngrohtë (ftohtë)***, sıcak (soğuk) rüzgâr; ***era e veriut***, kuzey rüzgârı; ***era e jugut***, lodos
er/ë, -a *dişis* koku
er/ë, -a *dişis* devir, tarihî zaman; ***era e re***, yeni devir
erëkeq, -e *sf* pis kokulu
erëmatës, -i *eris* rüzgâr ölçer, yelölçer, anemometre
erëza, -t *dişis* baharat, çeşnilik
erëzon *fl* koku salmak; ***erëzojnë lulet***, çiçekler kokuyorlar, koku salarlar
erozion, -i *eris geol* erozyon, aşınma, itikâl
errësim, -i *eris* 1. kararma; 2. tutulma (ay ve güneş için)
errësir/ë, -a *eris* karanlık
errësoj *fl* karartmak, karanlık durumuna getirmek
errët (i, e) karanlık
esenc/ë, -a *dişis* 1. öz, esas, temel, asıl; 2. *kim* esans
estetik, -e *sf* estetik, güzellikle ilgili
estetik/ë, -a *dişis* estetik
esht/ër, -ra *dişis anat* kemikler
etap/ë, -a *dişis* etap
etem *fl* susamak
etiket/ë, -a *dişis* etiket
etiketim, -i *eris* etiketleme
etiketoj *fl* etiketlemek
etimologji,-a *dişis* etimoloji, köken bilimi,
etj/e, -a *dişis* susama, susamalık
etnik, -e *sf* etnik, ulus, kavim
ethe, -t *dişis tıp* sıtma, malarya
Europ/ë, -a *dişis coğ* Avrupa
evidenc/ë, -a *dişis* kayıt yürütme, kayda alma meydanda olma; ***evidencë ushtarak,*** askeri kayıt
evidencoj *fl* kayıt yapmak, kaydı deftere geçirmek
evolucion, -i *eris* evrim, olgunlaşma, gelişim, tekâmül
evoluon *fl* evrim yoluyla gelişmek, olgunlaşmak, tekâmül olmak
evolucionist, -i *eris* evrimci
ezan, -i *eris* ezan
ezofag, -u *eris anat* yemek borusu

Copyrighted material

Ë

ë - Arnavut alfabesinin sekizinci harfi
ëma (e) *dişis* annesi
ëmbël (i, e) *sf* tatlı (tat olarak); ***mollë e ëmbël,*** tatlı elma
ëmbëlsi, -a *dişis* tatlılık
ëmbëlisim, -i *eris* tatlılaştırma
ëmbëlsirë, -a *dişis* tatlı (nesne olarak: baklava, tulumba tatlısı, pasta vb. gibi)
ëmbëlsisht *zf* tatlılıkla
ëmbëlsoj *fl* tatlılaştırmak
ëmbëlsuar (i, e) *sf* tatlılaştırılmış
ëmbëltor, -i *eris* tatlıcı
ëmbëltor/e, -ja *dişis* pastane, tatlıcı (dükkân)
ëmë, -a dişis anne
ëndj/ë, -a *dişis* haz, hoşluk, hoşlanma, hoşnutluk, zevk, sefa, keyif, memnuniyet
ënd/ërr, -rra dişis rüya, düş
ëndërrim, -i eris rüya görme
ëndërrimtar, -i *eris* rüya gören (erkek)
ëndërrimtar, -e *dişis* rüya gören (kadın)
ëndërroj *fl* rüya görmek; kuruntu etmek, hülya kurmak
ëndërrues, -i *eris* rüya gören; hülya kuran (erkek)
ëndërrues, -e *dişis* rüya gören; hülya kuran (kadın)
ëndj/e, -a *dişis* istek, arzu
ënjt (ënjtem) *fl* şişmek, kabarmak; ***m'u ënjt kımba,*** ayağım şişti
ënjt/e, -a *dişis* şişlik
ënjtur (i,e) *sf* şişkin, kabarık
është *fl bak* **jam**

Copyrighted material

F

f – Arnavut alfabesinin dokuzuncu harfi
fabrik/ë, -a *is* fabrika; ***fabrikë e letrës,*** kâğıt fabrikası
fabrikator, -i *eris* fabrikatör, fabrikacı
fabrikim, -i *eris* fabrikasyon, yapım, imalat
fabrikoj *fl* fabrikada imal etmek, üretmek
fabul, -a *dişis* hayvan masalı, fabul; ***fabulat e Ezopit***, Ezop masalları
faj, -i *eris* suç, kabahat; ***nuk është faji im***, benim suçum değildir
fajësi, -a *dişis* suçluluk
fajësoj *fl* suçlamak, suçlu bulmak, kınamak
fajtor, -i *eris* suçlu kişi, suç işlemiş, suçu olan
faksimil, -i *eris* faksimile, tıpkıbasım
fakt, -i *eris* hakikat, gerçek, delil
fakt i kryer *eris* oldu bitti, emrivaki
faktoj *fl* delille kanıtlamak
faktor, -i *eris* faktör, etken, etmen; ***faktorët kryesore,*** başlıca etkenler
fakultativ, -e *sf* isteğe bağlı, zorunlu olmayan; ***lëndë fakultative,*** zorunlu olmayan ders
fakultet, -i *eris* fakülte; ***fakultet i mjekësisë,*** tıp fakültesi; ***fakultet juridik,*** hukuk fakultesi
fal *fl* 1. hibe etmek, hediye etmek; 2. affetmek; ***fal fajin,*** suçunu affetmek
falas *zf* bedava, parasız, caba
faleminderit! faleminderrit! *ünl* teşekkür etmek
falënderim, -i *eris* teşekkür etme
falënderoj *fl* teşekkür etmek
faliment, -i *eris* iflas, batkı
falimentim, -i *eris* iflaslık, batkınlık, iflâs etme
falimentoj *fl* iflas etmek, batmak
falementuar (i, e) iflas olan, müflis, batık
falj/e, -a *dişis* 1. affetme, bağışlama, özür dileme; 2. bağış, hibe
fals, -e *sf* kalp, sahte, taklit, düzme; ***pare false,*** kalp para
falsifikator,-i *eris* sahtekâr, kalpazan, düzmeci
falsifikim, -i *eris* sahtelik, kalpazanlık, düzmecilik

Copyrighted material

falsifikim, -i *eris* sahtesini yapma, kalpazanlık etme
falsifikoj *fl* bir şeyin (örn. paranın) sahtesini yapmak, taklit etmek, kalpazanlık yapmak
falsifikues, -i *eris* sahtekâr, düzmeci, sahteci, kalpazan
faltor/e, i *eris* ibadethane, tapınak, mabet
fam/ë -a *dişis* ad, ün, san, şan, şöhret; ***fitoi famë,*** ün kazandı
famëmadh, -e *sf* büyük ün, büyük şan
familjar, -e *sf* ailevi, aileye ait
familjaritet, -i *is* teklifsizlik, yakınlık, samimilik
familjarizim, i *eris* yakınlaşma, samimileşme
familjarizoj *fl* yakınlaştırmak, samimileştirmek; **familjazizohem** *fl* yakınlaşmak, samimileşmek
familj/e, -a *dişis* aile; ***familje e lumtur***, mutlu aile
famshëm (i), -me (e) *sf* ünlü, meşhur, tanınmış, ad yapmış
fanatik, -e *sf* fanatik
fanatik, -u *eris* fanatik kimse
fanatiz/ëm, -mi *eris* fanatizm
fanell/ë -a *dişis* fanilâ, atlet (giysi)
fanfar/ë,-a *eris* fanfar, üflemeli çalgılar orkestrası
fantastik, -e *sf* 1. fantastik, garip, tuhaf ve inanılması güç, hayalî; 2. çok iyi, harika, şahane
fantazi, -a *dişis* hayal, hülya
fantazoj *fl* hülya kurmak, kuruntu kurmak, kuruntuya kapılmak
faq/e, -ja *dişis* 1. *anat* yüz, surat, çehre (insan yüzü); 2. sayfa (kitap sayfası)
far, -i *eris* far, ışıldak
faraon, -i *eris* firavun
fare *sf* asla, hiç, hiçbir zaman
farefis, -i *dişis* hısım, yakınlar, akraba, taallukat
far/ë, -a *dişis* tohum, ekin, tahıl, çekirdek; 2. soy, nesil, evlat
fark/e, -a *dişis* demirhane, demir işleri işliği, demirci atölyesi
farkëtar, -i *eris* demirci (zanaat)
farkoj *fl* 1. demir dövmek; 2. nallamak (atları); 3. mıhlamak (çivi ile); 4. *mec* yaratmak (yeni bir şey)
farkuar (i, e) *sf* 1. dövülmüş (demir); 2. nallı (at); 3. mıhlı (bir şey çivi ile)
farkuesh/ëm, (i), -me (e) *sf* dövülebilen, nallanabilen, mıhlanabilen
farmaci, -a *dişis* eczane
farmacist, -i *eris* eczacı, farmakolog
farmakologji, -a *dişis* eczacılık, farmakoloji
farmakologjik, -e *sf* eczacılıkla ilgili
fasad/ë, -a *dişis* binanın ön yüzü
fasul/e, -ja *dişis bot* fasulye
fash/ë, -a *is* sargı (bezi), bandaj
fashist, -i *eris* fashist
fashit (fashis) *fl* teskin etmek, sakinleştirmek, dindirmek, yetiştirmek
fashitem *fl* rahatlamak
fashitj/e, -a *dişis* teskin etme, yatıştırma, dindirme
fat, -i *eris* 1. şans, talih, kısmet; 2. alınyazısı, kader
fatal, -e *sf* öldürücü, ölümcü; ***aksident fatal,*** öldürücü kaza

Copyrighted material

fatbardhë *sf* şanslı, talihli, ikballi, bahtiyar, mutlu
fatkeq, -e *sf* şansız, bahtsız, talihsiz, ikbalsiz
fatkeqësi, -a *dişis* şansızlık, talihsizlik, bahtsızlık, ikbalsizlik
fatkeqësisht zf maalesef, ne yazık ki
fatos, -i *eris* 1. yiğit, kahraman; 2. okulöncesi yaşta çocuk
fatur/ë, -a *dişis* fatura
faturim, -i *eris* faturalama
faturoj *fl* faturalamak
faul *eris sp* faul
faun/ë, -a *dişis* fauna, direy, hayvanat dünyası
favor, -i *eris* iltimas, öncelik tanıma, kayırma
favorizim, -i *eris* kayırma, kolaylaştırma
favorizoj *fl* iltimas yapmak, kayırmak, öncelik tanımak, kolaylaştırmak
faz/ë, -a *dişis* 1. evre, aşama, safha; 2. *astron.* evre (ayın evreleri); 3. *elektr.* faz; ***rrymë me tri faza,*** üç fazlı elektrik
fazor, -e *sf* aşamalı, evre ile ilgili, safha ile ilgili; ***ndryshim fazor***, (elektr), faz farkı
fe, -ja *dişis* din
federat/ë, -a *dişis* federasyon
federativ, -e *sf* federatif; ***shtet federativ***, federatif devlet
federaliz/ëm, -mi *eris* federalizm
fejes/ë, -a *dişis* nişanlama
fejoj *fl* nişanlamak; **fejohem,** nişanlanmak
fejuar (i, e) *sf* nişanlı
fem/ër, -ra *dişis* 1. kadın; kız; 2. dişi
femëror, -e *sf* dişil, müennes
fener, -i *eris* 1. fener; 2. far (otomobilde); 3. deniz feneri
fenol, -i *eris kim* fenol
fenomen, -i *eris* olay, olgu, fenomen; ***fenomen natyror***, doğa olayı
fenomenal, -e *sf* olağandışı (bir kimse, bir şey veya bir olay), inanılamayacak, şaşılacak, fevkalade
fermentim, -i *eris* mayalama
fermentoj *fl* mayalamak
ferm/ë, -a *dişis* çiftlik
ferr/ë, -a *dişis bot* diken
ferr, -i *eris* cehennem
fest/ë, -a *dişis* bayram; ***festë zyrtar***, resmi bayram; ***festë fetare***, dini bayram
festim, -i *eris* kutlama, bayramlaşma
festival, -i *eris* festival
festoj *fl* bayram etmek, kutlamak
fetar, -e *sf* dindar
fetar, -i *eris* dindar kimse
feudal, -i *eris* derebeyi
feudal, -e *sf* feodal, derebeylikle ilgili
feudaliz/ëm, -mi *eris* derebeylik, feodalizm
fëlliq *fl* kirletmek, pislemek;
felliqem *fl* kirlenmek, pislenmek
fëlliqësi, -a *dişis* kirlilik, pislik; *mec* alçaklık, ihanet, namussuzluk
fëlliqur (i, e) *sf* kirli
fëmij/ë, -a *dişis* çocuk, küçük yaştaki oğlan veya kız

Copyrighted material

fëmijëri, -a *dişis* çocukluk (dönemi)
fërfëllij *fl* fırlatmak, atmak
fëndyell, -i *eris* biz (saraç delgi aleti)
fërgës, -a *dişis* kızartma (yemek)
fërgoj *fl* yağda kızartmak; ***fërgoj mishin***, eti kızartmak
fërkoj *fl* ovmak, ovalamak, ovuşturma, masaj yapmak
fërshkëlloj *fl* ıslık çalmak
fërshkëllim/ë, -i *eris* ıslık çalma
fëshfërij *fl* hışırdamak
fëshfërim/ë, -a *dişis* hışırdama
fidan, -i *eris* fidan
fidanisht/e, -ja *dişis* fidanlık, dikmelik
fidhe, -të *dişis* şeriye
figurativ, -e *sf* mecazî
figurant, -i *eris* figüran
figur, -i *eris* şekil
figuroj *fl* bulunmak, bir listede dahil olmak, bir cetvelde yazılı olmak
fij/ë, -a *dişis* kıl, saç, iplik, tel, lif, tire, elyaf; ***fije pambuku***, pamuk ipliği, ***fije mëndafshi***, ipek ipliği
fik, -u *eris bot* incir
fik *fl* söndürmek; **fikem** *fl* sönmek; ***fik zjarrin***, ateşi söndürmek
fikj/e, -a *dişis* sönme
fiks , -e *sf* belli, belli edilmiş, belirtilmiş; sabit
fiksoj *fl* tespit etmek, sabitleştirmek, belli etmek
filateli, -a *dişis* pulculuk
film, -i *eris* film
filmim, -i *eris* film çevirme
filmoj *fl* film çevirmek
filolog, -u *eris* filolog, dil bilimci
filologji, -a *dişis* filoloji
filozof, -i *eris* filozof
filozofi, -a *dişis* felsefe
filt/ër, -ri *eris* süzgeç, filtre
filtrim, -i *eris* süzme, süzgeçten geçirme, filtreden geçirme
filtroj *fl* süzmek, süzgeçten geçirmek, filtreden geçirmek
filtrues, -i *eris* filtre cihazı
fill, -i *eris* iplik, tel; ***fill telefoni***, telefon teli
filles/ë, -a *dişis* başlama, başlangıç
fillestar, -i *eris* bir işe yeni olarak başlayan kimse, acemi, tecrübesiz
fillim, -i *eris* 1. başlama, başlangıç; ***në fillim***, başlangıçta; 2. kaynak, köken; ***fillimi i jetës***, hayat başlangıcı, hayat kökeni; 3. temel, ana, baş
fillorist, -i *eris* ilk okulcu, ilk okul öğrencisi
final, -e *sf* final, sona eren, biten
final/e, -ja *dişis* final, son, bitiş
finalist, -i *eris* finalist, son yarışmaya kalan takım veya oyuncu
financ/ë, -a *dişis* maliye
financier, -i *eris* maliyeci, maliye memuru
financim, -i *eris* finansman, finanse etme, bir iş için gereken parayı sağlama
financoj *fl* bir girişim için gereken parayı sağlamak, finanse etmek
fir/ë, -a *dişis* fire
firm/ë, -a *dişis* 1. imza; 2. firma, tabela; 3. şirket, ticari şirket
firmoj *fl* imzalamak
firoj (firos) *fl* fire vermek

Copyrighted material

fiskaj/ë, -a *dişis* fiskiye
fisnik, -e *sf* soylu, asil,
fisnikëri, -a *dişis* soyluluk, asilzadelik
fisnik, -u *eris* asilzade, kişizade, beyzade
fisnor, -e *sf* kabile ile ilgili, kabileye ait
fishek, -u *eris* 1. fişek, kurşun
fishekor/e, -ja *dişis* fişeklik
fishekzjarr, -i *eris* havaî fişek
fishk *fl* solmak; ***lulet u fishkën***, çiçekler soldular
fishkëlloj *fl* 1. ıslık çalmak; 2. (protesto olarak) ıslık çalmak
fishkëllim/ë, -a *dişis* ıslık
fishkët *sf* solgun, solmuş, soluk
fishkj/e, -a *diş* solma
fitil, -i *eris* fitil
fitim, -i *eris* kazanç, kazanma; kâr; ***fitim net***, net kâr
fitoj *fl* 1. kazanmak; kâr emek; ***fitoj para***, para kazanmak; 2. galip gelmek, yenmek (savaşta, oyunda vb.)
fitor/e, -ja *dişis* kazanç, zafer, galibiyet; başarı
fitues, -i *eris* muzaffer, savaşta galip gelen kimse, bir yarışmayı, bir oyunu kazanan kimse, galip
fizik/ë, -a *dişis* fizik (bilim)
fizik/ë, -e *sf* bedensel, bedenle ilgili; ***edukatë fizike***, beden eğitimi; ***punë fizike***, beden işi
fizikant, -i *eris* fizikçi, fizik bilimci
fiziologji, -a *dişis* fizyoloji
fiziologjik, -e sf fizyolojik
fizionomi, -a *dişis* fizyonomi
fjalaman, -e *sf* geveze, konuşkan, çok konuşan
fjal/ë, -a *dişis* söz, sözcük, kelime; konuşma; ***mbajti një fjalë***, bir konuşma yaptı; ***fjalë për fjalë***, harfiyen, sözü sözüne; ***me fjalë të tjera,*** diğer bir deyişle; ***jap fjalën,*** söz vermek
fjali, -a *dişis gram* cümle, tümce
fjalim, -i *eris* nutuk, söylev, hitabe, konuşma
fjalëkryq, -i *eris* çapraz bulmaca
fjalor, -i *eris* sözlük; ***fjalor shpjegues,*** açıklamalı sözlük
fjetj/e, -a *dişis* uyuma
fjetor/e, -ja *dişis* yatakhane, koğuş
fjongo, -ja *dişis* fiyonk
fjord, -i *eris* fiyort
flak (flaka, flakur) *fl* 1. atmak, fırlatmak, savurmak; ***flak topin***, topu atmak; 2. kovmak; ***flak jashtë shkolle***, kuldan dışarı kovmak
flak/ë, -a *dişis* alev, yalaza, yalım, yalın; ***flaka e kandilit***, kandil alevi
flakj/e, -a *dişis* 1. atma, fırlatma, savurma; 2. kovma, bertaraf etme
flam/ë, -a *dişis* 1. *tıp* nezle; 2. *tıp* sara hastalığı; 3. *veter* kümes hayvanlarında: kolera
flamur, -i *eris* bayrak; ***flamur shtetëror***, devlet bayrağı
flamurtar, -i *eris* bayraktar
flas (fola, folur) *fl* 1. konuşmak; 2. konuşmak, sohbet etmek, karşılıklı konuşmak
fle *fl* uyumak
flet/ër, -ra *dişis* kanat; ***flatrat e zogut,*** kuşun kanatları

Copyrighted material

flet/ë, -a *dişis* yaprak; ***fletë pjergulle***, asma yaprağı; 2. kanat (kuşun, uçağın vb.); 3. yaprak (kitabın)
fletor/e, -ja *dişis* defter, not defteri
fli, -a *dişis* kurban, adak
flijim, -i *eris* kurban etme, feda etme
flijoj *fl* kurban etmek, adamak, nezretmek, feda etmek; **flijohem** *fl* kurban olmak, feda olmak; ***flijoj jetën për atdhe***, vatan için canım feda
flitj/e, -a *dişis* söylenti, rivayet
flok, -u *eris* saç, kıl; ***kreh flokët***, saçları taramak; ***qeth flokët***, saçları tıraş etmek
floktar, -i *eris* berber, kuaför
floktor, -e *dişis* berber, kuaför (dükkânı)
flor/e, -a *dişis* flora, bitki örtüsü, bitey
flori, -ri *eris kim* altın
florinjtë (i, e) *sf* altından yapılmış; ***unazë e florinjtë***, altın yüzük
flot/ë, -a *dişis* filo; ***flotë lufte***, savaş filosu
flutur, -a *dişis zool* kelebek, pervane, kepenek
fluturim, -i *eris* uçma, uçuş
fluturoj *fl* uçmak, uçurmak
fole, -ja *dişis* yuva; ***fole zogjsh***, kuş yuvası
folës, -i *eris* spiker
folj/e, -a *dişis gram* fiil, eylem; ***folje ndihmëse***, yardımcı fiil; ***folje kalimtare***, geçişli fiil
foljor, -e *dişis* fiil ile ilgili veya fiilden türemiş
folklor, -i *eris* folklor
folklorik, -e *sf* folklorik
folkorist, -i *eris* folklorcu
folur, (i, e) *sf* konuşulan; ***gjuhë e folur***, konuşulan dil
fllad, -i *eris* meltem, hafif rüzgâr, esinti, serinlik
fllusk/ë, -a *dişis* kabarcık
fonderi, -a *dişis* dökümhane
fonetik, -a *dişis* fonetik
fonologji, -a *dişis* fonoloji
forc/ë, -a *dişis* kuvvet; ***forcat paqësore***, barış güçleri
forcim, -i *eris* kuvvetlendirme, takviye, pekiştirme
forcoj *fl* kuvvetlendirmek, pekiştirmek, takviye etmek
formal, -e *sf* resmi, belli kurallara göre yapılan, ***vizitë formale***, resmi ziyaret
formalisht *zf* resmen
formalitet, -i *eris* formalite
form/ë, -a *dişis* şekil, biçim, forma, bir şeyin görünümü veya görünen biçimi
formim,-i *eris* meydana getirme, oluşturma, şekillendirme, teşekkül
formoj *fl* meydana getirmek, şekil vermek, oluşturmak; birleştirmek
formular, -i *eris* form, formular (istenilen şeylerin yazılması, doldurulması için hazırlanmış basılı belge)
formulim, -i *eris* fikir oluşturma, bir fikir vb. kesin ve açık bir biçimde ifade etme, formüle etme
fortë (i, e) *sf* 1. kuvvetli, güçlü, kudretli; 2. katı, sert, keskin;

Copyrighted material

bukë e fortë, katı ekmek; ***pije e fortë***, sert içki; 3. sağlam, dayanıklı; 4. şiddetli; ***erë e fortë***, şiddetli rüzgâr
fortësi, -a *dişis* güçlülük, sertlik, sağlamlık, şiddetlilik
foshnj/ë, -a *dişis* bebek, yavru, küçük çocuk
foshnjor, -e *sf* bebeğe ait, bebekle ilgili, bebeğe yakışır biçimde, çocuksu, çocukça
foshnjor/e, -ja *dişis* ana okulu
fosil, -i *eris* taşıl, fosil
fotograf, -i *eris* fotograf
fotografi, -a *dişis* fotografçılık
fotografist, -i *eris* fotografçı
fotografoj *fl* fotograf çekmek, fotografını almak;
fotografohem *fl* fotografımı çekmek
fotokopj/e, -a *dişis* fotokopi, tıpkı çekim
fotokopjoj *fl* fotokopisini çekmek
fotogjenik, -e *sf* fotojenik
fqinj, -i *eris* komşu
fqinjësi, -a *dişis* komşuluk
fqinjësor, -e *sf* komşuya ait, komşu ile ilgili
fragment, -i *eris* kısım, parça (bir bütünden kopmuş (ayrılmış) parça; ***fragment nga film***, film parçası
frak, -u *eris* frak
fraktur/ë, -a *dişis* kemik kırıklığı, kırma, kırılma, kırık (kemik)
frash/ër, -ri *eris bot* dişbudak ağacı
fraz/ë, -a *dişis gram* anlamlı sözcük takımı, cümle, tümce
fre, -ri *eris* dizgin, yular
frekuenc/ë, -a *dişis fiz* frekans
fren, -i *eris* fren
frenim, -i *eris* frenleme, fren yapma
frenoj *fl* frenlemek, fren yapmak
freskët (i, e) *sf* taze, körpe, taravetli; serin; ***ushqim i freskët,*** taze yiyecek
freski, -a *dişis* serinlik, körpelik
freskoj *fl* serinlemek, canlandırmak; **freskohem** *fl* serinlenmek, canlanmak
frezator, -i *eris* frezeci
frezoj *fl* frezelemek
frigorifer,-i *eris* buz dolabı, soğutucu, dondurucu
frik/ë, -a *dişis* korku
frikacak, -u *eris* korkak
frikësim, -i *eris* korkma, korkaklık
frikësoj *fl* korkutmak,
frikësohem *fl* korkmak
friksh/ëm (i), -me (e) *sf* korkunç, korkulu
front, -i *eris ask* (savaşta) cephe; ***vija e frontit***, cephe hattı
fror, -i (ose: **shkurt, -i)** *eris* şubat (ay)
frushkull, -i *eris* kamçı, sopa
frushkulloj *fl* kamçılamak, kamçı ile vurmak, sopa ile vurmak
frut/ë, -a *dişis* meyve, yemiş
fryj *fl* 1. şişirmek, hava basmak, pompalamak; ***fryj topin,*** topu şişirmek; 2. üflemek, üfürmek; ***fryj çorbën e nxehtë,*** sıcak çorbayı üfürmek; 3. esmek (rüzgâr); 4. ateşi tutuşturmak, alevlendirmek

Copyrighted material

frym/ë, -a *dişis* 1. nefes, soluk, solunum; 2. rüzgâr; ***frymë e fortë***, şiddettli rüzgâr; 3. can; ***dha frymë,*** can verdi; 4. kişi, şahıs; ***Sa frym jetojnë në këtë shtëpi?*** Bu evde kaç kişi yaşıyor?
frymëmarj/e, -a *eris* soluk alma, solunum, teneffüs
frymëzim, -i *eris* ilham, esin
frymëzoj *fl* ilham etmek, esindirmek, telkin etmek; **frymëzohem** *fl* ilham olmak, esinlenmek
frymor, -i *eris* canlı varlık
fryt, -i *eris* 1. *bot* ürün, mahsul; 2. *mec* başarı
frytsh/ëm (i), -me (e) *sf* verimli, bereketli
fshat, -i *eris* köy
fshatar, -i *eris* köylü
fshatar, -e *sf* köye ait, köy ile ilgili; ***jetë fshatare,*** köy hayatı
fshatarësi, -a *dişis* köycülük, köylülük
fsheh *fl* gizlemek, saklamak; **fshihem** *fl* gizlenmek, saklanmak
fshehtë (i, e) *sf* gizli, saklı; ***strehim i fshehtë,*** gizli barınak
fshehtësi, -a *dişis* gizlilik
fshehtësir/ë, -a *dişis* gizli yer
fshehtas *zf* gizlice
fshehurazi *zf* gizlice
fshesar, -i *eris* süpürücü, çöpçü; süpürgeci
fshes/ë, -a *is* süpürge
fshij *fl* 1. süpürmek; 2. silmek (temizlemek); 3. silmek (bir yazıyı silmek)
fshikull, -i *eris* kamçı, kırbaç
fshikullim, -i *eris* kamçılama, kırbaçlama
fshikulloj *fl* kamçılamak, kırbaçlamak
fshirj/e, -a *dişis* 1. süpürme; 2. silme (temizleme); 3. silme (yazıyı silme, listeden çıkarma)
ftes/ë, -a *dişis* çağrı, davet, davetiye
ftoh *fl* soğutmak; **ftohem** *fl* soğumak,üşümek
ftohtë (i, e) *sf* soğuk; d***imër i ftohtë***, soğuk kış
ftohtësi, -a, ftohtësir/ë, -a *is* soğukluk
ftoj *fl* çağırmak, davet etmek,
ftua, ftoi *eris bot* ayva
fuçi, -a *dişis* fıçı
fulqi, -a *dişis anat* çene
fund, -i *eris* 1. dip; ***fundi pusit***, kuyu dibi; 2. son, kenar; ***fundi i koridorit***, koridorun sonu (kenarı); 3. son, bitiş; ***fundi i shkollimit***, okuma sonu
fundit (i, e) *sf* sonuncu
fundos *fl* batırmak; ***fundos barkın***, kayığı batırmak
fundosj/e, -a *dişis* batma
funksion, -i *eris* fonksiyon, görev, vazife, işlev
funksional, -e *sf* fonksiyonel, işlevsel, fonksiyonla ilgili
funksionoj *fl* görevini yapmak, iş görmek, çalışmak, işlemek
fuqi, -a *dişis* güç, kuvvet, erk, kudret
fuqiplotë *sf* yetkili, salâhiyetli; kudret, güç sahibi, şok güçlü
fuqish/ëm (i) -me (e) *sf* güçlü, kuvvetli
furç/ë, -a *dişis* fırça
furi, -a *dişis* şiddet, sertlik, hız

Copyrighted material

furish/ëm (i), -me (e) *sf* şiddetli, zorlu, hızlı
furnel/ë -a *dişis* ocak (yemek pişirme ocağı); ***furnele elektrike,*** elektrikli ocak
furnizim, -i *eris* sağlama, tedarik etme, temin etme
furnizoj *fl* sağlamak, tedarik etmek, temin etmek
furtun/ë, -a *dişis* fırtına, bora
furr/ë, -a dişis fırın; soba
furrtar, -i *eris* fırıncı
fustan, -i *eris* entari
fush/ë, -a *dişis* 1. ova, otlak; 2. alan, açıklık
fut *fl* sokmak, tıkmak, içeri almak
futboll, -i *eris sp* futbol
futbollist, -i *eris* futbolcu
futj/e, -a *dişis* sokmak
futem *fl* sokulmak, girmek
fuzion, -i *eris fiz* füzyon
fyej *fl* gücendirmek, gönül kırmak, hakaret etmek, rencide etmek; **fyhem** *fl* gücenmek, rencide olmak, hakarete uğramak
fyerj/e, -a *dişis* gücenme, gönül kırma, hakaret etme, rencide etme
fyt, -i *eris anat* boğaz, gırtlak; ***më dhem fyti,*** boğazım ağrıyor
fytyr/ë, -a *dişis anat* yüz, çehre, sima, surat
fytyrëçelë *sf* açık yüzlü
fytyrëqeshur *sf* güler yüzlü

Copyrighted material

G

g – arnavut alfabesinin onuncu harfi
gabim, -i *eris* yanlış, yanlışlık, hata; ***bëra një gabim***, bir hata yaptım; ***gabim shtypi***, basın hatası
gabimisht *zf* yanlışlıkla
gaboj *fl* yanlışlık yapmak, hata yapmak
gabuar (i, e) *sf* hatalı, yanlış, yanılmış, doğru olmayan; ***llogari e gabuar***, yanlış hesap
gabueshmëri, -a *eris* yanlışlık, hata
gabzherr, -i *eris anat* gırtlak
gac/ë, -a *dişis* kor (ateş)
gadishull, -i *eris coğ* yarımada; ***Gadishulli Balkanik***, Balkan Yarımadası
gaforr/e, -ja *dişis zool* yengeç
gagarit (gagaris) *fl* ötmek, guguklamak (kuşların sesleri gibi ses çıkarmak)
galanteri, -a *eris* tuhafiye
galanterist, -i *eris* tuhafiyeci
galdim, -i *eris* eğlence, sevinç
galgoj *fl* eğlenmek, sevinmek, sevinçten zıplamak
galeri, -a *dişis* 1. galeri, üstü kapalı yol; 2. galeri, sanat eserlerinin sergilendiği salon; 3. sinema ya da tiyatro salonunda üstü kapalı balkon
galvanizim, -i *eris* galvanizleme
galvanizoj *fl* galvanizlemek, madeni bir parçayı galvaniz banyosunda erimiş çinkoyla kaplamak
galvanizuar, (i, e) *sf* galvanizli
galvanomet/ër, -ri *eris* galvanometre
gand *zf* istemeyerek, rastgele; ***e takova gand***, rastgele buluştum
gangrenë, -a *dişis tıp* kangren, vücudun bir yerindeki dokuların ölmesi
gangster, -i *eris* gangster, yasa dışı işler yapan çete üyesi
garac/ë -a *dişis* koyun sürüsü
garanci, -i *eris* garanti, teminat, kefil
garantim, -i *eris* garantileme
garantoj *fl* garantilemek, güvence vermek
garantuar (i, e) *sf* garantili, güvenceli
garantues, -i *eris* garantör (kimse, kuruluş, devlet)
garazh, -i *eris* garaj
gard/ë -a *dişis* muhafız birliği (kıtası); koruma, şahsi koruma
gardërob/ë, -a dişis vestiyer (otel, tiyatro, lokanta vb. yerlerde)

Copyrighted material

gardian, -i *eris* 1. gardiyan (ceza evlerinde bekçi); 2. katolik manastırında amir
gardist, -i *eris* muhafız kıtası askeri
gardh, -i *eris* çit (çalı, kamış, ağaç dalları gibi şeylerden yapılan bahçe duvarı)
gar/ë, -a dişis yarış, yarışma
gargar/ë, -a *dişis* gargara (yutmadan su veya başka bir sıvı ile boğazı çalkalama işi)
gargarit (gargaris) *fl* gargara yapmak
garnitur/ë, -a *dişis* 1. garnitür; 2. vardiya, vardiya ile çalışan grup
garnizon, -i *eris* garnizon, asker birliklerin bulunduğu yer
garson, -i *eris* garson
garuzhd/ë, -a *dişis* kepçe, uzun saplı büyük kaşık
gates/ë, -a *dişis* 1. yoğurma (hamur, ekmek); 2. hazırlanma
gati *zf* hazır; ***Darka është gati, urdhëroni!*** Akşam yemeği hazır, buyurun!
gatim, -i *eris* 1. yoğurma (hamur); 2. hazırlama
gatishmëri, -a *dişis* hazırlık, hazır olma hali
gatit (gatis) *fl* 1. hazırlamak, hazırlık yapmak; **gatitem** *fl* hazırlanmak
gatitj/e, -a *dişis* 1. hazırlık, hazırlama, hazırlanma; 2. yoğurma
gatshëm (i, e) *sf* hazır; ***rroba të gatshme,*** hazır elbise
gatuaj *fl* 1. yoğurmak (hamuru);2. pişirmek (yemeği); 3. yaratmak (yeni bir şey); 4. *mec* yetiştirmek, terbiye etmek
gaz, -i *eris* gaz (sıvı ve katı olmayan madde); ***ballonë me gaz,*** gaz tüpü; ***soba me gaz,*** gaz (tüp) sobası, katalitik soba
gaz,-i *eris* 1. neşe, sevinç, keyif; 2. gülme, kahkaha
gazetar/ë, -i *eris* gazeteci
gazetari, -a *is* gazetecilik
gazet/ë, -a *dişis* gazete; ***gazetë e përditshme (e përjavshme),*** günlük (haftalık) gazete;
gazifim, -i *eris* gazlaştırma (gaz hattını kurarak kullanmasını sağlamak)
gazmend, -i *eris* neşe, sevinç,
gazmor, -e *sf* neşeli, neşe dolu, sevinçli; ***mbrëmje gazmore,*** gece partisi, eğlencesi
gazsjellës, -i *eris* gaz hattı
gdhe,-ri *eris* 1. budak, ağaç budağı; 2. *mec* ahmak, abdal kime
gdhend *fl* (taş, tahta vb. hk.) yontmak, oymak
gdhendës, -i *eris* 1. yontucu; 2. yontma aracı (alet, keski vb.) 3. oymacı, hakkâk
gdhendj/e, -a *dişis* yontma; oyma, hakketme
gdhendur (i, e) *sf* yontulu, oymalı
gdhij *fl* 1. uyumamak, uyanık durmak; **gdhihet** *fl* şafak sökmek
gejzer, -i *eris çog* gayzer, kaynaç
gem, -i *eris bot* dalcağız, küçük dal
gëlqer/e, -ja *is* kireç; ***gëlqere e shuar,*** sönük kireç
gëlqeros *fl* badanalamak

Copyrighted material

gëqerosj/e, -a *dişis* badanalama
gëlltit (gëlltis) *fl* yutmak;
gëlltitem *fl* yutkunmak
gënjej *fl* 1. yalan söylemek; 2. aldatmak, hile yapmak, yutturmak, yanıltmak
gënjeshtar, -i *eris* yalancı; aldatıcı, hilekâr
gënjesht/ër, -ra *dişis* yalancılık, yalan söz, tavcılık
gënjeshtërt (i, e) *sf* yalan, doğru olmayan
gërbaç, -i *eris* kırbaç
gërç, -i *eris* kramp, kasınç
gërgas *fl* kışkırtmak, itmek, mecbur ettirmek; dalga geçmek
gërgasës, -i *eris* kışkırtıcı, itici
gërhas *fl* horlamak, horuldamak
gërmadh/ë, -a *dişis* yıkım, yıkıntı, harabe, kalıntı, enkaz
gërmim, -i *eris* kazı, hafriyat; ***gërmime arkeologjike,*** arkeoloji kazıları
gërmoj *fl* kazmak; ***gërmoj tokën,*** toprağı kazmak
gërshet/ë, -a *dişis* örgü, saç örgüsü
gërshetoj *fl* (saç, saz vb. hk.) örmek, örgü yapmak
gërshetuar (i, e) *sf* örgülü, örülmüş
gërshër/ë, -a *dişis* (*çoğul*: **-at**) is makas, makaslar
gërvisht *fl* (sert şeyle başka bir şeyi) sıyırmak, kazımak, tırmalamak, çizinti yapmak
gërvishtj/e, -a *dişis* 1. sıyırma, kazıma, tırmalama; 2. sıyrık, çizik, kazılarak yapılan iz
gërvishur (i, e) *sf* sıyrık, sıyrıntılı
gërryej *fl* aşındırmak, yenmek, yontmak
gështënj/ë, -a *eris bot* kestane
gëzim, -i *eris* 1. neşe, sevinç, mutluluk, bahtiyarlık; ***gëzim imadh,*** büyük mutluluk; 2. *hukuk* tasarruf, (bir şeyi, bir hakkı) kullanma yetkisi
gëzoj *fl* 1. neşelendirmek (kimseyi); 2. *hukuk* (bir şeye, bir hakka) sahip olmak; ***gëzoj të gjitha të drejtat,*** tüm haklara sahip olmak; **gëzohem** *fl* sevinmek, neşelenmek
gëzuar (i, e) *sf* neşeli, sevinçli
gëzuar! *ünl* kutlama dileği, şerefe; ***Gëzuar Vitin e Ri!*** Yeni Yılınız Kutlu Olsun!
gëzuesh/ëm (i), -me (e) *sf* neşeli, sevinçli
gisht, -i *eris anat* parmak; ***gishti i unazës,*** yüzük parmağı; ***gishti i vogël***, serçe parmak; ***gishti tregues***, işaret parmağı
giz/ë, -a *dişis* pik, dökme demir, font
gladiator, -i *eris* glâdiyatör
glin/ë, -a *dişis* kil (bir yapışkan toprak çeşidi), killi toprak, balçık
glist/ër, -ra *dişis zool* solucan
glob, -i *eris* 1. küre, top, yuvarlak, küresel bir cisim;2. yer küre modeli, dünya
global, -e *sf* global, umumî, toptan, toplam
glikoz/ë, -a d*işis* glikoz
glabërim, -i *eris* 1. aç gibi oburcasına yeme, yutma; 2. zaptetme, el koyma, yağma, soygun

Copyrighted material

glabëroj *fl* 1. yutmak; 2. zaptetmek; 3. (bir yeri) sel almak, sel basmak, sel kaplamak
goc/ë, -a *dişis* kız çocuk, dişi evlat
godi, -a *dişis* anlaşma
godin/ë, -a *dişis* bina, yapı (ev, okul, fabrika, dükkân vb)
godit *fl* 1. vurmak, dövmek, çarpmak, çakmak, yumruk atmak; ***godit me këmbë***, ayakla vurmak; ***godit topin***, topa vurmak; 2. vurmak, ezmek; ***godit me pushkë***, tüfekle vurmak; ***godit armikun***, düşmanı vurmak
goditj/e, -a *dişis* vurma, vuruş, darbe, çarpma; ***goditje e fortë***, şiddetli vuruş; ***goditje elektrike***, elektrik çarpması
gogësij (gogësit) *fl* esnemek, ağız açmak
gogësim, -i *eris* esneme, ağız açma
gogësitj/e, -a *dişis* esneme, ağız açma
gojarisht *zf* sözlü olarak (yazı ile değil), ağızdan, şifahen
gojas *zf* sözlü, şifahen
goj/ë, -a *dişis anat* ağız; ***goja e njeriut***, insan ağzı; ***hap (mbyll) gojën***, aç (kapa) ağzını
gojdhën/ë, -a *dişis* efsane, rivayet, söylence
gojëtar, -i *eris* hatip, belâgatlı kimse, konuşmacı
gojëtari, -a *dişis* hatiplik, belâgatlılık
gojëz, -a *dişis* 1. ilmik; 2. ağızcık, küçük ağız; 3. oluk (tahtada); 4. açık, delik (sıvının akması için)
gojar, -e *sf* sözlü (yazılı değil), sözel, sözle ifade edilen; ***provim gojor***, sözlü sınav
gol, -i *eris sp* (*futbolda vb*) gol
golf, -i *eris sp* golf
gomar, -i *eris zool* eşek, merkep (*Equus asinus*)
gom/ë, -a *dişis* 1. lâstik; ***gomë automobili***, otomobil lâstiği; 2. silgi (öğrenci silgisi)
gomim, -i *eris* lâstikle kaplama
gomoj *fl* lastikle kaplamak
gong, - u *eris* gonk
gonxh/e, -ja *dişis* gonca
gosti, -a *dişis* ziyafet, şölen
gostit *fl* ziyafet vermek
gostitj/e, -a *dişis* ziyafet verme, misafir kabul etme; ikram etme
got/ë, -a *dişis* bardak
govat/ë, -a *dişis* tekne (tahta tekne)
gozhd/ë, -a *dişis* çivi, mıh, ekser, enser
gozhdim, -i *eris* çivileme, çivilemek işi
gozhdoj *fl* çivilemek, mıhlamak, çivi ile tutturmak
grabit (grabis) *fl* almak, zorla almak, zaptetmek, yağmalamak, talan etmek
grabitqar, -i *eris* soyguncu, yağmacı
grack/ë, -a *dişis* fak (fareler için); tuzak, kapan
grad/ë, -a *dişis* 1. derece (sıcaklık ölçme birimi); 2. rütbe (*ask*), aşama, paye, mertebe; 3. *geom* derece
gradim, -i *eris* (derecesini, makamını) yükseltme, terfi

Copyrighted material

gradin/ë, -a *dişis* 1. bahçe; 2. eski bir kentin kalıntıları
gradoj *fl* (bir görevde derecesini) yükseltmek, terfi etmek
gradual, -e *sf* kademe kademe, derece derece; ***rritje graduale***, derece derece büyüme (artma)
gradualisht *zf* derece derece olarak, yavaş yavaş
graduar (i, e) *sf* dereceli
grafik, -u *eris* grafik çizge
grafolog, -u *eris* grafolog, yazı uzmanı
grafologji, -a *dişis* grafoloji
grah *fl* 1. sürmek (hayvanları sürmek); 2. sürmek (otomobili sürmek)
gram, -i *eris* gram
gramatik/ë, -a *is* gramer
gramatikor, -e *sf* gramer ile ilgili; ***rregulla gramatikore***, gramer kuralları
granatahidhës, -i *eris ask* gülle atan silah (top vb.)
granat/ë, -a *idişis ask* top mermisi, gülle
grarishte *sf* kadına ait, kadınla ilgili, ***rroba grarishte***, kadın elbisesi
grat, -i *eris* yararlık, fayda
gratis, -i *eris* parasız, bedava, caba
gratçor, -e *sf* verimli; ***tokë gratçore***, verimli toprak
gravitasyon, -i *eris* yer çekimi
gravur/ë, -a *dişis* 1. gravür; 2. oymacılık
gravurist, -i *eris* gravürcü
gremin/ë, -a *dişis* uçurum, dipsiz bucaksız yer, derin yamaç
grep, -i *eris* 1. çengelli örgü iğnesi; 2. olta; 3. saatin akrebi
grer/ë, -a *dişis zool* eşek arısı, yaban arısı
grev/ë, -a *dişis* grev
grevist, -i *eris* grevci
grigj/ë, -a *dişis* sürü, ***grigjë bagtish***, koyun sürüsü
grij *fl* (eti veya diğer yiyecekleri) kıymak, doğramak, çok küçük parçalara ayırmak, öğütmek
grim/ë, -a *dişis* 1. küçük parça, parçacık, tanecik, zerre
grimcoj *fl* parçalamak, zerrelere ayırmak, ufalamak, doğramak
grimcim, -i *eris* parçalama, doğrama, ufalama, zerrelere ayırma
grindavec, -i *eris* kavgacı, huysuz, aksi, hırçın
grindem *fl* tartışmak, münakaşa, ağız kavgası etmek, atışmak, kavga etmek
grindës, -i *eris* kavgacı
grindj/e, -a *dişis* kavga, tartışma, aksilik, huysuzluk, terslik
grip, -i *eris tip* grip
grirj/e, -a *dişis* kıyma, parçalama, ufalama, doğrama, öğütme
gris *fl* yırtmak, koparmak;
grisem *fl* yırtılmak, kopmak
grisur (i, e) *sf* yırtık, kopuk
grish (grisha, grishur) *fl* çağırmak, davet etmek
grishj/e, -a *dişis* çağrı, davet, davetiye
gromësij *fl* geğirmek
gromësir/ë, -a *dişis* geğirme
grop/ë, -a *dişis* 1. çukur; 2. mezar; 3. *coğ* havza

Copyrighted material

gropësir/ë -a *dişis* 1. çukurluk; 2. *çoğ* havza
gropim, -i *eris* 1. çukur açma; 2. gömme (ölüyü)
gropoj *fl* 1. çukur açmak, kanal açmak
gropos *fl* gömmek
grosh/ë -a *dişis* fasulye
grua, -ja *dişis* 1. kadın; bayan; 2. eş
gruat (gruas) *fl* savurmak (harmanda buğdayı savurarak temizlemek)
grumbull, -i *eris* yığın, birikinti, öbek, küme, taş toprak yığını, istif, çok sayıda insan
grumbulloj *fl* yığmak, küme etmek, biriktirmek, istif etmek, bir araya getirmek, toplamak, toparlamak
grumbullues, -i *eris* toparlayıcı, toplayıcı (kimse), iriktirici
grunar, -i *eris* ambar (tahıl amb - arı), silo
grunjtë (i, e) *sf* buğdaydan yapılmış, buğday ile ilgili; ***bukë e grunjtë,*** buğday ekmeği
grup,-i *eris* grup
grupim, -i *eris* gruplaşma, gruplandırma
grupoj *fl* gruplandırmak, grup haline getirmek
grupor, -e *sf* grup ile ilgili
grurë, -i *eris bot* buğday
grusht, -i *eris* 1. yumruk; ***bie me grusht,*** yumrukla vurmak; 2. avuç; ***një grusht sheqer***, bir avuç şeker; 3. karış; 4. deyimde: ***grusht shteti***, hükûmet darbesi, arbe
grushtim, -i *eris* yumruklama, yumrukla vurma, boks etme
grushtoj *fl* yumruklamak, yumrukla vurmak, boks yapmak
gryk/ë, -a *eris* 1. *anat* boğaz, gırtlak; 2. *coğ* boğaz, derbent, dar geçit; 3. şişe boğazı; 4. namlu
grykës, -i *eris* oburcasına yiyen kimse, açgözlü kimse
grykësi, -a *dişis* (yiyecekte) açgözlülük oburluk, pisboğazlık, yiyicilik
grykor, -e *sf* 1. gırtlakla ilgili; ***bashktinglore grykore***, *gram* gırtlak konsonantı (ünsüzü)
gremç, -i *eris* 1. çamaşır mandalı; 2. çengel, kanca
guask/ë, -a *dişis* 1. kabuk, kışır; 2. zool kavkı
guber/e, -i *eris* pelerin, harmani, yamçı
gucimac/ë, -a *is zool* tırtıl
gudulis *fl* gıdıklamak
gudulisj/e, -a *dişis* gıdıklama, gıdıklanma
guf/ë, -i *eris* mağara, in
gufim, -i *eris* fışkırma
gufon *fl* fışkırmak; ***gufon uji,*** su fışkırdı; 2. dökülmek, yayılmak (sular); 3. kabarmak (hamur) 4. kaynamak (süt)
gumëzhim/ë, -a *dişis* zırıldama (arılar); 2. gürültü, patırdı, uğultu
gumëzhij *fl* zırıldamak, 2. uğuldamak, gürültü yapmak
gung, -u *eris* vücutta: yumru, şiş, şişkinlik, şişmiş olan yer,kabartı; ***gunga e deves,***

Copyrighted material

hörgüç, devenin sırtındaki tümsek

gur, -i *eris* taş, kaya; ***gurë gëlqereje,*** kireç taşı; ***gur i çmuar,*** değerli taş, mücevher; ***gur në veshka,*** böbrek taşı ***gur mulliri,*** değirmentaşı, ***gur themeli,*** temel taşı

gurabiy/e, -a *idişis* kurabiye

gurlatues, -i *eris* taş yontan kimse, taşçı

guralec, -i *eris* çakıl, ufak taş

gurisht/e, -ja *dişis* taşlı yer, taşlık

guror/e, -ja *dişis* 1. taş ocağı; 2. taşlık, taşlı yer

gurtë (i, e) *sf* taşlı, ***tokë e gurtë,*** taşlı toprak

gurr/ë, -i *eris k*aynak, memba, pınar

gush/ë, -a *dişis anat* guşa, guatr, cedre

gusht, -i *eris* ağustos (ay)

guv/ë, -a *dişis* mağara, in

guxim, -i *eris* cesaret, yüreklilik, yiğitlik, kahramanlık

guximtar,-i *is* cesur, yiğit, korkusuz kimse

guximtar, -e *sf* cesur, yiğit, korkusuz, atılgan

guximsh/ëm (i), -me (e) *sf* cesur, cesaretli, yürekli, gözü pek

guxoj *fl* cesur olmak, korkmamak, atılgan olmak, cesurlukla bir işe girmek vb

gyp, -i *eris* 1. boru, tüp; 2. *anat* barsak

Copyrighted material

Gj

gj – Arnavut alfabesinin on birinci harfi
gjah, -u *eris* 1. av, avlama; 2. av hayvanı
gjahtar, -i *eris* avcı
gjahtoj *fl* avlamak, ava çıkmak
gjak, -u *eris anat* 1. kan; ***enët e gjakut***, kan damarları; ***analizë gjaku***, kan tahlili; ***tension gjaku***, kan tansiyonu; ***lidhje gjaku***, kan ilişkisi, kan bağı; ***marrje gjaku***, kan alma; ***dhënie gjaku***, kan verme, kan bağışlama; ***grupi i gjakut***, kan grubu; ***helmim i gjakut***, kan zehirlenmesi; 2. kan davası; 3. değimde: ***kam etje për gjak***, kana susamış
gjakatar,-i *eris* cani, katil, öldürücü, kıyıcı, gaddar
gjakatar, -e *sf* kana susamış olan, hunhar; öldürücüye, katile has olan
gjakderdhj/e, -a *dişis* kan dökme, kan aktırma, katliam, toptan öldürme
gjakftohtë *sf* soğuk kanlı, serin kanlı
gjakftohtësi, -a *dişis* soğuk kanlılık, serin kanlılık
gjakim, -i *eris* büyük istek, büyük arzu
gjakmarrj/e, -a *dişis* intikam, öç
gjaknxehtë *sf* sıcak kanlı
gjakos *fl* kanlamak,
gjaksohem *fl* kanlanmak
gjakuar (i,e) *sf* kanlı; kanamalı
gjalp/ë, -a *dişis* tereyağı
gjallës, -a *dişis* 1. hayat, yaşam, var oluş; 2. canlı varlık, canlı yaratık
gjallë (i,e) *sf* canlı, diri, sağ, yaşayan; ***peshk i gjallë***, canlı balık
gjallëri, -a *dişis* 1. yaşam, hayat, var oluş; 2. canlılık
gjallërim, -i *eris* canlanma, canlandırma
gjallëroj *fl* canlandırmak, canlılık kazandırmak, hayat vermek; ***shiu i gjallëroi bimët***, yağmur bitkileri canlandırdı
gjand/ër, -ra *dişis anat* salgı bezi, bez, beze, gudde
gjarpër -i *eris zool* yılan
gjarpërim, -i *eris* kıvrım, kıvrılma, yılan gibi devinme
gjarpëroj *fl* kıvrılmak, bükülmek, yılan gibi eğrilmek
gjas/ë, -a *dişis* 1. ihtimal, olasılık, muhtemel; 2. semptom, araz, bulgu, işaret; ***gjaset janë të mira,*** bulgular iyidir; 3. olabirlik, imkân, olanak

Copyrighted material

gjasim, -i *eris* benzeme, benzerlik
gjasoj *fl* benzemek, benzeşmek
gjashtë *sayı* altı; ***gjasht molla,*** altı elma; ***gjashtë herë,*** altı defa
gjashtëdhjetë *sayı* altmış
gjashtëgisht *sf* altı parmaklı
gjashtëmbëdhjetë *sayı* on altı
gjashtëkëndësh, -i *eris geom* altıgen
gjashtërrokësh, -i *eris edeb* altı heceli (şiir)
gjashtëmujor, -i *eris* altı aylık bir devre
gjatë (i,e) *sf* 1. uzun; këmishë e gjatë, ***uzun gömlek***; 2. büyük; 3. uzun (zaman); ***sëmundje e gjatë,*** uzun süren hastalık; ***shkollim i gjatë,*** uzun suren tahsil (eğitim)
gjatësi, -a *dişis* uzunluk; ***gjatësia e lumit,*** derenin uzunluğu; 2. yükseklik; ***gjatësia e shtatit,*** boy yüksekliği
gjedh, -i *eris zool* sığır
gjedh/e, -ja *dişis* örnek, model, numune
gjej *fl* 1. bulmak; 2. keşfetmek, icat etmek, yeni bir şey yaratmak
gjel, -i *eris zool* horoz
gjelbër (i,e) *sf* yeşil; ***fushë e gjelbër***, yeşil ova
gjelbërim, -i *eris* 1. yeşillik; 2. yeşerti, yeşerme, yeşillenme
gjelbëron *fl* yeşermek, yeşillenmek
gjell, -a *dişis* pişmiş ya da hazırlanmış yemek, aş
gjellëbërës, -i *eris* ahçı, aşçı
gjelltor/e, -ja *dişis* lokanta, aş evi
gjemb, -i *eris* 1. bir bitkinin üzerindeki sivri uç, diken; ***trëndafil me gjemba***, dikenli gül; ***tel me gjemba,*** dikenli tel; 2. balık dikeni (kemiği)
gjemboj *fl* delmek, saplamak
gjembor, -e *sf* dikenli
gjendj/e, -a *dişis* durum, hal, vaziyet; ***gjendje financiare***, mali durum; ***gjendje lufte***, savaş hali **gjeneral, -i** *eris ask* general; ***gjeneral i armatës***, orgeneral; ***gjeneral i brigadës***, tuğgeneral; ***gjeneral i divizionit***, korgeneral; ***gjeneral i shtatmadhorisë***, genelkurmay başkanı
gjenerat/ë, -a *dişis* nesil, kuşak
gjenerator, -i *eris fiz* jeneratör, üreteç
gjenetik/ë, -a *dişis* genetik
gjenez/ë, -a *dişis* oluş, yaradılış, köken
gjeni, -a *dişis* dâhi, deha
gjenial, e *sf* dâhice, dâhiyane
gjeodezi, -a *dişis* jeodezi
gjeograf, -i *eris* coğrafyacı
gjeografi, -a *dişis* coğrafya
gjeografik, -e *sf* coğrafi, coğrafya ile ilgili
gjeologji, -a *dişis* jeoloji, yer bilimi
gjeologjik, -e *sf* jeolojik, yer bilimi ile ilgili **gjeometri, -a** *dişis* geometri
gjeometrik, -e *sf* geometrik, geometri ile ilgili veya geometriye uygun olan
gjer *edat* . . . . e, ... a, ... ye, ... ya; kadar, ye değgin, ye kadar, dek, ta; ***gjer në shkollë,*** okula kadar; ***gjer ku?***

Copyrighted material

nereye kadar? ***gjer aty***. oraya kadar; ***gjer në largësi***, ta uzaklara
gjerdan, -i *eris* 1. gerdan; 2. fişeklik (kemer)
gjerdjesh/ëm, (i), -me (e) *sf* dünkü . . . . . -ya kadar
gjerë (i,e) *sf* 1. geniş, enli, bol; ***rrugë e gjerë,*** geniş yol; ***fustan i gjerë***, bol (geniş) entari; 2. engin, ***deti i gjerë,*** engin deniz
gjerësi, -a *dişis* genişlik, en; enginlik; ***gjerësia e rrugës***, yol genişliği
gjerësisht *zf* genişlemesine, genişliğine, enine
gjerman, -e *sf* Alman, Almanyalı
gjersa *bağ* ta ki; . . . . . -e kadar (yapı)lana kadar
gjest, -i *is* 1. jest, anlamlı davranış; ***një gjest simpatik,*** sempatik bir jest
gjeshtar/e, -ja *dişis* ebe
gjetës, -i *eris* bulucu
gjetiu *zf* başka yere, başka yerde
gjetur (i,e) *sf* bulunmuş
gjeth/e, -ja *dişis* yaprak (ağaç, bitki yaprağı)
gjethim, -i *eris* yapraklanma, yeşerme
gjë, -ja *dişis* 1. şey, nesne; ***çdo gjë,*** her şey;
gjë, -ri *eris* mal
gjëkafsh *zf* bir şey
gjëkund *zf* bir yere, bir yerde
gjëm/ë, -a *dişis* felaket, kaza, talihsizlik
gjëmim, -i *eris* 1. gürleme, gök gürültüsü, uğultu; yankı
gjëmoj *fl* gürlemek, uğuldamak; yankılamak
gjënd/ër, -ra *dişis anat* salgın bezi, bez, beze, gudde
gjëz/ë, -a *dişis* bilmece
gji, -ri *eris anat* 1. göğüs; 2. meme; ***i jap gji fëmijës,*** bebeği emzirmek
gji, -ri *eris coğ* körfez
gjigant, -i *eris* pek iri şey, dev
gjilpër/ë, -a *dişis* 1. iğne; 2. saat akrebi
gjimnastik/ë, -a *dişis* jimnastik, cimnastik
gjimnastikor, -e *sf* jimnastik ile ilgili
gjimnaz, -i *eris* lise
gjimnazist, -i *eris* lise öğrencisi
gjindsh/ëm (i), -me (i) *sf* hatırşinas, hatır sayan, iyiliksever; işgüzar
gjinekolg, -u *eris tıp* jinekolog, kadın hastalıkları uzmanı
gjinekologji, -a *dişis* jinekoloji, nisaiye
gjini, -a *dişis* 1. hısım, akraba; 2. *gram* cinsiyet; ***gjini mashkullore,*** eril (cinsli isim); ***gjini femërore***, dişil (cinsli isim)
gjinkall/ë, -ja *dişis zool* ağustos böceği
gjinor/e, -ja *dişis gram* (ismin) -de hali, bulunma hali
gjinor- -e *sf* cinsel, cinsî, eşeysel
gjips, -i *eris* alçı
gjiraf/ë, -a *dişis zool* zürafa *(Giraffa camelopardalis)*
gjithandej *zf* her yere/yerde, her tarafa/tarafta
gjithanshëm (i), -me (e) *sf* çok yönlü, ***zhvillim i gjithanshëm,*** çok yönlü gelişme

Copyrighted material

gjithashtu *zf* hem, hem de, dahi, keza, üstelik, aynı zamanda, ayrıca
gjithçka *zam* her şey; ***në treg ka gjithçka***, pazarda her şey var
gjithë (i,e) *sf* bütün, tüm, hep
gjithësi, -a *dişis* kâinat, kozmos, evren,
gjithfarë *sf* her türlü, her çeşit
gjithherë *zf* her zaman, daima
gjithkah *zf* her yere/de
gjithkund *zf* her yere/de
gjithkush *zam* herkes
gjithmonë *zf* her zaman, daima, ebediyen
gjithsej *zf* tümü, tamamı, bütünü, hepsi
gjithsesi *zf* 1. her şeye rağmen, yine de, her ne olursa olsun, zaten, artık; 2. detaylı, ayrıntılı; ***ia tregova ngjarjen gjithsesi***, olayı detaylı olarak anlattım
gjiz/ë, -a *dişis* ekşimik, kesmik, lor
gjob/ë, -a *dişis* ceza, para cezası
gjobit (gjobis) *fl* cezalandırmak, para cezası kesmek; **gjobitem** *fl* cezalanmak
gjobitj/e, -a *dişis* ceza, cezalandırma, cezalanma
gjoboj *fl* cezalandırmak, ceza vermek, para cezasına çarptırmak
gjoks, -i *eris* göğüs
gjol, -i *eris* 1. göl; 2. bataklık
gjorë (i,e) *sf* sefil, biçare, zavallı
gju, -ri *eris anat* diz; ***deri në gju***, diz boyu, dize kadar; ***bie në gju***, dize gelmek, baş eğmek, boyun eğmek
gjuaj *fl* 1. ava çıkmak, avlamak; 2. pusu kurmak, pusuda beklemek, pusuya yatmak; 3. (silahla) ateş etmek; 4. vurmak; ***gjuaj me gur***, taşla vurmak
gjuajtj/e, -a *dişis* 1. av, avlama; 2. (silahla) ateş açma); 3. vurma
gjuetar, -i *eris* avcı, avlayan kimse
gjueti, -a *dişis* avcılık
gjuh/ë, -a *dişis* 1. *anat* dil (ağızdaki organ); 2. dil, lisan (insanların düşündüklerini bildirmek için sözcüklerle yaptıkları ifade; ***gjuhë amtare***, ana dili; ***gjuhë shqipe***, Arnavut dili; ***gjuha angleze***, İnglizce; ***gjuhë e huaj***, yabancı dil
gjuhësi, -a *dişis* lengüistik, dil bilim
gjuhësor, -e *sf* dil bilimiyle ilgili; ***vepra gjuhësore,*** dil bilimi eserleri
gjuhëtar, -i *eris* dilci, dil bilimcisi
gjum, -i *eris* uyku; ***gjum i rëndë***, ağır uyku; ***gjum i lehtë,*** hafif uyku; ***kam gjum***, uykum var; ***dhomë gjumi***, yatak odası
gjunjëzim, -i *eris* 1. çömelme, diz çökme; (birisine karşı) dize gelmek, baş eğme
gjunjëzoj *fl* 1. diz çökmek; çömelmek; 2. **gjunjëzohem** *fl* (birisine karşı) çömelmek, şağılanmak, aşağı düşmek, baş eğmek
gjurm/ë, -a *dişis* iz, eser, işaret, bir şeyin bıraktığı işaret; ***gjurmë plage,*** yara izi
gjurmim, -i *eris* 1. izleme, takip etme; 2. araştırma

Copyrighted material

gjurmues, -i *eris* araştırıcı, izleyici, izci, keşşaf
gjykat/ë, -a *dişis hukuk* adliye, mahkeme, yargı
gjykatës, -i *eris hukuk* yargıç, hakim
gjykim, -i *eris* 1. düşünce, bir kimse ve ya bir şey hakkında fikir verme, değerlendirme; 2. yargılama, duruşma, davanın görülmesi, mahkeme etme
gjykoj *fl* 1. yargılamak, hüküm vermek, hakimlik etmek, karar vermek; 2. Bir kimse ve ya bir şey hakkında fikir vermek; düşünmek
gjyl/e, -a *dişis* 1. *ask* gülle, top mermisi; 2. *sp* gülle, madeni küre; ***hedh gjylen***, gülle atmak
gjym, -i *eris* güğüm
gjymës *sf* yarı, yarım
gjymsoj *fl* yarılamak, yarımlamak
gjymtë (i,e) *sf* sakat
gjymtim, -i *eris* sakatlanma, sakatlık, sakat olma hali
gjymtoj *fl* sakatlamak
gjymtyr/ë, -a *dişis* 1. *anat* (insan vücudunun) kol ve bacakları; 2. *gram* öğe; bir cümleyi oluşturan özne, yüklem, tümleç gibi birimlerden her biri
gjyq, -i *eris hukuk* 1. duruşma, yargılama, davanın görüşülme süreci; 2. yargı (kurulu), mahkeme (kurulu)
gjyqësor, -e *sf* yargıya (yargıca) ait ve ya yargı ile ilgili; ***proces gjyqësor***, yargı duruşması
gjyqtar, -i *eris* 1. hukuk yargıç, hakim; 2. *sp* hakem
gjysmak, -e *sf* yarım yamalak, üstün körü, natamam, kusurlu
gjysmë, -a *dişis* yarı, yarım; ***me gjysmë çmimi***, yarı fiyatta
gjysmë final/e, ja *dişis sp* yarı final
gjysmëhij/e, -a *dişis fiz* yarı gölge
gjysmërreth, -i *is geom* yarım daire, yarım çember
gjysmësfer/ë, -a *dişis geom* yarım küre
gysmëzyrtar, -e sf yarı resmi
gjysmoj *fl* yarılamak, yarı yarıya bölmek
gjysh, -i *eris* dede, büyük baba
gjysh/e, -ja *dişis* nine, büyük anne
gjyveç, -i *eris* güveç (yemek, aş)
gjyzlykë, -t *eris* gözlük(ler)

Copyrighted material

H

h – Arnavut alfabesinin on ikici harfi
ha (hangra, ngrënë) *fl* 1. yemek; ***ha bukë***, ekmek yemek; ***ha drekë,*** öğle yemeği yemek; 2. ısırmak; ***më hangri qeni,*** beni köpek ısırdı; 3. kemirmek, aşındırmak
habi, -a *dişis* şaşkınlık, hayret
habis *fl* şaşırtmak, hayrete düşürmek, hayretler içinde bırakmak;
habitem *fl* şaşmak, şaşırmak, hayrete düşmek
habitj/e, -a *dişis* sürpriz, saçma, şaşırma, şaşırtma
habitor/e, -ja *dişis gram* (filin) şaşma kipi
habitshëm (i), -ma (e) *sf* şaşırtıcı, hayret edici, garip, acayip; ***vendim i habitshëm***, şaşırtıcı karar
habitur (i,e) *sf* şaşkın
hajat, -i *eris* üstü kapalı bir veya birkaç yanı kapalı sofa; 2. havlu; 3. ahır
hajde *ünl* haydi, hadi, gel
hajdut, -i *eris* 1. hırsız; 2. soyguncu, eşkıya, saki, haydut
hajdutëri, -a *dişis* 1. hırsızlık; 2. eşkiyalık, haydutluk, sakilik
haj/e, -a *dişis* yiyecek, besin
hakmarrj/e, -a *dişis* intikam, öç
hakmarrës, -e *sf* intikamcı, kinci, intikam ile ilgili
hakmerrem *fl* intikam almak, öç almak
hala *sf* henüz, halâ, daha; ***hala nuk erdhi,*** halâ gelmedi
hal/ë -a *dişis* kılcık, balık dikeni (kemiği)
haliç, -i *eris* küçük taş, taşçık
halorë, -t *eris bot* iğne yapraklı orman ağacı, servigiller
halveti, -a *dişis* halveti, bir tarikat adı
hall, -i *eris* gaile, üzüntü, kaygı, ıstırap, sıkıntı, aksilik, dert
hall/ë -a *dişis* hala (babanın kız kardeşi)
halakat (hallakas) *fl* dağıtmak, öte beri atmak, saçmak;
hallakatem *fl* dağılmak, saçılmak
hallakatj/e, -a *dişis* dağıtma, dağılma; saçma, saçılma
hallakatur (i,e) *sf* dağınık; dalgın, dikkatsiz
hallat, -i *eris* alet
hallkë, -a *dişis* 1. halka, çember; 2. kelepçe (tutukluların kaçmasını önlemek için bileklerine takılan halka)
hamall, -i *eris* hamal, yükçü
hambar, -i *eris* ambar, tahıl ambarı, silo

Copyrighted material

hamendj/e, -a *dişis* zan, zan etme, tahmin, varsayım, farz etme
hamullor/e, ja *dişis* anız, ekin biçildikten sonra tarlada kalan köklü sap
han, -i *eris* han
handar, -i *eris* reze
hanxhi, -u *eris* hancı
hap, -i *eris* adım; ***me hapa të si-gurta***, sağlam adımlarla
hap *fl* 1. açmak; ***hap dritaren,*** pencereyi açmak; 2. açmak, çözmek; 3. (katlanmış bir şeyi) açmak, sermek; ***hap çarshafin,*** çarşafı açmak (sermek) 4. açmak, temizlemek; ***hap rrugën***, yolu açmak; 5. açmak, kazmak; ***hap një grop,*** bir çukur açmak (kazmak); ***hap një shkollë***, bir okul açmak; 6. yayılmak, genişlemek; ***u hap lajmi,*** haber yayıldı
hapësir/ë, -a *idişi* açıklık, genişlik, saha, alan
hapët, (i,e) sf 1. açık, ***dyqan i hapët***, açık dükkân; 2. geniş, engin; ***fushë e hapët,*** geniş (engin) alan (ova, aha)
hapj/e, -a *dişis* açma, açmak işi
hapur (i,e) *sf* açık, açılmış, kapalı olmayan; ***dritare e hapur,*** açık pencere
harabel, -i *eris zool* serçe
hardhi, -a *dişis* 1. bağ kütüğü, üzüm asması; 2. bağ; ***gjethe hardhie***, asma yaprağı
hardhj/e, -a *idişi zool* kertenkele
hare, -ja *dişi* sevinç, neşe, hoşnutluk, kıvanç, memnunluk, ferahlık; eğlence
haresh/ëm (i), -me (e) *sf* sevinçli, ferahlı, neşeli, şen; eğlenceli
hark, -u *eris* 1. (ok atmada kullanılan) yay; 2. *geom* yay; 3. (*mimari*) kemer; 4. *müz* (keman) yay
harkëtar, -i *eris* (*tarih*) ok atıcı, okçu
harmoj *fl* bozmak, çürütmek; **harmohem** *fl* bozulmak, çürümek
harmoni, -a *dişis* 1. *müz* ahenk, uyum; 2. anlaşma, uyuşma, geçim, uzlaşma; huzur
harmonik, -e *sf* ahenkli, uyumlu, düzenli
harmonizim, -i *eris* uyumluluk
harmonizoj fl ahenkli etme, uyumlu duruma getirmek, akort etmek
harp/ë, -a *dişis müz* üç köşeli ve telli bir çalgı
hartë, -a *dişis coğ* harita; ***harta e Turqisë,*** Türkiye haritası; ***harta e Shqipërsë,*** Arnavutluk haritası
hartim, -i *eris* kompozisyon, yazı ödevi (okulda yazılan ödev); (kitap yazarken gereken malzemeyi toplama hk.):derleme, bir araya getirme
hartues, -i *eris* redaktör, müellif
harxh, -i *eris* 1. satınalma; 2. harcama, masraf, gider,
harxhim, -i *eris* harcama, sarf etme, tüketim
harxhoj *fl* (para) harcamak, sarf etmek; tüketmek; ***harxhoj kohën,*** zaman harcamak, vakit geçirmek

Copyrighted material

harr *fl* 1. muzir ot temizlemek, kökten çıkarmak; 2. budamak (ağacı); 3. (*bir yazıyı*) düzeltmek, düzgün bir duruma getirmek
harres/ë, -a *dişis* unutma, unutkanlık
harrj/e, -a *dişis* 1. muzir ot temizleme, kökten çıkarma; 2. (*bitkiler hk.*): seyrekleştirmek
harroj *fl* unutmak; ***mos më harro!*** Unutma beni!
harruar (i,e) unutulan, unutulmuş
has *fl* buluşmak, karşılaşmak, rastlamak; ***e hasa në panajir***, fuarda rastladım; kösteklenmek; ***has në një gur***, taştan kösteklendim
hata, -ja *dişis* 1. bahtsızlık, felaket, talihsizlik, kaza; 2. korku, musibet
hatash/ëm, (i), -me (e) *sf* felaketli, musibetli, talihsiz, kazalı
hatër, -i *eris* 1. ayrıcalık, öncelik tanıma, arka çıkma, sevgi, hatır; 2. hatırlama, anımsama; 3. onur, itibar, otorite
hauz, -i *eris* havuz, yapma göl (baraj gölü)
hava, -ja *dişis* hava, iklim
haval/e, -ja *dişis* engel, kaygı, gaile, sıkıntı
hedh *fl* 1. atmak, fırlatmak, (bir şey atarak başka bir şeyi) vurmak; ***hedh topin***, topu atmak, topla vurmak; 2. (bir memuru) atamak, yerini değiştirmek; 3. savurmak (buğdayı); 4. tekme atmak (at vb.); 5. düşürmek; ***hedh poshtë propozimin***, öneriyi düşürmek
hedhës, -i *eris* atıcı (mızrak, ok, disk, gülle vb.); savurucu (buğday)
hedhj/e, -a *dişis* atma, fırlatma
hedhur (i,e) *sf* (gereksiz ya da gereksiz sayarak) atılan, fırlatılan
hedhurin/ë, -a *dişis* hurda, döküntü, kalıntı; ***hedhurinë hekuri***, demir hurdası; süprüntü, çerçöp, artık madde
hegjemon, -e *sf* hegemonya ile ilgili
hegjemoni, -a *dişis* hegemonya
hektar, -i *eris* hektar (10. 000 m^2 yüzey ölçü birimi)
hektogram, -i *eris* hektogram (100 gram – hg)
hektolit/ër, -ri *eris* hektolitre (100 litre – hl)
hektomet/ër, -ri *eris* hektometre (100 metre uzunluk ölçü birimi – hm)
hekur, -i *eris* 1. demir; 2. ütü
hekuror, -e *sf* demir ile ilgili, demire ait
hekuros *fl* ütülemek
hekorosj/e, -a *dişis* ütüleme
hekurosur (i,e) *sf* ütülü
hekurt (i,e) *sf* demirli, demirden yapılmış, ***derë e hekurt,*** demir kapı
hekurudh/ë, -a *dişis* demiryolu
hekurudhor/ë, -e *sf* demiryoluna değgin, demiryolu ile ilgili; ***transport hekurudhorë***, demiryolu taşımacılığı
helik/ë, -a *dişis* pervane, uskur
helikopter, -i *eris* helikopter
helm, -i *eris* zehir, ağı
helmatis *fl* zehirlemek

Copyrighted material

helmim,-i *eris* zehirleme, zehirlenme
helmoj *fl* zehirlemek;
helmohem *fl* zehirlenmek
helmtë (i,e) *sf* zehirli
helmuar (i,e) *sf* zehirlenmiş
helmues, -i *eris* zehirleyen
helmëz, -a *dişis* hıçkırık
hemisfer/ë, -a *dişis* yarım küre; ***hemisfera veriore***, kuzey yarım küre (dünyanın); ***hemisfera jugore***, güney yarım küre
hem *bağ* ve
hemofili/e, -a *dişis* hemofil
hemoglobin/ë, -a *dişis* hemoglobin
hemoroidë, -t *eris tıp* emoroit, basur, mayasıl
hendboll, -i *eris sp* hentbol
hendbollist, -i *eris* hendbolcu
hendek, -u *eris* hendek; *mec* uçurum, anlaşmazlık
heq *fl* 1. çekmek, çıkarmak, almak, kaldırmak, atmak, uzaklaştırmak (paltoyu, dişi, kitabı raftan vb.); 2. çekmek (arabayı vb.); 3. çizmek, çekmek (çizgi, hat); 4. çekmek (oyunda başı çekmek); 5. çıkarmak, çekmek (kılıcı kınından); 6. vazgeçmek (bir işten); 7. (azap, güçlük) çekmek; **hiqem** *fl* 1. sürüklenmek; 2. yapılmak (sözde deli gibi yapılmak)
heqës, -i *eris* çilekeş, ıstırap çeken kişi
heqj/e, -a *dişis* 1. çekme, çıkarma, bertaraf etme (diş vb.); 2. çekiliş (piyango); 3. çekme (çizgi, hat); 4. kaldırma (bir yasayı yürürlükten vb.)
herbarium, -i *eris* bitki koleksiyonu
herdhe, -t *dişis anat* haya, er bezi, erkeklik bezi
herë, -a *is* defa, kere, kez, sefer; ***një herë,*** bir defa; ***pesë herë***, beş defa; ***çdo herë***, her defa; ***kësaj here***, bu defa; ***hera e parë***, ilk defa
herë herë *zf* arasıra, zaman zaman
herët *zf* 1. erken; 2. bir zaman, çoktan, eski bir zamanda
hero, -i *eris* kahraman, yiğit; ***hero kombëtar***, mili kahraman
heroik, -e *sf* kahramana yakışır bir biçimde, cesur
heroikisht *zf* kahramanca, yiğitçe
heroiz/ëm, -mi *eris* kahramanlık
hersh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. çok eski (ilk) zamanlara ait; ***Historia e vjeter e Egjiptit***, Mısır eski tarihi 2. erken
hesap, -i *eris* hesap, hesaplama; ***vëj në hesap,*** hesaba almak, hesaba katmak
hesht! *ünl* sus! konusma!
heshtar, -i *eris* okçu, ok atan kimse, mızrakçı, mızrak atan kimse
heshats *zf* sessizce
hesht/ë, -a *dişis* mızrak
heshtj/e, -a *dişis* sessizlik, sükûnet, suskunluk, sükût, susma; ***thyej heshtjen,*** sessizliği kırmak
heshtur (i,e) *sf* sessiz, sakin, suskun, susturulmuş

Copyrighted material

heterogjen, -i *eris* heterojen, ayrı cinsten, farklı türden
hetim, -i *eris* soruşturma, adli soruşturma, tahkik
hetimor, -e *sf* soruşturma (sorgulama, tahkik) ile ilgili
hetoj *fl* soruşturmak, sorgulamak, tahkik etmek, araştırmak
hetues, -i *eris* soruşturmacı, sorgulamacı, muhakkik, soruşturma hakimi
hetuesi, -a *dişis* sorgulama, soruşturma, tahkikat
hën/ë, -a *dişis astr* ay, dünyanın uydusu; ***hënë e plotë***, dolun ay; ***hënë e re,*** yeni ay
hën/ë, -a *dişis* pazartesi, haftanın birinci günü
hëpërhë *zf* şimdilik, hemen, geçici olarak, muvakkat
hi, -ri *eris* kül
hiç *zf* hiç, hiçbir şey; ***hiç nuk shkova***, hiç gitmedim
hidrat, -i *eris kim* hidrat
hidraulik, -e *sf* hidrolik
hidraulik, -u *eris* su tesisatçısı
hidrocentral, -i *eris* hidroelektrik santralı, baraj santralı
hidrogjen, -i *eris kim* hidrojen
hidroliz/ë, -a *dişis* kim hidroliz
hidroplan, -i *eris* deniz uçağı, denizden kalkan ve denize inen uçak, hidroplan
hidhem *fl* sıçramak, atlamak, hoplamak, zıplamak, sekmek
hidhërim, -i *eris* üzüntü, keder, hüzün, kahır, acı
hidhëroj *fl* üzmek, gamlı hale getirmek; kederlendirmek
hidhërohem *fl* üzülmek, hüzünlenmek, kahrolmak
hidhës, -i *eris bot* ısırgan
hierarki, -a *dişis* hiyerarşi
hierakik, -e *sf* hiyerarşi ile ilgili
higjen/ë, -a *dişis* hijyen
higjenik, -e *sf* hijyenik
hij/e, -a *dişis* 1. gölge, saye; 2. *mec* hayalet
hijeshi, -a *dişis* güzellik, gösterişlik, yakışıklık,
hijeshim, -i *eris* güzelleşme
hijesh/ëm (i), -me (e) *sf* gösterişli, yakışık, güzel
hijeshoj *fl* güzelleştirmek
himn, -i *eris* marş, bir topluluğu simgelemek üzere düzenlenmiş şarkı; ***himni kombëtar,*** milli marş
hingëllin, hingëllon *fl* kişnemek (at)
hingëllim/ë, -a *dişis* kişneme
hink/ë, -a *dişis* huni
hipi *fl* 1. binmek; ***hipi në degë***, dala bindi; 2. büyümek, artmak; ***hipi bari***, otlar büyüdü; ***hipën çmimet***, fiyatlar arttı
hiperbol/ë, -a *dişis* hiperbol
hiperbolik, -e *sf* hiperbolik, hiperbol biçiminde olan, hiperbol ile ilgili
hipnotiz/ëm, -mi *eris* hipnotizma
hipnotizoj *fl* hipnoz etmek
hipotenuz/ë, -a *dişis geom* hipotenüs
hipotez/ë, -a *dişis* hipotez, var sayım
hipodrom, -i *eris* hipodrom
hir, -i *eris* 1. ***për hirë të***. . . (sözünde): uğruna, aşkına, amacı için, çıkarı için, iyiliği için, hatırı

Copyrighted material

(hatırım) için; 2. nezaket, zarafet, cazibe
hirësi, -a *dişis* (yüksek makamda bulunanlara hitap edinildiği zaman şeref sanı olarak kullanılan ünlem): büyüklük, yücelik, yükseklik, ekselans **histori, -a** *dişis* tarih; ***historia kombëtare,*** ulusal tarih
historian, -i *eris* tarihçi
historik, -e *sf* tarihî, tarihsel, tarihle ilgili
hith/ër, -ra *dişis bot* ısırgan
hoka, -t *dişis* şaka; ***bëj hoka***, şaka yapmak
hokatar, -i *eris* şakacı, güldürücü
hokoj *fl* şakalaşmak
hokeist, -i *eris sp* hokeyci
holla, -t (të) *is* para; ***s'kam të holla***, param yok
hollë (i,e) *sf* 1. ince; 2. incecik, kibar, zarif; 3. zayıf, cılız
hollësi, -a *dişis* 1. incelik, zariflik, kibarlık; 2. detay, ayrıntı
hollësisht *zf* detaylı olarak, ayrıntılı olarak
holloj *fl* 1. incelemek, ince duruma getirmek; 2. (sıvıyı) incelemek, sulandırmak; 3. açmak, incelemek (yufka yaprağını)
hollësish/ëm (i), -me (e) *sf* detaylı, ayrıntılı; analizë e hollësishme, detaylı (ayrıntılı) analiz
homogjen, -i *eris* homojen
homonim, -i *eris* homonim
honorar, -i *eris* işlenen bir iş için ödenen özel ücret
horizont, -i *eris* ufuk, gökle yerin uzakta birleşir gibi görülen yer
horizontal, -e *sf* yatay, ufkî
hormon, -i *eris* hormon
hosten, -i *is* üvendire
hoshaf, -i *eris* hoşaf, erik kompostosu
hotel, -i *eris* otel; ***qëndroj në hotel***, otelde kalmak
hov, -i *is* atılış, atılganlık, bir işte hamle, hız; yükseliş, kalkınma, gelişim, gelişme
hovshëm (i), -me (e) *sf* atılganlı, hızlı, hamleli; ***përparim i hovshëm***, hızlı ilerleme (kalkınma)
hua, -ja *dişis* ödünç
huaj *fl* ödünç vermek; **huhem** *fl* ödünç almak
huaj (i,e) *sf* 1. yabancı; ***shtëpia e huaj***, yabancı ev; 2. yabancı, ecnebi; ***shtet i huaj,*** yabancı devlet
huadhënës, -i *eris* ödünç veren
huamarrës, -i *eris* ödünç alan, borç alan kimse, borçlanan kimse
huazim, -i *eris* ödünç, ödünçleme
huazoj *fl* ödünç almak
hudh/ër, -ra *dişis bot* sarımsak
hulumtim, -i *eris* araştırma, **hulumtoj** *fl* araştırmak
hulli, -a *dişi* sabanla açılan oluk, karık
humanist, -i *eris* hümanist
humaniz/ëm, -mi *eris* hümanizm
humb *fl* kaybetmek; ***humb para***, paraları kaybetemek; ***humb rrugën***, yolu kaybetmek; ***humb lojën (luftën)***, oyunu (savaşı) kaybetmek;
humbem *fl* kaybolmak

Copyrighted material

humbj/e, -a *dişis* kayıp, kaybetme, yitirme, ziyan; yenilgi, mağlubiyet
humbur (i,e) *sf* kaybolan, kaybolmuş, yitik, zayi
humner/ë, -a *dişis* dipsiz bucaksız derinlik, uçurum yer
humor, -i *eris* mizah, gülmece, alaylı nükte
humorist, -i *eris* mizahçı
humoristik, -e *sf* mizahî, nükteli
hund/ë, -a *dişis anat* burun; ***shfryj hundët***, sümkürmek; ***hundkorbi***, karga burun; ***hundësqep***, gaga burun; ***hundështypur***, ezik burun
hundor, -e *sf* buruna ait, genzel
hutim, -i *eris* şaşkınlık, dalgınlık
hutoj *fl* şaşırtmak, karıştırmak, afallamak; **hutohem** *fl* şaşırmak, afallanmak
hyj *fl* 1. içeri girmek; 2. yürürlüğe girmek (yasa, karar vb); 3. katılmak
hyjni, -a *dişis* tanrı, ilah
hyjnorë, -e *sf* tanrısal, ilâhî; ***komedija hyjnore***, ilâhî komedya
hyll, -i *eris* yıldız
hyrat, -t *dişis* gelirler
hyrj/e, -a *dişis* 1. girme işi; 2. giriş (yer), kapı, antre vb; 3. giriş, önsöz (kitapta)

Copyrighted material

I

i – Arnavut alfabesinin on üçüncü harfi
i - eril sıfatların önüne konulan öğe: ***i kuq,*** kırmızı; ***i madh***, büyük; ***i dashur,*** sevgili, ***i grisur***, kopuk, yırtık vb
i - üçüncü şahıs çoğul akuzatif (i halinde) zamirin kısa şekli: ***i pash,*** onları gördüm
ibrik, -u *eris* ibrik
ide, -ja *dişis* ide, görüş, fikir
ideal, -i 1. *eris* ideal, ülkü; 2. *sf* ideal, kusursuz, mükemmel
idealiz/ëm, -mi *eris* idealizm, ülkücülük
idealizoj *fl* idealleştirmek
idealist, -e *sf* idealist, ülkücü
idealist,-i *eris* idealizm yanlısı, ülkücülük yanlısı
identifikim, -i *eris* (bir kimse veya şeyin) kimliğini tespit etme
identifikoj *fl* tanımak, kimliğini tespit etme, teşhis etmek
identik, -e *sf* identik, aynı, tıpkı, özdeş; ***pikëpamje identike,*** aynı görüş
identitet, -i *eris* 1. özdeşlik, eşitlik, aynılık; 2. kimlik, hüviyet
ideolog, -u *eris* ideolog
ideologji, -a *dişis* ideoloji
ideologjik, -e *sf* ideolojik, ideoloji ile ilgili
ideshmëri, -a *dişis* ülkücülük
idiom, -i *eris* deyim, tabir, içindeki sözcüklerin anlamından az çok ayrı bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz
idiot, -i *eris* ahmak, abdal, budala, geri zekâlı kimse
idiotësi,-a *dişis* 1. ahmaklık, budalalık, geri zekâlık; 2. çok aptalca bir davranış
idhët (i,e) *sf* acı (tatlı değil, tatlı karşıtı)
idhnak, -e *sf* küseğen, çok çabuk ve sık sık küsen kimse; öfkeli, kızgın
idhni, -a *dişis* 1. acılık, acı olma hali; 2. inatçılık, küsme, üzüntü, hüzün
idhnim, -i *eris* 1. darılma, dargınlık; 2. kin, nefret, garaz; 3. fevkalade hiddet, kızgınlık, çok kızma
idhnoj *fl* küstürmek, kızdırmak; hüzünlendirmek; gücendirmek
idhull,-i *is* put
iftar,-i *eris* iftar, oruç açma, oruç bozma
ij/ë, -a *dişis anat* böğür, yan, kasık
ik/*i* *fl* 1. gitmek; ***iku në qytet***; kentte gitti; ***iku fshehurazi***, gizlice gitti; ***iku me autombil***,

Copyrighted material

otomobille gitti; 2. kaçmak; ***iku nga frika***, korkudan kaçtı; ***iku nga burgu***, hapishaneden kaçtı, firar eti

ikj/e, -a *dişis* 1. gitme; 2. kaçma, firar

ikon/ë, -a *dişis* ikon, ikona

ikur (i,e) *sf* giden, gitmiş, kaçan, kaçık, kaçmış, firarî

ilaç, -i *eris* 1. ilaç; 2. *mec* çare, kötü bir durumun düzeltme yolu

ilegal, -e *sf* yasaya aykırı, yasal olmayan

ilegalitet, -i *eris* yasaya aykırılık

ilustrim, -i *eris* resimlerle süsleme

ilustroj *fl* örneklerle, resimlerle açıklamak

ilustruar (i,e) *sf* resimli, içinde resimler bulunan

iluzion, -i *eris* hayal, kuruntu, aldatıcı görünüm; aldanma

im *zam* benim; ***lapsi im***, benim kalem; ***im vëlla***, benim kardeşim; ***shoku im,*** benim arkadaşım

imagjinuar, -e *sf* hayalî, hayal niteliğinde veya hayal ürünü olan

imagjinal/ë, -i *eris* hayal, kuruntu, tasavvur; kuruntu kurma

imagjinoj *fl* hayal etmek, tasavvur etmek, tahayyül etmek

imagjinuar (i,e) *sf* hayalî, kuruntulu

imediat, -e *sf* derhal yapılan, hemen gereken; acil, acele, ivedi, sıkıştıran; ***nevojë imediate,*** acil ihtiyaç

imët (i,e) *sf* küçük, minnacık; ***grimca të imta,*** küçük tanecikler

imigrant, -i *eris* dışardan gelip yerleşen kimse, göçmen

imigrim, -i *eris* dışardan gelip yerleşme, göç etme

imigroj *fl* göç etmek, bir dış ülkeden gelip yerleşmek

imitim, -i *eris* taklit, taklit etme; sahte şey

imitoj *fl* taklit etmek; bir kimseye ya da bir şeye benzemeye çalışmak

imitues, -i *eris* taklitçi

imoral, -e *sf* ahlâka aykırı

import, -i *eris* ithal, ithalat, dışalım, dış ülkeden getirilen mal

importoj *fl* ithal etmek; yabancı bir ülkeden (mal) getirmek

importues, -i *eris* ithalatçı, ithalat işleri yapan kimse

improvizim, -i *eris* irtical, doğaç

impuls, -i *eris* dürtü, itiş, güdü

imtësi,-a *dişis* ayrıntı(lar), detay, teferruat, incelik

imtësisht *zf* ayrıntılı olarak, detaylı olarak, teferruatlı olarak, incelikle

imunitet, -i *eris* dokunulmazlık; ***imunitet diplomatik***, diplomatik dokunulmazlık

inat, -i *eris* inat, direnme

inatçi, -u *eris* inatçı kimse

inatos *fl* çok kızdırmak, öfkelendirmek; **inatosem** *fl* inat etmek, inatlaşmak

inaugurim, -i *eris* açılış töreni, tanıtım töreni, unvan verme töreni vb

incizim, -i *eris* kayıt, çekim (film, kaset, disket vb); ***incizim i zërit***, ses kaydı

Copyrighted material

incizoj *fl* kaydetmek (ses, resim); ***incizoj vallet popullore,*** halk danslarını kaydetmek
ind, -i *eris anat biy* doku
indeks, -i *eris* indeks, dizin, fihrist, içindekiler;
indeferenc/ë, -a *dişis* ilgisizlik, kayıtsızlık, duyarsızlık, aldırışsızlık
indiferent, -e *sf* ilgisiz, kayıtsız, duyarsız, aldırışsız
indirekt, -e *sf* dolaylı, dosdoğru olmayan, dolambaçlı, aracılıklı
individ, -i *eris* birey, fert, kişi
individual, -e *sf* bireysel, ferdî, kişisel
individualist, -i *eris* individüalist, bireyci
individualiz/ëm, -mi *eris* individüalizm, bireycilik
indoj *fl* dikiş dikmek, yamatmak, birleştirmek; dokumak
indor, -e *sf anat biy* doku ile ilgili
induksion, -i *eris* 1. *fels* istikra, endüksiyon, tüme varım; 2. *fiz* endüksiyon
induktiv, -e *sf* tüme varımla ilgili, endüksiyon ile ilgili
industri, -a dişis endüstri, sanayi; ***industri e rëndë,*** ağır sanayi; ***industri e lehtë,*** hafif sanayi
industrial, -e sf endüstriyel, sanayi ile ilgili
industrialist, -i *eris* sanayici
industrializ/ëm, -mi *eris* sanayileşme
inerci, -a *dişis fiz* süredurum, atalet
infeksion, -i *eris tıp* enfeksiyon, bulaşma, salgın
infektim, -i *eris tıp* bulaştırma
infektoj *fl* (bir hastalığı) bulaştırmak
infektuar (i,e) *sf* bulaşık, bulaşmış
infermier, -i *eris* hasta bakıcı (erkek)
infinitiv, -i *eris gram* mastar
inflacion,-i *eris* enflasyon
influenc/ë, -a *dişis* etki, tesir
ifluencoj *fl* etki etmek, etkilemek, tesir etmek;
influencohem *fl* etkilenmek
influencim, -i *eris* etkileme
informacion, -i *eris* enforfasyon, haber alma, haber verme, haberleşme
informat/ë, -a *idişi* bilgi(ler), haber(ler), malûmat
informim, -i *eris* bilgilendirme, bilgilenme
informoj *fl* bilgi vermek, bilgilendirmek; **informohem** *fl* bilgi almak, bilgilenmek
iniciativ/ë, -a *dişis* inisiyatif, öncecilik, girişkenlik, girişim
iniciator, -i *eris* girişimci, müteşebbis
injeksion, -i *eris tıp* enjeksiyon
injektim, -i *eris tıp* enjeksiyon yapma, iğne yapma, iğne vurma
injektoj *fl* enjeksiyon yapmak, iğne yapmak, iğne vurmak
inkubator, -i *eris* kuluçka makinesi
inkurajim, -i *eris* cesaretlendirme, cesaret verme, teşvik etme
inkuraoj *fl* cesaretlendirmek, cesaret verme, teşvik etmek
inorganik, -e *sf* inorganik, anorganik; ***kimi inorganike***, inorganik kimya
insekt, -i *eris zool* böcek, haşere
insistim, -i *eris* ısrar, ısrar etme

Copyrighted material

insistoj *fl* ısrar etmek
inspektim, -i *eris* denetleme, teftiş
inspektoj *fl* denetlemek, teftiş etmek
inspektor, -i *eris* müfettiş
inspektori, -a *dişis* müfettişlik
instalim, -i *eris* tesisat, döşem; ***instalim elektrik***, elektrik tesisatı; ***instalim telefonik***, telefon tesisatı
instaloj *fl* tesisat yapmak, döşemek, kurmak (elektrik, su, telefon, doğal gaz, kalorifer tesisatı vb); (bilgisayarda program) yüklemek
instinkt, -i *eris* iç güdü, insiyak
institucion, -i *eris* kurum, tesis, müessese
institut, -i *eris* enstitü
instruksion, -i *eris* talimat, yönerge, direktif
instrument, -i *eris* alet, araç, aygıt, cihaz, avadanlık, enstrüman; ***instrument muzikor***, müzik enstrümanı, müzik aleti, çalgı
integrim,-i *eris* entegre, entegrasyon, bütünleşme, birleşme
intelekt, -i *eris* zekâ, akıl, zihin, kavrama ve anlama yetenekliği, entelekt, anlık
intelektual, -e *sf* zihinsel, düşün sorunlarıyla ilgili, zekâya ait, akla ait
intelektual, -i *eris* aydın, münevver, fikir adam, okunmuş, entelektüel kimse
inteligjenc/ë, -a *dişis* 1. zekâ, akıl; 2. münevverler, münevver takımı, aydınlar
inteligjent, -e *sf* zeki, akıllı
intensitet, -i *eris* şiddet, yeğinlik
intensiv, -e *sf* şiddetli, yeğin
interes, -i *eris* 1. menfaat, çıkar, yarar; 2. faiz
interesant, -e *sf* enteresan, ilginç, ilgi çekici; tuhaf; ***bisedë interesante***, ilginç (enteresan) konuşma
interesim, -i *eris* 1. ilgilenme, ilgi; 2. merak
interesohem *fl* 1. ilgilenmek; 2. merak etmek
interesuar (i,e) *sf* ilgilenen, meraklı
internacional, -e *sf* uluslararası, beynelmilel, enternasyonal
internat, -i *eris* öğrenci yurdu, yatılı okul
internim, -i *eris* sürgün, sürgün etme (oturduğu yer veya ülkeden ceza olarak başka bir yere veya ülkeye gönderme)
interpretim, -i *eris* yorum, yorumlama, anlatma, izah etme; ***interpretim i drejtë***, doğru yorumlamak
interpretoj *fl* yorumlamak, anlatmak, izah etmek
interpretues, -i *eris* yorumcu; tercüman
interval, -i *eris* (zaman hakkında): süre, müddet, ara, aralık, mesafe
intervist/ë, -a *dişis* röportaj, mülâkat; ***jap një intervistë***, röportaj vermek; ***marr një intervistë***, röportaj almak
intervistoj *fl* röportaj yapmak, mülâkat yapmak
intim, -i *is* çok yakın, samimi, içten, içli dışlı

Copyrighted material

intrig/ë, -a *dişis* entrika, bir işi sağlamak ya da bozmak için girişilen gizli çalışma, dolap, düzen
intrigoj *fl* entrika çevirmek, dolap çevirmek
invalid, -i *eris* sakat (kimse), malûl
invalidet, -i *eris* malûliyet, malûllük
invalidor, -e *sf* malûllüğe ait; ***fond invalidor***, malûllük fonu
inventar, -i *eris* envanter
investim, -i *eris* yatırım, envestisman
investoj *fl* yatırım yapmak, kazanç sağlayan bir işe para yatırmak
investues, -i *eris* yatırımcı
inxhinier, -i *eris* mühendis
inxhinieri, -a *dişis* mühendislik
iriq, -i *eris* kirpi (*Erinaceus europaeus*)
ironi, -a *dişis* ince alay, istihza
ironik,-e *sf* alaya ait, alaycı; ***buzëqeshje ironike***, alaylı gülümseme
ironizoj *fl* (kimseyle) alay etmek
ish (bileşik sözcüklerde): eski, önceki; ***ish kryetar***, eski bashkan; ***ish ministër***, eski bakan; ***ish drejtor***, eski (önceki) müdür
ishull, -i *eris coğ* ada
ishullor, -e sf ada ile ilgili, adaya ait
ishullas, -i *eris* adalı kimse, adada yaşayan kimse
itinerar, -i *eris* (turistik amaçla önceden belirlenmiş) yol programı, güzergâh
ithtar, -i *eris* taraftar, yandaş; iştirakçi
izobare, -t *dişis coğ* izobar, eş basınç
izohips, -i *eris coğ* izohips, eş yükselti
izolant, -i *eris fiz* izolâtör, yalıtkan
izolim, -i *eris* 1. *fiz* izolâsyon, yalıtım; 2. ayırma, tecrit, yalnızlık
izoloj *fl* 1. *fiz* izole etmek, yalıtmak; 2. ayırmak, tecrit etmek, tek başına bırakmak
izolues, -i *eris* yalıtıcı, tecrit edici
izotop, -i *eris fiz* izotop

Copyrighted material

J

j – Arnavut alfabesinin on dördüncü harfi
ja *-ünl* işte; ***ja erdh***i, işte geldi; **ja** *-bağ* ya,. . . ya; ***ja me mua, ja kundër meje;*** ya benimle, ya bana karşı; ***ja fitim, ja humbje***, ya zafer ya hüsran
jabanxhi, -u *eris* yabancı
jaguar, -i *eris zool* jaguar (*Felis onca*)
jahni, -a *dişi* yahni
jaht, -i *eris* yat
jak/ë, -a *dişis* 1. yaka; 2. külah; ***masa e jakës***, yaka ölçüsü
jam *fl* "imek" yardımcı fiilin birinci kişi tekil şekli: . . . -im, (yim); . . . . -ım, (yım); . . . -üm, (yüm); . . . . -um, (yum); ***jam në shtëpi,*** evde**yim**; jam në shkollë, okulda**yım**, ***jam Shkupjan***, Üsküplü**yüm,** ***jam i sëmurë***, hasta**yım**, ***jam nëpunës***, memu**rum,** ***jam mësues,*** öğretmen**im,** ***jam drejtor,*** müdür**üm**
jambolli, -a *dişis* bir çeşit yün battaniye
janar, -i *eris* ocak (ay)
jap *fl* 1 vermek, eline vermek; 2. hediye olarak vermek ; 3. (karşılığını) vermek, ödemek
japanxhe, -ja *dişis* bir çeşit kolsuz kadın mantosu
japi, -a *dişis* boy, yüz, çehre, sima, fizyonomi
japrak, -u *eris* yaprak sarması (aş)
jaran, -i *eris* yaran, yaren, arkadaş, dost
jarani, -a *dişis* yareni, arkadaşlık, dostluk
yard, -i *eris* yaklaşık 91 cm olan İngiliz uzunluk ölçüsü
jargavan, -i *eris bot* erguvan
jargavec, -i *is zool* salyangoz (*Helix*)
yargavel, -e *sf* salyalı
jarg/ë, -a *dişs* salya, ağızdan akan tükürük, sümüklü madde
yargos *fl* salya akmak
jasemin, -i *eris bot* yasemin (*Jasminum*)
jastëk, -u *eris* yastık
jashtë *zf* dışarı, dışarıda; ***dil jashtë***, dışarı çık; ***jashtë fshatit***, köy dışı; ***jashtë përdorimit***, kullanma dışında; ***jashtë teme,*** konu dışı
jashtëm (i,e) *sf* dış, dışa ait, dışarı ile ilgili, haricî; ***Ministria e Punëve të Jashtme,*** Dış işleri Bakanlığı, ***politika e jashtme,*** dış siyaset; ***tregti e jashtme,*** dış icaret

Copyrighted material

jashtëligjor, -e *sf* yasa dışı, yasal olmayan, yasasız
jashtëmartesor, -e *sf* evlilik dışı
jashtëshkollor, -e *sf* okul dışı
jashtëvullnetit *sf* irade dışı
jashtëzakonisht *zf* olağanüstü olarak, fevkalade olarak, inanılamayacak şekilde
jashtëzakonshëm (i,e) *sf* olağanüstü, fevkalade, görülmemiş, ulaşılamaz, erişilemez, normalin ötesinde, çok garip, ender
jasht/e, -ja *dişis* dış görünüş, (bir şeyin) dış yüzü
jatagan, -i *eris* yatağan
yatak, -u *eris* 1. yatak; 2. *mec* yatak, gizli barınak
javë, -a *dişis* hafta; ***ditët e javës***, hafta günleri; ***javë për javë,*** her hafta
javor, -e *sf* haftalık; ***revistë javore***, haftalık dergi
jaz, -i *eris* arak, kanal
jehon *fl* yankılamak, yankı yapmak, aksetmek; çınlamak
jehon/ë, -a *dişis* yankı, yansıma, aks
jel/e, -a *dişis* yele
jelek, -u *eris* yelek
jemeni, -a *dişis* yemeni, tülbent başörtüsü
jeniçer, -i *eris* yeniçeri
jepem *fl* (bir amaca) kendini vermek, meyillenmek, bir şeyi yapma meyilinde bulunmak; ***jepem pas fudbollit***, kendimi futbola vermek; ***jepem pas shkollimit***, kendimi tahsile vermek
jeremi, -a *dişis* keşiş
jerevi, -a *dişis* toprak odası, (döşemesiz, parkesiz oda)
jerm, -i *eris* sayıklama, uykuda konuşma
jermesin/ë, -a *dişis bot* ardıç ağacı
jermoj *fl* sayıklamak, uykuda konuşmak
jeshil, -e 1. *sf* yeşil; 2. *is* yeşillik
jeshilon *fl* yeşillenmek, yeşermek
jetes/ë, -a *dişis* yaşama, yaşama biçimi, geçim, geçinme, varlığını sürdürme; ***standard i jetës***, yaşama standardı
jet/ë, -a *dişis* yaşam, hayat, ömür, var oluş, varoluş süresi
jetëbardhë *sf* mutlu yaşam
jetëdhënës, -e *sf* hayat veren
jetëgjatë *sf* uzun ömürlü
jetëgjatësi, -a *dişis* uzun ömürlülük
jetësoj *fl* hayata geçirmek, gerçekleştirmek
jetësor, -e *sf* 1. yaşansal, hayatî; 2. çok elzem ve önemli; ***nevojë jetësore***, hayatî gereksinim
jetëshkrim, -i *eris* öz geçmiş, hayat hikâyesi, biyografi
jetëshkrimor, -e *sf* biyografi ile ilgili, biyografik
jetëshkrues, -i *eris* biyografi yazarı
jetëshkurtër *sf* kısa ömürlü
jetik, -e *sf* yaşamsal, hayatî; ***çështje jetike***, yaşamsal sorun
jetim, -i *eris* yetim, öksüz
jetimor, -e *sf* yetimhane, öksüzler yurdu
jetoj *fl* 1. yaşamak; 2. bir yerde oturmak, yaşamak, ikamet etmek

Copyrighted material

jetos, -e *sf* yaşlı, ihtiyar, ihtiyarlanmış, halsiz, kuvvetsiz, çökmüş, düşmüş
jetosem *fl* ihtiyarlanmak
jetullë, -a *dişis* şerit, kurdele (saç için)
jezuit, -i (-e) *is (sf)* yezit
jezull, -i *eris* kor, ateş
jo zf hayır, yok, öyle değil, olmaz; ***jo tani, po pastaj***, şimdi hayır, sonra evet; ***një herë jo, një herë po***, bir defa hayır, bir defa evet; ***jo ashtu***, öyle olmaz; ***jo vetëm unë, por edhe ata***, sadece ben değil, onlar da
joaktual, -e *sf* aktüel olmayan, güncel olmayan
joalkoolik, -e *sf* alkolsüz
jobindës, -e *sf* inandırıcı olmayan
jod, -i *eris kim* iyot
jodemokratik, -e *sf* demokratik olmayan
jodetyrues, -e *sf* zorunlu olmayan, mecburî olmayan
jodik, -e *sf kim* iyot ile ilgili
jodor, -e *sf kim* iyotlu
joelastik, -e *sf* esnek olmayan, elâstik olmayan
jofetar, -e *sf* dinsiz, dini (inancı) olmayan
jokalimtar, -e *sf* geçişsiz; ***folje jokalimtare***, geçişsiz fiil
joklasor, -e *sf* sınıfsız; ***shoqëri joklasore***, sınıfsız toplum
jon, -i *eris fiz* iyon
jonë *zam gram* bizim; ***shkolla jonë***, bizim okul;
jonatyror, -e *sf* yapay, suni, doğal olmayan
jongar, -i *eris müz* yongar, üç telli bağlama (müzik aleti)
jonizim, -i *eris fiz* iyonlaşma
jorgan, -i *eris* yorgan
josistematik,-e *sf* sistemsiz, düzensiz
josh *fl* cezbetmek, kendine çekmek, ayartmak, aklını çekmek
joshës, -e *sf* gönül ayartıcı, alımlı, çekici, cazip, iştah
joshj/e, -a *dişis* caziplik, çekicilik, alımlık, cazibe
joshkencor, -e *sf* bilime dayanmayan, bilimle ilgisi olmayan
joshques, -e *sf gram* belirtisiz
jote *zam gram* senin; ***shtëpia jote***, senin evin
jotokësor, -e *sf* dünya dışı olan, dünyaya ait olmayan
jovendimtar, -e *sf* önemsiz, önemli olmayan, zaruri olmayan, halledici (sorun) olmayan
jozyrtar, -e *sf* resmi olmayan, gayri resmi
ju *zam gram* siz; ***ju jeni mësues***, siz öğretmensiniz
juaj *zam gram* sizin
jubillar, -e *sf* jübile ile ilgili
jubile, -u *eris* jübile
jufk/ë, -a *dişis* yufka
jug, -u *eris coğ* güney; ***era e jugut***, güney rüzgârı
juglindj/e, -a *dişis coğ* güneydoğu
juglindor, -e *sf* güneydoğu ile ilgili, güneydoğulu
jugor, -e *sf* güneye ait, güneyli; ***poli jugor***, güney kutup
jugperëndim, -i *eris* güneybatı

Copyrighted material

jugperëndimor, -e *sf* güneybatı ile ilgili, güneybatılı
junt/ë, -a *dişis* cunta
juri, -a *dişis* 1. jüri; 2. *hukuk* yargıçlar kurulu
juridik, -e *sf* adli, hukukî, hukuksal, hukuka ait; ***Fakuteti Juridik***, Hukuk Fakültesi
juridikisht *zf* hukuken
jurisprudenc/ë, -a *dişis* hukuk, hukuk bilimi
jurist, -i *eris* hukukçu
justifikim, -i *eris* aklama, beraat etme, haklı olduğunu göstereme
justifkoj *fl* aklanmak, beraat etmek
jut, -a *dişis bot* Hint keneviri
juvelir, -i *is* değerli taş

Copyrighted material

K

k – Arnavut alfabesinin on beşinci harfi
ka, -u *eris zool* öküz
kabare, -ja *dişis* kabare
kabinet, -i *eris* 1. kabinet, bakanlar kurulu; 2. çalışma odası
kabin/ë, -a *dişis* kabin
kabllo, -ja *dişis* kablo; ***kablo televizioni,*** televizyon kablosu; ***kabllo elektrike***, elektrik kablosu
kacafytem *fl* kavga etmek, dövüşmek, boğaz boğaza gelerek kavga etmek, dövüşmek
kacafytj/e, -a *dişis* kapışma, dövüşme, dövüşerek boğaz boğaza gelmek
kaçak, -u *eris* kaçak
kaçavidh/ë, -a *dişis* tornavida
kaç/e, -ja *dişis bot* kardelen
kaçkavall, -i *eris* kaşar (peyniri)
kaçub/ë, -a *dişis bot* çalı
kaçurel, -e *sf* büklümlü, kıvrımlı, kıvırcıklı; ***flokë kaçurele,*** kıvırcıklı saç
kadast/ër, -ra *dişis* kadastro
kadastrim, -i *eris* kadastrolama
kadastroj *fl* kadastrolamak
kadastror, -e *sf* kadastro ile ilgili
kad/e, -ja *dişis* küvet
kadife, -ja *dişis* kadife
kafaz, -i *eris* 1. kafes (kuş kafesi); 2. kafes (pencere kafesi)
kafe, -ja *dişis* 1. kahve; 2. kehvehane
kafk/ë, -a *dişis anat* kafa atsı
kafshat/ë, -a *dişis* lokma, sokum
kafsh/ë, -a *dişis* hayvan, canlı yaratık; ***kafshë ngarkese***, yük hayvanı; ***kafshë shtëpiake,*** evcil hayvan
kafshim, -i *eris* ısırma; ısırma izi, ısırık
kafshoj *fl* ısırmak, dişlemek; (böcekler, yılan için): sokmak; ***kafshim gjarpri***, yılan sokması; deyim: ***qeni që leh nuk kafshon***, havlayan köpek ısırmaz
kah, -u *eris* **(kah, -ja** *dişis***)** yön
kaherë *zf* çoktan
kahershëm, (i), -me (e) *sf* çoktanki
kahmos *zf* her yerde
kaik/e, -ja *dişis* kayık, küçük tekne
kaish, -i *eris* kayış, kemer
kajsi, -a dişi*s bot* kayısı (ağaç ve ürün); ***reçel kajsie***, kayısı reçeli
kakao, -ja *dişis bot* kakao
kakaris *fl* gıdaklamak, kesik kesik ses çıkarmak

Copyrighted material

kakarisj/e, -a *dişis* gıdaklama (yumurtlayan tavuğun çıkardığı ses)
kaktus, -i *eris bot* kaktüs, atlas çiçeği (*Cactus*)
kala, -ja *dişis* kale, hisar, şato
kalama, -ni *eris* çocuk, insan yavrusu
kalamend *fl* şaşırtmak, aklını almak; ***e kalamendi alkooli***, alkol şaşırttı (aklını aldı)
kalavesh, -i *eris* salkım (üzüm salkımı)
kalb *fl* çürütmek, kokuşturma;
kalbem *fl* çürümek, kokuşmak
kalbësir/ë, -a *dişis* çürüklük
kalbëzim, -i *eris* çürüme, kokuşma
kalbëzoj *fl* çürütmek, kokuşturmak
kalbur (i,e) *sf* çürük, kokuşuk
kalcium, -i *eris kim* kalsiyum
kaldaj/ë, -a *dişis* kazan
kalem, -i *eris* 1. kalem; 2. aşılanmış ağaç
kalemçelës, -i *eris* kalemtıraş
kalendar, -i *eris* takvim
kalendarik, -e *sf* takvim ile ilgili
kales/ë, -a *dişis* geçit (geçit yeri)
kalesh, -e *sf* 1. tüylü; 2. siyah gözlü ve siyah kaşlı
kal/ë, -i *eris* at, beygir; ***hip në kal***, ata binmek; ***punoj si kal***, at gibi işlemek; ***shkoj me kal***, atla gitmek
kalë-fuqi *eris fiz* beygir gücü
kalërim, -i *eris* binme, binicilik
kalib/ër, -ri *eris* kalibre
kaligrafi, -a *dişis* kaligrafi, hattatlık, hattat sanatı
kalim, -i *eris* geçit, geçiş, geçme; ***ka një kalim këtu***, burada bir geçit var
kalimisht *zf* geçerken
kalimtar, -i *eris* geçen kimse, yolcu
kalimtar, -e *sf* 1. geçici; ***periudhë kalimtare***, geçici dönem; 2. *gram* geçişli; ***folje kalimtare***, geçişli fiil
kalit (kalis) *fl* tavlamak, sertleştirmek, sertleştirmek için demire su vermek
kalitj/e, -a *dişis* tavlama, sertleştirme, çelikleştirme
kalimthi *zf* geçerken
kaloj *fl* 1. (bir şeyin içinden, arasından, yanından) geçmek; 2. (başka bir duruma, konuya, sınavı): geçmek, dönmek; 3. (bir kişiden başka bir kişiye) geçirmek, aktarmak; 4. (zaman, vade) geçmek, bitmek; 5. (iyi,kötü) geçmek, yaşamak
kalorës, -i *eris* süvari, binici, atlı
kalorësi, -a *dişis* süvarilik, binicilik
kalori, -a *dişis fiz* kalori
kalorifer, -i *eris* radyatör, kalorifer
kalptoj *fl* (gemideki çatlakları, aralıkları, delikleri) kapamak
kaltër (i,e) *sf* mavi, gök rengi; ***deti i kaltër***, mavi deniz
kaltërinë, -a *dişis* bakır pası
kaltëron *fl* mavileşmek
kaltërsi, -a *dişis* mavilik
kaluar (i,e) *sf* geçen, geçmiş; ***muaj i kaluar***, geçen ay

Copyrighted material

kaluar, -a *dişis* geçmiş, bu güne göre geride kalmış olan zaman, mazi; ***në të kaluarën,*** geçmişte; ***e kaluara e jonë***, bizim geçmişimiz **kaluese** *sf* geçici (not); ***notë kaluese,*** geçici (olumlu) not
kalueshëm (i), -me (e) *sf* geçilir, geçilebilir, geçilebilen (nehir, köprü, cadde vb)
kall *fl* 1. yakmak; 2. sokmak; 3. gümmek; ***dje e kallën në dhe***, dün toprağa gömdüler
kallajis *fl* kalaylamak
kallaisj/e, -a *dişis* kalaylama
kallajisur (i,e) *sf* kalaylı
kallaj *eris kim* kalay
kallam, -i *eris bot* saz, kamış; ***kallam sheqeri***, şeker kamışı
kallamboq,-i *eris bot* mısır
kallauz, -i *eris* kılavuz
kalldërëm, -i *eris* kaldırım
kalldërmoj *fl* kaldırım yapmak
kallëp, -i *eris* 1. kalıp, şekil, biçim; 2. kalıp yoluyla elde edilen nesne; ***një kalëp sapun,*** bir kalıp sabun; 3. *mec* örnek
kallëz, -a *dişis* başak
kallëzim, -i *eris* 1. ele verme, ihbar etme; 2. öykü, hikaye
kallëzoj *fl* 1. söylemek, anlatmak, anlatmak; 2. göstermek, bildirmek
kallëzues, -i *eris* 1. anlatıcı, bildirici; 2. ihbar edici; 3. *gram* yüklem
kalli, -ri *eris* başak; ***kalli gruri,*** buğday başağı
kallo, -ja *dişis tip* nasır
kam *fl* 1. var; ***kam një shtëpi***, bir evim var; ***kam punë,*** işim var; 2. yardımcı fiil olarak bileşik zamanlı fiillerin oluşmasında kullanılır; ***kam ndërtuar***, inşa etmişim
kamator, -i *eris* faizci, tefeci
kamat/ë, -a *dişis* faiz
kambanar/e, -ja,
kambanor/e, -ja *dişis* çan kulesi
kamban/ë, -a *dişis* çan, zil, kampana, çıngırak
kambial, -e *sf* kambiyo ile ilgili
kambio, -ja *dişis* kambiyo
kameleon, -i *eris* 1. *zool* bukalemun; 2. *mec* bukalemun, dönek, oynak kimse, samimi olmayan kimse
kameraman, -i *eris* kameraman
kamerdar/e, -a *dişis oto* iç lâstik
kamer/ë, -a *is* kamera (fotograf ya da filim makinesi)
kamerier, -i *eris* garson
kam/ë, -a *dişis* kama (iki ağzı keskin uzun bıçak)
kamin/ë, -a *dişis* kiremit ve tuğla üretilen yer, kiremit ve tuğla fabrikası
kamion, -i *eris* kamyon
kamomil -i *eris bot* papatya
kamp, -i *eris* kamp; ***kamp përqëndrimi***, toplama kampı; ***kamp pushimi***, dinlenme kampı
kampim, -i *eris* kamp yapma, kampta yaşama
kampion, -i *eris* şampiyon
kampionat, -i *eris* şampiyona, şampiyonluk; ***kampionat botëror***, dünya şampiyonası
kampist, -i *eris* kampçı
kampoj *fl* kamp yapmak, kampta oturmak, kampta dinlenmek,

Copyrighted material

kamxhik, -u *eris* kamçı, kırbaç
kanakar, -i *eris* sevimli çocuk
kanal, -i *eris* kanal; ***kanal për ujitje***, sulama kanalı; ***kanal diplomatik***, diplomatik kanal; ***Kanali i Suezit***, Süveyş Kanalı
kanalhapës, -i *eris* kanal açıcı, lâğımcı
kanaliz/im, -mi *eris* kanalizasyon, lâğım işleri, lağım döşemi
kanalizoj *fl* bir yerleşim yerinde kanal (lâğım) açmak, lâğım döşemini kurmak
kanape, -ja *dişis* kanepe, geniş koltuk
kanarin/ë, -a *dişis zool* kanarya
kanat, -i *eris* kanat
kancer, -i *eris tıp* kanser
kancer gjaku *eris* kan kanseri, lösemi
kand/ërr, -rra *dişis zool* haşere, böcek
kandidat, -i *eris* aday, namzet
kandidatur/ë, -a *dişis* adaylık, namzetlik
kandil, -i *is* kandil
kandis *fl* kandırmak; **kandisem** *fl* kanmak
kanell/ë, -a *dişis* tarçın
kan/ë, -a *dişis* kına
kangur, -i *eris zool* kanguru (*Macropus gigantesus*)
kanibal, -i *eris* yamyam, insan eti yiyen yabanılar
kanonier/ë, -i *eris ask* küçük savaş gemisi
kanosem *fl* gözdağı vermek, korkutmak
kanosj/e, -a *dişis* gözdağı, korkutma
kanotazh/ë, -i *eris* kürek çekme, kürek (çekme) sporu
kantier, -i *eris* şantiye; ***kantier detar***, tersane, gemilik
kantin/ë, -i *eris* kantin
kanton, -i *eris* kanton
kanun, -i *eris* geleneksel hukuk
kanxh/ë, -a *dişis* kanca, çengel
kaos, -i *eris* kaos, karışıklık, kargaşa
kaotik, -e *sf* karışık, karmakarışık, alt üst; ***gjendje kaotike***, karmakarışık durum
kap *fl* tutmak, kapmak, yakalamak, yetiştirmek; ***kap për dorë,*** elinden tutmak; ***kap për flokësh,*** saçlarından tutmak; ***kap vjedhësin***, hırsızı yakalamak; ***kap trenin,*** treni tutmak, trene yetişmek; **kapem** *fl* tutulmak, yakalanmak
kapacitet, -i *eris* 1. kapasite; 2. yetenek, kabiliyet; 3. üretim tesisleri, ***kapacitet industrial***, sanayi tesisleri; 2. *fiz* sığa, kapasite (kondansatör)
kapak, -u *eris* 1. kapak; 2. pencere kanadı;3. *anat* göz kapağı
kapar, -i *eris* kaparo, pey akçesi
kapardisem *fl* büyüklenmek, böbürlenmek
kaparoj *fl* kaparı vermek
kaparosj/e, -a *dişis* kaparo verme
kapeleri, -a *dişis* şapkacı dükkânı, fötr dükkânı
kapell/ë, -a *dişis* şapka, fötr, başlık
kapërcej *fl* 1. (bir engeli) atlamak; 2. (bir şeyin köprü, nehir,

Copyrighted material

cadde vb- bir yanından öteki yanına) geçmek; 3. (bir hastalığı) atlatmak, aşmak; 4. (konuyu, konuşmayı) değiştirmek; 5. yutmak (lokmayı), yutturmak
kapërcim, -i *eris* atlama, geçme
kapërcyell, -i *eris* geçit, patika
kapërdij *fl* yutmak, yutturmak; ***kapërdij kafshatën***, lokmayı yutmak; 2. alt üst çevirmek, batırmak (kayığı, gemiyi); 3. *mec* dayanmak, sabretmek
kapës/e, -ja *dişis* raptiye, bağlaç, çamaşır mandalı
kapilar, -i *eris* kılcal boru; vücudun ince kan damarı
kapist/ër, -ri *eris* dizgin, yular
kapital, -i *eris* kapital, sermaye, anamal, anapara
kapitalist, -i *eris* kapitalist, sermayedar, anamalcı
kapitaliz/ëm, -mi *eris* kapitalizm, anamalcılık
kapiten, -i *eris* 1. *ask* kaptan, yüzbaşı; 2. *sp* takım kaptanı; 4. ***kapiten i anijes***, gemi kaptanı
kapitull, -i *eris* bölüm, kısım, bir kitabın bölünmüş olduğu kısımlarından her birisi
kapitullim, -i *eris* kapitülâsyon, teslim, teslimiyet
kapitulloj *fl* teslim olmak, yenilgiyi kabul etmek
kapitullues,-i *eris* teslimiyetçi, teslim olan kimse, yenilgiyi kabul eden kimse (kuruluş, ordu vb.)
kapj/e, -a *dişis* 1. tutma, tutulma, yakalama, yakalanma; 2. yer alma, yer tutma, yer kuşatma
kaploj *fl* kaplamak, her tarafını örtmek; ***më kaplluan punët***, beni işler kapladı; ***e kaploj gëzimi***, onu sevinç kapladı; vb
kapot/ë, -a *dişis* 1. kış paltosu; 2. kaput, asker paltosu; 3. kaput, arabanın motor kapağı
kaprol, -i *eris zool* karaca *(Cervus caprelus)*
kapsoll/ë, -a *dişis* kapsül
kapter, -i *eris ask* çavuş
kaptin/ë, -a *dişis* 1. baş, kafa; 2. (kitapta): bölüm, fasıl, ayrım, kısım, bap
kapuç, -i *eris* 1. başlık, takke; 2. külâh
kaq *zf* bu kadar, şu kadar
karakoll, -i *eris ask* karakol
karafil, -i *eris bot* karanfil (*Dianthus caryophyllus*)
karakter, -i *eris* karakter, seciye, öz yapı; ***njeri me karakter të butë***, yumuşak karakterli insan
karakteristik, -e *sf* bir kimseye veya nesneye özgü has, ayırıcı nitelikte olan, tipik
karakteristk/ë, -a *dişis* hususiyet, özellik, ayırıcı nitelik
karakterizim, -i *eris* niteleme, tanımlama, mahiyetini belirtme
karakterizoj *fl* tanımlamak, nitelemek, niteliklerini belirtmek
karamel/e, -ja *dişis* karamelâ
karantin/ë, -a *dişis* karantina; ***mbaj në karantinë***, karantinada tutmak
karat,-i *eris* kırat; ayar; değerli metallerin saflık derecesi; ***unazë 20 karatësh,*** 20 ayarlı yüzük
karaull/ë, -a *dişis* karakol, nöbetçi kulübesi
karbon, -i *eris kim* karbon

Copyrighted material

karbonik, -e *sf* karbonik, karbonla ilgili olan
karbonizim, -i *eris* karbonlama, karbonlaşma; **karbonizohem** *fl* karbonlanmak, karbonlaşmak
karburant, -i *eris* yakıt, akar yakıt
karburator, -i *eris* karbüratör
kardiak, -u *eris tip* kalp hastası; ***sëmundje kardiake,*** kalp hastalığı
kardinal, -i *eris* kardinal, papa danışmanı
kardiologji, -a *dişis* kardiyoloji
kardologjik, -e *sf* kardiyoloji ile ilgili olan
karfic/ë, -a *dişis* toplu iğne; firkete, saç tokası
karikatur/ë, -a *dişis* karikatür
karikatursit, -i *eris* karikatürcü
karikaturizoj *fl* karikatürize etmek
karkalec, -i *eris zool* çekirge (*Acridium*)
karnaval, -i *eris* karnaval
karpentier, -i *eris* dülger
karshi 1. . *zf* karşı, karşıda, karşısında; 2. *ed* karşın
kartel, -i *eris* kartel
kart/ë, -a dişis 1. kâğıt; ***kartë për të shkruar,*** yazı kâğıdı; ***kartë për të mbështjellë***, paketleme kâğıdı
kartëmonedh/ë, -a *dişis* banknot, kâğıt para
kartpostal/e, -ja *dişis* kartpostal
kartvizit/ë, -a *dişis* kartvizit
kartograf, -i *eris* kartograf, haritacı
kartografi, -a *dişis* kartografi, haritacılık
kartografik, -e *sf* kartografik, haritacılıkla ilgili
kartoleri, -a *dişis* kırtasiye dükkânı
kartolin/ë, -a *dişis* kartpostal, posta kartı
karton, -i *eris* karton, mukavva; ***kuti kartoni,*** karton kutu
kartotek/ë, -a *dişis* kartotek
kartuç, -i *eris* karton
karavan, -i *eris* kervan, konvoy
karrier, -i *eris* kariyer, meslek hayatı, bir kimsenin çalışma hayatının izlediği genel çizgi
karrierist, -i *eris* kariyer düşkünü
karrig/e, -ja *dişis* 1. sandalye, iskemle, 2. *mec* kürsü; 2. mevki, makam
karro, -ja *dişis* yük arabası
karroceri, -a *dişis* karoser
karroc/ë, -a *dişis* 1. araba, *genl.* atlı araba, fayton, payton, lândon; 2. çocuk (bebek) arabası
karrocë shtëpi, -a *dişis* yatak römorku, kamping römorku
karrocier, -i *eris* arabacı, faytoncu, paytoncu
karrot/ë, -a *dişis bot* havuç (*Daucus carota*)
kasafort/ë, -a *dişis* çelik dolap
kasap, -i *dişis* kasap, et satan kimse
kasaphan/ë, -a *dişis* kasap dükkânı; kasaphane, kesimevi, mezbaha, kanara
kasavet, -i *eris* kasavet, üzüntü, sıkıntı, kaygı, gaile; ***mos ki kasavet,*** hiç gailen olması
kaset/ë, -a *dişis* kaset
kas/ë, -a *dişis* kasa, vezne; çelik dolap
kasier, -i *eris* vezneci, kasiyer
kasket/ë, -a *dişis* kasket

Copyrighted material

kasollë/ë, -a *dişis* kulübe, küçük konut; samanlık
kastravec, -i *eris bot* hıyar, salatalık
kashai, -a *dişis* üzengi
kashelash/ë, -a *dişis* bulmaca, bilmece
kat, -i *eris* kat; ***kati përdhesë,*** zemin kat; ***banoj në katın e tretë,*** üçncü katta oturmak
katalizator, -i *eris* katalizör
katalog, -u *eris* katalog; ***katalog revistash***, dergi katalogu
katallan, -i *eris* kiklop
katandi, -a *dişis* zenginlik, mal
katndis *fl* kötü durma düşmek
katarakt, -i *eris coğ* şelale, çağlayan, çavlan; 2. *tıp* katarakt, ak su, ak basma, perde (görme kaybı)
katasrof/ë, -a *diis* felaket, afet
kasht/ë, -a *dişis* saman
kashtor/e, -ja *dişis* samanlık, saman konulan yer
kated/ër, -ra *dişis* kürsü, fakültede araştırma ve eğitim dalı; ***Katedër e Gjuhës Turke,*** Türk Dili kürsüsü
katedral/e, -ja *dişi* katedral, baş kilise
kategori, -a *dişis* kategori, sınıf
kategorik, -e *sf* kategorik, kesin, kati, açık, herhangi bir kuşku bırakmayan; kararlı
kategorizim, -i *eris* kategorilere ayırma, sınıflandırma
kategorizoj *fl* kategorilere göre ayırmak, sınıflandırmak
kategorikisht *sf* kesinlikle, şartsız olarak, koşulsuz olarak
katet, -i *eris geom* dik kenar (üçgende dik kenar)
katër *sayı* dört
katërbrinjës, -i *eris geom* dörtgen, dörtkenar
katërfish, -e *sf* dört misli, dört kat
katërkëndësh, -i *eris geom* dörtgen
katërmbëdhjetë *sayı* on dört
katërorësh, -e *sf* dört saatli; ***detyrë katërorëshe,*** dört saatli görev
katërqind *sayı* dört yüz
katërrokësh, -e *sf* dört heceli
katërt (i,e) *sf* dördüncü
katërta (e) *dişis* dörtte biri, çeyrek
katërvendësh, -e *sf* dört koltuklu (araba vb)
katod/ë, -a *dişis* katot, negatif elektrot
katolicizem, -mi *eris* Katoliklik
katolik, -u *eris* Katolik
katolik, -e *sf* Katoliklikle ilgili olan; ***Kisha katolike***, Katolik kilisesi
katran, -i *eris kim* katran
katranim, -i *eris* katranlama, katran sürme
katranoj *fl* katranlamak, katran sürmek
katranosur (i,e) *sf* katranlı
katror, -i *eris geom* kare, kenarları ve açıları birbirine eşit olan dörtgen, dördül
katund, -i *eris* köy
katudar, -i *eris* köylü
katundarçe *zf* köylüce, köylü bir biçiminde (yaşamak, davranmak vb)
katundari, -a *dişis* köylülük
katundarisht *zf* köylüce
kaush, -i *eris* koğuş

Copyrighted material

kaull, -i *eris* 1. koşul, şart; ***blej me kaull***, koşullu satın almak; 2. bahis; ***lidhem me kaull***, bahise girmek
kaurdis *fl* kavurmak
kaurdisj/e, -a *dişis* kavurma
kauz/ë, -a *dişis* neden, sebep
kavalier, -i *eris* kavalye
kavall, -i *eris* kaval
kavanoz, -i *eris* kavanoz; ***kavanoz reçeli,*** reçel kavanozu
kazan, -i *eris* kazan
kazm/ë, -a *dişis* kazma
kec, -i *eris* oğlak, keçi yavrusu
kep, -i *eris* 1. kaya tepesi; 2. *coğ* burun; ***Kepi i Shpresës së Mirë,*** Ümit Burnu
keq *zf* kötü olarak, kötü biçiminde, uygun olmayan, beğenilemeyen, yararsız bir biçimde
keq, (i), keqe (e) *sf* kötü, fena, bet; ***lajm i keq,*** kötü haber; ***koha e keqe,*** kötü hava; ***fat i keq***, kötü şans
keqardhj/e, -a *dişis* esef, yerinme, acınma, üzüntü; ***shpreh keqardhje***, üzüntü duymak
keqas *zf* fenaca
keqbërës, -i *eris* kötülükçü, kötülük yapan kimse
keqdashës, -e *sf* kötü niyetli; ***njeri keqdashës,*** kötü niyetli insan
keqësi, -a *dişis* fenalık, kötülük
keqësim, -i *eris* fenelaşma, kötüleşme; ***keqësim i shëndetit***, sağlığın fenalaşması; ***keqësim i motit***, havanın kötüleşmesi
keqësoj *fl* fenalatmak, kötületmek
keqkuptim, -i *eris* yanlış anlama, yanlış anlam verme durumu veya işi
keqkuptoj *fl* soylenen veya yapılan bir şeyi yanlış anlamak, yanlış anlam vermek
keqpërdor *fl* kötüye kullanmak, yanlış ve hatalı bir biçimde kullanmak; suiistimal etmek
keqpërdorim, -i *eris* kötüye kullanma, suiistimal etme, yanlış ve hatalı bir biçimde kullanma
keqtrajtim, -i *eris* kötü muamele, kötü davranış, eziyet verme, eziyet çektirme
keqtrajtoj *fl* kötü muamele yapmak, kötü davranmak, eziyet vermek, eziyet çektirmek
ket/ër, -ri *eris zool* sincap (*Sciurus vulgaris*)
këlbaz/ë, -a *dişis* 1. balgam; 2. *veter* kelebek (hayvanlarda bir çeşit hastalık)
këlthas *fl* bağırmak, çağırmak
këlysh, -i *eris* yavru, enik, encik (bazı hayvanların, örn. kedi, köpek, tilki vb. yavrusu)
këllëf, -i *eris* kılıf, kın
këmbanik, -u *eris* yaya, yürüyerek giden kimse
këmbej *fl* değiştirmek, değiş tokuş etmek, para değiştirmek, para bozdurmak, döviz bozdurmak
këmbës/ë, -a *dişis* değiştirme, değiş tokuş yapma
këmb/ë, -a *dişis* 1. *anat* ayak; 2. tekme; 3. taban, altlık, ayaklık, duraç; ***këmba e karriges,*** sandalye ayağı; 4.

Copyrighted material

köstek, engel; ***i vë këmbën dikujt,*** kimseyi kösteklemek
këmbëngul *fl* ısrar etmek, ısrarla belirtmek, üzerinde durmak, inat etmek
këmëndgulës, -e *sf* ısrar edici, ısrar eden, zorlayan, inatçı
këmbëngulj/e, -a *dişis* ısrar, inat
këmbësor, -i *eris* yaya, yürüyerek giden kimse
këmbëkryq *zf* bağdaş (oturma biçimi)
këmbësori, -a *dişis ask* piyade, yaya askerlerin oluşturduğu sınıf
këmbëznathur *sf* yalın ayak
këmbim, -i *eris* değiştirme, değiş tokuş; ***këmbim i mendimeve,*** fikir değiştirmesi
këmbyeshëm (i), -me (e) *sf* değiştirilebilen **këmish/ë, -a** *dişis* gömlek, mintan; ***këmishë me mëngë të shkurtra,*** kısa kollu gömlek; ***këmishë fëmijësh,*** çocuk gömleği
kënaq *fl* memnun etmek, hoşnut etmek, tatmin etmek, eğlendirmek; **kënaqem** *fl* memnun olmak, hoşnut olmak, eğlenmek
kënaqësi, -a *dişis* memnuniyet, memnunluk, mutluluk duygusu, hoşnutluk, eğlence
kënaqshëm (i), -me (e) *sf* memnun edici, memnun eden, hoşnut edici, doyurucu, yeterli; ***përgjigje e kënaqshme*** memnun edici (doyurucu, yeterli) yanıt
kënaqur (i,e) *sf* memnun, memnuniyet veya mutluluk duyan, hoşnut, tatmin olmuş, mutlu, halinden memnun

këmd, -i *eris* 1. köşe, zaviye, kuytu, tenha veya ücra yer; 2. *geom* açı; ***këmd i drejtë,*** dik açı, ***këmd gjërë***, geniş açı; ***këmd i ngushtë***, dar açı
këndrejt/ë, -i *eris geom* dikdörtgen
këndëj *zf* bu taraf, beri; ejani këndej, beriye gelin
këndejshëm, (i),-me (e) *sf* buralı, bu taraflı
këndell *fl* iyileştirmek, kuvvetleştirmek, güçleştirmek; **këndellem** *fl* iyileşmek, kuvvetlenmek, güçlenmek
këndim, -i *eris* şarkı söyleme, türkü söyleme; 2. okuma; ***libër këndimi,*** okuma kitabı
këndmatës, -i *eris* açıölçer, iletki
këndoj *fl* 1. şarkı, türkü söylemek; 2. (kitap, gazete vb) okumak; 3. ötmek (kuş); 2. okumak, üflemek (nazar değmesin diye)
këndor, -e *sf* açısal, açı ile ilgili
këndshëm (i), -me (e) *sf* memnuniyet verici, hoş, sevimli; tadı,kokusu hoş olan; ***zë i kendshëm,*** hoş bir ses
kënet/ë, -a *dişis* bataklık, geniş batak yer
kën/ë, -a *is* kına
këng/ë, -a *dişis* şarkı, türkü; ***këngë popullore,*** halk şarkısı; ***këngë djepi,*** ninni (şarkısı); ***kënga e zogjëve***, kuş ötüşü
këngëtar, -i *eris* şarkıcı, türkücü; şarkı (türkü) söyleyen kimse

Copyrighted material

këpucar, -i *eris* ayakkabıcı, kunduracı
këpuc/ë, -a *dişis* ayakkabı, kundura; ***vesh këpucët,*** ayakkabı giymek; ***këpucë burrash (grash, fëmijësh),*** erkek (kadın, çocuk) ayakkabı
këpush/ë, -ja *dişis zool* kene, sakırga (*İxades ricinus*)
këput (këpus) *fl* 1. (meyve, çiçek) toplamak; 2. koparmak (Örn. ilişkileri kesmek); 3. yormak, yorgun duruma getirmek ***këputi udhëtimi,*** yolculuk beni yordu (kopardı); 4. kırmak
këputj/e, -a *dişis* 1. yorgunluk, yorulma; 2. koparma
këputur (i,e) *sf* 1. yorgun, halsiz, bitkin; 2. yoksul, fakir
këqyr *fl* 1. bakmak, seyretmek; araştırmak, incelemek, irdelemek, denetlemek
këqyrj/e, -a *dişis* bakım; bakma, seyretme; araştırma, irdeleme; denetleme
këqyrur (i,e) *sf* bakımlı, bakılmış
kırbaç, -i *eris* kırbaç, kamçı
kërbisht, -i *eris anat* omurga
kërbishtorë, -t *eris zool* omurgalılar
kercas *fl* 1. patlamak, infilak etmek; 2. çatırdamak, çıtırdamak, "çıt" diye ses çıkarmak; 3. gıcırdamak (kapı, araba tekerleği vb.)
kërcej *fl* 1. atlamak, sıçramak, zıplamak; ***kërcej nga gëzimi,*** sevinçten atlamak; 2. üzerinden atlamak; 3. dans etmek
kërcënim, -i *eris* gözdağı, tehdit, korkutma
kërcënoj *fl* gözdağı vermek, tehdit etmek, korkutmak
kërcënues, -e *sf* tehdit edici
kërcim, -i *eris* atlama, sıçrama, zıplama; 2. dans, oyun
kërcimtar, -i *eris* dansçı, oyuncu
kërcitj/e, -a *dişis* çatırtı, çıtırtı, takırtı, takırdama
kërcyell, -i *eris* sap, kütük
kërdi, -a *dişis* kırım, katliam, toptan öldürme; 2. felaket
kërdis *fl* katletmek, toptan öldürmek
kërkim, -i *eris* istek, talep, dilek; arama; 2. birşeyi bulmak için arama, bulmaya çalışma; 3. araştırma, inceleme, yeni bulguları elde etmek için çalışma
kërkoj *fl* 1. aramak; 2. istemek, dilemek
kërkues, -i *eris* 1. dilekçeci, ricacı, istekçi; 2. irdeleyeci, araştırıcı, bir konuyu dikkatle araştıran
kërleshem *fl* ürpermek, tüyleri dik dik olmak
kërm/ë, -a *dişis* leş
kërmill, -i *eris* 1. *zool* salyangoz
kërmillor, -e *sf* salyangoz biçiminde olan
kërp, -i *eris bot* kenevir, kendir (*Cennabis sativa*)
kërpesh, -i *is* yular, dizgin
këpurdh/ë, -a *dişis bot* mantar (*Fungus*)
kërshir/ë, -a *dişis* merak, anlama merakı
kërthiz/ë, -a *is anat* göbek
kërthizor, -e *sf* 1. göbek ile ilgili, göbeğe ait; 2. merkezî

Copyrighted material

kërrab/ë, -a *dişis* çengelli değnek
kërriç, -i *eris zool* sıpa, eşek yavrusu
kërrus *fl* 1. eğmek, bükmek; ***kërrus kokën,*** baş eğmek;
kërrusem *fl* eğilmek, bükülmek, diz çökmek; ***kërrusem nga bara,*** yükün ağırlığından eğilmek
kësisoj *zf* böyle, bu türlü, bu gibi
kësmet, -i *eris* kısmet
këst, -i *eris* taksit; ***shitje me këste***, taksitle satış
kësul/ë, -a *dişis* başlık, şapka, takke
këshill, -i *eris* 1. kurul, heyet, konsey, encümen, divan, şura; ***Këshilli i Ministrave***, Bakanlar Kurulu; ***Këshilli Ekzekutiv***, Yürütme Konseyi
këshill/ë, -a *dişi* öğüt, nasihat
këshillim, -i *eris* danışma, istişare
këshilloj *fl* öğüt vermek, nasihat vermek; **këshillohem** *fl* danışmak, istişare etmek
këshilltar, -i *eris* danışman, müşavir, müsteşar
kështjell/ë, -a *dişis* şato, kale, hisar
kështu *zf* böyle, böylece, bu şekilde, bu surette
këta *zam* bunlar
këtej *zf* 1. bu taraf, buradan; 2. şimdiden; ***këtej e tutje,*** şimdiden sonra
këtillë (i,e) *sf* böyle, bu gibi, bu türden; ***një vajzë e këtillë,*** bu gibi bir kız; ***një nxenës i këtillë***, bu gibi bir öğrenci
këtu, *zf* bura, burada, buraya; ***deri këtu,*** buraya kadar
këtushëm (i),-me (e) *sf* buralı, bu taraflı
këthim, -i *eris* dönüş, geri dönme
kic *fl* dişlemek, ısırmak
kij *fl* budamak
kik, -a *dişis* 1. tepe, doruk, uç; ***kik i malit***, dağ tepesi; ***kikë gjilpëre,*** iğne ucu; 2. başak (tahıl başağı); 3. yele (at yelesi)
kikirik, -u *eris bot* yer fıstığı
kilikoj (kilikos) *fl* gıdıklamak
kilikosj/e, -a *dişis* gıdıklama
kilogram, -i *eris* kilogram
kilomet/ër, -ri *eris* kilometre
kilovat, -i *eris* kilovat (KW)
kimi, -a *dişis* kimya
kimik, -e *sf* kimyasal
kimikisht *zf* kimyaca
kineast, -i *eris* sinemacı, filmci
kinema, -ja *dişis* sinema
kinematografi, -a *dişis* sinematografi
kinematografik, -e *sf* sinematografi ile ilgili
kinin/ë, -a *fişis* kinin, sülfata
kinkaleri, -a *dişis* nalbur, hırdavatçı, demir nesneleri satan dükkân
kinostudio, -ja *dişs* film stüdyosu
kirurg, -u *eris* cerrah, operatör
kirurgi, -a *dişis* cerrahlık
kirurgjik, -e *sf* cerrahlıkla ilgili, cerrahî
kismet, -i *eris* talih, kısmet
kish/ë, -a *eris* kilise, Hıristiyan tapınağı
kishtar, -e *sf* kiliseye ait, kilise ile ilgili
kitar, -a *dişis müz* gitar

Copyrighted material

kjo *dişil zamir* bu; ***kjo vajzë***, bu kız; ***kjo grua***, bu kadın
klan, -i *eris* kabile, kavim, boy, aşiret
klanor, -e *sf* kabile, kavim, boy, aşiret ile ilgili
klarinet, -i *eris müz* klârnet
klasë, -a *dişis* 1. sınıf; ***klasa punëtore***, işçi sınıfı; ***luftë e klasave***, sınıflar savaşı; 2. sınıf, ders odası, derslik; 3. sınıf, kategori
klasifikim, -i *eris* klâsman, sınıflama, bölümleme, tasnif
klasifikoj *fl* sınıflamak, bölümlemek, tasnif etmek
klasik, -e *sf* klasik
klerikali/zëm, -mi *eris* klerikalizm
klient, -i *eris* 1. müşteri; 2. (avukat için) müvekkil
klimatik, -e *sf* 1. iklimsel, iklim ile ilgili; 2. klimalı
klimë, -a *idişi coğ* iklim
klinik, -e *sf* klinik, klinik ile ilgili
klinik, -a *dişis tıp* klinik
kliring, -u *eris* kliring
klisyrë, -a *idişi coğ* derbent, dağ geçidi, dağ boğazı, dağ arasındaki geçit yeri
klishe, -a *dişis* klişe
klithj/e, -a *dişis* çığlık, feryat, figan
klor, -i *eris kim* klor
klorik, -e *sf* klorik, klorik asit
klorofil, -i *eris bot* klorofil
klub, -i *eris* klüp; klub sportiv, spor klübü
kllapë, -a *dişis* 1. kelepçe; 2. reze; 3. mat. *dilbil* parantez
klapi, -a *dişis* sayıklama, hezeyan
kllapit (kllapis) *fl* oburcasına yemek, yutmak
klloçit fl kuluçka oturmak, kuluçka yatmak, yumurtaların üzerine yatıp civciv çıkarmak
klloçitj/e, -a *dişis* kuluçka oturma, kuluçka yatma
klloçk/ë, -a *dişis* kuluçka, gurk
koalicion, -i *eris* koalisyon
kob, -i *eris* 1. büyük zarar, felaket, yıkım, talihsizlik; 2. ihanet, ele verme
kob/ë, -a *is* 1. hırsızlık; 2. talihsizlik
kobalt, -i *eris kim* kobalt
kobshëm (i), -me (e) *sf* felaketli, musibetli, uğursuz, talihsiz
kock/ë, -a *dişis anat* 1. kemik; 2. iskelet
kockor, -e *sf* kemikli, kemik ile ilgili, kemiğe ait
kod, -i *eris* hukuk yasalar derlemi, kurallar düzeni, yerleşmiş toplumsal geleneklerin tümü; ***kodi penal***, ceza kanunu; 2. kod, özel işaretler düzeni, şifreler düzeni
kodifkoj *fl* tedvin etmek (yasaları), derlemek (yasaları)
kodim, -i *eris* kodlama, şifre düzenine dönüştürmek
kodoj *fl* kodlamak, şifre düzenine dönüştürmek
kod/ër, -ra *dişis coğ* tepe, küçük dağ, bayır
kodrin/ë, -a *dişis coğ* tepecik, tepe, engebe
kodrinor, -e *sf coğ* tepeye ait, bayıra ait; engebeli
koeficient, -i *eris mat* katsayı
kofin, -i *eris* küfe (kaba, dayanıklı büyük sepet)
koftor, -i *eris* soba

Copyrighted material

koherenc/ë, -a *dişis* tutarlılık, bağlantılık
koherent, - e *sf* tutarlı, bağlantılı
kohezion, -i *eris* kohezyon (moleküller arası kuvvet)
kohë, -a *dişis* 1. zaman, vakit; **s'kam kohë,** vaktim yok; **gjat gjithë kohe;** tüm zaman süresinde; 2. zaman, çağ, devir; **kjo urë është ndërtuar në kohën e Bizantisë,** bu köprü Bizans zamanında yapılmıştır; 4. hava meteoroloji durumu ile ilgili); **si është *koha sot?*** bügün hava nasıldır? ***kohë e ftohtë,*** soğuk hava,
kohor, -e *sf* zamana ait, zaman ile ilgili
kokain,-i *sf* kokain, koka yapraklarından çıkarılan uyuşturucu bir alkaloit
kok/ë, -a *dişis* 1. *anat* baş, kafa; ***ngre (kthej, tund) kokën,*** başını kaldırmak (döndürmek, sallamak); 2. kafa, mantık, akıl; ***nuk më merr koka,*** kafam (aklım) almıyor; 3. baş, önder, lider, reis; 4. baş, hayat; ***e shpëtoj koken,*** hayatını kurtardı; 5. baş (nesne başı); ***kokë hudhre,*** sarımsak başı; ***kokë gozhde,*** çivi başı
kokëçarj/e, -a *dişis* kaygı, gaile, kafa yorması, endişe
kokëfortë *sf* direngen, inatçı
kokëfortësi,-a *dişis* direngenlik, inatçılık
kokërdhok, -u *eris* göz yuvarlağı
kok/ërr, -rra *dişis* tane; ***kokërr gruri,*** buğday tanesi
kokërrmadh, -e *sf* büyük taneli
kokërrvogël *sf* küçük taneli
kokërrizim, -i *eris* tanelere ayırma, taneleme
kokëtrashë *sf* kalın kafalı, kavrayışı kıt olan
koklavit (koklavis) *fl* karıştırmak, bir işi karmakarışık etmek, çıkmaz durumuna getirmek
koklavitj/e, -a *dişis* karışıklık, sarmaşıklık
kokon/ë, -a *dişis* 1. bebek (çocuk oyuncağı); 2. *mec* güzel kadın, kokona
kokrriz/ë, -a *dişis* tanecik
koktej, -i *eris* kokteyl
kokull, -e *sf fiz* konveks, dışbükey, yüzeyi tümsek, tümsekli
koleg, -u *eris* meslektaş, aynı meslekte çalışma arkadaşı
kolegjial, -e *sf* meslektaşa ait, meslektaşa yakışır
kolegjum, -i *eris* bir kuruluşun meslektaşlar heyeti, arkadaşlar heyeti
koleksion, -i *eris* koleksiyon, derme; ***koleksion pullash***, pul koleksiyonu
koleksionist, -i *eris* koleksiyoncu
koleksionoj *fl* koleksiyon yapmak
kolektiv, -i *eris* kolektif, ortaklık
kolektiviz/ëm, -mi *eris* kolektivizm, ortaklaşacılık
kolektivizoj *fl* kolektifleştirmek, ortaklaştırmak
koler/ë, -a *dişis tıp* kolera
kolib/ë, -a *dişis* kulübe
kolokvium, -i *eris* kolokyum, (fakültede ana sınıftan önce yapılan ön sınav), sınav vizesi

Copyrighted material

kolonad/ë, -a *dişis* sıra sütunlar
kolonel, -i *eris ask* (kara kuvvetlerinde) albay
kolon/ë, -a *dişis* 1. sütun, kolon; 2. kafile
koloni, -a *dişis* sömürge, koloni
kolonizator, -i *eris* sömürgeci
kolonizim, -i *eris* sömürgeleştirme
kolonizoj *fl* sömürgeleştirmek, sömürge haline getirmek, sömürge yapmak
kolonj/ë, -a *dişis* kolonya
kolorit, -i *eris* rengârenk, renk renk
kolos, -i *eris* azman kimse, dev, iri adam
kolosal, -e *sf* 1. gayet büyük, koskoca, kocaman muazzam; 2. önemli
kolovajz/ë, -a *dişis* salıncak
kolovis *fl* sallama, sallatmak;
kolovisem *fl* sallanmak
kolovisj/e, -a *dişşs* sallama, sallatma, sallanma
kollaj *zf* kolayca, kolaylıkla
kollajsh/ëm (i), -me (e) *sf* kolay
koll/ë, -a *dişis* tıp öksürük; ***kollë e thatë***, kuru öksürük; ***kollë e mirë***, boğmaca, nöbet nöbet gelen öksürük
kollem, kollitem *fl* öksürmek
kollomoq, -i *eris bot* mısır
kollovar, -i *eris* iç güvey
kolltuk, -u *eris* koltuk
komandant, -i *eris* komutan, kumandan
komand/ë, -a *dişis* 1. emir; 2. komutanlık makamı, kumandanlık; ***komanda supreme,*** yüksek komutanlık
komandoj *fl* emir vermek, komut vermek
komandues, -e *sf* komut veren
komb, -i *eris* ulus, millet; ***Kombi Shqiptar,*** Arnavut Ulusu; ***Kombi Turk,*** Türk Ulusu; ***Organizata e Kombeve të Bashkuara,*** Birleşmiş Milletler Teşkilatı
komb, -i *eris* düğüm; ***lidh komb,*** düğüm bağlamak
kombajn/ë, -i *eris* biçer döver (makine)
kombësi, -a *dişis* milliyet, ulusallık
kombëtar, -e *sf* millî, milletle ilgili, millete özgü, ulusal; ***flamuri kombëtar,*** millî bayrak; ***himni kombëtar,*** millî marş
kombinat, -i *eris* kombina, ***kombinati i hekur çelikut***, demir çelik kombinası; ***kombinati bujqësor***, tarım kombinası
kombinezon, -i *eris* kombinezon
kombinim, -i *eris is* birleştirme, terkip etme, bir araya getirme, birbirini uyum durumuna getirme
kombinoj *ff* birleştirmek, terkip etmek, parçaları birleştirerek uyumlu durumuna getirmek
komedi, -a *dişis* komedi, komedya, güldürü; ***Komedia Hyjnore***, İlahi Komedya
komedian, -i *eris* güldürüde oynayan oyuncu, komedyen
komediograf, -i *eris* komedya yazan kimse

Copyrighted material

koment, -i *eris* yorum, açıklama, düşünce, bir şey hakkına yapılan sözlü veya yazılı açıklama
komentim, -i *eris* yorumlama, yorum yapma, açıklama, aydınlatma
komentoj *fl* yorumlamak, yorum yapmak, açıklama yapmak, aydınlatmak
komentues, -i *eris* yorumcu, açıklayıcı; T. V'de sunucu
komet/ë, -a *dişis astr* kuyruklu yıldız
komik, -e *sf* komik
komisar, -i *eris* komiser
komisariat, -i *eris* komiserlik
komision, -i *eris* komisyon, heyet, kurul; ***komision provimi,*** sınav komisyonu
komisonar, -i *eris* komisyoncu
komitet, -i *eris* komite; ***Komiteti Qendror,*** Merkez Komite
komodin/ë,-a *dişis* komodin, komot, karyola yanı aşına konulan üstü masa biçiminde küçük dolap
komoditet, -i *eris* rahatlık, konfor
kompani, -a *dişis* 1. kumpanya, ortaklık, şirket; 2. *(askerlikte)*: bölük
kompas, -i *eris* pergel
kompesat/ë, -i *eris* kontrplâk
kompensoj *fl* tazminat vermek, ödün vermek, taviz vermek
kompetenc/ë, -a *dişis* bir konuda söz sahibi ol-ma, etki, salâhiyet, iş sahası, görev alanı; ***kjo detyrë nuk i takon kompetencës time,*** bu görev benim iş olanına düşmez
kompetent, -e *sf* yetkili, salâhiyetli; ***mjek kompetent,*** yetkili doktor
kompilim, -i *eris* (bir yazı yazarken gereken malzemeyi toplama hk.): toplama, derleme, bir araya getirme, telif etme
kompiloj *fl* öteden beriden yazılmış şeyleri derlemek, toplamak bir araya getirerek yazmak, telif etmek
kompjuter, -i *eris* bilgisayar, kompüter
kompleks, -i *eris* kompleks, bütünlük, birbiri ile yakından ilgili olan çok parçadan oluşan düzen; ***kompleks industrial,*** sanayi kompleksi
komplet, -e *sf* komple, tam, eksiksiz
kompliment, -i *eris* kompliman, iltifat, övgü, gönül okşayıcı söz
komplot, -i *eris* komplo; ***pregatis një komplot,*** bir komplo hazırlamak (kurmak)
komplotist, -i *eris* komplocu, komplo yapan kimse
komplotoj *fl* komplo yapmak, komplo kurmak
komponent, -i *eris* bir bütünü oluşturan parçalardan her biri, öğe, unsur, parça, eleman; ***kjo makinë përbëhet nga 100 komponentë,*** bu makine 100 öğeden oluşur
kompost/ë, -a (komposto, -ja) *dişis* komposto
kompozicion, -i *eris* 1. *edeb* kompozisyon; 2. lokomotif ve

Copyrighted material

vagonlardan oluşan dizi, tren, katar
kompozim, -i *eris* beste; besteleme
kompozitor, -i *eris* besteci, bestekâr, kompozitör
kompozoj *fl* bestelemek
kompresor, -i *eris fiz* kompresör, sıkmaç
kompрometim, -i *eris* lekeleme, utandırma, birinin itibarını düşürme, birinin şerefini gölgelendirme
kompрometoj *fl* lekelemek, utandırmak, birinin itibarını düşürmek, şerefini gölgelendirmek; **kompрometohem** *fl* lekelenmek, itibarını kaybetmek
komunal, -e *sf* 1. toplumsal, toplulukla ilgili; 2. yerel, lokal
komun/ë, -a *dişis* komün, belediye
komunikacion, -i *eris* komünikasyon, ulaşım; iletişim, ***komunikacioni tokësor (detar, ajror),*** kara (deniz, hava) ulaşımı
komunikat/ë, -i *is* tebligat, bildirim, genelge, sirküler, tamim
komunikim, -i *eris* tebliğ etme, bildirme, iletişim
komunikoj *fl* 1. bildirmek; tebliğ etmek; 2. heberleşmek, bağlantı kurmak
komunist, -i *eris* komünist
komuniz/ëm, -mi *eris* komünizm, komünistlik
kon, -i *eris geom* koni
konak, -u *eris* 1. konak, yaşama yeri, konut yeri; 2. oda
koncentrik, -e *sf* müşterek merkezli, merkezleri bir olan (çemberler)
koncentrim, -i *eris* (bir yere) yığma, biriktirme, toplama; odaklanma
koncentroj *fl* yığmak, biriktirmek, toplamak, odaklamak
koncept, -i *eris* kavram, genel bir düşünce; 2. karalama, taslak halinde yazılan yazı
koncert, -i *eris* konser; ***jap një koncert,*** bir konser vermek
koncesion, -i *eris* imtiyaz, taviz, ödün
kondak, -u *eris* dipçik, kundak (silahın)
kondensator, -i *eris fiz* kondansatör
kondensim, -i *eris* yoğunlaşma
kondicion, -i *eris sp* kondisyon, fiziksel ve ruhsal bakımından bir sporcunun durumu
kondit/ë, -a *dişis* koşul, şart
konduktor, -i *eris* kondüktör
konfeksion, -i *eris* konfeksiyon
konferenc/ë, -a *dişis* konferans, toplantı
konfiskim, -i *eris* el koyma, müsadere, zoralım
konfiskoj *fl* el koymak, müsadere etmek
konflikt,-i *eris* ihtilaf, çatışma, çekişme, sürtüşme, anlaşmazlık
kongres, -i *eris* kongre, kurultay
konik, -e *sf* konik, koni biçiminde olan veya koni ile ilgili
konkav, -e *sf fiz* konkav, içbükey, obruk, çukur; ***pasqyrë konkave,*** *fiz* çukur ayna, dev aynası
konkluzion, -i *eris* varolan sonuç, son, sonuç, netice, bitim
konkret, -e *sf* konkre, somut, müşahhas

Copyrighted material

konkretisht *zf* somut olarak
konkretizim, -mi *eris* somutlaştırma; ***konkretizim i një ideje,*** bir fikri somutlaştırma (gerçekleştirme)
konkurenc/ë, -a *dişis* rekabet, yarış, yarışma
konkurrent, -i *eris* rakip
konkurroj *fl* rekabet etmek, yarışmak
konkurrues, -i *eris* yarışçı, yarışmacı, müsabık
konkurs, -i *is* konkur, yarış, yarışma,
konsekuenc/ë, -a *dişis* 1. netice, sonuç; 2. istikrar, tutarlılık
konsekuent, -e *sf* hep aynı biçimde hareket eden veya düşünen, istikrarlı, tutarlı
konservator, -i (konservatorium, -i) *eris müz* konservatuar
konserv/ë, -a *dişis* konserve
konservim, -i *eris* konservecilik işini yapma
konservoj *fl* bir şeyin konservesini yapmak
konsiderat/ë, -a *dişis* (bir karara varılırken gerekenleri) göz önüne alma, dikkate alma, hesaba katma, inceleme, sayma, önem verme
konsideroj *fl* göz önüne almak, dikkate almak, hesaba katmak, incelemek, saymak, önem vermek
konspiracion, -i *eris* gizli iş, sır; komplo hazırlama, fesat karıştırma
konspirativ, -e *sf* gizli, sır; ***mbledhje konspirative,*** gizli toplantı
konspiroj *fl* komplo kurmak, fesat hazırlamak
konspirues, -i *eris* komplocu
konstant, -e *sf* sabit, değişmeyen, değişmez
konstatim, -i *eris* belirtme, saptama, tespit etme, meydana çıkarma
konstatoj *fl* belirtmek, saptamak, tespit etmek, meydana çıkarmak
konstruksion, -i *eris* konstrüksiyon, inşa, inşaat, yapı, inşa edilen şey, bina, kuruluş
konstruktiv, -e *sf* 1. yapi ile ilgili; 2. (görüşler, sözler, öneriler vb. hk): yapıcı, olumlu; ***propozim konstruktiv,*** yapıcı öneri
konsultim, -i *eris* danışma, görüşme, istişare, müzakere
konsultoj *fl* 1. bilgi, görüş, nasihat vb. almak için bir kimseye gitmek, sormak, danışmak, başvurmak, istişare etmek
konsultor/e, -ja *dişis* danışmanlık (danışma yeri, büro vb.)
konsull, -i *eris* konsolos
konsullat/ë, -a *dişis* konsolosluk, konsolosun çalıştığı yer
konsullor, -e *sf* konsoloslukla ilgili, konsolosluğa ait
konsum, -i *eris* tüketim, istihlâk; ***konsumi i alkoolit,*** alkol tüketimi
konsumator, -i *eris* tüketici, müstehlik
konsumoj *fl* tüketmek, bitirmek, istihlâk etmek
konsumues, -i *eris* tüketici, müstehlik
kont, -i *eris* kont, soyluluk sanı, zadegân

Copyrighted material

kontabël *sf* muhasebe ile ilgili, muhasebeye ait; ***drejtor kontabël***, muhasebe müdürü
kontabilist, -i *eris* muhasebeci
kontabilitet, -i *eris* muhasebe, muhasebecilik
kontakt, -i *eris* kontak, temas,bağlantı, ilgi; ***bie në kontakt,*** temasa gelmek
kontesh/ë, -ja *dişis* kontes, zadegân kadın
kontestoj *fl* inkâr etmek, tanımamak; itiraz etmek
kontinent, -i *eris cog* kıta, ana kara; ***Kontinent i Europës,*** Avrupa Kıtası
kontinental, -e *sf* kıtasal, kıta ile ilgili, kıtaya ait
kontraband/ë, -a *dişis* kaçakçılık
kontrabandist, -i *eris* kaçakçı
kontradikt/ë, -a *eris* çelişki, tutmazlık, uygunsuzluk, zıddiyet
kontradiktor, -e *sf* çelişkili, birbirine zıt, birbirine aykırı; ***raporte kontradiktore,*** çelişkili raporlar
kontraktoj *fl* akdetmek, sözleşme yapmak, ittifak yapmak
kontraktor, -i *eris* ittifak yapan
kontrast, -i *eris* zıtlık, aykırılık, karşıtlık, tezat; (iki şey arasındaki) fark veya benzerlik
kontrat/ë, -a *dişis* sözleşme, kontrat
kontribuoj *fl* katkıda bulunmak, yardım etmek, bağışta bulunmak
kontribut, -i *eris* katkı, katılma, yardım, bağış
kontroll, -i *eris* kontrol, denetim
kontrollim,-i *eris* kontrol etme, denetleme
kontrolloj *fl* kontrol etmek, denetlemek
kontrollor, -i *eris* kontrolör, denetçi
konveks, -e *dişis fiz* konveks, dışbükey, tümsek
konvencional, e *sf* geleneksel, göreneksel, adetlere uygun, alışılmış
konvoj, -i *eris* konvoy
kooperativ/ë, -a *dişis* kooperatif, ***kooperativë bujqësor,*** tarım kooperatifi
kooperoj *fl* ortak bir amaç için birlikte çalışmak, iş birliği yapmak
kope, -ja *is* sürü, hayvan sürüsü; ***kope dhensh,*** koyun sürüsü
kopil, -i *eris* piç, evlilik dışı doğan çocuk
kopj/e, -a *dişis* kopya, suret; nüsha
kopjim, -i *eris* kopya çekme, suret çıkarma, taklit etme
kopjoj *fl* kopya çekmek, suret çıkarmak, taklit etmek
koprac, -i *eris* cimri, pinti, hasis, nekes
kopraci, -a *dişis* cimrilik, pintilik, hasislik, nekeslik
kops/ë, -a *dişis* düğme
kopsit (kopsis) *fl* düğmelemek, iliklemek
kopsitur (i,e) *sf* ilikli
kopsht, -i *eris* 1. bahçe; 2. ana okulu
kopshtar, -i *eris* bahçıvan
kopshtari, -a *dişis* bahçıvanlık
kor, -i *eris* koro; ***kori i shkollës***, okul korosu

Copyrighted material

koral, -e *sf* koroya ait, koro ile ilgili; ***këngë korale***, koro şarkısı
korb, -i *eris zool* kuzgun (*Corvus corone*)
kordhel/e, -ja *dişis* eğri / dolambaçlı yol
kordhel/ë, -a *dişis* şerit, kurdele
kordh/ë, -a *dişis* kılıç
kor/e, -ja *dişis* kabuk, ekmek kabuğu, herhangi bir şeyin sert dış tabakası
koreografi, -a *dişis* koregrafi
korit/ë, -a *dişis* tekne
korniz/ë, -a *dişis* çerçeve
korparmat/ë, -a *dişis ask* kolordu
korporat/ë, -a *dişis* korporasyon, belli meslek teşekkülleri birliği, esnaf birliği
korsar, -i *eris* korsan
korse, -ja *dişis* korse
kortezh, -i *eris* kortej
korr *fl* 1. (tahıl ürününü) biçmek, hasat etmek, kaldırmak; ***korr grurin***, buğdayı biçmek; 2. *mec* başarmak, başarıyla bitirmek, elde etmek; ***korr fitore***, zaferler elde etmek
korrekt, -e *sf* dürüst, doğru, yanlışsız, hatasız
korrektësi, -a *dişis* dürüstlük, doğruluk, hatasızlık
korrektor, -i *eris* düzletmen, yanlışları düzeltici
korrektur/ë, -a *dişis* düzeltme, hataları düzeltme, tashih
korrent, -i *eris* akım, cereyan
korrespondenc/ë, -a *dişis* yazışma, mektuplaşma
korrespodent, -i *eris* 1. (bir şirkette) yazışma işlerini gören kimse; 2. muhabir, basın ve yayın organlarına haber bildiren ya da yazan kimse
korrespondoj *fl* yazışmak, mektuplaşmak, haberleşmek
korrës, -i *eris* orakçı, hasatçı
korridor, -i *eris* koridor
korrier, -i *eris* kurye
korrigjim, -i is düzeltme, tashih etme
korrigjoj *fi* düzeltmek, tashih etmek
korrik, -u *eris* temmuz (ay)
korr/je, -ja *dişis* hasat, ürün kaldırma, ekin biçme işi
korruptim, -i *eris* ahlak bozukluğu, rüşvetçilik
korruptoj *fl* ahlak bozmak, rüşvet vermek, rüşvet yedirmek
kos, -i *eris* yoğurt; *deyim:* ***kush digjet nga qumështi i fryn kosit,*** sütten yanan ayrana (yoğurda) üfler
kos/ë, -a *dişis* tırpan
kosit (kosis) *fl* tırpanlamak
kosto, -ja *dişis* maliyet; ***kostoja e prodhimit,*** üretim maliyeti
kostum, -i *eris* elbise, takım elbise; milli elbise, milli kıyafet
kosh, -i *eris* küfe, sepet
kosher/ë, -ja *dişis* kovan (arılara barınak olarak yapılan sepet veya sandık)
kot *zf* boş yere, boşuna, beyhude
kotec, -i *eris* kümes
kotem *fl* ımızganmak, uyuklamak
kotë (i,e) *sf* boş, beyhude, yararsız, faydasız, nafile, sonuçsuz

Copyrighted material

kotull, -i *eris* etek, eteklik (giysi)
kov/ë, -a *dişis* kova; ***kovë pusi,*** kuyu kovası
kozmetik, -e *sf* kozmetik ile ilgili, güzelleştirici
kozmetik/ë, -a *dişis* kozmetik, güzelleştirme malzemesi
kozmos, -i *eris* kozmos, evren, kâinat
kozmonaut, -i *eris* kozmonot, astronot
kqyr *fl* bakmak, seyretmek
kqyrj/e, -a *dişis* bakma, seyretme
krah, -u *eris* 1. *anat* kol, insan kolu; 2. *anat* omuz; 3. kanat; ***krah zogu,*** kuş kanadı; 4. yan, taraf
kraharor, -i *eris anat* göğüs, sine
krahas *zf* koşut olarak, paralel olarak, kıyasen
krahasim, -i *eris* karşılaştırma, kıyaslama, mukayese
krahasoj *fi* karşılaştırmak, kıyaslamak, mukayese etmek; bir kimse veya bir şeye ile karşılaştırmak, bir kimse veya bir şeye benzetmek
krahin/ë, -a *dişis* 1. bölge, mıntıka, yöre, havali; 2. il, vilâyet, eyalet
krahinor, -e *sf* bölgesel, bölgeye ait, yöresel
kral, -i *eris* kral
krap, -i *eris zool* sazan balığı (*Ciprinus*)
krasit (krasis) *fl* 2. budamak (ağaç dallarını); 2. *mec* yok etmek, mahvetmek
krasitj/e, -a *dişis* budama
krater, -i *eris coğ* krater, yanar dağ ağzı
kravat/ë, -a *dişis* kravat, boyun bağı
kredi, -a *dişis* 1. kredi; 2. veresiye; ***kredi me afat të gjatë (të shkurtër)***, uzun (kısa) vadeli kredi
kreditim, -i *eris* kredi verme, kredi sağlama
kreditoj *fl* kredi açmak, kredi vermek, kredi sağlamak
kreditor, -i *eris* kredi açan (veren) kimse ya da kuruluş
kredh *fl* su yüzeyi altına dalmak, suya dalmak, suya gömülmek, suya batmak
kredhj/e -a *eris* su yüzeyi altına dalma, suya batma
kreh *fl* taramak; ***kreh flokët***, saçları taramak
kreh/ër, -ri *eris* 1. tarak; 2. dokuma tezgahı tarağı; 3. şarjör (fişekler için)
krehj/e, -a *dişis* tarama (saçları)
krehur (i,e) *sf* taranmış, taralı
krejt *zf* tamamen, bütünüyle, bütünü ile
krejtësisht *zf* tamamen, bütünüyle, bütünü ile
krem, -i *eris* 1. krem, cilt kremi; 2. krema; ***pastë me krem,*** kremalı pasta
kremt/e, -ja *dişis* kutlama günü, bayram günü
kremtim, -i *eris* kutlama
kremtoj *fl* kutlamak
krenar, -e *sf* gururlu, mağrur, onurlu
krenari, -a *dişis* gururluk, onurluk, haysiyet, kibir, kurum

Copyrighted material

krenohem *fl* gururlanmak, gurur duymak, övünmek, iftihar etmek
krep, -i *eris* kaya
kresht/ë, -a *is* 1. at yelesi; 2. horoz ibiği; 3. *coğ* sırt (dağların ve tepelerin üst bölümü); 4. deniz dalgaların üst kısmı; 5. sakal (bazı bitkilerin)
krevat, -i *eris* kerevet, karyola
krijes/ë, -a *dişis* 1. yaratık, mahluk, varlık; 2. yaratma, buluş, icat
krijim, -i *eris* yaratma, yeni bir şey meydana getirme, kreasyon
krijoj *fl* yaratmak, üretmek, yapmak, kurmak
krijues, -i *eris* yaratıcı kimse, bir şeyi yaratan, ortaya getiren kimse, kreatör
krijues, -e *sf* yaratıcı, yeni ve özgün düşünceler veya şeyler üreten; ***proces krijues,*** yaratıcı süreç
krim,-i *eris* cinayet, ağır suç, adam öldürme, kıya
krimb, -i *eris zool* kurt
krimbur (i,e) *sf* kurtlu; ***mollë e krimbur,*** kurtlu elma
kriminal, -e *sf* cinayete ait, suç ile ilgili, kıya ile ilgili
kriminel, -i *eris* cani, kıyıcı, suç işlemiş birisi
krin/ë, -a *dişis* arı sürüsü, arı kümesi, oğul arısı
krip *fl* tuzlamak, tuz koymak, tuz katmak
krip/ë, -a *dişis* tuz
kripësi, -a *dişis* tuzluluk; ***kripësia e ujit të detit,*** deniz suyun tuzluluğu
kripore, -*dişis* tuzla, memleha
kripur (i,e) *sf* tuzlu
kris *fl* 1. çatlamak, yarılmak; ***krisi xhami***, cam çatladı; patlama sesi çıkarmak, patlamak, gürlemek, çatırdamak
krism/ë, -a *dişis* patlama (ses), silah sesi, gürültü, patırdı, çatırtı, çatırdama
kristal, -i *eris* kristal, billûr
kristalizim, -i *eris* kristalleşme, billûrlaşma
kristalizoj *fl* kristalleşmek, billûrlaşmak
kriter, -i *eris* kriter, ölçüt, kıstas
kritik, -u *eris* eleştirmen, eleştirmeci, eleştiri yazan kimse, kritik
kritik/ë, -a *dişis* 1. eleştiri, eleştirme, tenkit, yerme, kınama, kritik; 2. Bir edebiyat ya da sanat eserini her yönüyle bilimsel olarak ele alarak inceleme, açıklama
kritikoj *fl* eleştirmek, tenkit etmek, kusur bulmak, yermek, kınamak
krizantem/ë, -a *dişis bot* kasım patı, krizantem (*Chrysanthemmus*)
kriz/ë, -a *dişis* kriz, bunalım, buhran; ***krizë politike (ekonomike),*** siyasi (ekonomi) kriz
Kroaci, -a *dişis coğ* Hırvatistan
krokodil, -i *eris zool* timsah (*Crocodilus*); ***lotë krokodili,*** timsah gözyaşları
krom, -i *is kim* krom
kronik, -e *sf* kronik, süreğen, müzmin; ***sëmundje kronike,*** kronik hastalık
kronik/ë, -a *dişis* kronik, olayların birbiri ardınca sıra ile yazıldığı tarih

Copyrighted material

kronologji, -a *dişis* kronoloji, zaman bilimi
kronologjik, -e *sf* kronolojik
krua, kroi *eris* pınar, kaynak, memba
kruaj *fl* 1. kaşımak; ***kruaj kryet,*** başımı kaşımak; **kruhem** *fl* kaşınmak; 2. çalmak, hırsızlık yapmak
krunde, -t *eris* kepek
krye, -t as*is* baş, kafa; ***më dhëmb kryet***, başım ağrıyor; 2. bir şeyin başı, başlangıç; ***në krye të vitit***, sene başında; 3. baş (yer olarak); **në krye të vendit,** baş yerde; 2. tepe; ***kreri i malit***, dağ tepesi; 5. ana, başlıca; 6. (hayvanlar için): baş; ***10 krerë lopë,*** 10 baş inek; 7. başlık (kitap başlığı)
kryeartikull, -i *eris* (gazetede) baş yazı, baş makale
kryefjalë, -a *dişis gram* özne
kryej *fl* 1. yapmak, icra etmek; 2. bitirmek, sonuna varmak
kryekomandant, -i *eris* baş komutan, baş kumandan
kryekonsull, -i *eris* başkonsolos
kryelartë *sf* gururlu, kibirli, mağrur
kryelartësi, -a *dişis* gurur, kibir, mağrurluk
kryeminist/ër, -ri *eris* başbakan
kryeministri, -a *dişis* başbakanlık
kryengrirtj/e, -a *dişis* isyan, ayaklanma, baş kaldırma; ***kryengritje kombëtare,*** milli ayaklanma
kryepunëtror, -i *eris* sorumlu işçi, ustabaşı
kryeqytet, -i *eris* başkent, başşehir, payitaht
kryeqytetar, -i *eris* başkentli
kryeredaktor, -i *eris* başmuharrir, başyazar
kryerresht *zf* (yazıda) satırbaşı
kryesi, -a *dişis* başkanlık, riyaset
kryesisht *zf* esasen, başlıca, özellikle, bilhassa
kryesor, -e *sf* başlıca, asıl, ana, esas, en önemli;
kryesues, -i *eris* bir toplantıya başkanlık eden kimse; bir şirkette yönetim kurulu başkanı
kryetar, -i *eris* başkan, reis
kryevepër, -a *eris* şaheser, başeser
kryq, -i *eris* haç, istavroz; ***Kryqi Kuq,*** Kızıl Haç (Kızıl Ay eşanlamı)
kryqzat/ë, -a *dişis* Haçlılar, Haçlı seferleri
kthej *fl* 1. çevirmek (ters yüzünü); 2. döndürmek (bir eksen etrafında); 3. çevirmek, yöneltmek, yönünü değiştirmek; 4. iade etmek, geri çevirmek
kthes/ë, -a *dişis* 1. dönemeç, viraj; 2. akım, yön, dönüm noktası
kthim,-i *eris* dönüş, geri dönme, geri verme, çevirme, iade etme; ***kthim i borxhit,*** borcu çevirmek
kthjellët (i,e) *sf* berrak, duru, parlak, açık, bulutsuz (hava), kolayca anlaşılır; ***ujë i kthjellët,*** berrak su; ***qiell i kthjellët,*** bulutsuz gök (hava)
kthjelloj *fl* 1. berraklaşmak (su), durulaşmak; 2. aydınlatmak (bir meseleyi); 3. açılmak, açmak (hava hakkında)

Copyrighted material

ku *zf* nereye, nerede; ***ku shkon?*** Nereye gidiyorsun? ***Ku mbete kaq vonë?*** Bu kadar geç nerede kaldın?
kuad/ër, -ri *eris* kadro, bir kuruluşun personeli
kuad/ër, -ri *eris* çerçeve
kuadrat,-i *eris* 1. kare; 2. dörtgen, eşkenar dörtgen
kuadratur/ë, -a *dişis geom* bir alanın büyüklüğü (örn. $4m^2$)
kualifikim, -i *eris* nitelik, vasıf, yeterlilik, yeteneklik, ehliyet
kualifikoj fl (belli bir düzeyde) nitelik, veya yeterlilik kazandırmak, eğitmek, iş yapar hale getirmek
kualifikuar (i,e) *sf* nitelikli, yetenekli, vasıflı, ehliyetli
kuartet, -i *eris müz* kuartet
kub, -i *eris geom* küp
kub *sf* kübik, küp biçiminde olan; ***metër kub,*** metre küp
kubatur/e, -a *dişis* bir cismin hacımı (hacım büyüklüğü, örn. : $4m^3$)
kube, -ja *dişis* kubbe
kubik, -e *sf* küp biçiminde olan
kudo *zf* her yere, here yerde; ***kudo qoftë le të jetë***, nerede(ye) olursa (olsun)
kudh/ër, -ri *eris* örs
kufi, -ri *eris* sınır, hudut
kufitar, -i *eris* 1. *ask* sınır askeri, sınır bekçisi; 2. sınırdaş, komşu
kufitar, -e *sf* sınıra ait, sınır boyu, sınırda bulunan; ***zonë kufitare***, sınır bölgesi
kufizim, -i *eris* 1. sınırlama; 2. kısıtlama
kufizoj *fl* 1. sınılamak; 2. kısıtlamak; **kufizohem** *fl* 1. sınırlanmak, sakınmak, kaçınmak
kufizor, -e *sf* sınıra ait, sınır ile ilgili
kufizuar (i,e) *sf* 1. sınırlanan, sınırlı; 2. kısıtlı, miktarca az
kufom/ë, -a *dişis* ceset, naaş, ölü insan
kuintal, -i *eris* kental; 1 kental = 100 kg
kujdes, -i *eris* 1. dikkat, özen, alaka, ilgi, sakınma, ihtiyat; 2. dikkat, uyarı, ikaz; ***Kujdes!*** Dikkat!
kujdesem *fl* özen göstermek, ilgilenmek, alakalanmak
kujdestar, -i *eris* 1. mubassır; 2. gözetici, bekçi, nezaretçi, koruyucu; vasi
kujdessh/ëm (i), -me (e) *sf* dikkatli, ihtiyatlı, özenli, tedbirli
kujdestari, -a *dişis* 1. mubassırlık; 2. koruyuculuk, vasilik
kujtese, -a *dişis* bellek, hafıza, olayları ve baştan geçenleri hatırlayabilme yeteneği, akıla tutma; ***kujtesë e mirë (e dobët),*** iyi (zayıf hafıza
kujtim, -i *eris* anı, anmalık, hatıra, hatırat; hatırlama
kujtoj *fl* 1. hatırlamak, anımsamak, bilinip unutulan bir şeyi akla getirmek
kuk *zf* yalnız, yapayalnız; ***mbeta kuk,*** yapayalnız (kimsesiz) kaldım
kukull, -a *dişis* 1. oyuncak bebek, kukla; 2. kukla; ***qeveri kukull***, kukla hükumet **kulet/ë, -a** *dişis* para çantası, cüzdanı

Copyrighted material

kulm, -i *eris* 1. doruk, zirve, tepe; ***kulm i malit***, dağ tepesi; 2. çatı, dam, örtü; ***kulm i shtëpisë***, ev çatısı; 3. en yüksek nokta
kultivim, -i *eris* (tarım hak.) yetiştirme, toprağı işleme, geliştirme,
kultivoj *fl* (tarım hak.) yetiştirmek, geliştirmek; bakımını yapmak
kultur/ë, -a *dişis* 1. (tarımla ilgili) yetiştirme, geliştirme; 2. kültür, medeniyet; ***kulturë e përgjithshme***, genel kültür
kulturor, -e *sf* kültürel, kültür ile ilişkin, kültürle ilgili
kulturuar (i,e) *sf* kültürlü, iyi yetiştirilmiş, medeniyetli
kulles/ë, -a *dişis* 1. süzgeç; 2. tortu, çökel, çökelti, çöküntü
kull/ë, -a *dişis* kule, yüksek yapı
kullim, -i *eris* süzme, süzgeçten geçirme
kulloj *fl* 1. süzmek, süzgeçten geçirmek; 2. (elek aracılığıyla) ekmek, toprağa tohum atmak; 3. (bir soruyu) incelemek
kullos *fl* hayvanları otlağa sürmek, otlatmak
kulot/ë, -a *dişis* otlak, mera, yaylak
kumbim, -i *eris* yankılama, aksetme, çınlama
kumbon *fl* yankılamak, aksetmek, çınlamak
kumbull, -a *dişis bot* erik (ağaç ve ürün)
kumtes/ë, -a *dişis* bildiri, bir konu üzere yazılı konuşma, izahat; izahat; demeç; önerge,
kumtim, -i *eris* tebligat, bildiri, açıklama, aydınlatma, izahat
kumtoj *fl* bildirmek, bildiri sunmak
kunat, -i *eris* 1. kayın, kayın birader (bir erkeğe göre karısının kardeşi); 2. enişte (bir kimseye göre kız kardeşinin kocası); 3. kayın (bir kadına göre kocasının kardeşi)
kunat/ë, -ja *dişis* 1. baldız (bir erkeğe göre karısının kız kardeşi); 2. görümce (bir kadına göre kocasının kız kardeşi); 3. yenge (bir kimseye göre kardeşinin karısı); 4. elti (kardeş karılarından her birinin ötekine göre adı)
kundër 1. *zf* karşı, zıt, aykırı; 2. *edat* bir şeye karşı dayalı, dayanacak, duracak biçimde; ***mos rri kundër meje***, karşımda oturma
kundërligjor, -e *sf* yasaya aykırı olan
kundërligjshëm (i), -me (e) *sf* yasaya aykırı olan
kundërmas/ë, -a *dişis* karşı tedbir, karşı önlem
kundërofensiv/ë, -a *dişis* karşı saldırı
kundërpropozim, -i *eris* karşı öneri
kundërreform, -i *eris* karşı reform
kundërrevolucion, -i *eris* karşı devrim
kundërspiunazh, -i *eris* karşı casusluk
kundërsulm, -i *eris* karşı hücum
kundërshtar, -i *eris* rakip, düşman, hasım; bir oyunda, bir kavgada, bir tartışmada karşı tarafta olan kimse

Copyrighted material

kundërshtim, -i *eris* karşı çıkma, karşı olma, karşı gelme, itiraz etme, muhalefet
kundërshtoj *fl* karşı çıkmak, itiraz etmek, muhalefet etmek
kundërt (i,e) *sf* karşıt, zıt; ***shkime të kundërta***, karşıt görüşler
kundërtez/ë, -a *dişis* karşıt tez
kundërthëni/e, -a *dişis* çelişki, karşıtlık, tezat
kundërveprim, -i *eris* tepki, karşıt davranış, karşı gelme
kundërvler/ë, -a *dişis* eşdeğer
kundërvajtj/e, -a *dişis* suç, cürüm, herhangi bir yasa dışı hareket, hata, kusur, kabahat
kundrejt *edat* göre, nazaran, karşı; ***besnik kundrejt atdheut,*** vatana karşı sadakatli
kungull, -i *eris bot* kabak
kup/ë, -a *dişis* 1. bardak; 2. kupa; 3. *anat* dizkapağı; 4. gök kubbesi, gök yüzü
kuptim, -i *eris* 1. anlam, kavram, mâna, anlaşılması istenen düşünce, fikir; ***fjalë me dy kuptime,*** iki anlamlı sözcük; 2. anlama, kavrama, kavrayış
kuptoj *fl* anlamak (manasını), kavramak; ***më së fundi e kuptuan***, sonu sonunda anladılar
kuptimplotë *sf* içinde bir anlam taşıyan, anlamlı, mânalı
kupz/ë, -i *eris anat* diz kapağı
kuq (i), kuqe (e) *sf* kırmızı; ***molla e kuqe,*** kırmızı elma; ***flamuri i kuq,*** kırmızı bayrak
kur 1. *zf* ne zaman, ne vakit; ***kur erdhi?*** ne zaman geldi? 2. *bağ* zaman, vakit; ***telefono kur të duash***, istediğin zaman telefon et
kuraj/ë, -a *dişis* cesaret, yüreklilik
kurban, -i *eris* kurban
kurban bajram, -i *eris* kurban bayram
kurbet, -i *eris* gurbet
kurdis *fl* 1. kurmak; ***kurdis orën,*** saati kurmak; 2. (bir müzik aletini) akort etmek, (radyoyu) ayarlamak vb; 3. (entrika, komplo) kurmak
kurdisj/e, -a *dişis* kurma, akort etme, ayarlama
kurdo *zf* her zaman, daima
kurdoherë *zf* her zaman, daima
kureshtar, -e *sf* meraklı, (başkaları ilgilendiren konuları) bilmeye, öğrenmeye istekli
kureshti, -a (kureshtj/e, -a) *dişis* merak; bilmek ve öğrenmek merakı
kur/ë, -a *dişis* iyileştirme, tedavi, tedavi etme
kurim, -i *eris* tedavi, bakım
kurioz, -i *eris* 1. merak; 2. acayıp, tuhaf
kuriozitet, -i *eris* 1. bilinmeyeni anlama, öğrenme merakı; 2. acayiplik, tuhaflık, enderlik
kuroj fl tedavi etmek
kuror/ë, -a *dişis* 1. çelenk; ***kurorë trëndafili***, gül çelengi; 2. taç (hükümdarların başına takılan); 3. nikâh 4. *bot* başak
kurorëzim, -i *eris* nikâhlama, nikâhlanma

Copyrighted material

kurorëzoj *fl* nikâhlamak, nikâh kıymak; **kurorëzohem** *fl* nikâhlanmak
kurs, -i *eris* kurs, ders dizisi; ***kurs gjashtëmujor,*** altı aylık kurs; 2. yön, istikamet, rota, seyir (uçak, gemi); . kur, döviz kuru
kurse *bağ* oysa(ki), halbuki
kursej *fl* tasarruf etmek, biriktirmek; ***kursej paratë***, para biriktirmek
kursim, -i *eris* tasarruf, biriktirme; ***librezë kursimi,*** tasarruf cüzdanı
kursimtar/ë, -i *eris* tasarrufçu
kursist, -i *eris* kurs öğrencisi, kursa giden kimse
kurt, -i *eris* avlu, ev bahçesi
kurth, -i *eris* kapan, tuzak, fak
kurvëri, -a *dişis* fuhuş, fahişelik
kurrë *zf* hiçbir zaman, asla
kurrgjë *zf* hiçbir şey,
kurriz, -i *eris* 1. anat sırt,omurga; 2. *coğ* sırt, tepe; ***kurrizi i malit,*** dağ sırtı
kurrizorë, -t *is zool* omurgalılar
kurrkund *zf* hiçbir yerde
kurrkush *zam* hiç kimse
kurrsesi *zf* hiçbir türlü, hiçbir şekilde; ***kurrsesi nuk e binda,*** hiçbir türlü ikna edemedim
kusi, -a *dişis* bakraç; güveç, toprak kap
kush *zam kim*; ***kush erdhi?*** Kim geldi?
kushedi *zf* kim bilir, belki, olabilir
kushdo *zam* herhangi, herhangi biri, herkes, kim olursa (olsun)
kushëri, -ri *eris* kuzen, yeğen; amca, hala, dayı veya teyze çocuğu
kusht, -i *eris* 1. şart, koşul; 2. bahis, bahis tutuşma
kushtetut/ë, -a *dişis* anayasa
kushtim, -i *eris* ithaf, (birinin) adına sunma
kushtoj *fl* ithaf etmek, (birinin) adına sunmak
kushton *fl* eder, (şu kadar paraya) mal olmak, etmek, pahası olmak; ***sa kushton kjo çantë?*** Bu çanta ne kadar eder?
kushtueshëm (i), -me (e) *sf* pahalı, değerli, kıymetli
kuti, -a *dişis* 1. kutu; 2. posta kutusu
kuvend, -i *eris* 1. meclis; 2. sohbet, söyleşi, muhabbet, konuşma
kuvendim, -i *eris* sohbet etme, muhabbet etme, söyleşme, anlaşma
kuvendoj *fl* sohbet etmek, konuşmak, söyleşmek
kuvert/ë, -a *dişis* güverte, geminin kamaraları üstü
kuzhin/ë, -a *dişis* mutfak
kuzhinier, -i *is* aşçı
ky *(eril),* **kjo** *(dişil) zam* bu; ***ky punëtor,*** bu işçi; ***kjo shtëpi,*** bu ev
kyç, -i *eris* 1. anahtar, açar; 2. *anat* eklem, mafsal
kyç *fl* anahtarla kapamak

Copyrighted material

L

l -Arnavut alfabesinin on altıncı harfi
labirint, -i *eris* 1. lâbirent; 2. *mec* içinden çıkılmaz durum
laborant, -i *eris* lâborant
laborator, -i *eris* lâboratuar
laboratorik, -e *sf* lâboratuara ait, ***instrumente laboratorike***, lâboratuar aletleri
lafshë, -i *eris* ibik
lag *fl* 1. ıslatmak, nemlendirmek; 2. sulamak; ***i lag lulet***, çiçekleri sulamak
lagem *fl* ıslanmak, sulanmak
lagësht (i,e) *sf* 1. sulu; 2. nem, nemli, rutubetli
lagështi, -a *dişis* ıslaklık; rutubet, nem
lagështim, -i *eris* ıslatma, nemlendirme
lagështir/ë, -a *dişis* ıslaklık; rutubet, nem
lagët (i,e) *sf* ıslak, sulu
lagur (i,e) *sf* ıslanmış, sulanmış, nemlenmiş
lagj/e, -ja *dişis* mahalle, semt
laiciz/ëm, -mi *eris* lâiklik
laik, -e *sf* lâik
laj *fl* 1. yıkamak; 2. filmin banyosunu yapmak; 3. çevirmek; ***laj borxhin***, borcu çevirmek; hesabı temizlemek; **lahem** *fl* yıkanmak
lajka, -t *dişis* pohpoh, dalkavukluk, yaltaklık
lajkatar, -i *eris* dalkavuk, yaltakçı
lajkatoj *fl* yaltaklanmak, dalkavukluk etmek, pohpohlanmak
lajkatim, -i *eris* pohpohlama, yaltaklanma, dalkavukluk etme
lajm, -i *eris* haber; ***lajm i mirë (i keq)***, iyi (kötü) haber; ***lajm i ri***, yeni haber; ***lajm i fundit***, son haber
lajmërim, -i *eris* bildiri, duyuru, ilan, anons
lajmëroj *fl* haber vermek, bildirmek, duyurmak, ilân etmek, anons etmek; ***lajmërohem*** *fl* haber verilmek, bildirilmek
lajmëtar, -i *eris* haberci, haber iletici, haber verici, tellal, ulak
lajmim, -i *eris* bildirme, duyurma, anons etme, ilân etme
lajthi, -a *dişis bot* fındık (ağaç ve ürün) *(Corylus arellana)*
lajthit (lajthis) *fl* yanılmak, yanlışlık yapmak
lajthitj/e, -a *dişis* yanılma, yanlışlık
lak, -u *eris* 1. ilmek, bir ipin ucunda oluşturulmuş halka, kement; 2. tuzak; 3. dönemeç, kıvrım
lakë/r, -ra *dişis bot* lâhana

Copyrighted material

lakmi, -a *dişis* 1. şiddetli arzu, açgözlülük; 2. kıskançlık, haset, çekememezlik
lakmoj *fl* 1. şiddetle arzulamak; 2. kıskanmak, haset etmek, çekememek; 3. beğenmek
lakmues, -i *eris* açgözlü, haris, doymaz kimse
lakoj *fl* 1. bükmek, eğritmek; 2. *gram* ismin hallere göre çekim yapmak; ***lakohem*** *fl* bükülmek, eğrilmek
lakonik, -e *sf* lakonik, veciz
lakor/e, -ja *dişis geom* eğri, eğri çizgi
lakuesh/ëm, (i)- -me (e) *sf* 1. bükülebilen, eğrilebilen; 2. *gram* ismin hallere göre çekimi yapılabilmesi
lakuriq, -i *eris zool* yarasa
lakuriq, -e *sf* çıplak, giysisiz
lam, -i *eris* alan, saha, meydan
lamtumirë! *ünl* hoşça kal, ayrılışta esenleme, veda, elveda
laps, -i *eris* kalem, kurşun kalemi
laps kimik, -u *eris* tükenmez (kalem)
larask/ë, -a *dişis zool* saksağan (*Pica pica*)
larë (i,e) *sf* yıkanmış
larës, -e *sf* yıkayıcı (yıkama malzemesi); ***pluhur larës***, yıkama tozu, deterjan; ***makinë larëse***, çamaşır yıkama makinesi
larg zf uzak, uzakta, uzağa, ırak, ırakta, ırağa
largësi, -a *dişis* uzaklık, ıraklık
largët (i,e) *sf* uzak, uzakta, ırak, ırakta
largim, -i *eris* uzaklaşma, ıraklaşma
largoj *fl* uzaklaştırmak (uzağa götürmek); 2. çıkarmak, kovmak, ihraç etmek; işten okuldan, partiden, görevden vb. almak
largohem *fl* uzaklaşma, çekilmek
largpamësi, -a *dişis* uzak görüşlülük, öngörürlülük, basiretlilik
laring, -u *eris anat* boğaz, gırtlak, imik
larmë (i,e) *sf* alacalı, karışık (renk), rengârenk, çeşitli, türlü türlü
larmi, -a *dişis* 1. rengârenklik, alacalık; 2. çeşitlilik
lart *zf* yukarda, yukarıda, yukarıya
lartë (i,e) *sf* yüksek, ***ndërtesë e lartë,*** yüksek yapı
lartësi, -a *dişis* yükseklik
lartësi mbidetare *dişis* rakım, deniz üstü yükseklik
lartësim, -i *eris* yükseltme, yüceltme
lartësoj *fl* yükseltmek, yüceltmek
lartmenduar (i,e) *sf* adı geçen, yukarıda adı geçen
larrë, -a *dişis zool* kurtçuk, sürfe, lârva
larushtë (i,e) *sf* alacalı, çeşit renkte olan
larushi, -a *dişis* nüans
lastar, -i *eris* filiz, fışkın; fidan
lashta, -t *idişis* hububat, tahıl
lashtë (i,e) *sf* 1. eskiden kalma, çok öncelerden beri var olan, uzun zaman önceki, çok eski zamana ait, antik;

Copyrighted material

lashtësi, -a *eris* eski çağlar, eski zamanlar, antika
latim, -i *eris* gravür, kazıma resim
latin, -e *sf* Lâtinlerle ilgili olan (şey); ***gjuha latine***, Lâtin dili
latinisht/e, -ja *sf* Lâtince, Lâtin dili
lauerat, -i *eris* en yüksek ödülü kazanan ozan (şair)
lavdërim, -i *eris* övgü, takdir, meth,-thi
lavdëroj *fl* övmek, takdir etmek, methetmek; **lavdërohem** *fl* övünmek, gururlanmak, kibirlenmek
lavdi, -a *dişis* şan, şeref, şöhret, haşmet, ihtişam
lavduesh/ëm (i), -me (e) *sf* şanlı, şerefli; ***lufta e jonë e lavdishme,*** şanlı savaşımız; ***e kaluara e jonë e lavdishme,*** şanlı geçmişimiz; ***vepër e lavdishme***, şerefli eser
lavrim, -i *eris* çift sürme, toprağı işleme
lebeti, -a *dişis* dehşet, korkunçluk, şiddetli heyecan
lebetit (lebetis) *fl* korkutmak, dehşet saçmak, heyecanlandırmak, şaşırtmak
leck/ë, -a *dişis* paçavra, çaput, partal, bez parçası
ledh, -i *eris* bir oluğun yukarıdaki kısmı; 2. bent, baraj; 3. duvar, kale duvarı
ledhatar, -i *eris* gönül okşayıcı, yaltakçı
ledhatim, -i *eris* okşama, kucaklama, öpme
ledhahtoj *fl* okşamak, sevmek, öpmek
legal, -e *sf* legal, kanuni, yasal, meşru
legalisht *zf* hukuken, kanunen, yasal olarak, alenen
legalizim, -i *eris* kanunlaştırma, yasalaştırma, meşrulaştırma
legalizoj *fl* kanunlaştırmak, yasalaştırmak, meşrulaştırmak
legen, -i *eris* leğen
legjendar, -e *sf* 1. efsanevi, efsaneye ait, efsane niteliğinde olan; 2. ünlü, meşhur
legjend/ë, -a *dişis* efsane
legjion, -i *eris ask* lejyon
legjislacion, -i *eris* mevzuat, yürürlükteki yasalar
legjislativ, -e *sf* yasama ile ilgili
legjislator, -i *eris* kanuni koyan, kanunu getiren kurum; yasama meclisi
leh *fl* havlamak; ***qeni leh,*** köpek havlıyor; *deyim:* ***qent lehin karvani shkon,*** köpekler havlıyor kervan yürüyor
lehon/ë, -a *dişis* loğusa, yeni doğum yapmış kadın
lehtë (i,e) *sf* hafif, yeğni, ağır olmayan; kolay; ***punë e lehtë,*** kolay bir iş; ***lehtë si pambuku,*** pamuk gibi hafif
lehtësi, -a *dişis* kolaylık; rahatlık, güçlük çekmeden bir şeyi yapabilme yeteneği
lehtësim, -i *eris* kolaylaştırma, hafifleştirme
lehtësoj *fl* hafifleştirmek, ağırlığını azaltmak, ağır yükten kur-

Copyrighted material

tarmak; **lehtësohem** *fl* hafiflenmek, ağır yükten kurtulmak
lehtësues, -e *sf* hafifletici, kolaylaştırıcı; ***kushte lehtësuese***, hafifletici koşullar
lej/e, -a *dişis* izin, müsaade, ruhsat; ***leje për gjuajtje,*** avlama ruhsatı; ***kërkoj leje***, izin istemek
lejekalim, -i *eris* geçiş izni
leje qarkullimi *is* trafikte arabayla dolaşma ruhsatı (izinnamesi)
lejim, -i *eris* izin verme, müsaade etme
lejlek, -u *eris zool* leylek
lejoj *fl* izin vermek, müsaade etmek
lejuesh/ëm (i), -me (e) *sf* müsaadeli, müsaade edilebilir, izinli, izin verilebilir
leksik, -u *eris* sözlük dizileri, bir kimsenin bildiği tüm sözcük sayısı, sözcük hazinesi, sözcük dağarcığı
leksikograf,-i *eris* leksikograf, sözlük yazarı, sözlükçü
leksikografi, -a *dişis* leksikografi, sözlük yazarlığı, sözlükçülük, sözlük bilgisi
leksikolog, -u *eris* leksikolog, sözlük bilimci
leksikologji, -a *dişis* leksikoloji, sözlük bilimi
leksion, -i *eris* ders
lektor, -i *eris* lektör, okutman
lemeri, -a *idişi* dehşet, korkunçluk, yılgı
lemeris *fl* dehşet saçmak, dehşet vermek; **lemerisem** *fl* dehşetlenmek, dehşete kapılmak
lemerish/ëm (i), -me (e) *sf* dehşetli, korkunç
lemz/ë, -a *dişis* hıçkırık
lemzim, -i *eris* hıçkırma, hıçkırış, hıçkırmak işi ve ya biçimi
lemzoj *fl* hıçkırmak
leopard, -i *eris zool* pars, leopar *(Felis pardus)*
lepur, -i *eris zool* tavşan *(Lepus europeus)*
lesim, -i *eris* tırmıklama, üzerinde tırmık geçerek toprağı işleme, toprağı düzeltme
lesoj *fl* tırmıklamak, toprağı tırmıkla işleyerek düzeltmek
lesh, -i *eris* yün, yapağı, saç, kıl, tüy; ***stof i leshtë***, yünlü kumaş
leshtor, -e *sf* kıllı, tüylü
let/ër, -ra *dişis* 1. kâğıt; ***letër shkrimi,*** yazı kâğıdı; 2. mektup; 3. iskambil kâğıdı, oyun kâğıdı
letërkëmbim, -i *eris* mektuplaşma
letërnjoftim, -i *eris* kimlik kartı, hüviyet cüzdanı
letërsi, -a *dişis* edebiyat, literatür, yazın
letërthirrj/e, -a *dişis* davetiye, çağrı kâğıdı
letrar, -e *sf* edebi, edebiyatla ilgili, edebiyata ilişkin; ***vepër letrar***, edebiyat eseri
letrar, -i *eris* edebiyatçı, edebiyatla uğraşan kimse
leverdi, -a *dişis* menfaat, yarar, fayda
leverdish/ëm (i), -me (e) *sf* yararlı, faydalı
lev/ë, -a *dişis fiz* kaldıraç, manivela
lexim, -i *eris* okuma

Copyrighted material

lexoj *fl* okumak; ***lexoj gazetë***, gazete okumak
lexues, -i *eris* okuyucu, okur
lë (lashë, lënë) *fl* 1. bırakmak; 2. (belli bir yere) koymak, yerleştirmek, sokmak; 3. bırakmak, koyuvermek, salmak; 4. bırakmak (boşamak, boşanmak)
lëkund *fl* 1. sallamak, sarsmak;
lëkundem *fl* sallanmak; 2. tereddüt etmek, karar vermede bocalanmak
lëkundj/e, -a *dişis* 1. sallanma, sallantı, titreme, sarsılma; 2. bocalanma, kararsız olma
lëkund/shëm (i), -me (e) *sf* sallanan, sabit olmayan
lëkur/ë, -a *dişis* deri
lekurëpunues, -i *eris* derici
lëkurtë (i,e) *sf* deri lile ilgili, deriden yapılmış; ***çantë e lëkurt***, deri çanta
lëmashk, -u *eris bot* yosun
lëm, -i *eris* 1. harman, saha, alan; 2. *mec* alan; bilgi, çalışma ve ya ilgi alanı
lëmoj *fl* 1. törpülemek, pürüzlüğünü gidermek; 2. okşamak; 3. düzeltmek
lëmsh, -i *eris* 1. yumak (iplik yumağı vb.); 2. top, küre; ***lëmsh i dheut***, dünya küresi; 3. düzensizlik, karışıklık, sırasızlık, altüstlük
lëmuar (i,e) *sf* düz, pürüzsüz, pürtüksüz
lëmyshk, -u *eris* 1. *bot* yosun; 2. *mec* toz
lënd/ë, -a *dişis* 1. madde, malzeme, bir şeyin yapımında kullanılan ya da kullanılacak olan herhangi bir madde; 2. inşaat kerestesi; ***lëndë e parë***, hammadde; ***lëndë djegëse,*** yakıt (malzemesi)
lëndoj *fl* incitmek, yaralamak, sakatlamak, vurmak, dokunarak zarar vermek, ağrıtmak;
lëndohem *fl* incitilmek, yaralanmak, sakatlanmak, vurulmak
lëndin/ë, -a *dişis* (kısa biçilmiş iyi bakımlı) çimen, çimenlik, meydanlık
lëndor, -e *sf* maddesel, madde ile ilgili
lëng, -u *eris* 1. öz su, suare (meyve suyu, domates suyu, et suyu vb.); ***lëngë portokali,*** portakal suyu;
lëngat/ë, -a *dişis* 1. *tıp* uzun süren hastalık; 2. salgın
lëngët (i,e) *sf* 1. sıvı halinde olan, akıcı, akışkan; 2. inceltilmiş, sulandırılmış, sulu
lëngsh/ëm (i), -me (e) *sf bkz* lëngët
lëni, -a *dişis* bırakıt
lëpij *fl* yalamak; tatmak, ıslatmak vb. için dilini üzerinde gezdirmek
lëpirj/e, -a *dişis* yalama
lëroj *fl* çift sürmek (toprağı, tarlayı vb. pullukla işlemek)
lëruar (i,e) *sf* sürülü (işlenmiş toprak)
lërues, -i *eris* çift süren kimse, toprağı süren kimse **lëshim, -i** *is* bırakma, salıverme, koyuverme
lëshoj *fl* bırakmak, salıvermek, koyuvermek
lëtyr/ë, -a *dişis* yıkanan bulaşıkların pis suyu
lëvdat/ë, -a *dişis* övgü, övme, medih (meth), sena

Copyrighted material

lëvdoj *fl* övmek, methetmek;
lëvdohem *fl* övünmek, gururlanmak
lëvir/ë, -a *dişis* yalvarma, rica, rica etme, aman dileme
lëviz *fl* hareket ettirmek, devindirmek, kımıldatmak, yerinden biraz oynatmak
lëvizj/e, -a *dişis* 1. hareket, devinim, devinme, kımıldama; 2. trafik, ulaşım; ***lëvizje e dendur,*** yoğun trafik
lëvizor, -e *sf* devindirici, harekete koyan, harekete koyucu
lëvizsh/ëm (i), -me (e) *sf* devingen, hareketli, oynar
lëvizshmëri, -a *dişis* devingenlik, hareketlilik, oynarlık
lëvor/e, -ja *dişis* kabuk, kışır, meyve dışı (örtüsü), soyuntu; deri
lëvorëzoj *fl* kabuğu soymak
lëvozhg/ë,-a *dişis* 1. sert kabuk (ceviz, fındık vb.); 2. ağaç kabuğu, bir ağaç çevresini çevreleyen sert kabuk
lëvrim, -i *eris* çift sürme, toprağı işleme
lëvroj *fl* çift sürmek, toprağı pullukla işlemek
lëvrues, -i *eris* çiftçi, tarımcı
li/, -ri *eris bot* keten (*Linum simus*)
li, -ja *dişis tıp* çiçek hastalığı, su çiçeği
liberal, -e *sf* liberal, hürriyet ve serbestlikle ilgili
liberaliz/ëm, -i *eris* liberalizm
lib/ër, -ri *eris* kitap; ***libër leximi***, okuma kitabı; ***libër shkolle,*** okul (ders) kitabı
libralidhës, -i *eris* ciltçi, mücellit
librar, -i *eris* kitapçı, kitap satan kimse
librari, -a *dişis* kitapçı dükkânı, kitap evi, kitap satılan yer
librez/ë, -a *dişis* kitapçık; karne defteri, karne; ***librezë shkollore***, öğrenci karnesi; ***librezë shëndetsore***, sağlık karnesi
lice, -u *eris* lise, orta öğrenim okulu
licenc/ë, -a *dişis* lisans, bir malı yabancı firma adına üretme izni
lidh *fl* 1. (demet, tutam, kravat vb.) bağlamak; (dostluk) bağlamak; (kitap) bağlamak, ciltlemek; bağlayıp düğüm yapmak; 2. (yarayı) bağlamak, pansuman yapmak; 3. (sözleşme, kontrat) bağlamak; **lidhem** *fl* bağlanmak
lidhës/e, -ja is ayakkabı bağı
lidhëz, -a *dişis gram* bağ
lidhj/e, -a *dişi* 1. bağlantı, irtibat; 2. bağ, bağlantı, ilişki, münasebet, alâka; ***lidhje e afërt***, yakın ilişki; 3. aktarma; aktarma treni, aktarma uçağı vb. ; 4. lig, birlik, dernek, cemiyet; ***Lidhja e Arkitektëve***, Mimarlar Birliği
lig *fl* zayıflamak; **ligem** *fl* zayıflanmak
lig, -(i), -ë (e) *sf* fena, kötü, zayıf, niteliksiz; 2. zayıf, zayıflanmış, hasta
ligështi, -a *dişis* 1. güçsüzlük, kuvvetsizlik, halsizlik, bitkinlik, zayıflık; 2. kaygı, gaile, kahır, keder, üzgü
ligështim,-i *eris* zayıflama, zayıflanma, kötüleşme, fenalaşma

Copyrighted material

ligështoj *fl* zayıflamak, fenalaşmak, güçsüzleşmek, halsizleşmek
ligj, -i *eris* kanun, yasa, kural
ligjërisht (*zf*) hukuken, kanunen, yasaya uygun olarak
ligjërat/ë, -a *dişis* 1. konuşma, söylev, nutuk, hitabe; 2. ders
ligjërues, -i *eris* 1. konuşmacı, hatip; 2. bir şiiri, bir edebiyat eserini topluluk önünde yüksek sesle ve gerektiği biçimde okuyan kimse; 3. ders veren kimse, hoca
ligjësi, -a *dişis* yasalılık, kanuniyet, kanunilik
ligjor, -e *sf* yasaya uygun, yasal, yasalı, kanunî, hukukî
ligjsh/ëm (i), -me (e) *sf* kanunî, yasal, yasayla tanılan, meşru, yasalarca izin verilen
ligjshmëri, -a *dişis bkz* ligjësi
ligjvënës, -i *eris bkz* legjislator
likuidim, -i *eris* tasfiye, likidasyon
likuidoj *fl* tasfiye etmek, likide etmek
lil, -i *eris bot* zambak *(Lilium candium)*
lilak, -u *eris bot* leylak *(Syringa vulgaris)*
liman, -i *eris* liman, iskele
lim/ë, -a *dişis* törpü, eğe
limf/ë, -a *dişis anat* lenf, lenfa
limon, -i *eris bot* limon (ağaç ve ürün)
lind *fl* doğmak; ***lindi në fshat***, köyde doğdu; doğurmak, doğum yapmak; ***lindi binjakë***, ikizler doğurdu
lindj/e, -a *dişi* 1. doğum, doğurma; 2. *coğ* doğu
lindor, -e *sf* 1. doğum ile ilgili, doğumsal; 2. *coğ* doğulu, doğuya ait
linoleum, -i *eris* linolyum
linotip, -i *eris* (matbaacılıkta) linotip
linj/ë, -a *dişis* çizgi
linjit, -i *eris* linyit, taşıl kömür
liqen, -i *eris coğ* göl
lir/ë, -a *dişis müz* lir, kirişli bir çalgı
lir/ë, -a *dişis* lira, Türk Lirası, Türkiye para birimi
lirë *zf* geniş, bol (*Örn.* geniş, bol elbise)
lirë (i,e) *sf* 1. hür, özgür, serbest, bağımsız; 2. serbest, boş, kimse oturmuyor; 3. gevşek, sıkı bağlanmamış; 4. ucuz
liri, -a *dişis* hürriyet, özgürlük, serbestlik; ***liri e shtypit***, basın özgürlüğü; ***liri besim***, inanç özgürlüğü; ***liri e fjalës***, konuşma özgürlüğü
liridashes, -e *sf* özgürlük yanlısı olan
lirik, -e *sf* lirik, lirik eser
lirim, -i *eris* 1. salıverme, kurtuluş, kurtulma; 2. terhis; 3. tahliye; 4. geveşetme; 5. ucuzlama
lirisht *zf* serbestçe
liroj *fl* 1. serbest bırakmak, tahliye etmek; 2. kurtarmak; ***atdheun e liruan me luftë***, vatanı savaşla kurtardılar; 3. salıvermek; terhis etmek; 4. gevşetmek; 5. ucuzlatmak
lis, -i *eris* meşe (*Quercus*)
list/ë, -a *dişis* liste, çizelge, cetvel
litar, -i *eris* ip, halat, urgan
literaturë, -a *dişis* edebiyat, literatür, yazın
lit/ër, -ri *eris* litre
liturgji, -a *dişis* ayın, dinsel tören

Copyrighted material

livadh, -i *eris* çayır
lod/ër, -ra *dişis* 1. oyuncak, ***lodër fëmijësh,*** çocuk oyuncağı; 2. oyun; 3. davul
lodh *fl* yormak; **lodhem** *fl* yorulmak
lodhj/e, -a *dişis* yorgunluk, bitkinlik
lodhsh/ëm (i), -me (e) *sf* yorucu, yıpratıcı; ***udhëtim i lodhshëm,*** yorucu yolculuk
lodhur (i,e) *sf* yorgun, yorulmuş, bitkin, yıpranmış
logarit/ëm, -mi *eris mat* logaritma
logaritmik, -e *sf mat* logaritma ile ilgili
logjik, -e *sf* mantıkî, mantıklı, mantıksal
logjikshëm (i,e) *sf* mantıklı
loj/ë, -a *dişis* 1. oyun, eğlence amacı ile yapılan hareket; 2. *sp* spor oyunu, maç, karşılaşma; ***lojë futbolli***, futbol maçı;
lojtar, -i *eris* oyuncu; ***lojtar basketbolli***, basketbol oyuncusu
lokal, -i *eris* yer, mekân, ev, lokal, oda, salon vb
lokal, -e *sf* yerel, mahallî, lokal
lokalitet, -i *eris* yer, bölge, mevki
lokaliz/ëm, -mi *eris* sınırlama, mevzileştirme, yayılmasına engel olma
lokalizoj *fl* sınırlamak, mevzileştirmek, genişlemesine engel olmak
lokomotiv/ë, -a *dişis* lokomotif
lopar, -i *eris* inekçi, sığırtmaç, sığır çobanı
lopat/ë, -a *dişis* kürek
lop/ë, -a *dişis* inek
lotari,-a *dişis* piyango
lord, -i *eris* lort
lot/ë, -i *eris* gözyaşı
lotsjellës, -e *sf* göz yaşartıcı
luaj *fl* 1. (çeşit oyunlar) oynamak; 2. (tiyatro oyuncusu rolünü) oynamak; 3. bir şeyi bir yerden başka bir yere taşımak, oynatmak; 4. kımıldamak, kımıldatmak; 5. çalmak (gitar çalmak)
luajtur (i,e) *sf* deli, çılgın, kaçık, aklını kaçırmış
luan, -i *eris zool* aslan
luftanij/e, -a *dişis* savaş gemisi
laftarak, -e *sf* askerî, savaşkan, cengâver, savaş ile ilgili
luft/ë, -a *dişis* savaş, harp, cenk; micadele; ***shpallje lufte,*** savaş ilan etmek; ***hyrje në luftë,*** savaşa girmek; ***luftë e ftohtë,*** soğuk savaş; ***Lufta e Parë (e Dytë) Botërore***, Birinci (İkinci) Dünya Savaşı; ***Lufta Nacional çlirimtare,*** Halk Kurtuluş Savaşı
luftëtar, -i *eris* savaşçı, savaşan kimse
luftoj *fl* savaşmak, harp etmek; mücadele etmek
luftim, -i *eris* savaşma, muharebe, çarpışma
lug, -u *eris* 1. tekne, ağaç tekne; 2. oluk, değirmen oluğu; 3. kanal; 4. patika; ***lugu i borës,*** kar patikası
lug/ë, -a *dişis* 1. kaşık; (ne için kullanılacağına göre): ***lugë çaji***, çay kaşığı; ***lugë çorbe***, çorba kaşığı; ***një lug sheqer,*** bir kaşık

Copyrighted material

dolusu şeker; ***lugë këpucash*** ayakkabı çekeceği, kerata
luginë, -a *dişis* vadi, koyak
luhat (luhas) *fl* sallamak; **luhat djepin,** beşiği sallamak; **luhatem** *fl* sallanmak
luhatj/e, -a *dişis* 1. sallanma, salıntı, sallantı; 2. (karar vermekte) bocalanma; 3. dalgalanma, çalkalanma, inip çıkma
luhatsh/ëm (i), -me (e) *sf* salıntılı, sallanabilen
luks, -i *eris* lüks, şatafat, gösteriş
luksoz, -e *sf* lüks, şatafatlı, gösterişli
lukth, -i *eris anat* mide
lukuni, -a *dişis* kurtlar sürüsü
lul/e, -ja *dişis bot* çiçek
luleshitës, -i *eris* çiçekçi, çiçek satan kimse
lulëzim, -i *eris* 1. çiçek açma, çiçeklenme; 2. *mec* gelişme, gelişim, iyi yetişme, başarı, ilerleme, inkişaf, varlık
lulëzoj *fl* 1. çiçek açmak, çiçeklenmek; 2. *mec* gelişmek, başarmak, ilerlemek
lulisht/ë, -a *dişis* park, çiçek bahçesi
lum/ë, -i *eris* nehir, ırmak
lumor, -e *sf* nehire ait, nehir ile ilgili
lumturi, -a *dişis* mutluluk, saadet
lumtur (i,e) *sf* mesut, mutlu, sevinçli
lumturisht *zf* mutlu bir şekilde, sevinçle
lumturoj *fl* mutlu etmek, mutlulandırmak
lund/ër, -ra *dişis* kayık, sandal
lundrim, -i *eris* kayık ile su yüzeyinde seyretme
lundroj *fl* kayık ile su yüzeyinde seyretmek, gitmek, yolculuk yapmak
lundrues, -i *eris* kayıkçı, sandalcı
lundruesh/ëm (i), -me (e) *sf* (nehir, ırmak hak.): yüzeyinde kayıkla seyredilebilinir
lusp/ë, -a *dişis* kabuk (ekmek, meyve vb. kabuğu)
lust/ër, -ra *dişis* parlaklık, cilâ
lustrim, -i *eris* parlatmak, cilâlatmak
lustrues, -i *eris* cilâcı, cilâlama işlerini yapan kimse
lut (lus) *fl* rica etmek, istemek, yalvarmak
lutj/e, -a *dişis* 1. dua; 2. dilekçe, yazılı dilekçe
luzm/ë, -a *dişis* insan kalabalığı
lyej *fl* 1. sürmek (yağ, boya vb.); 2. yağlamak; ***lyej makinën***, makineyi yağlamak; 3. badanalamak; ***lyej murin***, duvarı badanalamak
lyer (i,e) *sf* sürülü, sürülmüş, yağlanmış, badanalanmış
lyerës, -i *eris* yağlayıcı, boyacı; boyama, yağlama işlerini yapan kimse
lyerj/e, -a *dişis* sürme, yağlama, boyalama
lymor, -e *sf* lığlı, lığlı toprak
lyp *fl* 1. istemek; 2. dilenmek
lypës, -i *eris* dilenci
lyrsh/ëm (i), -me (e) *sf* yağlı
lyth, -i *eris* ezilmiş yer, sert kabarcık, nasır

Copyrighted material

Copyrighted material

Ll

ll – Arnavut alfabesinin ön yedinci harfi
llaç, -i *eris* harç, sıva malzemesi, (kireç ya da çimento veya her ikisi ile kum ve suyu karıştırarak elde edilen karışım)
llaf, -i *eris* lâf, söz, lâkırdı
llafazan, -i *eris* lâfazanlık yapan kimse, gevezelik yapan kimse
llafazan, -e *sf* lâfazan, geveze
lafos *fl* konuşmak
llagap, -i *eris* lâkap
llagar, -e *sf* berrak, duru; ***ujë llagar***, berrak su
llagaris (lagaroj) *fl* durulamak
llagartë (i,e) *sf* berrak, duru
llagëm, -i *eris* 1. lâğım; 2. çukur
llahtari, -a *dişis* korkunçluk, korkunç şey, yılgı, dehşetlik; iğrençlik
llahtaris *fl* korkutmak, dehşete kaptırmak, ürkütmek; **llaharitem** *fl* korkmak, dehşete kapılmak, ürkmek,
llahtarsh/ëm (i), -me (e) *sf* korkunç, dehşetli, pek kötü, ürkütücü
llall/ë, -a *dişis* sütana, sütanne
llak, -u *eris* cilâ, vernik
llakim, -i *eris* cilâlama, verniklememe
llakoj *fl* cilâlamak, verniklemek
llamarin/ë, -a *dişis* teneke, yumuşak çelikten yapılmış üzeri kalay kaplı ince saç
llamarintë (i,e) *sf* tenekeden yapılmış
llamb/ë, -a *dişis* lâmba; ***llambë elektrike,*** elektrik ampulü
llamburit (llamburis) *fl* ışıldamak
llamburitj/e, -a *dişis* ışıldama
llap/ë, -a *dişis anat* 1. dil; ***ka llap të gjatë,*** uzun dili vardır, çok konuşur; 2. kullak kepçesi
llapërçin/ë, -a *dişis* 1. çamur; 2. sulu yiyecek, çervişli yiyecek
llastik, -u *eris* 1. lâstik; 2. otomobil lâstiği; 3. sapan
llastim, -i *eris* şımartma; şımarık olma hali, şımarıklık
llastoj *fl* şımartmak, yüz vermek, nazlı alıştırmak
llastuar (i,e) *sf* şımarık, şımarmış
llav/ë, -a *dişis* sürü, kurtlar sürüsü
llazur/ë, -a *dişis* keşmekeş, karışıklık
llër/ë, -a *dişis anat* ön kol
lloç/ë, -a *dişis* çamur
llogari, -a *idişis* 1. hesap, muhasebe; ***llogari tremu jore,*** üç ay-

Copyrighted material

lık hesap; ***llogari banke,*** banka hesabı; 2. hesaplama
llogaritar, -i *eris* muhasebeci, sayman
llogaritj/e, -a *dişis* hesaplama, hesap yapma
llogarit *fl* hesaplamak, hesap yapmak
llogor/e, -ja *dişis* 1. *ask* istihkâm; 2. derin hendek, çukur
lloj, -i *eris* cins, çeşit, nevi, tür
llojlojsh/ëm (i), -me (e) *sf* çeşitli, çeşidi çok olan, çeşit çeşit, türlü türlü, her cinsten, karışık
llokum, -i *eris* lokum
llomështi, -a *dişis* 1. kirlilik, pislik, çöp; 2. çökel, tortu
llomomotit (llomotis) *fl* zırıldamak, saçma sapan konuşmak, olur olmaz sözler söylemek, boşboğazlık etmek
llomotitj/e, -a *dişis* zırıldama, saçma sapan sözler konuşma, olur olmaz sözler söyleme, boşboğazlık etme
lloz, -i *eris* 1. *fiz* kaldıraç, manivelâ; 2. mandal, sürgü
llum, -i *eris* 1. tortu; kalıntı, artık (atılacak şey); 2. *mec* çamur
llup *fl* yutmak
llull/ë, -a *dişis* lüle, tütün çubuğu, pipo
llurb/ë, -a *dişis* tortu

Copyrighted material

M

m – Arnavut alfabesinin on sekizinci hafi
ma *zam* (dativ hali) bana; ***mua ma dha,*** bana verdi; ***mua ma tregoj***, bana gösterdi
mac/ë, a *dişis zool* kedi; ***macë e egër,*** yaban kedi; ***iku maca lozin minjtë***, kedi gitti fareler oynuyor
maçok, -u *eris zool* erkek kedi
madje *zf* (hatta. . . .) bile, (daha) da
madërgon/ë, -a *dişis bot* banotu *(Hyoscyamus niger)*
madh (i,e) *sf* büyük; ***shkëmb i madh,*** büyük kaya; ***Okean i madh,*** Büyük Okyanus; ***shtëpi e madhe,*** büyük ev; ***karrige e madhe,*** büyük sandalye;
madhëri, -a *dişis* ululuk, heybet, görkem, haşmet
madhëri*sh*/ëm (i), -me (e) *sf* fevkalade güzel, mükemmel, olağanüstü güzel, heybetli
madhësi, -a *dişis* 1. (ölçülebilen) büyüklük; 2. boyut
madhështi, -a *dişis* görkem, haşmet, ihtişam, büyüklük
madhështoj *fl* övmek, yükseltmek, methetmek, yüceltmek
madhështohem fl övünmek, büyüklenmek, yükselmek
madhështor, -e *sf* mükemmel, fevkalade, görkemli, gösterişli, haşmetli, muhteşem
madhoj *fl* yetiştirmek, bakmak, büyütmek (çocuğu)
madhor, -e *sf* 1. *huk* ergin, reşit; ***moshë madhore***, erginlik, reşitlik; 2. *ask* (kara kuvvetlerinde) binbaşı; (rütbe bakımından) yüksek, daha yüksek; ***oficer madhor,*** yüksek subay
magazin/ë, -a *dişis* 1. mağaza, büyük dükkân, market; 2. depo, ambar, ardiye
magazinier, -i *eris* ardiyeci, depocu
magazinim, -i *eris* depolama, ambara koyma
magazinoj *fl* depolamak, ambara koymak
magnet, -i *eris fiz* mıknatıs
magnetik , -e *sf fiz* manyetik, mıknatıs niteliğine sahip olan; ***fushë magnetike,*** mıknatıs alanı
magnetiz/ëm, -mi *eris* manyetizma, mıknatıslık
magnetizim, -i *eris* mıknatıslama
magnetizoj *fl* mıknatıslamak
magnetofon, -i *eris* teyp
magnez, -i *eris kim* magnezyum

Copyrighted material

magjeps *fl* büyülemek; hayran bırakmak, hayrete düşürmek, cezbetmek; ***magjepsem*** *fl* büyülenmek, hayrete düşürülmek
magjepsës, -e *sf* cazibeli, alımlı, çekicili, büyüleyen, göz kamaştırıcı; ***bukuri magjepsore***, büyüleyici güzellik
magjepsj/e, -a *dişis* büyüleme, cezbetme, çekicilik
magjepsur (i,e) *sf* büyülü
magji, -a *dişis* büyü, büyücülük, sihir, afsun, füsun
magjik, -e *sf* büyüleyici, sihirli, afsunlu
mahi, -a *dişis* şaka
mahis *fl* sinirlendirmek, öfkelendirmek, kızdırmak
mahisem *fl* şakalaşmak, alay etmek
mahnur, *zf* mahmur
mahnit (mahnis) *fl* hayret etmek, şaşırtmak, şaşkınlık içinde bırakmak; **mahnitem** *fl* hayrette kalmak, şaşırmak, şaşkınlık içinde kalmak
mahnitës, -e *sf* şaşırtıcı, hayret verici, garip, acayip, fevkalade, çok güzel, olağanüstü
mahnitj/e, -a *dişis* şaşkınlık, hayret, harika, mucize
mahnitsh/ëm (i), -me (e) *sf* fevkalade, çok güzel, hayret verici, olağanüstü, mucizevi, hayrete düşüren, göz alıcı
maj, -i *eris* mayıs (ay)
maja, -ja *dişis* maya, kabartma tozu, ferment
mayasill , -i *eris tıp* basur, mayasıl, emoroit
majdanoz, -i *eris bot* maydanoz
maj, -a 1. uç, doruk, zirve, tepe; ***maja e malit***, dağ tepesi; bir şeyin sivri ucu; ***maja e hundës***, burun ucu; 2. (fincan, kâse, bardak vb. hakkında) ağız, üst kenar; ***është mbushur me majë,*** ağzına kadar dolu
majm/ë (i), -e (e) *sf* yağlı; ***mish i majmë***, yağlı et; 2. semiz, şişman; 3. (toprak hakkında) verimli; ***tokë e majmë,*** verimli toprak
majmun, -i *eris zool* maymun
majonez/ë, -a *dişis* mayonez
major , -i *eris ask* (kara kuvvetlerinde) binbaşı (subay)
majta (e) *dişis* 1. *sol* taraf, sol yan; 2. (siyasette) solculuk
majtas (majtazi) *zf* sol; ***ktheu majtas***, sola dön
majt/ë (i,e) *sf* sol; ***syri (veshi, krahu) i majtë;*** sol göz (kulak, kol); ***dora (ana, këpuca) e majtë,*** sol el (taraf, ayakkabı)
majtist, -i *eris* solcu, sol görüşlü kimse
majtiz/ëm, -mi *dişis* (siyaset) solculuk
makar *ünl, zf* bari, hiç olmazsa, hiç değilse, o halde, öyle ise, en azından; keşke; ***makar të binte një shi***, hiç olmazsa (bari) bir yağmur yağsaydı
makara, -ja *dişis* 1. çıkrık, kaldırıcı; 2. makara (üzerine iplik, tel gibi şeyler sarılan boru)
maket/ë, -a *dişis* 1. maket; 2. bir kitabın tamamlanmamış el yazısı
mak/ë, -a *dişis* süt kaymağı

Copyrighted material

makiavelizëm, -mi *eris* Makyavelizm
makineri, -a *dişis* 1. genel olarak makineler; 2. bir aletin, cihazın işleyen parçaları, mekanizma
makin/ë, -a *dişis* 1. makine; ***makinë qepëse,*** dikiş makinesi; ***makinë lërëse***, çamaşır yıkama makinesi; ***makinë shkrimi,*** daktilo makinesi; 2. araba, otomobil
makin*i*st, -i *eris* 1. oto tamirc*i*si; 2. makin*i*st
makros/ë, -a *dişis* durgun su yüzeyinde oluşan yeşil örtü, yosun
maksimal, -e *sf* maksimal
maksimum, -i *eris* maksimum, azami
makth, -i *eris tıp* meşime, döl yatağı, etene, son, plâsenta
makut, -i *eris* aç, yiyici, gözü doymaz, pisboğaz, obur
makutëri, -a *dişis* yiyicilik, pisboğazlık, oburluk, obur olma hali
mal, -i *eris* dağ
malari/ë, -ja *dişis tıp* malarya, sıtma
malarik, -e *sf* malarya ile ilgili
malcim, -i *eris* tıp cerahatlenme, irin toplama
malësi, -a *dişis* dağlık
malësor, -i *eris* dağlı, dağlık bölge halkından olan kimse
malor, -e *sf* dağ, dağ ile ilgili, dağlık; ***krahinë malor,*** dağlık bölge
malshesh/e, -ja *dişis coğ* yayla
mall, -i *eris* (ikt*i*sadi anlamda) mal, meta, ticaret malı
mall, -i *eris* hasret, özlem (duygusu), nostalji; ***mall për familien***, aile hasreti
mallëngjim, -i *eris* duygulanma, duygulanım, heyecanlanma, özlem, şiddetli arzu duyma, nostalji; teessür, üzülme
mallëngjyer (i,e) *sf* heyecanlanmış, h*i*slenmiş, duygulanmış
mallëngjyes, -e *sf* dokunaklı, duygulandırıcı, heyecan verici
mallëngjyesh/ëm (i), -me (e) *sf* hisli, heyecanlı, duygusal, dokunaklı, acıklı
mallkim, -i *eris* beddua, lânet, ilenme, ilenç; beddua etme, lânetleme
mallkoj *fl* beddua etmek, lanetlemek, lânet okumak, ilenmek
mallkuar (i,e) *sf* lânetli, lânetlenmiş
mam/ë, -a *dişis* ana, anne
mami, -a *dişis* ebe
man, -i *eris bot* dut (ağaç ve ürün); ***man i zi*** kara dut
manaferr/ë, -a *dişis bot* böğürtlen
manar,-i *eris zool* kuzu, sevimli kuzu
manastir, -i *eris* manastır, keşişhane
mandall, -i *eris* 1. mandal; 2. çamaşır mandalı
mandapost, -i *eris* mandapost, posta havalesi
mandarin/ë, -a *dişs bot* mandalina (ağaç ve ürün)
mandat, -i *eris huk* bir kimseye verilen hak ve yetki, vekillik

Copyrighted material

mandatarkëtim, -i *eris* tahakkuk (ödeme) fişi
mandat/ë, -a *dişis* kara haber, ölüm haberi
madatpages/ë, -a *dişis* ödeme emri (fişi)
mandej *zf* sonra, sonradan, daha sonra, sonraları, bilahare
mandolin/ë, -a *dişis müz* mandolin
manekin, -i *eris* 1. manken; 2. terzi mankeni
mangan, -i *eris kim* mangan, manganez
mangët (i,e) *sf* noksan, eksik, tamam olamayan, yetersiz
mani, -a *dişis* mani, (bir tür ruh hastalığı), bir şeye karşı duyulan delicesine tutkunluk, düşkünlük
maniak, -u *eris* manyak
maniak, -e *sf* manyakça, manyağa yakışır
manifaktur/ë, -a *dişis* manifatura
manifest, -i *eris* manifesto, bildiri, beyanname
manifestim, -i *eris* görünme, tezahür, belirti, kanıt; histeri duyguları vb. ortaya koyan herhangi bir yol, nümayiş, açık açık meydana çıkarma
manifestoj *fl* açıkça göstermek, belirtmek, açığa vurmak
manipulim, -i *eris* (bir şeyi, makineyi vb.) ustalıkla kullanma, idare teme
marmelat/ë, -a *dişis* marmelat, şekerli pişmiş meyve ezmesi
mars, -i *eris* mart (senenin üçüncü ayı)
mars, -i *eris astr* Mars, Merih, Sakıt
marsh, -i *eris müz* marş
marsh, -i *eris* (otomobilde) vites kutusu, şanjman, şanzıman
marshim, -i *eris* 1. yürüyüş, askeri yürüyüş, sert adımlarla ve aynı tempoda uygun adımlarla yürüme
marshoj *fl* 1. sert adımlarla ve aynı tempoda (askerler gibi) yürümek; 2. geçit yapmak, resmi geçit, sıra ile yürümek
martes/ë, -a *dişis* evlenme, evlilik; ***martesë e lumtur,*** mutlu evlilik; ***zgjidhja e martesës,*** boşalma
martesor, -e *sf* evliliğe ait, evlilikle ilgili
martë (e) *dişis* salı (pazartesinden sonraki gün)
martir/ë, -i *dişis* şehit, inanç kurbanı
martoj *fl* evlendirmek;
martohem *fl* evlenmek
martuar (i,e) *sf* evli
marul/e, -ja *dişis bot* marul (Lactuca *sativa*)
marr *fl* 1. almak, sahip olmak; ***marr librin,*** kitabı almak; 2. almak, kaldırmak; ***marr të holla nga banka,*** bankadan para kaldırmak; 3. almak, ele geçirmek, zaptetmek, 4. almak, kabul etmek; 5. almak, izinsiz almak, çalmak; 6. almak, götürmek, kimseyi alıp götürmek (polis); **merrem** *fl* meşgul olmak, bir işle meşgul olmak; ***merrem me mësimet***

Copyrighted material

shkollore, okul dersleri ile meşgul olmak
marramendj/e, -a dişis baş dönmesi
marrë (i,e) *sf* deli, divane, bunak, ahmak, kaçık
marrëdhëni/e, -a *dişis* bağ, bağlantı, irtibat, ilişki, ilgi, münasebet; ***marrëdhënie diplomatike,*** diplomatik ilişkiler
manipuloj *fl* (bir şeyi, bir cihazı vb.) kullanmak, idare etmek, manipüle etmek; hile karıştırmak
manomet/ër, -i *eris fiz* manometre
manov/ër, -ra *dişis* manevra
manovrim, -i *eris* manevra yapma
manovroj *fl* manevra yapmak
manovrues, -e *sf* manevra ile ilgili, manevraya ait, manevra yapan
mantel, -i *eris* pardösü
manto, -ja *dişis* manto, palto, kadın paltosu
manual, -i *eris* el kitabı, kılavuz
manushaq/e, -ja *dişis bot* menekşe (*Viola tricolor*)
manjoll/ë, -a *dişis bot* manolya (*Magnolia*)
maqedonas, -i *eris* Makedon; Makedonyalı
maqedonas, -e *sf* Makedonya ile ilgili, Makedonya'ya ait
marangoz, -i *eris* marangoz
maraq, -i *eris bot* dere otu
maraton, -i *eris* maraton
maren/ë, -a *dişis bot* kenevir
mareshal, -i *eris* mareşal
margarin/ë, -a *dişis* margarin
margaritar, -i *eris* inci
marifet, -i *eris* marifet, ustalık, hüner
marinar, -i *eris* gemici, denizci, bahriyeli
marin/ë, -a *dişis* bahriye, donanma
marionet/ë, -a *dişis* kukla
mark/ë, -a *dişis* 1. marka, fabrika işareti, ticari marka, bellilik, üretilen bir malın çeşidi veya tipi
marksist, -i *eris* marksist, marksçı
marksizëm, -i *eris* marksizm, marksçılık
marrës, -i *eris* 1. (bir şeyi, mektup vb.) alan kimse, alıcı; 2. *teknik* almaç, ahize
marrëveshj/e, -a *dişis* anlaşma, uyuşma, sözleşme, itilâf; ***nënshkruaj një marrëveshje,*** bir sözleşme imzalamak
marrëzi, -a *dişis* 1. delilik, ahmaklık, budalalık, divanelik; 2. saçmalık
marrj/e, -a *dişis* 1. alma, ele geçirme, zapt etme; 2. kabul etme, alma (mektup, ödül vb)
marros *fl* delirtmek, çıldırtmak; **marrosem** *fl* delirmek, çıldırmak
marrosur (i,e) *sf* deli, çılgın, divane, kaçık
marros/je, -a *dişis* delilik, ahmaklık, budalalık, çılgınlık, divanelik
masakë/r, -ri *eris* katliam, kıyım, topluca öldürme
masakroj *fl* katliam yapmak, topluca öldürmek
masazh, -i *eris* masaj

Copyrighted material

mas/ë, -a *dişis* 1. ölçü, ölçme; boyut, bir şeyin büyüklüğü; 2. sınır, hudut, had; ***kaloj masën,*** haddini aşmak; 3. önlem, tedbir; ***masat e sigurimit***, güvenlik önlemleri **mas/ë, -a** *is* 1. masa; 2. *fiz* kütle; ***masë kritike***, kritik kütle

masiv, -i *eris coğ* (dağlar hakkında) kocaman, dağ kitlesi

masiv, -e *sf* muazzam, koskoca, ağır ve sağlam

masivitet, -i *eris* kitle, kitlelik, insan topluluğu

masivizim, -i *eris* insan topluluğuna (insanlar arasına) yayma

masivizoj *fl* insan topluluğu arasına yaymak, insanlar arasında propaganda yapmak

mask/ë, -a *dişis* maske, yüzünün tamamını ya da bir kısmını örten şey

maskim, -i *dişis* maskeleme, gizleme, kamufle etme

maskoj *fl* maskelemek, maske ile örtmek, kamufle etmek;

maskohem *fl* maskelenmek, kamufle olmak

masur, -i *eris* masura, makara, üzerine iplik sarılan silindir (boru)

maskuar (i,e) *sf* maskeli, maskelenmiş, kamufle edilmiş

mash/**ë, -a** *dişis* 1. maşa; *mec* alet; ***e përdor si mashë***, kimseyi maşa gibi (alet gibi) kullanmak; 2. cımbız

mashink/ë, -a *dişis* makineli tüfek, mitralyöz

mashkull, -i *eris* 1. erkek, erkek cins; 2. erkek insanı

mashkullor,-e *sf* 1. erkek ile ilgili, erkeksel; 2. *gram* eril; ***emër mashkullor,*** eril isim

mashtrap/ë, -a *dişis* maşrapa

mashtrim, -i *eris* aldatma, dolandırma

mashtroj *fl* aldatmak, dolandırmak; **mashtrohem** *fl* aldatılmak, dolandırılmak

mashtrues, -i *eris* aldatıcı, dolandırıcı kimse, hilekâr

mat, -i *eris* (*satrançta*) mat; ***mat me dy lëvzje***, iki hamlede mat

mat (**mas**) *fl* ölçmek (büyüklüğü, boyutu, zamanı)

matanë *zf* öteki tarafta; ***matanë rrugës***, caddenin öteki tarafında; ***matanë lumit,*** nehrin öteki tarafında

matansh/ëm (i), -me (e) *sf* öbür taraflı, öbür taraftaki

matara, -ja *dişis* matara

matarim, -i *eris* düzeltme, sıraya koyma, çekidüzen verme

mataroj fl düzeltmek, düzene getirmek, sıraya koyma, çekidüzen vermek

matematik, -e *sf* matematik bilimi ile ilgili, matematiksel

matematikan, -i *eris* matematikçi, matematik öğretmeni

matematik/ë, -a *dişis* matematik

material,-i *eris* materyal, malzeme, gereç; madde

material, -e *sf* maddî, maddesel

materialist, -i *eris* materyalist

materiali/zëm, -mi *eris* materyalizm, maddecilik, özdekçilik

materializim, -i *eris* maddileşme

Copyrighted material

materializoj *fl* maddileşmek
materie, -a *dişis* (felsefe) madde, dünyayı ve uzaydaki her şeyi oluşturan şey
maternitet, -i *eris* doğum evi
matës, -e *sf* ölçen, ölçü, ölçü ile ilgili; ***vegël matës,*** ölçü aleti
matj/e, -a *dişis* ölçme
matric/ë, -a *dişis* matris, kalıp
matrikull, -i *eris* (bir dernek vb. üyelerin) ana defteri, kütük
matrikullim, -i *eris* ana defterine kaydetme
matrikulloj *fl* ana defterine kaydetmek
matur (i,e) *sf* temkinli, basiretli, tedbirli, ihtiyatlı, geleceği düşünen, davranışlarında ölçülü olan
maturant, -i *eris* bakalorya, olgunluk sınavına giren lise öğrencisi
matur/ë, -a *dişis* bakalorya, olgunluk, lise öğrencisinin olgunluk sınavı
mauzole, -u *eris* mozole, büyük gösterişli gömüt, anıt kabir
mauzoleum, -i *eris bkz* **mauzole**
maz/ë, -a *dişis* 1. kaymak; 2, yağlı peynir
mazit (mazis) *fl* sütün kaymağını çekmek
mazut, -i *eris* mazot
mbaj *fl* 1. tutmak (elle tutmak); 2. tutmak (düşmemesi için elinden tutmak); 3. taşımak (bir şeyi taşımak); ***mbaj dru,*** odun taşımak; 4. bakmak; bakım göstermek, geçindirmek,büyütmek, beslemek (aileyi, çocuğu); 5. tutmak, yazmak (günlük tutmak); 6. tutmak (nutuk tutmak); 7. ümit-lenmek; ***mbaj një shpresë,*** ümit etmek, ümit beklemek; 8. tutmak; kimsenin tarafını tutmak
mbajtës, -e *sf* 1. (bir şeyi) tutan, taşıyan; 2. büyüten, bakan, geçindiren; 3. deftere kayıtları yapan; 4. destekleyen
mbajtj/e, -a *idişis* tutma, taşıma; dayama, dayanma; kayıt yapma; büyütme, geçindirme, besleme
mbares/ë, -a *is* 1. kenar, son; 2. *gram* son ek
mbarë (i,e) *sf* 1. iyi, faydalı, değerli, hayırlı; ***djem të mbarë,*** hayırlı çocuklar; 2. sağlıklı, iyi gelişmiş; 3. mutlu, hayırlı; ***Udha e mbarë!*** Hayırlı yolculuk! ***Punë e mbarë,*** (İş) kolay gele!
mbarësi, -a *is* iyilik, gelişme, ilerleme, başarı, mutluluk
mbarim, -i *eris* bitim, bitiş, bitiriş, tamamlama; son; ***mbarim i punës,*** işin bitişi (sonu)
mbaroj *fl* 1. (bir şeyi) bitirmek, tüketmek; 2. bitirmek, son vermek; ***mbaroj fjalimin***, kunuşmayı bitirmek, konuşmaya son vermek
mbars *fl* hamile bırakmak, gebe bırakmak
mbarsë *sf* hamile, gebe
mbarsj/e, -a *dişis* hamile kalma, gebe olma, hamile olma
mbart *fl* taşımak, götürmek, nakletmek
mbartem *fl* taşınmak; göç etmek

Copyrighted material

mbartës, -i *eris* taşımacı, nakliyeci
mbartj/e, -a *dişis* 1. nakliyat, taşımacılık, transport; 2. taşıma, göç etme
mbaruar (i,e) *sf* 1. sona ermiş, bitmiş; 2. bitirilmiş, sona varılmış, bitim
mbas *zf* sonra, art, arka; ***mbas kësaj,*** bundan sonra; ***mbas shkollës,*** okul arkasında; ***mbas darke,*** akşamdan sonra; ***mbas dite,*** öğleden sonra; ***mbas nesër,*** öbür gün
mbath *fl* 1. giymek (ayakkabı); 2. nallamak; ***mbath kalin,*** atı nallamak
mbathj/e, -a *dişis* 1. giyme (ayakkabı); 2. nallama
mbes *fl* 1. kalmak; 2. arda kalmak, geri kalmak; 3. ertelemek, bırakmak; 4. durmak, bir yerde oyalanmak; 5. durmak, dinmek, kesilmek; ***shiu mbeti,*** yağmur dindi (kesildi); 6. hareketsiz durumda olmak **mbes/ë, -a** *dişis* yeğen (oğlunun, kızının, erkek kardeşinin yada kız kardeşinin kızı)
mbetj/e, -a *dişis* kalma, bakiye, artık, artmış olan şey, geriye kalan kısımlar
mbetura,-t (të) *asis* (yiyecek) artıkları
mbeturin/ë, -a *dişis* harabe, yıkı, artık, kalıntı, hurdalık
mbërthej *fl* 1. iliklemek, düğmelemek; 2. mıhlamak, çakmak; 3. (bir aygıtın parçalarını) birleştirmek; **mbërthehem** *fl* iliklenmek
mbërthim, -i *eris* 1. iliklleme, iliklenme, düğmeleme, düğmelenme; 2. mıhlama, mıhlanma
mbërthyer (i,e) *sf* 1. ilikli, iliklenmiş; 2. mıhlı, mıhlanmış; 3. birleştirilmiş
mbështet (mbështes) *fl* 1. dayamak, yaslamak; 2. desteklik etmek, desteklemek;
mbështeteme *fl* dayanmak, yaslanmak
mbështetj/e, -a *dişis* 1. dayanma, yaslanma; 2. dayanak, destek, payanda
mbështjell *fl* 1. (ipliği vb. yumak olarak) sarmak; 2. (bir şeyi başka bir şeyle) sarmak, örtmek; paketlemek; 3. toplamak;
mbështillem *fl* sarılmak, örtülmek **mbi** *edat* üstü (ne), üstü(nde), üzeri(ne), üzeri(nde); ***mbi tavolinë,*** masa üstüne (üstünde)
mbiçmoj *fl* (bir şeye veya bir kimseye) olduğundan fazla değer vermek, aşırı fiyat biçmek
mbiemër, -i *eris* 1. soyadı; 2. *gram* sıfat
mbiemëroj *fl* soyadı vermek, lâkap takmak
mbiemëror,-e *sf gram* sıfat ile ilgili
mbiemëruar (i,e) *sf* lâkaplı, lâkap takılmış olan
mbikales/ë, -a *dişis* üstgeçit
mbikalim, -i *eris* üst geçit
mbikëqyrj/e, -a *dişis* gözetlemek, gözlemek, bakmak, nezaret etmek; 2. denetlemek

Copyrighted material

mbikëqyrës, -i *eris* 1. gözlemci, gözcü, nezaretçi, bekçi; 2. denetici, denetleyici, müfettiş
mbikëqyrj/e, -a *dişis* gözetleme; denetleme, kontrol etme
mbin *fl* çimlenmek, bitmek, topraktan çıkıp yetişmek, filizlenmek
mbinatyror/ë, -e *sf* doğa üstü, tabiat üstü; ***fuqira mbinatyrore***, doğa üstü güçler
mbingarkoj *fl* aşırı yüklemek, fazlasıyla yüklemek
mbinjeri, -u *eris* üstün nitelikli insan, süpermen
mbinjerëzor, -e *sf* insan üstü, fevkalbeşer
mbishkrim, -i *eris* kitabe, yazıt
mbitokësor/ë, -e *sf* toprak üstü; ***ujëra mbitoksore,*** toprak üstü sular
mbivler/ë, -a *dişis (ekonomi)* artı değer, artık değer
mbivlerësim, -i *eris* değerinden fazla fiyat değer) biçmek
mbizotërim, -i *eris* üstünlük, üstün gelme, faikıyet, egemenlik, hakimlilik
mbizotëroj *fl* üstün olmak, üstün gelmek, egemen olmak, hüküm sürmek
mbjell *fl* ekmek, toprağa tohum atmak
mbjella, -t (të) *dişis* ekinler
mbjellës, -i *eris* ekici, tohum ekici
mbjell/ë, -a *dişis* ekme, ekmek eylemi, ekim
mbjellur (i,e) *sf* ekili, ekilmiş
mbledh (mblodha, mbledhur) *fl* 1. toplamak; 2. yığmak, yığın haline getirmek; 3. çağırmak (toplantıyı);
mblidhem *fl* toplanmak, büzülmek
mbledhje, -a *dişis* 1. toplanma; 2. toplantı, içtima, oturum, birleşim
mbrapa *zf* arkadan, geri
mbrapambetur (i,e) *sf* geri kalmış, gerici
mbraps *fl* geriye doğru itmek, geriye doğru sıkıştırmak, geriletmek; **mbrapsem** *fl* gerilemek, geri çekilmek
mbrapsht *zf* 1. tersine, aksine; 2. geri(ye)
mbres/ë, -a *dişis* yara izi; 2. *mec* izlenim, intiba, kanı
mbret, -i *eris* kral
mbretëresh/ë, -a *dişis* kraliçe
mbretëri, -a *dişis* krallık, kraliyet
mbretëroj *fl* hükümdarlık etmek, hüküm sürmek, saltanat sürmek, egemen olmak
mbretëror, -e *sf* kral veya kraliçe ile ilgili,
mbrëmë *zf* dün akşam
mbrëmj/e, -a *dişis* akşam
mbrëmsh/ëm (i), -me (e) *sf* akşamki
mbroj *fl* korumak, müdafaa etmek, muhafaza etmek, emniyet altına almak; **mbrohem** *fl* korunmak, savunmak
mbrojtës, -i *eris* koruma sağlayan kimse, koruyucu, koruyan, müdafi, savunucu
mbrojtës, -e *sf* 1. korumaya ait, koruma ile ilgili, koruyucu
mbrojtj/e, -a *dişis* koruma, müdafaa, savunma; ***Ministria***

Copyrighted material

e Mbrojtjes, Savunma Bakanlığı
mbruj *fl* (hamur) yoğurmak; 2. eznek, şekillendirmek; 3. *mec* yetiştirmek, eğitmek, bakmak
mbrujtj/e, -a *dişis* 1. yoğurma; 2. *mec* yetiştirme, eğitme, bakma
mbules/ë, -a *dişis* 1. örtü; ***mbulesë krevati***, karyola örtüsü; 2. kapak; 3. cilt
mbulim, -i *eris* 1. örtme; 2. gizleme; 3. gömme
mbuloj *fl* 1. örtmek; 2. gizlemek; 3. gömmek; **mbulohem** *fl* örtülmek, gizlenmek
mbuluar (i,e) *sf* örtülü, kapalı
mburr *fl* övmek, methetmek, yükseltmek; **mburrem** *fl* övünmek, gururlanmak, böbürlenmek
mburrj/e, -a *dişis* gururluk, övünme, iftihar, gösterişlik
mbush *fl* dolmak, doldurmak; ***mbush gotën,*** bardağı doldurmak; ***mbush pushkën***, tüfeği doldurmak; ***i ka mbush pesë vjet,*** beş yaşını doldurmuş
mbushj/e, -a *dişis* doldurma, imlâ,
mbushur (i,e) *sf* 1. dolu, dolmuş, doldurulmuş; 2. dolgun, şişman; 3. dolma; ***speca të mbushura***, biber dolması
mbyll *fl* 1. kapamak; 2. kilitlemek; 3. tıkamak; 4. (toplantıyı) kapamak, sona erdirmek; **mbyllem** *fl* kapanmak
mbyllës, -i *eris* kapak, örtü
mbyllj/e, -a *i eris* kapama, kilitleme, sona erdirme
mbyllur (i,e) *sf* 1. kapalı, kilitli; 2. (renk için) koyu kapalı; ***ngjyrë e mbyllur,*** koyu (kapalı) renk
mbyt (mbys) *fl* 1. (boğazını sıkarak) boğmak; 2. (suya batırarak) boğmak); 3. nefesini tıkamak, boğmak; 3. (boğarak) öldürmek; **mbytem** *fl* boğulmak
mbytës, -i *eris* katil, öldürücü
mbytës, -e *sf* boğucu, ***ajër mbytës,*** boğucu hava
mbytj/e, -a *dişis* boğma, öldürme, (suya) batırma
me *edat* ile, birlikte***; me nënën,*** annesi ile; ***me autobus***, otobüs ile
medalion, -i *eris* madalyon
medalj/e, -a *dişis* madalya
medicin/ë, -a *dişis* tıp, tıp bilimi, hekimlik
medoemos *zf* mutlaka, herhalde, şüphesiz, kuşkusuz olarak; ***medoemos do të vij***, mutlaka (herhalde) geleceğim
meduz/ë, -a *dişis zool* medüz, deniz anası
megafon, -i *eris* megafon
megj/e, -a *dişis* sınır, hudut, had
megjithatë *bağ* bununla birlikte, buna rağmen, yine de
megjithëqë *bağ* . . . . . rağmen; . . . . . diği halde; . . . . . ise de; gerçi, her ne kadar, vakıa
megjithëse *bağ* gerçi, her ne kadar ise de, vakıa
mej *fl* eksiltmek, küçültmek
mejdan, -i *eris* meydan, savaş meydanı, alan, aha
mekanik, -u *eris* teknisyen, makine tamircisi

Copyrighted material

mekanik, -e *sf* makine ile ilgili, mekanik
mekaniz/ëm, -mi *eris* mekanizma
mekanizim, -i *eris* makineleşme, makineleştirme
mekanizoj *fl* makineleşmek, makineleştirmek
melërin *fl* melemek (koyun)
mekët (i,e) *sf* ıslak
mekj/e, -a *dşis* yorgunluk; bayılma
mektoj *fl* ıslatmak
mel, -i *eris bot* darı, kuş yemi *(Panikum)*
melodi, -a *dişis müz* melodi, ezgi, nağme
melodik, -e *sf* melodik, ezgili
melodram, -i *eris* melodram
membran/ë, -a *dişis anat* ince zar
memec, -e *eris* dilsiz, konuşamayan kimse, ahraz
memorandum, -i *eris* memorandum, muhtıra, nota
mençur (i,e) *sf* akıllı
mençuri, -a *dişis* akıllılık, akıllı olma hali
mend, -të *eris* 1. akıl, us, zihin, zekâ; 2. niyet, maksat, amaç; ***kam ndër mend,*** niyetim var; 3. bellek, hafıza
mendësi, -a *dişis* zihniyet, düşünüş biçimi, akılcılık, usçuluk
mendim, -i *eris* düşünme, düşünce, düşünce biçimi, fikir; ***sipas mendimit tim,*** benim düşünceme göre; ***jemi të një mendimi,*** hemfikiriz
mendimtar, -i *eris* düşünür, mütefekkir
mendj/e, -a *dişis* 1. akıl, us, anlayış, zihin, zekâ; 2. düşünme
mendjehollë *sf* ince fikirli, ferasetli, anlayışlı, akıllı
mendjelehtë *sf* düşüncesiz, havaî, hoppa
mendjelehtësi,-a *dişis* düşüncesizlik, havaîlik, hoppalık
mendjemadh, -e *sf* büyüklük taslayan, cakalı, kibirli, mağrur, kendini beğenmiş
mendjemadhësi, -a *dişis* kibir, gurur, kendini beğenme, azamet
mendoj *fl* 1. düşünmek; derin derin, uzun uzun, enine boyuna düşünmek, üzerinde kafa yorma; 2. zannetmek
mendor, -e *sf* fikre ait, zihne ait, zihnî, zihinsel, aklî, akılla ilgili, akla dayanan
menduar (i,e) *sf* 1. düşüncelerle dolu, düşünceli; 2. dalgın, endişeli, kara kara düşünen, derin derin düşüncelere dalmış
mengjene, -ja *dişis* mengene
meningjit, -i *eris tıp* menenjit, beyin zarı iltihabı
mens/ë, -a *dişis* yemekhane
mentor, -i *eris* rehber öğretmen (çeşit alanlarda akıllı bir yol gösterici)
menjëherë *zf* 1. hemen, şimdi, derhal, gecikmeden, çabucak; 2. hep birden, aynı zamanda
menjëherësh/ëm (i), -me (e) *sf* derhal yapılan, hızlı, birden bire yapılan, anî, ansızın
meqenëse *bağ* madem, madem ki, çünkü, ... den dolay, nedeniyle, ... diği için
merak, -u *eris* merak

Copyrighted material

merakos *fl* meraklandırmak, kaygılandırmak; **merakosem** *fl* meraklanmak, kaygılanmak
meremetim, -i *eris* tamir, onarım; restorasyon
meremetoj *fl* tamir etmek, onarmak; restore etmek
meridian, -i *eris coğ* meridyen
merimang/ë, -a *dişis zool* örümcek (*Aranea*); ***pëlhurë merimange,*** örümcek ağı
merit/ë, -a *dişis* meziyet, övgüyü hak eden nitelik, lâyık olma, hak etme, liyakat, değim
meritoj *fl* lâyık olmak, hak etmek,
merituar (i,e) *sf* müstahak, hak etmiş, hak edinmiş, hak kazanmış, hak edilen; ***rrogë e merituar,*** hak edilen maaş
Merkur, -i *eris astr* Merkür, Utarit
merkur, -i *eris is kim* cıva
mermer, -i *eris is* mermer
mermertë (i,e) *sf* mermerli, mermerden yapılmış
merm/ë, (i) *sf* kokulu, aromalı, aromatik
merohem *fl* 1. korkmak; 2. yorulmak; 3. ıstırap çekmek
mes, -i *eris* 1. orta (nokta ya da yer); ***mesi i rrugës,*** yol ortası; ***në mes të natës,*** gece ortasında; 2. *anat* bel; ***më dhemb mesi,*** belim ağrıyor **mesatar, -e** *sf* 1. orta, vasatî, alışılmış, ne çok iyi ne çok kötü; ne büyük ne küçük; 2. ortalama (bir miktarın, sayının veya değerin orta derecesi)
mezatarisht *zf* orta olarak, ortalama olarak
mesazh, -i *eris* mesaj
mesdit/ë, -a *dişis* öğlen, gün ortası
mesdehtar, -e *sf* Ak Denize değgin; ***klima mesdhetare,*** Ak Deniz iklimi
mes/ëm (i), -me (e) *sf* orta; ***Koha e Mesme,*** (ose ***Mesjetë***) Orta Çağ; ***arsim i mesëm,*** orta öğrenim
mesjetar, -e *sf* orta çağa ait
mesjet/ë, -a *dişis* orta çağ
mesnat/ë, -a *dişis* gece yarısı, gece ortası
mesor/e, -ja *dişis geom* ortay; kenar ortay
mesh/ë, -a *dişis* kudas, liturya
metaboliz/ëm, -mi *eris* metabolizma
metafor/ë, -a *dişis edeb* mecaz, benzetme, istihare (eğretileme)
metaforik, -e *sf* mecazi, mecazla ilgili, mecaz niteliğimde olan
metal, -i *eris kim* metal, maden
metalik, -e *sf* metalik, madensel, madenle ilgili
metalizim, -i *eris* metalleştirme
metaltë (i,e) *sf* metalden yapılmış, madensel
metalurgji, -a *dişis kim* metalürji, metal bilimi
metalurgjik, -e *sf* metalürjik, metalürji ile ilgili
metamorfoz/ë, -a *dişis biyol* metamorfizm, başkalaşım
metastaz/ë, -a *dişis tıp* metastaz, göçüm
metatez/ë, -a *dişis dilg* metatez, göçüşme, yer değiştirme

Copyrighted material

meteorit, -i *eris astr* meteorit, gök taşı
meteorojogji, -a *dişis* meteoroloji
meteorologjik, -e *sf* meteorolojik, meteoroloji ile ilgili olan
met/ë, -a *dişis* eksiklik, noksanlık, kusur, defo
met/ër, -ri *eris* metre
metod/ë, -a *dişis* metot, yöntem, usul, tarz
metodik, -e *sf* metodik, metotlu, yöntemli
metodologji, -a *dişis* metodoloji, yöntem bilim
metrazh, -i *eris* metraj, metre ile belirtilen bir şeyin uzunluğu
metrik, -e *sf* metrik, metre ile ilgili
mezi *zf* ancak; zar zor, zorla, güçbela, güçlükle
më *zf* daha, en (sıfatların üstünlük derecesinin yapımında kullanılan sözcük); ***më e madhe,*** daha (en) büyük, ***më e bukur,*** daha (en) güzel; ***më i thellë;*** daha (en) derin; ***më mirë***, daha iyi; ***më shumë,*** daha çok; ***më mirë***, daha iyi
më *zam* bana, beni; ***më dha,*** bana verdi; ***më pa,*** beni gördü
mëditës, -i *eris* gündelikçi, gündelikle çalışan kimse
mëditj/e, -a *dişis* gündelik, yevmiye
mëdyshas *zf* kararsızlıkla, tereddütle, bocalamakla
mëdyshj/e, -a *dişis* karasızlık, karasız olma hali, tereddüt, bocalama, ililem
mëkat, -i *eris* günah, vebal
mëkatar, -i *eris* günahkâr, günah işleyen kimse
mëkatar, -e *sf* günahkar, günahlı, günah işlemiş
mëkëmbë *fl* bir durumu düzeltmek, sıraya koymak, sağlamlaştırmak, canlandırmak, onarmak
mëkëmbj/e, -a *dişis* iyileştirme, kuvvetlendirme, canlandırma; ***mëkëmbje e ekonomisë,*** ekonominin canlandırılması
mëlçi, -a *dişis anat* ciğer; ***mëlçi e bardhë***, ak ciğer; ***mëlçi e zezë***, kara ciğer
mëlmej *fl* yemeğe yağ katmak
mëlmes/ë, -a *dişis* yağ (yemeğe katılan yağ)
mëmë, -a *dişis* ana, anne, valide
mëmëdhe, -u *eris* vatan, ana vatan
mëmëligë, -a *idişis* mamaliga
mëmësi, -a *dişis* analık, annelik
mënd *fl* 1. emzirmek; 2. hayvanlar için) emmek
mëndafsh, -i *eris* ipek
mëndafshtë (i,e) *sf* ipek, ipekli, ipekten yapılmış, ***shall i mëndafshtë***, ipek şal
mëndeshë, -a *dişis* emzikli kadın, emziren kadın
mëng/ë, -a *dişis* 1. elbise kolu, yen; ***këmishe me mëngë të shkurtra,*** kısa kollu gömlek; 2. *coğ* nehir kolu, ırmak kolu
mëngjes, -i *eris* 1. sabah; ***mëngjes për mëngjes***, her sabah; 2. kahvaltı, sabah yenen günün ilk

Copyrighted material

yemeği; ***ha mëngjes,*** kahvaltı etmek
mëngjesor, -e *sf* sabah, sabahçı, sabahlı, sabah ile ilgili; ***diell mëngjesor,*** sabah güneşi
mëni, -a *dişis* nefret, tiksinti; düşmanlık
mënij *fl* nefret etmek
mënoj *fl* gecikmek, geç kalmak, (bir yere) geç yetişmek
mënyr/ë, -a *dişis* 1. usul, tarz, biçim, yol, tavır; ***në këtë mënyrë,*** bu biçimde; 2. *gram* kip; ***mënyrë urdhërore,*** emir kipi
mënjanem *fl* kenara çekilmek, (kimseye yol vermek için) kenara çekilmek
mënjanim, -i *eris* 1. uzaklaştırma; 2. önleme, yolunu kesme; ***mënjanim i një epidemie,*** bir salgın hastalığını yayılmasını önleme, yolunu kesme
mënjanoj *fl* 1. uzaklaştırmak, bir kenara çekmek, ayırmak; 2. kaçınmak; **mënjanohem** *fl* kenara çekinmek, kimseye yol vermek; 3. ayrılmak, insanlardan uzaklaşmak
mëparsh/ëm (i), -me (e) *sf* önceki, bundan önceki, daha önce sözü geçen, yukarıda sözü edilen, evvelki
mërdhij *fl* üşümek
mërgim, -i *eris* (dışa) göç, sürgün, sürgünde bulunan kimse; gurbet
mërgoj *fl* sürgüne göndermek; **mërgohem** *fl* göç etmek; gurbete çıkmak
mëri, -a *dişis* nefret, tiksinti; düşmanlık
mërkur/ë (e), -a (e) *is* çarşamba (gün)
mërmërit (mërmëris) *fl* mırıldanmak, söylenmek
mërmëritj/e, -a *dişis* mırıldanma, söylenme
mërrij *fl* varmak, ulaşmak, ermek, yetişmek
mërritj/e, -a *dişis* varış, varma, ulaşma, yetişme
mërzi, -a *dişis* 1. usanma, can sıkıntısı, bezginlik; 2. üzüntü, kaygı; 3. tembellik
mërzit (mërzis) *fl* usandırmak, bezdirmek, taciz etmek, sıkıntı vermek; **mërzitem** *fl* usanmak, bezilmek
mërzitj/e, -a *dişis* usançlık, bezginlik; üzüntü, sıkıntı
mërzitsh/ëm (i), -me (e) *sf* bezgin, bezdirici, usanç veren, usandırıcı; monoton, tek düze, yeknesak
mësim, -i *eris* 1. öğrenme, öğretim, öğretilen şey; ders, ders saati; 2. *mec* öğüt, ibret, kısadan hisse
mësimdhënës, -i *eris* öğretmen, ders veren kimse
mësimdhëni/e, -a *dişis* ders verme
mësimor, -e *sf* ders ile ilgili, öğretim ile ilgili; ***viti mësimor,*** öğretim yılı; ***personeli mësimor,*** öğretim kadrosu
mësoj *fl* öğretmek, ders vermek, bilgi vermek; 2. öğrenmek (bir meslek, bir zanaat, bir dil vb); 3. bilgilenmek, haberdar olmak; **mësohem** *fl* uyum sağ-

Copyrighted material

lamak, yeni koşullara alışmak, adapte olmak, uyarlanmak
mësuar (i,e) *sf* okunmuş, bilgili; kültürlü; 2. alışmış, adapte olmuş, uyarlanmış
mësues, -i *eris* öğretmen, erkek öğretmen
mësues/e, -ja *dişis* kadın öğretmen
mësymj/e, -a *dişis* saldırı, hücum
mësyj *fl* saldırmak, hücum etmek
mëshes/ë, -a *dişis* süpürge
mëshij *fl* silmek, süpürmek, temizlemek
mëshir/ë, -a *dişis* acıma, merhamet, şefkat, lütuf; ***Mëshirë!*** Merhamet!
mëshiroj *fl* acımak, merhamet etmek
mëshirsh/ëm (i), -me (e) *sf* merhametli, şefkatli
mëtejsh/ëm (i), -me (e) *sf* sonraki, sonra olanı; daha öteki; ***problem i mëtejshëm,*** bir sonraki sorun
mëvetësi, -a *dişis* bağımsızlık, istiklâl
mëvetësish/ëm (i), -me (e) *sf* bağımsız, hür, özgür, özerk
mëvonsh/ëm /i), -me (e) *sf* geleceğe ait, daha sonrakine ait
mëz, -i *eris zool* tay, at yavrusu
mëzat, -i *eris zool* boğa, damızlık erkek sığır
mi,-u *eris zool* fare, sıçan
mia (e) *zam gram* benim; ***bijat e mija,*** benim kızlarım
midis, -i *eris* orta; ***midisi i udhës,*** yolun ortası
midis *edat* (bir çok şeyin) arasında, ortasında, arada; ***midis fqinjësh,*** komşular arasında; ***midis urës dhe shkollës,*** köprü ile okul arasında
miell, -i *eris* un, ***miell gruri,*** buğday unu, ***miell misri,*** mısır unu
mielltë (i,e) *sf* unlu
migrenë, -a *dişis tıp* migren
mih *fl* çapalamak
mihës, -i *eris* çapacı, çapa ile çalışan işçi
mihj/e, -a *dişis* çapalama
mij/ë, -a *dişis, sayı* bin
mik, -u *eris* 1. dost, ahbap; 2. misafir, konuk
mikpritës, -i *eris* konuksever, misafirperver
mikpritj/e, -a *dişis* konukseverlik, misafirperverlik; misafir ağırlama işi
mikrob, -i *eris biyol, tıp* mikrop
mikrobiologji, -a *dişis* mikrobiyoloji, mikropları konu lana bilim dalı
mikrofon, -i *eris fiz* mikrofon
mikroorganiz/ëm, -mi *eris* mikroorganizma
mikroskop, -i *eris* mikroskop
mikroskopik, -e *sf* mikroskobik
miliard, -i *eris sayı* milyar
milimet/ër, -ri *eris* milimetre
milingon/ë, -a *dişis zool* karınca (*Formica*)
milion, -i *eris sayı* milyon
militant, -i *eris* militan
militartist, -i *eris* militarist
militariz/ëm, -mi *eris* militarizm

Copyrighted material

milj/e, -a *idişis* mil (uzunluk ölçü birimi); ***milja detare,*** deniz mili
mimoz/ë, -a *is* mimoza (*Mimosa*)
minadhenës, -i *eris ask* havan topu
minëzbulues, -i *eris* mayın detektörü, bayın bulucu
minar/e, -ja *dişis* minare
minator, -i *eris* madenci, maden işçisi
mineral, -i *eris* mineral
mineral, -e *sf* mineralleri ile ilgili, minerallere ait; ***ujë mineral***, maden suyu
mineralogji, -a *dişis* mineraloji, mineral bilim
mineralogjik, -e *sf* mineraloji ile ilgili
min/ë, -a *dişis ask* mayın; ***vë mina,*** mayın döşemek
miniatur/ë, -a *dişis* minyatür
minierë, -a *dişis* maden ocağı
minim, -i *eris* mayınlama, mayın düşeme
minimal, -e *sf* minimal, mümkün olan en ufak, en düşük miktar ve ya ölçü olan; ***shpenzime minimale***, minimal harcamalar, asgariye inen harcamalar
minimizim, -mi *eris* mümkün olan en küçük miktara veya ölçüye düşürme, asgariye indirme
minimizoj *fl* mümkün olan en küçük miktara veya ölçüye düşürmek, asgariye indirmek
minimum, -i *eris* minimum, en az, asgari miktar; ***ul në minimum,*** minimuma indirmek
minist/ër, -i *eris* bakan, vekil, nazır
minstri, -a *dişis* bakanlık; ***Ministria e Punëve të Brendshme***, İç İşleri Bakanlığı; ***Ministria e Financave,*** Maliye Bakanlığı
ministror, -e *sf* bakanlar ile ilgili; ***Këshilli Ministror,*** Bakanlar Kurulu
minoj *fl* mayınlamak, mayın döşemek
minoritor, -e *sf* azınlığa ait; ***të drejtat minoritore,*** azınlıklar hakları
minoritet, -i *eris* azınlık
minus, -i *eris* 1. eksi (matematikte " - " işareti ile gösterilir); 2. handikap, dezavantaj, mahzur, elverişsiz durum, engel
minut/ë, -a *dişis* dakika
miqësi, -a *dişis* dostluk, ahbaplık
miqësor, -e *is* dostluk ile ilgili, dostça; ***marrëdhënie miqësore,*** dostluk ilişkileri
miqësohem *fl* dost olmak, dostluk kurmak
miratim, -i *eris* onama, onay, onaylama, tasvip etme
miratoj *fl* onamak, onaylamak, tasvip etmek, uygun görmek, beğenmek; ***miratoj ligjin,*** yasayı onaylamak
mirë, -a (e) *dişis* iyilik
mirë (i,e) *sf* iyi, güzel, pek alâ, hoş
mirëbërës, -i *eris* iyiliksever kimse, iyilikçi kimse, iyilik yapan kimse, hayır seven kimse

Copyrighted material

mirëbërësi, -a *dişis* iyilikçilik, iyilik severlik
Mirë dita! *ünl* Günaydın!
mirëkuptim, -i *eris* anlama, anlayış; kavrayış
mirëmbaj *fl* 1. bakım yapmak, bakmak, korumak, iyi durumda tutmak (makineyi vb); 2. bakmak, geçindirmek (çocuğu, aileyi)
mirëmabjtj/e, -a *dişis* bakma, koruma, iyi durumda tutma
Mirëmbrëma! *ünl* İyi akşamlar!
Mirëmëngjes! *ünl* Günaydın! (sabahları)
mirënjohës, -i *eris* minnettar, müteşekkir, iyilik bilir, değer bilir
mirënjohj/e, -a *dişis* minnettarlık, şükranlık
mirëpo *bağ* evet ama, ama, fakat, lâkin
mirëpres (mirëpritje, mirëpritur) *fl* iyi karşılama, iyi ağırlama
mirëpritës, -e *sf* iyi karşılayan, iyi ağırlayan
mirëpritj/e, -a *dişis* iyi karşılayış, iyi karşılama, iyi ağırlama, hüsnükabul
mirëqeni/e, -a *dişis* refah, gönenç; bolluk, varlık ve rahatlık içinde iyi yaşama
mirëseardhj/e, -a *dişis* hoş karşılama, iyi kabul
mirëseardhur (i,e) *sf* 1. hoş gelen; 2. hoşa giden, sevindirici, memnuniyet verici, yararlı
mirësi, -a *dişis* iyilik, iyilik yapma arzusu, yardımseverlik; hizmet
mirësjellj/e, -a *dişis* hüsnühal, iyi hal, iyi davranma, nezaketlik, naziklik, terbiyelik
Mirupafshim! *ünl* Allaha ısmarladık! Hoşça kalın! Görüşmek üzere! Görüşürüz!
mis/ër, -ri *eris bot* mısır
mision, -i *eris* misyon
misioner, -i *eris* misyoner
mister, -i *eris* gizem, sır, gizlilik
misterioz, -e *sf* gizemli, esrarengiz, esrarlı, sırlarla örtülü
mistri, -a *dişis* mala (duvarcı ve sıvacı aleti)
mish, -i *eris* et; ***mish i butë***, yumuşak et, kemiksiz et
mishërim, -i *eris* tecessüm, cisimlenme
mishëroj *fl* tecessüm etmek, cisimlenmek; belirmek; canlanmak
mishëngrënës, -i *eris* et obur, etçil; ***kafshë mishëngrënëse***, etçil hayvanlar
mishshitës, -i *eris* et satıcı, et satan kimse, kasap
mit, -i *eris* mit, mitos, tarih öncesine dayanan efsane
mitar, -e *dişis* 1. ergin olmayan; 2. evcil, ehlî, evcilleştirilen
miting, -u *eris* miting
mitologji, -a *dişis* mitoloji
mitologjik, -e *sf* mitolojik
mitraloz, -i *eris ask* mitralyöz
mitur (i,e) *sf* 1. ergin olmayan; acemi; 2. saf, safdil
miz/ë, -a *dişis zool* sinek
mizor, -i *eris* cani, katil, hunhar, gaddar, zalim
mizori, -a *dişis* canilik, hunharlık, vahşilik, zalimli
mizorisht *zf* canice, gaddarca, vahşice

Copyrighted material

mjaft *zf* yeter, yeterince, kâfi, epeyce; ***mjaft fole!*** yeter konuştun!
mjaftë (i,e) *sf* yeteri kadar, kâfi derecede
mjaftoj *fl* yeterli olmak, yetmek, kâfi gelmek
mjalt, -i *eris* bal
mjaullim/ë, -a *dişis* miyavlama
mjaullin *fl* miyavlamak
mjedis, -i *eris* çevre, ortam, muhit, civar
mjegull, -a *dişis* sis, pus; ***mjegull i dendur***, yoğun sis
mjegullin/ë, -a *dişis* hafif sis, sisli hava
mjegulloj *fl* sislendirmek, buğulaştırmak; ***avulli i mjegulloj xhamat,*** buhar camları buğulaştırdı
mjegullt (i,e) *sf* sisli, puslu
mjek, -u *eris* hekim, doktor
mjek/ër, -ri *eris anat* 1. çene; 2. sakal
mjekësi, -a *dişis* tıp, tıp bilimi, hekimlik
mjekësor, -e *sf* tıbbî, tıp veya tedavi ile ilgili, şifalı
mjekim, -i *eris* tedavi etme, iyileştirme
mjekoj *fl* tedavi etmek, iyileştirmek; **mjekohem** *fl* tedavi edilmek, iyileşmek
mjekues, -e *sf* 1. şifa verici, şifalı, iyileştiren, ilaçlayan; ***bimë mjekusese***, şifalı bitkiler 2. tıbbî, tıp ile ilgili, sağlık ile ilgili
mjel (mola, mjelë) *fl* sağmak; ***mjel delen,*** koyunu sağmak; 2. *mec* sağmak, aldatmak, parasını çekmek
mjelës, -i *eris* sağmal, süt veren (inek, koyun keçi)
mjelj/e, -a *dişis* sağma, sağmak işi
mjellm/ë, -a *dişis zool* 1. kuğu (kuş); 2. *mec* genç ve güzel kadın
mjerë (i,e) *sf* sefil, yoksul, biçare, zavallı, mutsuz
mjerë! *ünl* vay! (şaşma anlatır)
mjerim, -i *eris* sefalet, yoksulluk, zavallılık, biçarelik, mutsuzluk, çaresizlik
mjerisht *zf* maalesef, yazık ki
mjeroj *fl* gamlandırmak, umutsuz durumuna getirmek, hayal kırıklığına uğratmak;
mjerohem *fl* gamlanmak, umutsuzluğa kapılmak
mjeruar (i,e) *sf* sefil, yoksul, biçare, zavallı, mutsuz
mjesht/ër, -ri *eris* 1. usta, zanaatçı; 2. duvarcı
mjeshtëri, -a *dişis* 1. ustalık; 2. zanaat, meslek
mjet, -i *eris* araç, vasıta, alet; ***mjetet e prodhimit,*** üretim araçları; ***me te gjitha mjetet,*** bütün vasıtalarla; ***mjet transporti,*** taşıt (taşıma) aracı
mlysh, -i *eris zool* turna balığı (*Ecox* luc*i*us)
mllef, -i *eris* nefret, kızgınlık, hiddet, öfke, kin, inat
mobili/e, -a *dişis* mobilya
mobilizim, -i *eris* seferberlik
mobilizoj *fl* seferber etmek;
mobilizohem *fl* seferber olmak
moçal, -i *eris* çöngül, bataklık

Copyrighted material

moçalor, -e *sf* bataklığa ait, bataklı
moçëm (i), -me (e) *sf* 1. yaşlı, çok yaşlı, ihtiyar; 2. eski, eskiden, kalma, çok öncelerden beri var olan, uzun zaman önceki
model, -i *eris* model, örnek, kalıp
modern, -e *sf* modern, çağa uygun, çağcıl, asrî
modernizim, -i *eris* modernleşme, çağcılaşma
modernizoj *fl* modernleştirmek, çağcılaştırmak; yenileştirmek
modernizohem *fl* modernleşmek, çağcılaşmak, modern olmak
modernizuar (i,e) *sf* modernleşmiş
modest, -e *sf* mütevazı, alçak gönüllü
modesti, -a *dişis* mütevazılık, alçak gönüllülük
mod/ë, -a *dişis* moda; ***moda e re***, yeni moda; ***ndjek modën***, modayı izlemek
modifikim, -i *eris* modifikasyon, değişme, değiştirme
modifikoj *fl* değiştirmek, başka biçim vermek
modulacion, -i *eris müz* modülâsyon
mohim, -i *eris* inkâr, ret, kabul etmeme, ret etme, tanımama
mohoj *fl* inkâr etmek, kabul etmemek, ret etmek, tanımamak
mohor, -e *sf gram* olumsuz; ***fjali mohore***, olumsuz cümle
mohues, -e *sf* olumsuz; ***përgjigje mohuese***, olumsuz yanıt
molekul/ë, -a *dişis fiz, kim* molekül
moleps *fl* bulaştırmak (hastalığı)
molepsës, -a *sf* bulaşkan, bulaşıcı; ***sëmundje molepse***, bulaşıcı hastalık
mol/ë, -a *dişis zool* güve
moll/ë, -a *dişis bot* elma (ağaç ve ürün)
moment, -i *eris* an, lâhza
monedh/ë, -a *dişis* madeni para, sikke
monetar, -e *sf* parasal, para ile ilgili veya paraya ait; ***politik monetare***, para politikası
monarki, -a *dişis* monarşi
monarkist, -i *eris* monarşist
monografi, -a *dişis* monografi
monografik, -e *sf* monografi ile ilgili
monolog, -u *eris* monolog
monopol, -i *eris* tekel, inhisar
monopolist, -i *eris* tekelci
monopolizim, -i *eris* tekelleştirme
monopolizoj *fl* tekelleştirmek
monoton, -i *eris* monoton, tek düze, yeknesak
monotoni, -a *dişis* monotonluk, tek düzelik, yeknesaklık
montim, -i *eris* montaj, monte etme
montoj *fl* monte etmek, parçaları yerli yerine takmak, kurmak
montues, -i *eris* montajcı, kurgucu
monument, -i *eris* anıt, abide, heykel
monumental, -e *sf* 1. abidevi, anıtsal; 2. muazzam, olağanüstü (güzel, büyük, değerli vb)
moral, -e *sf* ahlâkî, manevi, ahlâka ait
moral, -i *eris* moral, ahlâk

Copyrighted material

moralisht *zf* ahlâken, manen
moralizoj *fl* moral vermek
moratorium, -i *eris* moratoryum
morfem/ë, -a *dişis gram* morfem
morfologji, -a *dişs* morfoloji
morfologjik, -e *sf* morfolojik
morr, -i *eris zool* bit, kehle (*Pediculus*)
mos *ünl* sakın (cümleyi olumsuz emir şekline getiren sözcük); ***mos më prek,*** sakın, beni dokunma; ***mos u tall me mua,*** sakın, benimle alay etme
mosardhj/e, -a *dişis* gelmeme
mosbesim, -i *eris* güvensizlik
mosdashj/e, -a *dişis* iğrençlik, tiksinme, isteksizlik
mosdi/e, -a *dişis* bilmezlik, cehalet
moshyrj/e, -a *dişis* (bir yere) girme yasağı
mosinteresim, -i *eris* ilgisizlik, lâkaytlık, aldırmazlık, kayıtsızlık
moskalim, -i *eris* sınavı başarıyla vermeme, sınavda düşme, sınavı geçmeme
moskokëçarj/e, -a *dişis* kaygısızlık, lâkaytlık, kayıtsızlık, kafa yormama
moskompetenc/ë, -a *dişis* görevsizlik, yeteneksiz, ehliyetsilik
moskund *zf* hiçbir yerde
mosmiratim, -i *eris* onaylamama
mosmarrëveshj/e, -a *dişis* anlaşmazlık, ayrılık
mosndërhyrj/e, -a *dişis* müdahale etmeme, karışmama, aracı olmama
mosnjohj/e, -a *dişis* tanımama
mospagim, -i *eris* ödememe
mospëlqim, -i *eris* beğenmeme, onaylamama
mospërputhj/e, -a *is* çakışıklık, tutarsızlık
mospërfllij/ë, -a *dişis* aldırmama, lâkaytlık
mospranim, -i *eris* kabul etmeme
mosrespektim, -i *eris* saygısızlık, itaatsızlık
mossukses, -i *eris* başarısızlık
mossulmim, -i *eris* saldırmazlık; ***marëveshje mossulmimi,*** saldırmazlık anlaşması
most/ër, -a *dişis* numune, örnek, mostra, göstermelik
moszbatim, -i *eris* (bir kakarı, bir düşünceyi) uygulamama, gerçekleştirmeme
moshatar, -i *eris* yaşıt, akran
mosh/ë, -a *dişis* yaş
mot, -i *eris* 1. *(meteoroloji)* hava durumu; ***mot me diell***, güneşli hava; ***mot me shi***, yağmurlu hava; 2. yıl, sene; ***një herë në mot***, senede bir defa
mot *zf* gelecek yıl
mot/ër, -ra *dişis* kız kardeş
motivacion, -i *eris* motivasyon, (bir davranışı, bir hareketi, bir eylemi yapmak için güdüleyen) sebep, neden, gerekçe
motivoj *fl* sevk etmek, hareketegeçirmek, neden olmak
motmot, -i *eris* bir yıllık
motiçiklet/ë, -a *dişis* motosiklet
motor, -i *eris* motor
motorik, -e *sf* motor ile ilgili
mozaik, -u *eris* mozaik
mpakem *fl* bayılmak

Copyrighted material

mpij *fl* uyuşturmak, dondurmak; ***nga të ftohtit mu mpin duart,*** soğuktan ellerim uyuştu
mpiks *fl* (sıvılar, özel. kan hakk.) pıhtılaşmak, koyulaşmak, yoğunlaşmak
mpiksj/e, -a *dişis* pıhtılaşma, koyulaşma, yoğunlaşma
mpirë (i,e) *sf* uyuşuk, uyuşmuş
mposht *fl* 1. devirmek (yere), düşürmek; 2. yenmek, mağlup etmek; 3. yenmek, boyun eğdirmek
mposhtj/e, -a *dişis* 1. devirme (yere), düşürme; 2. galip gelme, yenme, üstün gelme
mpreh *fl* bilemek, keskinleştirmek; ***mpreh thikën,*** bıçağı bilemek
mprehës, -i *eris* bileyici
mprehj/e, -a *is* bileme
mprehtë (i,e) *sf* 1. keskin (bıçak, çakı, makas vb); ***thikë e mprehët***, keskin bıçak; 2. sivri, sivri uçlu; 3. *mec* açık fikirli, akıllı, keskin
mrekulli, -a dişi*s* mucize, güzellik, hiç olmayacak şey, harikulâde bir olay, akıllara durgunluk veren şey
mrekulloj *fl* hayret etmek, şaşmak, şaşkınlık içinde bırakmak
mrekullueshëm (i), -me (e) *sf* mucizevi, hayrete düşüren, hayret verici , fevkalâde, çok güzel, olağanüstü harika
mua *zam gram* bana, beni
muaj, -i *eris* ay, bir yılın on ikide biri; ***tre muaj,*** üç ay
mugull, -i *eris bot* tomruk, filiz
mugullim, -i *eris* çimlenme, filizlenme, tomruklaşma
mujor, -e *sf* aylık, ayda bir kez olan; ***rrogë mujore,*** aylık maaş
mukoz/ë, -a *dişis anat* mukoza, sümük doku
mulli, -ri *eris* 1. değirmen; ***mulli me erë,*** yel değirmeni; 2. kahve çekme (öğütme) makinesi; 3. tabanca silindiri
mullis, -i *eris* değirmenci
mund, -i *eris* emek, güçlük; ***punë e bërë me mund,*** güçlükle yapılan iş
mund *fl* yapabilmek, edebilmek, muktedir olmak; ***mund të shkruaj***, yazabilmek; ***mund të këndoj***, okuyabilmek; ***mund të punoj,*** işleyebilmek; ***mund të dal,*** çıkabilmek
mund *fl* yenmek, galip gelmek;
mundem *fl* 1. mağlup olmak; 2. güreşmek, güreş yapmak, göğüz göğüze güreşmek
mundës, -i *eris* 1. *sp* güreşçi, pehlivan; 2. galip; yenen, üstün gelen kimse
mundësi, -a *dişis* imkân, olanak
mundësoj *fl* imkân vermek, olanak sağlamak
mundim, -i *eris* emek, çabalama, zahmet, güçlük,
mundj/e, -a *dişis* 1. *sp* güreş, güreşçilik; 2. yenilgi
mundoj *fl* eziyet vermek, işkence yapmak, acı vermek, sıkıntı vermek, eza etmek, zorlamak, çalıştırmak
mundohem *fl* 1. sıkıntı çekmek, eziyet çekmek, zorlanmak; 2.

Copyrighted material

uğraşmak, çalışmak, çabalanmak, emek sarf etmek
mundsh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. yapılablir, olabilir, mümkün; olası, muhtemel, olması beklenebilir; 2. güç, zor, zorlu, uğraştıran, güç yapılabilen
mungesë, -a *idişis* olması gereken bir şey olmamak, eksiklik, noksanlık; hazır bulunmama, bulunmama hali, yokluk
mungoj *fl* 1. hazır bulunmamak, mevcut olmamak; 2. eksik olmak, noksan olmak
mur, -i *eris* duvar, cidar; ***edhe murët kan vesh,*** duvarların da kulakları var
murator, -i *eris* duvarcı
murëzim, -i *eris* duvar örme
murg, -u *eris* rahip, keşiş, manastır papazı
murgesh/ë, -a *dişis* rahibe, kadın rahip
murmurim, -i *eris* mırıldama, mırıltı, mırıltı sesi
murmuris *fl* mırıldamak, fısıldamak, alçak ve güç anlaşılır bir sesle bir şeyler söylemek
murmuritj/e, -a *dişis* mırıldama, fısıldama
muroj *fl* duvarla kapatmak, duvarla bir yeri ayırmak
murtaj/ë, -a *dişis* 1. *tıp* veba hastalığı, taun; 2. *mec* felaket, talihsizlik
murlan, -i *eris* soğuk kuzey rüzgârı
musaka, -ja dişis musakka
musand/ër, -ra *dişis* musandıra
muskul, -i *eris tıp* kas, adale
muskulor, -e *sf* kaslı, adale ile ilgili, kasları iyi gelişmiş (kimse)
mustaq/e, -ja *dişis* bıyık
mustaqemadh *sf* pala bıyıklı, post bıyık, post bıyıklı
mushama, -ja *dişis* 1. muşamba; 2. yağmurluk pardösü, trençkot
mushk, -u *eris zool* katır (erkek)
mushk/ë, -a *dişis zool* katır
mushkri, -a *dişis anat* akciğer(ler)
mushkoj/ë, -a *is zool* sivrisinek
mushmull/ë, -a *dişis bot* muşmula
musht, -i *eris* şıra, meyve suyu
muze, -u *eris* müze
muzg, -u *eris* akşam, akşam üstü, alaca karanlık
muzget *fl* 1. karanlık basmak, akşam kararmak; 2. *mec* hava kararmak, bulutlanmak
muzgërir/ë, -a *dişis* karanlık, akşam karanlığı
muzgët (i,e) *sf* karanlık
muzikal, -e *sf* müzikal
muzikant,-i *eris* müzikçi, müzisyen
muzik/ë, -a *dişis* müzik; ***muzik e lehtë,*** hafif müzik
muzikolog, -u *eris* müzikolog, müzik bilimci
muzikor, -e *sf* müzik ile ilgili, müzikli; ***festival muzikor***, müzik festivali
myk, -u *eris* küf; ***buka ka zë myk***, ekmek küf tutmuş
mykem *fl* küflenmek
mykët (i,e) *sf* küflü
mykur (i,e) *sf* küflü, küflenmiş
mynxyr/ë, -a *dişis* felâket, talihsizlik, bahtsızlık
mysafir, -i *eris* misafir, konuk

Copyrighted material

mysët (i,e) *sf* konveks, dışbükey
myshk, -u *eris bot* yosun
myshteri, -a *dişis* müşteri

Copyrighted material

N

n – Arnavut alfabesinin on dokuzuncu harfi
na *zam* "biz" zamirin şekli: bize, bizi; ***na dha,*** bize verdi; ***na pa,*** bizi gördü
nacion, -i *eris* ulus, millet
nacional, -e *sf* ulusal, millî
nacionalist, -i *eris* milliyetçi
nacionalitet, -i *eris* milliyet
nacionaliz/ëm, -mi *eris* milliyetçilik, ulusçuluk
nacionalizim, -i *eris* millileştirme, kamulaştırma
nacionalizoj *fl* millileştirmek, kamulaştırmak
nacist, -i *eris* Nazi, nazizm yanlısı
naciz/ëm, -im *eris* nazizm, Alman faşizmi
nade, -ja *dişis* sabah
nafaka, -ja *dişis* nafaka, geçimlik, geçim parası
naftalin/ë, -a *dişis kim* naftalin, güve otu
naft/ë, -a *dişis* petrol, neft
naftësjellës, -i *eris* petrol boru hattı
naiv, -e *sf* saf, bön, kurnazlığa aklı yetmeyen, kolaylıkla aldanabilen
naivitet, -i *eris* saflık
najlon, -i *eris* naylon
nallç/ë, -a *dişis* nalça
nallën/e, -ja *dişis* nalın, takunya
nallënmbarues, -i *eris* nalıncı, takunyacı
nam, -i *eris* nam, ün, şöhret
nap/ë, -a *dişis* 1. süzgeç; 2. bez örtü; 3. ince beyaz tülbent
naranc/ë, -a *dişis* narenciye
narcis, -i *eris bot* nergis (*Narcissus*)
narkotik, -u *is* narkotik madde, uyuşturucu madde
narkotik, -e *sf* narkotik, uyuşturucu
narkoz/ë, -a *dişis* narkoza
nat/ë, -a *dişis* gece, tün; ***gjat natës,*** gece boyunca; ***dite e natë,*** gün gece; ***Natën e mirë!*** İyi geceler! **natën** *zf* geceleyin, gece vakti; gece veya her gece olan; ***gjithmonë punonte natën***, daima geceleri çalışıyordu
natrium, -i *eris kim* sodyum
natyralist, -i *eris* natüralist, doğa bilimleri uzmanı
natyraliz/ëm, -mi *eris* natüralizm
natyral, -e *sf* doğa ile ilgili, doğal, tabiî
natyralizim, -i yeni (başka ortama, başka iklime vb.) uyarlama, alışma, alıştırma, adapte etme; 2. vatandaşlığa kabul etme

Copyrighted material

natyralizoj *fl* (başka ortama) uyarlamak, alıştırmak, adapte etmek
natyrë, -a *dişis* 1. doğa, tabiat; 2. natura, insanın yaradılış özelliği:(tabiat, huy, mizaç, karakter)
natyrisht *zf* tabiî, elbette, her halde, şüphesiz, kuşkusuz
natyror, -e *sf* doğal, tabiî
natyrsh/ëm (i), -me (i) *sf* doğal; j***etesë e natyrshme,*** doğal yaşam
natyrshmëri, -a *dişis* tabiîlik, doğallık
naze, -ja *dişis* naz, işve, cilve
nazik, -e *sf* nazik
nazist, -i *is* Nazi, nazizm yanlısı
ndaj *fl* 1. (bir şeyi kısımlara) ayırmak, bölmek; 2. (bir yerden, arkadaşlardan vb.) ayırmak, uzaklaştırmak; 3. bir şeyi) kenara ayırmak, biriktirmek; **ndahem** *fl* 1. (topluluktan, arkadaşlardan, bir yerden vb.) ayrılmak
ndaj *zf* karşı; yanında, yakında, yakınında, yanı başında; ***ndaj të gdhirë***, sabaha karşı; ***sillet keq ndaj meje***, bana karşı kötü davranıyor; ***ndaj shtëpis***ë, ev yakınında (yanında)
ndajfolj/e, -a *dişis gram* zarf
ndajnatë *zf* akşamleyin, akşam vakti
ndal *fl* durdurmak, kesmek, bırakmak; **ndalem** *fl* durmak
ndales/ë, -a *dişis* 1. durma, kesme; yasaklama, ***ndalesë e punës***, iş durdurması, iş kesmesi; 2. durak, istasyon; ***ndales autobusash***, otobüsler durağı; 3. kesinti; ***ndalesë rroge***, maaş kesintisi; 4. engel, mâni
ndalim, -i *eris* 1. durma, durdurma; 2. yasak etme, men etme; ***ndalim qarkulimi***, dolaşma yasağı; 3. mola
ndalj/e, -a *dişis bkz.* : ndalim
ndaloj *fl bkz.* : ndal
ndaluar (i,e) *sf* yasak, yasaklı, yasaklanmış
ndaras *zf* ayrı, ayrı ayrı, ayrı olarak
ndarë (i,e) *sf* ayrılı, ayrı duran, ayrılmış olan, ayrık, munfasıl
ndarës, -i *eris* ayıklama makinesi
ndarj/e, -a *dişis* 1. bölme, bölünme, ayrılma, taksim; 2. bölüm, şube, kol; 3. ayrılma, ayrılış
ndashmëri, -a *dişis* ayrılık
ndej *fl* 1. sermek, asmak (çamaşırları kurutmak için); 2. uzatmak (elini, ayağını); 3. germek (ip, tel vb.): **ndahem** *fl* (kimseyi) izlemek, kovalamak, peşine düşmek
ndej/ë, -a *dişis* 1. oturma, yaşama, ikamet etme, eğleşme; 2. oturma yeri, yaşama yeri: ev, daire
ndenjës/e, -a *dişis* sandalye, oturma bankı, oturulacak sıra
ndenjur (i,e) *sf* (su vb. hakk.) durgun, hareketsiz, akmayan; ***ujë i ndenjur***, durgun su; 2. taze olmayan, bayat
nder, -i *eris* saygı, şeref, itibar, şöhret, onur, haysiyet, izzetinefis; ***kryetar nderi,*** onursal başkan

Copyrighted material

nderim, -i *eris* saygı, hürmet, şeref; saygı gösterme, hürmet etme, şeref etme
nderoj fl saygı göstermek, hürmet etmek, şeref vermek, değer vermek; **nderohem** *fl* onurlanmak, hürmet edilmek, şereflenmek
ndersh/ëm (i), -me (e) *sf* dürüst, namuslu; ***njeri i ndershëm,*** dürüst (namuslu) adam; 2. şerefli, saygıdeğer
ndershmëri, -a *dişis* dürüstlük, doğruluk, namusluluk
ndershmërisht *zf* dürüstlükle, namusu ile
nderuar (i,e) *sf* şerefli, saygın, saygıdeğer, sayın, muhterem, itibarlı
ndesh *fl* buluşmak, karşılaşmak, bir araya gelmek; 2. rastlamak, tesadüfen karşılaşmak; **ndeshem** *fl* buluşmak, karşı karşıya gelmek
ndeshj/e, -a *dişis* 1. çarpışma, çatışma; 2. karşılaşma, maç; ***ndeshje futbollistike,*** futbol karşılaşması
ndez *fl* 1. yakmak, ateşlemek; ***ndez zjarr,*** ateş yakmak; 2. (motoru) çalıştırmak
ndezshëm (i,e) *sf* (kolay) yanabilen, tutuşturucu, yakıcı
ndezur (i,e) *sf* yanmış, tutuşmuş, alevlenmiş
ndëgjes/ë, -a *dişis bkz* **dëgjesë,-a**
ndëgjoj *fl bkz* **dëgjoj**
ndëgjues, -i *eris bkz* **dëgjues, -i**
ndëgjuesh/ëm (i), -me (e) *sf bkz* **dëgjueshëm**

ndër *edat* (bir çok şeyin) arasında, ortasında; ***le të mbetet ndër ne,*** aramızda kalsın
ndërfut *fl* atmak; bir konuyu, bir sorunu ortaya atmak;
ndërfutem *fl* (ortaya) atılmak
ndërgjegj/e, -ja *dişis* 1. şuur, bilinç; 2. vicdan; ***ndërgjegjen e kam të pastër***, vicdanım rahattır
ndërgjegjshëm (i), -me (e) *sf* 1. vicdanlı, insaflı; 2. bilinçli, şuurlu
ndërhyj *fl* (başkasının işine) karışmak, burnunu sokmak; 2. müdahale etmek, araya girmek; 3. arabuluculuk yapmak
ndërhyrës, -i *eris* arabulucu, aracı, müdahale edici
ndërhyrj/e, -a *dişis* 1. karışma; 2. arabuluculuk etme, müdahale
ndërkaq *zf* halbuki, oysa, (o) halde
ndërkohë *zf* bu arada, bu sırada
ndërkombëtar/ë, -e *sf* uluslararası, milletlerarası, beynelmilel; ***situtata ndërkombëtare***, uluslar arası durum
ndërlidh *fl* birleştirmek, bağlamak
ndërlidhës, -i *eris bağ*, iletişim kuran kimse, bağlayıcı; 2. iletişim araçları ile çalışan kimse
ndërlidhj/e, -a *dişis* bağ, iletişim, irtibat
ndërlikim, -i *eris* karmaşa, karışıklık, karmakarışıklık, çetrefillik
ndërlikoj *fl* karıştırmak, bir şeyi güçleştirmek, karmakarışık et-

Copyrighted material

mek, anlaşılmasını veya çözümlemesini zorlaştırmak
ndërlikuar (i,e) *sf* karışık, karmaşık, anlaşılması veya içinden çıkılması güç olan, birbirini içine girmiş, karışmış; komplike; ***gjendje e ndërlikuar,*** karmakarışık durum
ndërmarr *fl* girişmek, teşebbüs etmek, başlamak
ndërmarrj/e, -a *idişi* 1. girişim, teşebbüs; 2. kuruluş, organizasyon; şirket
ndërmarrës, -e *sf* girişken, girişimli; müteşebbis
ndërmjem/ë, (i)- me (e)-a *sf* 1. ortanca;***vendim i ndërmjemë,*** ortanca bir karar
ndërmjet e*d*at arasında; iki şey veya iki kişi arasında
ndërmjetës, -i *eris* arabulucu, aracı
ndërmjetësi, -a *dişis* arabuluculuk
ndërmjetësim, -i *eris* arabuluculuk yapma,
ndërmjetësoj *fl* aracılık yapmak, arabuluculuk etmek, araya girip uzlaştırmak
ndërprerj/e, -a *dişis* durdurma, kesme, bırakma, sona erdirme, bir kimsenin sözünü kesme, söze karışma; kesinti; ***punon me ndërprerje,*** kesinti ile (devamsız) çalışıyor **ndërpres** *fl* durdurmak, kesmek; ***i ndërpret studimet,*** tahsilini kesmek; 2. konuşmasını kesmek, sözüne karışmak; ***mos më pritni fjalën ju lutem,*** lütfen, konuşmamı kesmeyin
ndërqeveritar, -e *sf* hükûmetler arası (sözleşme)
ndërqytetar, -e *sf* şehirler arası
ndërsa *bağ* 1. yapılırken, ederken, ... iken, ama, oysa, fakat, ... a rağmen, her ne kadar, ise de
ndërsej *fl* tahrik etmek, heyecan uyandırmak, heyecanlandırmak, kızdırmak, sinirlendirmek; teşvik etmek, itmek, kışkırtmak
ndërsjellë (i,e) *sf* karşılıklı; ***ndihmë ndërsjellë***, karşılıklı yardım
ndërshtetëror, -e *sf* devletler arası
ndërshtres/ë, -e *sf jeol* ara katman
ndërtes/ë, -i *dişis* bina, yapı
ndërtim, -i *eris* inşa, inşaat, tesis, yapı yapma
ndërtimor, -e *sf* bina veya yapıya ait
ndërtimtari, -a *dişis* inşaatçılık
ndërtoj *fl* inşa etmek, yapmak, kurmak
ndërtues, -i *eris* inşaatçı, yapıcı, işi bina vb yapmakta olan kimse, yapı yapan, müteahhit
ndërthur *fl* karmakarışık etmek, karıştırmak; birleştirmek, bir araya getirmek
ndërvarur (i,e) *sf* bağımlı, tâbi
ndërvarësi, -a *dişis* bağımlılık
ndërresa, -t *asis* çamaşırlar, iç giysiler
ndërres/ë, -a *dişis* vardiya, nöbetleşe çalışma, posta; ***ndërresa nate***, gece vardiyası (postası)

Copyrighted material

ndërrim, -i *eris* değişme, değişiklik; bir başkasının yerine koyma
ndërroj *fl* 1. değiştirmek; ***ndërroj mendimin,*** düşüncemi değiştirmek; 2. (posta -vardiya) değiştirmek; 3. (üstümü, elbiseleri) değiştirmek; 4. (bir şeyi başka bir şeye) dönüştürmek, çevirmek
ndërruesh/ëm (i), -me (e) *sf* değişken
ndëshkim, -i *eris* ceza, cezalandırma
ndëshkimor, -e *sf* cezaî, ceza ile ilgili, cezayla ilişkin, cezaya dayanan;
ndëshkoj *fl* cezalandırmak;
ndëshkohem *fl* cezalanmak
ndëshkues, -e *sf* cezalandırılabilir, cezaya lâyık
ndiej *fl* duymak, hissetmek
ndier (i,e) *sf* bilinen, meşhur, tanınmış, şöhretli
ndih *fl* yardım etmek
ndihmës/ë, -a *dişis* katkı
ndihm/ë, -a *is* yardım
ndihmës, -i *eris* yardımcı
ndihmësgjyqtar, -i *eris* yardımcısı hakem
ndihmoj *fl* yardım etmek;
ndihmohem *fl* yardım görmek;
ndihmë e parë, ilk yardım
ndijim, -i *eris* duygu, his, duyum, hissediş, hissetme
ndijor, -e *sf* duygusal, duygu ile ilgili
ndikim, -i *eris* etki, tesir
ndikoj *fl* etkilemek, tesir etmek
ndikues, -e *sf* etkili, tesirli; etkileyen, etkileyici;
ndjej *fl* affetmek, bağışlamak, özür dilemek; ***më ndjeni!*** affedersiniz!
ndjek *fl* takip etmek, izlemek; kovalamak, peşinden koşmak; 2. hukuken takip etmek, dava açmak; **ndiqem** *fl* takip edilmek
ndjekës, -i *eris* 1. takip eden, peşine düşen, kovalayan kimse; 2. (birinin) izinden yürüyen kimse, izinden sapmayan kimse
ndjekj/e, -a *dişis* takip etme, kovalama; birisinin aleyhine dava açma
ndjell *fl* 1. aldatmak, ayartmak (av hayvanını, balığı); 2. hissetmek, sezmek, ön sezmek
ndjenj/ë, -a *dişis* duygu, duyuş, his
ndjes/ë, -a *dişis* 1. özür, mazeret; ***ju kërkoj ndjesë!*** özür dilerim! 2. (inanç) günahların affedilmesi; ***ndjesë pastë!*** Allah rahmet eylesin; Allah affetsin!
ndjesh/ëm (i), -me (e) *sf* duyarlı, duygulu, duygusal, hassas, merhametli
ndjeshmëri, -a *dişis* duyarlık, duyarlılık, duygusallık, hassasiyet
ndodh, ndodhem *fl* 1. olmak, olagelmek, vuku bulmak; 2. (herhangi bir durumda veya yerde) bulunmak, var olmak, hazır, mevcut olmak; ***ndodhem këtu***, burada bulunmak
ndodhi, -a *dişis* hadise, olay, vaka
ndokund *zf* bir yere, bir yerde; herhangi bir yer/e, -de

Copyrighted material

ndokush *zam* birisi, bir kimse, herhangi birisi (kimse), kim olursa
ndonëse *bağ* rağmen, ... diği halde, ise de, ama yine de
ndonjëherë *zf* bazen, ara sıra
ndot *fl* kirletmek, pisletmek;
ndotem *fl* kirlenmek, pislenmek
ndotj/e, -a *dişis* kir, pislik; kirlenme, kirletme
ndotur (i,e) *sf* kirli, pis
ndjerë (i,e) *sf* merhum, rahmetli
ndreq *fl* 1. onarmak, tamir etmek; 2. düzeltmek, yerleştirmek; tashih etmek; **ndreqem** *fl* düzenlenmek
ndreqës, -i *eris* arabulucu
ndreqj/e, -a *dişis* 1. onarım, tamir; 2. düzeltme, yerleştirme
ndriçim, -i *is* 1. aydınlık, aydınlanma, aydınlatma; 2. ışık
ndriçoj *fl* 1. aydınlatmak, ışıklandırmak, ışık vermek; 2. *mec* (bir sorunu) açıklamak, izah etmek, açığa kavuşturmak
ndrikull, -i *eris* sağdıç kadın
ndrit (ndris) *fl* 1. parlamak, parıldamak, pırıldamak, ışıldamak, ışıl ışıl parlamak; ışık saçmak
ndritsh/ëm (i), -me (e) *sf* parlak, parıltılı, ışıldayan; ışıklı
ndritur, (i,e) *sf* ışıklı, parıltılı, ışıklandırılmış
ndrydh *fl* 1. ezmek, bastırmak; 2. burkmak (örn. ayak veya kol bileğini)
ndrydhj/e, -a *dişis* ezme; 2. burkma
ndrydhët (i,e) *sf* 1. ezik, ezilmiş; 2. burkuk
ndryj *fl* 1. kapamak, anahtarla kapamak, kilitlemek; 2.
ndryhem *fl* kapanmak, kilitlenmek
ndryshe *zf* başka türlü olarak, başkaca, ayrıca
ndryshim, -i *eris* 1. fark, farklılık, ayrım, ayrılık; 2. değişim, değişme, değişiklik
ndryshk, -u *eris kim* pas
ndryshk *fl* paslandırmak, pas tutmak; **ndryshkem** *fl* paslanmak
ndyshkur (i,e) *sf* paslı, paslanmış, pas kaplamış
ndryshoj *fl* değiştirmek, tebdil etmek, başkalaştırmak, tadilat yapmak; **ndryshohem** *fl* değişmek, başkalaşmak
ndryshuesh/ëm (i), -me (e) *sf* değişen, değişken, değişimli, sık sık değişen, kararsız
ndryshueshmëri, -a *is* değişiklik, değişkenlik, kararsızlık
nduk *fl* 1. germek, çekmek (ipi, teli); 2. koparmak, çıkarmak, yolmak (örn. : kılları, tüyleri vb)
ndyj *fl* kirletmek, pisletmek;
ndyhem *fl* kirlenmek, pislenmek
ndyrë (i,e) *sf* kirli, pis, pisli
ndyrësir/ë, -a *dişis* kirlilik, pislik
ne *zam* biz ***ne lexuam librin,*** biz kitabı okuduk
ned/ër, -ra *dişis* anason
negativ, -e *sf* negatif, olumsuz, menfi, ters
negativisht *zf* olumsuzca, olumsuz olarak, negatif olarak
nekrolog, -u *eris* ölene ait anı

Copyrighted material

nektar, -i *eris* nektar; 1. *mitolojide*: tanrı içkisi; 2. bal özü
nen, -i *eris huk* yasalarda: madde
nemitj/e, -a *dişis* susma, susturma, suskunluk
neolatin, -i *eris* Lâtin dilleri
neolit, -i *eris* neolit, taş devrin son çağı
neolitik, -e *is* neolitik
neologjizëm, -mi *is gram* neolojizm
neon, -i *eris kim* neon
nepërk/ë, -a *dişis zool* engerek yılanı, zehirli bir yılan türü (*Echium vulgare*); 2. *mec* fena insan, fena kadın
neps, -i *eris* 1. oburluk, doymazlık; 2. şehvaniyet, kösnülük
nerv, -i *eris anat* sinir, asap
nervor, -e *sf* vücuttaki sinirlerle ilgili; ***sistemi nervor***, sinir sistemi; ***semundje nervore,*** sinir hastalığı
nervozitet, -i *eris* sinirlilik, asabîlik
nervoz, -e *sf* sinirli, asabî, sinirlere ait
nervozoj *fl* sinirlendirmek;
nervozohem *fl* sinirlenmek
nesër *zf* yarın
neto *sf* net, kesintilerden sonra kalan, saf; ***pesha neto,*** net ağırlık; ***fitim neto***, net kâr
neth, -i *eris tip* nasır
neurologji, -a *dişis tip* nöroloji, nevroloji, sinir bilimi
neurologjik, -e *sf* nöroloji ile ilgili
neuroz, -a *dişis* nevroz, sinirce, sinir hastalığı
neutral, -e *sf* bitaraf, tarafsız, yansız
neutralitet, -i *eris* tarafsızlık, yansızlık
neutralizim, -i *eris* tarafsızlaştırma
neutralizoj *fl* tarafsızlaştırmak
neverit (neveris) *fl* fenalaşmak, tiksinmek, iğrenmek
neveritj/e, -a *dişis* tiksinti, iğrençlik
neveritsh/ëm (i),-me (e) *sf* tiksindiren, tiksindirici, iğrenç
nevoj/ë, -a *dişis* ihtiyaç, gereksinim, gereksinme
nevojitem *fl* gerekli olmak, gereksinmek, ihtiyaç olmak, lüzum olmak, istenilmek
nevojsh/ëm (i), -me (e) *sf* gerekli, lüzumlu, ihtiyaçlı, yapılması zorunlu olan
nevojtor/e, -ja *dişis* apteshane, ayak yolu, tuvalet
nevralgji, -a *dişis tip* nevralji, sinir ağrısı
nevrik, -e *sf* sinirli, asabî, öfkeli
nevrikos *fl* sinirlendirmek;
nevrikosem *fl* sinirlenmek
nevrikosur (i,e) *sf* sinirli, asabî
në 1. *edat* isim hallerinde: de, da, te, ta; ***në shtëpi,*** evde; ***në shkollë,*** okulda; ***në kuti***, kutuda; ***në shportë***, sepette; ***në gotë***, bardakta; ***një herë në ditë,*** günde bir defa; 2. *bağ* eğer
nëm fl beddua etmek, lanetlemek, ilenmek
nëm/ë, -a *idişi* beddua, ilenme; beddua etme
nën *edat* altına, altında, altta

Copyrighted material

nënçmim, -i *eris* küçümseme, hafife alma, değer ve önem vermeme
nënçmoj *fl* 1. küçümsemek, hafife almak; 2. gerçek değerinden daha az değer vermek
nëndetës/e, -ja *dişis* denizaltı (gemisi)
nëndhesh/ëm (i), me (e) *sf* yer altı, yer altı olan; 2. gizli, sır
nën/ë, -a *dişis* anne, ana, valide
nëngjysh/e, -ja *dişis* nine, büyük anne, anneanne
nëgrup, -i *eris* alt grup
nënklas/e, -a *dişis* alt sınıf
nënkres/ë, -a *dişis* yastık, baş altı
nënkonsull, -i *eris* konsolos yardımcısı
nënkryetar, -i *eris* başkan yardımcısı
nënkuptoj *fl* 1. dolayısıyla anlatmak, ima etmek; . . . anlamına gelmek, ... demeğe gelmek; kendiliğinden anlaşılmak
nënlëkur/ë, -a *dişis* altderi
nënminist/ër, -ri *eris* bakan yardımcısı
nëndarj/e, -a *dişis* alt bölüm
nënoficer, -i *eris* astsubay
nënqesh *fl* alay etmek, istihza etmek
nënqeshj/e, -a *dişis* alay, istihza
nënsqetull, -a *dişis* koltukaltı
nënshkrim, -i *eris* imza
nënshkruaj *fl* imzalamak
nënskruar (i,e) *sf* imzalı, imza edilmiş, imzalanmış
nënshkrues, -i *eris* imza sahibi, imza atan kimse
nënshtetas, -i *eris* tebaa, uyruk, vatandaş
nënshtetësi, -a *dişis* uyrukluk, vatandaşlık, yurttaşlık,
nënshtresë, -a *dişis jeol* kat, katman
nënstrim, -i *eris* 1. teslimiyet, boyun eğme; itaatli olma hali, uysallık; 2. boyun eğdirme, itaat altına alma
nënshtroj *fl* boyun eğdirmek, itaat altına almak
nëntekst, -i *eris* dip not
nëntë *sayı* dokuz
nëntëdhjetë *sayı* doksan
nëntëmbëdhjetë *sayı* on dokuz
nëntëqind *sayı* dokuz yüz
nëntërrokësh, -i *eris* dokuz heceli
nëntitull, -i *eris* (bir yazıda) alt başlık
nëntoger, -i *eris* asteğmen
nëntokë, -a *dişis* yer altı, toprak altı
nëntokësor, -e *sf* yer altıya ait, yer altı ile ilgili; ***temel nëntokësor***, yer altı temel
nëntor, -i *eris* kasım (yılın on birinci ayı)
nënurdhër, -i *eris* buyruk altı
nënvetëdij/e, -a *dişis* bilinçaltı, şuuraltı
nënvetëdish/ëm (i), -me (e) *sf* bilinçaltı ile ilgili, bilinçaltına ait; ***ide e nënvetëdishme,*** bilinçaltı fikir (ide)
nënvizim,-i *eris* çizme, altına çizgi çekme, altını çizme; vurgulama, önemle belirtme

Copyrighted material

nënvizoj *fl* altına çizgi çekmek, altını çizmek; vurgulamak, önemle belirtmek
nënvlerësoj *fl* 1. küçümsemek, hafife almak; 2. gerçek değerinin altına değer biçmek
nëpër *edat* içinden, üzerinden, buyunca, yolu ile, vasıtasıyla; ***nëpër borë***, kar üzerinden; ***nëpër fshat,*** köy içinden
nëpërmes *edat* boyunca, vasıtasıyla, üzerinden, içinden; ***nëpërmes fushës***, ova boyunca (üzerinden)
nëpunës, -i *eris* memur
nëpunësi, -a *dişis* memurluk, memuriyet
në qoftë se *bağ* eğer; ***në qoftë se nuk bije shi do të vij***, eğer yağmur yağmazsa geleceğim
nëse *bağ* eğer
nga *zf* isim hallerinden: . . . den, . . . dan, ... ten, . . . tan; ***nga ai vend***, o yer**den**; ***vjen nga shkolla***, okul**dan** geliyor; ***nga dolapi***, dolap**tan**; ***nga larg***, uzak**tan**; ***nga qielli***, gök**ten**
ngacmim, -i *eris* incitme, tahrik etme, öfkelendirme, heyecanlandırma, kışkırtma, kızdırma
ngacmoj *fl* (birisini) rahatsız etmek, canını sıkmak, incitmek, tahrik etmek, öfkelendirmek, heyecanlandırmak, kışkırtmak, kızdırmak
ngacmues, -e *dişis* heyecan verici, rahatsız edici, can sıkıcı, kızdırıcı, öfkelendirici, tahrik edici, kışkırtıcı, öfkelendirici
ngadalë *zf* yavaş yavaş, ağır ağır; yavaşça, usulca
ngadalësi, -a *dişis* yavaşlık, yavaşlama
ngadalësim, -i *is* yavaşlatma, yavaşlama
ngadalsh/ëm (i), -me (e) *sf* yavaş, hızlı olmayan
ngadalësoj *fl* yavaşlatmak;
ngadalësohem *fl* yavaşlatılmak, yavaşlamak
ngado *zf* her yere, her yerde, her tarafa/tarafta; her taraftan
ngadhënjej *fl* galip gelmek; zafer kutlamak, bayram etmek, çok sevinmek
ngadhënjim, -i *eris* büyük zafer, büyük galibiyet; zafer veya başarı sevinci
ngadhënjimtar, -i *eris* muzaffer, zafer kazanan kimse, galip
ngadhënjimtar, -e *sf* zaferle ilgili, muzaffer
ngadhënjyes, -e *sf bkz* ngadhnjimtar, -e
ngaherë *zf* her zaman
ngaherësh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. daimi, sürekli, devamlı; 2. ebedi, ölümsüz
ngandonjëherë *zf* ara sıra, bazen
ngaqë *bağ* madem, madem ki
ngarend *fl* koşmak
ngarkesë, -a *dişis* 1. yük (ağırlık); 2. *mec* birinin üzerine almak zorunda kaldığı ağır görev; 3. *fiz* elektrik yükü
ngarkim, -i *eris* 1. yükleme, yüklemek eylemi; 2. görev
ngarkoj *fl* 1. yüklemek; 2. görevlendirmek; 3. (sulh mahke-

Copyrighted material

mesinde) suçlamak, itham etmek; saldırmak; **ngarkohem** *fl* 1. yüklenmek; 2. üzerine görev almak, sorumluluk almak
ngarkuar (i,e) *sf* 1. yüklü, görevlendirilmiş
ngas *fl* 1. dokunmak, sataşmak, takılmak, değmek; 2. sürmek (arabayı, hayvanları)
ngadhënjej *fl* cezbetmek, kendine çekmek, celp etmek
ngashërim, -i *eris* heyecan, üzüntü, tahrik
ngashëroj *fl* heyecanlandırmak, üzmek; tahrik etmek, kışkırtmak
ngatërres/ë, -a dişis 1. karışıklık; 2. engel; 3. şaşkınlık; 4. kavga, tartışma, çekişme
ngatërroj *fl* 1. karıştırmak, şaşırtmak; **ngatërrohem** *fl* şaşırmak,
ngatërruar (i,e) *sf* karmaşık
ngathët (i,e) *sf* 1. hantal, beceriksiz, uyuşuk, tutuk; 2. ilgisiz, lâkayt, alakasız, duygusuz
ngathtësi, -a *dişis* hantallık, uyuşukluk, lâkaytlık, ilgisizlik, kaygısızlık
ngazëllim, -i *eris* büyük sevinç
ngazëllej *fl* sevinmek, neşelenmek, büyük sevinç hissetmek
nge, -ja *dişis* işten veya görevden serbest kalan zaman, boş zaman, boş vakit, serbest zaman **ngec** *fl* 1. sıkışmak, sıkışıp kalmak, ileri gidememek; ***autobusi ngeci në baltë***, otobüs çamurda sıkıştı, kaldı, gidemez duruma geldi; 2. köstek almak; 3. engelle karşılaşmak
ngecj/e, -a *dişis* durma, durakla-ma, ileri gidememe, iş yapamama
ngel *fl* 1. (aynı yerde) kalmak; 2. (sınıfta) kalmak, tekrarlamak, (sınavda) kalmak (sınavı verememek) 3. (arda) kalmak; 4. (bir yerde zaman) geçirmek, kalmak, oyalanmak; ***ngeli pa të holla***, parasız kaldı; ***ngeli i kënaqur***, memnun kaldı
ngesh/ëm (i),-me (e) *sf* boş zamanı olan, boş, serbest, meşgul olmayan, işsiz; ***nësër do të jem i ngeshëm,*** yarın boşta olacağım
ngërc, -i, (ngërh, -i) *is tip* kasınç, kramp, tik
ngij *fl* doyurmak; **ngihem** *fl* doymak
ngimj/e, -a *dişis* doyma, doygunluk
ngop *fl bkz* ngij
ngopj/e, -a *dişis* doyma
ngopësi, -a *dişis* tokluk
ngopur (i,e) *sf* doymuş, tok
ngordh *fl* gebermek; **e ngordh** *fl* gebertmek
ngordhët (i,e) *sf* geberik, gebermiş
ngramj/e, -a *dişis* yemek, karın doyurma işi
ngratë (i,e) yoksul, sefil, biçare, zavallı
ngre *fl* 1. yukarı doğru kaldırmak; **ngrihem** *fl* kalkmak
ngreh *fl* 1. kurmak (saati vb.); 2. iyileştirmek, yükseltmek (moralini, sağlığını vb.)
ngrënі/e, -a *dişis* aş, yiyecek; öğün
ngric/ë, -a *dişis* 1. buz; 2. don, ayaz, kuru soğuk; yeri kaplayan ince buz tabakası

Copyrighted material

ngrij *fl* donmak, buz tutmak
ngrirë (i,e) *sf* donuk, donmuş, buzlanmış
ngrirj/e, -a *dişis* (soğuktan) donma, buzlanma; ***pika e ngrirjes***, *fiz* donma noktası
ngroh *fl* ısıtmak; ***ngroh ujin***, suyu ısıtmak; **ngrohem** *fl* ısınmak; ***ngrohem në diell***, güneşte ısınmak
ngrohës, -i *eriş* ısıtıcı
ngrohj/e, -a *dişis* ısıtma, ısınma
ngrohtë (i,e) *sf* sıcak
ngrohtësi, -a *dişis* sıcaklık
ngrohtësisht *zf* sıcaklıkla, hararetle; içtenlikle, samimiyetle
ngrysem *fl* akşam kararmak, akşam olmak
nguc *fl* incitmek, dokunmak, sataşmak, alay etmek, rahatsız etmek; **ngucem** *fl* usanmak, rahatsız olmak
ngul *fl* 1. saplamak, sokmak, (çiviyi) çakmak; 2. kurmak, tesis etmek; ***i ngul çadrat***, çadırları kurmak; **ngulem** *fl* (bir yere) yerleşmek; ***ngulem në qytet***, kentte yerleşmek
ngulm, -i *eriş* ısrar, inat, direnme
ngulmim, -i *eriş* ısrar etme, inat etme, üzerinde durma, direnme
ngulmoj *fl* ısrar etmek, inat etmek, üzerinde durmak, direnmek
nguros *fl* 1. taşlatmak, dona kalmak; 2. taşla kaplamak, taşla döşemek; **ngurosem** *fl* taşlanmak, dona kalmak; ***kur e pash u ngurosa***, onu gördüğüm zaman taşlandım, dona kaldım
ngurosj/e, -a *dişis* taşlama, bir yeri taşla döşeme
ngurtë (i,e) *sf fiz* katı (sıvı veya gaz olmayan); ***trup i ngurtë***, katı (halde olan) cisim
ngurtësi, -a *dişis* 1. *fiz* katılık, katı olma hali
ngurroj *fl* tereddüt etmek, tereddütte kalmak, bocalamak, karasız olmak
ngushëllim, -i *eriş* 1. baş sağlığı dileme, taziye; 2. teselli, avunç
ngushëlloj *fl* 1. baş sağlığı dilemek; 2. teselli etmek, avundurmak; **ngushëllohem** *fl* teselli olmak, avunmak
ngushtë (i,e) *sf* 1. dar, ensiz, geniş olmayan; 2. *mec* yakın, teklifsiz, samimi; ***mik i ngushtë***, samimi dost
ngushtim, -i *eriş* daraltma, daralma, toplanma, büzülme, küçülme
ngushtoj *fl* daraltmak, küçültmek; **ngushtohem** *fl* daralmak, küçülmek, büzülmek
ngushtic/ë, -a *dişis coğ* boğaz
ngut *fl* acele ettirmek, hızlandırmak; **ngutem** *fl* acele etmek, hızlanmak
ngutësi, -a *dişis* acele, çabukluk, ivedilik, tezlik
ngutshëm (i,e) *sf* acil, acele olan, acele yapılan, alelacele
ngjaj (ngjas) *fl* (bir şeye ya da bir kimseye) benzemek
ngjal/ë, -a *dişis zool* yılan balığı
ngjall *fl* 1. diriltmek, ayıltmak, kendine getirmek; 2. tazelemek, dinçleşmek, canlandırmak; 3. se-

Copyrighted material

mizletmek, büyütmek (tavuk, ördek vb.); **ngjallem** *fl* canlanmak, semirmek
ngjallur (i,e) *sf* semiz, şişman; ***njeri i ngjallur***, şişman adam
ngjarj/e, -a *dişis* olay, vakâ, hadise, olgu
ngjashëm (i,e) *sf* benzer
ngjashmëri, -a *dişis* benzerlik, benzeyiş
ngjatjetoj *fl* selâmlamak
ngjesh *fl* 1. kuşanmak (kılıç, kuşak, kemer gibi şeyleri bağlamak); 2. kuşatmak, sarmak, sıkmak; 3. yoğurmak (hamuru); 4. ezmek, bastırmak (toprağı vb.); 5. *mec* (kimseyi) suçlamak
ngjet *fl* olmak, vuku bulmak; *bkz* **ndodh**
ngjirem *fl* ses kısıklığına uğramak, sesi kesilmek, kısılmak
ngjirur (i,e) *sf* (ses hak) kısık, kısılmış, boğuk, güçlükle çıkan (ses)
ngjit (ngjis) *fl* 1. yapıştırmak, tutkallamak; 2. bulaştırmak (hastalığı)
ngjitem *fl* binmek, yükseğe çıkmak; ***ngjitem në katin e dytë***, ikinci kata çıkmak
ngjitës, -i *eris* yapıştırıcı (madde), zamk, tutkal
ngjitës, -e *sf* 1. yapışkan; ***baltë ngjitëse***, yapışkan çamur; 2. bulaşıcı (hastalık)
ngjitj/e, -a *dişis* 1. yapıştırma; 2. yükseğe çıkma
ngjiz *fl* 1. süt kesilmek, bozulmak; 2. sütten peynir yapmak için: peynir çalmak; 3. pıhtılaşmak (kan)
ngjizj/e, -a *dişis* pıhtılaşma (kan, süt vb.)
ngjyej *fl* 1. boyamak, renklendirmek; 2. suya veya başka bir sıvıya batırarak ıslatmak, yumuşatmak
ngjyerj/e, -a *dişis* boyama, renklendirme
ngjyrë, -a *dişis* 1. renk; 2. boya; 3. mürekkep
ngjyrim, -i *eris* boyama, renklendirme
ngjyros *fl* boyamak, renklendirmek; **ngjyrosem** *fl* boyanmak, renklenmek
ngjyrosj/e, -a *dişis* boyama işi, renklendirme işi
ngjyrues, -i *eris* boyacı
nihilist, -i *eris* nihilist, nihilizm yanlısı
nihiliz/ëm, -mi *eris fels* nihilizm, moral gerçeği ve değerleri reddeden öğreti
nikel, -i *eris kim* nikel
nikoqir/ë, -i *eris* ev sahibi, iyi ev sahibi olan kimse
nikotinë, -i *eris kim* nikotin
nimf/ë, -a *dişis* peri
ninull/ë, -a *dişis* ninni, küçük çocukları uyutmak için söylenen türkü
nip, -i *eris* yeğen, birisine göre kardeşinin çocuğu
nis *fl* başlamak, başlatmak, harekete geçirmek, bir yolculuğa başlamak; ***nis një punë,*** bir işe başlamak
niseshte, -ja *dişis* nişasta
nisje, -a *dişis* 1. başlangıç, başlama; 2. kalkış, hareket, ayrılış;

Copyrighted material

bir yolculuğa başlama, yola çıkma
nism/ë, -a *dişis* girişkenlik, başlama yeteneği, kişisel teşebbüs, girişim
nistor, -e *sf* başta olan, başta olan ile ilgili; ***bashkëtingëllore nistore,*** *gram* başta olan ünsüz (sessiz harf)
nishad/ër, -ri *eris kim* nışadır, amonyak tuzu
nishan, -i *eris* 1. nişan, hedef; ***marr nishan***, nişan almak; 2. nişan, işaret
nisheste, -ja *dişis* nişasta
nitrat, -i *eris kim* nitrat, nitrik asit tuzu
nitrik acid, -i *eris kim* nitrik asit
nitroglicerin, -i *eris kim* nitrogliserin
nivel, -i *eris* düzey, seviye, aynı düzeyde; ***mbi nivelin e detit***, deniz düzeyi üzerinde (rakım)
nivelim, -i *eris* 1. düzeleme, tesviye etme, aynı düzeye getirme
niveloj *fl* düzlemek, tesviye etmek
nivelues, -i *eris* 1. düzleme makinesi, düzeç; 2. tesviye aleti
nobelium, -i *eris kim* nobelyum
nocion, -i *eris fels* zan, sanı; kanı; düşünce, görüş, fikir, kavram, tassavur
nofull, -i *eris anat* çene
noksan *zf* noksan, eksik
nomad, -i *eris* göçebe kişi, göçer
nomad, -e *sf* göçebeliğe ait
normal, -e *sf* normal, uygun, alışılmış, alışılagelene uyan
normale, -ja *dişis* 1. **shkollë normale,** öğretmen okulu (öğretmen lisesi); 2. *geom* dik
normalizim, -i *eris* normalleşme
normalizoj *fl* normalleşmek, normalleştirmek
normalisht *zf* normal olarak
normativ, -i *eris* normatif, düzgüsel
norm/ë, -a *dişis* norm, kural, düstur, kaide
nostalgji, -a *dişis* nostalji, yurt özlemi, yurtsama; geçmiş zamana duyulan aşırı bir özlem
not, -i *eris* yüzme (suda)
notar, -i *eris* yüzücü
noter, -i *eris* noter
noteri, -a *dişis* noterlik
not/ë, -a *dişis* 1. *müz* nota; 2. (öğrencini bilgisi hk.): not; 3. (diplomaside) nota;
notim, -i *eris* 1. yüzmek işi; 2. not verme, değer biçme; 3. nota verme, nota gönderme;
notoj *fl* yüzmek (suda)
novator, -i *is* yenilikçi, yenilikler bulan, icat eden kişi
novatoriz/ëm, -mi *eris* yenilikçilik
novel/ë, -a *dişis edeb* kısa roman
nuanc/ë, -a *dişis* nüans, ayırtı
nuhat (nuhas) *fl* (bir şeyin) kokusunu almak, koklamak
nuhatj/e, -a *dişis* kokusunu alma, koklama
nuk *partikül gram* bir fiili olumsuzlaştıran önek: değil; ***nuk shkruan,*** yazmıyor; ***nuk vjen***, gelmiyor; ***nuk është ashtu,*** öyle değil
numerik, -e *sf* sayısal
numerikisht *zf* sayıca
numër, -i *eris* sayı, adet, tane

Copyrighted material

numërim, -i *eris* sayma, saymak işi
numëroj *fl* saymak; **numërohem** *fl* sayılmak; ***numërohem ndër nxënësit më të mire,*** en iyi öğrenci olarak sayılıyorum
numëror, -i *eris gram* sayı; ***numëror themelor,*** asıl sayı; ***numëror rreshtor***, sıra sayısı
numërues, -i *eris mat* (kesirlerde) pay
nun, -i *eris* sağdıç
nur, -i *eris* güzellik, alımlık
nus/e, -ja *dişis* gelin
nuselal/ë, -a *dişis zool* gelincik
nusëri, -a *dişis* gelin olma durumu, gelinlik dönemi
nusk/ë, -a *dişis* 1. oyuncak bebek; 2. kadın, genç kız
nxeh *fl* 1. ısıtmak, 2. *mec* kızdırmak, öfkelendirmek, sinirlendirmek; **nxehem** *fl* 1. ısınmak; 2. sinirlenmek
nxehj/e, -a *dişis* ısıtma, ısınma
nxehtë (i,e) *sf* sıcak, kızgın
nxehtësi, -a *dişis* sıcaklık, ısı, hararet
nxë *fl* sığmak, içine almak, kapsamak; ***kjo enë nxë dy litra ujë***, bu kap iki litre su sığar (alır); 2. *mec* tutmak; ***nga dëshpërimi s'më nxë vendi,*** üzüntüden beni yer tutmaz; 3. öğrenmek; ***nxë me kuptim,*** anlamakla öğrenmek
nxënës, -i *eris* öğrenci
nxij *fl* 1. karartmak, siyah renkle boyamak; 2. *mec* iftira etmek, lekelemek, birisinin itibarını düşürmek; **nxihem** *fl* kararmak
nxirë (i,e) *sf* kararmış
nxirj/e, -a *dişis* kararma, siyahlanma
nxit fl heveslendirmek, teşvik etmek, kışkırtmak, itmek
nxitës, -i *eris* heveslendirici, kışkırtıcı, teşvik edici, itici
nxitim, -i *eris* acele, telâş, ivedilik, tezlik, ivme
nxitj/e, -a *dişis* kışkırtma, teşvik etme
nxitoj *fl* acele etmek, çabuk olmak, acele ile gitmek; koşmak
nxituar (i,e) *sf* acele, çabuk, alelacele yapılan
nzjerr *fl* 1. çıkarmak (dışarı); ***nxori të holla nga xhepi,*** cebinden para çıkardı; 2. çıkarmak, yayınlamak (yasa, kitap, gazete)
nxjerrj/e, -a *dişis* çıkarma, ihraç etme; 2. çekme (diş); 3. (bir yasayı yürürlükten) feshetme, kaldırma
nyell, -i *eris* 1. düğüm; 2. ağaç budağı; 3. *anat* eklem, mafsal
nyj/ë, -a *dişis* 1. düğüm; 2. *anat* eklem, mafsal; 3. *gram* ek; ***nyje e përparme,*** önek; ***nyje e prapme***, artek
nyjëtim, -i *eris* telâffuz; ***nyjetim i zanoreve,*** ünlülerin telâffuzu
nyjshëm (i,e) *sf gram* belirtili; ***mbiemër i nyjshëm,*** belirtili sıfat

Copyrighted material

Nj

nja – *part* dolayında, yaklaşık olarak, kadar; ***në mbledhje erdhën nja 50 veta,*** toplantıya yaklaşık 50 kişi geldi
njaq *zf* o kadar
njashtu *zf* öyle, öylece, tam öyle
njaty *zf* orada
njeh *fl* 1. saymak; 2. *mat* hesaplamak
njehsim, -i *eris mat* hesaplama, sayma
njehsor, -i *eris* sayaç; ***njehsor elektrik***, elektrik sayacı, ***njehsor uji,*** su sayacı
njelm/ë, -a (i), -ma (e) *sf* tuzlu; ***uji i detit është i njelmë,*** deniz suyu tuzludur
njelmësir/ë, -i *eris* tuzluluk
njelmësoj *fl* tuzlamak
njerëzi, -a *dişis* 1. insanlar, alem, dünya; 2. insanî davranış, insaniyet, iyi davranış
njerëzim, -i *eris* insanlık, insaniyet
njerëzish/ëm (i), -me (e) *sf* insanî, insancıl, insana yakışır, terbiyeli, nazik
njerëzisht *zf* insanca, incelikle, nazik bir surette, güler yüzle
njerëzor, -e *sf* insana ait, insan ile ilgili, sevecen, insanî
njeri, -u *eris* insan; ***origjina e njeriut,*** insan kökeni
njerith, -i *eris anat* küçük dil
njerk, -u *eris* üvey baba, *hlk.* babalık
njerk/ë, -a *dişis* üvey anne, *hlk.* analık
një *sayı* bir; ***një libër,*** bit kitap
njëaktësh, -i *eris* bir perdeli tiyatro oyunu
njëansh/ëm (i), -me (e) *sf* taraf tutan, tarafgir, yanlı, tek taraflı; ***vendim i njëanshëm,*** taraflı karar
njëanshmëri, -a *idişi* taraftarlık, tarafgirlik, bir taraflık
njëditor, -e *sf* bir günlük; ***shëtitje njëditore***, bir günlük gezi
njëfar *zf* bir türlü, bir kimse
njëfazësh, -e *sf* tek fazlı; ***rrymë trefazëshe,*** tek fazlı elektrik akımı
njëfazor, -e *sf bak* **njëfazësh, -e**
njëfish *zf* tek kat
njëherazi *zf* aynı anda yapılan ya da olan, simültane
njëherë *zf* 1. bir defa, bir kere, bir sefer; 2. eskiden, bir zaman, bir vakit, vaktiyle, çoktan önce
njëhersh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. simültane, aynı anda yapılan

Copyrighted material

njejës, -i *eris gram* tekil
njëjtë (i,e) *sf* aynı, özdeş, tıpkı, identik; ***pikëpamje të njëjta,*** aynı görüşler
njëjtësi, -a *dişis* aynılık, ayniyet, özdeşlik, tıpkılık
njëkohësi, -a *dişis* aynı zamanlılık
njëkohësisht *zf* aynı zamanda, birlikte, bir anda
njëkohësish/ëm (i), -me (e) *sf* aynı zamanda olan, simültane; ***përkthim i njëkohësishëm,*** simültane çeviri
njëkuptimësi, -a *dişis* eş anlamlılık, anlamdaşlık
njëlloj *zf* aynı çeşit, aynı tür,
njëllojtë (i,e) *sf* aynı, tıpkı, özdeş, identik; ***pikëpamje e njëjtë***, identik görüş
njëmbëdhjetë *sayı* on bir
njëmendësi, -a *dişis* realite, gerçek, gerçeklik, hakikilik
njëmijë *sayı* bin, bir bin
njëmijsh/e, -ja *dişis* binlik, bir binlik
njëmjitë (i,e) *sf* 1. bininci; 2. binde bir
njëmolekulor, -e *sf* bir moleküllü
njëmujor, -e *sf* bir aylık
njënganjë *zf* birer birer, teker teker, ayrı ayrı
njëngjyrësh,-e *sf* tek renkli
njëpjesësh, -e *sf* tek parçalı, bir parçadan oluşan
njëqind *sayı* yüz, bir yüz
njëqindvjetor, -i *eris* yüz yıllık
njëra *zam* birisi, herhangi birisi (dişil)
njëri *zam* birisi, herhangi birisi (eril)
njërrokësh, -e *sf* tek heceli; ***fjalë njërrokëshe,*** tek heceli sözcük
njësi, -a *dişis* birim; ***metri është njësi e gjatësisë,*** metre uzunluk ölçü birimidir
njësoj *fl* tümünü aynı yapmak, aynılaştırmak, aynı yapmak, birleştirmek; ***njësoj çmimet,*** fiyatları aynılaştırmak
njësoj *zf* ayni biçimde, eşit olarak, benzer, aynı; *bak* **njëlloj**
njëtrajtsh/ëm (i), -me (e) *sf* aynı biçimde olan, değişmez, bir örnek, yeknesak, tek düze
njëtrajtshmëri,-a *dişis* değişmezlik, tek düzelik, yeknesaklık
njëthundrak, -u *eris zool* tek tırnaklı (hayvan)
njëvjeçor, -e *sf* bir senelik; ***bimë njëvjeçore***, bir senelik bitki
njëvlerësi, -a *dişis* eş değerlik
njëvlerësh/ëm (i), -me *sf* eş değerli
njëzet *sayı* yirmi
njëzetësh, -i *eris* yirmilik
njëzëri *zf* oy birliğiyle, ittifakla
njëzësh/ëm (i), -me (e) *sf* oy birliği ile verilmiş, varılmış (karar vb.)
njëzëshmëri, -a *dişis* oy birliği
njoftim, -mi *eris* ilan etme, duyurma, tebligat, açıklama, bilgi verme, haber verme
njoftoj *fl* ilan etmek, duyurmak, bilgi vermek, haber vermek
njoh *fl* (daha önce rastladığı birisini ya da bir şeyi) tanımak, bilmek; 2. itiraf etmek, (bir şey) olduğunu kabul etmek,

Copyrighted material

tanımak; **njihem** *fl* tanışmak; ***njihem me shokët,*** arkadaşlarla tanışmak
njohj/e, -a *dişis* 1. tanıma; 2. tanışma; 3. itiraf etme, doğruyu kabul etme
njohur (i,e) *sf* bilinen, belli, tanınmış, bildik, tanıdık, aşina, ünlü, meşhur, şöhretli
njohuri, -a *dişis* bilgi, malumat; 2. bilme
njoll/ë, -a *dişis* 1. leke, benek; 2. *mec* ayıp, ayıplama; ***njollë boje***, boya lekesi
njolloj (njolos) *fl* lekelemek, beneklemek, kirletmek; ***njollosem*** *fl* lekelenmek, kirlenmek
njollosj/e, -a *dişis* lekeletme, kirletme
njollosur (i,e) *sf* lekeli
njom *fl* ıslatmak, nemlendirmek; **njomem** *fl* ıslanmak, nemlenmek, sırılsıklam olmak
njomë (i,e) *sf* 1. ıslak, yaş, nemli; 2. taze, yeşil (bitki için)
njomësi, -a *dişis* ıslaklık, nem, rutubet
njomëz, -a *dişis* fışkın, sürgün, filiz, dal, taze ve ince dal
njomj/e, -a *dişis* ıslatma, ıslanma, nemlendirme, nemlenme

Copyrighted material

o

o – Arnavut alfabesinin yirmi ikinci harfi
o! *ünl* o!
o *bağ* ya; ***o unë o ti***, ya ben ya sen
oaz/ë, -a *dişis coğ* vaha, çöl ortasında yeşil alan
obelisk, u *eris* dikili taş, obelisk
objekt, -i *eris* 1. nesne, cisim, eşya; 2. amaç, gaye erek; hedef
objektiv, -e *sf* !. nesnel; 2. yansız, tarafsız, taraf tutmayan, objektif, kişisel duygulardan etkilenmemiş
objektivisht *zf* yansız olarak, tarafsız olarak, taraf tutmayarak
objektivitet, -i *eris* yansızlık, tarafsızlık, objektiflik
objektivizëm, -mi *eris* objektivizm, nesnecilik
obligacion, -i *eris* görev, yükümlülük, mecburiyet, obligasyon, tahvil
obligim, -i *eris* görev, angajman, yükümlülük, yüklenme, üstlenme
obligoj *fl* görevlendirmek, angaje etmek, borçlandırmak;
obligohem *fl* görevlenmek, angaje olmak, görevlerle yüklenmek, üstlenmek
obobo! *ünl* vay! vay vay! vah vah! ah! of!
oborr, - i *eris* avlu, iç bahçe, etrafı bina veya duvarlarla çevrilmiş avlu
oborrtar, -i *eris* asilzade, zadegân, soylu(lar)
observator, -i *eris* gözlemci, rasatçı
od/e, -ja *dişis edeb* küçük lirik şiir
of! *ünl* of!
ofendim, -i *eris* hakaret etme, rencide etme, gücendirme, gücenme, gönül kırma
ofendoj *fl* encide etmek, gücendirmek, gönül kırmak, hakaret etmek; **ofendohem** *fl* rencide olmak, gücenmek,hakarete uğramak
ofensiv/ë, -a *dişis* saldırı, hücum, taarruz
ofert/ë, -a *dişis* arz, sunma, teklif, öneri, takdim; ***ofertë dhe kërkesë,*** arz ve talep
ofertues, -i *eris* sunucu, takdimci, arz eden kişi
oficer, -i *eris ask* subay, zabit
ofiçinë, -a *dişis* işlik, atölye
ofiqar, -i *eris* nüfusçu, nüfus memuru
ofroj *fl* 1. teklif etmek, takdim etmek, sunmak; 2. tasviye etmek
ofshoj *fl* derin derin nefes almak, derinden soluk almak, ağır ağır içini çekmek

Copyrighted material

ofsh/ë, -a *dişis* lanet, beddua, ilenç, ilenme
ogiç, -i *eris* 1. koç; 2. kuzu
ograj/ë, -a *dişis* otlak, mera; yayla
ogur, -i *eris* gelecekte iyi ya da kötü bir şey olacağını gösteren işaret, belirti, alâmet; uğur, kader, baht
ogur/zi, -zez *sf* uğursuz, kademsiz
oh! *ünl* oh!
oj/ë, -a *dişis* oya, dantel
oksid, -i *eris kim* oksit
oksidim, -i *eris* oksitlenme
oksidoj *fl* oksitlemek; **oksidohet** *fl* oksitlenmek
oksigen, -i *eris kim* oksijen
oktaedër, -i *eris geom* yanları eşkenar üçgen olan sekiz yanlı cisim
oktav/ë, -a *dişis müz* oktav
okulist, -i *eris* göz doktoru
okupacion, -i *eris* işgal, işgal altına alma
okupator, -i *eris* işgalci
okupim, -i *eris* işgal etme
okupoj *fl* işgal etmek
oligarki, -a *dişis* oligarşi
oligarkik, -e *sf* oligarşi ile ilgili
olimpiad/ë, -a *dişis* olimpiyat
olilmpik, -e *sf* olimpiyat ile ilgili; ***lojrat olimpike***, olimpiyat oyunları
ombrell/ë, -a *dişis* 1. şemsiye; 2. *mec* hava saldırı savunması
omëlet, -i *eris* omlet, kaygana
onomatope, -ja *dişis* onomatope, yansıma
oper/ë, -a dişis *müz* opera
operacion, -i *eris* 1. *tıp* operasyon, ameliyat; 2. *ask* operasyon, askerî eylem (saldırı, savaş vb.), harekât
operativ, -e *sf* işleyen, etkili, çalışan
operator, -i *eris* 1. makinsit, operatör, bir aygıtı vb. çalıştıran, işleten kimse; 2. *tıp* ameliyat yapan hekim, cerrah
operet/ë, -a *dişis* operet
operim, -i *eris* ameliyat etme
operoj *fl tıp* ameliyat yapmak
opet *zf* tekrar, gene, bir daha, yeniden
oping/ë, -a *dişis* çarık
opingar, -i *eris* çarıkçı
opinion, -i *eris* düşünce, kanı, fikir; ***opinioni publik***, kamu oyu
opium, -i *eris* 1. afyon, haşhaş, uyuşturucu madde; 2. *mec* her çeşit uyuşturucu madde
oportunist, -i *eris* oportünist, fırsatçı, fırsat kollayan kimse
oportuniz/ëm, -mi *eris* oportünizm
opozit/ë, -a *dişis* muhalefet, karşıtlık; karşı çıkma, karşı olma
optik, -e *sf* optik, görme ile ilgili ve ya görmeye ait; görsel; ***instrumente optike***, optik enstrümanları
optik, -a *dişis fiz* optik, fizik bilimin ışık olaylarını inceleyen kolu
optimal, -e *sf* en iyi, en elverişli, en uygun
optimist, -i *eris* optimist, iyimser, nikbin
optimiz/ëm, -mi *eris* optimizm, iyimserlik, nikbinlik

Copyrighted material

oqean, -i *eris coğ* okyanus, ana deniz, umman
oral, -e *sf* sözlü; ağız ile ilgili
orar, -i *eris* 1. (okulda) haftalık ders programı, program; 2. tarife, taşıtların kalkış ve varış saatleri; ***orari i trenëve***, tren tarifesi; 3. (iş yerlerinde) çalışma saatleri
orator, -i *eris* hatip
oratori, -a *dişis* hatiplik
orbit/ë, -a *dişis* 1. *astr* yörünge, bir gök cismin başka bir gök cismin çevresinde dönerken izlediği yol; 2. yörünge, herhangi bir cismin devinirken izlediği yol çizgisi; 3. *anat* göz çukuru
ordinanc/ë, -a dişis *ask* emirber, emir eri, subayların kıta ve daire dışında buyruklarında bulunan er
ordinat/ë, -a *dişis mat* ordinat
oreks, -i *eris* iştah, yemek yeme isteği
orendi, -a *dişis* 1. mobilya, ev eşyası; 2. alet takımı, avadanlık
or/ë, -a *dişis* 1. saat (zaman olarak); ***aeroplani do të niset në orën nëntë***, uçak saat dokuzda kalkacak; 2. saat (aygıt olarak), ***saat me zile***, çalar saat
orëbardh/ë, -a *sf* bahtiyar, mutlu
orëlig, -e *sf* bahtsız, talihsiz, mutsuz
orëndreqës, -i *eris* saatçi, saat onaran kimse
orëz/i, ezë *sf* bahtsız, sefil, yoksul
organ, -i *eris* 1. *anat* organ, uzuv; ***organet e tretjes***, sindirim organları; 2. *mec* müessese, kuruluş; 3. *mec* gazete
organik, -e *dişis* organik, uzvî, organlarla ilgili,
organizat/ë, -a *dişis* örgüt, teşkilat; kurum, dernek; özel bir amaç için toplanan ya da birlikte çalışan bir grup insan
organizator, -i *eris* organizatör, tertipleyici, düzenleyici
organiz/ëm, -mi *eris* organizma
organizim, -i *eris* organize etme, düzenleme, tertip etme
organizoj *fl* organize etmek, düzenlemek, tertip etmek, bir şey için hazırlık yapmak
organizuar (i,e) *sf* organize edilmiş, düzenlenmiş, tertiplenmiş
organo, -ja *dişis müz* org, erganum
orient, -i *eris* doğu
oriental, -e *sf* oryantal, doğulu, doğuya ait, Asya ile ya da buralar hakkında
orientalist, -i *eris* oryantalist, doğu bilimci, şarkiyatçı
orientaliz/ëm, -mi *eris* oryantalizm,
orientim, -i *eris* 1. yönelme, yön tayin etme, pusula ve haritayla yön veya yer bulma işi; 2. yönlenme; ***orientim profesiomal***, meslekî yönlenme
orientoj *fl* yöneltmek, yön göstermek; **orientohem** *fl* yönelmek
origjinal, -e *sf* 1. orijinal, özgün, yeni, başka birisinden kopya edilmemiş; 2. asıl, orijinal; ***dokument origjinal***, asıl belge

Copyrighted material

origjin/ë, -a *dişis* bir şeyin çıktığı, dayandığı yer; menşe, kaynak, kök, köken
oriz, -i *eris bot* pirinç *(Oriza sativa)*
orizore, -ja *dişis* pirinç ekilen yer
orkest/ër, -ra *dişis müz* orkestra
orkestrim, -i *eris* orkestralama, bir müzik eserini orkestra için uyarlama, adapte etme
orkestroj *fl* orkestralamak, orkestra için uyarlamak, hazırlamak
ornament, -i *eris* süs, tezyinat, bezek; ziynet
ortek, -u *eris* 1. çığ, dağın bir noktasından kopup yuvarlanarak büyüyen kar kümesi
ortodoks, -e *sf* Ortodoks
ortografi, -a *dişis gram* imlâ, yazım
ortoepi, -a *dişis gram* telâffuz, doğru (düzgün) konuşma, doğru söyleyiş; *bak* **drejtshkrim, -i**
ortopedi, -a *is* ortopedi
ortopedik, -e *sf* ortopedik, ortopedi ile ilgili olan
orvatem *fl* uğraşmak, çabalaşmak, mücadele etmek, çalışmak, teşebbüs etmek, girişmek, gayret etmek
orvajtj/e, -a *dişis* deneme, teşebbüs, girişim, mücadele, uğraş, çaba, gayret,
ose *bağ* ya, veya, ya da, yoksa, veyahut; ***tani ose pastaj***, şimdi veya sonra
oshaf, -i *eris* hoşaf
oshëtim, -i *eris* gök gürlemesi, gürleme, gürültü, uğultu
osmium, -i *eris kim* osmiyum
ovacion, -i *eris* tezahürat, alkış, alkışlama
oxhak, -u *eris* baca
oxhakpastrues, -i *eris* baca temizleyici
ozon, -i *eris kim* ozon; ***shtresë ozoni***, ozon tabakası

Copyrighted material

P

pa – Arnavut alfabesinin yirmi ikinci harfi
pa *edat* Arnavutça'da: olumsuz önek; Türkçe'de: olumsuz art ek: . . . sız, . . . siz, . . . suz, . . . süz; ***pa të holla,*** parasız, ***pa libra,*** kitap**sız**; ***pa këmishë,*** gömlek**siz**; ***pa afat***, vade**siz**; ***pa shkollë***, okul**suz**; ***pa gjumë***, uyku**suz**; ***pa ujë***, su**suz**, ***pa shpërblim,*** ödül**süz; *pa qumësht***, süt**süz**
paaftë (i,e) *sf* yeteneksiz, kabiliyetsiz, beceriksiz
paaftësi, -a *dişis* yeteneksizlik, kabiliyetsizlik, beceriksizlik
paanë (i,e) *sf* sonsuz, uçsuz, sınırsız, ölçülemeyecek kadar büyük
paanësi, -a *dişis* 1. tarafsızlık, yansızlık; 2. sonsuzluk
paanësisht *zf* tarafsızca, tarafsız olarak, yansızca, yansız olarak
paangazhuar (i,e) *sf* bağlantısız; ***shtete të paangazhuara,*** bağlantısız devletler
paanuluesh/ëm (i), -me (e) *sf* iptal edilemeyen, geri alınmayan, bozulamayan
paarmatosur (i,e) *sf* silahsız
paarsyesh/ëm (i), -me(e) *sf* 1. akla aykırı olan, mantıksız, idraksiz; 2. mazeretsiz, özürsüz
paarritsh/ëm (i), -me (e) *sf* erişilemeyen, erişilemez, varılamaz, ulaşılamaz
paashtë (i,e) *sf* kemiksiz
pabanuar (i,e) *sf* sakinsiz (yer), kimsesiz (yer), kimse yaşamayan (yer), kuytu, tenha, ıssız, boş (yer)
pabanueshëm (i), -me (e) *sf* yaşanılamayan , yaşama için uygun olmayan (yer, ev, daire vb)
pabarabartë (i,e) *sf* eşitsiz, eşit olmayan
pabarazi, -a *dişis* eşitsizlik; ***pabarazi nacionale***, halklar eşitsizliği
pabazuar (i,e) *sf* asılsız, esassız, dayanıksız, dayanağı olmayan
pabesë (i,e) sf vefasız, bivefa, güvenilemez, sözünde durmayan; ***mik i pabesë***, vefasız dost
pabesi, -a *dişis* vefasızlık, aldatma, güvensizlik, itimatsızlık
pabesuesh/ëm (i), -me (e) *sf* inanılmaz, inanılamayan, akıl almaz; ***sukses i pabesueshëm,*** inanılamayan başarı
pabërë (i,e) *sf* olmamış, pişmemiş (meyve vb.)
pabindur (i,e) *sf* 1. kandırılamayan, söz dinlemeyen, yaramaz; ***fëmijë të pabindur,*** söz

Copyrighted material

dinlemeyen çocuklar; 2. itaatsız, saygısız,
pabotuar (i,e) *sf* yayınlanmamış, basılmamış; ***vepër e pabotuar***, yayınlanmamış eser
pac, -i *eris zool* pelikan, kaşıkçı kuşu
pacaktuar (i,e) *sf* belirsiz; ***kohë e pacaktuar***, belirsiz zaman
pacenuar (i,e) *sf* dokunulmamış, incitilmemiş
pacenuesh/ëm (i), -me (e) *sf* münakaşa edilemez, tartışılamaz, itiraz götürmez
pacifist, -i *eris* barışçı, barış sever, savaşa katılmayı reddeden kimse
pacipë (i,e) *sf* arsız, utanmaz, küstah, terbiyesiz, yüzsüz,
paçe, -ja *dişis* işkembe
paçliruar (i,e) *sf* kurtulmamış, serbest edilmemiş
paçmuesh/ëm (i), -me (e) *sf* çok değerli, değeri biçilemeyen kadar kıymetli, pahası ölçülemez, paha biçilemez
padalluesh/ëm (i), -me (e) *sf* farksız, fark edilemez, açık olmayan, belli olmayan, belirsiz
padashur *zf* istemeyerek, istemksizin
padenjë (i,e) *sf* lâyık olmayan
padepërtuesh/ëm (i), -me (e) *sf* içinden geçilemez, içine girilmesi imkânsız veya çok zor, geçirmez (örn. : suyu geçirmez)
padetyruesh/ëm (i), -me (e) *sf* zorunlu olmayan
paderë *sf* kapısız
padëgjuar (i,e) *sf* 1. duyulmamış, görülmedik, ne duyulmuş ne görülmüş; 2. benzeri olmayan; 3. dinlemeyen
padëgjuesh/ëm (i), -me (e) *sf* dinlemeyen, söz dinlemeyen
padëmsh/ëm (i), -me (e) *sf* zararsız olan, zarar vermeyen
padëmtuar (i,e) *sf* zarar görmemiş, el sürülmemiş, hasarsız
padëshirueshëm *sf* istenmeyen, arzu edilmeyen
padi, -a *dişis huk* dava
padij/e, -a (padijeni, -a) *dişis* bilgisizlik, bilmezlik, cehalet
paditur (i,e) *sf* 1. bilgisiz, cahil; 2. *huk* suçlanan
padijsh/em (i), -me (e) *sf* bilgisiz, cahil
padiplomë *sf* diplomasız
padisiplinuar (i,e) *sf* disiplinsiz; ***klasë e padisiplinuar,*** disiplinsiz sınıf
padiskutuesh/ëm (i), -me (ë) *sf* tartışılmaz, kesin, muhakkak, apaçık
padit (padis) *fl* 1. *huk* dava açmak, dava etmek, suçlamak
paditj/e, -a *dişis huk* dava açma, suçlama
paditës, -i *eris huk* davacı, müddei
padituri, -a *dişis* bilgisizlik, cahillik, ümmilik, cehalet
padjallëzuar (i,e) *sf* şeytanlıksız, hilesiz, saf, kurnazlığa aklı ermeyen
padjegsh/ëm (i), -me (e) *sf* yanmayan, yanıcı olmayan (madde vb.)
padobish/ëm (i), -me (e) *sf* yarasız, faydasız

Copyrighted material

padrejtë (i,e) *sf* haksız, haklı olmayan, adil olmayan, adaletsiz; ***vendim i padrejtë***, haksız karar, adaletsiz karar
padrejtësi, -a *eris* haksızlık
padrejtësisht *zf* haksızca, adaletsizce
padrojtur (i,e) *sf* korkusuz, cesur, yılmaz, çekinmeyen
paduksh/ëm (i), -me (e) *sf* görülmez, görünmez, görünmeyen, görülemeyen; ***i padukshëm me sy***, gözle görülemeyen
padukshmëri, -a *dişis* görülmezlik, görünmezlik
padurim, -i *eris* sabırsızlık
paduruar (i,e) *sf* sabırsız olan
paduruesh/ëm (i), -me (e) *sf* sabırsız, tahammülsüz, tez canlı
padyshim, -i *eris* elbette, herhalde, mutlaka, şüphesiz
padyshimtë (i,e) *sf* kuşkusuz, şüphesiz, kesin
padhunuesh/ëm (i), -me (e) *sf* dokunulmaz; ***e drejtë e padhunueshme***, dokunulmaz hak
paedukuar (i,e) terbiyesiz, terbiye edilmemiş; kaba ve vahşi, yontulmamış
paefekt (i,e) *sf* tesirsiz, etkisiz
paemër (i,e) *sf* 1. adsız, adı olmayan, isimsiz, anonim; 2. *mec* tanınmayan, duyulmamış, ünsüz, adı duyulmamış
paepur (i,e) *sf* 1. kararından dönmez, karalı, azimli; 2. *mec* amansız, aman bilmez, merhametsiz, katı yürekli, sert
pafaj (i,e) *sf* suçsuz, kabahatsız
pafajësi, -a *dişis* suçsuzluk, masunluk, masuniyet
pafajshëm (i), -me (e) *sf* suçsuz, masun
pafalsh/ëm (i), -me (e) *sf* affedilemeyen, bağışlanamayan; ***gabim i pafalshëm***, affedilemeyen hata
pafamë (i,e) *sf* ünsüz, şöhretsiz
pafat (i,e) *sf* şansız, bahtsız, ikbalsiz, talihsiz
pafe (i,e) *sf* dinsiz, imansız, ateist, tanrı tanımaz
pafëlliqur (i,e) *sf* kirlenmemiş, temiz
pafrenuesh/ëm (i), -me (e) *sf* frenlenmeyen, durdurulamayan
pafriksh/ëm (i),-me (e) *sf* korkusuz
pafrytsh/ëm (i), -me (e) *sf* verimsiz; başarısız, sonuçsuz; ***diskutim i pa frytshëm***, verimsiz bir tartışma
pafshirë (i,e) *sf* kirli, silinmemiş; süpürülmemiş
paftuar (i,e) *sf* davetsiz, çağrısız, çağırılmayan
pafund (i,e) *sf* 1. dipsiz; 2. sonsuz, uçsuz, sonsuz bucaksız
pafundësi, -a *dişis* sonsuzluk
pafuqish/ëm (i),-me (e) *sf* güçsüz, kuvvetsiz, zayıf
paftyrë (i,e) *sf* yüzsüz, utanmaz
pagabuesh/ëm (i), -me (e) *sf* yanılmaz, yanlış yapmaz, tam isabetli
pagan, -i *eris* pagan, çok tanrılı dinden olan kimse
pagdhendur (i,e) *sf* yontulmamış, kaba
pagesë, -a *dişis* 1. ödeme ya da para yatırma işi; 2. maaş

Copyrighted material

pag/ë, -a *dişis* maaş, ücret, aylık
pagëzim -i *eris* vaftiz (ayini)
pagëzoj *fl* vaftiz etmek, vaftiz töreni sırasında (birisine) ad koyma
pagim, -i *eris* ödeme, tediye
pagojë (i,e) *sf* dilsiz, konuşamayan
paguaj *fl* ödemek; ***paguaj tatimin,*** vergiyi ödemek; 2. **paguhem** *fl* ödenmek; ***çdo gjë paguhet,*** her şey ödenir
paguar (i,e) *sf* ödenmiş, parası verilmiş
paguesh/ëm (i), -me (e) *sf* ödenmesi gereken ya da ödenebilir, ödenir, paralı (bedava değil)
pagjak (i,e) *sf tıp* kansız, anemik
pagjakësi, -a *dişis tıp* kansızlık, anemi
pagjumë (i,e) *sf* uykusuz
pagjumësi, -a *dişis* uykusuzluk
pagjumsh/ëm (i), -me (e) *sf* uykusuz
paharruar (i,e) *sf* unutulmayan, ***çast i paharruar,*** unutulmayan an
pahekurosur (i,e) *sf* ütüsüz, ütülenmemiş
pahetueshëm (i), -me (e) *sf* keşfedilmemiş, bulunmamış
painformuar (i,e) *sf* bilgilendirilmemiş, bilgi verilmemiş, habersiz
pajetë (i,e) *sf* 1. cansız, ölü, ölmüş; 2. *mec* cansız, sönük, ruhsuz, hiç gücü kalmamış, halsiz ve yorgun, aygın baygın, azimsiz
paj/ë, -a *dişis* drahoma (Hıristiyan ve Musevilerde) gelinin güveye verdiği para veya mal
pajim, -i *eris* 1. donatı, teçhizat; 2. donatma, temin etme, tedarik etme, sağlama
pajis *fl* donatmak, temin etmek, tedarik etmek, sağlamak
pajisur (i,e) *sf* temin edilmiş, (gerekenle) donatılmış
pajtim, -i *eris* 1. barış, barışma, uzlaşma, dargınlığı bırakma; 2. abone, abone olma
pajtimtar, -i *eris* 1. abonman; 2. barıştırıcı
pajtoj *fl* barıştırmak, uzlaştırmak; **pajtohem** *fl* barışmak, uzlaşmak
pajtues, -e *sf* barıştırıcı, barıştıran, uzlaştırıcı, uzlaştıran, yatıştırıcı
pajtueshmëri, -a *dişis* barışçılık, uzlaşmalık
pak *zf* az, biraz; ***pak nga pak,*** azar azar
pakaluesh/ëm (i), -me (e) *sf* geçilmez, geçilemez, aşılması güç; ***rrugë e pakalueshme,*** geçilmez yol
pakapërcuesh/ëm (i), -me (e) *sf* atlatılamaz, atlatılamayan, geçilmez; ***pengesë e pakapërcueshme,*** atlatılamayan engel
paket, -i *eris* paket; ***paket cigaresh,*** sigara paketi
paketim, -i *eris* paketleme
paketoj *fl* paketlemek
pakë(t) (i,e) *sf* az, az sayıda olan
pakënaqësi, -a *dişis* tatminsizlik, hoşnutsuzluk
pakënaqur (i,e) *sf* memnun olmayan, hoşnutsuz; ***klient i pakënaqur,*** memnun olmayan müşteri

Copyrighted material

pakëndsh/ëm (i), -me (e) *sf* tatsız, hoş olmayan; antipatik, nahoş
pakëputur (i,e) *sf* sürekli, arasız, durmadan, kesintisiz
pakësim, -i *eris* 1. azalma, azaltma, eksilme; 2. düşüş, zayıflama
pakësoj *fl* 1. azaltmak; 2. kısaltmak, küçültmek; 3. indirmek, düşürmek
pakicë, -a *dişis* azınlık, ekalliyet; ***pakicat etnike,*** etnik azınlıkları
pako, -ja *dişis* paket, koli (*örn. :* posta paketi vb.)
pakohësh/ëm (i), -me (e) *sf* zamansız, vakitsiz, vaktinden önce, erken
pakontrolluar (i,e) *sf* kontrolsuz, denetimsiz
pakrahasuesh/ëm (i), -me (e) *sf* mukayese yapılamayan, eşsiz, emsalsiz; ***bukuri e pakrahasueshme,*** mukayese edilemeyen güzellik, eşsiz güzellik,
pakrehur (i,e) *sf* taranmamış
pakripë (i,e) *sf* tatsız, lezzetsiz
pakripur (i,e) *sf* tuzsuz
pakritikuesh/ëm (i), -me (e) *sf* tenkit götürmez, eleştirilemez, mükemmel, eksiksiz, kusursuz
pakrye (i,e) *sf* kafasız, başsız
pakryer (i,e) *sf* tamamlanmamış, bitirilmemiş, ikmal edilmemiş, natamam
paksëpaku *zf* en azından, hiç olmazsa, hiç değilse, bari
pakt, -i *is* pakt, antlaşma, sözleşme
paktë (i,e) *sf* 1. az, az sayıda olan; 2. yetersiz; 3. küçük
pakufish/ëm (i), -me (e) *sf* sınırsız, sonsuz, engin
pakufizuar (i,e) *sf* sınırsız, sınırlanmamış; kısıtlanmamış
pakujdesi, -a *dişis* dikkatsizlik, tedbirsizlik, itinasızlık, ihmalkârlık
pakujdessh/em (i), -me (e) *sf* dikkatsiz, itinasız, özensiz, aldırışsız
pakujdesuar (i,e) *sf* dikkatsiz olan, ihmalci, ihmalkâr, savsak, ilgisiz
pakuptimsh/ëm (i), -me (e) *sf* anlamsız, anlaşılmaz, anlaşılamayan, akla uygun olmayan; ***veprim i pakuptueshëm,*** anlamsız bir eylem
pakurorë (i,e) *sf* nikâhsız
pakursyer (i,e) *sf* 1. esirgemeyen, bol veren, iyilik seven; 2. müsrif, tutumsuz, savurgan
pakusht (i,e) *sf* koşulsuz, şartsız
palaço, -ja *dişis* palyaço
palaçollëk, -u *eris* palyaçoluk, güldürücülük
palakuesh/ëm (i), -me (e) *sf gram* isim hallerinde çekimi yapılamayan
palarë (i,e) *sf* 1. yıkanmamış, kirli pisli; 2. ödenmeyen, ödenmemiş olan (borç, ceza, vergi vb.); ***borxh i palarë,*** ödenmemiş borç
palajmëruar (i,e) *sf* habersiz
palatuar, -e *sf* yontulmamış
palcar, -i *eris* taze mısır
palc/ë, -a *dişis anat* ilik, kemiklerin boşluklarını dolduran yağlı madde; **palcë e kurrizit** *anat* omurilik
palejuar (i,e) *sf* izinsiz, yasak

Copyrighted material

palejuesh/ëm (i), -me (e) *sf* ruhsatsız, izin verilemez, yasak edilmiş, yasak
palest/ër, -ri *eris sp* güreş salonu, spor (jimnastik) salonu
palevërdish/ëm (i), -me (e) *sf* faydasız, yarasız
palexuesh/ëm (i), -me (e) *sf* okunaksız, okunaklı olmayan; ***dorëshkrim i palexueshëm,*** okunaklı olmayan el yazısı
pal/ë, -a *dişis* 1. pli, kat, katmer; ***fund me palë***, plili eteklik; 2. çift, iki parçadan oluşan; ***një palë këpucë,*** bir çift ayakkabı; 3. *huk* (mahkemede) taraf
palëkundsh/ëm (i), -me (e) *sf* sallanmayan, sarsılmayan, sarsılmaz, sarsıntısız, sabit; ***besim i palëkundshëm,*** sarsılmayan inanç (güven)
palëmuar (i,e) *sf* pürüzlü, pürtüklü, düz olmayan
palëvizsh/ëm (i), -me (e) *sf* hareketsiz, durgun, sabit, kımıldamayan
palëvizshmëri, -a *dişis* hareketsizlik, durgunluk, sabitlik
paligjsh/ëm (i), -me (e) *sf* yasasız, kanunsu, yasal olmayan, yasaya aykırı
paligjshmëri, -a *is* yasasızlık, kanunsuzluk
palm/ë, -a *dişis bot* palmiye
palodhsh/ëm (i), -me (e) *sf* yorulmaz, hiç yorulmayan, yorulmak bilmez
palodhur (i,e) *sf* yorgun olmayan
palogjikshëm *sf* mantıksız, mantığa aykırı
palos *fl* katlamak
palosj/e, -a *dişis* katlama
palosur (i,e) *sf* katlı, katlanmış
paltim, -i *eris* katlama, dizme
paltoj *fl* katlamak, dizmek
paluejtsh/ëm (i), -me (e) *sf* taşınmaz; ***pasuri e paluejtshme,*** gayri menkul, taşınmaz mal
pall *fl* böğürmek (eşek, öküz, manda vb.)
pallat, -i *eris* 1. büyük bina, 2. saray
pallogari *sf* hesapsız
pallogaritsh/ëm (i), -me (e) *sf* hesap edilemez, sayılmayacak veya ölçülmeyecek kadar büyük; ***dëm i pallogaritshëm,*** hesap edilemeyecek kadar büyük zarar
pall/ua, -oi *eris zool* tavus (kuş)
pamartuar (i,e) *sf* evlenmemiş
pamasë (i,e) *sf* ölçüsüz, aşırı, muazzam, kocaman, son derece büyük, sınırsız, engin
pambarim (i,e) *sf* sonu olmayan, bitmez, tükenmez; ebedi, ölümsüz
pambaruar (i,e) sf bitirilmemiş, tamamlanmamış
pambrojtur (i,e) *sf* himayesiz, korumasız, müdafaasız
pambuk, -u *eris* 1. *bot* pamuk; 2. pamuk iplik
pambuktë (i,e) *sf* pamuklu, pamuktan yapılmış
pamenduar (i,e) *sf* düşünülmemiş, ihtiyatsız, düşüncesiz, düşünmeden
pamerituar (i,e) *sf* hakketmemiş, lâyık olmayan, liyakatsiz

Copyrighted material

pamëkatë (i,e) *sf* günahsız
pamëkatësi, -a *dişis* günahsızlık
pamëshirësh/ëm (i), -me (e) *sf* merhametsiz, acımasız, katı yürekli, gaddar, vicdansız
pamëshirëshmëri, -a *dişis* merhametsizlik, acımasızlık, gaddarlık, zalimlik
pamflet, -i *eris* yergi, hicviye, küfürlü yazı
pamjaftuesh/ëm (i), -me (e) *sf* yetersiz; ***njohuri e pamjaftueshme,*** yetersiz bilgi
pamj/e, -a *dişis* 1. bakış, nazar, görüş; 2. manzara, görünüm; ***pamje e mrekullueshme,*** fevkalade bir görünüm; 3. görüş, fikir, kanı; ***në pamje të parë***, ilk görüşte
pamohuesh/ëm (i), -me (e) *sf* inkâr edilemez, inkâr olmayan, tartışılamayan, itiraz götürmez
pamoralsh/ëm (i), -me (e) *sf* ahlâksız, ahlâka aykırı
pamposhtur (i,e) *sf* mağlup olmaz, yenilmez, mağlup edilemeyen, yenilemeyen
pamundësi, -a *dişis* imkânsızlık, olanaksızlık
pamundsh/ëm (i), -me (e) sf mümkün olmayan, imkânsız, gayri kabil
pamundur (i,e) *sf* 1. imkânsız, olanaksız; 2. sağlıksız, keyifsiz; 3. dayanılmaz, çekilmez, tahammül edilmez
panair, -i *eris* panayır, fuar
pancir, -i *eris* zırh
pandalsh/ëm (i), -me (e) *sf* durdurulamaz, durdurulamayan, önlenemeyen
pandarë (i,e) *sf* ayrılmayan, bölünmemiş; ***shok të pandarë,*** ayrılmayan arkadaşlar
pandash/ëm (i), -me (e) *sf* ayrılamayan, ayrılmaz, bölünmez
pandeh *fl* zannetmek, düşünmek, ***pandeha se ai është i fuqishëm,*** güçlü olduğunu zannediyordum (düşünüyordum); ***nje sjellje të këtillë nuk pandehja prej tij***, ondan böyle bir davranış beklemezdim
pandehur (i,e) *sf* sanık, maznun
pandersh/ëm (i), -me (e) *sf* namussuz, şerefsiz, haysiyetsiz, sahtekâr, nezaketsiz
pandershmëri, -a *dişis* namussuzluk, şerefsizlik, nezaketsizlik, sahtekârlık
pandershmërisht *zf* namussuzca, nezaketsizce
pandëgjegjësi, -a *dişis* vicdansızlık, insafsızlık
pandërgjegjsh/ëm (i), -me (e) *sf* vicdansız, insafsız
pandërmjemë (i,e) *sf* aracısız, yardımcısız, doğrudan doğruya
pandërprerë (i,e) *sf* aralıksız, sürekli, kesintisiz, ardı arkası kesilmez
pandërruesh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. değişmez, değişmeyen; 2. *gram* çekimlenemeyen (hal, kişi)
pandërrueshmëri, -a *dişis* değişmezlik
pandieshëm *sf* duygusuz, acımasız, acıması olmayan, kalpsız, hissiz
pandreqsh/ëm (i), -me (e) *sf* düzelmeyen, tamir edilemeyen,

Copyrighted material

onarılamayan, telâfisi imkânsız, tamiri mümkün değil, düzelmez
panevojsh/ëm (i), -me (e) *sf* gereksiz, lüzumsuz, boşuna, beyhude; ***shpenzim i panevojshëm,*** gereksiz (boşuna) harcama
pangish/ëm (i), -me (e) *sf* doymaz, doymak bilmeyen
pangopësi, -a *dişis* doymazlık
pangopur (i,e) *sf* doymamış
pangrënë (i,e) *sf* yemek yemeyen, aç kalmış, aç
pangushulluesh/ëm (i), -me (e) *sf* tesellisiz, taziyesiz, avuntusuz
pangjarë (i,e) *sf* daha önce hiç olmamış veya görülmemiş, eşi emsali görülmemiş
pangjash/ëm (i), -me (e) *sf* benzersiz
pangjeshur (i,e) *sf* ezilmemiş, basılmamış, sıkıştırılmamış
pangjyrë (i,e) *sf* renksiz
panik, -u *eriş* panik
pankart/ë, -i *eriş* pankart
pankreas, -i *eriş anat* pankreas
panoram/ë, -a *dişis* 1. panorama, manzara; 2. genel durum
pantallona, -t *dişis* pantolon
panter/e, -a *dişis zool* pars, panter *(Felix pardus)*
pantofll/ë, -a *dişis* pantufla
pantomim/ë, -a *dişis* pantomim
panumërt (i,e) *sf* çok, pek çok sayıda, sayısız, hesapsız, sayılamayacak kadar çok
panxhar, -i *eriş bot* pancar
panyjshëm (i,e) *sf gram* belirsiz; ***mbiemër i panyjshëm***, belirsiz sıfat
panjerëzish/ëm (i),-me (e) *sf* insaniyetsiz, terbiyesiz, nezaketsiz, edepsiz, yontulmamış
panj/ë, -a *dişis bot* akça ağaç *(Acer)*
panjohur (i,e) *sf* bilinmeyen, tanınmayan, meçhul
paorientuar (i,e) *sf* yönlenmemiş, yönsüz
papagall, -i *is zool* papağan, muhabbet kuşu
papaguar (i,e) *sf* ödenmemiş
papajtuesh/ëm (i),-me (e) *sf* 1. ısrarlı, fikirlerinde direnen, kakarlı; 2. uzlaşmaz, uzlaştırılmaz, birbiriyle geçinmeyen, barışmayan, uzlaşmayan, geçimsiz; ***pikëpamje e papajtueshme,*** uzlaşılmayan görüş
papandehur *zf* ansızın, aniden, apansız, hiç beklenmedik bir anda
paparashikuar (i,e) *sf* tahmin edilmeyen, önceden düşünülmeyen
paparë (i,e) *sf* görülmeyen, fark edilmeyen
papastër (i,e) *sf* temiz olmayan, kirli pisli
papastërti, -a *is* kirlilik, pislik
papengesë *sf* engelsiz
papeshuar (i,e) *sf* 1. tartısız, tartılmamış; 2. düşüncesiz, ihtiyatsız, ilerisi düşünülmeyen, ölçülü davranmayan
papëlqyesh/ëm (i), -me (e) *sf* hoş olmayan, hoşa gitmeyen
papërcaktuar (i,e) *sf* 1. (vade için) müddeti olmayan, ne zaman sona ereceği kara verilmemiş; 2. (olaylar veya durumlar

Copyrighted material

için) belirsiz, açık saçık olmayan
papërdorsh/ëm (i), -me (e) *sf* kullanılamayan, elverişsiz olan, kullanılmaz
papërdorur (i,e) *sf* kullanılmayan, kullanılmamış
papërfillsh/ëm (i), -me (e) *sf* önemsenmeyen, ihmal edilecek kadar az, küçük, önemsiz
papërfunduar (i,e) *sf* bitirilmemiş, ikmal edilmemiş, sonuçlandırılmamış
papërgatitur (i,e) *sf* hazırlıksız, hazırlanmamış
papërgjegjësi, -a *dişis* sorunsuzluk, mesuliyetsizlik
papërgjegjshëm (i), -me (e) *sf* 1. sorunsuz, mesuliyetsiz; 2. *huk* sorunlu tutulamaz
papërkthyesh/ëm (i), -me (e) *sf* çeviri edilemez, tercüme edilemez
papërkulsh/ëm (i), -me (e) *sf* eğrilmez, bükülmez, sert; yumuşama göstermeyen, kararından dönmeyen, karalı, azimli, boyun eğmeyen
papërligj/ëm (i), -me (e) *sf* savunulamaz, doğruluğu kanıtlanamaz, mazeretsiz; ***vendim i papërligjëm,*** savunulacak yanı olmayan bir karar
papërlyer (i,e) *sf* kirlenmemiş, kirli olmayan, temiz
papërmbajtur (i,e) *sf* çabuk hiddetlenen, hemen öfkelenen, itidalsiz
papërpikët (i,e) *sf* 1. düzensiz işleyen, tam (hatasız) olmayan, dakiksiz, hatalı; 2. zamanında olmayan, vakitsiz, tam vaktinde yerinde olmayan
papërpunuar (i,e) *sf* işlenilmemiş, ham, doğal durumda bulunan
papërsëritsh/ëm (i), -me (e) *sf* tekrarlanamayan, yeniden yapılamayan
papërsosur (i,e) *sf* mükemmel olmayan, kusurlu
papëshkruesh/ëm (i), -me (e) *sf* sözlerle ifade olunamayan, anlatılamayan, tasvir edilemeyen, anlaşılması imkânsız veya çok güç
papërshtatsh/ëm (i), -me (e) *sf* belli bir amaç için uygun olmayan, uygunsuz, uygun nitelik veya beceriye sahip olmayan, sağlıksız, yakışıksız, yakışmayan
papërshtatshmëri, -a *dişis* uygunsuzluk, yakışıksızlık
papërtuesh/ëm (i), -me (e) *sf* üşenmeyen; ***nxënës i papërtueshëm,*** üşenmeyen öğrenci
papërvojë (i,e) *sf* tecrübesiz, deneyimsiz, acemi
papërzier (i,e) *sf* karışmamış, karışık olmayan
papijsh/ëm (i), -me (e) *sf* içilmez, içilemez; ***ujë i papijshëm,*** içilmez su
papjekur (i,e) *sf* 1. pişmemiş; 2. (meyve, sebze) pişmemiş, olgunlaşmamış; 3. *mec* (insanlar için) olgunlaşmamış, bilgi edinmemiş, tecrübesiz, deneyimsiz
papjekuri, -a *dişis* olgunsuzluk, acemilik
papjestuesh/ëm (i), -me (e) *sf* bölünmeyen, bölünmez, ayrılmaz

Copyrighted material

papjestueshmëri, -a *dişis* bölünmezlik
paplanifikuar (i,e) *sf* 1. plânsız, plânlanmamış; 2. öngörülmemiş
paplotë (i,e) *sf* tamam olmayan, eksik, noksan, dolu olmayan
papranuesh/ëm (i), -me (e) *sf* kabul edilemez, kabul edilemeyen, kabul edilmesi mümkün olamayan
papreksh/ëm, (i), -me (e) *sf* 1. dokunulmaz, dokunulmayan, ellenmeyen; 2. incitilemeyen, zedelenemeyen
paprekshmëri, -a *dişis* dokunulmazlık
paprekur (i,e) *sf* dokunulmamış, dokunulmayan, zedelenmemiş, ellenmemiş
papritmas *zf* aniden, ansızın, ani olarak, birdenbire, beklenmedik
papritur *zf bak* papritmas
papritur (i,e) *sf* beklenmeyen, birdenbire, ansız; ***vdekje e papritur***, beklenmeyen ölüm
papuç/e, -ja *is* terlik
papunë (i,e) *sf* işsiz
papunësi, -a *dişis* işsizlik
papunuar (i,e) *sf* 1. işlenmemiş, işlenmeyen; ***tokë e papunuar,*** işlenmiş toprak; 2. ham, doğal durumda bulunan
papushtuesh/ëm (i), -me (e) *sf* işgal edilemeyen, işgal edilmemiş, zapt edilmemiş
paqartë (i,e) *sf* anlaşılmaz, müphem, belirsiz, iyi görülmez, açık ve seçik olmayan, belirgin olmayan
paqartësi, - a *dişis* belirsizlik, müphemlik, anlaşılmazlık
paq//ë -ja *dişis* 1. barış; 2. mütareke, ateşkes, savaş bırakması
paqëdashës, -e *sf* barış sever, barışçı; ***popull paqëdashës,*** barış sever millet
paqenësish/ëm (i), -me (e) *sf* önemsiz, önemli olmayan, esassız, asılsız,
paqëndrueshmëri, -a *dişis* (karakter, tutum ve davranış hakkında) dengesizlik, karasızlık, sebatsızlık, değişken, sözünde durmayan
paqësim, -i *eris* 1. barıştırma, barış sağlamak; 2. yatıştırmak, sakinleştirmek
paqësor, -e *sf* 1. barışçı, barış sever, barışa ait, barış ile ilgili ; 2. uysal, yumuşak başlı
paqytetuar (i,e) *sf* medeniyetsiz, ilkel, primitif, tahsilsiz
para, -ja *dişis* para
para (e) *dişis* sırada veya önem sırasında en üstün olan kimse
para 1. *zf* önde, ileride, öne (ileriye) doğru; 2. *edat* önünde; ***para shtëpisë***, ev önünde; 3. *bağ* ***para se***, bir şeyden önce, . . . dan önce, . . . den önce; ***para se të shkruaj do të takohem me mësuesin,*** yazmadan önce öğretmenle görüşeceğim
paraardhës, -i *eris* selef, öncel; ata, cet, öncekiler
parabol/ë, -a *dişis* parabol
parabolik, -e *sf* parabolik
paraburgim, -i *eris* göz hapsi, göz altına alma
paracaktim, -i *eris* önceden saptama, daha başlangıçtan

Copyrighted material

(önceden) kararlaştırma, alın yazısı, yazgı
paracaktoj *fl* önceden saptama, önceden kararlaştırma
paracaktuar (i,e) *sf* önceden saptanmış, önceden kararlaştırılmış
parad/ë, -a *dişis* resmi geçit, geçit töreni, geçit; ***parada ushtarake***, askeri resmi geçit
paradit/e, -ja *dişis* öğleden önce
paraditë *zf* öğleden önce
paradoks, -i *eris* paradoks
paradoksal, -e *sf* paradoksal, kökleşmiş ve düşüncelere aykırı olan
para dreke *zf* öğleden önce
paradhëni/e, -ja *dişis* avans, önceden yapılan ödeme, öndelik
paradhom/ë, -a *dişis* antre, methal, sahanlık
parafabrikat, -i *eris* prefabrike
parafango, -ja *dişis* (otomobillerde): çamurluk
parafin/ë, -a *dişis kim* parafin
parafinoj *fl* parafinlemek (birşeyin üzerine) parafin sürmek
parafjal/ë, -a *dişis gram* edat
parafraz/ë, -a *dişis* anlatma, okuduğunu ya da işittiğini kendi sözleriyle anlatma, yeniden anlatma
parafrazoj *fl* anlatma, kendi sözleriyle yeniden anlatma
parafundit (i,e) *sf* sondan bir önce(ki)
parafundor, -e *sf gram* sondan bir önceki olan
paragraf, -i *eris* paragraf
paragjykim, -i *eris* önyargı
paragjykoj *fl* gereken kanıtlar olmadan peşin karar vermek
parafytyrim, -i *eris* tasavvur, tasavvur etme, imgelem, kuruntu, hayal
parahistori,-a *dişis* prehistorya, tarih öncesi
parahistorik, -e *sf* prehistork, tarih öncesine ilişkin veya bu dönemden kalma
parajs, -i *eris* cennet
parakalim, -i *eris* geçit töreni, resmi geçit, gösteriş, yürüyüş, gösteri yürüyüşü
parakaloj *fl* gösteri yapmak
parakalues, -i *eris* gösteri yapan kimse
parakohësh/ëm, (i), -me (e) *sf* 1. erken, vakitsiz, vaktinden önce, mevsimsiz; 2. *tıp* erken doğmuş, prematüre
parakusht, -i *eris* ön koşul, ön şart
parakuptim, -i *eris* dolayısıyla anlama, sezme, tasavvur etme
parakuptoj *fl* sanmak, tahmin etmek, zannetmek, tasavvur etmek, dolayısıyla anlamak, sezmek
paralajmërim, -i *eris* önceden bildirme, uyarı, uyarma, ikaz, tembih
paralajmëroj *fl* önceden bildirmek, uyarmak, ikaz etmek, hafifçe azarlamak
paralel, -e *sf mat* paralel, koşut, muvazi
paralel/ë, -ja *dişis* 1. *coğ* paralel; 2. (okulda) sınıf
paralelisht *zf* paralel olarak
paralelizëm, -i *eris* 1. *fels* paralelizm, koşutçuluk; 2. *mat* paralellik, koşutluk, muvazilik

Copyrighted material

paralelogram, -i *eris geom* paralel kenar
paralelopiped, -i *eris geom* paralel yüz
paraliz/ë, -a *dişis tıp* felç, inme
paralizoj *fl* felç etmek,
paralizohem *fl* felç olmak
paralizuar (i,e) *sf* felçli, inmeli
paramendim, -i *eris* niyet, önceden tasarlama, önceden palanlaştırma
paramendoj *fl* önceden tasarlamak, önceden planlaştırmak
paramet/ër, -ri *eris* parametre
parandaloj *fl* önlemek, önüne geçmek, engellemek, ... den alıkoymak
parandalues, -e *sf* engelleyici, önleyici, koruyucu; ***masa parandaluese,*** önleyici önlemler
parandiej *fl* (kötülüğü vb.) sezmek, önceden sezmek, içe doğmak
parandjenj/ë, -a *dişis* önsezi, içe doğma, basiret
paranoj/ë, -a *dişis* paranoya
parapagim, -i *eris* peşin ödeme, abone
parapages, -a *dişi* 1. abone; 2. avans
parapagoj *fl* peşin ödemek, avans vermek
paraparë (i,e) *sf* öngörülü, öngörülmüş; ***shpenzime të paraparë***, öngörülü harcamalar
parapëlqej *fl* tercih etmek, yeğlemek
parapëlqim, -i *eris* tercih, yeğleme, öncelik hakkı, üstünlük, beğenme
paraprak, -e *sf* başlangıç, giriş, ön hazırlık; ***bisedime paraprake***, ön hazırlık görüşmeleri
paraprij *fl* . . . den önce yer almak, ... den önce gelmek, üstün olmak, öncülük yapmak
paraqit (paraqes) *fl* 1. önermek, sunmak, teklif etmek; 2. takdim etmek, tanıtmak, göstermek, sunmak; 3. göstermek, arz etmek, ortaya koymak, sergilemek
paraqitj/e, -a *dişis* sunma, takdim etme, tanıtma, gösterme, sergileme; ihbar etme
paraqitsh/ëm (i), -me (e) *sf* uygun, düzgün, topluluk karşısına çıkarılabilir, sunulabilir
pararoj/ë, -a *dişis* öncü kuvvet, öncü kolu, öncü, elebaşı, pişdar
parashikim, -i *eris* öngörme, kestirim, tahmin, kehanet, önbilgi
parashikoj *fl* öngörmek, önceden kestirmek, tahmin etmek, geleceği kestirmek, kehanette bulunmak, ileriyi görmek, önceden sezmek
parashkollor, -e *sf* okul öncesi ile ilgili; ***ent parashkollor,*** okul öncesi kurum
parashoh *fl bak* **parashikoj**
parashtesë, -a *dişis gram* önek
parashtrim, -i *eris* (bir fikri, düşünüşü vb.) üzerinde düşünülmesi için arz etme, ileri sürme
parashtroj *fl* (bir fikri, düşünüşü vb.) üzerinde düşünülmesi için arz etmek, ileri sürmek

Copyrighted material

prashut/ë, -a *dişis* paraşüt
parashutist, -i *eris* paraşütçü
parathëni/e, -a *dişis* (kitapta) önsöz, başlangıç, giriş
paraushtarak, -e *sf* askerlik öncesi; ***arsim paraushtarak***, askerlik öncesi eğitim
parazit, -i *eris* 1. *biyol* parazit, asalak; 2. *mec* parazit, asalak, bir kimsenin sırtından geçinen kimse
parazitor, -e *sf* 1. parazit, asalak; 2. *mec* başkasının sırtından geçinen, tufeyli, parazit
parcel, -i *eris* parsel
pardje *zf* evvelsi gün, öte gün
parealizuesh/ëm (i), -me (e) *sf* gerçekleşmeyen, gerçekleştirilemeyen
parespekt *sf* saygısız, hürmetsiz, riayetsiz
parespektuesi, -a *dişis* saygısızlık, hürmetsizlik
pareshtur (i,e) *sf* aralıksız, durmadan, arasız, kesiksiz
parezistencë *sf* dirençsiz
parë (i,e) *sf* birinci; ***klasa e parë***, birinci sınıf; ***banoj në katin e parë***, birinci katta oturuyorum
parëndësish/ëm (i), -me (e) *sf* önemsiz, değersiz
parësi, -a *dişis* ileri gelenler, âyan, eşraf
parësor, -e *sf* 1. baş, başlıca, ana, temel, esas; 2. en önemli, en kaliteli, en iyi
parëzim, -i *eris* çiftleşme, çift yapma; ikişer ikişer boylama; 3. bağama
parëzoj *fl* ikişer ikişer boylamak; 2. ilişki kurmak
parfum, -i *eris* parfüm, hoş oku
pari (së) *zf* önce, ilk önce, her şeyden önce
parim, -i *eris* ilke, prensip, kural
parimisht *zf* ilkece, ilke olarak, mebdeiyyen
parimor, -e *sf* ilke ile ilgili, ilkeye ait
park, -u *eris* 1. park, yeşil alan; 2. otopark
paket, -i *eris* parke, döşeme
parketim, -i *eris* parke ile döşeme
parketar, -i *eris* parkeci
parketoj *fl* parke ile döşemek
parlament, -i *eris* parlâmento, meclis
parlamentar, -e *dişis* parlâmentoya ait
parlamentariz/ëm, -mi *eris* parlâmentarizm
parmak, -u *eris* tırabzan, parmaklık (merdivende, balkonda vb.); 2. çerçeve (pencerenin); 3. pencere kanadı
parmbrëmë *zf* evvelki akşam, geçen akşam
parmbrëmsh/ëm (i), -me (e) *sf* geçen akşamki
parmendë, -a *dişis* saban, ilkel pulluk
parm/ë (i), -me (e) *sf* öndeki, önde olanı
parodi, -a *dişis* parodi, tehzil
parodizoj *fl* parodi etmek, tehzil etme, (gülünçlü) taklit etmek
partall/e, -ja *dişis* kullanılmış eski nesneler, eski eşyalar, atıklar
parti, -a *dişis* parti, siyasi topluluk
partijshmëri, -a *dişis* particilik
partitur/ë, -a *dişis* partitur, partisyon

Copyrighted material

partizan, -i *eris* 1. partizan, partici; 2. partizan, çeteci
partner, -i *eris* iş arkadaşı, ortak, eş; 2. kavalye, dam
paruk/ë, -a *dişis* peruk
parull/ë, -a *dişis* 1. parola, slogan
parvaz, -i *eris* pervaz
parvjet *zf* evvelki yıl, iki yıl önce
parz/ëm, -mi *eris* göğüz, koyun
parzmor, -e *sf* göğüze ait, göğüz ile ilgili
parregullt (i,e) *sf* 1. tertipsiz, düzensiz, dağınık; 2. karışık, düzensiz, intizamsız; 3. kurallara aykırı, usulsüz , yasal olmayan, kanunsuz, yasasız
parrezikshëm (i), -me (e) *sf* tehlikesiz, zararsız
parrezikshmëri, -a *dişis* tehlikesizlik
parrëfyeshëm (i), -me (e) *sf* söylenemeyen, söylenmeyen
parritur (i,e) *sf* 1. büyümemiş, küçük kalan; ergin olmayan; 2. gelişmemiş
parruar (i,e) *sf* tıraşsız, tıraş olmamış
pas *zf* 1. arkaya; 2. arkada; 3. geride; 4. arkasında, gerisinde, ardında; ***e la pas,*** arkasında bıraktı; ***eja pas dy ore,*** iki saat sonra gel
pasagjer, -i *eris* yolcu
pasaktë (i,e) *sf* 1. doğru olmayan, yanlış, hatalı (hesap vb.)
pasanik, -u *eris* zengin kimse, varsıl, varlıklı
pasaport, -a *dişis* pasaport
pasardhës, -i *eris* 1. . . . in soyunda olan kimse, zürriyet, torun, çoluk çocuk, döl; 2. yandaş, taraftar
pasdarke *zf* akşam yemeğinden sonra
pasdite *zf* öğleden sonra
pasi *bağ* mademki, çünkü, ... diği için, ... den (ten) sonra; ***pasi erdhën të gjithë filloi mbledhja***, hepsi geldikten sonra toplantı başladı; ondan beri, ondan sonra
pasiguri, -a *dişis* güvensizlik, emniyetsizlik, itimatsızlık, endişelik
pasigurt (i, e) *sf* 1. gendine güveni olmayan, güvensiz, endişeli, kuşkulu; 2. güvenilmez
pasiguruar (i,e) *sf* güvence altına alınmamış, güvensiz, itimatsız, sigortasız
pasinqertë (i,e) *sf* içtenliksiz, iki yüzlü, samimi olmayan
pasion, -i *eris* 1. ihtiras, tutku, hırs, şehvet; 2. ani öfke
pasitur (i,e) *sf* elenmemiş
pasistem *sf* sistemsiz
pas pak *zf* birazdan, az sonar
pasiv, -e *sf* 1. pasif, hareketsiz, eylemsiz; 2. *gram* edilgen
pasj/e, -a *dişis* 1. zenginlik, varlık, servet; 2. büyük mülk, gayrimenkul, taşınmaz mal
pasjellsh/ëm (i), -me (e) *sf* kaba, inceliksiz, terbiyesiz, nezaketsiz
paskajor/e, -ja *dişis gram* isim fil, mastar
paskëtej *zf* bundan sonra
pas luftës (i,e) *sf* savaştan sonraki
pasm/ë (i), -me (a) *sf* 1. daha sonraki, gelecekteki; 2. arkadaki, gerideki; ***këmbët e pasme***

Copyrighted material

të qenit, köpeğin arkadaki ayakları
pasnesër *zf* öbür gün
pasnesërm (i,e) *sf* öbür günkü
pasoj *fl* 1. izlemek, peşinden gitmek; 2. (bir şeyi) elden ele vermek, uzatmak
pasoj/ë, -a *dişis* akıbet, sonuç, netice
pasosur (i,e) *sf* tamamlanmamış, sonsuz, sonu olmayan, sonu görülmeyen
pasqyr/ë, -a *dişis* 1. ayna; 2. tablo, çizelge
pasqyrim, -i *eriz* 1. yansıma, aksetme, yankı, akis; 2. anlatım, ifade
pasqyroj *fl* yansıtmak, aksetmek; tasvir etmek; **pasqyrohem** *fl* yansımak
passhkrim, -i *eris* ek yazı, P. S. (post - scriptum)
pastaj *zf* sonra ondan sonra, daha sonra, ... den sonra, sonradan
pastel, -i *eris* pastel boya kalemi, soluk renk, pastel renk
pastër (i,e) *sf* 1. temiz; ***pastiçeri e pastër,*** temiz pastane; ***ajër i pastër***, temiz hava; 2. yalın, süssüz, sade; erdemli, dürüst; 3. derli toplu, temiz
pasterizim, -i *eris* pastörize etme
pasterizoj *fl* pastörize etmek
past/ë, -a *dişis* pasta
pastërti, -a *dişis* temizlik, arılık
pastroj *fl* temizlemek, süpürerek temizlemek, arıtmak; **pastrohem** *fl* temizlenmek
pastrues, -i *eris* (erkek) temizlik işçisi, temizlikçi, temizleyici
pastrues, -e *dişis* (kadın) temizlik işçisi, temizlikçi, temizleyici
pasthirm/ë, -a *dişis gram* ünlem, nida
pasues, -i *eris* izleyici, yandaş, taraftar
pasuksessh/ëm (i), -me (e) *sf* başarısız
pasur (i,e) *sf* zengin (kimse), varsıl, varlıklı
pasuri, -a *dişis* varlık, zenginlik, servet, para, mal,
pasurim, -i *eris* zenginleme, zenginlenme, zenginleşme
pasuroj *fl* zenginleştirmek;
pasurohem *fl* zenginlenmek
pasuror, -e *sf* mülkle ilgili, malla ilgili, mala ait, varlıkla ilgili; ***deklaratë pasurore***, mal beyannamesi
pasha, -i *eris* paşa
pashesh/ë, -a *dişis* paşa hanımı, paşa eşi
pashembullt (i,e) *sf* eşi görülmemiş, benzersiz, emsalsiz, eşsiz, bugüne kadar görülmeyen
pash/ëm (i), -me (e) *sf* yakışıklı, güzel, iyi görünüşlü; ***grua e pashme***, güzel kadın
pashëruesh/ëm (i), -me (e) *sf* tedavi edilemez, tedavi edilemeyen, çaresiz; ***sëmundje e pashërueshme***, tedavi edilemeyen hastalık
pashfrytëzuar (i,e) *sf* yararlanılmayan, kullanılmayan, istifade edilmeyen, işletilmeyen; ***pasuri nëntokësore e pashfrytëzuar***, kullanılmayan yer altı zenginlik
pashijsh/ëm (i), -me (e) *sf* tatsız, lezzetsiz

Copyrighted material

pashitur (i,e) *sf* satılmayan, satılmamış
pashkak *sf* nedensiz, sebepsiz
pashkë, -t *asis* Paskalya yortusu
pashkëlqim *sf* parlamayan, mat
pashkëputur (i,e) *sf* 1. kesiksiz, bağlı, sürekli, devamlı; 2. sütten kesilmemiş, emzikten kesilmemiş (hayvan yavrusu, buzağı, kuzu vb.)
pashkolluar (i,e) *sf* 1. eğitimsiz, tahsilsiz, okuma yazmayı bilmeyen; 2. *mec* âdi, bayağı, kaba, ilkel, cahil, inceliksiz, geri kalmış
pashkoqur (i,e) *sf* anlaşılması ve anlatılması zor, açıklanamaz, anlaşılamaz
pashkruar (i,e) *sf* yazılmayan, yazılmamış
pashlyesh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. silinmeyen, unutulamayan (hatıra vb.); 2. ödenemiş olan (borç); 3. affedilemeyen (suç, hata, yanlışlık); 2. temizlenemeyen, çıkarılamayan, yıkanılamayan (leke, kir vb.)
pashmangsh/ëm (i),-ma (e) *sf* kaçınılmaz, kaçınılması mümkün olmayan; ***rreziqe të pashmangëshme,*** kaçınılması mümkün olmayan tehlikeler
pashmangësi, -a *dişis* kaçınılmazlık, sapmazlık
pashoq, -e *sf* eşsiz, eşi veya benzeri olmayan
pashpallur (i,e) *sf* ilan edilmeyen, bildirilmeyen
pashpërblyer (i,e) *sf* 1. ödüllendirilmeyen; 2. *mec* kabul edilmeyen
pashpirt (i,e) *sf* 1. cansız, ölü; 2. cansız, ruhsuz, donuk; 3. acımasız, zalim
pashpjeguesh/ëm (i), -me (e) *sf* açıklanamaz, açıklanması mümkün olmayan; ***fenomen i pashpjegueshëm natyror,*** açıklanamayan doğa olayı (olgusu)
pashprehur (i,e) *sf* ifade edilemeyen
pashpres/ë, -a *dişis* ümitsiz, umutsuz, ümitsizliğe kapılmış; ***gjendje e pashpresë,*** ümitsiz durum;
pashpresuar (i,e) *sf* beklenmeyen, öngörülmeyen, ümit edilmeyen; ***sukses i pashpresuar***, ümit edilmeyen başarı
pashquar (i,e) *sf gram* belirsiz; ***emer i pa shquar,*** belirsiz isim
pashtersh/ëm (i),-me (e) *sf* kurumayan, tükenmeyen; ***burim i pashtershëm,*** kurumayan (tükenmeyen) kaynak (pınar)
pashuar (i,e) *sf* sönmeyen, sönmemiş (ateş vb.)
patate, -ja *dişis bot* patates
patejduksh/ëm (i),-me (e) *sf* saydam olmayan, saydamsız, şeffaf olmayan, ışık geçirmeyen
patejdukshmëri, -a *dişis* saydamsızlık, şeffafsızlık, ışık geçirmezlik
patent/ë, -a *dişis* 1. patent; 2. sürücü ehliyeti; 3. zanaat belgesi

Copyrighted material

pat/ë, -a *dişis zool* kaz; ***patë e butë***, evcil kaz; ***patë e egër,*** yaban kaz
patëkeq *sf* saf, bön, iyi kalplı, iyi yürekli, dürüst
patëlxhan, -a *dişis bot* patlıcan
patëmetë (i,e) *sf* kusursuz, eksiksiz
patinazh, -i *eris* patinaj
patjetër *zf* mutlaka, kesinlikle, tabi, elbette, şüphesiz, kuşkusuz,
patk/ua, -oi *eris* nal, at nalı
patejetërsuesh/ëm (i), -me (e) *sf huk* vazgeçilmez, alınamaz; ***e drejtë e patjetërsueshme,*** vazgeçilmez hak
patok, -u *eris zool* erkek kaz
patokë (i,e) *sf* topraksız
patolog, -u *eris tıp* patolog, patoloji uzmanı
patologji, -a *dişi tıp* patoloji
patos, -i *eris* coşkunluk, büyük heyecan
patreguesh/ëm (i), -me (e) *sf* (duygular) anlatılamayan, tanımlanamayan; ***gëzim i patregueshëm,*** anlatılamayan sevinç
patrembur (i,e) *sf* korkmayan, cesaretli,
patretj/e, -a *dişis* hazımsızlık
patretsh/ëm (i), -me (e) *sf* hazımsız, sindirimsiz
patretur (i,e) *sf* sindirilmeyen, sindirilmemiş, hazmedilmemiş
patriark, -u *eris* patrik, piskopos
patriarkal, -e *sf* patriarkal, ata erkil, pederşahîl
patriot/i, -i *eris* yurtsever, vatansever
patriotik, -e *sf* yurtsever; ***këngë patriotike***, yurtsever türküsü
patriotizë/m, -mi *eris* yurtseverlik
patron, -i *eris* 1. hami, koruyucu; 2. patron, mal sahibi, iş veren
patronditur (i,e) *sf* sarsılmaz, sabit, sağlam, değişmez
patrull/ë, -a *dişis ask* devriye
patrulloj *fl* devriye gezmek
patundsh/ëm (i), -me (e) *sf* kımıldamayan, yerinden oynamaz, gayrimenkul; ***pasuri e patundshme,*** taşınmaz mal, gayrimenkul
patundur (i,e) *sf* sarsılmaz, sabit, devinimsiz, hareketsiz
paturpësi, -a *dişis* utanmazlık, yüzsüzlük, arsızlık, terbiyesizlik
paturpësisht *zf* arsızca, yüzsüzce, utanmayarak
paturpsh/ëm (i), -me (e) *sf* utanmaz, yüzsüz, arsız
patym (i,e) *sf* dumansız
patheksuar (i,e) *sf gram* aksansız, vurgulanmayan, vurgusuz
pathemeltë (i,e) *sf* temelsiz, esassız
pathënë (i,e) *sf* söylenilmeyen
pathjeshtësuesh/ëm (i), -me (e) *sf mat* sadeleştirilemeyen, sadeleştirilmez, kısaltılamayan (*kesir vb.*)
pathyesh/ëm (i), -me (e) *sf* kırılmaz, kırılmayan; ***xham i pathyeshëm,*** kırılmayan cam
pathyeshmeri, -a *dişis* kırılmazlık

Copyrighted material

pauz/ë, -a *dişis* durma, ara, mola, duraklama, (bir işe) ara verme
pavarësi, -a *dişis* bağımsızlık, istiklal
pavarësisht *zf* bağımsızca, başlı başına, kendi başına, bağımsız olarak
pavarur (i,e) *sf* bağımsız, müstakil; ***shtet i pavarur,*** bağımsız devlet
pavdekësi, -a *dişis* ölümsüzlük, ebedilik
pavdekësoj *fl* ölümsüzleştirmek, ebedileştirmek,
pavdeksh/ëm (i), -me (e) *sf* ölümsüz, daimi, kalıcı, ebedi
pavend (i,e) *sf* yersiz, uygunsuz, sırasız, zamansız, vakitsiz
pavendosmëri, -a *dişis* karasızlık, tereddütlük
pavetëdi/e, -a *dişis* baygınlık, bilinçsizlik, şuursuzluk
pavetëdijsh/ëm (i), -me (e) *sf* kendinde değil, baygın, bilinçsiz, farkında olmayan
pavëmndsh/ëm (i), -me (e) *sf* dikkatsiz, dalgın
pavëmendshmëri, -a *dişis* dikkatsizlik, dalgınlık; ***nxënës i pavëmendshëm,*** dikkatsiz öğrenci
pavërtetuar (i,e) *sf* doğrulanmayan, ispatlanmamış, delille doğrulanmayan; ***lajm i pavërtetuar,*** doğrulanmayan haber
pavijon, -i *eris* pavyon
pavërtetë (i,e) *sf* gerçek olmayan, yalan
pavlefsh/ëm (i), -me(e) *sf* değersiz, yarasız; ***kontrat i pavlefshëm,*** değersiz kontrat (sözleşme)
pavlefshmëri, -a *dişis* değersizlik; ***pavlefshmëria e kontratës,*** sözleşme değersizliği
pavlershëm (i,e) *sf bak* **pavlefshëm**
pavolitsh/ëm (i), -me (e) *sf* uygun olmayan, uygunsuz, elverişsiz; ***kohë e pavolitshme,*** uygun olmayan zaman
pavullnetsh/ëm (i), -me (e) *sf* isteksiz, istenilmeden yapılan, gönülsüz yapılan, istek dışı, iradesiz, istem dışı
pazakonsh/ëm (i),-me (e) *sf* 1. olağan olmayan, alışılmamış, görülmemiş; nadir, yaygın olmayan; 2. acayıp, olağan dışı
pazar, -i *eris* 1. pazar, çarşı; 2. pazarlık
pazbatuesh/ëm (i),-me (e) *sf* uygulanamayan, tatbik edilemeyen
pazbuluar (i,e) *sf* keşfedilmemiş
pazësh/ëm (i),-me (e) *sf* 1. sessiz; 2. *gram* sessiz, ünsüz, konsonant
pazëvendësuesh/ëm (i), -me (e) *sf* yeri doldurulamayan, başka bir şeyle (kimseyle) değiştirilemeyen
pazgjidhshëm (i), -me (e) *sf* 1. çözülmez, çözülemeyen, içinden çıkılamaz; ***problem i pazgjidhshëm,*** çözülemeyen problem; 2. ayrılmaz, ayrılamayan
pazgjidhur (i,e) *sf* çözümsüz, çözülmemiş
pazier (i,e) *sf* kaynamamış
pazotësi, -a *is* yeteneksizlik, yetersizlik, yapamazlık, becerik-sizlik

Copyrighted material

pe, -ri *eris* iplik; ***pe i bardhë,*** beyaz iplik; ***pe pambuku,*** pamuk ipliği
peçet/ë, -a *dişis* peçete, peşkir, havlu
pedagog, -u *eris* pedagog
pedagogji, -a *dişis* pedagoji
pedal, -i *eris* pedal, ayaklık
pediat/ër, -i *eris* çocuk sağlığı ve hastalıkları hekimi (uzmanı)
pediatri, -a *dişis tıp* pediatri, çocuk hastalıkları ile ilgili hekimlik dalı
pedikur, -i *eris* pedikür
pedikurist, -i *eris* pedikürcü
pedofil , -i is çocuk dostu, çokları seven kimse
pedolog, -u *eris* pedolog, toprak bilimci
pedologji, -a *dişis* pedoloji, toprak bilimi
pehriz, -i *eris* perhiz, diyet
peizash, -i *eris* 1. peysaj, manzara, kır manzarası; 2. peysaj, kır resmi
pekmez, -i *eris* pekmez
peksimet, -i *eris* peksimet
pelegrin, -i *eris* yolcu, hacı
pelegrinazh, -i *eris* hacılık
pelen/ë, -a *dişis* çocuk bezi, kundak
pelerin/ë, -a *dişis* pelerin, harmani
pel/ë, -a *dişis zool* kısrak, dişi at
pelikan, -i *eris zool* pelikan, kaşıkçı kuşu
pelin, -i *eris bot* pelin (*Artemisia absinthium*)
pelte, -ja *dişis* pelte, pıhtı, palûze
pellg, -u *eris* 1. havuz, su birikintisi, gölcük; yapma havuz (balıklar için); deniz, göl veya nehirde) derin yer; 2. *coğ* havza
pem/ë, -a *dişis* meyve, yemiş (ağaç ve ürün)
pemëtari, -a *dişis* meyvecilik
pemisht/e, -ja *dişis* meyvelik, yemişlik
penal, -e *sf* cezaî, ceza ile ilgili, cezayı gerektiren bir suç; ***kodi penal***, ceza kanunu
penalisht *zf* cezaca
penalti, -a *dişis sp* penaltı
pend/ë, -a dişis 1. kuş tüyü, tüy; 2. su bendi, set, baraj
pendël, -i *eris* kuş tüyü, tüy
pendim, -i *eris* pişmanlık
pendohem *fl* pişman olmak, pişmanlık duymak
pen/ë, -a *dişis* mürekkeple yazmak için yazıcı ucu, mürekkep kalemi
peng, -u *eris* rehine, tutak, tutu
penges/ë, -a *dişis* engel, barikat
pengim, -i *eris* engelleme
pengoj *fl* engellemek, engel olmak, zorluk çıkarmak
penicilin, -i *eris* penisilin
pension, -i *eris* 1. emeklşilik maaşı; ***pension pleqërie***, ihtiyarlık emekliliği
pensionist, -i *eris* emekli, emeklilik maaşı alan kimse
perandoresh/ë, -e *dişis* imparatoriçe
perandor, -i *eris* imparator
perandori, -a *dişis* imparatorluk
perandorak, -e *sf* imparatora değgin
perçe, -ja *dişis* kâkül, perçem
perceptim, -i *eris* algı, kavrayış, görme, seziş
perceptoj *fl* algılamak, kavramak, anlamak, görmek

Copyrighted material

perd/e, -ja *dişis* 1. perde; 2. sinema perdesi, ekran; 3. paravan; 2. *tıp* katarakt, ak su, ak basma
perëndesh/ë, -a *dişis* tanrıça
perëndi, -a *is* tanrı, Allah, ilâh
perëndim, -i *eris* 1. *coğ* batı; 2. *astr* batış, batma (güneş, ay), gün batımı
perëndimor, -e *sf* batı, batıya ait, batılı
perëndon *fl* batmak (güneş, ay), güneşin batışı
perfekcion, -i *eris* mükemmellik, eksiksizlik, kusursuzluk
pergament, -i *eris* parşömen
periferi, -a *dişis* çevre, muhit, varoş, merkezden uzak olan yer
periferik, -e *sf* çevresel, merkezden uzak olan
perifraz/ë, -a *dişis* istiare, eğretileme, tasvir
perime, -t *dişis* sebze
perimet/ër, -i *eris geom* çevre, çevre çizgisi
period/ë, -i *eris* periyot, devre, dönem; devir, çağ
periodik, -e *sf* periyodik
periudh/ë, -a *dişis* 1. devir, çağ; 2. *gram* bileşik cümle
perl/ë, -a *dişis* inci
permanent, -e *sf* sürekli, devamlı, arasız
peron/ë, -a *dişis* çivi
peronospor/ë, -a *dişis* peronospora
persekutim, -i *eris* eziyet, zulüm
persekutoj *fl* eziyet etmek, zulmetmek
personal, -e *sf* 1. kişisel; 2. özel
personal, -i *eris* personel, görevliler, bir kuruluşun tüm elemanları
personalitet, -i *eris* kişilik, şahsiyet, önemli kişi
personalisht *zf* kendi, bizzat, şahsen
personazh, -i *eris* ünlü ya da önemli kimse, eşhas, şahıslar, kişiler
perspektiv, -e *dişis* 1. perspektif, görüş açısı, görünge; 2. geleceğe ait, gelecek
perusti, -a dişis sacayağı, sacayak
pesë *sayı* beş
pesëdhjetë *sayı* elli
pesëdhjetë (i,e) *sf sıra sayısı* ellinci
pesëfish, -i *eris* beş kat, beş misli, beş defa daha büyük
pesëkëndësh, -i *eris geom* beşgen
pesëmbëdhjetë *sayı* on beş
pesëqind *sayı* beş yüz
pesërrokësh, -i *eris edeb* beş heceli şiir
pesëvjeçar, -e *sf* beş yıllık; ***plan pesëvjeçar***, beş yıllık plan
pesimist, -i *eris* kötümser, karamsar, pesimist (kimse)
pesimizëm, -i *eris* kötümserlik, karamsarlık, pesimizm
pesh/ë, -a *dişis* 1. ağırlık; ***peshë neto***, net ağırlık; ***peshë bruto***, brüt ağırlık; 2. yük; 3. *mec* önem, değer
peshim, -i *eris* tartma
peshoj *fl* tartmak, ağırlığını belirtmek, ölçmek
peshk, -u *eris* balık
peshkaqen, -i *eris zool* köpek balığı
peshkatar, -i *eris* balıkçı

Copyrighted material

peshkatari, -a *dişis* balıkçılık
peshkim, -i *eris* balık avlama, balık tutma
peshkoj *fl* balık avlamak, balık tutmak
peshor/e, -ja *dişis* tartı, terazi, kantar
peshqesh, -i *eris* peşkeş
peshqir, -i *eris* havlu, hamam avlusu
peshuar (i,e) *sf* tartılı, tartılmış
pet/ë, -a *dişis* 1. yufka, açılmış hamur yaprağı; 2. metal tabaka, metal yaprak; 3. geniş yassı taş, taş tabaka
petës, -i *eris* oklava
petëzim, -i *eris* haddeleme
petëzuar, (i,e) *sf* haddelenmiş, haddeden geçirilmiş
peticion, -i *eris* dilekçe, toplu dilekçe, çok kişiden imzalanan dilekçe
petk, -u *eris* elbise, giysi; 2. iç giysi, çamaşır
petull, -a *dişis* tava keki, gözleme
pezull *sf* muallak, tamamlanmamış, sonuçlanmamış, ortada kalmış (iş, problem vb.), natamam
pezullim, -i *eris* muallakta bırakma, sonuçlandırmama, asılı bırakma, erteleme; (bir işi vb.) durdurma
pezulloj *fl* (bir işi) muallakta bırakmak, sonuçlandırmamak, ertelemek; (bir işi, kararı vb.) durdurma
pëlcas *fl* 1. patlamak, çatlamak; 2. *mec* öfkelenmek, patlamak, kızmak, sıkılmak (inattan, hasetten vb.)
pëlhur/ë, -a *dişis* bez, dokuma, kumaş
pëlqej *fl* 1. beğenmek; ***e pëlqej këtë këmishë,*** bu gömleği beğeniyorum; 2. kabul etmek, onaylamak, uygun bulmak, tasvip etmek; ***e pëlqej propozimin tuaj***, önerinizi onaylıyorum, kabul ediyorum
pëlqim, -i *eris* 1. beğenme, hoşlanma; 2. kabul etme, onama, onaylama, razı olma, tasvip
pëlqyer (i,e) *sf* beğenilen
pelqyesh/ëm (i), -me (e) *sf* beğenilen
pëllet *fl* böğürmek (eşek)
pëllëmb/ë, -a *dişis* 1. avuç içi, aya; 2. şamar, tokat; 3. karış (eski uzunluk ölçüsü)
pëllumb, -i *eris zool* güvercin (*Culumba*)
pëllumbesh/ë, -a *dişis zool* dişi güvercin
për *edat* için; ***leter për shkrim,*** yazmak için kâğıt (yazı kâğıdı); ***kam punë për tërë ditën***, bütün gün için işim var; ***për këtë shkak,*** bu neden için
përafërt (i,e) *sf* yaklaşık, hemen hemen öyle, ama tam değil
përafërsisht *zf* yaklaşık olarak, aşağı yukarı, takriben
përballë *zf* 1. karşıt, zıt; 2. karşı, karşıda
përballoj *fl* (başarıyla) dayanmak, direnmek, karşı koymak, göğüs germek
përbashkësi, -a *dişis* birlik, beraberlik

Copyrighted material

përbashkët (i,e) *sf* ortaklaşa, müşterek; ***pasuri e përbashkët***, ortaklaşa mal
përbetim, -i *eris* ant içme, yemin etme
përbetoj *fl* ant içtirmek, yemin ettirmek; **përbetohem** *fl* ant içmek, yemin etmek
përbetuar (i,e) *sf* yeminli, ant içmiş
përbëj *fl* oluşturmak, kurmak, meydana getirmek, oluşmak, ... den oluşmak; **përbëhem** *fl* oluşmak, meydana gelmek
përbërë (i,e) *sf* birçok parçalardan oluşan, karma, karışık, bileşik
përbërës, -i *eris* bir bütünü oluşturan her biri, parça, öğe, unsur, eleman
përbëj/e, -a *dişis* düzenleme, tertip; birleşme, bileşim, bileşme, yapma
përbindësh, -i *eris* canavar, dev, azman, canavar ruhlu kimse
përbotsh/ëm (i), -me (e) *sf* evrensel, dünya ölçüsünde, dünyevi; üniversel
përbrenda *zf* içinde, içindeki, içeri
përbri *zf* yakında, yanında
përbuj *fl* yatıya almak
përbujtë (i,e) *sf* yatılı
përbuz *fl* hor görmek, küçümsemek, aşağılamak,
përbuzj/e, -a *dişis* hor görme, küçümseme, aşağılama, saygısızlık
përcaktim, -i *eris* 1. belirleme, saptama; 2. tanımlama, tarif etme; 3. kader, alın yazısı, yazgı
përcaktoj *fl* belirlemek, saptamak, tanımlamak, tam olarak tarif etmek
përcaktuar (i,e) *sf* 1. belirli, belirlenmiş, kararlaştırılmış; 2. kararlı, cesur, azim
përcaktues, -i *eris* belirleyici
përcëlloj *fl* yakmak, kızartmak
përcëlluar (i,e) *sf* yanmış, kızarmış
përcjell *fl* 1. (birisini) uğurlamak; 2. *müz* eşlik etmek
përcjell/ë, -a *dişis* 1. uğurlama; 2. eşlik, eşlik eden kimseler, refakat, maiyet
përcjellës, -i *eris* uğurlayan, eşlik eden (kimse, kimseler)
përçaj *fl* bölmek, ayırmak, fitne sokmak, nifak sokmak, ara bozmak; ***përçaj një familje,*** bir aileyi bozmak
përçapj/e, -a *dişis* yürüme, yürüyüş, gidiş, adımlama
përçarj/e, -a *dişis* ayırım, ayrılık, bölünme, bozuşma, ihtilaf, kavga, anlaşmazlık, uyuşmazlık
përçmim, -i *eris* küçümseme, hor görme, aşağılama, alay, alay etme
përçmoj *fl* küçümsemek, küçük görmek, hor görmek, aşağılamak, tepeden bakmak
përçmues, -i *eris* küçümseyici, hor gören, aşağılayıcı, alay edici (kimse)
përçoj *fl* 1. yönetmek, idare etmek; kimseye yol göstermek, rehberlik etmek, götürmek; 2. *fiz. elekt, ısı vb.*) iletmek, geçirmek
përçmueshmëri, -a *is fiz. elekt* iletkenlilik, geçirgenlik
përçues, -i *eris fiz elekt* iletken

Copyrighted material

përditë *zf* her gün
përditsh/ëm (i), -me (e) *sf* günlük, her günkü, gündelik; ***gazetë e përditshme,*** günlük gazete; ***nevojat e perditshme,*** günlük gereksinimler
përdor *fl* kullanmak, yararlanmak
përdorim, -i *eris* kullanma, kullanım, kullanış
përdoroj *fl* kullanmak
përdors/e -ja *dişis* alet, araç, vasıta, aygıt
përdorsh/ëm (i), -me (e) *sf* kullanışlı, kullanmak için uygun
përdorues, -i *eris* kullanıcı, kullanan kimse
përdorur (i,e) *sf* kullanılmış, eski
përdredh *fl* bükmek, kıvırmak; burkmak; sarmak
përdredhj/e, -a *dişis* bükme, kıvırma; burkma; sarma
përdhes, -e *dişis* zemin evi, zemin kat, bir katli ev
përdhos *fl* 1. küfür etmek, kötülemek, yermek, leke sürmek, çamur atmak; 2. küçümsemek, aşağılamak, suiistimal etmek; tecavüz etmek
përdhosj/e, -a *fl* 1. küfür etme, kötüleme, yerme, leke sürme, çamur atma, 2. küçümseme, aşağılama, suiistimal etme; tecavüz etme
përdhunim, -i *eris* 1. zorbalık, zorlama, zor, şiddet kullanma; 2. sıkıştırma, sıkma, baskı; 3. kirletme, bozma, mahvetme; 3. tecavüz etme, ırzına geçme
përdhunoj *fl* 1. zorlamak, şiddet kullanma; 2. sıkıştırmak, sıkmak, baskı yapmak; 3. bozmak, çiğnemek; mahvetme; 3. tecavüz etmek, ırzına geçmek
përemër, -i *eris gram* zamir, adıl; ***përemër vetor***, kişi zamiri
përfaqësi, -a *dişis* temsilcilik, mümessillik
përfaqësoj *fl* temsil etmek, ... adına hareket etmek
përfaqësues, -i *eris* temsilci, vekil
përfill *fl* 1. gözden geçirmek, incelemek; değerlendirmek 2. öngörmek, göz önüne almak; 3. saygı göstermek
përfillj/e, -a *dişis* dikkat, saygı, aldırış
përfitim, -i *eris* kazanç, yarar, fayda
përfitoj *fl* yararlanmak, faydalanmak, kazanç elde etmek; ***siguroj përfitim,*** kazanç sağlamak
përflas *fl* kara çalmak, karalamak, iftira etmek
përforcim, -i *eris* güçlendirme, takviye etme, destekleme
pëforcoj *fl* güçlendirmek, takviye etmek, desteklemek
pëforcues, -i *eris fiz elekt* yükselteç, amplifikatör
përfshij *fl* içermek, kapsamak; dahil etmek, katmak, ihtiva etmek
përfshirj/e, -a *dişis* içerme, kapsama, katma
përftim, -i *eris* yaratma, meydana getirme
përftoj *fl* 1yaratmak, meydana getirmek; 2. gebe kalmak, hamile kalmak; 3. elde etmek
përfundi *zf* altına, altında, aşağı

Copyrighted material

përfundim, -i *eris* 1. netice, sonuç; 2. son, bitim; 3. yargı
përfundimisht *zf* 1. kesin olarak, kesinlikle, tamamen; 2. her zaman için; sonu sununda
përfundimtar, -e *sf* son, nihaî, kesin, katı, şüpheleri ortadan kaldıran;
përfundoj *fl* 1. bitirmek, sona erdirmek; 2. bitirmek, tamamlamak; 3. başarıyla sonuçlandırmak, neticelendirmek, sonuca varmak, çözmek, halletmek, karara varmak, 4. kapatmak, son vermek
përfunduar (i,e) *sf* tamamlanmış, bitirilmiş, sonuçlandırılmış; tam (başarıyla) sonuçlanmış
përfytem *fl* kavga etmek, boğaz boğaza gelmek
përfytyrim, -i *eris* aklında canlandırma, tasavvur etme, hayal, hayal gücü, düş gücü, imgelem, kuruntu
përfytyroj *fl* hayalinde canlandırmak, tasavvur etmek, hayal etmek, göz önüne getirmek, imgelemek, sanmak, düşünmek,
përgatit (përgatis) *fl* hazırlamak; **përgatitem** *fl* hazırlanmak
përgatitj/e, -a *dişis* hazırlama, hazırlanma, hazırlık
përgatitor, -e *sf* hazırlayan, hazırlayıcı
përgënjeshtrim, -i *eris* yalanlama, kabul etmeme, reddetme, tekzip
përgënjeshtroj *fl* yalanlamak, kabul etmemek, reddetmek, tekzip etmek; ***përgënjeshtroj një lajm,*** bir haberi yalanlamak
përgëzim, -i *eris* tebrik, kutlama, tebrik etme
përgëzoj *fl* tebrik etmek, kutlamak
përgojoj *fl* ağza almak, birinin aleyhine konuşmak, dedikoduculuk yapmak
përgjak *fl* kanlatmak;
pëgjakem *fl* kanlanmak
pëgjaksh/ëm (i), -me (e) *sf* kanlı; ***luftë e përgjakshme,*** kanlı savaş
përgjasim, -i *eris* benzeme, benzeyiş
përgjasoj *fl* benzetmek
përgjegjës, -i *eris* mesul, sorumlu, yükümlü
përgjegjësi, -a *dişis* sorumluluk, mesuliyet, görev, vazife; ***kam përgjegjësi ligjore***, yasal sorumluluğum vardır
përgjigj/e, -ja *dişis* yanıt, cevap, karşılık
përgjigjem *fl* 1. yanıt vermek, cevap vermek, karşılık vermek; 2. itiraz etmek
përgjim, -i *eris* 1. gözetleme, gözleme; 2. gizlice dinleme, kulak misafiri olma, kulak verme
përgjithësi, -a *dişis* genel, genellik
pëgjithësim, -i *eris* genelleştirme, genelleme
përgjithësisht *zf* genelde, genellikle, umumiyetle, çoğunlukla
përgjithësoj *fl* genelleştirmek, genellemek
përgjithmonë *zf* daima, her zaman, her vakit, sürekli olarak

Copyrighted material

përgjithsh/ëm (i),-me (e) *sf* genel, umumi, yaygın; ***grevë e përgjithshme,*** genel grev
përgjoj *fl* 1. gizlice dinlemek, kulak misafiri olmak; 2. gizlice gözetlemek, gözlemek
përgjues, -i *eris* gözlemci, izleyici; nöbetçi
përgjumur (i,e) *sf* yorgun ve uykulu, uykulu, uyumak üzere olan, ımızgan
përgjysmë *zf* yarım olarak; ***të ndajmë pergjysëm,*** yarı yarıya ayırmak; ***gjysëm dite,*** yarım gün
përgjysmoj *fl* yarılamak, yarı yarıya ayırmak
përhap *fl* 1. yaymak, yaydırmak, açmak, saçmak, serpmek, dağıtmak, geniş bir alan kaplamak; ***përhap një lajm,*** bir haber yaymak; 2. (radyo, T. V.) yayın yapmak, duyurmak, nakletmek; **përhapem** *fl* yayılmak, açılmak, uzamak
përhapj/e, -a *dişis* yayılış, yayılma, nakletme, duyurma
përhapur (i,e) *sf* yayılmış, açılmış, duyurulmuş
përherë *zf* her zaman, sürekli olarak
përhersh/ëm (i), -me (e) *sf* daimî, sürekli, kalıcı; ***përfaqësues i përhershem,*** kalıcı (daimî) temsilci
përjashta *zf* dışarı
përjasht/ëm (i), -me (e) *sf* dışarılı, dış, dıştan olan, hariç
përjashtim, -i *eris* 1. istisna, ender durum, müstesna; harç tutma; 2. kovma, çıkarma, ihraç etme
përjashtoj *fl* 1. kovmak, çıkarmak, ihraç etmek; 2. muaf tutmak, istisna etmek, saymamak
përjashtues (i,e) *sf* olağanüstü, istisnaî, müstesna
përjavsh/ëm (i), -me (e) *sf* haftalık, haftada bir; ***gazetë (revistë) e përjavshme,*** haftalık gazete (dergi)
përjetësi, -a *dişis* ölmezlik, ölümsüzlük, kalıcılık, ebedilik, sonsuzluk,
përjetësim, -i *eris* ölümsüzleştirme, ebedileştirme, kalıcılaştırma
përjetësoj *fl* ölümsüzleştirmek, ebedileştirmek, sonsuzlaştırmak, kalıcı kılmak
përjetsh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. sonsuz, hiç bitmeyen, kalıcı; 2. öncesiz, sonrasız, ölümsüz, ebedî
përkas *fl* hafifçe değmek, hafifçe dokumak, ellemek, el sürmek; 2. . . . . -ait olmak, (birisine) ait olmak; ***kjo kritik i përket atij***, bu eleştiri ona aittir
përkatës, -e *sf* 1. ait, değgin, ilişkin; 2. uygun, münasip
përkatësi, -a *dişis* (kimseye) aitlilik, değginlik, ilişkinlik
përkatësisht *zf* dolayısıyla
përkëdhel *fl* okşamak, sevmek;
përkëdhelem *fl* okşanmak, sevilmek
përkëdhelës, -i *eris* okşayıcı
përkëdheli, -a *dişis* okşama, sevme
përkëdhelj/e, -a *dişis* okşama, sevme

Copyrighted material

përkim, -i *eris* razılık, rızalık, söz birliği, muvaffakiyet
përkohësisht *zf* geçici olarak, eğreti olarak, muvafakatten
përkohësh/ëm (i), -me (e) *sf* geçici, kısa süreli, kısa süren, muvakkat, eğreti
përkoj *fl* razı olmak, rıza olmak, uygun bulmak, muvaffakiyet vermek
përkorë (i,e) *sf* ölçülü (yemek yeme), azla yetinen, kanık, kanaatli, kanaatkâr
përkrah *fl* desteklemek, korumak, arka çıkmak; bakmak, geçindirmek; yardım etmek
përkrahj/e, -a *dişis* arka çıkma, yardım, yardım etme, destekleme, iltimas; 2. destek, dayanak
përkrahës, -i *eris* 1. savunucu, koruyucu; 2. yandaş, taraftar
përkryej *fl* 1. mükemmelleştirmek; 2. tamamlamak
përkryerj/e, -a *dişis* mükemmellik, kusursuzluk
përkryer (i,e) *sf* 1. mükemmel, kusursuz, eksiksiz; 2. tamamlanmış, bitirilmiş
përkthej *fl* 1. tercüme etmek, çevirmek; yorumlamak
përkthim, -i *eris* tercüme, çeviri
përkthyes, -i *eris* tercüman, çevirmen, mütercim
përkthyesh/ëm (i),-me (e) *sf* tercüme edilebilen, çevirisi yapılabilen
përkufizim, -i *eris* 1. tanım, tanımlama, tarif etme, belirtme; 2. sınırlama, kısıtlama
përkufizoj *fl* 1. tanımlamak, belirtmek, tarif etmek; 2. belirtmek; bir şeyin özelliklerini, yapısını, görevlerini göstermek ya da açıklamak; 3. sınırlamak, kısıtlamak
përkujtim, -i *eris* anma, anma töreni, ihtifal, hatırlama
përkujtimor, -e *sf* anma (hatırlama) ile ilgili; anıtsal, abidevî
përkujtoj *fl* anmak, hatırlamak; anma töreni yapmak, geçmiş bir olayı kutlamak
përkul *fl* 1. eğritmek, bükmek; 2. **përkulem** *fl* reverans yapmak, başıyla selamlamak; eğilmek ; boyun eğmek
përkulj/e, -a *dişis* 1. eğrilme, bükülme; 2. eğilme; boyun eğme
përkulsh/ëm (i),-me (e) *sf* bükülgen, esnek
përkulur (i,e) *sf* bükülü, bükülmüş; eğilmiş
përkundër *edat* göre, nazaran, rağmen, karşın
përkundrazi *zf* aleyh, karşı, tam tersine, bilakis
përkundrejt *sf* karşıt, zıt, karşı, karşıda, karşısında
përleshem *fl* kavga etmek, boğaz boğaza gelmek
përleshj/e, -a *dişis* 1. kavga etme, dövüşme; 2. *mec* savaş
përligj *fl* 1. haklı çıkarmak, haklı göstermek, doğruluğunu kanıtlamak; 2. yasalaştırmak, meşrulaştırmak
përlotem *fl* ağlamak, göz yaşları dökmek
përlotur (i,e) *sf* ağlamış, ağlayışlı, gözleri yaşlı olan

Copyrighted material

përlyej *fl* kirletmek, pisletmek; 2. *mec* kimseyi karalamak, lekelemek; **përlyhem** *fl* kirlenmek, pislenmek
përllogarit (përllogaris) *fl* hesaplamak, hesap yapmak
përlyer (i,e) *sf* kirli, pisli
përmallim, -i *eris* 1. özlem, hasret; 2. hislenme, duygulanma, merhamet duyma, şefkatlik
përmalloj *fl* 1. özlendirmek; 2. hislendirmek duygulandırmak;
përmallohem *fl* 1. özlemek, özlem duymak, hasret çekmek; 2. hislenmek, duygulanmak
përmas/ë, -a *dişis* çember, çevre; boyut, boy, hacim, büyüklük, ebat, ölçü; genişlik
përmbaj *fl* engellemek, zaptetmek, tutmak, dizginlemek
përmbahem *fl* 1. kendini tutmak; 2. kapsamlı içermek
përmbajtj/e, -a *dişis* 1. içerik, kapsama, muhteva; 2. içindekiler (kitapta); 3. *gram* anlam
përmbajtur (i,e) *sf* kontrollü, kendine hakim, çekingen, dikkatli, sakıngan, ölçülü, ihtiyatlı
përmbarues, -i *eris huk* icracı, vasiyet hükümlerini yerine getiren kimse
përmbi *zf* üstüne, üstünde; bir şeyin üstünde; üzerine, üzerinde
përmbledh *fl* 1. özetlemek; 2. basmak, bastırmak sıkıştırma; 3. toplamak, toparlamak, biriktirmek; 4. içine almak, kapsamak, içermek;
përmblidhem *fl* toplanmak, birikmek
përmbledhës, -e *sf* 1. özetleyen; toplayan, derleyen; 2. anlayışlı, açık, kolayca anlaşılabilen; 3. *gram* ortaklaşa, kolektif (isimler)
përmbledhj/e, -a *dişis* toplama, toplanma; 2. basma, bastırma, sıkıştırma; 3. koleksiyon
përmbush *fl* 1. doldurmak; 2. yerine getirmek, yapmak, gerçekleştirmek, uygulamak, ifâ etmek
përmbushj/e, -a *dişis* doldurma, yerine getirme, yapma, gerçekleştirme, uygulama
përmbyll *fl* kapamak, bitirmek (toplantıyı); sonuç çıkarmak
përmbyllj/e, -a *dişis* 1. son, bitim; 2. sonuç çıkarma
përmbys *fl* devirmek, düşürmek, alabora etmek, alt üst etmek, çevirmek; **përmbysem** *fl* devrilmek, düşmek, alabora olmak, alt üst olmak
përmbysj/e, -a *dişis* 1. devirme, düşme, düşürmek, alabora etme, yıkma; 2. çevirme, çevrilme
përmbyt (përmbys) *fl* 1. su basmak, sel almak, taşmak; 2. gark etmek, boğmak
përmbytj/e, -a *dişis* su basması, sel, suyun taşması
përmend *fl* 1. anmak, zikretmek, adını anmak, ima etmek, söz etmek; 2. hatırlamak, bildirmek, önceden uyarmak;
përmendem *fl* anılmak, zikredilmek
përmendor/e, -ja *dişis* anıt, abide
përmendësh *zf* ezbere; ***mësoj përmendësh***, ezbere çalışmak

Copyrighted material

përmendur (i,e) *sf* ünlü, bilinen, tanınmış, meşhur; 2. ***lart përmendur,*** yukarıda adı geçen
përmes *zf* içinden, ortasından, arasından, bir yandan bir yana
përmirësim, -i *eriş* iyileşme (sağlık bakımından); ilerleme, gelişme; düzelme
përmirësoj *fl* iyileştirmek; ilerletmek, geliştirmek, düzeltmek, daha iyi bir duruma getirmek; **përmirësohem** *fl* iyileşmek, düzelmek
përmuajsh/ëm (i), -me (e) *sf* aylık, ayda bir; ***revistë e përmuajshme***, aylık dergi
përndaj *fl* yayma; dağıtma, dağıtım
përndjek *fl* yakalamak için peşine düşüp takip etmek, kovalamak, izlemek
përndjekj/e, -a *dişis* peşine düşme, takip etme, izleme, kovalama, kovuşturma
përndryshe *zf* başka türlü, farklı bir şekilde; başka bakımdan, diğer bir deyişle; aksi takdirde, yoksa; ***eja në mëngjes, përndryshe nuk do të jem në shtëpi***, sabahleyin gel, aksi takdirde evde olmayacağım
përngjaj *fl* benzemek
përngjash/ëm (i),-ma (e) *sf* benzeyen, andıran
përnjëhersh/ëm (i), -me (e) *sf* beklenilmedik, beklenilmeyen, umulmayan, aniden olan, birdenbire olan
përnjëmend *zf* gerçekten, gerçek olarak, sahiden, elbette
përpara *zf* 1. önce, önceden, evvel; 2. önde, önden; ileriye, ilerde; *edat* önünde ***përpara shkollës,*** okul önünde
përparës/e, -ja *dişis* önlük, göğüslük
përparësi, -a *dişis* öncelik hakkı, üstünlük, öncelik; ayrıcalık
përparim, -i *eriş* ilerleme, gelişme, yükselme, kalkınma
përparimtar, -e *sf* ilerici, ileri fikirli, ileri görüşlü
përparimtari, -a *dişis* ilericilik
përparuar (i,e) *sf* ilerlemiş, gelişmiş
përparoj *fl* ilerlemek, geliştirmek; ileriye gitmek
përparsh/em (i), -me (e) *sf* 1. ön, ön taraf, önde olan; 2. ilk, önde gelen; 3. önceki, evvelki, önceden olan, önce gelen
përpëlit (përpëlis) *fl* 1. göz kırpmak; 2. bükmek, kıvırmak, döndürmek; **përpëlitem** *fl* çırpınmak, sallanmak, dönmek, titremek
përpëlitj/e, -a *dişis* 1. çırpanma, çırpınış (kalp hakkında); 2. titreme, titreşim
përpij *ff* yutmak, oburcasına yemek
përpikëri, -a *dişis* dakiklik, tamlık, titizlik, zamanında olma, bir işi vaktinde yapma özelliği
përpiktë (i,e) *sf* dakik, titiz, tam, doğru, kesin, yanlışsız, hatasız, bir işi vaktinde yapan ya da bir yere tam vaktinde gelen
përpilim, -i *eriş* bir kitap (metin, yazı vb.) yazarken gereken

Copyrighted material

malzemeleri derleyerek bir araya getirme, kompozisyon yapma, elif etme
përpiloj *fl* kompozisyon yazmak; bir yazı için derlenen malzemeleri bir araya getirmek, elif etmek
përpilues, -i *eris* 1. derleyici; kompozisyon yazarı, müellif
përpjek *fl* 1. çarpmak, vurmak; **përpiqem** *fl* 1. çarpışmak, çatışmak, vurulmak; 2. çabalanmak, uğraşmak, gayret etmek, çalışmak, mücadele etmek
përpjekj/e, -a *dişis* 1. çarpışma, çatışma; 2. çaba, uğraş, mücadele
përpjestim, -i *eris* oran, orantı, nispet
përpjestimisht *zf* oranla, orantılı olarak, nispeten
përpjestish/ëm (i), -me (e) *sf* oranlı, orantılı, nispetli
përpjestoj *fl* 1. orantılı olarak bölmek, ayırmak, dağıtmak; 2. karşılıklı olarak (aramızda) dağıtmak
perpjet/ë, -a *dişis* yokuş, yokuşluk, sarplık
përplas *fl* büyük bir şiddetle ve çok kez gürültülü bir biçimde çarpmak, vurmak; ***e përplasi derën***, kapıyı çarptı
përplasj/e, -a *dişis* çarpma, çarpışma; çatışma
përpos *edat* maada, ... den başka
përpunim, -i *eris* mal üretmek ve ya maddeleri işleme; maddeler üzerine işleyerek bunları kullanışlı hale getirme işlemi
përpunoj *fl* bir maddeyi işlemek, mal üretmek, işlemek, meydana getirmek
përputh *fl* 1. yaklaştırmak, yapıştırmak; 2. uydurmak;
përputhem *fl* uymak, uyuşmak
përputhj/e, -a *dişis* uyum, uyma, uyuşma, uzlaşma, anlaşma, mutabakat; uygunluk
përputhshhmëri, -a *dişis* uyumluk, uyuşma, uyuşmazlık
përqafim *fl* 1. kucaklama, (sevgiyle) sarılma, kucaklaşma, bağrına basma; 2. *mec* kabul etme, (bir düşünceyi, bir fikri, bir öneriyi vb.) benimseme; razı olma
përqafoj *fl* kucaklamak, bağrına basmak; 2. *mec* kabul etmek, benimsemek, razı olmak
përqas *fl* 1. yaklaştırmak, yakınlaştırmak, yanaştırmak; 2. karşılaştırmak, mukayese etmek; **përqasem** *fl* yaklaşmak, yakınlaşmak, yanaşmak; 2. karşılaşmak, mukayese edilmek
përqasj/e, -a *dişis* yaklaşma, yanaşma; karşılaşma, mukayese
përqesh *fl* alay etmek, alaya almak, istihza etmek
përqeshj/e, -a *dişis* alay etme, istihza
përqendrim, -i *eris* 1. toplama, toplanma, ***kamp përqendrimi***, toplama kampı; 2. yoğunluk, konsantrasyon, odaklanma
përqendroj *fl* 1. bir noktada bir araya gelmek ve ya getirmek, toplanmak; 2. düşüncelerini, çabalarını, tüm dikkatini bir noktada toplamak veya yönet-

Copyrighted material

mek; 3. (sıvılar için) yoğunlaşmak; **përqendrohem** *fl* odaklanmak
përqendruar (i,e) *sf* 1. yoğun, yoğunlaştırılmış, konsantre olmuş; 2. odaklanmış
përqindj/e, -a *dişis* yüzde oranı, yüzde nispet, yüzdelik, (%)
përqurrem *fl* sümükleşmek
përse *zf* neden, niçin, niye; ***përse nuk shkoi?*** neden gitmedi?
përsëgjëri zf enine, genişlemesine
përsëri *zf* tekrar, yeniden, gene, yine
përsërit (përsëris) *fl* tekrarlamak, yinelemek; **përsëritem** *fl* tekrarlanmak, yinelenmek
përsëritës, -i *eris* tekrarlayıcı kimse; (okulda): sınıfını tekrarlayan öğrenci, sınıfta kalan öğrenci, sınıfını geçemeyen öğrenci
përsëritj/e, -a *dişis* tekrarlama, yineleme
përsiat (përsias) *fl* derin derin, uzun uzun, enine boyuna düşünüp tartmak; düşünceye, tefekküre dalmak, kurmak veya tasarlamak
përsiatj/e, -a *dişis* derin düşünceye dalma, tefekkür
përsipër *zf* üstünde, üstüne
përsos *fl* mükemmelleştirmek, kusursuz hale getirmek
përsosj/e, -a *dişis* mükemmelleşme, mükemmelleştirme, bitirme, tamamlama
përsosur (i,e) *sf* mükemmel, eksiksiz, kusursuz
pësosuri, -a *dişis* mükemmellik, kusursuz olma durumu ve niteliği
përshesh/ë, -i *eris* papara
për shembull *zf* örneğin, söz gelişi
përshëndet (përshëndes) *fl* selamlamak, selam vermek, selam ve alkışlarla karşılamak
përshëndetje, -a *dişis* selam, selamlama
përshëndosh *fl bak* **përshëndet**
përshkoj *fl* (bir şeyin içine) girmek, yarıp girmek, delip geçmek, bir yandan öbür yanına geçmek, üzerinden katetmek
përshkrim, -i *eris* tanımlama, tasvir, tarif, tavir etme
përshkruaj *fl* tasvir etmek, tanımlamak, tarif temek; ***përshkruaj bukurin e detit***, deniz güzelliğini tasvir etmek
përshkrues, -e *sf* tasvir eden, tasvir edici, tanımlayan
përshpejtim, -i *eris* hızlanma, hızını artırma, süratini artırma, ivme
përshpejtoj *fl* hızlandırmak, hızını artırmak, süratini artırmak
përshtat *fl* adapte etmek, uyarlamak; **përshtatem** *fl* adapte olmak, uymak; ***përshtatem klimës së re***, yeni iklime uymak (adapte olmak)
përshtatj/e, -a *dişis* adaptasyon, uyarlama, uyma; uygunluk
përshtatsh/ëm (i), -me (e) *sf* uygun, münasip, doğru, elverişli; uyarlı, yaraşan; ***moment i përshtatshëm***, elverişli an
përshtypj/e, -a *dişis* intiba, izlenim, etki, tesir

Copyrighted material

përtac, -i *eris* tembel kimse, çalışmak istemeyen kimse
përtaci, -a *dişis* tembellik, haylazlık
përtej *zf* öte, aşırı; ***përtej detit,*** deniz aşırı; ***jeton përtej lumit,*** nehir ötesinde yaşıyor
përtes/ë, -a *dişis* tembellik, üşengeçlik
përtoj *fl* üşenmek
përtërij *fl* 1. yenilemek; 2. bir işe yenilikler sunmak;
përtrihem *fl* yenilenmek; gençleşmek, genç gibi görünmek
përtëritj/e, -a *dişis* 1. yenileme; 2. gençleşme
përtim, -i *is* tembellik, üşengeçlik
përtyp f/ çiğnemek
përtypës, -i *eris zool* geviş getirenler
përtypj/e, -a *dişis* çiğneme, geviş
përthaj *fl* 1. kurutmak (çamaşırları); 2. yarayı iyileştirmek
përthith *fl* emmek, içine almak, soğurmak, massetmek
përthithj/e, -a *dişis* emme, içine alma, soğurma, massetme
përthyej *fl* 1. katlamak; 2. bükmek, sarmak, dönmek; 3. kırmak
përthyerj/e, -a *dişis* 1. katlama; 2. bükme; 3. *fiz ışık* kırılma
përul *fl* küçük düşürmek, alçaltmak, gücendirmek, gönül kırmak;
përulem *fl* alçalmak, kendi kendini küçük düşürmek
përulj/e, -a *dişis* küçük düşürme, gücendirme, gönül kırma, rezil etme
përurim, -i *eris* açılış töreni, hizmete verme töreni; göreve başlama töreni
përuroj *fl* açılış töreni yapmak, törenle açılış yapmak
përveç *edat* maada, ... -den başka, müstesna
përveçëm (i) *fs gram* özel; ***emër i përveçëm,*** özel isim
përvetësim, -i *eris* 1. edinme, benimseme, kendine mal etme, zimmetine (mal, para vb.) geçirme; 2. (bir sistem içinde) uyarlanma, kaynaşma, uyum sağlama
përvetësoj *fl* 1. edinmek, benimsemek, kendine mal etmek, sahip olmak, bir şeye el koymak, zimmetine (mal, para) geçirmek; 2. yenmek, üstesinden gelmek, galip gelmek
përvëloj *fl* haşlamak; 2. kaynatmak (süt vb.); **përvëlohem** *fl* haşlanmak
përvidhem *fl* gizlice kaçmak, gizlenmek
përvitsh/ëm (i), -me (e) *sf* yıllık, yılda bir kere, bir yıllık (bitki);
përvjetor, -i *eris* yıldönümü
përvoj/ë, -a *dişis* 1. deneyim, tecrübe; 2. deney
përzemërsi, -a *dişis* içtenlik, samimilik, samimiyet
përzemërsisht *zf* içtenlikle, yürekten, samimiyetle
përzë *fl* kovmak, çıkarmak, dışarı atmak, defetmek; **përzihem** *fl* kovulmak, çıkarılmak, dışarı atılmak
përziej *fl* karıştırmak;
përzihem *fl* karışmak
përzier (i,e) *sf* karışık
përzierj/e, -a *dişis* karışma; karışıklık, kargaşa

Copyrighted material

përrall/ë, -a *dişis* masal, hikâye, öykü
përrallëz, -a *dişis* masal
përralloj *fl* masal anlatmak
përrallor, -e *sf* hayalî, efsanevi, olağanüstü, masalca
përrock/ë, -a *dişis coğ* derecik, küçük çay
përr/ua, -oi *eris coğ* çay (akar su)
pësim, -i *eris* başa gelme (acı, ıstırap, çile, üzüntü, sıkıntı vb.)
pësoj *fl* 1. başa gelmek (acı, ıstırap, üzüntü, sıkıntı vb.); 2. (can sıkıcı bir şeye) katlanmak, tahammül etmek, dayanmak
pësor, -e *sf gram* edilgen; ***folje pësore***, edilgen fiil
pëshpërit (pëshpëris) *fl* fısıldamak, fısıltı ile konuşmak, fıslamak
pëshpëritës, -i *eris* 1. fısıltı ile konuşan kimse; 2. suflör
pëshpëritj/e, -a *dişis* fısıltı, fiskos
pështjell *fl* sarmak
pështyj *fl* tükürmek
pështym/ë, -a *dişis* tükürük
pështymor/e, -ja *dişis* tükürük tası, tükürük hokkası
pi *fl* içmek; ***pi ujë,*** su içmek; ***pi duhan***, sigara içmek
piano, -ja *dişis müz* piyano
pianist, -i *eris* piyanocu
pickim, -i *eris* çimdik, çimdikleme
pickoj *fl* çimdiklemek
pihem *fl* sarhoş olmak
pijanec, -i *eris* içkici, sarhoş, ayyaş
pij/e, -a *dişis* içki, içecek; ***pije freskuese,*** serinletici içecek
pijeshitës, -i *eris* meyhane
pik/ë, -a *dişis* 1. damla; ***pik shiu,*** yağmur damlası; 2. nokta, leke, benek; 3. *gram* nokta; 4. *sp* puan
pikëçuditës/e, -a is *gram* ünlem işareti
pikëllim, -i *eris* üzüntü, hüzün, keder, acıma, umutsuzluk, elem, gam, ıstırap
pikëlloj *fl* kederlendirmek, neşesini kaçırmak, ıstırap vermek, üzmek; **pikëllohem** *fl* kederlenmek, ıstırap çekmek, üzülmek
pikëllor/e, -ja *dişis zool* su kertenkelesi
pikëlluar (i,e) *sf* kederli, ıstıraplı, üzüntülü, gamlı
pikënisj/e, -a *dişis* başlangıç noktası, başlangıç; kalkış noktası, kalkış
pikëpamj/e, -a *dişis* görüş, bakış, nazar
pikëpresj/e, -a *dişis gram* noktalı virgül
pikëpyetj/e, -a *is gram* soru işareti
pikërisht *zf* tam, tam olarak, tastamam, tıpkı; ***pikërisht ashtu,*** evet öyle, tam öyle, aynen öyle
pikësëpari *zf* evvela, ilk önce, her şeyden önce, başlangıçta, başta
pikësim, -i *eris gram* noktalama, bir yazıda noktalama işaretlerini (nokta, virgül vb.) kullanma
pikësynim, -i *eris* hedef, amaç, gaye, maksat, niyet

Copyrighted material

pikësynoj *fl* amaçlamak, niyet etmek
pikim, -i *eris* damlama
piknik, -u *is* piknik
pikoj *fl* damlatmak, serpmek, saçmak (su vb.)
piktor, -i *eris* ressam, tablo sanatçısı
piktur/ë, -a *dişis* resim, tablo
pikturoj *fl* resim yapmak, tablo çizmek
pikth, -i *eris zool* ağaçkakan
pilot, -i *eris* pilot
pilul/ë, -a *dişis* hap
pinc/ë, -a *dişis* pense, kerpeten, kıskaç
pingpong, -u *eris sp* pingpong, masa tenis
pinguin, -i *eris zool* penguen *(Aptenodytes patagonica)*
pingul *zf* dik olarak, dikey
pingultë (i,e) *sf* dik
piper, -i *eris* toz biber, pul biber, kırmızı biber; ***piperi zi*** kara biber
piperk/ë, -a *dişis bot* biber
pirat, -i *eris* korsan, deniz haydudu
pirun, -i *eris* çatal, yemek çatalı
pist/ë, -a *dişis* pist
piston, -i *eris* piston, itenek
pish/ë, -a *dişis bot* çam
pishin/ë, -a *dişis* havuz, yüzme havuzu
pishnaj/ë, -a *dişis bot* çamlık, çam ormanı
pishtar, -i *eris* 1. şamdan, mumluk; 2. meşale
pjat/ë, -a *dişis* tabak (yemek tabağı)
pjek *fl* pişirme, ***pjek bukë,*** ekmek pişirmek; 2. (meyve için) pişmek, olgunlaşmak (meyve);
piqem *fl* pişmek; ***u poqëm në diell***; güneşte piştik
pjek *fl* buluşmak, görüşmek, karşılaşmak, kavuşmak; 2. rastlamak, tesadüfen karşılaşmak
pjekj/e, -a *dişis* pişme, pişirme
pjekur (i,e) *sf* 1. pişkin; ***bukë e pjekur,*** pişkin ekmek; 2. (meyve hak.) pişmiş, pişkin, olmuş, olgun; ***rrush i pjekur,*** pişkin üzüm
pjekuri, -a *dişis* olgunluk, (yaş), erginlik (yaş)
pjell *fl* doğurmak
pjellj/e, -a *dişis* doğurma
pjellor, -e *sf* verimli; ***tokë pjellore,*** verimli toprak; ***fushë pjellore,*** verimli ova
pjergull, -a *dişis bot* asma, üzüm veren asma
pjerrësi, -a *dişis* meyillik, eğiklik; ***pjerrësia e rrugës,*** yolun eğikliği
pjerrët (i,e) *sf* meyilli, eğik
pjesë, -a *dişis* 1. parça, bölüm, kısım, cüz; 2. makinenin bir parçası; ***pjesë këmbimi***, yedek perça; 3. hisse, pay; 4. (tiyatro, film) rol; ***marrë pjesë***, rol almak
pjesëmarrës, -i *eris* iştirakçi, katılımcı
pjesëmarrj/e, -a *dişis* iştirak etme, katılma, rol alma; ***pjesë marrje aktive,*** etkin rol olma
pjesëtar, -i *eris* 1. taraftar, yandaş; 2. hisedar, paydaş, ortak; 3. üye

Copyrighted material

pjesëtim, -i *dişis* 1. bölüştürme, ayırma; 2. *mat* bölme
pjesëtoj *fl* 1. bölüştürmek, ayırmak; 2. *mat* bölmek
pjesëtues (i,e) *sf* bölen
pjesëtueshëm *sf* ayrılabilen, bölünebilen
pjesëtueshmëri, -a *dişis* bölünebilme hali, bölmek için uygun olma hali edilebilme hali
pjesëz, -a *dişis* 1. parçacık, zerre; 2. *gram* partikül
pjesor/e, -ja *dişis gram* partisip, ortaç, sıfat fiil
pjesësh/ëm (i), -ma (e) *sf* kısmî
pjeshk/ë, -a *dişis bot* şeftali (ağaç ve ürün)
plaçk/ë, -a *dişis* 1. eşya, giyim eşyası; 2. iğtinam, ganimet alma, çapul, plâçka
plaçkitj/e, -a *dişis* yağma etmek, yağmalamak, çapullamak
plaçkitës, -i *eris* yağmacı, çapulcu
plag/ë, -a *dişis* yara; ***plagë plumbi,*** kurşun yarası
plagiat, -i *eris* intihal, çalma, aşırma
plagos *fl* 1. yaralamak;
plagosem *fl* yaralanmak; 2. *mec* incitmek
plagosj/e, -a *dişis* yaralama, yaralanma; *mec* incitme
plagosur (i,e) *sf* yaralı; ***luftëtar i plagosur,*** yaralı savaşçı
plak, -e *sf* ihtiyar, yaşlı
plak *fl*ihtiyarlamak; **plakem** *fl* ihtiyarlanmak, yaşlanmak
plak, -u *eris* ihtiyar adam (erkek)
plak/ë, -a *dişis* ihtiyar kadın, kocakarı
plan, -i *eris* plân, tasarı, proje
planet, -i *eris astr* gezegen, seyyare
planifikim, -i *eris* plânlama
planifikoj *fl* plânlamak
planifikuar (i,e) *sf* plânlı, plânlanmış
plantacion, -i *eris* büyük çiftlik; fidanlık
plas *fl* patlamak, çatlamak; *bak* **pëlcas**
plasaritje, -a *dişis* çatlama, yarılma
plasaritur (i,e) *sf* çatlak, çatlamış
plasj/e, -a *dişis* patlama, patlayış
plastik, -e *sf* 1. plâstik ile ilgili, plâstikten yapılmış; 2. *tıp* ***kirurgji plastike,*** plâstik cerrahi
plasur (i,e) sf çatlak,çatlamış
platform/ë, -a *dişis* plâtform
platin, -i *eris kim* plâtin
plazm/ë, -a *dişis* plazma
plazh, -i *eris* plâj
pleh, -u *eris* gübre
plehërim, -i *eris* gübreleme
plehëroj *fl* gübrelemek
plejad/ë, -a *dişis* 1. galaksi, gökada; 2. seçkin kişiler topluluğu
plep, -i *eris bot* kavak
pleqëri, -a *dişis* ihtiyarlık, yaşlılık
pleqësi, -a *dişis* 1. ihtitarlık, yaşlılık; 2. konsey, heyet
plesht, -i *eris zool* pire
pleshtoj *fl* pirelendirmek;
pleshtitem *fl* pirelenmek
plevic/ë, -a *dişis* samanlık; ahır, ağıl
plis, -i *eris* keçe
plisaxhi, -u *eris* keçeci
plogështi, -a dişis 1. uyuşukluk, tembellik, hamlık; 2. duyar-

Copyrighted material

sızlık, ilgisizlik, aldırışsızlık, kayıtsızlık
plogët (i,e) *sf* uyuşuk, ağır hareket eden, tembel, aylak, ham; 2. duyarsız, ilgisiz, aldırışsız, kayıtsız
plotë (i,e) *sf* 1. dolu, dopdolu; 2. tam, eksiksiz, bütün, tüm; ***hënë e plotë***, dolun ay; 3. dolgun, şişman;
plotësim, -i *eris* ilave etme, tamamlama, eksikliği doldurma; (bir görevi) gerçekleştirme, yerine getirme
plotësisht *zf* tamamen, bütünüyle, tümüyle, tam olarak
plotësoj *fl* ilave etmek, tamamlamak, doldurmak; (bir görevi) gerçekleştirmek, yerine getirmek
plotësues, -i *eris gram* tamlayan; tümleç
plotëfuqish/ëm (i), -me (e) *sf* her şeyi yapabilecek güçte lan, her şeye kadir, yetkili
plug, -u *eris* pulluk, saban
pluhur, -i *eris* toz
pluhuros *fl* tozarmak; tozlamak
pluhurosj/e, -a dişis tozarma; tozlama
plumb, -i *eris kim* kurşun
plumbtë (i,e) *sf* kurşunlu, kurşundan yapılmış
plus, -i *eris* artı, daha, (+)
pllakat, -i *eris* yafta, afiş, pankart, herkesin görebileceği yazılı büyük duyuru, ilan
pllak/ë, -a *dişis* plak, kalın ve yassı metal, taş, tahta vb. parçası
pllenim, -i *eris* dölleme, döllenme, ilkah
pllenoj *fl biy* döllemek
pllenuar (i,e) *sf* döllenmiş
po 1. *zf* evet; 2. bağ fakat, lâkin, ama, ancak; 3. *gram par* fiilde ön ek; örn: ***punoj*** = işlerim; ***po punoj*** =işliyorum
po ashtu *zf* aynı, aynı biçimde, keza, kezalik
poç, -i *eris* 1. kap (genellikle cam veya toprak kap); 2. testi, sürahi; 2. ampul; ***poç elektrike***, elektrik ampulü
poçar, -i *eris* çömlekçi
poçari, -a *dişis* çömlekçilik
poç/e, -ja *eris* çömlek, çanak, toprak tencere
podrum, -i *eris* bodrum
poem/ë, -a *is edeb* şiir, şiirler, destan
poet, -i *dişis* şair, ozan
poetik, -e *sf* şiire ait, şiirsel
poetik/ë, -a *dişis* şairlik
poetikisht *zf* şairane, şaire yakışır biçiminde, şair gibi
poetizoj *fl* şiirleştirmek, güzelleştirmek
poezi, -a *dişis* şiir, şiir sanati, şiirsel güzellik; ***poezi lirike***, lirik şiir
pogaç/e, -ja *dişis* poğaça
pohim, -i *eris* 1. doğrulama, gerçeği söyleme; 2. itiraf etme
pohoj *fl* 1. doğrulamak, açıkça söylemek; 2. itiraf etmek
pohor, -e *sf* olumlu
pol, -i *eris* 1. *çog* kutup; ***poli verior***, kuzey kutup; 2. *fiz* kutup; poli pozitiv, artı (pozitif) kutup
polar, -e *sf* kutupsal, kutupla ilgili; ***ylli polar***, kutup yıldızı

Copyrighted material

polarizim, -i *eris fiz* polarma, kutuplaşma
polemik, -e *sf* polemikle ilgili
polemik, -a *dişis* polemik; sert ve açık tartışma
polemizoj *fl* polemiğe girmek, açık ve sert tartışma yapmak
politik -e *sf* politik, politika ile ilgili, siyasal, siyasî
politikan, -i *eris* politikacı, siyasetçi
politik/ë, -a *dişis* politika, siyaset
polic, -i *eris* polis, polis memuru
polici, -a *dişis* polis, polis kuruluşu
policor, -e *sf* polisle ilgili, polisiye
pomp/ë, -a *dişis* pompa, tulumba
popull, -i *eris* millet, ulus; halk; ***Populli Shqiptar***, Arnavut ulusu
popullaritet, -i *eris* popüler
popullarizoj *fl* halka sevdirmek, halka tanıtmak, halk arasına yaymak
popullat/ë, -a *dişis* nüfus, ahali, halk
popullim, -i *eris* belli bir yerde yerleşme, insan yerleştirme; iskân
populloj *fl* belli bir yerde insan yerleştirmek
popullor, -e *sf* halka ait, halkçı, halka özgü, popüler
popullsi, -a *dişis* nüfus, ahali, halk
por *bağ* ama, amma, lâkin, fakat, halbuki, ancak
porcelan, -i *eris* porselen
porcion, -i *eris* porsiyon
pordh/ë, -a *dişis* osuruk, yellenme
porse *bağ* ama, amma, lâkin, fakat, halbuki, ancak
porosi, -a *dişis* 1. buyruk, emir, talimat; 2. sipariş, ısmarlama, 3. tavsiye, öğüt
porisit (porosis) *fl* 1. emir vermek, talimat vermek; 2. sipariş vermek, ısmarlamak; tavsiye etmek, öğütlemek
porsalindur (i,e) *sf* yeni doğan (çocuk)
porsa *bağ* biraz evvel
porsi *zf* gibi, benzer
port, -i *eris* liman, iskele
portativ, -e *sf* taşınabilir, portatif
port/ë, -a *dişis* 1. büyük kapı, ana kapı, kent kapısı; 2. kapı,
portier, -i *eris* 1. kapıcı, bekçi; 2. *sp futbol* kaleci
portokall, -i *eris bot* portakal (ağaç ve ürün)
portret, -i *eris* portre, insan resmi
posaçëm (i),-me (e) *sf* özel, sıradan olmayan, olağanüstü
posaçësrisht *zf* özellikle, bilhassa, ayrıca
posedim, -i *eris* sahiplik, iyelik, malik olma
posedoj *fl* sahip olmak, malik olmak
postafat *zf* kasten, bilerek ve isteyerek
postar, -e *sf* posta ile ilgili
post/ë, -a *dişis* 1. posta; ***zyra e postës***, postane; 2. yer, merkez, nokta, mevki; 3. makam
pistier, -i *eris* postacı
poshtë *zf* aşağı; ***poshtë - lart***, aşağı yukarı

Copyrighted material

poshtëm (i) -me (e) is alt, altakı; kat i poshtëm, altaki kat
poshtër (i,e) *sf* alçak, adî, hor, rezil
poshtëri, -a *dişis* alçaklık, adîlik, rezillik
poshtëroj *fl* aşağılamak, küçük düşürmek, rezil etmek
poshtërsi, -a *dişis* alçaklık, adilik, rezalet
poshtërsisht *zf* alçakça
potencial *sf* potansiyel; ***energji potenciale***, potansiyel enerji
pothuajse *zf* a daha, hemen hemen, neredeyse, yaklaşık olarak
pozicon, -i *eriş* 1. durum, duruş, vaziyet, hal; 2. mevki, rütbe
pozit/ë, -a *dişis* konum, durum
pozitiv, -e *sf* pozitif; olumlu; ***përgjigje pozitive***, olumlu yanıt
pozitivisht *zf* olumlu olarak
pra *bağ* 1. demek, bundan dolayı, böylece;2. zaten
prag, -u *eriş* 1. eşik; ***prag dere***, kapı şiği 2. direk, kiriş
praktik, -e *sf* pratik, uygulama ile ilgili, tatbikî, kullanışlı; ***zgjidhje praktike***, pratik çözüm
praktik/ë, -a *dişis* pratik, egzersiz, alıştırma, uygulama
praktikisht *zf* pratik olarak
praktikoj *fl* pratik yapmak, uygulamak, çalışmak, antrenman yapmak
prandaj *bağ* bu yüzden, bu nedenle, bundan dolayı
pranë *zf* 1. yakın; 2. yakında, yakınında, yanında
prani, -a *dişis* hazır bulunma, orada bulunma, huzur; ***në prani të drejtorit,*** müdürün huzurunda
pranim, -i *eriş* kabul, kabul etme, uygun bulma
pranish/ëm (i),-me (e) sf hazır bulunan, orada bulunan, mevcut olan
pranoj *fl* 1. almak, kabul etmek; 2. onaylamak, kabullenmek, razı olmak
pranuesh/ëm (i),-me (e) *sf* kabul edilebilir, kabul olunabilir, uygun, makbul, akla uygun, makul; ***kushte të pranueshme,*** kabul edilebilir koşullar
pranver/ë, -a *dişis* ilkbahar (mevsim); ***në pranverë,*** ilkbaharda
pranveror, -e *sf* ilkbahar, ilkbahar ile ilgili; ***lule pranve- rore,*** ilkbahar çiçekleri
prapa *zf* 1. arka, arkada; geri, geride, geriye; ***mbetën prapa,*** arkada kaldılar; 2. önü, önünde; ***prapa murit,*** duvar önünde (ardında)
prapambetur (i,e) *sf* geri kalmış, gelişmemiş; gerici, ilkel, geçmişe yönelmiş
prapanik, -e *sf* geçmişe (geriye) yönelen, geri fikirli, gerici
prapashtes/ë, -a *dişis gram* art ek
prapavij/ë, -a *dişis 1. ask* ordunun cephe gerisi; 2. mec ardniyet

Copyrighted material

prapë (i,e) *sf* 1. yaramaz, haylaz, kötü; 2. ağır, yorucu; ***punë e prapë,*** yorucu (ağır) iş
prapë *zf* bir daha, tekrar, yine, yeniden, gene
prapëseprap *zf* yine de, bununla birlikte
prapësoj *fl* (saldırıyı) geri püskürtmek, geriletmek, geri çevirmek, reddetmek
prarim, -i *eris* yaldızlama, altın kaplama
praroj *fl* 1. yaldızlamak, altınla kaplamak; 2. altın şeritlerle süslemek
prashit (prashis) *fl* çapalamak
predikim, -i *eris* vaaz
predikoj *fl* vaaz etmek, vaaz vermek
predikues, -i *eris* vaiz, vaaz eden kişi
predh/ë, -a *dişis* mermi
prefekt, -i *eris* vali
prefektur/ë, -a *dişis* vilayet, valilik
preferim, -i *eris* tercih, yeğleme
preferoj *fl* tercih etmek, yeğlemek
preh *fl* bilemek
preh/ër, -ri *eris* kucak, oturan kişinin kalçasından dizine kadar olan ön
prej *edat* . . . . den, ... dan, ... ten, . . . tan; ***prej katundi,*** köyden; ***prej kryeqyteti***, başkentten
prejardhj/e, -a *dişis* 1. kök, köken, başlangıç, soy, nesil; 2. *gram* türev
prejardhur (i,e) *sf gram* türemiş; ***fjalë e prejardhur,*** türemiş isim
prek *fl* 1. değmek; 2. *mec* duygulandırmak, heyecanlandırmak; gücendirmek; **prekem** *fl* duygulanmak, heyecanlanmak; gücenmek
prekj/e, -a *dişis* değme, dokunma
prekshmëri, -a *dişis* duygusallık, hassasiyet, hassaslık
prekur (i,e) *sf* dokunaklı, alınganlı
premier/ë, -a *dişis* (tiyatro, film): gala gösteri, ilk gösteri, ilk oyun, bir piyesin ilk temsili
premj/e, -a *dişis* kesit
premt/e, -ja (e) *dişis* cuma (gün)
premtim, -i *eris* 1. vaat, söz, söz verme, vaat, vaat etme; 2. umutlendirme
premtoj *fl* 1. söz vermek, vaat etmek; 2. umutlandirmek, umut vermek
premtues, -i *eris* umut verici
preokupim, -i *eris* aşırı meşgul olma hali
prerë (i,e) *sf* 1. kesik, kesilmiş, yarık; 2. *mec* kesin, koşulsuz
prerj/e, -a *eris* kesinti, kesme
pres (preva, prerë) *fl* kesmek, parçalara ayırmak; **pritem** *fl* kesilmek
pres (prita, pritur) *fl* beklemek, karşılamak; ***pres nënën,*** annemi bekliyorum
presës, -e *sf* kesici
president, -i *eris* başkan, cumhurbaşkanı
presion, -i *eris* basın, tazyik, baskı; ***presioni atmosferik***, atmosfer basıncı
presj/e, -a *dişis gram* virgül

Copyrighted material

prestigj, -i *eris* prestij, saygınlık, itibar
preteks, -i *eris* bahane, vesile, özür, mazeret
presh, -i *eris bot* pırasa
pretenc/ë, -a *dişis* iddia, istek, hak iddiası
pretendim, -i *eris* hak iddia isteme, iddia, isteme
pretendoj *fl* (hak) iddia etmek, ... iddiasında bulunmak, istemek
pretendues, -i *eris* hak iddia eden kimse
preventiv, -e sf önleyici, engelleyici, koruyucu
prift, -i *eris* papaz, rahip
priftëri, -a *dişis* rahiplik
prigjoj *fl* gözetlemek, gözlemek
prij *fl* gütmek, önünde sürmek, yol göstermek, rehberlik etmek, kılavuzluk etmek
prijës, -i *eris* lider, önder, yönetici, başkan
prill, -i *eris* nisan (ay)
primitv, -e *sf* primitif, ilkel, iptidaî
primitiviz/ëm, -mi *eris* primitivizm, ilkelcilik
princ, -i *eris* prens
princesh/ë, -a *dişis* prenses
princip, -i *eris* prensip, ilke
principat/ë, -a *dişis* prenslik
prind, -i *dişis* ebeveyn, ana baba
prirj/e, -a *dişis* 1. eğilim, yetenek, meyil, temayül; 2. beceri, Allah vergisi
prish *fl* 1. bozmak; 2. yıkmak, mahvetmek; **prishem** *fl* bozulmak
prishës, -i *eris* 1. bozucu; 2. yıkıcı; 3. çok harcayan kişi
prishj/e, -a *dişis* 1. bozma, bozulma; 2. yıkma; 3. arıza
pritë, -a *dişis* pusu
pritj/e, -a *dişis* 1. karşılama, ağırlama; 2. bekleme
pritur (i,e) *sf* iyi karşılanan, ağırlanan; beklenen
privat,-e *sf* özel, hususi, şahsi, kişisel; ***pronë privat e***, özel mülk
privilegji, -a *dişis* ayrıcalık, imtiyaz
privilegjuar (i,e) *sf* ayrıcalıklı, imtiyazlı
priz, -i *eris* 1. *elekt* priz; 2. musluk
priz/ëm, -mi *eris* 1. *geom* prizma; 2. *fiz* optik prizması (ışık ışınlarını kıran saydam üçgen prizma); 3. görüş, görüş biçimi
problem, -i *eris* problem, sorun, mesele
problematik, -e *sf* meselesi olan, sorunu olan, sorunlu, problematik, problemli, ihtilâflı
procedim, -i *eris* usul, yöntem, muamele, işlem
procedoj *fl* 1. gereken işlemi yapmak, muamelede bulunmak, (şöyle böyle) davranmak, hareket etmek 2. *huk (mahkeme)* yasal işlemeleri icra etmek
procedur/ë, -a *dişis* 1. prosedür, bir amaca ulaşmak için tutulan yol ve yöntem; 2. *huk* mahkeme işlemi, (duruşma, soruşturma vb.)
proces, -i *eris* süreç, proses
procesverbal, -i *eris* tutanak
produkt, -i *eris* ürün,mahsul, imal edilerek elde edilen bir şey

Copyrighted material

prodhim, -i *eris* üretim, yapmak; üretme; ***mjetet e prodhimit,*** üretim araçları
prodhimtari, -a *dişis* 1. verimlilik; 2. verim, ürün; gelir, varidat, hasılat
prodhoj *fl* üretmek, mahsul vermek, ürün vermek
prodhues, -e *sf* üretken, verimli, bereketli
prodhues, -i *eris* üretici, yetiştirici, müstahsil, üretmen; prodüktör
prodhueshmëri, -a *dişis* verimlilik, üretkenlik, prodüktivite
profesion, -i *eris* meslek, sanat, uğraşı
profesionel, -e *sf* mesleğe ilişkin, meslekle ilgili olan, meslekî
profesionalist, -i *eris* 1. uzman, mütehassıs; 2. profesionel (amatör karşıtı)
profesor, -i *eris* profesör, bir üniversitede en yüksek düzeyde öğretmen
profet, -i *eris* 1. peygamber, nebi, resul; 2. kâhin, doğa üstü yollardan bilinmeyen şeyleri, geleceği, bilme iddiasında bulunan kimse, gaipten haber veren kimse
profetizoj *fl* gaipten haber vermek
profil, -i *eris* 1. profil, yandan görünüş; 2. profil, bir nesnenin kesiti
prognoz/ë, -a *dişis* ön görme, tahmin; ***prognozë e motit,*** hava tahmini
program, -i *eris* 1. program; 2. (bigisayrda):yazılım
programim, -i *eris* programlama, programlaştırma
programoj *fl* programlamak, programlaştırmak
progres, -i *eris* ilerleme, ilerleyiş, sürekli gelişim
progresiv, -e *sf* ilerici, ileri görüşlü, ileri fikirli, gelişen, iyiye giden, ilerleyen
projekt, -i *eris* proje, plan, tasarı
projektligj, -i *eris* yasa tasarısı, kanun tasarısı
projektim, -i *eris* tasarımlama
projektoj *fl* tasarımlamak
projektor, -i *eris* projektör, ışıldak
projektues, -i *eris* tasarımcı, proje yapan kimse
proklamat/ë, -a *dişis* bildiri, ilan, duyuru
proklamoj *fl* bildirmek, ilan etmek, duyurmak
prokur/ë, -a *dişi huk* 1. vekâlet, vekil; 2. vekil etme
prokuror, -i *eris* savcı
prokurori, -a *dişis* savcılık, (devlet) savcılığı
proletar, -i *eris* proleter, çalışan, emekçi
proletariat, -i *eris* proletarya, çalışanların oluşturduğu sosyal topluluk, işçi sınıfı
prolog, -u *eris* prolog, ön deyiş, önsöz
pronar, -i *eris* malik, sahip; mal sahibi, mülk sahibi
pron/ë, -a *dişis* mal, mülk, sahip olan değerli her şey (arazı, emlak); ***pronë private,*** özel mülk
pronësi, -a *dişis* sahiplik, mülkiyet, sahip olma
pronësor, -e *sf* mal sahibine ait, özel mülkiyetinde olan

Copyrighted material

pronor, -e dişis *gram* iyelik gösteren; ***peremëra pronore***, iyelik zamirleri
propagand/ë, -a *dişis* propaganda; ***propagandë zgjedhore***, seçim propagandası
propagandistik, -e *sf* propagandaya ait
propagandoj *fl* propaganda yapmak, yaymak
propagandist, -i *eris* propagandacı
proporcion, -i *eris* oran, orantı, nispet
proporcional, -e *sf* oranlı, orantılı, nisbî; mütenasip, uygun, ölçülü
proporcionalisht *zf* nispeten
propozim, -i *eris* öneri, teklif; önerme, teklif etme
propozoj *fl* önermek, teklif etmek
propozuar (i,e) *sf* önerilen, önerilmiş, teklif edilmiş
prospekt, -i *eris* prospektüs, tanıtım broşürü
prostitucion, -i *eris* fuhuş, fahişelik
prostitut/ë, -a *dişis* fahişe, hayat kadını
proshut/ë, -a *dişis* jambon
protagonist, -i *eris* 1. aktör, bir piyeste rol alan oyuncu; 2. bir işte yer alan önemli kişi
protest/ë, -a *dişis* protesto, itiraz, karşı çıkma
protestoj *fl* protesto etmek, itiraz etmek, karşı çıkmak
protez/ë, -a *dişis* protez
protokoll, -i *eris* protokol, teşrifat
protokolloj *fl* kayda almak, kaydı deftere geçirmek
proton, -i *eris fiz* proton
proverb, -i *eris* ata sözü
proverbial, -e *sf* 1. ata sözü ile ilgili; 2. çok kişi tarafından bilinen, konuşulan, meşhur
prov/ë, -a *dişis* 1. delil; 2. deney; 3. deneme, sınama, prova
provim, -i *eris* 1. sınav, imtihan; ***provim pranimi***, kabul sınavı; 2. yoklama, muayene
provokim, -i *eris* provokasyon, kışkırtma, tahrik etme
provokoj *fl* kışkırtmak, tahrik etmek,
provokator, -i *eris* provokatör, kışkırtıcı, tahrik edici
prozator, -i *eris* nesir yazarı, düz yazı yazarı, nesirci
proz/ë, -a *dişis* düz yazı, nesir
prush, -i *eris* kor (ateş)
prosk/ë, -a *dişis coğ* küçük dere
pse 1. *zf* niçin, neden, niye; 2. *bağ* çünkü; ***nuk erdha pse ra shi***, gelmedim çünkü yağmur yağdı
pseudonim, -i *eris* mahlas, takma ad
psikiat/ër, -ri *eris* psikiyatr, psikiyatri uzmanı, ruh bilimci
psikiatri, -a *dişis* psikiyatri
psikik, -e *sf* ruhsal
psikolog, -u *eris* psikolog, ruh bilimci
psikologji, -a *dişis* psikoloji, ruh bilimi
psikopat, -i *eris* psikopat, ruh hastası
psikopati, -a *dişis* psikopati, ruh hastalığı

Copyrighted material

psherëtij *fl* derin nefes almak, inlemek, inildemek, iç çekmek, "of!" çekmek
psherëtim, -i *eris* derin nefes, içini çekme, inleme, oflama
publicist, -i *eris* muharrir, gazeteci, halka tanıtan kimse, tanımcı
publicitet, -i *eris* aleniyet, alenilik
publik, -u *eris* halk
publik, -e *sf* kamusal, kamuya açık, herkese açık, aleni; ***opinioni publik***, kamu oyu
publikim, -i *eris* yayım, yayımlama, yayın
puç/ër, -ra *dişis tıp* sivilce
pud/ër, -ra *dişis* pudra
pul/ë, -a *dişis zool* tavuk; ***mish pule***, tavuk eti
pulëbardh/ë, -a *dişis zool* martı
pulëdushk/e, -ja *dişis zool* çil
puls, -i *eris* nabız; ***mat pulsin***, nabzını almak (saymak)
pullaz, -i *eris* dam, çatı
pull/ë, -a *is* pul; ***pullë poste***, posta pulu
pullëshitës, -i *dişis* pulcu, pal satan kimse
pullumb, -i *is zool* güvercin
pun/ë, -a *dişis* iş, çalışma, emek
punëdhënës, -i *eris* iş veren
punësoj *fl iş* vermek, çalıştırmak, istihdam etmek
punëtor, -e *dişis* işçi, emekçi (kadın)
punëtor, -i *eris* işçi, emekçi (erkek)
punim, -i *eris* işleme, çalışma
punisht/e, -ja *dişis* işlik, atölye
punoj *fl* işlemek, çalışmak, iş görmek
punuar (i,e) *sf* işlenmiş; ***tokë e punuar***, işlenmiş toprak
pup/ël, -la *dişis* kuş tüyü, tüy
pus, -i *eris* kuyu, su kuyusu
pusçelës, -i *eris* kuyucu, kuyu açan
pusi, -a *dişis* pusu
push, -i *eris* hav, ince tüy
pushim, -i *eris* ara, ara verme, paydos, mola, teneffüs; dinlenme, soluklanma
pushoj *fl* 1. dinlenmek, dinlendirmek, ara vermek; 2. durdurmak, durmak, kesmek; 3. çıkarmak, kovmak
pushtet, -i *eris* egemenlik, hakimiyet; idare, iktidar, otorite, yetke
pushk/ë, -a *dişis* tüfek, ateşli silah
pushtim, -i *eris* işgal, istilâ, fethetme, ele geçirme
pushtues, -i *eris* işgalci
puth *fl* öpmek; **puthem** *fl* 1. öpüşmek,
pyes *fl* sormak; sorguya çekmek, sorgulamak
pyetës, -i *eris* sorgulama hakimi
pyetësor, -i *eris* soru listesi
pyetj/e, -a *dişis* soru, sorgu
pyjor, -e *sf* ormana değgin
pyll, -i *eris* orman
pyllëzim, -i *eris* ormanlaştırma, ağaçlandırma
pyllëzoj *fl* ormanlaştırmak, ağaçlandırmak
pylltar, -i *eris* ormancı
pylltari, -a *dişis* ormancılık

Copyrighted material

Q

q – Arnavut alfabesinin yirmi üçüncü harfi
qaf *fl* kucaklamak
Qabe -ja *dişis* Kâbe
qafanik, -u *eris coğ* dağ sırtı
qaf/ë, -a *dişis anat* boyun
qafëgjatë *sf* uzun boyun
qafëhollë *sf* ince boyun
qafëshkurtë *sf* kısa boyun
qafëz -a *dişis* yaka
qafor/e, -ja *dişis* 1. gerdanlık; 2. yaka; 3. boyun bağı, kravat
qafos *fl* kucaklamak; **qafosem** *fl* kucaklaş(n)mak
qaj *fl* ağlamak, göz yaşı dökmek
qahem *fl* 1. yakınmak, şikâyet etmek; 2. bir hastalıktan, bir dertten şikâyet etmek
qarj/e, -a *dişis* ağlama; ***qarje me dënesë***, hıçkıra hıçkıra ağlama, hüngür hüngür ağlama
qarj/e, -a *dişis* 1. hıçkırarak ağlama; 2. ağlama, yakınma, şikâyet
qark, -u *eris* 1. *geom* daire, çember; 2. daire biçiminde bir şey; 3. çevre, muhit; 4. *fiz* ***qark elektrik***, elektrik devresi
qarkim, -i *eris* çemberleme, sarma
qarkoj *fl* çemberlemek, sarmak
qarkor, -e *sf* 1. dairesel; 2. çevreye, muhite ait
qarkor/e, -ja *dişis* sirküler, genelge, tamim
qarkullim, -i *eris* 1. trafik; 2. dolaşım, devir, deveran, akım, cereyan, sirkülasyon (hava, para, taşıt aracı, kan vb.); ***qarkullim i gjakut,*** kan dolaşımı; ***qarkullim i mallrave,*** mal sürümü
qarkulloj *fl* 1. çember yönünde devinmek, akmak; 2. bir yerden öbür yere dolaşmak, gidip gelmek; ***paratë, veturat, lajmet qarkullojnë,*** paralar, arabalar, haberler (insanlar arası) dolaşıyor
qarkullues, -e *sf* devirli, deveranlı, dolaşıma ait
qartas, qartë *zf* aşikâre, açıkça, belirli bir şekilde, belirgin olarak
qartë (i,e) *sf* açık (hava, vb); berrak (su, sıvı vb.); aşikâr, açık saçık, belirgin, göze çarpan, kolay duyulur, kolay anlaşılır; şeffaf, saydam
qartësi, -a *dişis* 1. açıklık, netlik; 2. belirginlik, berraklık
qartësoj *fl* 1. berraklamak (sıvıyı); 2. *mec* açıklamak (durumu, sorunu vb)
qarr, -i *eris bot* meşe (*Curcus*)
qarrisht/ë, -a *dişis* meşelik

Copyrighted material

qas *fl* 1. yanaştırmak, yaklaştırmak; 2. karşılamak, kabul etmek, beklemek; **qasem** *fl* yaklaşmak, yanaşmak
qé! *ünl* işte!
qebap, -i *eris* köfte
qebaptor/e, -ja *dişis* köfteci dükkânı
qefali, -a *dişis* kocabaşı, köy ihtiyar heyetinin başı, muhtar
qefin, -i *eris* kefen, kefin
qejf, -i *eris* keyif; ***Me gjithë qejf!*** Memnuniyetle!
qelb, -i *is* irin, cerahat
qelb *fl* kirletmek, pisletmek, kokuşturmak
qelbanik, -u *eris* kirlilik, pislik, iğrençlik
qelbëri, -a *dişis* kirlilik, pislik; irin, cerahat
qelbësoj *fl* 1. kokuşturmak; kirletmek, pisletmek; 2. irinleşmek
qelbëzim, -i *eris* irinlenme
qelbëzuar (i,e) *sf* irinli, irinlenmiş, cerahatli, cerahatlenmiş
qelbët (i,e) *sf* pis, kirli, kokuşmuş, irinli, cerahatli
qelbur (i,e) *sf* pis, kirli, kokuşuk, cerahatli
qelepir, -i *eris* kelepir
qelesh/e, -ja *dişis* beyaz keçe başlık (takke)
qeli,-a *dişis* hücre, küçük oda
qelibari -i *eris* kehribar
qeliz/ë, -a *is* 1. *biy* hücre, göze, nüve; 2. hücre, küçük oda
qelizor, -e *sf* hücre ile ilgili, hücreye ait
qelq, -i *eris* cam, sırça; ***fabrikë qelqi***, cam fabrikası
qelqor, -e *sf* camlı, cama ait
qelqtë (i,e) *sf* camlı, camdan yapılmış
qen, -i *eris zool* köpek,it; ***qen besnik***, sadık köpek; ***qen gjuetie***, av köpeği
qend/ër, -ra *dişis* 1. merkez; ***qendra e rrethit***, çember (daire) merkezi; ***qendra e qytetit***, kent merkezi; ***qendër tregëtare***, ticaret merkezi
qendërikës, -i *eris fiz* merkezkaç (kuvvet), santrifüj (kuvvet)
qendërsulmues, -i *eris sp, futbol* santrfor
qendërizim, -i *eris* merkezleştirme, merkezde yerleştirme
qendror/e *sf* merkezî, merkezde olan, merkez ile ilgili
qenësi, -a *dişis* öz, esas, asal, mahiyet
qenësishëm (i), -me (e) *sf* özle ilgili, özlü, esaslı, önemli, mühim; ana, başlıca
qenësor, -e *sf bak* **qenësishëm**
qengj, -i *eris* kuzu, koyun yavrusu
qeni/e, -a *dişis* varlık; yaşayış, yaşam, hayat; mevcudiyet, var oluş, vücut
qep *fl* dikmek, dikiş dikmek; ***qep me dorë***, elle dikmek
qepall/ë, -a *dişis anat* göz kapağı
qep/ë, -a *dişis bot* doğan
qepës, -e *sf* dikiş ile ilgili; ***makine kepëse***, dikiş makinesi
qepës, -i *eris* terzi
qepj/e, -a *dişis* 1. dikmek eylemi; 2. dikiş (cerrah dikişi)
qepsh/e, -ja *dişis* kepçe

Copyrighted material

qepujk/ë, - a *is bot* arpacık soğan
qepur (i,e) *sf* dikili
qeramik/ë, -a *dişis* 1. seramik; 2. çömlekçilik sanatı
qeras *fl* ikram etmek, ikramda bulunmak, ısmarlamak
qerasj/e, -a *dişis* ikram etme, ısmarlama
qerpik, -u *eris anat* kirpik
qershi, -a *is bot* kiraz (ağaç ve ürün)
qershor, -i *eris* haziran (ay)
qerthulloj *fl* sarmak
qerr/e, -ja *dişis* araba (at ya da öküzlerin çektiği yük arabası)
qerrepunues, -i *eris* araba yapan kimse, arabacı
qes *fl* atmak
qes/e, -ja *dişis* 1. kese; 2. çanta çeşidi; 3. *anat* ***qese uji,*** idrar torbası
qesëndi, -a *dişis* alay, şaka
qësëndis *fl* alay etmek, alaya almak, (kimsenin) taklidini yaparak alay etmek, dalga geçmek
qesh *fl* gülmek
qesharak, -e *sf* gülünç, komik, saçma; ***gabim qesharak,*** gülünç hata
qeshj/e, -a *dişis* gülme, gülüş
qeshur (i,e) *sf* gülüşlü, gülen, gülen yüzlü, neşeli; ***fytyra të qeshura,*** gülen yüzler
qetë (i,e) *sf* sakin; sessiz ve durgun; durgun; ***deti i qetë,*** durgun deniz
qetë *zf* sakinlikle, sükûnetle
qetësi, -a *dişis* sakinlik, sükûnet; durgunluk; huzur, gönül rahatlığı
qetësoj *fl* sakinleştirmek, yatıştırmak, teskin etmek; ***qetësohem*** *fl* sakinleşmek, teskin olmak
qetësues, -e *sf* sakinleştirici, yatıştırıcı; müsekkin
qetësisht *zf* yavaşça, sessizce, sessizlikle
qeth *fl* kesmek (saç), kırkmak;
qethem *fl* kırkılmak
qethur (i,e) *sf* kırkık, kırkılmış olan
qeveri, -a *dişis* hükûmet, bakanlar kurulu
qeveris *fl* 1. idare etmek, yönetmek, hükmetmek, hüküm sürmek, egemen olmak
qeverisj/e, -a *dişis* hüküm, yönetim; idare etme, hâkim olma
qeveritar, -i *eris* idareci, yönetici, devlet adamı, bakanlar kurulu üyesi; hükümdar
që *zam* . . . . en, ... an; ***që vjen,*** gel**en,** ***që ik,*** kaç**an,** ***që noton,*** yüz**en, që vuan**, acı çek**en**
që *bağ* (*ilgi*) ki, çünkü
që *edat* itibaren, ... den; ***që di tën e parë erdhi von,*** birinci günden itibaren geç geldi
qëkur *zf* eskiden, evvelce, önceleri; uzun zaman
qëllim, -i *eris* niyet, maksat, amaç, gaye, plân
qëllimisht *zf* kasten, mahsus, bile bile, isteyerek
qëlloj *fl* 1. vurmak; ***e qëllova me shkop,*** sopayla vurdum; 2. (nişan alarak hedefi) vurmak; 3. bullunmak, rast gelmek, tesadü-

Copyrighted material

fen, rastlantı sonucu olarak bir yerde bulunmak
qëllimkeq, -e *sf* kötü niyetli
qellimmir/ë, -e *sf* iyi niyetli
qëllues, -i *eris* nişancı
qëmoti *zf* vaktiyle, çoktan, bir zaman, daha önce
qëndis *fl* 1. nakış işlemek; 2. *mec* (bir öyküyü daha ilginç kılmak için) şişirmek, süslemek, telleyip duvaklamak
qëndisj/e, -a *dişis* nakış, süsleme
qëndres/ë, -a *dişis* 1. dayanma, dayanıklılık, metanet; 2. *fiz* direnç; 3. durma,durdurma, durdurulma; 4. (düşma- na) karşı gelme, karşı koyma, savunma
qëndrim, -i *eris* (bir yerde) durma, kalma, ikamet etme; 2. davranış, tutum, tavır, duruş, oturuş
qëndroj *fl* durmak; ***qëndroj në këmbë,*** ayakta durmak; 2. durmak; ***treni qëndroj në stacion,*** tren istasyonda durdu; 3. kalmak, durmak (aynı görüşte vb.); 4. durmak, sona ermek, durdurmak (işlemeyi, çalışmayı vb.)
qëndrues, -e *sf bak*
qëndrueshëm
qëndrueshëm (i), -me (e) *sf* dayanıklı, kalıcı, değişmez, sürekli, metanetli
qëndrueshmëri, -a *dişis* değişmezlik, dayanaklık, kararlılık, sabitli, devamlılık, metanet, sağlamlık
qërim, -i *eris* ayıklama, temizleme; soyma (meyve kabuğunu)
qëroj *fl* 1. (bir meyvenin ya da sebzenin kabuğunu) soymak; 2. temizlemek (otları); ayıklamak; 3. seçmek; 4. açmak (rüzgâr havayı açtı)
qiell, -i *eris* gök, sema; ***qiell i kaltër,*** mavi gök; ***ngre në qiell,*** göklere kaldırmak (çıkarmak)
qiellgërvishtës, -i *eris* gökdelen, çok katlı yapı
qiellor, -e *sf* gökçe, göksel, semavî; ***trupat qiellorë***, gök cisimleri
qiellz/ë, -a *dişis anat* damak, ağız boşluğunun tavanı
qiellzor, -e *sf* damaksı, damaksıl
qilar, -i *eris* kiler
qilim, -i *eris* kilim
qim/e, -ja *dişis* kıl, tüy; ***shpëtoj për një qime,*** bir kıl için kurtuldu
qind, -i *eris* yüz (sayı)
qindsh/e, -ja *dişis* yüzlük
qindvjetor, -i *eris* 1. yüzyıldönümü; 2. yüz yıllık
qiparis, -i *eris bot* selvi, servi *(Cupressus)*
qira, -ja *dişis* kira; ***qira e lartë,*** yüksek kira
qiradhënës, -i *eris* kiraya veren
qiramarrës, -i *eris* kiracı, kiralayan, pansiyoner
qiraxhi, -u *eris* kiracı, pansiyoner
qiri, -u (qiri, -ri) *eris* mum
qiriç, -i *eris* çiriş, ayakkabı yapıştırıcısı, bir çeşit tutkal
qis (qit) *fl* 1. atmak; 2. (silahla) ateş açmak; 3. çıkarmak
qitës, -i *eris* nişancı, (silahla) ateş açan kimse
qitj/e, -a *dişis* (silahla) ateş açmak; nişancılık
qitro, -ja *dişis bot* ıhlamur ağacı

Copyrighted material

qivur, -i *eris* tabut
qoft/e, -ja *dişis* köfte
qortim, -i *is* 1. azarlama, paylama, sitem etme; 2. (bir yazıdaki hataları) düzeltme; 3. (disiplin cezası): ikaz
qortoj *fl* 1. azarlamak, paylamak, sitem etmek; 2. (yazıdaki hataları) düzeltmek; 3. ikazla cezalandırmak
qorr, -i *eris* kör kimse
qorr, -e *sf* 1. kör; 2. karanlık, aydınlanmamış; 3. kapalı, kör;
rrugë qorre, kör sokak
qorrazi *zf* körü körüne, iyice düşünülmeden
qorroj *fl* körlemek; **qorrohem** *fl* körlenmek
qorr sokak, -u *eris* kör sokak, çıkmaz yol
qostë/r, -ra *dişis* bileği taşı
qosh/e, -ja *dişis* köşe
qoshk, -u *eris* 1. köşk, balkon; 2. gazete,sigara vb. satış kulübesi
quaj *fl* 1. adı ile çağırmak, adını söylemek, bağırmak, çağırmak, seslenmek; 2. *mec* öyle olduğunu düşünmek, saymak, ... gibi görmek
qukalos, -i *eris* gamzeli kimse
qukapik, -u *eris zool* ağaçkakan *(Picus)*
quk/ë, -e *dişis* gamze
quk, -u *eris* gamze
qull *fl* ıslatmak
qull, -i *eris* lâpa
qumësht- -i *eris* süt
qumështor, -e *dişis* 1. sütlü; 2. sağmal; ***lopë qumështore,*** sağmal inek (süt veren inek); 3. süt satılan yer, süt dükkânı
qurra, -t *dişis* sümük; ***fshij qurrat,*** sümüklerini (burnunu) sil
qurrash, -e *sf* sümüklü
qymez, -i *eris* kümes
qymyr, -i *eris* kömür; ***qymyr guri,*** maden kömürü, taş kömürü
qyng, -u *eris* künk, boru
qyp, -i *eris* küp (toprak kap)
qyqan, -e *sf* zavallı, biçare,
qyq/e, -ja *dişis* 1. *zool* guguk *(Cuculus canorus);* 2. *mec sf* zavallı, biçare, yoksul, sefil
qyrk, -u *eris* kürk
qyski, -a *dişis* küskü, ağır ve ucu sivri demir
qysh *zf* nasıl, ne gibi, ne türlü; *Qysh je?* Nasılsın?
qytet, -i *eris* kent, şehir
qytetar, -e *sf* kent ile ilgili, kente ait
qytetar, -i *eris* 1. hemşehri; 2. kentli, şehirli; 3. yurttaş, vatandaş
qytetas, -i *eris* kentli, şehirli
qytetari, -a *dişis* yurttaşlık, vatandaşlık
qytetërim, -i *eris* uygarlık, medeniyet
qytetëroj *fl* uygarlaştırmak, medenileştirmek
qytetëruar (i,e) *sf* uygar, medenî, medenileşmiş; kültürlü, eğitimli, görgü kurallarına uyan
qytez/e, -a *dişis* kasaba, küçük kent
qyt/ë, -a *dişis* dipçik (tüfeğin), kundak
qytyk, -u *eris* tomruk, kütük

Copyrighted material

R

r – Arnavut alfabesinin yirmi dördüncü harfi
rac/ë, -a *dişis* 1. ırk; ***raca e bardhe (e zezë),*** beyaz (siyah) ırk; 2. *zool* cins, tür, familya
racial, -e *sf* ırkî, ırksal, ırkla ilgili; ***dallime raciale***, ırk ayırımı; ***tipar racial,*** ırk özelliği
racional, -e *sf* 1. rasyonel, ölçülü, hesaplı; 2. usa dayanan, ussal, akla dayanan, aklî
racion, -i *eris* 1. (yemek için): öğün, porsiyon; ***racioni ditor***, (bir) günlük öğün; 2. miktar
racionaliz/ëm, -mi *eris* rasyonalizm, akılcılık, usçuluk
racionalizim, -i *eris* rasyonalizasyon, ussallaştırma, mantıklaştırma
racionalizoj *fl* rasyonelleştirmek, mantıklaştırmak
racinim, -i *eris* (*örn*: yiyecekler için): dağıtımı karneye bağlama, karne ile verme, vesika ile dağıtma
racionoj *fl* (bir şeyi ölçülü, hesaplı, belli bir miktarda) dağıtmak
racist, -e *sf* ırkçı, ırkî, ırkla ilgili
raciz/ëm, -mi *eris* ırkçılık
radar, -i *eris fiz* radar
radiator, -i *eris* radyatör
radio, -ja *dişis* 1. radyo (alıcı); 2. radyo istasyonu
radioacion, -i *is* radyasyon, ışınım
radioaktiv, -e *sf fiz* radyoaktif
radioaktivitet, -i *eris* radyoaktivite, ışın etkinliği
radiodhënës, -i *eris* radyo verici
radiofonik, -e *sf* radyofonik
radiografi, -a *dişis* radyografi
radiogram, -i *eris* radyogram
radiologji, -a *dişis* radyoloji
radiomet/ër, -ri *eris fiz* radyometre, ışınölçer
radioskopi, -a *dişis* radyoskopi
radiostacon, -i *eris* radyo istasyonu
radioterapi, -a *dişis* radyoterapi, X ışınların biyolojik etkisine dayanan tedavi
radioval, -a *dişis* radyo dalgası
radium, -i *eris kim* radyum
radh/ë, -a *eris* 1. sıra, dizi, saf; ***radhë ushtarësh,*** asker sırası; 2. sıra, kuyruk, insanların art arda durarak oluşturulan dizi; ***qëndroj në radhë***, sırada durma; 3. sıra, nöbet; ***e kam radhen unë,*** sıra bende; 4. düzen, tertip
radhit (radhis) *fl* sıralamak, bir çizgi (sıra) üzerine dizmek;
radhitem *fl* sıralanmak, sıraya girmek

Copyrighted material

radhitës, -i *eris* dizgici (matbaacılıkta), mürettip
radhitj/e, -a *dişis* dizim, dizme, sıralama
radhitur (i,e) *sf* sıralı, sıralanmış, dizili, dizilmiş
rafineri, -a *dişis* rafineri, arıtım evi, tasfiyehane
rafinim, -i *eris* arıtım, arıtma, rafine etme
rafinoj *fl* arıtmak, rafine etmek
rafinuar (i,e) *sf* arıtılmış, rafine edilmiş
raft, -i *eris* raf; **raft librash,** kitap rafı
rajon, -i *eris* bölge, mıntıka, semt, yöre
rajonal, -e *sf* bölgesel, bölgeye ait, yöresel, yöreye ait
raket/ë, -a dişi*s ask* roket, füze, tepkili mermi, güdümlü mermi
raki, -ja *dişis* rakı
ramj/e, -a *dişis* düşme, düşüş; ***ramja e lirë,*** *fiz* serbest düşme
rang, -u *eris* derece, mertebe, rütbe, aşama, mevki, sıra
ranor, -e *sf* kumlu
raport, -i *eris* 1. rapor; 2. ilişki; 3. *mat* oran
raportoj *fj* rapor vermek, rapor etmek, rapor sunmak, bildirmek
raportues, -i *eris* raporcu, raportör, sözcü
ras/ë, -a *dişis* 1. *gram* isim hali; ***rasa gjenitive,*** ilgi (genitif) hali; **mbaresë rasore,** hal eki
rast, -i *eris* tesadüf, rastlantı, elverişli durum, fırsat, uygun zaman, olanak
rastësisht *zf* rastgele, tesadüfen, gelişigüzel, şans eseri, seçmeden, istemeyerek
rastësish/ëm (i), -me (e) *sf* rastgele, tesadüfi, rastlantılı, planlanmamış; ***takim i rastësishëm,*** rastlantılı buluşma
rastis *fl* olmak, olagelmek, isabet etmek, rastgelmek, tesadüfen bulunmak, rastlantı sonucu meydana gelmek
ratifikim, -i *eris* onay, onaylama, tasdik etme
ratifikoj fl onaylamak, tasdik etmek, kabul etmek
re! dikkat! ***Vëni re!*** Dikkat, dikkat ediniz!
re, -ja *is* 1. gelin, genç gelin, ev gelini; 2. bulut; 3. *müz* re (nota); 4. yenilik
reagoj *fl* tepki göstermek, karşı gelmek, karşı koymak **reagim, -i** *eris* tepki, tepki gösterme, karşı gelme, karşı koyma
reaksion, -i *eris* irtica, gericilik
reaksionar, -e *sf* gerici, mürteci, değişmelere karşı çıkan
reaktiv, -e *sf* tepkili; ***motor reaktif,*** tepkili motor
reaktor, -i *eris* reaktör; ***reaktor atomik,*** atom reaktörü
real, -e *sf* gerçek, hakiki, doğru, sahi
realist, -i *eris* realist, gerçekçi
realitet, -i *eris* realite, gerçek, gerçeklik
realiz/ëm, -mi *eris* realizm, gerçekçilik

Copyrighted material

realizoj *fl* gerçekleştirmek, ***realizoj shpresat,*** ümitleri gerçekleştirmek
realizues, -i *eris* gerçekleştirici
realizuesh/ëm (i), -me (e) *sf* gerçekleşebilen
rebel, -e *sf* asî, isyankâr
rebel, -i *eris* asî, isyancı, baş kaldıran kimse, isyan eden kimse
rebelim, -i *eris* isyan, ayaklanma, baş kaldırma hareketi ya da durumu
rebelohem *fl* asileşmek, isyan etmek
rebeliz/ëm, -mi *eris* asilik
recension, -i *eris* eleştiri, tenkit
recensent, -i *eris* eleştirmen, bir kitabı inceleyen, gözden geçiren kişi
recensim, -i *eris* (bir kitabı, yazıyı) inceleme, gözden geçirme, eleştirme, eleştiri yapma
recensoj *fl* bir yazıyı (kitabı) yeniden incelemek, gözden geçirmek, eleştirmek
receptor, -i *eris fiz* ahize, almaç, reseptör
recet/ë, -a *dişis* 1. reçete (hekim); 2. reçete (genel), reçete (yemek tarifesi)
reciprok, -e *sf* karşılıklı; ***ndihmë reciproke,*** karşılıklı yardımlaşma, karşılıklı olarak verip almak
reciprokisht *zf* karşılıklı olarak
recital, -i *eris* resital
reçel, -i *eris* reçel
redaksi, -a *dişis* redaksiyon (kurum olarak)
redaktim, -i *eris* redaksiyon (eylem olarak), kaleme alma, yazı
redaktoj *fl* bir yazıyı (kitap, gazete vb) baskıya hazırlamak
redaktor, -i redaktör, editör
refer, -i *eris* sp hakem
referat, -i *eris* rapor, durum bildirisi, bir konu üzerine sunulan yazılı bildiri
referendum, -i *eris* referandum
referoj *fl* rapor vermek, bir toplantıda bir konu üzerine yazılı bildiri sunmak
referues, -i *eris* rapor sunan kimse, bildiri sunan kimse
refleks, -i *eris* 1. yansıma, yansıtma; 2. refleks, irade dışı sinir etkinliği
reflektoj *fl* (ışığı, ısıyı, sesi vb.) yansıtmak, aksetmek; ***drita reflektohet nga pasqyra,*** ışık aynadan yansıyor
reflektor, -i *eris* reflektör, yansıtaç
reflektues, -e *sf* yansıtan, yansıyan
reform, -a *dişis* reforma, ıslahat, düzeltme; ***reform arësimor,*** eğitim reformu
reformim, -i *eris* reform yapma, ıslah etme, düzeltme
reformoj *fl* reforma yapmak, ıslahat yapmak, düzeltmek, daha iyi hale getirmek
reformator, -i *eris* reformcu, ıslahatçı
refren, -i *eris müz* nakarat
refugjat, -i *eris* mülteci, sığınan kimse
refuzim, -i *eris* ret, reddetme, kabul etmeme; ***refuzim kategorik,*** kesin ret

Copyrighted material

refuzoj *fl* reddetmek, kabul etmemek, geri çevirmek; ***refuzoj ndihmën***, yardımı reddetmek
regji, -a *dişis* rejisörlük
regjim, -i *eris* 1. rejim, toplumsal düzen; ***regjim demokratik,*** demokratik rejim; 2. beslenme biçim; 3. çalışma biçimi
regjiment, -i *eris ask* alay (askeri birlik)
regjisor, -i *eris* rejisör
regjist/ër, -ri *eris* kayıt defteri, ana defter, sicil, kütük
regjistrim, -i *eris* kayıt, kaydetme; ***regjistrim i popullsisë,*** nüfus sayımı
regjsitroj *fl* kaydetmek;
regjistrohem *fl* kaydolmak
regjistruar (i,e) *sf* kayıtlı, kaydolmuş, sicilli, sicile geçmiş
regjur (i,e) *sf* 1. sepili, sepilenmiş; ***lëkurë e regjur***, sepilenmiş deri; 2. *mec* akıllanmış, aklı başına gelmiş, uslanmış
rehabilitim, -i *eris* rehabilitasyon, aklama, eski haklarını geri verme, eski durumuna döndürme, eski rütbesini, görevini, ününü iade etme
rehabilitoj *fl* hak ve itibarını iade etmek
rehat, -i *eris* rahatlık
rehatoj *fl* rahatlatmak, sakinleştirmek, yatıştırmak, teskin etmek
rehatsh/ëm (i), -me (e) *sf* rahat, konforlu
reklam/ë, -a *dişis* reklâm, tanıtım, ilan
reklamim, -i *eris* 1. itiraz; 2. hak isteme; 3. şikâyet
reklamoj *fl* 1. (gazete, T. V. radyo vb. ile) reklâm yapmak, tanıtmak; 2. itiraz etmek, hak istemek, bir şey hakkında şikâyet etmek
rekomandim, -i *is* tavsiye, tavsiye etme, önerme, öğüt
rekomandoj *fl* tavsiye etmek, önermek
rekord, -i *eris* rekor
rekrut, -i *eris ask* acemi er
rekrutim, -i *eris* askere alma
rekrutoj *fl* askere almak
rektim/ë, -a *dişis* çarpma, vurma; ***rektima e zemrës,*** kalp çarpması
rektor, -i *eris* rektör
rektorat, -i *eris* rektörlük, rektörün görevi
rekuizit/ë, -a *dişis* levazım, gerekli olan şeyler, gereçler; ***rekuizitë sporti***, spor levazımı
relacion, -i *eris* 1. bağlantı, ilgi, ilişki, alâka, münasebet
relativ, -e *sf* rölâtif, nispi, bağlantılı, izafi, göreli, karşılaştırılan, mukayese edilmiş olan; ***vlerë relative,*** rölâtif (nisbi) değer
relativisht *zf* nispetle, nispi olarak, bağıl olarak, nazaran; oldukça, epeyce
relativitet, -i *eris* rölâtivite, görelilik, izafiyet
rele, -ja *dişis fiz* röle
relief, -i *eris* rölyef, kabartma
rem, -i *eris kim* bakır
rend, -i *eris* 1. saf, sıra, dizi; ***rendi alfabetik***, alfabetik sıra; 2. düzen, tertip, intizam; 3. siyasî düzen, asayiş, yasalara ve kura-

Copyrighted material

llara uyulması durumu; 4. gündem; ***rendi i ditës***, bir toplantıda görüşülecek konuların listesi
rend/e, -ja *dişis* rende
rendës, -i *eris sp* koşucu
rendiment, -i *eris* randıman, üretkenlik, verimlilik, prodüktivite
rendis (rendit, rendoj) *fl* sıralamak, dizmek
rendor, -e *sf* sıraya ait; ***numëri rendor***, sıra sayısı (numarası)
rentabël *sf* rantabl, gelir getiren, kâr sağlayan, verimli
rent, -i *eris* rant, gelir, yıllık gelir
reostat, -i *eris fiz* reosta, direnç
reparim, i *eris* onarım, tamir
reparoj *fl* onarmak, tamir etmek
repertor, -i *eris* repertuar
replik/ë, -a *dişis* replik
reportazh, -i *eris* röportaj,
reporter, -i *eris* röportajcı, gazete muhabiri
republikan, -e *sf* cumhuriyete ait, cumhuriyetle ilgili
republikan, -i *eris* cumhuriyetçi, cumhuriyet yanlısı
republik/ë, -a *dişis* cumhuriyet
respekt, -i *eris* saygı, hürmet, riayet
respektim, -i *eris* saygı gösterme, sayma, hürmet etme, uyma
respektoj *fl* saygı göstermek, saymak, hürmet etmek, riayet etmek, uymak
restaurim, -i *eris* restorasyon, yenileme, onarım, eski durumuna getirme
restauroj *fl* restore etmek, yenilemek, onarmak, eski durumuna getirmek
restorant, -i *eris* restoran, lokanta
resh *fl* (yağmur, kar) yağmak
reshj/e, -a *dişis* yağış (kar, yağmur)
retin/ë, -a *dişis anat göz* retina, ağ tabaka
retush/ë, -a *dişis* rötuş
retushoj *fl* rötuş yapmak
reumatizëm, -i *eris tıp* romatizma
revansh, -i *eris* rövanş
revist/ë, -a *dişis* dergi, mecmua
revizion, -i *eris* revizyon, kontrol etme, yeniden gözden geçirme, düzeltme
revizionoj *fl* revizyon yapmak, kontrol etmek, yeniden gözden geçirmek, düzeltmek
revokim, -i *eris* yürürlükten kaldırma, iptal etme, feshetme
revokoj *fl* yürürlükten kaldırmak, iptal etmek, feshetmek
revol/e, -ja *dişis* tabanca, revolver, altıpatlar
revoltoj *fl* öfkelendirmek, hiddetlendirmek, kızdırmak;
revoltohem *fl* öfkelenmek, kızmak, isyan etmek
revolucion, -i *eris* devrim, ihtilâl
revolucionar, -i *eris* devrimci, ihtilâlci
rezerv/ë, -a *dişis* 1. rezerv, stok, ilerde kullanmak için saklanan bir miktar (şey); 2. yedek (yedek parça, yedek oyuncu, yedek subay vb.); 3. ihtiyat; 4. *mec* kuşku, şüphe, çekingenlik
rezervim, -i *eris* 1. stok yapma; 2. ilerde kullanmak için bir miktar (şey) saklama, yedek olarak ayırma; 3. tiyatro, otel, lo-

Copyrighted material

kanta, taşıt gibi yerlerde yer ayırtma, rezervasyon
rezervoj *fl* stok yapmak, bir şeyi ilerde kullanmak için kenarda saklamak; 3. rezervasoyon yapmak, yer ayırtmak
rezervuar (i,e) *sf* 1. tutulmuş (yer), ayrılmış (yer), meşgul olan; 2. ihtiyatlı, çekimser davranan, dikkatli davranan
rezervuar, -i *eriz* depo, su deposu, sarnıç
rezistenc/ë, -a *dişis* 1. *fiz* direnç, rezistans; 2. direnme, direniş, dayanma, karşı koyma, mukavemet
rezistoj *fl* direnmek, dayanmak, karşı koymak, dayanıklı olmak
rezolut/ë, -a *dişis* 1. (bir toplantının sonunda alınan) yazılı karar, sonuç; 2. kararlılık, azim
rezonanc/ë, -a *dişis fiz* rezonans
rezultat, -i *eris* netice, sonuç, akıbet
rëmoj *fl* kazımak
rëndë (i,e) *sf* ağır, ***barë e rëndë,*** ağır yük; 2. güç, zahmetli, zor, yapılması güç; 3. gebe, hamile; ***grua e rëndë,*** hamile kadın; 4. *mec* ciddi, ağırbaşlı
rëndësi, -a *dişis* önem, ehemmiyet
rëndësish/ëm (i), -me (e) *sf* önemli, ehemmiyetli, mühim; ***vendim i rëndësishëm,*** önemli karar
rëndoj *fl* 1. aşırı yüklemek, ağır basmak; 2. bastırmak, ezmek, ağırlık vermek
rëndom *zf* genellikle, çoğunlukla
rëndomtë (i,e) *sf* tabii, normal, olağan, sıradan, alışılmış
rëndues, -e *sf* (hukuken bir durumu) ağırlaştıran, güçlendiren; ***rrethana rëndues,*** ağırlaştıran koşullar
rënë (i,e) *sf* düşmüş
rëni/e, -a *dişis* düşme; ***rënie e lirë,*** *fiz* serbest düşme; düşüş, dökülme; ***rënie e flokëve (e gjetheve),*** saçların (yaprakların) dökülmesi
rënkim, -i *eris* inilti, inleme, ah etme, sızlama
rënkoj *fl* inlemek, ah etmek, sızlamak; ***i sëmuri rënkon,*** hasta inliyor
rër/ë, -a *dişis* kum
ri (i), re (e re) *sf* 1. genç; ***brez i ri,*** genç nesil; 2. yeni; ***shtëpi e re,*** yeni ev; ***Viti i Ri,*** Yeni Yıl
riatdhesim, -i *eris* vatana dönüş, vatana iade etme
riatdhesoj *fl* vatana dönmek, vatana iade etmek
riarmatim, -i *eris* yeniden silahlanma
riarmatos *fl* yeniden silahlandırmak
ribotim, -i *eris* yeni baskı
ribotoj *fl* yeniden basmak
rifilloj *fl* yeniden başlamak
rifitoj *fl* yeniden kazanmak
rig/ë, -a *dişis* ince yağmur
rigon *fl* ince yağmur yağmak
rigoroz, -e *sf* sert, sıkı, katı, kesin
rigorozitet *zf* sertlik, katılık, kesinlik
rihap *fl* açmak, yeniden açmak
rihem *fl* gençleşmek
rikthim, -i *eris* yeniden dönmek, eski durumuna dönüş

Copyrighted material

rilind *fl* yeniden doğmak
rilindj/e, -a *dişis* Rönesans, yeniden doğuş
rim/ë, -a *dişis* kafiye, uyak (şiirde)
rimëkëmb *fl* ayaklanmak, ayağa kalkmak, sağlığına ulaşmak, iyileşmek
rimëkëmbj/e, -a *dişis* ayaklanma, ayağa kalkma, sağlığına ulaşmak, iyileşmek
rimorkim, -i *eris* çekme
rimorkio, -ja *dişis* römork
rindërtim, -i *eris* yeniden inşa etme
rindërtoj *fl* yeniden inşa etmek, yenileştirmek
ring, -u *eris sp* ring
ringjall *fl* 1. canlanmdırmak, hayata dönüştürmek; 2. *(inanç)* yeniden canlanmak, dirilmek, ihya olmak
ringjallj/e, -a *dişis* canlanma, yeniden canlanma, dirilme
rini, -a *dişis* gençlik, gençler
rinoqeront, -i *eris zool* gergedan *(Rhinoceros inducus)*
rinor, -e *sf* gençliğe ait, gençlikle ilgili
rinjoh *fl* 1. kimseye benzetmek; 2. yeni tanışmak; 3. (*hukuk*) (kesilmiş kimi hakları) yeniden tanımak
rinjohj/e, -a *dişis* (alınan kimi hakları) yeniden tanıma
riorganizim, -i *eris* yeniden düzenleme, yeniden düzen verme, yeniden teşkilatlanma, yeni baştan tanzim etme
riorganizoj *fl* yeniden düzenlemek, işletmeyi yeniden kurmak, yeniden tanzim ve teşkil etmek
riparim, -i *eris* onarım, tamir
riparoj *fl* onarmak, tamir etmek
ripërtypës, -i *eris zool* geviş getiren hayvan
riprodhim, -i *eris* 1. yeniden mahsul verme, yeniden ürün verme; 2. yeniden basma
riprovim, -i *eris* bütünlemek sınavı, ikmal imtihanı
ripunim, -i *eris* bir şeye yeniden emek vererek onu daha elverişli (kullanışlı) duruma getirme
ripunoj *fl* bir şeye yeniden emek vererek onu daha elverişli (kullanışlı) duruma getirmek
ris, -i *eris zool* vaşak *(Lynx lynx)*
risi, -a *dişis* yenilik, yeni bir şey
rishikim, -i *eris* yeniden bakma, yeniden inceleme
rishikoj *fl* yeniden bakmak, yeniden incelemek
rishtas *zf* yeniden, tekrar
rit/ëm, -mi *eris* ritm, dizen, tartım
ritmik, -e *sf* ritmik
ritual, -i *eris* dini tören, ayin
rival, -i *eris* rakip
rivalitet, -i *eris* rekabet
rivendos *fl* yerleştirme, eski yerine koymak; eski durumuna getirmek,
rivendosj/e, -i *eris* yerleştirme, eski yerine koyma, eski durumuna getirme
rivlerësim, -i *eris* yeniden değerlendirme
rivlerësoj *fl* yeniden değerlendirmek
rivier/ë, -a *dişis* deniz kıyısı
rob, -i *eris* 1. köle; 2. esir, tutsak

Copyrighted material

robëri, -a *dişis* 1. kölelik; 2. esaret, esirlik
robëroj *fl* itaat altına almak, esaret altına almak, boyun eğdirmek
robot, -i *eris* robot
roit *fl* çoğalmak; ***bletët roitin në pranverë,*** arılar ilkbaharda çoğalırlar
roj/ë, -a *dişis* 1. nöbet; 2. nöbetçi, bekçi
rojtar, -i *eris* nöbetçi, bekçi; ***rojtar nate***, gece bekçisi
rol, -i *eris* rol; iş payı, görev
roman, -i *eris edeb* roman
romantik, -e *sf* romantik
romantiz/ëm, -mi *eris* romantizm
romb, -i *eris geom* eşkenar dörtgen
romboid, -i *eris geom* paralel kenar dörtgen
rosak, -u *eris zool* erkek ördek
ros/ë, -a *dişis zool* ördek
ruaj *fl* korumak, muhafaza etmek, emniyet altına almak, gözetlemek, gözlemek, nöbet tutmak; ***ruhem*** *fl* korunmak; ***ruhem nga të ftohtit***, soğuktan korunmak
ruajtës, -i *eris* nöbetçi, bekçi
ruajtj/e, -a *dişis* koruma, muhafaza etme
rubrik/ë, -a dişi*s* gazete ve dergilerde daimi başlık, bölüm, kolon, sütun
rubai, -a *dişis edeb* rubaî, dördül
rul, -i *eris* silindir, merdane
rum, -i *eris* rom, bir çeşit sert alkollü içki
rund, -i *eris* 1. *sp* raunt; 2. *mec* müzakerelerde: raunt, dönem
rys *fl* 1. alıştırmak, egzersiz yaptırmak; 2. ikna etmek; **rysem** *fl* alışmak, egzersiz yapmak
ryshvet, -i *eris* rüşvet

Copyrighted material

Rr

rr – Arnavut alfabesinin yirmi beşinci harfi
rrafsh, -i *eris* düzlük, düz yer, engebesiz yer, geniş arazi
rrafshët (i,e) *sf* düz, dümdüz, engebesiz, pürtüksüz
rrafshim, -i *dişis* düzleme, düzeçleme, aynı düzeye getirme, tasfiye etme
rrafshin/ë, -a *dişis* düzlük, düz ve geniş arazi
rrafshinor, -e *sf* düzlüğe ait, düzlükle ilgili
rrafshnalt/ë, -a *dişis coğ* yayla
rrafshoj *fl* 1. doldumak; 2. düzlemek, düzeçlemek; 3. yıkmak, yerle bir etmek
rrah *fl* 1. artarda vurmak, dövmek; 2. *mec* yenmek, mağlup etmek; bir işin üstesinden gelmek; 3 dövmek, ezmek veya çırpmak; ***rreh vezë,*** yumurtayı çırpmak (dövmek); 4. incelemek, görüşmek; ***rrah një problem,*** bir sorumu incelemek; 5. dövmek (demiri); 6. nabız gibi atmak, çarpmak, vurmak
rrahj/e, -a *dişis* 1. kavga, sert çekişme; 2. dövüş, dövüş, me; 3. çırpma, dövme (yumurtayı); 4. dövme (demiri); 5. nabız gibi atma (kalp); 6. inceleme, görüşme (sorunu); 7. mağlub etme (oyunda)
rrahur (i. e) *sf* 1. dövülü, dövülmüş; 2. incelenmiş, görüşülmüş (sorun); 3. (deyimlerde): akıllanmış, tecrübeli, deneyimli
rrakatak/e, -ja *dişis* çocuk oyuncağı
rrallë (i,e) *sf* 1. ender, nadide, nadir, az bulunur, az sayıda olan; 2. seyrek; ***flokë të rralla***, seyrek saçlar; 3. alışılmamış, seyrek, sıkı sık olmayan, acayip, olağanüstü
rallë, rrallëhere *zf* seyrek olarak, ender olarak, nadiren
rallësi/a *dişis* seyreklik, enderlik, nadirlik, nedret
rralloj *fl* seyrekleştirmek, seyreltmek, aralamak; **rrallohem** *fl* seyrekleşmek, seyrelmek
rrap, -i *eris bot* çınar ağacı (*Platanus*)
rrapëllij *fl* kakmak, vurmak, gürültü çıkarmak, ayak vurmak
rrapëllim, -i *eris* gürültü, patırdı, gümbürtü, ayak vurma
rras *fl* 1. takmak, tıkmak, sokmak, koymak, kakmak; 2. ezmek, bastırmak, sıkıştırmak;
rrasem *fl* zorla girmek
rras/ë, -a *dişis* taş tabaka (taş plâka), düz taş levha

Copyrighted material

rrasët (i,e) *sf* 1. yoğun, sık, sıkışık; 2. ezik, ezilmiş; basık, basılmış; 3. dar, daralmış
raskapit (raskapis) *fl* yormak, yorgun düşürmek, halsizlikleştirmek, bitkin durumuna getirmek;
rraskapitem *fl* yorulmak, yorgunlaşmak, halsizlikleşmek
rraskapitur (i,e) *sf* yorgun, yorulmuş, bitkin, halsiz
rrask/ë, -a *dişis* peynir mayası
rrasoll, -i *eris* lâhana turşusu, ekşi lâhana
rravgim, -i *eris* 1. başıboş gezme, amaçsız dolaşma, aşağı yukarı dolaşma; 2. sapma, cayma
rravgoj *fl* 1. başıboş gezmek, amaçsız dolaşmak, aşağı yukarı dolaşmak; 2. sapmak, caymak
rrebesh, -i *eris* 1. şiddetli yağmur, sağanak
rrackë, -a *dişis* partal, pırtı, pırtık, paçavra, pejmürde
rreckosur (i,e) *sf* çapaçul, çarpık çurpuk, yırtık pırtık, eski püskü
rregull, -i *eris* 1. kural, kaide; ***rregullat e lojës***, oyun kuralları 2. düzen, intizam ; 3. alışlanlık, adet, huy
rregullim, -i *eris* çekidüzen verme, derleyip toplama, düzenleme, düzene sokma, tertip, tanzim
rregullisht *zf* düzenli olarak, muntazaman
rregulloj *fl* çekidüzen vermek, tertiplemek; 2. düzmek;
rregullohem *fl* düzelmek
rregullor/e, -ja *dişis* tüzük, yönetmelik, talimatname
rregullt (i,e) *sf* 1. düzenli, devamlı; 2. düzgün biçimli; 3. uygun, doğru, münasip
rregulluar (i,e) *sf* düzenli, tertipli düzgün
rregullues, -i *eris* düzeltici
rrej *fl* yalan söylemek; **rrehem** *fl* aldanmak
rrejshëm (i), -me (e) *sf* yalan, doğru olmayan; sahte
rrem, -i *eris* kayık küreği
rremb, -i *eris* dal
rrenacak, -u *eris* yalancı, aldatıcı
rren/ë, -a *dişis* yalan
rrep/ë, -a *dişis* turp, şalgam
rreptë (i,e) *sf* 1. sert, haşin, acımasız, hoşgörüsüz; 2. sert, ciddi, kesin
rreptësi, -a *dişis* 1. sertlik, haşinlik, acımasızlık; 2. ciddilik, kesinlik
rreptësisht *zf* sertçe, sertlikle, haşince; kesinlikle
rreshk *fl* pişirmek, kızartmak; ***rreshk mishin,*** eti kızartmak
rresht, -i *eris* 1. sıra; 2. satır; 3. *ask* sıra, saf
rreshtim, -i *eris* sıralama, sıraya koyma, dizme
rreshtoj *fl* sıralamak, sıraya koymak, dizmek
rreshtor, -e *sf gram* sıra (sayısı), sırasal (sayı); ***fjala "i treti" është numër rreshtor,*** "üçüncü" sözcük sıra sayısıdır
rreth, -i *eris* 1. *geom* çember, daire çemberi; 2. çember; ***rreth fuçie,*** fıçı çemberi; 3. çember (çocuk oyuncağı); 4. yüzük; ***rreth ari***, altın yüzük; 6. civar,

Copyrighted material

etraf, semt, bölge; ***rrethi i shkollës,*** okul etrafı; 7. ortam, muhit; ***rreth shoqëror,*** arkadaşlık ortamı

rrethan/ë, -a *dişis* durum, hal, vaziyet, koşul, şart, neden; ***në këto rrethana,*** bu koşullarda (bu koşullar altında); ***rrethana rënduese (lehtësuese),*** ağırlaştırılan (hafifleştiren) nedenler

rrethanor, -e *sf gram* zarfla ilgili; ***rrethanor i kohës,*** zaman zarfı

rrethas *zf* çepeçevre

rrethim, -i *eris* sarma, kuşatma

rrethin/ë, -a *dişis* çevre, civar, yöre, varoş, bir kentin dış mahalleleri; ***në rrethinë e qytetit,*** kent çevresinde

rrethoj *fl* etrafını (örn. duvarla vb.) sarmak, etrafını çevrelemek; 2. *ask* kuşatmak, muhasara etmek, düşman kentini vb. ele geçirmek için askerler ile etrafını sarmak, kuşatmak

rrethoj/ë -a *dişis* çit, çit perde, tahta perde

rrezatim, -i *eris* ışık, ısı, ışın vb. yayma, saçma; ışıma, ışınlama, ışınlandırma; parlama, pırıldama

rrezatoj *fl* ışık, ısı, ışın vb. yaymak, saçmak; parlamak, pırıldamak

rrezatues, -e *sf* 1. ışık saçan, ısı yayan, ışın yayan; parlak, parlayan

rrez/e, -ja *dişis* 1. ışın, şua; ***rrezet e diellit***, güneş ışınları; 2. *geom* yarıçap

rrezik, -u *eris* tehlike, tehlikeli durum; ***rrezik jete***, hayat tehlikesi; ***jasht rrezikut,*** tehlike dışında

rrezikoj *fl* tehlikeye sokmak ya da atmak; **rrezikohem** *fl* tehlikeye girmek (uğramak)

rrezikshëm (i), -me (e) *sf* tehlikeli; ***sëmundje e rrezikshme,*** tehlikeli hastalık; ***gjendja e rrezikshme,*** tehlikeli durum

rrezitem *fl* güneşlenmek

rrezitj/e, -a *dişis* güneşlenme

rrëfej *fl* 1. anlatmak, söylemek; hikâye etmek; 2. göstermek; ***rrëfej rrugën,*** yol göstermek

rrëfenj/ë, -a *dişis* hikâye, öykü

rrëfim, -i *eris* 1. itiraf, günah çıkarma; 2. hikâye, öykü

rrëke/ja *dişis* dere; sel

rrëkëllej *fl* 1. yuvarlamak; ***rrëkëllej fuçinë***, fıçıyı yuvarlamak; 2. boşaltmak; ***rrëkëllej gotën,*** bardağı boşaltmak;

rrëkëllehem *fl* yuvarlanmak

rrëmbej *fl* kapmak, zorla almak, gasp etmek, yakalamak; 2. kaçırmak; **rrëmbehem** *fl* kızmak, öfkelenmek, acele olarak itiraz etmek

rrëmbim, -i *eris* 1. kapma, yakalama, zorla alma; 2. kaçırma

rrëmbyer (i,e) *sf* kaçırılan, yakalanan; 2. atılgan, fazla aceleci, cüretkâr, gözü pek, düşüncesiz hareket eden

rrëmbyeshëm (i), -me (e) *sf bak* **rrëmbyer**

rrëmih *fl* 1. (toprağı) kazmak, toprağı kaldırıp atarak çukur (kuyu vb.) açmak; 2. *mec* araştırmak

Copyrighted material

rrëmoj *fl* 1. kazmak; 2. çukur açmak; 3. *mec* araştırmak, incelemek, tetkik etmek
rrëmuj/ë, -a *dişis* karışıklık, kargaşalık, düzensizlik
rrënim, -i *eris* 1. yıkma, tahrip, tahribat, yok etme, bozma, harap etme; 2. yıkım, yıkıntı, harabe, virane, enkaz
rrënoj *fl* harap etmek, yıkmak, yerle bir etmek; tahrip etmek, yok etmek; **rrënohem** *fl* yok olmak, mahvolmak
rrënj/ë, -a *dişis* 1. *bot* kök; ***lëshon (zë) rrënjë,*** kök salmak (tutmak); 2. *gram* kök; ***rrënja e fjalës***, sözcük kökü; 3. *mat* kök; ***rrënja katrore,*** kare kökü
rrënjësisht *zf* kökünden, esasından, esaslı bir surette, tam olarak
rrënjësor, -e *sf* köklü, tamamıyla, büsbütün, radikal; ***ndryshime radikale,*** radikal değişmeler
rrënjos *fl* kökleştirmek, (bir yere) yerleştirmek; **rrënjosem** *fl* kökleşmek, kök salmak, bire yerde yerleşmek
rrëpir/ë, -a *dişis* 1. *coğ* yamaç, sarplık; 2. şiddetli yağmur, sağanak
rrëqepull, -i *is zool* vaşak (*Lynx lynx*)
rrëshek, -u *eris* körük
rrëshin/ë, -a *dişis bak* **rëshirë**
rrëshintë (i,e) *sf* reçineli
rrëshir/ë, -a *dişis* reçine, ağaç sakızı
rrëshqanës, -it *eris zool* sürüngen, sürüngenler
rrëshqas *fl* 1. kaymak, ayağı kayıp düşmek; 2. sürünmek, sürüklenmek
rreshqitj/e, -a *dişis* 1. kayma; 2. (otomobil ile ilgili): patinaj
rrëz/ë, -a *dişis* etek, yamaçlı yerlerin alt kısmı; *rrëzë e malit*, dağ eteği
rrëzim, -i *eris* düşme, düşüş, devrilme
rrëzoj *fl* düşürmek, devirmek; **rrëzohem** *fl* düşmek, devrilmek, yıkılmak; ***rrëzohem nga shkallët (nga biçikleta),*** merdivenlerden (bisikletten) düşmek
rri (ndenja, ndenjur) *fl* 1. oturmak; durmak; ***rri në karrige,*** sandalyede oturmak; ***rri në këmbë,*** ayakta durmak; 2. kalmak; ***rri për darkë***, akşam yemeğine kalmak; 3. yakışmak, durmak; ***këto rroba te rin mirë***; bu elbiseler sana iyi yakışıyor
rrip, -i *eris* bel kayışı, kemer, bele takılan kuşak
rriq/ër, -ra *dişis* kene, sakırga *(Ixodes ricinus)*
rrisk/ë, -a *dişis* ince ekmek dilimi
rrit *fl* 1. büyütmek, bakmak, yetiştirmek, beslemek (çocuk bakmak); 2. artırmak (fiyatı, basıncı, motorun hızını vb.); 3. yükseltmek (radyo, T. V. vb. sesini);
rritem *fl* büyümek
rritj/e, -a *dişis* 1. büyüme, bakma, yetiştirme, besleme (çocuğu); 2. artırma; 3. yukseltme; 4. büyüme, gelişme

Copyrighted material

rritur (i,e) *sf* 1. yetişkin, olgun, erişkin, kâmil, kâhil; 2. büyük, gelişmiş
rrjedh (rrodha, rrjedhur) *fl* 1. akmak; 2. (bir sıvı kabın çatlağından) sızmak, akmak; 3. (zaman): geçmek, akmak; 4. (belli bir kökenden, soydan) gelmek, olmak
rrjedhim,-i *eris* netice, sonuç, bir eylemin veya bir durumun sonucu olarak çıkan şey
rrjedhj/e, -a *dişis* (kabın çatlağından) akma, akıntı, sızma
rrjedhor, -e *sf gram* ismin ***den*** hali, uzaklaşma durumu, ablatif
rrjedhshëm (i), -me (e) *sf* 1. akan, akıntılı; 2. cari, geçen, yürürlükte olan
rrjep *fl* yüzmek, derisini çıkarmak; ***rrjep qengjin,*** kuzuyu yüzmek; 2. soymak (ağacın kabuğunu);
rrjepem *fl* yüzülmek, soyulmak
rrjepur (i,e) *sf* yüzülmüş, soyulmuş, çıplak, yalın
rrjet/ë, -a *dişis* ağ, şebeke; ***rrjetë peşkimi,*** balık tutma ağı; ***rrjetë hekurdhor***, demir yolu şebekesi
rrob/ë, -a *dişis* 1. kumaş, bez; 2. elbise, giysi; ***rroba të gatshme,*** hazır elbise
rrobaqepës, -i *eris* terzi
rrobaqepëse, -ja *dişis* kadın terzi
rrobaqepësi, -a *dişis* terzilik
rroftë! *ünl* yaşa! yaşasın!
rrog/ë, -a *dişis* maaş, aylık, aylık ücreti; ***marr rrogën***, maaşı almak
rrogoz, -i *eris* hasır
rroj *fl* 1. yaşamak, sağ olmak, hayatta olmak; 2. (bir yerde) yaşamak, oturmak; ***unë rroj këtu***, ben burada yaşıyorum (oturuyorum)
rrojtj/e, -a *dişis* hayat, yaşamak eylemi, var olma, geçim
rrojtor/e, -a *dişis* berber dükkânı
rrok *fl* tutmak, almak, yakalamak, kapmak
rrokaqiell, -i *eris* gök delen, yüksek bina
rrokëzim, -i *eris gram* heceleme
rrokëzoj *fl gram* hecelemek
rrokj/e, -a *dişis gram* hece
rrokullim, -i *eris* yuvarla(n)ma, tekerle(n)me
rrokullis, rrokulloj *fl* yuvarlamak, tekerlemek; **rrokullisem** *fl* yuvarlanmak, tekerlenmek
rrot/ë, -a *dişis* teker, tekerlek, çark; ***rrota e karrocës,*** araba tekerleği
rrotull *sf* yuvarlak, daire biçiminde
rrotull, -a *dişis fiz* makara; halka
rrotullim, -i *eris* dönme; ***rrotullim i tokës rreth boshtit të vet;*** Dünyanın kendi ekseni etrafında dönmesi;
rrotulloj *fl* 1. döndürmek; ***rrotulloj rrotën***, tekerleği döndürmek; **rrotullohem** *fl* (bir şeyin etrafında) dönmek
rrshim, -i *eris* sağanak
rruaj *fl* (sakalı) tıraş etmek;
rruhem *fl* (sakal) tıraş olmak
rruarj/e, -a *dişis* tıraş, tıraş etme, tıraş olma
rruaz/ë, -a *dişis* 1. boncuk tanesi; inci; 2. *anat* kan hücresi, kan yuvarları; 3 *anat* omur,

Copyrighted material

omurgayı oluşturan kemiklerden her biri
rrudh *fl* 1. büzmek; 2. buruşturmak, kırışıklar oluşturmak;
rrudhem *fl* 1. büzülmek; 2. buruşmak
rrudh/ë, -a *dişis* buruşuk, buruşma; kırışık, kırışıklar, ***fytyrë me rudha***, üzerinde kırışıklar olan yüz
rrudhur (i,e) *sf* buruşuk, buruşmuş; kırışık, kırışıklı; ***fytyrë e rrudhur,*** kırışıklı (buruşuk) yüz
rrufe, -ja *dişis* yıldırım
rrufepritës, -i *eris* paratoner, yıldırımkıran, yıldırımsavar, siperisaika
rrufeshëm (i), -me (e) *sf* yıldırım gibi hızlı, çabuk
rruf/ë, -a *dişis* nezle, zükâm
rrufk/ë, -a *dişis* rafadan; ***vezë rrufkë,*** rafadan yumurta
rrug/ë, -a *dişis* 1. yol, sokak, cadde, patika; ***rrugë njëkahëse,*** tek yönlü yol; 2. yolculuk; 3. yön, taraf; güzergâh; 3. usul, tarz, şekil
rrugor, -e *sf* yola ait, yol ile ilgili; ***rrejtë rrugor***, yol şebekesi
rrugic/ë, -a *dişis* dar yol, dar sokak, patika
rrugëtar, -i *eris* yolcu
rrumbullakët (i,e) *sf* yuvarlak, daire biçiminde
rrumbullakoj *fl* yuvarlaklaştırmak, yuvarlak biçimine getirmek
rrush, -i *eris bot* üzüm; ***rrush i thatë,*** kuru üzüm; ***lëng rrushi,*** üzüm suyu
rruzull, -i *eris* küre, top, yuvarlak, küresel bir cisim; ***rruzull i tokës,*** yer (dünya) küresi
rrym/ë, -a *dişis* 1. akım, akıntı, cereyan; 2. **rrymë elektrike,** elektrik akımı

Copyrighted material

S

s – Arnavut alfabesinin yirmi beşinci harfi

s *-partikül gram* bir fiili olumsuzlaştıran önek; ***vjen*** = geliyor; ***s'vjen*** = gelmiyor; ***lexon*** = okuyor; ***s'lexon*** okumuyor; ***bëhet*** = oluyor; ***s'bëhet*** = olmuyor; ***është ashtu*** = öyledir; ***s'është ashtu*** = öyle diğildir vb.; "**nuk**" ile karşılaştırın

sa *zf* kaç, ne kadar; ***sa është ora?*** saat kaçtır? ***sa është çmimi?*** fiyatı ne kadardır? ***sa më shpejt***, ne kadar daha çabuk

sabotator, -i *eris* sabotajcı, sabote yapan kimse, baltalayıcı

sabotim, -i *eris* sabotaj, baltalama

sabotoj *fl* sabotaj yapmak, sabote etmek, baltalamak

saç, -i *eris* sac

saçm/ë, -a *is* saçma (avda kullanılan küçük yuvarlak kurşun mermi)

sadist, -i *eris* sadist

sadist, -e *sf* sadist, sadistlikle ilgili

sadiz/ëm, -mi *eris* sadizm, sadistlik

sado *zf* yeter olarak, epeyce; ***sado fjete***, epeyce uyudun

sado që *bağ* (buna) rağmen,...diği halde, ise de, ama yine de; ***sado që e thirra, nuk erdhi***, davet ettiğim halde, ama yine de gelmedi

sahan, -i *eris* sahan

sahat, -i *eris* saat; ***sahat dore***, kol saati; ***sahat muri***, duvar saati

saj (i,e) *zam* onun *(dişil cins, kadın)*; ***fletorja e saj***, onun defteri

saje (në) – sayesinde; ***në saje të mikut***, dost sajesinde

saj/ë, -a *dişis* kızak

sajim, -i *eris* 1. meydana getirme, kurma; 2. icat etme, yaratma, buluş

sajoj *fl* 1. meydana getirmek, vücuda getirmek, kurmak; 2. icat etmek, yaratmak, yeni bir şey bulmak

sajuar (i,e) *sf* uydurulmuş, asılsız; ***lajm i sajuar*** asılsız (uydurulmuş) haber

sakaq *zf* aniden, birdenbire, derhal, hemen

sakat, -e *sf* sakat

sakatim, -i *eris* sakatlama

sakatoj, sakatos *fl* sakatlamak, sakat etmek

sakrific/ë, -a *dişis* feda, fedakârlık, kurban; ***bëj sakrificë***, fedakârlık etmek

sakrifikim, -i *eris* feda etme

sakrifikoj *fl* feda etmek, fedakârlık etmek

Copyrighted material

sakrifikues, -e *sf* fedakâr, fedai, fedakârlıkla ilgili
saksi, -a *dişis* saksı
saksofon, -i *eris müz* saksofon
saksofonist, -i *eris* saksofoncu
saktë (i,e) *sf* tam, doğru, kesin, yanlışsız, hatasız, kesinlikle doğru; ***peshore e saktë***, tam terazi; ***orë e saktë***, tam saat; ***lajm is saktë,*** doğru haber
saktësi, -a *dişis* tamlık, doğruluk, kesinlik, hatasızlık, yanlışsızlık
saktësisht *zf* kesinlikle, tam olarak, doğru bir şekilde
saktësoj *fl* tam belirtmek
salc/ë, -a *dişis* salça; ***salçë domate***, domates salçası
saldator, -i *eris* lehimci, kaynakçı
saldim, -i *eris* lehimleme, kaynak yapma
saldoj *fl* lehimlemek, kaynak yapmak
salduar (i,e) *sf* lehimli
salep, -i *eris* salep
salsiç/e, -ja *dişis* sucuk, sosis
sall *zf* yalnız, sadece
sallam, -i *eris* salam
sallat/ë, -a *dişis* salata
sall/ë, -a *dişis* salon; ***salla*** e ***bukës***, yemek salonu, yemekhane
samar, -i *eris* semer
samba, -ja *dişis* samba, bir çeşit Brezilya dansı
sanatorium, -i *eris* sanatoryum
sandal/e, -ja *dişis* çarık; sandal, sandalet (bir çeşit hafif ayakkabı)
sanitar, -i *eris* sağlık personeli, sağlık memuru, sağlık işçisi
sanitar, -e *sf* sağlık ile ilgili, sağlıksal
sanksion, -i *eris* müeyyide, yaptırım
sanksionim, -i *eris* müeyyide uygulama, yaptırım uygulama
sapo *bağ* biraz önce, az önce, henüz, ne kadar; ***ya, sapo shkoi,*** işte, ne kadar gitti
sapun, -i *eris* sabun; ***një kallëp sapun,*** bir kalıp sabun
sapunim,-i *is* sabunlama
sapunis *fl* sabunlamak;
sapunohem *fl* sabunlanmak
sapunisj/e, -a *dişis* sabunlama
sardel/ë, -ja *dişis zool* sardalye (bir çeşit balık) (*Clupea pichardus*)
sarkastik, -e *sf* iğneleyici, alaylı, küçümseyici, müstehzi
sarkaz/ëm, -mi *eris* istihza, ince alay, iğneleyici söz, acı söz, acı alay
sarma, -ja *dişis* sarma (yiyecek)
sasi, -a *dişis* miktar, nicelik; ***në sasi të madhe,*** büyük miktarda; ***sasia dhe cilësia***, nicelik ve nitelik
sasior, -e *sf* nicel, nicelik bakımından, nicelikle ilgili
satelit, -i *eris* uydu, peyk; ***hëna është satelit i tokës,*** ay yerkürenin uydusudur
sat/ër, -ra *dişis* satır, keski (kesme aleti)
satir/ë, -a *dişis* satir, hiciv, taşlama, yergi
satirik, -e *sf* satirik, hicivli, hiciv niteliğinde, yergili
satiriz/im, -mi *eris* hicvetme, taşlama, yerme
satirizoj *fl* hicvetmek, taşlamak, yermek

Copyrighted material

Saturn, -i *eris astr* Satürn, Sekendiz, Zühal
se *zam* ne; *bağ* zira, çünkü
seanc/ë, -a *dişis* celse, oturum, seans
secili (secila) *zam* her, her bir, herhangi (biri)
sedef, -i *eris* sedef
sedeftë (i,e) *sf* sedefli
sed/ër, -ra *dişis* gurur, onur, haysiyet, izzetinefis, öz saygı
seft/e, -ja *dişis* siftah
segment, -i *eris* parça, kısım, dilim
segmen, -i *eris* seğmen
sekondar, -e *sf* tali, ikinci derecede olan
sekond/ë, -a *dişis* saniye, bir dakikanın 1/60'ne eşit zaman süresi
sekrecion, -i *eris tıp* salgı; ***pështyma është një sekrecion,*** tükürük bir salgıdır
sekret, -e *sf* sır, gizli, saklı, esrarlı; ***dokument (plan) sekret;*** gizli belge (plân); ***hyrje sekrete,*** gizli giriş
sekret, -i *eris* gizlilik, sırlık, esrarlık
sekretar, -i *is* sekreter, yazman, kâtip
sekretariat, -i *eris* sekreterlik
sekretim, -i *eris tıp* salgılama
sekreton *fl tıp* salgılamak
seks, -i *eris* cinsiyet, erkek ya da dişi olma durumu
seksion, -i *eris* (bir müessesede): bölüm, şube, daire, kısım
seksual, -e *sf* cinsel, cinsî, cinsiyet ile ilgili, seksüel
sekt, -i *eris* tarikat
sektar, -e *sf* tarikata ait, tarikat ile ilgili
sektor, -i *eris* sektör, bölüm, kesim; ***sektori privat,*** özel sektör
sekuestrim, -i *eris* haciz, haciz koyma, el koyma
sekuestroj *fl* haciz koymak, haczetmek, el koymak
sekuestrues, -i *eris* hacizci
seleksion, -i *eris* seçme, seçim, ayıklama
seleksionoj *fl* seçmek, ayıklamak
selektor, -i *eris* seçici, eleyici, selektör
seli, -a *dişis* oturma yeri; bir kuruluşun, bir örgütün, önemli bir kişinin, bir hükümdarın vb. oturduğu veya çalıştığı yer; taht
selit (selis) *fl* 1. (çiçek, sebze vb.) ekmek; 2. yetiştirmek, eğitmek; 3. yerleştirme; ***refugjatët i selitën afër fshatit,*** mülteciler köy yanında yerleştirildi
selitj/e, -a *dişis* 1. ekme; 2. yetiştirme, eğitme; 3. yerleştirme
selisht/ë, -a *dişis* bahçe
selvi, -a *dişis bot* selvi, servi *(Cupressus sempervirens)*
semafor, -i *eris* kavşaklarda ışıklı trafik işaretleri
semantik, -e *sf* anlamsal
semantik/ë, -a *idişis dilb* semantik, semantik, anlam bilimi
semest/ër, -ri *eris* sömestre, (eğitimde) yarıyıl; ***semestër i parë,*** birinci sömestre (yarıyıl)
semestral, -e *sf* sömestre ile ilgili
seminar, -i *eris* seminer
seminarist, -i *eris* seminer öğrencisi
senat, -i *eris* senato

Copyrighted material

senator, -i *eris* senatör, senato üyesi
send, -i *eris* şey, nesne, obje, cisim, eşya
sendërgjim, -i *eris* buluş, icat
sendërtim, -i *eris* gerçekleştirme
sendërtoj *fl* gerçekleştirmek
sendor, -e *sf* nesnel
sensacion, -i *eris* sansasyon, duygu, duyum, hissediş
sensacional, -e sansasyonel, güçlü heyecan yaratan; ***lajm sensacional,*** sansasyonel haber
sensibël,-e *sf* duygulu, içli, hassas
sensibilitet, -i *eris* duyarlılık, duygululuk, içlik
sentimental, -e *sf* duygusal, fazla hassas
sentimentaliz/ëm, -mi *eris* duygululuk, hassasiyet, içlilik
sepse *bağ* zira, çünkü, bu sebepten ötürü, şundan dolayı
serbisht/e -ja *dişis* Sırpça, Sırp dili
serenad/ë, -a *dişis* serenat
ser/ë, -a *dişis jeol* bitüm, yer sakızı
seri, -a *is* dizi, seri, sıra, art arda gelen
serioz, -e *sf* ciddi, ağırbaşlı; ***njeri serioz,*** ciddi adam
seriozisht *zf* cidden, ciddi olarak
seriozitet, -i *eris* ciddilik, ciddiyet, ağır başlılık
serum, -i *eris tıp* serum
servil, -e *sf* köleye yanaşır, köle gibi davranan, gururuz, aşağılık
servis, -i *eris* servis, sofra hizmeti
sesion, -i *eris* oturum, celse, oturum zamanı, toplantı dönemi; ***sesion provimi***, sınav dönemi (zamanı)
set/ër, -a *dişis* ceket, setre
sëkëlldi, -a *dişis* sıklet, sıkıntı, ağırlık, eza, huzursuzluk
sëkëlldis *fl* sıkıntı vermek;
sëkëlldisem *fl* sıkıntı çekmek, üzülmek
sëkëlldisj/e, -a *dişis* sıklet, sıkıntı, huzursuzluk, üzüntü
sëmbon *fl* 1. delmek, zımbalamak; 2. ruhsal sıkıntı hissetmek
sëmundj/e, -a *dişis* 1. hastalık; sağlık bozukluğu; ***sëmundje ngjitëse,*** bulaşıcı hastalık; 2. *mec* kötü alışkanlık, bir şeye karşı eğilim
sëmur *fl* hasta etmek;
sëmurem *fl* hastalanmak
sëmur/ë, -i *eris* hasta (kimse)
sëmur (i. e) *sf* hasta, sağlık bozukluğu
sënduk, -u *eris* sandık
sëpaku *bağ* bari, hiç olmazsa
sëpat/ë, -a *dişis* balta
sëpatar, -i *eris* baltacı
sër/ë, -a *dişis* sıra, dizi, seri
sërish *zf* tekrar, yeniden, yine, gene, sil baştan, bir kere daha
sfer/ë, -a *dişis* 1. *geom* küre; 2. bilgi veya ilgi alanı, sahası, bölge
sferik, -e *sf* küresel
sfid/ë, -a *dişis* birisine meydan okuma, "hodri meydan" deme
sfond, -i *eris* arka plân, arda olan; bir şeyin (resim, olay vb.) arkasındaki manzara veya görünüm
sfunger, -i *eris* 1. *zool* sünger, küçük ve ilkel bir deniz hayvanı; 2. sünger, süngerimsi malzeme

Copyrighted material

sfurk, -u *eris* 1. diren, dirgen; 2. çatal; 3. *zool* akrep
si *zf* 1. nasıl, ne gibi, nite; ***si jeni?*** nasılsınız? 2. *bağ* gibi; ***si ai***, onun gibi; ***bëhet si budalla***, budala gibi yapılıyor
siç *bağ* gibi, kadar, adeta; ***siç më duket,*** gördüğüm kadar ile; **si për shembull,** örneğin
sicili *zam* herhangi (biri); *bak* **secili**
sido *zf* nasılsa, nasıl olursa
sidomos *zf* ayrıca, bilhassa, özellikle
sidoqoftë *zf* nasıl olursa olsun, rasgele, gelişigüzel
sifon, -i *eris* sifon, pis su tesisatındaki kokuların yapıya yayılmasını önleyen araç
sigël, -la *dişis* paraf
siglim, -i *eris* parafe etme
sigloj *fl* parafe etmek
sigures/ë, -a *dişis elekt* sigorta
siguri, -a *dişis* güvenlik, emniyet, garanti
sigurim, -i *eris* 1. sigorta etme, sigortalama; 2. güvence verme, garanti etme
siguroj *fl* 1. sigortalamak, sigorta etmek; 2. güvence vermek, garanti etmek; 3. korumak, emniyet altına almak sağlamlaştırmak,
sigurt (i,e) *sf* emin, güvenli, emniyetli, kuşkusu olmayan
siguruar (i,e) *sf* 1. sigortalı, sigorta edilmiş; 2. güven altına alınmış, sağlamlanmış
sihariq, -i *eris* müjde, muştu, sevindirici haber, iyi haber
sihariqtar, -i *eris* müjdeci, muştucu
sikur *bağ* sanki, güya, sözde; ***bën v ehtën sikur din shumë,*** kendini sanki çok bilir gibi yapıyor
silazh, -i *eris* siloda hayvan yemininin depolanması
silazhim, -i *eris* siloda depolama
silic, -i *eris kim* silisyum
silikat, -i *is kim* silikat
silos, -i *eris* silo, tahıl ambarı
silur, -i *eris ask* torpil
siluroj *fl ask* torpillemek
sillem *fl* 1. davranmak, görgü kurallarına uygun, kibar ve nazik bir biçimde davranmak; ***ai sillet si njeri***, o insan gibi davranıyor 2. bir merkezin çevresinde dönmek, devir yapmak, dönüş yapmak
simbol, -i *eris* sembol, simge; ***flamuri është një simbol i atëdheut,*** bayrak vatanın bir simgesidir
simbolik, -e *sf* sembolik, simgesel
simboliz/ëm, -mi *eris* sembolizm
simbolizoj *fl* sembolleştirmek, simgelemek
sembolist, -i *eris* sembolist, simgeci
simetri, -a *dişis* 1. *mat* simetri, bakışım; 2. orantı, ahenk, tenasüp
simetrikisht *zf* simetrik olarak, simetrili olarak
simfoni, -a *dişis* senfoni
sinfonik, -e *sf* senfonik, senfoni ile ilgili, senfoniye dayanan; ***orkestra simfonike,*** senfoni orkestrası

Copyrighted material

simot/ër, -ra *dişis* kız kardeşlik, üvey kız kardeş
simpati, -a *dişis* sempati
simpatik, -e *sf* sempatik, cana yakın, sevimli
simpatizer, -i *eris* sempatizan, yandaş, taraftar
simpatizoj *fl* sempati duymak, sempati beslemek
simpozium, -i *eris* sempozyum
simptom, -i *eris* 1. *tıp* semptom, bulgu, araz; 2. belirti, işaret
simulant, -i *eris* yalandan yapan kimse, öyle imiş görünen kimse, davranışları yapmacıklı olan kimse, numaracı
simulim, -i *dişis* yapmacık, numara, sahte tavır, sahte bir görünüm, yalancı bir neden ya da aldatıcı bir gösteri, yapmacıklı davranış
simuloj *fl* yalandan yapmak, yapar gibi görünmek, öyle imiş gibi davranmak, numara yapmak
sindikal, -e *sf* sendikal, sendika ile ilgili
sindikat, -i *eris* sendika
sinkronik, -e *sf* senkron, senkronik, eş zamanlı
sinkronizim, -i *eris* senkronizasyon, eşleme
sinkronizoj *fl* senkron etmek, eşlemek
sinonim, -i *eris* sinonim, eşanlam, anlamdaş sözcük
sinonimik, -e *sf* sinonim, eşanlamlı
sinqerisht *zf* samimiyetle, içtenlikle
sinqeritet, -i *eris* samimiyet, içtenlik, açık yüreklilik
sinqertë (i,e) *sf* samimi, içten. candan
sinataks/ë, -a *dişis dilb* sentaks, cümle bilgisi, sözdizimi
sintaksor, -e *sf* sentaktik, sentaksa ait, cümle ile ilgili
sintetik,-e *sf* sentetik, birleşimli, birleşim yolu ile elde edilen
sintetizoj *fl* senteze etmek, birleştirmek, terkip etmek
sintez/ë, -a *dişis* sentez, birleşim, terkip
sinus, -i *eris* 1. *anat* sinüs; 2. *mat* sinüs
sinjal, -i *eris* sinyal, işaret
sinjalist, -i *eris* sinyal veren kişi
sinjalizim, -i *eris* sinyal verme, işaret verme
sinjalizoj *fl* sinyal vermek, işaret vermek
sipas *zf* nazaran, göre; ***sipas mendimit tim,*** benim düşünceme göre; ***sipas llogarisë***, hesaba göre
sipër 1. *zf* yukarı, üst (aşağı karşıtı); 2. *edat* üstünde; ***sipër tavolinës,*** masa üstünde
sipërfaq/e, -ja *dişis* yüz, yüzey, satıh, yüz ölçümü; ***sipërfaqja e katrorit,*** *mat* eşkenar dörtgen yüzeyi
sipërfaqësor, -e *sf* 1. yüzeysel, sathi; 2. *mec* yüzeysel, derine inmeyen, gelişigüzel, ayrıntılı olmayan
sipërm (i,e) *sf* yukarıdaki, üsteki; ***kati i sipërm,*** üsteki kat
sipërmarj/e, -a *dişis* 1. şirket, müessese; 2. girişimcilik, teşebbüs

Copyrighted material

sipërmarrës, -i *eris* üstenci, müteahhit
sipëror, -e *sf gram* en iyi, en üstün, (sıfatlarda): en üstün derecesi
siren/ë, -a *dişis* siren, canavar düdüğü
sirtar, -i *eris* çekmece
sis *fl* emmek
sis/ë, -a *dişis anat* meme
sisj/e, -a *dişis* emme
sisor, -ët *eris zool* memeliler
sistem, -i *eris* sistem, dizge, düzen
sistematik, -e *sf* sistematik, sistemli, dizgeli, düzenli; ***përpjekje sistematike,*** sistemli çalışmalar
sistematizim, -i *eris* sistemleştirme
sistematizoj *fl* sistemleştirmek
sistemim, -i *eris* düzenleme, sıralama
sistemoj *fl* düzmek, sıralamak, her şeyi yerli yerine koymak
sistematikisht *zf* sistemli olarak, sistematik bir biçimde
sit *fl* elemek, elekten geçirmek, kalburdan geçirmek
sit/ë, -a *dişis* elek, kalbur
situat/ë, -a *dişis* durum, hal, vaziyet
siujdhes/ë, -a *dişis* yarımada; ***Siujdhesa Ballkanike,*** Balkan Yarımadası
sivjet *zf* bu sene, bu yıl
sivjetsh/ëm (i), -me (e) *sf* bu seneki, bu yılki
sjell (solla, sjellë) *fl* getirmek; ***e solli librin***, kitabı getirdi;
sjell *fl* vurmak; ***i solli me shkop,*** sopayla vurdu; ***i solli topit me këmbë,*** topa ayakla vurdu
sjellj/e, -a *dişis* 1. davranma, tavır; 2. getirme; 3. vurma
sjellsh/ëm (i), -me (e) *sf* nazik, saygılı, sevimli, nezaketli veya terbiyeli davranma; ***nxënës të sjellshëm,*** terbiyeli öğrenciler
skaj, -i *eris* 1. kenar, kıyı; 2. son; 3. uç, sınır; 4. açı, köşe; 5. tepe
skajor, -e *sf* 1. en uzak, en uçta veya en kenarda olan; 2. sonda bulunan, son derece, aşırı, ölçüsüz
skalit *fl* yontmak, oymak, biçim verme
skalitës, -i *eris* 1. oymacı, hakkâk; 2. heykeltıraş
skalitës, -e *sf* 1. oymacılığa ait, heykeltıraşçılıkla ilgili
skalitj/e, -a *dişis* oymacılık, hakkâk sanatı
skamj/e, -a *dişis* yokluk, fakirlik; ***jetoj në skamje,*** yoklukta (fakirlikte) yaşıyorum
skamës, -i *eris* fakir, yoksul kimse
skandal, -i *eris* skandal, rezalet, utanç verici olay
skandaloz, -e *sf* utanç verici, utanılacak; ***sjellje skandaloze,*** utanç verici davranış (tavır)
skar/ë, -a *dişis* 1. ızgara; 2. ızgarada pişmiş et
skeç, -i *eris tiyat* skeç, küçük oyun
skelet, -i *eris* 1. *anat* iskelet; 2. iskele (inşaat süresince çalışmak için yapının etrafında yapılan düzen); 3. bir şeyi oluşturan temel kısmı

Copyrighted material

skel/ë, -a *dişis* 1. iskele, rıhtım, deniz kıyında gemilerin yanaştığı düzen, liman; 2. (yapılarda): iskele
skem/ë, -a *dişis* şema, tasarı, model
skematik, -e *sf* şematik
skematizoj *fl* bir şeyin tasarlanan şemasını yapmak veya çizmek
sken/ë, -a *dişis* 1. sahne (tiyatroda vb.); 2. görünüş, manzara
skenar, -i *eris* senaryo
skenarist, -i *eris* senarist, senaryocu, senaryo yazarı
skenik, -e *sf* sahnesel, sahne ile ilgili
skeptik, -u *eris* şüpheci, kuşkucu kimse
skërfit (skërfis) *fl* kazımak (tırnakla vb.), kaşımak; **stërfitem** *fl* kazınmak, kaşınmak
stërfitj/e, -a *dişis* 1. kazıma (tırnakla vb.), kaşıma; 2. toprağı sığ olarak (az derin olarak) sürme; 3. *mec* zedeleme
skëterr/ë, -a *dişis* 1. cehennem, tamu; 2. *mec* üzüntülü ve eziyetli hayat; 3. *mec* şiddetli (yüksek) sıcaklık; 4. *mec* karanlık
ski, -të *dişis* ski, kayak; kayak sporu
skiator, -i *eris* ski (kayak) yapan sporcu, kayakçı
skic/ë, -a *dişis* kroki, taslak
skicoj *fl* bir şeyin taslağını yazmak (karalamak), krokisini çizmek
skifter, -i *eris zool* atmaca (bir yırtıcı kuş)
skleroz/ë, -a *dişis tıp* skleroz
skllav, -i *eris* köle, esir
skllavëri, -a *dişis* kölelik, köle olma durumu, esaret
skllavërim, -i *eris* köleleşme, köleleştirme
skllavëroj *fl* köleleştirmek
skra, -ja *dişis zool* solucan (yağmur solucanı)
skuad/ër, -ra *dişis* 1. *ask* manga, on kişilik asker birliği; 2. ekip, tim, takım, küçük grup
skuadrill/ë, -a *dişis ask* filo, deniz veya hava filosu
skuadron, -i *eris ask* süvari birliği
skulptor, -i *eris* heykeltıraş, heykelci
skulptur/ë, -a *dişis* 1. heykelcilik, heykel yapma sanatı; 2. heykel
skuq *fl* kırmızılaştırmak, kırmızıya (kızıla) döndürmek;
skuqem *fl* kırmızılaşmak, kızarmak
skuqj/e, -a *dişis* kırmızılaşma, kırmızılaştırma
skut/ë, -a *dişis* 1. açı; 2. köşe; 3. sığınak
slogan, -i *eris* slogan
smalt, -i *eris* emay, mine, sır
smaltoj *fl* emaylamak, minelemek, sırlamak, sır sürmek
smilat (smilas, smiloj) *fl* pohpohlamak, pehpehlemek, yaltaklanmak, çok övmek, şımartmak
smirak, -e *sf* hasetçi, kıskanç
smir/ë, -a *dişis* haset, kıskançlık
smiroj *fl* haset etmek, kıskanmak
snajper, -i *eris* keskin nişancı
sob/ë, -a *dişis* 1. soba; 2. oda

Copyrighted material

social, -e *sf* sosyal, toplum ile ilgili, toplumsal
sosialist, -i *eris* sosyalist, toplumcu
socializëm, -i *eris* sosyalizm, toplumculuk
sociologji, -a *dişis* sosyoloji, toplum bilimi
sociologjik, -e *sf* sosyoloji ile ilgili
sociolog, -u *eris* sosyolog, toplum bilimci
sod/ë, -a *dişis kim* soda
sodit (sodis) *fl* bir şeye bakmak, seyretmek, süzmek; ***sodit bukurinë e natyrës***, doğanın güzelliğini seyretmek
soditj/e, -a *dişis* bakma, seyretmek
soj, -i *eris* 1. hısım, akraba; 2. çeşit, tür, cins, nevi
soj/ë, -a *dişis bot* soya; ***vaj soje***, soya yağı
sokak, -u *eris* sokak
sokëllij (sokëllis) *fl* bağırmak
sokëllim/ë, -a *dişis* bağırma
solemn, -e *sf* törenli, merasimli, gösterişli
solemnitet, -i *eris* tören, merasim
solid, -e *sf* sağlam, metin, dayanıklı, iyi, mükemmel
solidar, -e *sf* dayanışmalı
solidarësi, -a *dişis* dayanışma, tesanüt
solidaritet, -i *eris* dayanışma, tesanüt
solidarizëm, -mi *eris* solidarizm, dayanışmacılık
solist, -i *eris müz* solocu, solist
solo, -ja *dişis müz* solo; ***solo për violinë***, keman solosu
sonat/ë, -a *dişis müz* sonat
sondazh, -i *eris* sondaj
sond/ë, -a *dişis* sonda
sondim, -i *eris* sondalama, sondaj
sondoj *fl* sondalamak
sonte *zf* bu gece
sorkodh/e, -ja *dişis zool* karaca *(Capreolus)*
soprano, -ja *dişis müz* soprano
sorr/ë, -a *dişis* karga, saksağan
sos *fl* bitirmek, sona erdirmek
sosj/e, -a *dişis* bitim, bitiş
sot *zf* bugün
sot/ëm, (i), -me (e) *sf* bugünkü, şimdiki, çağdaş; ***gazeta e sotme***, bugünkü gazete;
sovran, -e *sf* egemen, bağımsız, hükümran
sovranitet, -i *eris* egemenlik, bağımsızlık, hakimiyet, hükümranlık
spastrim, -i *eris* temizleme, arındırma, arıtma; tasfiye
spastroj *fl* temizlemek, arındırmak, arıtmak; tasfiye etmek
spec, -i *eris bot* biber; ***speca të mbushura***, biber dolması
special, -e *sf* özel, hususi, spesiyal
specialist, -i *eris* uzman, mütehassıs, spesiyalist
specializim, -i *eris* uzmanlaşma, ihtisas yapma
specifik, -e *sf* özgül; türsel, ayrılıklı; ***pesha specifike***, *fiz*, özgül ağırlık
specifikim, -i *eris* ayırma, sınıflama, bölümleme, tasnif
specifikoj *fl* ayırmak, sınıflamak, bölümlemek, tasnif etmek
spektator, -i *eris* seyirci (bir spor maçını, temsili, oyunu seyreden kimse)

Copyrighted material

spekt/ër, -ri *eris fiz* tayf
spekulator, -i *eris* spekülâtör, vurguncu
spekulim, -i *eris* spekülâsyon, vurgunculuk
spekuloj *fl* spekülasyon yapmak, vurgunculuk yapmak
sperm/ë, -a *dişis* sperm, meni, bel suyu
spërkas (sperkat) *fl* püskürmek
spërkatës, -i *eris* püskürteç, pülverizatör
spiker, -i *eris* spiker
spinaq, -i *eris bot* ıspanak
spiral, -e *sf* helezon, sarmal, spiral
spiranc/ë, -a *dişis* (gemi ile ilgili): çapa, demir, lenger; ***hedh spirancën,*** çapa atmak, fonda etmek
spital, -i *eris* hastane, hastahane; **spital i të çemendurëve** akıl hastanesi, tımarhane
spiun, -i *eris* casus, ispiyon
spiunoj *fl* casusluk etmek, ispiyonlamak
spontan, -e *sf* spontane, kendiliğinden olan
spontanisht *zf* spontane olarak, kendiliğinden olarak
sport,-i *is* spor
sportist, -i *eris* sporcu, sportmen
sportiv, -e *sf* sportif, sporla ilgili
spraps *fl* 1. (bir düşman saldırısını) püskürtmek, defetmek, geri çevirmek; 2. reddetmek, geri çevirmek; **sprapsem** *fl* çekilmek, geri çekilmek
sprov/ë, -a *dişis* 1. deneme, sınama, imtihan, tecrübe; 2. görgü, deneyim, tecrübe; 3. *fiz* deney; 4. baş belası, felâket, yoksulluk
sprovoj *fl* denemek, sınamak, tecrübe etmek
sqap, -i *eris zool* teke, keçinin erkeği
sqarim, -i *eris* 1. açıklama, aydınlatma, izah etme; 2. durulaştırma, berraklaştırma
sqaroj *fl* açıklamak, aydınlatmak, izah etmek; ***sqaroj një problem,*** bir problemi açıklıyorum
sqep, -i *eris* gaga (kuşların)
sqepar, -i *eris* keser (marangoz aleti)
sqetull, -i *eris anat* koltuk; ***nën sqetull***, koltuk altı
sqimatar, -e *sf* kokot, yosma, süslü, süslü püslü
squfur, -i *eris kim* kükürt
squfurim, -i *eris* kükürtleme, toz kükürt serpme
squfuror, -e *sf* kükürtle ilgili; ***shtresë squfurore***, kükürt tabakası
squfurt (i,e) *sf* kükürtlü
squfuros *fl* kükürtlemek, kükürt tozu serpmek
stabilizim, -i *eris* istikrarlık, kararlılık, değişmezlik, dengeleme
stabilizoj *fl* istikrar kazandırmak, kalıcı hale getirmek, dengelemek
stacion, -i *eris* istasyon, durak; ***stacioni i autobuseve,*** otobüs istasyonu (durağı); ***stacion i trenit,*** tren istasyonu
stad, -i *eris* sahra, evre, aşama, faz,mehale
stadium, -i *eris sp* stadyum

Copyrighted material

stall/ë, -a *dişis* tavla, ahır, at ahırı, inek ahırı
stamp/ë, -a *dişis* kalıp, matris, baskı kalıbı
standard, -i *eris* standart
standardizim, -i *eris* standartlaşma, standartlaştırma, tek tipe indirme, ayarlama
standardizoj *fl* standartlaştırmak, tek tipe indirmek, ayarlamak
start, -i *eris sp* 1. start, çıkış; 2. *mec* başlangıç, başlangıç noktası
startoj *fl* koşmaya başlamak, herhangi bir işe ve ya eyleme başlamak
statik/, -e *dişis* statik, hareket etmeyen, duran, değişmeyen
statistik/ë, -a *dişis* istatistik, sayımlama; gerçekleri toplayıp sayı hailinde gösterme işi
statuj/ë, -a *dişis* heykel
statut, -i *eris* statü, tüzük
stazh, -i *eris* staj, çalışmakta geçirilen süre
stem/ë, -a *dişis* arma, amblem
stenograf, -i *eris* stenografçı
stenografi, -a *dişis* stenografi
step, -i *eris* coğ step, bozkır
steril, -e *sf* 1. steril, kısır, döl vermeyen, verimsiz, kıraç; 2. steril, tüm mikroplardan arındırılmış
stern/ë, -a *dişis* sarnıç, tanker
stetoskop, -i *eris tıp* stetoskop, kalp ve iç organların hareketlerini dinlemeye yarayan araç
stërgjysh, -i *eris* birine göre dedesinin babası; önceki atalar
stërgjyshe, -ja *dişis* birine göre anne annesinin anası
stërhollim, -i *eris* çok inceltme
stërholloj *fl* çok inceltmek;
stërhollohem *fl* çok incelmek
stërpik *fl* püskürtmek, serpmek
stërpikj/e, -a *dişis* püskürtme, serpme
stërvit *fl* antrenman yaptırmak, alıştırmak, egzersiz yaptırmak, idman yaptırmak; **stërvitem** *fl* antrenman yapmak, egzersiz yapmak, idman yapmak
stërvitj/e, -a *dişis* antrenman, egzersiz, idman
still, -i *eris* stil, biçem, üslûp, usul, tarz
stilizim, -i *eris* bir edebî veya müzik eserin üslûbunu düzeltme, üslûplaştırma
stilizoj *fl* bir edebî veya müzik eserin üslûbunu düzeltmek, üslûplaştırmak
stilist, -i *eris* üslûpçu, üslûbu güzel olan (beğenilen) yazar
stimul, -i *eris* isteklendirme, özendirme, teşvik, dürtü
stimuloj *fl* isteklendirmek, özendirmek, teşvik etmek, harekete geçirtmek
stin/ë, -a *dişis* mevsim, yılın dört bölümünden her biri; sezon; ***stinë vere***, yaz mevsimi
stiv/ë, -a *dişis* istif, yığın
stivim, -i *eris* istifleme, yığma
stivoj *fl* istiflemek, yığmak
stof,- i *eris* kumaş
stoli, -a *dişis* süs, süs eşyası, bezek, ziynet
stolis *fl* süslemek, bezemek
stolisj/e, -a *dişis* süsleme, bezeme
stolisur (i,e) *sf* süslü, süslenmiş, bezekli

Copyrighted material

stom, -i *eris* rıhtım, sahil, kıyı; 2. *geol* katman, tabaka; 3. tarlalar arasındaki tümsek
stomak, -u *eris anat* mide, karın; ***dhembje stomaku,*** karın ağrısı
stomatolog, -u *eris* diş hekimi, diş doktoru, dişçi
strajc/ë, -a *dişis* torba
strall/ë, -a *dişis* çakmaktaşı
strateg, -u *eris* strateji uygulayan kimse veya uzman
strategji, -a *dişis* strateji
strategjik, -e *sf* stratejik
streh/ë, -a *dişis* 1. saçak; ***nën strehë***, saçak altı; 2. fötr şapkanın çevresindeki siperi; 3. barınak, sığınak, melce
strehim, -i *eris* geçici barınak, sığınak; barınma, korunma; yerleştirme
strehoj *fl* barındırmak, geçici olarak yerleştirmek, korumak
strof/ë, -a *dişis edeb* kıta, dörtlük, şiir bendi
strofk/ë, -a *dişis* 1. yatak; 2. *mec* yatak, gizli barınak veya suçluların gizlice barındıkları yer
struktur/ë, -a *dişis* bina, yapı; yapılış veya kuruluş biçimi
strukturor, -e *sf* yapısal, bina veya yapıya ait
strumbullar, -i *dişis* 1. harman direği; 2. seren; 3. sütun (evin ana direği); 4. *mec* temel, bir tesisin bir eserin ana kısmı
student, -i *eris* üniversite öğrencisi
studim, -i *eris* çalışma, öğrenme, araştırma, inceleme
studioj *fl* çalışmak, araştırmak, incelemek; araştırarak tetkik etmek
stuf/ë, -a *dişis* soba
stuhi, -a *dişi* fırtına
stuhish/ëm (i), -me (e) *sf* fırtınalı; ***mot i stuhishëm,*** fırtınalı hava
stuko, -ja *dişis* alçı
stukoj *fl* alçılamak
suaz/ë, -a *dişis* 1. korneş; çerçeve; bir şeyi çevreleyen düzen (çerçeve)
subjekt, -i *eris* 1. *fels* düşünebilen, çalışabilen bilinçli varlık; 2. *huk* tüzel kişi, fail; 3. konu, mevzu, bahis; 4. *gram* özne; 5. insan, şahıs, kişi
subjektiv, -e *sf* kişisel, öznel, enfüsi; ***pikëpamje subjektive,*** kişisel görüş
sublimim, -i *eris fiz* süblimleşme
substanc/ë, -a *dişis* 1. madde, materyal; 2. *fels* öz, esas, önemli bölüm
sugjerim, -i *eris* öneride bulunma işi, önerme, teklif etme
sugjeroj *fl* önermek, teklif etmek, öne sürmek, telkin etmek
sugjestion, -i *eris* öneri, telkin, ilhan, esin
sugjestiv, -e *sf* insanın aklına yeni düşünceler getiren, telkin edici, fikir verici
suk/ë, -a *dişis* tümsek, bayırcık, yükseklik
sukses, -i *eris* başarı, muvaffakiyet; ***arrij sukses,*** başarı elde etmek, başarmak
suksessh/ëm (i),me (e) *sf* başarılı
sulm, -i *eris ask* saldırı, saldırış, hücum, taarruz

Copyrighted material

sulmim, -i *eris* saldırma, hücum etmek
sulmoj *fl* saldırmak, hücum etmek, taarruzda bulunmak
sulmues, -i *eris* saldırıcı, saldıran kimse, hücum eden kişi
sundim, -i *eris* egemenlik, hüküm, hükmetme, yönetim, idare; hükümdarlık süresi,
sundoj *fl* hükmetmek, hüküm sürmek, yönetmek, idare etmek, idaresi altında olmak
sundimtar, -i *eris* hükümdar, hüküm eden kimse
sup, -i *eris anat* omuz; ***mban mbi supe,*** omuzda taşımak
superfuqi, -a *dişis* süper güç
superstruktur/ë, -a *idişis* üstyapı (altyapı karşıtı)
supj/e, -a *is zool* ispinoz
suplementar, -e *sf* tamamlayıcı, bütünleyici
supozim, -i *eris* zan, tahmin, varsayım, farz etme
supozoj *fl* sanmak, zannetmek, tahmin etmek, varsaymak
surb *fl* (çorba ve benzeri hakkında): içmek
suva, -ja *dişis* sıva, sıva harcı
suvatim, -i *eris* sıvama, sıvama işi, sıvalama
suvatoj *fl* sıvamak, sıvalamak, sıva vurmak
suvatuar (i,e) *sf* sıvalı
suvatues, -i *eris* sıvacı
sy, -ri *eris anat* göz; ***bebja e syrit,*** göz bebeği; ***hap (mbyll) sytë,*** gözleri açmak (kapamak)
synim, -i *eris* amaç, gaye, hedef, maksat, niyet
synoj *fl* amaçlamak, arzu etmek, hedeflemek, istemek, niyet etmek, tasarlamak
syth, -i *eris* 1. *bot* gonca, konca, tomurcuk; 2. ağ gözü, ağ veya file örgüsünün iplikleri veya telleri arasında bulunan aralık, gözenek; 3. sürgü, çekmece
syze, -ja *dişis* gözlük(ler)

Copyrighted material

Sh

sh - Arnavut alfabesinin yirmi yedinci harfi
shabllon, -i *eris* kalıp, şablon
shabllonizoj *fl* şablonlaştırmak, bir işi şablon haline getirmek, kalıplaşmış bir şekilde çalışmak
shafran, -i *dişis bot* safran (*Crocus satirus*)
shah, -u *eris* satranç; ***gur shahu***, satranç taşı; ***luaj shah***, satranç oynamak
shahist, -i *eris* satranççı, satranç oyuncusu
shaj *fl* sövmek, küfretmek; azarlamak, paylamak; **shahem** *fl* sövülmek; azarlanmak, paylanmak
shajak, -u *eris* şayak; ***rroba shajaku***, şayak elbise
shaka, -ja *dişis* şaka, lâtife; ***bëj shaka***, şaka yapmak
shakatar, -i *eris* şakacı, lâtifeci
shakaxhi, -a *dişis* şakacı, lâtifeci
shakullin/ë, -a *dişis* kasırga, şiddetli rüzgâr; girdap, anafor
shal/ë, -a *dişis* eyer; semer; bisiklette: sele
shaloj *fl* eyerlemek, eyer atmak veya eyer kapamak
shalqi, -a *dişis bot* karpuz
shall, -i *eris* şal, atkı, kaşkol
shamat/ë, -a *dişis* şamata, gürültü, patırtı
shami, -a *dişis* baş örtüsü; ***shami xhepi***, mendil
shampanj/ë, -a *dişis* şampanya
shandan, -i *eris* şamdan, mumluk
shantazh, -i *eris* şantaj; ***bëj shantazh***, şantaj yapmak
şap, -i *eris* 1. *kim* şap (antiseptik madde); 2. *veter* (hayvanlarda): şap hastalığı (*Aphа epizootica*)
sharj/e, -a *dişis* sövme, sövüş azarlama; küfür, sövgü
sharki, -a *dişis müz* bir çeşit beş telli müzik enstrümanı
shartes/ë, -a *dişis* (meyvecilikte): aşı
shartoj *fl* aşılamak, aşı yapmak
sharr/ë, -a *dişis* testere, bıçkı; hızar; ***sharrë dore***, el testeresi; ***sharrë elektrike***, elektrik testeresi
sharroj *fl* testere ile kesmek, biçmek
shashtis *fl* şaşırtmak;
shashtisem *fl* şaşmak, şaşırmak
shat, -i *eris* çapa (toprağı kazımaya yarayan alet)
shatoj *fl* çapalamak
shatorr, -e *dişis* çadır
shef, -i *eris* şef, amir; ***shef i policisë***, polis şefi (amiri)

Copyrighted material

sheg/ë, -a *dişis bot* nar (ağaç ve ürün)
shekull, -i *eris* asır, yüzyıl; ***shekulli i njëzetë***, yirminci yüzyıl
shekullor, -e *sf* asırlık, yüzyıllık, asıra ait, yüzyıla ait; ***traditë shekullore***, yüzyıllık gelenek (anane)
sheleg, -u *eris zool* bir yıllık koyun
shelg, -u *eris bot* söğüt (*Salix*)
shemb *fl* yıkmak, devirmek, yerle bir etmek; ***shemb shtëpinë***, evi yıkmak; **shembem** *fl* yıkılmak, devrilmek
shembj/e, -a *dişis* 1. yıkma, yıkılış, tahrip; 2. ani yıkılış çöküş
shembull, -i *eris* örnek, misal, model; ***për shembull***, örneğin, örnek olarak
shembullor/ë, -e *sf* örneksel, örnek gösterilecek nitelikte olan; örneklik; ***sjellje shembullore***, örnek davranış (tutum)
shenj/ë, -a *dişis* işaret, nişan, belirti, marka; ***shenjat e pikësimit***, *gram*, noktalama işaretleri; ***shenja e fabrikës***, fabrika markası
shenjëtar, -i *eris* nişancı, atıcı
shenjt (i,e) *sf* kutsal, kutsi, mukaddes
sheqer, -i *eris* 1. şeker; ***sheqer pluhur***, toz şeker; ***sheqer panxhari***, pancar şekeri; ***sheqer kallami***, kamış şekeri
sheqerk/ë, -a *dişis* şekerleme, bonbon
shes (shita, shitur) *fl* satmak; ***shes me pakicë***, perakende satmak; ***shes me humbje***, zararına satmak; ***shes me ankand***, ihale ile satmak
shesh, -i *eris* meydan, alan, saha
sheshazi *zf* açıkça, alenen, gizli olmaksızın
sheshit *zf* açıkça, alenen, gizli olmaksızın
sheshim, -i *eris* düzleme, tesviye
sheshoj *fl* 1. düzlemek, tesviye etmek; 2. *mec* yerle bir etmek; 3. *mec* yaklaştırmak (görüşleri); azaltmak (farklılıkları); 4. düzmek, sıraya getirmek, sıraya koymak (işleri vb.)
sheshtë (i,e) *sf* 1. düz, engebesiz, aynı düzeyde, aynı seviyede; 2. sığ (derin olmayan); ***pjatë e sheshtë***, sığ (yayvan) tabak; 3. alçak (ayakkabı vb. için)
shëllir/ë, -a *dişis* tuzlu su, salamura
shëmbëllej *fl* (bir şeye, bir kimseye) benzemek
shëmbëllim, -i *eris* benzerlik, benzetme, benzeyiş, andırış
shëmbëlltyr/ë, -a *dişis* 1. benzetme, bezeyiş, benzerlik; 2. görüntü, hayal; 3. tasvir, betimleme; somut örnek
shëmtim, -i *eris* çirkinlik
shëmtoj *fl* çirkinleştirmek;
shëmtohem *fl* çirkinleşmek
shëmtuar (i,e) *sf* çirkin, iğrenç, kılıksız, korkunç; ***njeri i shëmtuar***, çirkin adam
shëndet, -i *eris* 1. sağlık, sıhhat, esenlik; ***gëzoj shëndet të mirë***, sağlık dilemek; 2. selam, selamlama

Copyrighted material

shëndetësi, -a *dişiş* sağlık işlerin tümü, sıhhiye; ***Ministria e Shëndetësisë,*** Sağlık Bakanlığı
shëndetësor, -e *sf* sağlıksal, sağlık işleri ile ilgili; ***shërbime shëndetësore,*** sağlık hizmetleri
shëndetsh/ëm (i), -me (e) *sf* sağlıklı, sıhhatli, esen
shëndosh *fl* iyileştirmek, tedavi etmek, şifa vermek;
shëndoshem *fl* iyileşmek, sağalmak, hastalıktan kalkmak
shëndosh (i,e) *sf* sağlıklı, sıhhatli; sağlam; 2. (eşya ve cihazlar için): sağlam, dayanıklı, kolaylıkla kırılmaz
shënim, -i *eriş* 1. (defterde) not alma; 2. bir şeyin üzerine işaret veya nişan koyma, markalama; 3. (bir şey hakkında) kısa yazı, bilgi, malûmat, açıklama; 4. *tıp* aşılama, aşı yapma; 5. *ask* nişan alma (silahla)
shënoj *fl* 1. not almak, yazmak; 2. işaret koymak, nişan koymak, markalamak; 3. belirtmek (örn. sınırları vb.); 4. *tıp* aşılamak, aşı yapmak; 5. *ask* nişan almak (silahla); 6. *sp* isabet etmek (gol atmak, vb.)
shënuar (i,e) *sf* 1. işaretlenmiş, belirtilmiş; 2. *mec* ünlü, şöhretli, önemli; ***ditë e shënuar,*** önemli gün; 3. belirgin, kolayca göze çarpan
shërbej *fl* 1. hizmet etmek (memur vb.); 2. hizmet etmek, servis yapmak (örn. sofrada vb.); 3. yardım etmek **shërbim, -i** *eriş* 1. hizmet, yardım; 2. hizmet, resmi görev; ***shërbim ushtarak,*** askeri hizmet; 3. görev, vazife
shërbëtor, -i *eriş* hizmetçi, hademe, hizmetkâr, uşak
shërbyes, -e *sf* hizmete ait, hizmet ile ilgili; hizmet eden, yardım eden
shërim, -i *eriş* iyileşme, iyileştirme, sağlığına kavuş(tur)ma, tedavi, sağaltma
shëroj *fl* iyileştirmek, tedavi etmek, sağlığına kavuşturmak, sağaltmak; **shërohem** *fl* iyileşmek, tedavi olmak, sağlığına kavuşmak
shëtit, shëtis *fl* gezmek, gezinmek, dolaşmak, seyahat etmek
shëtitj/e, -a *dişiş* gezinti, gezinme, dolaşma
shëtitës, -i *eriş* gezici, gezginci, seyyar
shëtitor/e, -ja *dişiş* şehir içi gezinti yeri
shfaq *fl* 1. göstermek, teşhir etmek, sergilemek, açıklamak, ortaya koymak, açığa vurmak; 2. (seyirciler önünde) temsil vermek
shfaqj/e, -a *dişiş* 1. gösterme, teşhir, belli etme; 2. (seyirciler önünde yapılan) temsil, oyun, gösteri
shfaroj *fl* yok etmek, mahvetmek
shfletim, -i *eriş* (kitap vb.) sayfalarını çevirme, açma
shfletoj *fl* (kitap) sayfalarını çevirmek, açmak
shfrenoj *fl* frenlememek, engellememek, keyfine bırakmak, gevşetmek

Copyrighted material

shfrenuar (i,e) *sf* frenlenmemiş, keyfine bırakılmış, engeller kaldırılmış, engelsiz
shfryj (shfryra, shfryrë) *fl* 1. (bir balonun, bir lâstiğin vb.) havasını veya gazını boşaltmak; 2. (ak ciğerlerden) nefes vermek, derin nefes vermek, hava salmak; 2. *mec* dökmek, öfkesini kimseye dökmek
shfrytëzim, -i *eris* 1. istifade etme; istismar, sömürü; 2. kullanım, kullanma, faydalanma, yararlanma
shfrytëzoj *fl* 1. istifade etmek; istismar etmek; sömürmek; 2. kullanmak, faydalanmak, yararlanmak
shfrytëzues, -i *eris* istifade eden kimse, yararlanan kimse; sömürücü, sömürgeci
shfuqizim, -i *eris* yürürlükten kaldırmak, iptal etmek, feshetmek
shi, -u *eris* yağmur; ***bie shi***, yağmur yağıyor; ***stina e shirave***, yağmur mevsimi
shi *part* tam; ***shi në atë kohë,*** tam o zamanda
shif/ër, -ra *dişis* 1. rakam; 2. shifre, gizli haberleşmeye yarayan işaretlerin tümü
shifroj *fl* şifrelemek
shigjet/ë, -a *dişis* ok; ok işareti
shihem *fl* 1. buluşmak, karşılaşmak; 2. görünmek; 3. muayene edilmek (doktorda)
shij/e, -a *dişis* 1. lezzet, tat; 2. kişisel beğeni, zevk, haz, merak
shijim, -i *eris* tatma, tadına bakma
shijoj *fl* 1. tatmak, tadına bakmak; 2. *mec* hoşlanmak, zevklenmek
shijsh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. lezzetli, nefis; 2. *mec* zevkli
shikim, -i *eris* 1. bakış, bakma, nazar; 2. gözden geçirme
shikoj *fl* 1. bakmak, görmek; 2. birisine bakmak (bakım göstermek); 3. dikkat etmek, farkına varmak; **shikohem** *fl* bakılmak; ***shikohem në pasqyrë,*** aynada bakılmak
shikues, -i *eris* seyirci; gözlemci
shilarës, -i *eris* salıncak
shilatem *fl* sallanmak
shin/ë, -a *dişis* ray, demir yolu; 2. (metal) çember
shira, -t *dişis* harman
shirës, -e *dişis* 1. harmancı; 2. harman ile ilgili; ***makinë shirëse***, (harman) dövme makinesi
shirj/e, -a *dişis* harman dövme işi
shiring/ë, -a *dişis* şırınga
shirit, -i *eris* şerit, bant
shish/e, -ja *dişis* şişe
shishqebap, -i *eris* şiş kebap
shitblerj/e, -a *dişis* satın alma, alış veriş, alım satım işi
shitës, -i *eris* satıcı, tezgâhtar
shitj/e, -a *dişis* satı, satım, satış, satmak işi; ***nzjerr në shitje,*** satışa çıkarmak
shitur (i,e) *sf* satılan, satılmış
shitor/e, -ja *dişis* dükkân, satış yeri,
shkab/ë, -a *dişis zool* kartal (*Aquila*)

Copyrighted material

shkadhit (shkadhis) *sf* 1. budamak; 2. (bahçede) muzır otları temizlemek
shkak, -u *eriz* sebep, neden, motif
shkaktar, -i *eriz* müsebbip, sebep olan (şey, kimse, olay); bir durumu meydana getiren şey (kimse, olay vb.)
shkaktoj *fl* sebep olmak, neden olmak, sebebiyet vermek, olmasına neden olmak
shkatues, -i *eriz bak* **shkaktar, -i**
shkall/ë, -a *dişis* 1. derece, kademe, basamak, aşama, mertebe; 2. merdiven; 3. *mat* derece; 4. *fiz* derece
shkallëzim, -i *dişis* 1. derecelendirme, derecelere ayırma; 2. derece derece değişme; (renklerde) bir nüanstan diğer nüansa derece derece geçme; 3. derece derece ilerleme, kerteleme; azar azar ilerleme; 4. şiddetlendirme, tırmandırma; 5. tedriçlik
shkallëzoj *fl* 1. oyuklar yapmak; 2. derecelendirmek, derecelere ayırmak; 3. belli kriterlere göre gruplara ayırmak; 4. şiddetlendirmek, tırmandırılmak
shkallmim, -i *eriz* kırma, dökme, parçalama, bozma
shkallmoj *fl* kırmak, dökmek, bozmak, yok etmek, mahvetmek, paramparça etmek
shkapërderdh *fl* 1. dağıtmak, darmadağınık etmek, yaymak; 2. boş yere harcamak, savurganlık etmek
shkapërderdhj/e, -a *dişis* dağıtma, yayma, darmadağınık etme
shkaras (shkarazi) *zf* üstünkörü, gelişigüzel
shkarj/e, -a *dişis* kaymak, heyelan; ***shkarje e tokës,*** toprak kayması (heyelan)
shkarkim, -i *eriz* 1. yükünü boşaltma, yükünü indirme; 2. işten atma, işten azletme; 3. (elektrik) deşarj, boşalma
shkarkoj *fl* 1. yükünü boşaltmak, yükünü indirmek; 2. işten atmak, işten azletmek; 3. (elektrik) deşarj etmek, boşaltmak
shkaravit (shkaravis) *fl* tırmalamak, tırnakla çizmek, düzensiz çizmek (yazmak), karalamak
shkas, -i *eriz* neden, sebep, gerekçe, vesile, bahane
shkas (shkava, shkarë) *fl* kaymak
shkatërrim, -i *eriz* yıkma, viran etme, tahrip, yok etme, bozma; felaket, yıkım, mahıv, yok olma
shkatërrin/ë, -a *dişis* yıkıntı, kalıntı, enkaz, viranlık
shkatërroj *fl* yıkmak, bozmak, tahrip etmek, mahvetmek, yok etmek; **shkatërrohem** *fl* yıkılmak, yok olmak, mahvolmak, bozulmak
shkathët (i,e) *sf* atik, çevik, becerikli, canlı, hareketli, kafası çalışan, elleri maharetli, marifetli
shkathtësi, -a *dişis* atiklik, çeviklik, ellerin kullanımında beceriklilik, ustalık
shkathtësoj *fl* yetiştirmek, beceriklilik yaratmak; daha atik, daha çevik, daha hareketli olma özelliğini kazandırmak

Copyrighted material

shkel *fl* 1. ezmek; 2. yürümek, adım atmak; 3. basmak, bastırmak; 4. bir yasayı, verilen bir sözü ihlal etmek, çiğnemek
shkelj/e, -a *dişis* 1. ezme, ezilme; basma, bastırma; 2. hakka tecavüz etme, ihlal, yasalara uymama
shkelm, -i *eris* tekme, ayakla vuruş, vurma, vuruş
shkelmoj *fl* tekmelemek, tekme atmak, tekme vurmak, şut atmak
shkenc/ë, -a *dişis* bilim, ilim; ***shkencat natyrore***, fen bilimleri; ***shkencat shoqërore***, toplum bilimleri
shkencërisht *zf* bilimce, ilimce, bilimsel bir şekilde
shkencëtar, -i *eris* bilimci, bilgin, bilim adamı
shkencor, -e *sf* bilimsel, bilimle ilgili, bilime dayanan, ilmî; ***studime shkencore,*** bilimsel çalışmalar, ***vepër shkencor***, bilimsel eser; ***socializëm shkencor***, bilimsel sosyalizm
shkëlqej *fl* parlamak, parıldamak, ışıldamak
shkëlqes/ë, -a *dişis* ekselâns
shkëlqesi, -a *dişis* ekselâns
shkëlqim, -i *eris* parlaklık, parıltı; ışıldama, parlama; 2. *mec* ihtişam, görkem, tantana
shkëlqyesh/ëm (i), -me (e) *sf bak* **i (e) shkëlqyer**
shkëlqyer (i,e) *sf* 1. parlak, parıltılı; 2. *mec* çok zeki, çok akıllı, çok çabuk kavrayan, pek iyi, mükemmel, kusursuz; ***nxënësi i shkëlqyer,*** çok zeki öğrenci
shkëlzej *fl* parlamak, parıldamak
shkëlzim, -i *eris* parlaklık, parıltı,
shkëmb, -i *eris* kaya, büyük ve sert taş kütlesi
shkëmbej *fl* değiştirmek, mübadele etmek, değiş tokuş etmek
shkëmbes/ë, -a *dişis bak* **shkëmbim**
shkëmbim, -i *eris* değiş tokuş, mübadele, değiştirme, trampa, takas
shkëmbor, -e *sf* kayalık; ***krahinë shkëmbor***, kayalık bölge
shkëndij/ë, -a *dişis* 1. kıvılcım; 2. *mec* başlangıç, öz, nüve; 3. *zool* ateşböceği (*Lampyris noctiluca*)
shkëndit *fl* kıvılcım çıkarmak; parıldamak
shkëput (shkëpus) *fl* 1. koparmak; 2. ayırmak, (ilişkisini, bağlantısını) kesmek
shkëputj/e, -a *dişis* koparma, ayırma, bağlantısını (ilişkisini) kesme
shkëputur (i,e) *sf* kopmuş, kopuk; ilişkisi kesilmiş, ayrılmış
shkoj (shkova, shkuar) *fl* gitmek; ***shkoj në shkollë,*** okula gitmek; yola (yolculuğa) çıkmak
shkoll/ë, -a *dişis* okul; ***shkollë fillore***, ilköğretim okulu, ***shkollë e mesme***, orta öğretim okulu; ***shkollë e lartë***, yüksek okul; ***shkollë profesionale***, meslek okulu
shkollor, -e *sf* okula ait, okul ile ilgili

Copyrighted material

shkollim, -i *eris* okuma, okutma, okumasını sağlama, öğrenim görmesini sağlama,
shkolloj *fl* okutmak, öğrenim görmesini sağlamak; **shkollohem** *fl* öğrenim görmek
shkolluar (i,e) *sf* okumuş, öğrenim görmüş (kimse)
shkombëtarizim, -i *eris* milliyetsizleştirme
shkombëtarizoj *fl* milliyetsizleştirmek
shkop, -i *eris* sopa, asa, değnek, baston
shkopsit *fl* düğmelerini çözmek; ***shkopsit xhaketin***, ceketini çözmek
shkopsitur (i,e) *sf* düğmeleri çözük
shkoq *fl* 1. koparmak, çekmek, çıkarmak, (kabuğunu) soymak; 2. doğramak, ufalamak; 3. ayırmak
shkoqit (shkoqis) *fl* anlatmak, açıklamak; hesapları temize çıkarmak
shkoqitj/e, -a *dişis* sunma, açıklama, anlatma
shkoqur *zf* açık olarak, açıkça, açık saçık olarak, kısaca
shkrap, -i *eris zool* akrep
shkreh *fl* 1. (ateşli silahlarda, cihazlarda vb.) tetiği çekmek
shkrep *fl* 1. kıvılcım çıkarmak, çakmak (şimşek, çakmak taşı vb.), 2. tetiği çekmek, ateş açmak, 3. ışıldamak, parıldamak, kuvvetli ışık çıkarmak
shkrep, -i *eris* kaya, büyük ve sert taş kütlesi
shkrepës/e, -ja *dişis* kibrit, kibrit çöpü; çakmak, çakmaktaşı
shkres/ë, -a *dişis* yazı, resmi yazı, belge
shkretë (i,e) *sf* 1. yalnız, arkadaşsız, kimsesiz, üzgün, perişan, yoksul; 2. ıssız, tenha, terk edilmiş, halinde bırakılmış
skretir/ë, -a *dişis* 1. *coğ* çöl, sahra; 2. terke edilmiş yer, kimsesiz yer, ıssız yer, ıssızlık
shkretoj *fl* yıkıp yakmak, enkaz haline getirmek, harap etmek
shkrij *fl* 1. eritmek; bir sıvı içinde eritmek, çözmek; 2. *mec* erimek; bir şeyin içine katılıp kaybolmak; bir başka şeye katılıp onun parçası olmak, birleşmek, bir bütünlük haline gelmek; (örn.: iki toplumun birleşerek tek bir toplum haline gelmesi)
shkrim, -i *eris* 1. yazı, yazma, yazmak işi; ***shkrim dore,*** el yazısı; ***letër shkrimi,*** yazı kâğıdı
shkrimb *fl* temizlemek
shkrimtar, -i *eris* yazar, muharrir, müellif; ***shkrimtar i njohur,*** tanınmış yazar
shkrirës, -i *eris* dökmeci, dökümcü, dökümcülükle uğraşan kimse; 2. eriten madde
shkrirj/e, -a *dişis* dökme; döküm; erime,eritme
shkronj/ë, -a *dişis* harf; ***shkronja latine,*** Latin harfleri; ***shkronja cirilike,*** Kiril harfleri; ***shkronjë e madhe,*** majüskül, büyük harf; ***shkronjë e vogël,*** miniskül, küçük harf
shkruaj *fl* yazmak; ***shkruaj një lutje***, bir dilekçe yazıyorum

Copyrighted material

shkrues, -i *eris* 1. kitap yazarı, müellif; 2. yazman, kâtip, sekreter
shkruar (i,e) *sf* yazılı, yazılmış, tahrirî
shkrumb, -i *eris* 1. kurum (ocak bacalarında bırakılan kalın is); 2. yanık (tencere dibinde kalan yanık tabaka)
shkrumboj *fl* yanmak, pişerek yanmak (yiyecek vb.)
shkuar (i,e) sf 1. geçmiş, geçen, zaman hakkında: geride kalmış, bir önceki; 2. (insanlar hakkında) yaşlı
shkuarj/e, -a *dişis* gitme, yola çıkma, ayrılarak gitme
shkuj, -i *is* akım, cereyan; ***mos rri në shkuj të eres,*** hava (rüzgâr) akımında durma
shkujdesj/e -a *dişis* dikkatsizlik, aldırmazlık, tasasızlık, kayıtsızlık, lâkaydî
shkujdesur (i,e) *sf* dikkatsiz, aldırmaz, tasasız, kaygısız
shkul *fl* yolmak, sökmek, çekmek, çıkarmak, kökünden çıkarmak
shkulj/ë, -a *dişis* yolma, sökme, çekme, çıkarma, kökünden çıkarma
shkulm, -i *eris* dalga, fışkırma, püskürme
shkumak, -e *sf* köpüren, köpüklü, köpürebilen
shkum/ë, -a *dişis* köpük; ***shkumë sapuni***; sabun köpüğü; ***shkumë deti***, deniz köpüğü
shkumës, -i *eris* tebeşir
shkumëzim, -i, (shkumim, -i) *eris* köpürme, köpükle(n)me
shkumoj *fl* köpürtmek;
shkumohem *fl* köpürmek
shkumor, -e *sf* köpüklü
shkund *fl* silkelemek, silkmek, çırpmak; ***shkund qershinë***, kirazı (kiraz ağacını) silkmek; ***shkund qilimin***, kilimi silkmek; **shkundem** *fl* silkinmek, silkelenmek
shkundës, -i *eris* silkmek işini yapan kimse, çırpıcı
shkundj/e, -a *dişis* silkinme, silkelenme, silkme, silkiniş, çırpma
shkundur (i,e) *sf* silkinmiş, silkelenmiş
shkurorëzim, -i *eris* boşanma, evliliğe son verme
shkurorëzoj *fl* birisini boşaltmak, evliliğine son vermek, boşaltmak
shkurtabiq, -i *eris* cüce, bodur (kimse)
shkurtabiqësi, -a *dişis* cücelik, bodurluk
shkurt, -i *eris* şubat (ay)
shkurt *zf* kısaca, sözün kısası, velhasıl
shkurtazi *zf* kısacası
shkurtër (i,e) *sf* kısa, mesafe veya zaman bakımından az; ***kohë e shkurtër***, kısa zaman; ***fjalim i shkurtër,*** kısa konuşma
shkurtim, -i *eris* kısaltma
shkurtimisht *zf* kısacası
shkurtoj *fl* kısaltmak
shkurr/e, ja *dişis* çalı, çalılık
shkurris (shkurroj) *fl* çalıları kesmek
shkyç *fl* 1. anahtarla açmak; 2. *elekt* ***e shkyç rrymën,*** elektriği kesmek

Copyrighted material

shkyçj/e, -a *dişis* 1. anahtarla açma; 2. elekt kesmek
shkyej *fl* yırtmak, koparmak
shlodh *fl* dinletmek, istirahat ettirmek, yorgunluğunu gidermek
shlodhj/e, -a *dişis* dinlenme
shjyej (shleva, shlyer) *fl* 1. (bir yazıyı, bir lekeyi, bir izi) silmek, temizlemek; 2. *mec* (bir borcu, bir krediyi) ödemek, temizlemek
shlyrj/e, -a *dişis* silme, temizleme
shmang *fl* uzaklaştırmak, saptırmak, izinden ayırmak; ***shmangem*** *fl* uzaklaşmak, sapmak, izinden ayrılmak; anlamaktan veya görmezlikten gelmek, sorunlardan kaçınmak, sıyrılmak
shndërrim, -i *eriş* 1. dönüşüm, değişim, şekil değiştirme
shndërroj *fl* dönüştürmek, şekil değiştirmek; **shndërrohem** *fl* dönüşmek, değişmek
shëndrit *fl* parlamak, parıldamak, ışıl ışıl parlamak
shëndritshëm (i), -me (e) *sf* 1. pırıl pırıl parlak, ışıldayan, parlayan; 2. *mec* muhteşem, herkesin gözüne çarpan
shofer, -i *eriş* şoför, sürücü
shoh *fl* görmek, bakmak, gözlemek
shok, -u *eriş* arkadaş, yoldaş; ***shok i ngushtë,*** yakın arkadaş
shoq/e, -ja *dişis* kadın arkadaş
shoqat/ë, -a *dişis* 1. ortaklık veya birlikte arkadaşlık; şirket; 2. dernek, cemiyet, birlik
shoqëri, -a *dişis* 1. toplum, topluluk; 2. cemiyet, dernek, birlik; 3.arkadaşlık
shoqërim, -i *eriş* arkadaşlık etme, eşlik etme, refakat
shoqërisht *zf* arkadaşça, arkadaş olarak; ortaklaşa olarak; ***shpenzimet i paguam shoqërisht,*** masrafları ortaklaşa ödedik
shoqërizim, -i *eriş* toplumlaştırmak, toplumlaşmak; toplumsallaştırmak, toplumsallaşmak
shoqëroj *fl* (yolculukta) eşlik etmek, yanında bulunmak, refakat etmek; koruma amacıyla bir kimseye eşlik etmek; arkadaşlık etmek
shoqëror, -e *sf* toplum ile ilgili, toplumsal; ***rendi shoqëror,*** toplumsal düzen; ***marëdhënie shoqërore,*** toplumsal ilişkiler (münasebetler)
short, -i *eriş* kur'a, (ad çekme)
shosh *fl* elemek, elekten geçirmek, kalburdan geçirmek
shoshë, -a *dişis* elek, kalbur
shoshit *fl* bir sorunu iyice incelemek
shoshit *fl bak* **shosh**
shoshitj/e, -a *dişis* 1. eleme, kalburdan geçirme; 2. *mec* bir sorunu iyice inceleme, araştırma, tartışma
shoven, -e *sf* şoven
shovenist, -i *eriş* şoven
shovenizëm, -i *eriş* şovenizm, şoven olma durumu, şovenlik
shpagesë, -a *dişis* misilleme, intikam, öç alma
shpagim, -i *eriş* 1. tazmin, tazminat, tazmin etme, zararı ödeme; 2. *mec* misilleme, öç alma, intikam, intikam alma

Copyrighted material

shpagoj *fl* tazmin etmek, zararı ödemek
shpalloj (shpallos) *fl* (katlı olan bir şeyi) açmak, çözmek, sermek, yaymak
shpall *fl* anons etmek, ilan etmek, bildirmek, duyurmak, haber vermek
shpallës, -i *eris* duyurucu, bildirici, haber verici
shpallj/e, -a *dişis* anons, ilan, duyuru, tebligat,
shpartallim, -i *eris* mağlup etme, yenme, bozguna uğratma, hezimete uğratma, mahvetme
shpartalloj *fl* mağlup etmek, yenmek, bozguna uğratmak, hezimete uğratmak, mahvetmek
shpat, -i *eris* eğik tepe, yamaç
shpat/ë, -a *dişis* kılıç
shpatin/ë, -a *dişis* küçük eğik tepe, yamaç
shpatull, -a *dişis anat* omuz, kürek kemiği, kebze, sırt
shpejt *zf* çabuk çabuk, çarçabuk, tez, hızlı bir şekilde
shpejtë (i,e) *sf* çabuk, hızlı, süratli
shpejtësi, -a, (shpejti, -a) *dişis* çabukluk, hız, acelelik, sürat, ivedilik
shpejti, -a *dişis* çabukluk, hız, sürat, acelelik, ivedilik
shpejtim, -i *eris* acele etme, çabuk olma
shpejtoj *fl* acele ettirmek, hızlandırmak, süratini artırmak, daha hızlı hareket ettirmek;
shpejtohem *fl* acele etmek, hızlanmak, çabuk olmak
shpejtuar (i,e) *sf* hızlı, acele ile yapılan, telaşlı, aceleye gelen
shpell/ë, -a *dişis* 1. mağara; 2. in; 3. kaya, kayalık bölge
shpend, -i *eris zool* 1. kuş; ***shpend rrëmbyes,*** yırtıcı kuş; 2. kümes hayvanı, evcil kuş
shpendari, -a *dişis* tavukçuluk
shpenzim *fl* 1. masraf, harcama, gider, masraf; ***shpenzime udhëtimi***, yolculuk masrafları; ***përballoj shpenzimet***, masrafları karşılamak; 2. tüketim
shpenzoj *fl* harcamak, sarf etmek
shpesh *zf* sık, sık sık, sıkça, ekseriya
shpesh shpesh *zf* sık sık
shpeshherë *zf* sık, sık sık, çok kez, çoğunlukla
shpeshtë (i,e) *sf* sık sık görülen, sık sık yapılan; sıkışık, yoğun (seyrek karşıtı)
shpeshoj *fj* sıklaştırmak, yoğunlaştırmak
shpeshtësi, -a *dişis* sıklık, sık sık olma durumu, yoğunluk
shpeshtoj *fl* sıklaştırmak, yoğunlaştırmak
shpez/ë, -a *dişis* kuş
shpëlaj *fl* çalkalamak, durulamak, temiz bir su ile (özl. sabunu) arıtmak, yıkamak; ***shpëlaj duart,*** ellerini yıkamak;
shpëlahem *fl* yıkanmak
shpëlarj/e, -a *dişis* çalkalama, durulama, yıkama
shpëni/e, -a *dişis* alıp götürme, beraberinde götürme

Copyrighted material

shpërbëj *fl* demonte etmek, ayırmak, oluşturduğu parçalara ayırmak, bozmak
shpërblej *fl* mükâfatlandırmak, mükâfat vermek, ödüllendirmek; ***shpërblehem*** *fl* mükâfatlanmak, ödüllenmek
shpërbluaj *fl* iyi düşünmek
shpërblyes, -i *eris* ödül verici
shpërderdh *fl* yaymak, dağıtmak
shpërdorim, -i *eris* suiistimal, (görevini) kötüye kullanma
shpërdoroj *fl* suiistimal etmek, (görevini) kötüye kullanmak
shpërlaj *fl bak* ***shpëlaj***
shpërndaj *fl* (kimselere) dağıtmak, ayırmak; ***shpërndaj ndihmë,*** yardım dağıtmak; ***shpërndahem*** *fl* dağılmak, ayrılmak; ***shpërndahemi në grupe***, gruplara ayrılmak
shpërndarj/e, -a *dişis* dağılma, dağıtma
shpërngul *fl* göç ettirmek;
shpërngulem *fl* göç etmek; taşınmak
shpërngulj/e, -a *dişis* göç, göç etme; taşınma
shpërpjestim, -i *eris* orantısızlık, nispetsizlik
shpërthej *fl* 1. kırmak, bozmak; 2. delmek, yarmak; ***vjedhësi e shpërtheu derën***, hırsız kapıyı kırdı; ***ushtria e shpërtheu rrethimin***, asker kuşatma çemberini yardı; 3. patlatmak, infilak ettirmek; 4. (yanardağ hakkında); püskürmek, patlamak
shpërthim, -i *eris* delme, yarma, patlama, infilak etme, püskürme
shpërthyes, -e *sf* patlayıcı
shpëtes/ë, -a *dişis* kurtulma, kurtuluş
shpëtim, -i *eris* kurtulma, kurtuluş; ***gomë shpëtimi***, can kurtarıma kemeri (lâstiği); ***barkë shpëtimi***, kurtarma sandalı, tahliye sandalı
shpëtimtar, -i *eris* kurtaran kimse, kurtarıcı
shpëtoj *fl* kurtarmak
shpi, -a *dişis* ev, konut
shpiar, -e *sf* evcil
shpie *fl* taşımak, götürmek, alıp götürmek, nakletmek, yollamak; ***ku të shpie kjo rrugë?*** bu yol nereye götürür?
shpif *fl* iftira etmek, kara çalmak
shpifj/e, -a *dişis* iftira, kara çalma
shpifës, -i *eris* iftiracı, kara çalan
shpik *fl* 1. icat etmek, uydurmak, yeni bir şey meydana getirmek
shpikës, -i *eris* mucit, icat edici, yaratıcı kimse
shpikj/e, -a *dişis* icat, buluş
shpin/ë, -a *dişis anat* arka, sırt, bir insanın veya hayvanın sırtı
shpirt, -i *eris* ruh, can, tin
shpirtëror, -e *sf* ruhanî, ruhî, ruhsal, ruhla ilgili, tinsel
shpirtgjërësi, -a *dişis* geniş yüreklilik
shpirtkeq *fl* fena kalpli, kötü kalpli, kötü niyetli, kötülük etmek isteyen
shpirtmadhësi, -a *dişis* cömertlik, el açıklığı, yüce gönüllülük
shpirtmirë *sf* iyi kalpli, iyi yürekli, yardım etmeyi seven

Copyrighted material

shpirto, -ja *dişis* ispirto, etil alkol
shpjegim, -i *eris* açıklama, anlatma, izah etme; izahat, yorumlama
shpjegoj *fl* açıklamak, anlatmak, izah etmek, yorumlamak; ***shpjegoj kuptimin e fjalëve,*** sözcüklerin anlamını açıklıyorum
shpjegues, -e *sf* açıklayıcı; ***shënime shpjeguese,*** açıklayıcı notlar
shpleks *fl* (düğüm, dikiş, bağ , karışmış bir şeyi): çözmek, sökmek, açmak
shpoj *fl* delmek; sivri uçlu bir şey ile delik açmak; **shpohem** *fl* delinmek, kendi kendini delmek
shpopullim, -i *eris* büyük ölçüde nüfusunu azaltmak, seyrekleştirmek, tecrit etmek
shporet, -i *eris* mutfak fırını, üstünde yemek pişirme sobası, kuzine
shport/ë, -a *dişis* sepet, küfe
shpoti, -a *dişis* alay, iğneleme
shpotis *fl* alay etmek, iğnelemek
shpreh *fl* anlatmak, ifade etmek, söylemek; ***shpreh kënaqësi,*** memnunluk ifade etmek
shprehës, -e *sf* 1. anlamlı, anlatıcı, ifade edici, ifadeli, manalı; 2. açık, göz alıcı
shprehi, -a *dişis* alışkanlık, âdet, huy, tabiat
shprehj/e, -a *dişis* ifade, anlatım; sözcük grubu, deyim; yüz ifadesi
shpres/ë, -a *dişis* umut, ümit, beklenti, bekleyiş, umulan şey
shpresoj *fl* umut etmek, ummak, olabileceğini düşünmek
shpretk/ë, -a *dişis anat* dalak
shpronëzim, -i *eris* 1. istimlâk, kamulaştırma; 2. mirastan muaf tutma
shpronëzoj *fl* 1. istimlâk etmek, kamulaştırmak; 2. mirastan muaf tutmak
shpues, -i *eris* 1. matkap, delgi makinesi; 2. delgi makinesi ile çalışan işçi
shpur/ë, -a *dişis* refakat; maiyet, kafile, konvoy
shput/ë, -a *dişis anat* taban, ayak tabanı
shpuz/ë, -a *dişis* kor ile karışık sıcak kül
shpuz/ë, -a *dişis* sünger
shpyllëzim, -i *eris* ormanı yok etme
shpyllëzoj *fl* ormanı yok etmek
shqep *fl* 1. yırtmak, dikili bir şeyi sökmek
shqerrë (i,e) *sf* yırtık, yırtılmış
shqetësim, -i *eris* huzursuzluk, rahatsızlık, tedirginlik, tasa, endişe, kaygı, üzüntü, sıkıntı
shqetësoj *fl* huzursuzlaştırmak, rahatsızlık vermek, endişelendirmek, üzmek; **shqetsohem** *fl* huzursuzlaşmak, endişelenmek
shqetësuar (i,e) *sf* huzursuz, endişeli, kaygılı, tedirgin, üzüntülü
shqip, -e *sf* Arnavutça; ***gjuha shqipe,*** Arnavut dili
shqipërim, -i *eris* Arnavutça'ya çeviri yapma, Arnavutça'ya tercüme etme, Arnavutçalaştırma
Shqipëri, -a *dişis coğ* Arnavutluk

Copyrighted material

shqipëroj *fl* Arnavutça'ya çevirmek, Arnavutça'ya tercüme etmek, Arnavutçalaştırmak
shqiponj/ë, -a *dişis zool* kartal
shqiptar, -i *eriş* Arnavut, Arnavutluk halkından veya bu halkın soyundan olan kimse; ***populli shqiptar***, Arnavut halkı
shqiptim, -i *eriş* telâffuz, söyleyiş, sözcüklerin söyleyiş biçimi
shqiptoj *fl* telâffuz etmek, seslet-mek
shqis/ë, -a *dişis anat* beş duyudan herhangi birisi; duygu, duyu, his
shqisor, -e *is* duyusal, duygusal, duygu ile ilgili
shqit (shqis) *fl* ayırmak, çıkarmak, koparmak
shquaj *fl* ayırt etmek, fark etmek, seçmek; tanımlamak, nitelemek;
shquar (i,e) *sf* ünlü, meşhur, şöhretli
shqyrtim, -i *eriş* inceleme, incelemek işi
shqyrtoj *fl* incelemek, gözden geçirmek
shtab, -i *eriş ask* karargâh
shtall/ë, -a *dişis* ahır,
shtallë kuajsh *dişis* tavla, at ahırı
shtamb/ë, -a *dişis* testi
shtang *fl* taş kesilmek, taşlaşmak, korkudan dona kalmak, uyuşmak
shtangim, -i *eriş* dona kalma, taşlaşma
shtat, -i *eriş* boy, bos, endam
shtatë *sayı* yedi
shtatëdhjetë *sayı* yetmiş
shtatëmbëdhjetë *sayı* on yedi
shtatmadhor, -i *eriş ask* genelkurmay
shtator, -i *eriş* eylül (ay)
shtatzënë *sf* gebe kadın, hamile kadın
shtaz/ë, -a *dişis* hayvan; ***shtazë e egër,*** yaban hayvan
shtazarak, -e *sf* hayvanî, hayvanca; ***sjellje shtazarake***, hayvanca davranış; hayvansal, hayvan ile ilgili; ***bota shtazore***, hayvan dünyası
shteg, -u *eriş* patika, keçi yolu
stegdalj/e, -a *dişis* 1. çıkış (yer, yol); 2. *mec* çıkış, çare, çözüm
shtegtar, -e *sf* 1. gezen, gezgin; 2. göçmen; ***zog shtegtar***, göçmen kuş
shtegtoj *fl* gezmek, gezinmek; göç etmek
shter *fl* 1. kurumak, suyu kesilmek (kaynak, pınar, memba); 2. azalmak, sütü kesilmek (inek veya kadın memesi için)
shteroj *fl* kurutmak, suyunu kesmek
shterp, -ë *sf* kısır, dölsüz, döl vermeyen; verimsiz, çorak, kıraç
shterpënoj *fl* kısırlaştırmak
shterpësi, -a *dişis* kısırlık
shterpoj *fl* kurutmak
shtës/ë, -a *dişis* ek, ilâve, eklenti
shtet, -i *eriş* devlet
shtetas, -i *eriş* 1. yurttaş, vatandaş; 2. hemşerhi
shtetëror, -e *sf* devlete ait
shtetësi, -a *dişis* vatandaşlık, yurttaşlık, uyrukluk
shtetrrethim, -i *eriş* sıkı yönetim
shtetëzim, -i *eriş* millileştirme, devletleştirme

Copyrighted material

shtetëzoj *fl* millileştirmek, devletleştirmek
shtëpi, -a *dişis* ev, konut
shtëpia botuese *dişis* yayın evi
shtëpia dimërore *dişis* kışlık ev
shtëpia publike *dişis* genel ev
shtëpia verore *dişis* yazlık ev
shtëpiak, -e *sf* 1. eve ait, aile ile ilgili, ev halkı; 2. evcil; ***kafshë shtëpiake,*** evcil hayvanlar
shtëpiz/ë, -a *dişis* evceğiz, küçük ev
shtie *fl* sokmak, atmak; (bir sıvıyı bir kaptan diğerine) dökmek, akıtmak, boşaltmak
shtim, -i *eris* çoğalma, artma, ekleme, eklemek işi
shtizar, -i (shtizor, -i) *eris* mızrakçı
shtiz/ë, -a *dişis* mızrak
shtizoj *fl* mızrakla dürtmek
shtog, -u *eris bot* mürver (ağacı)
shtoj *fl* katmak, eklemek, ilave etmek
shtojc/ë, -a *dişis* 1. ek, ilâve, lâhika
shtrat, -i (shtretër, shtretërit) *eris* yatak
shtrator/e, -ja *dişis* yataklık, karyola
shtrembër (i,e) *sf* eğri, çarpık
shtrembëroj *fl* eğritmek, saptırmak
shtrembët (i,e) *sf* eğri, çarpık
shtrenjtë (i,e) *sf* pahalı, pahası yüksek olan; değerli, kıymetli
shtrenjtësi, -a *dişis* pahalılık
shtrenjtoj *fl* pahalılaştırmak
shtres/ë, -a *dişis* katman, tabaka
shtrëngat, -a *dişis* fırtına, bora, kasırga, sert rüzgâr
shtrënges/ë, -a *dişis* sıkma, kısıtlama; zorlama, baskı, zorunluluk, mecburiyet;
shtrëngim, -i *eris bak*
shtrenges/ë, -a
shtrëngoj *fl* 1. sıkmak, germek, kısıtlamak; 2. mecbur etmek, zorlamak, zorla yaptırmak; 3. tokalaşmak; ***shtrëngoj dorën,*** tokalaşmak (el sıkmak)
shtrënguar (i,e) *sf* sıkı, iyice düğümlenmiş, iyice gerilmiş, gergin
shtrig/ë, -a *dişis* cadı karı, acuze; huysuz, çirkin, yaşlı kadın
shtrihem *fl* yatmak, uzanmak, serilmek
shtroj *fl* uzatmak, sermek, yaymak, döşemek; (sofra için) kurmak, hazırlamak; ***shtroj tavolinën,*** masayı kurmak, ***shtroj qilimin,*** kilimi sermek; ***shtroj rrugën,*** yolu döşemek
shtrydh *fl* sıkmak, sıkıştırmak, ezip suyunu çıkarmak; ***shtrydh ullinjtë,*** zeytinleri ezmek; ***shtrydh rrushin,*** üzümü ezmek
shtrydhës, -i *eris* üzüm, limon vb. sıkma makinesi (aracı)
shtun/ë, -a *dişis* cumartesi; ***ditën e shtunë,*** cumartesi günü
shtup/ë, -a *dişis* tapa, tıpa
shtupoj *fl* tapa ile kapamak, tapalamak, tıpalamak
shtyj *fl* itmek, iteklemek; ertelemek, tecil etmek
shtyll/ë, -a *dişis* sütun, düşey direk; kolon; (gazete, dergide): sütün; (bir gazete veya dergide

Copyrighted material

belli bir yazarın sürekli yazısı): köşe
shtyp *fl* 1. bastırmak, yatıştırmak; ***shtyp kryengritjen,*** ayaklanmayı bastırmak, yatıştırmak; 2. ezmek, eziyet etmek, zulmetmek, adaletsiz yönetmek; 3. basmak, yayınlamak, tabetmek,
shtyp, -i *eris* 1. basın, matbuat, baskı; gazeteler, medya; ***konferencë shtypi,*** basın toplantısı
shtypës, -e *sf* adaletsiz olan, zalim, acımasız
shtypës, -i *eris* döveç, ağaç havan
shtypshkronj/ë, -a *dişis* matbaa; basım evi
shtyrj/e, -a *dişis* itiş, itme, itekleme; erteleme, tecil
shuaj *fl* 1. (ışığı, ateşi, mum alevini, yanan bir kibrit çöpünü vb.) üfleyip söndürmek; 2. gidermek, söndürmek; ***shuaj etjen,*** susamalığı söndürmek
shuj! *ünl* sus! konuşma! gürültü yapma!
shul, -i *eris* büyük değnek
shumë *sf* çok, çok sayıda, fazla, epeyce, büyük bir miktarda; ***falemінderit shumë,*** çok teşekkürler
shumansh/ëm (i), -me (e) *sf* çok yönlü
shum/ë, -a *dişis* toplam, tutar, yekûn, meblağ
shumëkëndësh, - i *eris geom* çokgen
shumëllojsh/ëm (i), -me (e) *sf* çeşitli, çok çeşitli, türlü türlü, değişik
shumëllojshmëri, -a *dişis* çeşitlilik, aynı olmama durumu, başkalık
shumëngjyrsh/ëm (i), -me (e) *sf* çok renkli, rengârenk
shumëqelizor, -i *eris* çok hücreli
shumërrokësh, -i *eris* çok heceli
shumës, -i *eris gram* çoğul
shumëzuar, -i *eris mat* çarpılan
sumëzues, -i *eris mat* çarpan
shumëzim, -i *eris mat* çarpma
shumëzoj *fl* çoğaltmak; *mat* çarpmak
shumic/ë, -a *dişis* 1. çok sayı, kalabalık, halk yığını; 2. çoğunluk, çokluk, ekseriyet
shumim, -i *eris* çoğalma
shumoj *fl* çoğaltmak
shumtë (i,e) *sf* çoğu, pek çok, çok sayıda, sayısız
shuplak/ë, -a *dişis* 1. *anat* avuç, elin iç tarafı, el ayası; 2. tokat, şamar
shurdhër (i,e) *sf* sağır
shurdhoj *fl* sağırlaştırmak
shurup, -i *eris* şurup
shurr *fl* işemek
shurr/ë, -a *dişis* çiş, sidik, idrar
shurroj *fl iş* işemek
shurrtor/e, -ja *dişis* tuvalet
shushurit *fl* şırıldamak

Copyrighted material

T

t - Arnavut alfabesinin yirmi sekizinci harfi
ta - *zam* ti (sen) zamirin yaklaşma (datif) hali = sana; ***ta dhash lapsin,*** kalemi sana verdim
tabak , -u *eris* 1. yaprak, kâğıt yaprağı; ***tabak autori,*** basın forması (6 sayfalık forma); 2. derici, sepici
tabaka, -ja *dişis* 1. tabak; 2. ikram tabakası, ikram tepsisi; 3. tabaka, cepte taşınan sigara kutusu
taban, -i *eris* taban, ayak tabanı; ***taban i rrafshtë,*** düz taban; 2. tepe, kafanın tepesi
tabel/ë, -a *dişis* 1. tablo, çizelge, cetvel; ***tabela e shumëzimit,*** çarpma tablosu; 2. okullada: yazı tahtası; 3. tabela (firma, dükkân vb. tabelası)
tablet/ë, -a *dişis tıp* tablet, hap
tablo, -ja *dişis* tablo (resim); 2. görünüş, manzara
tagan, -i *eris* yatağan
tagar, -i *eris* mangal, korluk
tag/ër, -ri *eris* vergi
tagrambledhës, -i *eris* vergi tahsildarı, vergici
tagji, -a *dişis* yem
tagjis *fl* yem vermek
tajfun, -i *eris* şiddetli rüzgâr, tayfun, urağan, kasırga
taketuk/e, -ja *dişis* sigara tablası, küllük
tak/ë, -a *dişis* ökçe (ayakkabı topuğu); ***këpucë me taka të larta,*** yüksek ökçeli ayakkabı
takim, -i *eris* 1. karşılaşma, buluşma, randevu; 2. toplantı, oturum; ***shkoj ne takim,*** toplantıya gidiyorum
takoj *fl* buluşmak, karşılaşmak, rastlamak; temasa gelmek
taksapagues, -i *eris* vergi mükellefi
taks/ë, -a *dişis* vergi; ***taksë doganore,*** gümrük vergisi; ***taksë mbi të ardhurat,*** gelir vergisi; ***taksë gjyqësore,*** mahkeme vergisi
taksi, -a *dişis* taksi
taksimet/ër, -ri *eris* taksimetre
taksoj *fl* vergilendirmek, vergi koymak
takt, -i *eris* 1. takt, incelik, nezaket, denlilik, kırgınlığa neden olmaksızın insanların davranışı; ***takt diplomatik,*** diploması denliliği (nezaketliği); 2. *müz.* ritm, ritim, dizem, tartım
taktik, -e *sf* taktik, tabiye
taktik/ë, -a *dişis* taktik, taktik ile ilgili, istenilen sonuca ulaş-

Copyrighted material

mak için izlenen yol ve kullanılan yöntemlerin tümü
talent, -i *eris* yetenek, kabiliyet, hüner
talentuar (i,e) *sf* yetenekli, kabiliyetli; ***piktor i talentuar,*** yetenekli ressam
talium, -i *eris kim* talyum
tall *fl* bir kimse ile alay etmek, alaya almak, gırgır geçmek, dalga geçmek, taklidini yaparak alay etmek, gülünç durumuna getirmek
tallash, -i *eris* talaş
tallaz, -i *eris* talaz, dalga
tallës, -i *eris* 1. alaylı, alaya ait, gülünçlü; ***njeri tallës***, gülünçlü adam; 2. alaycı, alay eden
tallj/e, -a *dişis* alay, istihza, maytap, dalga, takılma, muziplik, aşağılama
tamam *zf* tam, tastamam, tamamen, tümü ile, bütünü ile, tam olarak
tambël, -i *eris* süt
tambura, -ja *dişis müz* tambur, tambura
tamë, -a *eris* kaynak, memba, pınar
tamth, -i *eris* şakak
tanë *zam* bizim *bak* **ynë**
tanësi, -a *dişis* bütünlük
tanësisht *zf* bütün olarak, tamamıyla
tango, -ja *dişis* tango (bir tür dans)
tangjent/ë, -a *dişis geom* teğet, mümas
tani *zf* şimdi; ***deri tani***, şimdiye kadar; ***tani për tani***, şimdilik
tanish/ëm, (i), -me (e) *sf* şimdiki; şimdi olanı; ***koha e tanishme,*** şimdiki zaman
tank, -u *eris ask* tank (zırhlı ve silahlı araç)
tanker, -i *eris* tanker
tankist, -i *eris* tankçı, tank kullanan (asker)
tantal, -i *eris kim* tantal
tap/ë, -a *dişis* 1. mantar; 2. tapa, tıpa, tıkaç, şişe tıpası; 3. *mec* ***bëhem tapë***, aşırı sarhoş olmak
tapi, -a *dişis* tapu
tapos *fl* tapalamak, tıpa ile kapamak
taposj/e, -a *dişis* tapalama, tapa ile kapama
targ/ë, -a *dişis* ince, düz metal, cam vb. tabaka, levha; plâka; ***numri i targës***, (araba) plaka numarası
tarhana, -ja *dişis* tarhana
tarif/ë, -a *dişis* tarife, fiyat gösteren çizelge; ***tarifë doganore,*** gümrük tarifesi
tarifor, -e *sf* tarifeli, tarife ile ilgili
tarikat, -i *eris* tarikat, mezhep
tartabiq/e, -ja *dişis* tahta biti, tahta kurusu
tarac/ë, -a *dişis* teras, taraça
tas , -i *eris* 1. tas, kâse, çanak; 2. bir tasın alacağı miktar; ***një tas kos,*** bir tas yoğurt
tastier, -i *eris* tuş, ***tastiera e pianos,*** piyano tuşu
taş *zf* şimdi, şu anda; *bak* **tani**
tash/ëm (i), -me (e) *sf* 1. şimdiki, şimdi olan; ***gjendja ekonomike e tashme nuk është e mirë***, şimdiki ekonomik durum

Copyrighted material

iyi değildir; 2. *gram* ***koha e tashme,*** şimdiki zaman
tashti *zf* şimdi
tat/ë, -a *dişis* baba, ata
tatëmadh, -i *eris* dede, büyük baba
tatëpjetë, -a *dişis* eğiklik, iniş yer, inişlik; ***tatëpjeta e udhës***, cadde eğikliği
tatim, -i *dişis* vergi, vergileme, vergiyi toplama
tatimor,-e *sf* vergili, vergi ile ilgili; ***politika tatimore***, vergi politikası; ***të ardhurat tatimore,*** vergi gelirleri
tatoj *fl* 1. (fiyatı, ücreti, masrafları vb.) belirtmek, saptamak; 2. vergilendirmek; ***tatoj pijet alkoholike,*** alkol içkilerini vergilendirmek
tatuazh, -i *eris* döğme, dövme (vücut derisi üzerine iğne gibi sivri bir araçla resim yapma)
tavan, -i *eris* tavan; ***tavan i lartë,*** yüksek tavan
tavanoj *fl* tavan yapmak
tavern/ë, -a *dişis* taverna, çalgılı meyhane
tav/ë, -a dişi*s* tava
tavolin/ë, -a (tryez/ë, a) *dişis* masa; ***tavolinë bukе,*** yemek masası; ***tavolinë e pasur***, zengin masa (sofra); ***shtroj tavolinën,*** masayı (sofrayı) kurmak
taze *zf* taze; bukë taze, taze ekmek
te, tek *zf* . . . . . de, ... da; (bir yere, yöne doğru yönlendirir); ***une jam te daja,*** ben dayımdayım; ***unë jam te tezja,*** ben teyzemdeyim
teat/ër,-ri *eris* tiyatro; ***teatër për fëmijë,*** çocuk tiyatrosu
teatral, -e *sf* tiyatroya ait veya tiyatro ile ilgili
tebdil *zf* değiştirme; ***bëhem tebdil,*** tebdil olmak (gezmek) (tanınmamak için kılığını değiştirerek gezmek) ***vishem si fshatar,*** köylü gibi giyinmek
tegel, -i *eris* 1. dikiş; 2. overlok, bir şeyin (örn. çarşafın) kenarını bastırmak (kıvırmak)
teh, -u *eris* kesici aletlerin keskin yanı: ağız
tej, përtej *zf* öte, öteye, ötede, ötesinde; ***tej (përtej) lumit,*** nehrin ötesinde
tejbart *fl* taşımak, nakletmek
tejdetar, -e *sf* deniz aşırı; ***udhëtime tejdetare***, deniz aşırı yolculuklar
tejduksh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. saydam, şeffaf; 2. açık, seçik, ayan, aşikâr
tejdukshmëri, -a *dişis* saydamlık, şeffaflık; ***tejdukshmëria e ujit,*** suyun saydamlığı
tejkalim, -i *eris* 1. yetiştirmek (trafikte); 2. *mec* öne gelme, üstün çıkma, üstesinden gelme; 3. (belli bir limiti, süreyi masrafı vb.) aşma, ötesine geçme
tejkaloj *fl* 1. yetişip geçmek (trafikte); 2. öne gelmek, üstün çıkmak, üstünden gelmek; 3. (belli bir limiti, süreyi, masrafı vb.) aşmak, ötesine geçmek
tejkëqyr/ë, -a *dişis fiz* dürbün

Copyrighted material

tejpamës, -e *sf* geleceği gören, tedbirli, tedbirli davranan; ***masa tejpamëse,*** tedbirli önlemler
tejmatan *zf* kenardan kenara
tejshkuar (i,e) *sf* 1. *gram* belirtili geçmiş zaman; 2. önceki, evvelki, geçen, bir önceki
tejz/ë, -a *dişis* 1. *anat* kiriş; 2. *anat* ses teli; 3. *müz* müzik aletlerinde: tel
tek *sf* tek, çift olmayan; ***numër tek,*** tek sayı
tek *bağ* nerede, hani; ***tek të jesh, unë do te vij,*** nerede olursan ol ben geleceğim
tekandej *zf* öte yanda
tekdo *zf* her yerde
tekëndej *zf* bu taraf
tekpëtej *zf* bir yandan öbür yana
tek/e, -ja *dişis* (tek namlulu) av tüfeği; 2. küçük bardak, kadeh (50 gr dolayında)
teknik, -u *eris* 1. teknisyen, teknikçi, tekniker; 2. teknik uzmanı
teknik, -e *sf* teknik, tekniğe ait, teknik ile ilgili; ***shkolla teknike***, teknik okul
teknik/ë, -a *dişis* teknik
teknikisht *zf* teknik bakımından; uzmanlıkla
teknokrat, -i *eris* teknokrat, teknokrasiden yana olan
teknokraci, -a *dişis* teknokrasi
teknologji, -a *dişis* teknoloji
teknologjik, -e *sf* teknolojik, teknoloji ile ilgili
teksa *bağ* 1. çünkü, mademki; 2. hemen, ne kadar; ***ja, teksa doli,*** işte, ne kadar çıktı
tekst, -i *eris* metin; 2. ders kitabı
tekstil, -e *sf* tekstil ile ilgili
tekstil, -i *eris* tekstil; ***industria tekstili***, tekstil endüstrisi
tek-tuk *zf* 1. burada - orada; 2. tektük, seyrek olarak, ara sıra, arada sırada, zaman zaman
tel, -i *eris* 1. tel; kablo; ***tel bakri***; 2. *mec* ***më preku në tel,*** en hassas noktama dokundu
telash, -i *eris* telaş, üzüntü, baş belası, kaygı, tasa, endişe
telatin, -i *eris* sepilenmiş koyun derisi, meşin
teleferik, -u *eris* teleferik
telefon, -i *eris* telefon; ***aparat telefoni***, telefon makinesi; ***libër telefoni,*** telefon rehberi; ***numër telefoni,*** telefon numarası
telefonoj *fl* telefon etmek veya telefon açmak
telefonim, -i *eris* telefonlaşma, telefonla konuşma
telefonist, -i *eris* telefoncu
telegrafi, -a *dişis* telgraf
telegrafik, -e *sf* telgraf ile ilgili
telegrafist, -i *eris* telgrafçı, telgraf görevlisi
telegrafoj *fl* telgraf çekmek, tel çekmek
telegram, -i *eris* telgraf; ***telegram urimi***, kutlama telgrafı
telepati, -a *dişis* telepati, uzak duyum
teleskop, -i *eris* teleskop, ırakgörür
telespektator, -i *eris* televizyon seyircisi
televizion, -i *eris* televizyon (kuruluş ver yayın olarak)
televiziv, -e *sf* televizyonla ilgili

Copyrighted material

televizor, -i *eris* televizyon cihazı, televizyon alıcısı; ***televizion me ngjyra***, renkli televizyon
telikos *fl* zayıflatma; **telikosem** *fl* zayıflanma
tematik/ë, -a *dişis* konu, mevzu
tem/ë, -a *dişis* 1. tema, konu, mevzu, bahis, temel motif; 2. *gram* sözcük kökü
temjan, -i *eris* buhur
temp, -i *eris* ritim, uyum, ahenk
temperament, -i *eris* yaratılış, huy, mizaç, tabiat
temperatur/ë, -a *dişis fiz* sıcaklık, sıcaklık derecesi; ***temperatura e vlimit të ujit,*** suyun kaynama sıcaklığı; 2. *tıp* ateş; ***kam temperaturë,*** ateşim var
tempull, -i *eris* ibadethane, tapınak, mabet
tendenc/ë, -a *dişis* 1. eğilim, meyil, temayül; şiddetli arzu, istek; 2. kasıt, maksat
tendencioz, -e *sf* kasıtlı, maksatlı, maksatla yapılmış
tend/ë, -a *dişis* çadır
tendos *fl* 1. germek, çekmek; ***tendos litarin,*** ipi germek (çekmek); 2. kurmak; ***tendos tendën,*** çadırı kurmak
tendosj/e, -a *dişis* germe; gerginlik; ***tendosja e marëdhenieve,*** ilişkilerin gerginliği
tendosur (i,e) *sf* gergin, gerilmiş; ***situata e tendosur,*** gergin durum
teneq/e, -ja *dişis* teneke, yumuşak çelikten yapılmış ince saç; 2. *mec* boş, ***kesja e zbrazët,*** boş kese
teneqepunues, -i *eris* tenekeci
tenis, -i *eris* tenis; ***fushë tenisi,*** tenis kortu
tenor, -i *eris müz* tenor
tension, -i *eris* gerilim; gerginlik
tentativ/ë, -a *dişis* mücadele, girişim, uğraş, çaba, teşebbüs, kalkışma (*bak:* **orvatj/e, -a)**
tenxher/e, -ja *dişis* tencere, tava
tenj/ë, -a *is* 1. *zool* güve (*Tinea pellionella*); 2. kurtçuk
teolog, -u *eris* teolog, ilâhiyatçı
teologji, -a *dişis* teoloji, ilahiyat, tanrı bilimi
teorem/ë, -a *dişis* teorem, kural; ***teoremë matematikore,*** matematik teoremi
teori, -a *dişis* teori, kuram, nazariye
teoricien, -i *eris* teorisyen, kuramcı
teorik, -e *sf* teorik, kurama dayanan, kuramsal, nazarî
teorikisht *zf* kuramsal olarak
tepër *zf* aşırı derecede, fazlasıyla; ***tepër i madh,*** fazlasıyla büyük
tepërt (i,e) *sf* fazla, aşırı, gereğinden veya istenenden daha fazla, haddinden fazla
tepric/ë, -a *dişis* fazlalık, kalan, artan
teproj *fl* (gereğinden fazla) büyütmek, abartmak, mübalağa etmek, şişirmek, ölçüyü aşmak
tepsi, -a *dişis* tepsi
ter *fl* kurutmak
terak, -u *eris* boğa, damızlık erkek sığır

Copyrighted material

terapi, -a *dişs* terapi, tedavi, iyileştirme
terezi, -a *dişis* terazi, tartı
terj/ë, -a *dişis* kurutma, kurulama
term,-i *eris* 1. sözcük, ifade; 2. terim, anlatım, ifade; ***term shkencor,*** bilimsel terim; ***term teknik,*** teknik terim
termik, -e *sf fiz* ısı ile ilgili, sıcaklıkla ilgili, ısıl
terminologji, -a *dişis* terminoloji
termomet/ër, -ri *eris* termometre, sıcak ölçer
termos, -i *eris* termos
terplot/ë, -a *dişis* geniş buğday küreği
terr, -i *eris* karanlık
terroj *fl* karartmak
territor, -i *eris* arazi, mıntıka, bölge, ülke toprağı
terror, -i *eris* terör, tedhiş
terrorist, -i *eris* terörist, tedhişçi
terrorizëm, -i *is* terörizm, tedhişçilik
terrorizoj *fl* terör yapmak, korku içinde yaşatmak
test, -i *eris* test
testament, -i *eris* 1. vasiyetname; 2. ahıt, ant
teshator/e, -ja *dişis* vestiyer
teshem *fl* hapşırmak, aksırmak
tesh/ë, -a *dişis* giysi
teshtij *fl* hapşırtmak, aksırtmak
teshtim/ë, -a *dişis* hapşırık, aksırık, hapşırma, aksırma
tetar, -i *is ask* onbaşı
tetë *sayı* sekiz
tetëdhjetë *sayı* seksen
tetëmbëdhjetë *sayı* on sekiz
tetëqind *sayı* sekiz yüz
tez/e, -ja *dişis* teze
tez/ë, -a *dişis* tez, sav
tezg/ë, -i *eris* tezgâh, sergi
tëban/ë, -a *dişis* çoban kulübesi
tëharr *fl* muzır ot temizlemek
tëholloj *fl* 1. incelemek; 2. zayıflatmak; **tëhollohem** *fl* 1. incelenmek, 2. zayıflanmak; 3. yıpranmak (kumaş)
tëlyen, -i *eris* tereyağı
tëmth, -i *eris* 1. *anat* öd kesesi; 2. sivilce (deride oluşan kabarcık)
tërbim, -i *eris* öfke, hiddet, kızgınlı, kudurma
tërboj *fl* öfkelendirmek, hiddetlendirmek, çok kızdırmak, çileden çıkarmak, kudurtmak;
tërbohem *fl* öfkelenmek, hiddetlenmek, çok kızmak, kudurmak
tërbuar (i,e) *sf* öfkeli, kızgın, çileden çıkmış, kudurmuş, kuduruk
tërë (i,e) *sf* 1. bütün, tüm, tam; ***prita tërë natën,*** bütün gece bekledim; 2. *zam gram* hepsi; ***të tërët erdhen në dasëm,*** düğüne hepsi geldi
tërësi, -a *dişis* bütünlük, tümlük, büsbütün olma hali, küllîyet; tamamlık, tamlık; ***tërësia territoriale,*** toprak bütünlüğü
tërësisht *zf* bütünüyle, tamamen, büsbütün, tastamam
tërësor, -e *sf* bütün, tam, tüm, eksiksiz
tërfill, -i *eris bot* yonca
tërfurc/ë, -a *dişis* baston
tërheq (tërhoqa, tërhequr) *fl* çekmek, çekerek çıkarmak, sürüklemek (örn. : arabayı çek-

Copyrighted material

mek, çiçeği çıkarmak; **tërhiqem** *fl* çekilmek
tërheqës, -e *sf* 1. çekici, 2. cazip, alımlı, albenili
tërheqj/e, -a *dişis* 1. çekme, çekilme, çekerek çıkarma, sürükleme; 2. alma, kaldırma; ***tërheqje të hollash nga banka,*** bankadan para kaldırma
tërhollës, -i *eris* oklava
tërkuzar, -i *eris* halatçı
tërkuz/ë, -a *dişis* kalın ip, halat
tërmet, -i *is* deprem, yersarsıntısı, zelzele
tërshër/ë, -a *dişis bot* yulaf
tërthorazi *zf* dolaylı olarak, vasıtasıyla, aracılıkla
tërthortë ((i,e) *sf* dolaylı, doğrudan doğruya olmayan, vasıtalı, aracılı
tërqethem *fl* ürpermek,
ti *zam* sen
tifo, -ja *dişis tıp* tifo, kara humma, tifüs
tifoz, -i *eris* taraftar, hayran
tigan, -i *eris* tava
tig/ër, -ri *eris zool* kaplan (*Felis tigris*)
tij *zam* onun (eril); ***biri i tij***, onun oğlu; ***bija e tij***, onun kızı; ***fëmija e tij***, onun çocuğu; ***problemi i tij***, onun sorunu
till (i,e) *sf* öyle, şöyle, onun gibi; ***shtëpi e till***, öyle ev; ***njeri i tillë***, öyle adam
tim, -e *zam* benim
timon, -i *eris* dümen, gidon, direksiyon, yönelteç
timonier, -i *eris* dümenci
timpan , -i (timpan i veshit) *eris anat* kulak zarı
tingëllim, -i *eris* 1. ses, zil sesi, tıngırtı; 2. çınlama, tınlama
tingëllon *fl* çınlamak, tınlamak, çın çın ses çıkarmak
tingëllues, -e *sf* sesli, tınlı; çınlayıcı, tıngırtılı; tınlayıcı, tınlayan
tingull, -i *eris* ses, seda; zil vb. sesi
tip, -i *eris* tip, tür, çeşit, model, örnek
tipar, -i *eris* özellik, nitelik
tipik, -e *sf* tipik, karakteristik; ***shembull tipik***, tipik örnek; ***gabime tipike***, tipik hatalar
tipograf, -i *eris* basım işçisi
tipografi, -a dişis tipografi, bir tür baskı yöntemi; 2. basım, basımcılık
tiran, -i *eris* 1. tiran, despot, diktatör; 2. *mec* acımasız, gaddar kimse
tirani, -a *dişis* despotluk, diktatörlük; acımasızlık, gaddarlık
tirazh, -i *eris* tiraj; gazete, dergi, kitap vb. 'nin bir basılışındaki baskı sayısı
tirq, -të *eris* çakşır, bir çeşit erkek şalvarı
titull, -i *eris* 1. ad, başlık; bir filme, kitaba, piyese, bir müziğe verilen isim; 2. unvan, kişinin toplum içinde işi, mesleği durumu ile ilgili verilen san; örn. : Doç. Dr. . . . . ; Prof. Dr. . . . . .
titulloj *fl* (kitaba, gazeteye vb.) başlık koymak
tjegull, -a *dişis* kiremit

Copyrighted material

tjegullar, -i *eris* kiremitçi, kiremit yapan kimse
tjerr (tora, tjerrë) *fl* eğirmek, iplik çekmek; ***tjerr pambuk,*** pamuk eğirmek
tjerrës, -i *eris* eğirmen, eğirici (işçi)
tjerrës, -e *dişis* eğirmen, kirmen, iplik eğirmeye yarayan araç; ***makinë tjerrëse,*** eğirme makinesi
tjerrj/e, -a *dişis* eğirme, eğirmek işi
tjerrtor/e, -ja *dişis* iplikhane
tjetër *zam* başka, diğer, öbür, öteki
tjetërazi *zf* başkaca, ayrıca
tjetërkund *zf* başka bir yere, başka bir yerde
tjetërkush *zam* başkası, başka biri, başka kimse; ***këtë punë lë të bëjë tjetërkush***, bu işi başka birisi yapsın
tjetërsoj *zf* başka türlü, başka türlü olarak, başka surette
tkurr *fl* büzmek, hacmini küçültmek; **tkurrem** *fl* büzülmek, küçülmek
tkurrj/e, -a *dişis* büzülme, küçülme
tmerr, -i *eris* korku, dehşet, yılgı
tmerrësisht *zf* korkunç bir şekilde, dehşetli olarak, yılgınca, yılgın bir biçimde
tmerroj *fl* çok korkutmak, müthiş şekilde korkutmak, dehşet saçmak, dehşete düşürmek;
tmerrohem *fl* çok korkmak, dehşete kapılmak
tmerrsh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. dehşet verici, korkunç; ***tërmet i tmerrshëm,*** korkunç deprem; 2. iğrenç, tiksindirici, çirkin
tmerruar (i,e) *sf* korkmuş, yılgın
tog, -u *eris* yığın, öbek, küme; çok sayıda insan veya şey; ***një tog librash,*** bir yığın kitap;
toger, -i *eris ask* üsteğmen, mülâzım
togfjalësh, -i *eris* sözcük kümesi, bir anlam taşıyan sözcük grubu (sintagma)
tok *zf* birlikte, beraber, bir arada; ***tok me ju***, sizinle birlikte
Tok/ë, -a *dişis* dünya, yeryuvarlağı, yerküresi, yeryüzü
tok/ë, -a *dişis* 1. toprak, arazi, ekenek, tarla; 2. toprak, kara; 3. mal, mülk, zenginlik
tokësor, -e *sf* yeryüzüne ait, dünyasal; 2. karasal, toprak ile ilgili; ***klimë tokësore,*** kara iklimi
tokëzim, -i *eris fiz elekt* topraklama
tokmak, -u *eris* tokmak
toksik, -e *sf* zehirli
toksin/ë, -a *dişis* toksin
toleranc/ë, -a *dişis* tolerans, hoşgörü, hoş görme, müsamaha,
tolerant, -e *sf* toleranslı, hoşgörülü, müsamahalı; hoşgörüsü olan, hoşgörüyle davranan, müsamahakâr
toleroj *fl* hoş görmek
tollovi, -a *dişis* 1. kargaşa, karışıklık; 2. şaşkınlık
tollovit *fl* karıştırmak, şaşırtmak
ton, -i *eris* ton (ağırlık ölçüsü) = 1000 kg
ton, -i *eris zool* ton balığı, orkinos

Copyrighted material

ton, -i *eris* 1. *müz* ton; ses, seda; 2. *mec* ifade biçimi, üslup, stil
tonazh, -i *eris* tonaj, bir taşıtın alabileceği ağırlık miktarı
tonë *zam* bizim
tonik, -e *sf gram* vurgulu; ***rrokje tonike***, vurgulu hece
tonik, -e *sf tıp* tonik, organları uyaran ve güçlendiren
tonik, -u *eris* organları uyaran ve güçlendiren ilaç; ***bar tonik***, tonik ilaç, kuvvet şurubu
top, -i *eris ask* top, büyük ateşli silah; ***shtie me top***, top ateşi açmak; 2. top, küre; ***top futbolli***, futbol topu; ***top bore***, kar topu
topal, -i *eris* topal kimse
topal, -e *sf* topal
topis *fl* 1. körleme (bıçağı kesmez hale getirmek)
topograf, -i *eris* topograf, topografya uzmanı
topografi, -a *dişis* topografya
topografik, -e *sf* topografyaya değgin
topuz, -i *eris* topuz
tornitor, -i *eris* tornacı
torno, -ja *eris* torna (tezgahı)
torollak, -e *sf* ahmak, aptal, kalın kafalı, tevekkel
torpendier, -i *eris* torpido
torpil, -i *eris* torpil
torpiloj *fl* 1. torpillemek, torpille batırmak; 2. *mec* mahvetmek
tort/ë, -a *dişis* bir çeşit pasta
tortur/ë, -a *dişis* işkence, azap, eziyet
torturoj *fl* işkence yapmak, eziyet etmek; kimseyi rahatsız etmek
torturues, -i *eris* işkenceci, eziyetçi
torrokaç, -i *eris zool* çekirge
toskërsht *zf* tosk şivesinde
toskërisht/e, -ja *dişis* Arnavutça'nın tosk şivesi (diyalekti)
tra, -ri *eris* direk; ***tra kryesor***, ana direk
tradicional, -e *sf* geleneksel, ananevi; ***veshje tradicionale***, geleneksel kıyafet (giyim)
tradicionalist, -i *eris* gelenekçi, gelenek yanlısı
tradcionalizëm, -i *eris* gelenekçilik
tradit/ë, -a *dişis* gelenek, görenek, anane
tradhtar, -e *sf* hainlikle ilgili, hain bir anlam taşıyan, vatana hainlik niteliğinde
tradhtar, -i *eris* hain, vatan haini, ele veren kimse, ihanet eden kimse
tradhti, -a *dişis* hainlik, ihanet, hiyanet, ele verme, hain olma hali
tradhtoj *fl* ihanet etmek, ele vermek
tradhtisht *zf* hainice
trafik, -u *eris* trafik, gidiş geliş; ***trafik tokësor***, kara yolları trafiği; ***trafik detar***, deniz trafiği; ***trafik ajror***, hava trafiği; 2. ticaret, alışveriş
tragjedi, -a *dişis* 1. trajedi, acıklı sonuçlarla biten bir tiyatro piyesi; 2. facia, felaket
tragjik, -e *sf* 1. trajik, feci, felaket, çok acıklı; 2. trajedi ile ilgili; 3. *is* trajedi yazarı
tragjikomedi, -a *dişis* trajikomedi,

Copyrighted material

tragjikomik, -e *sf* hem trajik hem de komik olan
trajektor/e, -ja *dişis* yörünge
trajner, -i *eris* antrenör
trajtes/, -a *dişis* (bilimsel) tartışma, eleştiri
trajt/ë, -a *dişis* 1. şekil, bir şeyin görünümü veya görülen biçimi; 2. *gram* çatı (fiil çatısı); ***folje vepro-re, pësore,*** etken, edilgen çatılı fiil
trajtëformim, -i *eris gram* sözcük oluşumu, sözcük yapımı
trajtoj *fl* yapmak, ele almak, işleme koymak, muamele etmek, davranmak; 2. *tp* tedavi etmek, iyileştirmek; 3. (kimseyi): . . . . gibi görmek, ... gözü ile bakmak, ... saymak, ... düşünmek; . . . . . ile ilgili olmak, ilgilenmek
trakt, -i *eris* afiş, propaganda yazısı taşıyan ilân; ***shpërndaj trakte,*** afişler dağıtmak
traktat, -i *eris* 1. bilimsel eser; 2. antlaşma, ahitname; ***traktat paqe***, barış antlaşması
traktor, -i *eris* traktör
traktorist, -i *eris* traktörcü, traktörle taşıyıcılık yapan kimse, traktör kullanan sürücü
tramvaj, -i *eris* tramvay
trangull, -i *eris* hıyar, salatalık
transatlantik, -e *dişis* transatlantik
transferim, -i *eris* yer değiştirme, başka yere koyma, transfer etme
transferoj *fl* yer değiştirmek, başka yere koymak, transfer etmek
transformator, -i *eris fiz* transformatör
transformim, -i *eris* biçim değişimi, dönüşüm, transformasyon
transformoj *fl* şeklini (biçimini) değiştirmek, tebdil etmek, başka hale dönüştürmek; **transformohem** *fl* değişmek, dönüşmek
transfuzion, -i *eris* transfüzyon
transistor, -i *eris fiz* transistor
transit, -i *eris* transit
transkriptim, -i *eris* transkripsiyon, bir yazıyı transkripsiyon alfabesine çevirme (yazma)
transkriptoj *fl* transkripsiyon alfabesiyle yazmak, bir metni başka bir alfabeyle bütün incelikleriyle (transkripsiyon alfabesiyle) yazmak
transmetim, -i *eris* 1. ulaştırma, nakletme; radyodan veya televizyondan nakletme, verme; 2. radyo veya T. V. yayını
transmetoj *fl* radjo veya T. V'den nakletmek, vermek, yayınlamak; iletmek, yaymak, göndermek
transparent, -e *sf* saydam, şeffaf
transport, -i *eris* taşıma, nakil, ulaştırma; taşımacılık, nakliyat
transportim, -i *eris* taşıma, nakletme, götürme
transportoj *fl* taşımak, nakletmek, götürmek
trap, -i *eris* hendek, kanal, çukur
trapez, -i *eris geom* yamuk, yalnız iki kenarı paralel olan dörtgen
trase, -ja *is* 1. hat, yol; ***traseja autostrade,*** otoyol hattı; 2. kroki, taslak, plan
trash *fl* şişmanlamak, semizlemek; kalınlaştırmak; **trashem** *fl* şişmanlaşmak, semizleşmek,

Copyrighted material

trashanik, -e *sf* şişman; kaba, yontulmamış; ***njeri trashanik,*** yontulmamış adam
trashë (i,e) *sf* 1. kalın; 2. şişman; kaba, biçimsiz, irili; ***burr i trashë***, şişman adam; ***grua e trashë,*** şişman kadın
trashëgim, -i *eris* miras, veraset; kalıt
trashëgimi, -a *dişis* 1. veraset; 2. kalıtım, soya çekim, irsiyet
trashëgimtar, -i *eris* mirasçı, varis
trashëgoj *fl* miras almak, mirasa konmak
trashëguar (i,e) *sf* 1. mirasla elde edilen; 2. kalıtımsal, soydan geçme, soydan kalma, kalıtımla ilgili, irsî
trashësi, -a *dişis* 1. kalınlık; ***trashësia e stofit***, kumaşın kalınlığı; 2. şişmanlık, semizlik, irilik
traum/ë, -a *dişis tıp* travma
trazim, -i *eris* 1. karıştırma, birbirine karıştırma; 2. takılma, sataşma, dürtme, dokunma
trazoj *fl* 1. karıştırmak; 2. takılmak, sataşmak, dokunmak
tre *sayı* (eril cins için); **tri** (dişil cins için); ***tre burra,*** üç adam (erkek); ***tri gra,*** üç kadın
tredh *fl* enemek, iğdiş etmek, hadım etmek
tredhak, -u *eris* enenmiş koç
tredhj/e, -a *dişis* eneme, hadımlaşma
trefazësh, -i *eris elekt* üç fazlı
trefish *zf* üç kat, üç misli
trefishoj *fl* üç misli artırmak;
trefishohem *fl* üç misli artmak; ***çmimet u trefishuan***, fiyatlar üç misli arttı
treg, -u *eris* çarşı, pazar, alış veriş yeri, malların alıp satıldığı bir yer; ***tregu i lirë***, serbest pazar; ***tregu i zi***, kara borsa
tregim, -i *eris* 1. hikâye, öykü; 2. anlatım, anlatma
tregimtar, -i *eris* hikâyeci, öykücü; hikâyeyi veya öyküyü anlatan kimse
tregimtar, -e *sf* hikâyeye ait, hikâye ile ilgili, öykü ile ilgili, anlatma ile ilgili
tregoj *fl* 1. anlatmak, söylemek, demek; göstermek; sergilemek, teşhir etmek; 2. ispat etmek, delil göstermek
tregtar, -e *sf* ticari, ticaret ile ilgili
tregtar, -i *eris* tüccar, tacir
tregti, -a *dişis* ticaret, ticaretlik, alım satım; ***tregti e brendshme***, iç ticaret; ***tregti e jashtme***, dış ticaret
tregtoj *fl* ticaret yapmak
tregtor/e, -ja *dişis* ticarethane
tregues, -i *eris* gösterge, işaret; delil, kanıt
trekëndësh, -i *eris* 1. *geom* üçgen; ***trekëndësh barabrinjës,*** eşkenar üçgen; 2. üçgen şeklinde olan her şey; 3. *elek* üç fazlı sistemde: üçgen bağlama biçimi
trekëndësh, -i *eris* darağacı
tremb *fl* korkutmak; **trembem** *fl* korkmak
trembës, -e *sf* korkak, ödlek
trembsh/ëm (i), -me (e) *sf* korkak, ödlek; korkunç
trembëdhjetë *sayı* on üç

Copyrighted material

trembëdhjetë (i,e) *sayı* on üçüncü
tren, -i *eris* tren; ***udhëtim me tren,*** trenle yolculuk; ***tren udhëtarësh***, yolcu treni; ***tren mallrash***, yük treni; ***tren ekspres***, ekspres tren
treni nëntokësor *eris* yeraltı tren, metro
treqind *say* üç yüz
tres (tret) *fl* 1. eritmek, sıvı haline getirmek; 2. (yiyecekler için): sindirmek, hazmetmek; sindirilmek, hazmedilmek; ***tretem*** *fl* erimek, bir sıvı içinde erimek, çözülmek
tresh, -i *eris* üç, üçlü
tretë (i,e) *sayı* üçüncü
tretës, -e *sf* 1. yiyecekleri sindiren, hazım ettiren, hazım edici; 2. sindirim ile ilgili, hazım ile ilgili
tretsh/ëm (i), -me (e) *sf* kolaylıkla hazım edilebilen, kolaylıkla sindirilebilen; ***ushqim i tretshëm,*** hazım edilebilen yiyecek
trev/ë, -a *dişis* bölge, yöre, mıntıka
trëndafil, -i *eris bot* gül
tri *sayı* üç (*bak*: **tre**)
tribun/ë, -a *dişis* tribün
tridhjetë sayı otuz
trifil, -i *eris bot* yonca (*Trifolium*)
trigonometri, -a *dişis geom* trigonometri
triko, -ja *dişis* triko; örme, örgü, örgülü eşya
trikotazh, -i *eris* trikotaj, örme işleri; ***fabrikë trikotazhi,*** trikotaj fabrikası
trilogji, -a *dişis* üçlü eser
trillim, -i *eris* yapıntı, tasni, düzme, uydurma
trilloj *fl* düzmek, uydurmak
trilluar (i,e) *sf* yapıntılı, düzmeli, musanna
trim, -i *eris* yiğit, kahraman
trim, -e *sf* cesur, yiğit, yürekli, korkusuz
trimëresh/ë, -a *dişis* yiğit kadın, kavraman kadın, cesur kadın
trimëri, -a *dişis* yiğitlik, kahramanlık, cesaret
trimërisht *zf* yiğitçe, kahramanca
trimëroj *fl* yiğitlendirmek, cesaretlendirmek
triumf, -i *eris* 1. zafer, büyük başarı, galibiyet; 2. zafer sevinci (töreni)
triumfoj *fl* zafer kazanmak, galip gelmek; bayram etmek, çok sevinmek
troft/ë, -a *dişis zool* alabalık
trokas *fl* vurmak, çarpmak, çalmak, tokuşturmak; ***trokas në derë,*** kapıyı çalmak; ***trokasim gotat***, bardakları tokuşturmak
trokitj/ë, -a *dişis* 1. vurma, çalma (kapı çalması); 2. el çırpma, alkışlama
tromboz/ë, -a *dişis tıp* tromboz
trondit (trondis) *fl* 1. sarsmak, silkmek, titretmek, sallamak; 2. tereddute düşürmek, sarsmak;
tronditem *fl* sarsılmak, titremek, sallanmak
tronditj/ë, -a *dişis* sarsıntı, sarsma, sallama, sallanma, titreme

Copyrighted material

tropikal, -e *sf* tropikal ***brez tropikal,*** tropikal kuşak; ***klimë tropikale,*** tropikal iklim
trotuar, -i *eris* trotuar, yaya kaldırımı
tru, -ri *eris* 1. *anat* beyin; 2. *mec* akıl, kafa, mantık; ***njeri me tru,*** kafalı adam
truall, -i *eris* yer, toprak; arsa, arazi
trullos *fl* afallatmak, sersemleştirmek, şaşkın durumuna getirmek; **trullosem** *fl* afallaşmak, sersemleşmek, şaşkınlaşmak; ***kjo zhurmë më trullosi***, bu gürültü beni afallandırdı (sersemleştirdi)
trombet, -i *eris müz* trompet, boru
trombetoj *fl* 1. trompet çalmak; 2. *mec* (bir haberi, bir gerçeği vb.) duyurmak, yaymak, ilân etmek
trumbetar, -i *eris müz* trompetçi, trompet çalan kimse
trunc, -i *eris zool* serçe
truncak, -u *eris zool* serçe
trung, -u *eris bot* ağaç gövdesi, kütük, tomruk
trup, -i *eris* 1. vücut, beden; ***trup njeriu (kafshe)***, insan (hayvan) vücudu; 2. *fiz* cisim (madde olarak)
truparmat/ë, -a *dişis ask* kolordu, değişik sayıda tümen ve savaş destek birliklerinden kurulan büyük birlik; ***stab i truparmatës,*** kolordu karargâhı
trupor, -e *sf* vücuda ait, vücut ile ilgili
trupor/e, -ja *dişis* heykel *sf* vücuda ait, vücut ile igili
tryez/ë, -a *dişis* 1. masa; 2. sofra, masa, sini gibi şeylerin, yemek yemek üzere hazırlanmış durumu
trysni, -a *dişis fiz* basınç; ***trysnia (shtypja) atmosferike,*** atmosfer basıncı
tu (e) *zam* senin; ***vëllazërit e tu***, senin kardeşlerin
tub, -i *eris* boru
tuberkuloz, - i *eris tıp* tüberküloz, verem; ***tuberkuloz i mushkërive,*** ak ciğer tüberkülozu
tuf/ë, -a *dişis* 1. grup (insan); 2. yığın (şey); 3. tutam, demet, deste, bağlam, buket (çiçek vb.); ***një tufë lule,*** bir tutam çiçek
tul, -i *eris* 1. kemiksiz et parçası; etin kemiksiz kısmı; 2. ekmeğin kabuksuz kısmı, ekmek içi
tulatem (tulitem) *fl* iki büklüm olmak, eğrilmek, bükülmek, büzülmek, toplanmak
tulipan, -i *eris bot* lâle (çiçek)
tull/ë, -a *is* tuğla; ***fabrikë tullash***, tuğla fabrikası
tullashitës, -i *eris* tuğlacı, tuğla satan kimse
tum/ë, -a *dişis* küçük tepe, bayır
tumor, -i *eris tıp* tümör
tund *fl* silkmek, sarsmak, titretmek, sallamak; çalkalamak; ***tund djepin,*** beşiği sallamak; ***tund qumështin***, (yayıkta) sütü çalkalamak; ***tund drurin e qershisë***, kiraz ağacını silkmek
tundaç, -i *eris* yayık
tundës, -i *eris* yayık

Copyrighted material

tungjatjeta! *ünl* merhaba! (selamlaşma sırasında)
tunel, -i *eris* tünel
tupan, -i *eris* davul
turbin/ë, -a *dişis* türbin
turbullim, -i *eris* 1. bulandırma, çalkalama (sıvıyı); bulanıklık 2. kargaşa, karışıklık
turbulloj *fl* bulandırmak (sıvının berraklığını bozmak) çalkalamak; **turbullohem** *fl* bulanmak, başkasının işine karışmak, olay yaratmak
turbullt (i,e) *sf* bulanık
turfullim, -i *eris* kişnemek (at)
turfullon *fl* kişnemek (at)
turist, -i *eris* turist
turistik, -e *sf* turistik, turizmle ilgili olan; ***qytet turistik***, turistik kent
turiz/ëm, -mi *eris* turizm
turjelë, -a *dişis* burgu, matkap ucu (tahtada, metalde vb. delik açmaya yarayan matkaba takılan ucu yivli çelik alet)
turkolog, -u *eris* Türkolog
turkologji,-a *dişis* Türkoloji, Türkiyat
turm/ë, -a *işis* kalabalık, yığılma, insan kalabalığı, güruh, düzensiz, gürültülü patırtılı insan topluluğu
turne, -ja *dişis* turne; tiyatro, müzik ve spor toplulukların yaptığı gösteri amaçlı gezi
turp, -i *eris* utanma, ayıp, rezalet, utanç, yüz karası,***"Turp të kesh!"***, " Sana ayıplar olsun!"
turpëri, -a *dişis* utanma, utanç verici şey, utangaçlık, çekingenlik
turpëroj *fl* 1. utandırmak, mahcup etmek, rezil etmek; 2. ırzına geçmek, tecavüz etmek, namusuna dokunmak **turpërohem** *fl* utanmak; utandırılmak
turpëruar (i,e) *sf* ayıplanmış, utandırılmış, mahcup edilmiş
turpsh/ëm (i), -me (e) *sf* utanç verici, yakışıksız; utangaç, çekingen
Turqi, -a *dişis* Türkiye
turqisht *zf* Türk dilinde
turqisht/e, -ja *dişis* Türkçe, Türk dili
turqiz/ëm, -mi *eris* Türklük
turtull, -i *eris* güvercincik
turrem *fl* saldırmak, hücum etmek
turr/ë, -a *dişis* yığın, küme, istif; ***turrë drush,*** odun istifi (yığını)
turshi, -a *dişis* turşu
tut/ë, -a *dişis* korku
tut (tus) *fl* korkutmak; **tutem** *fl* korkmak
tutj/e, -a *zf* uzak, uzakta, uzağa, daha uzaktaki, öteki,
tutkall, -i *eris* tutkal, yapıştırıcı
tutkun, -i *eris* tutkun, meftun, aptal
tutor, -i *eris* veli, ege, vasi
tutori, -a *dişis* velilik, vasilik
tutshëm (i), -me (e) *sf* korkak; korkulu, korkunç
ty *zam* sana
tym, -i *dişis* duman; ***tym cigare***, sigara dumanı
tymos *fl* 1. tütmek, duman salmak; dumanlamak, tütsülemek; ***e tymos mishin,*** eti tütsülemek, dumanlamak
tymosj/e, -a *dişis* tütsüleme, dumanlama

Copyrighted material

tymtar, -i *eris* baca
tyre *zam* onların; ***biri i tyre,*** onların oğlu; ***bija e tyre,*** onları kızı

Copyrighted material

Th

th - Arnavut alfabesinin yirmi dokuzunu harfi
thaj *fl* kurutmak; **thahem** *fl* 1. kurumak; 2. *mec* zayıflanmak
thanë-a *dişis bot* kızılcık (ağaç ve ürün) (*Cornus mascuila*); 2. kuvvetli, sağlıklı; ***i fortë si thana,*** kızılcık ağacı gibi kuvvetli (sağlıklı)
thar *fl* mayalamak (sütü), maya koymak
tharbët (i,e) *sf* ekşi, mayhoş
tharbëtoj *fl* ekşitmek, mayalamak, ferment koymak; ***e tharbëtoj verën,*** şarabı ekşitmek, ferment katmak; **tharbëtohem** *fl* ekşimek, kesilmek (süt)
tharë (i,e) *sf* kuru, kurumuş; susuz, kör (pınar)
tharës, -e *sf* kurutucu; ***makinë tharëse,*** kurutma makinesi; ***dhomë tharëse,*** kurutma yeri, kurutma fırını
tharj/e, -a *dişis* kuruma, kurutma
tharm, -i *eris* 1. maya, ferment; 2. ekşilik
tharmëtoj *fl bak* **tharbëtoj**
thartë (i,e) *sf* ekşi, mayhoş, sirke ve ya limon tadında olan; ***kumbulla të tharta,*** ekşi erikler
tharti, -a *dişis* ekşilik, mayhoşluk
thartir/ë, -a *dişis* ekşilik, sirke; ***thartirë rrushi,*** üzüm sirkesi
thartoj *fl* ekşitmek
thatë (i,e) *sf* 1. kuru, kurak; ***mot i thatë***, kurak yıl; 2. susuz, kör; ***burrim i thatë,*** kör memba; 3. kuru, zayıf; 4. *mec* boş; ***premtime të thata,*** boş vaatler
thatë, -t (të) *asis* kuraklık; ***të thatët e dëmtoi grurin,*** kuraklık buğdaya zarar verdi
that, -i *eris tip* çıban
thatësi, -a *dişis* kuraklık, susuzluk
thatësir/ë, -a *dişis* kuraklık, susuzluk
thek *fl* kızartmak, pişirmek;
thekem *fl* kızarmak, güneşlenmek
thek/ër, -ri *eris bot* çavdar
thekërsiht/ë, -ja *dişis* çavdarlık, çavdarla ekilen yer, çavdar tarlası
theks, -i *eris dilb* vurgu, aksan, konuşma ya da okuma sırasında bir hece, veya sözcüğün diğerlerinden daha baskılı söylenmesi; hece vurgusu, kelime vurgusu, grup vurgusu
theksoj *fl* 1. vurgulamak; 2. üzerinde durmak, önemle belirtmek, altını çizmek

Copyrighted material

theksuar (i,e) *sf* 1. vurgulu; 2. önemle söylenen, altını çizerek belirtilen
thelb, -i *eris* 1. ceviz, fındık vb. içi; çekirdek içi, meyve göbeği; 2. bir şeyin , bir konuşmanın en önemli kısmı, öz, esas; 3. *mec* ana fikir
thelbësor, -e *sf* özle ilgili, özlü, esasla ilgili, esasî, asal
thelbor, -e *sf bak* **thelbësor, -e**
thel/ë, -a *dişis* dilim, ayrılmış parça; ***një thelë bukë,*** bir dilim ekmek
thellë (i,e) *sf* derin; ***liqen i thellë,*** derin göl; ***deti i thellë,*** derin deniz
thellësi, -a *dişis* derinlik; ***thellësia e liqenit,*** göl derinliği
thellësir/ë, -a *dişis* derinlik
thellësisht *zf* derinlemesine, derinliğine, çok ayrıntılı olarak
thellim, -i *eris* derinleşme, derinleştirmek
thelloj *fl* derinletmek; **thellohem** *fl* derinleşmek
them (thash, thënë) *fl* söylemek, demek, anlatmak; ***thash e thënë,*** dedikodu
themb/ër, -ra *dişis* 1. *anat* topuk; 2. ayakkabı topuğu, ökçe
themel, -i *eris* 1. temel; ***hedh temelin***, temel atmak; 2. *geom* taban, kaide
themelim, -i *eris* kurma, tesis etme
themeloj *fl* 1. temelini atmak; 2. kurmak, tesis etmek
themelor, -e *sf* başlıca, ana, temel, esas, esaslı, önemli, önemli, mühim
themelues, -i *eris* kurucu
themelvërës, -i *eris* kurucu
thep, -i *eris* uç, sivri, tepe
thepis *fl* 1. sivriltmek; 2. *mec* yok etmek, mahvetmek;
thepisem *fl* yüksek bir tepeden düşmek
thepisj/e, -a *dişis* sivrilme, sivriltme; yüksek bir tepeden düşme
thepët (i,e) *sf* uçları sivri olan, iğnemsi
thepisur (i,e) *sf* sivri uçlu olan; ***male të thepisura,*** sivri (dik, sarp) dağlar
ther *fl* 1. boğazlamak, kesmek; 2. zalimce öldürmek, katletmek
therës, -i *eris* kasap
therj/e, -a *dişis* 1. kesim, kesme, kesmek işi
theror, -i *eris* şehit, kurban
therori, -a *dişis* şehitlik, fedailik
therorizoj *fl* kurban etmek, feda etmek; **therorizohem** *fl* şehit düşmek, feda olmak
thertor/e, -ja *dişis* kesimevi, mezbaha, kanara; kasaplık hayvanların kesilip yüzüldüğü yer
thes, -i *eris* çuval, büyük torba; ***një thes grurë,*** bir çuval buğday; ***një thes çimento***, bir torba çimento
thesar, -i *eris* hazine, define, gömü
thëllez/ë, -a *dişis zool* keklik (*Perdix*)
thën/ë, -a *dişis* 1. kader, yazgı, alın yazısı, mukadderat
thëni/e, -a *dişis* söz, beyanat, deyim, ata sözü

Copyrighted material

thërres (thërras) *fl* 1. bağırmak, haykırmak, çağırmak, seslenmek; 2. davet etmek (düğüne vb.)
thërrim/e, -ja *dişis* ekmek kırıntıları
thërrmij/ë, -a *dişis* 1. zerre, parçacık; 2. *fiz* molekül, atom ya da bunların parçacıkları
thërrmim, -i *eris* ufalama, parçalama, doğrama
thërrmoj *fl* ufalamak, parçalamak, doğramak
thërrmuesh/ëm (i), -me (e) *sf* gevrek, kolaylıkla ufalanabilen, parçalanabilen, doğranabilen
thëthij *fl bak* **thith**
thi, -u *eris zool* domuz
thik/ë, -a *dişis* bıçak
thinjak, -e *sf* kırçıl
thinj/ë, -a *dişis* kır saç, ağarmış saç
thinjur, (i, e) *sf* kır, kıranta, kırçıl, kırlaşmış
thirrës, -i *eris* çağrıcı, davetçi (düğüne davet yapan kimse)
thirrj/e, -a *dişis* 1. çağrı, davet, davetiye; 2. çağırma, bağırma, bağırış, haykırış; 3. adlarıyla çağırma (asker, öğrenci vb.); 4. seslenme
thirrm/ë, -a *dişis* bağırış, bağırma tarzı veya eylemi, haykırış
thirror/e, -ja *dişis gram* bulunma hali, de hali
thith, -i *eris* 1. *anat* meme başı (kadınlarda); 2. menteşe (kapı ve pencerelerde)
thith *fl* 1. emmek; 3. soğurmak; 3. nefes almak, soluk almak
thithës, -e *sf* emici, emme işini yapan
thithj/e, -a *dişis* emme, soğurma
thjerr/ë, -a *dişis* 1. *bot* mercimek; 2. *fiz* mercek, adese, büyüteç *(Lens culimaris)*
thjerrëz, -a *dişis fiz* mercek, adese, büyüteç
thjerrëzor, -e *sf* mercekle ilgili, mercek biçiminde olan
thjesht *zf* basit olarak, basit bir biçimde, sade olarak, sade bir şekilde
thjeshtë (i,e) *sf* 1. basit, sade, kolay anlaşılır, olağan, alışılmış; 2. basit, basit türden, karışmış olmayan, yalın, saf, temiz; yabancı şeyden arınmış, ***ari i thjeshtë,*** saf altın, katışıksız altın
thjeshtësi, -a *dişis* basitlik, basit olma durumu, sadelik, yalınlık, gösterişsizlik, mütevazılık
thjeshtësoj *fl* basitleştirmek, sadeleştirmek
thjeshtoj *fl bak* **thjeshtësoj**
thjeshtim, -i *eris* basitleştirme, sadeleştirme
thnegël, -a *dişis zool* karınca *(Formica)*
thonjëz, -a *dişis gram* tırnak işareti, (“. . . . . ”)
thua, thoi *eris* 1. *anat* tırnak; 2. kanca
thuajse *part* az daha, hemen hemen, neredeyse, yaklaşık olarak, aşağı yukarı, adeta
thuk *fl* ezmek, basmak, sıkıştırmak
thukët (i,e) *sf* ezik, basık, sıkışık
thumb, -i *eris* 1. arı iğnesi; 2. çivi; 3. diken; 4. (kadınlarda) meme başı

Copyrighted material

thumbim, -i *eris* (sivri bir şeyle: diken, iğne vb.) delme, sokma, saplama
thumboj *fl* (sivri bir şeyle: diken, iğne vb.) delmek, sokmak, saplamak
thumbues, -i *eris* iğneleyici; yergici kimse; hiciv (yergi) yazan kişi
thund/ër, -ra *dişis* toynak, duynak, hayvan tırnağı
thundrak, -u *eris zool* toynaklılar
thundror, -e *sf* toynaklı, toynak biçiminde olan
thupër, -ra *dişis* 1. sopa, çıta; 2. çubuk, değnek biçiminde ince,uzun ve sert olan bir şey, ***thupër hekuri,*** demir çubuk
thur f/ 1. örmek, örgü örmek; ***thur doreza,*** eldiven örmek; 2. çitlemek, bir yeri çitle çevirmek
thurimë, -a *dişis* 1. örgü; 2. örülmüş çit, çit duvar
thurj/e, -a *dişis* 1. örme işi; 2. örgü, örülmüş şey
thyej *fl* 1. kırmak, parçalamak; ***djali e theu xhamin***, çocuk camı kırdı; 2. bozmak; ***thyej të hollat,*** parayı bozmak 3. *fiz* (ses, ışık ışınları için): kırmak, kırılmak, kırınım; 4. kırmak, ihlâl etmek (yasayı, disiplini, kuralı vb.)
thyerës, -i *eris* bozucu, kırıcı, ihlal edici kimse
thyerj/e, -a *dişis* kırma, kırılma, kırınım
thyes/ë, -a *dişis mat* kesir
thyesim, -i *eris* parçalama, gruplara ayırma, hizipçilik yapma
thyesoj *fi* parçalamak, gruplara ayırma, hizipçilik yapmak
thyesor, -e *sf mat* kesirli, kesir niteliğinde olan sayı; ***numër thyesor,*** kesirli sayı
thyesh/ëm (i), -me (e) *sf* kırılgan, kolay ve çabuk kırılabilen
thyeshmëri, -a *dişis* kırılganlık, kırılgan olma durumu
thyez, -a *dişis* kırılan şeyin bir parçası
thyezoj *fl* mozaik yapmak, mozaikleştirmek

Copyrighted material

u

u - Arnavut alfabesinin otuzuncu harfi
u - *part* geçişsiz fillerin dönüşlü biçiminin yapımında kullanılır: -dı, di, -du, -dü; ***u zemrua,*** kızd**ı** (darıl**dı**), ***u lëndua,*** zedelen**di**, ***u vra,*** vurul**du**, ***u rrëzua,*** düş**tü**,
u (atyre) *zam* onlar**a**; üçüncü şahıs çoğul zamirin yaklaşma (datif) hali: **a; *atyre u dhash,*** onlar**a** *verdim*
u! *ünl* u! of! oh!
ub/ël, -la *dişis* durgun su çukuru
ububu! *ünl* eyvah! vay! aman! ay! (ağrı, acı gibi duyguları anlatır)
udha mbarë! *ünl* iyi yolculuklar! güle güle!
udh/ë, -a *dişis* 1. yol, cadde, karayolu; 2. bir şey ya da bir kimse tarafından izlenen yol, yolculuk, iz; ***ata shkojnë udhës,*** onlar yolundan giderler; ***përgatitem për në udhë;*** yolculuğa hazırlanıyorum; ***erdhi nga një udhë e largët,*** uzak bir yoldan geldi
udhëheq *fl* 1. yol göstermek, rehberlik etmek, refakat etmek; 2. yönetmek, idare etmek, başı çekmek
udhëheqës, -i *eriss* 1. rehber, kılavuz; 2. yönetici, yönetmen, önder, lider, elebaşı
udhëheqj/e, -a *dişis* 1. yönetim, yönetme, idare etme; 2. önderlik, liderlik; 3. yol gösterme, rehberlik etme
udhëkryq, -i *eriss* kavşak, kesişen yol, dört yol ağzı
udhëpërshkrim, -i *eris* seyahatname
udhërrëfyes, -i *eris* 1. kılavuz, rehber, yol gösteren kimse; 2. yol gösteren levha, yol gösteren trafik işareti
udhëtar, -i *eris* yolcu, gezgin
udhëtim, -i *eris* yolculuk, seyahat, gezi
udhëtoj *fl* yolculuk etmek, seyahat etmek, gezmek
udhëzim, -i *eris* 1. talimat, direktif; talimat verme, direktif verme, yol göstereme; 2. öğüt, nasihat
udhëzoj *fl* talimat vermek, direktif vermek, yol göstermek
udhëzues, -i *eris* 1. rehber (kimse); 2. talimat kılavuzu, talimat el kitabı, prospektüs; 3. *tekn* bir makineyi idare etmeye yarayan kol, dümen, direksiyon vb.
uf! *ünl* of! uf! sıkıntı, bezginlik, usanç, acı gibi duyguları bildirir
uf/ëm, -ma *dişis* bunaltıcı hava, bunaltıcı sıcaklık, kasvetli hava, havasızlık

Copyrighted material

ufull, -i *eris* sirke
ugar, -i *eris* 1. nadas, dinlendirilen toprak, ekilmemiş toprak; 2. tarlayı nadas etme, nadasa bırakma veya nadasa yatırma; tarlayı sürerek dinlenmeye bırakma
uh! *ünl* uh! of! usanç, bezginlik, sıkıntı duyguları
ujar, -i *eris* sucu, su taşıyan kimse, saka
ujdi, -a *dişis* 1. ahenk, uyum, bağdaşma; ahenklik; 2. sözleşme; ***nënshkrova një ujdi***, bir sözleşme imzaladım
ujdis *fl* 1. uydurmak, düzeltmek, tamir etmek, onarmak; 2. tertip etmek, çekidüzen vermek;
ujdisem *fl* tertip edilmek, düzelmek, düzenlenmek
ujdisj/e, -a *dişis* düzme, sıraya koyma, tertip etme, çekidüzen verme
ujdhes/ë, -a *dişis coğ* ada
uj/ë, -i *eris* 1. su; ***ujë i embël,*** tatlı su; ***ujë i pijshëm,*** içme suyu; ***ujë minerali***, maden suyu; ***ujë i rrjedhëshem,*** akan su; 2. idrar, sidik
ujëmatës, -i *eris* su sayacı
ujëndarës, -i *eris* iki nehir havzasının birbirinden ayıran yükseklik (su ayıran)
ujëshitës, -i *eris* sucu, su satan kimse
ujës, -e *sf* suya ait, su ile ilgili; suda yetişen ve yaşayan; ***bimë dhe kafshë ujëse,*** su bitkisi ve su hayvanı; 2. sulu, suyu çok olan; sulak, suyu bol
ujësjellës, -i *eris* su şebekesi, su dağıtım tesisi
ujëvar/ë, -i *eris* çağlayan, çavlan, şelâle
ujis (ujit) *fl* sulamak
ujitj/e, -a *dişis* sulama, sulamak eylemi
ujk, -u *is zool* kurt (*Canis lupus*)
ujkesh/ë, -a *dişis zool* dişi kurt
ujnaj/ë, -a *dişis* sulak yer, sulak toprak
ujoj *fl* sulamak
ujsh/ëm (i), -me (e) *sf* sulu, suyu bol olan
ujor, -e *sf* 1. suyla ilgili olan; 2. sıvı halinde olan
ul *fl* 1. indirmek; ***ul flamurin,*** bayrağı indirmek; 2. düşürmek; ***i ul çmimet,*** fiyatları düşürmek; 3. azaltmak; ***taksat u ulën,*** vergiler azaldı; **ulem** *fl* oturmak; ***ulem në karrige***, sandalyede oturmak;
ulcer/ë, -i *eris tıp* ülser, karha
ulërij *fl* 1. (köpek, kurt vb. hk.) ulumak; 2. (rüzgâr, fırtına) ulumak, uluyarak esmek; 3. (ağrıdan, korkudan) acı acı bağırmak, çığlık atmak, feryat etmek
ulërim/ë, -a *dişis* uluma
ulët (i,e) *sf* 1. alçak, yüksek olmayan; ***ndërtesë e ulët***, alçak yapı; 2. yavaş, ***bisedojmë me zë të ulët***, yavaş sesle konuşuyoruz; 3. düşük; ***temperatura e ulët,*** düşük sıcaklık
ulëz, -a *dişis bot* akça ağaç (*Acer*)
ulj/e, -a *dişis* indirim, tenzilat, azaltma, düşüş; ***ulja e çmime-***

Copyrighted material

ve, fiyat indirimi; ***ulja e temperaturës***, sıcaklığın düşüşü
ultësir/ë, -a *dişis coğ* düzlük, alçak ve düz yer
ultimatum, -i *eris* ültimatom
ultratingull, -i *eris fiz* ültrason, ültrases
ultravjollcë *sf fiz* ültraviyole, morötesi
ulli, -ri *eris bot* zeytin, zeytin ağacı
ullisht/e, -ja *dişis* zeytinlik, zeytin ağacı yetiştirilen alan
ulluk, -u *eris* 1. oluk, bir sıvının akmasını sağlayan üstü açık boru; 2. oluk, dere; yağmur sularını için damın kenarında konulan düzenek)
umbrell/ë, -a *dişis* şemsiye; *bak* **ömbrellë**
unanim, -e *sf* oy birliği ile verilmiş, varılmış
unanimisht *zf* oy birliği ile
unaz/ë, -a *dişis* 1. yüzük; 2. çember, halka
unazor/ë, -e *sf* yüzük ile ilgili, yüzük biçiminde olan, halka biçiminde olan
unë *zam* ben; tekil, birinci şahsı gösteren zamir
ungj, -i *eris* amca, birine göre babasının erkek kardeşi
ungjil, -i *eris* İncil, İncil kitabı
ungjillor, -e *sf* İncil'e ait, İncil ile ilgili
ungjillor, -i *eris* 1. İncili yazan dört havariden her biri; 2. gezici vaiz, yer yer dolaşarak insanları Hristiyan dinine döndürmeye çalışan kimse
uniformë, -a *dişis* üniforma; ***uniformë ushtrije***, asker üniforması
unifikim, -i *eris* birleştirme, birleşme
unifikoj *fl* birleştirmek, birleşmek
unik, -e *sf* ünik, tek, yegâne, biricik, eşi olmayan
unitet, -i *eris* birlik; ***uniteti kombëtar***, milli birlik
univers, -i *eris* 1. kâinat, evren, kozmos; 2. dünya
universal, -e *sf* üniversal, evrensel, bütün dünyayı kaplayan
univerzitet, -i *eris* üniversite
unsh/ëm (i), -me (e) *sf* aç
unshoj *fl* acıktırmak, açlık duyurtmak; **urtohem** *fl* acıkmak, açlık duymak
unj *fl* oturmak
unjët (i,e) *sf* oturan
uragan, -i *eris meteor* urağan
uranium, -i *eris kim* uranyum
urat/ë, -a *dişis* dini dua
uratim, -i *eris* takdis, kutsama
uratoj *fl* takdis etmek, kutsamak
urbanist, -i *eris* kentçilik uzmanı, şehircilik uzmanı
urbanistik, -e *sf* kentçilikle ilgili, şehircilikle ilgili
urbaniz/ëm, -mi *eris* kentçilik, şehircilik
urbanizoj *fl* kentleşmek, şehirleşmek
urdhër, -i *eris* emir, buyruk
urdhëres/ë, -a *dişis* yazılı emir, yazılı buyruk
urdhërim, -i *eris* emir verme, emretme
urdhëroj *fl* emir vermek, emretmek
urdhëror, -e *dişis gram* emir kipi

Copyrighted material

ur/ë, -a *eris* köprü; ***urë varëse***, asmalı köprü
urgjenc/ë, -a *dişis* ivedilik, acelelik, acil, acele olma durumu
uri, -a *dişis* açlık; ***grevë urie***, açlık grevi
urim, -i *eris* kutlama, tebrik
uritur (i,e) *sf* aç, acıkmış; ***uritur si ujku***, kurt gibi aç
uriq, -i *eris zool* kirpi *(Erinaceus europaeus)*
urith, -i *eris zool* köstebek, yer sıçanı *(Talpa)*
urin/ë, -a *dişis* idrar, sidik
uroj *fl* kutlamak, tebrik etmek, temenni etmek, iyi dileklerde bulunmak; ***uroj ditëlindjen***, doğum gününü kutlu olsun
urologji, -a *dişis* üroloji, bevliye
urologjik, -e *sf* üroloji ile ilgili
urolog, -u *eris* ürolog, bevliyeci
uror, -i *eris* çakmak, çakmak taşı
urtë (i,e) *sf* 1. uslu, akıllı, düşünceli; 2. sakin, anlayışlı, makul, temkinli
urtësi, -a *dişis* 1. usluluk, akıl, akıllılık, idraklik; 2. itaat, uysallık, esleme; 3. mutevazilik
urtësisht *zf* akıllıca, usluca, akılâne, ihtiyatla, basiretle
urtësoj *fl* 1. uslatmak, akıllandırmak; 2. sakinleştirmek, yatıştırmak; **urtësohem** *fl* uslanmak, akıllanmak; 3. sakinleşmek, teskin olmak
urtoj *fl bak* **urtësoj**
urth, -i *eris bot* sarmaşık (*Hedera helix*)
uruar (i,e) *sf* kutsal; ***vende të uruara***, kutsal topraklar
urra! *ünl* Yallah! Hadi! Git!
urrej *fl* nefret etmek, nefret hissi duymak, kin beslemek, tiksinmek; **urrehem** *fl* karşılıklı nefret edilmek
urrejtj/e, -a *dişis* nefret, kin, garaz; tiksinti
urryer (i,e) *sf* nefret dolu, nefret uyandıran, nefret edilen, hoşlanmayan, tiksindirici, iğrenç
usta, - i *eris* usta
ushqej *fl* 1. beslemek, yedirmek, geçinmesini sağlamak, geçindirmek, yaşatmak; 2. emzirmek; ***nëna e ushqen fëmijën,*** anne çocuğunu emziriyor;
ushqehem *fl* beslenmek, geçinmek, geçimini temin etmek
ushqim, -i *eris* gıda, besin, yemek, yitecek
ushques, -e *dişis* besleyici, gıdalı, besinli, yiyecek olarak vücuda yarayan
ushquesh/ëm (i), -me (e) *sf bak* **ushques**
ushtar, -i *eris* asker, nefer, er
ushtarak, -e *sf* askerî, askerlikle ilgili, askere özgü
ushtarakisht *zf* askerce, askere yakışır biçimde
usht/ë, -a *dişis* mızrak
ushtim/ë, -a *dişis* uğultu, gürleme; yankı
ushton *fl* uğuldamak, gürlemek; yankılamak
ushtri, -a *dişis* ordu, bir ülkenin askeri kuvvetleri
ushtrim, -i *eris* idman, vücudu çalıştırma, alıştırma, egzersiz, antrenman, pratik

Copyrighted material

ushtroj *fl* idman yaptırmak, alıştırmak; eğitim, alıştırma, antrenman yaptırmak, pratik; egzersiz yaptırmak **ushtrohem** *fl* idman yapmak, alışmak, antrenman yapmak, pratik; egzersiz yapmak
ushtrimor/ë, -ja *dişis* idman sahası; idman salonu, egzersiz salonu
ushtruar (i,e) *sf* alışmış, idman yapmış, beceri kazanmış
ushuj, -i *eris* domuz iç yağı
ushunjëz, -a *dişis zool* sülük *(Hirudo)*
utopi, -a *dişis* ütopya
utopik, -e *sf* ütopik, ütopyaya dayanan, ütopya ile ilgili
utopist, -i *eris* ütopist, ütopyacı
uturim/ë, -a *dişis* uğultu, gürleme
uturin *fl* uğuldamak, gürlemek
uthull, -i *eris* sirke; ***uthul rrushi***, üzüm sirkesi
uthullisht/e, -ja *dişis bot* kuzu kulağı (*Rumex acetosa*)
uvertur/ë, -a *dişis müz* uvertür
uzin/ë, -a *dişis* imalâthane, fabrika
uzurpator, -i *eris* gaspçı, gasp eden kimse
uzurpim, -i *eris* gasp, bir malı sahibinin izni ve haberi olmadan alma, zorla alma
uzurpoj *fl* gasp etmek, zorla almak, izinsiz almak

Copyrighted material

V

v -Arnavut alfabesinin otuz birinci harfi
va, -u *eris* derenin geçilebilen yeri, derenin sığ yeri, derinliği az olan yeri
vadit (vadis) *fl* sulamak (çiçekleri, bahçeyi vb.)
vaditës, -e *sf* 1. sulayan; ***kanal vaditës***, sulama kanalı
vaditj/e, -a *dişis* sulama
vadh/ë, -a *dişis bot* üvez (ağaç ve ürün) (*Pirus sorbus*)
vagabond, -i *eris* derbeder, avare, aylak, serseri
vagin/ë, -a *dişis anat* vagina, vajina, döl yolu
vagon, -i *eris* vagon; ***vagon udhëtarësh,*** yolcu vagonu
vaj, -i *eris* 1. yağ; ***vaj ulliri,*** zeytin yağı; ***vaj luledielli***, ay çiçeği yağı; 2. yakıt, petrol; 3. yağ, parfüm; ***vaj trëndafili***, gül yağı
vaj, -i *eris* 1. göz yaşı; 2. ağlama
vaj! *ünl* vah! (acıma, yakınma anlatır)
vajgur, -i *eris* gaz yağı, petrol
vajgursjelles, -i *eris* petrol boru hattı
vajnik, -u *eris* 1. gaz yağı şişesi; 2. yağdanlık
vajtim, -i *eris* 1. (birisinin ölümünden dolayı) ağlama; 2. yas tutma, matem tutma
vajtoj *fl* 1. ağlamak, göz yaşı dökmek; 2. yas tutmak, matem tutmak
vajz/ë, -a *dişis* 1. kız; 2. kız evlat; 3. evlenmemiş genç kız;
vajzëri, -a *dişis* kızlık, kız olma hali
vak *fl* ısıtmak
vakët (i,e) *sf* ılık; ***çaj i vakët,*** ılık çay; ***ujë i vakët***, ılık su
vaksin/ë, -a *dişis tip* aşı (çiçek aşısı vb.)
vaksinim, -i *eris* aşı, aşılama, aşılamak eylemi
vaksinoj *fl* aşılamak, aşı yapmak
val/ë, -a *dişis* 1. dalga (deniz, göl vb.); 2. *fiz* dalga; ***valet elektromagnetike***, elektromanyetik dalgaları; 3. çok sıcak sıvı, kaynar sıvı
valë (i,e) *sf* çok sıcak, kaynar
valëvit (valëvis) *fl* dalgalandırmak, el sallamak, elle bir şeyi sallamak, savurmak; **valvitet** *fl* dalgalanmak, ***valvitet flamuri në erë,*** bayrak rüzgârda dalgalanıyor
valëvitj/e, -a *dişis* dalgalanma

Copyrighted material

valëzim, -i *eris* dalgalanma, dalgalandırma
valëzoj *fl* dalgalandırmak
valim, -i *eris* kaynama
valixhe/e, -ja *dişis* valiz
valoj *fl* kaynatmak
valor, -e *sf* dalgalı
vals, -i *eris müz* vals
valut/ë, -a *dişis* döviz, yabancı devlet parası
vall/ë, -ja *dişis* halay, hora, horon
vallëzoj *fl* halay çekmek, dans etmek
vallëzim, -i *eris* halay çekme, dans etme
vallëzues, -i *eris* halaycı, dans eden kimse, dansçı
valltar, -i *eris bak* **vallëzues, -i**
vandak, -u *eris* demet
vandal, -i *eris* Vandal
vandaliz/ëm, -mi *eris* Vandalizm, Vandallık
vanilj/e, -a *dişis* vanilya
vap/ë, -a *dişis* şiddetli sıcaklık, yüksek sıcaklık
vapor, -i *eris* vapur, buharlı gemi
var *fl* 1. asmak, sermek, ipe sermek; ***var teshat***, çamaşırları (kurutmak için) sermek, asmak; 2. asmak, askıya asmak; **varem** *fl* asılmak
vardisem *fl* usandırmak, yalvarmak, kimsenin üzerine aşırı gitmek, yaltaklanmak
vare, -ja *dişis* balyoz, büyük çekiç
varëse, -ja *dişis* askı, elbise askısı, portmanto; çengel
varësi, -a *dişis* bağımlılık
varfër (i,e) *sf* yoksul, fakir, fukara; ***krahinë e varfër***, fakir bölge
varfëri, -a *dişis* yoksulluk, fakirlik, fukaralık, sefalet
varfërisht *zf* yoksullukça, fakirlikçe, sefaletlikçe
varfëroj *fl* 1. yoksullaştırmak, fakirleştirmek; 2. *mec* bir kimsenin veya bir şeyin değerini azaltmak, düşürmek; **varfërohem** *fl* yoksullaşmak, fakirleşmek
varg, -u *eris* 1. sıra, dizi, silsile; ***një varg qepësh,*** bir dizi soğan; ***varg malesh***, dağ silsilesi; 2. zincir; 3. *dilb* mısra, dize
vargëzim, -i *eris* şiir yazma sanatı, nazım sanatı
vargëzoj *fl* 1. dizmek, sıraya koymak, sıralamak; ***vargëzoj ngjarjet,*** olayları arka arkaya dizmek, sıralamak; 2. şiir yazmak
vargim, -i *eris* 1. zincirle bağlama; 2. ilave teme, katma
vargmal, -i *eris coğ* sıra dağlar, dağ silsilesi
variacion, -i *eris* 1. *müz* varyasyon, çeşitleme; 2. değişme, değişim, değişme, başkalaşma; 3. fark; ***variacionet e temperaturës,*** sıcaklık değişmeleri (farkları)
variant, -i *eris* varyant
varkar, -i *eris* kayıkçı, gemici
vark/ë, -a *dişis* kayık, sandal, gemi, tekne
varur (i,e) *sf* 1. asılı, asılmış; 2. idam edilen, idam edilmiş (asmakla); 3. sarkık (sarkık eller);4. eğimli, eğik, meyilli; 5. bağımlı, başkasının buyruğu altında olan
varr, -i *eris* mezar, kabir, sin, gömüt, makber

Copyrighted material

varrez/ë, -a *dişis* mezarlık, kabristan, gömütlük, sinlik
varrim, -i *eris* ölüyü göme, defin, defnetme
varros *fl* 1. ölüyü gömmek, toprağa vermek, defnetmek; 2. *mec* bir meseleyi kapatmak; **varrosem** *fl* gömülmek, defnedilmek
varrosur (i,e) *sf* gömülü, gömük
varrosj/e,-a *dişis* ölüyü gömme, defnetme; *bak* **varrim-i**
vask/ë, -a dişis 1. küvet; 2. (çeşit amaçlar için); tekne, metal tekne, beton tekne vb.
vash/ë, -a *dişis bak* **vajz/ë, -a**
vashëri, -a *dişis bak* **vajzëri, -a**
vashë/z, -e *dişis* genç kız, *bak* **vajz/ë, -a**
vat, -i *eris fiz* vat, Wat
vat/ër, -ra *dişis* 1. şömine, ocak, ateş yanmaya yarayan yer; 2. ev, aile, soy; ***vatër familjare,*** aile ocağı
vath, -i *eris* küpe, ***vath floriri***, altın küpe
vath/ë, -a *dişis* ağıl, koyun sürüsünün geceledeği çit veya duvarla çevrili yer; mandıra
vazelin/ë, -a *dişis* vazelin
vazo, -ja *is* vazo
vazhd/ë, -a *dişis* 1. iz, bir şey devinirken arkasından bıraktığı işaret; 2. yörünge; 3. oluk, saban çizisi; 4. alın veya yüzdeki kırışık
vazhdim, -i *eris* devam, sürme, sürüp gitme; kesilmeme, bitmeme, ard arda geliş; ***vazhdim i garave,*** yarışmaların devamı
vazhdimësi, -a *dişis* devamlılık, süreklilik
vazhdimisht *zf* sürekli olarak, arasız, ara vermeden, mütemadiyen, hiç durmadan, durakla-maksızın
vazhdoj *fl* devam etmek, sürmek
vazhdues, -e *sf* devamlı, sürekli, sürmekte olan, bitene kadar devam eden, durana kadar hep süren
vazhdues, -i *eris* bir önderin izinde giden kimse, mürit
vazhduesh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. daimî, devamlı, sürekli, düzenli ve kesiksiz bir biçimde ilerleyen; 2. *elek* tek yönlü, doğru; ***rrymë e vazhdueshme,*** tek yönlü akım, doğru akım
vdekj/e, -a *dişis* ölüm, ölme, vefat, yaşamın sonu
vdekjeprurës, -e *sf* ölümcül, öldürücü; ***sëmundje vdekjeprurëse***, ölümcül hastalık
vdeksh/ëm (i), -me (e) *sf* ölümlü, fani; ***botë e vdekshme,*** ölümlü dünya
vdekur (i,e) *sf* ölü, ölmüş, cansız
vdekshmëri, -a *dişis* ölümlülük, fanilik
vdes *fl* 1. ölmek, vefat etmek, can vermek; 2. *mec* yok olmak, mahvol mak
ve, -za *eris* yumurta
ve (i,e) *sf* dul; ***burrë i ve***, dul erkek; ***grua e ve***, dul kadın
veç *zf* ayrı olarak, ayrı ayrı
veç *edat* . . . . den başka,..... den dışında, hariç; ***veç mësuesit kurrkush nuk erdhi,*** öğretmenden başka kimse gelmedi

Copyrighted material

veç *bağ* ama, fakat, lâkin
veçanrisht *zf* ayrıca, bilhassa, özellikle
veçantë (i,e) *sf* 1. istisnaî, özel, özgü, has; ***ngjarje e veçantë,*** istisnaî bir olay; kendine özgü bir olay; 2. acayıp, garip, tuhaf
veças *zf* ayrı, ayrı ayrı
veçim, -i *eris* ayırma, tecrit, inziva
veçoj *fl* ayırmak; 2. fark etmek, ayırt etmek; **veçohem** *fl* ayrılmak (arkadaşlardan, etraftan vb.)
veçori, -a *dişis* 1. özellik, nitelik, hususiyet; acayiplik, gariplik
veçuar (i,e) *sf* ayrık, ayrılı, ayrılmış
veçues, -e *sf* 1. ayıran, ayırıcı; 2. *elek* izole eden, izolâtör
veg/ël, -la *dişis* alet, aygıt, araç, cihaz, takım (alet takımı), düzenek
vegim, -i *eris* hayal etme, göz önüne getirme, hayalde canlandırma
vegull, -i *eris* ruh bozukluğu, sanrı, birsam, sayıklama; hayalet, fantasma
vegjëli, -a *dişis* çocukluk çağı
vegjoj *fl* dokumak
vej *fl* dokumak
vejan, -i *eris* dul erkek
vejni, -a *dişis* dulluk, dul olma hali
vejush/ë, -a *dişis* dul kadın
vektor, -i *eris mat fiz* vektör
vel, -i *eris* 1. yelken; ***barkë me vela***, yelkenli kayık; 2. tülbent; 3. duvak; ***veli i nusërisë,*** gelin duvağı
velenx/ë, -a *dişis* yün örtü, velense,
vemj/e, -a *dişis zool* kurtçuk, sürfe; tırtıl
vend, -i *eris* yer (belirli bir alan); ***në ç'vend?*** hangi yerde? 2. bölge, diyar, memleket, ülke; ***vende të zhvilluara,*** gelişmiş ülkeler; 3. oturulacak bir yer (koltuk, sandalye vb.); ***vend i zënë***, tutuk yer; ***vend ilirë***, boş (serbest) yer; 4. yer, alan saha
vendar, -i *eris* yerli, bir bölgenin ahalisinden olan kimse
vendas, -i *is bak* **vendar, -i**
vendbanim, -i *eris* oturma yeri, ikamet yeri, ikamet gâh; ev, konut, mesken, daire; yerleşimbirimi
vendburim, -i *eris* kaynak; bir nehrin, bir derenin vb. suyunun çıktığı yer; memba, pınar
vendës, -i *eris* yerli; *bak* **vendas, -i**
vendim, -i *eris* 1. karar; 2. yazılı karar, yargı, hüküm; ***vendim gjyqësor***, mahkeme kararı
vendimtar, -e *sf* 1. kararlı, azimli; 2. bir olayın gelişmesinde en önemli etken ; kesin, kaçınılmaz; ***provim vendimtar,*** *en* önemli (tüm sorunları halledecek) sınav
vendkalim, -i *eris* geçit, geçit yeri, yol; ***vendkalim këmbësor,*** yaya geçidi
vendlindj/e, -a *dişis* doğum yeri
vendos *fl* 1. kararlaştırmak, karara bağlamak, karar vermek; 2. kurmak, tesis etmek; yerleştirmek, (bir şeyi bir yere) oturtmak, tutturmak
vendosj/e, -a *dişis* 1. yerleştirme, oturtma, kurma; 2. karar-

Copyrighted material

laştırma, saptama, onama; 3. benimseme
vendosmër/i, -a *dişis* kararlılık, karalı oluş, azim,
vendosur (i,e) *sf* 1. kararlı, azimli; 2. kararlaşmış, karara bağlanmış, karara varılmış, karar verilmiş; 2. yerleşik, yerleşmiş
vendroj/ë, -a *dişis* nöbet yeri, nöbetçi kulübesi
vendstrehim, -i *eris* sığınak
vendtakim, -i *eris* buluşma yeri, randevu yeri
ven/ë, -a *dişis anat* kan damarı, toplar damar
venit (venis) *fl* 1. solmak, tazeliğini, diriliğini veya parlaklığını yitirmek; 2. zayıflamak, azalmak; gittikçe küçülmek; (hisler, duygular, ilgiler vb.): gücünü yavaş yavaş kaybedip bitmek, kaybolmak
venitur (i,e) *sf* soluk, solmuş, solgun
venitj/ë, -a *dişis* solma, zayıflama, küçülme
ventilator, -i *eris* vantilâtör
vep/ër, -ra *dişis* eser, yapıt; iş, amer; ***vepër arti,*** sanat eseri
veprim, -i *eris* 1. etki, etkileme, faaliyet, muamele, eylem, işlem; 2. hareket, devinim, çalıştırma (örn. : bir makineyi harekete geçirme, çalıştırma); 3. işlem; ***veprim ligjor***, yasal işlem; 4. *mat* işlem; ***katër veprimet e matematikës***, matematiğin dört işlemi
veprimtari, -a *dişis* faaliyet, etkinlik, çalışma, edim, yapılan işler; belli bir ilgi alanında yapılan her şey; gerçekleştirilen işler, edimler, fiiliyat
veproj *fl* işlemek, faaliyette bulunmak, hareket etmek, harekete geçmek, davranmak, etki yapmak, etkilemek
veprues, -e *sf* 1. aktif, faal, çalışkan, etkin, etkili, etkileyici
verbër (i,e) *sf* kör, âmâ
verbërisht *zf* körü körüne
verbim, -i *eris* 1. körleşme, körlük; 2. *mec* yanılma, gaflet, aldatılma
verboj *fl* körleştirmek, gözünü kamaştırmak; **verbohem** *fl* 1. körleşmek; 2. *mec* bir şeye göz yummak, görmemiş gibi davranmak, görmezlikten gelmek
verdh, *fl* sarartmak, sarı rengini sürmek; **verdhem** *fl* sarılaşmak
verdh/ë, -a *dişis* sarı renk
verdhë (i,e) *sf* sarı;
verdhë, -t (të) *dişis bak*
verdhëz, -a
verdhëz, -a *dişis tıp* sarılık (hastalığı)
verdhoj *fl* sarılaştırmak; *bak*
verdh
verdhan, -e *sf* sarışın
verdhosh, -e *sf* sarımsı, sarımtırak
ver/ë, -a *dişis* şarap (içki); ***verë e bardhë,*** beyaz şarap
ver/ë, -a *dişis* yaz (mevsim); ***pushimet e verës***, yaz tatilleri
veri, -u *eris* 1. kuzey; 2. kuzey rüzgârı
veriak, -e *sf* kuzey ile ilgili; *bak*
verior
verifikim, -i *eris* doğruluğunu kanıtlama, doğrulamak, teyit; onay, onama, tadiklama

Copyrighted material

verifikoj *fl* doğruluğunu kanıtlamak, doğrulamak, teyit etmek; onamak, tasdikamak
verilindj/e, -a *dişis* kuzeydoğu
verilindor, -e *sf* kuzeydoğu ile ilgili
verim, -i *eris* yazlama
verior, -e *sf* kuzey ile ilgili; ***poli verior***, kuzey kutbu; ***erë veriore,*** kuzey rüzgârı
veriperëndim, -i *eris* kuzeybatı
veriperëndimor, -e *sf* kuzeybatı ile ilgili
veroj *fl* 1. yazlamak; 2. (yazda) hayvanları dağa çıkarmak
veror, -e *sf* yaz ile ilgili, yaza değgin; ***pushimet verore***, yaz tatilleri; ***nxehtësit verore,*** yaz sıcaklıları
version, -i *eris* 1. anlatış, tasvir, yorum; 2. çeviri, tercüme; 3. varyant
verteb/ër, -ra *dişis anat* omur, omurgayı oluşturan kemiklerden her biri; omurga
vertebrore, -t *dişis* omurgalılar
vertikal, -e *sf* 1. düşey, dikey; 2. *geom* dik
verues, -i *eris* yazlıkçı, yaz tatilinde bulunan kimse,
verz/ë, -a *dişis zool* solungaç, galsame, suda yaşayan hayvanların solunum organı
ves, -i *eris* (kötü) alışkanlık, (kötü) huy
ves/ë, -a *dişis* 1. çiy, şebnem; çis; 2. ince yağmur
veson *fl* çiselemek, ince yağmur yağmak
vesh, -i *eris* 1. *anat* kulak; 2. işidim, işitme duygusu; sesleri alabilme yeteneği;
vesh, -i *eris* salkım, ***vesh rrushi***, üzüm salkımı
vesh *fl* 1. giydirmek; 2. örtmek, kaplamak (koltuğu, döşemeyi vb.); **vishem** *fl* giymek, giyinmek; ***vishem sipas modës***, modaya göre giyiniyorum
veshëz, -a *dişis* iğne deliği, iğne kulağı
veshj/e, -a *dişis* 1. giysi, giyecek, giyim eşyası, elbise; 2. örtme, kaplama
veshk/ë, -a *dişis anat* böbrek; ***gur veshke,*** böbrek taşı
veshëmbathj/e, -a *dişis* giyim-kuşam
veshtull, -i *eris bot* ökse otu *(Viscum album)*
veshul, -i *eris* salkım, üzüm salkımı
veshur (i,e) *sf* giyimli, giyinmiş, giyinik, kuşamlı (çıplak olmayan)
vet (i,e) *zam* kendi, kendisinin, kendisine ait; ***e pa me syt e vet,*** kendi gözleriyle gördü
vetadministrim, -i *eris* özyönetim, kendi kendini yönetme
vet/ë, -ja *zam* kendisi, kendisini; ***e mbron veten***, kendisini savunuyor
vete (vajta, vajtur) *fl* 1. gitmek, varmak; 2. (deyimlerde): ***Si vete?*** Nasılsın?; 3. ilerlemek, ***më vete puna mirë***, işim iyi ilerliyor; 4. başarmak; 5. sürmek; ***kjo çështje vajti shumë gjatë,*** bu mesele uzun sürdü;
vet/ë, -a *dişis* şahıs, kişi, insan; ***Sa veta erdhën për darkë?*** Akşam yemeğine kaç kişi geldi?

Copyrighted material

veteran, -i *eris* 1. bir savaşa katılmış olan kimse; 2. bir meslekte, bir işte uzun yıllar çalışmış emektar kimse
veterinari, -a *dişis* veterinerlik, baytarlık
veteriner, -i *eris* veteriner, baytar
veterinar, -e *sf* veterinerliğe ait, baytarlığa ait, hayvan hastalıkları ile ilgili
vetë *zam* bizzat, kendi, kendisi, şahsen
vetëbesim, -i *eris* kendine güvenme, kendine güvence, özgüven
vetëdij/e, -a *dişis* 1. bilinç, şuur; 2. vicdan;
vetëdijsh/ëm (i), -me (e) *sf* bilinçli, şuurlu, şuuru yerinde, olup biteni anlayabilen, farkında olan; 2. vicdanlı
vetëm *zf* yalnız, sadece; ancak
vetëm (i), -me (e) *sf* tek, tek başına, yalınız, yegâne,
vetëmbrojtj/e, -a *dişis* kendini koruma, savunma; nefsi müdafaa
vetëmohim, -i *eris* fedakârlık, özveri
vetëqeveris *fl* kendi kendini yönetmek
vetëqeverisj/e, -a *dişis* kendi kendini yönetme, özerklik
vetëshërbim, -i *eris* selfservis, kendi kendine hizmet
vetëtim/ë, -a *dişis* şimşek
vetëtin *fl* şimşek çakmak; kuvvetli bir ışık saçmak
vetëvendosj/e, -a *dişis* kendi başına, bağımsız karar verme
vetëveprues, -e *sf* kendiliğinden işleyen, otomatik
vetëvrasj/e, -a *dişis* intihar, kendini öldürme
veti, -a *dişis* nitelik, özellik, vasıf
vetjak, -e *sf* kişisel; şahsi, hususi, özel; ***pronë vetjake***, özel mülk
vetmi, -a *dişis* yalnızlık, kimsesizlik
vetmitar, -e *sf* yalnız, kimsesiz
vetmuar (i,e) *sf* yalnız kalmış, kimsesiz kalmış
veto, -ja *dişis* veto; bir yetkinin, bir yasanın, bir kararın yürürlüğe girmesine karşı çıkma hakkı; ***e drejta e vetos,*** veto hakkı; ***vë veton,*** veto etmek
vetor, -e *sf dlb* şahısa ait, kişisel; ***përemër vetor,*** şahıs zamiri
vetull, -a *dişis anat* kaş; *deyim:* ***ne vend që të ndreqën vetullat, i nxjerr syt,*** kaş düzeltecek yerde, göz çıkarmak
vetur/ë, -a *dişis* otomobil, araba, yolcu arabası
vetvetish/ëm (i), -me (e) *sf* kendiliğinden olan, spontane
vezak, -e *sf* yumurtamsı biçiminde olan, oval, beyzi, söbe, söbü
vez/ë, -a *dişis* yumurta; ***e verdha e vezës,*** yumurta sarısı
vezullim, -i *eris* pırıldama, pırıltı, ışıldama
vezullon *fl* pırıl pırıl pırıldamak, ışıl ışıl ışıldamak, parlamak
vë (vura, vënë) *fl* 1. koymak, yerleştirmek, sokmak, bir yere bırakmak; ***vë librin mbi tavolinë***, kitabı masa üzerine koy-

Copyrighted material

mak; 2. atamak, tayin etmek; ***e vunë për kryetar,*** başkan olarak atadılar;
vëlla, -i *eris* kardeş, erkek kardeş
vëllavrasës, -i *eris* kardeş katili
vëllazërim, -i *eris* kardeşlik
vëllazërisht *zf* kardeşçe
vëllazëroj *fl* kardeş etmek;
vëllazërohem *fl* kardeş olmak; ***të dy qytetet u vëllazëruan,*** her iki kent kardeş oldular
vëllesh/ë, -a *dişis* kardeş hanımı, yenge
vëllim, -i *eris* 1. *geom* hacim, oylum, cirim; bir cismin uzayda doldurduğu boşluk; 2. bir cilt kitabı, bir dizi kitabın bir cildi; ***një encikoppdi me tre vëllime,*** üç ciltli bir ansiklopedi
vëllimor, -e *sf* hacimli, oylumlu, kapsamlı, geniş, büyük
vëmendj/e, -a *dişis* dikkat, aldırış, önem verme; ***i kushtoj vëmendje***, dikkat göstermek; ***tërheq vëmendjen,*** dikkatini çekmek
vëmendsh/ëm (i),-me (i) *sf* dikkatli, dikkat eden, özel önem gösteren
vërej *fl* 1. dikkatle gözlemek, incelemek, dikkatle bakmak, seyretmek, ... - bakmak; 2. dikkat etmek, farkına varmak, ayırt etmek;
vërehem *fl* görülmek
vërejtj/e, -a *dişis* 1. gözlem, müşahede, gözleme, bakma; 2. dikkat; 3. ikaz, uyarı
vërsulem *fl* hücum etmek, saldırmak
vërsulj/e, -a *dişis* hücum, hücum etme, saldırı, saldırma
vërshim, -i *eris* sel, su taşkını, suyun taşması
vërshoj *fl* taşmak, sel basmak, su basmak
vërtet *zf* gerçekten, sahi, sahiden, cidden, aslında, hakikatten, şüphesiz, elbette
vërtetë (i,e) *sf* doğru, gerçek, sahi, tam, hakikat, hakiki; ***të them të vërtetën,*** sana gerçeği söylüyorum; ***nuk e thotë të vërtetën,*** gerçeği söylemiyor
vërtetësi, -a *dişis* gerçeklik, doğruluk, hakikilik
vërtetim, -i *eris* 1. onaylama, doğrulama, tasdik; 2. belge, vesika; 3. delil, delille ispatlama; 2. denetim, kontrol
vërtetoj *fl* onaylamak, doğrulamak, tasdik etmek, teyit etmek; 2. denetmek, kontrol etmek
vërtetues, -i *eris* denetçi, doğrulayan, tasdik eden, kontrol eden kimse
vërtit (vërtis) *fl* bir merkezin çevresinde döndürmek, dönmesini sağlamak; 2. **vërtitem** *fl* dönmek
vështirë (i,e) *sf* zor, güç, çetin; ***detyrë e vështirë,*** ağır görev; yapılması, anlaması vb. güç; ***Anglishtja është një gjuhë e vështë,*** İngilizce ağır bir dildir
vështirësi, -a *dişis* zorluk, güçlük, müşkülât, sıkıntı
vështirësisht *zf* zorlukla, güçlükle

Copyrighted material

vështirësoj *fl* zorlaştırmak, ağırlaştırmak, güçleştirmek
vështrim, -i *eris* bakmak, görmek, gözlemek; bulmaya çalışmak; incelemek, tetkik etmek, gözden geçirmek; **vështrohem** *fl* görülmek, bakılmak; ***vështrohem në pasqyrë***, aynada bakılmak
vëzhgim, -i *eris* gözlem, müşahede, gözetleme, gözlemleme, seyretme
vëzhgoj *fl* gözlemek, dikkatle gözlemek, müşahede etmek, seyretmek, incelemek, farkına varmak; **vëzhgohem (vërehem)** *fl* bakılmak, gözlenmek, kontrol edilmek
vëzhgues, -i *eris* gözlemci, gözleyici, müşahit, tarassutçu
vëzhgues, -e *sf* dikkatli, dikkat eden, her şeyi çabucak fark edebilen
viadukt, -i *eris* viyadük, üstgeçit
viç, -i *eris zool* buzağı, dana; ***mish viçi***, dana eti
vidh/ë, -a *dişis* vida, cıvata, burmalı çivi
vidhoj (vidhos) *fl* vidalamak, vidayla bağlamak veya sıkıştırmak
vig, -u *eris* 1. diren; 2. sedye; 3. köprücük
vigjilenc/ë, -a *dişis* uyanıklık, uyumayış, tetikte olma, dikkat
vigjilent, -e *sf* uyanık, tetikli, dikkatli, ihtiyatlı, tetikte olan, herhangi bir tehlikeye karşı uyanık
vigjilj/e, -a *dişis* . . . . . -akşamı, arife gecesi, ***31 dhjetori është vigjilja e vitit të ri***, 31 Aralık yıl başı arifesidir
vij (erdha, ardhur) *fl* 1. gelmek, yetişmek, varmak, erişmek; 2. (sözcükler hakkında) türemek, gelmek; ***kjo fjalë vjen nga Greqishtja***, bu sözcük Yunanca'dan gelmektedir
vij/ë, -a *dişis* 1. çizgi; ***vijë e hollë (e trashë, e drejtë)***, ince (kalın, doğru) çizgi; 2. *geom* çizgi; 3. küçük dere; 4. hat 5. oluk, saban izi
vijoj *fl* devam etmek, sürmek; ***vijoj shkollimin***, okula devam ediyorum; 2. izlemek, takip etmek, izinden gitmek, sürdürmek
vijos *fl* (bir şeyin üzerine) çizgiler çekmek
vijues, -e *sf* ertesi, sonraki, bir sonraki, aşağıdaki; ***në mbledhjen vijues***, bir sonraki (gelecekteki) toplantıda; ***viti vijues***, ertesi sene; ***ditë vijuese***, ertesi gün; ***numri vijues***, bir sonraki sayı
vijuesh/ëm (i), -me (e) *sf* sürekli, daimi, devamlı, kesintisiz, sık sık yapılan
viktim, -i *eris* kurban, feda
vil/ë, -a *dişis* villa; ***vilë ne breg të detit***, deniz kıyısında villa
vinç, -i *dişis* vinç, ağır yükleri kaldırmaya başka yere aktarmada kullanılan alet
Vini re! *ünl* Dikkat!
violenc/ë, -a *dişis* zor, zorlama, zorbalık, şiddet, tecavüz, kaba muamele
violin/ë, -a *dişis müz* keman

Copyrighted material

violinist- -i *eris* kemancı, keman çalan kimse
violoncel, -i *eris müz* viyolonsel
virgjërësh/ë, -a *dişis* kız, bakire kız, el değmemiş kız
virgjëri, -a *dişis* hiç cinsel temasta bulunmazlık, erdenlik, bakirlik; bakirelik, kızlık
virtyt, -i *eris* fazilet, erdem, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk, iyi severlik gibi nitelikler
virtytsh/ëm (i), -me (e) *sf* faziletli, erdemli
virtuoz, -i *eris* virtüoz, herhangi bir müzik aracın büyük ustalıkla çalabilen sanatçı; güzel sanatlar dalında büyük ustalığı olan kimse
virtuozitet, -i *eris* virtüozluk
virus, -i *eris tıp* virüs
vis, -i *eris* bölge, mıntıka
visar, -i *eris* hazine, hazne, define, gömü
vishnj/ë, -a *dişis bot* vişne (ağaç ve ürün)
vishem *fl* giyinmek *bak* **vesh**
vit, -i *eris* 1. sene, yıl; ***vit kalendarik,*** takvim yılı; ***gjatë gjithë vitit,*** bütün yıl buyunca; ***Për shumë vjet!*** *ünl* Çok yıllara! **viti i ri** yıl başı, yeni yıl
vitamin, -i *eris* vitamin
vitrin/ë, -a *dişis* vitrin, camekân; ***këmisha që është në vitrinë,*** vitrinde olan gömlek
vizatim, -i *eris* resim çizme, çizerek resim yapma, resim etme; resim; ***vizatim teknik***, teknik resim
vizatoj *fl* 1. resim yapmak, resim çizmek; 2. çizmek (proje, plan, kroki vb.)
viz/ë, -a *dişis* 1. vize; ***vizë hyrëse,*** giriş vizesi; ***vizë qëndrimi,*** oturma vizesi; ***vizë turistike,*** turistik vizesi; 2. onay, onama, tasdik; 3. çizgi, çizgicik
vizit/ë, -a *dişis* 1. vizite; ziyaret, görmeye gitme; 2. ***ora e vizitës,*** (hastanede) ziyaret saati
vizitoj *fl* 1. vizite etmek, ziyaret etmek, görmeye gitmek; 3. (doktor) vizite yapmak; 4. misafirliğe gitmek
vizitor, -i *eris* ziyaretçi, misafir; ***libri i vizitorëve***, ziyaretçiler defteri
vizitim, -i *eris* vizite yapma, ziyaret etme
vizor/e, -ja *dişis* cetvel, çizgi tahtası
vjeç, -e *dişis* yaş; ***Sa vjeç je?*** Yaşın kaç?
vjeçar/e, -ja *dişis* senelik, yıllık; ***bimë njëvjeçare,*** bir senelik bitki
vjedull, -a *dişis zool* porsuk (*Meles*)
vjedh (vodha, vjedhur) *fl* çalmak, hırsızlık yapmak, araklamak
vjedhj/e, -a *dişis* hırsızlık, çalma, çalmak eylemi, araklama
vjeg, -u *eris* 1. ellik (testinin, tavanın, kovanın vb.); 2. halka; 3. ilik (elbisede düğme iliği)
vjedhacak, -e *sf* hırsız, çalan, arakçı, araklayan
vjedhas *zf* gizlice, hırsızca
vjedhësi, -a *dişis* hırsızlık, arakçılık
vjedhull, -i *eris zool bak* **vjedull**

Copyrighted material

vjeh/ërr, -rra *dişis* kaynana, kayın valide
vjeh/ërr, -rri *eris* kaynata, kayın peder, kayın baba
vjel (vola, vjelë) *fl* 1. toplamak (ekinleri, elmaları, üzümü vb.)
vjelës, -i *eris* toplayıcı kimse
vjell (volla, vjellë) *fl* kusmak, istifrağ etmek; ***më villet,*** kusacağım var; 2. tükürmek; ***vjell gjak,*** kan tükürmek
vjellj/e, -a *dişis* kusma, istifrağ etme
vjersh/ë, -a *dişis* nazım, manzume; şiir
vjershërim, -i *eris* manzume yazma, şiir yazma, şiir yazma sanatı, nazım sanatı
vjershëroj *fl* manzume yazmak, şiir yazmak
vjershëtar, -i *eris* şiir yazan, şair, ozan
vjerrë *fl* asmak
vjesht/ë, -a *dişis* sonbahar, güz, hazan (mevsim)
vjeshtar, -e *sf* sonbahara ait, son bahar ile ilgili; ***pemë vjeshtare***, sonbahar meyvesi
vjet *zf* geçen sene, geçen yıl
vjetor, -i *eris* yıllık, yıllık kitabı, yılda bir çıkan ve o yılın gerçekleşmiş olan olaylarını anlatan kitap
vjetër (i,e) *sf* 1. ihtiyar, kocamış; ***grua e vjetër***, yaşlı kadın; 2. eski; ***këmishë e vjetër***, eski gömlek
vjetërsi, -a *dişis* 1. yaşlılık, ihtiyarlık; 2. eskilik
vjetërim, -i *eris* 1. yaşlanma, ihtiyarlanma; 2. eskime
vjetroj *fl* eskitmek, yıpratmak;
vjetrohem *fl* yaşlanmak, ihtiyarlanmak
vjetërsir/ë, -a *eris* hurda, eski şeyler
vjetëruar (i,e) *sf* 1. yaşlanmış, ihtiyarlanmış; 2. eskimiş, yıpranmış
vjetërina, -t *dişis* eski şeyler, hurdalıklar
vjetor, -e *sf* yıllık; ***raport vjetor,*** yıllık rapor; ***prodhim vjetor***, yıllık üretim
vjollc/ë, -a *dişis bot* menekşe
vlefsh/ëm (i), -me (e) *sf* 1. değerli, kıymetli; 2. geçerli, yasal, kanuni, belirtilen bir süre için geçerli olan ya da kullanılabilen
vlefshmëri, -a *dişis* geçerlilik, yasallık, kanunilik
vlej *fl* 1. etmek, belli bir kıymeti olmak, belli bir değeri olmak; 2. yürürlükte olmak, geçerlilikte olmak
vler/ë, -a *dişis* 1. değer, kıymet, paha, bir şeyin para karşılığındaki değeri
vlerësim, -i *eris* değerlendirme, takdir etme, değer verme, değer biçme; bir şey hakkında görüş verme
vlerësoj *fl* 1. değerlendirmek, değer biçmek, değerini saptamak; 2. takdir etmek, önem vermek, saygı göstermek; 3. *huk* delilleri değerlendirmek
vlim, -i *eris fiz* kaynama; ***pika e vlimit të ujit***, suyun kaynama noktası

Copyrighted material

vloj *fl* 1. kaynamak; ***uji po vlon,*** su kaynıyor; 2. şırıldamak, gürül gürül akmak, hızlı fışkırmak; ***vlon burimi,*** kaynak suyu şırıl şırıl akıyor
vllah, -u *eris* Ulah, Ulah halkından olan kimse
vner/ë, -a *dişis tıp* öd, safra
vobektë (i,e) *sf* yoksul, fakir, fukara
vobektësi, -a *dişis* yoksulluk, fakirlik, fukaralık
voc, -i *eris* çocuk, erkek çocuk
vocërr (i,e) *sf* çok küçük
vodk/ë, -a *dişis* votka (içki)
voe, -ja *dişis* yumurta
vogël (i,e) *sf* küçük, ufak, mini
vogëlsi, -a *dişis* küçüklük, ufaklık, öte beri, ufak ufak şeyler, değersiz şeyler
vogëlush/e, -ja *dişis* küçük kız, kızcağız
vokal, -e *sf* 1. ses ile ilgili, sesli; 2. *gram* sesli, ünlü (harf)
vokët (i,e) *sf* ılık (su vb.)
volant, -i *eris tekn* volan, düzenteker, makinelerin hareketini düzenleyen çark
volejboll, -i *eris sp* voleybol
volejbollist, -i *eris sp* voleybolcu, voleybol oyuncusu
volitsh/ëm (i), -me (e) *sf* uygun, müsait, elverişli, yerinde, münasip, kullanışlı; ***të takohemi në një vend të volitshëm,*** uygun bir yerde buluşalım
volt, -i *eris fiz* volt; elektrik gerilimi birimi
voltazh, -i *eris fiz* voltaj, elektrik gerilimi
voltmet/ër, -ri *eris elekt* voltmetre
vones/ë, -a *dişis* gecikme, rötar; ***aeroplani ka një orë vonesë,*** uçağın bir saat gecikmesi var
vonë (i,e) *sf* gecikmiş, geç kalmış; gecikmeli
vonë *zf* geç, geç vakit; ***mbeta vonë,*** geç kaldım; ***herët a vonë kjo punë do të bëhet,*** er geç bu iş olacak; ***më vonë,*** daha geç
vonim, -i *eris* gecikme, geç kalma, oyalama; erteleme, tehir etme
vonoj *fl* geciktirmek, ertelemek, oyalamak, kasıtlı olarak yavaş davranmak, geç kalmasına neden olmak; **vonohem** *fl* geç kalmak, gecikmek
vonsh/ëm(i), -me (e) *sf* gecikmeli, geç olan
vorbëtim, -i *eris coğ* vadi, koyak
vorbull, -a *dişis* şiddetli rüzgâr, kasırga; girdap, burgaç
vot/ë, -a *dişis* rey, oy; ***e drejta e votës,*** oy kullanma hakkı
votim, -i *eris* oylama, oy verme; ***votim i fshehtë,*** gizli oylama; ***votim i hapur,*** açık oylama
votoj *fl* oy vermek, oylama yapmak
votues, -i *eris* oy veren kimse, seçmen
votëbesim, -i *eris* güven oyu
voz/ë, -a *dişis* fıçı
vozg/ë, -a *is* fıçı
vozëbërës, -i *eris* fıçıcı, fıçı yapan kimse
vozgëtar, -i *eris* fıçıcı, fıçı yapan kimse

Copyrighted material

vozit (vozis) *fl* 1. kürek çekmek; 2. kayıkla gezmek
vozitës, -i *eris* kürekçi
vrag/ë, -a *dişis* iz
vrap, -i *eris* koşma; koşu
vrapoj *fl* koşmak, çabuk adımlarla yürümek
vrapues, -i *eris* koşucu, sürat koşucusu, koşu yarışçısı
vrarë (i,e) *sf* 1. vuruk, vurulu, vurulmuş, maktul, vurularak öldürülmüş, ölü; 2. yaralı, zedelenmiş
vras *fl* 1. vurmak, öldürmek, cinayet işlemek, adam öldürmek, suikast yapmak; **vritem** *fl* vurulmak, öldürülmek, intihar etmek; 2. *mec* ***e vret kohën,*** vakit öldürmek
vrasës, -i *eris* katil, suikastçı, öldürücü kimse
vrasj/e, -a *dişis* vurma, cinayet, öldürme, katletme
vrazhdë *zf* kaba, kabaca, kaba bir şekilde, sertçe
vrazhdë (i,e) *sf* sert, berk, haşin; pürtüklü; 2. kaba, yontulmamış, terbiyesiz; ***njeri i vrazhdë,*** kaba ve terbiyesiz adam
vrazhdësi, -a *dişis* sertlik, haşinlik, kabalık; pürtüklü, pürüzlü
vrazhdoj *fl* kabalaştırmak, sertleştirmek, haşinleştirmek; pürtükleştirmek, pürüzleştirmek;
vrazhdohem *fl* kabalaşmak, pürüzleşmek
vrenjt *fl* bulutlanmak, bulutla kaplanmak
vrenjtur (i,e) *sf* 1. bulutlu, bulanık; ***mot i venjtur,*** bulutlu hava; 2. somurtkan, küskün, huysuz, yüzü gülmez, çatık kaşlı; ***njeri i vrenjtur,*** çatık kaşlı adam; 3. usanç, dayanılmaz, tahammül edilmez, çekilmez; ***ditë e vrenjtur,*** usanç (tahammül edilmez) bir gün
vrer/ë, -a *dişis anat* öd, safra, safra kesesi; 2. öfke, kızgınlık
vrerësir/ë, -a *dişis* üzgünlük, neşesizlik
vrerët (i,e) *sf* üzgün, neşesiz
vresht/ë, -a *dişis* bağ, üzüm bağı
vreshtar, -i *eris* bağcı
vreshtari, -a *dişis* bağcılık
vrim/ë, -a *dişis* 1. menfez, delik, açma; ***vrima e çelsit,*** anahtar deliği; ***vrima e hundës,*** burun deliği
vrimoj *fl* delik açmak
vrimëllim/ë, -a *dişis* tıngırtı, şakırtı
vroj *fl* bakmak
vrojtim, -i *eris* 1. bakma, gözlem, gözleme, müşahede; 2. kontrol, denetim, inceleme
vrojtoj *fl* 1. bakmak, gözlemek, müşahede etmek; 2. *mec* incelemek, araştırmak
vrojtues, -i *eris* gözlemci
vrull, -i *eris* ilerlemeyi daha çabuklaştıracak etken, bir atılışa verilen ilk hız; şevk, istek, heves, gayret
vrrag/ë, -a *dişis* 1. intiba, izlenim; 2. çamurlu yolda araba tekerleklerin bıraktığı iz
vuaj *fl* 1. cefa çekmek, ıstırap çekmek, acı çekmek, ağrı çekmek; 2. (can sıkıcı bir şeye) ka-

Copyrighted material

tlanmak, çekmek; tahammül etmek

vuajtj/e, -a *dişis* acı, ıstırap, cefa, üzgü, eziyet

vuajtur (i,e) *sf* ıstıraplı, sıkıntılı, üzüntülü

vul/ë, -a *dişis* 1. mühür, damga, kaşe; 2. işaret, nişan

vulos *fl* 1. mühürlemek, üzerine mühür basmak; 2. mühürlemek, bir iş yerini kapatmak

vulëgdhendës, -i *eris* mühür veya kaşe yapan kimse

vullkan, -i *eris coğ jeol* volkan, yanardağ

vullkanik, -e *sf* volkanik, volkan gibi, volkana değgin, yanardağ ile ilgili

vullkanizoj *fl* araba lastiklerini onarmak

vullnet, -i *eris* istek, arzu, azim, irade; ***vullnet i lirë,*** serbest irade, gönül iradesi; ***vullnet i fort***, şiddetli arzu

vullnetar, -i *eris* gönüllü

vullnetar, -e *sf* gönüllü, istekli; gönül rızası ile ya da bir ücret almadan yapılan, ihtiyarî, istemli

vullnetarisht *zf* gönüllü olarak, isteğe bağlı, seçmeli olarak

vullnetsh/ëm (i), -me (e) *sf* istekli, arzulu, hevesli

vyer (i,e) *sf* çok değerli, kıymetli, az bulunur,

vyesh/ëm (i), -me (e) *sf* değerli

vyshk *fl* solmak, solgunlaşmak, sararmak, kurumak

vyshkët (i,e) *sf* solgun, soluk, solmuş, sararmış, rengini kaybetmiş

Copyrighted material

X

x – Arnavut alfabesinin otuz ikinci harfi
xamar/e, -ja *dişis is müz* flâvta, flüt
xanxar, -e *sf* 1. (hayvan için): huysuz, kötü, tekme atan; 2. (insan için): söz dinlemez, kalın kafalı, inatçı
xanx/ë, -a *dişis* zayıflık; ıstırap, hastalık
xarnavel, -i *eris* kötü karakterli (huylu, tabiatlı) insan
xeh/e, -ja *dişis* maden; mineral; ***xehe hekuri***, demir madeni
xeheror/e, -ja *dişis* maden ocağı
xeheror, -e *sf* maden ile ilgili, madene değgin
xehetar, -i *eris* madenci, maden ocaklarında çalışan işçi
xehetari, -a *dişis* madencilik
xerxel/e, -ja *dişis bot* defne (*Laurus nobilis*)
xëgin, -i *eris* dürtme, tahrik etme
xëgit (xëgis, xëgoj) *fl* dürtmek, tahrik etmek, sinirlendirmek
xigan/e, -ja *dişis* uçurum, dik ve derin yamaç
xipk/ë, -a *dişis* 1. üvendire; 2. arı iğnesi; 3. diken; 4. *mec* biz (saraç bizi)
xix/ë, -a *dişis* kıvılcım
xixëllim, -i *eris* parıldama, pırıldama, ışıldama, parıltı, ışıltı, pırıl pırıl pırıldama
xixëllonj/ë, -a *dişis zool* ateş böceği (*Lampyris noctiluca*)
xixëllon *fl* parıldamak, pırıldamak, ışıl ışıl pırıldamak; kıvılcımlar saçmak
xunkth, -i *eris bot* saz, ince kamış
xunkthëtar, -i *eris* sepetçi, sepet yapan veya satan kimse
xunkthëtari, -a *dişis* sepetçilik, sepet yapma veya satma işi
xunkthpunues, -i *eris* sepetçi, sepet yapan kimse
xurxull *sf* 1. ıslak, yaş, ıslanmış, yaşlanmış; 2. sarhoş; ***njeri xurxull***, sarhoş adam
xverk, -u *eris anat* ense, boynun arka kısmı

Copyrighted material

Xh

xh – Arnavut alfabesinin otuz üçüncü harfi
xha, -ja (xhaxha, -i) *eris* amca, babanın erkek kardeşi; ***Xha Agron,*** Agron amca
xhaba *zf* 1. caba, karşılıksız, bedava; 2. çok ucuz
xhabaxhi, -u *eris* bedavacı, cabacı, beleşçi
xhade, -ja *dişis* cadde, ana yol
xhaj/ë, -a *eris* amca, babanın erkek kardeşi
xheket/ë, -a *dişis* ceket
xham, -i *eris* cam; ***cam dritareje,*** pencere camı
xhami, -a *dişis* cami, Müslümanların hep birlikte namaz kılmak için toplandıkları yer
xhamllëk, -u *eris* vitrin, camekân
xhamtar, -i *eris* camcı
xhamtë (i,e) *sf* camlı, camlanmış; camdan yapılmış
xhamper, -i *eris* kazak, örme hırka, örme yelek
xhan, -i *eris* 1. can; 2. *mec* (okşama sırasında) ***xhan i nënës,*** annenin canı
xhandar, -i *eris* jandarma, jandarma kuruluşunda görevli kimse
xhandarmeri, -a *dişis* jandarma (kuruluş olarak), jandarma komutanlığı
xhaxhësh/e, -a *dişis* amca hanımı, yenge
xhaz, -i *eris müz* caz müziği; ***orkestër xhazi,*** caz orkestrası
xhaxha, -i *eris* amca, babanın erkek kardeşi
xheku *zf* bir yerde, herhangi bir yerde
xhelatin/ë, -a *dişis kim* jelatin, tutkal, yapıştırıcı
xhelep, -i *eris* celep vergisi
xheloz, -e *sf* hasetçi, kıskanç, günücü, hasut
xhelozi, -a *dişis* hasetlik, kıskançlık
xhenier, -i *eris ask* öncü (asker), istihkâm sınıfı askeri
xhenio, -ja *dişis ask* istihkâmlık sınıfı asker birimi
xhep, -i *eris* cep; ***fjalor xhepi,*** cep sözlüğü
xhepash, -i *eris* cepçi
xheverdar/e, -ja *dişis* bir çeşit eski tüfek
xhirant/ë, -a *dişis* bir senedi ciro eden kimse
xhirim, -i *eris* 1. film çevirmek işlemi; 2. devinme, hareket; 3. (alışverişte) sürüm, hareketlik, deveran
xhiro, -ja *dişis bak* **xhirim, -i**
xhiroj *fl* 1. film çevirmek; 2. ciro etmek

Copyrighted material

xhirologari, -a *dişis* cari hesap
xhirues, -i *eris* 1. filmçeviren kişi; 2. bir senedi imzalayan, senedi ciro eden kimse
xhixho, -ja *dişis* yaşlı kadın, koca kari, nine
xhumblet/ë, -a *dişis* Kuzey Arnavutlukta giyilen bir çeşit şayak elbise
xhufk/ë, -a *dişis* püskül, sorguç
xhuli, -a *dişis* abadan yapılmış üstlük, pelerin, yağmurluk
xhumg/ë, -a *dişis* 1. tümsek, küçük bayır; 2. (insan ve hayvanların sırtında meydana gelen tümseklik): şiş, kambur, hörgüç; ***xhumga e deves***, deve hörgücü
xhung/ël, -a *dişis* balta girmemiş tropikal orman, sık geçilmez orman
xhura, -ja *dişis* kaval
xhuxh, -i *eris* cüce
xhyb/e, -ja *dişis* cüppe, din adamlarının elbise üstünde giydikleri uzun, yenleri geniş giysi

Copyrighted material

Y

y – Arnavut alfabesinin otuz dördüncü harfi

yçk/ël, -la *dişis* 1. sirk ustalıkları, hokkabazlık hareketleri, el çabukluğu ile bir takım şaşırtıcı olaylar yapma becerikliliği; 2. bahane, çıkış yolu, aklanma, görevden kurtulma yolu

yej *fl* 1. uyumamak, uyanık durmak; 2. korumak, dikkat etmek, beklemek, bekçilik yapmak

ylber, -i *eris* gök kuşağı, ebem kuşağı, eleğimsağma, alâimisema

yll, -i *eris* 1. yıldız, gök yüzünde görülen ışıklı cisimlerin her biri; 2. *zool* ***yll deti,*** deniz yıldızı; 3. *mec* şans, ikbal, kısmet

yjësi, -a *dişis* yıldız kümesi

yjëzim, -i *eris* yıldız parlaması, ışın saçması

yjëzon *fl* yıldız gibi parlamak, ışın saçmak

yjëzuar (i,e) *sf* yıldızlı; (gök için vb.): yıldızlarla kaplı

yjor, -e *sf* yıldızla ilgili, yıldızlara ait

yndyr/ë, -a *dişis* yağ; ***mish me yndyrë,*** yağlı et; ***yndyrë për lyerjen e makinave,*** araba yağlama yağı

yndyror, -e *sf* yağ ile ilgili, yağlı

yndyrsh/ëm (i), -me (e) *sf* yağlı

yndyrshmëri, -a *dişis* yağlı olma durumu, yağlılık

ynë *zam* bizim; ***fshati ynë,*** bizim köy; ***lapsi ynë***, bizim kalem

yni *zam* bizimki; ***mësuesi i juaj erdhi, i yni nuk erdhi,*** sizin öğretmeniniz geldi, bizimki gelmedi

yrnek, -u *eris* örnek

yrysh, -i *eris* saldırı, hücum, taarruz

yt *zam* senin; ***baba i yt***, senin baban

yti za*m* seninki

yzengi, -a *dişis* üzengi, eyerde ayakların basmasına yarayan demir halka

Copyrighted material

Z

z - Arnavut alfabesinin otuz beşinci harfi
zabel, -i *eris* koruluk, sık ağaçlı yer
zabullim/ë, -a *dişis* şiddetli sıcaklık, bunaltıcı sıcaklık
zagar, -i *eris* av köpeği, zağar
zagushi, -a *dişis bak*
zabullim/ë, -a
zahmet, -i *eris* zahmet, sıkıntı, yorgunluk
zahmetsh/ëm (i), -me (e) *sf* zahmetli, sıkıntılı , yorucu
zakon, -i *eris* örf, töre, adet, sürüp giden bir alışkanlık
zakonisht *zf* ekseriya, çoğunlukla, çoğu kez, bermutat, alışılagelen biçimde, her zaman olduğu gibi
zakonsh/ëm (i,e) *sf* olağan, olagelen, sık sık olan, alışılmış, alışkanlık hale getirilmiş, adet olan, normal, her zamanki
zakontë (i,e) *sf* alışılmış, her zamanki, normal
zali, -a *dişis* baygınlık, bayılma
zall, -i *eris* kum, çakıl
zallin/ë, -a *dişis* kumluk, kumu çok olan yer, kumlu sahil
zallisht/ë, -a *dişis bak* **zallin/ë, -a zallor, -e** *sf* kumlu, çakıllı
zambak, -u *eris bot* zambak, *(Lilium candidum)*
zamk/ë, -a *dişis* zamk, tutkal
zamzan/ë, -a *dişis* damacana, sepetli şişe
zanafill/ë, -a *dişis* başlangıç, kaynak, köken, bir şeyin çıktığı yer
zanamar/e, -a *dişis* çoban kavalı
zanat, -i *eris* 1. uğraş, meslek, zanaat, iş; 2. adet, huy, alışkanlık
zanatçi, -u *eris* zanaatçı
zan/ë, -a *dişis* peri; ***vendi i zanave,*** periler diyarı
zanor, -e *sf* sesli, ses ile ilgili;
zanor/e, -ja *dişis gram* sesli, ünlü, vokal (harf)
zaptim, -i *eris* ele geçirme, işgal etme, zaptetme, istilâ
zaptoj *fl* ele geçirmek, işgal etmek, zaptetmek, istilâ etmek
zar, -i *eris* oyun zarı; ***hedh zaret,*** zarları atmak
zardaf, -i *eris zool* sansar *(Martes martes)*
zarf, -i *eris* (mektup) zarf(ı)
zarzavat/e, -ja *dişis* sebze, zerzevat, göveri
zarzavatçi, -u *eris* sebzeci, zerzevatçı, sebze satan kimse
zbardh *fl* 1. beyazlatmak, ağartmak; 2. badanalamak;
zbardhem *fl* beyazlanmak, ağarmak, aklaşmak

Copyrighted material

zbardhëllon *fl* şafak sökmek, gün ağarmak
zbardhoj *fl bak* **zbardh**
zbardhur (i,e) *sf* beyazlanmış, kırçıl, kırlaşmaya başlamış
zbarët (i,e) *sf* lezzetsiz, tatsız; ***gjellë e zbarët***, lezzetsiz yemek; 2. *mec* usanç, itici olan
zbarkim, -i *eris* 1. (limanlarda, iskelelerde) yük veya insan indirme; 2. *ask* çıkarma
zbarkoj *fl* (limanlarda, iskelelerde) yük veya insan indirmek
zbatic/ë, -a *dişis coğ* (gel git olayında) cezir, inme, git
zbatim, -i *eris* uygulama, icra etme, tatbik etmek, yerine getirme; infaz; ***zbatim i një ligji***, bir yasayı uygulama
zbatoj *fl* uygulamak, icra etmek, tatbik etmek, yerine getirmek; infaz etmek
zbatues, -i *eris* uygulayan kimse, icra eden kişi, icracı, gerçekleştiren kişi
zbatuesh/ëm (i), -me (e) *sf* uygulanabilen
zbath *fl* ayakkabılarını çıkartmak; **zbathem** *fl* ayakkabılarını çıkarmak
zbathur (i,e) *sf* yalın ayak, ayağında ayakkabı veya başka bir şey olmaksızın
zbavit *fl* eğlendirmek, neşelendirmek, hoşça bir vakit geçirtmek; **zbavitem** *fl* eğlenmek, neşelenmek, hoşça vakit geçirmek
bavitës, -e *sf* eğlendirici, eğlenceli; ***një film shumë zbavitës***, çok eğlendirici bir film
zbavitj/e, -a *dişis* eğlence, eğlenme, neşelenme, zevklenme
zbavitsh/ëm (i), -me (e) *sf* eğlenceli
zbehem *fl* solmak, rengi uçmak, sararmak
zbehtë (i,e) *sf* solgun, solmuş, soluk, benzi uçuk, rengi sarı; hasta görünümlü, bitkin görünümlü
zbehtësi, -a *dişis* solgunluk, bitkinlik
zbërthej *fl* (mıhlı bir şeyi) sökmek; (bağlı bir şeyi) açmak; (bir sorunu) halletmek; (giysinin düğmelerini çözmek; (bir şeyi oluşturduğu parçalara) ayırmak, dağıtmak, demonte etmek
zbërthim, -i *eris* sökme, çözme, halletme, dağıtma
zbërthyesh/ëm (i), -me (e) *sf* parçalara ayrılabilen; ***tryezë e zbërthyeshme***, parçalara ayrılabilen masa
zbraz *fl* boşaltmak, tahliye etmek; ***zbrazem*** *fl* boşalmak
zbrazëtir/ë, -a *dişis* boşluk, hiçlik, vakum
zbrazët (i,e) *sf* boş, üstünde veya içinde bir şey olmayan; ***shtëpi e zbrazët***, boş ev
zbrazëti, -a *dişis* boşluk, hiçlik, vakum
zbrazj/e, -a *dişis* boşalma, tahliye etme
zbres (zbrita, zbretur) *fl* 1. (fiyatı vb.) indirmek; 2. (attan, bisikletten vb.) inmek; aşağıya inmek; 3. *mat* çıkarmak (örn. : 30'dan 20 çıkarmak)

Copyrighted material

zbritj/e, -a *dişis* inme; (fiyatı vb.) indirme, (uçak) iniş yapma; *mat* çıkarma; bir cezayı hafifletme (azaltma)
zbritës, -e *sf* inen, azalan, küçülen
zbukurim, -i *eris* 1. süsleme, dekorasyon, tezyin; 2. süs eşyası, ziynet
zbukuroj *fl* süslemek, güzelleştirmek, bezemek, dekore etmek;
zbukurohem *fl* süslenmek, güzelleşmek
zbukurues, -e *sf* süsleyici, süs olan kullanılan, süslemeye yarayan
zbulim, -i *eris* buluş, yenilik, icat; keşif; inceleme
zbuloj *fl* (var olduğu bilinmeyen bir şeyi) bulmak; (sır olan bir şeyi) öğrenmek; (araştırarak bir gerçeği) meydana çıkarmak;
zbulues, -i *eris* 1. *ask* keşifçi; ***aeroplani zbulues,*** keşif uçağı; 2. bulucu, kâşif
zbuluar (i,e) *sf* açık, örtüsüz
zbut (zbus) *fl* 1. yumuşatmak; 2. evcilleştirmek, ehlileştirmek (hayvanı); 3. (üzüntüyü, ağrıları vb.) yatıştırmak, hafifleştirmek, sakinleştirmek, dinlendirmek
zbutës, -i *eris* (hayvanı) evcilleştirici, ehlileştirici, terbiye edici; yumuşatıcı
zbutoj *fl bak* **zbut**
zbyth *fl* geri itmek, geri çevirmek, püskürtmek; ***e zbythën armikun***, düşmanı püskürtüler;
zbythem *fl* geri çekilmek, gerilemek, geri kaçmak, geri dönmek
zbythj/e, -a *dişis* çekilme, geri çekilme
zdërr/e, -ja *dişis* lafazan kadın, geveze kadın
zdrug, -u *eris* büyük rende
zdrukth, -i *eris* rende
zdrukthëtar, -i *eris* marangoz
zdrukthëtari, -a *dişis* 1. marangozluk, marangoz zanaatı; 2. marangoz atölyesi
zdrukthim, -i *eris* rendeleme
zdrukthoj *fl* rendelemek
zdryp *fl bak* **zbres**
zeb/ër, -ra *dişis zool* zebra (*Equus zebra*)
zefir, -i *eris* esim, esinti, hafif yel
zej/e, -a *dişis* zanaat; meslek
zejtar, -i *eris* zanaatçı
zejtari, -a *dişis* zanaatçılık
zell, -i *eris* gayret, çaba, azim, çalışma isteği, çalışkanlık, hamaratlık
zellsh/ëm (i), -me (e) *sf* gayretli, azimli, çaba gösteren; kararında tutumunda direnen
zemberek, -u *eris* 1. zemberek; ***zembereku i orës***, saat zembereği; 2. tüfek tetiği
zem/ër, -ra *dişis* 1. *anat* kalp, yürek; deyimlerde: ***me gjithë zemër,*** canı yürekten, içtenlikle; ***i hap zemrën dikujt***, kimseye içini açmak; ***ia marr zemrën,*** gönlünü almak
zemërçelur *sf* açık yürekli, samimi, içten
zemërgur *sf* taş yürekli, acımasız
zemërim, -i *eris* kızgınlık, öfke, hiddet
zemërmirë *sf* iyi yürekli, iyi kalpli

Copyrighted material

zemëroj *fl* kızdırmak, öfkelendirmek, çileden çıkarmak;
zemërohem *fl* kızmak, öfkelenmek, çileden çıkmak
zemëruar (i,e) *sf* kızgın, öfkeli, hiddetli
zenit, -i *eris* 1. *astr* göğün en yüksek noktası, baş ucu noktası, semtürreis; 2. birkimsenin mesleğinin, durumunun bulunduğu doruk noktası, zirvesi; en şaşalı durumu
zepelin, -i *eris* zeplin, güdümlü balon
zero, -ja *dişis mat* sıfır
zeshkan, -e *sf* esmer, siyaha çalan, buğday rengi; ***vajzë zeshkane,*** esmer kız
zeshkësi, -a *dişis* esmerlik
zeshkët (i,e) *sf* 1. esmer, karaya çalan, buğday rengi; 2. kapalı renk, siyah
zeshkohem *fl* esmerleşmek
zezak, -u *eris* zenci, siyah ırkından olan kimse
zezelin/ë, -a *dişis* gölge, gölgeli yer
zezë (e), zi (i) *sf* kara, siyah; ***qen i zi,*** kara it; ***dele e zezë***, kara koyun
zezoj *fl* karalamak, bozmak; 2. *mec* leke sürmek, kötülük yüklemek
zezon/ë, -a *dişis* felâket, yıkım, büyük zarar
zë, -ri *eris* 1. ses, sada, seda; insan sesi; ***zë i lartë,*** yüksek ses; ***zë i ulët,*** alçak ses; 2. ötüş; ***zëri i zogjve,*** kuşların ötüşü
zë (zura, zënë) *fl* tutmak, ele almak; yakalamak
zëdhënës, -i *eris* 1. temsilci; 2. sözcü
zëdhëni/e, -a *dişis* (sözlü ya da yazılı) açıklama, bildiri, tebligat
zënë (i,e) *sf* tutuk, tutulmuş; meşgul; ***duart i kam të zëna,*** ellerim tutuktur; ***tani jam shumë i zënë,*** şimdi çok meşgulum
zëni/e, -a *dişis* tutulma; meşgul olma; yakalanma; 2. kavga, çekişme
zësh/ëm (i), -me (e) *sf* sesli, sadalı, sedalı, tınlı, yüksek sesli
zëvendës, -i *eris* vekil, yardımcı, muavin, naip
zëvendësim, -i *eris* yerine koyma, birisinin yerine başka birisini koyma, başkasının yerini alma; bir şeyin yerine başka bir şey koyma, değiştirme
zëvendësdrejtor, -i *eris* müdür vekili, müdür yardımcısı, müdür muavini, naipreis
zëvendëskryetar, -i *eris* başkan vekili, başkan yardımcısı, başkan muavini
zëzëllim/ë, -a *dişis* vızlama, vızıldama
zëzëlloj *fl* vızlamak, vızıldamak
zgafell/ë, -a *dişis* lağım, tünel, koridor; ***zgafellë xeheroreje,*** maden ocağı tüneli; 2. çukur, delik
zgafulloj *fl* çukur açmak, kazımak, maden ocağında tünel açmak
zgav/ër, -ra *dişis* 1. kovuk, ağaç kovuğu; 2. *anat* ***zgavra e krahrorit***, göğüz boşluğu; 3.

Copyrighted material

böşlük, içinde bir şey olmayan; ***zgavra e gojës,*** ağız boşluğu
zgavët (i,e) *sf* boş, boş olan
zgavroj *fl* kovuk açmak, çuku açmak, tünel açmak
zgërdhej *fl* sırıtmak, dişlerini göstererek alay belirtir biçimde gülmek; **zgerdhehem** *fl* sırıtılmak, kendisini çirkin bir halde belli etmek
zgërloq *fl* basmak, ezmek, çiğnemek; buruşturmak;
zgërloqem *fl* (ezilerek – çiğnenerek) yumuşamak
zgërqeshem *fl* sırıtılmak
zgrip, -i *eris* kenar, uç, yan, cihet, sınır
zgripët (i,e) *sf* 1. sığ, derinliği pek az olan, çok derin olmayan; ***gropë e zgripët,*** sığ çukur; 2. mütevazi, yoksul, cimri, hasis; ***jetë e zgripët***, yoksul (mütevazi) bir hayat
zgriptoj *fl* tasarruf etmek, gelirini kendi haline göre kullanmak
zgurdulloj *fl* (gözlerini) çok açmak; ***kur i pa paratë i zgurdulloj sytë,*** paraları görünce gözlerin (çok) açtı
zgropoj *fl* çukur açmak
zgurdh/ë, -a *dişis anat* anüs, makat
zgjat *fl* 1. uzatmak; ***i zgjata mëngët e këmishës***, gömleğin yenlerini uzattım; 2. çok zaman tutmak, uzun sürmek, uzatmak; ***e zgjata afatin e borxhit***, borcun vadesini uzattım; 3. sürmek; ***udhëtimi zgjati shumë kohë,*** yolculuk uzun sürdü;
zgjatem *fl* uzanmak, uzunlaşmak, uzun olmak
zgjatës, -e *sf gram* sürekli (fiil)
zgjatim, -i *eris* 1. uzatma; 2. süreyi uzatma; 3. uzatma, germe (lâstiği vb.)
zgjatoj *fl* uzatmak (uzunluğunu, boyunu, süreyi vb.)
zgjatur (i,e) *sf* uzatılmış (uzunluğu, boyu, süresi, vadesi vb.), uzunluğu artırılmış
zgjebarak, -e *sf tip* uyuzlu
zgjeb/e, -ja *dişis tip* uyuz, kaşındırıcı bir deri hastalığı
zgjebosem *fl tip* uyuz olmak
zgjebosur (i,e) *sf tip* uyuzlu
zgjedh (zgjodha, zgjedhur) *fl* 1. bir çok şey arasından seçmek, ayırmak; ***zgjodha një palë çorapë,*** bir çift çorap seçtim; 2. seçim yapmak, ***zgjodhën kryetar***, başkan seçtiler;
zgjidhem *fl* seçilmek; ***u zgjodh deputet***, millet vekili seçildi
zgjedhës, -i *eris* seçmen
zgjedhim, -i *eris gram* çekim, fiil çekimi
zgjedhj/e, -a *dişis* seçim, seçme, seçmek işi, seçenek, tercih
zgjedhoj *fl 1. gram* fiil çekimini yapmak; 2. koşmak (hayvanı çekecek şeye bağlamak, örn. :öküzleri koşmak)
zgjedhor, -e *sf* seçimle ilgili; isteğe bağlı, zorunlu olamayan, ihtiyarî; ***lëndë zgjedhore,*** seçmeli ders
zgjedhur (i,e) *sf* seçkin; seçilen, seçilmiş, oylamayla seçil-

Copyrighted material

miş; ***i zgjedhur njëzëri,*** oy birliğiyle seçilmiş
zgjerim, -i *eris* genişleme, yayılma, büyüme
zgjeroj *fl* genişletmek;
zgjerohem *fl* genişlemek, büyümek
zgjesh *fl* (düğümü) çözmek
zgjeshur (i,e) *sf* çözük, açık
zgjidh *fl* (düğümü) çözmek, açmak; 2. (bir sorunu, bir güçlüğü) çözmek, halletmek, karara bağlamak; **zgjidhem** *fl* çözülmek, hallolunmak
zgjidhj/e, -a *dişis* çözme, çözülme, çözüm, halledilme; 2. *mat* (bir ödevi) çözme
zgjim, -i *eris* 1. uykudan uyanma; 2. uyanış, uyanma, yeniden yapılanma, intibah
zgjoj *fl* uyandırmak; ***nëna e zgjon foshnjën,*** anne bebeğini uyandırıyor; **zgjohem** *fl* (uykudan) uyanmak
zgjua, zgjoi *eris* arı kovanı
zgjuar (i,e) *sf* 1. uyanık, uyanmış; 2. zeki, akıllı, açık göz, uyanık
zgjuarësi, -a *dişis* zekâ, anlak, zeyreklik, zekilik, açık zihinlilik, akıllılık
zgjur/ë, -a *dişis* cüruf, maden posası, dışık
zgjyros *fl* 1. karartmak, siyahlamak; 2. kirletmek, lekelemek; ***zgjyrosem*** *fl* kirlenmek
zi, -a *dişis* 1. yas, matem; ***ditë zie,*** yas günü; 2. siyah elbise, yas elbisesi; 3. *mec* talihsizlik, uğursuzluk; 4. kriz
zi (i), zezë (e) *sf* kara, siyah
ziej (zjeva, zier) *fl* kaynatmak, kaynamak; 2. *mec* çok heyecanlı veya öfkeli olmak
zierj/e, -a *dişis* kaynama
zift, -i *eris kim* zift, asfalt
zigzag, -u *eris* zikzak
zil/e, -ja *dişis* zil; ***zile bisiklete***, bisiklet zili; ***zile shkolle***, okul zili
zili, -a *dişis* kıskançlık, haset, hasetlik, çekememezlik, günü, günücülük
ziliqar, -e *sf* kıskanç, hasetçi, günücü, hasut
zilis *fl* kıskanmak, günülemek, haset etmek
zink, -u *eris kim* çinko
zinkim, -i *eris* çinko ile kaplama, galvanize etme, galvanizleme
zinkuar (i,e) *sf* çinko ile kaplı, çinko ile kaplanmış, galvanizli, galvanize edilmiş
zinxhir, -i *eris* zincir
zjarr, -i *eris* 1. ateş, od; yangın; ***ndez zjarrin***, ateş yakmak; 2. *deyimde*: ***s'ka tym pa zjarr***, ateş olmadıkça duman olmaz; 3. *tıp* ateş; ***i sëmuri ka zjarr,*** hastanın ateşi var; 4. (tabanca ve tüfek ile yapılan) ateş; ***hap zjarr,*** ateş açmak
zjarrdurues, -e *sf* yanmaz, ateşe dayanıklı; ***material zjarrdurues,*** ateşe dayanıklı madde
zjarrfikës, -i *eris* itfaiye, yangın söndürme kuruluşu
zjarrfikës, -e *sf* itfaiye ile ilgi; ***makinë zjarrfikëse,*** yangın söndürme aracı, itfaiye aracı

Copyrighted material

zjarrfikës, -i *eris* itfaiyeci, yangın söndürücü
zjarrtë (i,e) *sf* ateşli, ateşe ait; kızgın, sıcak; ***armë e zjarrtë,*** ateşli silah
zjarrvënes, -i *eris* kundakçı, yangın çıkarmak için kundak koyan kimse
zmadhim, -i *eris* büyüme
zmadhoj *fl* büyütmek, genişletmek
zmadhuar (i,e) *sf* büyütülmüş, genişletilmiş
zmadhues, -e *sf* 1. büyüyen, genişlenen; 2. büyüten, büyütücü; ***xham zmadhues,*** büyüteç, büyüten mercek
zmallt, -i *eris* emaye, mine, sır
zmalltim, -i *eris* emaye ile kaplama, mineleme, sırlama
zmalltoj *fl* emaye ile kaplamak, minelemek, sırlamak; 2. süslemek, bezemek
zmbraps *fl* 1. püskürtmek; savmak, defetmek; geri itmek;
zmbrapsem *fl* geri çekilmek, gevşek davranmak, direnmemek
zmbapsj/e, -a *dişis* çekilme, geri çekilme
zodiak, -u *eris astr* Zodyak, burçlar kuşağı
zog, -u *eris zool* 1. kuş; 2. piliç
zog/ëz, -za *dişis* 1. *zool* civciv; 2. *mec* genç güzel kadın, yosma
zogor, -i *eris* sürü; ***zogor ujqish,*** kurtlar sürüsü
zon/ë, -a *dişis coğ* bölge; ***zonë polare***, kutup bölgesi; ***zonë industriale***, sanayi bölgesi; ***zonë e lirë,*** serbest bölge; ***zonë kufiri,*** sınır bölgesi
zonja (e) *sf* 1. becerekli, yetenekli, kabiliyetli (kadın); 2. *is* mal sahibi (kadın), mal sahibesi; 3. *is* ev hanımı
zonj/ë, -a *dişis* 1. hanım, bayan; 2. kadın; ***zonja e nderuar,*** hanım efendi, sayın hanım efendi
zonjush/ë, -ja *dişis* hanım efendi (evlenmemiş kız)
zoolog, -u *eris* zoolog, zooloji uzmanı, hayvan bilimci
zoologji, -a *dişis* zooloji, hayvan bilimi
zoologjik, -e *sf* zooloji ile ilgili, zoolojiye ait, hayvan bilimine ait
zor, -i *eris* 1. sıkıntı, yük, acı, ıstırap; 2. zor; ***muarën me zor,*** zorla aldılar
zorsh/ëm (i), -me (e) *sf* zor, zorlu, güçlü; sıkıntılı, zahmetli, ağır
zorr/ë, -a *dişis* 1. *anat* bağırsak; ***zorrë e trashë,*** kalın bağırsak; 2. hortum; ***zorrë ujitëse***, sulama hortumu
zot, -i *eris* 1. Tanrı, Rab,-bbi, Allah; 2. beyefendi; 3. mal sahibi, patron
zotëri, -a *dişis* 1. beyefendi, bey; zengin kişi; 2. beyefendi (hitap etmekte - nezaketlik ifadesi); bey; sayın efendi; ***zotëri kryeminister,*** sayın başbakan; ***Zonja e zotërinjë!*** Bayan ve beyler! ***burrë zotëri,*** efendi adam

Copyrighted material

zotërim, -i *eris* 1. sahiplik, sahip olma durumu; 2. hükmetme; 3. hakim olma; ***zotërim i vetvetës,*** kendine hakim olma
zotëroj *fl* 1. sahip olmak, malik olmak; 2. hükmetmek; ***zotërohem*** *fl* kendine hakim olmak
zotësues, -i *eris* sahip, mal sahibi
zotësi, -a *dişis* yetenek, kabiliyet, beceriklilik
zoti (i) *sf* yetenekli, kabiliyetli, becerikli, yapabilen, elinden gelen, bir şeyi yapabilme yeteneği veya gücü olan, ehliyetli; 2. *is* sahip, mal sahibi; ***i zoti i shtëpisë,*** ev sahibi, aile sahibi, aile reisi
zotim, -i *eris* taahhüt etme, üstlenme, bir işi yapmayı üstüne alma, angajman, söz verme
zotohem *fl* taahhüt etmek, üstlenmek, bir işi yapmayı üstüne almak, angaje olmak, bir görevi üzerine almak
zotoj *fl* 1. itaat altına almak, hükmü altına almak, boyun eğdirmek; 2. gasp etmek, bir şeye el koymak, zorla üstelemek, yenmek
zukam/ë, -a *dişis* vızlama, vızıltı
zukat (zukas) *fl* vızlamak, vızıldamak; ***bletët zukasin***, arılar vızıldıyor
zukarj/e, -a *dişis bak* **zukam/ë, -a**
zulm/ë, -a *dişis* şan, şeref, şöhret
zulmëmadh, -e *sf* şanlı, şerefli, şöhretli
zumpara, -ja *dişis* zımpara
zvarranik/ë, -u *eris zool* sürüngen
zvaranikë, -t *eris zool* sürüngenler
zvarrit (zvarris) *fl* sürüklemek, süründürmek
zverdh *fl* 1. sarartmak, ***vjeshta i zverdhi gjethet,*** son bahar yaprakları sararttı; **zverdhem** *fl* sararmak; ***nga sëmundja i u zverdh fytyra,*** hastalıktan yüzü sarardı
zverdhur (i,e) *sf* sararmış, rengi uçmuş, solgunlaşmış; ***gjethe të zverdhura,*** sararmış yapraklar
zverk, -u *eris anat* ense, boynun arka yanı
zvetënim, -i *eris* 1. terslenme, bozulma, düşme (beden ve ruhsal bakımından); 2. soysuzlaşma, yozlaşma
zvetënoj *fl* 1. terslenmek, bozulmak; 2. soysuzlaşmak, yozlaşmak
zvogëlim, -i *eris* (boyutları, miktarı, niteliği bakımından): azalma, azaltma; küçülme, küçültme; tüketme, bitirme, eksiltme, kısaltma; 2. aşağılama, küçümseme
zvogëloj *fl* azaltmak, küçültmek, eksiltmek, kısaltmak;
zvogëlohem *fl* azalmak, küçülmek, eksilmek, kısalmak
zymtohem *fl* üzülmek, hüzünlenmek, kahrolmak
zymtim, -i *eris* üzüntü, hüzün, keder
zymtë (i,e) *sf* 1. hüzünlü, acıklı, kederli, endişeli, kasvetli
zymtoj *fl* hüzünlendirmek, üzmek, kederlendirmek, endişelendirmek
zyr/ë, -a *dişis* 1. büro, iş yeri, ofis, yazıhane, daire; 2. yönetim

Copyrighted material

yeri, makam; ***zyrë shtetërore***, devlet makamı

zyrtar, -e *sf* 1. resmi (devlet sorunluğu altında olan); kişisel olmayan; ***gazeta zyrtare***, resmi gazete; ***vizitë zyrtare***, resmi ziyaret

zyrtar, -i *eris* memur

zyrtarisht *zf* resmi olarak

Copyrighted material

Zh

zh – Arnavut alfabesinin otuz altıncı harfi
zhaban, -i *eris* kurbağacı, kurbağa avlayan ve yiyen kimse
zhab/ë, -a *dişis zool* kurbağa
zhabin/ë, -a *dişis bot* şakayık, su şakayığı, düğün çiçeği
zhablim/ë, -a *dişis* fısıldama, hışırdama
zhak/ë, -a *dişis* durgun su, durgun su çukuru, bataklık
zhan/ër, -ri *eris edeb* tür
zhaluzi, -a *dişis* jaluzi
zhap, -i *eris zool* (büyük) kertenkele
zhargon, -i *eris* 1. bir meslek veya dar bir topluluk arasında kullanılan özel söz (konuşma); ***zhargon i fëmijëve***, çocuk konuşması; ***zhargon i mjekëve,*** hekimler konuşması (sözcükleri); 2. anlaşılamayan konuşma (dil)
zhavorr, -i *eris* kum, çakıl
zhbalancim, -i *eris* dengesizlik, dengesizleştirme
zhbalancoj *fl* dengesizleştirmek, dengesiz hale getirmek
zhbëj *fl* 1. bozmak, dağıtmak, yıkmak; 2. çözmek, açmak, (dikilen bir şeyi) sökmek
zhbij *fl* 1. çekmek, çekip kökünden çıkarmak; 2. ayıklamak, yok etmek, mahvetmek
zhbiroj *fl* delmek, kazımak; ***minatorët zhbiruan malin,*** madenciler dağı deldiler
zhbllokim, -i *eris* ablukayı kaldırma, kuşatmaya kaldırma
zhbllokoj *fl* 1. *ask* kuşatmayı kaldırmak; 2. satışa sürmek; ***e zhblokoj mallin,*** malı satışa sürdü; 3. (bankacılıkta) fonun ablukasını kaldırmak; debloke etmek
zbrej *fl* koşumdan çıkarmak; ***i zbreu qetë***, öküzleri koşumdan çıkardı
zhburrnoj *fl* (iftira ederek kimseyi) aşağılamak, küçümsemek, utandırmak; ***e zhburrnoj para të gjithëve,*** herkes önünde utandırdı
zhdeh *fl* ayıltmak; **zhdehem** *fl* ayılmak, sarhoşluktan kendine gelmek
zhdehj/e, -a *dişis* ayılma
zhdëmtim, -i *eris* tazminat, zararı ödeme, telâfi
zhdëmtoj *fl* tazminat vermek, zararı ödemek, telâfi etmek
zhdëp *fl* 1. kimseyi oburcasına yemeye zorlamak, doyurmak; 2. *mec* şiddetle vurmak, şiddetle dövmek; **zhdepem** *fl* oburcasına yemek, doymak

Copyrighted material

zhdërvjellët (i,e) *sf* 1. çevik, atik, kıvrak, faal, hareketleri kıvrak olan, uyanık, açık göz, hızlı düşünüp çabuk davranan; 3. dönemeçli (yol, dere vb)
zhdërvjelltësi, -a *dişis* atiklik, çeviklik, kıvraklık, canlılık
zhdoganim, -i *eris* gümrükten malı çıkarma
zhdoganoj *fl* gümrükten malı çıkarmak (çekmek)
zhdredh (zhdrodha, zhdredhur) *fl* (bükülü veya sarılı bir şeyi) çözmek, açmak; ***e zhdrodha lëmshin e perit,*** iplik yumağını çözdüm
zhdrejt (i,e) *sf* 1. dolaylı, doğrudan doğruya olmayan; 2. *gram* ***kundrinë e zhdrejt,*** dolaylı nesne
zhdrejtim, -i *eris* sapma, yol sapma, yol saptırma
zhdrejtoj *fl* doğru yoldan sapmak, yolundan saptırmak
zhdryj *fl* kilidi açmak
zhduk *fl* 1. tamamen yok etmek, öldürmek; **zhdukem** *fl* ortadan kaybolmak, gözden kaybolmak, kayıplara karışmak, yavaş yavaş yok olmak (sanki yer yarıldı da içine girdi)
zhdukj/e, -a *dişis* ortadan kaybolma, gözden kaybolma
zheg/ë,- a *dişis* sıcaklık
zhgënjej *fl* düş kırıklığına uğratmak, hayal kırıklığına uğratmak, ümitlerini boşa çıkarmak, umutsuzlaştırmak **zhgënjehem** *fl* düş kırıklığına uğramak, ümitlerim boşa çıkmak, umutsuzlaşmak
zhgënjim, -i *eris* düş kırıklığı, hayal kırıklığı, umutsuzluk
zhgreh *fl* tetiği çekmek
zhgozhdoj *fl* mıhlanmış bir şeyi sökmek, çivi çıkarmak, çiviyi sökmek
zhgërryej *fl* kirletmek, pisletmek, bulaştırmak; **zhgërryhem** *fl* kirlenmek, pislenmek, bulaşmak
zhiv/ë, -a *dişis* kim cıva
zhongler, -i *eris* hokkabaz, el çabukluğu ile bir takım şaşırtıcı olaylar yapabilen kimse
zhub/ër, -a *dişis* buruşukluk
zhubros *fl* buruşturmak
zhubravit (zhubravis) *fl* buruşturmak
zhubravitur (i,e) *sf* buruşuk
zhur, -i *eris* kum, çakıl
zhurin/ë, -a *dişis* kumluk, kumlu olan yer, çakıllık
zhurm/ë, -a *dişis* gürültü, patırtı, şamata
zhurmëmadh, -e *sf* gürültülü, patırtılı; yüksek sesli; gürültü yapan
zhurmët (i,e) *sf* gürültülü, patırtılı
zhurmsh/ëm (i), -me (e) *sf* (insanlar hakkında): şamatacı, gürültücü, rahatsız edecek kadar neşeli
zhvat *fl* 1. yırtmak, koparmak; 2. parçalamak; ***ujku e zhvati delen***, kurt koyunu parçaladı;
zhvatem *fl* parçalanmak
zhvatj/e, -a *dişis* yırtma, koparma; parçalama
zhvatur (i,e) *sf* yırtık
zhvendos *fl* 1. yerini değiştirmek, başka bir yere koymak;
zhvendosem *fl* yer değişmek

Copyrighted material

zhvendosj/e, -a *dişis* yer değiştirme, yer değişme
zhvesh *fl* 1. elbiselrini çıkarmak, üstünü çıkarmak, soymak; ***zhvesh fëmijën,*** çocuğu soymak; 2. kılıfndan, kınından çıkarmak; ***zhvesh shpatën***, kılıcı çıkarmak; 3. rütbesini almak, subayın rütbesini almak; 4. soygunluk yapmak, yağma etmek, çalmak, çapullamak; **zhvishem** *fl* soyunmak, soyulmak
zhveshj/e, -a *dişis* 1. soyma (elbiseleri); 2. soyma (bir şeyin kabuğunu)
zhveshur (i,e) *sf* soyunmuş, çıplak; soyulmuş
zhvidhos *fl* vidayı çıkarmak, vidayı döndürerek çıkarmak, cıvatayı çıkarmak
zhvillim, -i *eris* 1. gelişme, gelişim, ilerleme, ilerleyiş; 2. *(fotografçılkta)* filmi banyo etme; 3. olgunlaşma, yetişme
zhvilloj *fl* 1. geliştirmek, ilerletmek, büyütmek; 2. *(fotografçılkta)* filmi banyo etmek; **zhvillohem** *fl* gelişmek, ilerlemek, büyümek, olgunlaşmak
zhvilluar (i,e) *sf* gelişkin, gelişmiş, mütekâmil
zhvirgjërim, -i *eris* (zor kullanarak) namusuna dokunma, ırzına geçme, ırza tecavüz
zhvleftësim, -i *eris bak*
zhvlerësim, -i
zhvlerësim, -i *eris* değer düşürme, devalüasyon, değersizleştirme, değerini (fiyatını) düşürme
zhvlerësoj *fl* 1. devalüe etmek, devalüasyon yapmak, değerini düşürmek; 2. (bir kararı, bir yasayı vb.) yürürlükten kaldırmak, hükümsüzleştirmek
zhvoshk *fl* bir şeyin (ağacın, meyvenin vb.) kabuğunu soymak; **zhvoshkem** *fl* soyulmak
zhvoshkj/e, -a *dişis* soyma
zhyej *fl* 1. kirletmek, bulaştırmak; ***i zhyen duart me yndyrë,*** yağla ellerini bulaştırdı (kirletti); **zhyhem** *fl* kirlenmek, bulaşmak
zhyt (zhys) *fl* 1. (suya ya da başka bir sıvıya) daldırmak, batırmak; **zhytem** *fl* (denizde, gölde) bir dalıp çıkmak, batmak
zhytj/e, -a *dişis* batma, suya batma, suya dalma
zhytës, -i *eris* dalgıç, balık adam, kurbağa adam

Copyrighted material

TÜRKÇE – ARNAVUTÇA

TURQISHT - SHQIP

Copyrighted material

Shkurtimet në pjesën Turqisht - Shqip
Türkçe – Arnavutça bölümündeki kısaltmalar

a) Shkurtime gramatikore - Gramer kısaltmaları

em - emër / isim
përem - përemër / zamir
fl - folje / fiil
mb - mbiemër / sıfat
ndf - ndajfolje / zarf
prf - parafjalë / edat
ldhz - lidhëz / bağlaç
pasth - pasthirrmë / ünlem

b) Shkurtime të tjera - Diğer kısaltmalar

agr - agronomi / agronomi
anat - anatomi / anatomi
ark - arkitekturë / mimarlık
ast - astronomi / astronimi
biol – biologji/ biyoloji
bot - botanikë / botanik
fig - figurativ / mecazi
fiz - fizikë / fizik
gjeog - gjeografi / coğrafya
gjeol - gjeologji / jeoloji
gjeom - gjeometri / geometri
gram - garmatikë / gramer
hist - histori / tarih
jur - drejtësi / hukuk
let - letërsi / edebiyat
kim - kimi / kimya
mat - matematikë / matematik
med - mjekësi / tıp
muz - muzikë / müzik
polit - politikë / siyaset
pop - popullore / halk
sp - sport / spor
shiko - shiko / bak
tek - teknikë / teknik
urb - urbanizëm / kentçilik
usht - ushtri / askeri
zool - zoologji / zooloji

Copyrighted material

A

aba *em* zhgun, shajak
abacı *em* zhguntar, rrobaqepës që punon vetëm me zhgun
abajur *em* abazhur
abanmak *fl* mbështet (mbështes), mbështetem, kërrusem
abanoz *em* abanoz
abartmak *fl* teproj, stërmadhoj
abdest (aptes) *em* abdes; ***abdest (aptes) almak,*** marr abdes
abdesthane (apteshane) *em* nevojtore
abes *mb* absurd, i paarsyeshëm, i palogjikshëm, kot
abide *em* monument, përmendore
abla *em* motra e madhe
abluka *em* bllokadë, rrethim; ***abluka yaya almak,*** bllokoj
abone *em* abonim; ***abone olmak,*** abonohem
abonman *em* pajtimtar, parapagues
abuk sabuk *mb* absurd, që është jasht logjikës, i palogjikshëm
acaba *ndf* vallë; ***acaba kim geldi?*** vall, kush erdhi?
acar *mb* guximtar**,** i gjallë, i hedhshëm
acayip *mb* i çuditshëm, i jashtzakonshëm
acele *em* shpejtësi
aceleci *mb* i shpejtë, ai qe shpejton
acemi *em* axhami; *mb* axhami, i paeksperiencë
acemilik *em* axhamillëk
acente *em* 1. agjenc; 2. përfaqësi
acep *em* vallë
acı *em* 1. dhimbje; 2. vuajtje shpirtërore, hidhërim; 3. *mb* i hidhët; 4. djegës; ***acı biber,*** speca djegëse
acıklı *mb* i trishtuar, i pikëlluar, i hidhëruar
acıkmak *fl* ndjej uri, untohem, unshoj
acılık ***em*** idhësirë, idhëri
acıma *em* mëshirë, dhembshuri, dhimbje
acımak *fl* 1. dhemb, ndjej dhembje; 2. vajtoj, më vjen keq
acımsı *mb* pak i idhët
acımasız *mb* i pa mëshirshëm
acısız *mb* 1. jo i hidhët, jo djegës; 2. i padhembshëm, që nuk percillet me dhembje
acıtmak *fl* jap dhembje (dikujt); fyej

Copyrighted material

acil *mb* urgjent, i ngutshëm
âciz *mb* i dobët, i pafuqishëm
aç *mb* i uritur, i unshëm
açgözlü *mb* i lakmueshëm, sylugat, që nuk ngihet
açgözlülük *em* lakmi, pangopuri
açı *em* kënd
açık *mb* 1. i hapur; 2. i sinqertë; 3. i qartë
açıkça *ndf* 1. haptas, haptazi, në mënyrë të hapur; 2. sinqerisht; 3. qartë, në mënyrë të kuptueshëm; 4. kthjellët
açıkgöz *mb* 1. syhapet, vigjilent; 2. i zgjuar;3. i shkathët; 4. mendjemprehtë
açıkgözlülük *em* vigjilencë, shkathtësi, mendjemprehtësi
açıklama *em* 1. shpjegim, sqarim; 2. komentim
açıklamak *fl* 1. shpjegoj, shkoqis, sqaroj, bëj të qartë; 2. komentoj
açıklık *em* 1. qartësi; 2. kthjelltësi; 3. hapsirë, hapësirë e gjerë; 4. distancë
açılış *em* 1. haphe, çelje; 2. inaugurim
açılmak *fl* 1. hapem; 2. hapem (ndaj dikujt), i besohem dikujt
açlık *em* uri
açmak *fl* hap, çel
ad *em* emër, *gram* emër
ada *em* ujdhesë, ishull
adaçayı *em* çaj mali
adak *em* 1. fli, kurban; 2. flijim
adale *em anat* muskul
adalet *em* drejtësi, jurisprudencë; ***adalet bakanlığı,*** ministria e drejtësisë
adaletli *mb* i drejtë, që gjykon e vepron me drejtësi
adaletsiz *mb* i padrejtë, që nuk gjykon me drejtësi
adaletsizlik *em* padrejtësi
adalı *mb* ujdhesar, ishullar
adalî *mb* muskulor
adam *em* 1. njeri; 2. burrë (mashkull); 3. njeri trim, njeri i shquar; 3. bashkëshort
adamak *fl* 1. kushtoj, dedikoj (diçka dikujt); 2. flijoj, sakrifikoj; 3. premtoj
adamlık *em* 1. njerëzi; 2. sjellje fisnike
adamsız *mb* pa njeri
adaptasyon *em* adaptim
adaptör *em* adaptor
adaş *em* adash, emnak
aday *em* kandidat
adaylık *em* kandidaturë
adese *is fiz* thjerrëza
adet *em* copë; ***iki adet,*** dy copa
âdet *em* 1. adet, zakon, doke; 2. shprehi
âdeta *ndf* 1. tash shpejt, para pak kohësh; 2. sikur, sikurse, praktikisht, pothuajse
adıl *em gram* përemër
adım *em* hap, çap; ***uzun adım***, çap i gjatë; ***adımadım*** çap pas çapi, hap pas hapi; ***adım atmak***, çapis, bëj hapa
adî *mb* 1. i thjeshtë, në mënyrë të rëndomtë, i zakonshëm; 2. banal, vullgar, i poshtër
âdil *mb shiko* adaletli
adîlik 1. thjeshtësi modesti; 2. banalitet, vullgaritet, poshtërsi

Copyrighted material

adlandırmak *fl* vë emër, emërtoj
adlî *mb* gjyqësor, i gjyqit
adliye *em* jurispudencë, gjyq;
adliye binası pallati i gjyqit
adliyeci ***em*** gjyqtar
adres *em* adresë
adsız *mb* i pa emër
af *em* falje (fayin), amnisti
aferin *psth* bravo! të lumtë!
afet *em* kataklizmë, shembje, përmbytje, katastrofë, ***doğal afet*** katastrofë natyrorë
affetmek *fl* fal (dikujt fajin, borxhin); ***affedersiniz!*** më falni!
afiş *em* afish; shpallje a lajmërim (ngjitur në mur)
afiyet *em* shëndet; ***afiyet olsun!*** me shëndet! ju bëftë mirë!
Afrika *em gjeog* Afrikë
Afrikalı *em* njeri nga Afrika, Afrikan
afyon *em bot* afion, opium
ağ *em* rrjetë
ağa *em* aga, agai
ağabey *em* vëllau i madh
ağaç *em* 1. dru; 2. pemë; *mb* i drurit, i drunjtë
ağaçlı *mb* vend i mbjellur me drunjë, vend i pyllëzuar
ağaçlık *em* pyll, vend i mbjellur me drunjë
ağarma *em* 1. zbardhje, 2. agim
ağarmak *fl* 1. zbardh; 2. agon
ağda *em* depilator, melas
ağıl *em* vathë bagëtish (delesh)
ağır *mb* i rëndë; 2. i mundimshëm, i vështirë
ağırbaşlı *mb* 1. serioz; 2. i denjë
ağırbaşlılık *em* seriozitet, të qenët serioz
ağırlama *em* pritje (mysafirin)
ağırlamak *fl* gostis, pres (mysafirin), qeras
ağırlık *em* 1. peshë; 2. barrë
ağıt *em* elegji
ağız *em anat* gojë
ağlamak *em* qaj, vajtoj
ağrı *em* dhembje
ağrı kesici *em* ilaç kundër dhembjes
ağrımak *fl* dhemb, ndjej dhembje; ***dişim ağrıyor,*** më dhemb dhëmbi
ağrısız *mb* i padhembshëm, që s'ndien dhembje
ağrıtmak *fl* shkaktoj dikujt dhembje, jap dikujt dhembje
ağustos *em* gusht (muaj)
ahali *em* popull, popullsi, tërësia e banorëve të një vendi; ***şehir ahalisi*** banorët e qytetit
ahbap *em* mik
ahbaplık *em* miqësi
ahçı *em* gjellëbërës, kuzhinier
ahçıbaşı *em* kryegjellbërës
ahenk *em* harmoni, mirëkuptim, përputhje mendimesh, pajtueshmëri
ahır *em* shtallë, ahër, ahur
ahiret *em* ahiret, bota tjeter, bota pas vdekjes
ahize *em* 1. dëgjues, dëgjues i telefonit; 2. marrës, pranues
ahlak *em* 1. moral, edukatë; 2. mirësjellje
ahlakçı *em* moralist, ai që merret me moralitet
ahlakî *mb* moral
ahlaksız *mb* i pamoralshëm, amoral, i pasjellshëm, i pafytyrë, i paturpshëm

Copyrighted material

ahmak *mb* i marrë, i çmendur, i luajtur
ahmaklık *em* marrëzi, çmenduri, budallallëk, idiotizëm
ahşap *mb* i drurit, i drunjtë, i bërë prej druri
aidat *em* pagë, pagesë, anëtarësi
aile *em* familje
ailece *ndf* familjarisht, me gjithë familje
ailevî *mb* familjar, që i përket familjes
ait *prf* që i përket, që i takon; ***bu size ait değildir*** kjo nuk ju përket juve
ajan *em* 1. agjent; 2. përfaqësues i një institucioni
ajanda *em* 1. doracak përkujtues; 2. fletore shënimesh
ajans *em* agjenci
ak *mb* i bardhë
akademi *em* akademi
akademik *em* akademik, që i përket akademisë
akarsu *em* ujë rrjedhëse, rrëke, lum
akar yakıt *em* lëndë djegëse rrjedhëse
akasya *em bot* bagrem, akacie
akbaba *em zool* skifter
akciğer *em anat* mushkëri e bardhë
Akdeniz *em gjeog* Deti Mesdhe
akıbet *em* 1. fund, së fundi, më së fundi; 2. pasojë, rrjedhoje, konsekuenc
akıcı *mb* i rrjedhshëm, rrjedhës
akıl *em* mend
akılcılık *em* mendësi
akıllanmak *fl* mençurohem, bëhem i mençëm
akıllı *mb* i mençëm, inteligjent
akıllılık *em* inteligjencë
akılsız *mb* i marrë, i çmendur, i paarsyeshëm
akılsızlık *em* pamendësi
akım *em* rrymë; ***elektrik akımı***, rryma elektrike
akın *em* vërsulje, sulm, invadim, fushatë ushtarake
akıncı *em* invadues
akıntı *em* rrjedhje, rrymë
akış *em* rrjedhje
akışkan 1. *em* lëngë ose gaz; 2. *mb* i rrjedhshëm, rrjedhës
akıtmak *fl* derdh, shtie (ujë etj.) në një enë
akis *em* jehonë, reflektim
aklamak *fl* rehabilitoj
aklık *em* bardhësi
akmak *fl* rrjedhë
akordeon *em muz* harmonikë
akort *em muz* akord
akortçu *em* akordionist
akraba *em* farefis
akrabalık *em* farefisni
akran *em* moshatar, moshanik
akrep *em* 1. *zool* akrep; 2. tregues i orës, shkrap
akrobat *em* akrobat
aksak *mb* çalë, topall
aksan *em* theks, akcent
aksatmak *fl* pengoj, vë pengesë, ndaloj, ndërlikoj
aksetmek *fl* jehoj, reflektoj
aksırmak *fl* tesh, teshtij
aksi 1. *mb* i kundërt, i prapët; 2. *ndf* përkundër
aksilik *em* prapësi
aksine *ndf* në kundërshtim, mbrapshtë, pa rregull, jo mbarë, në mënyrë të mbrapshtë
aksiyom *em* aksiomë

Copyrighted material

akşam *em* mbrëmje; ***akşam yemeği***, darkë
akşamleyin *ndf* në mbrëmje, sonte
aktar *em* 1. cikërrimtari; 2. parfumeri
aktarma *em* bartje, tejbartje, transportim
aktarmak *fl* tejbart, bart diçka prej nje vendi në vend tjetër
aktör *em* aktor, artist teatri a filmi
aktris *em* aktore, aktoreshë
aktüalite *em* aktualitet, çështje e ditës
aktüel *mb* aktuale
akupunktur *em* akupunkturë
akustik *em* akustikë; *mb* akustik
akü, akümülâtör *em* akumulator
akvaryum *em* akuarium
ak yuvar *em anat* ruazë e bardhë e gjakut
al *mb* i kur, e kuqe
alacak *em* borxh, kërkesë; ***ondan alacağım var***, ai më ka borxh, kam këkesë (për të marr) prej atij
alacaklı *mb* ai që ka për të marr diçka (borxhin), kërkues, marrës
alâka *em* interesim; marrëdhënie, vëmendje, kujdes
alâkalı *mb* i kujdesshëm, qe ka kujdes, që kujdesohet
alâmet *em* dukuri, simptomë, shenjë
alan *em* hapësirë e zbrazët, shesh, fushë; ***elektrik alanı***, fusha elektrike
alarm *em* alarm
alaşım em bashkëdyzim
alay *em* 1. perqeshje, tallje, ironi; 2. kortezhë; 3. *usht* regjiment
alaycı *mb* tallës, ai që tallet
alaylı *mb* ironik, ironike
albay *em usht* kolonel, komandant i regjimentit
albüm *em* album
alçak *mb* 1. i ulët; 2. *fig* i poshtër
alçakça *ndf* poshtërsisht, në mënyrë të poshtër
alçak gönüllü *em, mb* modest
alçak gönüllülük *em* modesti, virtyt i atij që është modest
alçaklık *em* 1. *gjeog* ultësirë, 2. *fig* poshtërsi
alçalmak *fl* ultësohem
alçaltmak *fl* 1. ultësoj (naltësinë e diçkaje); 2. *fig* poshtërsoj
alçı *em* allçë, gjips
aldanmak *fl* mashtrohem
aldatıcı *em* gënjeshtar, mashtrues, rrenacak
aldatmak *fl* mashtroj (dikë)
aldırış *em* përfillje, kujdes
aldırışsız *mb* i pa përfillshëm, i pakujdesshëm,
alelacele *ndf* shpejt, me të shpejt
alelâde *mb* normal, i rregullt, i zakonshëm, i thjeshtë
alem *em* flamur
âlem *em* botë, gjithësi
alemdar *em* flamurtar, bajraktar
alenen *ndf* publikisht, para gjithë popullit
aleni *mb* 1. publik; 2. i hapur
alerji *em med* alergji
alet *em* vegël, instrument, aparat
alev *em* flakë
alevlendirmek *fl* flakëroj, ndez
alevlenmek *fl* flakërohem, ndizem
alejh *pf* kundër, përkundër
aleyhinde *ndf* kundër dikujt

Copyrighted material

aleyhtar *mb* kundërshtar, që rri kundër, i kundërt
alfabe *em* alfabet
alfabetik *mb* alfabetik
algı *em* perceptim, përvetësim
algılamak *fl* perceptoj, përvetësoj
alıcı *em* 1. blerës, myshteri; 2. pranues, marrës
alık *mb* hutaq, njeri i marrë, pa mend, budalla
alıkoymak *fl* 1. vë (diku diçka), lë (diçka); 2. ndal, pengoj
alım *em* 1. marrje; 2. blerje; 3. tërheqësi, joshje
alımlı *mb* tërheqës, joshës, magjik; i mrekullueshëm
alın *em anat* ballë
alıngan *mb* tepër i ndjeshëm, i fyeshëm leht, sentimental
alınmak *fl* 1. merrem; 2. ofendohem, fyem
alışık *mb* i stërvitur, i ushtruar, i regjur
alışılmamış *mb* i pazakonshëm, i jashtzakonshëm, i padëgjuar; i çuditshëm
alışılmış *mb* 1. i zakonshëm, që nuk ka gjë të veçantë, 2. i mësuar, i stërvitur, i ushtruar
alışkanlık *em* 1. shprehi; 2. zakon
alış veriş *em* shitblerje
alim *em* dijetar
alkış *em* duartrokitje
alkışçı *mb* duartrokitës
alkışlamak duratrokit, duartrokis
alkol *em* alkool
alkolik *mb* alkoolist, alkoolik, pijanec
alkolizm *em* alkoolizëm
alkollü *mb* alkoolik
alkolsuz *mb* paalkolik
Allah *em* Perendi, Zot; ***Allah belani versin!*** Le të dënoje perendija! **Allah bilir**, Këtë vetëm perendia e dinë; ***Allah rahatlık versin!*** Natën e mirë! ***Allah'a şükür!*** Falë Zotit! ***Allah selamet versin!*** Zoti të ruajttë! ***Allaha ısmaraldık!*** *pasth* Lamtumirë! Mirë u pamfshim!
allahsız *mb* i pafe, ateist
almak *fl* marr
almanak *em* almanak
Alman *em* gjerman
Almanca *em* gjermanisht, gjuha gjermane
Almanya *em* Gjermani
alo! *pasth* alo!
alt *mb* i poshtëm, ana e poshtme, 2. *em* fund (i diçkaje); ***tencere altı*** *em* fundi i tenxheres
alternatif *em* alternativë
alt geçit *em* rrugë nën diçkaje, nënkalim
altbilinç *em* nënkoshiencë, nënvetëdije
altı *em* gjashtë
altëgen *em geom* gjashtëkëndësh
altın *em kim* flori, ar
altıncı 1. *em* argjendar, artar; 2. *mb* i gjashti
altıpatlar *em* revole
altmış *em* gjashtëdhjetë
altşube *em* nënent, nëndegë
alt üst *mb* shumë i shpërndarë, jo i renditur
alt yapı *em* infrastrukturë
alt yazı *em* tekst sqarimi nën ndonjë fotografi a film

Copyrighted material

al yuvar *em anat* rruazë e kuqe e gjakut
alüminyum *em kim* alumin
ama *lidh* mirëpo, por, porse
âmâ *mb* i verbër, qorr
amaç *am* qëllim, cak, synim; ***bu amaçla,*** me këtë qëllim
amaçlamak *fl* synoj, mendoj, kam për qëllim
amaçsız *mb* pa qëllim, pa plan, pa synim
aman! *pasth* aman! të lutem! mëshirë! (kërkesë ndihme në rast rreziku)
amansız *mb* i pamëshirshëm, që s'ka mëshirë
amatör *em* amator
ambalaj *em* ambalazh
ambalajlamak *fl* ambalazhoj, paketoj
ambar *em* hambar, grunar, drithnik
ambargo *em* embargo, ndalesë
ambülans *em* automjet sanitar, automjet për ndihmë të shpejtë
amca *em* xhaxha, axhë, mixhë
amcazade *em* bir mixhe ose vajzë mixhe
amele *em* punëtor, argat
ameliyat *em* operacion; ***ameliyat etmek,*** operoj, bëj intervenim kirurgjik
ameliyathane *em* dhoma ku bëhet operacioni, sallë operacioni
Amerika *em gjeog* Amerikë (shtet)
Amerikalı 1. *em* amerikan (banor i Sh.B.A. 's); 2. *mb* amerikan, që i përket amerikës
amin! *pasth* amin! ashtu qoftë!
amip *em zool* amebë
amir *em* shef, kryetar i një zyre
amiral *em usht* admiral, titull oficeri detar
amper *em fiz* amper
ampermetre *em fiz* ampermetër
amonyak *em kim* amoniak
amorti *em* 1. amortizim; 2. fitim më i vogël në llotari
amortisör *em* amortizor
ampül *em* 1. llambë elektrike; 2. ampulë
an *em* moment, çast
ana *em* 1. *em* nënë, mëmë, 2. *mb* kryesor
Anadolu *em gjeog* Anadoll
anafora *em* vorbull, dredhë uji, shakullinë
anahtar *em* çelës, hapës, kyç
anakara *em geog* kontinent
analık *em* njerkë
analiz *em* analizë
anamal *em* kapital
anamalcı *em* kapitalist
anamalcılık *em* kapitalizëm
ananas *em bot* ananas
anane *em* traditë, doke
ananevî *em* tradicional
anaokulu *em* shkollë foshnjore, kopsht fëmijësh, ent për edukim parashkollor
anarşi *em* anarki
anarşist *em* anarkist
anarşizm *em* anarkizëm
anason *em* anason
anatomi *em* anatomi
anayön *em* drejtim kryesor
anavatan *em* atdhe, mëmëdhe
anayasa *em* kushtetutë
ancak *nff* 1. vetëm, vetëm se; 2. më shum; ***bu kitap ancak bin lira eder,*** kjo libër mundë vlejë më shumë njëmij lira

Copyrighted material

andıran *mb* i përngjashëm, që i ngjan
andırış *em* përngjasim
andırmak *fl* përkujtoj (dikë, diçka)
andiçmek *fl* betohem
anestezi *em* anestezi
anı *em* 1. kujtim; 2. kujtesë
anımsamak *fl* kujtoj
anırmak *fl* pall, pëllet (gomari)
anıt *em* përmendore, monument
anıtsal *mb* monumental, madhështor, me përmasa të mëdha
anî *mb* i papritur, befasisht
aniden *ndf* befasisht
anjin *em med* angjinë
anket *em* anketë
anlak *em* zgjuarsi, inteligjencë
anlaklı *mb* i zgjuar, inteligjent
anlam *em* kuptim, domethënie
anlamak *fl* kuptoj (diçka), marr vesh
anlamlı *mb* i kuptueshëm, 2. i rëndësishëm; 3. theksuar, që bie në sy, shprehës
anlamsız *mb* i paarsyeshëm, i palogjikshëm, i parëndësishëm, absurd, pa kuptim
anlaşılmaz *mb* i pakuptueshëm, që s'kuptohet
anlaşma *em* marrëveshje, kontratë
anlaşmak *fl* merrem vesh, bie në ujdi (me dikë)
anlaşmazlık *em* mosmarrëveshje
anlatım *em* shprehje, të shprehurit; rrëfim
anlatış *em* rrëfim, të rrëfuarit
anlatmak *fl* shpjegoj, sqaroj, rrëfej, tregoj
anlayış *em* 1. të kuptuarit; 2. inteligjencë, zgjuarësi
anlayışlı *mb* inteligjent; që ka mirëkuptim
anlayışsız *mb* 1. i pakuptueshëm, që nuk kupton, që nuk merr vesh; 2. jointelegjent, pa intelegjencë
anmak *fl* përmend (dikë a diçka), kujtoj, përkujtoj
anne *em* nënë, mëmë; ***Anneler günü***, Dita e nënëve në Turqi prej 1954
anneanne *em* gjyshe, nëna e nënës
anonim *mb* anonim, paemër
anons *em* lajmërim; **anons etmek** lajmëroj
anormal *mb* anormal, jo normal
anot *em fiz* anodë, elektroda pozitive
ansızın *ndf* befas, papritmas
ansiklopedi *em* enciklopedi
ant *em* betim; **ant içmek,** betohem
anten *em* antenë
antibiyotik *em med* antibiotik
antifriz em antifriz
antik *mb* antik, i lashtë, i motshëm
antika *em* antikë
antikacı *em* antikuar, mbledhës a shitës antikash
antipati *em* antipati
antipatik *mb* antipatik, që të zgjon antipati
antitez *em* antitezë
antlaşma *em* pakt, lidhje kontraktuale, marrëveshje
antlaşmak *fl* lidh një pakt, lidh një kontrat
antre *em* paradhomë

Copyrighted material

antrenman *em* ushtrim të cilin e ushtron trajneri, stërvitje
antrenör *em* trajner
antropoloji *em* antropologji
apansız *ndf* papandehur, papritmas
apartman *em* apartament
aperitif *em* çelës apetiti, aperitiv
apse *em med* çiban, lungë, i tahtë
aptal *mb* i marrë, i trashë nga mendja, budalla, kokëtrashë
aptallık *em* marrëzi, budallallëk
aptallaşmak *fl* çmendem, marrosem
aptes (abdest) *em* abdes; ***aptes (abdest) almak***, marr abdes
apteshane (abdesthane)(*em* nevojtore
ara *em* 1. distancë, largësi; distancë kohe; ndërprerje; 2. ***ara vermek***, pushoj, ndërpres; 3. ***aralarında*** ndërmjet tyre; **aramızda kalsın,** le të mbetet ndërmjet nesh; ***araya girmek***, ndërhyj, intervenoj
araba *em* qerre , automobil
arabacı *em* karrocier
arabesk *em* arabeskë
arabulucu *em* ndërmjetës, person që ndërmjetëson
aracı *em* ndërmjetës
aracılık *em* ndërmjetësi
araç *em* mjet; ***taşıt aracı***, mjet transporti
arada *parfj* ndërmjet, midis; ***arada sırada,*** herë herë, kohë pas kohe
aralamak *fl* rralloj, bëj më të rrallë
aralık *em* 1. distanë, largësi; 2. interval kohe; 3. *mb* gjysmë hapur
aralık *em* dhjetor (muaj)
aralıklı *mb* i ndarë, i larguar, me zbrastirë ndërmjet dy gjëra
aralıksız *mb* pandërprerje (kohe), i vazhdueshëm; pazbrastirë (ndërmjet dy gjëra)
arama *em* 1. kërksë; 2. kontrollim, bastisje
aramak *fl* 1. kërkoj; 2. kontrolloj, bastis
Arap *em* arab, arap
Arapça *em* gjuha arabe, arabisht
Arasat *em* Arasat, shesh i ditës së mahsherit
arasına *parf* midis, ndërmjet
arasında *parf* midis, ndërmjet
arasıra *ndf* herë-herë, rallë-rallë
arasız *ndf* pandërprerje, vashdimësi
araştırıcı *em* hulumtues, gjurmues
araştırma *em* hulumtim, gjurmim (shkencor)
araştırmak *fl* hulumtoj, gjurmoj
araştırmacı *em* hulumtues, gjurmues
aratmak *fl* kërkoj
arazi *em* tokë, copë toke, truall
arbitraj *em* arbitrazh
ardiye *em* depo, magazinë
arefe *em shiko* arife
aren *em* arenë
areometre *em* areometër
argo *em* shprehje jo letrare, zhargon
arı *em zool* bletë; ***arı kovanı***, zgjua

Copyrighted material

arı *mb* i pastër, që nuk është i përzirë me materiale të tjera
arıbeyi *em* mbretëreshë bletësh, (ama)
arıcı *em* bletar, bletërritës
arıcılık *em* bletari
arılık *em* pastërti
arıtım evi *em* rafineri
arıtmak *fl* pastroj, dëliroj
arif *mb* i kulturuar, që ka kulturë, i mençur, i urtë
arıza *em* defekt, prishje, e metë
arızalı *mb* defekt, i prishur, me të metë
arife *em* ditë para ndonjë feste a ndodhije
aristokrasi *em* aristokraci
aristokratlık em aristokraci
aritmetik *em mat* aritmetikë
ark *em* jaz, kanal
arka *em* ana e prapme (e diçkaje)
arkacı *em* hamall
arkadaş *em* shok
arkadaşlık *em* shoqëri; ***arkadaşlık etmek***, shoqëroj, bëj shoqëri
arkalamak *fl* përkrah, ndihmoj, dal zot
arkeolog *em* arkeolog
arkeoloji *em* arkeologji
arkeolojik *mb* arkeologjik
arma *em* stemë
armağan *em* dhuratë; ***armağan etmek***, dhuroj
armut *em bot* dardhë
Arnavut *em* shqiptar/e
Arnavutça *em* gjuha shqipe, shqip
Arnavutluk *em gjeog* Shqipëri
aroma *em* aromë
aromatik *mb* aromatik, me erë të këndëshme
arpa *em bot* elb
arpacık *em* 1. . *med* elbth; 2. *bot* qepujkë
arsa *em* terren (truall) i ndarë për ndërtim
arsız *mb* i pafytyrë, i paturp, i paturpshëm
arsızlık *em* paturpësi
arş *pasth* marsh, urdhër për nisje
arşiv *em* arkiv
art *em* ana e prapme e një gjëje, hapsirë prapa nje gjëje; ***art arda***, njëri pas tejtrit; ***art niyet***, qëllim i fshehur, prapavijë
arta kalmak *fl* mbes prapa
artı *em mat* plus; ***artı işareti***, shenja e mbledhjes; *mb fiz* pozitiv
artık 1. *em* mbeturinë, fundërri, mbetje; 2. *ndf* më; ***onunla artık işleyemem*** me atë më nuk mund të punoj
artırma *em* 1. shtim, shtuarje; 2. rritje, të rriturit; 3. ankand, licitacion
artırmak *fl* 1. shtoj, rrit (rris), zmadhoj (diçka); 2. kursej
artış *em* shtim, shtim, rritje, të rriturit, zmadhim, zhvillim
artist *em* artist
artmak *fl* shtoj, rris, zmadhoj, shumëzoj
arz *em* paraqitje, parashtrim, të paraqiturit; informim (me respekt)
arzu *em* dëshirë, prirje e zemrës
arzuhal *em* lutje, shkresë që i bëhet një zyre
arzuhalcı *em* lutjeshkrues

Copyrighted material

arzu etmek *fl* dëshiroj, kam dëshirë
arzulamak *fl* dëshiroj, kam dëshirë
as (ast) *parashtesë* nën; ***asbaş-kan,*** nënkryetar; ***asteğmen,*** nëntoger
as *em* 1. (në lojën me karta): njësh/i; *em mb* i pari (në ndeshje të ndryshme sportive)
asabî *mb* nervoz, nevrik
asabiyet *em* nervozitet
asalak *em zool* parazit; *mb* parazitor
asalaklık *em* parazit
asalet *em* fisnikëri, bujari
asansör *em* ashensor
asayiş *em* sigurim, siguri
asbaşkan *em* nënkryetar
aseton *em kim* aceton
asfalt *em* asfalt
asfaltlamak *fl* asfaltoj, shtroj me asfalt
asgari *mb* minimal, më i pakëti
asık *mb* 1. i varur; 2. I vrenjtur; ***asık surat,*** fytyrë e vrenjtur
asıl *em* 1. origjinal; 2. themel; 3. prejardhje; 4. *mb* i vërtetë, kryesor, qenësor
asılmak *fl* 1. varem; 2. kapem, qepem (ngjitem) pas diçkaje; 3. *fig* lus me këmbëngulje, insistoj
asır *em* shekull
asırlık *mb* shekullor
asi *em* rebel, kryengritës
asilen *em* fisnik, bujar
asistan *em* asistent
asit *em kim* acid
asker *em* 1. ushtar; 2. ushtri
askerce *ndf* ushtarakisht, në mënyrë ushtarake
askeri *mb* ushtarak; ***askeri bando,*** orkestër ushtarak
askerlik *em* ushtri
askı *em* varës
asla *ndf* kurrë, kurrsesi
aslan *em* zool luan
aslında *ndf* në të vërtetë, në realitet
asma *em bot* pjergull
asma *em* varje, të varurit
asmak *fl* var (dikë, diçka)
aspiratör *em* aspirator
aspirin *em med* aspirinë
ast *mb* nën (sipas pozitës, sipas rangut), ***astsubay*** nënoficer
astar *em* astar
astım *em med* astmë
astrolog *em* astrolog
astronomi *em* astronomi
astronomik *mb* astronomik
astsubay *em usht* nënoficer
Asya *em gjeog* Azi
Asyalı *em* person nga Azia: *mb* Azjatik, që i përket Azisë
aş *em* gjellë; ushqim
aşağı *mb* i poshtëm; ***aşağı kat,*** kati i poshtëm
aşağıda *ndf* poshtë (tregon ndonjë vend)
aşağıdaki *ndf* (ai,ajo) që është poshtë, (që përmendet) më poshtë
aşağıdan *ndf* (rrjedh, vjen) prej poshtë
aşağılamak *fl* poshtëroj, fyej, përul, nënçmoj
aşağılık *em* poshtërsi
aşağısında *ndf* në pjesën e poshtme të një sendi
aşağıya doğru *ndf* në kahe të poshtme

Copyrighted material

aşama *em* 1. fazë, etapë (zhvillimi); 2. rang, grad
aşçı *em* gjellbërës, kuzhnier
aşı *em med* vaksinë; ***aşı almak*** vaksinohem
aşık *em* dashnor, dashnore; ***aşık olmak,*** dashuroj, dashurohem
aşılama *em* vaksinim
aşılamak *fl* vaksinoj
aşılanmak *fl* vaksinohem
aşınma *em* erozion, gërryerje
aşınmak *fl* brej, gërryej, gërryhen, gërvisht, gërvishtem
aşırı *mb* pa masë, që është jashtë çdo mase; ekstrem, tepër
aşırılık *em* ekstremitet, tepërti, të kaluarit e masës
aşikâr *mb* i dukshëm, i qartë, që dallohet mirë, i padyshimtë
aşk *em* dashuri; ***aşk macerası*** aventurë dashurie
aşkın *mb* i tepruar, i tepërt, që kalon çdo masë (në numër); ***altmışı aşkın bir adam,*** njeri që ka kaluar të gjashtëdhjetat (vjet)
aşmak *fl* teproj, kaloj (çdo masë)
at *em zool* kal; ***at yarışları***, gara kuajsh
ata *em* stergjysh
atak *em* sulm, atak; *mb* i shpejtë që hyn me shpejtësi në punë
atama *em* emërim (në ndonjë detyrë)
atamak *fl* emëroj, përcaktoj
atanmak *fl* emërohem, vendosem në ndonjë punë
atar damar *em med* arterie
ata sözü *em* fjalë e urtë, proverbë
ataş *em* bashkëlidhës për letra, lidhës për letra
ataşe *em* atashe
ateist *em mb* ateist, që mohon qenien e zotit
ateizm *em* ateizëm
ateş *em* 1. zjarr; ***ateş yakmak,*** ndez zjarr; ***ateş etmek,*** çel zjarr, qes qëlloj, shtie (me pushkë etj) 2. *med* temperaturë; ***hastanın ateşi düştü*** ra temperatura e të sëmurit
ateş böceği *em zool* xixëllonjë
ateşkes *em* armëpushim
ateşlemek *fl* zjarrmoj, ndez diçka
ateşlenmek *fl* zjarrmohem, ndizem nga diçka
ateşli mb i zjartë
ateşli *mb* i zjarrtë; ***ateşli silah,*** armë zjarri; ***ateşli hasta,*** i sëmurë me temeraturë të naltë; 3. *fig* i vrullshëm, i flaktë, i rrëmbyer, i ashpër
atık *mb* shkapërderdhur, i shpërndarë; 2. hedhurinë, që nuk përdoret; ***atık kâğıt,*** hedhurinë letre
atıl *mb* përtac, dembel
atılgan *mb* i guximshëm, guximtar, iniciativë, i shkathët, i vrullshëm
atılganlık *em* guximtari
atılım *em* kërcim, zhvillim, përparim i shpejt
atılmak *fl* hidhem; ***kurt kuzullara atıldı,*** ujku u hodh qengjave
atış *em* 1. hidhje; 2. qitje (me pushkë); 3. *med* puls (për zemrën)
atışmak *fl* zihem ma fjalë, grindem

Copyrighted material

atıştırmak *fl* 1. zihem, grindem; 2. gëlltis me shpejtësi, ha ose pi me grykësi; ***hiç ekmek görmemiş gibi atıştırıyor***, gëlltitën sikur nuk ka pa bukë kurrë; 3. spërket, stërpik; ***yağmur atıştırıyor***, stërpik shiu
atik *mb* i shkathët; 2. i lashtë, i vjetër, i dikurshëm
atkı *em* shall, mbulesë (për kokë, qafë e supe)
atlama *em* kërcim
atlamak *fl* hidhem, kërcej (në naltësi ose në anë tjetër të ndonjë pengese)
atlas *em* atlas
Atlas Okyanusu *em gjeog* Oqeani Atlantik
atlet em 1. atlet; 2. fanellë
atletik *mb* atletik; ***atletik oyunları***, lojërat atletike
atletizm *em* atletikë
atlı *em* kalorës
atmaca *em zool* skifter
atmak *fl* hedh, qes; ***taşı uzağa attı***, e hodhi gurin larg
atmosfer *em* 1. atmosferë; 2. *fig* mes; 3. *fiz* atmosferë (njesi e shtypjes)
atmosferik *mb* atmosferik
atom *em fiz* atom
atomal *mb* atomik, që i përket atomit
atomizm *em* atomizëm
av *em* gjah, gjueti
avanak *mb* naiv, i patëkeq, i padjallëzuar
avans em avanc, paradhënie
avanta *em* fitim pa mund, qelepir
avantaj *em* avantazh, parësi, përparësi
avantajlı *mb* i parësishëm, që ka parësi, që ka avantazh
avare *mb* i papunë, që tollovitet pa punë; *em* aventurier, vagabond, endacak, bredhës
avcı *em* gjahtar, gjuetar
avcılık *em* gjueti, gjahtari
avlamak *fl* gjahtoj, gjuaj, dal për gjueti
avlu *em* oborr, kurt
Avrupa *em gjeog* Europë
Avrupalı *em* Evropian; *mb* i Evropës
avuç *em anat* shuplakë
avukat *em* avokat
avukatlık *em* avokaturë, profesioni i avokatit
avunmak *fl* ngushëllohem, mirem me diçka (për ngushëllim)
Avustralya e*m gjeog* Australi
Avustralyalı *em* banor i Australisë
Avusturya *em gjeog* Austri
Avusturyalı *em* banor i Austrisë, austiak
avutmak *fl* ngushëlloj, qetësoj
ay 1. hënë (trup qiellor); ***ay ışığı***, drita e hënës; ***ay tutuması***, të zënit (errësimi) e hënës; 2. muaj; ***ay başı***, dita e parë e muajit
aya *em anat* shuplak
aya *mb* i shenjtë
ayak *em anat* këmbë; ***ayağa kalkmak***, çohem në këmbë; ***ayak parmağı***, gishti i këmbës
ayakkabı *em* këpucë, ***erkek ayakkabı***, këpucë burrash; ***ka-***

Copyrighted material

dın ayakkabı, këpucë grash;
aykkabı bağı, lidhës këpucësh;
ayakkabı boyası, bojë për këpuca; ***ayakkabı boyacısı***, lustraxhi; ***ayakkabı çekeceği***, lugë për këpuca
ayakkabıcı *em* 1. këpucar; 2. shitës këpucësh, dyqan këpucësh
ayaklanma *em* kryengritje
ayaklanmak *fl* 1. ngre kryengritje; 2. çohem në këmbë; 3. përmirësohem (i sëmuri)
ayaktaş *em* shok
ayakyolu *em* nevojtore
ayar *em* 1. rregullator; 2. karat, (masë për pastërti të arit dhe të gjërëve të çmuara)
ayarlamak *fl* 1. rregulloj punën e ndonjë mekanizmi; 2. përshtat, vë në rregull, sjell në pajtueshmëri (në përputhje)
ayartmak *fl* mashtroj, ia mbush mendjen, e tërheq prej rrugës së drejtë, çoj prapa
ayaz *em* acar (kohë e kthjellët dhe e ftohtë me ngrica)
ay başı e*m* 1. fillimi i muajit; 2. të larat (ardhurat) mujore
ay çiçeği *em bot* lule dielli
aydın *em* intelektual; 2. *mb* i ndriçuar, i ndritshëm
aydınger *em* letër për kopjim
aydınlanmak *fl* ndriçohem
aydınlatmak *fl* ndriçoj, ndrit (diçka)
aydınlık *em* ndriçim; iluminizim; *mb* i ndritshëm
ayet *em* ajet (varg i kuranit)
ayıltmak *fl* e çpak (të dehurin)
aygır em *zool* hamshor, mëz
aygıt *em* aparat
ayı *em* 1. *zool* ari, arushe; 2. *fig* brutal, i pagdhendur
ayık *mb* 1. i zhdehur; 2. *fig* i arësyeshëm, i matur, i përmbajtur
ayıklamak *fl* qëroj, dëliroj, pastroj; ***pirinçi ayıklıyor***, e qëron (e pastron, e dëlirën) orizin
ayılmak *fl* zhdehem, vetëdijesohem, vij në veti
ayıp *em* marre, turp
ayıplamak *fl* turpëroj (dikë)
ayıplanmak *fl* turpërohem
ayıplı *mb* 1. i turpshëm; 2. i mangët
ayırmak *fl* 1. ndaj, veçoj; 2. zgjedh (më të mirën); 3. ndaj (bëj diçka pjesë pjesë)
ayırt *em* veçori
ayırt etmek *fl* dalloj (ndryshimet)
âyin *em* liturgji, meshë, ceremoni (fetare)
aykırı *em* i kundërt
aykırılık *em* kundërshtim
aylak *em* endacak, i poshtër; *mb* përtac, i papunë
aylık 1. *em* rrogë, 2. *mb* mujor; ***aylık dergi***, revistë mujore
ayna *em* pasqyrë
aynacı *em* pasqyrëpunues
aynı *mb* i ngjashëm, i njëllojtë, identik, krejt si ai; ***aynı şekilde***, në të njëjtën mënyrë, në të njëjtën kohë
aynılık *em* njëjtësi
ayraç *em gram* kllapa
ayran *em* dhalltë
ayrı *mb* i ndarë, i veçuar, i izoluar, i veçantë

Copyrighted material

ayrıca *ndf* veçanërisht, posaçërisht, sidomos
ayrıcalık *em* privilegji
ayrıcalıklı *mb* i privilegjuar
ayrılık *em* 1. ndarje, veçim, izolim; 2. dallim, ndryshim
ayrılmak *fl* 1. ndahem, veçohem; 2. largohem (nga një vend ose gjë); 3. shkurorëzohem (ndahem nga bashkëshortja)
ayrım *em* dallim
ayrıntı *em* hollësi, detaj
ayrıntılı *mb* i hollësishëm, i detajshëm
ayrışmak *fl kim* dekompozoj, zbërthej (në pjesë përbërëse)
ayşekadın *em bot* një lloj bishtajë
ayva *em bot* ftua, ftoi
ayvalık *em* kopsht me ftua
ayyaş *em* pijanec, alkoolik
az *mb* pak, i pakët
azalmak *fl* pakësohem
azami *mb* maksimal, më së shumti
azap *em* vuajtje, mundim, torturë; ***azap vermek***, torturoj, mundoj (dikë)
azar *em* qortim
azar azar *ndf* pak nga pak
azarlamak *fl* qortoj, shaj
azarlanmak *fl* qortohem
azgın *mb* azgën, i pafre, i papërmbajtur, i shfrenuar, i tërbuar
azgınlık *em* azgënlëk, pashfrenësi
azıcık *mb* i pakët
azılı *mb* i tërbuar, i egërsuar, brutal
azınlık *em* pakicë, minoritet
azıtmak *fl* tërboj, azdis, harboj
azim *im* vendim i patundshëm, vendim i sigurt për arritjen në ndonjë qëllim
azimli *mb* i vendosur
aziz *mb* 1. i shenjtë; 2. i dashur, i ndershëm
azletmek *fl* shkarkoj nga detyra, shkarkoj nga puna, jep dorëheqje nga puna
azmak *fl* tërbohem, azdisem, harbohem
azman *em* vigan, kolos
azot *em kim* azot
Azrail *em* Azrail, engjëll i vdekjes

Copyrighted material

B

baba *em* babë
babaanne *em* gjyshe, nëna e babës
babalık *em* 1. adoptues; 2. pasuri e trashëguar prej babës; 3. vjehërr (vjehri)
babacan *em* bablok
babalı mb me babë
baba ocağı *em* oxhaku i babës
babayiğit *em* trim, që s'i trembet syri
babayiğitlik *em* trimëri
baca *em* oxhak
bacak *em* këmbë, vegë
bacanak *em* baxhanak
bacı *em* motra e madhe; *pop* motër
badana *em* gëlqerim
badanalamak *fl* lyej (murin etj) me gëlqere
badanalı *mb* gëlqeror, i lyer me gelqere
bademe *em bot* bajame
bademcik *em anat* bajamet e fytit
bagaj *em* bagazh
bağ *em* 1. lidhëse, lidhje; 2. vreshtë
bağbozumu *em* mbledhja e rrushit, prishja e vreshtës
bağcı *em* vreshtar
bağcılık *em* vreshtari
bağdaş *em* këmbëkryq, ndejtje në këmbëkryq
bağdaştırmak *fl* pajtoj; përputh
bağıl *mb* relativ
bağım em varësi
bağımlı *mb* 1. i varur (që varet nga një tjetër, që nuk është independent); 2. i nënshtruar
bağımlılık *em* 1. varësi; 2. nënshtrim
bağımsız *mb* i pavarur, independent
bağır *em anat* 1. krahëror, gjoks; 2. organet e mbrendshme
bağırmak *fl* bërtas
bağırsak *em anat* zorrë
bağırtı *em* britmë, bërtitje
bağış *em* dhuratë
bağışık *mb* i imunizuar
bağışıklık *em* imunitet
bağışlamak *fl* 1. dhuroj; 2. fal (dikujt) fajin, borxhin 3. fal (dënimin) amnistoj
bağlaç *em gram* lidhëz
bağlam *em* dujë, tufë
bağlama *em* 1. lidhje, të lidhurit; 2. *muz* një lloj instrumenti muzikor me tri palë tela
bağlamak *fl* 1. lidh, 2. bashkoj; 3. mbërthej
bağlanmak *fl* 1. lidhem; 2. bashkohem; 3. mbërthehem
bağlantı *em* lidhje, marrëdhënie
bağlı *mb* 1. i lidhur; 2. i varur; 3. i obligueshëm; 4. i besueshëm, besnik
bağlılık *em* 1. lidhshmëri; 2. varësi; 3. besnikëri

Copyrighted material

bağnaz 1. *em* fanatikë; 2. *mb* fanatik
bağnazlık *em* fanatizëm, zell i tepruar
bağrışmak (birbirine) *fl* bërtasim (njëri tjetrit)
baha *m* vlerë, çmim
bahane *em* pretekst, justifikim, përgjegje pa bazë, shkas; ***kendisini özürlemek için bir bahane buldu,*** për të arsyetuar vetën gjeti një shkas
bahar em 1. pranverë; 2. lule (e pemëve); 3. periudhë e djalërisë
baharat *em* baharna , erëra (byberi, kripa etj) që i qiten gjellës për t'ia shtuar shijen)
bahçe *em* kopsht
bahçıvan *em* kopshtar
bahçıvanlık *em* kopshtari
bahis *em* 1. subjekt i bisedimit, temë; 2. basti; ***bahsi kaybetti,*** e hupi bastin
bahriye *em usht* marinë, ushtri detari
bahriyeli *em* 1. marinar, detar; 2. student i akademisë luftarake detare
bahsetmek *fl* përmend, cek, zë në gojë (ndonjë temë, bisedim, objekt etj); bisedim
bahşiş bakshish
baht *em* fat
bahtiyar *mb* fatbardhë, i lumtur
bahtiyarlık *em* fatbardhësi, lumturi
bahtsız *mb* fatkeq, i pafat
bahtsızlık *em* fatkeqësi
bahusus *ndf* kryesisht, në radhë të parë, sidomos, veçanrisht
bak *pasth* shiko
bakan *em* ministër; ***bakanlar kurulu,*** kabinet i ministrave, qeveri
bakalorya *em* maturë, pjekuri
bakanlık *em* ministri/a
bakıcı *em* 1. vrojtues, vëzhgues; 2. rojtar; 3. ***hasta bakıcı,*** infermier
bakım *em* 1. këqyrje, shiqim; 2. mbajtje, ruajtje
bakımsız *mb* i lënë pas dore; i mospërfilluar, i paruajtur, i pambrojtur
bakınmak *fl* 1. shikoj, vështroj (rreh e rrotull); 2. shikohem,
bakır *em kim* bakër, rem
bakırcı *em* bakërxhi, bakërpunues
bakış *em* shikim, vështrim, pamje, pikëpamje
bakışık *mb* simetrik
bakışım *em* simetri
bakışımsız *mb* asimetrik
bakışmak *fl* shikohem (njëri tjetrin)
bakir *mb* i virgjër (mashkull); 2. i paprekur; 3. i papërpunuar; 4. (për tokën): i pa lëvruar; ***bakir toprak*** tokë e palëvruar
bakire *mb* virgjëreshë, vajzë e paprekur
bakkal *em* bakall; 2. shitore bakalli
bakla *em bot* bakël, bathë (indianë)
baklava *em* bakllavë
bakmak *fl* 1. shikoj; 2. kërkoj (diçka të humbur); 3. kujdesem,
bakteri *em* bakterje
bal *em* mjaltë
balayı *em* muaj mjalti

Copyrighted material

baldır *em anat* kërci (i këmbës), pulpë i këmbës, muskul i këmbës ndër gjunin në anë e prapme
baldız *em* baldëze, motra e gruas, kunatë
bale *em* balet
balerin *em* balerinë
balgam *em* këlbazë, gëlbazë
balık *em zool* peshk; ***balık avlamak***, gjuaj peshk
balık adam *em* zhytës, njeri-peshk, ai që zhytet në ujë
balıkçı *em* peshkatar
balıkçılık *em* peshkatari
balina *em zool* balenë
balkon *em* ballkon
ballandırmak *fl* ëmbëlsoj, mjaltoj
balo *em* ballo
balon *em* balonë
balta *em* sëpatë
baltalamak *fl* 1. pres me sëpatë; 2. *fig* sabotoj
balyoz *em* çekiç i madh hekuri
bambaşka *ndf* plotësisht ndryshe
bamya *em bot* bamje
bana *përem garm* mua (më)
bandaj *em* lidhës, mbështjellës, rryp shtrëngues
bandırmak *fl* zhys (në lëng) dhe e nxjerr
bando *em* bandë, orkestër
bandrol *em* etiketë për pagimin e tatimit
bank *em* bankë (për të ndejtë)
banka *em* bankë; ***banka cüzdanı***, librezë banke; ***banka çeki***, çek banke; ***banka hesabı***, llogari banke,***banka kredisi*** kredi banke; ***banka müdürü***, drejtor i bankës
banknot *em* bankënotë
banliyo *em* paralagje (e një qyteti); ***banliyo treni***, treni lokal
banmak *fl* zhytem (në lëng) dhe dal
bant *em* shirit
banyo *em* banjë; ***banyo yapmak***, lahem në banjë
baraj *em* pendë uji, barazh
baraka *em* barakë
barbar *em* barbar
barbarca *ndf* barbarisht
barbarlık *em* barbarizëm
bardak *em* gotë
barınak em strehim, vend banim
barındırmak *fl* strehoj (dikë), jap vend banimi (dikujt)
barınmak *fl* strehohem, jetoj, banoj
barış *em* paqe
barışçı *mb* paqësor, pacifist
barışçılık *em* pacifizëm
barışmak *fl* pajtohem
barışsever *mb* paqedashës
barıştırmak *fl* pajtoj
bari *prf* të paktën, së paku
barikat *em* barrikadë
bariyer *em* pengesë, mbrojtës (mjet), trapazan
bariz *mb* evident, i qartë, që bie lehtë në sy, i dalluar, markant
barmen *em* barmen, pijeshitës në bar
barometre *em fiz* barometër
baron *em* baron
barones *em* baroneshë
barut *em* barut
basamak *em* shkallë, këmbë shkalle
basamaklı *mb* shkallor

Copyrighted material

basık *mb* 1. i shkelur, i shtypur; 2. i rasët, shpatuk
basım *em* botim
basımcı *em* botues
basımevi *em* shtëpia botuese
basın *em* shtyp; ***basın toplantısı***, konferencë shtypi
basınç *em* presion, trysni, shtypje
basiret *em* parandjenjë
basiretli *mb* parandjenjës
basiretsiz *mb* paparandjenjë
basit *em* i thjeshtë, i rëndomtë,
basitlik *em* thjeshtësi,
basketbol *em sp* basketboll
basketçi *em* basketbollist
baskı *em* 1. shtyp; 2. botim; 3. shtypje
baskın *em* sulm i papritur, bastisje
basma *em* basmë (tekstil)
basmak *fl* 1. shkel; 2. bëj presion; 3. shtyp, botoj; 4. bastis
bastırmak *fl* 1. shuaj me forcë, me mund (kryengritjen, turbilimin etj); 2. nënshtroj; 3. qetësoj
baston *em* bastun
baş *em* 1. kokë, krye/t; 2. kaptinë; 3. udhëheqës, prijës; *mb* fillim; ***baş ağrısı***, dhembje koke; ***baş dönmesi***, marrje mendësh; ***baş üstüne!*** si urdhëroni! me kënaqësi! ***baştan beri***, që nga fillimi
başak *em* kalli/ri; ***buğday başağı***, kallinj gruri
başarı *em* sukses
başarılı *mb* i suksesshëm, me sukses
başarısız *mb* i pa suksesshëm, pa sukses, dështim
başarmak *fl* kam sukses, ia dal në krye (një pune)
başbakan *em* kryeministër, kryetar i qeverisë
başbakanlık *em* kryeminstri/a
başbuğ *em* kryeprijës
başçavuş *em usht* kryekapter
başhekim *em med* mjek(u) kryesor (i spitalit)
başka *mb* tjetër, ndryshe, përveç; *ndf* tjetër; ***başka biri*** një (njeri) tjetër; ***başka bir deyişle*** me fjalë të tjera; **başka bir zaman**, në një kohë tjetër; ***başka yerde***, në një vend tjetër, diku; ***başkası*** njëri tjetër; ***benden başka***, përveç meje
başkaldırmak *fl* bëj kryengritje, ngre (masën në) kryengritje, rebelohem, revoltohem
başkan *em* kryetar
basklanlık *em* kryesi, presidencë
başkası *ndf* tjetri
başkâtip *em* kryesekretar
başkent *em* kryeqytet
başkomiser *em* kryekomisar
başkomutan *em usht* kryekomandant, komandant epror
başkomuntanlık *em usht* komandë epror
başkonsolos *em* kryekonsull
başkonsolosluk *em* kryekonsullat
başlamak *fl* filloj
başlangıç *em* fillim, fillesë; ***başlangıçta***, në fillim
başlıca *mb* kryesor *ndf* kryesisht
başlık *em* 1. kapelë, kësulë; 2. titull; 3. kapitull
başmakale *em* kryeartikull

Copyrighted material

başmuharrir *em* kryeredaktor, redaktor përgjegjës
başmüfettiş *em* kryeinspektor
başörtüsü *em* shami koke, mbulesë koke
baş parmak *em anat* gishti i madh
başrol *em* roli kryesor
baş sağlığı *em* ngushëllim, krye shëndosh; ***baş sağlığı dilemek*** shpreh ngushëllime
baş şehir *em* kryeqytet
başvurmak *fl* jap lutje, paraqes kërkesë, lus (dikë)
başvuru *em* lutje, kërkesë; ***başvuru formu***, formular lutjeje
başyazar *em* kryeredaktor, redaktor përgjegjës
başyazı *em* kryeartikull
batak *em* baltë
bataklık *em* kënetë
batı *em* perëndim; *mb* perëndimor; ***batı rüzgârı*** erë perendimi
batıl *mb* bestytë, ***batıl inanç*** bestytni
batılı *mb* perëndimor, që gjendet në perëndim; *em* njeri perëndimor, i perëndimit
batırmak *fl* zhys (në ujë); 2. shpoj
batmak *fl* 1. fundos; 2. perendon (dielli); 3. falimentoj, katandisem
battaniye *em* batanije, velenxë
bavul *em* valixhe
bay *em* zotëri
bayağı *mb* 1. i thjeshtë, i rëndomtë, pa ndonjë veçori; 2. brutal, i pagdhendur, vulgar
bayan *em* zonjë, zonjushe
bayat *mb* bajat, jo e freskët, i ndittshëm
bayatlamak *fl* bëhet bajat
baygın *mb* i pavetëdijshëm, i mpakun, i alivanosur
baygınlık *em* pavetëdije, të qenët pa vetëdije, të fikët, zali, alivanosje
bayılmak *fl* mpakem, alivanosem
bayıltmak *fl* mpak, alivanos, bëj (dikë) t'i bjerë të fiket, bëj (dikë) të mpaket
bayındırlık *em* 1. përparim, zhvillim, rritje, lulëzim; 2. mirëqenie, mbarësi, begati; 3. ndërtimtari; 4. shërbim publik; ***bayındırlık bakanlığı***, ministria për shërbime publike
bayır *em* 1. pjerrësi, përpjetëz; 2. kodër, breg
bayi *em* shitës, tregtar, shitës i autorizuar
baykush *em zool* buf
bayrak *em* flamur
bayraklı *mb* me flamur
bayraktar *em* flamurtar, ai që mban flamurin
bayram *em* festë, kremte
baytar *em* veteriner
baytarlık *em* veterinari
baz *em* bazë
bazen *em* ndonjëherë, nganjëherë
bazı *përem* ndokush, disa, ndonjë, dikush
bebek *em* foshnjë, fëmijë
beceri *em* aftësi, zotësi, afinitet, shkathtësi
becerik *mb* i aftë, i shkathët
becerikli *mb shiko* becerik
beceriksiz *mb* i ngathët, i paaftë
beceriksizlik *em* paaftësi, ngathtësi, plogësi

Copyrighted material

becermek *fl* kam sukses, ia dal në krye një pune, kurorizoj diçka me sukses; 2. *fig* dhunoj, çnderoj, zhvirgjëroj
bedava *ndf mb* badihava, pa pagesë, gratis, kotë
bedbaht *mb* fatkeq, i mjerë, pa fat, fatzi
bedbahtlık *em* fatkeqësi
beddua *em* nemë, mallkim; ***beddua etmek***, malkoj
bedel *em* 1. çmim, vlerë, vleftë; 2. ekuivalent
beden *em* 1. trup (njeriu); 2. (për veshje); madhësi, numër; ***beden eğitimi*** edukatë fizike
begonya *em bot* begonë (një lule e bukur)
beğeni *em* pëlqim, shije
beğenilmek *fl* pëlqehem
beğenmek *fl* pëlqej
bekâr *em* beqar, i pamartuar
bekâret *em* virgjëri, virgjinitet
beârlık *em* beqari, të qenët i pa martuar
bekçi *em* rojtar; ***gece bekçisi***, rojtar nate
bekleme *em* pritje, të priturit; ***bekleme salonu***, sallon pritjeje
beklemek *fl* 1. pres (dikë ose diçka të vijë); 2. kam shpresë (se do të . . . .)
beklenmedik *mb* i papritur, befas
beklenti *em* pritje
bekletmek *fl* 1. detyroj dikë të presë; 2. ndal, pengoj vonoj, zgjat (s), zvarris (një punë)
bel *em anat* 1. bel, mes; ***belimden tuttu*** më kapi për mesi; 2. lopatë, bel
belâ *em* bela, fatkeqësi, kob; ***ne belaya uğradım***, çfarë fatkeqësie më gjeti
belâlı *mb* belaxhi
Belçika *em gjeog* Belgjikë
Belçikalı *em* Belgjian
belediye *em* bashki, komunë; ***beldiye başkanı***, kryetar bashkie, ***belediye binası***, ndërtsa e bashkisë; ***belediye meclisi***, kuvendi bashkiak
beleş *mb* papagesë, falas, gratis
belge *em* dokument, vërtetim
belgeci *em* dokumentarist
belgeleme *em* dokumentim
belgelemek *fl* dokumentoj
belgesel *mb* dokumentar
belirgin *mb* i qartë, i kuptueshëm, i dukshëm
belirleme *em* caktim, përcaktim
belirlemek *fl* caktoj, përcaktoj
belirli *mb* i caktuar, i përcaktuar
belirmek *fl* shfaqem, paraqitem, dal në shesh, bëhem i dukshëm
belirsiz *mb* i pacaktuar, i papërcaktur, i pa kufizuar
belirteç *em gram* ndajfolje
belirti *em* shenjë, dukje; *med* simptomë
belirtili *mb* i caktuar, i përcaktuar
belirtme *em* caktim, përcaktim, shënim, qartësim, tregim
belirtmek *fl* caktoj, përcaktoj, shënoj, vë shenjën, qartësoj, tregoj
belki *ndf* ndoshta, mbase
bellek *em* mbamendje, memorie, kujtesë

Copyrighted material

bellemek *fl* mbaj mend, memorizoj
belli *mb* i dukshëm, i qartë, i njohur, i ditur; ***belli etmek***, nxjerr në dritë (në shesh)
bembeyaz *mb* shum i bardhë
ben *përem gram* unë
ben *em* njollë, damkë, pikë (në lëkurë)
bence *ndf* sipas mendimit tim, sipas meje
bencil *mb* egoist
bencillik *em* egoizëm
benek *em shiko* ***ben***
beneklemek *fl* njolloj, njollos, bëj pika pika
benekli *mb* pikalec, pikalosh, me pika, me njolla, njolla njolla
beni *përem* mua, më
benim *përem* imi, imja
benimki *përem* i imi, e imja
benimsemek *fl* 1. përvetësoj; 2. miratoj, aprovoj
bent *em* pendë uji, pengesë, barazh
benzeme *em* gjasim, ngjasim
benzemek *fl* ngjaj (dikujt)
benzer *mb* i ngjashëm
benzerlik *em* ngjashmëri
benzersiz *mb* i vetëm, i veçantë, i rrallë, i padëgjuar, i mrekullueshëm, i pashoqë, i jashtëzakonshëm
benzeşme *em* përngjasim
benzeşmek *fl* përngjasoj
benzetmek *fl* i përngjaj, krahasoj; 2. mashtrohem (në të njohurit e ndonjë personi)
benzin *em* benzinë; ***benzin almak***, marr benzinë; ***benzin deposu***, rezervoar benzini; ***benzin istasyonu***, stacion benzini, karburant
benzinci *em* 1. shitore benzini; 2. shitës benzini (person)
beraat *em jurid* çlirim nga akuza; ***beraat etmek***, liroj nga akuza, shpallet i pafajshëm
beraber *ndf* bashk, bashkërisht
berabere *mb* barabartë (rezultat në lojë futbolli)
beraberlik *em* 1. bashkëjetesë; 2. rezultat i barabartë (në lojë sportive)
berbat *mb* i keq, e keqe; i prishur, i ndyrë
berber *em* berber, floktar
berduş *em* endacak, bredhës
bere *em* beret (kapelë)
bereli *mb* me beret
bereket *em* bereqet, begati, bollëk
bereketli *mb* i frytshëm, i frytdhënës; pjellor, i begatshëm
bereketsiz *mb* i pafrytshëm, jopjellor, shterpë
beri *em mb* para, këndej, këtu, në këtë anë; ***o günden beri***, prej asaj dite
berrak *mb* 1. i kthjellët, **berrak su**, ujë i kthjellët; 2. i qartë,
berraklaşmak *fl* 1. kthjelltësoj, kulloj; 2. qartësoj
berraklık *em* 1. kthjelltësi; 2. qartësi
besbelli *mb* i dukshëm, që duket haptazi, që bie në sy
besbeter *mb* shumë i keq
besin *em* ushqim; **besin maddesi**, material ushqimor
besleme *fl* 1. ushqej; 2. mbaj, ruaj, jap të nevojshmen për jetesë

Copyrighted material

beslenmek *fl* ushqehem
besleyeci *mb* i ushqueshëm
beste *em muz* kompozim muzikor
besteci *em* kompozitor
bestekâr *em* kompozitor
bestelemek *fl* kompozoj (një vepër muzikore)
beş *em* pesë; **beş para etmez**, nuk vlen pesë para
beşik *em* djep
beşinci *mb* i pesti
beter *mb* më keq, shumë i keq
betim *em* përshkrim
betimlemek *fl* përshkruaj
betimsel *mb* i përshkrueshëm, që përshkruhet
beton *em* beton
bevliye *em med* urologji
bey *em* zotëri, zotni; beg, bej; *fig* njeri elegant, njeri që dallohet me qëndrimin fisnik
beyan *em* deklaratë
beyanat *em* deklaratë, deklarim
beyaz *mb* i bardhë
beyazlaşmak *fl* zbardhem
beyazlatmak *fl* zbardh, zbardhoj (diçka)
beyazlık *em* bardhesi
beyefendi *em* zotëri
beygir *em zool* kalë
beyhude *ndf* kot, pa dobi, punë pa dobi
beyin *em anat* tru
beyinsiz *mb* pa tru, qe s'ka tru
beylik *em* principatë
beynelmilel *mb* ndërkombëtar
beyzade *em* fisnik, bujar
bez *em* 1. pëlhurë; 2. *anat* gjëndër
bezdirici *mb* shqtësues
bezdirmek *fl* mërzis, trazoj, shqetësoj, bezdis
bezeleye *em bot* bezele
bezemek *fl* stolis, zbukuroj
bezgin *mb* i mërzitur, që ndjen mërzi, i raskapitur, i kapitur, apatik
bezginlik *em* mërzi, mërzitje, apati, pandjesi, bezdisje
bezmek *fl* bëj që të humbën shpresën, neveris, mërzis; ***hayattan bezdim*** m'u mërzit jeta
bıçak *em* thikë
bıçakçı *em* thikëpunues, thikëmbarues
bıçaklamak *fl* pres me thikë, shpoj me thikë
bıçkı *em* 1. thikë (për premje lëkurash); 2. sharrë e madhe me dy dorëza
bıçkıcı *em* sharraxhi, sharrues
bıkkın *mb* i neveritshëm, i pa shpresë
bıkkınlık em mërzitje, neveri, gërdi
bıktırıcı *mb* neveritës, gërditës
bıktırmak *fl* neverit, gërdit
bıldır *ndf* vitin e kaluar
bırakmak *fl* 1. lë (diçka), nuk marr me vete; 2. lëshoj (punën etj); 3. lejoj, jap leje
bıyık, bıyıklar *em* mustak, mustaqe
bıyıksız *mb* pa mustaqe
biber *em boot* spec, piperkë
biberli *mb* i piperosur, me piper
biberon *em* shishe me të cilën fëmija merr qumështin, biberon
biblo *em* gjëra të pavlefshme, imtësira

Copyrighted material

biçare *mb* i mjerë, i gjorë, i shkretë
biçim *em* formë, trajtë
biçimlendirmek *fl* formoj, formësoj, jap (diçkaje) një formë
biçimsiz *mb* i pa formë, i pa trajtë, i pa rregullt (kah forma)
biçmek *fl* 1. pres; 2. kosit (barin); 3. pres rroba (rrobaqepës); 4. korr
bidon *em* bidon (enë për ujë, benzin etj), teneqe
biftek *em* biftek
bikini *em* bikini
bilakis *ndf* përkundrazi, krejt ndryshe
bilanço *em* bilans, llogari përfundimtare
bilardo *em* bilard
bildik *mb* i njohur, i dëgjuar, që njihet
bildiri *em* komunikatë, lajmërim, shpallje
bildirme *em* lajmërim, njoftim, informim
bildirmek *fl* njoftoj, informoj; lajmëroj (dikë), shpall
bile *ndf* bile, gjithashtu, ende, akoma; ***ben bile gittim*** unë bile (gjithashtu) shkova
bile bile *ndf* nergut, me qëllim
bileği (taşı) *em* gurë për mprehje
bilek *em anat* kyçi i dorës
bilemek *fl* mpreh; ***bıçağı bilemek***, mpreh thikën
bilenmek *fl* mprehem
bilerek *ndf* nergut, me qëllim, duke ditur
bileşik *mb* i përbërë,
bileşim *em* 1. përbërje; 2. *kim* bashkëdyzim, komponim
bileşke *em fiz* rezultante
bileşmiş *mb* i përbërë
bileştirmek *fl* bashkoj
bilet *em* biletë; ***giriş bileti***, biletë hyrjeje; ***gidiş döniiş bileti***, biletë vajtje-ardhje
biletçi *em* 1. biletshitës
bilezik *em* belezik, bylyzyk
bilge 1. *em* dijetar; 2. *mb* i ditur
bilgelik *em* 1. dituri; 2. mençuri, pjekuri
bilgi *em* 1. dituri, dije; 2. njohje, informacion; ***bilgi vermek*** informoj
bilgiç *em* njeri i ditur, njeri i mësuar
bilgili *mb* i ditur, i mësuar, i dijshëm; i informuar
bilgin *em* dijetar, shkencëtar
bilgisayar *em* kompjuter
bilgisiz *mb* i padijshëm, i paditur, i paarsimuar; që nuk din
bilgisizlik *em* padije, mosdije, munges dijenie, injorancë
bilhassa *ndf* sidomos, veçanërisht
bilim *em* shkencë; ***bilim adamı*** shkencëtar
bilimsel *mb* shkencor, ***bilimsel eser***, vepër shkencore
bilimce *ndf* shkencërisht, në mënyrë shkencore
bilinç *em* vetëdije
bilinçaltı *em* nënvetëdije, subkoshiencë
bilinçdışı *em* pavetëdije
bilinçli *mb* i vetëdijshëm, koshient, i qëllimshëm që eshtë bërë me qëllim

Copyrighted material

bilinçsiz *mb* i pavetëdishëm, i paqëllim, që është bërë pa qëllim, me pahir
bilinçsizlik *em* pavetëdishmëri
bilinen *mb* i njohur, i ditur
bilinmeyen *mb mat* i panjohur
bilirkişi *em* ekspert, specialist, kompetent
bilmece *em* enigmë, gjëzë, kashë e lashë
bilmek *fl* di, kam njohuri; ***bildiğim kadarıyla*** aq sa di; ***bile bile***, me qëllim, me vetëdije; ***bilerek*** duke ditur
bilinmez *mb* i padijshëm, i paditur
bilmezlik *em* padituri, injorancë
bilye *em* gogël (loje)
bin *em* njëmijë; ***binlerce***, me mijëra
bina *em* ndërtesë
binbaşı *em usht* major
bindirilmiş *mb* i hypur
bindirmek *fl* ngjit, hip (dikë) në një lartësi ose në një mjet transporti
binici *em* kalorës
binicilik em 1. hipje në kalë; 2. sport kalorësie
binmek *fl* ngjitem, hip në një lartësi ose në një mjet transporti
bir *em* një; **bir an,** një çast, një moment; ***bir daha***, edhe një herë; ***bir dakika***, një minutë; ***bir de. . . .***, edhe. . . . . ; ***bir defa***, një herë; ***bir saniye***, një sekundë; ***bir süre***, një kohë të caktuar; ***bir şey değil***, nuk është gjë; ***bir yerde***, në një vend **bira** *em* birrë
birader *em* vëlla
biraderlik *em* vëllazëri
birahane *em* vend ku shitet birra, pijetore
biraz *mb* pakë; ***biraz sonra***, pas pak kohe, pak më vonë
birazcık *ndf* pak, pakëz, shumë pak, një çikë
birazdan *ndf* tash shpejt; pas-pak kohe; ***birazdan geleceğim,*** do të vij pas pak kohe
birden *ndf* 1. me një herë; në të njejtën kohë; 2. befas, papritmas
birdenbire *ndf* pa pritmas, me një herë, ngutësisht, me hov; ***tren birdenbire durdu*** treni u ndal pa pritmas, menjëherë
birey e*m* individ, vetë
bireysel *mb* 1. individual, që i përket një individi, pesonal; 2. veçantë, i ndarë
bireysellik *em* individualizëm
biri *perem* 1. njëri (nga ata); 2. dikush
birikim *em* grumbullim
biriktirmek *fl* 1. grumbulloj, mbledh, akumuloj; 2. kursej
birim *em* njësi (matjeje); ***uzunluk birimi***, njësi gjatësie
birinci *mb* i parë; ***birinci sınıf***, klasa e parë; ***birinci dünya savaşı***, lufta e parë botërore; *em sp* kampion
birincilik *em* kampionat
birisi *përem* 1. njëri (nga ata); 2. dikush
birkaç *mb* disa , ca, do
birleşik *mb* 1. i bashkuar; ***Birleşik Amerika*** **Devletleri,**

Copyrighted material

Shtetet e bashkuara të Amerikës; 2. i përbërë, i përbashkët
birleşmek *fl* bashkohem
birleşmiş *mb* i bashkuar; ***Birleşmiş Milletler Teşkilatı***, Organizata e Kombeve të Bashkuara
birleştirmek *fl* bashkoj, njësoj, përbëj, lidh, ngjis (ngjit)
birlik *em* 1. bashkim; 2. lidhje, shoqatë; ***mimarlık* birliği**, shoqata e arkitektëve; ***Sovyetler Birliği***, Bashkimi Sovjetik, 3. *usht* njësi ushtarake
birlikte *ndf* bashkërisht, së bashku
bisiklet *em* biçikletë
bisküvi *em* biskotë
bit *em zool* morr
bitaraf *mb* neutral, asnjanës, që nuk mban anë
bitirmek *fl* e mbaroj, kryej (një punë)
bitiş *em* mbarim, fund
bitişik *mb* i bashkangjitur, dy gjëra që e takojnë njëri tjetrin, të afërt
bitki *em* bimë; ***bitki anatomisi***, anatomia e bimëve; ***bitki bilimi***, botanikë
bitkin *mbi* i rraskapitur, i lodhur shum, i këputur
bitkinlik *em* rraskapitje, lodhje, kapitje , dobësi, ligështi
bitkisel *mb* bimor, ***bitkisel lif***, fije bimore
bitlenmek *fl* 1. zë morra, morrohem; 2. heq morra, qërohem nga morrat
bitmek *fl* mbaroj; ***sınavlar bitti***, provimet mbaruan; ***paralar* bitti**, të hollat (parat) u mbaruan
biyografi *em* biografi, jetëshkrim
biyolog *em* biolog
biyoloji *em* biologji
biyolojik *mb* biologjik
biz 1. *perem* ne; ***bizler***, ne të gjithë; ***biz bize***, ndërmjet nesh; 2. *em* **biz**, fëndyell; ***saraç bizi*** fëndyell saraçi
bize, **bizi** *perem* ne, (neve); ***bizim***, ***bizimki***, i yni, e jona
bizzat *ndf* vetë, unë vetë; ***bizzat katılacağım***, do të marrë pjese unë vetë (personalisht unë)
blok *em* bllok (me kuptime të ndryshme):***blok evler***, grup shtëpish; ***askeri blok***, bllok ushtarak; ***mermer bloku***, bllok mermeri; ***siyasî bloklar***, blloqe politike
bloknot *em* bllok (fletore) shënimesh
blöf *em* blof, mashtrim
bluz *em* bluzë
boa *em zool* boa, një lloj gjarpri helmues
bobin *em fiz* bobinë, solenoid
bocalamak *fl* 1. (për anijen): zvarrit kundër erës; 2. dyshim, jam me dy mendje (për të bërë diçka)
bodrum *em* bodrum
bodur *mb* shkurtabiq, shkurtalaq
boğa *em zool* dem, tarak, mëzat
boğaz *em* 1. *anat* fyt, gushë, gabzherr; 2. *gjeog* grykë, ngushticë; ***İstanbul Boğazı*** Gryka e Bosforit
boğazlamak *fl* ther (kafshën ose diçka tjetër për fyti), përfyt
boğma *em* mbytje, të mbyturit

Copyrighted material

boğmak *fl* mbyt, zë frymën
boğucu *mb* i zabullueshëm, që zë frymën; ***boğucu hava*** ajër i zabullueshëm
boğuk *mb* i ngjirur (zëri)
boğuşmak *fl* përlahem, rrokem, kapem, zihem
bok *em* mut, fëlliqësirë, ndyrësirë
boklamak *fl* fëlliq, ndyej
boklu *mb* i fëlliqtë, i felliqur, i ndyrë,
bokluk *em* fëlliqësi, ndyrësi
boks *em sp* boks
boksör *em* boksier
bol *mb* i gjërë; 2. i begatshëm, i bollshëm; ***bol şanslar,*** dëshiroj fate të shumta
bolluk *em* bollëk, begati, pasuri, mirëqenie
bomba *em* bombë
bombacı *em* bombardues, ai që hedh bomba
bombalamak *em* bombardoj
bombardıman *em* bombardim
bomboş *mb* krejt i zbrazët
boncuk *em* rruazë, stringla qelqi
bono *em* çek, kambial, vërtetim (shtetëror financiar)
bonservis *em* certifikatë sjelljeje
borazan *em muz* 1. bori, trumpetë, vegël muzikore me frymë; 2. trumbetar, borizan
bor *em kim* bor
borç *em* 1. borxh, hua; ***borç almak***, marr borxh; ***borç vermek***, jap hua; ***borçlu olmak***, jam borxhli; 2. obligim
borçlanmak *fl* bëhem borxhli, marr hua
borçlu *mb* borxhli, i ngarkuar me borxh
bordo *em* ngjyrë e kuqe e mbyllyr
borsa *em* bursë, treg ku bëhen veprime financiare
boru *em* 1. gyp, qyng; 2. trumbetë
bostan *em* kopsht perimesh
bostancı *em* kopshtar
bostancılık *em* kopshtari
boş *mb* 1. i zbrazët; pa përmbajtje; i pa punë; ***boş bir hayat***, jetë pa përmbajtje; 2. i lirë (taksi, vend); ***bugün boş musun?*** sot a je i lirë? 3. jo i dobishëm, pa vlerë
boşalmak *fl* zbrazem
boşaltmak *fl* zbraz
boşanma *em* shkurorëzim, ndarje e bashkëshortëve
boşanmak *fl* shkurorëzoj
boşanmış *mb* i shkurorëzuar
boşboğaz *mb* llafazan, i gojështhurur
boşluk *em* 1. zbrazëti, zbrazëtirë, zgavër; 2. vakum
boşuna *ndf* kot, pa dobi
bot *em* lundër me motor
botanik *em* botanikë
boy *em* 1. gjatësi, naltësi; shtat¸ 2. fis, klan
boya *em* ngjyrë, bojë
boyacı *em* 1. bojaxhi, ngjyrtar; 2. pastrues këpucash
boyalı *mb* i ngjyrosur, i ngjyrshëm
boyama *em* ngjyrosje
boyamak *fl* bojatis, ngjyroj, ngjyros
boyanmak *fl* ngjyrosem
boykot *em* bojkot; ***boykot etmek,*** bojkotoj

Copyrighted material

boylu *mb* i shtatshëm; ***yüksek boylu adam***, njeri me shtat të gjatë **boynuz** *em* bri/ri; ***boynuzlu koyun***, dele me brirë
boyun *em anat* qafë, ***boyun eğmek***, nënshtrohem (dikujt), zmbrapsem, dorëzohem (dikujt)
boyuna *ndf* 1. pa ndërprerë, pa pushim; 2. gjatë gjësendi, për së gjati (gjësendi)
boyunbağı *em* kravatë
boyunca *ndf* për rreth, përqark, gjatë, pran një gjëje; ***sahil boyunca gezdik***, shetitëm për rreth bregut; ***aylar boyunca***, gjatë muajve të tëra
boyundurak *em* 1. zgjedhë; 2. *fig* robëri
boyut *em mat* 1. dimension; 2. madhësi, përmasë
boysuz *mb* i shkurtër nga shtati, shtatshkurtër
bozdurmak *fl* 1. prish (diçka); 2. prish, bëj para të imta
bozgun *em* disfatë, humbja e një lufte, çrregullim, konfuzion
bozkır *em gjeog* stepë
bozmak *fl* prish; 2. prish të holla; bëj para të imta
bozuk *mb* i prishur, i dëmtuar; ***bozuk makine***, makinë e prishur
bozukluk *em* 1. prishmëri; 2. para të imta, imtësi
bozulmak *fl* prishem; ***et bozuldu***, mishi u prish; ***motor bozuldu***, motori u prish
bozuşmak *fl* (reciprokisht) prishem (marrëdhëniet, etj.)
böbrek *em anat* veshkë
böbürlenmek *fl* lavdërohem, mburrem, krenohem
böcek *em zool* insekt; ***ip k böceği***, krimb mëndafshi
böğürtlen *em bot* fermanzë, mana ferash
bölge *em* zonë, krahinë, regjion, vis
bölgesel *mb* zonal, krahinor
bölme *em* 1. *mat* pjesëtim; 2. ndarje (e diçkaje me mur); 3. mur ndarës
bölmek *fl* 1. *mat* pjesëtoj; 2. ndaj; 2. ndaj me mur
bölük *em* 1. pjesë; 2. *usht* njësi ushtarake; 3. grup
bölüm *em* 1. pjesë; 2. *mat* herës; 3. pjesë e një lokali, e një sipërmarrjeje ose një enti
bölümleme *em* ndarje, klasifikim
bölümlemek *fl* ndaj, klasifikoj, rendit, rendis
bölünmek *fl* ndahem, përçahem (reciprokisht)
börek *em* bürek
böyle *mb* i këtillë, *ndf* kështu, kësisoj, në këtë mënyrë
böylece *ndf* 1. në këtë mënyrë; 2. (më) së mundi, sipas kësaj
böylelikle *ndf* në këtë mënyrë, në atë mënyrë
branş *em* degë (shkence a zeje), profesion
briç *em* brixh (lojë me letra)
bronşit *em med* bronhitis
broşur *em* broshurë
brüt *mb* bruto
bu *përem* ky, kjo; ***bu akşam***, në këtë mbrëmje; ***bu gece***, sonte; ***bu defa*** kësaj here; ***bu gibi***, si

Copyrighted material

ky (kjo); ***bu kadar***, kaq; ***bu nedenle***, për këtë arsye; ***buna rağmen***, megjithatë; ***bundan başka***, përveç kësaj; ***bundan böyle***, prej tash e tutje; ***bundan dolayı***, për këtë arsye, ***bunun gibi***, si ky (kjo); ***bununla birlikte***, bashkë me këtë,

bucak *em* 1. kënd, koshe; 2. buxhak, nahiye, zonë administrative në Turqi

buçuk *mb* gjysmë (nuk pëdoret më vete); ***bir buçuk***, një e gjysëm; ***saat beş buçuk***, ora është pesë e gjysëm

budak *em* 1. degë (e drurit); 2. nyje e drurit

budala *mb* i trashë nga mendja, gjysmak, pa mend, kokëtrashë, budalla; *em* budalla

budalalık *em* marrëzi, marri, budallalëk

budama *em* krasitje (degët)

budamak *fl* krasit, krasis (degët)

budist *em* budist

budizm *em* budizëm

bugün *em* sot

bugünkü *mb* i sotëm, i sotshëm, i kësaj dite

bu günlerde *ndf* në këto ditë, tash shpejt, para pak kohësh ose pas pak kohësh

buğday *em bot* grurë

buğu *em* avull, ***su buğusu***, avull uji

buğulama *em* avullim

buğulamak *fl* avulloj

buğulanmak *fl* mjegullohem (qelqi etj), mbulohem me avull

buğulu *mb* i mjegulluar, i turbulluar; ***buğulu bardak***, gotë e mjegulluar, mbuluar me avulll

buhar *em* avull, ***su buharı***, avull uji

buharlaşmak *fl* avullohem

buharlı 1. me avull; 2. që punon me fuqinë e avullit; ***buhar* kazanı**, kazan avulli

buhran *em* krizë

buhranlı *mb* kritik, ***buhranlı durum***, gjendje kritike

buji *em* kandellë; ***motor bujisi***, kandella e motorit

bu kadar *ndf* kaq

bukalemon *em zool* kameleon

buket *em* tufë lulesh, buqetë lulesh

bulandırmak *fl* turbulloj; ***suyumu bulandırıyor***, më turbullon ujin

bullanık *mb* i turbulluar; **bulanık su**, uj i turbulluar

bulanmak *fl* 1. lyhem, fëlliqem, përlyhem; ***çocuk çamura bulandı***, djali u përlue me baltë; 2. turbullohem; ***havuz suyu bulandı***, uji i bazenit u turbullua

bulantı *em* neveritje, vështirësi

bulaşıcı *mb med* ngjitës, infektiv, molepsës; ***bulaşıcı* hastalık**, sëmundje molepsëse

bulaşık *em* enë kuzhinore të pa pastruara; ***bulaşık makinesi***, makinë për larjen e enëve; ***bulaşık yıkamak***, laj enët

bulaşmak *fl* 1. lyhem, fëlliqem, përlyhem; 2. ndërhyj, përzihem (në ndonjë ndodhi ose në punët e tjetërkujt) .

Copyrighted material

bulaştırmak *fl* 1. lyej, fëlliq, ndyj; 2. *med* infektoj, moleps; 3. ndërhyj (dikë), përziej (dikë) (në punët e tjetërkujt)
buldozer *em* buldozer
Bulgar *em* bullgar; *mb* që i përket bullgarit
Bulgarca *mb* bulgarisht, gjuha bulgare
Bulgaristan *em* Bulgari
bulgu *em* zbulim, shpikje
bulgur *em* bullgur
bulmaca *em* fjalëkryq, enigma; kashe e lashë
bulma *em* gjetje, të gjeturit
bulmak *fl* gjej; zbuloj, shpik
buluş *em shiko* ***bulgu***
buluşma *em* takim, pjekje
buluşmak *fl* takohem, piqem (me dikë)
bulut *em* re/ja
bulutlu *mb* 1. vrenjtur (kohë me re); 2. *fig* i turbullt
bulutsuz *mb* (për qiellin) i çelur, që nuk ka re
bulvar em bulevard
bunak *mb* (pleqësisht): i harruar, senil; mendjedobtë, matuf; i marrë
bunaklık *em* senilitet, harrueshmëri (nga pleqësia); matufosje, marrosje
bunalım *em* krizë shpirtërore, shqetësim shpirtëror
bunalmak *fl* mbytem nga të zenët e frymës, marr frymë vështirë, mbytem
bunaltıcı *mb* i frymëzënës, i zabollueshëm, që të merr frymën
bunama *em* marrosje, senilitet
bunamak *fl* senilohem, bëhem i harrueshëm (shpirtërisht) nga pleqësia; marrosem
bunca *mb* shumë, mjaftë shumë; ***bunca zaman*** **geçti,** kaloi shumë kohë
bundan başka *ndf* veç kësaj, përveç kësaj, pos kësaj
bundan dolayı *lidh* prandaj, për këtë arsye
bunlar *përem* këta, këto
bununla birlikte *lidh* megjithatë, megjithëse, ndonëse, sado që, megjithë që
bura *em* ky vend, këtu; ***buralarda***, në këto vende; në këtë rreth, këtu afër **burada** *ndf* këtu, në këtë vend
buralı *mb* i këtushëm, i këtij vendi, i vendit, që nuk eshtë i huaj
burası *ndf* ky vend, këtu
buraya *ndf* këndej
burgu *em* turjelë
burgulamak *fl* shpoj me turjelë
burjuva *em* borgjez
burjuvazi *em* borgjezi
burkmak *fl* ndrydh, përdredh
burma *em* dredhje, përdredhje
burmak *fl* 1. dredh, përdredh, rrotulloj; 2. tredh (dashin, kalin)
burs *em* bursë
buruk *mb* 1. i dredhur, i përdredhur; 2. i tredhur (dashi, kali etj); 3. *fig* i fyer, i ofenduar
burun *em anat* 1. hundë; ***burun kanaması***, gjakim i hundës; **burnunu silmek**, e fshij hundën; 2. *gjeog* kep; ***Ümit Burnu*** Kepi i shpresë së mirë

Copyrighted material

buruşturmak *fl* rrudh, ndrydh; ***anlını buruşturur***, e rrudh ballin; ***kitabı buruşturur***, e drydh librin
buruşuk *mb* i rrudhur, i ndrydhur
but *em anat* kofshë; ***but kemiği***, ashti i kofshës
butik *em* butikë
buyruk *em* urdhër, komandë
buyurmak *fl* urdhëroj, komandoj; ***içeri buyurun***! urdhëroni mbrenda! ***buyurun***! urdhëroni!
buyuru *em* 1. urdhër; 2. porosi
buz *em* akull; ***buz gibi***, ftohtë si akulli
buzağı *em zool* viç
buzdağı *em* akullnajë
buzdolabı *em* frigorifer
buzkıran *em* akullthyes
buzlama *em* akullim
buzlanmak *fl* akullohem, bëhem akull, zë akull
buzlu *mb* 1. i ngrirë, i akullt; 2. i përzier me akull; 3. i turbullt; ***buzlu cam***, xham i turbullt
buzul *em* akullnajë
bücür *mb* i imët, i shkurtër, shkurtabiq, shkurtëllaq, i shkurtër dhe i trashë nga shtati
büfe *em* bufe
bühtan *em* shpifje
büklüm *em* 1. lak, kthesë, bërryl (rruge, lumi etj); 2. rrudhë
bükmek *fl* lakoj, përkul, dredh
bükülmek *fl* shtrembërohem, lakohem, përkulem
bülbül *em zool* bilbil
bülten *em* buletin
bünye *em* shtat/i
büro *em* 1. byro, zyrë ***danışma bürosu***, byro për informacione; 2. masë, tryezë (për shkrim)
bürokrasi *em* burokraci
bürokrat *em* burokrat
bürokratik *mb* burokratik, që i përket byrokracisë
bürümek *fl* 1. mbështjell, mbuloj; 2. ndikoj shumë
büsbütün *ndf* krejt, gjithë, tërë, kryesisht
büst *em* bust
bütçe *em* buxhet
bütün *mb* i gjithë, i tërë;
bütünlemek *fl* 1. plotësoj, kompletoj; ***bütünleme sınavı***, riprovim
bütünlük *em* tërësi, integritet, pandashmëri; ***toprak bütünlüğü***, pandashmëria tokësore
büyü *em* magji; ***büyü yamak***, bëj magji
büyücü *em* magjibërës, magjistar
büyücülük *em* magjepsje, magjistari
büyük *mb* i madh; ***büyük harf***, shkronja e madhe
büyük anne *em* gjyshe
büyük baba *em* gjysh
büyük elçi *em* ambasador
büyük elçilik *em* ambasadë
büyüklük *em* 1. madhësi; 2. zemërgjerësi, zemërmadhësi, shpirtgjerësi, fisnikëri; 2. mendjemadhësi, arrogancë
büyüleme *em* magjepsi
büyülemek *fl* 1. magjepsoj, marrë mendjen (dikujt); 2. entuziazmoj, tërheq shumë

Copyrighted material

büyüleyici *mb* tërheqës/e, simpatik, sharmant, i këndshëm, joshës, ndikues
büyülü *mb* i magjepsuar
büyültmek *fl* zmadhoj; *fig* teproj (në diçka); zmadhoj për së tepërmi
büyüme *em* zmadhim, rritje
büyümek *fl* 1. rritem; 2. plakem; 3. forcohem; 4. zmadhohem (në numër); 5. zgjerohem
büyüteç *em fiz* gastare zmadhuese, thjerrëz
büyütmek *fl* 1. rrit (rris), zmadhoj; 2. zgjeroj; 2. teproj (në diçka); 4. kujdesem, ushqej, rris (djalin)
büyütülmüş *mb* i zmadhuar, i rritur
buzgu *em* rrudhë
büzmek *fl* rrudh, tkurr
büzük *mb* i rrudhur, i tkurrur
büzülmek *fl* rrudhem, tkurrem

Copyrighted material

C

caba *ndf* falas, falë, gratis, badihava
cacık *em* sallatë e përzier me kos, krastaveca e hudhra
cadaloz *em* shtrigë, grua zemërkeq
cadalozluk *em* shtrigësi
cadde *em* rrugë e gjerë
cadı *em* 1. shtrigë; 2. grua e keqe dhe e shëmtuar; 3. vampir, lugat
cahil *mb* i paditur, i padijshëm, jo i shkolluar, injorant
cahillik *em* padituri, padije, injorancë
caiz *mb* (nga pikëpamje fetare) i pranueshëm, i lejueshëm, i lejuar
caka *em* mburrje, krenari, lëvdatë; ***caka etmek,*** lëvdohem
cam *em* qelq, xham
cambaz *em* 1. akrobat; 2. tregtar kuajsh; 3. *fig* njeri dinak, dhelpërak
cambazhane *em* vend ku bëhen akrobata, cirk
cambazlık *em* akrobaci
camekân *em* vitrinë me xhama
camgöz *em* 1. sy artificial; 2. njeri me sy artificial; 3. *mb* i lakmueshëm, i pangopur
cami *em* xhami, faltore e myslimanëve
camlamak *fl* vë xhama (dritareve etj)
camlı *mb* i qelqtë, i pajisur me xhama
can *em* 1. shpirt; 2. jetesë; 3. shëndetësi; 4. person, njeri; 5. forcë
canan *em* dashnore; e dashura
canavar *em* përbindësh, egërsirë, njeri mizor
canavarlık *em* përbindëshi, egërsi, mizori
canciğer *mb* shumë i afërt, intim (mik)
candan *mb* nga zemra, i përzemërt, i sinqertë; *ndf* sinqerisht, me kënaqësi
cani *em* delikuent, shkelës ligji, vrasës, gjakësor, kriminal
canilik *em* vrasje, gjakderdhje, kriminalitet
cankurtaran *em* 1. mjet për të shpëtuar dikë, mjet për ndihmë urgjente; 2. shpëtimtar, shpëtues
canlandırma *em* gjallërim
canlandırmak *fl* 1. gjallëroj, frymëzoj; 2. freskoj
canlanma *em* gjallëri
canlanmak *fl* gjallërohem
canlı *mb* i gjallë, jeton, që rron; 2. aktiv, energjik; 3. gëzueshëm, gazmor
canlılık *em* gjallëri
cansız *mb* 1. i pashpirt, i vdekur; 2. i dobët, i pafuqishëm, i plogtë

Copyrighted material

cansızlık *em* 1. pashpirtëri, pagjallëri; 2. plogështi
cari *mb* i rrjedhshëm; ***cari hesap***, llogari e rrjedhëse
casus *em* spiun
casuslamak *fl* spiunoj
casusluk *sm* spiunazhë; ***casusluk etmek***, spiunoj
caydırmak *fl* e shmang (dikë nga drejtimi)
caymak *fl* mohoj, shmangem, zbrapsem
caz *em muz* xhaz; ***caz orkestre***, xhaz orkestër
cazibe *em* joshje, tërheqje, ngashënjim
cazibeli *mb* joshë, tërheqës, magjik; ***cazibeli kız***, vajzë tërheqëse
cazip *mb* i ngashëruar, tërheqës, atraktiv
cebir *em mat* algjebër
cebirci *em* algjebrist
cebirsel *mb* algjebrik
cebren *ndf* me forcë, me zor, me detyrim
cebretmek *fl* detyroj
cebrî *mb* i detyrueshëm
cefa *em* vuajtje
cefakâr *mb* i vuajtur
cehalet *em* padituri, padije, mungesë arsimimi, injorancë
cehennem *em* ferr, skëterrë, xhehenem
ceket *em* setër, xhaketë
celâl *em* madhëri, madhështi
cellat *em* xhelat, ekzekutor i dënimit me vdekje; 2. mizor, gjakatar
celse *em* sesion; seancë
cemaat *em* 1. bashkësi (grup njerëzish); 2. bashkësi fetare, bashkësi etnike; ***islam cemaatı***, bashkësia islame
cemiyet *em* shoqëri, bashkësi, lidhje, shoqatë, organizatë; ***yazarlar cemiyeti***, shoqata e shkrimtarëve
cenaze *em* njeri i vdekur, kufoma e njeriut të vdekur, kufomë
cendere *em* shtypës, vegël shtypëse
cennet *em* parajsë, xhenet
cenk *em* luftë
cenkleşmek *fl* luftoj
centilmen *em* xhentëlmen
cep *em* xhep; ***cep harcı***, para xhepi; ***cep sözlüğü***, fjalor xhepi; ***cep telefonu***, telefon mobil
cephane *em usht* municion
cephanelik *em usht* depo e madhe armësh
cephe *em* 1. front; 2. fasadë
cerahat *em* qelb (i plagës)
cereyan *em* 1. rrym, korrent; ***hava cereyanı***, rrym ajri; 2. elektrik; ***elektrik cereyanı***, rryma elektrike
cerrah *em med* kirurg, operator
cerrahî *mb med* kirurgjik
cerahlık *em med* kirurgji, degë e mjekësisë
cesaret *em* guxim, trimëri; ***cesaret etmek***, trimëroj dikë, bëj të jetë guzimtar
cesaretlenmek *fl* marr guxim të bëj diçka, trimërohem
cesaretli *mb* i guximshëm
cesaretsiz *mb* i paguximshëm, jo i vendosur, frikacak
cesaretsizlik *em* paguximshmëri, ndruajte

Copyrighted material

ceset *em* kufomë
cesur *mb* guximtar
cesurca *ndf* trimërisht, guximtarisht
cesurluk *em* guxim, trimëri, pafrikshmëri
cetvel *em* 1. vizore; 2. listë
cevap *em* përgjegje; ***cevap vermek***, përgjigjem
ceviz *em bot* arrë
ceylan *em zool* antilopë
ceza *em* dënim, ndëshkim, sankcion
ceza evi *em* burg
cezalandırmak *fl* dënoj, ndëshkoj
cezalanmak *fl* dënohem, ndëshkohem
cezalı *mb* i dënuar, i ndëshkuar
cezasız *mb* pa dënim, pa ndëshkim
Cezayir *em gjeog* Algjeri
Cezayirli *em* Algjerian
cezbetme *em* tërheqje
cezbetmek *fl* tërheq
cezir *em geog* zbaticë
cezve *em* xhezve
cılız *mb* i dobët, i pafuqishëm, i hollë
cılızlaşmak *fl* dobësohem
cılızlık *em* dobësi, dobëti
cımbız *em* pincë, xhimbidhë
cıva *em kim* xhivë, engjërdhi, merkur
cıvata *em* vidhë
cıvık *mb* i lagur, i ujshëm, i butë (brum, baltë etj); ***cıvık hamur***, brum i ujshëm, i butë
cıvıldamak *fl* cicëroj
cızırdamak *fl* kërcit, kërcas, gërthit
cici *mb* i bukur, i mirë, i dashur, i hijshëm
cidar *em* mur
cidden *ndf* seriozisht, me gjithë mend
ciddi *em mb* serioz
ciddileşmek *fl* bëhem serioz
ciddilik *em* seriozitet
ciddiyet *em* seriozitet
ciddiyetle *ndf* seriozisht, pa shaka
ciğer *em anat* mëlçi; ***ak ciğer***, mëlçi e bardhë, mushkëri
cihan *em* 1. botë; 2. gjithësi, rruzulli
cihaz *em* aparat
cilâ *em* llak, lustër, shkëlqim
cilâlama *em* lustrim
cilâlamak *fl* lustroj, bëj që të shkëlqen
cilâlanmak *fl* lustrohem
cilalı *mb* i lustruar
cildiye *em med* dermatologji
cilt *em* 1. lëkurë (njeriu); 2. lidhje librash; 3. vëllim libri; ***ikinci cilt***, vëllim i dytë
ciltçi *em* libralidhës
ciltlemek *fl* lidh (librin) me kapakë; bëj (librin) me kapakë
ciltli *mb* 1. I lidhur (libri) me kapakë
cilve *em* naze
cilveli *mb* nazeqar, që është plot me naze
cimnastk *em* gjimnastikë
cimri *mb* koprrac, dorështrënguar, dorërrudhur
cimrilik *em* kopraci, ves i kopracit
cin *em* xhind, demon

Copyrighted material

cinayet *em* krim, vrasje (e njeriut); ***cinayet işlemek,*** vras (njeriun)
cingöz *mb* dinak, dhelparak
cinnet *em* marrëzi, budallallëk, çmendësi
cins *em* 1. loj, farë; soj; 2. gjini; ***erkek cinsi,*** gjini mashkulli
cinsel *mb* që i përket gjinisë, seksual; ***cinsel eğitim,*** edukatë seksuale
cinsellik *em* gjini, seksualitet
cinsî *mb* seksual, i gjinisë
cinsiyet *em* gjini, seksualitet; ***cinsiyet hastalığı,*** sëmundje venerike
cip *em* xhip (mjet transporti)
cirit *em* shtizë, heshtë, ushtë
cisim *em fiz kim* trup, materie
cisimcik *em* trupi shumë i vogël
civar *em* 1. rethinë, vendi i afërm, fqinjësi, paralagje (e një qyteti)
civciv *em* zog (i pulës), zogëz
coğrafi *mb* gjeografik
coğrafya *em* gjeografi
coğrafyacı *em* gjeograf
cokey *em* xhokej
cop *em* çomagë polisi
coşku *en* entuziazëm
coşkunlu *mb* i entuziazmuar
coşkun *mb* i shqetësuar, i tronditur
coşkunluk *em* entuziazmim; shqetësim, tronditje
coşmak *fl* entuziazmohem, shqetësohem, tronditem
cömert *mb* 1. bujar; dorëdhënës, dorë lirë; 2. i frytshëm, pjellor; ***cömert toprak,*** tokë pjellorë
cömertçe *ndf* bujarisht, me bujari
cömertlik *em* 1. bujari, dorëdhënësi; 2. frytshmëri, pjellshmëri
cuma *em* e premte
cumartesi *em* e shtunë
cumhur *em* 1. popull; 2. shoqëri
cumhurbaşkanı *em* kryetar i republikës, president
cumhuriyet *em* republikë
cumhuriyetçi *em* republikan
cüce *em* xhuxh, xhuxh mor-xhuxh, shkurtabiq
cücelik *em* shkurtabiqësi
cümbüş *em* 1. xhunbush, argëtim, dëfrim, gëzim; 2. *muz* instrument me tela me trup metali
cümle *em mb* 1. *garm* fjali; 2. të gjithë, të tërë; 3. sistem
cümleten *ndf* plotësisht, krejt fare
cüppe *em* xhybe
cüruf *em* zgjurë
cürüm *em* delikt, krim
cüse *em* trup njeriu
cüseli *mb* shumë i madh, i trashë, trashaman, trup madh (njeri)
cüzdan *em* 1. portofol, kuletë; 2. librezë; ***banka cüzdanı,*** librez kursimi (banke); ***evlenme cüzdanı,*** dokument (çertifikatë, librezë) kurorizimi; ***nüfus (hüviyet*** ose ***kimlik) cüzdanı,*** letërnjoftimi

Copyrighted material

Ç

çaba *em* përpjekje, orvatje, mundim
çabalamak *fl* përpiqem, mundohem
çabalanmak *fl* përpiqem, mundohem
çabucak *ndf* shpejt, me të shpejt
çabuk *mb* i shpejt; ***çabuk ol!*** shpejto!
çabukça *ndf* me shpejtësi
çabuk çabuk *ndf* shpejt e shpejt
çabuklaşmak *fl* shpejtohem, ngutem
çabuklaştırmak *fl* shpejtoj (dikë ose diçka)
çabukluk *em* shpejtësi
çadër *em* tendë, shatorë; ***çadır kurmak***, ngre një tendë
çağ *em* 1. kohë, periudhë; ***çocukluk çağı***, periudha e fëmijërisë; 2. shekull, epokë, erë
çağcıl *mb* bashkëkohor, modern
çağcılık *em* modernizëm
çağcılaşmak *fl* modernizohem
çağdaş *mb* bashkëkohor, i kohës moderne
çağdışı *mb* i jashtkohshëm, që nuk eshtë i kohës; fig i prapambetur
çağırdamak *fl* gurgulloj
çağırmak *fl* 1. thërras, bërtas; 2. ftoj
çağlamak *fl* gurgulloj
çağlanmak *fl* gurgullohem
çağlayan *em geog* uyvarë, katarakt
çağrı *em* thirrje, apel; ftesë
çağrıcı *em* thirrës, ai që thërret
çakal *em zool* çakal; fig spiun
çakı *em* çaki, brisk (xhepi)
çakıl *em* zhavorr, gur i thyer, gur i imtësuar
çakışmak *fl* 1. përputhem (në kohe etj); 2. *mat* përputhem (në madhësi); 3. përshtat
çakma *em* ngulim, ngulje, mbërthim, mbërthyerje
çakmak *fl* 1. mbërthej, ngul (gozhdën); 2. trokas; 3. *em* çakmak (për ndezjen e cigares)
çalar saat *em* orë me zile
çalgı *em* 1. instrument muzikor; 2. shoqëri muzikor
çalgıcı *em* muzicient
çalgılı *mb* muzikal, muzikor
çalı *em* kaçubë, shkurre
çalılık *em* pyll kaçubash, shkurre
çalım em kryenaltësi, madhështi, mendjemadhësi
çalımlı *mb* kryelartë, krenar, madhështor
çalıntı *mb* i vjedhur, diçka e vjedhur
çalışkan *mb* i vyeshëm, i zellshëm, punëtor

Copyrighted material

çalışkanlık *em* veprimtari, zellshmëri
çalışma *em* punë, punim, mund; veprim; ***çalışma bakanlığı*** ministria a punës; 2. *sp* ushtrim
çalışmak *fl* punoj, mundohem, përpiqem, veproj, orvatem
çalıştırıcı *em* punëdhënës, ai që jep punë
çalıştırmak *fl* 1. përpunoj (një mekanizëm) për të punuar mirë; 2. e vë në veprim (motorin); 3. punësoj (e fus dikë në punë), jap punë (dikujt)
çalkalama *em* 1. shpërlarje; 2. tundje, të tundurit
çalkalamak *fl* 1. shpërlaj; 2. tund, përziej, trazoj
çalma *em* vjedhje, të vjedhurit
çalmak *fl* 1. vjedh; 2. trokit, trokas, bie; ***kapıyı çalmak,*** e trokas derën; 3. *muz* bie; ***o kemane çalıyor,*** ai i bie violinës
çam *em bot* pishë
çamaşır *em* rroba të brendshme, ndërresa: këmishë, brek etj; ***çamaşır makinesi,*** rrobalarës; ***çamaşır yıkamak,*** laj rroba
çamaşırcı *em* ndërresalarës, teshalarës
çamaşırhane *em* vend ku lahen teshat, ndërresat
çam fıstığı *em* frytë pishe
çamlık *em* pishnajë, pyll pishe
çamur *em* baltë; *fig.* ***çamur atmak***, shpif
çamurlamak *fl* baltos, bëj me baltë
çamurlanmak *fl* baltosem, ndyem me baltë
çamurlu *mb* me baltë, i baltosur; ***çamurlu sokak,*** rrugë me baltë
çamurluk *em* 1. parafangë, baltëmbrojtës (i automobilit); 2. vend me baltë, baltinë, balttishtë; 3. pastrues këpucësh që vihet para derës
çan *em* kambanë, kambana e kishës
çanak *em* çanak (enë prej argjili)
çanakçı *em* poçar
çanlık *em* kambanorë (e kishës)
çanıltı *em* zëri i kambanës
çanta *em* çantë
çantacı *em* çantapunues ose çantashitës
çap *em* 1. *mat* diametër; 2. madhësi, dimension; 3. *usht* kalibër, ***küçük çap,*** kalibër i vogël; 4. vlerë; ***cevahir çapında bir eser,*** vepër me vlerë diamanti
çapa *em* 1. shat; 2. *det* hekur anije, spirance
çapacı *em* shatëtar
çapalama *em* gërmim me shatë, mihje, prashitje
çapalamak *fl* gërmoj me shat, rrëmoj, mih (me shat), punoj me shat
çapkın *mb* 1. çapkën, i dhënë pas grash; 2. i paurtë, i mbrapshtë
çapkınlık *em* çapkënllëk, sjellje çapkëni; mbrapshti, dhënie pas grash, epshore
çapraşık *mb* i ngatërruar, i ndërlikuar, i gërshetuar, i paqartë, i pakuptueshëm
çapraz *mb* i tërthortë, i kryqëzuar, i diagonaltë

Copyrighted material

çapul *em* plaçkitje, grabitje, rrëmbim
çapulcu *em* plaçkitës, grabitës, rrëmbyes, bandit
çapullamak *fl* plaçkit, grabis, rrëmbej
çarçabuk *ndf* shumë shpejt, shpejt e shpejt, vrik e vrik
çarçur *em* shpenzim pa nevojë dhe i tepruar, plëngprishje
çare *em* çare, mundësi, rrugë, mënyrë për daljen nga një pozicion
çaresiz *mb* i pamundshëm, i padalshëm, i pakapërcyeshëm; ***çaresiz durum*** gjendje e pakapërcyeshme
çaresizlik *em* pamundësi, mungesë mundësie, pa rrugëdalie
çarık *em* opingë
çarıkçı *em* opingëpunues, opingëshitës
çark *em* 1. rrot (e ndonjë makine); ***dişli çark***, rrotë me dhëmba; 2. ***çark etmek*** shmang (nga rruga; dajthtas, majtas, prapa), devijoj; 3. mprehëse (mjet a vegël që përdoret për të mprehur diçka)
çarpan *em mat* shumëzues
çarpı *em mat* shenjë shumëzimi (x), herës; 2. malter i vrazhdë
çarpım *em mat* shumzim; prodhim; ***çarpım tablosu***, tabellë shumëzimi
çarpıntı *em* dridhje (për të rahurit e zemrës fortë dhe shpesh)
çarpışma *em* 1. përplasje, ndeshje; 2. *usht* ndeshje, (luftë) midis dy forcave armike; ***hava çarpışması***, ndeshje ajrore
çarpışmak *fl* përplasem; ndeshem, luftoj
çarpıtmak *fl* 1. shtrembëroj; 2. *fig* shtremboj, përmbys (të vërtetën)
çarpma *em* 1. përplasje; 2. goditje, rrahje; 3. *mat* shumëzim
çarpmak *fl* 1. godit, përplas; 2. *mat* shumëzoj
çarşaf *em* çarshaf, mbulesë; ***karyola çarşafı***, mbulesë krevati
çarşamba *em* e mërkurë (ditë)
çarşı *em* rejon tregu, çarshi
çatal *em* 1. pirun; 2. tërfurk; 3. *mb* çatall, i ndarë dysh, që ka trajtën e tërfurkut
çatalağız *em gjeog* deltë (lumi)
çatı *em* pullaz, çati, ***çatı katı***, banesë ndër pullaz
çatırdamak *fl* kërcit, kërcas
çatırtı *em* kërcitje, krisje
çatışma *em* 1. ndeshje, luftë, konflikt; 2. kontradiktë, kundërthënie; 3. grindje, zënie; 4. përputhje
çatışmak *fl* 1. ndeshem, luftoj; 2. jam në kontradiktë, kundërshtoj, nuk pajtohem; 3. zihem, grindem; 4. përputhem
çatlak *mb* i plasur, i pëlcitur, i krisur; ***çatlak eller***, duar të plasura; ***çatlak cam***, xham i plasur; 2. *em* çarë
çatlama *em* plasje, të plasurit, kërcitje
çatlamak *fl* plas, pëlcas; çaj
çatlamış *mb* i plasur, i çarë
çavdar *em bot* thekër; ***çavdar ekmeği***, bukë thekre
çavuş *em usht* kapter

Copyrighted material

çay *em gjeog* 1. lumë; 2. çaj; ***çay bardağı***, gotë çaji; ***çay kaşığı***, lugë çaji
çaycı *em* çajshitës; çajtore
çaydanlık *em* çajnik, ibrik çaji
çayır *em* livadh, luadh
çehre *em* 1. fytyrë; 2. pamje, dukje; ***köyün çehresi değişti***, u ndërrua pamja e fshatit
çek *em* çek; ***çek karnesi***, librezë çeku
çekap *em med* pesmejkër
çekecek *em* lugë për këpuca
çekememek *fl* 1. lakmoj, kam zili, jam xheloz për. . . ; 2. *fig* nuk mund të duroj, nuk mund përmbaj (kritikën etj)
çekicilik *em* magjepsi, tërheqësi, joshje
çekiç *em* çekan, çekiç
çekidüzen *em* rregull, rregullim
çekilir *mb* i durueshëm, që mund të durohet (gjendje etj)
çekiliş *em* 1. heqje; 2. heqja e llotarisë; 3. *usht* tërheqje, prapavajtje
çekilme *em* tërheqje, prapavajtje
çekilmek *fl* 1. hiqem, tërhiqem; 2. jap dorëheqje (nga detyra)
çekilmez *mb* i pa durueshëm, që nuk mund të durohet
çekim *eç* heqje, tërheqje; 2. *fiz* gravitacion (i tokës); 3. inçizim (film, zë); 4. *gram* lakim (në rasa, në veta)
çekimser *mb* i abstenuar, i përmbajtur; ***çekimser oy vermek***, abstenoj nga votimi
çekingen *mb* i turpshëm, i ndrojtur, i kujdesshëm, i rezervuar, i mbyllur në vetvete
çekingenlik *em* ndruajtësi, tutje, frikësim, turpshmëri
çekinmek *fl* largohem, refuzoj, ruhem, përmbaj vetën; ***benden mi çekiniyorsun?*** vall, prej meje largohesh? ***alkolden çekiniyorum***, e përmbaj vetën (largohem) nga alkoholi
çekirdek *em* bërthamë, thelb; farë; ***kabak çekirdeği***, bërthamë kungulli; ***atom çekirdeği***, bërthamë e atomit
çekirge *em zool* karkalec
çekişme *em* 1. heqje, tërheqje (reciprokisht); 2. grindje, zënie
çekişmek *fl* 1. hiqem, tërhiqem (reciprokisht); 2. grindem, zihem
çekişmeli *mb* i kontestueshëm, i diskutueshëm, i polemizueshëm, i konfliktueshëm, i grindshëm; 2. i ashpër, i rreptë, **çekişmeli maç**, ndeshje (sportive) e ashpër
çekiştirmek *fl* 1. heq (në an të kundërta); 2. *fig* shpif, marrë nëpër gojë
çekme *em* heqje
çekmece *em* 1. sirtar, syzë; 2. kuti e vogël për stoli; 3. gji i vogël deti
çekmek *fl* heq; ***arabayı çekmek***, e heq qerren; 2. zgjas (duke tërheq); 3. thith; 4. tërheq; ***devlet paralari piyasadan çekti***, shteti i torhoqi parat nga qarkullimi
çelenk *em* kurorë (lulesh)
çelik *em* çelik; *mb* i çeliktë, prej çeliku

Copyrighted material

çelişki *em* kundërshti, kundërthënie
çelişmek *fl* kundërshtoj, nuk pajtohem (me dikë)
çelme *em* nënkëmbëz, stërkëmbës
çelmek fl nënkëmbëzoj, stërkëmbëzoj
çember *em* 1. rreth; 2. *gjeom* rreth
çemberleme *em* rrethim
çemberlemek *fl* rrethoj
çene *em anat* nofull; ***çene çalmak*** bëlbëzoj
çengel *em* çengel, gremç, kanxhë
çengellemek *fl* vë gremçin
çengelli iğne *em* gjilpërë me gremç
çengi *em* valltarë
çentik *em* prerje, çarje, thellësirë (e cekët)
çerçeve *em* kornizë, parvaz, suazë
çerçeveleme *em* kornizim
çerçevelemek *fl* kornizoj, vë në korniz, rrethoj me kornizë
çerçeveli *mb* i kornizuar, i vërë në kornizë
çerez *em* antipastë (ngrënie e lehtë e përbërë nga arra, lajthia, kikirikë, rrush i thatë, leblebira etj)
çeri *em* ushtar
çeşit *em* 1. lloj, farë, soj; 2. larmi; 2. asortiment
çeşitli *mb* i llojshëm, i llojllojshëm, i shumëllojshëm
çeşitlilik *em* llojshmëri
çeşme *em* çezmë, krua
çete *em* bandë, grup banditësh, grumbull njerzish të armatosur; çetë
çeteci *em* pjesëtar bande
çetin *mb* i vështirë, i zorshëm, i rëndë, i ashpër; **çetin savaş,** luftë e ashpër
çevik *mb* i shpejtë, i shkathët; ***çevik kuvvetler*** *usht* njësi të shpejta
çeviklik *em* shkathtësi, aftësi
çeviri *em* 1. përkthim, të përkthyerit; 2. vepër e përkthyer
çevirici *em* përkthyes, ai që përkthen
çevirme *em* përkthim, të përkthyerit
çevirmek *fl* 1. përkthej; 2. kthej, rrotulloj (në anën tjetër); 3. kthej prapa, 4. incizoj (film); 5. rrethoj (diçka); 6. udhëheq (punën)
çevirmen *em* përkthyes
çevre em 1. rrethinë, periferi; 2. ambient, mjedis; 3. rreth; **siyasi çevreler**, rrethe politike; 4 *gjeom* rreth; 5. shami e qëndisur me sërma
çevrebilim *em* ekologji
çevrebilmci *em* ekolog
çevrelemek *fl* 1. rrethoj (diçka); 2. bëj një shëtitje rreth diçkaje
çevresel *mb* periferik
çeyiz *em* prikë
çeyrek *em* çerek, një e katërta (e diçkaje)
çıban *em* çiban, lungë, i thatë
çığ *em* ortek
çığır *em* 1. rrugë e hapur nëpër borë; 2. gjurmë (e bashkudhëtarit), rrugicë, shteg; 3. *fig* sistem, metodë
çığlık *em* britmë, piskamë

Copyrighted material

çıkagelmek *fl* vij papritmas, paraqitem befas
çıkar *em* dobi, interes
çıkarcı *em* lakmues. ai që shef vetëm interesin e vet, egoist
çıkarcılık *em* interes personal, egoizëm
çıkarma *em* 1. nxjerje; ***kuyudan su çıkarmak,*** nxjerje uji nga pusi; ***para çıkarmak*** të fituarit para; 2. *usht* zbarkim; ***asker çıkarma,*** zbarkim ushtrije; 3. *mat* zbritje
çıkarmak *fl* nxjerr; ***bir diş çıkardı,*** nxori një dhëmb; 2. zhvesh; ***gömleği çıkardı,*** e zhveshi këmishën; 3. *usht* zbarkoj; 4. *mat* zbres, bëj operacionin e zbritjes; 5. përjashtoj; **okuldan çıkardılar,** e përjashtuan nga shkolla
çıkartma *em usht* zbarkim
çıkartmak *fl usht* zbarkoj
çıkış *em* 1. dalje; 2. *fig* qortim
çıkmak *fl* 1. dal; 2. hip; ***beşinci kata çıktı,*** hipi në katin e pestë; **dağın tepesine çıktı,** hipi (doli) na majë të malit; 3. shkoj (nisem) në një udhëtim; ***yurt dışına çıkmak,*** shkoj jashtë shtetit
çıkmaz *em* 1. rrugë pa dalje, qorsokak; 2. *fig* gjendje e pazgjidhshme
çıkrık *em* çikrik, çekërk
çıldırmak *fl* 1. çmend (dikë); bëj që dikush të çmendet; 2. çmendem, humb arsyen, marrosem
çılgın *mb* i marrë, i çmendur, i paarsyeshëm
çılgınca *ndf* marrëzisht, marrisht
çılgınlık *em* marri, marrëzi, çmenduri, mungesë arsyeje, budallallëk
çınar *em bot* çinar, rrap
çıngırak *em* zile
çıngırdamak *fl* kumboj, tingëlloj
çınlamak *fl* 1. ushtoj, kumboj, tingëlloj
çıplak *mb* 1. lakuriq, i zhveshur; ***çıplak dağlar,*** male të zhveshura; 2. tullac, i paflok; 3. jo i pajisur me orendi; **çıplak oda,** dhomë pa orendi
çıplaklaşmak *fl* zhvishem, bëhem lakuriq
çıplaklık *em* lakuriqësi
çıplatmak *fl* zhvesh (dikë), bëj lakuriq (dikë)
çıra *em* pishë
çırak *em* çirak, shegert
çırılçıplak *mb* plotësisht lakuriq
çırpınma *em* tundje, dridhje (nga dhimbja)
çırpınmak *fl* tundem, dridhem (nga dhimbja); 2. (për muskul) dridhet vetvetiu; 3. (për detin) valëzohet lehtë; 4. *fig* (në gjendje të rënda) panikohem, shqetësohem, tronditem, brengosem
çıta *em* shufër, thupër
çıtırdamak *fl* kërcas, plas, përplas
çıtırtı *em* krisje, kërcitje, të kërciturit
çiçek *em bot* 1. lule; 2. *med* variola, lijë
çiçekçi em 1. kopshtar lulesh; 2. dyqan lulesh; 3. luleshitës (person)
çiçekçilik *em* kulturë lulesh
çiçeklenmek *fl* lulëzohem

Copyrighted material

çift *mb* 1. çift, dysh, palë; ***bir çift ayakkabı,*** një palë këpuca; 2. pendë; ***bir çift öküz*** një pendë qe; 3. bashkëshortet (burr e grua)
çiftçi *em* bujk
çiftçilik *em* bujqësi
çifte *mb* 1. i dyfishtë; 2. embarkë me dy lopata; 3. shkelm (i kalit, i gomarit); 2. çifte, pushkë gjahu me dy gypa
çiftelemek *fl* shkelmoj
çiftlemek *fl* dyfishoj, çiftëzoj
çiftleşme *em* dyfishim, çiftosje
çiftleşmek *fl* 1. dyfishohem, bëhem çift, bëhem palë; 2. çiftosem, martohem
çiftleştirmek *fl* 1. e çiftos, e dyfishoj; 2. parëzoj, çiftoj (kafshët me qëllim që të shtohen); 3. martoj (dikë)
çiftlik *em* çiflik
çiğ *mb* i pazier, i papjekur (për ushqime); ***çiğ et,*** mish i papjekur; ***çiğ elma***, mollë e papjekur; 2. i pabërë, i paarritë (për pemë, perime); 3. *fig* i vrazhdë, i pagdhendur, brutal (për sjellje); i papërvojë, i pastërvitur
çiğdem *em bot* lule pranvere
çiğlik *em* papjekuri
çiğneme *em* përtypje
çiğnemek *fl* 1. përtyp (me gojë); 2. shkel (me këmbë); **yasayı çiğniyor**, e shkel (dhunon, përdhunon) ligjin
çiklet *em* gomë për përtypje (me gojë)
çikolata *em* çokollatë
çil *em* 1. *zool* pulëdushke; 2. njollë, damkë (përgjithësisht në fytyrë)
çile *em* 1. vuajtje vullnetare 40 ditëshe të dervishëve; 2. vuajtje, mundim, ngashërim, dhembje; ***çile çekmek,*** vuaj; 3. lëmsh (mëndafshi etj); 4. lak, harkut
çileli *mb* vuajtës, ai që vuan, heqës
çilek *em bot* dredhëz, luleshtrydhë
çilingir *em* brava ndreqës, farkëtar, mekanik
çim *em bot* bar, mbulesë e gjelbër e tokës
çimdik *em* pickim
çimdiklemek *fl* pickoj
çimdiklenmek *fl* pickohem
çimen *em bot* bar, gjelbërim
çimenlik *em* vend me bar, ledinë, barishte
çimento *em* çimento; ***çimento fabrikası***, fabrikë e çimentos
çimentolu *mb* i çimentuar
Çin em *gjeog* Kina
çingene *em* jevg, cigan
çini *em* fayans, pllaka qeramike
çinicilik *em* tërësia e prodhimeve te qeramikës
çinko *em kim* zink; *mb* që është prej zinku; ***çinko levha***, pllakë zinku
Çinli *em* Kinezë
çirkin *mb* i shëmtuar, jo i hijshëm
çirkinleşmek *fl* shëmtohem
çirkinleştirmek *fl* shëmtoj (dikë)
çirkinlik *em* shëmti
çise *em* shi i hollë, shi i imët
çiselemek *fl* bie shi i hollë
çiş *em* shurrë, urinë
çit *em* gardh

Copyrighted material

çivi *em* 1. gozhdë; 2. *fig* ***çivi gibi***, njeri i fort dhe i shkathët
çivileme *em* gozhdim, mbërthim me gozhdë
çivilemek *fl* gozhdoj, mbërthej me gozhdë
çivilenmek *fl* gozhdohem
çivili *mb* i gozhduar
çiy *em* vesë, shi i hollë
çiyli *mb* me vësë, i njomë
çizelge *em* listë, tabellë, grafikon, formular
çizgi *em* vijë
çizgili *mb* me vija, që është vija-vija
çizgilik *em* vizore
çizikli *mb* i gërvishtur
çizinti *em* gërvishtje e vogël
çizim *em* vizatim
çizme *em* 1. çizme; 2. të vizatuarit; 3. të hequrit vija
çizmek *fl* 1. vizatoj, 2. heq vija; 3. shkaravis, fshij (me vija), shlyj
çoban *em* bari, çoban
çocuk *em* fëmijë, kalama; ***yeni doğan çocuk***, fëmijë i posalindur; ***çocuk bahçesi***, kopsht fëmijësh; ***çocuk doktoru*** pediatër
çocuk bilimi *em* pedagogji
çocukluk *em* fëmijëri; sjellje fëmijësh
çoğalma *em* shumim, shtim
çoğalmak *fl* 1. shumohem, shtohem, rritem (në numër); 2. *biol* shumoj, shtoj (në pjellë)
çoğu *ndf* shumicë, pjesa më e madhe (e një gjëje); ***çoğu zaman***, shumë herë
çoğul *em gram* shumës
çoğulcu *em* pluralist
çoğullamak *fl* shumoj, shtoj
çoğullanmak *fl* shumohem, shtohem
çoğunluk *em* shumicë; ***oy çoğunluğu***, shumica e votave
çoğunlukla *ndf* përgjithësisht, zakonisht, me shumicë, në shumë raste,
çok *mb* shumë; **çok defa**, shumë herë
çokevlilik *em* poligami
çokgen *em gjeom* shumëkëndësh
çokhücreli *mb* shumëqelizor
çok kutuplu *mb* shumëpolar
çokluk *em* shumicë (mazhorancë), sasi e madhe, numër i madh
çoktan *ndf* që moti, qyshkur, para shumë kohe, kaherë
çorak *mb* 1. (për tokën) i pafrytshëm, jopjellor, jofrytor, shterp; 2. (per ujin) i hidhur
çoraklık *em* thatësirë, pafrytshmëri
çorap *em* çorap
çorapçı *em* çorapështitës
çorba *em* çorbë
çökel *em* llum, fundëria
çökerme *em* gjunjëzim
çökermek *fl* gjunjëzoj
çökme *em* shembje, shembim, rrënim
çökmek *fl* 1. shembem, shkatërrohem, rrënohem etj
çökük *mb* i shembur, i shkatërruar
çöl *em gjeog* shkretëtirë
çölleşme *em* shndërrim në shkretëtirë
çömelmek *fl* ulem galiç
çömlek *em* enë prej dheu (shtambë, vorbë, poçë etj)

Copyrighted material

çömlekçi *em* poçar
çömleçilik *em* poçari
çöp *em* 1. ndyrësi, bërllok, pleh; 2. ***kibrit çöpü,*** fije shkrepësi
çöpçatan *em* ndërmjetës në martesë, shkues
çöpçü *em* 1. fshesar; 2. pastrues i rrugës
çöplük *em* plehërishte, vend ku hidhen e grumbullohen plehrat
çörek *em* kulaç; një far kurabie
çözelti *em* tretje
çözmek *fl* zgjidh
çözülmek *fl* zgjidhem
çözünme *em* tretje, shkrirje
çözünmek *fl* tretet, shkrihet, zgjidhet
çözüm *em* zgjidhje, solucion
çözümlemek *fl* analizoj, zgjidh (problemin)

çubuk *em* 1. thupër, shufër; **demir çubuk**, thupër hekuri; 2. fidan degë e njomë; 2. çibuk
çukur *em* gropë, hendek; zgavër
çukurlu *mb* vend me gropa, gropa gropa
çuval *em* thes
çük *em popull* organ i mashkullit
çünkü *lidh* sepse, për arsye se, për shkak se, nga se
çürük *mb* i kalbur, i prishur
çürüklük *em* kalbësirë, gjë e kalbur
çürüme *em* kalbje, prishje
çürümek *fl* kalbem, prishem
çürütmek *fl* 1. bëj që të kalbet diçka; 2. mohoj, kundërshtoj, thyej arsyet (e ndonjë pikëpamjeje shkencore)

Copyrighted material

D

da, de 1. *lidh* dhe, edhe, poashtu, gjithashtu; ***babam da pazara gitti***, edhe babai im shkoi në treg; ***bir çikolata da aldım***, po ashtu bleva edhe një çokolatë; 2. prapashtesë për rasën lokativ; ***evde*** në shtëpi; ***pazarda***, në pazar
dadanmak *fl* mu bë shprehi të....
dadaş *em* vëlla
dadı *em* dadë, rritëse fëmijësh
dağ *em* mal
dağcı *em* alpinist
dağcılık *em* alpinizëm
dağılım *em* shpërndarje
dağılmak *fl* shpërndahem, ndahem
dağınık *mb* 1. i shpërndarë; 2. i hallakatur, i hutuar; 3. i parregullt (dhomë, shtëpi etj), i çrregulluar
dağınıklık *em* 1. shpërndarësi; 2. hutim, mendjeshkëpsi; 3. çrregullim, parregullsi
dağınıklık *em* 1. shpërndarësi; 2. hutim; 3. çrregullim, parregullsi
dağıtıcı *em* shpërndarës
dağıtmak *fl* 1. shpërndaj, hedh andej këndej; 2. ndaj, jap (para, ushqim etj); ***fakirlere para dağıttı***, ndau para vobektëve
dağlamak *fl* 1. vulos (kafshën me hekur të nxehtë); 2. *med* djeg (plagën)
dağlı *em* malësor
dağlık *mb* malor; ***dağlık arazı***, vend malor
daha *ndf* 1. përsëri, prapa; ***bir daha***, edhe një herë; 2. edhe, më tutje, ende, akoma; **o *bu otelde daha* kalıyor,** ai akoma rrin në këtë hotel; 3. deri tash; ***kimse daha gelmedi***, deri tash kurrkush nuk erdhi; 4. më; **daha *büyük***, më i madh; ***onu bir daha görmedim***, atë më nuk e pash; 5. *mat* plus, edhe; ***iki daha altı eder sekiz***, dy edhe (plus) gjasht bëjnë tetë
dahi *lidh* edhe, gjithashtu, as; ***bunu ben dahi tanımıyorum***, këtë as (edhe) unë nuk e njoh
dahi *em* gjeni
dahi *mb* gjenial
dahil *em* brendi, brendësi; ***dahil olmak***, marr (përfshij) brenda
dahilen *ndf* brendazi, nga brenda
dahilî *mb* i brendshëm
dahiliye *em* 1. (në punët shtetërore) punë të brendshme; 2. *med* medicinë për sëmundje të brendshme
daima *ndf* 1. gjithmonë; 2. përherë, pandërprerë, vijueshëm

Copyrighted material

daire *em* 1. *mat* rreth; *mat* sipërfaqe e rrethit; 2. banesë (në apartament); 3. zyrë; 4. *müz* tef
dakik *mb* i përpiktë, i saktë, preciz; pedant
dakiklik *em* përpikëri, saktësi, pedantëri
dakika *em* 1. minutë (njësi kohe);2. *mat* minutë (1/60 pjesë e gradës këndor)
daktilo *em* 1. makinë daktilografike; 2. daktilograf/e
daktilografi *em* daktilografi
dal *em bot* 1. degë; 2. *fig* degë; ***bilim dalı***, degë shkencore
dal *em pop* 1. kurriz, shpinë; 2. krahë; 3. qafë
dalak *em anat* shpënetkë, shpretkë
dalamak *fl* 1. kafshoj (qeni, ujku, insekti); 2. shkaktoj kruarje, djegie (hidh, hidhës)
dalaşmak *fl* 1. kafshohen (njëri tjetrin); 2. grinden, përlahen (njëri me tjetrin)
dalavere *em* mashtrim, dredhi, intrigë
dalavereci *em* mashtrues, intrigant
daldırma *em* zhytje
daldırmak *fl* zhyt, zhys; fundos (në ujë); 2. fut, fus (diçka në brendinë e diçkaje)
dalga *em* valë, tallaz, dallgë
dalgacı *em mb* intrigant
dalgakıran *em* digë, ledh, pendë (në limanet detare)
dalgalanmak *fl* valëvis, valëvit (deti, flamuri)
dalgalı *mb* që është valë valë
dalgıç *em* zhytës, ai që zhytet në ujë
dalgın *mb* i shpërndarë, i hutuar (ne mejtime)
dalgınlık *em* hutim, hutje (në mejtime), pavetëdije
dalkavuk *em* lajkatar, përgëdhelës, ledhatar, dallkauk
dallandırmak *fl* degëzoj
dallanma *em* degëzim
dallanmak *fi* degëzohem
dallı *mb* i degëzuar, me degë
dalma *em* zhytje
dalmak *fl* 1. zhytem (në ujë); 2. hyj (në brendin e diçkaje); 3. jap vehtën krejtësisht (pas një pune); 4. thellohem, zhytem (në libër etj); 5. më zuri gjumi; ***hasta daldı***, të sëmurin e zuri gjumi
dam em 1. pullaz, mblojë shtëpie, çati; 2. damë, partnere në vallëzim
damak *em anat* qiellzë (në gojë)
damar *em anat* enë gjaku, venë, arter
damat *em* dhëndër
damga *em* 1. vulë; 2. shenjë, nishan, gjurmë, markë, njollë; ***fabrika damgası***, marka e fabrikës; 3. ***damga pulu***, pullë takse
damgalamak *fl* 1. vulos; 2. vë shenjën e prodhimit; 3. *fig* vulos, turpëroj, njollës (dikë)
damgalanmak *fl* vulosem
damıtık *mb* i destiluar
damıtma *em* destilim
damıtmak *fl* destiloj
damla *em* pikë; ***su damlası***, pikë uji
damlama *em* pikim

Copyrighted material

damlamak *fl* 1. pikoj; 2. *fig* hyj (brenda diku) pa leje, pa ftesë
damlatmak *fl* 1. bëj të pikon, bëj të rrjedhën pika pika, 2. pikoj pika (në sy, në hund etj)
damping *em* damping; ***damping fiyatı***, çmim i ulët
dana *em zool* viç; ***dana eti***, mish viçi
dangalak *mb* i marrë, i paarsyeshëm, torollak, kokëtrashë
danışma *em* këshillim, konsultim; 2. informacion
danışmak *fl* 1. këshillohem; 2. informohem
danışman *em* këshilltar
Danıştay *em* Keshilli Juridik Shtetëror
dans *em* danc, valle, vallëzim; ***dans etmek***, vallëzoj
dansçı *em* valltar
dansör *em* valltar, vallëzues
dansöz *em* valltare, vallëzuese
dantel *em* dantellë
dar *mb* i ngushtë; ***dar sokak***, rrugë e ngushtë; **darda kaldı**, mbeti pa të holla; mbeti në pozitë të rëndë
dara *em* pesha e enës
daracık *mb* shumë i ngushtë
dar ağacı *em* trekëmbëshi për ekzekutimin e të dënuarit me varje
daralmak *fl* ngushtohem
daraltmak *fl* e ngushtoj
darbe *em* goditje, mësymje, grusht, mëshim
dargın *mb* i zemëruar, i hidhëruar; ***bu iki komşu*** **dargındır**, këto dy fqinjë janë të zemëruar
dargınlık *em* zemërim, idhnim
darı *em bot* mel
darılma *em* zemërim, idhnim
darılmak *fl* zemërohem, idhnohem; ***dünkü*** **dostlar** ***bugün darıldılar***, miqtë e djeshëm sot u zemëruan
darlaşmak *fl* ngushtohem
darlık *em* 1. ngushticë; 2. skamje, mangësi, varfëri
darmadağınık *mb* i hallakatur, i shkapërderdhur, i shpërndarë, i çrregulluar
darp *en* goditje
darphane *em* vend ku behet shtypja e të hollave
dava *em* 1. padi, akuzë; 2. problem; ***sınırlar*** **davası,** problemat e kufijve
davacı *em* paditës, akuzues, ai që ngre padinë
davalı *em* (ai që është) i paditur, i akuzuar
davar *em* emri i përbashkët për dhen e dhi, bagëti; **davar sürüsü**, kope dhensh e dhish
davet *em* ftesë, thirrje
davet etmek *fl* ftoj, thërres
davetçi *em* thirrës
davetiye *em* letër ftese
davetli *mb* i ftuar, i thirrur; *em* mysafir, mik, i ftuar
davetsiz *mb* i paftuar, i pathirrur
davranış *em* sjellje, qëndrim
davranmak *fl* sillem; ***budala gibi davranıyor***, sillet (ka qëndrim) si i marrë
davul *em* lodër, daulle, tupan
davulcu *em* daullxhi, tupanxhi, lodërtar

Copyrighted material

dayak *em* 1. rrahje, dajak; ***dayak atmak***, rrah (dikë me shkop); ***dayak yemek***, rrihem (nga dikush); 2. shtyllë, mbështetje, mbështetës
dayalı *mb* 1. i mbështetur; 2. rregulluar, i furnizuar; ***dayalı döşeli daire***, banesë e rregulluar (e furnizuar) me orendi
dayamak *fl* mbështes; ***bastonu duvara dayadı***, bastunin e mbështeti në mur
dayanıklı *mb* 1. i fort, i qëndrueshëm, që rron shumë, i vazhdueshëm
dayanıksız *mb* i dobët, që nuk rron shumë, i paqëndrueshëm
dayanılmaz *mb* i padurueshëm; **bu baskına dayanılmaz**, ky presion nuk mund të durohet
dayanışık *mb* solidar
dayanışma *em* solidaritet, ndihmë reciproke
dayanışmak *fl* solidarizohem
dayanmak *fl* 1. mbështetem; 2. duroj; ***bu terore artık dayanamam***, këtë terror nuk mund të duroj më; 3. përballoj, kundërshtoj; ***bu gemi fırtınaya iyi dayanır***, kjo anije këtë stuhi e përballon mirë
dayı *em* dajë, vëllau i nënës
dazlak *mb* tullac, i shogët, i paflok
dede *em* gjysh
dedektiv/detektif *em* detektiv, agjent i policisë
dedikodu *em* thash e thënë
defa *em* herë; ***ilk defa***, për të parën herë; ***öbür defa***, tjetrën herë; ***beş defa***, pesë herë
defetmek *fl* dëboj, qes jashtë, nxjer (jashtë nga një vend)
defile *em* defile, parakalim mode
define *em* thesar i fshehur, pasuri e fshehur (në tokë)
defineci *em* gërmues i thesarit
defo *em* defekt, e metë, mangësi; ***defolu mal***, mall me të meta
defolmak *fl* shmangem, largohem (fshehurazi, me të shpejtë)
defol! *psth* largohu! hiqu!, zhduku! (pasthirrmë brutal)
defolu *mb* i metë, me të meta, që ka ndonjë mangësi ose e metë; **defolu mal**, mall ose me të meta
defter *em* fletore
defterdar *em* funksionar i lartë që bën administrimin e të ardhurave të prefekturës
deftedarlık *em* ent ku bëhet administrimi i të ardhurave të prefekturës
değer *em* 1. vlerë; 2. çmim
değerbilir *mb* mirënjohës
değerbilmez *mb* mosmirënjohës
değerlendirme *em* vlerësim
değerlendirmek *fl* 1. vlerësoj, bëj të vlerëshëm; 2. çmoj, caktoj çmimin; caktoj vlerën; 3. çmoj, çmoj mejtimet e tua
değerlenmek *fl* vlerësohem
değerli *mb* 1. i çmueshëm, i vlerëshëm, 2. i çmuar, i nderuar; ***bu adam değerli bir kişidir***, ky burrë eshtë një njeri i çmuar, i nderuar

Copyrighted material

değersiz *mb* i pavlershëm, që nuk ka vlerë
değil *paraf* nuk (parafjalë negative); ***değildir***, nuk është; ***o hasta değildir***, ai nuk është i sëmurë
değim *em* meritë
değimli *mb* i merituar
değinmek *fl* 1. prek; 2. bëj fjalë për diçka, përmend diçka
değirmen *em* mulli
değirmenci *em* mullis
değiş *em* këmbim
değiş etmek *fl* këmbej, shkëmbej (gjëra)
değişik *mb* 1. i ndryshuar; 2. i ndryshëm, i llojllojshëm, tjetër (lloj)
değişiklik 1. ndryshueshmëri; 2. ndërrueshmëri; 3. llojllojshmëri
değişim *em* ndërrim
değişken *mb* i ndryshueshëm, i paqëndrueshëm, që mund të ndërrohet
değişmek *fl* 1. ndryshohem; 2. këmbehem (me një gjë tjetër); 3. ndërroj rrobat me rroba të tjera
değiştirmek *fl* 1. ndryshoj; 2. këmbej, shkëmbej 3. ndërroj rrobat (e fëmijës etj)
değme *em* prekje
değmek *fl* 1. prek; 2. arrij, mbërrij
değnek *em* shkop
deha *em* 1. njeri gjenial; 2. gjenialitet
dehşet *em* tmerr, frik e madhe; ***deprem dehşetinden sokağa atıldılar***, nga frika prej tërmetit u
hodhën në rrugë
dehşetli *mb* i tmerrshëm, tmerrues, i trishtueshëm
dejenere *mb* bastard, degjenerik
dek *paraf* gjer, deri; ***tepeye dek çıktı*** doli deri në kulm
dekan *em* dekan
dekolte *em* dekolté; ***dekolteli elbise***, fustan me dekolte
dekor *em* dekor
dekorasyon *em* dekoracion
dekoratör *em* dekorator
dekore etmek *fl* dekoroj
delege *em* delegat
deli *em* i çmendur, i marrë, i luajtur; ***deli etmek***, e çmend (dikë); ***deli olmak***, çmendem; 2. *fig* për së tepërmi i dhënë pas diçkaje, që e ka humbur kryen (nga dashuria etj); ***kitap delisi***, i dashuruar pas librit; ***oyun delisi***, i dhënë përsëtepërmi pas lojës
delik *em* 1. vrimë, birë; 2. *fig* burg
delikanlı 1. *em* djalosh, djalë i ri; 2. *pasth* (në thirrje): **Delikanlı!** Hej djalosh!
delil *em* 1. dëshmi, argument, provë
delilik *em* çmenduri, marrëzi, munges arsyeje
delirmek *fl* çmendem, marrosem, e humb arsyen
delmek *fl* 1. shpoj, vrimoj, çel vrima; 2. *fig* ofendoj
demeç *em* deklaratë (dhënë shtypit nga personi i autorizuar)
demek *fl* 1. them; 2. emër toj; ***buna Türkçe elma derler***, Turqisht kësaj i thonë mollë; 2. do të thotë, domethënë, ***"kamer" sözcüğü "ay" demektir***,

Copyrighted material

fjala "kamer" domethënë "hënë"
demet *em* 1. tufë, tubë (lulesh), duj, duaj
demin *ndf* pak para, mëpara, përpara (kohë); ***okuldan demin geldim***, nga shkolla erdha pak përpara
demincek *ndf* pak përpara, më parë
deminki *mb* i mëparshmi
demir *em kim* 1. hekur; 2. *detë* spirancı, hekur anije
demirbaş *em* inventar
demirci *em* farkëtar
demiryolu *em* hekurudhë
demlemek *fl* përvëloj (çajin)
demlik *em* enë (ibrik) për të përvëluar çajin
demokrasi *em* demokraci
demokrat *em* demokrat
demokratik *mb* demokratik
deneme *em* 1. provë, orvatje; 2. provë, eksperiment
denemek *fl* 1. provoj; 2. eksperimentoj
denetim *em* kontroll, inspektim
denetici *em* kontrollor
denetleme *em* kontrollim
denetlemek *fl* kontrolloj, inspektoj
deney *em* provë, eksperiment; ***deney yapmak***, bëj provë, bëj eksperiment
deneyim *em* përvojë, eksperiencë
deneyimli *mb* i përvojshëm, që eshtë me përvojë, që eshtë me eksperiencë
deneyimsiz *mb* i papërvojë, i paeksperiencë
denge *em* drejtpeshim, ekuilibër, baraspeshë
dengeli *mb* i ekulibruar, i sjellur në drejtpeshim
dengesiz *mb* i paekuilibruar, i padrejtëpeshuar, që nuk është në drejtpeshim
dengesizlik *em* paekuilibrim
deniz *em* det/i
denizaltı *em usht* nëndetëse
deniz anası *em zool* meduzë (Aurelia)
deniz aşırı *ndf* përtej detit; ***deniz aşırı ülkeler***, vende (shtete) përtej detit
deniz bilimi *em* okeanografi
denizci *em* 1. detar, marinar, shtegtar deti, lundërtar; 2. pronar anije
denizcilik *em* 1. lundrim detar; 2. marinë, ushtri detare; 3. mjeshtrija e ndërtimit të anijeve
denk *em* 1. vandak, deng; 2. ekuilibër; 3. gjysma e barrës së kalit
denklem *em* ekuacion, barazim; **bir bilinmeyenli denklem,** barazim me një të panjohur
denkleştirmek *fl* ekuilibroj, barazoj, sjell në drejtpeshim
deplasman *em sp* ndeshje në teren të huaj (si mysafir)
depo *em* depo, magazinë
depolama *em* deponim
depolamak *fl* deponoj, vendos (diçka) në depo
depozito *em* depozitë
deprem *em* tërmet
deprem bilimi *em* sizmologji
dere *em* përrua
derebeyi *em* feudal, pronar i madh tokash

Copyrighted material

derebeylik *em* feudalizëm
derece *em* 1. shkallë, grad; 2. rang, rend, grad; 3. termometër
dergâh *em* teqe
dergi *em* revistë; ***aylık dergi***, revistë mujore
derhal *ndf* menjëherë, në atë çast, aty për aty
deri *em* lëkurë
derin *mb* i thellë; ***derin kuyu***, pus i thellë
derinleşmek *fl* thellohem
derinlik *em* thellësirë
dernek *em* shoqatë
ders *em* mësim; orë mësimi; ***ders kitabı***, libër mësimi; **ders programı**, orar javor i mësimeve ***ders vermek***, jap mësim; *fl fig* qortoj (dikë)
dershane 1. klasë (dhomë) mësimi; 2. ent mësimor jashtë shkollor
dert *em* 1. sëmundje shumë zgjatëse e pashërueshme; 2. dert, brenga, hall, pikëllim, hidhërim, shqetësim
dertleşmek *fl* qaj hallin (tim dikujt)
dertli *mb* 1. i brengosur, i vuajtur, i pikëlluar; 2. i sëmurë, i dobët, i pafuqishëm
dertsiz *mb* i pabrenga, pa hall, pa dert
derleme *em* përmbledhje
derlemek *fl* përmbledh
derli toplu *mb* i rregullt, i rregullshëm
desen *em* 1. mostër, model, shembull, zbukurim (në tekstil, qeramik etj)
destan *em letërsi* epope
deste *em* tufë, buqetë (lulesh)
destek *em* 1. mbajtës, mbështetjedhënës (send); 2. përkrahje, mbrojtje, ndihme; ***destek olmak***, përkrah, mbroj
desteklemek *fl* 1. mbështes (që të mos rrëzohet); 2. përkrah, mbroj, ndihmoj
destekli *fl* 1. i mbështetur; 2. i përkrahur
deşmek *fl* 1. skalit, gdhend; çaj
detay *em* detaj, hollësi, imtësi
detaylı *mb* i hollësishëm, i imtësuar, me detaje
detektif *em* dedektiv
dev 1. *em* div, xhind,, figurë e përrallave popullore; 2. vigan, gjigant, kolosal
deva *em* mjet shërimi, bar, ilaç
devaluasyon *em* devalvim
devam *em* vazhdim; ***devam etmek***, vazhdoj
devamlı *mb* i vazhdueshëm, i pandërprerë, i përhershëm
devamlılık *em* vazhdueshmëri
devamsız *mb* i pavazhdueshëm, i pa vijueshëm
devamsızlık *em* pavazhdueshmëri
deve *em zool* deve (Camelus)
devir *em* 1. kohë, epokë, periudhë, shekull; 2. rrotullim; 3. shetitje (rreth diçkaje); ***kentin çevresinde bir devir yaptık***, rreth qytetit bëmë një shetitje
devirli *mb* periodik
devirme *em* përmbysje, rrëzim
devirmek *fl* përmbys, rrëzoj

Copyrighted material

devlet *em* shtet; ***devlet bashkanı,*** kryetar (president) i shtetit
devletleştirme *em* shtetëzim, të shtetëzuarit, nacionalizim
devletleştirmek *fl* shtetëzoj, nacionalizoj
devre *em* 1. periodë, kohë e caktuar, fazë; ***birinci devre,*** *sp* periodë (pjesa, gjusma) e parë (e lojës) 2. *fiz* ***elektrik devresi,*** qarku elektrik
devrik *mb* 1. i përmbysur, i rrëzuar; 2. i kthyer (prapësht)
devrilmek *fl* përmbysem, rrëzohem
devrim *em* 1. revolucion; 2. reform
devrimci *em* revolucionar
devriye *em* patrullë
deyim *em* 1. shprehje; 2. fjalë e urtë, proverb
deyiş *em* shqiptim
dezavantaj *em* gjendje e pavolitshme, disfavor, pengesë
dezenfekte *mb* i dezinfektuar
dış *em* 1. pamja (ama) e jashtme (e diçkaje); 2. *mb* i jashtëm; ***dış kapı,*** dera e jashtme; ***dış siyaset,*** politika e jashtme **dışarı** *ndf* jashtë, jo brenda; ***çocuk dışarı çıktı***, djali doli jashtë
dışbükey *mb* konveks, kurrizor
dışlamak *fl* lë jashtë, përjashtoj
dışişler *em* punë të jashtme; ***dışişleri bakanlığı***, ministria e punëve të jastme
dışkı *em* bagët, mut
didaktik *mb* didaktik
didiklemek *fl* bëj copa copa, coptoj
didinmek *fl* përpiqem, mundohem, orvatem, punoj fort; ***o kadar didindim ki sonunda baygın düştüm,*** aq u përpoqa sa që më në fund më ra të fikët
difteri *em med* difteri
diğer *mb* (diçka ose dikush) tjetër; ***diğer taraftan***, nga ana tjetër
dijital *mb* digjital
dik *mb* 1. *mat* normal (ndaj ndonjë sipërfaqe a vijë); 2. vertikal, pingul
dikdörtgen *em mat* katërkëndësh kënddrejtë (drejtkëndësh)
diken *em* ferrë, gjemb
dikenli *mb* me ferra, me gjemba, i gjembshëm
dikensi *mb* që i përngjan gjembit
dikey *em* 1. *mat* normal; 2. vertikal, pingul
dikili taş *em* obelisk
dikilmek *fl* 1. vë, vendoj, vendos (diçka diku); ***buraya bir anıt dikilecek***, këtu do të vendoset një monument; 2. mbjell; ***bahçeye meyve ağaçları*** **dikilecek**, në kopsht do të mbillen druj pemësh
dikiş *em* qepje; ***dikiş makinesi***, maqinë qepse
dikişçi *em* qepës, rrobaqepës
dikiz *em* vështrim i fshehur, përgjim; ***dikiz aynası***, retrovizor; ***dikiz etmek***, vështroj, përgjoj
dikizlemek *fl* vështroj fshehurazi

Copyrighted material

dikkat *em* kujdes, vëmendje; *pasth* Vini re! ***dikkat etmek,*** kujdesem, vëj re
dikkatle *ndf* me kujdes, me vëmendje
dikkatlı *mb* i kujdesshëm, i vëmendshëm
dakkatsız *mb* i pakujdesshëm
dikkatsizlik *em* pakujdesi, pavendshmëri
dikme *em* 1. qepje; 2. mbjellje; 3. vendosje
dikmek *fl* 1. qep; 2 mbjell; 3. vë, vendos
dikmek *fl* 1qep; 2. mbjell; 3. vë, vendos
diktatör *em* diktator
diktatörlük *em* diktaturë
dikte *em* diktat, diktim
dil *em* 1. *anat* gjuhë; 2. mjet komunikacioni, të folurit; ***ana dili,*** gjuha amtare, ***yabancı dil***, gjuhë e huaj
dilbilgisi *em* shkenca e gjuhës, gramatikë
dilek *em* dëshirë, lutje, kërkesë
dilekçe *em* lutje (e shkruar), kërkesë (e shkruar)
dilemek *fl* dëshiroj, kërkoj, lus
dilenci *em* lypës, lypsar, ai që lyp lëmoshë
dilencilik *em* lypësi
dilenme *em* lypje
dilenmek *fl* lyp, kërkoj lëmoshë
dilim *em* thelë, rriskë; ***bir dilim ekmek,*** një thelë bukë
dilimlemek *fl* ndaj në thela
dilsiz *mb* 1. memec, pa gojë, i nemtur; 2. *fig* i heshtur
dimdik *mb* plotësisht i drejt, pingul
din *em* fe, religjion, besim
dinamik *em* dinamikë; *mb* dinamik
dinamit *em* dinamit, substancë eksplozive
dinamo *em* dinamo
dinamometre *em fiz* dinamometër
dinç *mb* i fortë, i shëndosh, i fuqishëm, i gjallë, energjik, i zhdërvjelltë
dindar *em* fetar, religjioz
dindarlık *em* fetari, besimtari
dindaş *em* bashkëfetar
dindirmek *fl* e qetësoj
dingil *em* bosht
dinî *mb* fetar, ***dinî kitaplar,*** libra fetare
dinleme *em* dëgjim
dinlemek *fl* dëgjoj
dinlenme *em* pushim, çlodhje
dinlenmek *fl* pushoj, çlodhem
dinmek *fl* mej, pushoj, ndal; qetësoj; ***yağmur dindi,*** shiu pushoj; ***ağrı dindi***, dhembja u ndal
dinleyici *em* dëgjues
dinozor *em zool* dinozaur
dinsel *mb* i fesë, që i përket fesë, fetar, relgjioz
dinsiz *mb* i pafe, ateist
dinsizlik *em* ateizëm
dip *em* fund; ***deniz dibi***, fundi i detit; 2. afër (diçkaje); ***ağaç dibinde oturduk,*** ndejtëm afër (pran drurit)
diploma *em* diplomë
diplomasi *em* diplomaci
diplomat *em* diplomat
diplomatik *mb* diplomatik
diplomatlık *em* diplomaci
dipsiz *mb* pa fund, që s'ka fund

Copyrighted material

direk *em* shtyllë, direk
direksiyon *em* drejtues, timon (i automobilit)
dierekt *mb* i drejtpërdrejtë, direkt; *ndf* në mënyrë direkte
direktif *em* direktivë, udhëzime
direktör *em* drejtor
diren, dirgen *em* tërfurk, tërfurq, cfurk
direnç *em* 1. rezistencë, qëndresë; 2. *fiz* rezistencë; 3. *fiz* reostat
dirençsiz *mb* pa rezistencë, paqëndresë
direnmek *fl* këmbëngul, kundërshtoj, nuk bëj lëshim, insistoj, rezistoj
diri *mb* i gjallë; 2. . *fig* i gëzueshëm, i hareshëm, energjik, i fuqishëm, i zhdërvjelltë
dirilik *em* gjallëri, të qenët i gjallë
diriliş *em* rilindje
dirilme *em* ngjallje
dirilmek *fl* ngjallem
dirsek e*m anat* bërryl; ***dirseğini kırdı***, e theu bërrylin
disiplin *em* disiplinë
disiplinli *mb* i disiplinuar
disiplinsiz *mb* i padisiplinuar
disk *em sp* disk
diskalifiye etmek *fl* diskualifikoj
disket *em* disket
disko *em* disko
diskotek *em* diskotekë
dispanser *em* dispanseri
distribütör *em* distributor, shpërndarës, ndarës
diş *em anat* dhëmb; ***diş ağrısı***, dhembja e dhëmbit
dişçi *em* dentist, dhëmbëtar
diş eti *em anat* mish i dhëmbëve
dişi *mb* i femrës, femëror
dişlemek *fl* kafshoj, grimcoj
dişli *em* me dhëmbë
diyalog *em* dialog, bashkëbisedim
diyanet *em* religjion, besim
diyafram *em* diafragmë
diye *ndf* për, duke mejtuar; ***sizi göreyim diye geldim***, erdha për të parë ju; ***telefon edersin diye bekledim***, prita duke menduar se do të telefonosh
diyet *em* dietë
diz *em anat* gju; ***diz çökmek***, qëndroj i gjunëzuar, gjunjëzohem
dizanteri *em med* dizenteri
dizel *em* dizel
dizgi *em* radhitje germash në shtypshkronjë
dizgici *em* radhitës (në shtypshkronjë)
dizgin *em* kapistër, dizgjin, fre
dizginlemek *fl* frenoj
dizi *em* 1. seri; 2. rresht, radhë, varg, rend
dizilmek *fl* renditem, hyj në rresht
dizim *em* indeks, listë sipas renditit alfabetik
dizmek *fl* rreshtoj, radhis, rregulloj
diz üstü *ndf* mbi gju
doçent *em* docent
doğa *em* natyrë
doğacı *em* natyralist
doğacılık *em* natyralizëm
doğal *mb* natyror; i natyrës
doğa ötesi *em* metafizikë
doğa üstü *mb* i mbinatyrshëm
doğma *em* lindje, të lerët, të lindurit në botë

Copyrighted material

doğmak *fl* 1. lind (fëmija); 2. lind (dielli); 3. zbardhet, agon (dita)
doğrama *em* copëtim duke prerë
doğramacı *em* zdrukthëtar
doğramacılık *em* zdrukthëtari
doğramak *fl* copëtoj duke prerë
doğru *mb* 1. i drejt; ***doğru yol,*** rrugë e drejt; 2. vërtetë; ***doğru haber***, lajm i vërtetë; 3. drejt; ***doğru adam,*** njeri i drejtë; 4. *mat* drejtëz, vi; 5. *ndf* në më- nyrë te drejtë; 6. *paraf* kah, në drejtim të; ***batıya doğru,*** kah (në drejtim të) perëndimit
doğruca *ndf* drejtas
doğrudan *ndf* drejtpërsëdrejti, direkt
doğrulama *em* vërtetim, pohim
doğrulamak *fl* vërtetoj, pohoj (të qenit vërtetë të ndonjë lajmi a ndodhi)
doğrulmak *fl* drejtohem, ndre-qem
doğruluk *em* drejtësi, vërtetësi; sinqeritet, ndershmëri
doğu *em* lindje, ana nga lind dielli
doğulu *mb* oriental
doğum *em* lindje, të ardhurit në botë; ***doğum günü,*** ditëlindja; ***doğum kontrolu*** , kontrolli i të lindurit; ***doğum yapmak***, lind, pjell (gruaja); ***doğum yeri***, vend-lindje
doğum evi *em* maternitet, lindë-tore, shtëpi lindjeje
doğumlu *mb* i lindur (në vjet a vend)
doğurgan *mb* pjellor, që pjell shumë
doğurma *em* pjellje
doğurmak *fl* lind, pjell (gruaja)
doğuştan *mb* i lindur, i natyr-shëm, nga lindja; ***doğuştan hasta***, i sëmurë nga lindja
doksan *em* nëntëdhjetë
doksanar *mb* nga nëntëdhjetë
doksanıncı *mb* i nëntëdhjeti
doktor *em* doktor, mjek
doktora *em* doktoratë; ***doktora tezi,*** vepër doktorate, disertacion
doku *em anat* ind/i
dokumak *fl* end (në vargje); ***bütün gün bez dokudum,*** tërë ditën enda pëlhurë
dokunaklı *mb* i prekshëm, i mallëngjyeshëm
dokunma *em* prekje
dokunmak *fl* prek (me dorë, me. . .)
dokunulmazlık *em* paprekshmëri, pacenueshmëri, imunitet
dokuz *em* nëntë
dokuzuncu *mb* i nënti
doküman *em* dokument
dolamak *fl* 1. mbështjell¸ 2. mbledh (si lëmsh diçka)
dolambaç *em* lak, kthesë, bë-rryl (rruge, lumi etj), dredhë
dolambaçlı *mb* dredha – dredha
dolandırıcı *em* mashtrues
dolandırıcılık *em* mashtrim, të mashtruarit
dolandırmak *fl* 1. mashtroj; 2. rrethoj, mbështjell (me diçka)
dolanmak *fl* 1. rrethoj, kaloj, shetis (rreth e përqark një gjë-sendi); 2. mbështillem
dolap *em* dollap
dolapçı *em* 1. dollap punues; 2. *fig* gënjeshtar, mashtrues

Copyrighted material

dolar *em* dollar
dolaşık *mb* 1. i lakuar, gjarpërues; 2. i ngatërruar, i ndërlikuar; ***dolaşık iş***, punë e ndërlikuar
dolaşıklık *em* ngatërri, ngatërresë
dolaşım *em* shëtitje rreth e rrotull; qarkullim; ***kan dolaşımı***, qarkullim i gjakut
dolaşma *em* shëtitje rreth e rrotull
dolaşmak *fl* 1. shëtis; 2. shëtis rreth e rrotull; 3. ngatërroj, ndërlikoj, gërshetoj (flokët, penjët etj)
dolaştırmak *fl* e shetis (rrethin dikë); ***bana şehri dolaştırdı***, më shetiti nëpër qytet
dolayı *ndf* 1. rreth, përqark; 2. *parf* për arsye se, për shkak të, prandaj
dolayısıyla *ndf* 1. gjegjësisht, përkatësisht; 2. nga ky shkak, për këtë arësye, pra
dolaylı *mb* ndërmjetësisht, indirekt, tërthorazi
dolaysız *mb* direkt, i drejtpërdrejt
doldurmak *fl* mbush, bëj që diçka të mbushet
dolgu *em* 1. mbushje; 2. material për mbushjen (e diçkaje); 3. plombë (materijal për mbushjen e dhëmbit)
dolgulu *mb* i mbushur; ***dolgulu diş***, dhëmb i mbushur
dolgun *mb* 1. i mbushur; 2. i trashë, i majmë; 3. (për rrogën mujore) shum
dolma *em* 1. mbushje; 2. lloj gjelle; ***biber dolması***, speca të mbushura
dolmak *fl* mbushet (diçka); 2. mbushet, kalon (koha, afati)
dolmakalem *em* stilograf
dolmuş *mb* 1. i mbushur; 2. *em* lloj taksi që vozit në largësi të caktuar
dolu *mb* i mbushur
dolu *em* breshër; ***ceviz büyüklüğünde dolu yağdı***, ra breshër në madhësi të arrës
doludizgin *ndf* (për kuaj) vrapim me të katra
dolunay *em* hënë e plotë
domates *em bot* domate
dominyon *em* dominion
domuz *em zool* thi/u, derr/i; ***domuz eti*** mish derri
domuzluk *em fig* kokëfortësi
don *em* 1. brek; 2. acar, të ftohtët, akul; ***don ekinlere zarar verdi***, acari e dëmtoj të mbjellat
donakalmak *fl* 1. ngrij (nga të ftoftit); 2. *fig* habitem, gurëzohem, mbetem i shtangur; ***onu görünce donakaldım***, kur e pashë atë u gurëzova
donanım *em* mjete pajisjeje, instalim
donanma *em* 1. stolisje, zbukurim; 2. flotë; ***savaş donaması***, flota luftarake; 3. argëtim, solemn me flamuj, fishekzjarri etj në ditë të festave
donanmak *fl* stolisem
donatmak 1. zbukuroj, stolis; 2. furnizoj, pajis
dondurma *em* 1. akullore; 2. ngrirje
dondurmacı *em* akullore shitës

Copyrighted material

dundurulmuş *fl* i grirë, që ka grirë
dondurmak *fl* ngrij (diçka)
donma *em* grirje
donmak *fl* ngri, mërdhij, mërdhihem (nga të ftoftë)
donuk *mb* i ngrirë, 2. i turbull, i errët (që nuk shkëlqen; 3. *fig* i pagjallëri, i plogësht, i mpimë
donyağı *em* dhjam
dopdolu *mb* i mbushur plot
doping *em* doping
doruk *em* majë (e drurit, malit etj)
dosdoğru *mb* plotësisht drejt, shumë drejtë
dost *em* 1. mik, shok; 2. dashnor
dostane *ndf* miqësisht
dostça *mb* miqësor; *ndf* miqësisht
dostluk *em* miqësi
dosya *em* dosje; ***öğrenci dosyası***, dosja e nxënësit
dosyalamak *fl* klasifikoj në dosie
doyma *em* ngimje, ngopje
doymak *fl* ngihem, ngopem
doymuş *mb* i ngopur
doyum *em* 1. ngopje; 2. kënaqësi
doyurmak *fl* ngij, ngop (dikë)
doyurucu *mb* i kënaqshëm, që të kënaq dhe të plotëson dëshirën, i volitshëm
doz *em* 1. dozë; 2. ***dozunu kaçırmak***, teproj në diçka (në punë, në mesim, në të ngrënë, në të pirë etj)
dökme *em* derdhje, shkrirje, tretje
dökmecilik *em* mjeshtëria dhe puna e shkrirësit të metaleve
dökülmek *fl* derdhem; bij, fundosem, batis, shembem; ***tavan dökülür***, shembet tavani
döküm *em* shkrirje, tretje, derdhje (e metaleve); **demir dökümü**, hekur i derdhur, i shkrimë, gizë
dokümcü *em* shkrirës, tretës, derdhës i metaleve
dökümcülük *em shiko* dökmecilik
dokümhane *em* uzinë shkrirjeje
döküntü *em* mbeturira
döndürmek *fl* 1. rrotulloj; 2. kthej (prapa); ***paralarımı döndürdü***, m'i ktheu paratë
dönek *mb* (njeri) i paqëndrueshëm, jostabil, i ndryshueshëm, i mendjelehtë, i pabesë
dönem *em* 1. periudhë; 2. semestër
dönemeç *em* kthesë, lak (rruge, lumi etj)
dönemeçli *mb* me kthesa, lakor
döner *mb* 1. rrotullues; 2. *em* mish që piqet në bosht rrotullues vertikal
dönme *em* 1. rrotullim; 2. kalim në fenë muslimane
dönmek *fl* 1. rrotullohem; 2. kthej (shiqimin, drejtimin etj); 3. kthehem (prapa); ***okuldan dönüyor***, kthehet nga shkolla
dönüm *em* 1. rreth 1000 m² të sipërfaqes së tokës 2. kthesë, ndërim, ndryshim gjendjeje; ***savaşın dönüm noktası***, pika e ndërimit të gjendjes së luftës
dönüş em 1. rrotullim; 2. kthim
dönüşmek *fl* shndërroj (diçka në tjetër gjë), transformoj

Copyrighted material

donüşüm *em* transformim, shndërrim
dördüncü *mb* i katërti
dört *em* katër
dörder *mb* nga katër
dörtgen em *geom* katërkëndësh
dörtnal *em* më të katra
dörtyol *em* udhëkryq; ***dörtyol ağzı***, udhëkryq
döşek *em* dyshek, shtrat
doşeli *mb* i pajisur, i pajisur me orendi
döşeme *em* 1. dysheme; 2. mobilim
döşemek *fl* shtroj (çarçaf, shtrat, qilim etj); 2. kaploj, mbuloj (diçka me një shtresë tjetër); 3. furnizoj, shtroj banesën me mobilje; 4. instaloj
döşeyici *em* instalues, ai që instalon, ai që shtron
döviz *em* devizë, valutë; ***döviz kuru***, kurs valutash
dövme *em* rrahje
dövmek *fi* 1. rrah (dikë); 2. tund, turbulloj, përziej (kosin e bëj dhallë); 3. farkoj (rrah hekurin e nxehtë me çekiç)
dövülmüş *mb* i rrahur
dövüş *em* rrahje, të rrahurit
dövüşmek *fl* rrihem, mbytem, vritem (reciprokisht me dikë)
drama *em* dramë
dramatik *mb* dramatik
dramalaştırma *em* dramatizim
dramalaştırmak *fl* dramatizoj
dua *em* lutje fetare, dua; ***dua etmek***, lus(t) zotin
duacı *em* lutës, ai që bën dua
dudak *em anat* buzë
dul *mb* i vej, vejan; e vejë, vejushe
duman *em* tym
dumanlı *mb* 1. i tymuar, i tymosur; 2. i mjegulluar, i mbuluar me mjegull
dumanlamak *fl* tymos (dikë a diçka)
dumanlanmak *fl* tymosem
dupleks *em* banesë ose shtëpi dykatëshe
durak *em* stacion; ***otobüs durağı***, stacion autobusi
duraklama *em* ndalje, të ndalët, ndërprerje
duraklamak *fl* ndal, ndërpres (punën, lëvizjen etj)
durdurma *em* ndalim, ndalje, ndërprerje
durdurmak *fl* 1. ndal, ndaloj (dikë); 2. ndërpres (punët, pagesën etj)
durdurmaksızın *ndf* pandalë, papushim, pandërprerje
durgun *mb* 1. i palëvizshëm, amull; 2. *fig* i qetë, i pazëshëm; pa valë (për detin)
durgunlaşmak *fl* qetësohem, amullohem
durgunluk *em* palëvizshmëri, amulli, ndalje, ngecje, ndërprerje
durmak *fl* 1. ndalem, ***saat durdu***, ora u ndal; 2. qëndroj, jam; ***kitaplar hala dolapta duruyor***, librat ende qëndrojnë (janë) në dollapë; 3. pres; ***ne duruyorsun, devam et***, çka po pret, vazhdo
duru *mb* i kthjellët
durulama *em* kthjellim, shpëlarje

Copyrighted material

durulamak *fl* kthjelloj; shpërlaj
durum *em* gjendje, situatë, pozitë
duruş *em* 1. ndalje, të ndalët; 2. qëndrim
duruşma *em jur* seancë gjyqësore, proces gjyqësor
duş *em* dush; ***sıcak duş***, dush i nxehtë; ***soğuk duş***, dush i ftohtë
dut em *bot* man; ***kara dut***, man i zi
duvak *em* duvak, vel i nusërisë
duvar *em* mur
duvarcı *em* murator
duyarlı *mb* i ndjeshëm, i prekshëm, sentimental
duyarlık *em* ndjesi, prekshmëri
duygu *em* ndjenjë, ndijë, shqisë, ndijim
duygulanmak *fl* tronditem, prekem, mallëngjehem, ndjej kënaqësi
duygulu *mb* i ndjeshëm, sentimental
duygusal *mb* i ndjeshëm, sentimental, emocional
duygusuz *mb* 1. i pandjeshëm, zemërgur, i padhembshëm, indiferent
duygusuzluk *em* pandjesi, padhimbsuri, indiferentizëm
duymak *fl* 1. dëgjoj; 2. ndjej, kap me shqisa
duyurmak *fl* lajmëroj, informoj, shpall
duyuru *em* lajmërim, informim, shpallje
düdük *em* zamare, bilbil, fishkëllyese e vogël
düğme *em* kopsë, pullë, sumbull, mbërtheckë; ***elektrik düğmesi,*** çelës elektriku
düğmelemek *fl* mbërthej, kopsit, (kopsis)
düğüm *em* nyje
düğmlemek *fl* lidh nyje
düğümlenmek *fl* lidhem me nyje
düğün *em* dasmë
dükkân *em* dyqan, shitore
dülger *em* zdrukthëtar, karpentier
dülgerlik *em* zdrukthëtari, karpentieri
dümdüz *mb* plotësisht i rrafshtë
dümen *em* timon, drejtues
dün *em* dje
dünkü *mb* i djeshmi
dünür *em* krushkë/u
dünya *em* 1. botë, rruzulli i tokës; 2. botë, njerëzia, gjithkush; ***dünya rekoru***, rekord botëror; ***dünya şampionu***, kampion i botës; ***dünya güzeli***, bukuroshja e botës
dürbün *em fiz* dylbi
dürmek *fl* 1. duke rrotulluar mbështjell një send në formë cilindri (qilim, letër etj), palos
dürtmek *fl* 1. thumboj, ngacmoj (leht); 2. prek (dikë); 3. nxit, stimuloj
dürtü *em* shtytje, shtysë, nxitje, inkurajim, stimul
dürüst *em* korrekt, i ndershëm, i drejtshëm
dürüstlük *em* korrektësi, ndershmëri, drejtësi
düş *em* ëndër; ***gece heyecanlı bir düş gördüm***, mbrëmë pash një ëndër tronditës
düşey *mb* vertikal

Copyrighted material

düşkün *mb* i varfër, i vobektë, i mjerë; 2. i prirë, i dhënë pas (një gjëje)
düşkünlük *em* 1. varfëri, vobeksi; 2. pirje, pasion, të dhënët pas diçkaje
düşman *em* armik
düşmanlık *em* armiqësi
düşme *em* rrëzim
düşmek *fl* rrëzohem
düşük *mb* i rrëzuar
düşünce *em* 1. mendim; 2. ide; 2. brengë
düşünceli *mb* 1. i mendshëm, i kuptueshëm, i arsyeshëm; 2. i brengosur, i shqetësuar
düşüncesiz *mb* i pakuptueshëm, i paarsyeshëm; i pakujdesshëm
düşünmek *fl* mendoj, gjykoj, sajoj në mendje
düşünür *em* mendimtar
düşünme *em* mejtim, mendim, të menduarit
düşürme *em* rrëzim, rrëzuarje
düşürmek *fl* 1. lëshoj (diçka) të bie (poshtë); 2. rrëzoj, përmbys
düşüş *em* rrëzim
düz *mb* i rrafshët, i drejt, i lëmuet
düzelmek *fl* rrafshohem, drejtohem, përmirësohem (i sëmuri)
düzeltmek *fl* 1. rrafshoj, lëmoj; 2. drejtoj; 3. rregulloj; 4. ndreq, korrigjoj
düzeç *em* nivelues
düzeçleme *em* rrafshim, nivelim
düzeçlemek *fl* rrafshoj, niveloj
düzeltmen *em* korrektor
düzen *em* rend, rregullim (shoqëror), regjim
düzenbas *em* gënjeshtër, rrenacak
düzenleme *em* rregullim, organizim
düzenlemek *fl* 1. rregulloj, sjell (diçka) në rregull; 2. organizoj
düzenleyici *em* rregullues, organizator
düzenli *mb* i rregullt, i rregullshëm, i rregulluar
düzenlik *em* rregullsi
düzensiz *mb* i parregullt, që s'ka rregull
düzensizlik *em* parregullsi
düzenteker *em* volant
düzey *en* nivel; ***göl suyun düzeyi,*** niveli i ujit të liqenit
düzgün *mb* i rrafshët, i lëmuar, i rregullt, pa të meta
düzgünlük *em* rregullsi, përpikëri
düzine *em* duzinë, (12 copa të një sendi)
düzlük *em* rrafshinë; sipërfaqe e rrafshët, e gjerë dhe e çelur
düzyazı *em letërsi* prozë

Copyrighted material

E

e - shkronja e gjashtë e alfabetit Turk
ebat *em* dimension, përmasë, madhësi
ebe *em* mami, mamicë, mëndeshë
ebedilik *em* përjetësi, amshim
ebe kuşağı, ebem kuşağı *em* ylber, brezi i zonjës
ebediyen *ndf mb* i përhershëm, i përjetëshëm
ebelik *em* mjeshtëria e mamicës
ebevyen *em* prind
ecel *em* koha (moment) e vdekjes
ecdat *em* stërgjyshërit, ta parët tanë
ece *em* mbretëreshë
ecnebi *mb* i jashtëm, i huaj; *em* njeri i huaj
ecza *em kim* prodhime kimike
eczacı *em* farmacist
eczacılık *em* farmakologji
eczane *em* farmaci, barnatore (shitore)
edat *em gram* parafjalë
edebî *mb* letrar, që ka lidhje me letërsinë
edebiyat *em* letërsi, literaturë,
edebiyatçı *em* letrar, shkrimtar
edepli *mb* i sjellshëm
edepsiz *mb* imoral, i pandershëm
edepsizce *ndf* paturpësisht
eder *em* çmim, vler; kushton
edilgen *em gram* pasiv; trajta pasive (pësore) e foljes
edilmek *fl* bëhem
edinmek *fl* marr, fitoj, përfitoj, siguroj; ***yeni bilgiler edindi,*** përfitoj dije të reja
editör *em* botues, editor
efe *em* 1. trim, trim i fshatit; 2. vëllai i madh; 3. kabadai
efendi *em* 1. zotëri, zotni; 2. zotërues, pronar; **köylü memleketin efendisidir**, fshatari eshtë pronar i atdheut; 3. zotëri, fisnik; 4. *fig mb* i sjellshëm, i kulturuar; i njerëzishëm; **komşumuz efendi bir adamdır,** fqiu i ynë është njeri i kulturuar
efendim! *pasth* 1. (gjatë thirjes): Urdhëroni! **Hasan**! -**Efendim**! Hasan! -Po zotëri!, Urdhëroni zotëri! 2. (në pyetje): ***Efendim?*** Nuk të kuptova (nuk mora vesh)? 3. (duke bërë nderë): ***Haklısın efendim!*** Keni të drejt zotëri!
efkâr *em* 1. brengë, hidhërim, pikëllim; 2. *(shumës)* mendime
efkârlı *mb* i brengosur, i hidhëruar, i pikëlluar
efsane *em* legjendë
egemen *em mb* sovran
egemenlik *em* sovranitet
egoist *mb* egoist

Copyrighted material

egzama *em med* ekzema, majasil
egzersiz *em* ushtrim, stërvitje; ***egzersiz yapmak,*** ushtroj, stërvis
egzotik *mb* ekzotik
egzos *em* hedhja e gazrave të djegura jasht nga motori i automjeteve
eğe *em* 1. limë; 2. *anat* brinjë
eğelemek *fl* gdhend me limë, limoj
eğer *lidh* në se, në qoftë se, në rastë se; ***eğer hava güzel olursa gezeceğim,*** në qoftë se koha do të jetë e mirë do të shëtis
eğik *mb* i pjerrët, ***eğik düzlem*** *fiz* rrafsh i pjerrët; i kërrusur
eğiklik *em* pjerrtësi, kërrusje
eğilim *em* prirje
eğilimli *mb* 1. i prirur, që eshtë me prirje; 2. i pjerrët
eğilme *em* përkulje **eğilmek** *fl* 1. përkulem; 2. përkul, lakoj; 3. *fig* nën-shtrohem
eğim *em* pjerrësi, pjerrësirë
eğirme *em* tjerrje
eğirmek *fl* tjerr
eğirmen *em* vegël tjerrëse
eğitici *mb* edukues, që edukon; ***eğitici film,*** film edukues
eğitim *em* 1. arsim; ***yüksek eğitim,*** arsim i lartë; ***zorunlu eğitim,*** arsim i detyruar; 2. edukatë, edukim
eğitimci *em* edukator
eğitmek *fl* edukoj, mësoj (dikë), ushtroj (dikë)
eğlence *em* zabavitje, dëfrim, argëtim
eğlenceli *mb* zbaviteshëm
eğlendirici *mb* zbavitës, që të zbavit
eğlendirme *em* argëtim, zbavitje
eğlendirmek *fl* argëtoj (dikë)
eğlenme *em* argëtim, zbavitje
eğlenmek *fl* 1. zbavitem, dëfrehem, argëtohem; 2. *fig* vonohem (diku); 3. *fig* bëj shaka, tallem (me dikë)
eğlenti *em* argëtim, dëfrim, zbavitje
eğmek *fl* pjerrësoj; ***bardağı eğmeyin, içindeki su dökülür,*** mos e pjerrësoni gotën, do të derdhet uji
eğreti *mb* 1. i përkohëshem; 2. i papështatshëm; 3. **eğreti almak** *fl* marr hua, huaj (diçka)
eğri *mb* i shtrembër; 2. i pjerrët; 3. *em mat* hark, lakore
ehemmiyet *em* rëndësi
ehemmiyetli *mb* i rëndësishëm
ehemmiyetsiz *mb* i parëndësishëm
ehli *mb* shtëpiak
eklileştirmek *fl* zbut (një kafshë të egër)
ehliyet *em* aftësi, zotësi; ***sürücü ehlijeti,*** patentë për vozitjen (drejtimin) e automjetit
ehliyetli *mb* i aftë, i zoti; kompetent, i auturizuar për kryerjen e ndonjë detyre
ek *em* shtesë, plotësues; *gram* sufiks, shtesë
ekili *mb* i mbjellur
ekim *em* 1. tetor (muaj) 2. mbjellje; ***ekim zamanı,*** koha e mbjellave
ekinci *em* mbjellës, bujk
ekip *em* ekip, skuadër

Copyrighted material

eklem *em anat* kyç, nyje (vend bashkimi)
eklemek *fl* shtoj, plotësoj
ekme em mbjellje
ekmek 1. *em* bukë; 2. *fl* mbjell
ekmekçi *em* bukëpjekës, furrtar
ekoloji *em* ekologji
ekolojik *mb* ekologjik, që i përket ekologjisë, në lidhje me ekologjinë
ekonomi *em* ekonomi
ekonomik 1. *mb* ekonomik, që i përket ekonomisë, që është ekonomike; *ndf* ekonomikisht, kursimtarisht
ekran *em* ekran
eksen *em* bosht, ***dünya ekseni,*** boshti i tokës
ekser, enser *em* gozhdë e madhe
ekseriyet *em* shumicë, numri i madh, pjesa dërmuese
ekseriyetle *ndf* përgjithësisht, kryesisht
eksi *em* 1. *mat* shenja negative, minus (-),shenja e zbritjes; ***altı eksi iki eşittir dört,*** gjashtë minus dy barazi katër; 2. *fiz* negativ, nën zero; ***bugün sıcaklık eksi - 5° derecedir,*** sot temperatura është -5° grad nën zero
eksik *mb* i paplotë, i mangët; 2. *em* mungesë, mangësi; ***evin eksikleri çoktur,*** mangësitë e shtëpisë janë të shumta
eksiklik *em* mungesë, mangësi, defekt, e metë,
eksiksiz *mb* i plotë, pa të meta, i përsosur; *ndf* plotësisht, tërësisht
eksilme *em* pakësim, zvogëlim
eksilmek *fl* pakësohem, zvogëlohem
eksiltmek *fl* pakësoj, zvogëloj
eksper *em* ekspert
ekspres *em* ekspres (tren, aeroplan etj)
ekstra *mb* 1. shumë i mirë, i përsosur; 2. plotësues, i veçantë, i posaçëm
ekşi *em* i thartë
ekşilik *em* thartësirë
ekşimek *fl* thartohem
ekşitme *em* thartim
ekşitmek *fl* thartoj
ekvator *em gjeog* ekuator
ekvatoral *mb* ekuatorial
el *em anat* dorë; ***el çantası,*** çantë dore, ***el freni,*** fren dore; ***el kitabı,*** doracak (libër); ***el koymak,*** konfiskoj; ***ele ele tutulun,*** kapeni dorë për dore; ***el sallamak,*** jap shenjë me dorë;***el yazısı,*** shkrim dore; ***elde etmek,*** përfitoj; ***elden,*** nga dora; ***ele almak,*** marr në shqyrtim, marr parasysh; ***ele geçirmek,*** marrë në zotërim, pushtoj, përfitoj, ***ele vermek,*** tradhtoj, jap informacione kundërshtarit; ***eli açık,*** dorë çelur, dorëdhënës
el *em* huaj, jabanxhi
elastikiyet *em* elasticitet
elbette *ndf pasth* natyrisht, nënkuptohet, padyshim
elbise *em* 1. veshje, rroba; 2. fustan
elçi *em* 1. ambasador; 2. përfaqësues diplomatik; 3. profet

Copyrighted material

elçilik *em* 1. ambasadë; 2. ndërtesa e ambasadës
eldiven *em* dorezë; ***bir çift eldiven***, një palë dorezë
eldivenci *em* mjeshtër dorëzash
elebaşı *em* 1. udhëheqës (në lojë të fëmijve); 2. udhëheqës i një grupi banditësh
elek *em* sitë, shoshë
elekçi *em* sitë mbarues
elektrik *em fiz* elektricitet; *mb* në lidhje me elektricitetin; ***elektrik düğmesi***, çelës elektrik; ***elektrik kesintisi***, prerja elektrike; ***elektrik mühendisi***, inxhinieri elektrik; ***elektrik süpürgesi***, fshesa elektrike
ektrikçi *em* elektricist
elektrikleme *em* elektrizim
elektrikleme *fl* elektrizoj
elektrkilenmek *fl* elektrizohem
elektrikli *mb* elektrik/e, me elektricitet, gjendje e elektrizuar
elektroliz *em fiz* elektrolizë
elektron *em fiz* elektron
elktronik *em* elektronikë; *mb* elektronik; **elektronik cihazı**, aparat elektronik
elektroskop *em fiz* elektroskop
elektrot *em* elektrodë
eleman *em* 1. personel i një enti; 2. çdo pjesë (e ndonjë makine)
elemek *fl* 1. sit, shosh, shoshit; *sp* eliminoj, diskualifikoj
element *em kim* element
elenme *em* eliminim, diskualifikim
elenmek *fl* eliminohem, diskualifikohem
eleştiri *em* kritik (mendim në lidhje me ndonjë vepër)
eleştirmek *fl* kritikoj, jap mendim, shkruaj kritikë
eleştirmen *em* kritik (person); 2. recensent
elips *em gjeom* elipsë
eliptik *mb* eliptik, vezak
elleme *em* prekje (me dorë)
ellemek *fl* prek (me dorë)
elli *em* pesëdhjetë
ellinci *mb* i pësëdhjeti
elma *em bot* mollë
elmas *em* diamant
elti *em* kunatë
elveda ! *pasth* lamtumir! (thënie e dhimbshme gjatë ndarjes prej diçkaje që nuk do të kthehet më); ***Elveda güzel günler!*** Lamtumirë ditë të mira! ***Elveda sosyalizm!*** Lamtumirë socializëm! ***Elveda gençlik!*** Lamtumir rini - djalëri!
elverişli *mb* i volitshëm, i përshtatshëm
elverişsiz *mb* i pavolitshëm, i papërshtatshëm
emanet *em* 1. besim; ***emanet etmek***, jap në besim (në ruajtje diçka); 2. porosi e fundit
emanteçi *em* ai qe merr gjëra në dorëzim për t'i ruajtur
emaje *em* smallt
emek *em* punë, mund; ***emek vermek***, mundohem, punoj etj
emekçi *em* punëtor, punënjës
emeklemek *fl* zvarritem, tërhiqem zvarrë (fëmija)
emekli *em* pensionist, ***emekli olmak***, pensionohem

Copyrighted material

emeklilik *em* pension
emektar *em* veteran
emektaş *em* shok i punës, koleg
emel *em* dëshirë, ambicie, pikësynim
emilmek *fl* thithem
emilmiş *mb* i thithur
emin *mb* i sigurt; ***emin olmak,*** jam i sigurt
emir *em* urdhër, komandë; ***emir vermek***, jap urdhër, urdhëroj, komandoj
emirber *em* ordinancë
emirname *em* urdhëresë me shkrim
emlak *em* pasuri e patundshme
emlakçı *em* ndërmjetës (agenci) në shit-blerjen e pasunive të patundshme
emmeç *em* aspirator
emmek *fl* thith
emniyet *em* 1. siguri, sigurim; ***emniyet kemeri,*** rrip sigurimi; 2. organ sigurimi shtetëror, policia
emniyetli *mb* 1. i sigurt, i siguruar; 2. i besueshëm, i besës, besnik
emniyetsiz *mb* i pasigurt, i pasiguruar; 2. i pabesë, i pa besueshëm
emnijetsizlik *em* pasiguri, mungesë sigurie
emretmek *fl* urdhëroj, komandoj
emsal *em* 1. përngjasim; 2. shembull
emsalsız *mb* i pakrahasueshëm, i rrallë, i pashoq, i vetëm
emzirmek *fl* jap gji fëmijës
en *ndf* më; ***en az***, më pak se. . . ; ***en çok***, më tepër se. . . ; ***en geç***, më von se. . . ; ***en iyi***, më mirë se. . . ; ***en kötü***, më keq se. . . ; ***en küçük***, më i vogël ndër. . . ; ***en yüksek***, më i lartë se. . . **en** *em* gjërësi; ***yolun eni***, gjerësia e rrugës; ***kumaşın eni***, gjerësia e stofit; ***kâğıdın eni***, gjerësia e letrës
enayı *mb* naiv, i trash nga mendja, i pa të keq, që beson lehtë
enayilik *em* naivitet
endam *em* shtat
endamlı *mb* i shtathedhur, shtatmadh
ender *mb* shum i rrallë; ***böyle eli açık adam ender bulunur***, rallë gjindet njeri kaq bujar (me dorë kaq të çelur)
endişe *em* 1. shqetësim, breng, merak; **endişe etmek,** shqetësoj, merakos
endişeli *mb* i shqetësuar, i brengosur, i merakosur
endişelenmek *fl* shqetësohem, brengosem, merakosem
endişesiz *mb* i pabrengosur, i pa merakosur
enerji *em* energji
enfes *mb* i shkëlqyeshëm, shumë i bukur
enflasyon em inflacion
engebe *em gjeog* parafshirat e tokës, valë valësira e tokës, reliefi i tokës
engebeli *mb* i parrafshët, i thyer, i valëzuar (toka etj)
engel *em* pengesë; ***engel olmak,*** pengoj, ndaloj
engelleme *em* pengim
engellemek *fl* pengoj, ndaloj

Copyrighted material

engelli *em* i penguar, me pengesa
engelsiz *mb* pa pengesa
engin *mb* shumë i gjerë (pothuajse nuk i shihet fundi); ***engin deniz,*** deti i gjerë; ***engin ufuklar***, horizonte të gjëra
enginlik *em* gjerësirë, hapësirë
enişte *em* enishte, dhëndër, burri i motrës ose i hallës
enjekte etmek *fl med* injektoj
enkaz *em* rrënoja, mbeturinat e ndërtesave të shembura, gërmadhë, rrënim
enli *mb* që ka gjerësi, i gjerë
ense *em anat* zverk, ana e pasme e qafës
enser *em* gozhdë e madhe
ensiz *mb* që nuk ka gjerësi, i ngusht
enstitü *em* institut
enstrüman *em* instrument
entari *em* fustan
entelektüel *em* intelektual
enteresan *mb* interesant, tërheqës
entrika *em* intrigë
envanter *em* inventar
epey, epeyce *ndf* mjaft, mjaftueshëm, që mjafton, në një farë mase, aq sa duhet
epilasyon *em* heqja e qimeve të padëshiruara, epilasion
er *em* 1. mashkull; 2. ushtar i thjeshtë; 3. trim
er *mb* herët; ***er geç***, herët a vonë; ***er geç bu iş olacak,*** (sidoqoftë) herët a vonë kjo punë do të bëhet
erbap *mb* i zoti, i aftë, qe i vjen nga dora çdo gjë
erbaş *em usht* nënoficer
erdem *em* virtyt, mirëbërësi, etj
erdemli *mb* i virtytshëm, i ndershëm
ergen *em* 1. djalosh; 2. njeri i pa martuar, beqar
ergenli *mb* virgjëri
erek *em* qëllim
ergeç *ndf* më së fundi, herët ose vonë
ergenlik *mb* burrëzim
erik *em bot* kumbull
eril *em gram* gjinia mashkullore
erim *em* sihariq, lajmi i mirë
erime *em* shkrirje, tretje
erimek *fl* shkrihem, tretem
erimiş *mb* i shkrirë, i tretur
eritmek *fl* shkrij, tres
erişim *em* mbërritje, arritje,
erişmek *fl* mbërrij, arrij; ***yüksek bir mefkiye erişti,*** arriti në një pozitë të lartë
eriyik *em kim* tretësirë, solucion
erkân *em* epror
erkeç *em zool* cjap, mashkulli i dhisë
erkek *em* 1. mashkull; ***erkek çocuk,*** fëmijë mashkull; 2. burrë; ***köyün erkekleri askerde,*** burrat e fshatit janë në ushtri; 3. bashkëshort; 4. burrë, njeri i fjalës, njeri i besës; ***erkek arkadaş,*** shok
erkekçe *ndf* burrërisht, si burrë, trimërisht
erkeklik *em* burrëri, burrni
erken *mb* herët
erkinci *em mb* liberal
erkincilik *em* liberalizëm
erlik burrëri, trimëri
ermek *fl shiko* **erişmek**
Ermeni *em* armen

Copyrighted material

erotik *mb* erotik
erotizm *em* erotizëm
erozyon *em* erozion, gërryerje
erteleme *em* shtyrje
ertelemek *fl* shtyj, shtyj për më vonë, vonoj
ertesi *mb* vijues, pasues, i ardhshmi; **ertesi hafta,** java e ardhshme; **ertesi ay,** muaji pas kësaj
erzak *em* ushqime, rezerva ushqimeşh
esaret *em* robëri, skllavëri
esas *em* 1. themel, bazë; 2. thelb, esencë
esasen *ndf* kryesisht, në të vërtet
esasî *mb* themelor
esaslı *mb* themelor, parimor, kryesor, esencial, thelbësor
esen *mb* i shëndosh, i shëndetshëm, i gëzueshëm, pa sëmundje; ***Şen ve esen kalın!*** *pasth* mbetshi me plot gëzim e shëndosh!
esenlemek *fl* përshëndet
esenleşmek *fl* përshëndetem
esenlik *em* shëndet (të mirë) dhe kënaqësi e lumturi
eser *em* vepër; ***edebiyat eseri,*** vepër letrare; ***sanat eseri,*** vepër artistike
esin *em* 1. frymëzim; 2. erë e lehtë mëngjezi
esindirmek *fl* frymëzoj
esinlenmek *fl* frymëzohem
esinti *em* erë e lehtë
esir *em* rob, skllav; ***savaş esiri***, rob lufte; ***esir almak,*** robëroj; ***esir düşmek***, bie në robëri;
esirgemek *fl* mbroj, ruaj
eski *mb* i vjetër, i lashtë, i kohës së shkuar
eski çağ *em* periudha parahistorike
eskici *em* shitës vjetërsirash, ai që merr dhe shet sende të vjetra
eskiden *ndf* dikur, në të kaluar
eskimek *fl* vjetrohem
eskitmek *fl* vjetroj (diçka)
esme *em* fryerje
esmek *fl* fryn (era); ***rüzgâr batıdan esiyor,*** era fryn nga perëndimi
esmer *mb* zeshkan, i zeshkët
esmerleşmek *fl* zeshkësohem, nxihem në fytyrë
esmerlik *em* zeshkësi
esnaf *em* zejtar; shoqëri zejtarësh dhe tregtarëve të imta
esnek *mb* elastik
esneklik *em* elasticitet
esneme *em* gogëzimë
esnemek *fl* 1. më hapet goja, gogësoj; 2. zgjas, përkul (gomën etj)
Esperanto *em* Esperanto
espri *em* thënie zbavitëse dhe me shaka
esrarengiz *mb* misterioz, i fshehtë, sekret
esrarkeş *em* narkotik
esrarlı *mb* misterioz, i fshehtë, sekret
estetik *em* estetikë; *mb* estetik
eş *em* palë, par tner; ***güvercin eşini arıyor***, pëllumbi e kërkon partnerin (palën) e vet; 2. bashkëshort / bashkëshorte; 3. moshatar, moshanik; 4. *pop* shok/shoqe **eş anlamlı** *mb gram* sinonim; ***eş anlamlı sözcük,*** fjalë sinonimike

Copyrighted material

eşarp *em* shall, shami qafe
eşbasınç *em* izobar
eşbasınçlı *mb* izobarik
eşcinsel *mb* homoseksual
eşdeğerli *mb* ekuivalent
eşek *em zool* gomar; *fig* njeri kokëfort
eşeklik *em* gomari, gomarlëk
eşeleme *em* gërmim
eşelemek *fl* gërmoj
eşik *em* prag (i derës)
eşit *mb* i njëjtë, i barabartë
eşitlemek *fl* barazoj
eşitlenmek *fl* barazohem
eşitlik *em* barabartësi, barazi; shoqërim
eşkâl *em* formë
eşkenar *em gjeom* barabrinjës
eşkiya *em* cub, grabitës, kusar, bandit
eşleme *em* sinkronizim
eşlemek *fl* sinkronizoj
eşlik *em* shoqërim; ***eşlik etmek,*** shoqëroj
eşofman *em sp* veshje sportive e përbërë prej dy pjesëve
eşsiz *mb* 1. i papalë, pa partnerë; që nuk ka palë; ***bu güvercin eşsiz kaldı***, ky pëllumb mbeti pa palë; 2. i vetmi, që nuk ka të shoqen, që nuk mund të arrihet
eşya *em* gjë, send, plaçkë, orendi (emër i përbashkët për gjëra të lëvizshme të bëra nga njeri për nevoja të ndryshme
et *em* mish; ***et suyu,*** lëng mishi
etçil *em* mishngrënës
etek *em* 1. fund (i çarçafit, mbulesës, veshjes etj); 2. rrëzë, rrëzë (e malit)
eteklik *em* fund (veshje grash); 2. material për funde
eter *em kim* eter
etiket *em* etiket
etimoloji *em* etimologji
etken *em* faktor, që ndikon
etki *em* ndikim, influencë
etkilemek *fl* ndikoj, influencoj
etkilenmek *fl* ndikohem
etkileyici *mb* ndikues, ai (ajo) që ndikon; i ndikueshëm, përshtypjedhënës
etkili *mb* i efetkshëm, që ka sukses në punë; ndikues
etkin *mb shiko* ***etkileyici***
etkinlik *em* 1. aktivitet, veprimtari; 2. ndikueshmëri
etkisiz *mb* 1. i paefekshëm, i pafrytshëm, i padobishëm; 2. i pandikueshëm, që nuk ndikon
etli *mb* i mishtë, me mish, i bushur, i majmë, buçkan
etmek *fl* 1. bëj, veproj, kryej; 2. vlej; 3. *gram* (folje ndihmëse): bëj
etmen *em* faktor
etnik *mb* etnik
etnografya *em* etnografi
etnoloji *em* etnologji
etraf *em* 1. rrethanë, mjedis, ambient; 2. anë
etrafında *ndf* rreth, përreth, përqark
ettirgen *mb gram* faktitiv; ***ettirgen fiil,*** folje faktitive
ev *em* shtëpi, banesë; ***ev işi,*** punë shtëpiake; ***ev kadını,*** amvise; ***ev sahibi***, i zoti (pronari) i shtëpisë; ***ev sahibesi***, zonjë shtëpie

Copyrighted material

evceğiz *em* shtëpizë
evcil *mb* shtëpiak, i zbutur (për kafshët); ***evcil hayvanlar,*** kafshët shtëpiake
evcilleştirmek *fl* zbut (kafshën e egër)
evcimen *mb* i lidhur ngusht me shtëpinë, me familjen
evet *ndf* po, ashtu, gjithashtu
evgin *mb* urgjent, i ngutshëm
evlat *em* emër i përbashkët për fëmijë: bir, bijë
evlatlık *em* fëmijë e birësuar, adoptuar, përvetësuar
evlenme *em* martesë, të martuarit
evlendirmek *fl* martoj (dikë)
evlenmek *fl* martohem
evli *mb* i martuar, e martuar
evlilik *em* martesë
evrak *em* fletë letre; ***yazılı evrak***, dokument i shkruar, dëshmi e shkruar
evre *em* fazë, shkallë, stadium, periudhë
evren *em* bota (në kuptim të gjërë), gjithësi, rruzullim, kozmos; ***evrenin oluşumu,*** krijimi i gjithësisë (i botës)
evrenbilim *em* kozmologji
evrensel *mb* 1. kozmik, që është në lidhje me gjithësinë; 2. i përgjithshëm, botëror; universal
evrim *em* evolucion
evrimci *em* evokucionist
evvela *ndf* pikësëpari, para së gjithash
evvelce *ndf* dikur, që moti
evvelki *mb* i mëparshëm; **evvelki gün,** dita e më përparshme, pardje
eyalet *em* provincë, krahinë, autonomi
eyer *em* shalë (kali); ***ata eyeri kapamak,*** i vë shalën kalit
eylem *em* 1. aktivitet, veprim; 2. *gram* folje
eylemek *fl* veproj
eylemli *mb* veprues
eylül *em* shtator (muaj)
eyvah! *pasth* Vaj! Medet! Mjerë! ***Vay bana!*** Vaj për mua, i mjeri unë!
ezan *em* ezan, thirrje te myslimanët për lutje (në xhami)
ezbere *ndf* përmendsh; ***dersi ezber etmek***, e mësoj mësimin përmendsh
ezberlemek *fl* mësoj përmendësh, mbaj mend, memoroj
ezgi *em muz* melodi, këngë
ezik *mb* i shtypur, i shtrydhur, i ngjeshur, i shkelur
eziklik *em* shtypje, shtrydhje, ngjeshje, shkelje
eziyet *em* torturë, mundim, vuajtje
ezme *em* 1. shtypje, shkelje, shtrydhje, ngjeshje; që është i shtypur, ngjeshur: ***patates ezmesi,*** gjellë: patate të shtypura
ezmek *fl* 1. shtyp, shtrydh, ngjesh; 2. shkel (qerja); 3. torturoj, mundoj
Ezrail *em* Azrail, i (engjëll i vdekjes, engjëlli Perëndisë që i merr shpirtrat e njerëzve)

Copyrighted material

F

f – shkronja e shtatë e alfabetit Turk
fa *em muz* fa (notë)
faal *mb* aktiv, energjik, veprues
faaliyet *em* aktivitet, veprimtari
fabrika *em* fabrikë, ***fabrika fiyatı***, çmim fabrike
fabrikacı *em* fabrikant, pronar i fabrikës
fabrikatör *em* fabrikant, pronar i fabrikës
facia *em* fatkeqësi e madhe, katastrofë, ndodhi tragjik
facialı *mb* katastrofal, tragjik
fahişe *em* kurvë, prostitutë
fahişelik *em* kurvëri, prostitucion
fail *mb* shkaktar, veprues, kryes
faiz *em* kamatë, fajde, interes
faizli *mb* me kamatë, me interes
faizsiz *mb* pa kamatë, pa interes
fak *em* grackë, kurth
fakat *ndf* por, mirëpo, vetëmse
fakir *mb* i varfër, i vobektë; *em* varfënjak
fakirleşme *em* varfërim
fakirleşmek *fl* varfërohem
fakirleştirmek *fl* varfëroj (dikë)
fakirlik *em* varfëri, vobeksi
fakirhane *em* shtëpia (strehim) e të varfërve
faks *em* faks
fakslamak *fl* faksoj
faktör *em* faktor
fakülte *em* fakultet
fal *em* fall; parashikim i ardhmërisë
falan *em* (fjalë që zëvendëson emrin i cili nuk dëshirohet të përdoret) ***falan geldi falan gitti***, ky erdhi ky shkoi, ai erdhi ai shkoi, filani erdhi filani shkoi disa erdhën disa shkuan etj
falcı *em* falltor/e, fallxhor/e, parashiques i ardhmërisë
fani *mb* i vdekshëm, që vdes, që ka vdekje
fanila *em* 1. fanellatë, pëlhurë prej pambuku, e butë dhe me push; 2. nënkëmishë, fanellë që vishet ndër këmishë
fanilik *em* vdekshmëri
far *em* far, dritë automobili
faraş *em* lopatë plehërash, farashë
fare *em zool* mi/u
fark *em* 1. *mat* ndryshim, diferencë; 2. ndryshim; fark etmek dalloj (ndryshimin); 3. dallim
farklı *mb* 1. i ndryshëm; 2. i llojllojshëm
farklılaşma *em* diferencim, dallim
farklılaşmak *fl* diferencohem, dallohem
farklılık *em* 1. dallim, ndryshim; 2. *mat* diferencë, ndryshim

Copyrighted material

farksız *mb* i ngjashëm, i pandryshueshëm, i njëjtë, identik, që nuk ka ndryshim
Frasça *em* Persishte, Gjuha Persiane
Fas *em gjeog* Maroko (shtet)
fasıl *em* kapitull, kaptinë
fasikül *em* pjesë
fasulye *em bot* grosh, fasule
faşist *em* fashist
faşizm *em* fashizëm
fatih *mb* ngadhënjimtar
fatura *em* faturë
fayans *em* fajans, plakë qeramike
fayda *em* dobi, përfitim
faydalanma *em* shfrytëzim, përfitim
faydalanmak *fl* shfrytëzoj; kam dobi
faydalı *mb* i dobishëm, i vlerëshëm
faydasız *mb* i pa dobishëm, i pavlerëshëm, i kotë
faz *em* fazë
fazilet *em* virtyt, cilësi pozitive e karakterit të njeriut; denjësi, meritim, nderë, madhëri, dinjitet, krenari, patriotizëm etj
faziletli *mb* i virtytshëm
fazla *mb* i tepërt, i panevojshëm, i pamasë, që është jashtë çdo mase
fazlalık *em* stërmadhim, tepërsi, të kaluarit e masës
feci *mb* tragjik, i tmerrshëm
feda *em* viktimë, flijim, theror; sakrificë
fedailik *em* sakrifikim
fedakâr *mb* safrikues, vetëmohues
fedakârlık *em* sakrificë, vetëmohim
felaket *em* fatkeqësi, katastrofë, fatkeqësi natyrore
felaketli *mb* i kobshëm, katastrofal
felç *em* paralizë; ***felçe uğramak***, paralizohem; ***felçe uğratmak***, paralizoj (dikë)
felçli *mb* i paralizuar
felsefe *em* filozofi
felsefeci *em* 1. ai që merret me filozofi; 2. arsimtar i filozofisë
feminist *em* feminist
feminizm *em* feminizëm
fen *em* 1. shkencat natyrore; 2. teknik; 3. shkencë
fena *mb* 1. i keq, ***fena hava***, koha e keqe; ***fena değil***, nuk eshtë (i) keqë, mjafton; 2. i pakëndshëm; ***fena koku***, erë e pakëndshme (e keqe); 3. shumë fort; ***fena bir yağmur yağdı***, ra një shi i fortë
fenalaşmak *fl* keqësohem (nga shëndeti); keqësohet (koha, puna etj)
fenalatırmak *fl* keqësoj (dikë a diçka)
fenalık *em* keqësi
fend *em* dredhi, dinakëri, djallëzi
fener *em* fener
fennen *ndf* shkencërisht
fennî *mb* shkencor
feragat *em* të hequrit dorë nga diçka
ferah *mb* 1. i gjerë, i hapur, komod; ***ferah bir ev***, shtëpi e gjërë, shtëpi komode; 2. i bollshëm, i begatshëm; 3. gëzim, gazmend, hare, kënaqësi, qetësi shpirtërore
ferdî *mb* individual, vetjak, personal

Copyrighted material

feribot *em* anije automobilash
fermuar *em* patentë-kopsë
fert *em* individ
fertçi *mb* individual
fertçilik *em* individualizëm
feryat *em* britmë, vaj, e qarë, klithmë, piskamë **feryat etmek** bërtas, piskat
fesat *em* grindje, ngatërresë
fesatçı *mb* ngatërrestar, intrigant
feshetmek *fl* anuloj, joligjësoj; shpërndaj
festival *em* festival
fethetmek *fl* pushtoj (me luftë)
fetih *em* pushtim (me luftë); ***fetih savaşı***, luftë pushtuese
fiçı *em* fuçi, vozë; ***şarap fıçısı***, fuçi vene
fiçıcı *em* fuçimbarues
fikra *em* 1. anekdotë; 2. *(ligj)* paragraf
fındık *em bot* lajthi
fındıklık *em* lajthishte
fırça *em* furçë, brushë
fırçalamak *fl* pastroj, fshij me furçë
fırçalanmak *fl* pastrohem me furçë
fırın *em* furrë
fırıncı *em* furrtar, bukëpjekës
fırlama *em* hedhje
fırlamak *fl* hidhem (prej vendit)
fırlatmak *fl* hedh (diçka) ***taşı uzağa fırlattı***, e hodhi gurin larg
fırsat *em* rast (i volitshëm); ***fırsat bekliyor***, e pret rastin (e volitshëm); ***fırsatı kaçırdı***, e lëshoj rastin
fırsatçı *em* njeri që shfrytëzon çdo rast të volitshëm, njeri dinak, dhelprak
fırtına *em* stuhi, furtunë, shtrëngatë
fırtınalı *mb* i stuhishëm, me shtrëngatë
fısıldamak *em* pëshpëris, murmuris, flas më zë të ulët
fışkırmak *fl* rrjedh me hov, gufon, çurgon ; ***su fışkırıyor,*** uji rrjedh çurg, uji gufon
fidan *em* fidan
fidanlık *em* fidanishte
figan *em* britmë
figüran *em* figurant
fiil *em* 1. veprim; 2. *gram* folje
fikir *em* ide; 2. mendim; ***fikir edinmek,*** marr mendim
fil *em zool* elefant
file *em* 1. rrjetë; 2. torbë rrjeti
filiz *em* filiz, njomëz, lastar, pip
film *em* film
filo em *usht* flotë
filolog *em* filolog
filoloji *em* filologji
filozof *em* filozof
filtre *em* filltër, kullesë, kullosje
final *em* finale
fialist *em* finalist
finans *em* financë
finanse etmek *fl* financoj
fincan *em* filxhan
firar *em* ikje (ikje nga burgu, nga ushtria); ***firar etmek,*** dezertoj, iki nga burgu, iki nga ushtria
firavun *em* faraon
firma *em* firmë (sipërmarrje)
fiş *em elek* 1. prizë, shtekër; 2. letër (kartë), vërtetim, fish, fletë

Copyrighted material

fişek *em* fishek
fişeklik *em* fishekore
fiyat *em* çmim
fizik *em* fizikë
fizikçi *em* fizikan, specialist në lëmin e fizikës
fiziksel *em* fizik, -e
fizyoloji *em* fiziologji
fizyolojik *mb* fiziologjik, që i përket fiziologjisë
flora *em* florë, bota e bimëve
flört *em* flort, lajkëtim dashurie, ledhatim dashurie **flört etmek**, flortoj, ledhatoj
flüt *em muz* flautë
fobi *em* frikë e tepruar, fobi
folklor *em* folklor
fon *em* fond
fonetik *em* fonetikë; *mb* fonetik
fonksion *em mat* funksion
form em 1. formë, trajtë; 2. formular, letër me disa kërkesa që duhet të mbushet me të dhëna të nevojshme
forma *em* 1. formë, trajtë; 2. uniformë; 3. format, madhësia e një libri
formalite *em* formalitet
formül *em* 1. formulë, 2. recetë; 3. *mat* ekuacion
forvet *em sp* ai që është përpara, sulmues (në futboll)
fosfor *em kim* fosfor
fosil *em* fosil
foto, fotograf *em* fotografi; ***fotograf makinesi***, aparat fotografik
fotografçı *em* 1. fotografist; 2. dyqan fotografisti
fotokopi *em* fotokopi; ***fotokopi çekmek***, fotokopjoj
foya 1. *em* flet metali, (bazament për diamant); 2. *fig* ***birisinin foyasını meydana çıkarmak***, demaskoj (dikë), zbuloj fytyrën e vërtet (dikujt)
Fransa *em gjeog* Franca
Fransız *em* francez
frekans *em fiz* frekuencë
frenlemek *fl* frenoj
fuhuş *em* kurvëri
fukara *mb* i varfër, i vobektë
futbol *em* futboll
futbolcu *em* futbollist
frikik *em* (në futboll) goditje e lirë
fuar *em* panair, ekspozitë e madhe me prodhime të ndryshme
füze *em* raketë

Copyrighted material

G

g – shkronja e tetë e alfabetit Turk
gabardin *em tekstil* gabardin, lloj stofi prej leshi e pamuk
gabi *mb* mendjetrash
gaddar *mb* i pamëshirshëm, mizor, gjakatar, i rreptë
gaddarlık *em* pamëshirshmëri, mizori
gaf *em* proçkë, fjalë e pa menduar, gabë
gafil *mb* i pavëmendshëm, i pakujdesshëm
gaga *em* sqep
gaile *em* brengë, hidhërim, shqetësim
gaileli *mb* i brengosur, i hidhëruar, i shqetësuar
gailesiz *mb* pa brenga
galeri *em* galeri
galiba *ndf* ndoshta, mbase, si duket, më bëhet; ***galiba misafirler gelmeyecek***, ndoshta (si duket) mysafirët nuk do të vijnë
galibiyet *em* fitore, ngadhënjim
galip *mb* fitimtar, ngadhënjimtar; ***galip gelmek***, fitoj, ngadhënjej; *em* fitues, ngadhënjues
galvanizleme *em* galvanizim
galvanizlemek *fl* galvanizoj
galvanizli *mb* i galvanizuar
gam *em* brengë, pikëllim, hidhërim
gamlı *mb* i brengosur, i pikëlluar, i hidhëruar
gammaz *em* 1. shpifës, intrigant; 2. denoncues, tregues nën dorë, përgjues, spiun
gammazlamak *fl* 1. shpif, intrigoj; 2. denoncoj, fshehtazi tregoj, përgjoj
gammazlık *em* denoncim
gamsız *mb* i pa brenga, i pahidhërim, i qetë
gamze *em* gropëz ne faqe ose në nofull, qukë
gar *em* stacion treni; ***otogar***, stacion autobusësh
garaj *em* garazh
garanti *em* garanci, garant; ***garanti etmek***, garantoj, siguroj
garantilemek *fl* garantoj, siguroj
garaz *em* mëri, armiqësi
gargara *em* të shpërlarit e gojës me ujë, gargare
gardirop *em* 1. gardërobë; 2. dollap ku vendosen rrobat që vishen
gardiyan *em* gardijan, ruajtës burgu
garip *mb* i huaj, i vetmuar, i mjerë, i ngratë, i palumtur; 2. i çuditshëm, i pazakonshëm
gariplik *em* 1. vetmi, mjerim; 2. çuditshmëri
gasp *em* uzurpim

Copyrighted material

gaspetmek *fl* uzurpoj, marr me zor
gasıp *em mb* uzurpator
garson *em* kamerier
gastrit *em med* gastritis
gâvur 1. i krishterë, jomysliman; 2. i pabesë, ateist; 3. *mb fig* i pamëshirshëm, mizor
gâvurluk *em* pabesi
gaye *em* qëllim
gayret *em* zell, përpjekje, orvatje, mund, dëshirë e fort për punë etj
gayretli *mb* i zellshëm, që ka zell
gayri *ndf* tash më, tani më, këtej e tutje, sot e tutje
gayri *mb* tjetër, tjetërkush, një tjetër
gayri menkül *em* pasuri e patundshme
gaz *em* gaza, fashë (pëlhurë e hollë, e bardhe për lidhje plagësh)
gaz *em* gaz; ***doğal gaz***, gaz natyral; ***zehirli gaz***, gaz helmues
gazel *em* poezi lirike
gazel *em* gjeth i thatë
gazete *em* gazetë
gazeteci em 1. gazetar; 2. shitës gazeta
gazetecilik *em* gazetari
gazi *em* triumfues
gazino *em* kazino
gazoz *em* gazozë, pije freskuese joalkoolike
gazyağı *em kim* vajguri
gebe *mb* me barrë, shtatzënë; **gebe kadın**, grua me barrë, shtatzënë
gebelik *em* të qenët me barrë, shtatzën,-ë
geberik *mb* i ngordhur, i vdekur
gebermek *fl* ngordh (kafsha), vdes
gebertmek *fl* e ngordh (kafshën), vdes (dikë)
gece *em* natë; **gece gündüz**, natë e ditë; **gece yarısı**, mesnatë
gecekondu *em* shtëpi e ndërtuar pa leje
geceleyin *ndf* natën, gjat natës
gecelik 1. *mb* i natës, që i përket natës; 2. *em* veshje nate, veshje fjetjeje; 3. *em* shumë të hollash që paguhet për një natë bujtjeje (në hotel etj)
gecikme *em* vonesë
gecikmek *fl* vonohem
geciktirmek *fl* vonoj (diçka)
geç *mb* von; ***geç kalmak***, mbetem von
geçe *ndf* (për caktimin e orës): ***dokuzu beş geçe***, nëntë e pes (minuta)
geçen *mb* i kaluar, i paradokohëshëm; **geçen ay**, muaj i kaluar; **geçen hafta**, java e kaluar
geçenlerde *ndf* para pak kohe,
geçerli *mb* që vlen, që eshtë në qarkullim, që eshtë në fuqi; **geçerli belgeler** dokumente që vlejnë; **geçerli para**, para që kalojnë, që janë në qarkullim
geçersiz *mb* i pa vlefshëm, që nuk ka vlerë, që nuk kalon (para etj), që nuk eshtë në fuqi (ligji etj)
geçici *mb* 1. i kalueshëm, 2. i përkohëshëm
geçilir *mb* i kalueshëm, (vend) nga mund të kalohet
geçim *em* 1. jetesë, mjete për jetesë; shpenzime jetese; 2. har-

Copyrighted material

moni, mirëkuptim, përputhje mendimesh
geçimsizlik *mb* papajtueshmëri, mos pajtim, grindje, përçarje
geçindirmek *fl* ushqej, mbaj, jap të nevojshmen për jetesë (familjen, fëmijët)
geçinmek *fl* jetoj prej. . . . ; ***kendi emeğiyle geçinmek***, jetoj prej punës time; ***peynir ekmekle geçinmek*** kaloj jetën me bukë e djathë
geçirgen *mb* që është i depërtueshëm
geçirgenlik *em* depërtueshmëri
geçirmek *fl* 1. kaloj (diçka nëpër gjësend); kaloj (kohën); 2. depërtoj; 3. bart (diçka prej një vendi në vend tjetër) ***mobilyeyi başka bir odaya*** **geçirdi**, mobilien e barti në një dhomë tjetër
geçiş *em* 1 kalim, të kaluarit; 2. vendkalim
geçit *em* vendkalim; ***alt geçit***, nënkalim, ***üst geçit***, mbikalim
geçmek *fl* kaloj (nëpër . . . . . , pran . . .); **sınırı geçmek,** e kaloj kufirin
geçmiş *mb* i kaluar; ***geçmiş olaylar***, ndodhira të kaluara
geğirme *em* gromësirë
geğirmek *fl* gromësij
gelecek *em* ardhmëri; *mb* ***gelecek zaman*** *gram* koha e ardhshme
gelecekçi *em* futurist
gelecekçilik *em* futurizëm
gelenek *em* traditë
gelenekçi *em* tradicionalist
geleneksel *mb* tradicional
gelgit *em* 1. baticë e zbaticë; 2. shkuarje e ardhje (pa nevojë, kotë)
gelin *em* nuse
gelinlik *em* 1. nusëri; 2. fustan nusëror; 3. material për fustan nusëror
gelir *em* të ardhura, fitim; **gelir vergisi**, tatim fitimi
geliş em arritje
gelişigüzel *mb ndf* rastësisht, i paparaparë, me të qëlluar, mbarë e prap, sidoqoftë; rast i lëshuar, përciptazi
gelişim *em* 1. zhvillim, përparim; 2. rritje
gelişme *em* ngjarje, ndodhi,
gelişmek *fl* 1. zhvillohem; 2. rritem; 3. *pop* trashem, majmem
geliştirmek *fl* zhvilloj, përparoj, rris
gelmek *fl* vij
gemi *em* anije , lundër
gemici *em* 1. lundërtar, detar, marinar; 2. pronar anije
gemicilik *em* 1. lundrim, detari, mjeshtri detare; 2. ndërtim anijesh
genç *mb* i ri, e re; ***genç adam***, djalosh, djalë i ri; **genç kuşak**, brez i ri
gençlik *em* rinia, moshë e re; të rinjtë; ***gençlik örgütü***, organizata e rinisë
gene *ndf* përsëri, edhe një herë; ***gene gel***, eja përseri; ***buna rağmen gene gel***, megjithatë eja përsëri
genel *mb* 1. i përgjithshëm, gjeneral; ***genel olarak***, përgjithësisht

Copyrighted material

genelge *em* qarkore, shkresë qarkore; **genelge tüm okullara gönderildi**, qarkorja u dërgua në të gjitha shkollat
genelleştirme *em* përgjithësim, gjeneralizim
genelleştirmek *fl* përgjithësoj, gjeneralizoj
genelkurmay *em usht* shtatmadhor
genellikle *ndf* përgjithësisht, në përgjithësi
general *em usht* gjeneral
geniş *mb* i gjerë
genişlemek *fl* zgjerohem
genişletmek *fl* zgjeroj, (bëj diçka më të gjërë)
genişlik *em* gjërësi
genitif *em garm* gjenitiv
geniz *em anat* gropa hundore
genlik *em* gjerësi
gensoru *em* interpelancë
geometri *em* gjeometri
gerçek *mb* i vërtetë, realë; *em* e vërteta, e drejta; **gerçeği biliyorum**, e di të vërtetën
gerçekçi *em* realist; *mb* realistik, që ka cilësi realizmi
gerçekçilik *em* realizëm
gerçekleşme *em* realizim
gerçekleşmek *fl* realizoj
gerçekleşmek *fl* 1. vërtetohet, ndodh sipas parashikimit; 2. realizohet
gerçekli *mb* real
gerçekdışı *mb* joreal, i pavërtetë
gerçekleştirmek *fl* realizoj, kryej, zbatoj
gerçeklik *em* realitet, vërtetësi
gerçekten *ndf* me të vërtetë
gerçi *ldh* megjithëse, sa do që, ndonëse
gerdan *em anat* qafë, gushë
gerdanlık *em* varg rruazash qafe, qafore, gushezë, gjerdan
gereç *em* material
gerek *em* nevojë; *lidh* ose; **gerek baba gerek ana gelmeliydi,** ose babai ose nëna duhej të vinin
gerekçe *em* arsye, arsyetim, shkak, motiv, motivacion, shkas
gerekli *mb* i nevojshëm, që nevojitet; i domosdoshëm
gerekmek *fl* duhet, nevojitet, lypset
gereksinim *em* nevojë
gereksiz *mb* i panevojshëm
gergedan *em zool* rinocer, brihundësh
gergin *mb* i tendosur, i shtrënguar, i acaruar
gerginleşmek *fl* tendosem, shtrëngohem, acarohem
gerginlik *em* tendosje, shtrëngim, acarim
geri *em mb* prapa, kthim; ***geri aldılar***, e muarën prapa (teritorin); ***geri döndüler***, u kthyen prapa; ***geri çekildiler***, u terhoqën prapa; ***geri gönderdiler***, e dërguan prapa; ***geri kaldılar***, mbetën prapa
gerici *em* reaksionar/i; *mb* reaksionar, prapanik
gerici *em anat* tëndësues (muskul)
geri dönme *em* kthim
gericilik *em* prapa mbeturi

Copyrighted material

geride *ndf* prapa, pas (vend); ***geride bıraktı***, e la prapa, ***geride kaldı***, mbeti prapa (në veprim); ***geride otur***, rri (ulu) prapa (vend)
geri dönme *em* kthim (prapa)
gerilemek *fl* 1. mbetem prapa, shkoj (eci) prapa; 2. tërhiqem (prapa)
gerilim *em* 1. *elek* tension; 2. tendosje, acarim, shtrëngim
gerilmek *fl* tendosem; 2. shtrihem, zgjatem
gerinmek *fl* tendosem
geriye *mb* prapa , nga prapa, ana e prapme; ***geriye döndüler***, u kthyen prapa
germek *fl* tendos, tërheq, zgjas (gomën)
getirmek *fl* sjell, bie; ***hergün birer şey getiriyor***, çdo ditë sjell nga diçka
geveleme *em* murmuritje
gevelemek *fl* murmuris
geveze *mb* llafazan, fjalaman, llomotitës/e
gevezelik *em* dërdëllisje; ***gevezelik etmek***, dërdëllis, llomotis
geviş *em* përtypje (për kafshët përtypëse)
gevişgetirenler *em zool* kafshët përtypëse
gevrek *mb* i thërrmueshëm, që thërrmohet lehtë; i brishtë; 2. *em* lloj kulaçi që lehtë thërrmohet në gojë
gevşek *mb* 1. gjevshek, që nuk eshtë i shtrënguar; ***gevşek düğüm***, nyje e çlirë; 2. *fig* i plogësht; 3. *fig* i pandjeshëm, indiferent, flegmatik
gevşemek *fl* 1. çlirohem, lëshohem, dobësohem, qetësohem
geyik *em zool* dre/ri
gezdirmek *fl* e shëtis (e shëtit) dikë
gezegen *em astr* planet
gezgin *em* shtegtar, shëtitës (ai që shëtit për të pa e për të pushuar)
gezginci *mb* shtegtar, shëtitës
gezi *em* shëti, shëtitje, ekskursion
gezici *mb* shëtitës/e; gezici tüccar, tregtar shëtitës; ***gezici kütüphane***, bibliotek shëtitës
gezinme *em* shëtitje
gezinmek *fl* shëtitem
gezinti *em* 1. shëti, shëtitje, ekskurzion; 2. rrugicë e ngushtë (tek kështjellat); 3. koridor
gezme *em* shëtitje
gezmek *fl* shëtit (shëtis)
gıcık *em* gudulisje, kilikosje
gıcırdamak *fl* gudulis
gıcırdamak *fl* kërcëllit (dera, qerja etj)
gıda *em* ushqim
gıdık *em* gudulisje
gıdıklama *em* gudulisje
gıdıklamak *em* gudulis
gıdıklanmak *fl* gudulisem
gırtlak *em anat* fyt, gurmaz, gabzher
gıyaben *ndf* në mungesë, në paprani; ***gıyaben karar vermek*** *fl* yap vendim në mungesë, joprezencë, joprani
gıyabında *ndf* në mungesë të tij

Copyrighted material

gibi *parf* si, sikur siç; përngjashëm, ***aslan gibi bir adam*** një burrë si luani; ***benim gibi***, si unë; ***spiker gibi konuşuyor,*** flet si spikeri; ***söylediğim gibi***, siç të thash
gider *em* shpenzim, dhënie, të dala
giderme *em* suprimim, mënjanim
gidermek *fl* 1. mënjanoj, suprimoj, largoj, heq (pengesat, vështirësitë etj); 2. zbut, ëmbëlsoj, qetësoj (dhimbjet); 3. shuaj (etjen); 4. kompensoj, plotësoj (nevojat)
gidiş *em* 1. shkuarje, nisje (në rrugë); 2. ecje (mënyra e ecjes); ***hızlı gidiş***, ecje e shpejtë; 3. rrejdhje, zhvillim (i ngjarjeve)
gidişat *em* të ecurit e ngjarjeve
girgin *mb* i mirëpritshëm; i shoqërueshëm, i afrueshëm, që është gati të shërbejë a t'i ndihmojë ndokujt, që futet kudo
girinti *em* vend i thelluar; zgavër
giriş *em* 1. hyrje (si veprim); 2. hyrje (si vend, derë etj); 2. hyrje (në ndonjë libër); 4. *muz* uverturë
girişim *em* 1. *fiz* interferencë; ***ışık girişimi,*** interferenca e dritës; 2. iniciativë, nismë, ndërmarrje
girişimci *em* iniciator, nismëtar, ndërmarrës
girişken *mb* iniciativë/e, nistor/e, ndërmarrës/e
girişmek *fl* 1. përzihem në...., marr pjesë në. . . . . ; 2. marr iniciativë, ndërmarr, marr përsipër
girmek *fl* hyj (brenda);
gişe *em* dritarëz, sportel në biletari
gitar *em muz* kitarë
gitgide *ndf* gradualisht, pak nga pak, gjithë e më tepër; ***gitgide havalar ısınıyor***, koha gradualisht (gjith e më tepër) ngrohet
gitmek *fl* 1. shkoj, vete; 2. iki; 3. nisem në një udhëtim; 2. kaloj; ***kış gitti ilkbahar geldi***, kaloi dimri erdhi pranvera
gittikçe *ndf* duke shkuar
giydirmek *fl* vesh (dikë)
giyecek *em* veshje, petkë, rrobë, ndërresa
giyim *em* 1. veshje, (veprim), të veshurit; 2. veshje, rrobë, kostum, ndërresa.
giyinmek *fl* vishem
giymek *fl* vesh, vishem
giysi *em shiko* **giyecek**
giz, gizem *em* mister, sekret
gizemcilik *em* misticizëm
gizleme *em* fshehje
gizlemek *fl* fsheh (diçka)
gizlenmek *fl* fshihem
gizli *mb* i fshehur, misterioz, sekret
gizlice *ndf* fshehtas, fshehurazi, në mënyrë të fshehur
gizlilik *em* fshehtësi, sekret, mister
gol *em sp* gol (në futboll); ***iki gol attı üç gol yedi***, bëri (dha) dy mori tre gola
golcu *em sp* golgeter. goldhënës
golf *em sp* golf
gonca *em* syth, burbuqe, gonxhe

Copyrighted material

goril *em zool* 1. gorillë; 2. *fig* mbrojtës, ruajtës
göbek *em anat* kërthizë
göç *em* shpërngulje, emigrim; ***göç etmek***, shpërngulem, emigroj
göçebe *em* nomad, endacak, cergar; *mb* nomad/e, që i takon nomadëve, endacakëve
göçebelik *em* nomadizëm
göçme *em* shpërngulje, emigrim
göçmek *fl* 1. shpërngulem, emigroj; 2. shembem, shkatërrohem; ***duvar göçtü***, muri u shemb
göçmen *em* mërgimtar, emigrant, ardhacak, ardhës
göçmenlik *em* emigracion
göğüs *em anat* kraharor, gjoks
gök *em* qiell/i; ***mavi gök***, qiell i kaltërt; ***gök gürlemek***, bubullon, gjëmon; ***gök gürültüsü*** bubullim, gjëmim
gök cismi *em* trup qiellor
gökdelen *em* ndërtesë (shtëpi) me shumë kate
gök kuşağı *em* ylber, shokë e zonjës, brez i zonjës
gökyüzü *em* qiell, kupa e qiellit
göl *em* liqen
gölge *em* 1. hije, 2. flad, vend i freskët, vend ndër hije; 3. fantazmë
gölgelik *em* vend nën hije
gömlek *em* këmishë
gömme *em* varrosje
gömmek *fl* varros
gömülü *mb* i varrosur
gömüt *em* varr
gönder *em* shtizë flamuri
gönderen *mb* dërgues, që dërgon, që përcjell
göndermek *fl* dërgoj, përcjell
gönlünce *ndf* sipas dëshirës, sipas dëshirës sate
gönül *em* 1. zemër, shpirt; ***nasıl gönlün isterse;*** siç të dëshiron shpirti; 2. ndjenjë, sentiment; ***onda gönül yoktur***, ai eshtë pa ndjenja; 3. dashuri, butësi ndjenjash; 4. dëshirë; ***çalışmaya gönlün var mı?*** a ke dëshirë të punosh? 5. përzemërsi; ***gönülden***, nga zemra, sinqerisht
gönüllü *mb* 1. vullnetar; ***gönüllü bağışlayan,*** dhurues vullnetar; 2. adhurues, dashurues; ***satranç gönüllüsü,*** adhurues i shahut; 3. *em* vullnetar/i
gönülsüz *mb* i pavullnet-shëm, pa dashje
gönye *em* trëkëndësh (vegël vizatimi)
göre *parf* sipas, në pajtim me; ***benim düşünceme göre***, sipas mejtimit tim; ***yasaya göre hakkım vardır***, në pajtim me ligjim kam të drejtë
görenek *em* zakon, doke; shprehi; mënyra e jetesës
görev *em* detyrë, shërbim, obligim; funksion
görevlendirmek *fl* jap një detyrë, ngarkoj me një detyrë, obligoj me një detyrë
görevlenmek *fl* ngarkohem me detyrë
görevli *em* person zyrtar, person i ngarkuar me ndonjë detyrë (të posaçëm)

Copyrighted material

görgü *em* 1. përvojë, eksperiencë; 2. vërejtje, vëzhgim, hetim; ***görgü tanığı***, dëshmitar; 3. sjellje e mirë, edukatë
görgülü *mb* i përvojtur, që është me përvojë
görgüsüz *mb* i papërvojë, qe nuk ka përvojë
görkem *em* luks, salltanet, bollëk; shkëlqim, madhështim
görkemli *mb* luksoz, i madhërueshëm, i shëndritshëm, i shkëlqyeshëm, i mrekullueshëm
görme *em* pamje, të pamit
görmek *fl* shikoj, shoh, vështroj, këqyr
görsel *mb* vizuel, që i përket pamjes
görülmek *fl* dukem, shihem
görümce *em* kunatë, motra e burrit për gruan
görünen *mb* i dukshëm, që duket, që bie në sy
görünmek *fl* 1. dukem, paraqitem; ***ay göründü***, u paraqit hëna; 2. dukem, bëhem; ***üzgün ve yorgun görülüyordu***, dukej i hidhëruar dhe i lodhur
görüntü em 1. pamje; ***aynadaki görüntü***, pamja na pasqyrë; 2. skenë; insert në film, . T. V. etj; fantazmë, hije
görünüm *em* pamje, pamja e jashtme, dukje; panoramë
görünüş *em* 1. pamje, dukje, të dukurit, trajta e jashtme e diçkaje; ***görünüşe göre***, sipas pamjes; 2. shikim (si mënyrë); 3. panoramë
görüş *em* 1. shikim, pamje, vërejtje; pikëpamje, 2. botëkuptim, mendim, mejtim; ***görüş ayrılığı***, ndryshim në botë kuptime (në mendime)
görüşme *em* 1. takim, pjekje; 2. mbledhje; 3. shqyrtim, debat, bisedë; 4. seancë gjyqësore
görüşmek *fl* 1. takohem; 2. mblidhem, bëj mbledhje; 3. bisedoj, flas; ***kiminle görüşüyorum?*** me kë bisedoj (në telefon)? 4. shqyrtoj, debatoj
gösterge *em* tregues (në aparate të ndryshme)
gösteri *em* 1. dëftim, paraqitje, demonstrim, parakalim, defile, revi; 2. projeksion, shfaqje (filmi); 3. manifestim, demonstratë; ***sokak gösterileri***, demonstrata rruge
gösteriş *em* 1. dëftim, demonstrim, defile; 2. ndryshmëri, shtirësi, artificialitet; ***gösteriş yapmak***, bëhem se gjoja jam ai që në realitet nuk jam; 3. luks, shkëlqim, madhështi, pamje; ***bu yapının gösterişi yok***, kjo godinë nuk ka aspak pamje (luksoze, madhështore, tërheqëse etj)
gösterişli *mb* i tërheqshëm, i shkëlqyeshëm; madhështor, luksoz, pompez
gösterişsiz *mb* i thjeshtë, që nuk bie në sy, i padallueshëm, natyror, që nuk ka pamje të mrekullueshme, pa madhështi
göstermek *fl* tregoj, dëftoj, prezentoj, paraqes
götürmek *fl* 1. bart (diçka); 2. çoj (diçka ve vehte); duroj, tole-

Copyrighted material

roj; ***babam şaka götürmez,*** babai im nuk duron shaka (tallje)
gövde *em* 1. trup njeriu; 2. pjesë kryesore e një gjëje; ***bomba gövdesi***, trup bombe; ***uçak gövdesi***, trup aeroplani; 3. trung; 4. *gram* rrënjë, themel; 5. *fig* ***gövde gösterişi***, demonstrim force
göz *em anat* sy,-ri; ***göz doktoru,*** mjek syri; ***göz kırpmak*** shkrep syrin; ***göz atmak,*** shikoj, shoh; ***göze çarpmak***, bie në sy; ***göz önüne almak***, marr parasysh, shqyrtoj, analizoj me vëmendje; ***göz yummak,*** shoh nëpër gishta; ***Gözün aydın!*** Ju uroj!
gözaltı *em* mbikëqyrje
gezbebeği *em anat* bebja e syrit
gözcü *em* vëzhgues, vrojtues, mbikëqyrës
göz dağı *em* kërcënim, frikësim, kanosje; ***göz dağı vermek,*** kërcënoj, frikësoj
gözde *mb* i favorshëm; më i pëlqyeshëm; më i rëndësishëm (njeri, send); më i dashur
gözenek *em* 1. por/i (vrima shumë të imta të lëkurës) 2. dritarëz (në tank, anije etj)
gözenekli *mb* poroz, me pore
gözetim *em* 1. mbikëqyrje, kontrollim, inspektim; 2. mbrojtje, ruajtje
gözetleme *em* vëzhgim, përgjim
gözetlemek *fl* vëzhgoj (fshehurazi), vërej (dikë), përgjoj
gözetmek *fl* mbroj, ruaj (dikë a diçka); shikoj, vërej, kujdesem
göz kapağı *em anat* kapak i syrit
gözlem *em* vështrim, vëzhgim, vrojtim
gözlemek 1. vështroj, vëzhgoj, vërej; 2. shqyrtoj, analizoj; 3. pres (dikë); ***annemin gelmesini gözlüyorum,*** pres ardhjen e nënës time; 4. ndjek me shikim, ve vështrim
gözlemci *mb* vëzhgues, vështrues
gözlemcilik *em* vëzhguemësi
gözleme *em* vëzhgim, vështrim
gözleyici *mb* vëzhgues, vështrues
gözlük *em* syza
gözlükçü *em* syzeshitës, syzendreqës
gözükmek *fl shiko* **görünmek**
gözyaşı *em* lot (lotët e syrit)
grafik *em* grafikë, diagram
grafit *em* grafit
gram *em* gram
gramer *em* gramatikë
gravür *em* gravurë, gdhendje, skalitje në plakë
gravurcü *em* gravurist
grev *em* grevë, ***üç günlük grev***, grevë treditëshe
grevci *em* grevist
gri *em mb* ngjyrë hiri
grip *em med* grip; ***gripe tutuldu,*** u sëmua nga gripi, e zu gripi
grup *em* grup
gruplanma *em* grupim
gruplanmak *fl* grupohem, grumbullohem
gruplandırmak *fl* 1. grupoj, ndaj në grupe; 2. mbledh, grumbulloj
gurbet *em* vend i huaj, kurbet
gurbetçi *em* kurbetçi

Copyrighted material

gurur *em* 1. krenari, mburrje; 2. mendjemadhësi, vlerim i tepruar (i vetvehtës)
gururlanmak *fl* 1. krenohem, mburrem; 2. lëvdohem (për së tepërmi)
gururlu *mb* 1. krenar; 2. mendjemadh, që mban veten, sqimatar
gübre *em* pleh
gübreleme *em* plehërim
gübrelemek *fl* plehëroj
gücendirmek *fl* ofendoj, fyej
gücenmek *fl* ofendohem, fyem
güç *em* 1. fuqi, forcë; 2. *fiz* punë e kryer në njësi kohe
güç *mb* vështirë, i zorshëm, i rëndë; ***bu ağır bir iştir***, kjo është një punë e rëndë; ***ağır ödev***, detyrë e rëndë
güçlendirmek *fl* 1. forcoj, përforcoj; 2. vështirësoj
güçleşmek *fl* forcohem, përforcohem
güçlü *mb* i fuqishëm, i fortë, energjik
güçlük *em 1.* vështirësi; ***güçlük çıkarmak,*** krijoj vështirësi; 2. pengesë
güçlülük *em* fuqishmëri, fortësi
güçsüz *mb* i pafuqishëm, i dobët, i pagjallë
güçsüzlük *em* pafuqishmëri, dobësi, ligshti
güderi *em* lëkurë e përpunuar e drenit ose e dhisë
güfte *em* fjalët e veprës muzikore
güğüm *em* enë, ibrik (shtambë) bakri
gül *em bot* trëndafil
güldürmek *fl* 1. bëj (dikë) që të qeshë; 2. argëtoj, dëfrej (dikë)
güle güle! *pasth* udha mbarë! ***güle güle giyiniz***! e gëzofshit (veshjen e re)! ***güle güle kullanınız***! e përdorshit me shëndet (për sende të blera)! ***güle güle oturunuz***! ndejtshit me shëndet (për shtëpinë, banesën e re)
güleç *mb* i buzëqeshur, buzëgaz, i gëzueshëm, i hareshëm
gülme *em* qeshje
gülmek *fl* qeshem
gülümseme *em* buzëqeshje, nënqeshje
gülümsemek *fl* buzëqeshem, nënqeshem
gülümser *mb* i buzëqeshur, i nënqeshur
gülünç *mb* 1. qesharak, që bën të qeshesh; 2. qesharak, që është për të qeshur, i përqeshur
gülüş *em* qeshje, buzëqeshje
gümbürtü *em* zhurmë, rraptimë, rrepëllimë; oshëtimë; gurgullimë, potere
gümrük *em* doganë; ***gümrük memuru***, nëpunës i doganës; ***gümrük vergisi*** taksë doganore; ***gümrükten muaf,*** i liruar nga taksa doganore
gümrükçü *em* doganier
gümrüklü *mb* me doganë
gümrüksüz *mb* pa doganë, i liruar nga dogana
gümüş *em kim* argjend
gümüşleme *em* të larit me argjend
gümüşlü *mb* me argjend, i argjendtë
gün *em* ditë; ***gün ağarmak***, zbardhet dita; ***gün ışığı***, dritë

Copyrighted material

dite; ***gündoğmak***, lind dita; ***günlerce***, me shumë ditë
günah *em* mëkat, faj; ***günah işlemek,*** gaboj, bëj mëkat
günahkâr *em* mëkatar; *mb* i mëkatshëm
günahkârlık *em* mëkatësi
günahsız *mb* i pa mëkatshëm, i pagabueshëm
günaşırı *ndf* në dy ditë një (herë); çdo të dytën ditë; ***kardeşim günaşırı çalışıyor***, vëllai im punon çdo të dytën ditë
günaydın! *pasth* mirëmëngjes! mirë dita!
güncel *mb* aktual, i tashëm, i sotshëm (ndodhi, lajm etj)
güncelleştirmek *fl* aktualizoj
gündelik *mb* 1. i përditshëm; ***günlük hayat,*** jeta e përditshme; 2. ditar/e; ***günlük gazete***, gazetë ditore, 3. mëditje, pagesë ditore
gündelikçi *em* mëditës, punëtor me mëditje, ai që punon me mëditje
gündem *em* rendi i ditës (në mbledhje, seancë); ***gündeme almak***, marr (parasysh) në rendin e ditës
gündoğuşu *em* të zbardhurit e ditës, agim
gündüz *em* ditë (koha prej lindjes së diellit deri në perëndim të tij, koha prej mëngjesit deri në mbrëmje); *ndf* gjatë ditës; ***gündüz gece***, ditë e natë; ***gündüz hizmeti,*** punë dite; ***gece nöbeti,*** kujdestari (rojë) nate
güneş *em* diell; ***güneş ışığı***, drita e diellit; ***güneşin açması,*** dalja e diellit (nga ret); ***güneş banyosu***, banjë dielli; ***güneş enerjisi***, energjija diellore; ***güneş gözlüğü***, syza dielli; ***güneş tutulması,*** të zërit e dielit
güneşlenme *em* rrezatim në diell
güneşlenmek *fl* rrezitem në diell
güneşli *mb* me diell, diellor, ***bügün hava güneşli***, sot koha është me diell
güneşlik *em* 1. ombrellë dielli; 2. vend me diell
güney *em* jug; *mb* i jugut, jugor; ***güney kutbu*** poli jugor
güneybatı *em* jugperëndim
güneydoğu *em* juglindje
günlük *mb* ditor, i ditës, i ditshëm; i përditshëm njëditëshe; ***günlük yemek***, ushqim njëditshe; ***günlük harcama***, shpenzim njëditëshe; *em* ditar/i
gür *mb* i gufueshëm, i vrullshëm; ***gür su***, ujë i gufueshëm; i dendur, leshtar; ***gür saç***, flokë të dendur; gjurmues, bubullues, kumbues, tingëllues; ***gür ses***, zë gjumues
gürbüz *mb* i shëndosh, i fuqishëm, i zhvilluar, trupmadh
güreş *em sp* mundje, rrokje
güreşçi *em sp* mundës, rrokë
güreşmek *fl sp* mundem, rrokem
gürleme *em* gjumim, ulurim, bërtitje
gürlemek *fl* gjumoj, ulërij, bërtas (me zë të naltë)

Copyrighted material

gürültü *em* zhurmë, oshëtimë, gurgullim, potere
gürültülü *mb* me zhurmë, me potere
gütmek *fl* çoj (grah, greh) bagtinë (diku); ***koyunları otlağa güdüyor***, e greh (e çon) bagtinë në kullosje
güve *em zool* mole, tenjë
güveç *em* 1. enë argjili për gjyveç; 2. gjyveç (lloj gjelle)
güven *em* besim, besi
güvence *em* garanci, peng, hipotekë; ***güvenc vermek,*** jap garanci
güvenilir *mb* i besueshëm, ***güvenilir adam,*** njeri i besueshëm
güvenirlik *em* besueshmëri
güvenli *mb* i sigurt, i besueshëm
güvenlik *em* sigurim, siguri, të qenët i sigurt; ***güvenlik supabı***, ventil sigurimi
güvenme *em* besim
güvenmek *fl* besoj
güvensiz *mb* i pabesueshëm, ai që tjerëve nuk u beson
güvensizlik *em* të qenë pa besim, mos besim
güvercin *em zool* pëllumb
güverte *em* kuvertë, tarracë anije, mbulojë anije
güvey *em* dhëndër
güveylik *em* dhëndëri
güya *ndf* kinse, gjoja, gjoja se
güz *em* vjeshtë (stinë viti)
güzel *mb* i bukur; *em* bukurosh/e; ***dünya güzeli***, bukuroshja e univerzumit; ***çok güzel***, shumë bukur, shkëlqyeshëm; ***güzel hava***, koha e mirë
güzelleşmek *fl* zbukurohem
güzellik *em* bukuri
güzergâh *em* trase, trasë, rrugë, vija e udhëtimit

Copyrighted material

H

h – shkronja e dhjetë e alfabetit Turk
ha! *pasth* Hë! Ha! Ah!
habasel *em* ligësi, keqësi, poshtërsi
haber *em* lajm; ***haber vermek***, lajmëroj, informoj; ***haber almak***, marr informacion; ***haberim var***, di, kam njohuri, jam i informuar
haberci *em* lajmëtar
haberdar *mb* i informuar, i lajmëruar
haberleşme *em* korrespondencë, letërkëmbim, lidhje informacioni; ***haberleşme vasıtaları***, mjete komunikacioni
haberleşme *em* lajmëkëmbim, letërkëmbim
haberleşmek *fl* lajmëkëmbej, letërkëmbej (reciprokisht)
haberli *mb i* i informuar, i lajmëruar
habersiz *mb* i painformuar, i pa lajmëruar
hac *em* haxhillëk; ***haca gitmek***, shkoj në haxhillëk
hacet *em* nevojë
hacı *em* haxhi
hacim *em* vëllim
hacimli *mb* vëllimor, me vëllim të madh
haciz *em* sekuestrim
haczetmek *fl* sekuestroj
haç *em* kryq
haçlılar *em* kryqëzatat
had *em* kufi, cak, skaj; ***haddından fazla***, i tëpëruar, i pamasë, që është jashta çdo mase; ***haddini bilmek***, të diturit e masës, e di masën e duhur, nuk teproj
hadde *em* makinë petëzimi, makinë për përpunimin e metaleve në pllaka, tela etj
haddehane *em* udhëzinë petëzimi
haddelenmiş *mb* i petëzuar
hademe *em* shërbëtor/e, pastrues/e
hadım *em* njeri-mashkul i tredhur
hadımlaştırma *em* tredhje
hadımlaştırmak *fl* tredh
hadi, **haydi** *pasth* hajde, eja, ejani; ***hadi çocuklar dışarı çıkın***, hajde fëmijë, dilni jashtë
hadise *em* ngjarje, ndodhi
hafız *em* hafiz (ai që tërë Kur'anin e di përmendsh)
hafıza *em* kujtesë
hafif *mb* i lehtë (me kuptime të ndryshme): jo i rëndë; ***hafif paket***, paketë e lehtë; ***hafif gö-***

Copyrighted material

rev, detyrë e lehtë; ***hafif müzik***, muzikë e lehtë
hafifçe *ndf* lehtas, lehtazi
hafifleme *em* lehtësim
hafiflemek *fl* lehtësoj
hafiflenmek *fl* lehtësohem
hafifletmek *fl* lehtësoj
hafiflik *em* lehtësi
hafiften *ndf* lehtas, lehtazi
hafriyat *em* gërmim (toke)
hafta *em* javë (shtatë ditë); ***hafta sonu***, fundi i javës; ***haftaya***, në javën e ardhshme
haftalık *mb* 1. javor, i përjavshëm; ***haftalık dergi***, revistë javore; 2. *em* fitim javor, rrogë javore
hain 1. *em* tradhtar; ***vatan haini***, tradhtar i atdheut; 2. *mb* tradhtar/e; 3. *mb* mizor, i pamëshirshëm
hainlik *em* tradhti, pabesi; pamëshirshmëri
hak *em* 1. drejtë; ***hak eşitliği***, barabartësi, me të drejta të barabarta; ***hakkım var***, kam të drejtë; 2. drejtësi; 3. e drejta për diçka; ***iş hakkı***, e drejta për punës; ***hak etmek***, kam të drejt, meritoj, jam i denjë (për diçka); ***hak vermek***, jap të drejtë, njoh të drejtën (dikujt)
hakaret *em* fyerje, ofendim, përulje, nënçmim; ***hakaret etmek***, fyej, ofendoj, nënçmoj, përul (dikë)
hakem *em* 1. refer loje, arbitër (në ndeshjet sportive) 2. gjykatës, gjyqtar
hakemlik *em* arbitrazh
hakikat *em* realitet, e vërteta; fakt; ***hakikatı biliyorum***, e di të vërtetën
hakikatten *ndf* me të vërtetë
hakiki *mb* i vërtetë, autentik; ***hakiki dost***, mik i vërtetë
hakim *em* 1. sundimtar, mbizotrues, 2. gjykatës, gjyqtar; ***hakim olmak***, mbizotroj, zotëroj
hâkim *em* njeri i mençëm, dijetar, filozof
hâkimiyet *em* sovranitet
hakimlik *em* gjyqtari
hakkında *parf* . . . . në lidhje me. . . . ; ***bunun hakkında bir bilgim yok***; në lidhje me këtë nuk kam kurrfarë njohuri
haklamak *fl* 1. godis, mund, shfaros; 2. thyej, prish, shkatrroj; ***çocuk oyuncağını hakladı***, djali e theu lodrën e tij;
haklı *mb* 1. ai që ka të drejt; ***bu adam haklıdır***, ky njeri ka të drejtë; 2. i drejtë (që nuk gënjen, që nuk abuzon, etj); ***haklı karar***, vendim i drejtë
haksız *mb* i padrejtë, që nuk ka të drejtë, joligjor
haksızlık *em* padrejtësi, paligjshmëri
hal *em* 1. gjendje, pozitë, situatë; ***maddi hal***, gjendja ekonomike; ***bu adamın halini beğenmiyorum***, nuk e pëlqej gjendjen (sjelljen, pamjen) e këtij njeriu
hal *em* treg, (pazar) i mbuluar për shitje me shumicë)
hal *em* zgjidhje (problemin, çështjen)

Copyrighted material

hala *em* hallë, motra e babës
hâlâ *ndf* ende, akoma, hala
halat *em* litar i trashë, tërkuzë e fortë
halay *em* valle (popullore)
halbuki *lidh* ndërsa, ndërkaq, kurse, megjithatë, por, mirëpo, porse
halen *ndf* tani, tashti, në këtë çast
hal'etmek *fl* çfronizoj
halı *em* halli, qilim
halıcı *em* 1. prodhues i qilimave (i hallive); 2. hallishitës
halihazır *ndf* gjendja e tashme, gjendja e soçme, e tanishmja
halis *mb* i pastër, i papërzier (me materiale të tjera); 2. qëruar, natyror
halk *em* popull; ***halk müziği***, muzikë popullore; ***halk oyunu***, vallë popullore; ***halk türküsü***, këngë popullore
halka *em* 1. rreth, hallkë; 2. unazë, unazë kurorëzimi
halkoyu *em* referendum
halletmek *fl* e zgjidh (problemin etj); 2. rregulloj, vë në rregull
halsiz *mb* i rraskapitur, i pafuqishëm, i dobët
halsizlik *em* rraskapitje
halter *em sp* 1. halter, gantele, bosht me pesha; 2. ngritja e peshave
halterci *em* ngritës i peshave
ham *mb* 1. i papërpunuar, i paarrirë, i pabërë; 2. i papërpunuar; ***ham petrol***, petrol i papërpunuar, ***hammadde***, lënd e parë; 3. *fig* i vrazhdë, brutal, primitiv; 4. i parealizueshëm, që nuk mund të realizohet; ***ham ümit***, shpresë e parealizueshme
hamal *em* hamall
hamam *em* 1. banjë; banjë publike
hamarat *mb* grua, amvise, nikoqire e vyeshme, e zellshme, e aftë, punëtore, energjike
hamburger *em* hamburger
hamile *em* grue me barrë, shtatzënë
hamilelik *em* shatzënësi
hamle *fl* 1. hov, vrull, sulm; 2. lëvizje (në shah)
hammadde *em* lënd e parë
hamsi *em zool* lloj peshku i vogël në Detin e Zi
hamur *em* brum
han *em* 1. han, bujtinë që ka edhe shtallë për kafshë; 2. ndërtese e madhe pune në të cilën ka shum zyradhe ente pune të ndryshme
hanedan *em* dinasti, familje e çmuar, familje aristokrate
hangi *mb* cili, cila; ***hangi adam?*** cili njeri? ***hangi yol?*** cila rrugë?
hanım *em* 1. zonjë, zonjushë; 2. bashkëshorte, grua e martuar; ***Orhanın hanımı***, gruaja e Orhanit; 3. amvise, nikoqire
hanım efendi *em* zonjë e nderuar; zonjushe e nderuar
hantal *mb* 1. tepër i madh dhe i trash; 2. i pagdhendur, i plogësht
hap *em farm* pilulë, hapë, tabletë
hapis *em* 1. burg, burgim, burgosje; 2. (njeri) i burgosur
hapishane *em* burg (ndërtesë)

Copyrighted material

hapsetmek *fl* burgos (dikë)
hapsolmak *fl* burgosem, hyj në burg
hapşırma *em* teshtitje, teshtimë, teshtin
hapşırmak *fl* teshtij
harabe *em* 1. *hist* rrënim; ***Truva harabeleri***, rrënimet e Trojës
haraç *em hist* haraç, tatim
haram *em* haram, (gjëja) e ndaluar; ***şarap haramdır***, vera eshtë e ndaluar; ***sütüm haram olsun***, haram të qoftë qumështi i nënës
harami *em* hajdut, kusar, cub
harap *mb* 1. i dobët, i thyeshëm; 2. i rrënuar; i shkatërruar; ***harap etmek***, rrënoj, shkatërroj
harar *em* thes i madh
hararet *em* 1. nxehtësi, ngrohtësi; 2. temperaturë; 3. etje; 4. *fig* afsh, epsh, dëshirë e zjarrtë për diçka
harcama *em* të shpenzuarit, shpenzim
harcamak *fl* shpenzoj
harç *em* 1. shpenzim, harxhim; 2. taksë, ***mahkeme harcı,*** taksë gjyqi; 3. (në ndërtimtari): materijal për suvatim, malltar (gëlqere, çimento, rërë dhe ujë)
harçlık *em* pare xhepi, shpenzim xhepi
harekât *em usht* 1. operacion ushtarak
hareket *em* 1. këvizje; 2. sjellje, mënyrë e sjelljes, qëndrim; 3 nisje (në rrugë); 4. procedim, veprim; 5. ushtrim, stërvitje
hareket etmek *fl* lëviz; nisem; veproj
hareketli *mb* i lëvizshëm, aktiv, energjik, që vepron me gjallëri
hareketsiz *mb* i palevizshëm, pasiv
harem *em* 1. *hist* harem; 2. bashkëshorte
harf *em* shkronjë, germë
harfiyen *ndf* fjalë për fjalë, tekstualisht
hariç *em mb* 1. jashtëm, jasht, përjashtë; ***evin dışında,*** jashtë shtëpisë; 2. shtet i huaj
harika *em* dukuri mbi natyrore, çudi, mrekulli; ***doğa harikası***, çudi natyrore; *mb* i çuditshëm, fantastik, i mrekullueshëm
harita *em* kartë gjeografike
haritacı *em* kartograf
haritacılık *em* kartografi
harman *em* 1. lëmë; 2. shirje (e drithit); 3. koha e shirjes; 4. përzierje (e kafes e çajit etj)
harmancı *em* shirës
harmani *em* pelerinë
has *mb* i veçantë, jo i rëndomtë
hasar *em* dëm, humbje (në diçka)
hasılat *em* prodhim, fryt
hasılatlı *mb* produktiv, i frytshëm
hasım *em* kundërshtar, armik
hasımlık *em* armiqësi
hasır *em* rogoz, hasër
hasret *em* mall, mallëngjim, nostalgji; ***vatan hasreti***, mall për atëdheun
hasrteli *mb* i mallëngjuar
hasretlilik *em* mallëngjim, nostalgji
hassas *mb* 1. i ndjeshëm, sentimental, që preket shpejt; 2. i

Copyrighted material

saktë, precizë; ***hassas terazi***, terezi e saktë
hassaslık *en* ndjesi, prekshmëri
hasta *mb* i sëmurë; 2. *em* njeri i sëmurë; *(për mjekun):* pacient
hasta bakıcı *em* infermier
hastalanmak *fl* sëmurem
hastalık *em* sëmundje
hastalıklı *mb* shëndetlig, shëndetdobët, me sëmundje, me shëndet të dobët
hastane *em* spital, ***hastaneye getirmek***, e vendos (dikë) në spital
haşarat *em* insekte; 2. *fig* njeri i dëmshëm
haşin *mb* i ashpër, i vrazhdë, brutal
haşlamak *fl* ziej pak; i jap një valë, përvloj
haşmet *em* madhëri
haşmetli *mb* i madhërishëm
hat *em* vijë, vizë; 2. vijë; ***telefon hatı***, vija telefonike; 2. dorëshkrim
hata *em* gabim, e metë; ***hata yapmak***, gaboj
hatalı *mb* i gabuar, i gabueshëm, me gabim, me të meta, i pasaktë
hatasız *mb* i pagabueshëm, pa gabim, pa të meta
hatır *em* 1. mendë, të mbajtur mend, kujtesë; 2. hatër, nderim, respekt (ndaj dikujt); ***babanın hatırı için,*** për respekt ndaj babës
hatıra *em* 1. kujtesë, mbamendje; 2. kujtim; ***hatıra defteri***, ditar kujtimi
hatırlamak *fl* kujtoj, mbaj mend
hatırlatmak *fl* përkujtoj (dikujt diçka)
hatip *em* orator, gojëtar
hatta *lidh* madje, aq më tepër, në të vërtetë, bile
hava *em* ajër; *temiz hava,* ajër i pastër; ***hava vermek***, fryj, mbush me ajër; ***hava almak***, marr frym (ajër); ***hava akımı***, rrymë ajrore; 2. kohë (meteorologjike); ***açık hava***, kohë e kthjellët ***hava durumu***, gjendja e kohës; ***hava kararmak***, errësohet (koha); ***hava raporu***, raport meteorologjik, 3. *muz* melodi, këngë; 4. ambient, rrethanë, atmosferë; ***dost havası***, atmosferë miqësore
havaalanı *em* aeroport
havacı *em* pilot, pilote
havacılık *em* aviacion, lundrim ajror
havadis *em* lajm
hava gazı *em* gaz qymyri
havaküre *em* atmosferë
havalandırma *em* ajrosje
havalandırmak *fl* (e) ajros (dhomën etj), 2. (e) fluturoj (avionin);
havalanmak *fl* ajrosem; çohem nalt në ajër; ***uçak havalandı***, avioni fluturoj
havale *em* bartje, tejbartje; transfer; dorëzim (diçka, ose një të drejt një tjetri); ***havale etmek***, transferoj, caktoj ia lë një tjetri: para, të drejtën etj; 2. mandapostë; ***havale ile göndermek***, dërgoj para me mandapostë
havalı *mb* ajror, me ajër, që i përket ajrit; plot me ajër

Copyrighted material

hava limanı *em* aeroport
havari *em* apostull
havasız *mb* 1. i paajër; 2. frymzënës, që të merr frymën, mbytës, i rëndë (ajri)
hava yolu *em* vija ajrore, rruga e fluturimit të aeroplanit
havlama *em* lehje
havlamak *fl* leh (qeni); ***havlayan köpek ısırmaz***, qeni që leh nuk kafshon
havlu *em* havlli, peshqir, rizë
havuç *em bot* karotë;
havuz *em* pishinë; ***örtülü havuz***, pishinë e mbuluar; ***yüzme havuzu***, pishinë për notim; 2. pellg/u
havyar *em* havjar, vezë peshku
hay! *pasth* ah! oh!
hayal *em* 1. fantazi, iluzion, ëndërrim, imagjinatë; **hayal etmek**, fantazoj, ëndëroj, imagjinoj, përfytyroj; ***hayal kırıklığına uğramak***, zhgënjehem, shpërmagjepsem, dëshpërohem; 2. fytyrë, pamje, dukje (në pasqyrë etj)
hayalet *em* fantazmë
hayali *mb* i rrejshëm, i dukshëm (por jo edhe i qenshëm), i imagjinuar
hayalperest *em* fantazist, ëndërrues
hayat *em* jetë, jetesë; **hayat arkadaşı**, shok/shoqe jete, bashkëshort; **hayat kadını**, prostitutë, kurvë, **hayat sigortası**, sigurim jete
haydi! *pash shiko* **hadi**
haydut *em* hajdut, kusar, cub, vjedhës
hayır *ndf* jo
hayır *em* bamirë, vepër e mirë, ***hayır kurumu***, institucion mirëbërës
hayırlı *mb* bamirës/e, mirëbërës/e, i dobishëm, i volitshëm; ***hayırlı cemiyet***, shoqatë mirëbërëse
hayırsız *mb* i padobishëm, që nuk sjell dobi, i pavolitshëm
haykırmak *fl* 1. bërtas, piskas; thërres (thërras); 2. *fig* protestoj me zë të lartë, shpreh pakënaqesi
haylaz *mb* përtac/e, dembel/e, i papunë; *em* njeri përtac
hayli *mb ndf* mjaft, mjaftueshëm, një sasi mjaft e madhe
hayran *em* adhurues; *mb* adhurues/e; ***hayran olmak***, adhuroj
hayranlık *em* 1. adhurim; 2. çuditje, habitje
hayrat *em* vepër mirëbëresie
hayret *em* çuditje, habitje; **hayret etmek (olmak)**; çuditem, habitem
hayrola? *pasth* ç'është? ç'ndodhi? çka nuk është në rregull?
hayvan *em* kafshë
hayvanat bahçesi *em* kopsht zoologjik
hayvanca *ndf* shtazërisht
hayvancılık *em* blegtori
hayvanî *mb* shtazor, shtazarak
hayvansal *mb* shtazor, shtazarak
hazim *em* tretje (e ushqimit në stomak)
hazımsızlık *em med* çrregullim stomaku, dispersi

Copyrighted material

hazır *mb* i gatitshëm; ***hazır etmek***, gatit, përgatit; **hazır olmak**, gatitem, përgatitem
hazırlama *em* gatitje, përgatitje
hazırlamak *fl* gatit, përgatit
hazırlanmak *fl* gatitem, përgatitet
hazırlıklı *mb* i përgatitur, i gatshëm
hazırlık *em* gatishmëri
hazırlıklı *mb* i përgatitur
hazırlıksız *mb* i papërgatitur
hazine *em* 1. para, pasuri; 2. thesar, visar 3. arka shtetërore
haziran *em* qershor (muaj)
hazmetmek *fl* 1. tret (ushqimin); 2. *fig* duroj, qëndroj
haznedar *em* drejtues i thesarit
hece *em gram* rrokje
hedef *em* qëllim, vend i paracaktuar, cak
hediye *em* dhuratë; ***hediye etmek***, dhuroj
hekim *em* mjek, doktor
hekimlik *em* mjekësi
hektar *em* hektar
hela *em* nevojtore
helal *mb* hallall (i lejueshëm sipas rregullave fetare) ***helal olsun sana!*** të qoftë hallall! ***helal etmek***, fal (fajin, gabimin e dikujt)
hele *lidh ndf* sidomos, veçanërisht
helikopter *em* helikopter
helva *em* hallvë
helvacı *em* hallvaxhi
helyum *em kim* helium
hem *lidh* dhe, edhe, e
hemen *ndf* menjëherë, në atë çast, aty për aty
hemfikir *mb* i të njëjtit mendim
hemşehri *em* bashkëvendas, bashkëqytetar, bashkatdhetar
hemşire *em* 1. infermiere, 2. motër
hendek *em* hendek, trap
henüz *ndf* 1. ende, akoma; **onu henüz görmedim**, atë akoma nuk e pash; 2. sapo; **henüz geldim**, sapo erdha
hep *ndf* gjithë, tërë, gjithçka; ***hep beraber***, të gjithë së bashku
hepimiz *përem* të gjithë ne
hepiniz *përem* të gjithë ju
hepsi *përem* të gjithë ata
her *mb* secili, secila, gjithsecili; çdo; ***her an*** në çdo moment; ***her biri***, secili (nga ata); ***her ikisi***, të dy; ***her nasılsa***, sidoqoftë; ***her nekadar***, sadoqoftë; ***her ne zaman***, kurdoqoftë; ***her nedense***, çfar shkaku qoftë; ***her nerede***, kudoqoftë; ***her şey***, gjithçka; ***her şeyden önce***, para se gjithash; ***her tarafta***, në çdo anë; ***her yerde***, në çdo vend, gjithkund; ***her zaman***, në çdo kohë, kurdoherë
herhalde *ndf* sigurisht, gjithsesi, sidoqoftë
herhangi *mb* çfarëdo, cilido; **herhangibir şey**, çfarëdo gjë; **herhangibir yerde**, në çfarëdo vend
herif *em* njeri
herkes *përem* çdokush, gjithkush, secili
hesap *em* llogari, llogaritje; **hesaba katmak**, marr parasysh; **hesap defteri**, libër (lib-

Copyrighted material

rezë) llogarije; **hesap etmek**, llogarit (llogaris)
hesaplamak *fl* 1. llogarit; 2. marr parasysh
hesaplaşmak *fl* 1. mbyll llogaritë, rregulloj llogaritë (me dikë); 2 *fig* i pastroj hesapet (me dikë); hakmerrem
hesaplı *mb* ekonomik, i kursyeshëm; **hesaplı adam**, njeri kursimtar
heves *em* përpjekje, synim; dëshirë e madhe, entuziazëm; prirje
hevesli *mb* i interesuar, i etshëm për diçka, i entuziazmuar; i dalldisur
hey! *pasth* hej! ***hey gidi gençlik!*** hej rini e kaluar! ***hey gidi hey, nerede o güzle günler!*** hej, hej, ku janë ato ditë të mira!
heybet *em* madhëri
heybetli *mb* i madhërishëm
heyecan *em* shqetësim, tronditje shpirtënore
heyecanlandırmak *fl* shqetësoj, trondis
heyecanlanmak *fl* shqetësohem, tronditem
heyecanlı *mb* i shqetësuar, i tronditur
heyelan *em* rrëshqitje dheu, shkarja e tokës
heyet *em* këshillë (trup prej anëtarëve të zgjedhur), delegacion, komitet
heykel *em* statujë, skulpturë
hıçkırık *em* lemzë
hıçkırmak *fl* lemzoj
hıdrellez *em* Shëngjergj
hınç *em* mëri, urrejtje
hırçın *mb* gjaknxehtë, idhnak, zemërak, i prapë, i vrullshëm, i rrëmbyeshëm
hıristiyan *em* i krishterë, pjesëtar i fesë krishtere
hıristiyanlık *em* krishterim
hırka em 1. zhup, mantoja e dervishëve; 2. pulover (i leshtë) me të mbërthyer
hırlamak *fl* hungëroj, hingëlloj
hırpalamak *fl* 1. mundoj, maltretoj; 2. mbaj (rrobet), holloj, gris, vjetëroj (duke veshur)
hırpalanmak *fl* mundohem, maltretohem
hırs *em* 1. ambicie, famëdashje, afsh, dëshirë e pamasë; 2. zemërim, hidhnim, mllef
hırsız *em* vjedhës
hırsızlık *em* vjedhje
hırslanmak *em* tërbohem, hidhërohem tepër
hırslı *mb* 1. ambicioz, i lakmueshëm; 2. i tërbuar, i zemëruar
hısım *em* farefis
hısımlık *em* farefisni
hışırdamak *fl* shushurit, fëshfëroj
hışırtı *em* shushuritje, fëshfërimë
hıyar *em* *bot* trangull, krastavec; 2. *fig* kokëtrashë, budalla, pamend, i pagdhendur
hız *em* shpejtësi
hızlamak *fl* shpejtoj, e zmadhoj shpejtësinë
hızlı *mb* i shpejt; *ndf* shpejtësisht
hibe *em* dhuratë, denacion
hiciv *em* satirë
hicvi *mb* satirik

Copyrighted material

hiç, hiçbir şey *ndf* 1. hiç, kurrgjë, asgjë; ***hiçbir şey yapmadım,*** kurrgjë nuk bëra; 2. kurrsesi, fare; ***hiç ava gittin mi?*** a nuk ke shku fare në gjueti? ***hiç öyle değil,*** kurrsesi nuk është ashtu; ***hiçkimse,*** kurrkush ***hiçbir*** *mb* kurrkush, ***hiçbir şekilde***, në asnjë mënyrë, absolutisht
hiçbiri *përem* asnjëri (nga ata, nga disa)
hiddet *em* tërbim, zemërim, idhërim, mllef, mëni
hiddetlenmek *fl* tërbohem, zemërohem, inatosem, hidhërohem
higrometre *em fiz* higrometër
hidrojen *em kim* hidrogjen
hikâye *em* 1. përallë, kallëzim, tregim, rrëfenjë; ***hikâye anlatmak,*** tregoj një kallëzim; 2. *fig* gënjeshtër, shpikje, gjë e trilluar, e rrejshme
hikâyeci *em* tregimtar
hikâyecilik *em* tregimtari
hilâfet *em* kalifat
hilâl *em* hënë e re
hile *em* hile, dredhi, mashtrim, dinakëri
hilekârlık *em* mashtrim, dredhim, pandershmëri
himaye *em* patronazh, ruajtje, mbrojtje; ***himaye etmek***, mbroj, ruaj, marr nën mbrojtjen time
himayeli *mb* i mbrojtur
himayesiz *mb* pa mbrojtje
hindi *em zool* gjel deti, pulë deti, misërok
hindistan cevizi *em bot* arrë kokosi
hipermetrop *em med* largpamës, largshiques, largkëqyrës
hipnotizma *em* hipnotizëm
hipodrom *em* hipodrom, vend (fushë) ku bëhen vrapime me kuaj
his *em* ndjenjë, ndijim, emocion
hisar *em* kala, fortesë
hisli *mb* i ndjeshëm, sentimental, që preket shpejt, emocional
hislilik *em* ndiesi
hisse *em* 1. pjesë; ***bu benim hissemdir,*** kjo është pjesa ime, kjo më takon mua; 2. pjesë, pjesëmarrje; ***hisse senedi,*** aksion, pjesë në një sipërmarrje financiare a tregtare; 3. *fig* mësim, këshillë
hissedar *em* pjesëtar, aksionist, person që ka pjesë në një sipërmarrje
hisseli *mb* i bashkëpronarshëm, pasuri me shumë pronar
hissetmek *fl* ndiej
hitap *em* të drejtuarit (dikujt me fjalë), fjalim; ***hitap etmek,*** drejtohem dukujt (me fjalë), mbaj fjalim (në miting)
hiyerarşi *em* hierarki
hiyanet *em* tradhti
hizip *em* klikë
hizmet *em* shërbim; ***hizmet etmek***, shërbej
hizmetçi *em* shërbyes, shërbëtor
hobi *em* pasion, hobi
hoca *em* 1. mësues, arsimtar; 2. hoxhë
hodbin *mb* egoist

Copyrighted material

hodbinlik *em* egoizëm
hokkabaz *em* prestidigjitator, ai që bën marifete me dorë
hol *em* paradhomë
holding *em* holding, kompani, shoqëri
homoseksüel *em* homoseksual; *mb* homoseksual/e
homurdamak *fl* 1. (në idhnim):murmurit, pëshpërit, buluroj, flas ndër dhembë; 2. kërcas (maqina, dera)
hoparlor *em* altoparlant
hoplamak *fl* kërcej (në naltësi)
hoppa *mb* i mendjelehtë, që nuk është serioz
horlama *em* gërhitje
horlamak *fl* 1. gërhas, gërhit (në gjum); 2. nënçmoj (dikë), s'përfill, përçmoj, përbuz
hortlak *em* fantazmë, lugat, vampir, hije, përbindësh
hortum *em* 1. zorrë (për ujitje); ***lastik hortum***, zorrë gume; ***plastik hortum***, zorrë plastike; 2. shtyllë uji (në detë); 3. feçkë (e elefantit)
hostes *em* stjuardesë, hostesë, shërbyese në avion
hoş *mb* i këndshëm, i kënaqshëm, i pëlqyeshëm; simpatik, i dashur; ***hoş geldiniz!*** mirëseardhët!
hoşaf *em* hoshaf, frutë e thatë
hoşça kalın!*pasth* lamtumirë! mbetçit me shëndet!
hoşgörü *em* tolerancë
hoşgörülü *mb* i tolerues, tolerant
hoşgörüsüz *mb* që nuk toleron
hoşlanmak *fl* kënaqem
hoşnut *mb* i kënaqur
hoşnutluk *em* kënaqësi
hoşnutsuz *mb* i pakënaqur
hoşnutsuzluk *em* pakënaqësi

hovarda *em mb* 1. plëngprishës, ai që prish pa hesap (kot), shkapërderdh; 2. i dhënë pas grash, kurvar
hörgüç *em* gunga e devesë
hububat *em* drithëra
hudut *em* kufi
hudutlandırmak *fl* kufizoj
hudutlanmak *fl* kufizohem
hukuk *em* drejtësi, jurisprudencë
hukukça *ndf* juridikisht
hukukçu *em* jurist
hukuki *mb* juridik, ligjor
hulâsa *em* përmbledhje
huni *em* hinkë
hurda *em* hedhurinë, vjeturinë, vjetërsira
hurdacı em shitës vjetërsira
hurma *em bot* hurmë
husus *em* çështje, pyetje, punë, pikëpamje; ***bu hususta bir şey bilmiyorum***, për këtë çështje nuk di kurrgjë
hususen *ndf* veçanërisht, posaçërisht
hususi *mb* veçant, i posaçëm, nergut
hususiyet *em* veçori, veti, cilësi
huy *em* ves, huq (i njeriut), natyrë, temperament, karakter, shprehi; ***kurt tüyünü değiştirir, huyunu değiştirmez,*** ujku qimet i ndëron, natyrën (vesin, shprehin) nuk e ndërron
huzur *em* qetësi shpirtërore, rehati, prehje; ***huzurunu kaçır-***

Copyrighted material

mak, shqetësoj (dikë); 2. prani, prezencë
huzur evi *em* shtëpi pleqësie
huzurlu *mb* i qetë, i rehatshëm, i pabrenga
huzursuz *mb* i shqetësuar, i paqetë
hzursuzluk *em* shqetësim, brengosje
hücre em 1. *biol anat* qelizë; 2. qeli, dhomë e vogël
hücum *em* sulm; hücum etmek sulmoj
hükmetmek *fl* sundoj, qeveris; vendos; gjykoj
hüküm *em* 1. pushtet; 2. gjykim, vendim gjyqi
hükümdar *em* sundimatr, monark, sovran
hükûmet *em* qeveri, kabineti i ministrave
hüner *em* talent, prirje, aftësi, zotësi, afinitet, shkathtësi
hünerli *mb* i talentuar, i shkathët, i aftë
hür *mb* i lirë, që gëzon lirinë
hürmet *em* respekt, nderim; ***hürmet etmek***, e nderoj, respektoj (dikë)
hürmeten *ndf* nga respekti
hürmetli *mb* i respektueshëm
hürriyet *em* liri
hüviyet *em* letërnjoftim; identitet
hüzün *em* hidhërim, helm, pikëllim; brengë
hüzünlü *mb* i hidhëruar, i pikëlluar, i helmuar; i brengosur

Copyrighted material

i

i -shkronja e dymbëdhjetë e alfabetit turk
iade *em* 1. kthim, të kthyerit; 2. refuzim; ***iade etmek;*** 1. kthej, kthej prapa; 2. refuzoj
iadeli *mb* me kundërpagesë; ***iadeli telgraf***, telegram me kundërpagesë
ibadet *em* ibadet, lutje, falje, të falurit, meshë; ***ibadet etmek***, lutem, adhuroj zotin
ibadethane *em* faltore (xhami, kishë etj)
ibaret *mb* i përbërës; ***ibaret olmak***, i përbërë prej. . .
ibik *em* kreshtë; kreshtë e mishtë qe ka gjeli ne kokë
İbrani *em* jahudi, çifut, hebre
İbrance *em* hebraishte, gjuha e hebreasve, gjuha e çifutëve
iblis *em* djall, demon, dreq, shejtan
ibraz *em* paraqitje
ibre *em* gjilpërë, akrep, tregues i orës dhe i instrumenteve të ndryshme
ibret *em* shembull, mësim, këshillë, vërejtje; 2. *pop* i çuditshëm, i shëmtuar
icap *em* nevojë, nevojë e domosdoshme; ***icap etmek***, kam nevojë
icat *em* shpikje, zbulim; ***icat etmek***, shpik, zbuloj
icra *em* kryerje, realizim, zbatim, ekzekutim; ***icra konseyi***, këshilli ekzekutiv; ***icra etmek***, kryej, zbatoj, realizoj; ***icraya vermek***, ngre padi, e padis (dikë)
icraat *em* shumësi i fjalës: ***icra***: aksione, veprime, punë
iç *em* brendi; ana e brenshme; ***iç çamaşırı***, ndërresa (rroba) e brendshme; ***iç hastalıkları***, sëmundje të brendshme; ***içini çekmek***, psherëtij; ***içini dökmek***, hapem (dikujt), e hap zemrën (time dikujt)
içdekorasyon *em* stoli e brendshme
içecek *em* pije
içerde *ndf* brenda
içeri *em* brendi, brenda, ana e brendshme; ***içeri almak***, marr brenda; ***içeri girmek***, hyj brenda
içerik *em* përmbajtje
içeriye *ndf* brenda
içerme *em* përfshirje
içermek *fl* përfshij, përmbaj
içgüdü *em* instikt
içgüdüsel *mb* instiktiv/e
içgüvey *em* dhëndër që qëndron ne familjen e gruas

Copyrighted material

içilir *mb* i pijshem, që pihet
için *parf* për
içinde *parf* në, brenda në. . . ; ***zaman içinde***, gjatë kohës. . .
içindekiler *em* përmbajtje (e librit)
içine *parf* brenda; ***içine almak***, marr brenda; ***içine koymak***, vë brenda
içişleri *em* punë të brendshme; ***İçişleri Bakanlığı***, Ministria e punëve të brendshme
içki *em* pije alkoolike; ***içki içmek***, pi pije alkoolike
içkili *mb* 1. i pirë, i dehur, 2. Vend ku shërbehet alkool; ***içkili lokanta***, restorant ku shërbehet alkool
içli *mb* 1. gjë që në brendinë e tij ka diçka, me brendësi, i mbushur me. . . . ; 2. i ndjeshëm; 2. i tronditshëm, që të trondit
içlilik *em* ndieshmëri
içme *em* pirje
içmek *fl* pi
iç salgı *em* sekrecion i brendshëm
iç savaş *em* lufta civile
içten *mb* i sinqertë, i çelur, i përzemërt
içtenlik *em* sinqeritet, përzemërsi
iç tüzük *em* rregullore e brendshme
içyüz *em* thelb, esencë (e diçkaje), gjendja e brendshme
idam *em* dënim me vdekje; ekzekutim i dënimit me vdekje
idare *em* 1. drejtori, kryesi, këshill drejtues; 2. drejtim, qeverisje, qeverisje, të qeverisurit, administrim, udhëheqje; 3. regjim; 4. ekonomi, kursim; ***idare etmek*** *fl* 1. qeveris, drejtoj, udhëheq; 2. kursej, veproj ekonomikisht
idareci *em* 1. drejtues, udhëheqës, organizator; 2. ekonomik, kursimtar
idareli *mb* ekonomik
idarî *mb* administrativ
idealizm *em* idealizëm
identik *em* identik, njësoj, i njëjti
iddia *em* 1. pretendim, mëtim, 2. vërtetim, pohim; **iddia etmek**, pretendoj, pohoj
iddialı *mb* 1. pretendues/e, i mëtueshëm; 2. i vetëbesueshëm
iddianame *em* akt padije
iddiasız *mb* pa pretendim; modest
ideal *em* ideal; *mb* ideal/e
idealist *em* idealist; *mb* idealist/e
idman *em* ushtrim, stërvitje (sportive); ***idman yapmak***, ushtroj, stërvit
idmancı *em* ushtrues, stërvitës
idrak *em* 1. kuptim, të kuptuarit; 2. *psik* perceptim, aftësi njohëse; 3. arrijtje (në një qëllim; ***idrak etmek***, 1. kuptoj; 2. perceptoj; 3. arrij **idrar** *em* urinë, shurrë
ifade *em* 1. shprehje, mënyrë e të shprehurit; 2. pamja (gjendja) e fytyrës; 3. deklaratë, dëshmi; ***ifade etmek*** deklaroj, shpreh
iffet *em* nder, seder,
iffetli *mb* i ndershëm, me nder
iflas *em* faliment, falimentim; ***iflas olmak*** falimentoj

Copyrighted material

iftar *em* 1. iftar, të çelurit e agjërimit; 2. koha e të çelurit të agjërimit; 3. darkë ramazani
iftihar *em* krenari, kryelartësi, mburrje; ***iftihar etmek***, krenohem, mburrem
iftira *em* shpifje; ***iftira etmek***, shpif
iftiracı *mb* shpifës
iğdiş *mb* i tredhur
iğfal *em* gënjim, ngashënjim; ***iğfal etmek***, mashtroj, ngashënjej
iğne *em* 1. gjilpërë; ***toplu iğne***, gjilpërë me krye, karficë; 2. ***pusula iğnesi***, gjilpërë magnetik (e kompasit); 2. *med* injekcion, shiringë; ***iğne yapmak***, bëj injekcion
iğneleme *em fig* tallje (me dikë)
iğnelemek *fl* 1. lidh (disa gjëra me gjilpërë); 2. shpoj me gjilpërë; 3. *fig* flas me ironi, shpoj, tallem (me dikë)
iğrenç *mb* i gërditshëm, i neveritshëm
iğrenmek *fl* neveritem, gërditem, ndjej vështirësi
ihale *em* ankand
ihanet *em* tradhti¸ ***ihanet etmek,*** tradhtoj, dorëzoj (armikut sekretet)
ihbar *em* 1. lajmërim, njoftim; 2. njohtim, lajmërim sekret (policisë); ***ihbar etmek***, 1. lajmëroj; 2. lajmëroj, njohtoj (fshehurazi)
ihlal *em* dhunim, cenim, prishje, mosrespektim ***ihlal etmek,*** dhunoj, cenoj, nuk respektoj (ligjin)
ihmal *em* mospërfillje, pakujdesi, neglizhencë, shkujdesje; ***ihmal etmek***, lë pas dore, neglizhoj, nuk përfill
ihmalcı *mb* i pakujdesshëm
ihmalcılık *em* pakujdesi, mospërfillësi, neglizhencë
ihracat *em* eksportim; ***ihracat yapmak***, eksportoj
ihracatçı *em* eksportues
ihraç *em* 1. eksportim; 2. nxjerje, përjashtim; ***partiden ihraç ettiler,*** e përjashtuan nga partija; ***okuldan ihraç ettiler***, e përjashtuan nga shkolla
ihtar *em* 1. vërejtje, qortim; 2. paralajmërim, përkujtim
ihtilal *em* revolucion
ihtilâf *em* mosmarrëveshje, mospajtim; divergjencë
ihtimal *em* mundësi, rast, gjasë, supozim
ihtisas *em* specializim, specialitet
ihtişam *em* madhështi, luks, shkëlqim, grandioz
ihtiyaç *em* nevojë, nevojë e domosdoshme
ihtiyaçlı *mb* i nevojshëm, që ka nevojë
ihtiyar *em* 1. plak/u, 2. *mb* plakë
ihtiyarlamak *fl* plakem
ihtiyarlık *em* pleqësi, mosha e plakut
ihtiyat *em* kujdes, syçeltësi, vigjilent
ikamet *em* banim, qëndrim; **ikamet etmek**, banoj, qëndroj
ikametgâh *em* vendbanim, banesë
ikaz *em* vërejtje, qortim; paralajmërim, përkujtim; ***ikaz etmek*** qortoj; përkujtoj

Copyrighted material

ikbal *em* fat
iken *lidh* duke, ndërsa, derisa, gjersa, deri kur (përdoret si prapashtesë)
iki *em* dy; ***iki kat***, dy fish; ***iki kere***, dy herë
ikicili *mb* dualist
ikicilik *em* dualizëm
ikileme *em* dyfishim
ikilemek *fl* dyfishoj
ikinci *mb* i dyti
ikindi *em* ikindi, koha e lutjes së trete të ditës te myslimanët
ikişer ikişer *ndf* dy nga dy
iki yanlı *mb* dyanësh
ikiyaşayışlı *em* amfibie
iki yüzlü *mb* i dyfytyrshëm, hipokrit
ikiz *em mb* binjak; binjak/e
iklim *em* klimë
ikmal *em* 1. kryerje, mbarim; 2. plotësim; shtesë; . furnizim; 4. *usht* forcim; shërbim furnizimi ushtarak; ***ikmal imtihanı*** riprovim; ***ikmal yapmak***, furnizoj (anijen, avionin me materiale të nevojshme)
ikna *em* bindje; ***ikna etmek***, bind (dikë), e mbush mendjen (dikujt)
ikram *em* 1. pritje dhe gostitje e mysafirëve, gostitje, qerasje; 2. *pop* ulje (e çmimit, rrabat); ***ikram etmek***, gostit; e ul çmimin, jap rabat
ikramiye *em* 1. shpërblim (përveç rrogës); 2. fitim në lotari
iktidar *em* 1. fuqi, forcë; 2. pushtet, sundim politik, qeverisje; ***iktidar partisi***, partija që eshtë në pushtet; 3. potencë, aftësi seksuale te mashkujt
iktidarsızlık *em* 1. dobësi, pamundësi, mungesë fuqie; 2. impotencë, paaftësi seksuale (te meshkujt)
iktisadi *mb* ekonomik, që i përket ekonomisë
iktisat *em* 1. ekonomi; 2. kursimtari
iktisatçı *em* ekonomist
il *em* krahinë administrative (prefekturë) në Turqi
ilaç *em* ilaç
ilaçlı *mb* dezinfektues
ilahî *mb* hyjnor, i hyjnueshëm
ilahiyat *em* teologji; ***ilahiyat fakultesi***, fakultet i teologjisë
ilan *em* shpallje, lajmërim, prokllamatë; ***ilan etmek***, shpall, lajmëroj, proklamoj
ilave *em* shtesë; pjesë e shtuar; ***ilave etmek***, shtoj, bashkangjit
ilçe *em* zonë adminstrative (nënprefekturë) në Turqi
ile 1. *parf* me; ***Orhan ile***, me Orhanin; ***otobüs ile***, me autobus; ***ile beraber***, bashk me; 1. *lidhz* dhe, edhe; ***elma ile armut***, molla dhe dardha
ilelebet *ndf* përjetë, përgjithmonë
ileri 1. *em* përpara; *mb* i përparshëm, i përparmi; 2. *pasth* Përpara! ***İlk hedefimiz Akdeniz'dir, ileri!*** (***Atatürk***), Qëllimi ynë i parë është Deti Mesdhe, përpara! (Ataturku); ***ileri görüşlü***, me ide përparimtare,

Copyrighted material

progresive; ***ileri gitmek***, shkon përpara (ora etj.)
ilerici mb përparimtar
ilericilik em përparimtari
ilerleme em përparim
ilerlemek *fl* 1. eci, lëviz (përpara); 2. përparoj, zhvillohem; 3. kalon (koha)
iletişim *em* marrëdhënie, komunikim, lidhje
iletken *em* përçues; ***elektrik akımı iletkeni***, përçues i rrymës elektrike
iletmek *fl* 1. bart, çoj, përcjell, transmetoj; 2. *fiz elektr* përçoj
ilgi *em* l. lidhje, marrëdhënie, ***ilgisi olmak***, kam lidhje; 2. konsideratë, të marrun parasysh, kujdes, përflille, interesim; ***ilgi göstermek***, interesohem
ilgilendirmek *fl* e interesoj (dikë), bëj që të interesohet (dikë për diçka), nxis, nxit
ilgilenmek *fl* interesohem (përkujdesem për. . .), kushtoj kujdes (për. . .)
ilgili *mb* i interesuar, interesant/e
ilginç *mb* interesant/e, tërheqës/e
ilgisiz *mb* indiferent/e, i painteresuar
ilgisizlik *em* mosinteresim, të qenurit i painteresuar
ilham *em* frymëzim, inspirim
ilik *em* 1. palcë (e ashtit); 2. syth, vrimë për kopsë
iliklemek *fl* kopsit, mbërthej kopsën
ilim *em* shkencë
ilişik *mb* 1. i ngjitur, i bashkangjitur; 2. në lidhje me. . . .
ilişkin *mb* në lidhje me. . . .
ilişmek *fl* 1. prek (me dorë lehtazi); 2. ngacmoj, shqetësoj; përzihem, intervenoj; 3. *fig* përmend, bëj fjalë për diçka
iliştirmek *fl* (disa gjëra) ngjit, bashkangjit, lidh
ilk *mb* i pari, e para; ***ilk defa***, për të parën herë; ***ilk önce***, pikësëpari; ***ilk yardım***, ndihmë e parë
ilkbahar *em* pranverë (stinë)
ilke *em* parim, princip
ilkel *mb* 1. primitiv, elementar, i pazhvilluar; 2. *fig* i pashkolluar, i paarsimuar, i pakulturë, i papërvojë
ilkin *mb* në fillim, pikësëpari
ilkokull *em* shkolla fillore (deri në klasën e pestë)
ilköğretim *em* arsim themelor, arsim i parë
ilk yardım *em* ndihmë e parë
ilmî *mb* shkencor/e
ilmik *em* nyje, nyje e lirë
iltica *em* strehim, azil; ***iltica etmek***, strehoj (në vend të sigurt)
iltifat *em* kompliment, lajkatim, përkëdhelje; ***iltifat etmek*** bëj kompliment, lajkatoj, përkëdhel
iltihap *em med* inflamacion, pezmatim, përflakë
iltihaplanmak *fl* përflakem, infektohem, qelbëzohem (plaga)
ima *em* aluzion, paralajmërim indirekt; ***ima etmek*** paralajmëroj, jap në dijeni, aludoj

Copyrighted material

imaj *em* imagjinatë, përfytyrim, ëndërrim, fantezi; imixh
imal *em* prodhim, fabrikim, përpunim; ***imal etmek***, prodhoj, përpumoj
imalat *em* shumësi i fjalës: **imal**, prodhime
imalatçı *em* prodhues, fabrikant
imam *em* imam, njeri fetar te muslimanët që udhëheq faljen në xhami; 2. titulli i trashëgimtarëve - zëvendësve të Profetit
iman *em* iman, besim fetar, besimi i fesë islame
imar *em* ndërtim, ndërtimtari
imdat *em* ndihmë, ndihmë që jipet njeriut që është në rrezik; ***İmdat***! *pasth* Ndihmë!
imha *em* asgjësim, prishje e plot, shfarim, zhdukje; ***imha etmek***, asgjësoj, zhduk, shfaros, prish plotësisht
imkân *em* mundësi, rast i volitshëm
imkânsız *mb* i pamundur, që s'ka mundësi, i parealizueshëm
imkânsızlık *em* pamundësi
imla *em gram* drejtshkrim, ortografi
imperator *em* perandor
imepartoriçe *em* perandoreshë
imperatorluk *em* perandori
imrenmek *fl* 1. dëshiroj fort (diçka a dikë); mallëngjehem për diçka; 2. lakmoj, kam zili
imtihan *em* provim; ***imtihan etmek***, pyes (dikë) në provim; ***imtihana çıkmak*** dal në provim; ***imtihan olmak***, jap provim
imtiyaz *em* privilegji, përparësi, prioritet
imtiyazlı *mb* i privilegjuar
imza *em* nënshkrim
imzalamak *fl* nënshkruaj, firmos (firmoj) (një dokument)
in 1. gropë, zgavër, 2. shpellë
inanç *em* 1. besim, fe, religjion; 2. besim, të besuarit
inançlı *mb* ai që beson në fe, fetar/e
inançsız *mb* i pafe, i pabesë, ateist
inandırmak *fl* bind (dikë), i mbush mendjen dikujt
inanmak *fl* besoj (dikujt)
inat *em* inat, kokëfortësi; ***inat etmek***, inatosem, veproj me kokëfortësi, veproj me këmbëngulje, këmbëngul
inadına *ndf* për inat
inatçı *mb* inatçi, kokëfort/e, këmbëngulës/e, kryeneç/e
inatçılık *em* inatosje
ince *mb* i hollë; 2. i imët; ***ince kum***, rërë e imët; 2. i lehte (për veshje); ***ince elbise***, veshje e lehtë; 3. i rallë (për lëngje); 4. i naltë (shtati i njeriut)
inceleme *em* shqyrtim, hulumtim, hetim
incelemek *fl* shqyrtoj, studioj, analizoj
incelik *em* 1. hollësi, imtësi; 2. elegancë, stërhollim; 3. detaj
inceltmek *fl* 1. hollësoj; 2. hollësoj (lëngun), lëngësoj; 3. dobësoj (shtatin)
inci *em* perlë, inxhi, margaritar
incil *em* ungjill, dhiatë
incinmek *fl* 1. lëndohem; 2. ofendohem, fyem

Copyrighted material

incir *em bot* fik/u
incitici *mb* 1. lëndues; 2. fyes,
incitme *em* 1. lëndim; 2. ofendim, fyerje
incitmek *fl* 1. lëndoj (dikë); 2. ofendoj, fyej (dikë)
indeks *em* indeks
indirim *em* zbritje, ulje (e çmimit)
indirme *em* shkarkim, zbritje
indirmek *fl* 1. zbres (dikë nga qerrja etj); shkarkoj; 2. ul (çmimin); 3. lëshoj, e ul (poshtë)
inek *em zool* 1. lopë; 2. *fig* budallë, kokëtrash
infaz *em* zbatim, kryerje, ekzekutim
infilak *em* eksplodim, shpërthim; ***infilak etmek***, eksplodoj
İngiliz *em* Anglez/e; *mb* i Anglisë, që i takon Anglisë; ***İngiliz politikası***, politika Angleze
İngilizce *em* anglishte, gjuha Angleze
İngiltere *em gjeog* Angli
inisiyatif *em* iniciativë, hapi i parë në një punë
iniş *em* 1. zbritje, të zbriturit; 2. teposhtë, tatëpjetë
inkilâp *em* revolucion
inkilâpçı *mb* revolucionar
inkâr *em* mohim; ***inkâr etmek***, mohoj (nuk pranoj diçka të thënë më parë)
inleme *em* rënkim
inlemek *fl* 1. rënkoj; 2. gjëmoj
inmek *fl* 1. zbres (prej një vendi më të lartë); 2. ul (çmimin)
insaf *em* njerëzi; sjellje fisnike
insaf *em* drejtësi e bazuar në sjellje njerëzore, sjellje fisnike, ndërgjegje
insaf! *pasth* Mëshirë! Kij pak mëshirë!
insafsız *mb* i pamëshirshëm, çnjerëzor/e, pa ndërgjegje
insafsızca *ndf* mizorisht, jonjerëzisht
insafsızlık *em* pamëshirshmëri, mizori, çnjerëzori
insan *em* njeri
insanlık *em* 1. njerëzim; 2. njerëzi, humanitet, shpirtmirësi
inşa *em* ndërtim; ***köprü inşası***, ndërtim i urës; ***inşa etmek***, ndërtoj (mur, shtëpi, rrugë etj)
inşaat *em* 1. ndërtesë; 2. ndërtimtari, punëra ndërtimtarije; ***inşaat mühendisi***, inxhinier ndërtimtarije
inşallah! *pasth* 1. Dashtë perëndia! Nëse don perendia;
internet *em* internet
intiba *em* përshtypje, mbresë
intihal *em* plagiat, vjedhje letrare
intihar *em* vetëvrasje; ***intihar etmek***, bëj vetëvrasje
intikam *em* hakmarrje; ***intikam almak***, hakmerrem, ahmerrem
ip *em* 1. pe; 2. litar; 3. *fig* dënim i vdekjes me varrje
ipek *em* mëndafsh; *mb* i mëndafshtë; ***ipek böceği***, krimbi i mëndafshit
ipekli *mb* i mëndashtë, i bërë me mëndafsh
iplik *em* 1. pe; 2. fije; ***yün ipliği***, fije leshi
ipotek *em* hipotekë, peng

Copyrighted material

iptal *em* anulim, zhvleftësim, shfuqizim, abrogim; ***iptal etmek***, anuloj, shfuqizoj, abrogoj
ipucu *em* shenjë, shenjë dallues, paralajmërim, njoftim
irade *em* vullnet, dëshirë; e drejta për të sjell vendim
iradeli *mb* i vullnetshëm
iradesiz mb i pavullnetshëm
İran *em gjeog* Iran, Persi
İranlı *mb* Iranian, Persian
iri *mb* shumë i madh e i trash, kolosal, vigan
irilik *em* madhësi, trashësi
irin *em med* qelb (i plagës); ***irin toplamak*** qelbësohem (plaga)
iriyarı *mb* i madh, me trup të madh
irkilmek *fl* trishtohem, frikohem, dridhem, hutohem, tërhiqem, mblidhem (nga një ndodhi e pa pritur)
irkiltmek *fl* trishtoj (dikë)
İrlanda *em gjeog* Irlandë
İrlandalı *em* Irlandez
irsî *mb* trashëgues; ***irsi hastalık***, sëmundje trashëguese
irtibat *em* lidhje, kontakt; ***irtibat kurmak***, jam në lidhje, bëj lidhje (me dikë)
irtica *em* reaksion, kundërveprim
is *em* blozë
İsa *em* Isa,-i (profet), Jezu Krishti
isabet *em* goditje, të goditurit, të qëlluarit; ***isabet etmek***, godis, qëlloj
isabetli *mb* 1. përshtatshëm, që është me vend, si duhet; 2. ekzakt, i përpiktë, pa gabim, preciz
ise *lidhz* nëse, në qoftë se, ndërsa; ***o konuşur ise***, nëse ai flet; ***ben gazete okuyorum o ise gitar çalıyor***, unë lexoj gazetë ndërsa ai i bie gitarës
İsevî *em* krishterë
İsevilik *em* krishterim
ishal *em med* diarre, të qiturit bark
isim *em* emer, titull; *gram* emër
isimsiz *mb* i paemër, anonim/e
iskambil kâğıdı *em* leter loje, letër kumari (bixhozi)
iskele *em* 1. liman (për anije); 2. skele (në ndërtimtari)
iskelet *em med* skelet/i
iskemle *em* 1. karrige; 2. karrige pa mbështetse; 3. tryezë e vogël; ***iskemle kavgası***, grindje për kolltuk (për karrige)
İslam *em* İslam
İspanya *em gjeog* Spanjë
İspanyalı *em* spanjoll
İspanjolca *em* spanjisht, gjuha spanjolle
ispat *em* dëshmi, argument; ***ispat etmek***, argumentoj
ispatlamak *fl* argumentoj, dëshmoj
ispirto *em kim* shpirto
israf *em* shpenzim i panevojshëm dhe i tepruar, plëngprishje; ***israf etmek***, shpenzoj pa hesap (kot)
istasyon *em* stacion
istatistik *em* statistikë; *mb* statistik; ***istatistik verileri***, të dhënat statistike
istavrit *em zool* një lloj peshku *(Trachurus trachu rus)*

Copyrighted material

istek *em* kërkesë, dashje, dëshirë
istekli *mb* i dëshiruar, me dashje, i gatshëm për. . . . . ;
isteksiz *mb* i pa dëshirueshëm, pa vullnet, pa dashje
istemek *fl* kërkoj, dëshiroj
istif *em* stivë, turrë, renditje; ***istif etmek***, rendis (grumbulloj) stivë mbi stivë
istifa *em* dorëheqje (nga detyra, nga puna etj); ***istifa etmek***, jap dorëheqje, heq dorë
istifade *em* shfrytëzim, dobi, përfitim; ***istifade etmek***, shfrytëzoj
istihkâm *em* fortifikim, fortifikatë
istikbal *em* ardhmëri
istiklâl *em* pavaresi
istikrar *em* stabilizim
istilâ *em* 1. invadim, pushtim, okupim; 2. përhapje, zgjerim; ***istilâ etmek***, 1. invadoj, pushtoj; 2. përhapem, zgjerohem
istilâcı *em mb* invadues, okupator, okupues
istimlâk em shpronësim; ***istimlâk etmek***, shpronësoj
istirahat *em* pushim, prehje, çlodhje; ***istirahat etmek***, pushoj, çlodhem
istiridje *em zool* guaskë deti, gocë deti (*Ostrea bolulis*)
istismar *em* shfrytëzim; istismar etmek, shfrytëzoj
istisna *em* veçanti, veçori, përjashtim; ***istaisna etmek***, veçoj, përjashtoj, nuk marr parasysh
istisnasız *mb* i pa veçori, pa përjashtim
isyan *em* kryengritje; ***isyan etmek***, ngre (masën në) kryengritje
isyancı *em* kryengritës
iş *em* punë, veprim; ***iş vermek***, jap (dikujt) punë; ***işe girmek***, hyj në punë, punësohem; ***işe yaramaz***, nuk është i volitshëm për punë; ***işler nasıl gidiyor***, si shkojnë punët
iş adamı *em* biznesmen, burrë pune, afarist
işaret *em* shenjë, tregues, gjurmë, nishan, sinjal; shprehje me gjeste; ***işaret etmek***: 1. shënoj, i vë shenjën; 2. tregoj, shpreh (me gjeste)
işaretlemek *fl* shënoj, i vë shenjën
işaret parmağı *em anat* gishti tregues
işbirliği *em* bashkëpunim; ***işbirliği yapmak***, bashkëpunoj
işçi *eç* punëtor/e
işçilik *em* 1. mënyra e veprimit, mënyra e të punuarit, shkathtësi; 2. pagesë (rrogë, mëditje), shpërblim që pagohet për punën e kryer
işemek *fl* bëj shurrën, bëj ujin e vogël
işgal *em* pushtim, okupim; ***işgal etmek***, pushtoj, okupoj
iş günü *em* 1. ditë pune; 2. mëditje
işgüzar *mb* i aftë, i shkathtë, i zhdërvjelltë
işitmek *fl* dëgjoj, marrvesh
iş kadını *em* biznesmene, grua e punës, afariste
işkembe *em anat* pllancë

Copyrighted material

işkence *em* torturë, mundim; ***iskence yapmak***, torturoj, mundoj
işkenceci *mb* torturues
işlek *mb* 1. që është shumë punues, i levizëshëm, i dendur, intensiv; ***çok işlek yol***, rrugë me komunikacion te dendur, me komunikacion intensiv
işlem *em* 1. veprim, punë, proces, akcion; 2. *mat* veprim (katër veprime kryesore të matematikës)
işlemek *fl* punoj, veproj
işletme *em* 1. organizatë pune, sipërrmarje, ndërmarrje, institucion, ent, stabiliment; 2. drejtori, kryesi, udhëheqësi në punë, ; të organizuarit e punës
işletmeci *em* drejtor, udhëheqës i punës, organizator i punës në sipërmarrje, punëdrejtues
işletmek *fl* 1. organizoj punën në sipërmarrje, ent etj. 2. vë në lëvizje (në punë) një makinë
işlev *em* 1. funksion; 2. shkathtësi (aftësi) pune
işlevsel *mb* funksional
işportacı *em* shitës i lëvizshëm (në rrugë), shitës ambulant
işsiz *mb* i papunë, që nuk mund të gjejë punë, që s'gjen punë
işsizlik *em* papunësi; ***işsizlik sigortası***, sigurim papunësie
iştah *em* apetit, ëndje, oreks; *fig* dëshirë
iştahlı *mb* me apetit, me oreks
iştahsız *mb* 1. pa apetit, pa oreks; 2. *fig* pa dëshirë (për punë)
işte *lidhz* ja, qe; ***işte paralar buradadır***, ja parat janë këtu
iştirak *em* 1. shoqatë, shoqërim, ndërmarrje; 2. pjesëmarrje; ***iştirak etmek***, marr pjesë
işveren *em* punëdhënës, padron, pronar (i sipërmarrjes)
iş yeri *em* vend pune
it *em zool* qen
itaat *em* dëgjesë, bindje, dëgjueshmëri, përkulshmëri; ***itaat etmek*** dëgjoj, përulem
itaatlı *mb* i dëgjueshëm, i bindshëm, i përkulshëm; i përulur
itaatsız *mb* i padëgjueshëm, i pabindur
itaatsızlık *em* pandëgjesë, pandëgjueshmëri, papërkulshmëri
italik *em* kursiv (lloj shkronje shtypi)
İtalya *em gjeog* Itali
İtalyan *em* Italian; *mb* italiane; ***İtalyan müziği***, muzikë italiane
İtalaynca *em* italisht, gjuha italiane
itfaiye *em* skuadër zjarrfikësi, shërbim zjarrfikësi; ***itfaiye arabası***, makinë zjarrfikësi
itfaiyeci *em* zjarrfikës
ithal *em* importim; ***ithal etmek***, importoj; ***ithal mal***, mall i importuar
ithalat *em* (shumsi i fjalës: ***ithal***); importim, mallra të importuara
ithalatçı *em* importues
itham *em* akuzë
ithamname *em* aktakuzë
itibar *em* nderë, nderim, respekt, fam, nam, prestigj, autoritet

Copyrighted material

itibarlı *mb* i nderuar, që gëzon nderë, i ndershëm, i çmuar, i respektuar, autoritativ
itici *mb* 1. shtyrës, nxitës, ai që shtyn, shtytës; 2. *fig* i ftohtë, i gërditshëm, i neveritshëm, antipatik, i padëshirueshëm
itimat *em* besim, besë; ***itimat etmek***, besoj (dikujt)
itina *em* kujdes, vëmendje; ***itina etmek***, kujdesem, përpiqem, mundohem
itiraf *em* pohim, pranim si të vërtet, njohje; ***itiraf etmek***, pohoj, pranoj si të vërtet, e njoh
itiraz *em* kundërshtim, ankesë; ***itiraz etmek***, kundërshtoj, ankohem, protestoj
itme *em* shtyrje
itmek *fl* shtyj
ittifak *em* 1. aleancë, bashkim, lidhje, marrëveshje; pajtueshmëri; 2. njëzërësi, njëmendësi, unanimitet
ivedili *mb* urgjent, i ngutshëm
ivedilikle *ndf* ngutësisht, shpejtësisht
ivme *em fiz* nxitim
iye *em* posdues
iyi *mb* 1. i mirë, 2. është si duhet të jetë; 3. i shëndosh; ***iyi akşamlar***, mirëmbrëma; ***iyi kalplı***, shpirtmirë; ***iyi niyetli***, me qëllim të mirë; ***iyi olmak***, përmirësohem (shëndetërisht)
iyileşme *em* përmirësim, shërim
iyileşmek *fl* përmirësohem, shërohem
iyileştirmek *fl med* shëroj, përmirësoj
iyilik *em* mirësi; ***iyilik etmek***, bëj mirësi
iyilikbilir *mb* mirënjohës, që ta di e ta njoh të mirën që i ke bërë
iyimser *em* optimist
iyimserlik *em* optimizëm
iyot *em kim* jod
iz *em* 1. gjurmë, shenjë; 2. mbeturinë (e një gjëje)
izci *em* gjurmues
izah *em* sqarim, shpjegim; **izah etmek**, sqaroj, shpjegoj, komentoj
izdiham *em* turmë, shumicë njerëzish
izdüşüm *em* projektim
izin *em* leje, lejim; ***izin almak***, marr leje; ***izin vermek***, lejoj
izinli *mb* 1. i lejuar, që ka marr leje; 2. që është në pushim (vjetor, javor, i sëmurë etj)
izleme *em* ndjekje, të shkuarit pas
izlemek *fl* 1. ndjek, shkoj pas, shoqëroj; 2. vërej, vëzhgoj
izlenim *em* përshtypje, mbresë
izleyici *em* 1. ndjekës, shoqërues, përcjellës; 2. vëzhgues, vërejtes
izmarit *em* 1. lloj peshku (*Maena smaris*); 2. bisht cigareje (mbeturina e cigares)
izolasyon *em* izolim
izole *mb* 1. i izoluar; 2. i veçuar; 3. izolues/e; ***izole band***, sherit izolues; 3. *fig* ***izole etmek***, veçoj, e lë vet, ndaj

Copyrighted material

I

ı – shkronja e njëmbëdhjetë e alfabetit Turk
ığrıp *em* një lloj rrjete e madhe peshkatari
ığıl *em* ujë që rrjedh shumë ngadalë
ığıl ığıl *ndaf* ngadalë ngadalë, rëndë rëndë
ıhlamur *em bot* bli; ***ıhlamur çayı***, çaj bliri
ıkınmak *fl* mbaj frymën
ıkıntı *em* rënkim
ılgım *em fiz* fatamorganë, vegim
ılık *mb* i vakët, vokët; ***ılık su,*** ujë i vakët (i vokët)
ılımlı *mb* i përmbajtur, i arsyeshëm, i matur, modest
ımızgamak *fl* dremit
ımızganma *em* dremitje
ıra *em* karakter
ırak *mb* i largët
ıraklama *em* largim
ıraklamak *fl* largoj
ıraklaşmak *fl* largohem
ıraklık *em* largësi, distancë
ırgat *em* punëtor krahu që punon me mëditje, argat
ırk *em* 1. racë; ***beyaz ırk***, raca e bardhë; ***ırk ayrılığı***, diskriminacion racor; 2. prejardhje, origjinë
ırkçı *em* racistë; *mb* racist/e
ırkçılık *em* racizëm
ırki *mb* racial
ırmak *em* lum
ırz *em* nder; ***ırza geçmek***, çnderoj
ırzlı *mb* i ndershëm, me nderë
ısı *em* nxehtësi, ngrohtësi; ***ısıya dayanıklı*** i durueshëm ndaj nxehtësisë
ısınma *em* ngrohje, nxehje
ısınmak *fl* ngrohem, nxehem
ısı ölçer *em fiz* kalorimetër
ısırık *em* kafshim
ısırılmak *fl* kafshohem
ısırgan *em bot* hithër
ısırmak *fl* kafshoj
ısıtma *em* ngrohje, nxehje
ısıtmak *fl* ngroh, nxeh
ıskonto *em* skonto, zbritje, rabat
ıslah *em* përmirësim; ***ıslah etmek,*** përmirësoj
ıslahat *em* përmirësim, reformë
ıslahatçı *em* reformist
ıslak *mb* i lagët
ıslaklık *em* lagështirë, lagësirë
ıslanmak *fl* lagem, ligështohem
ıslatmak *fl* lag, lagështoj, ujis (ujit)
ıslık *em* fëshkëllim; ***ıslık çalmak,*** fëshkëlloj
ısmarlama *em* porosi, kërkesë e një malli

Copyrighted material

ısmarlamak *fl* porosis (porosit) (ndonjë mall)
ıspanak *em bot* spinaq
ısrar *em* këmbëngulje, insistim; ***ısrar etmek***, insistoj
ısrarlı *mb* insistues, këmbëngulës
ıssız *mb* shkretë, i pabanuar; ***ıssız sokak***, rrugë e zbrazët
ıssızlık *em* shkreti, shkretëtirë, vetmi
ıstakoz *em zool* gaforre
ıstavroz, istavroz *em* kryq
ıstırap *em* vuajtje, pikëllim, hidhërim; **ıstırap çekmek**, vuaj
ıstıraplı *mb* i vuajtur, i pikëlluar, i hidhëruar
ıstırapsız *mb* pa vuajtje, i pa brengosur
ışık *em* dritë
ışıklama *em* ndriçim
ışıklamak *fl* ndriçoj
ışıklı *mb* i ndriçuar, i ndritshëm
ışık ölçer *em fiz* fotometër
ışıksız *mb* i pandritshëm, i errët
ışıldak *em* 1. trup që jep dritë; 2. projektor
ışıldamak *fl* shndris, xixëlloj, jap dritë dridhëse
ışıma *em* rrezatim
ışımak *fl* rrezatoj, qes rreze
ışın *em* rreze; ***güneş ışını***, rreze dielli; r***öntgen ışınları***, rrezet e rëntgenit
ışınım *em* radiacion, rrezatim
ışınlandırma *em* rrezatim (diçkaje)
ışınlandırmak *fl* rrezatoj (diçka)
ışınmak *fl* rrezatoj
ıvır zıvır *em* gjëra te vogla, të imta e të pavlershme; imtësi
ızgara *em* skarë

Copyrighted material

J

j -shkronja e trembëdhjetë e alfabetit turk
jaguar *em zool* jaguar
jaluzi *em* zhaluzi, grilat e dritareve
jambon *em* proshutë, përzhutë
jandarma *em* 1. xhandar; 2. xhandarmëri
jandarmalık *em* detyra e xhandarit
jant *em oto* gavjell/i
Japon *em* 1. Japonez/e;
Japonca *em* japonisht, gjuha japoneze
Japonya *em* Japan
japon gülü *em bot* kamili (*Camellia japonica*)
jarse *em tekst* zharse
jartiyer *em* kordhelë - lidhëse për çorapë
jelâtin *em* xhelatinë
jelatinlemek *fl* xhelatinoj
jelatinli *mb* me xhelatinë
jeneratör *em* gjenerator
jenosit *em* gjenocid
jeodezi *em* gjeodezi
jeofizk *em* gjeofizik
jeofizikçi *em* gjeofizikant
jeolog *em* gjeolog
jeoloji *em* gjeologji
jeolojik *mb* gjeologjik
jeosantrizm *em* gjeocentrizëm
jest *em* gjest
jet ose **jet uçağı** *em* avion reaktiv
jeton *em* zheton, pullë telefoni
jigolo *em* gjigolo
jilet *em* zhilet, brisk rroje
jimnastik *em sp* gjimnastikë
jimnastikçi *em sp* 1. gjimnast/e, ai/ajo që merret me gjimnastikë; 2. arsimtar gjimnastike
jinekolog *em* gjinekolog
jinekoloji *em* gjinekologji
jip *em oto* xhip
jiroskop *em* xhiroskop
joker *em* shakaxhi
jokey *em* xhokej, vrapues në kal
judo *em sp* xhudo
jübile *em* përvjetor, jubile
Jüpiter *em astr* Jupiter
jüri *em* juri; ***jüri komisyonu,*** komisioni i jurisë

Copyrighted material

K

k -shkronja e katërmbëdhjetë e alfabetit Turk
kaba *mb* 1. i vrazhdë, i ashpër, i pagdhendur, i papëpunuar; 2. brutal/e, vulgar/e, jo i edukuar; 3. i madh, i trashë, 4. i përafërt, ***kaba hesap,*** llogari e përafërt
kabadayı *em* 1. përdhunues, shtypës, mizor; 2. lëvdimtar, ai që lëvdohet tepër; 3. guximtar
kabahat *em* gabim, faj
kabahatlı *mb* i fajshëm, fajtor
kabahatlılık *em* fajësi
kabahatsiz *mb* i pafajshëm
kabak *em bot* kungull
kaba kulak *em med* shytat, zhushka
kabalık *em* vrazhdësi, ashpërsi, trashësi, brutalitet
kabarcık *em* 1. fluskë, mëshikë; tumullaci i sapunit; 2. *med* puçërr, puçërzë
kabarık *mb* i fryrë, i mufatur, i ënjtur, i bymuar, i gufuar
kabarma *em* fryerje, ënjtje, bymim, gufim
kabarmak *fl* fryhem, ënjtem, bymehem, gufohem; shtohet, rritet, çohet (lumi, uji, brumi)
kabartmak *fl* fryj, bymej, rris, gufoj
kabataslak *ndf* përafërsisht, afro
kabız, kabızlık *em med* kapsllık, shtërzim barku
kabile *em* fis, gjak; familje
kabiliyet *em* aftësi, zotësi
kabiliyetli *mb* i aftë, i zoti, e zonja
kabiliyetsiz *mb* i paaftë, i pazoti, e pazonja
kabiliyetsizlik *em* paaftësi, pazotësi
kabin *em* 1. kabinë, kthinë e vogël, ***telefon kabini***, kabinë telefonike; 2. dhomë e vogël zhveshjeje në plazh
kabine *em* kabinet, këshilli i ministrave, qeveri
kabir *em* varr, varr
kablo *em* kabllo, përçues elektrik
kablolu televizyon *em* televizion me kabllo
kabristan *em* varreza, varreza
kabuk *em* lëvor, lëvozhgë
kabul *em* 1. pranim; 2. miratim, pajtim; ***kabul etmek,*** 1. pranoj, 2. miratoj, pajtohem
kaburga *em anat* 1. shporta e krahërorit; 2. *anat* bri, brinjë
kâbus *em* ankth, makth, morë, tmerr nate, ëndër i tmerrëshëm
kaç *ndf* sa? ***Kaç para?*** Sa pare? ***Kaç kilo?*** Sa kilogram?
kaça? *mb* sa vlen? (për çmime)
kaçak *em* 1. i ikur, i arratisur; ***asker kaçağı***, dezertues; ***kaçak inşaat***, ndërtim joligjor; ***kaçak***

Copyrighted material

mal, mall kontrabandisti; 2. rrjedhje (uji, gazi); ***bu boruda kaçak gaz var***, nga ky gyp rrjedh (del) gazi
kaçakçı *em* kontrabandist
kaçakçılık *em* 1. kontrabandë, tregti joligjor; ***kaçakçılık yapmak,*** bëj tregti joligjor; 2. dezertim
kaçık *mb* 1. i shtrembëruar, i mënjanuar; 2. *fig* anormal, i marrë
kaçıklık *em* marrëzi
kaçıncı *mb* e sata (me radhë), ***kaçıncı katta oturuyorsunuz?*** Në satin kat (në cilin kat) banoni?
kaçınmak *fl* shmangem, ruhem, largohem, ik (nga detyra, nga belaja, nga takimi me dikë)
kaçırmak *fl* 1. rrëmbej, ***suçluyu kaçırdılar***, fajtorin e rrëmbyen; 2. mundësoj dikë të ikë (nga burgu etj.) 3. lëshoj,vonohem; ***treni kaçırdım,*** treni më iku; ***fırsatı kaçırdım,*** e lëshova rastin; 4. *fig* marrëzohem, hutohem; 5. dështoj, nuk qëlloj
kaçış *em* ikje
kaçma *em* ikje
kaçmak *fl* iki
kadastro *em* kadastër
kadar *ndf* aq sa; ***deniz kadar engin***, i gjerë sa deti; ***öküz kadar büyük***, i madh sa kau; ***o senin kadar çalışkandır***, ai është i zellshëm aq sa ti; 2. deri, gjer; ***akşama kadar,*** deri në mbrëmje; ***İstanbula kadar***, deri në Stamboll; ***ben gelinceye kadar bekle***, prit më gjer sa të vij; 3. përafërsisht, rreth; ***iki hafta kadar kalacağım***, do të mbes rreth (përafërsisht) dy javë
kadayıf *em* kadaif
kadeh *em* 1. gotë e vogël për raki; 2. sasija e pijes që ndodhet në gotë
kademe *em* 1. rang, shkallë, gradë; ***kademe kademe*** ca nga ca, shkallë shkallë; 2. pozitë, funksion
kader *em* e ardhme, fat, kësmet, përcaktim
kaderci *em* fatalist
kadercilik *em* fatalizëm
kadın *em* 1. grua, zonjë, damë; 2. shërbëtore
kadife *em* kadife
kadro *em* kuadër, personal (i ndonjë enti)
kadrolu *mb* personal i përhershëm (i entit)
kafa *em anat* kokë, krye; ***boş kafa***, kokë e zbrazët; ***kafası işlemez***, nuk i punon koka; ***kafası kalın***, kryetrashë
kafalı *mb fig* inteligjent, i zgjuar, i mençëm, me inteligjencë
kafasız *mb* kokëtrashë
kafa tası *em anat* kafkë, rrashtë koke, rradake
kafein *em* kafeinë
kafes *em* kafaz
kafeterya *em* kafeteri
kâfi *mb* i mjaftueshëm, që mjafton; *ndf* mjaft
kafile *em* grup udhëtarësh, varg njerëzish në të hecur përpara; karavan; *usht* konvoj
kâğıt *em* letër

Copyrighted material

kâğıtçılık *em* industria e letrës
kahır *em* hidhërim, pikëllim
kahırlı *mb* i hidhëruar, i pikëlluar, i brengosur
kahkaha *em* qeshje gjëmuese; ***kahkaha atmak***, qeshem me zë gjëmuese
kahpe *em* lavirë, grua e ligë, kurvë; *fig* i pabesë, besëthyes, dinak, tinzak
kahraman *em* hero; trim, guximtar; ***milli kahraman***, hero popullor
kahrolmak *fl* (më vete) dëshprohem, hidhërohem, mërzitem, mundohem, brengosem, vuaj, heq keq; ***Kahrolsun***! *pasth* Qoftë e mallkuar! Le të zhduket! Posht!
kahvaltı *em* kafjallë, buka (ngrënja) e mëngjezit; ***kahvaltı etmek***, ha bukën e mëngjezit
kahve em 1. *bot* dru; 2. kafe (frut); 3. kafe (pije e ngrohtë); 4. kafene
kahvehane *em* kafene
kahverengi *em* ngjyrëkafe
kâhya *em* drejtues pasurie, qehaja
kaide *em* rregull, bazë, princip; ***kaide olarak***, sipas rregullit; ***gramer kaideleri***, rregulla gramatikore
kaka *em* 1. (në gjuhë të fëmijëve) kakë, ndyrësi; 2. *mb* i ndyrë, i keq
kakmak *fl* 1. ngjesh, rras, shtyj; 2. ngul; 3. skalit, gdhend, latoj
kaktüs *em bot* kaktus
kakül *em* kaçurrel, krela
kaküllü *mb* me kaçurrela, me krela
kala *em* në, deri, gjer, mbetur; (*saat*) ***beşe on kala***, dhjetë minuta gjer më pesë (për kohë); ***köye üç kilometre kala benzin bitti***, mbeti edhe tre kilometra gjer në fshat benzina mbaroi (për distancë)
kalabalık *em* 1. turmë, grumbuj njerëzish (për njerëz); 2. *mb* i shumtë, i pa numërt; ***kalabalık bir şehir***, qytet me shumë banorë; ***kalabalık bir aile***, familje e madhe (me shumë antar)
kalamar *em zool* sipë, cipë
kalas *em* dërrasë e trashë dhe e gjatë
kalay *em kim* 1. kallaj; 2. *fig* gënjeshtër; 3. *fig* sharje
kalaylamak *fl* 1. kallajis; 2. *fig* fsheh (mangësitë e veta); 3. *fig vullg* shaj shumë
kalaylı *mb* i kallajisur
kalaysız *mb* i pakallajisur, pa kallaj
kalbur *em* shoshë (me vrima të mëdha)
kalbucu *em* shoshar
kalburlama *em* shoshitje
kalburlamak *fl* shoshit, shoshis
kalburlanmak *fl* shoshitem
kalça *em anat* kofshë, kërdhëkull, ***kalça kemiği***, asht kofshe
kaldıraç *em fiz* lloz
kaldırım *em* 1. rrugë e shtruar me gurë; kalldërm; 2. trotuar
kaldırımlı *mb* me trotuar, me kalldërm
kaldırma *em* ngritje, naltësim
kaldırmak *fl* 1. ngre, naltësoj; 2. tërheq, bart; ***arabam bu yükü kaldırmaz***, qerrja ime nuk e bartën këtë barrë; 3. heq ,

Copyrighted material

abrogoj (një ligj), anuloj (një vendim), nxjerr nga përdorimi, shfuqizoj; 4. duroj (ofendimin); 5. zgjoj (nga gjumi); 6. varros
kale *em* 1. fortesë, kala, kështjellë; 2. *sp* portë (në futboll); kala (në lojën e shahut)
kaleci *em sp* portier (në futboll)
kalem *em* laps
kalemtraş *em* mprehës lapsi
kalfa *em* 1. kalfë; 2. mjeshtër murator, ndihmë arkitekti; 3. njeri që fëmijët i çon në shkollë
kalıcı *mb* i përhershëm, i vazhdueshëm, permanent
kalıcılık *em* përherëshmëri
kalın *mb* i trashë; ***buz kalındır***, akulli është i trashë
kalın barsak *em anat* zorrë e trashë
kalınlık *em* trashësi
kalıntı *em* 1. mbeturinë, tepricë, ajo që mbetet; 2. mbeturinë, gërmadhë, rrënim (historike, arkitekte)
kalıp *em* kallëp, shabllon, model
kalıplaşmak *fl* fitoj trajtën e kallëpit, jap një formë (një trajtë)
kalış *em* qëndrim, mbetje
kalıt *em* trashëgim
kalıtım *em biol* gjenetikë
kalıtımsal *mb* i trashëguar, trashigues, gjenetik; ***kalıtımsal hastalık,*** sëmundje trashiguese
kalite *em* cilësi, kualitet
kaliteli *mb* cilësorë, me cilësi të mirë, i kualitetshëm, me kualitet të mirë
kalitesiz *mb* që nuk ka cilësi të mirë, me kualitet të keq
kalkan *em* 1. mburojë; 2. *fig* ai ë del zot, mbrojtës; 3. *zool* lloj peshku (*Skophtalmus Maximus*)
kalkınma *em* zhvillim, përparim, ngritje
kalkınmak *fl* zhvillohem, përparoj
kalkışma *em* orvatje, tentativë
kalkışmak *fl* orvatem, filloj, zë, nis (një punë); vendos, tentoj (të bëj një punë)
kalkmak *fl* ngrihem, çohem (në këmbë); nisem
kalleş *mb* i pabesueshëm, dinak, tinzak
kalleşlik *em* pandershmëri, poshtërsi, mashtrim, dredhi, tradhti; ***kalleşlik etmek***, mashtroj, nuk e plotësoj premtimin
kalma *em* mbetje, të mbeturit
kalmak *fl* 1. mbes, ngel; 3. banoj; 4. mbetem (në klasë), përsëris (klasën); 5. ndalem, mbetem (në një kohë më të gjatë); 6. shtyj, vonoj, pezulloj; ***yolculuğumuz gelecek haftaya kaldı***, udhëtimi i ynë mbeti për javën e ardhshme
kalori *em fiz* kalori (njësi për matjen e nxehtësisë)
kalorifer *em* 1. instalim për ngrohje qendrore; 2. *pop* radiator
kalorimetre *em* kalorimetër
kalp *em anat* zemër; ***kalp atışı*** (***çarpıntısı***), rrahja e zemrës
kalp *mb* i rrejshëm, jo i vërtetë, i falsifikuar; ***kalp para***, para e falsifikuar
kalpazan *em* falsifikator
kalpazanlık *em* fallsifikim
kalpsız *mb fig* i pandieshëm, i pazemër, zemërgur
kalpsizlik *em* pandiesi

Copyrighted material

kalsiyum *em kim* kalcium
kama *em* kamë (thikë)
kamalamak *fl* vras me kamë
kamara *em* 1. kabinë (në anije), një nga kthinat e vogla në anije; 2. Trup ligjdhënës në Angli; ***Lortlar kamarası***, Kabinë e lordeve
kamarat *em* kamarier i anijes, stjuard i anijes
kamaşmak *fl* 1. (për sytë) verbohem për një moment (nga drita e fortë); 2. (për dhëmbët) mpihet (nga diçka e tharët)
kambiyo *em* 1. këmbim (i valutave); 2. këmbimore
kambur *em* gungë, xhungë, dalje kurrizi; 2. *mb* i gungëzuar
kamçı *em* kamxhik, kërbaç
kamçılamak *fl* rrah me kamxhik
kamer *em astr* hënë, satelit i tokës
kamera *em* kamerë
kameraman *em* kameraman
kamış *em* 1. *bot* kallam, ***kamış dam***, mbulesë (çati) kallami; 2. *vulg* organ mashkulli
kamp *em* 1. kamp; 2. kampim; ***toplama kampı***, kamp përqendrimi
kampana *em* kambanë
kampanya *em* fushatë
kampüs *em* kompleks universiteti (ndërtesa, objekte, fusha sportive etj.)
kamu *mb* publik/e, shoqëror/e, shtetror/e; ***kamu düzeni***, rendi shoqëror
kamuflaj *em* kamuflim, maskim, fshehje
kamufle *mb* i kamufluar, i maskuar, i fshehur; ***kamufle etmek***, maskoj, fsheh
kamulaştırma *em* shpronëzim, nacionalizim
kamulaştırmak *fl* nacionalizoj, kryej nacionalizmin, shtetëzoj, shpronësoj
kamuoyu *em* mendim publik, opiniomi publik; ***kamu- oyu araştırması***, hulumtim i mendimit publik
kamusal *mb* publik
kamyon *em* kamion
kamyoncu *em* kamionist
kamyonet *em* kamionetë, kamion i vogël
kan *em anat* gjak; ***kan basıncı***, tension gjaku; ***kan dolaşımı***, qarkullim i gjakut; ***kan grupu***, grupi i gjakut; ***kan bağı***, lidhje gjaku; ***kan veren***, dhurues gjaku; ***kan davası***, hakmarje gjaku, armiqësi (me vdekje); ***kana susamış***, gjakpirës, gjakatar
kanaat em 1. kënaqësi (me atë që disponon), modesti; 2. bindje, bindshmëri
kanal *em* kanal
kanalizasyon *em* kanalizim
kanama *em* gjakim, derdhje e gjakut
kanamak *em* rrjedh gjaku
kanepe *em* kanape, kolltuk i gjerë me shpinëz
kanarya *em zool* kanarinë *(Serimus Canaria)*
kanat *em* fletë, krah (i zogut, i insektit, i aeroplanit *)*
kanca *em* kanxhë, çengel, grremç
kandırmak *fl* bind (dikë), i mbush mendjen dikujt, kandis

Copyrighted material

kanguru *em zool* kangur
kanı, kanış *em* bindje
kanıt *em* argument, dëshmi, vërtetim, provë
kanıtlamak *fl* argumentoj, dëshmoj, vërtetoj
kanlama *em* gjakosje
kanlamak *fl* gjakos
kanlanmak *fl* gjakosem
kanlı *mb* i gjakosur, i gjakshëm, i përgjakshëm
kanmak *fl* 1. bindem, kandisem; 2. pajtohem; 3. mashtrohem;
kanser *em med* kancer
kanserli *mb* me kancer, i sëmurë nga kanceri
kansız *mb* 1. *med* anemik; 2. i pagjak
kantin *em* kantinë
kanun *em* ligj; ***kanın dışı***, jasht ligjit; ***kanuna göre***, sipas ligjit; ***kanunu kırmak***, thyej ligjin
kanun *em muz* një lloj instrumenti me tela
kanunen *ndf* ligjërisht, sipas ligjit
kanunî *mb* ligjor, i ligjshëm, ***kanunî karar***, vendim ligjor
kanunilik, kanunluluk *em* ligjëshmëri
kanunlu *mb* ligjor
kanunsuz *mb* i paligjshëm, joligjor
kanyak *em* konjak (pije)
kap *em* 1. enë; 2. ambalazh; këllëf, strajcë, sandëk etj.
kapak *em* 1. kapak, mbulese ene; 2. derë (e dollapit etj); 3. kapak (i librit)
kapaklanmak *fl* rrëzohem me fëtyrë nga dheu (për shkak të pengesës të këmbës)
kapalı *mb* i mbyllur; 2. i mbuluar; ***kapalı çarşı***, çarshia e mbuluar; 3. *fig* i mbyllur në vehte, misterioz; 4. i paqartë, i pakuptueshëm (bisedim); 5. i vrenjtur (për kohën); ***kapalı hava***; kohë e vrenjtur
kapama *em* mbyllje, mbyllim
kapamak *fl* mbyll (dikë a diçka); ***kapıyı kapa***, mbylle derën; 2. mbuloj; 3. pengoj, mbyll, vë pengesa; 4. burgos
kapan *em* grackë, kurth
kapanış *em* 1. mbyllje; 2. përfundim; 3. mbarim (i mbledhjes, kongresit etj)
kapanmak *fl* mbyllem; mbulohem; shërohet, mbyllet (plaga); verbërohem; ***trafik kazasından sonra bir gözü kapandı***, pas aksidentit trafik njëri sy u verbua
kaparo *em* kapar, paradhënie; ***kaparo vermek***, jap kapar
kapasite *em* kapacitet
kapı *em* derë; ***kapıyı çalmak***, e trokas derën
kapıcı *em* portier, derëtar
kapılmak *fl* 1. rrokem (nga diçka); 2. bie (nën ndikimin e dikujt
kapışmak *fl* grindem, zihem, përleshem
kapital *em* kapital
kapitalist *em* kapitalist
kapitalizm *em* kapitalizëm
kaplama *em* shtresë e hollë mbulese, mbulesë
kaplamak *fl* mbuloj, vesh (me një shtresë të hollë)

Copyrighted material

kaplan *em zool* tigër
kaplı *mb* i mbuluar
kaplıca *em* burim i nxehtë, banjë
kaplumbağa *em zool* breshkë
kapmak *fl* zë, rrok, kap
kaporta *em oto* 1. mbulesë e motorit; 2. mbulesë e automobilit (e bërë përgjithësisht prej llamarine), kaportë
kaportacı em kaportandreqës
kapris *em* inat, kapricë
kaprisli *mb* kapricioz
kapsamak *fl* përmbaj, përfshij, kaploj
kapsamlı *mb* i gjithëpërfshirës, i tërësishëm
kapsül *em* kapsollë
kaptan *em usht* kapiten, kapedan
kaput *em* 1. kapotë, pallto ushtarake; 2. mbulesë e motorit të automobilit
kar *em* borë; ***kar yağıyor,*** bie borë; ***kar topu***, top bore; ***kar gibi beyaz***, i bardh si bora; ***kar fırtınası,*** stuhi bore
kâr *em* fitim, përfitim, dobi, qar; ***kâr etmek***, fitoj, nxjerr dobi (nga një punë)
kara *mb* i zi, e zezë
kara *em* tokë, truall; ***karaya çıkmak***, zbres nga anija, shkel në tokë
karabiber *em bot* piper i zi
karabimyer *em* karabinier, xhandar italian
karaborsa *em* treg i zi, treg jo ligjor
karaborsacı *em* njeri që merret me treg të zi
karaca *mb* zeshkan/e, zeshkaman/e, ziash/e
karaca *em zool* kaproll
karaciğer *em anat* mëlçi e zezë
Kara Deniz *em* Deti i Zi
kara haber *em* lajm i zi
karakış *em* dimër i ashpër
karakol *em* 1. stacion i policisë; 2. patrullë
karakter *em* karakter
karakteristik *em* karakteristikë, veçori, cilësi, veti karakteristike; *mb* karakteristik/e
karakterli *mb* i karaktershëm, me karakter
karaktersiz *mb* pa karakter
karalamak *fl* 1. nxij (diçka), lyej me ngjyrë të zezë; 2. njollos, ndyj; 3. fshij (me viza), shkaravis; 4. konceptoj; 5. *fig* shpif, turpëroj (dikë)
karamsar *em* pesimist; *mb* pesimist/e, i pikëlluar
karamsarlık *em* pesimizëm
karanfil *em bot* karafil (lule)
karanlık *em* errësirë, terr
karar *em* vendim, dekret, rezolutë; *jur* aktgjykim, vendim gjyqi; ***karar vermek***, vendos, sjell vendim
karargâh *em usht* shtab
kararlaştırmak *fl* vendos
kararlı *mb* 1. i vendosur;2. *fiz* stabil; ***kararlı denge***, drejtpeshim stabil
kararlılık *em* 1. vendosmëri; 2. stabilitet, qëndrueshmëri
kararma *em* errësim
kararmak *fl* nxihem, bëhem i zi; 2. errësohet, ngryset

Copyrighted material

kararname *em* 1. dekret, urdhëresë me fuqi ekzekutive; 2. vendim i shkruar
kararsız *mb* i pavendosur, i luhatshëm, i dyshimtë, i paqëndrueshëm, i lëkundshëm; jo stabil; ***kararsız denge***, derjtëpeshim labil
kararsızlık *em* pavendosmëri, paqëndrueshmëri, lëkundshmëri, labilitet
karartmak *gl* 1. errësoj, terroj; 2. lyej me ngjyrë të zezë, nxij; 3. *fig* turpëroj (dikë), poshtërsoj
kara sevda *em* 1. dashuri e fort pa shpresë; 2. brengë, shtypje shpirtërore, melankoli
karasular *em* ujëra territoriale (të një shteti)
kara tahta *em* dërrasë e zezë (shkollore)
karate *em sp* karate
karavana 1. enë e madhe ushtarake ushqimore; 2. ushqim (në internat, në ushtri etj); 3. diamant shpatuk
karayel *em* erë veriperëndimi
karayol *em* rrugë toksor
karbon *em kim* karbon; ***karbon kâğıdı***, kopiativ, letër kopjimi
karbonat *em kim* acid karbonik
karbondioksit *em kim* karbon dioksid
karbonhidrat *em kim* karbon hidrat
karbüratör *em oto* karburator
kardeş *em* vëlla, motër
kardeşçe *ndf* vëllazërisht
kardeşlik *em* 1. vëllazërim, vëllazëri; marrëdhënie vëllazërore; 2. fis, mik i afërt i pranuar si vëlla
kare *em mat* 1. katror
karekök *em mat* rrënja katrore
kareli *mb* i shkaravitur me katrora; ***kareli kumaş***, stof me katrora; ***kareli defter***, fletore me katrora
karga *em zool* galë; ***karga bok yemeden***, shumë herët, në agim
kargaşa *em* anarki, çrregullim, përzierje, kaos
kargaşacı *em* anarkist
kargo *em* 1. anije që bart barrë, ngarkesë; barra, ngarkesa e aeroplanit, e anies etj
karı *em* 1. grua, femër; 2. grua e martuar, bashkëhorte; ***karı koca***, burrë e grua
karın *em anat* stomak, bark, abdomen; ***karın ağrısı***, dhembja e barkut
karınca e*m zool* thnegëll, milingonë, mizë përdhese
karış *em* pëllëmbë
karışık *mb* i përzier (p. sh. : vera me ujë); 2. i komplikuar, i ndërlikuar, i ngatërruar; i përbërë; 3. i paqartë; i pakuptueshëm (për bisedime); 4. (sipas besimit popullor): njeri i lidhur me xhinde e zana (ninfa)
karışıklık *em* 1. komplikim; ndërlikim, ngatërrim; 2. çrregullsi; tollovi; konfuzion
karışım, karışma *em* përzierje
karışmak *fl* 1. përzihem; ***su ile yağ karışmaz***, uji me vajin nuk përzihen; ***su ile sirke karışır***, uji me uthullin përzihen; 2. ndërlikohem, ngatërrohem (flokët); 3. ndërhyj, përzihem; ***sen***

Copyrighted material

bu işe karışma, ti mos u përzi në këtë punë
karıştırmak *fl* përziej, ndërlikoj, ngatërroj,
karides *em zool* një lloj gafore (*Palaemon*)
karikatür *em* karikaturë
karikatürcü *em* karikaturist
kariyer *em* karierë
karlı *mb* me borë, i borës
kârlı *mb* fitimprurës, i leverdishëm, i dobishëm; ***kârlı iş*** punë e dobishme (që sjell fitim)
karma *mb* i përzier, i kombinuar; ***karma takım***, skuadër i kombinuar
karmakarışık *mb* i shpërndarë, tepër i ngatëruar, i përmbysur, i çrregulluar
karmaşık *mb* 1. i përzier, i përbërë (prej disa elementeve); 2. i komplikuar, i ndërlikuar
karnabahar *em bot* lule lakër
karne *em* librezë, ***öğrenci karnesi***, librezë nxënësi; ***sağlık karnesi***, librezë shëndetëse;
karpuz *em bot* shalqi
karşı *mb ndf* i kundërt; ***karşı taraf***, ana e kundërt; ***karşıya geçti***, kaloi në anën e kundërt (të rrugës) 2. para, përpara; ***okulun karşısı***, përpara shkollës; ***müdürün karşısına çıktı***, doli (qëndroj) para drejtorit; 3. kundër; ***ben bu öneriye karşıyım***, unë jam kundër këtij propozimi; 4. përkundrejt; ***buna karşın***, përkundrejt kësaj; ***karşı hücum***, kundërsulm; ***karşı teklif***, kundër propozim; ***karşı devrim***, kundër revolucion; ***insanlara karşı sevgi***, dashuri ndaj njerëzve; ***karşı değilim***, nuk jam kundër
karşılama *em* pritje
karşılamak *fl* 1. pres (diçka ose ardhjen e dikujt); pranoj; ***bu haberi sevinçle karşıladım***, këtë lajmë e prita me kënaqësi; ***önerinizi iyi karşıladılar***, propozimin tuaj e pranuan me kënaqësi; 2. kompensoj, shpagoj; ***yapılan harcamaları karşıladılar***, shpenzimet i bëra e kompenzuan
karşılaşma *em* 1. takim, kontakt; 2. mbledhje; 3. *sp* ndeshje; ***futbol karşılaşması*** ndeshje futbolli
karşılaştırma *em* krahasim, barazim
karşılaştırmak *fl* krahasoj
karşılık *em* 1. kthim (me masë të njëjtë), hakmarje; ***karşılık vermek***, jap përgjigje me të njëjtën masë, reagoj; 2. përgjigje; 3. reciprocitet
karşılıklı *mb* reciprok (midis dy vetëve); ***karşılıklı güven***, besim reciprok; *ndf* reciprokisht
karşın *parfj ndf* përballë, përkundër, ndaj, megjithatë, ndonëse, edhe pse
karşıt *mb* kundërt; ***karşıt anlamlı***, me kuptim të kundërt (ngrohtë – ftohtë)
kart *mb* 1. i vjetër, i moçëm; ***kart tavuk***, pulë e moçme (nuk është zog); 2. bajat, nuk është taze
kart *em* kartë

Copyrighted material

kartal *em zool* shqiponjë, shqipe, skifter
karton *em* karton
kartotek *em* kartotekë
kartpostal *em* kartëpostale
kartvizit *em* kartëvizitë
karyola *em* krevat
kas *em anat* muskul
kasa *em* 1. arkë, kasë; kasafortë; 2. zyrë arkëtari; 3. arkë, sëndyk (për nevoja të ndryshme); 3. kornizë (e derës, e dritares etj)
kasaba *em* qytet i vogël
kasabalı *mb* qytetar
kasadar *em* arkëtar
kasap *em* 1. kasap; mishtar; 2. mishtore, mishshitës
kâse *em* enë e vogël dhe e thellë, tas
kaset *em* kasetë
kasık *em anat* kliza e kofshës
kasılmak *fl* shkurtohem, ngushtohem, rrudhem
kasım *em* nëntor (muaj)
kasımapti *em bot* krizantemë, lule shënmitri
kasınç *em* ngreç, ngërth
kasırga *em* 1. ciklon, stuhi, erë e fuqishme dhe e tmerrshme, shakullinë, stërgatë; 2. *fig* shqetësim i fortë
kasıt *em* 1. qëllim; 2. *fig* paramendim (qëllim i keq)
kasıtlı *mb* qëllimor, i qëllimshëm, me paramendim, me dashje, me vetëdije
kasıtsız *mb* i pa qëllim, që është bërë pa qëllim të keq, me pahirë
kasiyer *em* arkëtar
kasket *em* kasketë, kësulë, kapelë
kasko *em* sigurim i automobilit
kasnak *fl* 1. rreth, unazë (i sitës, i dajres etj. përgjithësisht e bërë prej druri); 2. rreth për qëndisje; 3. rrotë transmetuese (nëpër maqina të ndryshme)
kasten *ndf* qëllimisht, me qëllim
kastetmek *fl* kam për qëllim, synoj, mendoj
kasvet *em* mjerim, brengë, brengosje, hidhërim, pikëllim, trishtim
kasvetli *mb* i mjeruar, i brengosur, i hidhëruar, i pikëlluar, i helmuar, i trishtueshëm
kaş *em anat* vetull; ***kaşlarını çatmak***, ngrys vetullat
kaşar *em* kaçkavall, lloj djathi
kaşe *em* vulë
kaşık *em* lugë
kaşımak *fl* kruaj, gërryej
kaşınma *em* kruarje
kaşınmak *fl* kruhem
kaşıntı *em* kruarje, të kruarit
kâşif *em* zbulues, hulumtues, gjurmues; çpikës, shpikës
kaşkol *em* shall
kat *em* 1. kat; ***üçüncü kat***, kati i tretë; 2. banesë (në apartament); 3. shtresë; 4. palë (për rrobe); ***bir kat yeni elbise satınaldım***, bleva një palë rrobe të reja; 5. pozitë; 6. rrudhë
katalog *em* katalog
katar *em* varg
katedral *em* katedrale
kategori *em* kategori
kategorik *em* kategorik
katetmek *fl* kaloj, realizoj; ***uzun bir yol katettik***, kaluam një rrugë të gjatë
katı *mb* i ngurët, i fortë

Copyrighted material

katı *ndf* definitivisht; *mb* kategorik, definitiv, përfundimtar; ***katı karar***, vendim definitiv
katılık *em* ngurtësi
katılmak *fl* marr pjesë, bashkohem, jam i pranishëm (në mbledhje etj); shtohem (vetën nëdiçka, p. sh. në shoqëri etj)
katır *em* 1. *zool* mushkë; 2. *fig* kokëfort
katil *em* 1. vrasje; 2. vrasës (njeriu)
kâtip *em* shkrues, sekretar
kâtiplik *em* sekretariat; puna e sekretarit
katiyen *ndf* 1. kurrsesi, assesi, në asnjë mënyrë; 2. definitivisht
katkı *em* 1. kontribut; ***katkıda bu lunmak***, kontribuoj 2. shtesë, shtojcë;
katlama *em* palosje
katlamak *fl* palos
katlanmak *fl* 1. palosem;2. duroj, qëndroj; ***tenkitlere katlanmaya hazırım***, jam i gatshëm t'i duroj (ti mbaj) kritikat
katletmek *fl* vras, mbys, i shkaktoj vdekjen, persekutoj, bëj masakër
katlı *mb* 1. i palosur; 2. shtresa shtresa
katliam *em* masakër, kërdi, kasaphane njerëzish
katma *em* 1. aneksim; 2. shtesë, shtojcë; *mb* i shtuar, i bashkangjitur
katmak *fl* 1. shtoj, bashkoj; 2. përziej (disa gjëra)
katmer *em* shtresë, palë; ***katmer katmer***, palë palë, shtresë mbi shtresë
katolik *em* katolik; ***katolik kilisesi***, kisha katolike
katoliklik *em* katolicizëm
katot em *fiz* katodë
katran *em* katran
katsayı *em mat* koeficient
kauçuk *em* kauçuk
kavak *em bot* plep
kaval *em* fyell
kavalye *em* kavalier
kavanoz *em* kavanoz
kavga *em* zënkë, zënie, grindje; ***kavga etmek***, zihem, grindem (me dikë), përleshem
kavgacı *em* grindavec/e, ngatërrestar
kavis *em geom* hark, lakore (pjesë e rrethit)
kavram *em* ide, kuptim, koncept, nocion
kavramak *fl* 1. kap, rrëmbej, marr; 2. kuptoj
kavşak *em* udhëkryq
kavun *em bot* pjepër
kavurmak *fl* fërgoj, tiganis, pjek
kavuşma *em* takim, pjekje
kavuşmak *fl* 1. takohem (përsëri), shihem (me dikë përsëri); 2. përfitoj, fitoj (liri etj), arrij (në një qëllim)
kaya *em* shkëmb
kayak *em sp* (shumës) ski,- të; ***kayak yapmak***, rrëshqas me ski nëpër borë
kayakçı *em* skiator
kayalık *em* vend me shkëmbinj; *mb* shkëmbor
kaybetme *em* humbje, të humburit
kaybetmek *fl* humb, humbas; ***kalemi kaybettim***, e humba lapsin
kaybolmak *fl* humbem, zhdukem

Copyrighted material

kaydetme *em* regjistrim
kaydetmek *fl* regjistroj
kaydırak *em* 1. papërdhok, guralec; 2. rrëshqitës për fëmijë
kaydırmak *fl* rrëshqas (dikë), bëj dikë të rrëshqasë
kaygan *mb* i rrëshqitshëm
kaygı *em* brengë, brengosje; kujdes, shqetësim
kaygılanmak *fl* shqetësohem, merakosem, brengosem
kaygılı *mb* i brengosur, i shqetësuar, i merakosur, i paqetë
kaygısız *mb* i pa brenga, i pahallë, i qetë, i pakujdesshëm
kaygısızlık *em* shkujdesje
kayık *em* lundër, barkë, sandal
kayıkçı *em* barkatar, barkaxhi
kayın *em bot* ah, (dru ahu)
kayın *em* kunat, vëllai i burrit
kayınbaba *em* vjehërr (vjehrri)
kayınpeder *em* vjehërr (vjehrri)
kayınvalide *em* vjehërr (vjehrra)
kayıp *mb* i humbur, i zhdukur; *em* humbje, zhdukje
kayırmak *fl* mbroj, ruaj; përkrah
kayısı *em bot* kajsi
kayış *em* rrip, rrip i pantolloneve
kayıt *em* regjistrim, shënim i fakteve në regjistër
kayıtlı *mb* i regjistruar, i shënuar në regjister
kayıtsız *mb* 1. që nuk është i regjistruar; 2. i pakujdesshëm, indiferent, flegmatik, i painteresuar,
kayma *em* rrëshqitje
kaymak *fl* rrëshqas; **kaymak** *em* kajmak (i qumështit ose i kafes); ajkë
kaymakam *em* nënprefekt, kajmakam
kaynak *em* burim, gurrë
kaynak *em tek* saldaturë (ngjitje e metaleve me të zier) ***kaynak yapmak*** *fl* ngjis metalin, ziej metalin me aparat autogjen
kaynakça *em* bibliografi, burim letrar
kaynakçı *em* saldator
kaynama *em* vlim, vlurje, zierje
kaynamak *fl* vloj, ziej
kaynana *em* vjehër, (vjehrra)
kaynaşmak *fl* 1. bashkoj, unifikoj, njësoj, ngushtoj (radhët); 2. ngjis (metalet duke shkrirë); 3. *fig* pajtohem, shkoj mirë ndërmjet veti
kaynata *em* vjehër (vjehrri)
kaynatmak *fl* 1. vloj, ziej (diçka); 2. saldoj, ngjis metalet)
kaypak *mb* 1. i rrëshqitshëm, rrëshqitës (për udhët etj); 2. i pasigurt, i ndryshueshëm, i paqëndrueshëm
kaz *em zool* 1. rosë; 2. *fig* budallaqe
kaza *em* fatkeqësi, aksident
kaza *em* zonë administrative në Turqi (nënprefekturë)
kazanç *em* fitim, të ardhura; profit
kazanmak *fl* fitoj, fitoj duke punuar ose fitoj në lojë, nxjerr dobi (nga një punë), korr fitore
kazı *em* 1. gërmim, gërryerje; 2. skalitje
kazık *em* 1. kunj, hu(ri); shtyllë; *fig* mashtrim (në shitblerje); ***kazık atmak***, mashtroj; ***kazık yemek***, mashtrohem (nga dikush)
kazıklamak *fl fig* mashtroj (dikë)
kazıklanmak *fl fig* mashtrohem

Copyrighted material

kazılı *mb* i gdhendur, i skalitur
kazımak *fl* gdhend, gërryej
kazma *em* kazmë, tërnakop
kazma *em* gërmim
kazmak *fl* gërmoj
kebap *em* qebap, mish i pjekur (në shish)
kebapçı *em* qebaptore
keçe *em* shajak
keçi *em zool* dhi
keçi yolu *em* shteg, shtek
keder *em* hidhërim, pikëllim
kederlenmek *fl* hidhërohem, pikëllohem, helmohem
kederli *mb* i pikëlluar, i hidhëruar, i helmuar
kedi *em zool* macë; dac, maçok
kefal em *zool* lloj peshku *(Cephalus)*
kefalet *em* garanci; peng, hipotek; dorëzani; ***kefil olmak***, garantoj, garantohem, hyj dorëzanës, zotohem
kefil *em* dorëzanë
kefillik *em* dorëzani
kehanet *em* paralajmërim, profetizim, paratregim, parakallëzim
kehribar *em* qelibar
kek *em* kek, tortë
kekelemek *fl* belbëzoj, më mbahet goja
kekik *em bot* trumzë *(Thumus serpillum)*
keklik *em zool* thëllënxë *(Perdrir)*
kel *mb* tullac, i shogët, qel(an)
kelâm *em* fjalë
kelebek *em* flutur
kelepçe *em* pranga, pranga për duar, hallkë duarsh me të cilën i lidhin të burgosurit
kelepir *em pop* qelepir, xhaka, fitim (pa mundim)
kelime *em* fjalë; ***kelime zenginliği***, pasuri fjalësh
kelle *em* kokë, krye
keman *em muz* violinë
kemançe *em muz* lloj violine e vogël me tre tela
kemal *em* pjekuri, përsosuri
kemer *em* 1. rryp, brez; 2. kube, kupollë, hark, qemer (mbi dyer, dritare, urë etj)
kemik *em* kockë, asht/i
kemirmek *fl* grej, grij; brej
kenar *em* skaj, buz (diçkaje), breg (deti a lumi)
kenef *em* nevojtore
kendi *em* 1. *përem* vetë, personalisht;2. *mb* vet, i veti, i tij; ***herkes kendi işine baksın***, çdokush le ta shikojë punën e vet; ***kendi kendine***, vet vehtës; ***kendim***, unë vet; ***kendimiz***, ne vet; ***kendine dikkat etmek***, kujdesem vet vehtës; ***kendine güvenmek***, besoj (kam besim) vet vehtës
kent *em* qytet
kentli *em* qytetar, banor i qytetit
kepaze *mb* 1. i shëmtuar; 2. i paturpshëm, që s'ka turp; 3. qesharak
kepazelik *em* paturpësi
kepçe *em* garuzhdë, lugë e madhe
kepek *em* krunde
kepenk *em* qepen
keramet *em* (dukuri mbi natyrore): mrekulli, çudi
kerata *em* burrë i tradhtuar nga gruaja (që e tradhton gruaja) 2.

Copyrighted material

poshtër, faqezi, hor, rrugac, batakçi; 3. lugë këpucësh
kere *em* herë; ***beş kere***, pesë herë;
kereste *em* lëndë druri i prerë që përdoret në ndërtimtari, lëndë druri ndërtimtarije, qereste
keresteci *em* shitore e lëndëve druri ndërtimtarije
kerevit *em zool* gafore lumi, karavidhë (*Patamobius fluriatilis*)
kereviz *em bot* selinë, selina (*Apium graveolen*)
kerhane *em* shtëpi publike (shtëpi prostitutësh)
kerpeten *em* darë
kertenkele *em zool* hardhje, hardhucë (*Lacertus*)
kervan *em* karavan
kesatlık *em* amulli, qesatllëk, mungesë pune në tregti
kese *em* 1. kuletë, strajcë e vogël, qese për të mbajtur të holla; 2. dorëz prej pëlhure për fërkim gjatë larjes në banjë; 3. *fig* pasuri, thesar
keser *em* sqepar, vegël që përdoret për të gdhendur dru, për të ngulur e shkulur gozhda etj
kesik *mb* 1. i prerë; 2. i shkurtuar; 3. i zënë, i shlunguar (djathi, qumështi); 4. *em* copë e prerë (prej gazete etj)
kesilmek *fl* 1. pritem (me thikë etj); 2. ndërpritem, ndalem, shkëputem; 3. shllungohet (qumështi)
kesim *em* 1. veprim i prerjes, (ndërprerja e mësimeve), prerje, therje; 2. koha e ndërprerjes; 3. zonë, krahinë, regjion; 4. pjesë e diçkaje
kesin *mb* definitiv/e, kategorik/e, i përpiktë, i saktë, i sigurt
kesinlik *em* saktësi, përpikëri, vendosmëri, qartësi
kesinlikle *ndf* kategorikisht, pikërisht, përfundimisht, definitimisht
kesinti *em* 1. prerje, copë e prerë; 2. ndalje, ngecje, ndërprerje (e punës); 3. ndalje, ndalim, zbritje (nga roga)
kesir *em mat* thyesë
kesişmek *fl* 1. pritem (me thik reciprokisht); 2. kryqëzohen (rrugët etj); 3. pajtohem (në çmim, reciprokisht)
keski *em* daltë
keskin *mb* 1. i mprehtë (thika); 2. *fig* i hollë, depërtues (zëri); 3. *fig* i ashpër
keskinlik *em* 1. mprehtësi; 2. *fig* ashpërsi
kesme *em* prerje
kesmek *fl* pres; shkurtoj duke prerë; 2. pengoj, mbyll (rrugën); 3. ndërpres, ndal (punën)
kesme şeker *em* sheqer kokrizë,
kestane *em bot* gështenjë (dru dhe frut)
kestanelik *em* gështenjëri, vend me gështenja
kestirme 1. *em* prerje; 2. *mb* shkurtore, udhë e shkurtur (i tërthortë); 3. *ndf* shkurtazi
kestirmek *fl* 1. pres, shkurtoj; 2. supozoj, vlerësoj, çmoj, bëj një vlerësim për një gjë; prognozoj, parashikoj; 3. *fig* dremis, flej pak
keşfetmek *fl* zbuloj (shpik diçka), gjurmoj

Copyrighted material

keşfiyat *em* zbulime
keşif *em* zbulim, shpikje; *usht* vëzhgoj, shikoj, hulumtoj; ***keşif uçağı***, aeroplan vëzhgues
keşişhane *em* manastir
keşke *lidh ndf* po të (jetë), ah sikur (të ishte)
kevgir *em* qevgjir, enë kuzhine me vrima kulluese
keyif *em* (ndijim subjektiv); qejf, gjendje e mirë shpirtrore, dëfrim, gëzim, kalim i kohës në mënyrë të këndëshme
keyifli *mb* i gëzueshëm, i hareshëm, i kënaqur, i lumtur, që është në gjendje të mirë shpirtrore
keyifsiz *mb* 1. i pa qejf, i pikëlluar; 2. i sëmurë
kıble *em* 1. kible, drejtim kah Mekja kur falet namazi; 2. erë që fryn nga jugu, erë jugu
kıç *em* byth, pjesa e prapme
kıdem *em* 1. eprorsi, epërsi (në detyrë); 2. kohë e kaluar në detyrë (në punë), stazh
kıdemli *mb* i epërt (sipas rangut në detyrë)
kıkırdak *em anat* kërcë, mish kërc; ***kıkırdak doku***, plazmë kërcore
kıkırdamak *fl* 1. gëgëris, kokoris, qeshem me zë të lartë; 2. ngrihem, shtangohem (nga të ftohti)
kıl *em anat* qime
kılavuz *em* 1. udhëheqës, udhëzues, udhërrëfyes; 2. shkues, lajmës
kılcık *em* asht peshku, halë
kılıbık *em* burrë shtëpiak, burrë nën presionin (thundrën) e gruas
kılıç *em* shpatë
kılıf *em* këllëf, ***yastık kılıfı***, këllëf jastëku; mbështjellës
kılık *em* 1. pamja e jashtme (e njeriut); 2. veshje, kostum, rroba, petk
kıllı *mb* i leshatuar, leshatok, me qime
kımıldamak *fl* luaj prej vendit (pak), lëviz
kın *em* këllëf (thike)
kına *em* kënë
kınama *em* qortim, kritik
kınamak *fl* qortoj, kritikoj; dënoj, ndëshkoj
kır *em* ngjyrë hiri
kır *em* hapësirë jashtë qytetit, fushë, rrafshirë, gjerësi
kıraç *mb* (tokë) e palavruar, e papunuar
kırağı *em* brymë
kırbaç *em* kërbaç
kırbaçlamak *fl* rrah me kërbaç
kırgın *mb* i fyer, i ofenduar
kırgınlık *em* 1. fyerje, ofendim, zemërim; 2. dobësi (nga shëndeti, i sëmurë), lodhje
kırıcı *mb* 1. rrënues, shkatrues; 2. *fig* fyes, i vrazhdë, i ashpër; 3. *fiz* thyes (i dritës)
kırık *mb* 1. i thyer; 2. *fig* i fyer, i ofenduar; 3. *em* vendi i thyer (i ashtit), thyerje, frakturë
kırıntı *em* copa të thyera (të diçkaje), mbeturina
kırışık 1. *em* rrudhë (balli, fustani etj); 2. *mb* i rrudhur
kırışmak *fl* 1. rrudhem; *fig* vrenjtem; 2. ofendohem (reciprokisht); 3. bëj pazarlëk (në çmim); 4. zihem me bast; 5. ndaj (në dy gjysma)

Copyrighted material

kırk *em* dyzet
kırkma *em* qethje
kırkmak *fl* 1. shkurtoj, krasit (degët); 2. qeth (flokët)
kırlangıç *em zool* dallëndyshe
kırmak *fl* 1. thyej; 2. ofendoj, fyej
kırmızı *em* ngjyrë e kuqe
kırmızı biber *em* piper i kuq
kırmızılanmak *fl* skuqem
kırpmak *fl* 1. dridh qerpikët e syve, mbyll syrin; 2. qeth, pres
kırtasiye *em* material zyre (letra, lapsa, ngjyrë shkrimi etj)
kırtasiyeci *em* shitës (shitore) materijali zyre
kısa *mb* i shkurtër; ***kısa film***, film i shkurtër; ***kısa pantolon***, pantolon i shkurtër
kısaca *ndf* shkurtas, shkurtazi, shkurtimisht
kısaç *em* darë
kısa devre *em elekt* qark i shkurtër
kısaltma *em* shkurtim
kısalmak *fl* shkurtohem; ***günler kısaldı***,ditët u shkurtuan
kısaltmak *fl* shkurtoj
kısık *mb* 1. i shkurtuar, i ngjeshur, i zvogluar, i dobësuar; 2. i ngjirur (për zërin); 3. i ngushtë, i ngushtuar (për të hapurit e syve)
kısım *em* pjesë, copë, sektor; pjesë (degë) e ndonjë institucioni
kısıntı *em* 1. abstenim; 2. kufizim, shkurtim, zvoglim
kısır *mb* shterp, i pafrytshëm, jopjellor, i padobishëm
kısırlık *em* shterpësi, pafrytshmëri
kısıtlama *em* kufizim, ngushtim, zvoglim; ***hükumet benzin tüketimini kısıtladı***, qeveria e kufizoj shpenzimin e benzinës
kısıtlamak *fl* kufizoj, ngushtoj, zvogloj
kıskaç *em* shtrënguesë, darë, piskatore, pincë
kıskanç *mb* xheloz/e, ziliqar/e
kıskançlık *em* xhelozi
kısmak *fl* zvogloj, shkurtoj, ul; ***radyonun sesini biraz kısınız***, ulni (zvogloni) pakëz zërin e radios
kısmen *ndf* pjesërisht
kısmet *em* fat
kısmetli *mb* fatlumtur/e
kısmetsiz *mb* fatkeq/e, i pafat
kısmî *mb* i pjesëshëm
kıstırmak *fl* shtrëngoj, shtyp; ***parmağımı kapıda kıstırdım***, e shtrëngova dorën te dera
kış *em* dimër/i
kışın *ndf* në dimër, në stinën e dimrit
kışkırtı *em* provokacion, nxitje
kışkırtmak *fl* provokoj, nxis, nxit (dikë), shtyj, ngacmoj
kışla *em usht* kazermë
kışlık *em* 1. shtëpi dimërore; 2. zahire dimri; 3. *mb* dimëror/e
kıt *mb* pakë, i pamjaftueshëm, i manget
kıta *em* 1. kontinent; 2. *usht* aradhë, njësi ushtrake
kıtır *mb* 1. i thërrmueshëm, që mund të thërrmohet, që thërrmohet shpejt e lehtë; 2. *fig* gënjeshtër, rrenë; 3. *em pop* kokra misri të pjekura
kıtlık *em* mangësi, uri, skamje, mungesë ushqimi
kıvanç *em* 1. krenari, kryelartësi; 2. gëzim, gazmend, hare
kıvılcım *em* xixë, shkëndijë

Copyrighted material

kıvırcık *mb* i dredhur, me krela, krela-krela, me kaçurrela, me flok kaçurrela
kıvırma *em* dredhje, lakim
kıvırmak *fl* dredhoj, lakoj; ***çubuğu kıvırabilecek misin?*** a do të mund të lakosh thuprën?
kıvranmak *fl* përdredhem, dredhohem (nga dhembja, nga pikëllimi)
kıvrılmak *fl* dredhohem, mbështillem, lakohem, përulem
kıvrım *em* 1. kthesë, bërryl, lak; 2. krel, kaçurrel
kıyafet *em* 1. veshje, petk, rrobe, kostum; veshje zyrtare; 2. pamja e jashtme (e njeriut)
kıyamet *em relig* kiamet, mbarim i botës
kıyas *em* krahasim, analogji, gjasi, shëmbëllim
kıyaslamak *fl* krahasoj
kıyı *em* 1. breg, bregdeti a breglumi; 2. skaj, fund (i diçkaje); 3. vend skajor, i lërë pas dore, vend i qetë
kıyısal *mb* bregdetar
kıyma *em* 1. grimcim, thërmim, prerje (në copa copa); 2. mish i grirë
kıymak *fl* grij, pres (në copa copa); 2. *fig* vras pa mëshirë); 3. ***nikâh kıymak,*** kurorëzoj
kıymet *em* vlerë; çmim; ***kıymet vermek***, e çmoj, vlerësoj
kıymetli *mb* i vlefshëm, që ka vlerë, i çmueshëm, i shtrenjtë
kıymetsiz *mb* i pavlefshëm, që s'ka vlerë
kıymık *em* copë e vogël, ashkël, bujashkë; gdhendë
kız *em* 1. cucë, çupë, gocë, vajzë, vashë; 2. bijë; 3. mbretëreshë (në lojë me karta); ***kızarkadaş*** shoqe; ***kızkardeş*** motër
kızak *em* sajë, mjet me të cilën fëmijët rrëshqasin nëpër borë
kızamık *em med* fruth/i
kızarmak *fl* skuqem
kızartma *em* 1. pjekje; 2. gjellë e pjekur; 3. mish i fërguar (i përcëlluar, i përzhitur, i tiganosur); 4. *mb* i pjekur, i fërguar
kızartmak *fl* 1. skuq (dikë a diçka); 2. pjek, fërgoj, tiganis, përcëlloj
kızdırmak *fl* 1. zemëroj (dikë), nervozoj, ngacmoj, nguc, tërboj; 2. ngroh, nxeh, nxej; skuq (metalin etj)
kızılcık *em bot* thanë
kızgın *mb* i nxehtë, i ngrohtë, i skuqur, i zjarrmësur; 2. *fig* i zemëruar
kızgınlık *em* 1. nxehtësi, ngrohtësi; 2. *fig* zemërim, tërbim
kızıl *em* 1. ngjyrë e kuqe; 2. *mb* i kuq, e kuqe; ***kızıl ordu***, armata e kuqe; 3. *fig* komunist
kızılay *em* hëna e kuqe (sinonim i kryqit të kuq)
kızıl derili *em* indian (banor i vjetër i Amerikës)
kızılhaç *em* kryqi i kuq
kız kardeş *em* motër
kızlık *em* 1. vajzëri, vashëri, çupëri; 2. virgjëri; 3. *mb* e virgjër; ***kızlık soyadı***, mbiemër i vajzërisë
kızma *em* zemërim

Copyrighted material

kızmak *fl* 1. nxehem; 2. *fig* zemërohem, pezmatohem
kibar *mb* 1. elegant, që ka eleganci; i njerëzishëm, i sjellshëm; ***kibar adam***, burrë elegant; 2. *em* fisnik, bujar
kibarlık *em* 1. elegancë; 2. fisnikëri, bujari
kibir *em* krenari, kryelartësi, mendjemadhësi; arrogancë, mburrje
kibirli *mb* 1. kryelartë, mendjemadh, fodull, arrogant; 2. bujar, krenar, me sedër
kibrit *em* shkrepëse
kiler *em* qilar, dollap (magazin) për ushqime në shtëpi; 2. *fig* hambar
kilim *em* qilim
kilise *em* kishë, faltore e të krishterëve
kilit *em* bravë, dry, katinar, kyç
kilitlemek *fl* kyç, mbyll me çelës; ***kapıyı anahtarla kilitledi***, e mbylli derën me çelës
kilitli *mb* i mbyllur (me çelës); ***kilitli kapı***, derë e mbyllur (me çelës)
kilo *em* kilo, kilogram; ***kilo almak***, trashem, majmem; ***kilo vermek***, dobësohem
kilogram *em* kilogram
kilometre *em* kilometër
kilovat *em* kilovat; ***kilovat saat***, kilovat orë
kim *përem* kush
kime *përem* kujt
kimi *përem* cilin, cilën
kimin *përem* i kujt, e kuja
kimlik *em* identitet; ***kimlik belgesi***, letërnjoftim
kimse *përem* 1. dikush, ndokush; 2. (me folje negative): askush
kimsesiz *mb* 1. i vetëm, i vetmuar; i pa njeri të vetëm, i pa farefis 2. i papopullizuar, i shkretë, i lërë pas dore, i braktisur
kimsesizlik *em* vetmi
kimya *em* kimi; ***kimya mühendisi***, inxhinier kimie
kimyacı *em* kimist
kimyacılık *em* mjeshtëria e kimistit
kimyager *em* kimist
kimyasal *mb* kimik; ***kimyasal element*** element kimik
kimyon *em bot* qimnon (*Ciminum ciminum*)
kin *em* urrejtje; ***kin beslemek***, urrej
kinaye *em* 1. aluzion; 2. fjalë me thumba
kinayeli *mb* me thumba
kinci *mb* hakmarrës, zemrak,
kindar *mb shih* **kinci**
kir *em* ndyrësi, fëlliqësi, papastërti
kira *em* qira; ***kiraya vermek***, jap me qira; ***kira ile tuttu***, zuri (morri) me qira
kiracı *em* qiraxhi
kiralamak *fl* (për pronarin): jap me qira; (për qiraxhiun): marr (zë) me qira
kiralık *em* me qira, jepet me qira, është për qira; ***kiralık daire***, banesë për qira
kiraz *em bot* qershi
kirazlık *em* kopsht qershije
kireç *em* gëlqere
kireççi *em* 1. gëlqere pjekës; 2. gëlqere shitës

Copyrighted material

kireçlemek *fl* gëlqeros, lyej me gëlqere
kireçli *mb* gëlqeror
kireç taşı *em* gur gëlqere
kiremit *em* tjegull, qeramidhë
kirizma, kirizme *em* gërmim toke
kirlenme *em* ndyrësi (si veprim)
kirlenmek *fl* ndyhem, fëlliqem, përlyhem
kirletmek *fl* ndyj (dikë a diçka), fëlliq
kirli *mb* i ndyrë, i fëlliqur
kirlilik *em* ndyrësi, fëlliqësi
kirpi *em zool* iriq (*Erinaceus europaeus*)
kirpik *em anat* qerpik
kerpiksi *mb* i ngjashëm me qerpikun
kist *em med* cistë, fshikëz
kişi *em* person, njeri, individ
kişilik *em* 1. personalitet; 2. njerëzi; 3. prej. . . . . veta; ***üç kişilik bir grup***, një grup prej tre veta; për. . . . . veta; ***beş kişilik yemek***, ushqim për pesë veta
kişisel *mb* personal/e; ***kişisel görüş,*** shiqim (mendim) personal
kişizade *mb* fisnik, bujar
kişneme *em* hingëllim, (zëri që nxjerr kali)
kişnemek *fl* hingëlloj, hingëllij
kitabe *em* mbishkrim (i skalitur mbi gur, mermer etj)
kitap *em* libër
kitapçı *em* botues, librashitës
kitap evi *em* librari, vend ku shiten libra
kitaplık *em* 1. dollap për libra; 2. bibliotekë
kitapsever *em* bibliofil, adhurues libri, dashamir i librit
kitapsız *mb* 1. i palibër; 2. i pafe, që s'njeh librat e shenjta fetare
kitara *em muz* gitarë
kitle *em* 1. masë; 2. grumbull i madh njerëzish
kivi *em bot* kivi *(Apterix australis)*
klâkson e*m* buri (i automobilit)
klân em klan
klârnet *em müz* klarintë
klâsor *em* dosje, kartotekë, klasifikator
klâvye *em* tastierë
klima *em* aparat (sistem) për klimatizim, eirkondishën
klimalı *mb* i klimatizuar
klinik *em* klinikë
klişe *em* klishë
klor *em kim* klor
klorofil *em bot* klorofil
kloroform *em kim* kloroform
koalisyon *em* koalicion
kobra *em zool* gjarpër me syza
koca *em* bashkëshort, burrë
koca *mb* 1. i madh; 2. i vjetër (në moshë) i moçëm
kocakarı *em* plakë/a, grua e shkuar nga mosha
kocalanmak *fl* plakem, vjetërohem
kocalı *mb* (grua) e martuar, me burrë
kocaman *mb* i madh, shumë i madh, kolosal
kocasız *mb* (grua) e pa martuar, pa burrë
koç *em zool* dash, mashkulli i deles
kod *em* simbol, shifër

Copyrighted material

koğuş *em* fjetore me shumë shtretër (si në internat, kazermë, burg, spital etj)
kokain *em* kokainë
koklama *em* nuhatje
koklamak *fl* mar erë, nuhas
kokmak *fl* lëshon erë, kundërmon; ***bu çürük elma kötü kokuyor,*** kjo mollë e kalbur lëshon erë të keqe; ***çiçekler kokuyor,*** lulet kundërmojnë
kokmuş *mb* i kalbur, i qelbur, që lëshon erë të keqe
kokoreç *em* zorrë qengji i pjekur në skarë
kokteyl *em* koktej
koku *em* erë e këndshme, aromë
kokusuz *mb* i pa erë, i pakundërmim
kokuşma *em* kalbëzim, qelbëzim
kokuşuk *mb* i kalbur, i qelbur, që lëshon erë të keqe
kol *em* 1. *anat* krah (prej supit deri te dora); 2. mëngë; 3. degë (shkence), seksion etj. 4. dorëzë (e derës); ***kol saati,*** orë dore
kolay *mb* i lehtë (jo i vështirë); ***kolay bir iş***, një punë e lehtë; "***Kolay gelsin***" – "Puna mbarë"
kolayca *ndf* lehtësisht, me lehtësi
kolaylaştırmak *fl* lehtësoj, shmangoj vështirësit
kolaylık *em* lehtësi
kolaylıkla *ndf* me lehtësi
kolcu *em* patrullë, rojë
kolculuk *em* shërbim i rojës
koldaş *em* shok pune, koleg
kolej *em* kolegj, (gjimnaz)
koleksiyon *em* kolekion
kleksiyoncu *em* koleksionist
kolektif *em* kolektiv
kolektifleşme *em* kolektivizim
kolera *em med* kolerë
kolesterol *em med* kolesterol
koli *em* paqet, paqet postare
kollamak *fl* 1. përgjoj; ***birisini kolluyor,*** përgjon dikë; 2. mbroj, ndihmoj
kollu *mb* me mëngë
kolon *em* shtyllë
koloni *em* koloni (me kuptime të ndryshme)
kolonya *em* kolonjë
kolordu *em usht* korparmatë
koltuk *em* 1. sqetull; 2. kolltuk, fron, ndejëse; ***koltuk değneği,*** patericë (e të sëmurit)
kolye *em* gjerdan, gushore
koma *em med* komë
komedi *em* komedi
komedya *em* komedi
komedyen *em* komik (aktor), komedian
komik *mb* komik; *em* komik (aktor)
komiser *em* komisar; ***polis komiseri,*** komisar i policisë
komiserlik *em* komisariat
komisyon *em* komision
komisyoncu *em* komisionar, ndërmjetës tregtar
komite *em* komitet
kompartman *em* kompartament, kupe (në vagonët e trenit)
kompleks *em* 1. kompleks, tërësi; 2. *mb* i ngatërruar, i komplikuar
kompliman *em* kompliment
komplo *em* komplot, intrigë
komposto *em* kompost, hoshaf

Copyrighted material

kompozisyon *em* 1. kompozicion, tërësi (i përbërë prej shumë pjesëvë); 2. hartim
komşu 1. *em* fqinjë; 2. *mb* fqinjësor, i fqinjit
komşuluk *em* fqinjësi
komut *em* urdhër, komandë
komutan *em usht* komandant
komutanlık *em usht* komandë, shtab
komünist *em* komunist
komünizm *em* komunizëm
konak *em* 1. shtëpi e madhe me pamje madhështore; 2. bujtinë; 3. ndërtesë ku kryhen punët shtetrore
konaklamak *fl* buj, kaloj natën
kondansatör *em fiz* kondensator
kondüktör *em* konduktor
konfeksiyon *em* konfeksion
konfeksiyoncu *em* konfeksionist
konferans *em* 1. konferencë; 2. ligjëratë; ***konferans vermek,*** mbaj ligjëratë, ligjëroj
konfor *em* komfor, komoditet
konforlu *mb* i rahatshëm, komod/e
kongre *em* kongres
koni *em mat* kon/i
konik *mb* konik/e, që ka formën e konit
konmak *fl* (për zogj, flutëra, bleta etj): vendos, ul, zbres, qëndroj, ndal (në një vend); ***kuş dala kondu,*** zogu zbriti (u vendos, u ndal) në degë
konsantre *mb* i dendur, i dendësuar; ***konsantre süt,*** qumësht i dendur; ***konsantre etmek,*** koncentroj, përqendroj (vëmendjen, fuqin etj) **konser** *em* koncert
konservatuar *em* konservatorium, shkolle e naltë muzikore
konserve *em* konservë
konsey *em* këshilë; ***icra konseyi,*** këshilli ekzekutiv; ***Güvenlik Konseyi,*** Këshilli i sigurimit (U. N.)
konsolos *em* konsull
konsollosluk *em* konsullatë
kont *em* kont/i
kontak *em* kontakt, lidhje, takim; ***kontak anahtari,*** çelësi i kontaktit (te automobili)
kontakt lens *em med* kontakt thjerrëz (për sy)
kontes *em* konteshë
kontrat *em* kontratë, marrëveshje
kontrol *em* kontrollim; ***kontrol etmek,*** kontrolloj
kontrolör *em* kontrollor
konu *em* temë/a; ***konuşma konusu,*** temë bisedimi
konuk *em* mysafir, mik, mysafir i ftuar
konuklamak *fl* gostis (dikë), pranoj mysafir
konuksever *em* mikpritës
konukseverlik *em* mikpritje, mikpritësi
konum *em* pozitë, situatë, gjendje
konuşkan *em* llafazan, fjalaman, kuvendar
konuşma *em* 1. të folurit; 2. fjalim; ***konuşma yapmak,*** mbaj fjalim; 3. bisedë, bisedim; ***telefon konuşması,*** bisedim telefonik

Copyrighted material

konuşmacı *em* gojëtar, orator, folës (në miting, në konferencë etj)
konuşmak *fl* flas, bisedoj (bëj bisedë), kuvendoj
konut *em* banesë, shtëpi (vendbanim)
konveks *mb* konveks/e
konvoy *em* konvoj
konyak *em* konjak
kooperatif *em* kooperativë
koordinasjon *em* koordinim
koparmak *fl* gris, shqyej (pëlhurë, letër etj), këput, këpus (lule etj)
kopça *em* mbërtheckë, kopcë, tokëz
kopçalamak *fl* mbërthej me tokë
kopya *em* kopje; ***kopya etmek,*** kopjoj
kor *em* prush
kordela *em* kordhelë
kordon *em* gajtan; ***ipek kordon,*** gajtan mëndafshi
korgeneral *em usht* gjeneral i korparmatës
koridor *em* koridor
korkak *mb* frikacak/e
korkaklık *em* frikësim
korkmak *fl* frikësohem, trembem, tutem
korku *em* frikë, trembje, tutje
korkulu *mb* i frikshëm
korkuluk *em* 1. dordolec, përbindësh; 2. parmak (përbri shkalle, ballkonë, ura, rrugë etj)
korkunç *mb* i frikshëm, i tmerrshëm
korkusuz *mb* 1. i pafrikshëm, i parrezikshhëm, që nuk frikëson; 2. i guximshëm, guximtar/e, i patrembur
korkutmak *fl* frikësoj, tremb, tut (dikë)
korna *em* buri automobili; ***korna çalmak,*** i bie burisë
korner *em sp* korner, kënd; ***köşe vuruşu,*** koditje këndi
korniş *em* kornizë
koro *em muz* kor/i
korsan *em* pirat, kusar, grabitës
korse *em* korsetë
kort *em* sheshi i tenisit
koru *em* pyll i vogël (i ruajtur mirë)
koruk *em* rrush i papjekur
koruma *em* mbrojtje, ruajtje; kujdes
korumak *fl* mbroj, ruaj; (i) dal zot, siguroj
korunmak *fl* mbrohem, ruhem, sigurohem
koruyucu *em* mbrojtës, ruajtës; *mb* mbrojtës/e
kostüm *em* kostum
koşma *em* vrapim
koşmak *em* vrapim, ngarendje
koşu *em* vrap, vrapim; gara vrapimi; ***at koşuları,*** vrapim kuajsh
koşucu *em sp* vrapues, rendës
koşul *em* kusht, konditë
koşut *em mat* paralel
kot *em* 1. përmbledhje simbolesh; 2. lloj stofi prej pambuku
kova *em* kovë
kovalama *em* 1. ndjekje (të ikurin); 2. përzënie
kovalamak *fl* ndjek (të ikurin); 2. përzë
kovan *em* 1. zgjua (bletësh), kosherë; 2. *usht* gëzhojë e fishekut
kovboy *em* kauboj

Copyrighted material

kovma *em* dëbim, përzënie
kovmak *fl* përzë (dikë), dëboj, nxjerrë (jashtë) nga puna, nga shkolla etj
kovuşturma *em* ndjekje (gjyqtarisht)
kovuşturmak *fl* (gjyqtarisht): ndjek, shkoj mbas, hetoj, marr në pyetje
koymak *fl* vë, vendos, vendoj
koyu *mb* 1. (për lëngje): i trashë, i dendur; 2. (për ngjyra): i mbyllët, i ngrysët, i errët
koyulaşmak *fl* dendësohem, trashem, kondensohem
koyun *em* 1. *zool* dele (*Ovis aries*); 2. gji/ri, kraharor/i; 3. *fig* njeri i qet, njeri naiv
koz *em bot* arrë (*Juglans regia*)
koza *em* mëshikëz (e krymbit të mëndafshit)
kozmos *em* kozmos
köfte *em* qofte
köçek *em* vallëzues, valltar (mashkull me veshje si grua)
köfteci *em* qoftexhi
kök e*m* rrënjë
köken *em* origjinë, prejardhje
kökleşmek *fl* rrënjosem
kökleşmiş *mb* i rrënjosur
köklü *mb* me rrënjë, që ka rrënjë; rrënjësor; ***köklü reformlar***, reforma rrënjësore
köksel *mb* rrënjësor, i rrënjës
köle *em* skllav
köleleştirmek *fl* sklavëroj (dikë)
kölelik *em* skllavëri
kömür *em* thëngjill, qymyr
kömürcü *em* qymyrxhi
kömürlük *em* vend ku ruhet thëngjilli, thëngjilltore
köpek *em zool* qen (*Canis familiaris*); ***dişi köpek,*** bushtër
köpek balığı *em zool* peshkaqen
köprü *em* urë/a
köüpük *em* shkumë
köpürme *em* shkumim
köpürmek *fl* shkumohem, shkumohet
köpürtmek *fl* shkumoj
kör *em* qorr; *mb* qorr/e, i verbër
kör bağırsak *em anat* zorra
qorre
körelmek *fl* topis (topit); ***bıçak köreldi,*** thika u topit; 2. thahem, shterem; ***memba köreldi***, burimi u shter;3. shuj, shuhem, fik; ***ateş köreldi,*** zjarri u shua (u fik)
körfez *em gjeog* gji deti
körlemek *fl* verboj (dikë)
körlenmek *fl* verbohem, bëhem qorr
körleştirmek *fl* verboj
körlük *em* verbërsi
körpe *mb* i freskët, taze; ***körpe kız,*** vajzë e re
körpelik *em* freski
körük *em* kacek, gjyryk, rrëshiq, shakull (i fakëtarit)
kösele *em* lëkurë e regjur
köstebek *em zool* urith/i (*Talpa europaea*)
köşe *em* kënd, qoshe; ***köşeyi dönmek,*** *fig* pasurohem pa mundim të madh
köşegen *em mat* diagonal/e
köşeli *mb* me kënde, me qoshe
köşk *em* pallat, shtëpi e madhe madhështore, vilë
kötek *em* rrahje (me shkop)

Copyrighted material

kötü *mb* i keq, e keqe; ***kötü niyetli***, me qëllim të keq; ***kötüye kullanmak***, shpërdoroj, keqpërdoroj
kötülemek *fl* flas keq për dikë, akuzoj, shaj
kötüleşmek *fl* 1. keqësohem; ***havalar kötüleşti,*** koha (moti) u keqësua (u prish)
kötülük *em* keqësi, ligësi
kötümser *em* pesimist, që sheh krejt zi
kötümserlik *em* pesimizëm
kötürüm *mb med* i palëvizshëm, i paralizuar, i marrun, i pafuqishëm, i sakatosur
köy *em* fshat, katund
köylü *mb* fshatar/e, katundar/e
köylülük *em* fshatarësi, katundari
kral *em* mbret
kraliçe *em* mbretëreshë
krallık *em* mbretëri
kramp *em med* ngërç, spazmë; ***kramp girmek,*** më zu ngërçi
krater *em* krater
kravat *em* kravatë
kreatör *em* krijues
kredi *em* kredi
krem *em* 1. krem (kozmetikë); 2. ngjyrë e verdhë e çelur
krema *em* 1. kajmak (i qumshtit); 2. ëmbëlsi që bëhet me qumësht e vezë
kreş *em* foshnjore, çerdhe fëmijësh, shtëpia fëmijërore
kriko *em* krik (i automobilit)
kriminoloji *em* kriminologji
kristal *em* kristal; *mb* i kristaltë, kristalor/e
kritik 1. *em* kritik/u (person); 2. *em* kritikë (vepër); 3. *mb* kritik/e, që i pëket kritikës; i brengosëshëm, i rrezikshëm; ***kritik an,*** momenti kritik
kriz *em* krizë/a; ***kriz geçirmek,*** pësoj krizë
krizantem *em bot* kasım patı
kroki *em* skicë/a
krom *em kim* krom
kronometre *em* kronometër (matës kohe)
kronoloji *em* kronologji
kuaför *em* floktar, berber
kucak *em* kraharor, gji; ***çocuğu kucağna aldı,*** fëmijen e mori në kraharor (në gji)
kucaklamak *fl* përqafoj; ***çocukları kucakladı***, i përqafoj fëmijët
kucaklaşmak *fl* përqafohem (reciprokisht)
kudret *em* fuqi
kudretli *mb* i fuqishëm
kudretsiz *mb* i pafuqishëm
kudretsizlik *em* pafuqishmëri, dobësi
kudurgan *mb* i tërbuar, agresiv, sulmues
kudurmak *fl* tërbohem
kuduruk *mb* i tërbuar; *fig* i zemëruar, i agresuar
kuduz *em med* tërbim (sëmundje); *mb* i tërbuar
kuğu *em zool* mjellmë (*Cugnus*)
kukla *em* kukull; *fig* marionet; ***kukla hükumet,*** qeveri kukull
kul *em* rob, skllav; 2. (ndaj perendisë): njeri; ***Kulunuz!*** Rob i juaj i përkulur!
kulaç *em* krah; ***bir kulaç odun,*** një krah dru

Copyrighted material

kulaç atmak *fl* notoj (mënyrë notimi)
kulak *em anat* vesh/i, organ i dëgjimit
kulaklık *em* 1. mbulesë, mbrojtës i veshit (nga të ftoftit); 2. receptor (receptor i telefonit)
kule *em* kullë
kulis *em* kulisë, pjesë e lëvizëhme të skenës në teatër; ***kulis arkası***, mbas shpine
kullanılmış *mb* i përdorur
kullanım *em* përdorim
kullanışlı *mb* i përdorshëm, i volitshëm për përdorim
kullanışsız *mb* i papërdorshëm
kullanma *em* përdorje, përdorim
kullanmak *fl* përdor
kulluk *em* skllavëri, robëri
kulp *em* dorezë, vjegë (e shtambës, kovës, tenxheres etj)
kulplu *mb* me dorezë, që ka dorezë
kulluçka *em* klloçkë, squkë; ***kullıçka makinesi,*** inkubator
kulübe *em* 1. kasollë, kolibe; 2. kabinë, shtëpizë; ***telefon kulübesi***, kabina telefonike; ***bekçi kulübesi,*** shtëpiza e rojës
kum *em* rërë, ranë, zall
kuma *em* grua (bashkëshorte) e dytë e burrit
kumanda *em* komandë, urdhër; ***kumanda etmek,*** 1. komandoj, urdhëroj; 2. udhëheq, drejtoj (punën, sipërmarjen etj)
kumandan *em* komandant
kumar *em* kumar, bixhoz
kumarbaz *em* kumarxhi, bixhozxhi
kumarhane *em* ven ku luhet kumar, kumarhane
kumaş *em* stof, pëlhurë
kumbara *em* kumparë, arkë kursimi
kumcu *em* rërëshitës
kumral *em* (për flokët) ngjyrë gështenje e çeltë
kumru *em zool* turtulleshë (*Streptopelia*)
kumsal 1. *em* rërishte (pran bregut), plazhë; 2. *mb* ranor, vend me rërë
kundakçı *em* zjarrvënës
kundura *em* këpucë/a
kunduracı *em* këpucar
kunduz *em zool* kastor (*Castor fiber*)
kupa *em* 1. gotë ose vaze metali; 2. *sp* kupë, (dhuratë që jipet nëpër gara)
kupkuru *mb* shumë i thatë, plotësisht i thatë
kupon *em* kupon, triskë
kur *em* kurs (i valutave)
kur *em* lajkatim, ledhatim; ***kur yapmak,*** lajkatoj, ledhatoj
kura *em* short; ***kura çekelim,*** të hedhim short
kurabiye *em* gurabije
kurak *mb* i thatë, që s'ka lagësirë; ***kurak yıl,*** viti i thatë
kuraklık *em* thatësi, thatësirë
kural *em* rregull; ***gramer kuralları,*** rregullat gramatikore
kural dışı *mb* i jashtëzakonshëm, që është jashtë rregullave
kurallı *mb* i rregullt, që është në pajtim me rregullat
kuralsız *mb* i parregullt, i pazakonshëm, që nuk është në pajtim me rregullat, jashtë rregullave
kuram *em* teori

Copyrighted material

kuramsal *mb* teorik/e
kuramcı *em* teoricien
Kur'an *em* Kur'an, libri i shenjtë i fesë muslimane
kurbağa *em zool* bretkosë (*Rana*)
kurban *em* 1. kurban, (kafsha që prehet si kurban) ;2. viktimë, fli, sakrificë
kurcalamak *fl* 1. gërvish, gërryej, përziej (me një gjë të mprehtë); 2. shqyrtoj, analizoj, studioj; 3. *fig* shqetësoj
kurdele *em* kordhelë
kurgu *em* imagjinatë
kurma *em* krijim, montim, bërje
kurmak *fl* krijoj, montoj, bëj, konstruktoj
kurmay *em usht* shtab; ***genel kurmay,*** shtatmadhori **kurnaz** *mb* dinak/e, dhelpërak/e
kurnazlık *em* dinakëri, dhelpëri, dredhi
kurs *em* 1. kurs; 2. seminar
kursak *em zool* gushë, gurmaz, grykë (të zogjëve); *pop* stomak
kurşun *em kim* plumb; ***kurşuna dizmek,*** pushkatoj, vras me pushkatim
kurşunî *mb* ngjyrë plumbi, ngjyrë hiri
kurşun kalem *em* laps (grafiti)
kurşunlamak *fl* 1. mbuloj me plumb; 2. pushkatoj, vras me pushkatim
kurşunlu *mb* i plumbtë, prej plumbi
kurşunsuz benzin *em* benzinë pa plumb
kurt *em zool* 1. ujk/u (*Canis lupus*); 2. krimb, skrajë
kurtarıcı *em* shpëtimtar, shpëtues, çlirimtar, çlirues
kurtarma *em* shpëtim, të shpëtuarit, çlirim, të çliruarit
kurtarmak *fl* shpëtoj, çliroj
kurtulma *em* çlirim, lirim, shpëtim
kurtlu *mb* i krimbur
kurtulmak *fl* shpëtohem, çlirohem
kurtuluş *em* shpëtim, çlirim; ***kurtuluş savaşı***, lufta çlirimtare
kuru *mb* i thatë; ***kuru fasulye,*** groshë, fasule; ***kuru üzüm,*** rrush i thatë
kurucu *em* themelues
kurul *em* këshill, komitet, komision etj
kurulamak *fl* thaj, ter
kurulmak *fl* themelohem, formohem, vendosem, shtrohem etj.
kurultay *em* kongres
kuruluk *em* thatësi, thatësirë
kuruluş *em* 1. themelim; 2. themelatë, institucion, ent, organizatë
kurum *em* ent, institucion
kurum *em* krenari, kryelartësi, mendjemadhësi
kurum *em* blozë, çagjë
kuruma *em* tharje, terje
kurumak *fl* thahem, terem; ***çamaşırlar kurudu***, teshat (rrobat) u thanë (u terën)
kuruntu *em* iluzion, imagjnatë, fantazi
kuruş *em* kuruş (nje e qindëta pjesë e lirës Turke)
kurutmak *em* tharje, terje
kurutmak *fl* thaj, ter

Copyrighted material

kuru yemiş *em* frute të thata (leblebia, arra, lajthia, fiq, rrush të thatë etj)
kusma *em* vjellje, të vjellit
kusmak *fl* vjell, villem
kusur *em* 1. e metë, mangësi; 2. gabim, faj; 3. *pop* tepricë; 4. arësyetim; ***Kusura bakmayın!*** Më falni (gabimin)!
kusurlu *mb* 1. me të meta, i defektë, i gjymtë; 2. i fajshëm, fajtor/e
kusursuz *mb* 1. pa të meta, pa mangësi, i përsosur; 2. i pafajshëm
kuş *em zool* zog/u
kuşak *em* 1. brez, rrip; 2. rrethonjë, shtrëngues; 3. gjeneratë, brezni; 4. *gjeog* zonë
kuşam *em* veshje, petk
kuşamlı *mb* i veshur
kuşatma *em* rrethim, të rrethuarit
kuşatmak *fl* rrethoj
kuşku *em* dyshim; ***kuşku duymak***, dyshoj
kuşkulanmak *fl* kam dyshim, dyshoj
kuşkulu *mb* i dyshimtë
kuşkusuz *mb* i pa dyshimtë; *ndf* pa dyshim, sigurisht, nënkuptohet
kuşkusuzluk *em* padyshimësi
kuşluk *em* 1. koha prej mëngjesit deri në mesëditë; ***kuşluk yemeği***, drekë, buka e drekës
kuş tüyü *em* pend zogjësh, pupël
kuş üzümü e*m bot* një lloj rrushi me kokra të vogla dhe pa fara
kutlama *em* 1. urim, të uruarit; 2. kremtim, festim, solemnitet
kutlamak *fl* 1. uroj; 2. kremtoj, festoj, celebroj
kutlaşmak *fl* uroj (reciprokisht)
kutsal *mb* i shenjtë; ***kutsal kitap***, libri i shenjtë
kutlu *mb* i lumtur, fatlum, fatbardhë
kutsallık *em* shenjtëri
kutu *em* kuti/a; ***posta kutusu***, kuti poste
kutup *em gjeog fiz* pol/i; ***güney kutup***, poli i jugut
kutuplanma *em* polarizim
kutuplanmış *mb* i polarizuar
kutupsal *mb* polar
kuvvet *em* forcë/a, fuqi
kuvvetlendirme *em* forcim, fuqizim
kuvvetlendirmek *fl* forcoj (dikë a diçka)
kuvvetlenmek *fl* forcohem,
kuvvetli *mb* i fortë, i fuqishëm
kuvvetsiz *mb* i dobët, i pafuqishëm
kuvetsizlik *em* dobësi, pafuqishmëri
kuyruk *em* bisht
kuyruklu *mb* me bisht
kuyruklu yıldız *em astr* kometë
kuytu *mb* (vend) i lërë pas dore, i qetë, i shkretë
kuyu *em* pus/i
kuyumcu *em* argjendar, kujunxhi
kuzen *em* kushëri
kuzey *em* veri; ***kuzey kutup***, poli i veriut
kuzeybatı *em* veri perëndim
kuzeydoğu *em* veri lindje
kuzgun *em zool* korb/i (*Corvus corone*)
kuzin *em* kushërirë
kuzu *em zool* qengj/i

Copyrighted material

küçük 1. *mb* i vogël; ***küçük kardeş,*** vëllau i vogël; ***küçük harf,*** shkronjë e vogël; ***küçük düşürmek,*** e përulë, e nënçmoj; 2. *em* djalë; ***küçük, gel buraya!*** Hej djalo, eja këru!
küçüklük *em* vogëlsi
küçüklemek *fl* përbuz, përçmoj, përul (dikë)
küçüklük *em* vogëlsi
küçüksemek *fl* përçmoj, nënçmoj, përul
küçülme *em* zvogëlim
küçülmek *fl* zvogëlohem
küçültme *em* 1. zvogëlim; perul, 2. poshtërim
küçültmek *fl* e zvogëloj, e poshtërsoj, e përul, e turpëroj (dikë)
küçümsemek *fl* nënçmoj, përul
küf *em* myk/u
küflenmek *fl* mykem
küflenmiş *mb* i mykur
küflü *mb* i mykët
küfretmek *fl* shaj, fyej
küfür *em* sharje, të sharët
kükremek *fl* 1. ulërij (luani); 2. bërtas (me zë të lartë)
kükürt *em kim* squfur
kül *em* hi/ri
külah *em* kapuçë, kësulë (në form koni)
külçe *em* metal (përgjithësisht flori) i shkrirë dhe i derdhur në kallëp
küllü *mb* me hi
küllük *em* 1. taketuke (tabellë duhani); 2. votër hiri (te sobat); 3. vend ku qitet hiri
kültür *em* kulturë; *mb* kulturor; ***kültür merkezi***, qendra kulturore
kültürel *mb* kulturor/e
kültürlü *mb* i kulturuar, që ka kulturë
kültürsüz m*b* i pakulturuar, që s'ka kulturë
külüstür *mb* (rroba): i vjetëruar, i grisur, i dërmuar (prej përdorimit të gjatë), shpërdoruar
küme *em* 1. grumbull, turmë, grup; 2. *sp* skuadër, ekip; 3. *mat* bashkësi
kümeleme *em* grumbullim, grupim
kümelemek *fl* grumbulloj, grupoj
kümelenmek *fl* grumbullohem, grupohem
kümes *em* kotec (pulash), qymez
küp *em* 1. qyp; 2. *mat* kub; 3. *mat* shkalla e tretë
küpe *em* vath/i; ***altın küpe,*** vath i florinjtë
kürdan *em* kleçkë (kuj) dhëmbësh
küre *em mat* sferë, glob, rruzull; ***yerküre***, rruzull i tokës
kürek *em* 1. lopatë/a; 2. rremë/i, lopatë e barkës lundruese; ***kürek çekmek,*** lundroj, vozis
kürekçi *em* vozitës
küresel *mb* sferik/e
kürk *em* qyrk/u, gëzof
kürkçü *em* gëzoftar
kürsü *em* 1. katedër; 2. podium, tribunë; 3. *pop* karrige
küskünlük *em* zemërim, pezmatim, idhnim
küsmek *fl* zemërohem, idhnohem
küstah *mb* i pafytyrë, i paturp, i pacipë, i pasjellshëm

Copyrighted material

küstahça *ndf* paturpësisht
küstahlık *em* paturpësi
kütle *em* 1. grumbull i madh; 2. *fiz* masë
kütük em 1. trung; 2. amzë/a, regjistër kryesor
kütüphane *em* bibliotekë; ***üniversite kütüphanesi,*** biblioteka e univerzitetit
kütüphaneci *em* bibliotekar, drejtues i bibliotekës
küvet *em* govatë (në banjë)

Copyrighted material

L

L, l – shkronja e pesëmbëdhjetë e alfabetit Turk
lâbirent *em* labirint/i
lâborant *em* laborant/i
lâboratuar *em* laborator/i
lâcivert *em* ngjyrë e kaltërt e mbyllët
lâçka 1. *mb* i shtendosur, i labërguar, i çliruar (një gjë që është e shtrënguar); i pagjallëri;2. *em* shtendosje, labërgim, të çliruarit litarin e anijes
lâdes *em* jadec
lâf *em* fjalë, *fig* ***laf etmek,*** flas, dërdëllis, llomotis; ***lâfa dalmak,*** dalldisem në bisedim
lâfazan *em* fjalaman, llafazan
lâfazanlık *em* dërdëllitje
lâgar *mb* i thatë, i dobët, i pamishtë
lâğım *em* kanal përcjellës (i ujëra-ve të fëlliqura), kanalizim
lâğımcı *em* pastrues i kanalit
lâhana *em bot* lakër/a (*Brasicca oleraca*)
lâhit *em* varr/i, sarkofag/u
lâhmacun *em* një lloj pide me mish të grirë dhe qep
lâhza *em* moment, çast
lâik *mb* laik, jofetar, i ndarë nga feja
lâiklik *em* laicizëm
lâkap *em* mbiemër, emër i ngjitur, llagap, ofiqi plogësht
lâkaplı *mb* me mbiemër
lâkayt *mb* mospërfillës, indiferent, i pakujdesshëm
lâkaydi *em* mosperfillje, indiferencë
lâkırdı *em* 1. fjalë, e folme, të folurit, bisedë; 2. fjallë pa vlerë, fjalë e kotë, dërdëllitje
lâkin *lidhz* por, vetëm, vetëm se
lala *em* edukator shtëpiak
lâle *em bot* tulipan (*Tulipa gecriana*)
lâlezar *em* kopsht tulipanësh
lâmba *em* llambë/a
lâmbalı *em* me llambë, që i takon llambës
lânet *em* mallkim, nemë, mallkosje; ***lânet etmek***, mallkoj
lânetlemek *fl* mallkoj
lânetli *mb* i mallkuar, i nemosur
lâpa *em* qull, haje, masë e qullur
lâstik *em* 1. gomë/a, llastik; 2. gomë auotomobili; ***lâstiğim patladı,*** më plasi goma (e automobilit)
lâstikli *mb* i llastiktë, prej llastiku
lâta *em* dërrasë e trashë dhe e ngushtë
lâtif *mb* i këndshëm, i pëlqyeshëm, simpatik/e, tërheqës/e, i dashur
lâtife *em* shaka

Copyrighted material

lâtifeci *em* shakaxhi, shakatar
Lâtin *em* Latin; *mb* latin/e; ***lâtin harfleri,*** shkronjat latine
Latince *em* gjuha latine, latinisht
lâubali *mb* i pasjellshëm, i paturp, i pafytyrë
lâv em lavë, lëndë e zjarrtë qe shpërthen nga vullkani
lâvabo *em* lavaman/i, lavapjatë/i
lâvanta *em* livandë/a
lâvta *em* lautë/a
lâyık *mb* i denjë, që meriton diçka; ***saygıya lâyık,*** i denjë për nderim
lâzer *em fiz* laser
lâzım *mb* i nevojshëm, i domosdoshëm, nevojitet; ***lâzım olmak,*** duhet, nevojitet, lypset
leblebi *em* leblebi/a
leblebici *em* leblebishitës
legal *mb* legal/e, ligjor/e
leğen *em* legen/i
leh *parf* për, në favor të, në dobi të; ***benim lehime,*** në favorin tim; ***senin lehine,*** në favorin tënd; ***onun lehine,*** në favor të tij (saj)
Leh *em* Polonez
lehçe *em* dialekt
lehim *em* saldator/i (përzierja e kallajit dhe plumbit)
lehimci *em* saldator
lehimleme *em* saldim, ngjitje me saldotor
lehimlemek *em* saldoj
lehimli *mb* i salduar
leke *em* njollë, leqe; ***leke çıkartıcı,*** pastrues njolle; ***leke yapmak,*** njollos, bëj (diçka) me njolla
lekeleme *em* njollisje
lekelemek *fl* njollos
lekeli *mb* i njollosur, që është me njolla
lekesiz *mb* pa njollë,
lenger *em* spirancë, hekur anije
lens *em* thjerrëz; ***kontak lens,*** kontakt thjerrëz (për sy)
leopar *em zool* panter (*Felis pardus*)
leş *em* kërmë, gordhësirë (e kafshës); ***leş gibi,*** 1. i ndyrë, i qelbur; 2. përtac
leva *em* lev, njësia monetare e Bullgarisë
levha *em* 1. pllakë; 2. tabellë shkrimi (firma)
ley *em* lej, njësia monetare e Rumanisë
leylâk *em bot* layla, lilak, jargovan (*Syringa vulgaris*)
leylek *em zool* lejlek, kanjushë (*Ciconia ciconia*)
leziz *mb* i shijshëm, i këndshëm
lezzet *em* 1. shije, ëndje; 2. *fig* kënaqësi
lezzetli *mb* i shijshëm, që ka shije të mirë, i lezeçëm
liberal *mb* liberal/e
liberalizm *em* liberalizëm
lider *em* udhëheqës, lider (i partisë, i shoqatës etj)
lif *em* fije/a, fill/i (me kuptime të ndryshme)
lig *em* ligë, aleancë, lidhje, bashkim, shoqëri
likidasyon *em* likuidim, shlüerje, përfundim llogarinash, spastrim llogarinash
likör *em* liker
liman *em* liman, port deti, skelë/a
limit *ef* kufi, të kufizuarit
limitet şirket *em* shoqatë akcionare (shoqatë me pje-

Copyrighted material

sëmarrës) me të drejta të kufizuara
limon *em bot* limon (*Citrus medica*)
limonata *em* limonadë/a
limonatacı *em* limonadëshitës
limonluk *em* vend i mbjellur me limona
linç *em* linç, vetëgjykim, gjykim popullor, dënim i grumbullit; ***linç etmek,*** linçoj
linyit *em* linjit, lloj qymyrguri
lir *em muz* lirë/a, lyrë/a (instrument muzikor)
lira ose **Türk Lirası** *em* lira, njësia monetare e Turqisë
liret *em* njësi monetare italiane
lisan *em* gjuhë; ***Türk lisanı***, gjuha turke
lisancı *em* linguist, gjuhëtar
lisans *em* 1. shkollim i naltë (fakultet); 2. diplomë fakulteti; 3. (*në tregti*): leje për eksport-import; 3. *sp* letërnjoftim sportiv
lise *em* gjimnaz/i
liseli *em* nxënës gjimnazi, gjimnazist; *mb* i gjimnazit, lidhur me gjimnazin
liste *em* listë/a
literatür *em* letërsi, literaturë
litre *em* litër/i
liturya *em* meshë
lityum *em kim* litium
liyakatlı *mb* i merituar, i meritueshëm
liyakatsız *mb* pa merit, i pamerituar
loca *em* loxhë/a
lodos *em* erë jugu (era që fryn nga jugu)
loğusa *em* lehonë, llahusë, gruaja që sapo ka lindur ose gjatë disa ditë pasi ka lindur
lojistik *em* logjistikë/a
lojman *em* banesë (e caktuar për personelin e vet të një enti)
lokal *em* 1. lokal/i; 2. vend, shtëpi e ndonjë shoqate, organizate etj; 3. klub nate; 4. *mb med* lokal/e; ***lokal anestezi*** anestezi lokal;
lokanta *em* restorant, gjellëtore
lokavt *em* mbyllje e fabrikës dhe lëshim masovik i punëtorëve nga puna, (e kundërta e grevës)
lokma *em* kafshatë
lokman ruhu *em kim pop* eter
lokomotif *em* lokomotivë/a
lokum *em* llokum
lor *em* një lloj djath i bardhë i freskët, i pa kripur
lort *em* lord
losyon *em* losion, livandë me erë të fortë
loş *mb* pak i driçëm, gjysmë i driçëm, i errët
löşemi *em med* kancer gjaku
luna park *em* park zbavitës
lügat *em* fjalor/i
lüks 1. *em* luks, madhështi; 2. *mb* luksoz/e
lüle em 1. këthesë, bërryl; 2. krelë/a, kaçurrelë/a; 3. llullë
lümen *em fiz* lumen, njësi për matjen e intenzitetit të dritës
lütfen *ndf* ju lutem, mundësisht, me mundësi
lütuf *em* bamirësi, mirëbërësi
lütufkâr *mb* bamirës, mirëbërës
lüzum *em* nevojë
lüzumlu *mb* i nevojshëm
lüzumsuz *mb* i panevojshëm
lüzumsuzluk *em* panevojshmëri

Copyrighted material

M

m – shkronja e gjashtëmbëdhjetë e alfabetit turk
maada *parf* veç, përveç, me përjashtim të, ***bundan maada,*** përveç kësaj
maalesef *ndf* mjerisht, fatkeqësisht; ***maalesef sınavını vermedi***, fatëkeqësisht provimin nuk e dha
maarif *em* arsim, edukim
maaş *em* rrogë; ***maaşım yükseldi***, rroga ime u rrit
maaşlı *mb* me rrogë
maazallah ! *pasth* Zoti na ruajttë! Perëndia na ndihmoftë!
mabet *em* faltore, tempull
Macar *em* Hungarezë
Macaristan *em* Hungari
macera *em* aventurë
maceracı *em* aventurier
maceralı *mb* me aventura
maceraperest *em* aventurist, aventurier
macun *em* 1. pastë; ***diş macunu,*** pastë dhëmbësh; 2. ***cam macunu,*** materie e butë që shërben për të ngjitur xhamat e kornizave të dritares
maç *em sp* ndeshje sportive, gara sportive; ***futbol maçı,*** ndeshje futbolistike
madalya *em* medalje
madde *em* 1. lëndë, materie, material; 2. nen (ligjor); ***tüzüğümüzün 20 maddesi vardır,*** rregullorja e jonë ka 20 nene
maddeci *em* materialist
maddecilik *em* materializëm
maddesel *mb* material/e, lëndor/e
maddî *mb* material/e
madem (ki) *lidhz* me që, me qenë se, nga shkaku se, mbasi etj. ***madem ki geldin biraz konuşalım,*** mbasi erdhe pakëz të bisedojmë
maden *em* 1. mineral, xehe; ***maden ocağı,*** xeherore, minierë; 2. metal
madenci *em* xehetar
madencilik *em* xeheteri
madenî *mb* 1. mineral/e; 2. metalik/e, i metaltë
madensel *mb* metalik/e, i metaltë
maden kömürü *em* qymyrguri
maden suyu *em* ujë minerali
mafsal *em anat* nyje, kyç, nyell
magazin *em* revistë e ilustruar
mağara e shpellë
mağarabilim *em* speleologji
mağaza *em* 1. shitore e madhe, dyqan i madh; 2. magazinë, depo

Copyrighted material

mağlubiyet *em* disfatë, humbje, mundje
mağlup *mb* disfatë/e, i mundur, i humbur; ***mağlup etmek,*** i shkaktoj disfatë dikujt, mposht dikë; ***mağlup olmak*** pësoj disfatë, mundem, humb (luftën, lojën etj)
magnetizma *em fiz* magnetizëm
mağrur *mb* krenar/e, kryelartë/e, mendjemadh/e
mağrurluk *em* krenari, kryelartësi, mendjemadhësi
mahal *em* vend, rrethinë, afërsi
mahalle *em* 1. lagjë, mëhallë; 2. banorët e mëhallës
mahalleli *mb* i mëhallës, (njeri) i të njëjtës lagje
maharet *em* shkathtësi, aftësi, zotësi
maharetli *mb* i shkathët, i aftë, i zoti
maharetsiz *mb* i pashkathët, i paaftë, i pazoti
maharetsizlik *em* pashkathtësi, paaftësi, pazotësi
mahcup *mb* i ndruajtur, që ndruhet, i turpshëm, i rezervuar; **mahcup etmek** *fl* turpëroj; ***mahcup olmak*** turpërohem
mahfaza *em* kuti ku ruhen sende të vlerëshme
mahfuz *mb* i ruajtur, i fshehur
mahkeme *em* 1. gjyq, gjykatë; 2. gjykim, proces gjykimi
mahkûm *mb* i dënuar, ai që është i dënuar (nga gjyqi); ***mahkum etmek,*** dënoj
mahkûmiyet *em* dënim, ndëshkim
mahluk *em* kriesë, qenie
mahpus *mb, em* i burgosur
mahpusluk *em* burgim, burgosje
mahrem *mb* sekret, i fshehtë
mahrum *mb* i privuar, i lënë pa (diçka), i varfër nga . . . . ; ***mahrum etmek*** ia marrë dikujt (diçka), e lë dike pa (diçka); ***tüm haklardan mahrum ettiler*** ia muarrën të gjitha të drejtat,e lënë pa të drejta; ***özgürlükten mahrum ettiler*** ia morën lirinë , e lënë pa liri
mahrumiyet *em* varfëri, vobekësi, skamje
mahsul *em* prodhim, fryt; ***sanayi mahsulleri,*** prodhime industriale; ***tarım mahsulleri,*** prodhime bujqësore
mahsullu *mb* i prodhueshëm
mahsur *mb* i rrethuar
mahsus *mb* 1. karakteristik/e, specifik/e; 2. i veçantë, i posaçëm; ***erkeklere mahsustur,*** eshë i posaçëm për meshkuj (burra)
mahsus *ndf* me qëllim, me tendencë, tendencioz/e
mahşer *em islam* mahsher, gjykimi i fundit, dita e gjykimit
mahvetmek *fl* zhduk, shfaros, asgjësoj, prish
mahvolmak *fl* zhdukem, shfarosem, asgjësohem, prishem
mahzen *em* bodrum, depo nëntokësore (nëpër ndërtesa)
mahzun *mb* i pikëlluar, i hidhëruar, i helmuar, i deprimuar, i thyer shpirtërisht
mahzunluk *em* pikëllim, trishtim, deprimim, hidhërim
mahzur *em* druajtje, rrezik, pengesë

Copyrighted material

mahzurlu *mb* i druajtshëm, i rrezikshëm,
majiskül *em gram* shkronjë e madhe
makale *em* artikull
makam *em* 1. vend, detyrë, shërbim, pozitë, funksion; 2. *muz* melodi
makara *em* 1. makara; *fiz* ***akım makaarsı,*** bobinë, solenoid; ***ipliği makaraya sarmak***, penin e mbështjell në makarë
makarna *em* makaronë
makas *em* gërshërë
makaslama *em* gërshetim
makaslamak *fl* gërshetoj, pres me gërshërë
makat *em* 1. *anat vulg* bythë, ana e prapme; 2. të ndejun; sofa, minderllëk, divan i ulët
makbul *mb* i pranueshëm, i mundshëm; 2. i pëlqyeshëm; 3. i vlerëshëm, që vlen
makbuz *em* vërtetesë (marrjeje), dëshmi, dëftesë
Makedon *em* Maqedonas
Makedonya *em* Maqedoni; *mb* i Maqedonisë
Makedonyalı *em* banor i Maqedonisë
maket *em* maketë
makine *em* makinë, aparat; ***makine mühendisi,*** inxhinier makine
makineci *em* makinist
makinist *em* 1. makinist; 2. mekanik
maksat *em* qëllim, synim, mendim
maksatlı *mb* me qëllim, tendencioze/e
maksatsız *mb* i pa qëllim
maksimum *em* maksimum; *mb* maksimal/e
makul *mb* i arësyeshëm, i logjikshëm
makyaj *em* lyerja e fytyrës (me të bardhë e të kuq); makijazh
mal *em* 1. mall, pasuri; 2. bagëti, gjë e gjallë; ***mal sahibi,*** pronar i pasurisë
malî *mb* 1. që i përket pasurisë; 2. finaciar/e; ***malî durum*** gjendja finaciare (gjendja materiale)
malik *em* pronar, zotërues
malikâne *em* pronë e madhe, pasuri e madhe me kështjellë
maliye *em* financë; ***Maliye bakanlığı,*** Ministria e financave
maliyeci *em* financier/i, nëpunës i financave
maliyet *em* vlera prodhuese (e një sendi)
malul *mb, em* invalid, i gjymtuar, sakat
malum *mb* i njohur, i ditur (nga secili); ***herkese malum bir olay,*** ngjarje e njohur (që dihet) nga të gjithë
malumat *em* informacion, njoftim
malzeme *em* material, lëndë
mama *em* ushqim (të ngrënit) për foshnjë
mana *em* kuptim, mendim, domethënie; ***mana vermek,*** nxjerrë (një) përfundim, jap një kuptim
manalı *mb* me kuptim, që ka një kuptim, që ka një domethënie; ***iki manalı*** ne dy kuptime

Copyrighted material

manasız *mb* i pa kuptim, që nuk ka kurrfarë kuptimi
manastır *em* manastir
manav *em* 1. pemëshitës (shitore); 2. pemëshitës (njeri)
manda *em zool* buall *(Bufallus)*, buallicë
mandal *em* 1. mandall; 2. kapëse (petkash); 3. *muz* çelës për tendosjen e telave (te instrumentat muzikore me tela)
mandalina *em bot* mandarinë *(Citrus nabilis)*
mandapost *em* manda postë
mandıra *em* vathë; ***koyun mandırası*** vathë bagëtish
mandolin *em muz* mandolinë
manevi *mb* moral/e; ***manevi destek,*** përkrahje morale
manen *ndf* moralisht
manga *em usht* njësi ushtarake prej dhjetë ushtarësh
mangal *em* mangall, togar; ***mangal kömürü,*** qymyr druri
mâni *em* pengesë, të penguarit; ***mâni olmak,*** pengoj, nxjerr pengesa, vështirësoj
mani *em* vjershe popullore në form rubaire
manifesto *em* manifest
manikür *em* manikyr
manken *em* maniken/e
manometre *em fiz* manometër
manolya *em bot* manolia
manşet *em* titull, titull kryesor dhe i madh i një gazete
mantar *em* 1. *bot* këpurdhë *(Fungi)*; 2. tapë, tapë për shishe
mantık *em* logjikë
mantıklı *mb* i logjikshëm, i arsyeshëm
mantıkçılık *em* logjicizëm
mantıksız *mb* i palogjikshëm, i paarësyeshëm
manto *em* palto e gjatë femrash
manyak *em* manjak
manzara *em* panoramë, pamje
marangoz *em* zdrukthëtar
marangozluk *em* zdrukthëtari, profesion zdrukthëtari
mareşal *em usht* mareshal
margarin *em* margarinë
marifet *em* marifet, aftësi, shkathtësi, zotësi
marifetli *mb* i aftë, i shkathët, i zoti
marka *em* 1. markë (e fabrikës); 2. shenjë, nishanë
market *em* shitore e madhe me prodhime të ndryshme, market, vetëshërbim
marmelat *em* marmelatë
marş *em* 1. marsh (komandë, përpara); 2. *muz* marsh; 3. himnë; ***milli marş,*** himna nacionale
mart *em* mars (muaj)
martı *em zool* pulëbardhë (*Larus*)
marul *em bot* marul/e, sallatë e gjelbër (*Laktu sasativa*)
maruz *mb* i lënë, i ekspozuar, i nënshtruar (nën ndonjë ndikimi); ***onun basıncı altında maruz bırakıldı,*** u lë nën presionin e tij
masa *em* 1. tryezë, tavolinë; 2. seksion (në një ent)
masaj *em med* masazh, (fërkim); ***masaj yapmak,*** bëj masazh (në vendin e sëmurë)

Copyrighted material

masajcı *em* ai që bën masazh, masazhxhi, masier, fërkues
masal *em* përrallë, kallëzim
maskara *em mb* zbavitës, komik
masa tenisi *em sp* ping-pong
maske *em* maskë (për fytyrë)
maskeleme *em* maskim, të maskuarit
maskelemek *fl* maskoj; *fig* fsheh
maskeli *mb* i maskuar, me maskë; ***maskeli kadın*** grua me maskë (në fytyrë); *fig* i fshehur
masraf *em* shpenzim
masraflı *mb* me shpenzime, që kërkon shpenzime (të mëdha)
masrafsız *mb* pa shpenzime, që nuk ka nevojë për shpenzime (të mëdha)
mastar *em* 1. *gram* infinitv, mënyra paskajore; 2. vizore e gjatë muratori
masum *mb* 1. i pafajshëm, i pagabueshëm; 2. i pastër; 3. *pop* djal i vogël
masumiyet *em* pafajësi, pafajshmëri, pagabueshmëri
masumluk *em* pafajësi, pafajshmëri
maşa *em* 1. maşë; 2. pincë
maşallah! *pasth* mashalla! mrekulli!
mat *mb* 1. jo i shkëlqyeshëm, i turbulltë; 2. mat (në lojën e shahut)
matara *em* matarë
matbaa *em* shypshkronjë
matbaacı *em* punëtor i shtypshkronjës
matem *em* hidhërim, pikëllim, zi; ***matem tutmak,*** qaj, vajtoj, mbaj zi (për dikë)
matematik *em* matematikë
matematikçi *em* matematikan
matematiksel *mb* 1. matematikor/e; i matematikës
matkap *em* turjellë, makinë shpuese
matrah *em* vlerë që merret si bazë për tatim
mavi *em* ngjyrë e kaltër; *mb* i kaltër
maya *em* majë, tharm, brum
mayalamak *fl* brumoj
mayalı *mb* i brumuar
maydanoz *em bot* majdanoz (*Petroselinum*)
mayhoş *mb* pak i thartë
mayın *em usht* minë
mayıs *em* maj (muaj)
mayi *em* lëng; *mb* i lëngshëm
maymun e *zool* majmun (Sinia); *fig* i shëmtuar, qesharak/e
mayo *em* brek plazhe (për meshkuj); kostum plazhe (për femra)
mayonez *em* majonezë
mazbata *em* proces verbal
mazeret *em* (kërkim) ndjesë, falje; arësyetim, justifikim
mazi *em* shkuarje, e kaluar; *gram* koha e shkuar
mazlum *mb* i shkelur, i shtypur, i padrejtësuar; *fig* i urtë, zëri nuk i ndihet
mazot *em* mazut
mazur *mb* i falshëm, i arësyeshëm; ***mazur görmek,*** fal (dikujt) fajin
meal *em* 1. kuptim, domethënie; 2. rezultat, përfundim
mealen *ndf* kuptimisht
mebus *em* deputet
mecal *em* fuqi, forcë
mecalsiz *mb* i pafuqi, i pafuqishëm

Copyrighted material

mecalsizlik *em* pafuqishmëri
mecaz *em* shprehje (fjalë, mendim) figurative
mecazi *mb* figurativ/e, metaforik
mecbur *mb* i detyruar, i detyrshëm; ***mecbur etmek,*** detyroj; ***mecbur olmak,*** detyrohem
mecburî *mb* i detyrueshëm, i obligueshëm; ***mecburî hizmet***, shërbim i detyrueshëm
mecburiyet *em* detyrim, obligim, detyrueshmëri
meclis *em* 1. mbledhje; 2. këshillë; 3. kuvend, parlament, asamble; ***Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM),*** Asambleja e madhe nacionale e Turqisë (Parlament i Turqisë)
mecmua *em* revistë
meçhul *mb* i panjohur, që s'dihet
medenî *mb* 1. i civilizuar, i qytetëruar; i kulturuar; 2. qytetar/e, civil/e; ***medenî hukuk,*** e drejta civile
medeniyet *em* qytetërim, civilizim
medya *em* institucionet e informacionit (shtypi, gazeta, radio, televizioni)
medyum *em* medium (në spiritizëm)
mefruşat *em* orendi shtëpie, mobilie
mehtap *em* drita e hënës
mehtapta *ndf* në dritë të hënës
mega *em* mega
megafon *em* megafon
meğer *lidhz* mirë po, po, por, porse
Mehmetçik *em* Emër lëvdues për ustarin turk
mehtap *em* drita e hënës
mekân *em* 1. vend, hapësirë; 2. vendbanim, banesë; shtëpi; 3. *fiz* hapsirë
mekanik *em fiz* mekanikë; *mb* mekanike, i mekanikës, që ka të bëjë me mekanikën; *ndf* mekanikisht
mekanizma *em* mekanizëm
mektup *em* letër, letër që i shkruajmë dikujt
mektuplaşma *em* korrespondim, letërkëmbim
mektuplaşmak *fl* korrespondoj, bëj letërkimbim
melek *em* engjëll
melez *em* melez, hibrit
melodi *em muz* melodi
meltem *em* erë që fryn në verë prej tokës kah deti
memba *em* burim, gurrë
meme *em anat* gji, sisë
memeliler *em* sisorët
memleket *em* 1. vend, teritoria e tërë e një shteti; 2. vis, krahinë, vendlindje
memnun *mb* i kënaqur, i lumtur; memnun etmek (e) kënaq (dikë); ***memnun olmak,*** kënaqem
memnuniyet *em* kënaqësi, lumturi, hare, gëzim
memnuniyetle *ndf* me ëndë, me dëshirë, me kënaqësi
memnunluk *em* kënaqësi, lumturi, hare, gëzim
memur *em* nëpunës
memure *em* nëpunëse
memurluk *em* nëpunësi
men *em* ndalim; ***menetmek,*** ndaloj, pengoj
mendil *em* shami xhepi

Copyrighted material

menekşe *em bot* manushaqe, vjollë (*Viola*)
menetmek *fl* ndalo, pengoj
menfaat *em* interes
meninjit *em med* meningjit
mengene *em* trakull, mengjene, vegël shtrënguese
menfi *mb* negativ, mohues
meni *em anat* spermë
menopoz *em* klimaks
mensucat *em* tekstil, pëlhurë
mensup *em* pjesëtar (anëtar i një organizate, shoqërie, partie etj); ***parti mensubu,*** anëtar i partisë; ***ordu mensubu,*** person ushtrie; ***üniversite mensubu,*** personal i univerzitetit
menteşe *em* menteshe, bagllamë, thith (derë, dritare)
menzil *em usht* largësi qitjeje, largësi deri ku mbërrinë; ***top menzili,*** largësia e qitjes së topit
mera *em* kullosë, kullotë
merak *em* 1. kuriozitet, kureshti, interesim; 2. merak, brengosje, shqetësim
meraklandırmak *fl* interesoj, tërheq (vëmendjen e dikujt); 2. brengos, shqetësoj
meraklanmak *fl* 1. interesohem, bëhem kureshtar; 2. shqetësohem, merakosem
meraklı *mb* 1. kureshtar, kurioz, i interesuar; i brengosur, i shqetësuar
meraklılık *em* kureshti, kuriozitet
merasim *em* solemnitet, ceremoni
mercek *em fiz* thjerrëz
mercimek *em bot* thjerrë
merdane *em* 1. cilindër; 2. petës, tëhollës, okllagi
merdiven *em* shkallë
merhaba *pasth* tungjatjeta (përshëndetje reciproke)
merhabalaşmak *fl* përshëndetem
merhamet *em* mëshirë, dhembshuri; ***merhamet etmek,*** mëshiroj, shpreh dhembje, ndiej keqëardhje për dikë
merhametli *mb* i mëshirshëm, i dhembshëm, i dhembshur
merhametsiz *mb* i pamëshirshëm, që s'ka mëshirë, i pandieshëm, mizor/e
merhem *em* melhem
merhum *em* burrë (mashkull, musliman) i vdekur
meridyen *em gjeog* meridian
Merih *em astr* Mars (planetë)
merkep *em zool* gomar
merkez *em* qendër (me kuptime të ndryshme); ***küre merkezî,*** qendra e sferës; ***merkez komite,*** komiteti qendror; ***kent merkezi,*** qendra e qytetit; ***ticaret merkezi,*** qendra tregëtare
merkezci *mb* centralist
merkezcilik *em* centralizëm
merkezî *mb* qendror/e; ***merkezî idare,*** qeverisje qendrore
merkezkaç kuvvet *em* forca centrifugale
mermer *em* mermer
mermi *em usht* predhë, gjyle, granatë (e pushkës, e topit)
mert *mb* 1. trim/e, i guximshëm; 2. i besueshëm
mertebe *em* shkallë, gradë, pozitë
mertlik *em* trimëri, burrëri

Copyrighted material

mesafe *em* distancë, largësi
mesai e*m* punë, mund, orvajtje, përpjekje
mesaj *em* mesazh
mescit *em* 1. xhami; 2. xhami e vogël pa minare
mesela *ndf* për shembull
mesele *em* problem, çështje
mesken *em* banesë, shtëpi
meskûn *mb* (vend) i banuar
meslek *em* profesion, mjeshtri; ***meslek okulu,*** shkollë profesionale (zejtare)
meslekî *mb* profesional/e
meslektaş *em* koleg
mest *mb* i dehur, plotësisht i dehur; ***mest olmak,*** dehem, turbullohem, pihem, bije në ekstazë
mesul *mb* përgjegjës/e, i përgjegjëshëm
mesuliyet *em* përgjegjësi
mesuliyetsiz *mb* i papërgjegjës
mesuliyetsizlik *em* papërgjegjësi
mesut *mb* i lumtur, fatlum/e, fatbardhë/e
meşale em pishtar, dritëdhenes, flakë, pishë e ndezur
meşe *em bot* dushk (*Quercus*)
meşelik *em* dushkajë, pyll me dushk
meşgul *mb* 1. i zënë (me ndonjë punë); ***meşgul etmek,*** ndal, pengoj, ja marr kohën; 2. i zënë, i mbushur, i okupuar; ***telefon meşgul,*** telefoni është i zënë
meşhur *mb* i njohur,i famshëm, i dëgjuar, i lavdishëm
meşru *mb* legjitim
meşrubat *em* pije (të ndryshme)
metal *em* metal
meteor *em* meteor
meteoroloji *em* meteorologji
methetmek *fl* lëvdoj
metin *em* tekst
metin *mb* i fortë, i shëndoshë
metot *em* metodë
metodoloji *em* metodologji
metre *em* metër; ***metre kare,*** metër katror; ***metre küp,*** metër kub
metres *em* dashnore, mikeshë, grua pa kurorë
metro *em* metro, hekurudhë nëndhese
mevcut *mb* të qenët prezent, ekzistues/e
mevduat *em* 1. pagesë në librezën e kusrsimit (në bankë); 2. investim
mevki *em* 1. vend, vis, krahinë; 2. pozitë,gjendje, funksion (në shërbim); 3. klasë (në mjetet e komunikacionit, në teatër, kinema etj); ***birinci mevki*** (në tren), klasa e parë; 4. vend në shoqëri
mevlit *em* mevlud
mevsim *em* 1. stinë (e vitit); 2. sezonë, kohë; ***turistik mevsimi,*** sezona turistike; ***ekim mevsimi,*** sezona e mbjeljes
mevzu *em* temë, subjekt
mevzuat *em* ligjet e shtetit që janë në fuqi; legjislacion
meydan *em* 1. shesh, fushë, hapësirë; 2. shesh i qytetit); ***Hürrriyet Meydanı,*** Sheshi Liria; 3. arenë; ***meydan okumak,*** provokoj, sfidoj; ***meydan vermek,*** mundësoj; ***meydana***

Copyrighted material

çıkmak, paraqitem, dal në shesh (në mejdan)
meyhane *em* pijetore, mejhane
meyil *em* 1. pjerrësi, shpat (mali); 2. pirje, talent, anim; 3. simpati
meyilli *mb* 1. i pjerrët; 2. i prirë
meyve *em* pemë
meyvecilik *em* pemëtari
meyvelik *em* pemishte, kopsht i mbjellë me pemë
meyvesiz *mb* i shterpë, i pafrytshëm
mezar *em* varr
mezarcı *em* varrëmihës
mezarlık e varreza
mezbaha *em* thertore
meze *em* meze
mezgit *em zool* lloj peshku (*Gadus merlangus*)
mezhep *em relig* sektë, tarikat, medhheb, drejtim (filozofik)
mezun *em, mb* i diplomuar (njeri, nxënës, student); ***mezun olmak,*** diplomoj, diplomohem
mezuniyet *em* kryerja e shkollës, diplomim
mıh *em* gozhdë
mıhlamak *fl* gozhdoj, mbërthej me gozhdë
mıhlı *mb* i gozhduar, i mbërthyer me gozhdë
mıknatıs *em fiz* magnet
mıknatıslamak *fl* magnetizoj
mıknatıslı *mb* i magnetizuar, që është me magnet
mıntıka *em* krahinë, vis, zonë
mırıldamak *fl* murmuris
mırıltı *em* murmurim, murmuritje
mısır *em bot* misër
Mısır *em gjeog* Egjipt
Mısırlı *em* Egjiptian
mızıka *em* 1. bandë, grup muzikor, orkestër; 2. harmonikë goje
mızıkçı *em, mb* prishës (loje, gëzimi etj), intrigant, ngatërrestar
mızmız *mb* 1. njeri cikërrimtar, që jep rëndësi gjërave joqenësore; cikërrimtar/e; 2. *fig* pedant; 3. i ngathët
mide *em anat* stomak, lukth, mullë, zgrof
midye *em zool* guaskë (*Mytilis*)
migren *em med* migrenë
mihver *em* bosht
mikrofon *em fiz* mikrofon
mikrometre *em* mikrometër
mikrop *em* mikrob
mikroplu *mb* me mikrob
mikroskop *em* mikroskop
mikropsuz *mb* pa mikrob
mikser *em* mikser
miktar *em* sasi, kuantitet
mil *em* 1. llom, llomështi, llum, loç, lym; 2. shufër metali (me kuptime të ndryshme); 3. mil, milje (njësi gjatësie)
milât *em* ditëlindja e Jezu Krishtit, Krishtlindje; **milâttan önce** (M.Ö.) (koha) para Krishtit
miligram *em* miligram
milimetre *em* milimetër
milis *em* milic
militarizm *em* militarizëm
millet e*m* komb, nacion; popull
milletlerarası *mb* ndërkombëtar
millet vekili *em* deputet
milli *mb* kombëtar/e, nacional-/e; ***Milli Eğitim Bakanlığı,*** Ministria e Arsimit Kombëtar; ***milli marş,*** himni kombëtar

Copyrighted material

milliyet *em* kombësi
milliyetçi *em* nacionalist
milliyetçilik *em* nacionalizëm
milyar *em* miliard
milyarder *em* miliarder
milyon *em* milion
milyoner *em* milioner
mimar *em* arkitekt
mimari *mb* arkitektonik/e, arkitektural/e
mimarlık *em* arkitekturë
mine *em* smalt
minelemek *fl* smaltoj
mineli *mb* i smaltuar
minnetkâr *em* mirënjohës
minare *em* minare, pirgu i ngritur në xhami
mineral *em* mineral
minibüs *em* minibus, autobus i vogël
minik *mb* i vogël dhe i dashur
minimum *em* minimum; *mb* minimal/e
minnet *em* mirënjohje
minnettar *em* mirënjohës
minnettarlık *em* mirënjohje
minyatür *em* miniaturë
miras *em* trashëgim; ***miras bırakmak,*** lë në trashëgim; ***mirasa konmak,*** trashëgoj
mirasçı *em* trashëgimtar
misafir *em* mysafir
misafirhane *em* bujtinë
misafirperver *em* mikpritës
misafirperverlik *em* mikpritësi
misal *em* shembull, model, mostër
misilleme *em* shpagim, hakmarrje
miskin *em*, *mb* 1. i mjerë, i pafuqishëm; 2. zemërngusht; 3. përtac, dembel
misyon *em* mision
misyoner *em* misionar
miting *em* miting
mitoloji *em* mitologji
mitralyöz *em* mitraloz
miyavlamak *fl* mjaulloj (maca)
miyop *em med* miop
mizaç *em* temperament, karakter, natyrë, huj, prirje
mizah *em* humor
mobilya *em* mobilie
mobilyacılık *em* mobilieri
moda *em* modë; ***yeni moda***, moda e re; ***son moda***, moda e fundit
modacı *em* modist
model *em* model
modern *mb* modern/e
modistra *em* rrobaqepës femrash
mola *em* pushim, prehje, pauzë
molekül *em* molekulë
monarşi *em* monmarki
montaj *em* montim
monte etmek *fl* montoj, bashkoj
mor *em*, *mb* ngjyrë manushaqe
moral *em* moral; ***moral vermek,*** inkurajoj; ***moralı bozuk,*** i pavullnetshëm, i mërzitur, i paqef
morarmak *fl* marr ngjyrën e manushaqes
morfem *em gram* morfemë
morfoloji *em* morfologji
morg *em* morg, vend ku vihen kufomat
morötesi *mb* ultraviolet
moruk *mb* plak i harruar, plak senil, plak i matufshëm
motif *em* stoli, zbukurim, ornament
motivasyon *em* motivim, motivacion

Copyrighted material

motor *em* motor
motorlu *mb* i motorit, motorik/e, me motor; ***motorlu tren,*** tren me motor
motoriklet *em* motoçikletë
muaf *mb* i liruar (nga disa obligime, tatim, tagër etj)
muallak *mb* i varur, i pezulluar
muallim *em* mësues
muamele *em* 1. sjellje; 2. veprim, procedurë (administrative); ***muamele yapmak,*** procedoj, kryej procedimin
muavin *em* ndihmës, zëvendës
muayene *em* inspektim, kontrollim, revizion ***gümrük muayenesi***, kontrollim doganor
muayenehane *em* ordinancë e mjekut
muazzam *mb* 1. shum i madh, kolosal/e, grandioz/e; 2. *fig* i rëndësishëm, i fuqishëm
mucit *em* shpikës
mucize *em* mrekulli, çudi
muhabbet *em* 1. dashuri; 2. bisedim miqësor
muhabbet kuşu *em zool* papagal (*Melapsittanus undulatus*)
muhabir *em* korespodent (gazete), reporter (bashkëpuntor në gazetë, radio, televizion)
muhacir *em* emigrant
muhafaza *em* ruajtje, përgjim; ***muhafaza etmek,*** ruaj, përgjoj
muhafazakâr *em* konzervativ; *fig* i prapambetur
muhakkak 1. *mb* i sigurt, i vërtetë; 2. *ndf* sigurisht, padyshim
muhalefet *em* 1. kundër, kundërshtim; 2. *pol* opozitë; ***muhalefet partisi,*** partia opozitare
muharebe *em* luftë, betejë
muhasara *em* blokim, rrethim
muhasebe *em* kontabilitet
muhasebeci *em* kontabilist, llogaritar
muhit *em* 1. mes, ambient; 2. rreth (miq)
muhtaç *em* 1. ai që ka nevojë për diçka; ***paraya muhtacım,*** kam nevojë për para; 2. varfër, varfënjak
muhtar *em* kryeplak i zgjedhur (i lagjës, i fshatit)
muhtelif *mb* heterogjen, i ndryshëm, i llojllojshëm
muhtemel *mb* i gjashëm, që ka mundësi të ndodhë, i mundshëm, që mund të gjasë
muhtemelen *ndf* me sa duket, do të ndodhë
muhteşem *mb* i mrekullueshëm, shumë i bukur, i shkëlqyeshëm, luksoz/e, i madhërishëm, madhështor/e, luksoz/e
mukavele *em* kontratë, marrëveshje me shkrim; ***mukavele yapmak,*** merrem vesh, lidh kontratë
mukavemet *em* rezistencë
mukavva *em* karton, kartuç
mukayese *em* krahasim; ***mukayese yapmak,*** krahasoj
mukayeseli *mb* i krahasueshëm, krahasues, komparativ
mum *em* qiri
mumcu *em* qirishitës

Copyrighted material

muntazam *mb* i rregullt, i rregulluar (çdo gjë në vend të vet)
murat *em* 1. dëshirë; 2. qëllim
murdar *mb* i ndyrë, i ndotur, i fëlliqur
Musevi 1. *em* çifut, jahudi, ebrej; 2. *mb* çifut/e
musibet *em* fatkeqësi, mjerim
musiki *em* muzikë
musluk *em* musluk, rubinet
muşamba *em* 1. mushama; 2. mantil shiu
muşmula *em bot* mushmull (*Mespilus germanica*)
muştu *em* sihariq, lajm i imirë
muştucu *em* sihariqtar
muştuluk *em* dhuratë që i jipet sihariqëtarit
muteberlik *em* vlerëshmëri
mutfak *em* kuzhinë
mutlak *mb* absolut
mutlaka *ndf* absolutisht, në mënyrë absolute, sigurisht
mutlakiyet *em* monarki
mutlu *mb* i lumtur , fatlum/e; ***mutlu etmek,*** bëj (dikë) të lumtur, bëj fatbardhë
mutluluk *em* lumturi
mutsuz *mb* i pafat, fatzi, fatkeq/e
mutsuzluk *em* fatkeqësi
muvakkaten *ndf* përkohësisht
muvazene *em* drejtpeshim, ekuilibër
muz *em bot* bananë (Musa paradisiaca)
mübarek *mb* 1. i bekuar, i shenjtë; ***bayramın mübrek olsun***, qoft i bekuar bajrami; 2. i nderuar, i respektuar
mücadele *em* përpjekje, orvatje; ***hayat mücadelesi,*** lüftë për jetesë; ***mücadele etmek,*** përpiqem, orvatem
mücahit *em* luftëtar për ideale të larta
mücevher *em* xhevahir, gur i çmuar, stoli të çmueshme
müdafaa *em* mbrojtje, ***müdafaa etmek,*** mbroj
müdahale *em* ndërhyrje, intervencë, intervenim; ***müdahale etmek,*** intervenoj, ndërhyj
müddet *em* afat, kohë
müdire *em* drejtoreshë
müdür *em* drejtor
müdürlük *em* 1. funksion i drejtorit; 2. drejtori
müellif *em* autor
müessese *em* ent, institucion, themelatë
müezzin *em* myezin, (nëpunës (shërbyes) fetar në xhami)
müfettiş *em* inspektor, kontrollor
müfettişlik 1. *em* inspektori; 2. funksion i inspektorisë
müflis *mb* i falimentuar
mühendis *em* inxhinier
mühendislik *em* inxhiniering
mühim *mb* i rëndësishëm
mühimmat *em* materiale lufte, municion
mühlet *em* afat
mühletsiz *mb* pa afat
mühür *em* vulë
mühürlemek *fl* vulos; vulos me dyell të kuq (një letër, një shtëpi, një dyqan etj)
mühürlenmek *fl* vulosem
mühürlü *mb* i vulosur, me vulë
müjde *em* sihariq, lajm i mirë
müjdeci *em* sihariqtar
müjdelik *em* shiko muştuluk

Copyrighted material

mükâfat *em* shpërblim
mükâfatlandırmak *fl* shpërblej
mükemmel *mb* i përsosur, i përkryer, i plotë, pa të meta
mükemmellik *em* përsosuri, perfeksion
mülâkat *em* 1. takim, bisedim (pune); 2. intervistë
mülk *em* 1. pasuri, pasuri e patundëshme; 2. pronë (pesonale)
mülkiyet *em* pronë, pasuri, posedim; ***devlet mülkü,*** pronë shteti
mülteci *em* refugjat, i ikur, emigrant
mümessil *em* përfaqësues
mümkün *mb* i mundshëm, që mund të jetë, që mund të ndodhë
munakaşa *em* 1. diskutim, polemikë, shqyrtim; 2. zënkë, zënie me fjalë; ***munukaşa etmek,*** diskotoj, polemizoj, grindem, zihem me fjalë
münasip *mb* i përshtatshëm, i volitshëm, i pëlqyeshëm
münevver *mb* intelektuel/e; *em* intelektual/i
müracaat *em* 1. drejtim, paraqitje dikujt; 2. lutje, parashtresë me shkrim;***müracaat etmek,*** paraqes lutje, paraqes kërkesë
mürekkep *em* ngjyrë shkrimi
mürettebat *em* ekuipazh (i anijes, i aeroplanit)
mürver *em bot* shtog
müsaade *em* leje, lejim
müsabaka *em* garë, ndeshje
müsait *mb* i përshtatshëm, i volitshëm
müsamaha *em* 1. tolerancë, durim; 2. zmbrapsim, shikim nëpër gishta
müsamere *em* shfaqje
müslüman 1. *em* mysliman, fetar, ai që beson në fenë myslimane; 2. *mb* i ndershëm, i drejt
müspet *mb* 1. i pohueshëm, pohor/e; 2. *fiz, mat* pozitiv/e
müsrif *mb* i dorëlishuar, plëngprishës/e, ai që prish pa hesap, shkapërdor
müsriflik *em* dorëlishuarësi, plëngëprishje, shpenzim i panevojshëm dhe i tepruar
mustakil *mb* i pavarur
müstehcen *mb* i paturpshëm, i pasjellshëm
müstesna *mb* përveç, me përjashtim të
müsteşar *em* këshilltar, konsulltant
müsteşarlık *em* detyra e këshilltarit
müsvedde *em* koncept, skicë
müşavir *em* këshilltar, konsulltant***; hukuk müşaviri,*** konsulltant juridik
müşavere *em* konsultë
müşfik *mb* i ndërgjegjshëm, i ndieshëm, i mëshirshëm, i kujdesshëm
müşkül *mb* i vështirë, i zorshëm, i rëndë
müşkülât *em* vështirësi
müşterek *mb* i përbashkët, kolektiv/e; ***müşterek mal,*** pronë e përbashkët; ***müşterek bildiri,*** informacion (deklaratë) i përbashkët
müşteri *em* klient, myshteri, blerës

Copyrighted material

müteahhit *em* sipërmarrës, ndërmarrës
mütareke *em* armëpushim
mütemadi *mb* i pandërprerë, i vazhduar
mütemadiyen *ndf* vazhdimisht
müteşebbis *m*b ndërmarrës
mütevazi *mb* modest
müthiş *mb* i tmerrshëm, i frikshëm, jashtzakonisht i çuditshëm
müttefik 1. *em* aleatë, besëlidhës; 2. *mb* i bashkuar, aleatë/e; ***müttefik kuvvetler,*** fuqi aleate (të bashkuara)
müvekkil *em* klient (i avokatit)
müzakere *em* bisedim, diskutim
müzayede *em* ankand, licitacion, shitje me ankand (me licitacion)
müze *em* muze
müzik *em* muzikë
müzisyen *em* muzikant
müzmin *mb med* kronik/e

Copyrighted material

N

n – shkronja e shtatëmbëdhjetë e alfabetit Turk
naaş *em* kufomë
nabız *em med* puls
nadide *mb* i rrallë, jo i rëndomtë, jo i shpeshtë
nadir *mb shiko* **nadide**
nadiren *ndf* rrallë, ***çok nadiren geliyor***, vjen shumë rrallë
nafaka *em* gjëra të nevojshme për jetesë, nafakë
nafile *mb* kotë, i padobi, që nuk sjell dobi
naftalin *em kim* naftalinë
nağme *em muz* melodi
nahoş *mb* i keq, jo i mirë
nakarat *em muz* refren
nakış *em* qëndisje
nakışlı *mb* i qëndisur
nakil *em* 1. transport, bartje; 2. shpërngulje; 3. transferim; 4. përkthim
nakletmek *fl* 1. transferoj, bart; 2. shpërngul; 3. transferoj; 4. përkthej (nga një gjuhë në gjuhë tjetër)
nakliyat *m* transport
nakliyeci *em* transportues, bartës
nakliye *em* 1. transport(im); 2. të holla që pagohen për transportim, çmimi i transportimit
nal *em* potkua, patkonjë; ***at nalı,*** potkua kali
nalbant *em* nallban, ai që mbath kuajt me patkonjë
nalbur *em* kinkaleri, shitore e gjërave të hekurta
nalça *em shiko* **nal**
nalın *em* nallën
nalıncı *em* nallënmbarues
nallamak *fl* mbath (kafshën thundrake);
nam *em* 1. emër; 2. nam, famë, lavdi, reputacion, renome
namaz *em* namaz (ceremoni fetare te muslimanët)
namert *mb* i poshtër, i dobët nga karakteri
namertlik *em* poshtërsi
namevcut *mb* mungesë, i papranishëm
namlı *mb* i famshëm, i dëgjueshëm
namlu *em* gyp pushke
namus *em* namus, nderë, sedër
namuslu *mb* me namus, i ndershëm, me sedër
namusluluk *em* ndershmëri
namussuz *em* i pandershëm
namussuzluk *em* pandershmëri
namzet *em* kandidat
namzetlik *em* kandidaturë
nanay *mb fig* jo, s'ka; ***bende para nanay,*** te unë para s'ka
nane *em bot* mendër, rënqinje, nanë (Mentha piperita)

Copyrighted material

nankör *mb* i pamirënjohës, mosmirënjohës
nankörlük *em* pamirënjohje, mosmirënjohje
nar *em bot* shegë (Punika granatum)
nara *em* britmë
narin *mb* i ndjeshëm, i dobët, i hollë, delikat; ***narin sağlık,*** shëndet delikat
narinlik *em* ndieshmëri, butësi, dashamirësi, mirësjellje
narkotik *mb* narkotik
narkoz *em* narkozë
nasıl *ndf* si, qysh, në ç'mënyrë; ***işler nasıl gidiyor?*** Si shkojnë punët?
nasılsa *ndf* sido, sidoqoftë
nasır *em med* kallo
nasırlı *mb med* me kallo
nasihat *em* këshillë; ***nasihat etmek,*** këshilloj
natamam *mb* i metë, jo i plotë
natura *em* natyrë, karakter njeriu, vetia e njeriut
naylon *em* najlon; *mb* najlon/e
naz *em* naze, lajka; ***naz yapmak,*** bëj naze, lajkatoj
nazar *em* 1. shiqim, vështrim; 2. mendim; 3. mësysh
nazaran *ndf* sipas, në lidhje me; ***buna nazaran,*** sipas kësaj
Nazi *em* nazist
nazik *em* i sjellshëm, i njerëzishëm, i dashur, i këndshëm, i kujdesshëm, nazik, elegant
naziklik *em* hollësi, elegancë
nazlı *mb* lajkatar/e, që bën naze, nazeli
ne *perem, mb, ndf* ç'ka, çfarë; ***Bu ne?*** Ç'është ky? ***Ne yapıyorsun?*** Ç'ka po bën? ***Ne kadar?*** Sa? ***Ne için?*** Përse? ***Ne oldu?*** Ç'u bë? ***Ne var ne yok?*** Ç'ka ç'nuk ka? ***ne yazık ki,*** fatëkeqësisht
nebat *em bot* bimë
nebatî *mb* bimor
neden *em* shkak, arsye; *ndf* pse, përse
nedensiz *mb* pa shkak, pa arsye
nefer *em* 1. ushtar; 2. individ, njeri
nefes *em* frymë, frymëmarrje; ***nefes almak,*** marr frym; *fig* pushoj
nefesli *mb* me frymë, frymor; ***nefesli orkestar***, orkestër frymore
nefis *mb* i shijshëm, shumë i këndshëm, i përsosur
nefret *em* mëni, urrejtje; ***nefret etmek,*** (e) urrej
nekes *mb* koprrac, dorështrënguar
nekeslik *em* koprraci
negatif *em* negativ; *mb* negativ/e
nehir *em gjeog* lumë
ne kadar? *ndf* sa?
nem *em* lagështi, njomësi
nema *em* 1. rritje, zhvillim; 2. interes, kamatë
nemlendirme *em* njomësi, lagështi
nemlenmek *fl* njomem, lagem
nemletmek *fl* njom, lag
nemli *mb* i njomë, i lagshtë
nemlilik *em* lagështirë

Copyrighted material

Neptün *em astr* Neptun
nere *përem* çfar vendi
nerede *ndf* ku, në ç'vend
nereden *ndf* prej nga, nga cili vend; ***nereden geliyorsun,*** nga cili vend (prej ku) po vjen
nereli *mb* prej cilit vend (i lindur), prej kahit; ***nerelisin*** nga cili vend je
neresi *përem* cili vend
nereye *ndf* ku, në ç'vend; ***nereye gidiyorsun,*** ku (në ç'vend) po shkon
nergis *em bot* narcis, narkis (Narcissus)
nesil *em* gjeneratë, brez
neskafe *em* neskafe, kafe ekspres
nesne *em* gjë, send, objekt
nesnel *mb* objektiv/e
neşe *em* gëzim, gazmend, hare, disponim i hareshëm, shend
neşelendirmek *fl* dëfrej, zbavis, argëtoj, gëzoj (dikë)
neşelenmek *fl* dëfrehem, argëtohem, gëzohem
neşeli *mb* i gëzueshëm, i hareshëm, i gëzuar
neşesiz *mb* i mërzitur,i deprimuar, i brengosur, i paqejf, i thyer shpirtërisht, i zymtë
neşesizlik *em* vrërësi, të qenët i vrerët
neşretmek *fl* publikoj, përhap, botoj, emitoj
neşriyat *em* botim, emitim
net *mb* 1. i qartë, i theksuar; 2. i kuptueshëm; 3. i pastër; ***net kâr,*** fitim i pastër
netice *em* përfundim, rezultat
neticesiz *mb* pa përfundim, pa rezultat
netlik *em* qartësi
nevi *em* farë, lloj
nevruz *em* nevruz, dita e parë e pranverës (22 mars)
ney *em müz* një lloj fyelli
neye *ndf* përse, pse
neyse *ndf* s'ka gjë; për fat të mirë, fatmirësisht
nezaket *em* mirësjellje, hollësi
nezaketli *mb* i njerëzishëm, elegant/e
nezaketsiz *mb* i panjerëzishëm, i pa sjellshëm
nezaret *em* mbikëqyrje, kontrollim
nezle *em med* rrufë, flamë
nice *ndf* sa
nicelik *em* sasi
niçin *ndf* pse, përse,
nihaî *mb* përfundimtar/e, i fundit, definitv/e
nihayet *em* fund; *ndf* në fund, së fundi
nikâh *em* kurorëzim; ***nikâh kıymak,*** kurorëzoj
nikâhlamak *fl* kurorëzoj
nikâhlı *mb* i kurorëzuar
nikâhsız i pakurorëzuar
nikbin *mb* optimist/e
nikbinlik *em* optimizëm
nikel *em kim* nikel
nikeleme *em* nikelim, mbuluarje me nikel
nikelemek *fl* nikeloj, mbuloj me nikel
nikelli *mb* me nikel, i nikelosur, mbuluar me nikel
nikotin *em kim* nikotinë
nimet *em* 1. mirëbërësi; 2. gjithfarë gjërash të nevojshme

Copyrighted material

për jetesë; 3. gjithfarë lloj ushqimesh, (*kryesisht)*: bukë
nine *em* gjyshe
ninni *em* ninullë, këngë djepi, këngë për të vërë në gjum foshnjën
nisan *em* prill (muaj)
nispet *em* proporcion, përpjestim, krahasim
nispeten *ndf* në krahasim me. . , sipas. . . , kundrejt. . .
nispetsiz *mb* pa përpjestim, i papërpjestueshëm
nişan 1. shenjë; 2. fejesë; 3. *ushtr* qëllim, nishan (në qitje); 4. dekoratë
nişancı *em usht sp* shenjtar
nişancılık *em* sp shenjtari
nişanlamak *fl* 1. shënoj, e vë shenjën; 2. fejoj; 3. marr në shenj (në nishan)
nişanlı *mb* 1. i shënuar;2. i fejuar
nişasta *em* nisheste, amidon
niteleme *em* cilësim, karakterizim, përshkrim (i cilësive të një gjëje)
nitelemek *fl* cilësoj, karakterizoj, përshkruaj (cilësitë e një gjëje)
nitelik *em* cilësi, veçori, veti, karakteristikë
niye *em* pse, përse
niyet *em* qëllim, synim; ***niyet etmek,*** kam qëllim, synoj
niyetli *mb* me qëllim, qëllimor
niyetli *mb* i agjëruar
nizam *em* rregullsi, rend, sistem
nizamen *ndf* rregullisht
nizami *mb* i rregullt
nizamlı *mb* i rregullshëm, i rregullt
nizamname *em* rregullore
Noel *em* Krishtlindje, kërshëndella
noksan *mb* i mangët
noksanlık *em* mangësi
nokta *em* pikë
noktalama *em gram* pikësim; ***noktalama işaretleri,*** shenjat e pikësimit
noktalamak *fl* pikësoj, vë pika
noktalı *mb* i pikësuar, me pika; ***noktalı virgül,*** pikëpresje
normal *mb* normal/e, standard/e, i zakonshëm; normal olarak, normalisht
Norveç *em gjeog* Norvegji
Norveçli *em* Norevgjian
not *em* 1. shënim; ***not almak,*** marr shënime; ***not defteri,*** fletore shënimesh; 2. notë (suksesi i nxënësit në shkollë)
nota *em* 1. *muz* notë; 2. notë (diplomatike)
noter *em* noter
noterlik *em* noteri
nöbet *em* 1. rend, radhë; ***bu akşam nöbet sende,*** sonte është rendi yt; 2. shërbim, rojë; ***nöbet tutmak,*** jam në rojë;
nöbetçi *em* 1. rojë, rojtar; 2. kujdestar; ***nöbetçi doktor,*** mjeku kujdestar; ***nöbetçi eczane,*** farmacia kujdestare
nöroloji *em med* neurologji
nötr *mb* neutral/e, i paanshëm, i pacaktuar
nötrlemek *fl* neutralizoj
numara *em* numër (këpuce, veshje, shtëpie, telefoni etj)
numaralama *em* numërtim

Copyrighted material

numaralamak *fl* vë (shënoj) numëra
numune *em* mostër
nur *em* dritë
nutuk *em* fjalim (në miting)
nüfus *em* 1. individ, njeri, banorë; 2. popullatë; ***nüfus cüzdanı***, letërnjoftim; ***nüfus sayımı***, regjistrim i popullsisë
nüfuzlu *mb* i fuqishëm, autoritativ, me influencë, që i shkon fjala
nükleer *mb* nuklear/e
nükte *em* humor
nükteci *em* humorist
nükteli *mb* humoristik/e
nümayiş *em* demonstratë
nümayişçi *em* demonstrues
nüsha *em* ekzemplarë, copë
nüve *em* bërthamë

Copyrighted material

O

o – shkronja e tetëmbëdhjetë e alfabetit turk
o *përem* ai, ajo; ***o anda***, në atë çast; ***o halde,*** në atë rast; ***o kadar,*** aq; ***o zaman,*** në atë kohë, atëherë; ***o zamandan beri,*** prej asaj koje e këndej;
objektif *em* objektiv; *mb* objektiv/e, i paanshëm
observatuvar *em* observator
obur *mb* grykës/e, ves i grykësit
ocak *em* 1. vatër, oxhak; koftorë, stufë, shporet; 2. minierë; 3. shoqatë, shoqëri
ocak *em* janar (muaj)
ocakçı *em* pastrues oxhakësh
od *em bot* bar
oda *em* dhomë
odacı *em* shërbëtor në vende zyrtare
odak *em fiz* fokus
odaklama *em* fokusim; koncentrim
odaklamak *fl* fokusoj; koncentroj
odaklanmak *fl* koncentrohem
odun *em* dru/ri
oduncu *em* druvar
odunluk *em* vend ku lihen drutë
of *pasth* of
oflamak *fl* rënkoj
ofis *em* zyrë, byro,ent
ofsayt *em sp* ofsajd
oğlak *em zool* edh, kec
oğlan *em* 1. fëmijë mashkull; 2. djalosh
oğul *em* bir, djalë
oh *pasth* oh
oje *em* llak për thua
ok *em* shigjetë
okçu *em* shigjetar
oklava *em* petës, tërhollës, thupër i gjat e i hollë cilindrik
oksijen *em kim* oksigjen
oksit *em kim* oksid
oksitlemek *fl* oksidoj
oksitlenmek *fl* oksidohem
okşama *em* përkëdhelje, ledhatim
okşamak *fl* përkëdhel, ledhatoj
okşanmak *fl* përkëdhelem, ledhatohem
okul *em* shkollë
okuldaş *em* shok shkolle
okulöncesi *mb* parashkollor/e
okuma *em* lexim, këndim
okumak *fl* lexoj, këndoj
okumuş *mb* i ditur, i shkolluar, i mësuar, njeri me shkollë
okunaklı *mb* i lexueshëm, i qartë
okunaksız *mb* i palexueshëm, i paqartë, që nuk mund të lexohet
okur *em* lexues, këndues
okuryazar *em* ai që di të shkruajë e të lexojë, që di shkrim e lexim

Copyrighted material

okutmak *fl* 1. shkolloj (dikë); 2. jap dikujt të më lexojë (letër, libër etj)
okutman *em* lektor
okuyucu *em* lexues;
okuyucu *em* këndues (këngë), këngatar/e
okyanus *em gjeog* oqean
olabilir *mb* i mundshëm, që mund të ndodhë
olabirlilik *em* mundësi, çështje e mundëshme
olağan *mb* i zakonshëm, i zakontë, i rëndomtë, që është sipas rregullit
olağanüstü *mb* i jashtëzakonshëm, që është jasht rregullit, jo i rëndomtë
olamaz *em* i pamundur
olanak *em* mundësi
olanaklı *mb* i mundshëm
olanaksız *mb* i pamundshëm, i pamundur
olanaksızlık *em* pamundësi
olası *mb* i gjasshëm, që ka mundësi të ndodhë
olay *em* 1. ndodhi, ngjarje; 2. aksident
olaylı *em* plot me ngjarje
olaysız *mb* i qetë, pa ngjarje
oldubitti *em* fakt i kryer
oldukça *ndf* mjaft, mjaftueshëm, boll boll
olgu *em* ngjarje, ndodhi; vepër; fakt
olgun *mb* 1. i pjekur (për pemë); 2. plotësisht i arritur, i zhvilluar, i formuar, i përvojtur (për njerin)
olgunlaşmak *fl* 1. piqet, arrin (pema); 2. zhvillohem, burrërohem (marr veçoritë e burrit), përsosem
olgunluk *em* pjekuri
oligarşi *em* oligarki
olimpiyat *em* olimpiad; ***olimpiyat oyunları,*** lojnat olimpike
olmak *fl* bëj, bëhem; ndodh (diçka)
olmamış *mb* i papjekur, i paarritur (pema etj)
olta *em* grep (për të zënë peshk)
oluk *em* ulluk, kanal, lug
oluklu *mb* që është me ulluk; ***oluklu mukavva,*** karton që ka ulluka
olumlama *em* pohim
olumlamak *fl* pohoj
olumlu *mb* pohues/e, pozitiv/e
olumsuz *mb* mohues/e, negativ/e
olumsuzluk *em* mohim
oluş *em* krijim, formim
oluşma *em* krijim, të krijuarit
oluşmak *fl* krijohem, bëhem, formohem
oluşturmak *fl* krijoj, bëj, formoj
oluşum em 1. krijim, formim; 2. zhvillim
omlet *em* omëletë (ngrënie)
omur *em anat* vertebër, vertebër kurrizor
omurga *em anat* bosht kurrizor
omurgalılar *em zool* kurrizorët
omurilik *em anat* palcë e kurrizit
omuz *em anat* sup
omuzluk *em usht* epoletë
on *em* dhjetë
ona *përem* atij, asaj

Copyrighted material

onama *em* aprovim, miratim, verifikim
onamak *fl* aprovoj, miratoj, verifikoj
onarım *em* reparim, merematim
onarmak *fl* riparoj, meremetoj
onay *em* pëlqim, apropvim, miratim, verifikim
onaylamak *fl* aprovoj, miratoj, verifikoj
onaylı *mb* i aprovuar, i miratur, i verifikuar
onbaşı *em usht* tetar
on beş *em* pesëmbëdhjetë
ondan *përem* prej tij (saj), nga ai (ajo); ***ondan sonra*** mbasandej, mandej, pastaj, më pastaj
onlar *përem* ata, ato
onlara *përem* atyre
onu *përem* atë
onun *përem* i tij, e saj
onur *em* dinjitet, krenari, kryelartësi
onurlandırmak *fl* nderoj, çmoj, denjësoj
onurlu *mb* i denjë, e denje, krenar/e
onursal *mb* i nderit, nderi
opera em 1. operë; 2. ndërtesa e operës
operatör *em* 1. operator, kirurg; 2. operator (i aparatve)
operasyon *em* operacion
operet *em* operetë
oportunist *mb* opertunist
oportunizm *em* oportunizëm
optik *em fiz* optikë
ora *ndf* ai vend
orada *ndf* në atë vend, atje; ***orada burada,*** aty këtu
orak *em* drapër
oralı *mb* nga ai vend
oramiral *em usht* admiral
oran *em* përpjestim, proporcion
oranlı, orantılı *mb* i përpjestueshëm, proporcional/e
ordugâh *em usht* kamp ushtarak
orası *em* ai vend
oraya *ndf* aty, në atë vend
ordu *em usht* ushtri, armatë, tëresia e fuqive ushtarake
organ *em* organ (me kuptime të ndryshme)
organik *mb* organik/e
organizasyon *em* 1. organizim; 2. organizatë
organizma *em* organizëm
organize etmek *fl* organizoj
orgazm *em* orgazëm
orijinal *mb* origjinal/e
orkestra *em* orkestër
orman *em* pyll
ormancı *em* 1. pylltar; 2. inxhinier pylltarie
ormancılık *em* pylltari
ormanlık *em* vend me pyje, vend i pyllëzuar
orospu *em* prostitutë, kurvë
orospuluk *em* prostitucion, kurvëri
orta *em* mes, qendër; ***ortada***, në qender, në mes; ***orta dalgalar***, vale të mesme (të radios); ***ortadan kaldırmak,*** asgjësoj, likuidoj, vras, shemb; ***ortadan kaybolmak***, zhdukem, humb (nga sytë e botës), s'dukem më; ***ortaya atmak***, propozoj, paraqes, ***ortaya çıkarmak,*** zbuloj, ia heq mbulesën, nxjerr në

Copyrighted material

shesh; ***ortaya çıkmak,*** paraqitem, dal në shesh
orta çağ *em* mesjetë, koha e mesme
Orta Doğu *em gjeog* Lindja e mesme
ortak 1. *em* ortak, partner pune; 2. *mb* i përgjithëshëm, i përbashkët
ortaklık *em* bashkëpunim, firmë, sipërmarrje, kompani, shoqëri,
ortalama *mb* mesatar/e, vlera mesatare
ortalamak *fl* ia gjej mesin, arrij deri në mes
ortaklaşa *ndf* kolektivisht, shoqërisht
ortalık *em* rreth, afërsi; ***ortalıkta,*** në afërsi; ***ortalıktan kajbolmak***, zhdukem nga mesi; ***ortasında***, në mes
ortam *em* ambient, mes, rreth, shoqëri
orta öğretim *em* arsim i mesëm
orta parmak *em* gishti i mesëm
Ortodoks *mb* ortodoks/e; ***Ortodoks kilisesi***, kisha Ortodokse
ortopedi *em med* ortopedi
oruç *em* agjërim, ***oruç tutmak,*** agjëroj
oruçlu *mb* i agjëruar
oryantal *mb* oriental/e
osurgan *mb* pordhaman/e
osurmak *fl* pordh, (pjerdh)
osuruk *em* pordhë
ot *em* 1. *bot* bar; 2. ilaç; 3. helm
otacı *em* mjek
otacılık *em* mjekësi
otçul *mb zool* barëngrënës, që ushqehet me bar
otel *em* hotel
otlak *em* kullosë, kullotë
otlamak *fl* kullot (për kafshët)
otluk *em* barishte
oto *em* (shkurtesë për) automobil
otobüs *em* autobus; ***otobüs durağı,*** stacioni autobusit;
otogar *em* stacioni i autobusëve, garazh
otomat *em* automat (me kuptime të ndryshme)
otomatik *mb* automatik/e
otomatizm *em* automatizëm
otomobil *em* auotomobil
otonomi *em* autonomi
otopark *em* autopark (vend për parkimin e automobilëve)
otopsi *em med* autopsi
otorite *em* autoritet
otoyol *em* rrugë për automobila
oturma *em* 1. ndejtje; ***oturma odası,*** dhomë ndejtjeje; 2. ndejë (banim, jetesë)
oturmak *fl* 1. rri, zë vend; 2. banoj, rri,jetoj
oturum *em* mbledhje, seance
oturuş *em* ndenjë, qëndrim
otuz *em* tridhjetë
otuzar *mb* nga tridhjetë
otuzuncu *mb* i tridhjeti
ova *em* fushë
oval *mb* oval, vezak, që ka trajtë veze
ovalama *em* fërkim
ovalamak *fl* fërkoj
ovalanmak *fl* fërkohem
ovmak *fl* 1. fërkoj, bëj masazh; 2. pastroj (duke fërkuar)
oy *em* votë (në votime)
oyalamak *fl* 1. kthej vëmendjen (dikujt); 2. ndal,

Copyrighted material

zgjas, pengoj (ndonjë punë); 3. zbavit, argëtoj
oyalamak *fl* stolis (me dantellë)
oyalanmak *fl* largohem nga tema; zbavitem, humb kohë (me diçka joqenësore)
oylama *em* votim
oylamak *fl* votoj
oyma *em* skalitje, gdhendje
oymacı *em* skalitës
oymak *fl* skalit, gdhend
oynak *mb* 1. i lëvizëshem, që nuk është i vendosur mirë; 2. i gjallë,i gëzueshëm, i hareshëm, i djallë-zuar; 3. i pavendosur, i paqëndrueshëm
oysa *lidhz* ndërkaq, megjithatë
oyuk *em* zgavër, grop; *mb* i zgavërt
oyuklu *mb* me zgavër
oyun *em* 1. lojë (me kuptime të ndryshme): lojë, shaka, dëfrim, argëtim, vallëzim, bixhoz etj; 2. lojë teatrale, dramë etj; 3. mashtrim, dredhi
oyuncak *em* lodër fëmijësh
oyuncu *em* lojtar
ozan *em* poet

Copyrighted material

Ö

ö – shkronja e nentëmbëdhjetë e alfabetit Turk
öbek *em* grumbull, turmë (i gjërave të njëjta)
öbür *mb* tjeter; ***öbür dünya,*** bota tjetër; ***öbür kitap,*** libri tjetër
öbürü *përem* tjetri
öç *em* hakmarje; ***öç almak,*** hakmarr
öd *em anat* tamth; ***ödü koptu,*** shumë u frikësua; ***ödünü kopardı,*** shumë e frikësoj
ödeme *em* pagesë, pagim
ödemek *em* pagoj
ödemeli *mb* 1. me kundër-pagesë (në postë); ***ödemeli maket***, paket me kundër-pagesë; 2. i paguar nga ana e kundërt (telefon, telegram)
ödenek *em* akordim i një shume të hollash (për qëllim të caktuar); para të lejuara (kredit)
ödenebilir *mb* i pagueshëm, që mund të pagohet
ödenmiş *fl* i paguar
ödenti *em* taksë (pagesë) anëtarësie; anëtarësi
ödeşmek *fl* barazoj (pastroj) llogarit, shpagohem
ödev *em* 1. obligim, shërbim; 2. detyrë
ödevli *mb* me detyrë, i angazhuar me detyrë
ödlek *mb* frikacak/e, i paguximshëm, qyqan/e
ödül *em* shpërblim
ödüllendirmek fl shpërblej (dikë)
ödün *em* kompenzim, shpagim, heqja dorë nga një e drejt
ödünç *em* hua; ***ödünç almak,*** marr hua; ***ödünç vermek,*** jap hua, huaj
öfke *em* zemërim, hidhërim, tërbim, mllef
öfkelendirmek *fl* zemëroj, hidhëroj, inatos, tërboj
öfkelenmek *fl* zemërohem, hidhërohem, inatosem
öfkeli *mb* i zemëruar, i inatosur
öğe *em* element (pjesë e ndonjë mekanizmi)
öğle *em* mesditë, drekë; ***öğle yemeği,*** drekë; ***öğle yemeği yemek,*** drekoj; ***öğleden önce,*** para dreke; ***öğleden sonra,*** pas dreke
öğlen *em* mesditë, drekë
öğlende *ndf* në mesditë, në drekë
öğleyin *ndf* afër drekës
öğrenci *em* nxënës, student

Copyrighted material

öğrenim *em* arsim, shkollim, studim; ***öğrenim görmek,*** studioj, shkollohem
öğrenmek *fl* mësoj, studioj
öğreti *em* doktrinë, teori
öğretim *em* mësim, arsim; ***öğretim proğramı,*** programi mësimor
öğretmek *fl* (e) mësoj (dikë)
öğretmen *em* mësues, arsimtar
öğretmenlik *em* puna (profesioni i) e mësuesit
öğün *em* shujtë, ngrënie, racion; ***günde üç öğün,*** tre shujtë në ditë, tre ngrënie në ditë
öğünmek *fl* lavdërohem
öğürmek *fl* pall
öğürtlemek *fl* zgjedh (zgjedha, zgjedhur)
öğüt *em* këshillë; ***öğüt vermek,*** këshilloj
öğütçü *em* këshilltar, këshillues
öğütlemek *fl* këshilloj
öğütme *em* bluarje
öğütmek *fl* bluaj
öksürmek *fl* kollitem
öksürük *em* kollë
öksüz *mb* bonjak/e, jetim; *fig* i vetmuar, pa ndonjë të afërm
öksüzlük *em* bonjakëri
öküz *em zool* ka/a, qe; *fig* kokëfort, jo i gdhendur
ölçek *em mat gjeog* madhësi, shkallë (psh. në kartat gjeografike)
ölçme *em* matje
ölçmek *fl* mat (mas), peshoj
ölçü *em* matje, peshim
ölçülebilir *mb* (që) mund të matet
ölçülü *mb* i matur, i peshuar
ölçüsüz *mb* pa masë, i pamatur
ölçüt *em* kriter
öldürme *em* vrasje
öldürmek *em* vras (dikë), e vdek
öldürücü *mb* vrasës, vdekjedhënës, vdekjeprurës
öldürülmek *fl* vritem
ölmek *fl* vdes
ölmez *mb* i pavdekshëm
ölmezlik *em* pavdekshmëri
ölü 1. *em* kufomë (e të vdekurit); 2. *mb* i vdekur
ölüm *em* vdekje
ölümlü *mb* i vdekshëm
ölümsüz *mb* i pavdekshëm, i përjetëshëm, i paharueshëm
ölümsüzlük *em* pavdekshmëri, përjetësi
ömür *em* jetë, gjatësi kohe e jetesës
ömürlü *mb* jetëgjatë, që ka jetë të gjatë
ömürsüz *mb* jetëshkurtër, që ka jetë të shkurtër
ön *em* ana e përparme (e diçkaje)
önce *ndf* në radhën e parë, më para, më herët; pikësëpari; ***senden önce geldi***, erdhi para teje
önceden *ndf* përpara, qysh përpara, më herët
önceki *mb* i mëparshmi
öncelik *em* përparësi, epërsi, prioritet
öncelikle *ndf* piksëpari, në rend të parë, para të gjithash
öncü *em* 1. pararojë; 2. fillestar, ai që fillon i pari, pionier; 3. *pop* udhëheqës
önder *em* prijs, udhëheqës
önderlik *em* udhëhësi
öndeyiş *em* prolog
ön ek *em gram* parashtesë, prefiks

Copyrighted material

önem *em* rëndësi; **önem vermek**, jap rëndësi
önemli *mb* i rendësishëm; ***önemli değil***, nuk ka gjë, nuk është me rëndësi
önemsemek *fl* jap rëndësi, e çmoj
önemsiz *mb* i parëndësishëm, i pa vlerë
önerge *em* raport, referat, propozim i shkruar që paraqitet në asamble, në kongres etj
öneri *em* propozim
önerme *em* propozim
önermek *fl* propozoj
öngörmek *fl* parashikoj, parashoh, planifikoj
öngörü *em* parashikim
öngörülü *mb* parashikues
önlem *em* masë, preventivë; ***iktisadi önlemler***, masa ekonomike; ***önlem almak***, marr masa
önleme *em* pengim, preventivë, ndalim
önlemek *fl* pengoj, ndal
önlenmek *fl* pengohem, ndalem
önleyici *mb* preventiv/e, që na ruan nga një e keqe
önlük *em* përparëse, futë
önseçim *em* parazgjedhje, paraselekcion
önsezi *em* parandjenjë
önsöz *em* parathënie
önyargı *em* paragjykim
öpme *em* puthje
öpmek *fl* puth
öpücük *em* puthje
öpülmek *fl* puthem (nga dikush)
öpüş *em* puthje
öpüşmek *fl* të puthurit (reciprokisht), puthem
ördek *em zool* patë (*Anas*)
örf *em* zakon, doke
örgü *em* 1. thurje; 2. gjë e thurur
örgülü *mb* i thurur, i gërshetuar
örgüt *em* organizatë; ***gençlik örgütü***, organizata e rinisë
örgütçü *em* organizator
örgütlemek *fl* organizoj
örgütlenmek *fl* organizohem
örme *em* thurje (veprim)
örmek *fl* thur; ***çorap örmek***, thur çorape
örneğin *em* për shembull
örnek *em* model, mostër, shembull
örs *em* kurdhër (e farkëtarit)
örtbas, ***örtbas etmek*** *fl* mbyll, fsheh, mbaj në fshehtësi
örtme *em* mbulim
örtmek *fl* mbuloj
örtü *em* mbulesë
örtük *mb* i mbuluar
örtülmek *fl* mbulohem (vet ose nga dikush)
örtülü *mb* i mbuluar
örtünmek *fl* mbulohem (vet)
örtüsüz *mb* pa mbulesë
örücü *em* thurës, endës
örülü *mb* i thurur
örümcek *em zool* merimangë (*Aranea*)
öte *ndf* përtej, matanë, andej, në anën tjetër; ***öte yandan***, nga ana tjetër; ***ötede***, atje; ***ötede beride***, andej këndej; ***ötesinde***, në anën tjetër të diçkaje; ***öteye gitti***, shkoi atje

Copyrighted material

öte beri *em* gjëra të ndryshme të vogla jo të rëndësishme, imtësira
öteki *përem* (ai) tjetri (nga dy gjëra)
ötme *em* këndim, cicërim (për zogjtë)
ötmek *fl* 1. këndoj, cicëroj (për zogjët); 2. nxjerr zë (për instrumenta muzikore me frymë)
öttürmek *fl* nxis dike të këndojë, të nxjerrë zë
ötürü *lidhz* përshkak të, ***bundan ötürü,*** për shkak të kësaj
ötüş *em* këndim, cicërim
övgü *em* lëvdatë, lavdërim
övmek *fl* lavdëroj
övülmek *fl* lavdërohem (nga dikush)
övünmek *fl* lavdërohem (vet)
öykü *em* tregim, rrefenjë, kallëzim
öyle *ndf* ashtu, në atë mënyrë; ***öyle ki***, ashtu që
öylece *ndf* ashtu
öz e. 1. vet; ***özyönetim,*** vetëqeverisje; 2. esencë, thelb, qenësi; 3. vërtetë, natyror, pastër; **öz *bakır,*** rem i pastër; ***öz Türkçe,*** gjuha turqishte e pastër; ***ös kardeş,*** vëlla i vërtete (i lindur)
özbeöz *mb* vërtetë i saktë
özdeş *mb* identik/e, i njëjtë
özdeyiş *em* aforizëm, fjalë e urtë, proverbë
özel *mb* 1. specifik/e, i veçantë; 2. privat/e, individual/e
özellik *em* veçori, veti, cilësi
özellikle *ndf* veçanërisht, posaçërisht, sidomos
özen *em* kujdes, vigjilencë; ***özen göstermek,*** kujdesem, përpiqem, mundohem
özendirmek *fl* inkurajoj, trimëroj
özenli *mb* i kujdesshëm, i vëmendshëm, vigjilent/e
özenmek *fl* 1. kujdesem, përpiqem; 2. imitoj
özensiz *mb* i pakujdesshëm, i çkujdesur, mospërfillës
özenti *em* përpjekje (për të arritur një qëllim), synim
özerk *mb* autonom/e
özerklik *em* autonomi
özet *em* përmbledhje, rezyme, brendi, pasqyrë e shkurtër; ***romanın özeti*** pasqyra e shkurër e romanit; esencë
özetlemek *fl* paraqes shkurtazi, rëzymoj, bëj një përmledhje të shkurtër (të veprës)
özgeçmiş *em* autobiografi
özgü *mb* i veçantë, i posaçëm
özgül *mb* specifik/e, i veçantë; ***özgül ağırlık*** *fiz* pesha specifike
özgüllük *em* specifitet
özgün *mb* origjinal/e
özgünlük *em* origjnalitet
özgür *mb* i lirë, që gëzon liri, i pavarur
özgürlük *em* liri, pavarësi
özlem *em* mall, mallëngjim, nostalgji
özlemek *fl* më merr malli, përmallohem, mallëngjehem
özlü *mb* esencial, qenësor
özlük *em* esencë
özne *em gram* kryefjalë
özümleme *em* asimilim
özümlemek *fl* asimiloj
özümlenmek *fl* asimilohem
özür *em* ndjesë, falje; ***özür dilerim***, kërkoj ndjesë, më falni

Copyrighted material

özürlü *mb* 1. i falshëm, që mund të falet, i arsyeshëm; 2. i gjymtë, me të meta, sakat, jo i plot
özveri *em* vetëmohim
özverili *mb* vetëmohues
özyönetim *em* vetëqeverisje

Copyrighted material

P

p – shkronja e njëzetë e alfabetit Turk
pabuç *em* papuçe, heqla,(dial heqka); 2. *ark* themel, bazë
pabuççu *em* papuçe mbaronjës ose papuçeshitës
paça *em* 1. kambëz (e pantallonave); 2. këmba e kafshëve të therur; 3. paçë (gjellë e bërë me këmbët e kafsheve të therur)
paçavra *em* leckë, paçavër; *fig* diçka e pavlershme
padişah *em* padishah, sulltan, sundimtar (në Perandorinë Osmane) **paha** *em* çmim, vlerë; ***paha biçilmez,*** pasuri e madhe (sa që nuk mund të çmohet)
pahalanmak, pahalaşmak *fl* shtrenjtohem
pahalı *mb* i shtrenjtë, i çmuar
pahalılık *em* shtrenjtësi
pak *mb* i pastër
paketlemek *fl* paketoj
paklamak *fl* pastroj
paklanmak *fl* pastrohem
paklık *em* pastërti
pakt *em* pakt, traktat
palabıyık *mb* mustaqemadh
palamar *em* litar i trash i anies
palamut *em zool* një lloj peshku (*Palamys sarda*)
palanka *em* fortifikatë e vogël prej druri e dheu
palavra *em* fjalë të kota, dokrra, gjë e trilluar, e rrejshme
palavracı *em* rrenacak, gënjeshtar, lavdimtar
paleontoloji *em* paleontologji
palet *em* paletë piktori
palmiye *em bot* palmë *(Palmaclae)*
palto *em* palto
palyaço *em* palaço
palyaçoluk *em* palaçollëk
pamuk *em bot* pambuk (*Gossypium*)
pamuklu *mb* i pambuktë, i bërë prej pambuku
panayır *em* panair
pancar *em bot* panxhar (*Beta vulgaris*)
pandomima *em* pantomimë
panik *em* panik
panjur *em* kafas dritareje, qepen dritareje, zhaluzi
pankart *em* pllakat, afish
pankreas *em anat* pankreas
pano *em* dërrasë lajmërimesh
panorama *em* panoramë
pansiyon *em* pension
pansiyoncu *em* pronar i pansionit
pansuman *em med* lidhje (mbështjellje) dhe mjekim i plagës
panter *em zool* panter *(felis pardus)*
pantolon *em* pantallona
pantufla *em* pantofël

Copyrighted material

papa *em* papë (kryetar i kishës katolike)
papağan *em zool* papagall (Psittacus)
papatya *em bot* kamomil
papaz *em* prift
papazlık *em* priftëri
para *em* para, të holla; ***para bozmak,*** këmbej (prish) të holla; ***para cezası,*** dënim me të holla, gjobë; ***para cüzdanı,*** portofel, kuletë; ***para harcamak,*** shpenzoj të holla
parabol *em mat* parabolë
parabolik *em* parabolik/e
paradoks *em* paradoks
paraf *em* paraf, sigël, nënshkrim i shkurtuar
paragraf *em* paragraf
paralel *em* paralele; *mb* paralel/e
paralel kenar *em mat* paralelogram
paralellik *em* paralelizëm
paralı *mb* 1. i pasur; 2. i pagueshëm (shërbim që kryhet me pagesë); 2. i damkosur, që është me pika pika; ***paralı stof***, stof me pika pika
paramparça *mb* i coptuar (në shumë copa); ***paramparça etmek,*** copëtoj
paranoya *em* paranojë
parantez *em mat* parantezë, kllapa
parasız *mb* 1. i mjerë, i shkretë, i varfër; 2. i papagueshëm, gratis (shërbim që kryhet pa pagesë); ***parasız eğitim,*** shkollim pa pagesë
parasızlık *em* varfëri
paraşüt *em* parashutë
paraşütçü *em* parashutist
paratoner *em* rrufepritës
parazit *em* parazit; *mb* parazit/e; *fig* ai që jeton në kurriz të tjerëve
parça *em* copë, pjesë; fragment (teksti); pjesë muzikor
parçacık *em* copëz
parçalama *fl* copëtim
parçalamak *fl* copëtoj, ndaj në copa, ndaj në pjesë pjesë
parçalanmak *fl* copëtohem
parçalı *mb* i coptuar; që eshtë i përbërë prej shumë pjesëve
pardon *em* ndjesë, falje
pardösü *em* pardesy, mantil
parfüm *em* parfum
parıldama *em* xixëllim, të lëshuarit dritë xixa xixa
parıldamak *fl* xixëlloj
parıltı *em* shkëlqim, shndritje
park *em* 1. park; 2. park (për automobila); ***park etmek*** parkoj (automobilin)
parke *em* 1. parket; 2. kaldërm me gur të skalitur
parkeci *em* parketar
parlak *mb* i shndritshëm, i shkëlqyer
parlaklık *em* shkëlqim
parlamak *fl* shkëlqehem
parlamento *em* parlament
parlatma *em* shkëlqim, lëmim
parlatmak *fl* shkëlqej (diçka), jap shkëlqim (diçkaje), lustroj, lëmoj **parmak** *em anat* gisht
parmaklık *em* parmak (përbri shkallëve, në ballkone etj.)
parola *em* parullë
pars *em zool* leopard , panterë (*Felis pardus*)

Copyrighted material

parsel *em* parcelë, pjesë e caktuar e matur toke
parselleme *em* parcelim
parsellemek *fl* parceloj
parti *em* 1. pritje, mbrëmje dëfrimi, (argëtimi); ***çaj partisi*** ftesë në çaj; 2. parti (politike)
partili *em* anëtar i partisë
partizan *em* partizan
pas *em* 1. ndryshk; 2. *sp* pasim, dhënje e topit një lojtarit tjetër (në futboll); ***pas vermek*** pasoj topin
pasaj *em* vend kalimi (nëpër ndërtesa), pasazh
pasaklı *mb* i çrregullt (nga vesja), jo elegant/e
pasaport *em* pasaportë
pasif *mb* pasiv/e
paslanmak *fl* ndryshkem
paslanmaz *mb* i paoksidueshëm
paslı *mb* i ndryshkur
paspas *em* fshirës i këpucave (që vihet përpara derës)
pasta *em* pastë
pastacı *em* pastacie
pastane *em* pastiçeri, ëmbëltore
pastel *em* pastel
pastırma *em* pastërma (mish i vënë në krip dhe i tharë në tym)
patak *em* rrahje
pataklamak *fl* rrah (dikë)
patates *em bot* patate *(Solanum tuberosum)*
paten *em* rrëshqitëse (për rrëshqitje mbi akull)
patent *em* patent, e drejta e çpikësit
patırtı *em* zhurmë, trokitje, kërcitje
patik *em* këpucë fëmijësh prej materialit të butë
patika *em* udhë, udhë dhije, dhijare, shteg
patinaj *em* patinazh
patlak *mb* i pëlcitur, i plasur, i grisur
patlama *em* eksplodim, plasje, kërcitje
patlamak *fl* eksplodohem, pëlcas, plas, çahem
patlatmak *fl* eksplodoj
patlayıcı *em* eksploziv, material eksplodues
patlıcan *em bot* patlixhan i zi
patoloji *em* patologji
patron *em* 1. pronar (i sipërmarrjes); punëdhënës; 2. model, kallëp
pavyon *em* 1. pavijon; 2. klub nate
pay *em* 1. pjesë; ***payımı aldım,*** e mora pjesën time; 2. *mat* numërues (i thyesës)
payda *em mat* emërues (i thyesës); ***ortak payda*** emërues i përbashkët
paydaş *em* pjesëtar; *mb* pjesëtar/e
pajdaşlı *mb* me pjesëtar
paydos *em* pushim, prehje, ndërprerje e punës; ***paydos etmek,*** e ndërpres (ndërpresim) punën, shkoj (shkojmë) në në pushim, pushoj (pushojmë)
paylamak *fl* qortoj (dikë ashpër)
paylaşmak *fl* ndaj, pjesëtoj (gjërat, reciprokisht)
paylaştırmak *fl* nxis një tjetrin të pjestojë, të ndajë

Copyrighted material

pazar *em* 1. e dielë (ditë); 2. pazar, treg
pazarlama *em* kërkesë kushte të volitshme për shitjen e prodhimeve (si veprim)
pazarlamak *fl* kërkoj kushte të përshtatshme për shitjen e prodhimeve
pazarlık *em* pazarllëk, të pajtuarit (në çmim), caktim i çmimit
pazartesi *em* e hënë (ditë)
pazı *em bot* lakër piteje *(Beta vulgaris,var,cicla)*
peçete *em* pecetë, peçetë
pedagoji *em* pedagogji
pedagog *em* pedagog
pedal *em* pedal
peder *em* babë
pedikür *em* pedikurë
pedikürcü *em* pedikurës
pehlivan *em sp* mundës
pek 1. *mb* i fortë; 2. *ndf* plotësish, krejtësisht
pekâlâ *mb* i mrekullueshëm, i shkëlqyeshëm, shumë i bukur
peki (shkurtesë prej; **pek + iyi**) *ndf* mirë, në rregull, shembulor/e
pekişmek *fl* ngurtësohem, forcohem
pekiştirmek *fl* ngurtësoj, forcoj
peklik *em* 1. ngurtësi, fortësi; 2. *med* kapsllëk
pekmez *em* pekmez
pelerin *em* pelerinë
pelin *em bot* pelin
pelte *em* pelte
pembe *mb* pembe
pembemsi *mb* afër ngjyrës pembe
penaltı em *sp* penaltë (futboll)
pencere *em* dritare
penguen *em zool* pinguin (*Aptendytes patagonica*)
penis *em anat* penis
pens, pense *em* danë, darë, pincë, pickatore; 2. rrudhë (te veshjet)
perakende 1. *mb* i shpërndarë, i shkapërdredhur, i hallakatur; 2. shitje me pakicë
perde *em* perde
perdeli *mb* me perde
perdesiz *mb* paperde
pergel *em* kompas, bigaç
perhiz *em* 1. dietë, regjim në të ushquarje; ***perhiz yapmak,*** mbaj dietë; 2. agjërim (te krishterët)
peri *em* zanë, nimfë
perişan *mb* 1. i mjerë, i shkretë; 2. i shpërndarë, i çrregulluar
perişanlık *em* 1. mjerim, skamje, fatkeqësi; 2. shpërndarje, hallakatje
periyodik *mb* periodik/e
peron *em* peron
personel *em* personel
perspektif *em* perspektivë
perşembe *em* e enjte (ditë)
peruka *em* perukë
pervane *em* 1. *zool* flutur nate; 2. elicë, elikë (i aeroplanit, i anies etj)
peş *em* prapa, pas, nga ana e prapme
peşin *mb* përpara, para, më parë, më herët
peşinat *em* parapagesë, pagesë (që bëhet) në fillim
peşkeş *em* peshqesh
petek *em* hoje (mjalti), fashuell

Copyrighted material

petrol *em* petrol, naftë, vajguri; ***petrol rafinerisi,*** rafineri nafte
peygamber *em* profet, pejgamber
peyk *em* satelit, planet
peynir *em* djathë
peyzaj *em* pejsazh
pezeta *em* pezetë, njësi monetare e Spanjolle
pezevenk *em* kodosh/e, pezevenk, ndërmjetës (në gjetjen e grave për meshkuj)
pınar *em* burrim, gurrë
pırasa *em bot* presh (Allium porrum)
pırıltı *em* shkëlqim
pırlanta *em* briliant
piç *em* kopil
pide *em* pide, petë
pijama *em* pizhamë
pikap *em* 1. magnetofon; 2. kamion i vogël
piknik *em* piknik, shëtitje (në fushë, jasht qytetit)
pil *em fiz* element galvanik; *pop* bateri
pilav *em* pilaf
piliç *em* zog (i pulës)
pilot *em* pilot
pingpong *em sp* pingpong
pinti *mb* koprrac/e, dorështrënguar/e
pintilenmek *fl* koprracohem
pintilik *em* koprraci
pipo *em* llullë
piramit *em mat* piramidë
pire *em zool* plesht *(Pulex irritans)*
pirinç *em bot* oriz *(Oryza sativa)*
pirinç *em* mesing, latue, landue, teneqe e verdhë
pis *em* i ndyrë, i fëlliqur
pislemek *fl* fëlliq, ndot
pislenmek *fl* fëlliqem, ndotem
pisboğaz *em* grykës, llupës
pislenmek *fl* ndyhem, fëlliqem
pislik *em* 1. ndyrësi, fëlliqësi; 2. bagël, mut
pist *em* 1. pist (në aeroport); 2. *sp* udhë vrapimi; 3. podium (vend për vallëzim)
piston *em* piston
pişdar *em* pararojë
pişik *em med* ndrydhje e lëkurës, të skuqurit e lëkurës
pişirmek *fl* pjek (në furrë), përgatis (gjellën), ziej
pişkin *mb* 1. i pjekur, i arrijtur (pema), i zier; 2. i përvuajtur, me përvojë, me eksperiencë
pişkinlik *em* pjekuri
pişman *mb* i penduar; ***pişman olmak***, pendohem
pişmanlık *em* pendim
pişmek *fl* piqem, zihem
piyade *em usht* këmbësori, ushtar i këmbësorisë
piyango *em* lotari
piyanist *em* pianist
piyano *em muz* piano
piyasa *em* 1. pazar, treg, vend tregu, tregti; ***piyasa fiyatı,*** çmim tregu; ***piyasaya çıkmak,*** dal në treg; 2. ecje (lartposht) në shëtitore, në korzo
piyata *em* pjatë
piyes *em* pjesë teatrale
plâj *em* plazh
plâk *em* pllakë gramofoni; 2. plloçë metali
plâka *em* 1. targë automjetesh; ***plaka numarası,*** numër i targës; 2. plloçë metali

Copyrighted material

plân *em* plan
plânlamak *fl* planifikoj
plânör *em* aeroplan pa motor
planya *em* lloj zdrukthi
plaster *em* flaster, lidhëse me një lloj lëndë ngjitëse për të lidhur plagë
plastik *em* plastikë; *mb* plastik/e
platform *em* platformë
platin *em kim* platin
plato *em gjeog* rrafshnaltë
poker *em* poker, një lloj loje bixhozi
polarma *em* polarizim
polarmak *fl* polarizohem
polemik *em* polemikë
polis *em* 1. polici; 2. polic; ***polis memuru,*** nëpunës i policisë, polic
politik *mb* politik/e
politika *em* politkë
politikacı *em* politikant, njeri që mirret me politikë
pompa *em* pompë
pompalamak *fl* pompoj, pompas
popüler *mb* popullor/e
pornografi *em* pornografi
porsiyon *em* porcion
porselen porcelan
portakal *em bot* portokall *(Citrus ariantium)*
portatif *mb* portativ/e, që mund të bartet leht, i bartshëm
portmanto *em* varëse (rrobesh)
portre *em* portret
post *em* 1. lëkurë shtaze, gzof; 2. *fig* vend, pozicion, kolltuk, karrige; post; ***post kavgası,*** luftë për karrige, për post
posta *em* postë (shërbim); ***posta pulu,*** pullë postale; ***posta kartı,*** kartolinë postale
postacı *em* postier
postalamak *fl* dërgoj me postë, postoj
postane *em* postë (ndërtesa e postës)
poster *em* poster, pllakat i madh
postrestant *em* protestant
poşet *em* torbë e vogël, strajcë e vogël
pot *em* 1. rrudhë në veshje (për shkak të qepurit të keq); 2. *fig* gabim, hap i gabueshëm
pota *em* 1. enë për shkrirjen e metalit; 2. *sp* shportë (në basketboll)
potansiyel *em* 1. *fiz* potencial; 2. *mb* potencial/e
poyraz *em* erë verilindore
poz *em* pozë
pozisyon *em* pozicion
pozitif *mb* pozitv/e
pörsük *mb* i tharë, i vyshkur, i dobësuar nga shëndeti, i rrudhur
pörsümek *fl* vyshkem, dobësohem , rrudhem
pranga *em* pranga
pratik *em* praksë, praktikë; *mb* praktik/e
prens *em* princ
prenses *em* princeshë
prensip *em* parim, princip
prenslik *em* principatë
prestij *em* prestigj
prim *em* 1. shpërblim; 2. pagesë (dhënie) sigurimi
priz *em elekt* priz
prizma *em mat* prizëm
problem *em* problem
problemli *mb* problematik/e
profesör *em* profesor
profesyonel *mb* profesional/e

Copyrighted material

profil *em* profil
program *em* program
programlamak *fl* programoj
programlı *mb* i programuar
proje *em* projekt, plan i përpunuar
projeksiyon *em* projekcion
projektör *em* projektor
proletarya *em* proletraijat
proleter *em* proletar
propaganda *em* propagandë; ***propaganda yapmak,*** bëj propagandë
propagandacı *em* propagandist
prospektüs *em* prospekt
protein *em* protein
Protestan *em* Protestant
Protestanlık *em* protestantizëm
protesto *em* protest; ***protesto etmek,*** protestoj
protokol *em* protokoll
prova *em* provë
psikiyatri *em* psikiatri
psikolog *em* psikolog
psikoloji *em* psikologji
puan *em sp* pikë, poen, njësi për caktimin e suksesit në ndeshje
puding *em* puding
pul *em* 1. pullë; ***posta pulu,*** pullë postale
pulluk *em* parmendë, plug (për të laruar tokën)
puro *em* puro, fletë duhani e mbështjellë në formë cilindri
pus *em* 1. mjegull (i dobët); 2. myshk, lëmyshk, likenë (në trungjet e druve)
puslu *mb* i mjegullt
pusu *em* pusi, pritë
pusula *em fiz* busull
put *em* idol, idhull, put
putperest *em* idhujtar, adhurues i idolëve
püf noktası *em* pika kryesore dhe e qenësishme (e një pune)
pürüzlü *mb* i vrazhdë, i ashpër, që nuk është i lëmuar
pürüzsüz *mb* i rrafshtë, i lëmuar
püskül *em* tufë, xhufkë
püsküllü *mb* me xhufkë
püskürteç *em* spërkatës, stërpikës
püskurmek *em* spërkas, spërkat, stërpik
püskürtmek *fl* spërkas, spërpik

Copyrighted material

R

r- shkronja njëzet e një e alfabetit turk
rab *em* perëndi, zot
rabıt *em* 1. lidhëz, lidhje; 2. marrëdhënie, lidhje; 3. varësi; 4. rend, rregul
radar *em* radar
radikal *mb* radikal/e, rrënjësor/e
radikalizm *em* radikalizam
radyatör *em* radiator
radyo *em* radio
radyoaktif *mb* radioaktiv/e
radyoaktivite *em* radioaktivitet
radyum *em kim* radium
raf *em* raft
rafadan *mb* surbull, rufkë; ***rafadan yumurta,*** vezë surbull
rafine *mb* i rafinuar, i pastruar
rafineri *em* rafineri
rağbet *em* dëshirë e madhe, lakmi e fortë
rağmen *paraf* megjithëse, përkundër, me gjithë përpjekjet
rahat *em* qetësi, rehati, prehje; *mb* i qetë, i pabrengosur, i rahatshëm
rahatlamak *fl* qetësoj, qetësohem
rahatlatmak *fl* qetësoj (dikë)
rahatlık *em* 1. qetësi, rehati; 2. komiditet
rahatsız *mb* 1. i shqetësuar, i brengosur; 2. jo i disponuar, i sëmurë; ***rahatsız etmek,*** shqetësoj dikë); ***rahatsız olmak,*** shqetësohem, brengosem
rahatsızlık *em* 1. shqetësim, brengosje; 2. sëmundje
rahibe *em* murgeshë
rahim *em anat* uterus, mitër
rahip *em* murg, kallogjer, priftë
rahiplik *em* priftëri
rahmet *em* mëshirë, dhembshuria e Perendisë
rahmetli *mb* i ndjerë (burrë i vdekur), e ndjerë (grua e vdekur)
rakam *em* shifër, numër
raket *em sp* raketë (në lojën e tenisit)
rakı *em* raki
rakım *em* lartësi mbidetare
rakip *em* rival, konkurent, kundërshtar
ramazan *em* ramazan, muaj i nëntë sipas kalendarit hënor
rampa *em* 1. rrafsh i pjerrët (për ngarkim e shkarkim në stacionet e trenit); 2. pjerrësi (e rrugës); 3. rampë (për hidhjen e raketave)
randevu *em* takim, pjekje, vend takim
randıman *em* rendiment, prodhimtari
randımanlı *mb* produktiv/e, prodhues, i frytshëm

Copyrighted material

rapor *em* 1. raport, referat, informim, kumtim; 2. raport mjeku
raporcu *em* raportues
raportör *em* raportues
raptiye *em* kapës, kapëse (për letra)
rasat *em* vëzhgim, vërejtje
rasathane *em* observator, stacioni seizmologjik
rastgele *ndf* rastësisht, cilidoqoftë, sidoqoftë
rast gelmek *fl* takoj, takohem me dikë (papritmas, rastësisht)
rast gitmek *fl* e sjell (punën) në ujdi, (në rregull)
rastlamak *fl* takoj (dikë rastësisht), *shiko* **rast gelmek**
rastlantı *em* rast, rastësi, takim rasti, përputhmëri
rasyonel *mb* racional/e
ray *em* binar, shinë, hekurudhë
rayiç *em* çmim tregu, vlerë tregu, çmim vijues
razı *mb* i pajtueshëm, i njëmendtë, i pëlqyer; ***razı etmek,*** bind dikë, pajtoj, ia mbush mendjen dikujt (të bëjë diçka); ***razı olmak,*** bindem, pajtohem
realite *em* realitet
realizm *em* realizëm
reaya *em* 1. raya (qytetarët jo musliman në Perandorinë Osmane); 2. *fig* kristian, i krishterë
reçel *em* reçel
reçete *em* recetë
reçine *em* rrëshinë druri, kolofonium
reddetmek *fl* refuzoj, nuk pranoj
reddolunmak *fl* refuzohem (nga dikush)
refah *em* mirëqenie, begati, rehati
refakat *em* shoqërim; ***refakat etmek,*** shoqëroj
referans *em* rekomandim, porosi
refleks *em* refleks
reflektör *em* reflektor
reform *em* reformë
regülatör *em* rregullator
rehber *em* prijës, udhërrëfyes; ***telefon rehberi,*** numurator telefoni
rehberlik *em* 1. udhëheqësi, udhëheqje; 2. profesioni i udhërrëfyesit, i prijësit
rehin *em* peng, hipotekë, dorëzanë
rehine *em* peng, njeri i mbajtur si peng
reis *em* kryetar
reisicumhur *em* kryetar e republikës, kryetar i shtetit
rejim *em* 1. regjim; 2. dietë; ***rejim japmak,*** bëj dietë
rejisör *em* regjisor
rekabet *em* konkurrencë, rivalitet
reklam *em* reklamë; ***reklam yapmak,*** bëj reklam
rekolte *em* korrje, prodhim
rekor *em* rekord; ***yüz metrelik koşuda rekor kırdı,*** në vrapim në njëqind metra e theu rekordin
rektör *em* rektor
rencide *mb* i fyer, i ofenduar
rençper *em* 1. punëtor mëditës (në punët bujqësore, ndërtimtarie), argat; 2. bujk
rençperlik *em* puna e bujkut
rende *em* zdrukth
rendeleme *em* zdrukthim

Copyrighted material

rendelemek *fl* zdrukthoj, rrafshoj (gdhend) me zdrukth
rengârenk *em* i shumëngjyrëshëm
renk em ngjyrë
renklemek *fl* ngjyros
renklenmek *fl* ngjyrosem
renkli *mb* me ngjyrë, i ngjyrosur
renksiz *mb* i pangjyrë
reosta *em fiz* reostat
repertuar *em* repertor (i teatrit, i një artisti etj)
resepsiyon *em* 1. pritje, pranim (mysafirë); ***respsiyon vermek,*** pres (pranoj) mysafirë; 2. recepcion (në hotel)
reseptör *em fiz* marrës
resim *em* fotografi, vizatim (fotografi e vizatuar), pikturë
resimli *mb* i ilustruar
resital *em* recital
resmen *ndf* zyrtarisht, në mënyrë zyrtare, formalisht
resmî *mb* zyrëtar/e, formal/e
resmiyet *em* formalitet, zyrtari
ressam *em* piktor
ressamlık *em* art i pikturës, pikturë
restoran *em* restorant
restorasyon *em* restaurim, rimëkëmbje
restore etmek *fl* restauroj, rimëkëmb (diçka)
reşit *mb* i madhuar, në moshë madhore, i ardhur nga mosha
ret *em* refuzim, mospranim
rey *em* votë (në zgjedhje)
reyon *em* rajon
rezalet *em* skandal, turp (i madh)
reze *em* reze
rezelemek *fl* mbyll me reze
rezil *mb* i paturpshëm, i pandershëm; skandaloz/e; ***rezil etmek,*** turpëroj (dikë); ***rezil olmak,*** turpërohem
rezillik *em* paturpshmëri, poshtërsi
rezistans *em* rezistencë
riayet *em* respekt, nderim, konsideratë
rıhtım *em* pend bregu, breg (deti a lumi)
rica *em* lutje; ***rica etmek,*** lut (lus)
rimel *em* ngjyrë për qerpikë
ring *em sp* ring
risale *em* broshurë
risk *em* rrezik
riskli *mb* i rrezikshëm
ritm *em* ritëm
riziko *em* rrezik
robot *em* robot
roket *em usht* raketë
rol *em* rol (i artistit)
roman *em* roman
romancı *em* romancier
romantik *em* romantikë; *mb* romantik/e
romatizma *em med* reumatizëm
rota *em* drejtim (i anies ose i aeroplanit)
rozet *em* shenjë, shenjë dalluese, distinktiv, rozetë
rölyef *em* relief
Rönesans *em* rilindje, renesancë
röntgen *em* rëntgen
röportaj *em* reportazh
reportajcı *em* reporter
rötar *em* vonim, vonesë (e aeroplanit, e trenit)
rötarlı *mb* i vonshëm, që eshtë me vonesë; ***trenimiz rotarlı-***

Copyrighted material

dır, treni ynë është (vjen) me vonesë
rövanş *em* revansh, shpagim
ruh *em* shpirt, psikë; ***ruh hastası***, psikopatë; ***ruh hekimi***, psikiatrist
ruhbilim *em* psikologji
ruhsal *mb* psikik/e
ruhsat *em* leje, leje me shkrim (për kryerjen e ndonjë pune)
ruhsatlı *mb* me leje, i lejueshëm
ruhsatname *em* letër leje
ruhsatsız *mb* që nuk ka leje, pa leje
ruhsuz *mb* i pashpirt, i pafuqi, i pajetë, i dobët, jo energjik/e
ruj *em* ngyrë për buzë, të kuq buzësh, ruzhë
rulet *em* rulet
Rum *em* Grek që jeton në vendet islame
rumuz *em* 1. simbol, shenjë; 2. fjalë dhe shenja me kuptim sekret
Rus *em* Rus; *mb* që i përket Rusisë; ***Rus ekonosi***, ekonomia e Rusisë
Rusça *em* rusisht, gjuha rusishte
Rusya *em* Rusi
rutubet *em* lagështirë, lagësirë, njomësi
rutubetli *mb* i lagët, i njomë, që ka thith ujë
rüşvet *em* ryshfet, mitë; ***rüşvet almak***, marr ryshfet; ***rüşvet vermek***, jap ryshfet
rütbe *em* gradë, shkallë, titull (në shërbim)
rütbeli *em* me gradë
rütbesiz *mb* pa gradë
rüya *em* ëndër; ***rüya görmek***, ëndërroj
rüzgâr *em* erë; ***kuzey rüzgârı***, erë veriu
rüzgârlı *mb* që është me erë; ***rüzgârlı hava***, kohë me erë
rüzgârsız *mb* (për kohën) i qetë, pa erë

Copyrighted material

S

s – shkronja e njezet e dytë e alfabetit turk
saadet *mb* lumturi
saat *em* orë; ***kol saatı,*** orë dore; ***duvar saatı,*** orë muri; ***çalar saat,*** orë me zile; ***Saat kaç?*** Sa është ora? ***Saat kaçta?*** Në ç'orë?
saatçi *em* orëndreqës
saatçılık *em* orendreqësi
sabah *em* mëngjes, koha prej lindjes së diellit deri në drekë
sabahçı *mb* mëngjesor/e
sabahlamak *fl* 1. mbetem diku deri në mëngjes; 2. mbetem pa gjumë tërë natën
sabahleyin *ndf* në mëngjes
sabahlık *em* petkë mëngjesor, fustan dite
saban *em* parmendë
sabır *em* durim
sabırlı *mb* i durueshëm
sabırsız *mb* i padurueshëm
sabırsızlık *em* padurueshmëri
sabit *mb* i qëndrueshëm, i pandërrueshëm, konstant/e
sabotaj *em* sabotim
sabotajcı *em* sabotator, sabotues
sabote etmek *fl* sabotoj
sabretmek *fl* duroj
sabun *em* sapun
sabunlama *em* sapunisje
sabunlamak *fl* sapunis
sabunlanmak *fl* sapunohem
sabunluk *em* enë sapuni
saç *em* flok; ***saç boyası,*** bojë për flok; ***saç kurutma makinesi,*** makinë për të tharë flokët ***saç kestirme,*** shkurtim i flokëve
saç *em* llamarinë hekuri, teneqe, llastër
saçlı *mb* me flokë
saçma *em* 1. shpërndarje; 2. marrëzi, absurd; 3. lloj rrjete për të zënë peshk; 3. saçmë (rruzull plumbi)
saçmalamak *fl* flas fjalë të kota, flas në tym
saçmalık *em* 1. marrëzi; 2. vend ku mbahen saçmat
sadaka *em* lëmoshë, sadaka
sadakat *em* besnikëri
sadakatli *mb* besnik/e
sadakatsiz *mb* i pabesë
sadalı *mb* me zë, i zëshëm
sadasız *mb* pa zë, i pazëshëm
sade *mb* 1. i thjeshtë, modest/e; 2. i pastër, i papërzier me diçka tjetër
sadece *ndf* vetëm, vetëm se; ***sadece bir defter aldı;*** mori vetëm një fletore
sadeleştirme *em* thjeshtësim
sadeleştirmek *fl* thjeshtësoj
sadık *mb* besnik/e

Copyrighted material

sadist *em* sadist
sadizm *em* sadizëm
sadrazam *em* kryeministër në Perandorinë Osmane
saf 1. *em* rend, radhë; 2. *mb* i pastë, i papërzier me diçka tjetër; 3. *fig* naiv/e. i padjallëzuar
saflık *em* 1. pastërti; 2. *fig* naivitet
sağ *mb* i djathtë (drejtim, anë etj); 2. i gjallë (që është në jetë); 3. i shëndetshëm
sağanak *em* shi i fortë e i shkurtër
sağcı *em pol* anëtar i së djathtës në parlament, djathtist
sağır *mb* i shurdhër, i shurdhët
sağırlaşmak *fl* shurdhohem
sağırlaştırmak *fl* shurdhoj
sağırlık *em* shurdhëri, të qenët shurdh
sağlam *mb* i shëndoshë, i fortë, i fuqishëm, i paprishur, i pathyer, i tërë, i qëndrueshëm, stabil/e
sağlamak *fl* furnizoj, siguroj, marr masa
sağlamlık *em* fortësi, qëndrueshmëri, stabilitet
sağlık *em* shëndet; jetesë; ***Sağlık olsun!*** S'ka gjë! ***Sağlığınıza!*** Për shëndetin tuaj! (Në cokrimin e gotave)
sağlıklı *mb* i shëndoshë, i shëndetshëm
sağmak *fl* mjel (lopën)
saha *em* hapësirë, fushë, lëmë, krahinë; ***açık saha,*** hapësirë e çelur; *sp* fushë sporti, teren sporti
sahaf *em* shitës librash të vjetra
sahaflık *em* shitje libra të vjetra
sahi *ndf* me të vërtetë, sigurisht, përnjëmend
sahiden *ndf shiko* **sahi**
sahil *em* breg (deti a lumi), buzëdeti
sahip *em* pronar, zotërues, posedues
sahiplik *em* pronë, pronësi, e drejta e pronës
sahne *em* 1. skenë, podium; 2. akt (në pjesët teatrale); ***üç sahnelik dram,*** dramë tre aktëshe
sahte *mb* i rrejshëm, fals/e; ***sahte para,*** pare false
sahtekâr *em* falsifikator, mashtrues
sahtekârlık *em* falsifikim, mashtrim
sakal *em* mjekër
sakallı *em* me mjekër
sakalsız *mb* i pamjekër
sakar *mb* i pazhdërvjelltë, i ngathtë, i paaftë
sakarlık *em* pazhdërvjelltësi, ngathtësi, paaftësi
sakat *em, mb* sakat, i sakatosur, i gjymtë
sakatat *em* koka, këmbët dhe organet e brendshme të shtazës së therur
sakatlamak *fl* sakatos, gjymtoj
sakatlanmak *fl* sakatosem, gjymtohem
sakatlık *em* gjymtim, dëmtim, cen, e metë trupore
Sakın! *pasth* Vini rë! Kujdes!
sakınca *em* 1. pengesë; 2. kundërshtim
sakıncalı *mb* i padëshirueshëm, i padëshiruar, i pakëndshëm, i papëlqyeshëm, i rrezikshëm

Copyrighted material

sakınmak *fl* ruhem, kujdesem, largohem, ik (nga diçka, nga takim me dikë, nga belaja etj)
sakin 1. *mb* i qetë, i pazëshëm, i urtë, i pabrenga; ***sakin deniz,*** deti i qetë (pa valë); ***sakin olmak,*** jam i qetë; 2. *em* banues, njeri
sakinleşmek *fl* qetësohem
sakinleştirmek *fl* qetësoj (dikë)
sakinlik *em* qetësi, heshtje, pazëshmëri
saklamak *fl* fsheh, ruaj, mbaj; ***okul kitaplarını saklıyorum,*** i ruaj librat shkollore; ***paraları kasada saklıyor,*** paratë i mban (i ruan) në kasë
saklanmak *fl* fshihem
saklı *mb* i fshehur
saksağan *em zool* laraskë
saksı *em* saksi
saksofon *em muz* saksofon
salahiyet *em* kompetencë, autorizim
salahiyetli *mb* me kompetencë, i autorizuar
salak *mb* i marrë, qesharak, jonormal/e
salaklık *em* marrëzi, marri, budallallëk
salam *em* sallam, zorrë e mbushur me mishë të grirë
salamura *em* shëllinë, ujë me kripë
salata *em* sallatë
salatalık *em* 1. kastravec; 2. material për sallatë
salça *em* salcë
saldırgan *em* agresor, sulmues; *mb* agresiv/e, sulmues/e
saldırganlık *em* natyrë agresive, të qenët agresiv
saldırı *em* sulm, sulmim
saldırmak *fl* sulmoj
salep *em* 1. *bot* salep (*Orchis*); 2. selep (pije)
salgı *em anat* lëng që tajisin gjëndrat
salgılamak *fl* tajis, kulloj, ndaj (gjëndrat)
salgın 1. *em* infektim, epidemi, ***salgın hastalıklar,*** sëmundje ngjitëse; 2. *mb* ngjitës/e, infektues/e
salı *em* e martë (ditë)
salıncak *em* luhaçë, luhatëse, lëkundëse
salınmak *fl* (duke hecur) lëkundem, luhatem (andej këndej)
salkım *em* kalavesh
sallama *em* lëkundje
sallamak *fl* 1. lëkund, luhat (luhas); 2. valavis (dorën); 3. *fig* e zgjat, e vonoj, e shtyj, pezulloj (punën etj)
sallanmak *fl* lëkundem, luhatem
salmak *fl* 1. lëshoj, liroj; 2. dërgoj urgjentisht, ***peşime hemen bir adam saldı,*** pas meje dërgoj urgjentisht (menjiherë) një njeri; 3. sulmoj; ***bu köpek çocuklara salmaz,*** ky qen nuk i sulmon fëmijët
salon *em* 1. sallon, dhomë e përgjithëshme për ndejtje; sallon për pritje; 2. sallë; ***konser salonu,*** sallë koncertesh
salt *ndf* vetëm, pa përjashtim; ***salt o bunu yapar,*** këtë vetëm ai e bën

Copyrighted material

saltanat *em* 1. qeverim, qeverisje, pushtet; 2. *fig* jetesë në begati
saltçılık *em* absolutizëm, despotizëm
salya *em* jargë, pështymë
salyangoz *em zool* kërmill (*Helix*)
saman *em* kashtë
samanî *mb* ngjyrë kashte, ngjyrë e verdhë
samimî *mb* i sinqertë, i përzemërt; ***Samimi selamlar!*** Të fala të përzemërta!
samimiyet, samimilik *em* sinqeritet, përzemërsi
samimiyetle *ndf* sinqerisht
sana *përem* ty, të
sanal *mb* i trilluar, i paqenur, i rrejshëm, i çpikur, fiktiv/e
sanat *em* 1. zeje, zanat, mjeshtri; profesion; 2. art
sanatçı *em* 1. zejtar, zanatçi, mjeshtër; 2. artist
sanatçılık *em* zejtari
sanatkâr *em* 1. zejtar, zanatçi, mjeshtër; 2. mjeshtër i mirë (i përsosur); 3. artist
sanatoryum *em* sanatorium
sanayi *em* industri
sanayici *em* industrialist
sanayileşme *em* industrializim
sanayileşmek *fl* industrializoj
sancak *em* 1. flamur; 2. ana e djathtë e anies
sancı *em* dhembje, sëmbim, therje; ***göksümde sancı hissediyorum,*** ndjej therje nëgjoks
sandal *em* 1. sandale (këpucë); 2. barkë
sandalye *em* karrige
sandık *em* 1. arkë; kuti; 2. arkë (arkatari); 3. fond; ***emekli sandığı,*** fond pensioni
sandviç *em* sandviç
sanı *em* supozim, hamendje, pandehje
sanık *em, mb* (i) paditur, (i) akuzuar, (i) dyshimtë (i) pandehur, fajtor, fajtor/e
saniye *em* sekondë
sanki *lidhz* sikur, gjoja, kinse; ***sanki uyuyor yapıyordu,*** bënte sikur flinte
sanma *em* supozim, hamendje, konsiderim
sanmak *fl* supozoj, konsideroj, gjasoj
sansasyon *em* sensacion
sansasyonel *mb* sensacional/e
sansür *em* censurë, ***sansür etmek*** censuroj
sansürleme *em* censurim
sansürlemek *fl* censuroj
sansürlenmek *fl* censurohem
santimetre *em* centimetër; ***santimetre kare,*** centimetër katror; ***santimetre küp,*** centimetër kub
santral *em* central; ***elektrik santralı,*** central elektriku, ***telefon santralı,*** central telefonik; ***atom santralı,*** central atomik, ***baraj santralı,*** central barazhi (hidroelektrik)
santrifuj *mb* centrifugal/e
sap *em* 1. dorezë, vegë (ene etj) 2. bisht (lopate, sëpate, etj); 2. pe (i gjilpërës); ***sapına kadar doğru,*** *fig proverbë* shumë i drejtë, shumë i ndershëm

Copyrighted material

sapa *mb* i largët nga rruga kryesore, i tërthortë (rrugë); i lënë pas dore, i hedhur, skajor/e; ***sapa köy,*** fshat i lënë pas dore, fshat skajor
sapan *em* shufër me llastik (për të hedhur gur)
sapasağlam *mb* plotësisht i shëndosh, plotësisht i fortë
sapık *mb* i prishur, i mprapshtë, i çuditshëm, i jashtëzakonshëm
sapıklık *em* mprapshti, çuditshmëri, ves i keq
sapıtmak *fl* ngatërrohem, turbullohem,pështjellohem (psikikisht), e humb kokën (mendjen); shkoj në rrugë të gabueshëm
saplama *em* shpuarje, ngulje
saplamak *fl* shpoj, ngul (me gjë të mprehtë, me thikë etj)
saplanmak *fl* shpohem, zhytem; 2. *fig* sharrohem, zhdukem, fundosem, humb jetën
saplantı *em* obsesion, fiks ide
sapma *em* shmangie
sapmak *fl* shmang (nga rruga, nga shiqimek etj), dredhoj
sapsarı *mb* 1. plotësisht i verdhë; 2. shumë i zbehtë
saptamak *fl* caktoj, përcaktoj, konstatoj
saptırmak *fl* nxis dikë të shmangë (nga rruga, nga shikimet etj.)
sara *em med* epilepsi
saralı *mb* epileptik/e, ai që vuan nga sëmundja e epilepsisë
sararmak *fl* 1. zverdhem; 2. zbehem
saray *em* 1. ndërtesë, pallat e madhe e kryetareve të shtetit; 2. ndërtesë (pallat) zyrtare ku kryhen punët shtetërore ; ***emniyet sarayı,*** pallatë e sigurimit; ***spor sarayı,*** pallati i sporteve
sardalye *em zool* sardele, lloj peshku i imët deti, (*Arengus pilchardis*)
sarf *em* shpenzim, të dala; ***sarf etmek,*** shpenzoj
sargı *em* fashë, lidhës, shirit, jetullë
sarhoş *mb* i dehur, i pirë; ***sarhoş etmek,*** deh (dikë); ***sarhoş olmak,*** dehem
sarhoşluk *em* dehje, të qenët i dehur
sarı *mb* i verdhë
sarık *em* çallmë
sarılı *mb* i mbështjellë, i mbuluar
sarılık *em* 1. verdhësi; 2. *med* verdhëzë
sarılmak *fl* 1. mbështjellë, mbështillem; 2. përqafoj
sarımsak *em bot* hudhër (Allium satirum)
sarışın *mb* flokëverdhë, leshverdhë; ***sarışın kadın,*** grua flokëverdhë
sarkaç *em* lavjerrës
sarkık *mb* që është i varur, (rri) i lëshuar, rri i lëvarur (teposhtë)
sarma *em* mbështjellje
sarmak *fl* mbështjell, mbuloj
sarmaşık *em bot* lerth, urth (*Hedera helix*)
sarnıç *em* rezervuar për ujë, depo për ujë (në anie); 2. tank, stermë (benzinë)
sarp *mb* i pjerrët, i përpjetë
sarsılış *em* tundje, dridhje, shkundje

Copyrighted material

sarsılmak *fl* tundem, dridhem, shkundem
sarsıntı *em* tundje, lëkundje, dridhje
sarsmak *fl* tund, dridh, shkund
sataşmak *fl* shqetësoj, ngacmoj, bezdis, mërzis, provokoj
satı *em* shitje
satıcı *em* shitës
satılık *mb* që shitet, për shitje
satılmak *fl* shitem
satın almak *fl* blej
satır *em* 1. rresht, radhë, vargë (në libër); 2. satër (lloj sëpatë që përdoret për të prerë mish)
satırbaşı *em* kryerresht
satış *em* shitje
satmak *fl* shes
satranç *em* shah, lojë shahu
Satürn *em astr* Saturn (planet)
sauna e*m* saun
savaş *em* luftë, betejë
savaşçı *em* luftëtar
savaşma *em* luftim
savaşmak *fl* luftoj
savcı *em* prokuror
savcılık *em* prokurori
savma *em* dëbim, largim
savmak *fl* dëboj, largoj
savruk *mb* i hutuar, i shushatur, i turbulluar, i pakujdesshem, mendjeshkreptë/e
savunma *em* mbrojtje (veprim i kundër sulmit)
savunmak *fl* mbrohem
savunucu *em* mbrojtës, ai që mbron
savurgan *mb* dorëlirë (që shpenzon për së tepërmi pa nevojë)
savurganlık *em* plëngprishës, shpenzim i panevojë dhe i tepruar
savurmak *fl* hedh (drithin gjatë shirjes)
sayaç *em* numërues, matës, sahat; ***elektrik sayacı,*** saati (matës) elektrik; ***su sayacı,*** matës (numërues, sahat) i ujit; ***gaz sayacı,*** sahat (matës) gazi
saydam *mb* i tejdukshëm, i tejpashëm, transparent/e
saydamlık *em* tejdukshmëri, tejpashmëri, transparencë
sayfa *em* faqe (e librit, e fletores)
sayfiye *em* shtëpi verore, shtëpi për verim, vilë
saygı *em* respekt, nderim; ***saygı duymak*** respektoj, nderoj; ***Saygılarımla!*** Me nderime!
saygıdeğer *mb* i nderuar, që e nderojnë
saygılı *mb* i kujdesshëm, i rëndësishëm, i njerëzishëm, i mirësjellshëm
saygın *mb* i nderuar, që gëzon nderë, i respektuar
saygınlık *em* respektim, nderim
saygısız *mb* i panderuar, që nuk gëzon nderë, i pafytyrë, i paturp, i vrazhdë, jokorekt/e
saygısızlık *em* parespektësi, pakujdesi, veprim i pakujdesshëm
sayı *em* numër; ***soyut sayı,*** numër abstrakt;
sayıklamak *fl* flas jerm, çart, përçart, flas në kllapi
sayılı *mb* i numëruar, i njehur
sayım *em* numërim, njehje; regjistrim; ***nüfuz sayımı,*** regjistrim i popullsisë

Copyrighted material

sayın *mb* i nderuar; ***Sayın bayan,*** Zonjë e nderuar
sayısal *mb* i përket numrit, i numrit
sayısız *mb* i panumërt, shumë, me shumicë
saymak *fl* 1. numëroj; 2. respektoj, nderoj
sayman *em* llogaritar
saymanlık *em* kontabilitet
saz *em* 1. kallam; 2. instrument muzikor; 3. instrument muzikor me tela
sazan *em zool* sharan, krap *(Cuprinus carpio)*
sazlık *em* kallamishte
seans *em* seancë
sebebiyet *em* shkaktësi
sebep *em* shkak, arësye; ***sebep olmak,*** shkaktoj; ***sebebiyle,*** për arsye se
sebepli *mb* i arsyeshëm, me arsye, me shkak
sebepsiz *mb* i paarsyeshëm, pa arsye, pa shkak
sebze *em* perime
sebzeci *em* perimeshitës
seccade *em* sixhade
seçenek *em* alternativë
seçilmek *fl* zgjidhem
seçilmiş *mb* i zgjedhur
seçim *em* 1. zgjedhje; 2. *polit* zgjedhje, votim
seçkin *mb* i shquar, i dalluar, që është me famë, autoritativ/e; ***seçkin bir bilgin,*** shkencëtar i dalluar
seçme *em* zgjedhje
seçmek *fl* 1. zgjedh; 2. zgjedh me votim
seçmeli *mb* i zgjedhshëm, zgjedhim i lirë; ***seçmeli ders,*** lëndë fakultativë
seçmen *em* 1. zgjedhës; 2. votues
sedef *em* sedef; *mb* i sedeftë
sedefli *mb* i sedeftë, prej sedefi
sedir *em* kanape
sedye *em* vig (për të sëmurit e të plagosurit)
sefa *em* kënaqje, dëfrim, gëzim, kënaqësi, gazmend, hare, argëtim, zbavitje
sefalet *em* mjerim, varfëri, skamje; ***sefalet çekmek,*** vuaj nga varfëria
sefer *em* 1. udhëtim; 2. herë; ***beş sefer,*** pesë herë; 3. *usht* fushatë lufte; ***sefere çıkmak,*** filloj operacione të reja lufte
seferber *mb* i mobilizuar
seferberlik *em* mobilizim
sefil *mb* 1. i mjerë, i gjorë, i shkretë; 2. i poshtër, i paturp
seher *em* agim
sehpa *em* 1. karrige e vogël pa mbështetëse, kambalec, tryezë e vogël; 2. vegël varjeje (për të dënuarit me vdekje)
sekiz *em* tetë
sekizer *ndf* nga tetë
sekizinci *mb* i teti
sekmek *fl* kërcej
sekreter *em* sekretar
sekreterlik *em* 1. profesioni (funksioni) i sekretarit; 2. sekretariat
seksen *em* tetëdhjetë
seksi *mb* seksual/e
seksoloji *em* seksologji
sektör *em* sektor

Copyrighted material

sel *em* vërshim, rrëke
selam *em* përshëndetje, të fala; ***selam vermek,*** përshëndes; ***selam söylemek,*** bëj të fala
selamet *em* 1. shpëtim; 2. qetësi, rehati, lumturi
selamlamak *fl* përshëndes
selamlaşmak *fl* përshëndetem (reciprokisht)
sele *em* shportë i gjerë
sele *em* ulëse e biçikletës
selfservis *em* vetëshërbim
seloteyp *em* sherit vetëngjitës
selüloz *em kim* celulozë
selvi, servi *em bot* selvi, qiparis (Cupressus sempervirens)
sema *em* qiell
semaver *em* semaver
sembol *em* simbol
sembolik *mb* simbolik/e
semer *em* samar
semerci *em* samarpunues
seminer *em* seminar
semirmek *fl* majmem, trashem
semirtmek *fl* majm (dikë)
semiz *mb* i majmë, i trashë
semizlik *em* majmësi, trashësi
sempati *em* simpati
sempatik *mb* simpatik/e
semt *em* lagje, mëhallë, rreth, vis, krahinë, zonë
sen *përem vetor* ti
senaryo *em* skenar
senato *em* senat
senatör *em* senator
sendelemek *fl* lëkundem, luhatem, tundem
sendika *em* sindikatë
sendikacı *em* sindikalist
sendikacılık *em* sindikalizëm
sene *em* vjetë, vit
senelik *em* vjetor; ***senelik hesap***, llogaria vjetore
senet *em* vërtetim, dëftesë, dokument obligimi, kambial
senfoni *em* simfoni
seni *përem* ty, të
senin *mb* i yti
seninki *përem* i yti
senli benli *mb* i afërt, i njohur, intim/e; ***senli benli olmak***, jam intim, jam i afërt
sentetik *mb* sintetik/e
sentez *em* sintezë
sepet *em* shportë
sepetçi *em* shportëpunues e shportëshitës
sepetlemek *fl* 1. vë në shportë; 2. *fig* dëboj, përzë
sepi *em* punishte ku regjen lëkurat
sepilemek *fl* regj lëkurën
seramik *em* qeramikë; *mb* qeramik/e
serap *em fiz* fatamorganë
serbest *mb* i lirë, i pavarur, indipendent/e; ***serbest bırakmak,*** liroj, e lë të lirë; ***serbest düşme,*** *fiz* ramja e lirë
serbestçe *ndf* lirisht
serbestlik *em* liri
serçe *em zool* harabelth, trumcak i vogël (*Passer domesticu*)
serçe parmak *em anat* gishti i vogël
serdar *em* kryekomandant (në Perandorinë Osmane)
serenat *em* serenadë
sergen *em* raft
sergi *em* 1. ekspozitë; 2. vitrinë dyqani
sergici *em* ekspozues

Copyrighted material

sergilemek *fl* ekspozoj
seri *em* 1. sërë, varg; 2. *mb* i shpejtë
serilmek *fl* shtrihem
serin *mb* i freskët, i ftohtë; ***serin hava,*** ajër i freskët
serin kanlı *mb* gjakftohtë, i matur, që nuk gufon menjëherë
serinkanlılık *em* gjakftohtësi
serinlemek *fl* freskoj, bëj të freskët diçka; ***yağmur havayı serinletti,*** shiu e freskoi ajrin
serinlenmek *fl* freskohem
serinlik *em* freski
sermaye *em* kapital
sermayeci, sermayedar *em* kapitalist
sermek *fl* shtroj, përhap
serpinti *em* shi i imtë
serpme *em* stërpikje, përhapje
serpmek *fl* spërkit, stërpik; përhap
sersem *mb* i hutuar, i ngatërruar, i trulluar mendsh, i turbulluar mendsh
sersemlik *em* hutim, mahnitje, çmendësi, marrëzi
serseri *em* endacak, bredhës, rrugaç, vagabond
serserilik *em* vagabondim
sert *mb* i fortë, i ngurtë, i ashpër; i rreptë; brutal/e; ***sert iklim,*** klima e ashpër; ***sert öğretmen,*** mësues i rreptë; ***sert tahta,*** dërrasë e fortë (e ngurtë); ***sert rüzgâr,*** erë e fortë
sertifika *em* çertifikat, dëftesë
sertleşmek *fl* ashpërsohem, forcohem, rreptësohem, ngurtësohem
sertlik *em* ashpërsi, rreptësi, ngurtësi
serum *em med* serum
serüven *em* aventurë
serüvenci *em* aventurier
servet *em* pasuri, pronë
servis *em* 1. pjese e një institucioni; puna që kryhet në këtë pjesë; 2. servis, shërbim; ***servis yapmak,*** shërbej (në ngrënie); ***servis yolu,*** udhë ndihmës
ses *em* zë
ses bilgisi *em fiz* akustikë
seslendirmek *fl* bëj diçka të zëshëm
seslenme *em* 1. thirje; 2. përgjigje
seslenmek *fl* 1. thërras me zë (dikë); 2. përgjigjem me zë (thirjes)
sesli *mb* i zëshëm, i tingullt, kumbues/e, tingëllues/e; 3. *gram* zanore (shkronjë)
sessiz *mb* 1. i pazëshëm; ***sessiz film,*** film i pazëshëm; 2. i urtë, i qetë, i heshtur; 3. *gram* bashkëtingllore (shkronjë)
sessizlik *em* 1. pazërshmëri, pazërësi; 2. heshtje, qetësi
set *em* 1. pendë, digë, ledh, trinë; 2. koleksion
setre *em* setër, xhaket
setretmek *fl* mbuloj, kaploj
sevap *em* sevap, mirëbërësi, vepër e mirë
sevda *em* 1. dashuri; 2. afsh, dëshirë e madhe, pasion
sevdalı *mb* i dashuruar
sevecen *mb* i dashur, i këndshëm, i ndjeshëm, sentimental/e

Copyrighted material

sevgi *em* dashuri; ***yurt sevgisi***, dashuri ndaj atdheut (patriotizëm)
sevgili *mb* i dashur; i dëshiruar
sevimli *mb* simpatik/e, tërheqes/e, i këndshëm, i dashur, sharmant/e
sevimsiz *mb* antipatik/e, i gërditshëm, i palakmueshëm, i papëlqyeshëm
sevinç *em* gëzim, gazmend, hare, shend, kënaqësi
sevinçli *mb* i gëzueshëm, i gëzuar, i hareshëm
sevindirmek *fl* e gëzoj, e kënaq (dikë)
sevinmek *fl* gëzohem
sevişmek *fl* dashurohem, (reciprokisht), bëj dashuri
seviye *em* nivel, shkallë, gradë; ***kültür seviyesi,*** niveli i kulturës
seviyeli *mb* me nivel, me gradë; nivelor/e,
sevk *em* dërgim, udhëzim; ***sevk etmek,*** dërgoj, udhëzoj; ***hekim kardiolojiye sevk etti,*** mjeku e udhëzoj në kardiologji
sevmek *fl* dua, dashuroj, përkëdhel, ledhatoj
seyahat *em* udhëtim; ***seyahat acentesi,*** agjenci udhëtimi; ***seyahat çeki,*** çek udhëtimi; ***seyahat etmek,*** udhëtoj (shëtis)
seyahatname *em* udhëpërshkrim
seyir *em* 1. ecje, lëvizje, shetitje; 2. zhvillim, mënyra e zhvillimit të një pune; 3. vështrim, vëzhgim, shikim; 4. pamje (skenë) dëfryese
seyirci *em* 1. vështrues, vëzhgues; 2. spektator
seyrek *mb* i rrallë (me kuptime të ndryshme), ***seyrek dişler,*** dhëmbë të rralla; ***doktora çok seyrek gidiyorum,*** te mjeku shkoj shumë rralë
seyrekleşmek *fl* rrallohem
seyrekleştirmek *fl* rralloj, bëj më të rrallë
seyreklik *em* rrallim; rrallësi, të qenët rrallë
seyretmek *fl* 1. shikoj, vështroj; 2. lundroj (për aniet)
seyyar *mb* 1. shëtitës, shtektar, endacak; ***seyyar satıcı*** shitës nëpër rrugë; ***seyyar hastane,*** spital natyrorë; 2. i lëvizshëm, i bartshëm
sezgi *em* parandjenjë, intuitë
sezgili *mb* i parandjenjshëm, intuitiv/e
seziş *em* ndiesi, parandjenjë, intuitë
sezmek *fl* parandiej, kam një parandjenjë; kuptoj, vë re
sezon *em* sezonë
sıcak *mb* i nxehtë, i ngrohtë; ***sıcak hava,*** ajër i nxehtë; ***sıcak su,*** ujë i nxehtë
sıcak kanlı *mb* 1. i këndshem, i dashur; 2. *fig* i përzemërt; 3. *zool* gjakngrohtë, gjaknxehtë (për shtazët)
sıcaklık em 1. nxehtësi, ngrohtësi; 2. temperaturë
sıcakölçer *em* termometër
sıçan *em zool* mi (*Rattus*)
sıçan otu *em kim* arsenik (helm miu)

Copyrighted material

sıçmak *fl* bëj nevojën, *vulg* dihem; *fig* katandis, asgjësoj, rrënoj, prish
sıçramak *fl* kërcej
sıçratmak *fl* bëj dikë të kërcejë
sıçrayış *em* kërcim
sıfat *em* 1. cilësi, veçori; 2. *gram* mbiemër
sıfır *em* zero
sığ *mb* i cekët
sığınak *em* 1. strehë, strehim, vend për të fshehë, fshehtësi (vend); 2. mbrojtje
sığınmak *fl* strehohem (diku), fshihem (diku) **sığır** *em* gjedh, emër i përbashkët për kafshë të trasha shtëpiake (ka, lopë, buall)
sığırtmaç *em* bari i lopëve
sığmak *fl* nxë, marr brenda; ***bu valiz tüm eşyaları sığacak mı?*** Kjo valixhe a do të nxëjë të tërë petkat?
sıhhat *em* 1. shëndet; ***Sıhhatinize!*** Për shëndetin tuaj! 2. drejtësi
sıhhatli *mb* i shëndoshë, i shëndetshëm
sıhhî *mb* shëndetësor/e
sıhhiye *em* shëndetësi
sık *mb* i dendur, i shpeshtë
sıkacak *em* vegël për shtrëngim, për shtrudhje, për ndrydhje, për shtypje
sıkça *ndf* shpesh herë
sıkı *mb* ngusht; i dendur, i ngjeshur; i shtrënguar
sıkıcı *mb* i mërzitshëm,
sıkılgan *mb* i ndruajtur, i turpshëm
sıkılganlık *em* ndruajte, mërzitje
sıkılma *em* mërzitje
sıkılmak *fl* 1. mërzitem;2. shtrëngohem, ndrydhem
sıkıntı *em* mërzi, mërzitje, shqetësim, friksim, vuajtje shpirtrore; ***sıkıntı çekmek,*** vuaj shpirtërisht
sıkıntılı *mb* i mërzitur; i mërzitshëm
sıkışık *mb* i shtrënguar, i ndrydhur, i shtrydhur, i shtypur
sıklık *em* dendësi, shpeshtësi
sıkma *em* shtrëngim, ndrydhim
sıkmak *fl* shtrëngoj, ndrydh, shtrydh
sık sık *mb* shpesh-shpesh
sıkışmak *fl* ndrydhem, shtrydhem, shtrëngohem, ngjeshem (reciprokisht)
sıkıştırmak *fl* shtrëngoj, ndrydh, shtrydh, ngjesh (diçka)
sıkıyönetim *em usht* gjendje e jashtzakonshme
sınamak *fl* 1. provoj, sprovoj;2. jap provim, dal në provim
sınav *em* provim; ***sınava girmek,*** hy (dal) në provim
sınıf *em* 1. klasë (në shkollë); ***sınıf arkadaşı,*** shok klase; ***sınıfta kalmak***, mbetem në klasë (e përsëris klasën); 2. klasë (dhomë në shkollë); 3. kategori, klase
sınıflamak *fl* klasifikoj, kategorizoj, ndaj në kategori
sınıflanmak *fl* klasifikohem, kategorizohem
sınır *em* kufi
sınırlamak *fl* kufizoj
sınırlanmak *fl* kufizohem
sınırlı *mb* i kufizuar, me kufi, që ka kufi

Copyrighted material

sınırsız *mb* i pakufizuar, që është pa kufi
sıpa *em zool* kërriç, pulisht, i vogli i gomarit
sır *em* smalt
sır *em* sekret, gjë e fshehtë
sıra *em* 1. radhë, rend, rresht, varg; ***sıraya girmek,*** hy në rresht; ***sırada beklemek,*** pres në rresht; 2. bankë (nxënësi në shkollë)
sıradağlar *em* gjeog varg malesh
sıradan *mb* i zakonshëm, i rëndomtë, mesatar/e
sıralaç *em* klasor
sıralanmak *fl* radhitem, rreshtohem
sıralamak *fl* radhit, rreshtoj
sıralı *mb* i radhitur, i rreshtuar
sırasız mb i çrregulltë, pa rregull
sırça *em* qelq, xham
sırdaş *em* njeri i besuar, njeri i besueshëm, intim, i afërt (mik)
sırf *ndf* vetëm, vetëm e vetëm, plotësisht, tërësisht
sırık *em* shkop i gjatë e i trashë
sırılsıklam *mb* plotësisht i lagur, i bërë qull
sırıtmak *fl* përqesh, tall, qesëndis, vë dikë në lojë
sırlamak *fl* smaltoj
sırma *em* tel i hollë argjendi
sırnaşık *mb* i mërzitshëm, i bezdishëm, ngjitës/e, trazues/e
sırt em 1. *anat* kurriz, shpinë; ***sırt çantası,*** tarkaçë, trastë (që ven ushtari në shpinë); 2. ana jo e mprehtë e thikës; 3. *gjeog* kreshtë mali, kulm
sırtlamak *fl* marr në shpinë
sırtlan *em zool* hienë
sıska *mb* i dobët, i thatë, shëndetlig
sıtma *em med* ethe, malarie
sıva *em* suva
sıvacı *em* suvatues
sıvama *em* suvatim
sıvamak *fl* suvatoj
sıvı *em* lëng
sıvışmak *fl* 1. përlyhem, fëlliqem; 2. ik, fshehurazi (pa lajmëruar) ia mbath këmbëve
sıyırmak *fl* rrjep, grisë, heq lëvozhgën, mënjanoj, gërrish, gërryej
sıyrık *mb* i gërvishtur, i gërryer
sızdırmak *fl* 1. kulloj, filtroj; 2. përhap, lëshoj (lajm)
sızı *em* 1. dhembje e lehtë; 2. vuajtje
sızlamak *fl* 1. dhemb; 2. rënkoj, vajtoj, ankohem, tregoj hallet (e veta dikujt)
sızlanmak *fl* rënkoj, ankohem, qaj hallet (e mija), vajtoj
sızmak *fl* 1. rrjedhë, pikon (lëngu, gazi (dalëngadalë); 2. nxjerrë (jashtë) sekretin (e sipërmarjes, punës etj); 2. depërtoj (në radhët e armikut); 4. largohem (fshehurazi)
sicil *em* 1. amzë, regjistër kryesor; 2. dosje personale; 3. karakteristikë
sicilli *mb* i regjistruar
sicim *em* spagë, gjalmë, litar i hollë
sidik *em* urinë, shurrë
sifon *em* sifon (për ujëra të ndyra)
siftah *em* sefte, shitje e parë e ditës

Copyrighted material

siftahlamak *fl* bëj shitjen e parë të ditës
sigara *em* cigare; ***sigara içmek,*** pi cigare (duhan)
sigorta *em* 1. sigurim; ***sigorta etmek,*** siguroj; ***sigorta acentesi***, agjenci sigurimi; 2. *elek* siguresë
sigortacı *em* nëpunës i agjencisë së sigurimit
sigortalamak *fl* sigoroj (në entin e sigurimit); garantoj
sigortalanmak *fl* sigurohem
sigortalı *mb* i siguruar
sigortasız *mb* i pasiguruar, i pagarantuar
sihir *em* magji
sihirbaz *em* magjibërës, magjistar, fallxhor
sihirbazlık *em* magjistari
sihirli *mb* i bërë me magji, i magjepsuar, magjik/e
sikke *em* monedhë, pare metali
silâh *em* armë; ***silâh altına almak***, marr në radhët e ushtrisë; ***silâh kaçakçısı,*** kontrabandist me armë
silâhlamak *fl* armatos (dikë)
silâhlanmak *fl* armatosem
silâhlı *mb* i armatosur, që është me armë
silâhsız *mb* i paarmatosur
silahsızlandırmak *fl* (e) çarmatos (dikë)
silahsızlanma *em* çarmatim
silahsızlanmak *fl* çarmatosem
silecek *em* 1. *auto* pastrues i xhamit; 3. peshqir i madh; 3. fshirës i këpucave (që vihet përpara derës)
silgi *em* gomë, (nxënësi)
silik *mb* i fshirë, i shlyer,
silindir *em mat* cilindër
silindirsel *mb* cilindrik/e
silinmek *fl* fshihem, shlyhem
silkelemek *fl* shkund
silkinmek *fl* shkundem
silkme *em* shkundje
silme *em* shlyerje, fshirje
silmek *fl* shlyej, fshij
simetri *em* simetri
simetrik *mb* simetrik/e
simge *em* simbol, shenjë
simgelemek *fl* simbolizoj, i vë shenjën
simit *em* 1. simitë, kulaç e rrumbullakët;2. brez shpëtues në anie (në udhëtime detare)
sinagog *em* faltore e izrailëtëve
sincap *em zool* këtër, kitër (*Sciurs vulgaris*)
sindirim *em* tretje e ushqimit (në organizëm)
sindirmek *fl* 1. tres (tret) ushqimin (në organizëm); 2. qetësoj (dikë)
sinek *em zool* mizë
sinema *em* kinema
sinemacı *em* kinematografist
sinir *em anat* nerv
sinirbilim *em med* neurologji
sinirlendirmek *fl* nervozoj (dikë)
sinirlenmek *fl* nervozohem
sinirli *mb* i nervozuar, nervoz/e
sinirlilik *em* nervozitet
sinmek *fl* (që të mos paraqitem) mblidhem kruspull, strukem, rrudhem (nga turpi, nga frika)
sinsi *mb* i poshtër, dinak, faqezi, tinsak, dhelparak, zemërkeq, shpirtkeq

Copyrighted material

sinsilik *em* poshtërsi, dinakëri, dhelpëri
sinüs *em* 1. *med* sinus; 2. *mat* sinus
sinüzit *em med* përndezje e sinusëve
sipariş *em* porosi; ***sipariş almak***,pranoj porosi; ***sipariş etmek***, porosis (porosit)
sinyal *em* sinjal, shenjë
siper *em* mburojë, strehë
sirk *em* cirk, ***sirk gösterisi***, shfaqje cirku
sirke *em* uthull; ***üzüm sirkesi***, uthull rrushi
sis *em* mjegull
sislenmek *fl* mjegulluhet
sisli *mb* i mjegulltë
sistem *em* sistem
sistemleştirmek *em* sistematizoj
sistemli *mb* me sistem, i sistematizuar
site *em* grumbull banesash, grumbull shtëpish, vendbanim
sitem *em* qortim, vërejtje, të qortuarit; ***sitem etmek***, qortoj
sivil *em* civil
sivri *mb* i thepët, i thepisur, me majë
sivri biber *em bot* spec i thepët
sivrilmek *fl* thepisem, bëhem me majë (me thepa)
sivrisinek *em zool* mushkonjë (*Culex*)
siyah *mb* i zi,e zezë
siyahlanmak *fl* nxihem, bëhem i zi
siyahlatmak *fl* nxij (dikë)
siyasal *mb* politk/e
siyaset *mb* politikë
siyasetçi *em* politikan, ai që mirret me politikë
siyasî *mb* politik/e, i politikës
siyonist *em* sionist
siyonizm *em* sionizëm
siz *perem* ju
sizin *përem* i juaj
skandal *em* skandal
skeç *em* skeç, pjesë teatrale e shkurtë
Skoç *em gjeog* Skoçi
slogan *em* parullë, moto
smokin *em* smoking, xhaket
soba *em* koftor, stufë, sobë
sobacı *em* sobëpunues
soda *em kim* sodë
sodyum *em kim* natrium
sofra *em* sofër, tryezë ushqimi; ***sofrayı kurmak***, e shtrtoj sofrën (tryezën)
soğan *em bot* qepë (*Allium sepa*)
soğuk *mb* i ftohtë; *mb* ftohtësi
soğukkanlı *mb* i gjakftohtë, i qetë, i matur, i përmbajtur (që nuk gufon shpejt)
soğuk kanlılık *em* gjakftohtësi, të qenët i qetë, të qenët i përmbajtur
soğukluk *em* ftohtësi
soğumak *fl* ftohem
soğutmak *fl* ftoh (dikë a diçka)
soğutucu *mb* freskues, ai që ftoh; *em* frigorifer
sohbet *em* kuvend, bisedë, bisedim; ***sohbet etmek***, kuvendoj, bisedoj
sokak *em* rrugë, sokak; ***sokak kadını***, grua rrugaçe; ***sokak lâmbası***, dritë rrugë
sokmak *fl* 1. vë, vendos, fut, shtij (brenda), ngul (thikën); 2. kafshoj (insekti, gjarpëri)
sokulgan *mb* i shoqërueshëm

Copyrighted material

sokulmak *fl* futem, shtihem (brenda)
sol *mb* i majtë
sol açık *em sp* alla e majtë (në futboll)
solak *mb* mëngjërash, që përdor më tepër dorën e majtë
solcu *em polit* majtist; *mb* majtist/e
solgun mb 1. i vyshkur, i fishkur, i venitur; 2. i zbehtë
solgunluk *em* 1. të qenët i vyshkur, i venitur; 2. zbehje, zbehtësi, zverdhje
solidarizm *em* solidarizëm
solist *em muz* solist
sollamak *fl* e kaloj, arrij (nga ana e majtë) dhe e lë prapa (auotomjetin)
solmak *fl* 1. vyshkem, fishkem, venitem; 2. zbehem, zverdhem
solucan *em zool* skrajë, karrem, rrajzë
soluk *mb shiko* **solgun**
soluk *em* frymëmarrje; ***soluk almak,*** marr frym; ***soluk vermek,*** nxjerr (jap, lëshoj) frym
solumak *fl* dihat, marr frym me vështirësi
solungaç *em zool* verzë, verza e peshkut
solunum *em* frymëmarrje
som *mb* masiv/e, kompakt/e, i mbushur
som *em zool* lloj peshku (*Salmo salar*)
somun *em* somun, bukë gruri e rrumbullakët
somurtkan *mb* i mrrolur, i vrenjtur, i ngrysur
somurtmak *fl* mrrolet, rrudh vetullat, var buzët, vrenjtem, ngrysem
somut *em* konkret/e
son *mb* fund, mbarim, i fundit; ***son bulmak,*** mbaroj, fundos; ***son olarak,*** më së fundi; ***son vermek,*** mbaroj, jap fund; ***sonuna kadar,*** deri në fund, deri në mbarim
sonbahar *em* vjeshtë (stinë)
sonda *em* sondë
sondaj *em* sondazh, sondim
sondalamak *fl* sondoj
son ek *em gram* prapashtesë, sufiks
sonra *ndf* pastaj, mbasandej, mandej
sonradan *ndf* më pastaj, më vonë
sonsuz *mb* i pa fund, i pambarim, që s'ka mbarim
sonsuzluk *em* pafundësi, përjetësi
sonuç *em* rezultat, përfundim, pasojë; ***sonuç çıkarmak,*** nxjerrë përfundim; ***sonuç olarak,*** si përfundim
sonuçlamak *fl* përfundoj, jap fund
sonuçlandırmak *fl* përfundoj, kryej, mbaroj, i jap fund
sonuçsuz *mb* i pa rezultat, i papërfundim, i pavolitshëm, i kotë, punë e kotë
sonuncu *mb* i fundit, që është në fund, i prapmë
sonunda *ndf* në fund

Copyrighted material

sopa *em* 1. shkop; 2. rrahje; 3. rrahje me shkop; ***sopa yemek*** rrihem me shkop;
soprano *em muz* sopran
sorgu *em* hetim, marrje në pyetje; ***sorguya çekmek,*** pyes, marr (dikë) në pyetje
sormak *fl* 1. pyes; 2. thith
soru *em* pyetje; ***soru işareti,*** *gram* pikëpyetje
sorumlu *mb* përgjegjës/e
sorumluluk *em* përgjegjësi
sorumsuzluk *em* papërgjegjësi
sorun *em* problem, çështje
soruşturma *em* hetim, puna e hetuesit; anketim
soruşturmak *fl* hetoj, pyes
sos *em* salcë, lëng domatesh
sosyal *mb* social/e; ***sosyal sigorta,*** sigurimi social
sosyalist *em* socialist
sosyalizm *em* socializëm
sosyete *em* 1. shoqëri; 2. klasa e lartë (fisnike) e shoqërisë
sosyolog *em* sociolog
sosyoloji *em* sociologji
sosyolojik *mb* sociologjik/e
sote *em* gjellë (ngrënie) e bërë me copa mishi i fërguar
soy *em* soj, racë, fis, brez, gjeneratë
soya *em bot* sojë (Soia hispida)
soyaçekim *em biol* trashigim
soyadı *em* mbiemër
soygun *em* plaçkitje, hajdutëri, cubri
soyguncu *em* plaçkitës, grabitës, cub
soylu *mb* fisnik/e, bujar/e; *em* fisnik, bujar
soyluluk *em* fisnikëri, bujari
soymak *fl* 1. lëvroj, qëroj, heq lëvozhgën (mollë); 2. rrjep (lëkurën); 3. zhvesh (dikë); 4. grabis, bëj plaçkë
soysuz *mb* i degjeneruar; *fig* i poshtër
soysuzlaşmak *fl* degjenerohem
soysuzluk *em* degjenerim
soytarı *em* kloun, palaço, artist cirku që i bën shikuesit të qeshin
soyunma odası *em* dhomë ku zhvishet e vishet (sportisti etj)
soyunmak *fl* zhvishem
soyut *mb* abstrakt/e
söğüt *em bot* shelg *(Salix)*
sökmek *fl* 1. nxjerrë; 2. shkul, çrrënjos; 3. shqep (diçka që është e qepur); 4. zbërthej (diçka që është e gozhdar)
sökük *mb* 1. nxjerrur; 2. i shkulur, i çrrënjësur; 3. i shqepur; 4. i çmontuar; 5. i zbërthyer
sökülmek *fl* nxirrem, shkulem, shqepem, çmontohem, zbërthehem
sömestr *em* semestër
sömürge *em* koloni
sömürgecilik *em* kolonizëm
sömürmek *fl* eksploatoj, shfrytëzoj
sömürü *em* eksploatim, shfrytëzim
söndürmek *fl* shuaj, fik (dritën, zjarrin)
sönmek *fl* shuhem, fikem
sönük *mb* i shuar, i fikur
sövgü *em* sharje, fyerje
sövmek *fl* shaj, fyej, them fjalë të ndyra; ***Sövme!*** Mos shaj!
sövüş *em* sharje, fyerje

Copyrighted material

sövüşmek *fl* (reciprokisht) shahemi, fyemi
söylemek *fl* them, flas
söylenti *em* flitje, të folurit, intrigë, ngatërresë
söyleşi *em* 1. bisedë, bisedim, kuvendim; intervistë
söyleşmek *fl* diskutoj, bisedoj
söylev *em* fjalim (në miting)
söz em 1. fjalë; 2. premtim, obligim; ***söz aramızda kalsın,*** bisedimi le të mbetet ndërmjet nesh
söz konusu, tema e bisedimit;
sözünde durmak, e mbaj fjalën e dhënë; ***söz dinlemek,*** i dëgjoj këshillat
sözcü *em* informator zyrëtar (i enti, i qeverisë, i minstrisë etj), zëdhënës/e
sözcük *em gram* fjalë
sözde *ndf* kinse, gjoja, gjoja se, i ashtuquajtur, pseudo; ***sözde doktor***, pseudomjek
sözdizimi *em* sintaksë
sözgelimi, sözgelişi *ndf* për shembull, bie fjala, fjala vjen
sözleşme *em* marrëveshje, konvencion
sözlü *mb* i fejuar
sözlü sınav *em* provim me gojë
sözlük *em* fjalor
spekülâsyon *em* spekulim
sperma *em* spermë
spiker *em* spiker, folës i radios
spor *em* sport
sporcu *em* sportist
stabilize *em* stabilizim
stadyum *em* stadium
staj *em* stazh
stajyer *em* stazhier
standart *em* standard
stat *em* (shkurtesë e fjalës: **stadyum)** stadium
statü *em* 1. status, pozita e individit në shoqëri; 2. statut
sterilize *mb* i sterilizuar; ***sterilize süt,*** qumësht i sterilizuar; ***sterilize sebze,*** perime të sterilizuara
sterlin *em* sterlinë, njësi monetare e Anglisë
stil *em* stil
stilist *em* stilist
stok *em* stok (mall për shitje), mall i grumbulluar në depo
Stop! *pasth* Stop! Ndalu!
stres *em med* stres
strateji *em* strategji
stratejik *mb* strategjik/e
stüdyo *em* studio (filmi, televizioni etj.)
su *em* 1. ujë; ***su baskını***, vërshim uji ***su deposu,*** rezervuar uji; ***sudan ucuz,*** më i lirë se uji; 2. lëng peme
su altı *em* nën ujë; ***su altı araştırmalar,*** hulumtime nën ujë
su aygırı *em zool* hipopotam (Hipopotamus)
subay *em usht* oficer
sucu *em* ujëshitës
sucuk *em* suxhuk
suç *em* faj, dhunim, cenim, shkelje ligji, delikt, kundërvajte; ***suç işlemek,*** cenoj, shkel ligjin
suçlama *fl* akuzë, akuzim, padi
suçlamak *fl* akuzoj, padit (dikë), ngre padi, ngre akuzë, i hedh fajin dikujt

Copyrighted material

suçlu *em* fajtor; *mb* fajtor/e; ***suçlu bulmak,*** shpall (dikë) si fajtor
suçluluk *em* fajësi
suç ortağı *em* bashkëfajtor
suçsuz *mb* i pafajshëm
suçsuzluk *em* pafajësi
suçüstü *em* në faj e sipër
su geçirmez *mb* ujëmbajtës, ndalës uji, që nuk e lëshon ujin, i padepërtueshëm për ujin
suiistimal *em* keqpërdorim, shpërdorim; ***suiistimal etmek,*** keqpërdoroj, shpërdoroj
suikast *em* atentat; ***suikast yapmak,*** bëj atentat
suikastçı *em* atentator
sulak *mb* i ujshëm, i lagësht
sulama *em* ujitje, vaditje
sulamak *fl* ujis (ujit), vadis (vadit)
sulanmak *fl* 1. ujitem, vaditem; 2. rralloj, holloj, bëj më të hollë, më të rrallë (diçka, p.sh. ngjyrën, qumështin duke shtirë ujë, etj); ***kanı sullandı,*** gjaku i u hollua
sulh *em* paqe
sulhçu *mb* paqedashës
sulhperver *em* paqedashës
sulta *em* sovranitet, autoritet
sultan *em* sulltan
sulu *mb* 1. i ujshëm, i lagur, i lagësht; 2. i lëngshëm (limoni, gjella etj)
sulu boya *em* 1. akuarel; 2. ngjyrë e rralluar (e holluar)
suni *mb* artificial/e
sunmak *fl* paraqes, prezantoj, dorëzoj, jap
sunucu *em* udhëheqës (shpjegues) (i programit në televizion, në radio)
sunuş *em* prezantim, paraqitje
supap *em* valvule
sur *em* mur kalaje, mur fortese
surat *em* 1. fytyrë, pamja e fytyrës; 2. vrenjtësi fytyre, fytyrë e varur
suratsız *mb* 1. i mrrolur, i rrudhur vetullash, i buzvarur; 2. i shëmtuar; 3. i pafytyrë, i paturp, i prapshtë,
suret *em* 1. formë, trajtë; pamje; 2. kopje; 3. mënyrë, lloj; ***bu surette***, në këtë mënyrë
susam *em bot* susam *(Sesamun indicum)*
susama *em* etje
susamak *fl* 1. më merr etja, kam etje për ujë; 2. *fig* mallëngjehem (më merr malli), përmallohem
suskun *mb* i heshtur, i pazëshëm, i qetë
suskunluk *em* heshtësi, pazëshmëri, qetësi
susmak *fl* hesht
susturmak *fl* e hesht (dikë), bëj që të heshë, i a mbyll gojën (dikujt)
susuz *mb* i paujshëm, i thatë, që s'ka ujë; i etshëm (për ujë)
sutyen *em* jelek për gra, gjimbajtës
suvarmak *fl* ujis, ujit, vadis
sübjektif *mb* subjektiv/e
süblime *em fiz* sublimim
süblimleşmek *fl* sublimoj
süet *em* lëkurë dreri e përpunuar
sükün, sükünet *em* qetësi, heshtje
sülâle *em* familie, fis, farefis, gjeneratë

Copyrighted material

sülük *em zool* ushujz, shushunjë *(Hirudo medicinalis)*
sülüm *em zool* gjel i egër *(Phasianus)*
sümbül *em bot* zymbyl *(Hiacinthus orientalis)*
sümkürmek *fl* fshij qurrat (hundët), fryj hundët
sümük *em* 1. qurra; 2. jargë
sümüklü *mb* qurrash, qurravec
sünepe *mb* i ngathët, i plogësht, përtac/e; i pakujdesshëm, i pagjallëri
sünger *em* 1. *zool* shpuzë, syngjer (Spanglia); 2. syngjer artificial
süngü *em* bajonetë
süngülemek *fl* shpoj me bajonetë
sünnet *em* synet; ***sünnet düğünü,*** dasmë syneti
süper *mb* super, i mrekullueshëm; ***süper benzin,*** benzinë super
süpürge *em* fshesë
süpürmek *fl* fshij, pastroj me fshesë
süpürtmek *fl* shtij dikë të fshijë (me fshesë)
süuürülmek *fl* fshihem
süpürücü *em* fhesar
sürahi *em* bokall, poçë, enë uji
sürat *em* shpejtësi
süratli *mb* i shpejtë
sürdürmek *fl* 1. shtyj dikë të vazhdojë; 2. shtyj dikë të lyejë (me bojë etj); 3. shtyj dikë të lëvrojë (tokën)
süre *em* kohë, interval kohe, period, afat
süreç *em* proces, vijim, rrjedhje e ngjarjeve
süredurum *em fiz* plogështi, inercion
sürekli *mb* i vazhdueshëm, i vijueshëm, i pandërprerë, i përhershëm
süreklilik *em* vazhdueshmëri, vijueshmëri, qëndrueshmëri
süreli *mb* i kohë pas kohëshëm, i herë pas herëshëm, periodik/e
süresiz *mb* i pakufizuar (kohe), i pacaktuar (kohe), për njëkohë të pacaktuar
sürgü *em* 1. rezë, hallkë, shull, drang (rrëshqitëse e derës); 2. pjesa rrëshqitëse e ndonjë vegle
sürgülemek *fl* e mbyll (derën) me rezë)
sürgülü *mb* i furnizuar me pjesë rrëshqitëse (lëvizëse)
sürgün 1. *em. bot* degëz e njomë, fidane (e njomë) 2. *em* internim, syrgjyn; ***sürgün etmek,*** internoj; 3. *mb* i internuar; 4. *em med* diare
sürgün *em* internim, syrgjyn
sürmek *fl* 1. drejtoj (automjetin); 2. ngah (bagëtinë); 3. prek (dikë pak); ***elinizi sürmeyin,*** mos e prekni me dorë; 4. vazhdoj; 5. internoj; 6. lyej (bojë etj); 7. lëroj, lëvroj; ***tarlayı sürüyor,*** e lëvron arën); 8. kalon (koha)
sürpriz *em* (gjë) e papritur, habitje, befasi
sürtme *em* fërkim
sürtmek *fl* 1. fërkoj (një send me një send tjetër);2. end, bredh (lartë poshtë, kot, pa punë)

Copyrighted material

sürtünmek *fl* fërkohem (duke kaluar vi në takim me diçka), prekem, takohem lehtë (me diçka)
sürü *em* 1. kope, grigjë (bagëtie); 2. masë, grumbull njerëzish;3. plim, tufë (zogjësh); 4. luzmë; ***arı sürüsü,*** luzmë bletash
sürücü *em* 1. grahës (bagëtie); 2. drejtues (automjeti)
sürüklemek *fl* tërheq (zvarras); marr me vete dhe e çoj; ***dere suyu samanı sürükledi,*** uji i pruas e çoi me vete kashtën
sürüklenmek *fl* tërhiqem (zvarris), çohem, grahem
sürükleyici *em* 1. tërheqës; 2. interesant/e, atraktiv/e
sürüm *em* 1. shitje, shitje e mirë e mallit; ***bu malların sürümü yok***, ky mall nuk shitet mirë; 2. qarkullim; ***bu paralar sürümden kaldırıldı,*** këto para u hoqën nga qarkullimi (nga përdorimi)
sürümlü *mb* që mund të shitet (shum)
sürünceme *em* shtynje, zgjatje pune, shtymje për ma tej, vonim, varitje, ngadalsim
sürüngenler *em zool* rrëshqanësit, zvarranikët
sürünmek *fl* 1. zvarrit (zvarris), lëviz ngadalë; 2. lyhem (psh. me kolonjë, me ngjyrë etj.)
süs *em* stoli, zbukurim
süsleme *em* stolisje, zbukurim
süslemek *fl* stolis, zbukuroj
süslenmek *fl* stolisem, zbukurohem
süslü *mb* i stolisur, i zbukuruar
süt *em* qumësht
sütana, sütanne *em* mëndeshë, gruaja që i jep gji një foshnje të huaj deri sa të rritet
sütçü *em* qumështshitës
süt dişi *em* dhëmb qumështi, dhëmbët e para të fëmijve
sütlaç *em* sytliaç
sütlü *mb* (që është) me qumësht, që jep shumë qumësht (psh. lopa)
süt nine *em* mëndeshë (e paguar);*shiko* **sütana**
sütsüz *mb* i paqumësht, që jep pak qumësht (lopa)
sütun *em* shtyllë; kollonë
süzgeç *em* kulluese, kullojse, filtër
süzme *em* kullim, filtrim
süzmek *fl* kulloj, filtroj
süzülmek *fl* kullohem, filtrohem

Copyrighted material

Ş

ş – shkronja e njëzet e tretë e alfabetit turk
şaban *em* muaji i tetë sipas kalendarit mysliman
şaban *mb fig* i hutuar, i shushatur, hutaq/e, si budalla, i habitur
şad *mb* i gëzuar, i gëzueshëm, i harreshëm; ***şad olmak,*** gëzohem
şafak *em* agim, të zbardhurit e ditës
şah *em* 1. shah (sundimtar i Iranit), 2. mbret (në lojën e shahut)
şahadetname *em* diplomë, dëftesë
şahane *mb* 1. që i përket shahut (sundimtarit); 2. shumë i bukur, i mrekullueshëm, madhështor/e
şaheser *em* kryevepër
şahıs *em* person, njeri, individ
şahit *em* dëshmitar
şahitlik *em* dëshmi
şahsen *ndf* personalisht, vetë; ***ben bunu şahsen gördüm,*** unë këtë e pash vetë (personalisht)
şahsî *mb* personal/e
şahsiyet *em* 1. personalitet; 2. njeri i shquar, që është me famë
şaibe *em* 1. ndyrrësi, njollë 2. *fig* mangësi, turpëri
şair *em* poet
şairane *ndf* poetikisht
şairlik *em* poetizëm
şaka *em* shaka, qesëndi, mahi, hoka; ***şaka yapmak,*** mahitem, bëj shaka
şakacı *em* shakaxhi, mahitar, hokatar
şakak *em med* tëmth
şakalaşmak *fl* mahitem, bëj shaka (reciprokisht)
şakasız *ndf* seriozisht, pa shaka
şakayık *em* bozhure/a
şakilik *em* cubëri, haydutëri
şakşak *em* rrakatake, rrakrrake, trokëllues
şakul *em* lavjerës
şakuli *mb* 1. që ka ldhje me lavjerësin; 2. vertikal/e, i pingultë
şal *em* shall
şalgam *em bot* rrepë, karrotë (*Brassica rapa*)
şalter *em elekt* ndërprerës, komutator, çelës
şalvar *em* shalvare-t; pantollona të gjëra
Şam *em gjeog* Damask
şamandıra *em* galixhant
şamar *em* shpullë, shuplakë, flakurimë
şamarlamak *fl* shuplakej, flakëroj
şamata *em* zhurmë, poterë, tollovi, bërtimë, shamatë
şamatacı *em* zhurmatar, njeri që bën zhurmë
şamdan *em* şandan
şamdancı *em* shandanpunues
şamil *mb* që përfshinë, që përmbanë, përfshirës

Copyrighted material

şampanya *em* shampanjë
şampiyon *em sp* kampion
şampiyonluk *em sp* kampionat
şampuan *em* shampon
şan *em* famë, lavd, nam, zë i mirë, prestigj
şangırtı *em* tringëllimë (zë qe del kur thyen pjata, xhame etj)
şanlı *mb* i famshëm, i lavdishëm, i dëgjuar
şans em fat, shans; ***şans dilemek,*** dëshiroj shans
şanslı *mb* me fat, me shans
şansız *mb* i pafamë, i palavdishëm, i padëgjuar
şanssız *mb* i pafat, i pashans
şansızlık *em* fatkeqësi
şantaj *em* shantazh; ***şantaj yapmak,*** bëj shantazh (për të përfituar diçka)
şantajcı *em* shantazhbërës
şantiye *em* shesh ndërtimesh, kantier ndërtimesh
şanzıman *em auto* kamje, kutia e shpejtësive (te automjetet)
şantör *em* këngëtar (mashkull)
şantöz *em* këngëtare (grua)
şapka *em* kapellë
şapkacı *em* kapelapunues, kapellashitës
şaplak *em* shuplakë, flakurimë
şaplamak *fl* shuplakoj, bie me shuplak
şapşal *mb* i pakujdesshëm, i shkujdesur, i plogtë, përtac/e, njeri që sillet si budallë
şarampol *em* hendek, kanal, trap (përbri udhës)
şarap *em* verë, venë (pije)
şarapçılık *em* prodhim vere, punim vere
şarapçı *em* verëshitës
şarjör *em* shargjer
şarkı *em* këngë; ***şarkı söylemek,*** këndoj (këngë)
şarkıcı *em* këngëtar, këngëtare
şarküteri *em* shitore e prodhimeve mishit të tharë (suxhuk, sallam, pastërmë etj)
şarlatan *em* sharlatan, dijetar i rrejshëm
şart *em* kusht, konditë; ***şart koşmak,*** kushtëzoj
şartlı *mb* i kushtëzuar, me kusht
şartsız *mb* i pakusht, i pakushtëzuar, pa kusht, i domosdoshëm
şasi *em* shasi (automobili)
şaşaa *em* madhështi, shkëlqim
şaşaalı *mb* madhështor/e, i shkëlqyeshëm, luksoz/e
şaşı *mb* (për sytë): sy sheshî, i vëngërt, vangosh, i gemtë
şaşılık *em* vëngëri, të qenët sy sheshi
şaşılaşmak *fl* vëngërohem
şaşırtma *em* habi, habitje
şaşırmak *fl* 1. gaboj; 2. habitem, çuditem
şaşırtıcı *mb* i habitshëm, i çuditshëm, që të habit
şaşırtmak *fl* habis, çudis
şaşkın *mn* i habitur, i çuditur, i hutuar, i turbulluar, i ngatërruar; ***şaşkına dönmek,*** hutohem, turbullohem, ngatërrohem
şaşkınlık *em* habi, hutim, turbullim
şaşmak *fl* 1. habitem, hutohem, turbullohem; 2. shmangem; ***izinden şaşmayacaız,*** nuk do të shmangemi nga rruga yte

Copyrighted material

şato *em* kështjellë
şavk *em* dritë
şayak *em* shajak, stof leshi i trashë
şayet *lidhz* në qoftë se, në rastë se, nëse, po qe se
şebeke *em* 1. rrjet (me kuptime të ndryshme):rrjet për të zënë peshk; ***telefon şebekesi***, rrjeta telefonike; ***demiryolu şebekesi***, rrjeta hekurudhore; 2. bandë cubash, çetë kusarësh; 3. letërnjoftim studenti
şebnem *em* vesë
şef *em* shef
şeffaf *mb* transparent/e, i tejdukshëm, i tejpashëm
şeffaflık *em* tejdukshmëri, tejpashmëri, tansparencë
şefkat *em* mëshirë, dhembshuri
şefkatli *mb* i mëshirshëm
şefkatsiz *mb* i pamëshirshëm, çnjerëzor/e
şefkatsizlik *em* pamëshirshmëri, jonjerëzi
şeftali *em bot* pjeshkë (*Peesica vulgaris*)
şehir *em* qytet
şehircilik *em* urbanizëm
şehirli *mb* qytetar/e
şehit *em* dëshmor, martir, luftëtar i rënë për ideale madhështore; ***hürriyet uğruna şehit düştü,*** ra dëshmor për lirinë
şehitlik *em* varrezat e dëshmorëve
şehriye *em* fidhe
şehvet *em* 1. epsh (seksual); 2. *fig* dëshirë e flaktë, lakmi
şehzade *em* princ
şeker *em* sheqer; ***şeker hastalığı,*** sëmundje sheqeri, diabet; ***şeker bayramı,*** festë treditëshe e muslimanëve pas ramazanit
şeker kamışı *em* kallam sekeri
şekerleme *em* 1. sheqerosje; 2. sheqerkë, bonbone, karamele
şekerli *mb* i sheqerosur, i sheqertë, i ëmbël, me sheqer
şekerlik *em* enë sheqeri
şekersiz *mb* pa sheqer
şekil *em* formë, trajtë; mënyrë
şekilci *mb* formalist/e
şekilcilik *em* formalizëm
şekilsiz *mb* i paformë, i patrajtë; amorf/e
şelale *em* ujëvar, katarakt
şema *em* skemë
şematik *mb* skematik/e
şempanze *em zool* shimpanze, lloj majmuni *(Pantroglodytes)*
şemsiye *em* çadër, ombrellë
şen *mb* i gëzueshëm, i gëzuar, i hareshëm, i kënaqur, i gazmuar
şenlendirmek *fl* gazmoj, argëtoj, dëfrej, gëzoj (dikë)
şenlenmek *fl* gëzohem, argëtohem, dëfrehem
şenlik *em* gazmend, gëzim, dëfrim, hare
şerbet *em* sherbet, lëng peme i përzirë me ujë të sheqerosur
şeref *ef* nderë, dinjitet; ***Şerefinize!*** Për nderin tuaj! (në cokrimin e gotave)
şerefli *mb* me nderë, i famshëm, i lavdishëm, i denjë
şerefisz *mb* pa nderë, i pandershëm
şerh *em* koment, sqarim, shpjegim, vërejtje
şeriat *em* sheriat, e drejta (juridistika) islame

Copyrighted material

şerit *em* shirit, fjongo
şevk *em* 1. dëshirë e zjarrtë, zell i madh, entuziazëm
şevkli *mb* i dëshirues, që ka dëshirë të zjarrtë për të arritur në një qëllim
şey *em* gjë, send, diçka
şeyh *em* 1. sheh, kryetar a krijues i një tarikatit mysliman; 2. kryetar i klanit Arab
şeytan *em* djall, dreq, shejtan
şeytanî *mb* djallëzor/e
şeytanlık *em* djallëzi
şezlong *em* krevet bartës e i lehtë
şık *em* 1alternativë, zgjedhje (pëlqim i njërës nga disa sende)
şık *mb* modern/e, elegant/e, i hieshëm
şıklık *em* elegancë, bukuri, hieshi, prirje për të veshur mirë
şıllık *em* grua e zbukurar (e stolisur) për së tepërmi
şımarık *mb* i llastruar, i përkëdhelur për së tepërmi (për fëmijë); i lënë pas dore (për fëmijë)
şımarıklık *em* llastim, përkëdhelje (përsëtepërmi)
şımarmak *fl* llastrohem, përkëdhelem
şımartmak *fl* llastroj, përkëdhel (fëmijën)
şırıldamak *fl* gyrguroj (uji i rrëkes)
şırınga *em* injeksion, shiringë
şiddet *em* 1. forcë, fuqi; intenzitet; 2. dhunë, tirani
şiddetli *mb* 1. i fuqishëm, intenzitet/e; 2. brutal, i ashpër, i papërmbajtur, i furishëm, i egër
şifa *em* shërim, të shëruarit
şifahen *ndf* verbalisht, me gojë, gojarisht, gojas
şifahî *mb* verbal, me gojë
şifre *em* shifër
şifreli *mb* me shifër, i shifrosur
şiir *em* poezi, vjershë
şikâyet *em* 1. keqardhje, vajtim, rënkim; 2. *jurid* ankim, ankesë; ***şikâyet etmek,*** ankohem, paraqes ankesë
şikâyetçi *em* ankues
şikâyetname *em* letër ankese, ankesë e shkruar
şike *em sp* rrejshmëri (i rezultatit të ndeshjes sportive)
şimal *em* veri (ana veriore)
şimdi *ndf* tani, tash, tashti
şimdiden *ndf* prej tashti, prej tani; ***şimdiden sonra,*** prej tani e tutje
şimdiki *mb* i tanishmi, i tashmi
şimdilik *em* tani për tani, tash për tash
şimşek *em* vetëtimë, shkrepëtimë; ***şimşek çakmak,*** vetëtima vetëtin
şipşak *ndf* menjëherë, aty për aty, me të shpejt, shpejtazi
şirin *mb* simpatik/e, tërheqës/e, i këndshëm, i dashur
şirinlik *em* kënaqësi, simpati
şirket *em* shoqatë, shoqëri, kompani, ndërmarje
şiş *em* 1. shufër metali i gjatë i thepitur; 2. gjilpërë për thurje
şiş 1. *em* fryrje, ënjtje; 2. *mb* i fryrë, i ënjtur
şişirmek *fl* fryj, mbush me ajër, pompoj
şişkin *mb* i fryrë, i ënjtur,
şişkinlik *em* fryerje, ënjtësi

Copyrighted material

şişko *mb* i trashë, i majmë (njeri)
şişlik *em* ënjtësi (vend i ënjtur)
şişman *mb shiko* **şişko**
şişmanlık *em* majmësi, trashësi
şişmanlamak *fl* maj, majem, trash, trashem
şişmek *fl* ënjtem, fryhem
şive *em* dialekt
şoför *em* şofer, drejtues automjeti
şok *em* tronditje
şoke, şoke etmek *fl* trondit; ***şoke olmak,*** tronditem
şort *em* pantollona të shkurtra
şov *em* shfaqje, spektakël
şoven *em, mb* shoven, shovenist
şöhret *em* fam, nam, emër i mirë
şöhretli *mb* i famshëm, i dëgjuar, i shquar
şölen *em* gosti, pranim, dëfrim, kalim kohe duke u argëtuar
şömine *em* kaminë, vatër, vend ku ndizet zjarri në dhomë
şövalye *em* kalorës
şövalyelik *em* kalorësi
şöyle *ndf* kështu, në këtë mënyrë, ashtu; ***şöyle böyle,*** edhe ashtu edhe kështu, as i mirë as i keq, mesatar/e, i rëndomtë
şu *përem* ky, kjo, ai, ajo
şubat *em* shkurt, fruar (muaj)
şube *em* 1. degë (zeje, profesion); 2. filial, degë e veçantë e një institucioni qendror, e një ndërmarjeje
şuna *përem* këtij, kësaj, atij, asaj
şunca *ndf* kaq, aq
şunlar *përem* këta, këto, ata, ato
şura *përem* ky vend, ai vend
şurada *ndf* në këtë vend, në atë vend
şuralı *mb* prej këtij vendi, i këtij vendi
şurası *ndf* ky vend, ai vend
şurup *em* shurup, shirup
şut *em sp* goditje e topit (në futboll)
şuur *em* vetëdije
şuuraltı *em* nënvetëdije, subkoshiencë; *mb* subkoshient/e
şuurlu *mb* i vetëdijshëm, koshient/e
şuursuz *mb* i pavetëdijshëm,
şuursuzluk *em* pavetëdije
şükran *sm* mirënjohje, falënderim
şükretmek *fl* falënderoj
şükür *em* mirënjohje, falënderim; ***Allaha şükürler olsun!*** Falënderoj Perëndisë!
şüphe *em* dyshim, të dyshuarit; ***şüphe etmek***, dyshoj
şüphelenmek *fl* dyshoj, kam dyshim, nuk besoj
şüpheli *mb* i dyshimtë, që të ngjall dyshim
şüphesiz *mb* i padyshimtë, nënkuptohet, patjetër

Copyrighted material

T

t – shkronja e njëzet e katërt e alfabetit turk
ta *ndf* gjer, deri
taahhüt *em* obligim, premtim, zotim; ***taahhüt etmek,*** obligohem, zotohem, marr (obligim) përsipër
taahhütlü *mb* 1. i obliguar, i zotuar; 2. rekomand/e (letër)
taarruz *em usht* sulm , mësymje, ofensivë
tababet *em* 1. mjekësi, medicinë, shkenca e medicinës
tabak *em* pjatë; ***kül tabağı,*** taketukë
tabaka *em* 1. shtresë; 2. fletë (letre); 3. kategori shoqërore, klasë; ***zenginler tabakası,*** shtresa pasanike (e të pasurve)
tabaklama *em* të regjurit e lëkurës
tabakhane *em* punishte ku rregjen lëkurët
taban *em* 1. shputë (e këmbës), taban; 2. sholë (e këpucës); 3. dysheme; 4. fund (i diçkaje); 5. themel
tabanca *em* revole, revolver, pistoletë
tabela *em* 1. tabelë; 2. tabelë dyqani, firmë etj
tabi *mb* i varur, i nënshtruar, që varet prej. . . ; ***bu mal gümrüğe tabidir,*** ky mall i nënshtrohet pagimit doganor; ***tabi olmak,*** nënshtrohem, jam i lidhur, jam i detyruar
tabiat *em* 1. natyrë; 2. natyrë, veçori, karakter (njeriu)
tabiatiyle *ndf* natyrisht, sigurisht
tabiatüstü *em* i mbinatyrshëm, i jashtëzakonshëm
tabii 1. *mb* natyror/e, i zakonshëm; 2. *ndf* natyrisht; 3. *pasth* Sigurisht! Pa tjetër!
tabiiyet *em* nënshtetësi
tabiilik *em* thjeshtësi
tabip *em* mjek, doktor
tabir *em* shprehje, koment; ***rüya tabiri,*** koment i ëndrës
tablet *em* tabletë, hape; ***uyku tableti,*** tableta (hape) për gjumë
tablo *em* 1. tablo, pikturë; 2. tabelë, ***kronoloji tablosu,*** tabellë kronologjik; 3. pamje, panoramë
tabur *em usht* batalion
taburcu *mb* i lishuar (i dalur) nga spitali; ***taburcu olmak,*** lëshohem nga spitali
tabure *em* karrige pa mbështetëse
tabut *em* arkivol, tabut
tacir *em* tregtar

Copyrighted material

taciz *em* mërzitje, shqetësim; ***taciz etmek,*** mërzis, trazoj, shqetësoj (dikë)
taç *em* kurorë
taçlanmak *fl* kurorizohem
tadım *em* shije
tadil, tadilat *em* ndryshim, përpunim, modifikim
tafsil *em* hollësi
tafsilatlı *mb* i hollësishëm, me hollësi
tahakkuk *em* zbatim, realizim, kryerje; ***tahakkuk etmek,*** zbatoj, realizoj, kryej
tahammül *em* durim, të duruarit, durueshmëri qëndrueshmeri; ***tahammül etmek,*** duroj, përballoj, këmbëngul
tahıl *em* drithë
tahkikat *em* hetim, të hetuarit
tahlil *em* analizë; ***tahlil etmek,*** analizoj
tahlilli *mb* analitik
tahliye *em* zbrazje (e banesës etj); çlirim (të burgosurin)
tahmin *em* supozim, pandehje, parashikim, hamendje; ***hava tahmini,*** parashikim i motit, ***tahmin etmek,*** supozoj, pandeh, paramendoj
tahminen *ndf* 1. përafërsisht; 2. sipas parashikimit
tahribat *em* shkatërrim, rrënim, prishje
tahrik *em* 1. të lëvizurit (diçka), të vërët (vërja) në lëvizje (të diçkaje); 2. provokim, nxitje; 3. ndërsim seksual; ***tahrik etmek,*** lëviz; provokoj; ndërsej
tahrip *em shiko* **tahribat**
tahriş *em* ngacmim, trazim, shtytje, cytje; ***tahriş etmek,*** ngacmoj, trazoj, shtyj, cyt
tahsil *em* 1. shkollim, studim; ***tahsil görmek***, shkollohem, studioj; 2. mbledhje taksash, marrje e borxhit nga borxhliu, arkëtim
tahsilat *em* shumë e mbledhur nga tatimi, nga tagra; të ardhurat shtetërore, të hyrat
tahsildar *em* tagrambledhës
taht *em* fron
tahta *em* dërrasë; *mb* i drunjtë; ***tahta kutu,*** kuti i drunjtë
tahtabiti *em zool* tartabiq/e
tahtakurusu *em zool* tartabiq/e
tahvil *em* 1. ndryshim, shndërrim; 2. transformim; 3. obligacion
takas *em* ndërrim i mallit, këmbim gjërash; ***takas etmek,*** këmbej (gjëra)
takat *em* forcë, fuqi (e njeriut)
takatli *mb* i fuqishëm, që ka fuqi
takatsiz *mb* i pafuqishëm
takatsızlık *em* pafuqishmëri
takdim *em* prezentim, njoftim, paraqitje; ***takdim etmek,*** prezentoj, njoftoj, paraqes (dikujt diçka)
takdimci *em* paraqitës, prezentues
takdir *em* 1. vlerësim, çmuarje; 2. lavdërim, lëvdatë; aprovim, pëlqim
takdirname *em* certifikatë vlerësie; vërtetesë lavdërimi
takdirde *lidhz* në rastë se, në qoftë se, nëse; ***geldiği takdir-***

Copyrighted material

de, në rastë se vjen; ***bu takdir-de,*** në këtë rast
takı *em* 1. *gram* parashtesë (prefiks), prapashtesë (sufiks); 2. stoli(ra) (që i dhurohen nuses)
takılmak *fl* 1. vë, vendos; varem, ngjitem (për diçka); 2. nguc, trazoj (dikë), bëj shaka, tallem (me dikë)
takım *em* 1. veglëri (grup veglash), garniturë, komplet sendesh; 2. grup, skuadër, ekip; 3. *usht.* togë (ushtarësh)
takınmak *fl* 1. vë, vendos, var (diçka në vete);
takırdamak *fl* trokis, kërcas
takırtı *em* trokitje, kërcitje
takip *em* ndjekje; ***takip etmek,*** shkoj pas, ndjek (dikë)
taklit *em* 1. falsifikim; 2. imitim; ***taklit etmek,*** falsifikoj, imitoj
takma *em* varje, vërje, vendosje, futje, shtimje; *mb* i vërë, i vendosur, i futur, i shtirë; artificial/e, i rrejshëm; ***takma diş,*** dhëmb artificial; ***takma ad,*** pseudonim
takmak *fl* vë,vendos, var, fut
takriben *ndf* afërsisht, përafërsisht, afro
taksi *em* taksi
taksim *em* 1. ndarje, pjesëtim; 2. vizë e pjerrët (/); ***A/5, (A taksim beş),*** A pjesëtim për pesë
taksimetre *em* taksimetër
taksirat *em* fatkeqësi, taksirat
taksit *em* këst; ***taksitle satış,*** shitje me kiste
taktik *em* taktikë
takunya *em* nallane
takvim *em* kalendar
takviye *em* forcim, të forcuarit; ***takvije etmek,*** forcoj, përforcoj
talan *em* plaçkitje
talaş *em* miell share, bujashkë, zdrukth, zdrugulina, mbeturinat e zdrukthimit
talebe *em* nxënës, student
talep *em* kërkesë; ***talep etmek,*** kërkoj; ***arz ve talep,*** ofertë dhe kërkesë
talih *em* fat
talihli *mb* i fatshëm, me fat, fatlumtur, fatbardhë
talihsiz *mb* i pafat, fatkeq
talihsizlik *em* fatkeqësi, fat i keq, kob
talim *em* 1. arsim; 2. mësim; të mësuarit; 3. stërvitje, ushtrim; ***talim etmek,*** mësoj, stërvis, ushtroj
talimat *em* udhëzim, instruksion; urdhër; ***talimat vermek,*** udhëzoj, jap instruksion
talimatname *em* rregullore, udhëzues i shkruar
talip 1. *mb* kërkës/e; 2. *em* ai që kërkon (diçka)
tam 1. *mb* i plot, komplet/e, i tërë, i mbushur; i saktë, preciz/e; 2. *ndf* tërë, saktë, tamam; ***tam vaktinde geldi,*** erdhi tamam (mun) në kohë
tamahkâr *mb* lakmonjës, i pangopur
tamam 1. *mb* i mbaruar, i kryer, i gatshëm; 2. tërësi, tanësi; 3. . *pasth* Mirë! Në rregull!
tamamen *ndf* plotësisht, tërësisht, krejt, fare, totalisht

Copyrighted material

tamamlamak *fl* plotsoj, përfundoj, kryej, mbaroj, i jap fund (punës etj)
tamamlanmak *fl* plotsohem
tamir *em* riparim, ndreqje, meremetim; ***tamir etmek,*** riparoj, ndreq, meremetoj
tamirat *em* reparim, meremetim
tamirci *em* 1. riparues, meremetues, ndreqës; 2. punishte (punëtori) për riparime, për meremetime
tampon *em* 1. shtupë; 2. mbrojtës; 3. parakolpi, prapakolpi (i automjetit)
tan *em* agim, të zbardhurit e ditës
tane *em* 1. copë; ***bir tane,*** një copë; 2. farë; ***buğday tanesi,*** farë gruri; 3. kokërr; ***ceviz tanesi,*** kokër arre
tanecik *em* grimcë, kokërr e vogël
tanelemek *fl* ndaj në kokërra, grimcoj
taneli *mb* me kokërra
tanı *em* diagnozë
tanıdık 1. *em* njeri i njohur; 2. *mb* i njohur
tanık *em* dëshmitar; ***tanık olmak,*** jam dëshmitar
tanıklamak *fl* dëshmoj me anë të dëshmitarit
tanıklık e*m* dëshmi
tanım *em* përkufizim, përcaktim, definicion
tanımak *fl* 1. njoh; 2. di (diçka që kam parë më para); 3. dalloj ndryshimin; 4. *jurid* pranoj (ekzistimin e diçkaje, të drejtën, etj); 5. njoh dikë, njoh pushtimin; 6. njoh një kohë të caktuar (për kryerjen e ndonjë pune)
tanımlama *em* përkufizim, përcaktim; shpjegim
tanımlamak *fl* përkufizoj, përcaktoj; shpjegoj
tanınmış *mb* 1. i njohur; 2. i famshëm, i dëgjuar; 3. i pranuar
tanışmak *fl* prezantohem, njihem (reciprokisht)
tanıştırmak *fl* prezantoj (dikë dikujt)
tanıt *em* dëshmitar
tanıtım *em* reklamë, paraqitje, njohje
tanıtmak *fl* njoh, paraqes, bëj reklamë(n) (e një gjëje)
tank *em* 1. *usht* tank; 2. tanks, stermë (benzine)
tanker *em* stermë
tanrı *em* perëndi
tanrıbilim *em* teologji
tansiyon *em* tension i gjakut
tantana *em* luks, salltanat, madhështi
tantanalı *mb* luksoz/e, madhështor/e, i shkëlqyeshëm
tanzim *em* rregullim (i sistemit), shndërrim, reorganizim; ***tanzim etmek,*** rregulloj, vë në rregull
tapa *em* shtupë, tapë e shishes
tapınak *em* tempull, faltore
tapmak *fl* adhuroj
tapu *em* 1. tapi, dokument pronësie; 2. zyra e tapisë
taraça *em* terracë
taraf *em* 1. anë; ***taraf tutmak,*** mbaj anë (mbaj anën e dikujt); 2. vend, krahin, vis
taraflı *mb* i anshëm

Copyrighted material

tarafsız *mb* neutral, i paanshëm, objektiv/e, i drejt
tarafsızlık *em* neutralitet, paanshmëri, mospërzierje
taraftar *em* anëtar, ithtar, partizan, pasardhës, ndjekës, simpatizues, përkrahës
tarak *em* krehër
tarakçı *em* krehërpunues
taralı *mb* i krehur
taraklama *em* krehje (flokët)
taraklamak *fl* kreh (flokët)
taramak *fl* kreh (flokët)
taranmak *fl* krihem
tarçın *em* këndelë, dalçin *(Cinnamomun)*
tarım *em* bujqësi
tarımcı *em* bujk
tarımsal *mb* bujqësor/e
tarif *em* 1. përshkrim, shpjegim, udhëzim; 2. definicion, përkufizim, përcaktim; ***tarif etmek,*** shpjegoj, përkufizoj
tarife *em* 1. tarifë, lista e çmimeve; 2. lista e orarit të nisjeve dhe ardhjeve të automjeteve; 3. shpjegim për mënyrën e përdorimit të diçkaje
tarih *em* 1. datë; 2. histori
tarihçi *em* historian
tarihî *mb* 1. historik/e; 2. *fig* i paharrueshëm
tarihöncesi *em* koha parahistorike
tarihsel *mb* historik/e
tarikat *em* tarikat, sektë fetare
tarikatçı *em* anëtar i sektit, sektor, dervish
tarla *em* arë
tartı *em* peşim
tartılı *mb* i peshuar
tırtılmak *fl* peshohem
tartışma *em* 1. diskutim, debat, shqyrtim; 2. zënkë, zënie, grindje me fjalë
tartışmak *fl* 1. diskutoj, debatoj, shqyrtoj; 2. grindem
tartmak *fl* peshoj (me terezi)
tarz *em* 1. mënyrë, formë, lloj; 2. still
tas *em* tas, enë e vogël dhe e thellë (prej metali)
tasa *em* shqetësim, brengë, brengosje
tasalanmak *fl* shqetësohem, brengosem
tasalı *mb* i brengosur, i pikëlluar, i dëshpëruar
tasasız *mb* i pa brengosur, pa gajle
tasarı *em* projekt, plan, skicë, koncept; ***kanun tasarısı,*** projekt ligji
tasarım *em* ide, mendim, nocion, koncept, përfytyrim, imagjin, sajim në mendje një të paqenë
tasarlamak *fl* planifikoj, përfytyroj, marr me mend, sajoj në mendje një të paqenë, përsiat, mendoj, vras mendjen
tasarruf *em* 1. pronë, posedim, pasuri; 2. kursim
tasavvur *em* projekt; përfytyrim, imagjinim
tasdik *em* vërtetim; ratifikim; ***tasdik etmek,*** vërtetoj, ratifikoj
tasdikname *em* çertfikatë, vërtetesë
tasfiye *em* 1. rafinim, spastrim; 2. likuidim (i ndërmarrjes); 3. la-

Copyrighted material

rgim nga puna; ***tasfiye etmek:*** 1. spastroj, rafinoj; 2. likuidoj (ndërmarrjen), spastroj llogarinë, spastroj borxhet; 3. pushoj (largoj) dikë nga puna
tasfiyeci *em* spastrues
tasfiyehane *em* rafineri
taslak *em* skicë, plan, koncept
taslamak *fl* 1. simuloj, paraqitem ndryshe se ai që jam, bëhem sikur; 2. gdhend gur; 3. *pop* vështroj fshehurazi
tasma *em* qafore, rrip (për shtazët)
tasnif *em* ndarje në kategori, renditje, klasifikim; ***tasnif etmek,*** klasifikoj
tasvip *em* pëlqim, miratim, pajtueshmëri; ***tasvip etmek,*** miratoj, lejoj
tasvir *em* përshkrim; ***tasvir etmek,*** përshkruaj
taş *em* gur; ***taş gibi,*** i fort si guri
taşçı *em* gurgdhendës, gurshitës
taşıl *em* fosil
taşımak *fl* bart, transportoj
taşınmak *fl* bartem, shpërngulem (kaloj pre një shtëpie në shtëpi tjetër ose prej një vendi në vend tjetër)
taşıt *em* mjet transporti
taşıtçı *em* 1. ndërmarrje transportuese; 2. drejtues i mjetit transportues; 3. punues ose ndreqës i mjeteve transporti
taşıyıcı *em* 1. bartës; 2. hamall; 3. *fig* tejbartës, bartës i sëmundjes
taşkın *em* 1. vërshim, përmbytje, dalja e lumit nga shtrati; 2. *mb* i vërshuar, i përmbytur; 3. gjë (veprim etj) e tepëruar, që është jasht masës
taşkınlık *em* 1. vërshimëri; 2. shfrenim, mospërmbajtje, veprim (sjellje) i tepruar (jasht masës)
taşkömürü *em* thengjill guri
taşma *em* vërshim
taşmak *fl* vërshoj, përmbys
taşra *em* krahinë, provincë, brendi (përkundër kryeqytetit)
taşralı 1. *em* banor i provincës, i brendisë; 2. *mb* krahinor/e, i krahinës
taşyürekli *mb* zemërgur
tat *em* shije; ***tatmak,*** shijoj
tatbik *em* zbatim, aplikim; ***tatbik etmek,*** zbatoj, aplikoj
tatbikat *em* 1. zbatim, praktikë, aplikim, adaptim; 2. *usht* manovër
tatil *em* pushim, festë; pushim shkollor; ndëprerje (e punës)
tatlı 1. *em* ëmbëlsirë; 2. *mb* i ëmbël; 3. *ndf* ëmbëlsisht, sjellje (shikim) në mënyrë të butë, në mënyrë të ëmbël
tatmak *fl* shijoj
tatmin *em* kënaqësi; ***tatmin etmek,*** kënaq (dikë); ***tatmin olmak,*** kënaqem
tatminkâr *em* ai (ajo) që të kënaq
tatsız *mb* 1. i pashije, i pashijshëm, i palezet; 2. i pakëndshëm
tava *em* tavë,tigan, fërtere, fultere
tavan *em* tavan; ***tavan katı,*** banesë tavani
taverna *em* tavernë, klub nate
tavır *em* qëndrim, sjellje, pozitë
taviz *em* lëshim, tërheqje, kompensim, zëvendësim, shpërb-

Copyrighted material

lim, shpagim; ***taviz vermek,*** bëj lëshim, tërhiqem (nga nje e drejtë); kompensoj, shpërblej, shpagoj
tavla *em* 1. shtallë kuajsh; 2. tabllë, lloj loje bixhozi
tavlacı *em* këqyrës i kuajve
tavlamak *fl* nxej ose njom (një send për të përpunuar); ***çeliği tavlamak,*** e kalis çelikun
tavsiye *em* porosi, këshillë, rekomandim; ***tavsiye etmek,*** porosis, këshilloj, rekomandoj
tavsiyeli *mb* i rekomanduar, i porositur
tavşan *em zool* lepur (*Lepus*)
tavuk *em zool* pulë (*Gallus*)
tavus *em zool* pallua, pavdë (*Pavo*)
tay *em zoos* mëz
tayf *em fiz* spektër
tayfa *em* 1. ekuipazh anijeje; 2. ndihmësa; 3. shoqëri
tayfun *em* tajfun
tayın *em* racion
tayin *em* 1. caktim, përcaktim; 2. emërim; ***tayin etmek,*** 1. caktoj, përcaktoj, emëroj
tayyare *em* aeroplan, avion
taze *em* i freskët, (që nuk është bajat); ***taze fasulye,*** bishtajë
tazelemek *fl* freskoj, përtërij, ripërtërij, përsëris
tazelenmek *fl* freskohem, përtrihem
tazelik *em* freski, njomësi
tazı *em zool* langua, zagar, qen gjahu
taziye *em* ngushëllim
tazminat *em* dëmshpërblim, zhdëmtim, kompensim
tazyik *em* presion, shtypje
tebdil *em* ndryshim
tebessüm *em* buzëqeshje; ***tebessüm etmek,*** buzëqesh
tebeşir *em* shkumës
tebligat *em* lajmërim, njoftim, kumtim
tebrik *em* urim, përgëzim; ***tebrik etmek,*** uroj, përgëzoj; ***Tebrikler!*** Urime!
tecavüz *em* 1. agresim, sulm, mësymje; 2. dhunë, tirani; 3. çnderim; ***tecavüz etmek,*** sulmoj, dhunoj, çnderoj
tecrit *em* ndarje, izolim, veçim; zhvesh (nga një e drejtë
tecrübe *em* 1. provë, orvajtje, tentativë; 2. përvojë, eksperiencë; 3. *fiz* provë, eksperiment
tecrübeli *mb* me përvojë, i regjur, me përvojë, me eksperiencë
tecrübesiz *mb* i papërvoj, i paeksperiencë
tedarik *em* furnizm, blerje, gjetje; ***tedarik etmek,*** furnizoj, blej, gjej (diçka për të blerë)
tedavi *em* mjekim, shërim, terapi; ***tedavi etmek,*** mjekoj, shëroj
tedbir *em* masë, kujdes; ***tedbir almak,*** marr masa
tedbirli *mb* i kujdesshëm, i vëmendshëm, i menduar mirë
tedbirsiz *mb* i pakujdesshem, i pavëmendshëm, i pamenduar mirë
tedirgin *mb* i shqetësuar, i brengosur, i tendsur; ***tedirgin etmek*** shqetësoj, brengos, trondit (shpirtrisht)
teferruat *em* hollësi(ra), imtësi(ra)
tefeyyüz *em* përparim

Copyrighted material

teftiş *em* inspektim, revizion, kontrollim; ***teftiş etmek,*** inspektoj, kontrolloj
teğet *em mat* tangjent
teğmen *em usht* nëntoger
tehdit *em* kërcënim; ***tehdit etmek,*** kërcënoj, frikësoj
tehir *em* shtyj (për më vonë), vonoj, pezulloj
tehlike *em* rrezik
tehlikeli *mb* i rrezikshëm
tehlikesiz *mb* i parrezikshëm
tek *mb* 1. vet, i vetmi, që nuk ka tjetër; 2. vet, i vetmuar; 3. tek, që nuk është çift (3,5,7 etj; ***tek tek,*** një nga një
tekaüt *em* 1. pensionim; 2. *mb* i pensionuar
tekdüzen *em* monoton
teke *em zool* sqap
tekel *em* monopol
tekerlek *em* rrotë
tekerlemek *fl* rrokullis
tekerlenmek *fl* rrokullisem
teker teker *ndf* një nga një
tekevlilik *em* monogami
tekil *em gram* njëjës
tekke *em* teqe
teklif *em* propozim; ***teklif etmek,*** propozoj
teklifsiz *mb* pa propozim
teklifsiz *em* pa teklif, joformal/e, jozyrtar/e, i sinqertë, familiar/e; ***teklifsiz arkadaş,*** shok i sinqert
tekme *em* shkelm; ***tekme atmak,*** shkelmoj, bij me shkelm
tekmeleme *em* shkelmim
tekmelemek *fl* shkelmoj
tekne *em* 1. govatë; 2. anie, barkë, lundër
teknik em teknikë
teknisyen *em* teknik
teknoloji *em* teknologji
teknolojik *mb* teknologjik/e
tekrar 1. *em* përsëritje, të përsëriturit; 2. përsërisht, prap
tekrarlamak *fl* përsërit (përsëris)
tekrarlı *mb* i përsëritur
tekstil *em* tekstil
tektanrıcılık *em* monoteizëm
tek tuk *ndf* aty këtu, rallë
tel 1. *em* tel, fije teli; 2. fije, pe; 3. përçues elektriku; 4. *mb* i bërë prej teli; ***tel kafes,*** kafez teli
tel *em* telegraf (shkurtesë e fjalës **telgraf**)
telaffuz *em* shqiptim; ***telaffuz etmek,*** shqiptoj
telafi *em* kompensim, zhdëmtim; ***telafi etmek,*** kompensoj
telaş *em* telash, kokëçarje, panik, shqetësim, tronditje shpirtrore, ngutësi, nxitim, turbullim
telaşlandırmak *fl* shqtësoj, trondis, turbulloj, brengos
telaşlanmak *fl* shqetësohem, tronditem, turbullohem, brengosem
telaşlı *mb* i shqetësuar, i trondituar, i turbulluar, i brengosur
telaşsız *mb* qetë, patelashe
telef *em* 1. humbje, shkatërrim, zhdukje, shfarosje; vrasje; 2. shpenzim i kotë, shpenzim i panevojshëm; ***telef olmak*** shkatërrohem, zhdukem, shfarosem
teleferik *em* teleferik
telefon *em* telefon; ***telefon etmek,*** telefonoj, ***telefon kulü-***

Copyrighted material

besi, kabinë telefonike; *telefon rehberi,* udhëzues (numërator) telefonik; ***telefon santrali,*** centrali telefonik
teleks *em* teleks
teleskop *em* teleskop
televizyon *em* televizion
telgraf *em* 1. telegraf; 2. telegram; ***telgraf çekmek,*** dërgoj një telegram
telgrafçı *em* telegrafist
telif *em* 1. pajtim; 2. shkruarje (libër), përpilim
telkin *em* 1. frymëzim, mësim, këshillë; 2. lutje që bëhet në varrin e të vdekurit, talkin
tellak *em* fërkues, ai që bën masazh në hamam (në banjë)
telsiz *em* (shkurtesë): telefoni dhe telegrafi pa përçues (pa tela)
teme *em* temë
temas em 1. kontakt, pjekje; 2. takim, lidhje, marrëdhënie; ***temas etmek,*** vi në kontakt; ***temas kurmak,*** vi në lidhje (me)
tembel *em* përtac, dembel
tembellik *em* përtaci, dembellëk
tembelleşmek *fl* bëhem përtac, bëhem dembel, dembellosem
tembih *em* paralajmërim, parandalim, porosi, këshillë; ***tembih etmek***, paralajmëroj, bëj vërejtje, këshilloj
temel 1. *em* themel, bazë; 2. *mb* kryesor/e, themelor/e, thelbësor/e, qenësor/e
temelleşmek *fl* rrënjosem; stabilizohem
temelli *mb* 1. me themel, me bazë; 2. i përherëshëm
temelsiz *mb* 1. i pathemeltë, i pabazë; 2. i paarsyeshëm, i pabazuar, joserioz; 3. i paqëndrueshëm, i papërherëshëm
temenni *em* dëshirë
temin *em* 1. sigurim, garanti; 2. furrnizim, përfitim; 3. realizim, zbatim; ***temin etmek***, siguroj, garantoj, furnizoj, realizoj
temiz *mb* i pastër; i rregullt; 2. i pafajshëm, i patëkeq; 3. i pa të meta; ***temiz iş***, punë e pastër, punë pa të meta
temizleme *em* pastrim, të pastruarit
temizlemek *fl* 1. pastroj; 2. *fig* vras, zhduk, asgjësoj
temizleyici *em* pastruese
temizlik *em* pastërti; ***temizlik yapmak,*** bëj pastrim, pastroj
temizlikçi *em* pastrues, pastruese
temkin *em* maturi, vëmendshmëri, gjakftohtësi, kujdes
temkinli *mb* i matur, i vëmendshëm, i kujdesshëm
temmuz *em* korrik (muaj)
tempo *em muz* tempo, ritëm, shkallë e shpejtësisë
temsil *em* 1. përfaqësim; ***temsil etmek,*** përfaqësoj (dikë); 2. pjesë teatrale;
temsilci *em* përfaqësues
temyiz *em* 1. dallim; 2. *jurid* ankesë (kundërshtim) që i bëhet një gjykatë më të lartë për të rishikuar vendimin e dhënë nga një gjykatë më të ulët
ten *em* lëkurë (njeriu)
tencere *em* tenxhere
teneffüs 1. frymëmarrje 2. pushim (në shkollë) prehje, pauzë

Copyrighted material

teneke *em* 1. teneqe, llastër; 2. teneqe (enë), kovë teneqeje, kuti (enë) llastre
tenekeci *em* teneqepunues
tenezzül etmek *fl* përulem, mposhtem, e nënçmoj veten (para dikujt)
tenha *mb* (vend): i shkretë, i papopullizuar, i qetë
tenhalık *em* vend pa kënd, vend i qetë
tenis *em sp* tenis; ***tenis kortu,*** shesh tenisi
tenisçi *em sp* sportist/e tenisi
tenkit *em* kritikë; ***tenkit etmek,*** kritikoj
tenor *em muz* tenor
tente *em* tendë për mbrojtje nga dielli
tentene *em* dantellë, tentene
tentürdiyot *em kim* jod, tretja e jodit
tenzil *em* zbritje, pakësim, ulje
tenzilat *em* ulje, zbritje (çmimesh)
tenzilatlı *mb* i zbritur (çmimi)
teori *em* teori
teorik *mb* teorik/e
tepe *em* 1. kulm (i shtëpisë, i malit etj); 2. *anat* majë e kokës, kulm i kokës; 3. kodër, kodrinë;
tepinmek *fl* trokit me këmbë, përplas me këmbët (në një vend), rrapëlloj; 2. kërcej (nga gëzimi ose nga tërbimi)
tepki *em* 1. reaksion; 2. kundërvënie, kundërveprim, ***tepki göstermek,*** reagoj, kundërshtoj
tepsi *em* tepsi
ter *em* djersë; ***terlemek,*** djersitem
terapi *em* terapi
terapist *em* terapist, terapiste
teras *em* terracë
terazi *em* terezi, peshore, peshojë
terbiye *em* edukim, ***terbiye etmek,*** edukoj
terbiyeci *em* edukator
terbiyeli *mb* i edukuar, i njerëzishëm
terbiyesiz *mb* i paedukuar, i panjerëzishëm
terbiyesizlik *em* panjerëzëri, pasjellshmëri
tercih *em* preferim, parapëlqim, pëlqim, zgjedhje, alternativë; ***tercih etmek,*** preferoj, zgjedh (njërën nga dy gjëra)
tercüman *em* përkthyes, interpretator
tercümanlık *em* puna (profesion) e përkthyesit, e interpretatorit
tercüme *em* përkthim; ***terciime etmek,*** përkthej
tereddüt *em* ngurrim, mëdyshje, pavendosmëri; ***tereddüt etmek,*** mëdyshem, jam në dy mendje (për të bërë diçka)
tereke *em* trashëgim
tere yağı *em* gjlapë, tëlyen
terfi *em* gradim, përparim (në detyrë në një shkallë më të lartë; ***terfi etmek,*** përparoj
terhis *em usht* çmobilizim, të lëshuarit nga ushtria
terim *em* termin
terk *em* lërje, braktisje, lëshim, heqje dorë
terleme *em* djersitje
terlemek *fl* djersitem
terletmek *fl* djersit (dikë)

Copyrighted material

terli *em* i djersitur
terlik *em* papuçe, pantofël, heqje
termometre *em* termometër
termos *em* termos
termostat *em fiz* termostat
terör *em* terror
terörist *em* terrorist
ters 1. *em* ana e prapme (e diçkaje); 2. *mb* i prapshtë, i kundërt, çrregullt, brutal/e; ***ters çevirmek,*** kthej anën prapme, anën e brendshme (të diçkaje); 3. *ndf* prapsht, ***ters gitmek,*** shkoj prapsht
tersane *em* kantier anijesh, vend ku ndërtohen anijet
terslemek *fl* qortoj, shaj
terslik *em* prapësi, prapshtësi, pakëndshmëri
tersyön *em* kahje (drejtim) e kundërt
tertibat *em* 1. rregullim, ndreqje; 2. parapërgatitje, marrje masash
tertip *em* rregullim, rend; ***tertip etmek,*** regulloj, organizoj, vë çdo gjë në vend
tertiplemek *fl* rregulloj, organizoj
tertipli *mb* 1. i rregullt, i rregulluar; 2. i parapërgatitur, i planifikuar
tertipsiz *mb* i çrregullt, i çrregulluar
terzi *em* rrobaqepës
terzilik *em* rrobaqepësi
tesadüf *em* rast
tesadüfen *ndf* rastësisht
tescil *em* regjstrim, të regjistruarit
teselli *em* ngushëllim; ***teselli etmek,*** ngushëlloj
tesir *em* ndikim, influencë; ***tesir etmek,*** ndikoj, influencoj
tesirli *mb* ndikues/e, influent/e, që bën përshtypje
tesis *em* 1. themelim, ndërtim, të ndërtuarit; 2. ent, institucion, organizatë
tesisat *em* instalim, tërësia e pajisjeve, vendosje; ***elektrik tesisatı,*** instalimi elektrik
teskin *em* qetësim, zbutje; ***teskin etmek,*** qetësoj, zbut
teslim *em* 1. dorëzim, dhënie; 2. *usht* kapitullim, dorëzim; ***teslim etmek,*** dorëzoj, jap (dikujt diçka); ***teslim olmak,*** kapitulloj, dorëzohem
tespih *em* tespih
tespit *em* 1. forcim, përforcim, fiksim; 2. caktim, përcaktim; konstatim; ***tespit etmek,*** përforcoj, fiksoj; konstatoj
test *em* test
testere *em* sharrë
testi *em* shtambë, enë balte për ujë
teşebbüs *em* iniciativë, nismë, fillesë, orvajtje, përpjekje; ***teşebbüs etmek,*** ndërmarr, bëj përpjekje, nis një punë
teşekkür *em* falenderim; ***Teşekküer ederim!*** Falemnderit!
teşekkül *em* formim, krijim; ***teşekkül etmek,*** formoj
teşhir *em* paraqitje, dëftim, demonstrim;2. ekspozim; 3. lajmërim, shpallje; ***teşhir etmek,*** ekspozoj, shpall
teşhis *em* 1. *med* diagnozë; 2. identifikim, njohje; ***teşhis***

Copyrighted material

etmek, diagnostifikoj, identifikoj, njoh
teşkil *em* formim, krijim, sajim, përbërje; ***teşkil etmek,*** formoj, krijoj, përbëj
teşkilat *em* organizatë; ***Bileşmiş Milletler Teşkilatı,*** Organizata e kombeve të bashkuara
teşkilatçı *em* organizator
teşkilatlanmak *fl* organizohem
teşkilatlı *mb* i organizuar
teşvik *em* shtytje, nxitje, inkurajim; ***teşvik etmek,*** nxit (dikë), inkurajoj
tetanos *em med* tetanus, sëmundje e rëndë infektive
tetkik *em* shqyrtim, studim; ***tetkik etmek,*** shqyrtoj, studioj
tevazu *em* modesti, thjeshtësi, kryeultësi, përulshmëri
Tevrat *em* Tevrat, libër fetar i çifutëve; Kod i Mojsiut; libër i Zotit i shpallur profetit Musa
teyel *em* qepje e rarallë, ildisje
teyellemek *fl* qep, ildis
teyit *em* vërtetim, pohim; ***teyit etmek,*** vërtetoj
teyp *em* magnetofon
teyze *em* teze, motra e nënës
teyzezade *em* biri ose bija e tezes
tez *em* tezë
tez *mb* i shpejtë; *ndf* shpejt, me të shpejt
tezahürat *em* 1. ovacion, brohoritje, duartrokitje; 2. demonstratë; 3. manifestim
tezat *em* kontrast, antagonizëm, kundërshti
tezek *em* bagël, ndyrësi shtazësh
tezgâh *em* 1. tezgë; 2. tryezë pune në kuzhinë, në puntori etj. 3. kantier anijesh; 4. fig përgatitje, sajim (plan, diçka të keq)
tezgâhtar *em* shitës (në dyqanë)
tezgâhtarlık *em* puna e shitësit
tezlik *em* shpejtësi
tıbbî *mb* i medicinës, mjekësor/e
tıbbiye *em* fakultet i medicinës (i mjekësisë)
tıbbiyeli *em* student i mjekësië
tığ *em* 1. gjilpërë për thurje; 2. fëndyell, biz
tıka basa *ndf* plot, tepër plot, stërmbushur, ngjeshur; ***tıka basa doldurmak***, mbush përplot, mbush gjer në grykë
tıkamak *fl* mbyll, shtupoj
tıkaç *em* tapë, shtupë, mbyllës
tıkalı *mb* i mbyllur
tıkanık *mb* i mbyllur
tıkanmak *fl* 1. mbyllem; 2. mbytem nga të zënët e frymës, marr frym rëndë
tıkatmak *fl* mbyll
tıkınmak *fl* llup, ha grykësisht, ha si i pangopur
tıkırdamak *fl* trokas, tropit, rrapëlloj, kërcit
tıklım tıklım *mb* i mbushur përplot; i ngjeshur; ***tıklım tıklım dolu,*** i mbushur gjer në grykë
tıkmak *fl* shtij, fut, vë (brenda)
tıknaz *mb* i majmë, i mbushur dhe i shkurtër
tıknefes *em* të marrurit frymë me vështirësi

Copyrighted material

tımarhane *em* spital i të çmendurve; spital i psikiatrisë
tıngırtı *em* kumbim, ushtim, tingëllim
tını *em* tingull
tınlamak *fl* kombon, jehon
tıp *em* medicinë, mjekësi
tıpa *em* tapë, shtupë
tıpatıp *ndf* plotësisht, krejtësisht
tıpkı 1. *em* ngjashmëri, një lloj si, pikërish si; 2. *mb* i ngjashëm, identik/e
tırabzan *em* parmakë shkallë, parmakë ballkoni
tıraş *em* 1. rruarje; 2. qethje; ***tıraş etmek,*** rruaj, qeth; ***tıraş olmak,*** rruhem, qethem; ***tıraş makinesi*** makinë rruarjeje
tıraşlı *mb* 1. i rruar; 2. i qethur
tırmalamak *fl* gërvisht (me thonj)
tırmalanmak *fl* gërvishtem
tırmanmak *fl* kacavirrem
tırmık *em* grabujë, rrashqel
tırnak *em anat* thua; ***tırnak boyası,*** bojë për thua; ***tırnak makası,*** gërshërë për thua
tırpan *em* kosë (vegël e kositjes)
tırpanlamak *fl* kosit (barin)
tırtıl *em zool* gucimacë, veme, vemje, vemizë, krimb
ticaret *em* tregti; ***ticaret merkezi;*** qendër tregtie
ticari *mb* tregtar/e; i tregtisë
tifo *em med* tifo
tiksindirmek *fl* gërdit, neverit (dikë)
tiksinme *em* neveri, gërditje
tiksinmek *fl* neveritem, gërditem
tilki 1. *em zool* dhelpër (*Vulpes*); 2. *fig* dinak/e
timsah *em zool* krokodil (*Crocodilus*)
tin *em psik* shpirt
tinsel *mb* spiritual
tip *em* 1. tip; 2. lloj; 3. (njeri) i çuditshëm, (njeri) i jashtzakonshëm
tipi *em* stuhi bore, fërfëllizë
tipik *mb* tipik/e
tiraj *em* tirazh, sasi e ekzemplarëve të një botimi të librit, të gazetës etj
tirbuşon *em* turjel për tapa (për të hapur shishen)
tire *em gram* vizë lidhëse (-)
tiryaki *em mb* adhurues i djegur, i lidhur për (diçka: kafe, raki, cigare etj); ***kahve tiryakisi,*** adhurues i kafes
tiryakilik *em* varësi
titiz *mb* i kujdesshëm, shumë i përpiktë, pedant/e, çikrimtar/e
titizlik *em* pedantëri, përpkëri
titreme *em* dridhje
titremek *fl* dridhem
titreşim *em* dridhje, vibracion
titretmek *fl* dridh (diçka)
tiyatro *em* teatër
tiz *mb* (për zërin): fëshkëllues/e, piskues/e, i mprehtë, i hollë, depërtues/e
tohum *em* farë
tok *mb* i ngopur, i nginjë
toka *em* 1. tokzë (për flok); 2. kopcë (për rrip); 3. rrokje duarsh
tokalaşmak *fl* rrok dorën, shtrëngoj dorën (njëri tjetrit reciprokisht kur takohen dy veta)
tokat *em* shpullë, shuplakë, flakurimë; ***tokat atmak,*** rrah me

Copyrighted material

shuplakë; ***tokat yemek***, rrihem me shuplakë
tokatlamak *fl* shuplakoj, rrah (dikë) me shuplakë
tokluk *em* ngopësi
tokmak *em* tokmak, çekan i drunjtë
tokuşturmak *fl* cakërroj (gotat)
tolerans *em* tolerancë
tomar *em* 1. kokorreth, rrotull, (diçka, letër etj) i pështjellur në formë cilindri; 2. brushë për pastrim brendin e lëmbshit
tombala *em* tombolë
tombul *mb* (për fëmijë) tomolak, i majmë, i trashë, i mbushur
tomruk *em* trung
tomurcuk *em bot* burbuqe, syth, bulë
ton *em* 1. ton (1000 kgr), tonelatë; 2. *muz* ton, tingull; 3. nijansë ngjyrë
ton balığı *em zool* ton (lloj peshku) (*Tunmus*)
tonaj *em* tonazh, tonelazhë
tonik *em med* tonikum, material (ilaç) që forcim
top *em* 1. sferë; 2. top; 3. *usht* top, arm artilerie; ***top atışı,*** zjarrë artilerie
topal *mb* i çalë, topall/e, çalaman/e
topallamak *fl* çaloj, shqepoj
topallık *em* çalim, shqepim
toparlak *mb* sferik/e
toparlamak *fl* 1. mbledh (në një vend); 2. rregulloj, vë në rregull, mbaroj (punën e filluar); 3. paraqes shkurtimisht, përmbledh, përfundoj (bisedimin)
toparlanmak *fl* 1. mblidhem, përmblidhem; 2. shërohem, përmirësohem (nga shëndeti); 3. përgatitem
toplam 1. *em mat* shumë, shuma e tërë;2. *ndf* gjithsej, tërësisht
toplama *em* 1. të mbledhurit; 2. *mat* mbledhje (operacion i mbledhjes); ***toplama kampı,*** kamp përqëndrimi
toplamak *fl* 1. mbledh, bashkoj; 2. *mat* mbledh; 3. rregulloj, vë çdo gjë në rregull
toplanmak *fl* 1. mblidhem, bashkohem; 2. mblidhem (për seancë, për konferencë etj)
toplantı *em* mbledhje, seancë, konferencë
toplu *mb* 1. me sferë, me top, që në vete përmban sferë; ***toplu iğne*** gjilpërë me kokë; 2. i mbledhur; 3. i rregulluar; 4. i trashë, i majmë
topluluk *em* 1. grup; 2. shoqëri
toplumsal *mb* shoqëror/e
toplum *em* shoqëri
toplumbilim *em* sociologji
toprak em 1. tokë, dhé, truall; 2. vis, krahinë, territori; ***toprak kayması,*** rrëshqitja e truallit
toptan mb 1. të gjithe së bashku; 2. me shumicë; ***toptan satış,*** shitje me shumicë
toptancı *em* 1. tregtar që shet me shumicë; 2. shitje me shumicë
topuk *em anat* themër, thembër; takë; ***kadın ayakkabı topuğu***, taka për këpucë grash
topuklu *mb* me thembër; me takë

Copyrighted material

torba *em* torbë, trastë
torna *em* torna
tornacı *em* tornitor
tornavida *em* kaçavidhë
torpido, torpidobot *em* torbedë, torpilë, silur
torpil *em* 1. torpile, silur; minë; 2. *fig* protekcion, lidhje, përkrahje, mbrojtje
tortu *em* kullesë, kullomë, llum, fundërri
torun *em* nip, mbesë
toslamak *fl* 1. godit me kokë ose me brinja; 2. (për automjete) përplasem (lehtë me anën e përparme)
tost *em* tost, sandviç i pjekur
tosun em *zool* mëzat
totaliter *mb* totalitar/e
toy *em* gosti, banket, dasmë
toy *mb* (për shkak të moshës rinie) i paeksperiencë, i paaftë
toz *em* pluhur; ***toz almak,*** fshij pluhurin
tozlanma *em* pluhurosje
tozlanmak *fl* pluhurosem
tozlaşma *em* pluhurim
tozlaşma *fl* pluhurosem
tozlu *mb* i bërë me pluhur, i pluhurosur
toz şeker *em* sheqer pluhur
töhmet *em* akuzë, ***töhmet etmek,*** akuzoj
töhmetli *mb* i akuzuar, me faj
tohmetlendirmek *fl* akuzoj, fajësoj
tökezlenmek *fl* (duke ecur) pengohem, më zihet këmba (dhe rrëzohem)
töre *em* 1. zakon, dokë, traditë; 2. moral, etikë
törebilim *em* etikë/a
tören *em* solemnitet, kremtim, festim, ceremoni
törenli *mb* me ceremoni
törpü *em* limë
törpülemek *fl* gdhend me limë, limoj
törpülü *mb* i gdhendur me limë, i limuar
tövbe *em* pendim, të penduarit; ***tövbe etmek,*** pendohem
trafik *em* trafik, komunikacion; ***trafik ışığı,*** sinjal drite trafiku (semafor); ***trafik işareti,*** shenjë trafiku; ***trafik polisi,*** policë trafiku
trajedi *em* tragjedi
trajik *mb* tragjik/e
traktör *em* traktor
trampa *em* ndërrim, këmbim (gjërash)
tramvay *em* tramvaj
transfer *em* kalim, transferim
transformatör *em* transformator, trafo
transit *em* transit
tren *em* tren
tribün *em* tribun
triko *em* triko
trikotaj *em* trikotazh
trilyon *em* trilion
trio *em muz* trio
troleybüs *em* trolebus
tropikal *mb* tropikal/e
trotuar *em* trotuar
tualet *em* nevojtore; 2. tualet (veshje, petkë)
tufan *em* përmbytje, vërshim
tugay *em usht* brigadë
tuğla *em* tullë
tuğlacı *em* tullëpunues, tullëshitës

Copyrighted material

tuhaf *mb* i çuditshëm, i jashtzakonshëm
tuhafiye *em* (shitore) galanteri, çikërrimtari
tuhafiyeci *em* shitës galanterie, shitës çikërrimtarije
tuhaflık *em* çuditshmëri
tulum *em1*. lloj petkë pune, kombinoshe; 2. lëkurë (vaji, gjalpi etj); 3. kacek, calik shakull;4. *muz* gajde; 5. *fig* trashaman
tulumba *em* pompë (uji, ajri)
tulum peyniri *em* lloj djathi që mbahet në lëkurë
tunç *em* bronz
tur *em* udhëtim, shëtitje rreth e rrotull
turist *em* turist
turistik *mb* turistik/e
turizm *em* turizëm
turne *em* turne, udhëtim
turnuva *em* turnir
turp *em bot* rrepë (*Raphanus sativus*)
turşu *em* turshi
turuncu *em* ngjyrë portokalli
tuş *em* tastier (i pianos)
tutak *em* dorëzë
tutam *em* 1. sasi e vogël e diçkaje; 2. sasi sa mund të mbajnë tre gishta dore; ***bir tutam un,*** një grusht miell; 3. duajëz, tufë (e vogël)
tutanak *em* proces verbal
tutar *em* shumë e përgjithshme (e një llogarie)
tutarlı *em mb* konsekuent; i matur, hamonik/e, koherent
tutarsız *mb* inkonsekuent, kontradiktor/e, jostabil/e, inkoherent
tutkal *em* tutkall, ngjitës
tutkallamak *fl* ngjit, (ngjis) me tutkall
tutku *em* pasion, afsh, dëshirë e zjarrtë
tutkulu *mb* pasional/e, i djegur (për diçka), i afshtë
tutkun *mb* i dashuruar (marrëzisht); adhurues/e, i lidhur (përsëtepërmi) për diçka
tutkunluk *em* pasion, afsh, dëshirë e zjarrtë (ndaj diçkaje)
tutmak *fl* (me kuptime të ndryshme): mbaj, përmbaj, kap, marr, burgos, arrestoj, mbërthej, përkrah, zë me qira (banesë); gjuaj; pushtoj, mbyll (rrugën); dhemb; ***başım tuttu,*** më zuri (më dhemb) koka etj
tutsak 1. *em* rob lufte; 2. *mb* i mbajtur, i burgosur
tutsaklık *em* robëri
tutturmak *fl* 1. (nxis dikë) të mbajë, të kap (diçka a dikë); 2. bashkoj, ngjis, gozhdoj, shtrëngoj, lidh; 3. insistoj, këmbëngul; 4. qëlloj (qëllimin e paramenduar)
tutucu 1. *em* konservativ; 2. *mb* konseravativ/e, që nuk e do të renë (diçka që është e re)
tutuklamak *fl* arrestoj, burgos
tutuklu *em mb* i arrestuar, i burgosur
tutulmak *fl* 1. mbahem, kapem (për diçkaje që të mos rrëzohem); 2. zihem (hëna, dielli); 3. shtangem (psh. nga të ftohti); ***boynum tutuldu,*** m'u shtang qafa
tutumlu *mb* kursimtar/e, ekonomik/e; që ka sjellje të matur

Copyrighted material

tutumsuz *mb* i dorëlëshuar
tutunmak *fl* 1. kapem (për dorë), mbahem, ngjitem për diçkaje; 2. qëndroj, rezistoj, duroj; 3. shqetësoj, trazoj, nguc (dikë)
tutuşmak *fl* 1. rrokem (dorë për dore); 2. digjem, flakërohem
tutuşturmak *fl* ndez
tuz *em* krip
tuzak *em* kurth, lak; ***tuzak kurmak***, vë kurthin
tuzla *em* krypore
tuzlak *em*, *mb* vend i krypshëm, tokë e paprodhueshëm
tuzlama *em* kripim, të kripuarit
tuzlamak *fl* kripoj
tuzlu *mb* i kripur; *fig* shumë i shtrenjtë
tuzluk *em* kripës, kripore, enë e vogël kripe që vihet në tryezë
tuzsuz *mb* i pakripur
tüberküloz *em med* tuberkuloz
tüccar *em* tregtar
tüccarlık *em* tregti
tüfek *em* pushkë
tükenmek *fl* 1. shpenzohem, harxhohem; 2. dobësohem, shterem, sosem
tükenmez kalem *em* laps kimik
tüketici *em* konsumator, konsumues, shpenzues
tüketim *em* shpenzim, harxhim, konsum
tüketmek *fl* shpenzoj, harxhoj
tükürmek *fl* pështyj
tükürük *em* pështymë
tül *em* tyl
tüm *em mb* i gjithë, i tërë (i një gjëje)
tümce *em gram* fjali
tümen *em usht* divizion
tümleç *em* plotësim; *gram* plotësues
tümlemek *fl* plotësoj
tümlenmek *fl* plotësohem
tümör *em med* tumor
tümsek *em* 1. sukë, kodrinë, vend i naltë bregorë; 2. gungë, ngritje, lyth
tümsekli *mb* konveks
tün *em* natë
tün aydın! *pasth* mirëmbrëma!
tünel *em* tunel
tüp *em* 1. tub; gyp, qyng; 2. gyp metali për gaz
tür *em* lloj; tip; gjini
türban *em* çalmë, turban
türbe *em* tyrbe, mauzole, mauzoleum, varr
türbedar *em* rojtës i tyrbes
türbin *em* turbin
türemek *fl* dukem, paraqitem, krijohem, zhvillohem, shumohem
Türk 1. *em* turk, turkeshë; 2. *mb* turk/e, që i përket Turqisë
Türkçe *em* gjuha turke, turqisht
Türkiye *em* Turqi
Türkiyeli *em* banor i Turqisë
Türklük *em* Turqizëm
Türkolog *em* turkolog
Türkoloji *em* turkologji
türkuaz *em* lloj gur i çmuar me ngjyrë të kaltër-gjelbër
türkü *em* këngë (popullore)
türlü 1. *mb* 1. i llojllojshëm, i ndryshëm; 2. *em* gjellë (ngrënie) e përgatitur me mish dhe perime të ndryshme; 3. *ndf* në mënyrë të shumëllojshme
tütmek *fl* lëshoj tym, nxjerr tym

Copyrighted material

tütün *em bot* duhan (*Nicotiana tabacum*)
tütüncülük *em* duhanxhëllëk
tüy *em* 1. qime; 2. pupël
tüylü *mb* 1. me qime, lesharak/e; 2. me pupël, penjëzor/e
tüymek *em* ik
tüysüz *em* 1. pa qime, që nuk ka qime; 2. pa pupla, që nuk ka pupla
tüzel *em* ligjor/e, juridik
tüzük *em* rregullore

Copyrighted material

u

u – shkronja e njëzet e pestë e alfabetit turk
ubudiyet *em* skllavëri, robëri
ucube *em* çudi, gjë e çuditshme
ucun ucun *ndf* pak nga pak, ngadal
ucuz *mb* i lirë; ***ucuz mal,*** mall i lirë; ***ucuz et,*** mish i lirë
ucuzlamak *fl* lirësohem, bëhem më lirë
ucuzlatmak *fl* lirësoj, bëj më lirë, e ul çmimin
ucuzluk *em* lirësi, çmime të ulëta
uç *em* 1. majë; 2. skajë (e diçkaje); ***kentin bir ucundan öbür ucuna,*** nga njëra skajë gjer në skajin tjetër të qytetit
uçak e*m* aeroplan, avion; ***uçak bileti***, biletë aeroplani; ***uçakla,*** me aeroplan
uçakçı *em* aviator
uçmak *fl* fluturoj
uçsuz *mb* 1. i pamajë; 2. i pafund, i pambarim; ***uçsuz bucaksız,*** i gjerë, shumë i gjerë sa që nuk i shihet fundi
uçurmak *fl* fluturoj (diçka), lëshoj (diçka) të fluturojë
uçurtma *em* fluturake (lodër fëmijësh), ballonë, xhitë
uçurum *em* greminë, humnerë
uçuş *em* fluturim
uçuşmak *fl* fluturoj (në të gjitha anët); ***kuşlar her tarafa uçuştular,*** zogjët fluturuan në të tëra anët
Uf! *pasth* Uf! Oh! (shpreh mërzi)
ufacık *mb* shumë i vogël
ufak *mb* i vogël; ***ufak ev***, shtëpi e vogël; ***ufak tefek,*** i imtë, fare i vogël
ufakça *mb* mjaft i vogël
ufaklık *em* 1. imtësi, vogëlinë, cikërrimë, gjë e pavlefshme; 2. imtësi (para), monedhë e imët
ufalamak *fl* coptoj, thërmoj, grimcoj, bëj copa copa, dërrmoj
ufalanmak *fl* coptohem, thërrmohem, grimcohem, dërrmohem
ufalmak *em* zvogëlohem, mblidhem, tkurrem
ufaltmak *fl* zvogëloj, tkurr
ufuk *em* horizont
ufunet *em* 1. erë e këqe, qelbësirë; 2. inflamacion, përflakje; qelb (i plagës)
uğraş *em* 1. punë; 2. orvatje, përpjekje, mund
uğraşmak *fl* 1. punoj diçka, merrem me ndonjë punë; 2. orvatem, përpiqem, mundohem

Copyrighted material

uğraştırmak *fl* mundoj, lodh; ***bu iş beni çok uğraştırdı,*** kjo punë mua shumë më mundoj
uğultu *em* zëzëllimë, zukatje
uğru *em* vjedhës
uğrulamak *fl* vjedh (prej dikujt)
uğruluk *em* vjedhje
uğuldamak *fl* jehoj, ushtoj, uluroj, fërshëllon(era); zukat (veshi)
uğur *em* fat i mirë; (para) shenjë e mirë; ***uğur getirmek,*** sjell fat të mirë
uğurlama *em* përcjellje (mysafirin etj)
uğurlamak *fl* përcjellë, i dëshiroj rrugë të mbarë
uğurlu *mb* fatbardhë; që sjell fat të mirë
uğursuz *mb* fatzi, fatkeq/e, i kobshëm, që sjell fatkeqësi
uğursuzluk *em* fatkeqësi, shenjë e keqe
ukala *em, mb* ai që shtihet se din, ai që shet mend, që di gjithçka
ukubet *em* dënim, ndëshkim
ulak *em* lajmëtar, kumtues
ulam *em* grup; klasë, kategori
ulama *em* shtesë
ulamak *fl* shtoj, bashkoj, lidh
ulan! *pasth* 1. (brutalisht); hej! 2. faqezi! njeri i poshtër! maskara (gjatë fyerjes, gjatë qortimit)
ulaşım *em* 1. ardhje, 2. arritje, mbërritje; 3. komunikacion, lidhje, kontakt; 4. bartje, tarnsportim; ***ulaşım aracı,*** mjet komunikacioni
ulaşmak *fl* 1. arrij, mbërrij; 2. vij
ulaştırma *em* komunikacion, trafik, transportim, lidhje; ***Ulaştırma Bakanlığı,*** Ministria e komunikacionit dhe e lidhjeve (në Turqi)
ulaştırmak *fl* transportoj, bart; lidh, bashkoj; mundësoj takimin, dorëzimin etj.
ulema *em* 1. shkencëtarë (shumës); 2. shkencëtar fetar (i islamit)
ulu *mb* i madh, i nderuar, i lartë, i madhërishëm
ululamak *fl* 1. pres (mysafirin); 2. lartësoj, nderoj, respektoj
ulumak *fl* ulërij (qeni, ujku)
ulus *em* komb, nacion
ulusal *mb* kombëtar/e, nacional/e
ulusallaştırma *fl* nacionalizim, shtetëzim
ulusallaştırmak *fl* nacionalizoj, shtetëzoj
ulusçu *mb* nacionalist/e
ulusçuluk e*m* nacionalizëm
uluslararası *mb* ndërkombëtar/e, internacional/e
ummadık *mb* i papritur, i papandehur, i befasshëm
ummak *fl* shpresoj
umman *em gjeog* oqean
umulmak *fl* shpresoj
umumî *mb* i përgjithshëm, gjeneral/e
umumiyetle *ndf* përgjithësisht
umursamak *fl* interesohem për . . . , vë vëmendjen për. . . , jap rëndësi për. . .
umut *em* shpresë; ***umut etmek,*** shpresoj; ***umut vermek,*** jap shpresë (dikujt)
umutlanmak *fl* shpresoj
umutlu *mb* me shpresë

Copyrighted material

umutsuz *mb* i pashpresë, i pikëlluar, i dëshpruar
umutsuzluk *em* pikëlllim, dëshprim, të qenët pa shpresë
un *em* miell
uncu *em* miellshitës
unculuk *em* tregti me miell
unlu *em* i miellit, që bëhet me miell
unsur *em* pjesë përbërëse e diçkaje, një nga pjesët pëbërëse të diçkaje, element
unutkan *mb* i harruarshëm, që harron shpejt
unutkanlık *em* cilësi e të harruarit shpejt
unutmak *fl* harroj
unutulmuş *mb* i harruar; ***unutulmuş türkü***, këngë e harruar
unutturmak *fl* shtij (dikë)që të harojë
unvan *em* titull (i njeriut sipas pozitës pune, mjeshtrisë, famës etj.
upuzun *mb* shumë i gjatë
ur *em med* tumor
urağan *em* stuhi, shtrëngatë, furtunë
Uranus em *astr* Uranus (planet)
uranyum *em kim* uranium
urgan *em* litar
us *em* mendje
usanç *em* mërzi, mërzitje,
usandırıcı *mb* i mërzitshëm, mërzitës/e, që të mërzit
usandırmak *fl* mërzis (dikë)
usanmak *fl* mërzitem
usçuluk *em* racionalizëm
uskumru *em zool* shkomber (lloj peshku deti) *(Scamber scumbrus)*
uslanmak *fl* urtësohem, mençurohem
uslu *mb* 1. i urtë; 2. i mençur
usluluk *em* urtësi
usta 1. *em* mjeshtër; 2. *mb* i shkathët, i aftë
ustabaşı *em* kryemjeshtër
ustalık *em* mjeshtëri, ustallëk; shkathtësi
ustura *em* brisk roje
usul *em* metodë, mënyrë, rrugë
usulca *ndf* me ngadalë, lehtë, me kujdes
usulsüz *mb* 1. i parregullt, i parregulluar, i pazakonshëm, i jashtzakonshëm; 2. i pametodë, i pakujdes
uşak *em* 1. djal, djalosh; 2. shërbëtor (mashkull)
uşaklık *em* shërbëtori
ut *em muz* lautë, ut (instrument muzikor oriental)
utanç *em* turp, marre
utandırıcı *mb* turpërues
utandırmak *fl* turpëroj
utangaç *mb* i turpshëm, i marrshëm
utangaçlık em turpëri
utanmak *fl* turpërohem
utanma *em* turpëri
utanmaz *mb* i paturp, i paturpshëm, i pacipë
uyandırma *em* zgjim, të zgjuarit, zgjuarje
uyanmak *fl* zgjoj (dikë nga gjumi)
uyanık *mb* 1. i zgjuar; 2. *fig* i syçelët, i shkathët, i shpejt; i rafinuar, dinak, dhelparak
uyanıklık *em* zgjuarësi, të qenët i zgjuar

Copyrighted material

uyar *mb* i përshtatshëm,
uyarı *em* 1. të hequrit vërejtje, të këshilluarit; vërejtje, qortim; 2. nxitje, shtytje, stimul
uyarıcı *em* nxitës, shtytës, stimulues
uyarlamak *fl* përshtat, adaptoj
uyarmak *fl* 1. heq vërejtje, bëj vërejtje, qortoj; 2. nxit (nxis), stimuloj; 3. *pop* zgjoj (nga gjumi)
uydu *em* satelit; ***Ay Yerin uydusudur,*** Hëna është satelit i Totës
uydurma 1. *em* përshtatje, adaptim; 2. *mb* i trilluar; ***uydurma haberler,*** lajme të trilluara
uydurmak *fl* 1. përshtas, adaptoj, rregulloj; 2. pajis, furnizoj; 3. shpik, trilloj
uygar *mb* i qytetëruar, i civilizuar
uygarlaşmak *fl* qytetërohem, civilizohem, bëhem i qytetëruar
uygarlık *em* qytetërim, civilizim
uygulama *em* zbatim, aplikim, përdorim
uygulamak *fl* zbatoj, aplikoj, përdor
uygulamalı *mb* i përdorshëm, i zbatueshëm
uygun *mb* i përshtatshëm, i volitshëm, i përdorshëm; përkatës/e, gjegjës/e; i arësyeshëm (për çmime); ***uygun bulmak***, jap pëlqim, pajtohem
uygunluk *em* përshtatje, përshtatshmëri
uygunsuz *mb* i papërshtatshëm, i pahijeshëm, i pangjashëm
uygunsuzluk *em* papërshtatshmëri, pahijeshi, pangjashmëri
uyku *em* gjumë, fjetje; ***uyku hapı,*** tabletë (hape) gjumi; ***uykum gelmek,*** më vjen gjumi, më flihet
uykucu *mb* gjumash, që e do gjumin shumë
uykulu *mb* i përgjumur, i përgjumshëm
uykusuz *mb* i pagjumë, i pagjumshëm
uykusuzluk *em med* pagjumësi
uymak *fl* (me kuptime të ndryshme): 1. përputhem (njëri me tjetrin); 2. pajtohem, merrem vesh (reciprokisht); 3. ngjaj (njëra ngjyrë me tjetrin); 4. adaptohem; 5. pajtohem (në çmim) etj
uyruk *em* shtetas, nënshtetas, nënshtetase; qytetar i një shteti
uyrukluk *em* shtetësi, nënshtetësi
uysal *mb* i dëgjueshëm, që dëgjon, i nënshtrueshëm, i përkulshëm, i pajtueshëm
uyuklamak *fl* dremis, kotem
uyum *em* harmoni, përshtatje, mirëkuptim, përputhje mendimesh
uyumak *fl* fle (fjeta, fjetur)
uyumlu *mb* harmonik/e, i përputhshëm
uyuşmak *fl* pajtohem, vi në ujdi
uyuşmak *fl* shtangem, mpihem
uyuşmazlık *em* mospajtim
uyuşuk *mb* i shtangur, i mpirë
uyuşukluk *em* shtangim, topitje, të qenët i mpirë
uyuz *em med* zgjebe, krom, krocë; zgjebarak/e (njeri)

Copyrighted material

uyuzlu *mb* zgjebarak/e, i zgjebosur
uza duyum *em* telepati
uzak *mb* larg; ***uzak durmak,*** rri larg; ***uzakta,*** në largësi; ***uzaktan kumanda,*** komandim nga larg
Uzak Doğu *em gjeog* Lindje e Largët
uzaklaşmak *fl* largohem
uzaklaştırmak *fl* largoj (dikë a diçka)
uzaklık *em* largësi
uzaktan *ndf* nga largë, prej së largu
uzamak *fl* 1. zgjatem, bëhem më gjatë
uzanmak *fl* 1. shtrihem (për toke), rri shtirë; 2. arrij, mbërrij; ***ta köye kadar uzandık,*** arritëm gjer në fshat; 3. zgjas (dorën për të kapur dika); 4. zgjatem (të dremis, të fle pak)
uzatma *em* zgjatje
uzatmak *fl* zgjas
uzay *em* 1. hapsirë e zbarzët, hapsirë e pakufizuar; 2. *astr* gjithësi, kozmos
uzlaşma *em* pajtueshmëri, marrëveshje, kompromis
uzlaşmak *fl* pajtohem, merrem vesh, bie në ujdi (me dikë), arrij marrëveshje
uzlaştırmak *fl* 1. pajtoj; 2. përputh mendimet, përshtas, harmonizoj
uzman *em* specialist, ekspert
uzmanlık em specializim
uzun *mb* i gjatë
uzunluk *em* gjatësi

Copyrighted material

ü

ü – shkronja e njëzet e gjashtë e alfabetit turk
ücra *mb* i skajshëm, që është në skaj, shumë i largët
üçleme *em* trefishim
üçlemek *fl* trefishoj
üleşmek *fl* trefishohem
ücret *em* rrogë, pagesë për punën e kryer; ***aylık ücret***, rrogë mujore; ***kira ücreti***, pagesë qiraje
ücretli *mb* (shërbim, punë) me pagesë, me rrogë; ***ücretli izin***, pushim (leje nga puna) i paguar;
ücretsiz *mb* (shërbim, punë) pa pagese, pa para, e papaguar, pa rrogë
üç *em* tre
üçer *ndf* nga tre; ***üçer üçer***, tre nga tre
üçgen *em mat* trekëndësh
üçkâğıtçı *em fig* gënjeshtarë/e, mashtruesë/e
üçlü *mb* i trefishtë, trefishor/e; *muz* trio
üçüncü *mb* i tretë, e treta
üçüz *mb* tresh; tre foshnja të lindura në të njëjtën kohë nga një nënë
üflemek *fl* fryj
üfleç *em* gjyryk, rrësheku i farkëtarit
üfürmek *fl* fryj
üfürkçü *em* çarlatan, mjek çarlatan, mjek i padijshëm, falltuer
ülke *em gjeog* 1. vend, krahinë, teritori; 2. shtet
ülkü *em* ideal
ülkücü *em* idealist
ülkücülük *em* idealizëm
ülküsel *mb* idealist/e
ülser *em med* çiban, lungë, i thatë; ***mide ülseri***, i thati në stomak
ültimatom *em* ultimatum
ültraviyole *em* ultraviolet; rreze të padukshme ultraviolete
ümit *em* shpresë, ***ümit etmek***, kam shpresë, shpresoj; ***ümit vermek***, e shpresoj (dikë) bëj që të shpreson (dikush)
ümitlendirmek *fl* e shpresoj (dikë), bëj që të shpresojë (dikush)
ümitlenmek *fl* kam shpresë, shpresoj
ümitli *mb* me shpresë, që jeton duke shpresuar
ümitsiz *mb* i pashpresë, i pikëlluar, që e ka humb shpresën
ümitsizlik *em* të qenët pa shpresë, pikëllim
ün *em* famë, zë i mirë, nam, lavd, renome, reputacion

Copyrighted material

üniforma *em* uniformë, veshje zyrtare
ünite *em* 1. njësi, 2. bashkim
üniversite *em* universitet; ***üniversite mezunu,*** me arsim univerziteti, student i diplomuar (në univerzitet)
ünlem *em* pasthirrmë; ***ünlem işareti*** *gram* shenjë çuditëse
ünlü *mb* 1. i famshëm, i shquar, i dëgjuar; 2. *em gram* zanore
ünsüz *mb* 1. i panjohur, i pafamë; 2. *em gram* bashkëtingëllore
üremek *fl* shumohem (në familje), shtohem; shumëzohet (një material) **üreteç** *em fiz* gjenerator, element elektrik, *pop* bateri
üretici *em* prodhues
üretim *em* të prodhuarit, prodhim
üretmek *fl* shumëzoj (qenie të gjalla), shtoj; 2. prodhoj; 3. *fig* krijoj (diçka), përfitoj
üretmen *em* prodhues
ürkek *mb* i druajtur, frikacak, i tërhequr (në vete), i turpshëm
ürkeklik *em* drujtje, frikësim
ürkmek *fl* druhem, frikësohem
ürkü *em* panik
ürkütmek *fl* druaj (dikë), frikësoj
ürpermek *fl* rrëqethem
ürün *em* fryt, rendiment, prodhim
üs *usht* bazë (ushtarake)
üslûp *em* still, mënyrë
üslüpçü *em* stilist
üst *em* 1. ana (pjesa) e sipërme (e diçkaje), sipërfaqe e jashtme; 2. (për të holla) kusur, tepricë; 3. epror (në detyrë); 4. veshje, rroba; ***üstünü çıkarmak,*** zhvishem (nxjerr petkat); ***üstünü değiştirmek,*** ndërroj petkat (zhvishem e vishem); ***üst kat,*** kati i sipërm; ***üst üste***, njëri mbi tjetrin
üsteleme *em* këmbëngulje, ngulmim, insistim
üstelemek *fl* këmbëngul, ngulmoj, insistoj
üstelik *ndf* përveç kësaj, veç kësaj
üstenci *em* sipërmarrës
üsteğmen *em usht* toger
üst geçit *em* mbikalim
üstlenmek *fl* zotohem, marrë përsipër, obligohem
üstün *mb* sipëror/e; (mbi të tjerët): (më) i fuqishëm, (më) i mençur etj
üstünde *ndf* mbi; ***o iş benim imkânlarım üstündedir,*** ajo punë është mbi mundësitë e mija
üstüne *ndf* mbi, përsipër; ***kitabı masa üstüne bıraktım,*** librin e lash mbi tryezë
üstünkörü *ndf* përciptazi, në mënyrë të përciptë
üstünlük *em* epërsi
üşenç *em* përtaci, dembellëk
üşengeç *mb* përtac/e
üşeniklik *em* përtaci, dembellëk
üşenmek *fl* përtoj
üşmek *fl* turrem, vërsulem, grumbullohem
üşümek *fl* ftohem, sëmurem (nga ftohja), narthem
üşüşmek *fl* (grup njerëzish): grumbullohemi, vërsulemi, tu-

Copyrighted material

rremi (kah një gjë ose kah një drejtim)
üşütmek *fl* 1. ftoh, bëj të ftohtë (dikë a diçka); 2. *fig* marrosem
ütü *em* hekur (për hekurosje te rrobaqepsi)
ütüleme *em* hekurosje
ütülemek *fl* hekuros
ütülenmek *fl* hekurosem
ütülü *mb* i hekurosur
ütüsüz *mb* i pahekurosur
üvey; **üvey ana** *em* njerkë; ***üvey baba***, njerk; ***üvey oğul***, thjeshtër; ***üvej kız***, thjeshtëre, pastorkë
üye *em* anëtar (i një shoqate, organizate etj)
üyelik *em* anëtarësi, të qenët anëtar
üzengi *em* zengji
üzere *pf* 1. (qëllim): që të; ***beni görmek üzere geldi***, erdhi që të më shikojë; 2. (afërsi) po sa, sapo; ***ders bitmek üzeredir***, ora e mësimit posa do të mbarojë; 3. (kusht): nëse; ***akşam gelmek üzere kitabı alabilirsin***, nëse vjen në mbrëmje mund ta marrish librin; 4. sikur(se): ***daha önce söylediğim üzere***, sikurse të thash më përpara
üzeri *em* 1. ana e sipërme, ana e jashtme; 2. veshje, rroba (me të cilin është i veshur njeriu); 3. kusur, tepricë (e të hollave në shitblerje)
üzerinde *em, pf* përmbi, mbi, sipër (*shiko* **üstünde**)
üzerine *em, pf* përmbi, mbi, sipër; (shiko: **üstüne**)
üzgü *em* brengë, hidhërim, pikëllim
üzgülü *mb* i brengosur, i hidhëruar, i pikëlluar
üzgün *mb* i brengosur, i hidhëruar, i pikëlluar
üzgünlük *em* brengosje, hidhërim, pikëllim
üzmek *fl* brengos, shqetësoj, mërzis, bezdis, trazoj
üzücü *mb* i brengosshëm, i mërzitshëm, që të shqetëson
üzülmek *fl* brengosem, shqetësohem, pikëllohem, mërzitem
üzüm *em bot* rrush
üzümcü *em* 1. vreshtar; 2. rrushshitës
üzüntü *em* brengë, shqetësim, hidhërim, pikëllim, dëshpërim
üzüntülü *mb* i brengosur, i shqetësuar, i pikëlluar
üzüntüsüz *mb* i pabrenga, i qetë, ipahalle

Copyrighted material

V

v – shkronja e njëzet e shtatë e alfabetit turk
vaat *em* premtim, zotim; ***vaat etmek,*** premtoj
vaaz *em* predikim (në cxhmi)
vacip *mb* i domosdoshëm
vade *em* afat, datë e caktuar
vadeli *mb* me afat, afatësuar; ***uzun vadeli***, afatgjatë; ***kısa vadeli***, afatshkurtër, ***orta vadeli***, afatmesëm
vadi *en gjeog* luginë
vaftiz *em* pagëzim, ***vaftiz etmek***, pagëzoj
vagon *em* vagon
vagonet *em* vagon i vogël
vah! *pasth* vaj! kuku! bubu! medet!
vaha *em* gjeog oazë
vahim *mb* i rrezikshëm, i rëndë, kritik/e, serioz/e, i pakëndshëm
vahşet *em* egërsi, brutalitet, dhunë
vahşi *mb* i egër, brutal/e, barbar/e, shtazor/e, shtazarak/e
vahşilik *em* egërsi, mizori, barbarizëm
vaiz *em islam* 1. predikim; 2. predikues; ***vaiz etmek,*** predikoj
vaka *em* ngjarje, ndodhi
vakar *em* dinjitet
vakarlı *mb* i denjë, serioz
vakfetmek *fl* kushtoj, shuguroj
vakıf *em* vakëf, vakuf
vakit *em* kohë; ***vakit kaybetmek,*** humb kohë; ***vakit kazanmak,*** fitoj në kohë
vakitli *mb* (veprim) i kryer mu në kohë, në kohë të duhur
vakitsiz *mb* kohë e papërshtatshme, i pakohësishëm, herët, parakohës
vaktinde *ndf* në kohë
vakum *em fiz* zbrazëtirë
vali *em* vali, guvernator, prefekt
valide *em* nënë, nanë, mëmë
valilik *em* 1. krahinë nën qeverisjen e valiut, prefekturë; 2. detyra (puna, funksioni) i valiut; 3. selia e valiut
valiz *em* valixhe
vals *em* valcer
vampir *em* lugat, vampir
vana *em* ventil (te gypat ujësjellëse)
vanilya *em* vanilje
vantilâtör *em* ventilator
vapur *em* anije (që punon me avull), avullore
var *mb* ka, ekziston
varak *em* 1. fletë; 2. fletë e hollë metali
varaklamak *fl* praroj
varaklı *mb* i praruar

Copyrighted material

vardiya *em* 1. rojë (në anije); 2. ndërrim; ***fabrikamız iki vardiyada çalışıyor***; fabrika e jonë punon me dy ndërrime; ***gece vardiyası***, ndërrim nate;
varılmak *fl* arrij (gjer më. . .
varış *em* arritje
varidat *em* të ardhurat
varil *em* fuçi e vogël, vozë
varis *em* trashëgimtar
varlık *em* 1. të qenit, ekzistencë, jetesë; 2. krijesë, qenie; 3. pasuri, begati
varlıklı *mb* i pasur
varmak *fl* arrij (gjer më. . .)
var oluşçu *em* ekzistencialist
var oluşçuluk *em* ekzistencializëm
varoş *em* lagje periferike (e një qyteti)
varsayım *em* supozim, pandehje
varsaymak *fl* supozoj, pandeh
vasat *em*, *mb* mes, mesatar/e
vasatî *mb* mesatar/e; ***vasatî hız***, shpejtësi mesatare
vasıf *em* cilësi, veti, veçori; 2. kualifikim
vasıflanmak *fl* kualifikohem
vasıflı *mb* i kualifikuar
vasıta *em* 1. mjet; 2. automjet; 3. ndërmjetës; 4. ndërmjetësi(m)
vasıtalı *mb* i tërthortë, me ndërmjetës, indirekt,
vasıtasız *mb* direkt, i derjtpërsëdrejti, pandërmjetës
vasıtasıyla *ndf* me ndërmjetës, nëpërmjet të ndërmjetësit
vasiyet *em* amanet i fundit, dëshirë e fundit (para vdekjes), testament
vasiyetname *em* testament i shkruar
vaşak *em zool* rrëqebull *(Lynx lynx)*
vat *em elekt* vat
vatan *em* atdhe, mëmëdhe
vatandaş *em* shtetas, nënshtetas; bashkatdhetar
vatandaşlık *em* shtetësi, nënshtetësi
vatanperver *em* patriot, atdhedashës; *mb* patriotik/e
vatansever *em* patriot, atdhedashës; *mb* patriotik/e
vatanseverlik *em* patriotizëm
vay! *pasth* vaj! mjerë! medet!
vazelin *em* vazelinë
vazetmek *fl* vë, vendos
vazgeçmek *fl* heq dorë, e marr prapa fjalën e dhënë, pendohem
vazife *em* 1. detyrë; 2. obligim; 3. shërbim
vazifeli *mb* i detyruar, i ngarkuar me ndonjë detyrë (punë); 2. i punësuar
vaziyet *em* gjendje, situatë, pozitë
vazo *em* vazo; ***kristal vazo***, vazo kristali
ve *lidhz gram* dhe, e, edhe; ***ve benzeri*** *(vb.)* e tjerë (etj.); ***geldi ve gitti***, erdhi dhe shkoi
veba *em med* murtajë
vecibe *em* detyrë, obligim
veda *em* ndarje, përshëndetje me rastin e ndarjes, lamtumirë
vedalaşmak *fl* përshëndetem (me dikë) në të ndarë
vefa *em* besnikëri
vefakâr *mb* besnik/e
vefalı *mb* besnik/e
vefasız *mb* i pabesë

Copyrighted material

vefat *em* (vetëm për njerëzit) vdekje; ***vefat etmek,*** vdes
vekâlet *em* 1. ministri; 2. autorizim; 3. përfaqësi
vekâleten *em* zëvendësim i përkohshëm
vekâletname em autorizim i shkruar
vekil *em* 1. ministër; 2. përfaqësues, zëvendës,
vekillik *em* 1. ministri, detyra e minisrit; 2. përfaqësi
velhasıl *ndf* shkurtazi, me pak fjalë
veli *em* 1. tutor, kujdestar, mbrojtës; 2. i shenjtë, të qenët i shenjtë, njeri i shenjtë, evlija
veliaht *em* princ trashëgimtar, kandidat trashëgues i fronit
velilik *em* tutori
velinimet *em* mirëbërës
veranda *em* verandë
veraset *em* trashëgim
verecek *em* borxh, dhënie
verecekli *em* borxhli, njeri që ka borxhe
verem *em med* tuberkulozë
veremli *em med* njeri i sëmurë nga tuberkulozi
veresiye *em* veresie, me kredi, jo me pare në dorë
vergi *em* 1. tatim, tagrë; 2. prirje, aftësi, talent
vergici *em* tagrambledhës
vergili *mb* i tatimshëm, me tatim, me tagër
vergisiz *mb* i patatim, i patagër, i liruar nga pagimi i tatimit
veri *em* e dhënë, fakt, element, informacion
verici em 1. *mb* dhënës; 2. *em fiz* dhënës; ***radyo verici,*** radiodhënës, radiostacion
verim *em* pjellshmëri, frytshmëri; prodhim, të ardhura; produktivitet, rentabilitet; efekt (pune)
verimli *mb* i frytshëm, pjellor/e, produktiv/e
verimlilik *em* frytshmëri, frytësi, pjellësi, produktivitet
verimsiz *mb* i pafrytshëm, i papjellshëm, shterp, joproduktiv/e
verimsizlik *em* pafrytësi, shterpësi
veriş *em* dhënie, dhurim
vermek *fl* jap
vermut *em* vermut
vernik *em* llak, vernik
verniklemek *fl* lyej me llak (me vernik)
vesaire (**vs.**) *em* e tjerë (etj.)
vesika *em* dokument
vesile *em* shkak, shkas, arsye, motiv, rast i volitshëm
vestiyer *em* teshatore, garderobë (vend në lokal publik ku rruhen rrobat); ***tiyatro vestiyeri***, garderoba e teatrit
veteriner *em* veteriner
veto *em* veto; ***veto hakkı***; e drejta e vetos; ***veto vermek***, vë veto
veya *lidhz* ose; ***sen veya ben***, ti ose unë
veyahut *lidh* ose
vezir *em* 1. vezir; 2. mbretëreshë (në lojën e shahut)
vezne *em* arkë, kasë
veznedar *em* arkëtar, kasier

Copyrighted material

vızıldamak *fl* 1. zëzëlloj, zukas; ***arılar vızıldıyor***, bletat zëzëlojnë; 2. bezdis (dikë)duke pëshpërit
vızıltı *em* zëzëllim, zukatje
vibratör *em* vibrator, dridhës
vicdan *em* ndërgjegje; ***vicdanım temizdinr***, ndërgjegjen e kam të pastër
vicdanlı *mb* i ndërgjegjshëm
vicdansız *mb* i pandërgjegjshëm, që s'ka ndërgjegje
vicdansızlık *em* pandërgjegjësi
vida *em* vidhë, burmë
vidalı *mb* me vidhë, i vidhosur
vilayet *em* prefekturë
villa *em* vilë
vinç *em* vinç
viraj e*m* lak, kthesë (rruge)
viran *mb* i shkretuar, i rrënuar, viran/e
virane *em* rrënim, shkreti
virgül *em gram* presje
virtüoz *em* virtuoz
virüs *em med* virus
viski *em* viski (pije alkoolike)
vişne *em bot* vishnjë *(Cerasus vulgaris)*
vitamin *em* vitaminë
vitez *em* marsh, kamje, mekanizëm për rregullimin e shpejtësisë te automjetet; ***vitez değiştirmek***, ndërroj shpejtësinë
vitrin *em* vitrinë
viyola *em muz* violë, altviolinë
viyolonsel *em muz* violonçelë
vize *em* 1. vizë, vërtetim, leje; 2. kolokuium (provim i një lëndë mësimore në fakultet)
vizite *em* vizitë (vizitë mjeku)
vizon *em zool* vizon (*Mustel vizon*); *mb* gëzof vizoni
vokal 1. *mb* i zëshëm, i zërit, vokal/e; 2. *em gram* zanore
voleybol *em sp* volejboll
volkan *em* vullkan.
volkanik *mb* vullkanik/e
volt *em fiz* volt (njësi për matjen e tensionit elektrik)
voltaj *em fiz* voltazh
voltametre *em fiz* voltmetër
votka em votkë (pije alkoolike)
vuku *em* ngjarje, ndodhi
vukuat *em* ngjarje, ndodhi, aksident
vurdum duymaz *em mb* i pandieshëm, i pakuptueshëm, kokëfort/e, lëkurëtrashë/e
vurgu *em gram* theks, akcent
vurgulamak *em* theksoj; vë në dukje diçka, nënvizoj
vurgulu *mb* i theksuar
vurgun *em* 1. i rrehur, i goditur; 2. i dashuruar tepër pas diçkaje; 2. spekulim
vurguncu *em* spekulator
vurgunculuk *em* spekulim
vurmak *fl* 1. bie, godis, rrah (dikë); 2. trokas
vurulmak *fl* goditem, vritem
vuruş *em* goditje, rrahje
vuruşmak *fl* godas, goditem (njëri tjetrin reciprokisht)
vücut *em* 1. trup (njeriu a shtaze); 2. qenie, ekzistim, të qenurit

Copyrighted material

Y

y – shkronja e njëzet e tetë e alfabetit turk
ya *lidhz*
ose; ***ya uslu oturursun ya gidersin;*** ose do të rish urtë ose do të shkosh; ya; ***ya bizimle ya onlarla,*** ja me ne ja me ata;
por; ***iyi, siz doydunuz, ya ben ne yapayım?*** mirë, ju u ngitë, por unë ç'të bëj?
yaba *em* tërfurk, çfurk
yaban *em* 1. shkretëtirë, vend i pabanuar, vend i popullzuar; 2. i huaj, jabanxhi, i ardhur, ardhacak (që nuk është i këtij vendi)
yabancı *em* (njeri) i huaj, jabanxhi ; *mb* i huaj, i panjohur
yabani *mb* 1. i egër (bimë, kafshë); primitivë; 2. *fig* i papërvojë, i paeksperiencë, brutal
yabanilik *em* egërsirë, mizori, barbarizëm, vrazhdësi
yabansı *mb* i çuditshëm, i jashtëzakonshëm
yadigâr *em* përkujtim
yadsılı *mb* mohues,
yadsıma *em* mohim, refuzim, mospranim
yadsımak *fl* mohoj, refuzoj, nuk pranoj
yafta *em* afish, etiket
yağ *em* 1. tëlyen, gjalp; 2. vaj; ***balık yağı,*** vaj peshku; ***zeytin yağı,*** vaj ulliri
yağcı *em* gjalp (tëlyen, yndyrë, vaj) prodhues ose shites; 2. lyerës (i maqinave) me vaj; 3. *fig* lajkatar/e, dallkauk/e
yağcılık *em* 1. prodhimtari dhe tregti ve gjalpë (vaj); 2. lyerja e makinave
yağış *em* reshje (atmosferike), të reshurat
yağışlı *mb* me reshje; ***yağışlı hava,*** kohë me reshje
yağlamak *fl* lyej (makinën etj) me vaj
yağlanmak *fl* lyhem me vaj, lyhem me yndyrë
yağlı *mb* 1. i yndyrshëm; 2. i lyer (me vaj)
yağma *em* plaçkitje, grabitje; ***yağma yapmak,*** plaçkit, grabis
yağmacı *em* plaçkitës, grabitës
yağmacılık *em* plaçkitje
yağmak *fl* bie (shi, bor, breshër)
yağmalamak *fl* plaçkit, grabis
yağmur *em* shi; ***yağmur yağıyor,*** bie shi
yağmurlu *mb* me shi; ***yağmurlu yaz,*** verë me shi
yağmurluk *em* mantel shiu (mantel për mbrojtje nga shiu)

Copyrighted material

yağsız *mb* i payndyrshëm
yahni *em* jahni (gjellë)
Yahudi *em* jahudi, çifut, ebrej
Yahu! *pasth* Hej!
yahut *lidhz* ose
yaka *em* 1. jakë, qafore; 2. anë, zonë
yakacak *em* lëndë djegëse (për ngrohje, dru, thëngjill)
yakalamak *fl* 1. zë, rrok, kap, mbaj; 2. ndal, pengoj; 3. zë në flagrant
yakalanmak *fl* rrokem, kapem
yakalık *em* qafore, material për qafore (për jakë)
yakıcı *mb* djegës, që djeg
yakın 1. *mb* i afërt; 2. intim/e; 3. i afërt, i përafërt, i ngjashëm (kah ngjyra, kah forma etj); 4. *em* vend i afërm; 5. *em* mik, intim
yakında *ndf* afër, në afërsi, tash shpejt, para pak kohësh, së shpejti
yakınında *ndf* në afërsi të diçkaje, pran diçkaje; ***evin yakınında***, në afërsi të shtëpisë
yakından *ndf* prej së afërmi
yakınlarda *ndf* në afërsira; para pak kohësh, në kohë të fundit
yakınlaşmak *fl* afrohem
yakınlaştırmak *fl* afroj
yakınlık *em* afërsi, të qenët afër
yakınma *em* ankim
yakınmak *fl* ankohem
yakışık *em* përshtatje, përshtatshmëri, të qenët i përshtatshëm; harmoni
yakışıklı *mb* (për meshkuj) i hieshëm, simpatik, i bukur, tërheqës
yakışıksız *mb* i pahieshëm, i pasjellshëm
yakışıksızlık *em* pahieshi
yakışmak *fl* ngjaj; ***bu elbiseler sana çok yakışıyor***, këto rrobe ty shumë të ngjajnë (rrinë mirë, janë të përshtatshme)
yakıştırmak *fl* 1. ujdis, vë në ujdi, përshtas; rregulloj, adaptoj
yakıt *em* lëndë djegëse (benzina, naftë)
yaklaşık *mb* i përafërt; ***yaklaşık olarak***, përafërsisht
yaklaşma *em* afrim
yaklaşmak *fl* afrohem
yaklaştırmak *fl* afroj
yakmak *fl* ndez, djeg
yakut *em* rubin, jakut, gur i kuq i çmueshëm
yalak *em* govatë (për të dhënë ujë shtazëve)
yalama *em* lëpirje
yalamak *fl* lëpij
yalan *em* rrenë, gënjeshtër, mashtrim; ***yalan söylemek***, gënjej; ***yalanda yakaladılar***, e kapën në rrenë
yalancı *em* gënjeshtar, rrenacak, mashtrues
yalanlamak *fl* përgënjeshtroj, demantoj
yalanmak *fl* lëpihem
yalçın *mb* përpjet/e, vertikal/e
yaldız *em* 1. prarim; 2. *fig* shkëlqim i rrejshëm, shkëlqim i jashtëm
yaldızcı *em* prarues
yaldızlamak *fl* praroj, laj me ar (me argjend)
yaldızlı *mb* i praruar
yalı *em* 1. breg, buzë e lumit, e liqenit, e detit; 2. vilë në breg
yalım, yalın *em* flakë

Copyrighted material

yalın *mb* 1. i thjeshtë; i pastër, që nuk eshtë i përzirë (me diçka tjetër); 2. i zhveshur
yalın ayak *mb* i zbathur; *ndf* këmbëzbathur
yalın durum *em gram* rasa emërore, nominativ
yalıtım *em* izolim, veçim
yalıtkan *em fiz* izolator; *mb* izolues/e
yalıtmak *fl fiz* izoloj, veçoj
yalnız *mb* vetëm; *ndf* sapo, posa; *lidhz* por, mirëpo, porse, vetëm se; ***güzel, yalnız rengi biraz açık,*** mirë, vetëm se ngjyra pak është e çeltë
yalnızca *ndf* thjeshtë; vetëm, vetëm se
yalnızlık *em* vetmi, të qenët i vetëm
yaltak *mb* lajkatar/e
yaltaklanmak *fl* lajkatohem, bëj lajka (që të pëlqehem dikujt)
yaltaklık *em* lajkatim
yalvarmak *fl* lut, (lus); lyp (diçka prej ndokujt)
yama *em* arnë
yamaç *em gjeog* pjerrësirë, shpat (mali)
yamak *em* ndihmës (mashkull); aşçı yamağı, ndihmës kuzhinier
yamalamak *fl* arnoj
yamalı *mb* i arnuar
yamamak *fl* arnoj
yaman *mb* 1. i fort, i fuqishëm, i aftë, i zhdërvjellt (aq sa që të habit); 2. i keq, i frikshëm, i prapshtë, i ashpër
yamanmak *fl* arnohem
yamatmak *fl* arnoj
yamuk *em* i përkulur, i pjerrtësuar (në një anë); 2. *mat* trapez
yamyam *em* kanibal, njeringrënës
yamyamlık *em* kanibalizëm
yan 1. *em* anë; drejtim, kahje; 2. *mb* ndihmës, i dorës s dytë; **yan hakem,** refer ndihmës (në futboll); **yan yana,** njëri pran tjetrit
yanak *em anat* faqe
yanal *mb* anësor/e; i anës
yanardağ *em* vullkan
yanaşık *mb* i afruar
yanaşma *em* afrim, të afruarit
yanaşmak *fl* afrohem
yanaştırmak *fl* afroj
yangı *em med* inflamacion, ndezje, përflakje
yangın *em* zjarr (që shpërthen në një objekt)
yanık 1. *mb* i djegur; 2. *em* vend i djegur
yanılgı *em* mashtrim, gënjim, gabim; ***yanılgıya düştüm,*** u gënjeva, pa dashje rash në gabim
yanılmak *fl* gënjehem, mashtrohem
yanıltmak *fl* gënjej, mashtroj
yanıt *em* përgjigje
yanıtlamak *fl* përgjigjem
yani *lidhz* domethënë, do të thotë, ka kuptim, me fjalë të tjera; ***berbat bir hava yani,*** drejt me thënë, koha e keqe
yankesici *em* vjedhës, ai që vjedh prej xhepave
yankı *em* jeh, jehonë, ushtimë; ***yankı yapmak,*** jehon
yankılanmak *fl* jehoj

Copyrighted material

yanlış 1. *em* gabim; 2. *mb* i gabuar;
yanlış yapmak, gaboj, bëj gabim
yanlışlık *em* gabim, ngatërrim, ngatërresë
yanlışlıkla *ndf* gabimisht
yanmak *fl* digjem, ndizem
yansı *em fiz* reflektim
yansıma *em* refleksion, të reflektuarit
yansımak *fl fiz* reflektohet (drita, zëri)
yansıtaç *em* reflektor
yansıtmak *fl fiz* reflektoj(n)
yansız *mb* i paanshëm, asnjanës/e, neutral/e
yansızlık *em* neutralitet, paanësi
yan yana *ndf* njëri pran tjetrit
yan tümce *em gram* fjali e varur
yapağı *em* lesh
yapay *mb* artificial/e, i mjeshtruar
yapayalnız *mb* i vetmuar
yapı *em* 1. ndërtesë, ndërtim; 2. konstrukcion
yapıcı *mb* ndërtues/e; krijues/e, konstruktiv/e
yapılış *em* 1. konstruksion, ndërtim, mënyrë e lidhjes së pjesëve përbërëse të një objekti a mekanizmi; 2. strukturë
yapım *em* ndërtim; prodhim
yapımcı *em* 1. prodhues; 2. producent (filmi, televizioni)
yapıntı *em* gjë e trilluar
yapıntılı *mb* i trilluar
yapısal *mb* struktural/e
yapışık *mb* i ngjitur
yapışkan *mb* ngjitës/e, që ngjitet
yapışma *em* ngjitje
yapışmak *fl* ngjitem
yapıştırmak *fl* ngjit
yapıt *em* vepër, vepër e krijuar, vepër artistik
yapma 1. *em* bërje, të bërit, kryerje; 2. *mb* artificial/e, jonatyral/e
yapmacık *mb, em* i shtirur, i panatyrëshëm, i pasinqertë, i rrejshëm, që bëhet se gjoja është ai (që në realitet nuk është)
yapmak *fl* bëj, mbaroj, kryej, ndërtoj
yaprak *em* 1. *bot* gjeth, gjethe; 2. fletë (e librit, e fletores); fletë letre; 3. shtresë; 4. petë (për bakllava etj); 5. gjethe pjergulle (për sarma)
yapraklı *mb* me gjethe; me fletë
yaptırım *em* sanksion, masë ndëshkimore, ndëshkim, dënim
yapyalnız *mb shiko* **yapayalnız**
yâr *em* 1. dashnor 2. mik; 3. ndihmës
yara *em* plagë
Yaradan *em* Krijues, Perendi, Zot
yaradılış *em* 1. krijim; 2. cilësit e njeriut që posedon me lindjen e tij, karakter, natyrë, tabiat, huj, temperament
yaralamak *fl* plagos (dikë)
yaralanmak *fl* plagosem
yaralı *mb* i plagosur
yaramak *fl* vyej, jam i dobishëm
yaramaz *mb* 1. i padobishëm, i pavlershëm, i papërdorshëm; 2. (për fëmijë); i keq, i pandëgjueshëm, i paurtë, i mbrapshtë, i djallëzuar
yaramazlık *em* 1. padobishmëri; 2. padëgjueshmëri, prap-

Copyrighted material

shti, dreqni, djallëzim, paurtësi; 3. çapkënllëk
yaranmak *fl* kënaq (dikë), i bëj qejfin (dikujt), i shkoj për shtati
yarar 1. *em* dobi, fitim; 2. *mb* i dobishëm,
yararlanmak *fl* shfrytëzoj, kam dobi, siguroj vetes dobi
yararlı *mb* i dobishëm, i volitshëm, i përdorshëm
yararsız *mb* i padobishëm, i pavolitshëm, i papërdorshëm, i kotë
yarasa *em zool* lakuriq, lakuriq nate (*Vespertilia*)
Yaratan *em* Krijues, Perëndi, Zot
yaratıcı *mb* krijues/e, kreativ/e; ***onun yaratıcı becerisi vardır,*** ai posedon aftësi krijuese (kreative)
yaratıcılık *em* krijimtari, kreativitet
yaratık *em biol* krijesë, qenie
yaratmak *fl* krijoj, punoj (diçka), bëj, mbaroj (diçka)
yarbay *em usht* nënkolonel
yardım *em* ndihmë; ***yardım etmek,*** ndihmoj
yardımcı 1. *em* ndihmës; 2. *mb* ndihmës/e
yardımlaşmak *fl* ndihmohem(i) (njëri me tjetrin, reciprokisht)
yardımsever *mb* mirëbërës/e, bamirës/e
yardımseverlik *em* mirëbërësi, bamirësi
yargı *em* 1. gjykim, mendim; 2. gjykatë, gjyq; proces gjyqsor
yargıç *em* gjykatës
yargılamak *fl* 1. gjykoj, zgjedh një proces gjyqësor; 2. jap një mendim, një vlerësim, vlerësoj
yargılanmak *fl* gjykohem
yargılı *mb* i gjykuar
yargıtay *em* gjyq i lartë
yarı *em, mb, ndf* gjysmë, njëra nga dy pjesë të barabarta; ***yarı yarıya,*** gjysmë për gjysmë; ***ekmeğin yarısı,*** gjysma e bukës; ***yarı pişmiş,*** gjyspjekur; ***yarı yolu aldık,*** e kaluam (morrëm) gjysmën e rrugës
yarıfinal *em* gjysmëfinal
yarı çap *em mat* rreze (e rrethit)
yarı gölge *em fiz* gjysmëhije
yarık 1. *mb* i çarë, i plasur, i prerë; 2. çarje, prerje, plasje, plasaritje; ***bu tahta yarıktır***, kjo dërrasë është e çarë (e plasur)
yarıküre *em* gjysmësferë, hemisferë
yarılamak *fl* përgjysmoj, vij deri te gjysma e diçkaje, mbaroj gjysmën e diçkaje
yarılmak *fl* çahem, përçahem, ndahem (në pjesë pjesë)
yarım *mb* 1. gjsmë; 2. i gjymtë, i mangët, i paplotë; ***yarım pansion,*** gjysmë pansion; ***yarım porsiyon,*** gjysmë porcion
yarımada *em gjeog* gadishull, siujdhesë
yarımlamak *fl* përgjysmoj
yarın *em* 1. nesër; 2. e ardhme, ardhmëri
yarınki *mb* i nesërm
yarış *em* 1. *sp* garë, ndeshje; ***yarış etmek***, bëj gara; 2. konkurrencë
yarışçı *em* 1. ai që bën garë, ai që është pjesëmarrës në garë; 2. konkurrent

Copyrighted material

yarışma *em* 1. *sp* garë, të bërit garë; 2. (në tregti) konkurrencë
yarışmak *fl* bëj garë, konkurroj
yarıyıl *em* gjysmëvjeti (shkollor), semestër
yarma *em* çarje, plasaritje
yarmak *fl* çaj (përsëgjati), ndaj; ***odun yarmak,*** çaj dru
yas *em* zi, keqardhje, pikëllim; ***yas tutmak*** mbaj zi (për. . .), më vjen keq
yasa *em* ligj
yasa dışı *mb* i paligjshëm, joligjor/e, ilegal/e,
yasak 1. *em* ndalesë, ndalim; 2. *mb* i ndaluar; ***geçme yasağı,*** kalim i ndaluar; ***eskiden içki yasaktı,*** më përpara pirja (e alkolit) ishte e ndaluar
yasaklamak *fl* ndaloj, nuk lejoj; ***girişi yasakladı,*** e ndaloi hyrjen
yasal *mb* i ligjshëm, ligjor/e, legal/e; ***yasal karar***, vendim ligjor
yasallık *em* ligjshmëri
yasama *em* legjislacion, ligjdhënie
yasamak *fl* 1. ligjëroj; 2. rregulloj, vendos rregull
yasemin *em bot* jasemin (*Jasminum*)
yaslamak *fl* mbështet
yaslanmak *fl* mbështetem
yassı *mb* i sheshtë, i rrafshtë, shpatuk/e
yassılık *em* sheshtësi, rrfashtësi
yastık *em* jastëk, nënkresë; ***yastık kılıfı,*** këllëf jastëku
yaş 1. *em* moshë, ***yaş günü,*** ditëlindje; 2. *mb* i lagët, i njomë
yaş dhe **göz yaşı** *em* lot
Yaşa! Yaşasın! *pasth* Rroftë! Le të rrojë!
yaşam *em* jetë
yaşama *em* jetesë, rrojtje
yaşamak *fl* jetoj, rroj
yaşam öyküsü *em* biografi, jetëshkrim
yaşantı *em* 1. mënyra e jetesës; ***köy yaşantısı,*** jetesë fshati; 2. përvojë jete, përjetim; 3. pjesë e jetesës, çast jete
yaşarmak *fl* 1. lagem, njomem; 2. lotoj, derdh lot; ***annemin gözleri yaşardı,*** u lotuan syt e nënës
yaşayış *em* të jetuarit, mënyra e jetesës
yaşıt *em* moshatar
yaşlanmak *fl* 1. vjetërohem, plakem; 2. lagem, njomem
yaşlı 1. *mb* me moshë, i plakur; 2. *em* plak, plakë
yaşlı *mb* i përlotur (për syt), me lot
yaşlık *em* lagështirë, njomësirë
yaşlılık *em* pleqësi
yat *em* jaht (barkë luksoze për shëtitje)
yatağan *em* jatagan
yatak *em* 1. shtrat, jatak; ***yatak odası,*** dhomë fjetjeje; 2. jatak (për të arratisurit, plaçkitësit etj); 3. *gjeog* shtrat (i lumit)
yatakhane *em* fjetore (në internatë, kazermë etj.)
yataklık *em* shtratore
yatay *mb mat* horizontal/e
yatı *em* bujtje
yatılı okul *em* shkollë me internatë

Copyrighted material

yatırım *em* investim, kapital i investuar; ***yatırım yapmak,*** investoj (kapital)
yatırımcı *em* investues; depozitues
yatırmak *fl* 1. shtroj, vë, vendos (të flejë); 2. pjertësoj; ***yağmur ekinleri yatırdı,*** shiu i pjertësoj të mbjellurat; 3. investoj; 2. deponoj (të holla në bankë, në postë etj)
yatışmak *fl* qetësohem
yatıştırmak *fl* qetësoj, zbut
yatkın *mb* 1. i përkulur, i mënjanuar, i pjertësuar, i anuar; 2. i prishur, i bajatisur; 3. i aftë, i regjur, i shkathtë, i pritur (ndaj ndonjë pune)
yatmak *fl* shtrihem, rri shtrirë (zgjatem)
yatsı *em islam* jaci
yavan *mb* 1. i payndyrshëm, qe nuk ka shumë yndyrë; ***yavan yemek***, gjellë pa yndyrë; 2. i pastër, që nuk është i përzirë me diçka tjetër (për ushqime); *fig* i pashijshëm
yavaş *mb* i ngadalshëm; *ndf* ngadalë, ***yavaş yavaş,*** dalëngadalë
yavaşça *ndf* ngadalë, dalëngadalë, qetë, qetësisht
yavaşlamak *fl* ngadalësohem
yavaşlatmak *fl* ngadalësoj
yavaşlık *em* ngadalësi
yavru *em* 1. fëmijë, (ose kafshë) posa i lindur, këlyshë; 2. djalë, vogëlush; pjellë, pasardhës
yavrulamak *fl* pjell kafsha, (kafsha kryen lindjen)
yavuz *em pop* 1. i keq; 2. i ashpër, i rreptë; 3. *pop* i mirë, i bukur
yay *em* 1. hark (i shigjetës); 2. *muz* hark violine, lahute; 3. sustë, spirale; 4. *mat* hark
yaya 1. *em* këmbësor; ***yaya geçidi***, kalim këmbësori (në rrugë); ***yaya kaldırımı***, trotuar
yayan *ndf* ecje (në këmbë); ***hepsi yayan döndüler,*** të gjithë u këthyen duke ecur (në këmbë)
yaydırmak *fl* përhap, shpërndaj
yayılma *em* përhapje, ekspansion
yayılmak *fl* përhapem, zgjerohem
yaygara *em* britmë, bërtimë (pa shkas), zhurmë, potere
yaygaracı *mb* bërtitës (pa shkas)
yaygın *mb* i përhapur; i dëgjuar
yaygınlaşmak *fl* përhapem, zgjërohem
yaygınlık *em* përhapje, zgjerim
yayık *em* dybek, tundës (për dhallë)
yayım *em* botim, publikim, emision (radio, T. V.)
yayımcı *em* botues; emitues
yayımlamak *fl* 1. botoj; 2. emitoj (radio, T. V.)
yayın *em* 1. botim (libër, gazetë, revistë); 2. emision; ***yayın yapmak,*** emitoj
yayın evi *em* shtëpi botuese
yayınlamak *fl* botoj
yayla *em gjeog* rrafshnaltë
yaylı *mb* me sustë
yaylım *em usht* plotun, patare pushkësh, breshni, salve
yayma *em* përhapje
yaymak *fl* 1. përhap, shtroj (qilimin etj); 2. përhap, zgjëroj

Copyrighted material

(lajmet, kulturën etj);3. bart, tejbart(sëmundjen); 4. publikoj, emitoj; 5. shpërndaj
yaz *em* verë (stinë vjeti)
yazar *em* shkrimtar
yazgı *em* (sipas besimit): fat, kësmet, ardhmëri e caktuar (me lindjen e njeriut)
yazı *em* 1. skrim, të shkruarit; 2. alfabet; 3. dorëshkrim; 4. artikull; 5. *fig shiko* **yazgı**
yazıcı *em* 1. *usht* shkrues, sekretar, kopjues; 2. printer (i kompjuterit)
yazıhane *em* byro, zyrë
yazık 1. *em* mëkat; 2. *pasth* qortim, gjykim, keqardhje; ***Yazık sana!*** Turp të kesh! Turpnohu! ***Yazık, ben boyle olmasını istemezdim!*** Më vjen keq, (shumë keq), por nuk desha të ngjaj kështu!
yazılı *mb* 1. i shkruar; 2. me mbishkrim; ***yazılı taş***, gur me mbishkrim; 3. *em* provim me shkrim
yazılmak *fl* 1. shkruhem, regjistrohem; ***çocuk okula yazıldı,*** djali u regjistrua në shkollë
yazım *em gram* drejtshkrim, ortografi
yazın *em* 1. letërsi, literaturë; 2. *ndf* në verë
yazışma *em* korrespondencë, letërkëmbim
yazışmak *fl* korrespondoj, letërkëmbej
yazıt *em* epitaf
yazlamak *fl* veroj, a kaloj verën në ndonjë verore
yazlık 1. *mb* veror/e, i verës, veshje (rroba) verore; 2. *em* shtëpi (vilë) pë verim
yazmak *fl* shkruaj
yazman *em* shkrues, sekretar, qatip
yedek *mb* rezerv/e; ***yedek subay***, oficer rezerv; ***yedek lâstik***, gomë rezerve (te automobili); ***yedek parça***, pjesë (copë) rezerve; 2. *em* rezervë
yedi *em* shtatë
yedigen *em mat* shtatëkëndësh
yedinci *mb* i shtatë
yedirmek *fl* ushqej, i jap të hajë
yedişer *mb* nga shtatë
yeğen *em* nip, mbesë
yeğlemek *fl* preferoj, parapëlqej, zgjedh
yeğlik *em* preferim
yekten *ndf* papritur, menjëherë, përnjëherë
yekûn *em* shuma e përgjithshme e një llogarie
yel *em* erë, shiko **rüzgâr**; ***kuzey yel***, erë veriu; ***yel değirmeni,*** mulli që punon me forcë të erës
yele *em* kreshtë (kali, luani), jele
yelek *em* jelek
yelken *em* 1. vel, pëlhurë anie; 2. anie me vela
yelkenli *mb* 1. me valë; 2. *em* anie (barkë) me vela
yelkovan *em* 1. tregues (akrep) i gjatë i orës; 2. erërrëfyes (rrëfyes i drejtimit të erës)
yelpaze *em* flladitore, fryerkë, elbaz, elbizen

Copyrighted material

yeltenmek *fl* dëshiroj, synoj, përpiqem, orvatem, përvishem (të kryej një punë të pamundur)
yem *em* 1. ushqim për kafshë, tagji; 2. karrem (që vihet në grep për të gjuajtur peshk)
yemek *em* 1. gjellë, ngrënie, ushqim; 2. të ngrënit; 3. gosti
yemek *fl* 1. ha (hëngra, ngrënë); 2. kafshoj; 3. gërvish
yemekhane *em* sallë buke, dhomë buke, trapezari
yemekli *mb* me ngrënie, me bukë; ***yemekli düğün,*** darsëm me ngrënie)
yemeksiz *mb* pa ngrënie
yemin *em* betim; ***yemin etmek,*** betohem; ***askerler yemin ettiler,*** ushtarët u betuan
yeminli *mb* i betuar, me be
yemiş *em* pemë
yemişçi *em* pemëshitës
yemişçil *mb* ushques me pemë
yemişçilik *em* pemëtari
yemişlik *em* pemishte
yen *em* mëngë; ***uzun yen,*** mëngë e gjatë
yen *em* jen njësia monetare Japoneze
yenge *em* reja, nusja (e vëllait a e një farefisi)
yengeç *em zool* gaforre; ***deniz yengeci***, gafore deti
yengi *em* fitore, ngadhnjim, triumf
yeni *mb* i ri, e re
yeniçeri *em* jeniçeri (ushtria këmbësore në Perandorin Osmane)
yeniden *ndf* përsëri, prapë, sërish
yenik 1. *mb* i brejtur, i vjetruar (prej përdorimit të gjatë); 2. *em* shenjë kafshimi (i ndonjë kafshe a insekti)); 3. *mb* i mundur, që ka pësuar disfatë
yenilemek *fl* 1. ripërtërij, rimëkëmb, ndërroj (me diçka të re); 2. përsërit
yenilenmek *fl* përtrihem
yenilgi *em* disfatë, humbje
yenilik *em* 1. risi, gjë e re, send i ri; 2. ndryshim, modernizim, reorganizim; ***yenilik yapmak,*** ndëroj (me diçka të re), reorganizoj **yenilmek** *fl* pësoj disfatë, humb (në gara, në luftë etj)
yenli *mb* mengë
yenmek *fl* fitoj, ngadhnjej, mund, triumfoj, i shkaktoj humbje (disfatë) (dikujt), mposht (dikë)
yepyeni *mb* shumë i ri, plotësisht i ri
yer *em* (me kuptime të ndryshme): vend, tokë, truall, dhe; vend, seli, banesë; rruzulli i tokës; ***yerinizi alınız,*** merreni (uluni) vendet e veta; ***yer vermek,*** jap (liroj) vend (dikujt); ***yere inmek,*** zbres në tokë (nga aeroplani, anie, automobili)
yer altı 1. *em* nën tokë; ***yer altı geçidi***, kalim nëntokësor; ***yer altı sular,*** ujëra nëntokësore; 2. *mb fig* nëntokësore (punë e fshehtë dhe e dëmshme)
yer bilimi *em* gjeologji
yer çekimi *em fiz* gravitacioni i tokës, tërheqja tokësore
yerdeğiştirme *em* vendndryshim, vendndërrim

Copyrighted material

yerel *mb* lokal/e; ***yerel yönetim,*** administrim lokal
yer fıstığı *em bot* kikirik (*Arachis hypogaea*)
yergi *em* satirë
yerinde *ndf, mb* volitshëm, në kohë të duhur, në vend të volitshëm, në mënyrë adekuate
yer küre *em gjeog* bota, toka, rruzulli tokësor
yerleşik *mb* i vërë, i vendosur (diçka në vend të caktuar); 2. i selitur
yerleşim *em* 1. popullzim, vendosje; 2. vendbanim
yerleşmek *fl* 1. vendosem; përforcohem (mirë në një vend); 2. vendosem (në një vend si banor); 3. punësohem; ***oğlu bankada yerleşti***, i biri u punësua në bankë
yerleştirme *em* vërje, vendosje
yerleştirmek *fl* vë, vendos (diçka diku); ***kiremitleri damda yerleştirdi,*** tjegullat i vëndosi (i vëri) në pullaz
yerli *em* vendas, vendës, anas, autokton; *mb* 1. i palëvizshëm, që është i stabilizuar në një vend; 2. i vendit; ***yerli üretim***, prodhim i vendit (jo i importuar); ***yerli meyve***, pemë vendi
yermek *fl* (duke treguar mangësitë) përqesh, fyej, ofendoj, tallem
yersarsıntısı *em* tërmet
yer sıçanı *em zool* urith (*Talpa europaea*)
yersiz *mb* i pashtëpi, i paplang; 2. *fig* i paarsyeshëm, i pabazë, i pavend, i pamend, që s'ka hije, i pakuptim
yer yuvarı, yer yuvarlağı *em gjeog* rruzulli i tokës
yer yüzü *em* 1. sipërfaqe tokësore; 2. bota
yeşermek *fl* (për bimët) gjelbëroj; 2. lëshoj gjethe
yeşerti *em* gjelbërim, blerim
yeşil *mb* i gjelbër
yeşillenmek *fl* gjlelbërohem
yeshilli *mb* i gjelbërt
yetenek *em* aftësi, zotësi, kapacitet, afinitet
yetenekli *mb* i aftë, i zoti
yeteneksiz *mb* i paaftë, i pazoti
yeter *ndf* mjaft, aq sa duhet
yeterli *mb* 1. i aftë, i zoti, kompetent/e, i autorizuar; 2. i mjaftueshëm
yeterlilik *em* aftësi, zotësi, kompetencë, autorizim
yetersiz *mb* 1. i pamjaftueshëm, i mangët, i paplotë; 2. inkompetent/e
yetersizlik *em* pamjaftueshmëri, mangësi, paaftësi, inkompetencë
yetim *em* bonjak, jetim
yetimhane *em* jetimore, strehë vorfënore
yetinmek *fl* kënaqem me. . .
yetişkin *mb* i pjekur (në moshë), i arrirë, i zhvilluar; ***yetişkin çocuk,*** djal i pjekur, djal i rritur; i rritur, i bërë burrë; ***yetiskin bir ağaç,*** dru i zhvilluar
yetişmek *fl* arrij, mbërrij; arrij (një njeri duke ecur); arrij (në një vend të caktuar; është i

Copyrighted material

mjaftueshëm, mjafton; rritet, zmadhohet (bima)
yetiştirme *em* rritje, edukim; stërvitje
yetiştirmek *fl* rrit (rris); mbaj, edukoj; bart, dërgoj; ushtroj, stërvis; mësoj, stërvit (kafshën) kultivoj, zhvilloj
yetki *em* kompetencë, autorizim,e drejtë; ***yetki vermek,*** autorizoj (dikë), jap të drejtë (dikujt)
yetkilemek *em* autorizoj, jap të drejtë
yetkili *mb* kompetent/e, i autorizuar, që ka të drejtë (të kryejë një veprim)
yetkin *mb* i përsosur, i perfeksionuar, i përkryer
yetmek *fl* është i mjaftueshëm, mjafton
yetmiş *em* shtatëdhjetë
yetmişlik *em* shtatëdhjetëvjeçar
yevmî *mb* ditor/e
yevmiye 1. *em* mëditje, pagësë ditore, shuma që pagohet punëtorit për punë njëditëshe; 2. *ndf* çdo ditë
yığdırmak *fl* grumbulloj, mbledh në grumbull
yığılı *mb* i grumbulluar, i mbledhur
yığılmak *fl* 1. mblidhem, grumbullohem; shtyhem; 2. rrëzohem, rrënohem, shembem, humb fuqinë; ***iki adım yapmadan yığıldı,*** pa bërë dy hapa menjëhere u rrëzua
yığın *em* grumbull, masë, turmë e madhe njerëzish
yığmak *fl* grumbulloj, mbledh
yıkamak *fl* laj
yıkanmak *fl* lahem
yıkı *em* gërmadhë, shkatërrim, shembëllinë
yıkıcı *mb* shkatërrues/e, rrënues/e
yıkık *mb* i shembur, i shkatërruar, i rrënuar
yıkılış *em* rrënim, të rrënuarit, shembje, prishje, shkatërrim
yıkılmak *fl* shembem, rrëzohem, rrënohem, shkatërrohem
yıkım *em* dëm i madh, katastrofë, humbje e madhe, shembje, rrënim, shkatërrim
yıkıntı *em* 1. shembje, shkatërrim, prishje; 2. gërmadhë, rrënim (mbeturinat e shkatërrimit)
yıkmak *fl* 1. (për objekt): shemb; 2. (pjeri): rrëzoj; 3. pjertësoj, mënjanoj; ***şapkasını sağa yıkmış,*** kapellën e paska mënjanuar në të djathtë; 4. ngarkoj; ***suçu bana yükledi,*** fajin mua më ngarkoj
yıl *em* vit, vjet; ***yıllarca,*** me vite të tëra (me shumë vite)
yılan *em zool* gjarpër
yılan balığı *em zool* ngjalë (*Anguilla anguilla*)
yıl başı *em* dita e parë e muajit janar, viti i ri
yıldırım *em* rrufe; ***yıldırım telgraf,*** telegram urgjent
yıldırımkıran, yıldırım savar,
yıldırımlık *em* rrufepritës
yıldırmak *fl* frikësoj, neverit, demoralizoj, dekurajoj
yıldız *em astr* yll
yıl dönümü *em* përvjetor

Copyrighted material

yıllık 1. *mb* vjetor/e, njëvjetor/e; ***yıllık rapor***, raport vjetor; 2. *em* pagesë (rrogë) njëvjetore
yılmak *fl* heq dorë (nga një punë nga frika se nuk do të mund ta kryejë)
yıpranmak *fl* vjetërohem, gërryem, harxhohem, bëhem i papërdorshëm (prej përdorimit të gjatë)
yıpratmak *fl* vjetëroj, gërryej, shpenzoj
yırtıcı *mb* 1. (për kafshët): grabitës/e, mishëgrënës/e; ***yırtıcı kuş***, zog grabitës; 2. *fig* gjakatar/e, gjakpirës/e
yırtık *mb* i grisur, i shqyer, i çarë
yırtılmak *fl* grisem, shqyhem, këputem
yırtmak *fl* gris, shqyej
yiğit 1. *mb* trim, fatos, i guximshëm, guximtar/e; 2. *em* djalosh, djalë i ri
yiğitlendirmek *fl* trimëroj, e kurajoj, jap guxim
yiğitlenmek *fl* trimërohem, bëhem i guximshëm
yiğitlik *em* trimëri, burrëri, guximshmëri
yine 1. *ndf* përsëri, prap, sërish; 2. megjithëse, megjithatë, por, prapëseprapë, edhe pse; ***o adam yine de insaflı imiş***, megjithatë (prapëseprapë) ai burrë qenka i mëshirshëm
yinelemek *fl* përsërit, them ose bëj një punë përsëri
yirmi *em* njëzet
yirmilik *em* njëzetësh
yirminci *mb* i njëzeti
yitik *mb* i humbur
yitim *em* humbje
yitirmek *fl* humb
yitmek *fl* humbem
yiv *em* lug, hulli, ulluk, vijë, kanal, dredhi; ***vidanın yivleri***, ullukët e vidhës
yiyecek *em* ushqim
yobaz 1. *em* njeri fanatik; 2. *mb* fanatik/e, fanatik fetar; 3. i thjeshtë, i pagdhendur, i vrazhdë
yoga *em* joga (sistem filozofik në Indi)
yoğun *mb* 1. *fiz* i dendur; 2. i shpeshtë, i ngjeshur; 3. intenziv/e; ***yoğun bakım***, mjekim intenziv
yoğunlaç *em fiz elek* kondensator
yoğunlaşmak *fl* 1. dendësohem; 2. *fiz* kondensohem
yoğunlaştırmak *fl* 1. dendësoj; 2. *fiz* kondensoj
yoğunluk *em* 1. dendësi; ***sisin yoğunluğu***, dendësia e mjegullit; 2. *fiz* dendësi
yoğurmak *fl* gatuaj, mbruj mbrumin
yoğurt *em* kos, qumësht i fermentuar
yoğurtçu *em* kosbërës, kosshitës
yoğurtlu *mb* me kos, është me kos
yok *em, mb, ndf* mungesë, i paqenë; nuk ka, s'ka; jo; ***yok etmek***, asgjësoj; ***yok olmak***, asgjësohem
yoklama *em* 1. kontrollim; 2. thirrje me emër e mbiemër; 2. provim (i dijes)
yoklamacı *em* kontrollor, kontrollues, inspektues

Copyrighted material

yoklanmak *fl* kontrollohem, inspektohem
yoklamak *fl* kontrolloj; ***evin her tarafını yokladılar***, e kontrolluan të tëra anët e shtëpisë; ***bir yokla bakalım, belki razı olur***, kontrollo njëherë, ndoshta do të pajtohet
yokluk *em* 1. mosqenie (në prezencë), mungesë; 2. varfëri, mospasje, skamje
yoksa *lidhëz* ose, ose jo, ndoshta, për ndryshe, mos e; ***çocuk geç geldi, yoksa otobüsü mü kaçırdı***, djali u vonua, mos e lëshoi autobusin; ***uslu otursun yoksa gidersin***, do të rrish urtë, për ndryshe do të shkosh; ***bugün mü yoksa yarın geleceksin?*** do të vish sot ose nesër?
yoksul 1. *mb* i farfër; 2. *em* njeri i farfër, njeri i vobekët
yoksullaşmak *fl* varfërohem, bëhem i varfër
yoksulluk *em* varfëri, vobekësi
yoksun *mb* i lërë pa diçka, që i mungon diçka; ***bu adam mutluluktan yoksundur***, këtij njeriu i mungon fati, (lumuria),është i pa fat, (pa lumturi)
yokuş *em* përpjetëz
yol *em* rrugë, udhë; metodë, mënyrë; ***yol açmak***, çel rrugë; ***yol göstermek***, tregoj udhë; ***yola çıkmak***, dal në rrugë, (në udhëtim); ***yolunda gitmek***, i shkoj për rruge (të një pune); ***yolunu bulmak***, e gjej rrugën; ***yolunu kaybetmek***, e humb rrugën
yolcu *em* udhëtar
yolculuk *em* udhëtim
yoldaş *em* 1. bashkudhëtar; 2. shok, mik
yoldaşlık *em* shoqëri
yollama *em* dërgim, dërgesë
yollamak *em* dërgoj
yollu *mb* me udhë, që ka udhë
yolluk *em* 1. shpenzime udhëtimi; 2. ushqim që udhëtari merr me vete; 3. qilim i ngushtë për dysheme
yolmak *fl* shkul, nduk, shpuploj; ***tavuğu yoluyor***, i shkul puplat e pulës, shpuploj pulën
yolsuz *mb* 1. i paudhë, që s'ka udhë; 2. i parregullt, i pa zakonshëm
yolsuzluk *em* 1. paudhësi; 2. *fig* paligjshmëri, shkelja e ligjit, shpërdorim, keqpërdorim, korrupsion
yonca *em bot* tërfojë, tërfil (*Trifolium*)
yonga *em* ashkë, bujashkë (mbeturinë druri)
yontma 1. *em* gdhendje, gërryerje; 2. *mb* i gdhendur
yontmak *fl* gdhend, gërryej
yontulmak *fl* gdhendem, gërryhem
yontulmamış *mb* i pagdhendur
yorgan *em* jorgan, mbulesë
yorgancı *em* jorganpunues, jorganxhi
yorgun *mb* i lodhur, i kapitur; ***yorgun argın***, shumë lodhur
yorgunluk *em* lodhje, kapitje
yormak *fl* lodh (dikë)
yorucu *mb* lodhës, që të lodh
yorulmak *fl* lodhem, kapitem

Copyrighted material

yorum *em* interpretim, koment, sqarim; ***yorum yapmak***, komentoj, interpretoj
yorumlamak *fl* komentoj, interpretoj
yosma *em* 1. grua e re e hijshme dhe e bukur
yosun *em bot* myshk, lëmyshk
yozlaşmak *fl* degjenerohem, bastardohem, zvetohem
yön *em* kah, kahje
yönelmek *fl* kahëzohem, drejtohem në një kahje
yöneltmek *fl* kahëzoj, drejtoj dikë në një kahje
yönerge *em* udhëzim
yönetici *em* administrator, drejtues, udhëheqës
yönetim *em* administratë, administrim, udhëheqësi ***yönetim kurulu***, këshilli udhëheqës
yönetmek *fl* udhëheq, qeveris
yönetmelik *em* rregullore
yönetmen *em* drejtor
yöntem *em* metodë, mënyrë
yöntembilim *em* metodologji
yöre *em* rrethinë, qark, vis, krahinë, zonë, region,
yöresel *mb* lokal/e, që i përket visit, krahinës, zonës etj, krahinor/e, qarkor/e
yörünge *em fiz* trajektore (vija e lëvizjes)
yudum *em* gllënkë, gllënjkë
yudumlamak *fl* gëlltit (gëlltis), kapërdij
yufka *em* jufkë, petë
yukarı 1. *mb* sipër, pjesa e sipërme e diçkaje; ***evin yukarısı***, pjesa e sipërme e shtëpisë; 2. *mb* i lartë, i sipërm; ***yukarı mahalle***, lagja e sipërme
yukarıda *ndf* lart, sipër
yukarıdaki *mb* i larti, i sipërmi
yukarıdan *ndf* nga lart
yukarıya *ndf* lart (kahje); ***hırsızlar yukarıya gittiler***, vjedhësitë shkuan lart
yulaf *em bot* tërshërë *(Avena sativa)*
yular *em* kapistër
yumak *em* lëmsh (peri, leshi, pambuku etj)
yummak *fl* mbyll (syrin); shtrëngoj (grushtin)
yumru *em* gungë, xhumgë, ënjtje
yumrucuk *em* gungë e vogël, xhumgë e vogël
yumruk *em* grusht
yumruklamak *fl* godis me grusht, grushtoj
yumurta *em* ve, vezë; ***yumurta akı***, e bardha e vezës; ***yumurta sarısı***, e verdha e vezës
yumurtlamak *fl* (për shpzët): bën vezë
yumuşak *mb* i butë
yumuşaklık *em* butësi
yumuşamak *fl* zbutem, bëhem i butë
yumuşatmak *fl* zbut (zbus), bëj diçka më të butë **Yunan** 1. *em* grek; 2. mb grek/e; ***Yunan müziği***, muzikë greke **Yunanca** *em* grekisht, gjuha greke
Yunanistan *em* Greqi
Yunanlı *em* grek
yunus balığı *em zool* delfin *(Delphinus)*

Copyrighted material

yurdu *em pop* bira e gjilpërës
yurt *em* 1. vendlindje; 2. atdhe, mëmëdhe; 3. ent shërbyes shoqëror; ***öğrenci yurdu***, shtëpi studentësh; ***sağlık yurdu***, shtëpi shëndetësore;
yurt dışı *em* jashtë vendi (shteti); ***yurt dışına gitmek***, shkoj jashtë vendit (shtetit)
yurtluk *em* pronë, pasuri e madhe
yurtsever 1. *em* patriot, atdhetar; 2. *mb* patriot/e
yurtseverlik *em* patriotizëm, atdhetari
yurttaş *em* 1. shtetas, nënshtetas; 2. bashkatdhetar
yurttaşlık *em* shtetësi, nënshtetësi
yutak *em anat* fyt, gabzherr, gurmaz
yutkunmak *fl* gëlltit (gëlltis) pështymën
yutmak *fl* gëlltit (gëlltis)
yuva *em* çerdhe, fole; ***kuş yuvası***, çerdhe zogjsh; ***çocuk yuvası***, çerdhe fëmijësh; ***yuva yapmak***, bëj çerdhe
yuvarlak 1. *mb* i rrumbullakët; 2. *em* sferë
yuvarlaklaşmak *fl* rrumbullaksohem, bëhem rrumbullakët
yüce *mb* 1. i madh, i lartë; 2. madhështor/e
yücelik *em* 1. lartësi; 2. madhështi, madhuni
yük *em* barrë, ngarkesë
yükçü *em* hamall
yüklem *em gram* kallëzues
yükleme *em* ngarkim
yüklemek *fl* ngarkoj
yüklenmek *fl* ngarkohem
yüklü *mb* i ngarkuar
yüklük *em* dollap i madh
yüksek *mb* i lartë; ***yüksek öğrenim***, arsim i lartë
yükseklik *em* lartësi
yüksek okul *em* shkollë e lartë
yüksek öğretim *em* arsim i lartë
yükselme *em* lartësim, ngritje
yükselmek *fl* 1. ngrihem (diku më lart); 2. forcohem (përzërin etj); 3. rritem (për çmime); 4. lartësohem (në famë)
yükselti *em* lartësi
yükseltmek *fl* 1. ngre (diçka më lart); forcoj, bëj më të fort; 3. mbivlerësoj; 4. zhvilloj, lartësoj (nivelin); 5. përparoj, gradoj (në detyrë)
yüksük *em* gishtëz, ngishte
yüküm *em* detyrim, obligim
yükümlü *mb* i detyruar, i detyrueshëm; i obliguar, i obligueshëm; i domosdoshëm
yükümlülük *em* obligim, detyrim
yün *em* lesh
yünlü *mb* i leshtë, prej leshi
yürek *em anat* 1. zemër; 2. *pop* stomak, bark; ***yüreğim ağrıyor***, më dhem stomaku; 3. *fig* trimëri, guxim
yüreklendirmek *fl* inkuraoj
yürük *mb* i shpejt, që ecën shpejt
yürümek *em* 1. eci, lëviz; 2. *fig* vdes; ***o da yürümüş***, edhe ai paska vdekur
yürürlük *em* (për ligje, rregullore etj): fuqi; ***bu yasa yürürlüktedir***, ky ligj është në

Copyrighted material

fuqi; ***yürürlükten kaldırmak***, shfuqizoj, abrogoj, anuloj, nxjer nga përdorimi (ligjin, rregulloren, vendimin etj)
yürütmek *fl* 1. eci, vë në levizje (dikë); kryej, vë në veprim, ekzekutoj, realizoj
yürüyüş *em* 1. ecje, të ecurit; 2. mënyra e ecjes; 3. *usht* marshim
yüz *em* 1. fëtyrë, faqe; 2. ana e jashtme (e diçkaje); 3. fasadë, ballinë, faqja e përparme e një ndërtese; 4. *fig* turp, marre; ***yüz vermek***, përkrah, favorizoj (dikë); ***yüzü kızardı***, u skuq (fëtyra)
yüz *em* njëqind
yüzbaşı *em usht* kapiten
yüzde *em* përqindje; ***yüzde züz***, qind për qind, *fig* sigurisht
yüzey *em* sipërfaqe
yüzeysel *mb* 1. sipërfaqesor/e; i sipërfaqes; që i takon sipërfaqes, që kryhet në sipërfaqe; 2. *fig* i parëndësishëm, i përciptë, i cektë
yüzgeç *em* 1. fletëza te kafshët ujësore (shërbejnë për levizje); 2. *mb pop* notues/e
yüzkarası *em* turp i madh, turpëri
yüzleşme *em* ballafaqim
yüzleşmek *fl* ballafaqohem
yüzleştirmek *fl* ballafaqoj
yüzme *em* 1. notim (në ujë); 2. rrjepje
yüzmek *fl* 1. notoj; 2. rrjep; ***kuzuyu yüzüyor***, po e rrjep qengjin
yüz numara *em* nevojtore
yüz ölçümü *em mat* 1. matja e sipërfaqes; 2. madhësia numerike e sipërfaqes (dm², m² etj)
yüzsüz *mb* i pafëtyrë, i paturp, i paturpshëm, faqezi
yüzsüzlük *em* paturpësi, sjellje e keqe
yüzücü *em* notar, notues
yüzük *em* unazë
yüzük parmağı *em* gisht unaze
yüzülmek *fl* 1. notohem (nga dikush); 2. rrjepem (nga dikush)
yüzüncü *mb* i njëqindtë
yüzünden *ndf* për shkak të, për shkas se, për arsye se
yüz üstü *mb* i shpërndarë (banesa etj); i pambaruar (punë etj); i lënë pas dore; ***yüz üstü bırakmak***, e lë shpërndarë, parregulluar, pambaruar
yüzyıl *em* shekull, periodë prej 100 vjetësh
yüzyıllık *em* shekullor, njëqindvjeçar, njëqindvjetor

Copyrighted material

Z

z– shkronja e njëzet e nëntë e alfabetit turk
zaaf *em* dobësi, lodhje, këputje, munges fuqie, pamundësi
zabıt *em* proces verbal
zabıta *em* polici (komune në Turqi)
zabit *em usht* oficer
zafer *em* fitim, ngadhënjim, triumf
zafiyet *em* dobësi, mungesë fuqie, pamundësi
zağar *em* zool zagar (qen gjuetie), langur
zahir *mb* i dukshëm, që bie në sy; 2. pamje e jashtme
zahir *em* ndihmës, përkrahës
zahire *em* drithna, zahire
zahirî *mb* i dukshëm (por jo edhe i qenshëm), i imagjinuar
zahmet *em* mërzitje, mundim, vuajtje, kapitje, vështirësi
zahmetli *mb* i mundimshëm, i zorshëm, i lodhshëm, që kërkon mundim, i rëndë
zahmetsiz *mb* i pamundimshëm, i lehtë, që nuk kërkon mundim të madh
zalim *mb* mizor/e, i pamëshirshëm, zemërgur/e, tiran
zalimlik *em* mizori, padhemturi, tirani
zam *em* shtim, rritje, zmadhim (i çmimit, i rrogës); ***zam yapmak***, shtoj, rrit (rris), zmadhoj (çmimin, rrogën)
zaman *em* kohë, epokë, erë; ***ne kadar zaman kalacaksın,*** so kohë do të mbetesh; ***zaman kazanmak***, fitoj në kohë; ***zaman zaman,*** kohë pas kohe
zaman aşımı *em* parashkrim, vjetërsi
zamandaş *mb* kohanik/e, bashkëkohas
zambak *em bot* lil, zambak *(Lilium candium)*
zamir *em gram* përemër
zamk e*m* rrëshinë (druri)
zampara *em* bandill, çapkën, njeri i dhënë pas grave
zan *em* hamendje, pandehje, gjasë, supozim
zanaat *em* zanat, zeje, mjeshtri
zanaatçı *em* zanatçi, zejtar, mjeshtër
zannetme *em* pandehje, supozim
zannetmek *fl* pandeh, supozoj, marr me mend
zapt *em* 1. përvetësim, grabitje, pushtim; 2. kapje, rrokje
zaptetmek *fl* 1. përvetësoj, grabit (grabis), pushtoj; 2. kap, rrok; 3. marr në shënim, vë në

Copyrighted material

proces verbal; 4. mbaj mend, s'e haroj
zar *em* 1. perde e hollë, mbulesë e hollë; 2. *anat* membranë; 3. zar (kub i vogël) (përdoret në lojra të ndryshmë)
zarafet *em* elegancë, hollësi, bukuri, hieshi
zarar *em* dëm, humbje; ***zarar etmek***, humb (nëtregti); ***zarar görmek***, dëmtohem; ***zarar vermek***, dëmtoj; ***zarar yok***! *pasth fig* s'ka gjë! çdo gjë është në rregull!
zararlı *mb* i dëmshëm, dëmtues/e, që shkakton dëm (humbje)
zararsız *mb* i padëmshëm, i pa rrezikshëm
zarf em 1. zarf (për letra); 2. këllëf, mbështjellës; 3. *gram* ndajfolje
zarflamak *fl* vë (letrën) në zarf
zarif *mb* elegant/e, i bukur
zariflik *em* elegancë, bukuri, hjeshi
zaruret *em* nevojë e domosdoshme, domosdoshmëri
zarurî *mb* i domosdoshëm, i detyrshëm, i nevojshëm
zar zor *ndf* me vështirësi
zat *em* person
zaten *ndf* në të vërtetë, në realitet
zatürre *em med* pneumoni
zavallı *mb* i mjerë, i shkretë, i gjorë, i ngratë
zayıf *mb* 1. i dobët; 2. i pafuqishëm
zayıflanmak *fl* dobësohem
zayıflatmak *fl* dobësoj
zayıflık *em* dobësi
zayi *mb* i humbur, i zhdukur
zayiat *em* humbje (njërëzish, psh. në luftë); dëm
zebra *em zool* zebër *(Equus zebra)*
Zebur *em* libri fetar i profetit Davut
zedelemek *fl* lëndoj
zedelenmek *fl* lëndohem
zehir *em* helm
zehirlemek *fl* helmoj
zehirlenmek *fl* helmohem
zehirli *mb* i helmuar; helmues/e
zekâ *em* inteligjencë, zgjuarsi
zekât *em* zeqat, sipas fesë islame lëmosh (ndihmë) e detyrueshme
zeki *mb* inteligjent/e, i zgjuar, i mençur
zelzele *em* tërmet
zemberek *em* zemberek (i orës)
zembil *em* strajcë (torbë) prej kallami ose lëkure me dy dorëza
zemin *em* 1. tokë, truall; dysheme; 2. *fig* temel, bazë; ***zemin kat***, kat përdhes (banësë)
zenci *em* zezak, njeri nga rasa e zezë
zengin *mb* i pasur
zenginlenmek *fl* pasurohem
zenginletmek *fl* pasuroj (dikë)
zenginlik *em* pasuri
zeplin *em* zepelin (një lloj baloni)
zerre em 1. thërrime, grimcë; 2. sasi shumë e paktë e diçkaje; ***zerre kadar***, shumë pak; 3. molekulë
zerzevat *em bot* perime
zerzevatçı *em* perimeshitës
zevce *em* bashkëshorte
zevç *em* bashkëshort/i, burrë
zevk *em* 1. (gjendje e brendshme shpirtërore): kënaqësi, kënaqje, këndshmëri, dëfrim, qejf; ***zevk almak*** , kënaqem, argëtohem, gëzohem, dëfrehem; 2. shije

Copyrighted material

zefklenmek *fl* kënaqem, dëfrehem, bëj qejf
zevkli *mb* i kënaqshëm, i këndshëm, që të kënaq; me shije të mirë
zevksiz *mb* i pakëndshëm; i pashije, i zbarët
zeytinlik *em* ullishte
zeytin *em bot* ulli *(Olea europaea)*
zeytin yağı *em* vaj ulliri
zeytunî *mb* ngjyrë ulliri
zıbarmak *fl* ngordh
zıddiyet *em* kundërshti, kundërshtim
zıkkım *em* helm
zıkkımlanmak *fl* kapërdij, ha grykësisht, llap
zımba *em* shpues, performator, zëmbë (vegël përtë çelur vrima në letër, lëkurë etj)
zımbalamak *fl* çel vrima me zëmbë
zımpara *em* zumpara; ***zımpara kâğıdı***, letër zumpara
zımparalamak *fl* zumparoj, rrafshoj me letër zumpara
zıpkın *em* kanxhë, tëfurk (për të gjuajtur peshk)
zıplamak *fl* kërcej, hidhem lartë (në vend)
zırdeli *mb* shumë i marrë,
zırh *em* mburoje metali, pancir, parzmore
zırhlı *mb* ma pancir,i veshur me pancir, i blinduar
zırva 1. *em* marrëzi, marri, budallallëk, absurditet, pakuptimsi, fjalë të kota; 2. *mb* i palogjikshëm, absurd/e
zırvalamak *fl* flas marrëzira, flas fjalë të palogjikshme, fjalë të kota; *fig* leh, llomotis, dërdëllis
zıt *mb* i kundërt
zifiri *mb* i errët
zift *em* zift, katran
ziftlemek *fl* ziftoj, katranos, lyej me zift
zihin *em* mendje, mençuri, intelekt, të kuptuarit, të mbajturit mend
zihinsel *mb* mental/e, mendor/e
zihniyet *em* mënyra e të menduarit, të kuptuarit; mentalitet
zikzak *em* zigzag
zil *em* zile
zilhicce *em* muaji i dymbëdhjetë sipas kalendarit hënor, muaji i kurbanit
zilkade *em* muaji i njëmbëdhjetë sipas kalendarit hënor
zilli *mb* me zile
zimmet *em* borxhet e tëra të një sipërmarrjeje tregtare
zina *em* shkelje kurore, thyerje kurore; bashkim seksual jashtë kurorës
zincir *em* zinxhir; *fig* vargan
zincirleme *em* vargim, të lidhurit me zinxhir
zincirlemek *fl* lidh me zinxhir
zincirli *mb* me zinxhir; i lidhur me zincir
zindan *em* 1. burg; 2. *fig* vend shumë i errët
zindancı *em* rojtar burgu, gardian
zinde *mb* energjik/e, i gjallë, i plot me gjallëri
zira *lidhz* mbasi, sepse, për arsye se, meqë, ngase

Copyrighted material

ziraat *em* bujqësi
ziraatçı *em* bujk
ziraî *mb* bujqësor/e
zirve *em* majë, kulm; ***zirve toplantısı***, mbledhja (konferenca) e kulmit, samit
ziya *em* dritë
ziyade *mb* shumë, më shumë, më tepër
ziyadesiyle *ndf* së tepërmi, më tepër se sa duhet; ***ziyade olsun!*** *psth* Ju bëftë mire! (shprehje që i bëhet miqve para ngrënies)
ziyafet *em* dosti; ngrënie solemne, banket
ziyan *em* dëm, humbje; ***ziyan etmek,*** dëmtoj, shkatërroj; ***ziyan olmak***, dëmtohem; ***ziyan yok***, s'ka dëm, s'ka gjë, çdo gjë është në rregull
ziyankâr *em* dëmtues (ai që ka shprehi të dëmton)
ziyaret *em* vizitë, ***ziyaret etmek,*** vizitoj
ziyaretçi *em* vizitues, mik, mysafir
ziynet *em* stoli
zooloji *em* zoologji
zor *em* 1 vështirësi, mundim, vuajtje; 2. forcë, fuqi; 3. detyrim, shtrëngim; 4. *mb* i vështirë, i rëndë, i zorshëm; 5. *ndf* me forcë, me vështirësi; ***zor kullanmak,*** përdor forcë, detyroj (policia)
zorba *mb* dhunues/e, shtypës/e, despot/e, tiran/e, mizor/e, brutal/e
zorbalık *em* dhunë, tirani, mizori, bruralitet; përdhunim
zorla *ndf* me forcë, përdhunisht
zorlama *em* detyrim, shtrëngim, përdhunim
zorlamak *fl* detyroj, shtrëngoj (dikë me dhunë), përdhunoj
zorlanmak *fl* detyrohem, përdhunohem
zorlaşmak *fl* vështirësohet, rëndohet, komplikohet, ndërlikohet
zorlaştırmak *fl* vështirësoj, komplikoj, ndërlikoj, pengoj
zorlu *mb* i fortë, i fuqishëm
zorluk *em* vështirësi, pengesë, pengim
zorunlu *mb* i detyrshëm, domosdoshëm, i obligueshëm
zorunluluk *em* detyrim, obligim, domosdoshmëri, nevojë e domosdoshme
zulmetmek *fl* shtyp, ndrydh, tiranizoj, mundoj
zulüm *em* zullum, keqbërje, tirani, mizori, dhunë, mundim, paligjshmëri
zurna *em muz* surle, samarë, kërnetë (instrument muzikor me frymë)
zücaciye *em* sende të bëra nga qelqi e porcelani
züğürt *mb*, i mbetur pa të holla, i falimentuar (materialisht)
züğürtlük *em* mbetje (të mbeturit) pa të holla, falimentim
zührevi *mb med* venerian; ***zührevi hastalıklar***, sëmundje venerike, sëmundje ngjitëse e organeve gjenitale
zükâm *em med* rrufë, flamë, zyqam
zülüf *em* zylyfe, dredh (floku), pështjellak (flokë)
zümbül *em bot* zymbyl
zümre *em* (shoqëri): grup, klasë, kategori, rang
zümrüt *em* smaragd, gur i çmueshëm
zürafa *em zool* gjirafë (*Giraffa camalopardalis*)

Copyrighted material

COĞRAFYA ADLARI

EMRAT GJEOGRAFIKË

DEVLETLER – SHTETE

Türkçe – Arnavutça

Turqisht - Shqip

Copyrighted material

Copyrighted material

AVRUPA – EUROPË

Almanya – Gjermani
Bon *Bon*
Arnavutluk – Shqipëri
Tiran - *Tiranë*
Avusturya – Austri
Viyana - *Vjenë*
Belçika – Belgji
Brüksel - *Bruksel*
Beyas Rusya (**Belarus**) – Bjellorusi
Minsk - *Minsk*
Bulgaristan – Bulgari
Sofya -*Sofje*
Çek Cumhuriyeti – Republika Çeke
Prag - *Pragë*
Danimarka – Danimarkë
Kopenhag - *Kopenhagë*
Estonya – Estoni
Telin - *Telin*
Finlandiya – Finlandë
Helsinki - *Helsinki*
Fransa – Francë
Paris - *Paris*
Güney Kıbrıs – Qipro e Jugut
Lefkoşa – *Lefkoshë (Nikozia)*
Hırvatistan – Kroaci
Zagreb - *Zagreb*
Hollanda – Holandë
Amsterdam - *Amsterdam*
İngiltere – Angli
Londra - *Londër*
İrlanda – Irlandë
Dablin - *Dublin*
İskoçya – Skoci
Edinburg - *Edinburg*
İspanya - Spanjë
Madrid - *Madrid*
İsveç – Suedi

Copyrighted material

Stockholm - *Stokholm*

İsviçre – Zvicër

Bern - *Bern*

İtalya – Itali

Roma - *Romë*

İzlanda – Islandë

Rekyavik - *Reikjavik*

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (K. K. T. C.)
-Republikë Turke e Qipros së Veriut

Lefkoşe - *Lefkoshë*

Letonya – Letoni

Riga – *Rigë*

Liechtenstein – Lihtenshtajn

Vaduz - *Vaduc*

Litvanya – Lituani

Vilnius – *Vilnius (Vilma)*

Lüksenburg – Luksemburg

Lüksenburg - *Luksemburg*

Macaristan – Hungari

Bdapeşte - *Budapest*

Makedonya – Maqedoni

Üsküp - *Shkup*

Malta – Maltë

Valletta - *Valletta*

Moldavya – Moldavi

Kişinev - *Kishinjev*

Monako – Monako

Monako - *Monako*

Norveç – Norvegji

Oslo - *Oslo*

Polonya – Poloni

Varşova - *Varshavë*

Portekiz – Portugali

Lizbon - *Lisbonë*

Romanya – Rumani

Bukreş - *Bukuresht*

Rusya – Rusi

Moskova - *Moskë*

Slovakya – Slovakja

Copyrighted material

Bratislava - *Bratislava*
Slovenya – Slloveni
Lublana - *Lubjana*
Türkiye – Turqi
Ankara - *Ankara*
Ukrayna – Ukrainë
Kiev - *Kiev*
Yugoslavya – Jugosllavi
Belgrad - *Beograd*
Yunanistan – Greqi
Atina - *Athinë*

ASYA – AZI

Afganistan – Afganistan
Kabil - *Kabul*
Azerbaycan – Azerbajxhan
Bakû - *Baku*
Bahreyn – Bahrejn
Mename - *Mename*
Bangladej – Bangladesh
Dakka - Dakë
Birleşik Arap Emirlikleri- Emiratet e Bashkuara Arabe
Abu Dabi – *Abu Dabi*
Birmanya – Birmani (Burma)
Rangun - *Rangun*
Çin – Kinë
Pekin - *Pekin*
Endonezya – Indonezi
Cakarta - *Xhakarta*
Ermenistan – Armeni
Erivan - *Erivan*
Filipinler – Filipine
Manila - *Manilë*
Güney Kore – Koreja e Jugut
Seul - *Seul*
Gürcistan – Gjeorgji
Tbilisi (Tiflis)- *Tbilisi*
Hindistan – Indi

Copyrighted material

Delhi - *Delhi*

Irak – Irak

Bağdat - *Bagdad*

İran – Iran

Tahran - *Teheran*

İsrail – Izrael

Kudüs - *Jerusalem*

Jaonya – Japoni

Tokyo - *Tokio*

Kmpuçya (**Kamboç**)- Kamboxhë

Pnom Pen - *Pnom Pen*

Katar – Katar

Doha - *Doha*

Kazakistan – Kazakistan

Ala Ata - *Alma Atë*

Kırgızistan – Kirgisistan

Bişkek - *Bishkek*

Kuveyt (Küveyt) - Kuvajt

Kuveyjt - *Kuvajt*

Kuzey Kore – Korea e Veriut

Pyong Yang - *Pjong Jang*

Laos – Laos

Vientiane - *Vijentijan*

Lübnan – Liban

Beyrut - *Bejrut*

Malezya – Malezi

Kuala Lumpur - *Kuala Lumpur*

Moğolistan – Mongoli

Ulan Bator - *Ulan Bator*

Nepal – Nepal

Katmandu - *Katmandu*

Pakistan – Pakistan

İslamabad - *Islamabad*

Singapur – Singapor

Singapur - *Singapor*

Sri Lanka (**Seylan**) – Sri Lanka (Cejlon)

Kolombi - *Kolumbi*

Suriye – *Siri*

Şam - Damask

Copyrighted material

Suudi Arabistan – *Arabia Saudite*
Riyad - *Riad*
Tacikistan – Taxhikistan
Duşanbe - *Duşanbe*
Tayland – Tailan
Bangkok - *Bangkok*
Tayvan - Tajvan
Taipeh - *Tajpei*
Tiirkmenistan – Turkmenistan
Aşkabat - *Ashkabat*
Umman – *Oman*
Maskat - *Maskat*
Özbekistan – Uzbekistan
Taşkent - *Tashkent*
Ürdün – Jordani
Amman - Aman
Vietnam – Vietnam
Hanoy - *Hanoi*
Yemen – Jemen
Sana - *Sana*

AFRİKA – AFRIKË

Angola – Angolë
Launda - *Laundë*
Benin – Benin
Porto Nova - *Porto Nova*
Botsvana – Botsvanë
Gabarone - *Gabarone*
Burkina Faso – Burkina Faso
Uagadugu **-** *Uagadugu*
Burundi – Burundi
Bajumbura - *Bazhumbura*
Cezair – Algjeri
Cezair - *Algjeri*
Cibuti – Xhibuti
Cibuti - *Xhibuti*
Çad – Çad
N'Camena -? *N'Xhamena*

Copyrighted material

Etyopya – Etiopi
Adis Abeba - *Adis Abeba*
Ekvator Ginesi – Guineja Ekuatoriale
Malabo - *Malabo*
Fas – Marok
Rabat - *Rabat*
Fildişi Kıyısı – Bregu i Fildishtë
Abican - *Abixhan*
Gabon – Gabon
Libreville - *Librevil*
Gambiya – Gambia
Banjul - *Banxhul*
Gana – Gana
Akkar - Akrë
Gine – Guine (Guajanë)
Konakri - *Konakri*
Güney Afrika Cumhuriyeti - Republika e Afrikës Jugore
Cape (Keyp) Taun - *Kejp Taun*
Kamerun – Kamerun
Yaounde - *Jaounde*
Kenya – Kenia
Nairobi - *Najrobi*
Kongo – Kongo
Brazzaville - *Brazavil*
Lesotho – Lesoto
Maseru - *Maseru*
Liberya – Liberi
Monravia - *Monravia*
Libya – Libi
Trablus - *Triplis*
Madakaskar – Madagaskar
Antananarivo - *Antananarivo*
Malavi – Malavi
Lilongve - *Lilongue*
Mali – Mali
Bamako - *Bamako*
Mauritius – Mauricius
Port Luy - *Port Luj*
Mısır – Egjipt

Copyrighted material

Kahire - *Kajro*
Moritanya – Mauritani
Nuakşot - *Nuakshot*
Mozambik – Mozambik
Maputo - *Maputo*
Namibya – Namibi
Windheok – *Uind-heok*
Nijer – Niger
Niyamay - *Nijamaj*
Nijerya – Nigeria
Lagos - *Lagos*
Orta Afrika Cumhuriyeti - Republika e Afrikës Qendrore
Bangi - *Bangi*
Ruanda – Ruandë
Kigali - *Kigali*
Senegal – Senegal
Dakar - *Dakar*
Siera Leone – Siera Leone
Fritaun - *Fritaun*
Somali – Somali
Mogadişu - *Mogadisho*
Sudan – Sudan
Hartum - *Kartum*
Svaziland – Suazilend
Mbabane - *Mbabane*
Tanzanya – Tanzani
Dodoma - *Dodoma*
Togo – Togo
Lome - *Lome*
Tunus – Tunis
Tunus - *Tunis*
Uganda – Ugandë
Kampala - *Kampala*
Zaire – Zaire
Kinşasa - *Kinshasë*
Zambiya – Zambia
Lusaka - *Lusakë*
Zimbabve – Zimbabve
Harare - *Harare*

Copyrighted material

AMERİKA – AMERIKË

Amerika Birleşik Devletleri - Shtetet e Bashkuara të Amerikës
Waşington - Ushington
Arjantin – Argjentinë
Buenos Aires - Buenos Aires
Bolivya – Bolivi
La Paz - La Paz
Brezilya – Brazil
Brazilia -? Brazilia
Dominik Cumhuriyeti – Republika Dominikane
Santo Domngo - Santo Domingo
Dominika – Dominikë
Roseau - Roseau
Ekvator – Ekuator
Quito (Kuito) -? Quito (Kuito)
El Salvador – San Salvador
San Salvador – San Savlador
Grönland – Grënlandë
Nuuk - *Nuuk*
Guatemala – Guatemalë
Guyana – Guajanë
Georgetoun - Georgetoun
Jamaika – Xhamajkë
Kingston - Kingston
Haiti – Haiti
Por-o-Prince - Port-o-Prens
Honduras – Honduras
Tegucigalpa - Tegucigalpa
Kanada – Kanada
Ottava -? Otava
Kolmbiya – Kolumbi
Bogota - Bogota
Kostarika – Kostarikë
San Yose - San Jose
Küba – Kubë
Havana - Havanë
Meksika – Meksikë
Meksiko Siti - Meksiko Siti
Nikaragua – Nikaragua

Copyrighted material

Managua - *Managua*
Panama – Panama
Panama City - Panama Citi
Paragvay – Paraguai
Asuncion - Asuncion
Peru – Peru
Lima - Limë
Şili – Kili
Santiago - Santiago
Trinidad ve Tobago – Trinidad dhe Tobago
Spain - Spain
Uruguay – Uruguai
Montevideo - Montevideo
Venezuela - Venezuelë
Karakas - Karakas

OKYANUSYA – OQEANI

Avustralya – Australi
Kambera - Kamberë
Fiji – Fixhi
Suva - Suva
Kribati – Kribati
Tarava - Tarava
Nauru – Nauri
Yaren - Yaren
Papua Yeni Gine – Papa Guineja e Re
Port Moresbi *-? Port Moresbi*
Solomon Adaları – Ujdhesat e Solomonit
Honiara - Honiara
Yeni Zelanda – Zelanda e Re
Velington - Velington

Copyrighted material

DİĞER COĞRAFYA ADLARI

EMRA TË TJERË GEOGRAFIKË

Adria Denizi.	**Deti Adriatik**
Akdeniz	**Deti Mesdhe**
Antarktik Okyanusu. .	**Oqeani Antarktik**
Arktik Okyanusu (Kuzey Buz Denizi). . .	**Oqeani Arktik**
Balkan Yarımadası. . .	**Gadishulli Balkanik**
Baltik Deniz.	**Deti Baltik**
Britanya.	**Britani**
Büyük Britanya.	**Britani e Madhe**
Büyük Okyanus.	**Oqeani Paqësor**
Ceberiltarik.	**Gjibraltar**
Cenevre.	**Gjenevë**
Cenova.	**Gjenovë**
Debre.	**Dibër**
Dicle.	**Tigër**
Doyran Gölü.	**Liqeni i Dojranit**
Fırat.	**Eufrat**

Copyrighted material

Filibe.	Plovdiv
Filistin.	Palestinë
Firence.	Firence
Girit.	Kretë
Güney Amerika.	Amerika e Jugut
Güney kutup.	Poli i Jugut
Hasköy.	Haskovo
Hazar Denizi.	Deti Kaspik
Hint Okyanusu.	Oqeani Indian
İran (Basra) Körfezi.	Gjiri Persik
İştip.	Shtip
Kalkandelen.	Tetovë
Karadağ.	Mali i Zi
Karadeniz.	Deti i Zi
Karayibler Denizi. . . .	Deti i Karaibeve
Karpat dağları	Malet Karpate
Kırım.	Krim
Kızıldeniz.	Deti i Kuq
Köprülü.	Veles
Kuzey Amerika.	Amerika e Veriut

Copyrighted material

Kuzey kutup.	Poli i veriut
Küçük Asya.	Azia e Vogël
Marmara Denizi.	Deti Marmara
Meke.	Mekë
Ohri.	Ohër
Ohri Gölü.	Liqeni i Ohrit
Panama Kanalı.	Kanali i Panamasë
Prespe Gölü.	Liqeni i Prespës
Resne.	Resnjë
Saraybosna.	Sarajevë
Sovyetler Birliği.	Bashkimi Sovjetik
Süveyş Kanalı.	Kanali i Suezit
Umman Denizi.	Deti Arabik
Umman Körfezi.	Gjiri i Ummanit
Venedik.	(Venedik) Venecia

Copyrighted material

Copyrighted material

LOGOS-A ■ FJALOR - SÖZLÜK ♦ SHQIP-TURQISHT ♦ TÜRKÇE - ARNAVUTÇA

Myxhahit Korça